ANTIQUÆ LITERATURÆ

SEPTENTRIONALIS

LIBER ALTER.

SEU

HUMPHREDI WANLEII

Librorum *Vett.* Septentrionalium, qui in *Angliæ* Bibliothecis extant, nec non multorum *Vett.* Codd. Septentrionalium alibi extantium Catalogus Hiſtorico-Criticus, cum totius Theſauri Linguarum Septentrionalium ſex Indicibus.

OXONIÆ,

E THEATRO SHELDONIANO, *An. Dom.* MDCCV.

AD

Ampliſſimum & Illuſtriſſimum Virum

ROBERTUM HARLEY

ARMIGERUM,

Sereniſſimæ ANNÆ Reginæ à Sanctioribus Conciliis, & Epiſtolis,

DOM. COMM. III°. Oratorem,

De Librorum Veterum Septentrionalium, qui in *Angliæ* Bibliothecis extant, Catalogo Hiſtorico-Critico

HUMFREDI WANLEII Præfatio.

QUANQUAM ex claræ exiſtimationis hominibus, qui tum *Oxoniæ*, tum *Londini* bene mihi fecerunt, neminem plane, cui tantum quantum Tibi debeam, memorare habeo; non tamen ſingularia illa beneficia, quibus de me optime meruiſti, ſed præclara Tua in Remp. Literariam merita ſummâ cum Eruditione & Humanitate conjuncta fecerunt, ut Præfationem hanc ad Te doctorum facile Principem ſcriberem, quem ſolum dignum judicavi, qui Lectorum perſonas in illa ſuſtineres omnium, qui literas Saxonicas perinde ac Tu colentes, Catalogum noſtrum diligenter verſaturi ſunt. Etenim Tui ſimiles Lectores, Vir Celeberrime, & expectat, & poſtulat Catalogus noſter, ſcilicet Philo-Saxones, quos Patriarum Antiquitatum ſcientia delectat, & *Angliæ* tum *Saxonicæ*, tum *Danicæ*, quidni dicam & *Normannicæ* Hiſtorias pervolvere, Mores cognoſcere, Leges & Conſuetudines diſcere, Codiceſque MSS. undique comparare juvat, & qui Linguas Linguarumque Dialectos, quibus loquentes, ſcribenteſve Majores noſtri in omni tempore uſi ſunt, gaudent eſſe inſtauratas. Adde quod Bibliothecæ *Cottonianæ* Gaza, (quæ Codicibus, quos ſcripſerunt, repleta eſt) Senatus-Conſulto in Fidem & Tutelam Tibi cum aliis Viris Illuſtriſſimis commiſſa & mandata eſt, quem ab Anglo-Saxonibus genus ducere Gentis veſtræ & Nomen & Monumenta oſtendunt. Quamobrem, è *Mæcenatum* numero, qui ob Ingenium, Doctrinam, & Liberalitatem apud nos inclareſcunt, Te ſeligere placuit, apud quem in Præfatione diſſerere poſſem de Ratione ſive Methodo, qua in ſcribendo hoc Catalogo uſus ſum; neque quo minus id faciendum putarem Publicarum Rerum Conſideratio, quæ tempus tuum vendicant, impedire me potuit, qui ſcirem Te pro more Tuo nonnullas horas vel è ſomno eripere ſolere, quas Reipub. Curis ſolutus, nocturnis Lectionibus poſſes inſumere. Præterea, gratum Tibi fore quod hac de re ſcriberem ex eo non potui quin ſperarem, quod haud minimam partem Catalogi noſtri non ita pridem ante perlegere voluiſti, quam integrum opus, quod jam tandem ſe publico offert, ex prælo poterat prodire.

In illo autem texendo nihil non facere inſtitui, quod non meo ſolum, ſed Doctiſſimi viri D. G. HICKESII judicio MSS. codicum Catalogum ſtudioſo Lectori utilem ſimul & jucundum reddere poſſet.

Primò igitur *Notas Numeroſque* quibus Codicum Loci in Bibliothecis deſignantur à me deſcribendos judicavi, ut curioſus Lector iis tanquam *Ariadnæo* filo ductus hos facilius adiret. *Ex. gr.* in prima Catalogi pagina NE. F. 4. 11. denotat *Bibliothecæ Bodleianæ* plagam, plagæque partem, partiſque pluteum, pluteique locum, in quo Homiliarum Sax. Codex iſte ita deſignatus ſervatur.

Secundò, Veteres Codicum Inſcriptiones mutare mihi ſemper religio fuit. De quo monendum Lectorem cenſui, ut ſciret, ex. gr. Epigraphen iſtam INCIPIT LIBER CATHOLICORVM SERMONVM, quam in prima Catalogi pagina cernere eſt, & id genus alias, non meam eſſe, ſed illius, qui Codicem ſcripſit vel exſcripſit.

Tertiò, deſcriptis Codicum Epigraphis, & Exordia illorum deſcribenda putavi, propterea quod diverſi Codices de diverſis materiis tractantes, eandem nonnunquam præ ſe ferunt *Rubricam*, ſive Inſcriptionem. Eam etiam ob cauſam & extremas Tractatuum clauſulas me deſcribere oportere cenſui, quod in Bibliothecis multæ extant Saxonicæ Homiliæ, *&c.* quæ etſi iiſdem Inſcriptionibus notabiles ſunt, & ab iiſdem plane verbis vel periodis ordiantur, diverſis tamen exeunt. Quod ex hoc plane evenit; nunc quod hujuſmodi Sermonum, *&c.* alii aliorum quaſi compendia ſunt; nunc quod eorum alii aliis longius protrahuntur. Præſcire etiam velim Lectorem in verſandis MSS. minus exercitatum, in denotandis Codicum & Tractatuum initiis & finibus, vocibus iſtis INCIPIT & EXPLICIT à Librorum veterum Scriptoribus & Exſcriptoribus uſitatis, me quoque, antiquum morem ſequutum, uſum fuiſſe. Et cum progrediente Catalogo Lectorem ab alia Homilia ad aliam ejuſdem Epigraphes remitto, his ſcilicet verbis *vide ſupra*, intelligi volo ſuperiorem Codicem, ad quem Lector remittitur, inferioris, à quo remittitur, finem continere, & utrumque ejuſdem Homiliæ exemplar eſſe. Id quoque velim, ut ſciat Lector novitius, nempe literam (b) quoties ad numerales Notas folii Codicis alicujus additur, alteram iſtius folii paginam denotare. Præterea aliud eſt, quod Lectorem hic Loci velim habere cognitum, ſcilicet varias Lectiones, quæ cernuntur in imo margine paginæ primæ, & deinceps ad paginam viceſimam quintam ſequuntur, per errorem Typographi fuiſſe impreſſas, me mſcio, & inconſulto, qui Codicibus editis eas aptiores magiſque convenire ſemper putavi quam codicum Catalogis.

Quarto, non ſolum propria hominum nomina, ſed & alias voces prout in MSS. Codicibus ſcribuntur, in Catalogis noſtris deſcripſi, tum quod antiqua ſcribendi ratio aptior & rectior nonnunquam recentiore videtur, tum etiam quod mendoſa cum ſit, aliquid tamen de antiquo verborum uſu, & ſignificatione notitia dignum ſuggerit, præſertim de More quo Majores noſtri, pro ſuarum literarum poteſtate, nonnullas voces pronuntiabant. Sic GEORIVS pro GEORGIVS; Nopmanbize pro Nopmanbie; Zacapize pro Zacarie; Marize pro Marie; ȝho pro heo; ȝup pro eop; æccleſize & mihtizæ pro *Eccleſiæ* & *Militiæ*; ȝiȝ, hiȝ, ðiȝ, pro ȝie, hie, ðie, cum ſcriberent, plane oſtendebant literam ſuam (ȝ) ſe pronuntiaſſe pariter ac nos (y) pronuntiamus. Sic in pag. 261. col. 2. lin. 29. & in pag. 259. col. 1. lin. 29. & alibi *Britannia* perinde ac in multis aliis MSS. Inſcriptionibus & Numiſmatis, cum duplici (tt) ſcripta reperitur. In pag. 261. col. 2. lin. 31. occurrit in ablativo caſu *Parohhiis*, quod demonſtrat duplicem (h) nonnunquam Majoribus noſtris loco (ch) in uſu fuiſſe, prorſus ac apud *Græcos* χ, ח apud *Hebræos*, & quod illam è gutture, ac vehementi aſpiratione quemadmodum Cambro-britanni (ch) pronuntiare ſolebant. Sic in pag. 261. col. 2. pro *Auguſtini* ſcriptum legitur *Aguſtini*; quod etiam in multis MSS. codicibus quum *Saxonicis* tum *Latinis* à *Saxonibus* exaratis occurrit: Unde conſtat majores, quemadmodum Græcos olim, & jam nunc *Italos*, *Gallos*, *Hiſpanos*, *Germanoſque* ſuum (a) craſſum habuiſſe, quod prorſus valebat, ac nunc apud nos diphthongus (au) & pleno rotundoque ore pronuntiandum erat. Cum igitur quædam ex antiqui moris verbis, quemadmodum in vetuſtis Codicibus ſcribuntur, accurate deſcribere inſtituerem, illorum ſæpe ſingularem aliquam literam binis punctis notavi, utpote quibus Typographus moneretur, ne verbum ita ſignatum aliter, ac illud ſcripſeram typis mandaret: Ille vero ſive per nimiam cautelam, ſive per oblivionem puncta ipſa ſæpe impreſſit, ut in pag. 261. col. 2. lin. 10. 11. 13. Quibus tamen per errorem impreſſis, Autographa ab Apographis dignoſci poſſunt, ſiquando quiſpiam Falſarius, quod aliquando accidit, tranſcriptum ſuum alicujus Codicis, Chartæ, vel fragmenti, Loco exemplaris reponat.

Quinto, & in Catalogo, & in illius indice, voces quaſdam vocumque partes uncis, aut Lunulis incluſi, ad denotandam membranam Codicis iſto in loco eſſe laceram, voceſque vocumve partes, quæ ita includuntur, deſiderari, ut pag. 107. col. 1. Nunc etiam id feci medica manu ad mendum aliquod Codicis corrigendum, ut pag. 106. col.

AD CATALOGUM.

col. 2. Nunc quoque id à me faciendum exiſtimavi, ad explicandum & illuſtrandum obſcuriorem alicujus Codicis locum, ſpeciatim cum quæ adduntur uncis lunuliſve inclusa, ex alio ejuſdem Codicis exemplari deſumpta ſunt, ut pag. 142. col. 1. lin. 52, & 54. Quo in loco & alibi non raro voces Saxonicas per Notas & compendia ſcripſi, non ſolum brevitatis gratia, & quod ita in MS. Codice ſcripta cernuntur; ſed ut curioſus Lector in verſando Catalogo, ad Notarum & Compendiorum Vocum, quibus *Saxones* uſi ſunt, prius ad notitiam veniret, quam ad Codices ipſos legendos accederet. Eum etiam in finem Tabellam, quas vocant, *Abbreviaturarum*, & Jugationum, quæ *Anglo-Saxonibus*, *Anglo-Danis* & *Anglo-Normannis* in uſu erant, hic infra φιλαρχαιων gratia exhibui. ſcilicet non omnium, quæ in verſandis Codicibus mihi occurrerunt, ſed quotquot mihi nunc in mentem veniunt. Quibus ut Lector diligenter attendat velim, quod illarum ope, non tantum, quæ in Catalogo noſtro ſunt, intelligere poterit Vocum Notas & Compendia, ſed maximam partem earum quæ in Codicibus cernuntur.

TAB. ABBREVIATIARUM.

æ. ę.	ae.			L.	leoran men.		
æfter.	æfterep.	ðð.	dede.	loud.	louerd.	ſ. ō.	Semce Marie.
ęſt.	æfter.	ðuh.		ꝛ.	ma.	ſp.	Semce Peter.
allm.	almihtiꝛ.	ðūh.		m.	man. men	t.	ten. tep.
ā.	am. an.	ðuſt.	ðuhten.	m.	maſ. men.	ꝛ.	ti.
am.	amen.	ðuhð.		mæſſ.	matheuſ.	tnen.	turnen.
allðonm.	alldonmonnum.	ðuhȝ.		m	mi.	ū.	um. un.
				m ꝑa L.	ſmen ꝑa leoꝛ-	uſ.	uſtz. uſum.
					ꝛeꝛtan.	xꝑep.	cpiſtep.
ancen.	ancennede.	ðinſ.	ðuhtnep.	mæðȝ.	ſmaddanzeap-	pā.	papa.
⁊	and.	epē.	epten.		ðep.	pūr.	purtodlice.
		ē.	em. en.	M.		puē.	
Aꝑ.	Apoſtel.	ꝑaꝑōlic.	ꝑaꝑenlic	M.	mon. men.	ꝑ.	þ.
aꝑ.	apoꝛtolicpe.	ꝑ.	ꝑep. ꝑop.	ꝛ.	na.	ꝑ.	þæt.
apt.	apoꝛtole.	ꝓ	ꝓi.	ꝛ.	ni.		
apt.	apoꝛtolaꝛ.	ꝝ.	ſze. zep. ze-	nſſ	ſnyꝛe. nyſ- ta.	ꝑre	þætte.
aplaꝛ.			tacnāð.	ōꝛ.	opep.	þon.	þonne.
		zepē.	zepep.	ō.	om. on.	ȝ.	
b.	bep.	zeopȝ.	zeopzaꝛ.	ō m.	on men.		
bāð.		ȝme.	ȝrame.	ꝑn.	ꝑneoꝛc.	þ.	þuſh.
bið.	biddāð.	ȝne.	ȝrune.	ꝓā.	preoſta.		
biðð.				ꝑſt.	preſt.		
bꝑoð.	bꝑoðeꝛa.	ꝛ	h	ꝑkunȝe.	prikunȝe.		
		hāel.		ꝓꝑhe.	propheꝛe.		
þ		hæt.	hælend.	ꝑð.	punð.		
biſc.	biꝛceop.	hæt̄ð.		qc.	quic.		
biꝛe.	biꝛere.	haꝛep.	haꝛtep.	ꝛuꝛð ēꝛ	ſuꝛðað on ee- ꝛyſſe.		
capē.	capcepne.	hepſtm.	ſhepſa- lem.	ſumm.	ſummod- lice.		
cſt.	cpiſt.			ꝛā.	ſancta.		
cp.	cpeð.	h.	hꝛ.	ꝛēē.	ſancte.		
M.	dæȝ.	ðic.	ieꝛuſ.	ꝛell.	ſallingaſ.		
dd.		ī.	in. in.	ꝛell.			
dr.	daun.	ioh.	iohannep.	S. I. b.	Semce Iohan Baptiſte.		
		ioh.		S. L.	Semce Lucaſ.		

Verum

Verum enimvero, vir Ampliſſime, non tantum Saxonicarum vocum Notas, ſeu *Abbreviaturas*, ſed etiam Epigraphas, ſiue *Rubricas* Codicum, præſertim quæ Majuſculis Characteribus exarati ſunt, idoneis Typis imprimendas curavi. Id genus Epigraphas præ ſe maxime ferunt Homiliæ, quas ſecundum ſeriem Feſtorum, in quibus publico recitandæ erant, fruſtra tentavi ordinatim diſponere, quippe quod magis operoſa res erat, quam quæ à me ſuperari poſſet. Id autem tam difficile ex eo factum eſt, partim quod Librarii qui primores Codices deſcripſerunt, & non raro alii, qui illos reviſere voluerunt, nimia uſi licentia, aut Exordia, aut Fines Homiliarum, & non raro tum illa, tum hos pro arbitrio ſuo novare auſi ſunt, ipſaſque etiam Homilias pro libitu aut amplificare, aut contrahere, & curtare. Factum eſt etiam aliquando ex ignorantia Compactorum, qui Codicum folia tranſpoſuerunt. Cui quidem malo Medicam manum & ſi cum aliquo, non eo tamen quem optabam, ſucceſſu, adhibui, quod Codicum aliis ſua exordia, aliis vero fines deſunt. Id vero prorſus ſanare illi ſoli fas eſt, qui laborantium Codicum exemplaria omnia, quæ conferre poſſet, penes ſe habeat: quod quidem à nemine ſperandum eſt, cum alii illorum in *Oxoniæ*, alii in *Cantabrigiæ*, alii Ædium *Cottonianarum* in Bibliotheca, aliique etiam alibi in private viventium Bibliothecis ſerventur. Denique de Homiliis MSS. id quoque animadvertendum eſt, quod illarum haud paucæ ex eo quod Epigraphis, aut Initiis, aut Finibus ſuis careant, aut turbato foliorum Ordine luxatæ, facile dignoſci nequeunt; ex Evangeliis tamen ſuis innoteſcere poſſunt, propterea quod *Evangelium* Homiliæ ſemper feſtum indicat, in quo legenda erat. Quamobrem Exordia Evangeliorum, quibus id genus Homiliæ ſciri & diſtingui poſſent, quoties ſcripta illa invenirem, nunquam non prætermiſi deſcribere.

Præterea quam modici ſunt MSS. *Saxonicorum* Catalogi, quos alii edidiſſent, cum orſurus meum perpenderem, illum Viginti vel Triginta Schedas excedere poſſe non putabam. Quamobrem, quum ita cum doctis aliis ſentirem, breviores Tractatus integros, Tractatuumque longiorum Fragmenta, Typis excudendos, licentiam deſcribendi, *Lambecii* & aliorum doctorum exempla ſecutus, mihi facile ſumpſi. Nempe quod illos Philo-Saxonibus non modo utiles, ſed jucundos fore judicabam. Eam etiam ob cauſam Epigraphas Capitum Librorum deſcripſi, & quamvis è Vetuſtis Monaſteriorum Regeſtis, & id genus libris tantum Chartas *Saxonicas* aut integras, aut per compendium & quaſi per Synopſin, exſcribere conſtitui, prætermiſſis Latinis; nonnunquam tamen, mutato conſilio, integros Libros præſtantioris Notæ breviter deſcribere placuit, in quibus *Latine* omnia fere ſcripta ſunt. Verum progrediente opere, quamprimum Catalogum ſenſim in grandius, quam putaram, Volumen ſurgere animadverti, à Propoſito digreſſus ſum, cum animo ad illud nunquam revertendi, niſi quando aut rarus, aut præſtantiſſimæ materiæ aliquis Tractatus poſtularet, ut ad illud redirem. Quo in caſu jure meo uſus ſum. Verum quamvis deſcriptis per compendium tot *Latine* ſcriptis Codicibus, Catalogum æquo amplius onerabam, illorum tamen in Indice Catalogi rarius mentionem feci; quem, ne is quoque ſupra modum creſceret, *Saxonicorum* duntaxat ſcriptorum ſyllabum eſſe volui, nihil fere *Latine* ſcriptum in eo ponendum ratus, niſi quaſdam Chartas, quas ut præterirem à me non potui impetrare. Porro quo quiſque Codex Sermone, Sermoniſve Dialecto ſcriptus eſt, notavi; tametſi omnes fere *Anglo-Saxonici* ſunt. Id vero mihi faciendum ideo putavi, ut Libri, Tractatuſque qui *Anglo-Saxonice* ſcribuntur, ab iis, qui *Dano-Saxonici*, vel *Normanno-Saxonici* ſunt, rite à Literaturæ Septentrionalis Tyronibus diſtinguerentur. Nam quod Linguam *Germano-Saxonicam* attinet, nondum quicquam in illa vidi ſcriptum, quod pluſquam ter centum annorum ætatem præ ſe ferebat. Quinetiam mei muneris eſſe putavi cujuſvis Codicis & Materiam, & Formam notare. Materiam, an Membranaceus, vel Chartaceus; Formam, an in Semiſſibus, Quadrantibus, vel Beſſibus foliis, *hoc eſt*, ut vulgo aiunt, an in *Folio*, *Quarto*, aut *Octavo*, exaratus eſſet, dicendo; nam in Uncialibus foliis, qui ſcripti ſunt, nulli extant. Si quis etiam Codex ob ſpeciem ſuam vel immodicam Longitudinem, Latitudinemve ſpectabilis eſſet, ſæpe adnotavi. Maxime autem curavi quo quiſque Codex tempore ſcriptus erat, dicere. Hæc omnia Codicum indicia ſtudioſus facere volui, ut curioſus Lector, ex iis, juſtam cujuſvis libri notitiam haberet. Omnium vero quæ ad MS.

Codicis

Codicis notitiam ſpectant, Ætas quidem primaria res eſt. Ea vero tribus rationibus cognoſcitur; vel *certe* ex luculentis Verbis; vel *minus certe* ex Codicis manu, aliiſve Criteriis & Indiciis, quæ in verſando Libro ipſo, vel Faſtis, aut Adnotationibus Chronologicis ad Librum adjunctis, diligenti Lectori occurrunt. Cum ex luculentis verbis alicujus Codicis, Ætas illius comperta eſt, ea nunquam non animadverto; cum etiam ex Indiciis & Criteriis colligenda eſt, de iis etiam ſemper moneo Lectorem; cum vero ex Manu Codicis, Chartæve, ſolummodo de illius ætate conjectura facienda eſt, quæ mea eſt ſententia, libere ſemper declaro, & in ea ferenda haud ſæpe me erraſſe ſpero. Hoc ne à me arroganter dictum putes velim, Vir maxime honorande, qui noſti me per aliquot annos priuſquam hoc opus ordirer, in MSS. Codicibus, quum *Græcis*, tum *Latinis*, tum etiam, ut cæteros taceam, *Saxonicis* verſatum fuiſſe, & in delineandis quibus, variis in locis & temporibus, exarati ſunt Manibus, haud parum eſſe exercitatum. Quod, cum inſpectione vetuſtarum Chartarum, in quibus Tempora quando Confectæ, Datæve eſſent, expreſſe ſcribuntur, in dignoſcendis cujuſvis ſeculi Manibus maximo mihi uſui fuit. Denique quemadmodum de Codicibus, ſic de Chartis ſeu Diplomatibus à Regibus Anglo-Saxonum aut confectis, aut confectas eſſe dictis, quid ſentirem libere etiam declaravi, Fictitias & Interpolatas, quas tales eſſe putavi, nunquam non cenſura notans, & Autographas ab Apographis ſtudioſe diſtinguens.

Etenim, cum primum multi quidem operis ac laboris opus hoc faciendum ſuſcepi, aliorum veſtigiis, qui ante me *Saxonicorum* Codicum Catalogos ediderunt, non contentus inſiſtere, ipſos Codices ſedula manu verſare, & intentis oculis luſtrare conſtitui. Quem ad finem ab *Oxonia* noſtra *Cantabrigiam* profectus ſum, & deinde *Londinum*. Quibus in locis diligenter excuſſis Bibliothecarum forulis, ad *Doroberniam*, & deinde ad viſendam Bibliothecam *D'Erveſianam* in *Suffolciam* ibam; cujus liberiorem uſum Viro longe humaniſſimo *D. Simondſio*, doctiſſimi *D. Simondſii D'Ewes* Nepoti & Baronetto, grato cum animo, refero acceptum. Multi etiam Codices & nonnullæ chartæ ad me aliunde, è privatis Muſeis tranſmiſſi ſunt; quos omnes paginatim perluſtravi, adeo ut affirmare auſus ſim, nihil in hoc Catalogo Librorum Diplomatumve eſſe deſcriptum, quod manibus oculiſque non uſurpavi, exceptis libris, qui ſequuntur. *Scil.*

Regiſtrum Monaſterii *Ægeneſhamenſis* in Archivis *Ædis Chriſti Oxon.* aſſervatum, de quo pag. 105.

Regiſtrum antiquum Eccleſiæ *Wellenſis*, cujus mentionem feci pag. 215.

Chartæ Eccleſiæ *Wigornienſis*, quarum mentio fit pag. 299.

Codex *Joannis* Ducis *Lauderiæ*, qui memoratur in pag. 303.

Fragmenta quædam *Lincolnienſis* Eccleſiæ, de quibus pag. 305.

Denique, Codex *Radulfi Thoresby* de *Leedes* in agro *Eborac.* Armig. de quo etiam pag. 305.

In Codicibus MSS. Chartiſque omni cura ſtudioque perluſtrandis, errores multos Doctorum à me ſummopere vitandos obſervavi, qui illos nuſpiam inſpexerunt. Id genus errorum multa exempla proferre facile poſſem, ſi doctorum, qui Reip. Literariæ omnibus viribus prodeſſe laboraverunt, Sphalmata, quæ haud verſatis Codicibus non potuerunt, quin committerent, notare, per candorem liceret. Crede mihi, Vir ampliſſime, hujuſmodi Errorum ſpecimina vicena, ac vicena, imo centena aliquot dare fas eſt. Et ne quis jactabundi hominis verba hæc eſſe cenſeat, en unum atque alterum exemplum, quæ omnium loco ſubſtitui, eorumque munere fungi velim.

In inſtructiſſima Bibliotheca C. C. C. C. (i. e. *Collegii Corporis Chriſti Cantabrigienſis*) extat Annalium *Saxonicorum* vetuſtus Codex, qui S. 11. inſcribitur, quem in Catalogi noſtri p. 130. deſcriptum invenire eſt. Quamprimum Codicem illum inſpexi, ſcriptum illum eſſe Anno Dom. 891 vel circa id tempus exiſtimabam, quod ab initio Codicis ad iſtum annum nihil non in una eademque antiqua manu, quæ Regnante Ælfredo in uſu erat, ſcriptum eſt, & deinde ab iſto anno uſque ad finem omnia in aliis manibus exarata ſunt. In prima Codicis hujus pagina ſic ſcriptum cernitur, Da reng Ælfred hiepa bpoþup to pice. ⁊ þa par agan hiſ ielde. xxiii. pintpa. i. e. *Tum capeſſit Regnum Ælfredus illorum frater, atque tum fuit 23 annos natus*: Qui locus proculdubio non potuit non legi à Reverendiſſ. *Matthæo Parkero* Archiepiſc. *Cantuarienſi*,

tuarienſi, quippe qui in ſummo iſtius paginæ margine ſua manu ſcripſit hanc Epigraphen, *Chronica ſcripta anno 23 ætatis Alfredi.* Poſtea vero, ut videtur, verba [XXIII pincpa] minio notans, ex adverſo in margine ſcripſit [XX.] Verum in Catalogo quem ex Codicum *Saxonicorum* ſyllabis ad ſe miſſis contexuit D. *Geo. Hickeſius*, ac in fine Inſtitutionum Grammaticarum *Anglo-Saxonicarum* & *Mæſo-Gothicarum* ante 16 annos *Oxonii* edidit, ſic inſcribitur ille Codex, p. 163. *Chronica vetuſtiſſima Saxonice, ſcripta anno 23 ætatis Ælfrici, ſeu aliter, Annales Saxonici Eccleſiæ Cantuarienſis.* Sic etiam Doctiſſimus vir *Wilhelmus Cave* S. T. P. in *Scriptorum Eccleſiaſticorum Hiſtoriæ* ſuæ Literariæ Vol. I. pag. 590. Codicem illum, qui longe ante natum *Ælfricum* ſcriptus erat, *Ælfrico* adjudicavit, & inter Opera illius retulit, ſic ſcribens, *Chronica Saxonica maxime de Eccleſia Cantuarienſi, ab Ælfrico, anno ætatis ſuæ 23 Saxonice ſcripta*, MSS. *ibidem* (i. e.) *in Collegio Benedict. ſive Corporis Chriſti Cantabrigiæ.* Præterea Vir doctiſſimus *Henricus Wharton* non tantum eodem in errore verſatus eſt, per quem tot ante illum egregii viri lapſi ſunt, Codicem illum *Ælfrico* inſcribendo; verum etiam ulterius progreſſus, in *Diſſertatione* ſua *de duobus Ælfricis, Angl. Sacr. Parte* I. ſummis viribus contendens probare *Ælfricum* Archiepiſcopum, ac *Ælfricum* Grammaticum diverſos homines fuiſſe. ſic in *Diſſert.* pag. 130. de hoc Codice deque Ælfrico Archiep. Cantuarienſi ſcribit: *Chronologiam Saxonicam à Julio Cæſare ad annum Chriſti 1070. Abrahamus Whelocus edidit ex duplici Codice* MS. *altero Collegii Corporis Chriſti Cantab. vetuſtiore, altero Cottoniano recentiore. Operis totius Auctor fruſtra quæritur. A diverſis enim ſcriptum eſt. Codex autem Cantabrigienſis notâ affixâ præfert Chronologiam iſtam ſcriptam eſſe ab Ælfrico anno ætatis ſuæ 23. Quod de parte ejus poſteriore nequaquam intelligendum eſſe ſatis conſtat. Pars itaque prior Elfricum Authorem habet; quæ quidem res Eccleſiæ Wintonienſis tantâ præ aliis diligentia perſequitur; ut à Monacho quodam Wintonienſi concinnata primo intuitu videatur. Deſinit iſta in anno 975. primo ſc. Edwardi Regis & Martyris anno: quod cuivis locum conſulenti facile patebit. Ibi enim Hiſtoricus poſt narratum Edwardi introitum, multos illi annos precatur. In proximo autem, cujus res geſtas Chronologia iſta exhibet, anno, ſc. 977. Edwardum Regem occiſum eſſe narratur. Quæ certe ab uno eodemque Authore proficiſci nequaquam potuerunt. Elfricus igitur in anno 975 Chronologiam ſuam terminavit, annos jam natus 23. adeoque anno circiter 952 natus eſt.*

Aliorum quoque doctorum ingenia de *duobus Ælfricis* hæc Controverſia, ſed, me judice, ſine cauſa, exercuit ac torſit; tametſi in dicta Diſſertatione ſua D. *Whartonus* affirmat alterum, quem vult *Ælfricum Grammaticum, Abbatem*, totque librorum auctorem *Vutta, Vuttoc*, & Pittunc cognomen habuiſſe. Quod ſi D. *Whartonus* libros MSS. ſuis oculis perluſtraſſet, nunquam in hos errores eſſet inductus. Quinimo, tantum Bibliothecæ C. C. C. C. Chronico à ſe inſpecto, facile cognoviſſet iſtud ab *Ælfrico* non ſcriptum eſſe potuiſſe, utpote cujus maxima pars exarata eſſet ante natum *Ælfricum Abbatem*, quem etiam Codex Collegii S. *Johannis Baptiſtæ Oxon.* de quo Catalogi pagg. 104. 105. diximus, *Ælfrici* cognomento *Batæ* præceptorem fuiſſe * oſtendit: *Ælfrici*, inquam, Cognomento *Batæ*, quem unum eundemque fuiſſe *Ælfricum* exiſtimo, atque illum quem *Ælfricum Vuttam* antiqui noſtri ſcriptores dicebant. Quamobrem ſi Æfricum celebrem illum apud *Anglo-Saxones* Auctorem, fuiſſe illum qui *Cantuarienſis* Archiepiſcopus erat; & *Ælfricum* dictum *Batam* fuiſſe iſtum, qui Archiepiſcopus *Eboracenſis* erat, D. *Whartonus* contendiſſet, equidem minime illi repugnaſſem.

Cum *Ælfrico Cantuarienſi*, memorandus eſt *Lupus* Epiſcopus, par *Ælfrico* Homiliſta: Cui, Ælfricum dum colerem, ne injuriam facerem, ut ſuas utrique Homilias recte addicerem, tum per totum Catalogum, tum in Indice, quam potui diligenter, operam dedi. Quod *Ælfricum* attinet, in legendis Patribus, qui *Latinè* ſcripſerunt, maxime exercitatus erat. Nam in Præfatione quadam ad *Sigericum* Archiepiſcopum *Dorobernienſem*, quam videre eſt in Catalogi pag. 153. dicit Homilias ſuas eſſe Verſiones Sermonum SS. *Auguſtini, Hieronymi, Bedæ, Gregorii Magni, Smaragdi, Haymonis*, & aliquorum S. Scripturæ locorum: Deque hoc etiam monitum Lectorem velim, ut tranſlatas ejus Homilias, aut Exerpta ex iis, ſiquando

* Hanc Sententiam (*i. e.* Tractatum) Latini Mevs Fvit Magister. Sed Tamen Ego Ælfric Sermonis Olim Ælfricvs Abbas Composvit. Qvi Bata Mvltas Postea Addidi Appendices.

edere

edere conſtituat, illas cum Exemplaribus Latinis rectius ſciat conferre. Id mihi faciendi non voluntas defuit, ſi per tempus licuiſſet.

De hoc etiam admonendum curioſum Lectorem exiſtimo, quod quemadmodum *Anglo-Saxonicus* ſermo Majoribus noſtris vernaculus erat, & pro volubili Linguarum indole, & viciſſitudine temporum verſatilis, exoleſcentibus aliis, aliiſque ſenſim inoleſcentibus verbis phraſibuſque, varias mutationes non potuit non ſubire. Scilicet non tantum ſcribendi rationem ſed Loquendi etiam Idiomata, quibus anteriorum temporum auctores uſi ſunt, poſteriorum Scriptores & Exſcriptores novaverunt. Id diverſarum ætatum Codices oſtendunt, præſertim illi, qui vetuſtiorum Librorum Apographa ſunt, qua cum Exemplaribus collata, monſtrant populum *Angliæ*, haud ſecus ac Gentium aliarum omnium, Orthographiam antiquam mutandi, repudiandi pro libitu Vocabula, quibus Majores uſi ſunt, & eorum vice factis aliis utendi, Libertatem ſibi arrogaſſe. Quamobrem, id genus Apographa hic illic notavi, deſcriptis illorum initiis & finibus; quibus, quaſi tot ſpeciminibus, ut purior *Saxonicus* Sermo à ſe quaſi in alium paulatim converteretur, curioſus Lector perſpiciat: talis præſertim, qui forſan in animo habeat hodierni noſtri Sermonis de Origine, & Progreſſu Librum ſcribere; ad quem ſcribendum, ut quis Literaturæ *Septentrionalis* peritus aſſurgat, cum ejus ab interitu vindice *Hickeſio*, non poſſum non optare.

Reſtat, de duobus, quæ Indicis ſtructuram ſpectant, ut nonnihil dicam; Quorum primum eſt me ſecundum ſeriem Literarum, quæ eſt in Alphabeto *Romano*, & non ſecundum iſtam, in qua literas ſuas *Saxones* diſpoſuerant, illum ordinaſſe. Quapropter vocabula à Ð, quod *Thorn* vocabant, incipientia ſub Litera T collocavi; eaque quæ à Ƿ, quod *Wen* vocabant, incipiunt, ante Z poſui. Nempe quod iſto Ordine Angli maxime delectabantur, etſi immane quantum differt ab illo, quo Majores noſtri Literas in Alphabeto ſuo diſpoſuerunt; quemadmodum videre eſt in Catalogi noſtri pag. 247. ubi Alphabetum *Saxonicum* exhibuimus, quod à *Runicis Thorn* & *Wen* clauditur, quorum alterum penultimum, alterum ultimum ejus locum habet. Has autem *Runas* à ſe, ut videtur, retinendas duxerunt *Anglo-Saxones*, ob ſingularem utriuſque poteſtatem, quod ad edendos quoſdam ſonos valebant, qui per nullam *Romanarum* literarum exprimi potuerunt. Sic in *Coptitarum* & *Ruſſorum* Alphabetis aliquot Characteres cernuntur, qui tum quoad Figuram, tum quoad Poteſtatem à *Græcis* literis longe differunt, quæ utriuſque gentis Alphabetorum maximam partem, conſtituunt. *Secundo*, cum ejuſdem Codicis multa ſive Exemplaria ſive Tranſcripta ſint, ejuſdemque Regis multæ, eæque diverſæ Chartæ, quæ in Catalogo ſeorſim recenſentur, in Indice tamen brevitatis gratia cujuſque Codicis *unius* tantum Exemplaris, & cujuſque Regis *unius* tantum Chartæ mentionem faciendam putavi, propterea quod omnes ſimul deſcribuntur in ea Catalogi pagina, ad quam Index mittit Lectorem.

Dum ad texendum hunc Catalogum MSS. Codices verſarem, in iis non raro Bibliothecæ, ſeu Monaſterii nomen inveni, ad quam hic vel ille Codex pridem pertinebat. Id me ad exquirendos Catalogos Librorum, qui olim in Bibliothecis *Angliæ* Cœnobiorum ſervati erant, excitavit, ut quicquid Librorum, præcipue *Saxonicorum* ſingula olim habebant, quoad fieri poſſet, indicarem. Suſceptum hoc noſtrum, quamvis minus quam optabam ſucceſſit, aliquem tamen fructum ex eo cepi, ut ex Catalogis Librorum conſtat, de quibus in Catalogo mentionem feci, atque hic amplius memoraturus ſum. In illo tres breves Catalogos exhibui, nempe in pag. 83. 84. 248. In pag. 276 Eccleſiæ *Roffenſis* Catalogum habes. Eccleſiæ *Dunelmenſis* in pag. 298. Denique Librorum, quos *Leofricus Exonienſis* Epiſcopus Eccleſiæ ſuæ dedit, Catalogum deſcriptum exhibui pag. 80. Accedunt,

Catalogus *Saxonicis* litteris ſcriptus, in fine vetuſtiſſimi Codicis MS. ſcilicet quindecim Librorum S. *Auguſtini* de S. *Trinitate*, qui extat inter Codd. *Laudenſes* in Bibliotheca *Bodleiana*, L. 30. inſcriptus.

Catalogus Codd. Abbatiæ S. *Mariæ* de Pratis *Leiceſtriæ*; in Bibl. *Cottoniana*, & *Bodleiana* inter Codd. *Laud.*

Catalogus Codd. Prioratus *Dovorenſis*; in Bibl. *Bodleiana. Arch. A.*

Catalogus Codd. Abbatiæ *Norwicenſis*; in Bibl. *Cotton. Rotul. in Pixid.*

Catalogus Codd. Monaſterii de *Meſſa*; in Bibl. *Cotton.* VITELLIVS. C. 6.

Catalogus Codd. Abbatiæ de *Waverle*; in Bibl. *Cotton.*

Catalogus Codd. & Librorum Abbatiæ *Sionenſis*, in Bibl. *C. C. C. C.*

Catalogi Codd. Univerſitati *Oxon.* ab *Humfredo Glouceſtriæ* Duce donatorum. *Archiv. Univ.* Regiſt. F.

Catalogus Codicum, qui extitere in Bibliotheca Abbatiæ *Glaſtonienſis*, A. D. 1248. (*in Cod.* MS. *Bibl. Coll. Trin. Cantab. Claſſ. à dextra. ſer. ſupr. in adverſo lat.* 36. fol. 102.) inter quos omne genus Eruditionis Codices quorum numerus tum fuit 537, memorantur,

Penthateucum Moyſi & Joſue & Judicum. Vetuſtum.
Item, duo Anglica (i. e. Saxonice ſcripta) *vetuſta & inutilia.*
Canon. Theodori ad remedium Pœnitentiæ. vetuſti libri 2.
Liber Oroſii 2 *Latina Lingua; tertius in Anglica.* (i. e. Saxonica) *vetuſti ſed legibiles.*
Liber de diverſis Sermonibus Anglicis.
Item Sermones Anglici, (*i. e.* Homiliæ Saxonicæ) *vetuſti, inutiles.*
Paſſionale ſanctorum Anglice (*i. e.* Saxonice) *ſcriptum. vetuſt. inutile.*
Item, quidam liber Anglice, i. e. Saxonice.
Bella Ethelſtani Regis.
Medicinale Anglicum, (*i. e.* Saxonice ſcriptum.)

Catalogus Codicum quæ extitere in Bibliotheca *Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ*, A. D. 1315 (Bibl. Cotton. GALBA. E. 4.) inter quos memorantur hi, qui ſequuntur, *Saxonice* ſcripti.

Regula Aluricii gloſata, Anglice. (forte. *Ælfrici* Excerpta ex *Æthelwoldi* libro de Conſuetudine Monachorum.)
Liber Sompniorum.
De obſervatione Lunæ in rebus agendis.
Orationes Anglice. (*i. e.* Saxonice.)
Regula B. Benedicti gloſata Anglice.
Omelie & ſermones quædam.
Conſuetudines de faciendo ſervitio divino per annum, gloſatæ Anglice.
Expoſitiones de Priſciano expoſite Anglice. (*i. e.* Ælfrici Gram.)
Locutio Latina gloſata Anglice, ad inſtruendos pueros. (forte. Ælfric. Bata.)
Geneſis Anglice, depicta. (forte. Pentateuchus *Cottonianus.*)
Liber Paſſionum, & ſermones Anglice. (Ælfricus Homil.)
Dialogus B. Gregorii.
Boecius de Conſolatione.
Herbarius Anglice, depictus. (forte Apuleius *Cottonianus.*)
Liber ſermonum Catholicorum Anglice. (Ælfric.)
Liber ſermonum B. Auguſtini. Anglicè. (i. e. Saxonice.)
Cronica vetuſtiſſima Anglice. (in Bibl. C. C. C. C.)
Liber de Ordine Monaſtico, Anglice. (i. e. Saxonice.)
Cronica ſecundum Bedam, Anglice. (i. e. Bedæ. Eccleſ. Hiſt.)
Textus IV Evangeliorum Anglice. (i. e. Saxonice.)
Actus Apoſtolorum Anglice. (i. e. Saxonice.)
Liber ſermonum Anglice. (i. e. Saxonice.)
Regula Canonicorum Anglice. (i. e. Saxonice.)
Chronica Latine & Anglice (i. e. Lat. & Saxon. & nunc extat in Bibl. Cotton.)
Liber Edwini Anglice. (forte, Normanno-Saxonice.)
Excerptiones de Priſciano Anglice. (f. Ælfrici Grammat.)
Rithmus Anglice (f. Poema quoddam Saxonice.)

Præter hos omnes *Saxonice* ſcriptos, *Latinorum* etiam Codicum nonnullorum Titulos, ex eodem *Cantuarienſis Eccleſiæ Chriſti*, proferre placuit, *viz.*

Liber Aluredi Regis de cuſtodiendis Accipitribus.
Tripartitum Pſalterium Edwini, (nunc in Bibl. Coll. Trin. Cantab. vid. Catal. p. 168.)
Biblia Edwini.
Verſus Pannorum pendentium in Eccleſia Cantuarienſi.
Verſus Feneſtrarum Vitrearum Eccleſiæ Chriſti Cantuar.
Conſuetudines multarum terrarum Cantie.
Libellus de Caſtris & Rivis, Aquis & Montibus, & Monaſteriis Britanniæ Majoris.

Quibus

AD CATALOGUM.

Quibus Catalogis, adde *Catall.* Librorum quos olim poſſidebat Eccleſia *Paulina London.* à *Wilhelmo Dugdalio Eq. Aur.* editos, A. D. 1658. & Catalogum Librorum quibus olim inſtructa fuit Bibliotheca Cœnobii *Petroburgenſis*, quem Reverendus in Chriſto Pater *Symon* Epiſcopus Elienſis, non ita pridem *Petroburgenſis* Decanus, publicavit. A. D. 1686.

Librorum *Saxonicorum* Epigraphas, quæ in Catalogis Abbatiæ *Glaſtonienſis*, *Eccleſiæque Chriſti Cantuariæ*, ſi quis cum illis, quæ in Catalogo *Dunelmenſis* Eccleſiæ memorantur, conferat, eo facile ſentiet haud exiguam partem Codicum *Saxonicorum* periiſſe, cum tot, eheu! tot quorum Inſcriptiones in vetuſtis illis Catalogis leguntur; jam deſiderentur. Adde quod præter illos etiam, & *Wiſtani* Epiſcopi *Wigornienſis* vitam à *Colemanno* ſcriptam, & alios enumerare poſſem, quos etiam periiſſe & credo, & doleo. Verum id facere prorſus ſupervacaneum arbitror, propterea quod magnum numerum Codicum Veterum perditum eſſe Catalogus noſter ex fragmentis ſuis demonſtrat. Speciatim iſtis Homiliarum, quæ in diebus ſolennibus Commemorationi S. *Auguſtini Cantuarienſis*, & *Paulini* Archiepiſcopi *Eboracenſis* recitari ſolebant; quas tamen aut integras, aut in aliis fragminibus ſupereſſe, tot perluſtratis Bibliothecis, non poſſum induci ut credam. Quanta etiam pretioſorum Codicum clades eſt, ex eo Catalogus noſter oſtendit, quod in quovis fere libro aliquid reperitur, quod in nullis aliis habetur. Quæ quidem res MSS. Codd. ingentem eſſe jacturam probat, cum primævum aliquem Codicem, unde cæteros ſcire poſſumus recte eſſe tranſcriptos, tam rarum ſit invenire.

Tot Centenos Codices *Saxonice* ſcriptos, totque millia *Chartarum* à Regibus, & Epiſcopis *Anglo-Saxonum* confectarum prorſus interiiſſe, malum quidem eſt, quod Tecum omnes Patriarum Antiquitatum amatores vehementer dolebunt. Etenim tam grave damnum, quod reſarciri nequit, injuria temporum Reip. Literariæ accidiſſe nemo liberaliter inſtitutus tam ferreus eſſe poteſt, quin maxime deplorabit. Tantam autem bonorum librorum jacturam mœrentibus id dolorem debet levare, quod tot quaſi tabulæ ex Naufragio reſtant. Scilicet, quamvis non adeo magna, non exigua tamen Codicum & Chartarum Copia eſt, quæ vaſtatis à *Danis*, direptis à *Normannis* Monaſteriis; Civilibus *Baronum* Bellis; diris *Eboracenſium* & *Lancaſtrienſium* Principum diſſidiis; maxime autem exitia illi Cœnobiorum, & Sacrarum Ædium per R. *Henricum* VIII. Demolitioni, ut de recentioribus Bellis inteſtinis nihil dicam, in Armariis noſtris ſuperſunt. Quod vero tot *Anglo-Saxonum*, *Anglo-Danorum*que ſcripta reliqua etiamnum ſunt, id maxime debetur Curæ & Diligentiæ Reverendiſſimi *Matthæi Parkeri Cantuarienſis* Archiepiſcopi; qui Codices Chartaſque diverſas undique collegit, Collectos magna ex parte perluſtravit, & ab interitu ſervavit. Quod cum ſecum perpenderet D. *Georgius Hickeſius* ut tam pretioſam ſupellectilem, quantum in ſe erat, à pulvere & blattis vindicaret, Grammaticis prælo cuſis & recuſis, Linguas, Linguarumque Dialectos, in quibus ſcripti erant, ut facile ab omnibus diſcerentur, explicuit; eaſque feliciter illuſtrando, ad *Septentrionalium*, & præſertim Saxonicarum litterarum ſtudium multos egregios viros incitavit, qui cum miro ſucceſſu illarum ſcientiam conſecuti ſunt. Illo hortante, opus hoc Catalogicum, quale quale eſt, faciendum ſuſcepi; qui, illo auctore, Linguæ Saxonicæ cum multis aliis gnarus factus eram; ſine cujus quidem Cognitione, adeo non poteram *Saxonice* ſcriptorum Codicum Catalogum componere, ut id Vires meas prorſus ſuperaſſet.

De Codicibus autem *Saxonice* ſcriptis, qui etiam nunc in Bibliothecis *Angliæ* ſuperſunt, mentionem dum faciam, Vir Clariſſime, permitte ut dicam in illis etiam ſervatos eſſe magni pretii Codices aliis in Linguis exaratos; quos ſi conſuluiſſent nuperi quorundam Librorum, præſertim à Patribus, quod aiunt, ſcriptorum, apud exteros, Editores; multo, crede mihi, accuratiores, multo perfectiores illos, & ſuis nominibus digniores in publicum emiſiſſent. Ob Exemplaria etiam SS. Bibliorum, ſpeciatim Pſalmorum, Evangeliorum, & Epiſtolarum, imprimis Bibliothecæ noſtræ celebrandæ ſunt. Quæ ingenti uſui *Joanni Martianæo* non poterant non fuiſſe, ſi in Angliam profectus illa cum aliis exemplaribus conferre voluiſſet. Biblia etiam & Pſalteria *Gallice* ſcripta in Bibliothecis noſtris extant, quibus antiquiora Gallia ipſa non poteſt venditare, ſi de id genus Codicum ætate, quæ apud Gallos exſtant, Patriæ ſuæ Ornamenta D. *Du Pin*, *Johannes Mabillon*, & *Richardus Simon* recte judicarunt.

PRÆFATIO

Quemadmodum vero, Insigniſſime Vir, Librorum, qui in Catalogo noſtro memorantur, exiguus eſt numerus, quos me non vidiſſe paullo ſupra dixi: ſic nonnulli ſunt, quos in eo deſcribere propterea non licebat, quod illos non vidiſſem. Sunt autem qui ſequuntur,

1. Regiſtrum Chartarum Abbatiæ de *Burton*, in quo habentur Chartæ plurimæ *Saxonice* ſcriptæ. Hic Codex eſt Honoratiſſimi Domini *Gulielmi* Baronis *Paget*; quo, in Villæ ſuæ Muſæo cum illum Dominus ſervat, ipſe Londini verſatus uti non potui.

2. Regiſtrum Chartarum Eccleſiæ Cathedralis D. *Pauli Londini*, penes RR. Decanum & Capitulum. Ex quo & Burtonenſi Chartulario Chartas aliquas exſcriptas publicavit *Wilhelmus Dugdale* Eq. Aur.

3. Regiſtrum Chartarum Abbatiæ de *Middleton* in Scaccario, penes Rememoratorem Reginæ.

4. Regiſtrum Chartarum Abbatiæ de *Taveſtoke* penes Illuſtriſſimum Ducem Bedfordiæ; in quo duæ Chartæ *Saxonicæ*, ut accepi, ſcriptæ leguntur.

5. Pſalterium *Latino-Saxonicum* in Bibliotheca Eccleſiæ Cathedr. *Sarisburienſis*.

6. Charta *Wulfrunæ*, *Saxonice*, quam ex Archivis Eccleſiæ Windeſorenſis deſcriptam edidit D *Wilh. Dugdalius*; ibi vero illam fruſtra quæſivi.

Hæc omnia Majorum Monumenta *Saxonice* ſcripta ſunt, quæ me in Catalogo non deſcripſiſſe mihi conſcius ſum. Quam prætermittendi, ſive non faciendi quod debebam, *culpam*, cum non ſocordiæ ſupinæve negligentiæ, nedum animi mali ſit; ut *levem*, forte ut *leviſſimam* mihi condonaturum ingenuum Lectorem ſcio; cum perlegendo Catalogo noſtro, pro comperto habuerit, me non tantum plures Codices Chartaſque deſcripſiſſe, verum etiam plures Codicum Authores indicaſſe, quam non modo unus aliquis, ſed quam omnes ſimul, qui ante me *Saxonicorum* librorum Catalogos ſcripſerunt. Quinetiam, ut plures Codices Chartaſque memoravi; ſic, ut longe accuratius deſcriptos exhiberem omni ſtudio contendi, quatenus per alia negotia quibus me oneratum ſcis, id facere licebat. Etenim, quamvis multam operam curamque in faciendo hoc Catalogo poſui, illum tamen magis etiam perfectum & emendatum edere fas fuiſſet, ſi ab aliis curandis rebus vacare potuiſſem. Errorum enim duorum, in quos in eo lapſus ſum, Tu, Vir Doctiſſime, pro ſumma tua humanitate me admonuiſti. Aliuſque vir doctus, & Amicus, in literis ad me datis de alio me monitum eſſe voluit; atque præter tres hos Errorum in Catalogo locos, neſcio an quiſquam alius ſit, in quo allucinatus ſim. Verum quoad Errores, quibus Typographus lapſus eſt, cum illi ſemper abſens aſſiſtere nequirem, haud in exiguo numero eſſe noſco. Et quod non omnes perinde, ac aliquos indicavi, id non meæ negligentiæ, tribuendum eſt.

Si id (quod alii doctiſſimi homines à me rogarunt) Tu fortaſſe expectes, nempe ut de ſcriptura *Anglo-Saxonum*, illiſque quæ ad eam illuſtrandam pertinent, in fine Præfationis diſſererem; quæ de rebus iſtis habeo dicere paucis accipe. Majores noſtros *Jutas*, *Anglo-Saxoneſ*que, cum in *Britanniam* advenirent, Literarum prorſus rudes, quod aliqui putant, fuiſſe, adeo non credo; ut illos ſecum *Runas* (ſive Gothicas literas) attuliſſe, mihi perſuaſum eſt; tum quod in antiquis Temporibus *Septentrionales* populi cis & ultra Mare *Balticum* *Runis* uſi ſunt; tum etiam quod in antiquiſſimis noſtris Codicibus, nonnullæ *Runæ* Romanis literis commiſtæ cernuntur; tum denique quod *Thorn* & *Wen*, quæ *Romanas* Literas amplexi *Anglo-Saxones* retinuerunt, Nomine, Figura, & Poteſtate, puræ putæ *Runæ* ſunt. Quinimo tantum abeſt ut Majores noſtri Septentrionales, cum in *Britanniam* proficiſcerentur, Literarum rudes eſſent; ut, me judice, probabile potius ſit Romanarum Literarum illos, pariter ac Barbaras alias Gentes jam tum notitiam habuiſſe. Pariter, *inquam*, ac Barbaras alias Gentes, ſcilicet, *Francos*, *Germanos*, *Lombardos*, *Vandalos*, cæteroſque Gothorum populos, qui cum Romanis Bello Paceque res geſſerunt, ac in ſcribendo Romanis Literis uſi ſunt. Valde igitur allucinati eſſe videntur, qui *Saxones* noſtros *Romanarum* Literarum cognitionem ab *Hibernis* cepiſſe dicunt, quemadmodum vir ille doctus *Rodericus o Flaharty* in *Ogygia ſua*. Neque minus falluntur, qui illos à Britannis *Romanorum* literas didiciſſe contendunt, quæ aliquorum *Cambro-Britannorum*, qui docte ſcripſerunt, ſententia eſt. Cum contra vero maxime ſimile ſit, omnes tam *Anglo-Saxones*, quam *Britannos*, & *Hibernos*, *Roma-*

Romanorum literas à *Romanis* ipſis pariter accepiſſe. Verum hac de re, ut aliis liberum judicium relinquam, citra controverſiam eſt, cum Fide Chriſtiana Majores noſtros Romanarum Literarum ſcientiam & uſum accepiſſe. *Auguſtinus*, dictus *Anglorum Apoſtolus*, qui Evangelium apud eos prædicabat, multos (ut probabile eſt) ſecum attulit libros Latine ſcriptos, ſpeciatim *Gregorii Magni Papæ*, qui illum in *Angliam* miſit, *Paſtorale*, quemadmodum videre eſt in Catalogi noſtri pag. 70. Idem *Gregorius* ad illum etiam miſit magnam Librorum copiam, quorum duo, me judice, in Bibliothecis *Bodlejana*, & C. C. C. C. hodie ſuperſunt. Ab Adventu igitur *Auguſtini* ſenſim inoleſcere apud *Anglo-Saxones* cœpit *Romanarum* Literarum, & Literaturæ uſus; adeo ut fere quicquid ab iis Latinis Characteribus ſcriptum, aut ſculptum vidi, ab illo tempore ſcriptum ſculptumque eſſe conſtat. Etenim Clerus Anglicanus Romanæ Literaturæ diligenter ſtudebat; Clericque ſolius induſtriæ præcipue debetur, quod non tantum *Religio Chriſtiana*, ſed *Humaniores Literæ* & *Scriptura* ipſa ab *Auguſtini* temporibus ad Introitum *Danorum* florerent, & deinde quod ad *Ælfredum* Regem, *Danis* omnia vaſtantibus, penitus non perirent. In iis temporibus ſenſim exoleſcere cœpit *Runarum* omnium, ſi Ð & Ƿ excipias, in ſcribendo uſus, præſertim apud *Auſtralis Angliæ Saxones*, qui *Latinorum* Characterum uſum maxime affectabant. Hinc eſt quod præter Saxa nonnulla & fragmenta Metallorum, nihil fere *Runis* inſculptum extat, vel Membranis inſcriptum, præter Incantamenta quædam quæ *Runis Magicis* exaranda erant, aut quæ arcanis Characteribus ſecreta mandabantur, aut denique quæ ad exercenda Curioſorum hominum ingenia, data opera, eſſe *Runis* occultata videntur. Id genus *Runicæ* ſcripturæ ſpecimina, quæ & ante & poſt Conquæſtum uſque ad Henrici VI tempora exarata ſunt, etiamnum extant. At Librorum Chartarumve à recepto Chriſtianiſmo per *Anglo-Saxones* nunquam quicquam eſſe *Runice* ſcriptum, ſaltem jamjam ſcriptum ſupereſſe, tam certum eſt, quam quod certiſſimum.

Præterea, ut *Runis* ſuis ſenſim relictis, *Romanorum* Characteres uſurparunt *Anglo-Saxones*: ſic Manus, quæ in uſu apud *Romanos* erant, in ſcribendo imitati ſunt. Eæ autem trium generum fuerunt: nempe una, quæ in Grandioribus vel Uncialibus (ut vulgo loquuntur) Literis exarata erat; altera modi parum minoris & rotundioris formæ, quæ ſcribentibus majus commoda erat; tertia, quæ prompte & cum feſtinatione ſcribentibus maxime commoda, ex minuſculis conſtabat. In quibus omnibus ſcripturæ generibus, Codices Chartæque in *Anglia Saxonica*, quemadmodum in *Germania*, *Gallia*, *Hiſpania*, immo & in ipſa *Italia* ſcripſi ſunt.

Grandiores, ſeu *Unciales* Literas uſurpare ſolebant *Antiquarii*, cum antiquos Codices, quos æternum durare voluerunt, deſcriberent. Illis quoque non raro utebantur in Regum, Epiſcoporum, & aliorum Procerum Chartis ſcribendis; ut &, Ornamenti gratia, in exarandis Novorum Codicum Exordiis, ac certis quibuſdam Paragraphis. Atque hoc genus Scripturæ quum Codices, tum Chartæ ab *Anglo-Saxonibus* exarati etiamnum apud nos extant.

Minoris modi Rotundioribus Characteribus uti ſolebant *Librarii* in deſcribendis communis uſus Libris, qui in omnium manibus terendi erant, & in ſcribendis Chartis. Cujus quoque ſcripturæ generis multa Exemplaria apud Nos reſtant. Hujus vero formæ Rotundiores Literas, *antiquos Characteres Saxonicos* nonnunquam in opere noſtro vocavimus; qui etiam, procedente tempore, cum in minutiorem & magis exilem, maceramque veluti formam mutabantur, *Saxonicæ Literæ*; & ex iis formata ſcriptura, *Saxonica manus* κατ' ἐξοχὴν, dici cœperunt. *Saxonica*, inquam, *manus* κατ' ἐξοχὴν dicta erat; & poſt *Conquæſtum* Angliæ, varias adeo ſubiit Mutationes, ut temporis decurſu, ab illa natæ ſunt *Manus illæ omnes*, quas Fori Technicis verbis **The Pipe-hand**, **the Round Text-hand**, **the Exchequer-hand**, **the Square Text-hand**, **the Chancery-hand**, **the Court-hand**, **the Secretary-hand** vocitamus. Porro, *Saxonica* illa dicta Manus maxima ex parte uſitata erat in ſcribendis, exſcribendiſque libris, Cartiſque *Saxonicis*. In ſcribendis vero exſcribendiſque *Latinis*, manu, quæ ad *Gallicam* ſcribendi rationem propius acceſſit, plerumque utebantur *Anglo-Saxones* ab Ælfredi Regis temporibus, quæ idcirco ab *Ingulfo Manus Gallica* dicta eſt. Cum primum ad hoc opus me accincturus eſſem, ſuadentibus Amicis, Literaturæ *Saxonicæ* qui cultores ſunt, *Latinos* Libros, Chartaſque omnes qui ab Anglo-Saxonibus ſcripti, vel deſcripti erant, in Catalogo ponere decrevi; ſed

Consilium mutavi, ubi primum majorem illorum esse numerum sensi, quam qui in Catalogo, quem mente designaram, contineri potuit.

Quoad *Manum* qua utebantur, qui prompte quid scribere voluerunt, Manum, scilicet, quam *Cursoriam* nos dicimus; illa maxime usurpata erat in scribendis, vel exscribendis privati usus Codicibus, Chartis, & Epistolis. Quam ob causam perplexa magis, & intricatior est, quemadmodum privatorum hominum Manus esse solent, quam quæ facile legi potest. Chartæ tamen, quæ hac manu exaratæ sunt, ut res ipsa postulabat, paulo magis legibiles sunt. Præterea, multa apud nos monumenta majorum hac in manu exarata supersunt, ut Epistola *Waldharii* Episcopi *Londonienſis* ad *Berchtwaldum* Archiepiscopum *Cantuarienſem* data, de qua mentionem feci in Catalogi pag. 259. Verum, exeunte octavo seculo, ineunteque nono, hæc manus, *rotundiore, pulchriore, magisque venusto* illo scripturæ genere in vicem ejus succedente, cœpit exolescere.

Cum vero de scripturæ generibus, quibus *Anglo-Saxones* usi sunt, sermo mihi sit, de *Notis*, quibus nonnunquam in scribendo utebantur, antequam illum concludam, aliquod breviter dicendum mihi arbitror, propterea quod illas cum Latinis litteris à Romanis acceperunt. *Notis* vero, quæ apud Romanos usu receptæ erant, S. *Cyprianus* alias vocum Biblicarum, & quæ rem Ecclesiasticam spectabant, addidisse dicitur. *Brachygraphi* autem, qui Notis in scribendo utebantur, ab iis *Notarii* dicti sunt: & quemadmodum *Isidorus Hispalenſis* observat, illorum munus erat & officium, signorum compendio, Causarum Forensium tam Civilium, quam Criminalium Actiones excipere, perinde ac ab Auctoribus dictata; sermones Concionatorum, denique nihil non quod Tachygraphiam requirebat, Membranis vel cuivis scriptoriæ materiæ currente manu committere. Hoc per *Notas* scribendi genus *Gallis Italiſque* magis, quam Anglo-Saxonibus in usu erat, nonnullæ autem hujusmodi Brachygrapicæ Reliquiæ in Codicibus nostris vetustis supersunt, quas cum viderem, animadvertebam.

Præterea, *Styli* sive *Graphii Metallini* usum non nesciverunt Majores nostri *Anglo-Saxones*. Immo Doctissimus ille *Anglo-Saxonum* Rex *Ælfredus* in Præfatione præmissa *Gregorii Magni* Pastoralibus à se versis, singulis Episcopalibus *Angliæ* Ecclesiis, cum libro isto Æγτcel, i. e. *Stylum* se ait dedisse. *Stylo* autem ad scribendum in *Pugillaribus* etsi maxime utebantur, nonnulla tamen propria hominum Nomina libro Evangeliorum *Lichfeldenſi* S. *Ceadæ* dicto, quem Catalogi pag. 281 & 290 descripsi, instrumento isto *Saxonice* inscripta esse notavi. Hæc breviter de *Styli* usu, cujus formam exhibuit *Joan. Jac. Chifletius*, in libro *Anaſtaſis Childerici Regis Francorum* inscripto, paginis 182 & 194.

Denique, Majoribus nostris *Arcana ſcriptura* in usu erat; cujus diversa genera fuerunt. Quædam enim scripta, sola literarum transpositione; quædam initiales literas pro integris Vocibus usurpando, aliarum gentium more, (& præcipue *Græcorum* in quorum Codicibus MSS. plurimis hæc genera scripturæ reperi, atque ab iis, ut à *Seraphimo* Presbytero Græco accepi, barbare ριχλὰ & φιλπὲ nuncupata sunt) occultare solebant. Alias autem scripturas *Runis* exarando; alias vero, *Runas* vulgaribus litteris permiscendo; alias denique notas Numerales, Puncta, aliave pro libitu signa, Literarum vice usurpando, occultas reddiderunt. Verum *arcana* hæc scribendi genera apud *Anglo-Saxones* usitata, magis ad exercenda hominum ingenia, quam ad res gerendas idonea fuisse censeo; etsi Romanis præter eos de quibus supra dixi, longe alius *Notarum ſuarum* usus erat, scilicet, non tam ad occultandas res scriptas; sed, quemadmodum *Signorum*, quæ Nos Ciphers, *Gallique des Chifres* vocant, ad mandandas scripturæ Res majoris Momenti, quas solum ab iis quibuscum Consuetudinem habebant, intelligi voluerunt.

Hæc breviter, non pro Rei dignitate, sed pro modulo Præfationis, de scriptura *Anglo-Saxonum* dicta sunto. Verum enimvero, Vir Amplissime, si Publico jubente, & sub Publicis Auspiciis id mihi demandatum foret, ut *Historiam Literarum* scriberem, quibus populi *Europæi*, præsertim *Græci*, *Romani*, *Gothi*, *Germani*, *Hispani*, *Galli*, *Hiberni*, *Anglo-Normanni*, &c. in omni tempore usi sunt, ut omnia mea studia in illud conferrem: sic, benevalere & vivere Deo largiente, non dubito, quin eo officio ita perfungerer, ut nullius Expectationem fallerem. In id genus opere, quod resp. Literaria maxime desiderat, jucundum mihi foret *Manus* tum *Græcorum*, *Romanorum*que, tum Gentium, quas Barbaras dixerunt, non solum è libris MSS. ac Diplomatibus

matibus, ſed è Nummis, Marmoribus, Lapidibuſque delineare; delineataſq; diſtincte & ordinate pro Locorum & Temporum ſerie diſponere. Verum, ſi id, quod Publicos ſumptus poſtulat, mihi, Publico mandante, facere non licebit, ſatis mihi erit quid in hac re poſſem oſtendiſſe per delineatos Characteres ſcripturaſque non unius generis, quas in Theſauri ſui Grammatico-Critici multis in locis exhibuit doctiſſimus *Georgius Hickeſius* Literaturæ *Saxonicæ* & *Franco-Theotiſcæ* Inſtaurator, & Amplificator, qui de Patriis Antiquitatibus, de Manibus & Memoria Majorum, & de Re Literaria Septentrionali cum primis meruit.

Alia etiam ſunt ad ſcripturam *Anglo-Saxonum* ſpectantia, quæ ſilentio præterire nefas duco, quod illorum ſcientiam *Philo-Saxonibus* non injucundam fore arbitror. Ea autem ſunt, Materia *cum qua*, & Materia *in quam* Codices, Chartaſque ſuas ſcribere ſolebant. Quoad Materiam cum qua ſcripſerunt, *Atramentum* dico, id quidem præſtantiſſimi generis erat, & ad ſcribendos Libros æternitati dicandos maxime idoneum. Ab exteris quod ſcriptum in iiſdem temporibus extat, nunquam fere quicquam vidi, quod habita Atramenti ratione, Majorum noſtrorum ſcriptis merito comparandum eſt. Ex quibus igitur Materiis (niſi ſepiarum cruor illarum fortaſſe una erat,) & ex quotis partibus tam pretioſus ſcriptorius Liquor confectus erat, non poſſum hariolari. illumque inter res perditas & amiſſas jam diu eſſe numeratum, quo minus doleam, nequeo mihi temperare. Quod autem Materiam attinet, in quam Scripſerunt, ea maxime membranacea erat. Nam in Papyro *Ægyptiaca*, vel Cortice, vel Arborea quavis materia, & id genus rebus aliquid ſcripturæ mandaſſe Majores noſtros, nihil plane reſtat, quod oſtendit; niſi Fragmentum quoddam lacerum in Bibliotheca *Cottoniana* ſervatum, quod ab homine *Italo* potius quam ab *Anglo Saxone* quopiam ſuper Philyram ſcriptum eſſe exiſtimo. Membranas etiam ſuas *Purpureo colore* non raro tingebant; in quibus (perinde ac aliquando in puris membranis,) Libros quos veluti cum magnificentia prodire voluerunt, nunc auratis & argentatis, nunc Aureis & Argenteis Characteribus exarare ſolebant. Porro, ut *Romanam* ſcripturam civitate ſua donare voluerint; ita *Italorum* exemplum in pingendis, &, quod aiunt, *Illuminandis* Libris ſunt ſecuti, quorum nonnulli etiamnum reliqui ſunt. Quinimo libros non tantum ſplendide, ſed puriſſime & accuratiſſime à ſe deſcriptos, interlinearibus verſionibus ornare & explicare ſolebant. In eo genere *Libri Pſalmorum* & *Evangeliorum* primum locum obtinent quorum multa exemplaria interlinealiter in *Anglo-Saxonicum* vel *Dano Saxonicum* ſermonem converſa etiam nunc reſtant. Præ cæteris (nam ad præſtantiſſimum Codicem Evangeliorum per S. Eadfridum exaratum, lubens ad Catalogi pag. 250, Lectorem mitto) dignus eſt qui memoretur *Codex Eadwini* in Bibliotheca florentiſſimi Collegii S. S. *Trinitatis Cantabrigiæ* ſervatus, qui Pſalterium Triplex S. *Hieronymi* & Cantica complectitur; quorum ambo non tantum cum verſione tam *Normanno-Saxonica*, quam *Normanno-Gallica* interlineari; ſed etiam Gloſſa cum Latina illuſtrantur. In illo etiam multæ Imagines pictæ cernuntur, quæ quamvis aliis id genus arte facile cedant; dignæ tamen ſunt, in quas Docti & Curioſi Lectores attentos oculos convertant. Accedat Codex Pſalmorum *Lambethanus*, qui continet Gallicam dictam Verſionem S. *Hieronymi*, quæ non tantum Aſteriſcis & Obelis notata (qui in quamplurimis ejus Exemplaribus deſiderantur) & Verſione interlineari Anglo Saxonica illuſtrata eſt; verum etiam Punctis, me judice Muſicis (à *Gregorianis* Notulis omnino diſcrepantibus) Modos quibus Pſalmi in Eccleſiis Legendi aut Cantandi eſſent denotantibus, deſignata eſt. Etenim, quemadmodum *Anglo-Saxones* ad Religionem *Chriſtianam* converſi, *Runis* ſuis relictis, Romanas ſunt amplexi literas: Sic Clerum *Anglicanum* à *Roma* Muſicæ Scientiam habuiſſe, in Hiſtoriæ ſuæ Eccleſiaſticæ Lib. IV. Cap. XVIII. *Beda* Teſtis eſt. Verum etſi ſacræ Muſicæ modulos, antiquiſſimo more per *Literas* aliis duobus in Codicibus vetuſtiſſimis deſignatos vidi; unus tamen Codex eſt ille *Lambethanus*, in quo Sacros Cantus per *Puncta* Muſice expreſſos inveni. In aliis autem Codicibus partim per ſigna illa Muſica, quæ jamdiu *Notulæ* appellata ſunt, partim per *Literas*, quibus longe ante inventas *Notulas* antiqui Muſici, ut videtur, utebantur, Modos Numeroſque Muſicos deſignatos, memini me vidiſſe. Quod vero ſermonem *Anglo-Saxonicum* ſpectat, quemadmodum ingenio ſuo non tantum Carminibus Numeriſque Muſicis æque ac Latinus olim, & jam nunc Italus aptus & idoneus eſt; ſic carmina *Saxonica* multo aptiora ſunt quæ ad Muſicas Modulationes, præſertim in *Stylo*, ut Muſici loquuntur, *Recitativo* adhibeantur, quam hodiernæ *Anglorum*

Cantiones: Carminis tamen Canticive, quod Notulis Muſicis ſignatum erat, nunquam quicquam *Saxonicè* ſcriptum animadverti. Neque id ſine cauſa, cum forſan ad concinnandos ſacros Hymnos Cantioneſque *Latinas* Muſica in ſolis Eccleſiis *Saxonicus Clerus* utebatur. Quam vero dulcis & venuſtus, quam dignitatis plenus, quam etiam numeroſus ſuus ſermo erat, *Anglo-Saxones* ſibi conſcii fuiſſe videbantur, ut qui ad Carmina ſcribenda tam proclives fuerint. Carminum autem genus, quo illorum Poetæ maxime delectati utebantur, *Adonicum*, aut quod ad *Adonicum* proxime accidebat, eſſe videtur. Ut enim *Iambicorum* ſcriptores apud *Græcos* & *Latinos*, non ad puros *Iambicos* ſcribendos verſus ſe ſtricte ligari voluerunt, ſed liberioribus Numeris liberrime utebantur: Sic, Poetæ *Anglo-Saxonum*, *Anglo-Danorum*que juſtam veluti licentiam in pangendis *Adonicis* ſibi pariter vendicantes, ad ſervandos Pedes Numeroſque Carminis *Adonici*, tanquam damnati ad Remos, ſe vinciri noluerunt. Porro, ut Adonicis pangendis Carminibus ſermonem ſuum non inidoneum eſſe pro comperto habuerunt: ſic, ad id, ut videtur, oſtendendum, cum *Adonicis* ſuis *Saxonicis* verſibus, *Adonicos* tum *Latinos*, tum *Græcos* nonnunquam miſcere illis Mos erat, quemadmodum animadverti, Catalogi pagg. 110. 147. 281.

Poſtremo ſciat Lector velim, me ad Catalogum *Saxonice* ſcriptorum Codicum, & Tractatuum illorum, qui impreſſi ſunt, ſyllabum etiam adjeciſſe, ut & Nomina Bibliothecarum omnium quum Publicarum, tum Privatarum, cum ſignis, quibus in illis, quæ Majorum Gentium ſunt, Librorum loci denotantur, ut & pag. Catalogi noſtri, ubi libri denotati deſcribuntur.

Hæc ſunt, de quibus Lectores ad Catalogum noſtrum acceſſuros monendos eſſe exiſtimavi; quæ ſi Tu, Vir Præſtantiſſime, qui omnem omnium Doctrinam & Candorem in Te complecteris, Judicio Tuo comprobaveris; nemo tam malevolus, aut tam inſulſe Criticus eſſe volet, qui ea audebit improbare. Etenim tam in Republica Literaria, quam in Civili Amplitudo & Auctoritas Tua ſumma eſſe conſtat. Quarum ad hanc feliciter ſemper Adminiſtrandam, & illam in Tuam gloriam fovendam tutandamque ut diutiſſime tanquam *alter Mæcenas* vivas, ſupplex quotidie precatur

Tibi addictiſſimus cliens,

HUMFREDUS WANLEY.

Dabam *Londini*,
Auguſti die 28.
An. Dom. 1704.

SYLLABVS BIBLIOTHECARUM.

JOANNIS BATTELEII. S.T.P. *pag.* 303

ROBERTI BOVRSCOVGH. M.A. *p.* 304

CANTABRIGIÆ Bibliotheca, *viz.*

COLLEGII CORPORIS CHRISTI.

B. 4 *p.* 106
D 5 *p* 106
F. 1 *p.* 109
I. 1 *p.* 109
K. 2 *p.* 109
K. 10 *p* 110
K 12 *p.* 110
L. 12 *p.* 110
L. 15 *p* 151
N. 19 *p.* 113
O. 6 *p.* 151
R 11 *p* 151
S. 1 *p.* 114
S. 2. *p.* 114
S. 3 *p.* 115
S. 4 *p.* 116
S. 5 *p.* 116
S. 6 *p.* 120
S. 7 *p.* 123
S 8 *p.* 125
S. 9 *p.* 128
S. 10 *p.* 130
S. 11 *p.* 130
S. 12 *p.* 130
S. 13 *p.* 131
S. 14 *p.* 132
S. 15 *p* 149
S. 16 *p.* 149
S. 17 *p.* 133
S. 18 *p* 137
Miscell. B. *p* 148
Miscell. G. *p.* 149
Miscell. M *p.* 150
Codd. sine n°. *p.* 151

BIBLIOTH. PUBLICÆ CANTAB. *p* 152

BIBLIOTHECÆ COLLEGII SS. TRINITATIS. *p.* 166.

BIBL. AVLÆ SS. TRINITATIS. *p.* 172

BIBL. ECCLESIÆ CANTVARIENSIS. *p.* 270

D. THO. CARTWRIGHT. *p.* 289

BIBLIOTHECÆ COTTONIANÆ.

IVLIVS.
A. 2 *p.* 183
A. 6 *p.* 183
A. 10 *p.* 185
C. 2 *p.* 185
C. 6 *p.* 224
E. 7 *p.* 186

AVGVSTVS. TIBERIVS.
II. *p.* 258
A. 3 *p.* 193
A. 6 *p.* 219
A. 7 *p.* 224
A. 13 *p.* 254
B. 1 *p.* 219
B. 4 *p.* 220
B. 5 *p.* 215
B 11 *p.* 217
C. 1 *p.* 220
C. 3 *p.* 225
C. 6 *p.* 224

CALIGVLA.
A. 7 *p.* 225
A. 9 *p.* 228
A. 11 *p* 248
A. 14 *p.* 190
A. 15 *p.* 233

CLAVDIVS.
A. 3 *p* 225
A. 8 *p.* 226
B. 4 *p.* 253
B. 6 *p* 234
C. 9 *p.* 226
D. 3 *p* 217

NERO.
A. 1 *p* 212
A. 14 *p* 228
C. 3 *p* 230
D. 4 *p* 250
E 1 *p.* 229

GALBA.
A 2 *p.* 231
A 14 *p.* 231
A. 19 *p.* 231
E. 2 *p* 234

OTHO.
A. 6 *p* 217
A 8 *p* 232
A 10 *p* 232
A. 12 *p.* 232
A. 13 *p* 233
A 18 *p.* 234
B. 2 *p* 217
B. 9 *p.* 238
B 10 *p.* 190
B 11 *p* 219
C. 1 *p.* 211
C. 13 *p.* 237
C. 15 *p* 238
C. 16 *p.* 237
E 1 *p.* 238

VITELLIVS.
A. 7 *p* 241
A. 12 *p.* 219
A. 13 *p* 241
A. 15 *p.* 218
C. 3 *p* 217
C. 5 *p.* 208
C 8 *p* 241
C. 9 *p.* 238
D. 7 *p.* 239
D. 17 *p* 206
D 20 *p.* 240
E. 5 *p* 239
E 18 *p* 222

VESPASIANVS.
A. 1 *p.* 221
A. 5 *p.* 241
A 9 *p.* 242
A. 22 *p.* 242
B. 15 *p.* 242
B. 24 *p* 242
D. 6 *p.* 243
D. 12 *p* 243
D. 14 *p.* 202
D. 15 *p.* 243
D. 20 *p* 246
D. 21 *p.* 245
E. 6 *p.* 246
E. 8 *p* 246

TITVS.
A. 4 *p* 218
A. 15 *p* 239
A. 16 *p.* 239
D. 18 *p.* 247
D. 26 *p.* 247
D. 27 *p.* 247

DOMITIANVS.
A. 1 *p.* 248
A. 7 *p.* 249
A. 8. *p.* 220
A. 9. *p* 239
A 15 *p* 248
A. 18 *p* 248

CLEOPATRA.
A. 3 *p.* 238
B. 6 *p.* 248

FAVSTINA.	B. 13	p. 201
	C. 6	p. 248
	C. 8	p. 245
	A. 3	p. 246
	A. 9	p. 199
PIXIDES ---		p. 263

D. Simondsii D'EWES. Bar. p. 306

BIBL. ECCLES. DVNELMENSIS. p. 295

ECCLES. EXONIENSIS. p. 279

BIBL. COLLEGII FOECIALIVM. p. 305

Illustr. Rob. HARLEY Armig. p. 309

D. Georg. HICKESII. p. 277

BIBL. LAMBETHANÆ. p. 266

BIBL. LAVDERDAILIANÆ. p 303

BIBL. ECCLES. LICHFELDENSIS. p. 289

BIBL. ECCLES. LINCOLNIENSIS p. 305

ARCIS LONDINENSIS. p. 309

BIBLIOTHECÆ NORFOLCIANÆ. p. 291

D. MORI EPISC. NORWICENSIS. p. 286

OXONIÆ Bibliothecæ, *viz.*

ASHMOLIANA. p. 103

BODLEIANA.		p. 1
Super D, &c. ART.	76	p. 82
Super D, &c. ART.	99	p. 84
Super D, &c. ART.	110	p. 84
Super D, &c. ART.	120	p. 80
Super D, &c. ART.	138	p. 77
DIGBY.	4	p. 83
HATTON.	65	p. 76
HATTON.	88	p. 70
HATTON.	130	p. 71
IAMES.	41, 42	p. 101
IVNIVS.	1	p. 59
	2	p. 102
	3	p. 102
	4, 5	p. 102
	7	p. 102
	9	p. 102
	10	p. 103
	11	p. 77
	12	p. 85
	15	p. 85
	18	p. 103
	21	p. 31
	23	p. 36
	24	p. 40
	26	p. 102
	27	p. 76
	32	p. 103
	33	p. 103
	37	p. 102
	38	p. 85
	39	p. 86
	40	p. 86
	41	p. 87
	43	p. 88
	44	p. 88
	45	p. 88
	47	p. 90
	48	p. 90
	50	p. 91
	52	p. 91
	53	p. 92
	54	p. 103
	58	p. 92
	59	p. 93
	60	p. 93
	61	p. 93
	62	p. 93
	63	p. 93
	65	p. 94
	66	p. 95
	67	p. 95
	68	p. 95
	69	p. 95
	70	p. 96
	71	p. 96
	72	p. 96
	73	p. 103
	74	p. 96
	76	p. 102
	77	p. 102
	85	p. 44
	86	p. 44
	92	p. 103
	99	p. 26
	102	p. 97
	103	p. 98
	104	p. 98
	105	p. 98
	107	p. 98
	108	p. 99
	109	p. 99
	112	p. 102
	121	p. 45
LAVD.	D. 85	p. 100
	E. 19	p. 67
	E. 33	p. 99
	E. 80	p. 64
	F. 17	p. 65
	G. 36	p. 84
MARESCHAL.	72	p. 103
IN MVSÆO.	161	p. 84
NE.	A. 3, 11	p. 79
	B 4, 10	p. 83
	B. 5. 9	p. 83
	C. 3. 11	p. 64
	D. 2. 19	p. 63
	F. 3. 15	p. 64
	F. 4. 10	p. 9
	F. 4. 11	p. 1
	F. 4. 15	p. 15
RVSHWORTHIANVS Codex.		p. 81
SELD. Supra. 62.		p. 101
Supra. 63.		p. 102

ARCHIV. ÆDIS CHRISTI. p. 105

BIBL. COLL. CORPORIS CHRISTI. p. 105

BIBL. COLL. D. JOANNIS. p. 104

BIBL. COLL. OMNIVM ANIMARVM. p. 105

BIBLIOTHECÆ REGIÆ. p. 174

ECCLES. ROFFENSIS. p. 273

D. JOAN. SOMERS Baronis de Evesham. p. 301

Roberti THORESBY. Gen. p. 305

D. THO. THYNNE Vicecomitis de Weymouth. p. 283

ECCLES. WELLENSIS. p. 285

ECCLES. WESTMONASTERIENSIS. p. 303

ECCLES. WIGORNIENSIS. p. 299

CATA-

CATALOGUS
Librorum Septentrionalium
TAM
MANUSCRIPTORUM
QUAM
IMPRESSORUM.

CODICES ANGLO-SAXONICI BIBLIOTHECAE BODLEIANAE.

NE. F. 4. 11. CODEX *membranaceus opt. notae in fol. ſcriptus ante Conquæſtum Angliae, qui fuit in An.* MLXVI. *In quo continentur Homiliae aut integrae, aut in parte ſumptæ è Lat. PP. ſcriptis, & ad totius anni Curſum accommodatae. Sic autem in Rubrica Codex inſcribitur.*

INCIPIT LIBER CATHOLICORUM SERMONUM ANGLICE IN ANNO PRIMO.

I. Fol. 1. PRIMUS SERMO DE INITIO CREATURE.

Sic incipit, An angin iſ ealſta ðinga ðæt iſ goð ælmihtig:. Se iſ ordfruma ⁊ ende:. Se iſ [a] ord forþi þe he pær æfre:. Se iſ ende buton ælcere geendung. forðan ðe he bið æfre ungeendod:.

Sic explicit, Men þa leofertan. bermeagað þyrne cyðe. ⁊ mid micelre gymene forbugað unrihtbirnyſſe. ⁊ geearniað mid godum peoncum þ ece liſ mid Gode re ðe a on ecnyſſe leofað ⁊ rixaþ a buton ende. AMEN.

II. fol. 8. b. IN LETANIA MAIORE:.

Incip. Dar dagar ſynd gehatene Letaniæ. þ ſynd Liebed dagar. on [b] ðyrum dagum þe rceolon [c] gebiddan upe eorðlicra pærtma genihtrumnyſſe. ⁊ ur ſylfum gerunðfulnyſſe. ⁊ ribbe. ⁊ þ gyt mare iſ. upe ſynna forgifenyſſe:. Se pæðað on bocum. þ beoſ gehealðrumnyſſe purðe [d] apæned. on ðone timan þe gelamp on anre byrig þe Vigerna iſ gecweden micel eorð-ſtyrung ⁊ man-cpealm. ⁊ feollan cyrcan ⁊ huſ. ⁊ comon pilde beran ⁊ pulfar ⁊ abitan þær folcer micelne dæl. ⁊ þær Lyninger botl peaſð mid heofonlicum fyre forbærned:. Da bead re birrop Mameſtur þreora daga fæſten. ⁊ reo gebrecednyſ þa gerpac. ⁊ re gepuna þær fæſtener þurh puna ðehpæp on geleaffulne gelaðunge:. Di naman þa birnæ þær fæſtener æt ðam Niniueircan folce:. Dæt folc pær rpiðe rynfull. þa polde God hi forðon. ac hi gegladedon hine mid heora behreofrunga:. Lod rpæc to anum pitegan re pær lonaſ gehaten, far to ðære byrig Niniuen, ⁊ boda þæp þaſ poro.

Expl. Se pica him ſylð þone hlaf ðe bið to meoxe apend. ⁊ re ðeafa ſylð þam pican þ ece life:. Na he rpa ðeah ac Lpirt re ðe þuſ cpæþ. þ ðæt ge doð anum þeafan on minum naman. þ ge doþ me ſylfum. re þe leofað and rixað mid fæder and mid [e] halgum gaſte abutan ende:. AMEN.

---

[a] Ordfruma forhþi þe he pær. C. [b] ðirum. C. [c] Biddan. [d] apæned. C. [e] ðam halgum. C.

III. fol. 14. SERMO IN LETANIA MAIORE. FERIA. II.

Incip. Læpeðe menn behoꝛiaþ ꝥ him laꝛeoꝛaꝛ ꝛecgan þa goðꝛpellican laꝛe ðe hi on bocum leoꝛnoðon. ꝥ men ꝛoꝛ nẏtennẏꝛꝛe miꝛꝛaꝛan ne ꝛceolon:· Upe Dꝛihten ꝛæðe to ꝛumum laꝛeope ða ða he hine axoðe be ðam hehꝛtan beboðe. *f* luꝛa ðinne Dꝛihten miþ ealne þinne heoꝛtan ⁊ miþ eallum moðe. þiꝛ iꝛ ꝥ mæꝛte beboð:· Iꝛ eꝛt oðeꝛ beboð *g* þẏꝛum ꝛꝛiðe ꝛelic. Luꝛa ðinne nextan ꝛpa ꝛpa ðe ꝛẏlꝛne:· þaꝛ tpa bebodu beluꝛaþ ealle bec:· Niꝛ uꝛ nan ꝛemet on ðam æꝛꝛan bebeðe. ꝛoꝛðan ðe pe ꝛceolon upne ꝛcẏppenð luꝛian oꝛeꝛ ealle *h* maꝛaꝛ miþ *i* unametenðne luꝛe:· On ðam oðꝛum bebeðe pe habbaþ ꝛemet ꝥ pe oðeꝛne luꝛian ꝛpa ꝛpa uꝛ ꝛẏlꝛe. þa ðe ðuꝛh ꝛeleaꝛan uꝛ ꝛelenꝛe beoþ. ⁊ ðuꝛh Cꝛiꝛtenðom uꝛ cẏþðe to habbaþ:·

Expl. Uton pe ꝛeeaꝛnian ꝥ ece liꝛ miþ Gode ðuꝛh ꝛeꝛꝥicenẏꝛꝛe ẏꝛeleꝛ. ⁊ ꝥuꝛh ꝛꝛemminꝛe Godeꝛ. þæꝛ uꝛ ꝛetiðiꝛe ꝛe ælmihtiꝛa pealðenð, ꝛe ðe a ꝛixaþ on ecnẏꝛꝛe. AMHN:·

IV. fol. 21. FERIA. III. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. ðe Dælend Cꝛiꝛt ꝛẏþðan he to ðẏꝛum liꝛe com. ⁊ man peaꝛþ ꝛepeaxen. þa ðe he pæꝛ ꝥꝛittiꝛ ꝥintꝛa ealð on ðæꝥe mennꝛcnẏꝛꝛe. ða beꝛan he ꝥunðꝛa to ꝥẏꝛcenne. ⁊ ꝛeceaꝛ þa tpelꝛ leoꝛnin*ꝛ*-cnihtaꝛ. *k* þa ða pe Apoꝛtolaꝛ hætaþ:·

Expl. Liꝛ pe hit ꝛebetun maꝛon. ⁊ on eallum ꝥinꝛum pe ꝛceolon healðan ꝛibbe ⁊ annẏꝛꝛe, ẏꝛ pe ꝛilla þ habban þa micclan ꝛeꝥinꝛðe. ꝥ pe beon ꝛoðeꝛ beaꝛn. ꝛe þe on heoꝛonum iꝛ. on ðæꝥe he ꝥixaþ miþ eallum hiꝛ habꝛum on ealꝛa ꝥopulða ꝥopulð a buton enðe on ecnẏꝛꝛe. AMEN.

V. fol. 27. b. IN LETANIA MAIORE. FERIA. III.

Incip. Men ða leoꝛeꝛtan. Paulu*ꝛ* ꝛe Apoꝛtol ealꝛa þeoða laꝛeop appat be himẏlꝛum ꝥ he pæꝛe ꝛelæðð up to heoꝛonum. oð ꝥ he becom to ðæꝥe ðꝛiððan heoꝛonan.

Expl. Ðæꝛ beoð æteopðe hiꝛ ꝛeeaꝛnunꝛa ꝥuꝛh punðꝛum. þam ælmihtiꝛum to loꝛe. ꝛe ðe iꝛ ealꝛa leoða pealðenð. AMEN:·

VI. fol. 34. ALIA VISIO.

Incip. Beða upe laꝛeop appat on ðæꝥe bec þe iꝛ ꝛehaten *l* iꝛtoꝛia Anglopum be ꝛumeꝛ maneꝛ æꝥiꝛte on *m* ðẏꝛum iꝛlanðe. þiꝛum ꝥoꝛðum *n* ꝥꝥitenðe:· On ðam timan pæꝛ ꝛum ðeꝛen Dꝛihthelm ꝛehaten on Noꝛðhẏmeꝛa lanðe.

Expl. Anð ða þe ꝛulꝛꝛemeðe pæꝛon ⁊ to Godeꝛ ꝛice becomon. maꝛon ꝛultumian æꝛðeꝛ ꝛe uꝛ. ꝛe ðam ꝛoꝛðꝛaꝛenum þe on *o* ꝥitnunꝛe ẏnð. ẏꝛ hi miþ ealle ꝛoꝛꝛcẏlð ꝛobe ne beoð:· ðẏ ꝥulðoꝛ ⁊ loꝛ ðam pelꝥillenðum ꝛoðe. a on ecnẏꝛꝛe. Amen:·

VII. fol. 37. ꝊORTATORIVS SERMO DE EFFICACIA SCE MISSE.

Incip. Ve pæðað ꝛehpæꝛ on halꝛum ꝛeꝥꝥitum. ꝥ ꝛeo haliꝛe Mæꝛꝛe micclum ꝛꝛemiꝛe. æꝛðeꝛ ꝛe þam *p* libbenðum. ꝛe ðam ꝛoꝛð-ꝛaꝛenum. ꝛꝛa ꝛꝛa Beða ꝛe ꝛnoteꝛa laꝛeop appat on Diꝛtoꝛia Anꝛlopum. be ꝛumum þeꝛene *q* þẏꝛum ꝛꝛite ꝛeccende:·

Expl. Eac ꝛe halꝛa Papa Cꝛeꝛoꝛiuꝛ appat on ðæꝥe bec Dialeꝛoꝛum. hu micclum ꝛeo haliꝛe Mæꝛꝛe maneꝛum ꝛꝛemobe. ðeo boc iꝛ on Enꝛliꝛc apenð. on ðæꝥe mæꝛ ꝛehꝥa be ðiꝛon ꝛenihtꝛumlice ꝛehẏꝥan ꝛe ðe *r* hi oꝛeꝛ-ꝥæðan ꝥile:·

VIII. fol. 38. FERIA. IIII. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cꝛiꝛten mann ꝛceal æꝛteꝛ ꝥihte cunnan. æꝛðeꝛ ꝛe hiꝛ Pateꝛ noꝛteꝛ ꝛe hiꝛ Cꝛeðan. Miþ ꝥam Pateꝛ *ſ* noꝛtꝛe he ꝛceal hine ꝛebiððan:· Miþ ꝥam Cꝛeðan he ꝛceal hiꝛ ꝛeleaꝛan ꝛetꝛẏmman:· ꝛe habbaþ ꝛeꝛæð embe ꝥ Pateꝛ noꝛteꝛ. nu pe ꝥillaþ ꝛecꝛan eoꝛ ꝥone ꝛeleaꝛan ðe on ðam Cꝛeðan ꝛtent. ꝛꝛa ꝛꝛa ꝛe ꝥiꝛa Aꝛuꝛtinuꝛ be ꝥæꝛe halꝛan ꝥꝛẏnnẏꝛꝛe tꝛahtnoðe:·

Expl. Ða ꝛẏnꝛullan beoð on helle ꝥite a ðoꝥiꝛenðe. ⁊ heoꝛa ꝥite bið eac ꝛemeteꝛoð ælcum be *t* his ꝛeeaꝛnunꝛum:· Uton ꝛoꝛðı ꝛeeaꝛnian ꝥ eçe liꝛ miþ Gode. ꝥuꝛh *u* ꝥẏꝛne ꝛeleaꝛan ⁊ ꝥuꝛh ꝛoðum ꝛeeaꝛnunꝛum. ðe ðe ꝥuꝛh puna*ð* on *x* ðꝛẏnnẏꝛꝛ. an ælmihtiꝛ God a on ecnẏꝛꝛe. AMEN.

---

f Luꝛað. *C.* *g* ðiꝛum. *C.* *h* ðine maꝛaꝛ. *C.* ꝛind. *C.* *p* lẏbbenðum. *C.* *q* þiꝛum. *C.* *r* him. *s* unametenꝛe. *C.* *k* þa ðe. *C.* *l* Diꝛtoꝛia. *C.* *C.* *ſ* noꝛteꝛ. *C.* *t* hiꝛ. *C.* *u* þẏꝛne. *C.* *m* ðiꝛum. *C.* *n* ꝛeccende. *C.* *o* ꝥitnum ꝛe- *x* ꝥꝛẏnẏꝛꝛ. *C.*

IX. fol.

IX. fol. 45. b. FERIA. IIII. IN LETANIA MAIORE:.

Incip. Iohannes se Godspellere appat on ðirum dæʒðenlicum ʒodspelle. hu se Hælend sundbiende of þýssere populde to hýr heofonlican fæder spræc. Subleuatis Ihs oculis in cœlum dixit. Pater. uenit hora, clarifica filium tuum, ut filius tuus clarificet te. Et reliqua. Dæt is on uplum ʒesceapde:. Se Hælend cpæð to his fæder ⁊ upp-ahafenum eaʒum to heofonum.

Expl. ⁊ Apeoppað forði [a] hise lufe fram eoppum heoptum. ⁊ ʒesilniað þær heofonlican picef. þe us Crist on [b] ðirum Godspelle behet:. Se þe leofað ⁊ sixað mid fæder ⁊ þam halʒum ʒaste. a on ecnýsse. AMEN.

X. fol. 50. IN ASCENTIONE DOMINI.

Incip. Lucas se Godspellere us manode on [c] þisse Pistol-pæðinʒe. þus cpeðende. Se Hælend miðdan-eapder alýsend æteopde hýne sylfne cucenne hýr ʒinʒrum æftep [d] his þrowunge ⁊ [e] his æristе.

Expl. And Godes miht heom pæs mid to [f] ʒefremminʒe heora [g] bodunʒe. ⁊ [h] unʒesinsa tacna. forþan ðe Crist cpæþ. ne maʒon ʒe nan þinʒ don butan me:. Eft he cpæþ. ic beo mid eop eallum daʒum oð ðýssere populde ʒeendunʒe. se þe [i] leofað ⁊ sixað mid þam ælmihtiʒan fæder. ⁊ þam halʒum ʒaste a on ecnýsse. AMEN:.

XI. fol. 56. b. IN DIE SANCTO PENTECOSTEN.

Incip. Fram þam halʒan Easterlican dæʒe sýnd ʒetealde sixtiʒ daʒa to [k] ðirum dæʒe. ⁊ þes dæʒ is ʒehaten [l] Pentecostes. þ is se sixteoʒoða dæʒ [m] þaere Easterlican tide:.

Expl. Bisceopas sýnd þæs [n] ilcan hades on Godes ʒeladunʒe. ⁊ healdað þa ʒeretnýsse on heora Bisceopunʒe. swa þ hi settað heora handa ofep ʒeleafsullum mannum. ⁊ biddað þ se ælmihtiʒa sealdend him sende þa reofon sealdan siʒe his ʒastes. se ðe leofað ⁊ sixað a buton ende. AMHN:.

XII. fol. 64. DOMINICA II. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diues et induebatur purpura, et reliqua.

Incip. Se sealdenda ðihten sæde þis bisʒspell his ʒinʒrum þus cpeðende. Sum selis man pæs mid Purpuran ⁊ mid [o] ʒodpebbe ʒeʒlaenʒed. ⁊ dæʒhpamlice mæplice leofode:.

Expl. Se ðe us ahtende [p] sinsum deoflef [q] hæftnýdum:. Se ðe leofað ⁊ sixað on ecnýsse mid þam ælmihtiʒan fæder. ⁊ þam halʒan ʒaste. hi þý on anse ʒodcundnýsse [r] punende. buton anʒinne ⁊ ende a [s] to populde. AMEN:.

XIII. fol. 68. b. DOMINICA III. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam fecit cenam magnam. & reliqua.

Incip. Se hælend sæde þis bisʒspell his leornins cnihtum ⁊ cpeð:. Sum man ʒeapcode micele feorme. ⁊ sæp to manesa ʒeladode. ⁊ rende his seopan to ðam [t] ʒeladedum. het secʒan þ hi comon-forðan ðe he hæfde þa ealle his þinʒ ʒeʒeapcode:.

Expl. Dis ʒodspel is nu sceoptlice ʒetnahtnod:. Uton biddan þone ælmihtiʒan ðihten þ he us ʒebrinʒe to his ecan ʒebeorscipe se ðe [u] þuph his tocýme us sæp to ʒeladode:. † ði him los ⁊ pulder a on ecnýsse. Amen:.

XIV. fol. 71. b. ALIA NARRATIO DE EVANGELII TEXTV.

Incip. Mine ʒebroðra we sillað eop ʒeneccan sume Cristes pundra. to [x] ʒetrýmminʒe eopper ʒeleafan:. Se sýnd ʒecnæpe þ se his forðýmeleafodon on ðam dæʒe se mann þ Godspel sædde. ac his mæʒ eop [y] fremian. swa micclum swa his mihte:. Use ðihten artah on scip ⁊ him silisdon his leornincnihtas:.

Expl. Uton we heman usne Dihten ⁊ sýmle on his micclum pundrum. ⁊ us miltsunʒe biddan. ⁊ ysel [a] forlætan ⁊ eft [b] ne ʒeeblæcan þ we moton ætrindan þam [c] pelhreo-

---

y Up-ahafenum. *C.* *x* Arpurpab. *C.* *a* hy- *q* hæftnýstnýdum. *C.* *r* punisende. *C.* *s* on.
pe. *C.* *b* þyrum. *C.* *c* ðýsse. *C.* *d* hýr. *C.* *C.* *t* ʒelaþodum. *C.* *u* þuph to his cyme fæs
e hýr. *C.* *f* fremminʒe. *C.* *g* bodunʒa. *C.* us to ʒelaþode. *C.* † è Cod. *Cant.* codex enim
h unʒesinne. *C.* *i* lýsað. *C.* *k* ðýrum. *C.* *Bodl.* hæc non agnoscit. *x* ʒetrimmicʒe. *C.*
l Pentecosten. *C.* *m* þene. *C.* *n* ylcan. *C.* *y* fneman. *C.* *z* rymble. *C.* *a* forletan. *C.*
o Gold-pebbe. *C.* ‡ ʒeʒlenʒed. *C.* *p* os. *C.* *b* ne ʒeebletan. *C.* *c* pelhreopum. *C.*

þan deoflum ⁊ Gode gebeon þuph godne * gehealdrumnyſſe:· þam ſi pulþon ⁊ puþmynd a to populde. Amen:·

XV. fol. 73. DOMINICA. IIII. POST PENTECOSTEN.

Erant adpropinquantes ad Ihm̄. & reliqua.

Incip. Đæt halige Godſpell uſ ſægð. þ̄ gepeſan ⁊ ſynfulle menn genealæhton þam Hælende. ⁊ poldan hiſ lare gehỳran:· Đa [d] cepodon þa Sundep-halgan ⁊ þa Bocepar † Iudeiſcre þeode.

Expl. Ieleaffullum mannum mæg beon micel trupa ⁊ hopa to ðam mennifcum Gode Criſte. ſe ðe iſ upe mundbora ⁊ dema. ðe leofað ⁊ rixað mid fæder on annyſſe þær halgan gaſtes on ealra populda populð. a buton ende. Amen:·

XVI. fol. 79. VIII. KL. IVLII. NATIVITAS SCI IOHANNIS BAPTISTE.

Incip. Se Godſpellere Lucas ſpræt on Criſtes bec. be acennednyſſe Iohannes þær fulluhtes. ðuſ cpeðende:· Sum eapfæſt Godes ðegen pær gehaten Zacharias. hiſ gebedda pær geciged Elisabeth:·

Expl. Uton nu bidan done pealdendan Hæland. þ̄ he ðuph hiſ [e] þær mæran foppỳneſſe. ⁊ fulluhtes ðingunge. uſ [f] gemildrige on [g] andfeaſtum life ⁊ to ðam ecan gelæde. ðam ſỳ pulðon ⁊ lof mid fæder halgum gaſte a on ecnyſſe. Amen:·

XVII. fol. 85. III. KL. IVLII. IN FESTIVITATE SCI PETRI.

Incip. Lucas ſe Godſpellere uſ fæde on ðiſſere Pistol-pedinge. þ̄ Nepodes Cỳning polde æfter Criſtes upſtige to heofonum. [h] gerpencan fume oþ þære gelaðunge.

Expl. Næſ ſpa ðeah þiſ gedon on ðirum andfeaſtum dæge. ac pe hit healdað on ðære mihte ðe gehatað Hlafmæſſe:·

XVIII. fol. 86. b. ITEM DE PETRO.

Incip. Matheus ſe Godſpellere ſpræt on Criſtes bec hu ſe halga Petrus eode upon ðære ſe mid [i] Criſte ðuſ cpeðende:· Iuſſit Ihſ diſcipulos ſuos aſcendere in nauiculam & præcedere eum tranſ fretum donec dimitteret turbas. & reliqua. Se Hælend pær [k] gebiſgod betpux micelre [l] meniu on anum pertene.

Expl. Đuph hiſ Apoſtola þinge-pædene Petres ⁊ Paules. ða þe pe to dæge [m] puþdiað:· ðy him pulðon ⁊ lof on ealra populda populð a to piðan feore. AMHN.

XIX. fol. 91. III. KL. IVLII. PASSIO APOSTOLORUM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihſ in partes Ceſarē Philippi. & reliqua.

Incip. Matheus ſe Godſpellere ſpræt on ðære Godſpellican gereetnyſſe ðuſ cpeðende:· Dpihten com to anre buph-ſcire ðe iſ gehaten Ceſarea Philippi.

Expl. Ac ſoþði iſ ſeo cæg Petre ſỳnderlice betæht. þ̄ eall ðeodſcipe gleaplice to cnape. ðæt ſpa hpa oðrcỳt ſpam annyſſe þær geleafan ðe Petrus þa andette Criſte ðæt him ne bið [n] getỳðod naðor. ne ſỳnna [o] ſorgifenefſ. ne [p] inſæp ðær heofonlican micel:·

XX. fol. 94. DE PASSIONE APOSTOLORUM (Petri & Pauli.)

Incip. Se pilla æfter þỳrum godſpelle eop geneccan þæra Apoſtola þrohtnunga ⁊ geendunge mid ſcoptre race. ſoþðan ðe heore þrowunge iſ gehpæſ on Engliſcum geneorðe fullice ge-endebỳrd:·

Expl. Cuð iſ geond [q] eallum [r] ðeodſcipum. þ̄ [ſ] ſeala punðra gelumpon æt ðæra Apoſtola bỳrgenum. þuph ðær hælendes [t] tỳðe. þam [u] ſỳ pulðon ⁊ lof a on ecnyſſe. Amen:·

XXI. fol. 99. b. II. KL. IVLII. NATALE SCI PAVLI APOSTOLI.

Incip. ‡ Godes gelaðung puðdiað þirne dæg þam mæran Apoſtole Paule to puðdmynte. ſoþðan ðe he iſ gecpeden ealra ðeoda lareop þuph roðfæſtne lare.

Expl. Iſ nu ſoþði Munuc-hades mannum mid micelre gecnỳſdnyſſe to ſorþugenne ðaſ

---

* Gehealdrumnyſſe. *C.* † þære Iudeiſcre. *C.* ‡ *Quidam exemplaribus, in binas divisa est haec concio.*

d ceoſnoðon. *C.* *e* ðær. *C.* *f* gemilð-ſie. *C.* *g* ȝpeſndum life. *C.* *h* gerpencan. *C.* *i* Criſt. *C.* *k* gebỳſgod. *C.* *l* mæniu. *C.* *m* peoſðiað. *C.* *n* getiðod. *C.* *o* ſorgỳfe-nyſſ. *C.* *p* inſæp. *C.* *q* ealle. *C.* *r* ðeodſci-par. *C.* *ſ* ſeala. *C.* *t* tiðe. *C.* *u* iſ. *C.*

ỳrelan

ỳfelan * ȝebiſnunȝe. ȝ ȝe eſenlæcan þam Apoſtolum þ̄ hi mid him ȝ mid Gode þ̄ ece liſ habban moton. Amen:

XXII. fol. 106. b. DOMINICA. VIII. POST PENTECOSTEN.

Cum multa turba eſſet cum ihū, nec haberent quod manducarent. & reliqua.

Incip. Marcuſ ſe Godſpellere cpæþ on þiſum dæȝðerlicum Godſpelle þ̄ on ðumere tide pæſ micel ỳ menniu mid þam Hælende on anum perſtene z meteleaſ: þa a clipode ſe hælend hiſ leorniȝ-cnihtaſ him to ȝ cpæð:

Expl. Þenaþ eop mid ðære laſe ſnemminȝe þ̄ pe ealle habban moton þa mede þe manneſ eaȝe ne ȝeſeah ne eaſe ne ȝehỳrde. ne on manneſ heoſtan ne aſtah þa ðe God ȝeaſcaþ þam eallum þe hine luſiaþ: Se ðe leoſaþ ȝ nixaþ on ealre populda populð. Amen:

XXIII. fol. 110. DOMINICA. IX. POST PENTECOSTEN.

Adtendite a falſiſ Prophetiſ. qui uenunt ad uoſ in ueſtimentiſ ouium. et reliqua.

Incip. Dnihten cpæð to hiſ leornineȝ-cnihtum: Behealdaþ eop piþ leaſum piteȝum þe eop to-cumaþ on ſceapa hipum. hi roðlice ỳnðon piðinnan neaſtenðe pulfaſ. ȝe oncnapaþ hi be heora pæſtmum:

Expl. Þpilc eopðlic man ðoſrte æfre ȝepilnian þ̄ he moſte to heoſonan picer mỳrhðe becuman. ȝỳf b hit Criſt ſỳlf uſ ne behete. ȝ ſoſði to Middaneariðe ȝepende. þ̄ he uſ to him ȝefette: c Sỳ him pulðoſ ȝ loſ mid fæðer ȝ mid halȝum ȝaſte on ealra populda populð. AMHN.

XXIV. fol. 114. b. DOMINICA VNDECIMA POST PENTECOSTEN.

Cum adpropinquaret Ihſ Hieruſalem. & reliqua.

Incip. On ſumere tide pæſ ſe Hælend ſaſende to Hieruſalem: Ða ða he ȝenealæhte þære Ceaſtre. ȝ he hi ȝeſeah. þa peoſ he oſer hi þuſ cpeðende: Gỳf þu d piſteſt hpæt þe toſearð iſ. þu peoſe mid me:

Expl. Ðu ælmihtiȝa ðnihten ȝemiltra uſ ſỳnfullum. ȝ upne ſoſðrið ſra ȝefaða þ̄ pe ȝebettum ſỳnnum æfter þỳſum fſecenfullum life þinum halȝum ȝefeplæhte beon moton: Sỳ þe loſ ȝ pulðoſ on ealra populda populð. Amen:

XXV. fol. 121. b. VIII. KL. AGVSTI. NATALE ſCI IACOBI APOSTOLI.

Incip. On þỳſum dæȝe pe puſðiaþ on upum loſſanȝum. ȝ on ſpeolre þone mæſan Apoſtol Iacob Iohanneſ broþeſ ðæſ Godſpelleſ. hi beȝen ỳnð Criſteſ moddrian ſuna.

Expl. And he ſra e fullfnemed on Godeſ ȝeleaſan undeſfenȝ beheafunȝe. mid þam Apoſtole. ȝ hi riȝefærte ſamod ſeſðon to Criſte. þam iſ pulðoſ ȝ puſðmỳnt on ealra populda populð. Amen:

XXVI. fol. 126. *Deſideratur Rubrica, quae in aliis exemplaribus ſic ſe habet.*

VI. KL. AGVSTI. SCORVM ſEPTEM DORMIENTIVM.

Incip. Ze pillaþ eop eac ȝeneccan ſcoſtlice þ̄ nu æfter tpam dagum. iſ ðæra ſeoſon f ſlæpera ȝemỳnd. þæra naman ſind ðuſ ȝecpeðene: Maximianuſ. Malchuſ. Marðiniaanuſ. Dioniſiuſ. Iohanneſ. ſenaphron. Conſtantinuſ:

Expl. Se karene ða ȝ hiſ g Biſceopaſ apæſðon mære Cỳnean oſer heoſa lichaman to loſe ðam ælmihtiȝum Gode. Se ðe leoſaþ ȝ nixaþ. a on ecnỳſſe. Amen:

XXVII. fol. 127. b. DOMINICA. XII. POST PENTECOSTEN.

Dixit Ihſ ad quoſdam qui in ſe confidebant tamquam iuſti & aſpernabantur ceteros parabolam iſtam. & reliqua.

Incip. Dnihten ſæde hiſ biȝſpell be ſumum mannum þe on him ỳlfum truſoðon. þ̄ hi niht-piſe pæſon. ȝ oðſe ſoſſapon þuſ cpeþende: Tpeȝen men eoðon into Godeſ Temple to ȝebiddenne.

Expl. Geunne h eop ſe ælmihtiȝa þuſh hiſ mæȝen þnỳmme on þỳſſere populde ȝerunðfulnỳſſe

---

* ȝebỳnunȝa. *C.* ỳ mæniu. *C.* z mete- d piteſt. *C.* e fulfnemod. *C.* f Slapeſa. *C.* laſ. *C.* a clỳpode. *C.* b hỳt. *C.* c Si. *C.* g Biſcopaſ. *C.* h uſ. *C.*

nyſſe ⁊ ſoðne eadmodnyſſe. ⁊ ſeop ahebbe to hir heoſonlican þice ſe ðe ana gepyle ealra gerceaſta. Amen.

XXVIII. fol. 131. b. DOMINICA. XVI. POST PENTECOSTEN.

Nemo poteſt duobuſ dñiſ ſeruire. & reliqua.

Incip. Dnihten cpæð on ſumne timan to hir leopninz-cnihtum:· Ne mæz nan man tpam hlaſordum ſamod þeopian. oððe he þone ænne hateð. ⁊ þone oðerne luſaþ. oððe he hine to ðam anum zeþeot. ⁊ þone oðerne ſohnihþ:·

Expl. God uſ zenihtlæce ⁊ to ðam ecan life zelæde ſpa ſpa he behet þam ðe hine luſiað, ði him pulðoſ ⁊ puſþmynt on ealra poſulda poſuld. Amen:·

Fol. 134. b. DE MARIA, *pauca.*

Incip. Dpæt pille pe reczan ymbe Mariam zebynd-tide.

Expl. And hy habbað ſpiðe lanzum tpahtnunze æfter þam zaſtlican [k] andzite. þi pe hit læta ð unræd:· ne zebenaþ ðyſ naht þæſto. buton ſoþ ydelnyſſe.

XXIX. fol. 134. b. DOMINICA XVII. POST PENTECOSTEN.

Ibat Ihſ in ciuitatem quae uocatur Naim. & reliqua.

Incip. Upe Dnihten ſende to ſumere byſiz. ſeo iſ zehaten Naim. ⁊ hir [l] zyngran ſamod. ⁊ zenihtum [m] meniu:· Da ða he zenealæhte þam Poſtzeate þa ſende man anes cnihtes lic to byſzenne:·

Expl. Sy loſ ⁊ pulðoſ þam ecan fæder. ſe ðe [n] næfre ne onzan. ⁊ hir anum beapne. ſe ðe æfre oſ him iſ. ⁊ þam halzan zaſte. ſe ðe æfre iſ oſ him bam. hi þy an ælmihtiz God untodæledlic. a on ecnyſſe pixiende. AMEN.

XXX. fol. 139. DOMINICA XXI. POST PENTECOSTEN.

Loquebatur Ieſuſ cum diſcipuliſ ſuiſ in parabeliſ dicenſ. & reliqua.

Incip. Dnihten pæs ſpecende on ſumere tide to hir Apoſtolum mid bizſpellum ſuſ cpæðende:· Heoſonan rice iſ zelic ſumum cyninze. þe ſophte hir ſuna zyfte:·

Expl. Læd uſ ælmihtiz God to [o] zetele þinra zecoſenra halzena into ðære ecan bliſſe þines rices. þe ðu zeancodeſt ſnam ſpymðe midðan-eaðer þe luſiendum. þu ðe leoſaſt ⁊ pixaſt mid þam ecan fæder ⁊ halzum zaſte. on ealra poſulda poſuld. a on ecnyſſe. AMEN.

EXCVSATIO DICTANTIS,

In qua rationes reddit Ælfricus quibus inductus tot notabilia Evang. loca reliquit intacta, paſſionemque D. Thomae Apoſtoli prætermiſit.

Fela fæzere Godſpell pe ſoplæta ð on ðiſum zedihte. þa mæz apændan ſe þe pile. Ne duppe pe þaſ boc na miccle ſpiðoſ [p] zelenzan. [q] þilæſ ðe heo unzemetezod ſy. ⁊ mannum æðnyt þuph hire micelnyſſe arſyrize:· Pe pillað ſpa ðeah zyt ane ſeapa cpiðaſ on hiſſere bec zeendebyrdian zemænelice be Apoſtolum ⁊ Maptyrum. Andetteſtum ⁊ halzum Fæmnum þam Dælende to loſe. [r] Thomaſ þnopunze pe ſoplæta ð unappitene. ſoðan ðe heo pæſ zefyrn [ſ] anpend oſ [t] Læden on Enzliſcon leoð [u] piſan:· Ac ſpa ðeah ſe piſa Auzuſtinuſ ræde on ſumere hir tpahtnunze. [þ] an þinz pære unzeleaflic on ðære pace zeret. [þ] iſ be þam byſle þe þone Apoſtol eaſ [x] plætte. ⁊ be ðam hunde þe hir hand eft in-abæn:· Be ðam cpæð Auzuſtinuſ. þiſ pæda ð mid micelre [y] zecnyrdnyſſe. þa þe ſpac luſiað. ac uſ iſ alyfed be [z] ðyſum to [a] tpionienne þ re Apoſtol polde zeppecan ſpa pælhpeoplice hir teonan. ſoſ ðyſſere tpynunze. nolde pe hpeppan hir þnopunze:· Dio iſ ſpa ðeah eall ful zeleaflic. buton þam anum þe Azuſtinuſ pið ræcð:·

XXXI. fol. 148. IN NATALE VNIVS APOSTOLI.

Incip. Der Apoſtolica [b] ſpeols-dæz manað uſ to ſpecenne. ⁊ ſum þinz eop to recznne be ðam zerælizan heape þe mid þam Dælende on [c] þiron lifde dpohtnode.

---

i uſ. *C.* *k* andzyte. *C.* *l* zinzran. *C.* *m* mæniu. *C.* *n* næfre. *C.* *o* zetæle. *C.* *p* zelænzan. *C.* *q* þylæſ. *C.* *r* Thomeſ. *C.* *ſ* anpænd. *C.* *t* Leden. *C.* *u* piſon. *C.* *x* plættе. *C.* *y* zecnyrdnyſſe. *C.* *z* ðiſum. *C.* *a* tpyfenne. *C.* *b* ſpeolſ-dæz. *C.* *c* þiſum. *C.*

Expl.

Expl. Uſ ȝetiðað þæȝ ſe ȝoda ȝ ſe heoſenlica fæder. þuph his ſunu. þe mid him leoſað ȝ ꝛixað [d]a on ecnyſſe þæȝ halȝan ȝaſter on ealna populda populð. Amen:.

XXXII. fol. 151. Deſideratur Rubrica, quæ in aliis exemplaribus ſic ſe habet.

IN NATALE PLVRIMORVM APOSTOLORVM.

Deſignauit dnſ et alioſ. LXX. duoſ. et reliqua.

Incip. Se hælend ȝeceaȝ him to eacan þam tpelf Apoſtolum tpa ȝ hundȝeoſontiȝ leoſninȝcnihta. ȝ ſende hiȝ tpam ȝ tpam ætforan him to ælcepe byſiȝ ȝ ſtope.

Expl. Se milðheopta dnihten þe þiſne miðdan-eaſð [e]alyſde. ȝ hiſ Apoſtolaſ ȝ leoſninȝcnihtaſ uſ to laſeopum ȝeſette. ȝelæde uſ to þam ecan liſe [f]þideꝛ þe he uſ ȝelaðode þuph hi. ȝ þuph heopa æfter-ȝenȝan:. [g] ðý him ſymble loſ ȝ pulðoꝛ ealna hiſ pelðæða. Amen.

XXXIII. fol. 154. b. IN NATALE SANCTORVM MARTYRVM.

Cum audieritiſ prelia & ſeditioneſ. nolite terreri. & reliqua.

Incip. Se hælend ſoneræde hiſ leoſninȝ-cnihtum þyſeſ miðdan-eaſðeꝛ ſnæcednyſſa ȝ ðæꝛa Maꝛtyꝛa ȝepinn. ðuſ cpeðende.

Expl. Ðæt hi ðuph ða hpilpendlican [h]ȝeſſpæncednyſſa pulðoſfulle [i]becomon to ðam ecan liſe. ðe he æꝛ Miðdan-eaſðeꝛ ſnýmðe hiſ ȝeleaffullum ȝeaꝛcode. ſý him pulðoꝛ ȝ puꝛðmýnt on ealna populda populð. AMHN:.

XXXIV. fol. 159. b. IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiſcenſ. uocauit ſeruoſ ſuoſ. & tradidit illiſ bona ſua. & reliqua.

Incip. Upe dnihte ſæde hiſ biȝſpell hiſ Leoſninȝ-cnihtum:. Ne cpæð þ ſum pice mann polde ſaꝛan on ælðeodiȝne eaꝛð. þa clýpode he hiſ ðeoꝛan him to. ȝ betæhte [k]heom hiſ ȝod.

Expl. Ðæꝛ ðeȝeneꝛ loſ iſ þæꝛ hlaforðeꝛ pýꝛðmýnt:. ðý loſ þam hlaforðe þe leoſað on ecnyſſe. æfre buton anȝinne on endeleaſum mæȝen þnýmme. AMEN:.

XXXV. fol. 165. b. IN NATALE SANCTARVM VIRGINVM.

Simile eſt regnum celorum decem uirginibuſ que accipienteſ lampadeſ ſuaſ. exierunt obuiam ſponſo & ſponſæ. et reliqua.

Incip. Se Hælend ſæde ȝelomlice biȝſpel be ȝehpylcum þinȝum hiſ Leoſninȝ-cnihtum. nu cpæð he ðýſum biȝſpelle þ heoſonan pice pæſe ȝelic týn mæðenum.

Expl. Liſ pe hpæt [l]lýtleſ to Gode ȝeboꝛ. þ pe moton ſaꝛan into heoſonan pice mid þam clænan [m]bpýðguman Hælende Cpiſt. ðe ðe leoſað ȝ ꝛixað mid hiſ heoſonlican fæðeꝛ ȝ þam halȝum ȝaſte on ealna populda populð. AMEN:.

XXXVI. fol. 171. IN DEDICATIONE AECCLESIAE.

Incip. Men ða leoſeſtan. pe pillað ſume týhtinðlice ſſpæce pið eoꝛ habban be þiſſeſe Cýnclican mæſſunȝe. ȝ eoꝛ læꝛan. þ ȝe ſýlfe beon Goðeꝛ tempel ȝaꝛtlice. nu ȝe hiſ eoꝛðlice tempel puꝛðiað:.

Expl. Nu biðde pe þone ælmihtiȝan Hælend. þ he uſ þuph hiſ milðheoꝛtnyſſe ȝeclænſie ſþam upum ſynnum. ȝ uſ ȝelæde to ðæꝛe ecan ȝelaðunȝe heoſonan picef. on ðam he ꝛixað mid hiſ ȝecoꝛenum halȝum. mid hiſ ælmihtiȝan fæðeꝛ ȝ þam halȝan ȝaſte on ealna populda populð. AMEN:.

XXXVII. fol. 179. KL. NOVEMBRIS. NATALE OMNIVM SCORVM.

Incip. Haliȝe laꝛeopaſ pæðdon þ ꝛeo ȝeleafulle ȝelaðunȝe þýꝛne dæȝ eallum halȝum. to puꝛðmýnte mæſſie. ȝ appuꝛðlice ſſeolſie.

Expl. Uſ ȝeinnan ſſa hpæt ſſa pe on oðꝛum ſſeolſ-daȝum ealleſ ȝeapeꝛ [n]ýmbpýneſ. [o]foꝛ [p]mennifcne týðdeꝛnyſſe hponlicoꝛ ȝefýldon. ȝ capfullice hoȝian. þ pe to ðæꝛe ecan ſſeolſ tide becumon. AMEN:.

---

[d] On annýſſe. C. [e] aliſde. C. [f] þýðeꝛ. C. [k] him. C. [l] litleſ. C. [m] bpiðguman. C. [g] ðý him a pulðoꝛ ȝ loſ ealna hiſ pelðæða. [n] ymbpynýſ. C. [o] þuph. C. [p] mennifce. C. Amen. C. [h] ȝeſpencednýſſe. [i] becumon. C.

XXXVIII. fol. 183. DE EVANGELIO.

Vidensſ Ihſ turbaſ. aſcendit in montem. & reliqua.

Incip. Dæt halıge Godſpel þe nu lỳtle æp ætfopan eop ȝepæd pæp. micclum ȝeþpæplæcð ðỳſſere ſpeolſ-tide ſopðan ðe hit ȝeendebỳſt þa eahta eadıȝnỳſſe þe ða halȝan to heofenlicum [q] ȝeðỳnȝðum ȝebnohton:·

Expl. ðỳ pulðop ȝ lof Dælendum Cpiſte. ſe ðe ıſ anȝin ȝ ende. ſcỳppend ȝ alỳſend ealna halȝena. mid fæðep ȝ mid halȝum ȝaſte a on ecnỳſſe. AMHN.

XXXIX. fol. 187. VIIII. KL. DECEMBRIS. NATALE SCI CLEMENTIS MARTYRIS.

Incip. Men þa leofeſtan. eopep ȝeleaſa bið þe tpumpa ȝiſ ȝe ȝehỳpað be Godep halȝum, hu hi ꝑ heofenlice pice ȝeeapnodon. ȝ ȝe maȝon þe cuðlicop to him [r] clipian ȝiſ heopa liſep bnohtnunȝa eop þuph [ſ] laneopa bodunȝa cuðe beoð:· þep halȝa pep Clemenſ þe pe on ðỳſum andpeapdum ſpeolſ dæȝe punðiað. pæp þæp eadıȝan Petpep Apoſtoleſ leopninȝ-cnihte.

Expl. Se ſoða Dnihten uſ ahnedde ſnam eallum [ſ] ſnæcednỳſſum. ȝ to þam ecan liſe ȝelæde. ſe ðe leoſað ȝ pixað a butan ende. Amen:·

XL. fol. 194. b. DOMINICA. I. IN ADVENTV DNI.

Incip. Ðỳſeſ dæȝeſ benunȝ. ȝ þỳſſepe tide mæpð ſppecað ymbe Godep to cyme:· þeoſ tid oð midne-pintep ıſ ȝecpeden Aduentuſ dn̄i. ꝑ ıſ Dnihtneſ to-cyme:· Dıſ to-cyme ıſ hiſ mennıſcnỳſ:·

Expl. Uton ſoþðı uſ ȝeapcian mid þỳſum ſopeſædum peaſum. be þæſ Apoſtoleſ mỳnegunȝe. ꝑ pe to ðæpe [u] punðeplican ȝebỳnd-tide upeſ Dnihtneſ mid ſpeolſlicepe benunȝe becumen. þam [x] ſỳ pulðop ȝ lof a on ecnỳſſe. AMEN.

XLI. fol. 197. b. DOMINICA. II. IN ADVENTV DNI.

Erunt ſigna in ſole & luna & ſtelliſ. & reliqua.

Incip. Se Godſpellepe Lucaſ appat on ðỳſum dæȝðeplican Godſpelle. ꝑ upe Dnihten pæſ ſppecende þỳſum popðum to hiſ Leopninȝ-cnihtum. be þam tacnum þe æp þỳſſepe populde endunȝe ȝelimpað:·

Expl. Dpæt þeah hit lanȝſum pæpe. to ðam dæȝe ſpa hit [y] niſ. þeah ne [z] bið upe tima lanȝſum. ſoþði on upe ȝeendunȝe uſ bið ȝedemed:· Dpæþep þe on pæſte. oððe on pite. þone ȝemænelican dom [a] onbidan ſceolon:· Uton ſoþði bpucan þæſ ỳſſteſ þe uſ ȝod ſopȝeaf. ȝ ȝeeapnian ꝑ ece liſ mid him. ðe ðe leoſað ȝ pixað in ealna populda populð. AMEN:· EXPLICIT HIC LIBER:·

Quae ſequuntur, à diverſis Librariis ſcripta fuerunt.

XLII. fol. 202. b. *Fragmentum Homiliae de* SANCTO PAVLINO *ſine Titulo.*

Incip. Se halȝa Papa Gnezopiuſ aſende hideſ on eaſt þiſne eadıȝan biſcop Paulinum þe pe to dæȝ peoſðiað Godeſ popð to bodianne ȝ he ſpa tide unſophtlice ſpa lanȝe oð he ȝehỳſỳſte Eadpine Noſþhembpa Cỳnȝ to Cpiſtendome ȝ ealne hiſ [b] beodſcipe.

Hujus homiliae, præter unam Paginam, deſiderantur omnia.

XLIII. fol. 203. *Fragmentum Homiliae* DE QUADRAGESIMA, *cujus init. in alio cod. eſt* Men þa leofeſtan. uſ ıſ deope bebodeh. *diverſa (quod aiunt) manu ſcriptum.*

Expl. Donne ſaſað þa uncỳſtizan ȝ þa unnihtpiſan into eceſe cpic ſuſle mid deoſle ȝ hiſ apỳſizedum enȝlum. ȝ þa nihtpiſan ȝecỳppað ſnam þam dome into þam ecan liſe mid Cpiſte ȝ hiſ ȝecoſenum enȝlum:· Mid þam hi libbað ȝ pixiað on lichaman ȝ on ſaple on ealna populda populð. AMEN:·

---

[q] Ieþincðum. *C.* [r] clỳpian. *C.* [ſ] deeſt. [y] nỳſ. *C.* [z] bỳð. *C.* [a] anbidian. *C.* [b] þe-
[x] ſnecednỳſſum. *C.* [u] pulðoplican. *C.* [x] ſi. *C.* oðſcipe. *C.*

XLIV.

XLIV. fol. 204. b. Fragmentum Homiliae cujus Rubrica deeſt, in aliis autem Codd. ſic inſcribitur

DOMINICA IN SEPTVAGESIMA.

Simile eſt regnum celorum homini patri familiaſ. qui exiit primo mane.

Incip. Se hælend cpæð þæt [c] heoronan rice pæpe gelic rumum hirede ealdre. re ðe rende on æpne [d] mergen. ⁊ polde hýnan pýphtan into hir pingeapd:· Ða gepeapð þam hlaforde. ⁊ þam hýrigmannum pið anum peninge. ⁊ [e] heo eodon into ðam pingeapde:·

Dimidiam partem Homiliæ vix exſcripſerat Librarius, cum ad hæc verba rpa rpa hlaforð hir hiped on hir ealle, *manum ſuam de Tabula traxerit, ſequitur Hymnus,* (alienâ manu) *ad S. Mariam Magdalenam, Latinè deſcriptus.*

XLV. fol. 206. b. II. KL. DECEMBR. NATALE SCI ANDREE APOSTOLI.

Ambulanſ Ihſ iuxta mare Galileae. & reliqua.

Incip. Epirt on rumere tide rende pið ða Galileircan ræ. ⁊ gereah tpegen gebroðru ðýmonem re rær gecigeð Petrur. ⁊ hir bropor [f] Andream puppende heora nett on ræ:·
Expl. To ði þ he hir beboda geornlice gefylle. ⁊ healde þurh done þe leofað ⁊ rixað a buton ænde. AMHN.

XLVI. fol. 211. b. EODEM DIE PASSIO SCI ANDREAE APOSTOLI.

Incip. Se Apoſtol Andreaſ æfter Cpirter þrowunge rende to ðam lande þe ir gehaten Achaia ⁊ þær bodade Dihtner geleafan ⁊ middan-geardes alýrednýrre þurh hir [g] ðrowunga:·

Ultimum Homiliæ ſimul ac Cod. folium, à nefario quodam, à ſumma pag. ad imam eſt abſciſſum; unde conſtat Hom. olim integram ibi exſtetiſſe, hiſce verbis, quæ alia habent exemplaria, clauſam.

Uton nu biddan done ælmihtigan pealdend. þ hir eadiga Apoſtol ur þingere beo rpa rpa he punode hir gelaþunge býdel. ðý þam ælmihtigan Dihtne purðmýnt ⁊ lir a on ecneſſe. Amen:·

NE. F. 4. 10. *Codex membranaceus in fol. prioris Volumen alterum, & ab eodem Librario ſcriptus. Continet Homilias quæ infra deſignantur.*

I. fol. 1. SERMO IN NATALE DOMINI.

Incip. Þær ræcð hir halige Godrpell be ðære hean medomnýrre þýrrere halgan tide. þe nu andpeard ir. ⁊ ur læreð þ pe þar halgan tid gebaſenlice ⁊ clænlice peorðian Goder naman to lofe ⁊ to pulðre. ⁊ upum raplum to ecere hælo. ⁊ to frofre.
Expl. Ne genealæteð him æniġ yldo. ne rap. ne deað. ne hir picer ne bið æfre æniġ ende ac he ur eallum gifð gir pe hit geearnian pillað pice buton ende. ⁊ blirre buton [h] gronunge. ⁊ rmýltnýrre buton gedefedýrre. ⁊ leoht buton þeorrum. lir buton ende. hælo buton rape. ecnýrre buton ende. bliðe buton unrotnirre. ⁊ pe beoð buton rinna pommum. ⁊ pe beoð libbende buton deaðe. ⁊ gartlice hergeað uncr drihtner naman Hælender Cpirter. re ðe leofað ⁊ rixað a buton ende. AMHN:·

II. fol. 5. b. IN NATALE SCI STEPHANI PROTOMARTYR.

Incip. Ve pæðað on ðære bec þe ir gehaten Actur Apoſtolorum. þ ða Apoſtolar gehabedon reofon Diaconar on ðære geladunge þe of Iudeircum folce to Cpirter geleafan beah æfter hir drowunge. ⁊ hir æpirte of deaðe. ⁊ uprtige to heofonum:·
Expl. [i] Geoprtan dæg rungon englar Gode pulðor on heannýrrum nu to dæg hi underfengon Stephanum blirrigende on heofa gefeppedene. mid þam he pulðnað ⁊ blirrað a on ecnýrre. Amen.

III. fol. 10. b. IN ASSVMTIONE SCE IOHANNIS.

Incip. Iohanner re Godrpellere Cpirter dýrling. peard on dirum dæge to heoronan picer

---

[a] Deorona. C. [d] mergen. C. [e] hi. C. [f] Andrean. C. [g] ðrowunge. C. [h] gronunge. C. [i] Gýrrtan. C.

†C mýrðe

mýnþe þuþ Godes neorunge genumen:· Se þæs *Cnihtes ⁊ he hine luſode †ýndeplice. for þære clænnýſſe his anſunban mægð hafde:·

Expl. Ðæs beoð ſela tacna æteopde. ⁊ untruman gehælede. ⁊ ſnam eallum ſpæcednýſſum alýſde. þuþ þæs Apoſtoles ᵏþingunge:· þæs him ˡgetýþað Dnihten Cniſt þam is pulðop ⁊ puþðmýnt mið fæder ⁊ mið þam halgum gaſte abutan ende:· AMEN:·

IV. fol. 17. b. IN NATALE INNOCENTIVM.

Incip. Nu to dæg gode gelaðunge geond ealne ýmb-hpýpft mæſſiað þæſa eadigra Cilda ſeolſ-tide. þe ſe pælhneopa Herodes for Cniſtes acennednýſſe mið apleaſſa ehtnýſſe acwealde. ſwa ſwa us ſeo Godſpellice racu ſwutellice cýð:·

Expl. Næbbend heora Palm-tpigu on handa ⁊ ſingað þone nigan loſ-ſang þam ælmihtigum gode to puþmýnte. ſe ðe leoſað ⁊ rixað a buton ende. Amen:·

V. fol. 22. IN OCTAVAS DOMINI.

Incip. Se Godſpellere Lucas beleac his dæghpelice Godſpel mið feapum puncum. ac ᵐhit is mið menigfealdre mihte þære heofonlican ⁿgeþýno aſýlled:· he cwæð. Poſtquam conſummati ſunt dies octo ut circumcideretur puer. uocatum eſt nomen eius Ihſ:· Quod uocatum eſt ab angelo priuſquam in utero conciperetur:· Ðæt is on ure geðeode:· Æfter ᵒ þan þe pæron geſýlled eahta dagas Dnihtnes acennednýſſe.

Expl. Utan beſettan unne hiht ⁊ ure geræld̃a on ðæs ælmihtigan ᵖ ſcýppendes fore-ſceapunge. ſe ðe ealle geſceafta on ᵍ ðrym þingum geſette. þ is on gemete. ⁊ on getele. ⁊ on hefe:· ðý him pulðop ⁊ loſ a on ecnýſſe. AMEN:·

VI. fol. 26. b. IN EPIPHANIA DOMINI.

Incip. Men ða leoſſetan. nu for feapum dagum pe oſſet-mæddon his godſpell ætforan eop. þe belimpð to hiſſer dæge henunge.

Expl. Se getacnode þa learan liccetenas. þe mið hipunge God ſeceð. ⁊ næfne ne gemetað:· he is to ſecenne mið ʳ roðfaeſtnýſſe heoſtan. ⁊ anmædum mode. ſe ðe leoſað ⁊ rixað mið fæder ⁊ mið suna ⁊ þam halgum gaſte on ealra populda popule. AMEN:·

VII. fol. 33. DOMINICA. I. POST THEOPHANIA. ET QVANDO VOLVERIS.

Incip. Manað us ⁊ mýnegað on ðýſſum bocum. hu ſc̄ſ Gnegoriur ſe halga ſpitere ſe ðe his ge ſpit ſette ⁊ ſpat. þ pe ýmb us ſylfe geopne ſ þencan ðe pe gemýndige.

Expl. Ðam God sunu ᵗ ſý los þe leoſað ⁊ rixað mið fæder ⁊ mið halgum gaſte a butan ende. AMEN:·

VIII. fol. 35. b. DOMINICA. II. POST THEOPHANIA. ET QVANDO VOLVERIS.

Incip. Men ða leoſſetan us manað ⁊ mýnegað þeos halige boc. þ pe ſýn gemýndige ymbe upe ſaple þeapfe. ⁊ eac ſwa. uneſ þæs nehtan dæges.

Expl. Lis þe ðonne ſwa don pillað ſwa us Dnihten beboden haſað. þonne moton pe mið him ⁊ mið his þam halegum gaſte punian in ealra populda populd a buton ende on ecnýſſe. AMHN.

IX. fol. 40. b. DOMINICA. III. POST EPIPHANIA DOMINI.

Cum deſcendiſſet Ihſ de monte. ſecute ſunt eum turbe multe. & reliqua.

Incip. Matheus ſe eadiga Godſpellere awat on ðýſſere Godſpellican pædinge. þ ſe hælend ᵘniðer eode oſ anre dune. ⁊ him filigde micel ˣmeniu:· Efne þa com rum heofolig mann. ⁊ aleat pið þæs Hælendes hus cwæðende. Dnihten. gif þu ýlt þu miht me geclænſian:·

Expl. Uton gelýſan on ðære halgan þþýnnýſſe. ⁊ on roðre annýſſe. þ se ælmihtiga fæder ⁊ his ſuuu. þ is his pirdom. ⁊ se halga gaſt. ſe ðe is heofa begra lufu ⁊ pilla.

---

* Cniſtes moddrian sunu. ⁊ he hine luſode. C. † ſýndeplice. na ſwa micclum for ðære mæglican ribbe ſwa for ðære clennis-ſe. C. k ðenuage. C. l getiðaþ. C. m hýt. C. n geþýnu. C. o þam. C. p ſcyppendes. C. q ðrim. C. r roðfæſtne. C. ſ þencan læfð he us þ pe gemýndige. C. t ſi. C. u nýſſe. C. x mæniu. C.

þ

þ hi *y* rýnt þrý on habum. ⁊ on namum. ⁊ an god on anre godcundnýrre æfre puniende buton anginne ⁊ ende. AMEN:-

X. fol. 45. b. IN PVRIFATIONE SCE MARIE VIRGINIS.

Incip. God bebead on dære ealdan æ. ⁊ het Moýres þone Nepetogan þ he hit appite betpux odrum bebodum. þ ælc pif þe cild gebære. rceolde abidan feopertig daga æfter þære cenninge.

Expl. Deah þe rume menn ringan ne cunnon hi beran þeah hpædere þ leoht on heopa handum. forði on dirum dæge pær þ rode leoht Cpirt geboren to þam temple. re þe ur alýrde rpam þeortpum. ⁊ ur gebringð to þam ecan ꝛ leohte. Se þe leofað ⁊ rixað. *a* butan ende. AMEN:-

X!. fol. 52. IN NATALE SCI GREGORII PAPE.

Incip. Epegopiur re halga Papa Englirce þeode Aporrol on *a* disum andpeardum dæge. æfter mænigfealdum geþeorfum. ⁊ halgum *b* gecnýrdnýrrum. Godes pice gerælicge artah:- he ir pihtlice Englirce þeode Aporrol. forðan þe he þurh hir pæd ⁊ rande. ur rpam deoflef biggengum ætbræd. ⁊ to Godef geleafan gebigde. Manega halige bec cýðað hir dnohtnunge. ⁊ hir halige lif. ⁊ eac Irtopia Anglorum þa de Ælfred Cyning of Lebene on Englirc apend. reo boc rpecað genoh rputellice be *c* dam halgum pere.

Expl. And puldorfullice þ Papan retl gepeold þrýttene geap. ⁊ rix mondaf. ⁊ týn dagaf. ⁊ rýðdan on dirum dæge gerat to dam ecan retle heofonan picef. on dam he leofað mid gode ælmihtigum *d* a on ecnýrre. AMEN.

XII. fol. 58. b. IN NATALE SCI CVTHBERHTI EPISCOPI.

Incip. Luðbephtur re halga Birceop rcinende on manegum geeapnungum ⁊ healicum gedincdum on heofonan pice mid þam *e* ælmihtigan rcýppende on ecere blirre pixigende puldrað:- Beda re rnotepa Engla deoda lapeop *f* þýref halgan *g* lýf endebýrdlice mid pundepfullum hepungum. æghef ge æfter anfealdre geneccednýrre ge æfter leodlicre gyddunge appat:-

Expl. Sý puldor ⁊ lof þam peligan Dpihtne. re de hir gecopenan rpa cýrtelice purðað. æfter deadlicum life mid him *h* libbendem. a on ecnýrre ealra * populda. AMHN:-

XIII. 66. b. IN NATALE SCI BENEDICTI ABBATIS.

Incip. Benedictur re halga Abbud on dýrum andpeardan dæge gerat of *i* dýrum deadlican life to dam ecan. þe he æp deoplice mid haligre dnohtnunge geeapnode:-

Expl. Dpa mæg on populde ealle þa pundra geneccan þe re ælmihtiga rcýppend þurh hirne æþelan pef midðan-earde gerputelode:- Sý him *k* rýmle puldor ⁊ lof a on ecnýrre mid eallum hir halgum. re de ana ir *l* unarecgendlic god. AMEN:-

XVI. fol. 81. IN ADNVNTIATIONE SCE MARIE.

Incip. Upe re ælmihtiga rcýppend re de ealle gerceafta buton ælcon antimbre þurh hir pirdom gerceop. ⁊ þurh hir pillan geliffærte:-

Expl. Utan pe biddan nu þ eadige ⁊ þ gerælige mæden Maria. þ heo ur gehingie to hira agenum runa. ⁊ to *m* hire rcyppende Hælende Cpirte. re de gepýlt ealra þinga mid fæder. ⁊ mid dam halgan gaſte. a on ecnýrre. AMEN.

XV. fol. 86. b. IN DOMINICA IN. LXX.

Simile eſt regnum celorum homini patri familiaſ. qui exiit primo mane.

Incip. Se hælend cpæð þ heofonan pice pære gelic rumum hipedef ealdre. re de fepde on æpne mepgen. ⁊ polde hýrian pýnhtan into hir pinearde:-

Expl. Nu pe pel *n* pillað ur *o* filigð goder mildheoptnýr þ ure pilla idel ne fi:- De gecepcað upne godan pillan to fultumigenne. ⁊ he fýlrt þam pillan gegeapcodne re de leofað ⁊ rixað nu ⁊ rýmble on populde Amen:-

---

y dýnd. C. *z* life. re. C. *a* þirum. C. *b* ge-cýndnyrrum. C. *c* þirum. C. *d* a buton en-de. C. *e* ælmihtigum. C. *f* þirer. C. *g* lif. C. *h* libbendum. C. * populda populd. AMHN:- C. *i* dirum. C. *k* rimle. C. *l* unarecgenlic. C. *m* hýne. C. *n* pýllað. C. *o* fýligð. C.

XVI. fol. 91. *Rubrica deeſt, alii autem codices, eam exhibent ſic ſcriptam:*

DE ALLELVIA.

Incip. Ve pillaþ eop ꝛecgan be þyꝛꝛepe anbpeapban tibe. hpi ꝛeo halig gelaþung [p] ꝛoplet on Lobep [q] cipican Alleluian. ⁊ Lilopia in excelſiſ deo. ꝼnam þyꝛum anbpeapban dæge. oþ þa halgan Eaꝛtep tibe:

Expl. Nu ꝛoplæte pe þaꝛ heoꝛonlican loꝛ ꝛangaꝛ on upe behpeopꝛung tibe. ⁊ pe biddaþ mid ꝛoþpe eadmodnyꝛꝛe þone ælmihtigan. þ pe [r] moton gepeon hiꝛ heoꝛonlican Eaꝛtep tibe. æꝛtep þam gemænelicum æpiꝛte. on þam pe him ꝛingaþ ecelice Alleluian, ſ buton gepinne. Amen:

Hanc & praecedentem Homil. quaſi unam exhibent alia exemplaria.

XVII. fol. 93. b. DOMINICA IN. LX.

Cum turba plurima conuenirent ad Ihm̄. & de ciuitatibſ properarent ad eum.

Incip. On ꝛumepe tibe þa þa micel [t] menigu ꝛamob comon to þam hælende. ⁊ ꝼnam gehpilcum bupgum to him genealæhton. þa ræde he him þiꝛ bigꝛpel:. Sum ræbepe ꝼepde to ꝛapenne hiꝛ ræd. ⁊ hit gelamp þa þa he ꝛeop. þ ꝛum dæl þæꝛ ræbeꝛ bepeol [u] on þam pege. ⁊ hit peaꝛþ ꝛoꝛtpeben. ⁊ ꝛuggelaꝛ hýt æton:

Expl. Ic biðde eop gebnoþpa tihtaþ eoppe mod to gecnýnbnýꝛꝛa godpa peopca. þ ge mid geðýlde godne pæꝛtm. to Gobeꝛ handa bpingon. þ ge mid him [x] ⁊ hiꝛ halgum þ ece liꝛ habban moton. on ealpa populda populð. a butan ende. Amen:

XVIII. fol. 98. b. DOMINICA IN QVINQVAGESIMA.

Aſſumpſit Ihſ. xii. diſcipuloſ ſuoſ.

Incip. Dæp iꝛ gepæd on ðýꝛum Gobꝛpelle þe pe gehýnbon oꝛ ðæꝛ Diaconeꝛ muðe. þ ꝛe Dælend gename on ꝛunbnan hiꝛ tpelꝛ Leopning-cnihtaꝛ ⁊ cpæð to [y] heom:. Eꝛne pe ꝛceolon ꝛapan to þæꝛe býꝛig Diepuꝛalem:. ⁊ þonne beoð gefýllebe ealle þa þing þe pæꝛon be me appitene þuph pitegan:.

Expl. Cume ꝛoꝛðí gehpa Cpiꝛtenna manna to hiꝛ [z] ꝛcpýꝛte. ⁊ hiꝛ biglan gýltaꝛ geanbeꝛte:. ⁊ be hiꝛ [a] lapeoꝛeꝛ tæcunge gebete. ⁊ tihte ælc oðepne to gode mid gobpe biꝛnunge. þ ealle ꝛolc [b] cpeðe be uꝛ. ꝛpa ꝛpa be ðam blinban gecpeban pæꝛ þa ða hiꝛ eagan pæꝛon onlihte:. þ iꝛ eall ꝛolc þe þ gereah hepede God. ðe ðe leoꝛað ⁊ pixað a buton ende. AMEN:

XIX. fol. 103. b. DOMINICA. I. IN. XL.

Incip. Men ða leoꝛeꝛtan. eop eallum iꝛ cuð þ þeꝛ geaplica ymbpine. uꝛ gebpingð epne nu þa clænan tið [c] Lenctenlicep pæꝛtenep. on þam pe ꝛceolon upe [d] gýmeleaꝛte ⁊ ꝛop ge-gebnýꝛꝛa upum gaꝛtlicum ꝛcpiꝛte geanbettan.

Expl. Anð þa pihtpiran gecýppað ꝼnam þam dome. into ðam ecan liꝛe mið Cpiꝛte ⁊ [e] hiꝛ gecopenum engium:. Mið þam hi libbað ⁊ pixað on lichaman ⁊ on ꝛaple on ealpa populda populð. a butan ende. AMHN:

XX. fol. 108. DOMINICA. II. IN. XL.

Incip. Men ða leoꝛeꝛtan. ic cyðe eop þ þpeo þing ꝛynt æpeꝛt on ꝛopepeapdum æghpylcum men nýð behefe to [f] habbenne:. An iꝛ geleaꝛa. oðep iꝛ luhꝛ. þpiðde iꝛ roð luꝛu:

Expl. Ðaꝛ þing uꝛ gebaꝛenað [g] gefýllan. mið [h] Chpæꝛteꝛ ꝛultume. þe mið ræbep. ⁊ mið ꝛuna. ⁊ mið þam [i] halgum gaꝛt leoꝛað ⁊ pixað. þuph ealna populde populð a buton ende. Amen:

XXI. fol. 112. DOMINICA. III. IN XL.

Incip. Gehýꝛað nu men ða leoꝛeꝛtan. hu þaꝛ halgan bec eop mýnegiað. ⁊ eop þone weg æteopeð. ⁊ eac ingelæbað to heoꝛonan pice.

Expl. Ðæt hi moton æꝛtep þam æpiꝛte habban þ ece liꝛ [k] ⁊ Neoꝛxna [l] pongeꝛ gefean. mið ræbep ⁊ mið ꝛuna ⁊ [m] mið halgum Gaꝛte on ealna populda populð a buton ende. Amen:

---

p Foplæt. C. q cýpcan. C. r motan. C. c Lencteꝛlicep. C. d gýmeleaꝛta. C. e hýꝛ. C. ſ buton ælcon gefpince. C. t mæniu. C. u on f hæbbenne. C. g gefýllon. C. h Chpiꝛteꝛ. C. midðan þam pege. C. x ⁊ mið hiꝛ. C. y him. C. i halgan. C k on. C. l pangeꝛ. C. m mið z. ꝛcpiꝛte. C. a lapeopaꝛ. C. b cpæðe. C. ðam halgum. C.

XXII. fol. 115. DOMINICA. IIII. IN. XL.

Incip. Men ða leofertan. pe pilla ð hen rpnecan mid ƿeapum popdum. be ðam þnym þingum ðe eallum mannum rynt ned behefe to pitanne. ⁊ to hæbbenne. þ ir ƿeleafa. ⁊ hiht. ⁊ lufu :.

Expl. Ðæn ne bi ð nan pi ðenpinna. ne nan ƿebnefednyr. ne nan unnotnyr. ac þæn habba ð ealle hali ge fullfremede lufe. ⁊ [y] fullfremedne pillan. mid fæden. ⁊ mid funa. ⁊ mid þam halgum ƿarte. [z] on ealna populda populd. AMHN.

XXIII. fol. 119. DOMINICA. V. IN. XL.

Incip. Men ða leofertan. ur ir on ælcne fæl ƿeopnlice to fmeagenne. ⁊ to hycgenne. hu pe þuph hali gna boca [a] tæcinge. uper Dnihtner pillan mid ƿodum dædum.

Expl. Ðæt he þuph þ ƿeapnige þ he onfo þæne ecan mæde on heofonan pice. þa ur ƿegeappige re Dnihten þe mid fæden. ⁊ mid funu. ⁊ mid þam halgum ƿarte. leofa ð ⁊ pixa ð on ecnyrre a buton ende. AMHN :.

XXIV. fol. 123. DOMINICA IN RAMIS PALMARVM.

Paſſio Dn̄i nr̄i Ihū Xr̄i. ſecundum Matheum.

Incip. Men ða leofertan. þir ir uper Dnihtner þnopung hælender Cnirter. æfter Matheur ƿepecednyrre :. [b] Pe cpæ ð re Hælend to hir þegnum. pita ð ƿe þ æfter tpegra daga fæce. Eartnon [c] ƿepeor ðaþ. ⁊ manner funu by ð ƿefealð. þ he fi ahangen :.

Expl. Ðæne byngenne dupu. ⁊ him þæn ofer-ƿeræton. ⁊ hæfdon þæn on ƿebnoht þær hælender lichaman. þe nu leofa ð ⁊ pixa ð mid fæden ⁊ mid funu. ⁊ mid þam halgum ƿarte. a in ealna populda populd ro ðlice buton ende. Amen :.

XXV. fol. 128. DE CENA DOMINI.

De huiuſ diei uenerationē. & de dn̄i miſericordia in memoria æternæ Iohanneſ Euangeliſta uenera.

Incip. Ðæge ð hit on ðyrum bocum be ðæne anpunðnyrre þyref halgan dæge. ⁊ be ðæne unafæcgenblican milðheoptnyrre uper Dnihtner Hælender Cnirter.

Expl. Ðe ðe eall þar þing fop mancynner lufan. ⁊ hælu. milðheoptlice abæn. ⁊ ƿemet [d] fæft [e] anæfnede. God ur ƿefultumige þ pe to him becuman * moten. re ðe leofa ð ⁊ pixa ð a on ecnyrre ƿod. AMEN :.

XXVI. fol. 134. b. DE PARASCEVE.

Incip. Dæt re ælmihtiga Dnihten pær rymle ƿemyndig hir þæne unafecgenblican milðheoptnyrre. ⁊ þæne unupendedlican lufan þe he to mancynne [f] ƿenam. þa he heo æfter æfrym ðe plitige ⁊ pir færte ƿerceop ⁊ ƿepophte.

Expl. To ðan þ pe næfne of þæra fume ƿetealde [g] pup ðan þe he [h] on ðyrum andbeard ban dæge þuph hir blober agotennyrre of ecene [i] erm ða ƿrunbum to heofona heannyrum. ⁊ to engla midpirte. bohte ⁊ alyre hir rylfer naman to pulðnenne. ⁊ to hefenenne. on ecum ƿefean. on ecene eadignyrre. þuph ealna populda populd a buton ende. Amen :.

XXVII. fol. 144. DE SABBATO SANCTO.

Incip. Men ða leofertan. maƿon pe hpylcum hpeƿa popdum. recgan be ðæne anpup ðnyrre [k] þirre halgan tide. ⁊ [l] þeorer halgan dæger. þe nu [m] þyrer mergener andbeard bi ð. ⁊ þeah ðe ur [n] ryn ealle þa halgan dnihtenlican tida ⁊ eac hir þæna haligna þe ðe ymb tpelf monað beo ð. mid heah lofe to [o] peop ðienne. ⁊ to pulðnienne :.

Expl. Ðpa ƿer Paulur re Apoftol cpæ ð þ he Dnihten ne fpapode hir agene beapne :. Ac he hine fop ur eallum to dea ðe ƿefealde fop upe ecene [p] hælu :. þær him ry rymble lof ⁊ pulðor. ⁊ reo mærte þancpun ðerta hefenyr. a buton ende in ealna populda populd. AMEIN :.

XXVIII. fol. 152. b. DOMINICA PASCE.

Incip. Eft pe ƿehyndan ymbe þær Hælender æpirt. hu he on þirum dæge of dea ðe anaf. ac pe pylla ð eop mynegian þ hit ne gange eop of ƿemynde þa ða Cnirt bebyrged pær.

---

[y] Fullfremede. C. [z] a to populde. AMEN. [f] hæfde. C. [g] peop ðan. C. [h] of þirum. C. [i] yrm ðe. C. [k] þirrer. C. [l] þirer. C. [m] þirer. C. [n] rin. C. [o] pup ðienne. C. [p] halu. C. [a] tæcunge. C. [b] þa. C. [c] ƿepup ðaþ. C. [d] fæftlice. C. [e] anæfnode. C. * motan. C.

† D

Expl.

Expl. And þnopode deaþ be [q] hiꝛ aȝenum pillan. ⁊ apaꝛ oꝛ deaðe on [r] ðýꝛum dæȝe. ⁊ aꝛtah to heoꝛonum on ðam [s] ꝛeopeꝛteoȝoðan dæȝe [t] hiꝛ æꝛiꝛteꝛ ætꝛopan maneȝþa manna ȝeꝛihþe. ⁊ pixaþ mid þam [u] ælmihtiȝun fæðeꝛ. ⁊ þam [x] halȝum ȝaꝛte. nu ⁊ a on ecnýꝛꝛe. AMEN.

XXIX. fol. 157. DOMINICA. I. POST PASCE.

Incip. Æfteꝛ þæꝛ Dælenðeꝛ æpiꝛte pæꝛon hiꝛ ðiꝛcipuli belocene on anum huꝛe. ꝛoꝛ ðiꝛ [y] ludiꝛcean ꝛolceꝛ [z] oȝan:· þa on anum Reꝛte-dæȝe. com ꝛe Dælend into [a] him ⁊ cpæð him to. ꝛý ꝛibb [b] betpux eop:·

Expl. Ne biþ þæꝛ ꝛoꝛh ne ꝛaꝛ. ne nan ȝebꝛecednýꝛꝛe. Ac biþ ꝛulfnemeð ꝛib. ⁊ ꝛinȝal blið. ⁊ beoþ cuðe ȝe ða ðe æꝛ cuðe pæꝛon. ða ðe uncuðe pæꝛon. puniȝende on bꝛoðoꝛlicne luꝛe mid ȝode a on ecnýꝛꝛe. AMEN:·

XXX. fol. 160. b. DOMINICA. II. POST PASCE.

Incip. Diꝛ Godꝛpel þe nu ȝenæð pæꝛ cýð ꝥ ꝛe Dælend cpæðe be him ꝛýlfum. Ic eom ȝoð hýnde. ꝛe ȝoða hýnde ꝛýlð hiꝛ aȝen liꝛ ꝛoꝛ hiꝛ ꝛceapum:· Se hýna ꝛe ðe niꝛ piht hýnde. he ȝeꝛihð þone pulf cuman. ⁊ he ꝛoꝛlæt þa ꝛceap. ⁊ flihð:·

Expl. And Cꝛiꝛt hi ȝebꝛinð ealle to anꝛe eoꝛðe on ðam ecan liꝛe:· Maneȝa [c] ꝛýnt hýnðaꝛ undeꝛ Cꝛiꝛte. ⁊ þeah hpæðeꝛe he iꝛ ana heoꝛa ealna hýnde:· Se þe leoꝛaþ ⁊ pixaþ mid fæðeꝛ ⁊ mid ꝛuna ⁊ mid þam halȝum ȝaꝛte. a on ecnýꝛꝛe. Amen:·

XXXI. fol. 163. KL. MAI. NATL. APOSTOLORVM PHILIPPI ET IACOBI.

Incip. Philippuꝛ ꝛe Godeꝛ Apoꝛtol þe pe on ðiꝛum dæȝe puꝛþiaþ bodade Godꝛpel anfæðlice hæðenum þeoðum ȝeond tpentiȝ ȝeaꝛa fæce.

Expl. Dæꝛ ȝetiðaþ Dꝛihten þuꝛh ða deoꝛꝛpuꝛðan halȝan micele pelðæða. ⁊ punðꝛa ȝelome. ȝeleaffullum mannum. ꝛe ðe leoꝛaþ ⁊ pixaþ abuton ende. AMHN:·

XXXII. fol. 164. *De S. Philippo ſolo tractat homilia ſuperior. Sanctum autem Jacobum commemorat ea quæ ſequitur.*

Incip. Ꝛe puꝛðeaþ eac on ðýꝛꝛeꝛe ffeolꝛ tide oðeꝛne Apoꝛtol Iacob þone pihtfiꝛan. ꝛe peꝛ on [d] ðýꝛum dæȝe ȝemaꝛtyꝛod.

Expl. Uton nu ȝebꝛoðꝛa biddan ȝeoꝛnlice. þaꝛ halȝan Apoꝛtolaꝛ ðe pe to dæȝ puꝛðiaþ ꝥ hi uꝛ ðinȝian to unum [e] ꝛcýppende. Se ðe ana pixaþ on ecnýꝛꝛe ȝoð. AMHN:·

XXXIII. fol. 166. V. NONAS. MAI. INVENTIO. SCE CRVCIS.

Incip. Men ða leoꝛfeꝛtan. nu to dæȝ pe puꝛðiaþ þæꝛe halȝan ꝛode ȝemýnd. þe uꝛe bꝛihten on ðꝛoꝛode. ꝛoꝛðan ðe heo pæꝛ ȝeꝛputelod on ðiꝛum dæȝe mannum:·

Expl. Deah ðe heo on holte peoxe:· Se hi puꝛðiaþ a ꝛoꝛ puꝛðmýnte Cꝛiꝛteꝛ. ꝛe ðe uꝛ alýꝛde mid luꝛe þuꝛh hi. ðæꝛ pe him þancia þ ꝛýmle on liꝛe. AMHN:·

XXXIV. fol. 167. PASSIO. ALEXANDRI PAPAE.

Incip. On ðýꝛum dæȝe þnopode ꝛum appuꝛðe Papa, Alexandeꝛ ȝehaten mid tpam mæꝛꝛe ppeoꝛtum Cuentiuꝛ ⁊ Deodoluꝛ. ætꝛopan ðam [g] Kapeꝛe Aupelianuꝛ.

Expl. Seo ꝛtop hæꝛde ꝛýððan ꝛýmle [h] hiꝛe Biꝛcop oð [i] ðýꝛne andpeapdan dæȝ:· Sý ðam ælmihtiȝan loꝛ ꝛe ðe ana pixað. a on ecnýꝛꝛe ȝoð. AMHN:·

EXPLICIT NIL LIBER.

---

q Dýꝛ. *C.* *r* þiꝛum. *C.* *ſ* ꝛeopeꝛtiȝoþan. *C.* tpeox. *c* ꝛýnd. *C.* *d* ðiꝛum. *C.* *e* ꝛcippen- *t* hýꝛ. *C.* *u* ælmihtiȝan. *C.* *x* halȝan. *C.* ðe. *C.* *f* ꝛumle. *C.* *g* Caꝛeꝛe. *C.* *h* hýna. *C.* *y* ludiꝛceꝛ. *C.* *z* eȝen. *C.* *a* heom. *C.* *b* be- *i* ðiꝛne. *C.*

NE. F. 4. 12. *Codex membr. in fol. circiter Hen. II. tempora, manu Normanno-Saxonicâ ſcriptus. Quo quidem continetur uberrima Collectio Homiliarum, quarum haud exiguus numerus in ſuperioribus Codd. ut & in iis qui ſequuntur, habentur. Notandum autem eſt, hujus Cod. deſcriptores, Orthographiam Saxonicam, in ſui temporis ſcripturam continuo mutâſſe, & voces phraſeſque Normanno-Saxonicas, Saxonicarum loco non raro ſuccenturiatas uſurpaſſe. Homiliarum vero hujus Cod. ut & aliorum omnium quæ in aliis* MSS. *pluribus verbis deſignantur, Exordia ſola paucis deſcribenda cenſui. Quod, ut diligenter obſervet, Lectorem rogo.*

I. p. 1. DOMC. VIII. POST PENTECOSTEN.

Cum multa turba eſſet cum Ihū. nec haberent quod manducarent. ⁊ reliqua.

Incip. Marcuſ ꝛe Godꝛpellepe cpæð on þiſſum dæȝþeplicum ȝoꝛpelle. *ut ſupra.*

Cod. deſunt quaedam folia, in quibus continebatur Concluſio Hom. præcedentis, una cum illa fere integra quæ ſubſequitur, cujus Rubricam concluſio oſtendit fuiſſe.

DOMC. IX. POST PENTECOSTEN.

II. *Expl.* And ꝛoꝛðe to miðdan ȝeaꝛde ȝepende. þ he uꝛ to him ȝeꝛette. ði him pulðop ⁊ loꝛ miþ ꝛæðep ⁊ halȝum ȝaꝛte. on ealna populða populð. AMEN. *ut ſupra.*

III. p. 6. IN ILLO TEMPORE DIXIT IHC DISCIPVLIS SVIS.

Ego ſum paſtor bonuſ. bonuſ paſtor animam ſuam dat pro ouibuſ ſuiſ. ET RELIQVA.

Incip. Diꝛ Godſpel þe nu ȝeꝛæd pæſ. cpyð þ ꝛe Hælend cpæd be him ſylꝛym ic eom ȝoð hyꝛde. *Vide ſupra.*

Deſiderantur quaedam folia, in quibus ſcriptum fuit dimidium alterum hujus Hom. & initium ſequentis quæ ſic

IV. *Explicit.* Diꝛ ȝodꝛpel ðinȝð dyꝛiȝum mannum ꝛyllic. ac pe hiꝛ ꝛæȝað ꝛpa þeah pealð þeah hiꝛ ſumum men licie:. God uꝛ ȝenihtlæce. ⁊ to þan ecan liꝛe ȝelæde ſpa ſpa he behet þam ðe hine luꝛiað:. dy him pulðop ⁊ pupðmynt on ealna populða populð. AMEN:.

Hymnus in laudem B. V. Mariæ, Latinè cum notulis Muſicis.

Hymni duo in eandem, cum not. Muſ. Lat.

Conciuncula quædam in quamplurima Novi Teſt. loca Latinè, quas (cum ad rem Saxonicam nullatenùs ſpectent) ſigillatim recenſere, haud operæ pretium duxi.

INCIPIT LIBER CATHOLICORVM SERMONVM ANGLICE IN ANNO I.
SERMO AD POPVLVM. DE INITIO CREATVRE.

V. fol. 1. *Incip.* An anȝin is alnæ ðinȝæ þæt iſ god almihtiȝ. he iſ opðꝛume ⁊ ende. *ut ſupra.*

VI. fol. 4. b. *Deſideratur Rubrica, quae in aliis MSS.*

DOMINICA I. POST PENTECOSTEN.

Erat homo ex Phariſeis Nichodemuſ nomine. princepſ Iudeorum. et reliqua.

Incip. Sum Phariſeiſc mon pæſ haten Nichodemuſ an þare aldræ Iudeiſcef folceſ. ſe com hꝑlon nihtef to þam hælende. ⁊ cpæð:. Ye piton leof lapeop þæt ðu ꝛpam ȝode come. ne mæȝ nan [a] mon ꝛoðlice ꝛpylce [b] tacnæ [c] pupcen [d] ꝛpylce ðu pyꝛcſt buton God beo miþ him:.

Expl. Seo æpene næddpe þe buton attre pæꝛ etacnode Cꝛiꝛtef deaþ. þe unꝛynniȝ ðꝑopode up [e] ahoꝛen on pode. ⁊ pe to him beꝛeoð miþ [f] ꝛullem [g] ȝeleaꝛæn. þ pe [h] from [i] urem ꝛynnum ðuph hine beon alyꝛde. ⁊ liꝛ habban miþ him a on ecnyſſe. ꝛpa ꝛpa he uꝛ [k] bihet. ðam iſ a [l] pupment ⁊ pulðop on ecnyſſe miþ hiꝛ [m] heoꝛenlicen ræðep. ⁊ þam halȝan ȝaꝛte on anpe ȝodcunðnyſſe. pe cpeðað AMEN:.

[a] Man. C. [b] tacna. C. [c] pyꝛcan. C. [d] ꝛpilce [g] ȝeleaꝛan. C. [h] ꝛpam. C. [i] upum. C. [k] beꝛpa ðu pyꝛcſt. C. [e] ahaꝛen. C. [f] ꝛullum. C. het. C. [l] pupðmynt. C. [m] heoꝛenlican. C.

VII. fol. 6. b. EWANGELIVM.

Incip. Sume men nuten ipiſſ for heopæ [n] nÿtenneſſæ hpi Godſpel iſ icpeden. oþþe hpæt Godſpell ȝemæne:. Godſpell iſ pitodlice Godeſ ſÿlfeſ lap ⁊ ða popð þe he ſpæc on þiſſepe populde [o] moncÿnne to lape. ⁊ to [p] rihte [q] ȝeleafe.

Expl. On þam pe [r] ilÿfæð þ þu ſpam Gode come. ⁊ pe ſceolon [ſ] ilÿfan on ðone [t] liſiȝende Hælend. þ ſe pæðep uſ [u] luſiȝe þe hine apende. ⁊ upe [x] heoptæ on lihte mid þæſ [y] halȝan Gaſtes ȝÿfe. þam iſ æfre an pulðop ⁊ an [z] puſðoment. AMEN.

VIII. fol. 8. *Deſideratur Rubrica.*

Erat quidem Reguluſ cuiuſ filiuſ infirmabatur Capharnaum. & Rł.

Incip. Upe Hælend com hpilon to Chanan þam tune on Galileiſcpe ſcipe. ðæpe ðæpe he ſpÿðeſt bodede. ⁊ on þam tune he apende hpilon pateſ to pine. ſix fate fulle mid þam fÿnneſtan pine.

Expl. Ðe ðe himſylf [a] makæð mihte ⁊ punðpæ butæn ælcum men ðam iſ anpealð ⁊ pulðop ⁊ puſðoment on ecnÿſſe a to populde. Amen:.

IX. fol. 10. *Deſideratur Rubrica.*

Simile eſt regnum celorum homini Regi, & reliqua.

Incip. Cpiſteſ ipunæ pæſ ðæt he polde oft [b] ſpæcan on ðeopum biȝſpellum to hiſ [c] diſciplis. ða ſæde he hpilon biȝſpel to heom. Heofene pice iſ ilic ane kÿnȝe he ðe hæfde mot pið hiſ men hpilon ⁊ polde mid ȝeſceade ſettan hiſ ſpæce.

Expl. Ðuph heopæ liðnÿſſe. ant God ſylf iſ liðe ant mid liðnÿſſ uſ [d] ſteopæð. and lufæð mildheoptnÿſſe. ant ða he tæhte uſ:. beo him aa puſðmÿnt ⁊ pulðop. AMEN:. Amen:.

X. fol. 12. De patientia Iob. & conſtantia. quomodo in dolere firmuſ in fide perſeuerauit.

Incip. Mine ȝebpoðpæ. pe pæðeþ nu æt Godeſ þenunȝe. be þam eadiȝe pæpe Iob. nu [e] uille pe eop hpæt lÿtleſ be him ȝeſeccan:. foſðan þe [f] ðeo [g] ðeopnÿſſe [h] þapæ þace opepſtihð upe andȝÿt. ⁊ eac ſpiðoſ þæpa [i] leapæðpæ:.

Expl. [k] Beo pulbor ⁊ puſðmÿnt þam pel [l] pillendan ſcÿppende. [m] on alle hiſ [n] punðpæ. ⁊ hiſ pel ðæda. Se þe ana iſ ȝod a on ecnÿſſe. Amen.

XI. fol. 14. b. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Hep onȝinnæð to ſæcȝæn be þam tpeope þe ðeo rode pæſ of ippoht. þe upe ðpihten foſ alleſ mancÿnneſ hælo on ðpopode. hu hiſ æreſt peaxæn onȝan.

Expl. Ða ðude he ſonæ ſpa þe enȝel him bead. ſone ſpa he þiðep com. þa het he þone bpidel nimen. ⁊ þa halȝe ipenu of alimiæn het. ⁊ heom mid mucele oppupðneſſe into þape halȝæ rode ahon het ðær ȝÿt oð þirne andpeapdan dæȝ heo inhealdene pepon. Amen. Amen:.

XII. fol. 21. *Deſideratur Rubrica, quæ in aliis,* DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Ðæ hælend Cpiſt ſÿððan he to þiſſe liue com. ⁊ pæſ mon ipæxæn. *vide ſupra.*

XIII. fol. 23. PASSIO SANCTI LAVRENTII MARTYRIS. IIII. IDVS AVG.

Incip. On Deciеſ dæiȝe þæſ pælpeopan Caſepeſ. pæſ ſe [o] haliȝe Biſcop Sixtuſ on [p] Romane bÿpiȝ [q] bodiȝende. þa [r] ferlice het he [ſ] on hiſ iſiðhe þone biſcop mid hi Ppeoſtum ramod [t] andſpæriȝen:.

Expl. Utron nu biddan mid eadmodpe [u] ſtefnen þone halȝan ȝodeſ cÿðepe Laupentium [x] hpæſ ſpeolſtid [y] ȝeſpÿtelað þæſ andpeapda dæȝ [z] allre [a] ȝileafulre ȝelaðunȝe. þ he uſ þingie pið þone heofonlican [b] Kinȝe foſ [c] hpæſ nome he ðpopode mid [d] cenem mode [e] moniȝ fealde tintreȝa mid ðam [f] he opforelice on ecnÿſſe puldpað. AMEN.

---

n Nÿtenneſſe. *C.* *o* mancÿnne. *C.* *p* pih-tum. *C.* *q* ȝeleaxan. *C.* *r* ȝelÿxað. *C.* *ſ* ȝe-lÿxan. *C.* *t* lÿxiȝendan. *C.* *u* luxie. *C.* *x* he-optan. *C.* *y* halȝan. *C.* *z* puſðmÿnt. *C.* *a* makeð. *C.* *b* ſpecen. *C.* *c* diſcipuliſ. *C.* *d* ſteopæð. *C.* *e* pille. *C.* *f* reo. *C.* *g* ðeop-nÿſſ. *C.* *h* ðæpe. *C.* *i* unȝelæpedpa. *C.* *k* ðÿ. *C.* *l* pÿllendan. *C.* *m* ealpa hiſ. *n* punðpa. *C.* *o* halta. *C.* *p* Romana. *C.* *q* ðpohtniende. *C.* *r* fæplice. *C.* *ſ* hiſ ȝeſihðum. *C.* *t* ȝeandpæp-ðian. *C.* *u* ſtemne. *C.* *x* þæſ. *C.* *y* ȝepute-lað. *C.* *z* ealpe. *C.* *a* ȝeleaxulpe. *C.* *b* Cÿ-ninȝ. *C.* *c* ðæſ naman. *C.* *d* cenum. *C.* *e* mæ-niȝe fealde tintreȝu. *C.* *f* þe opforlice. *C.*

XIV. fol.

XIV. fol. 26. b. PASSIO SANCTI BARTHOLOMEI APOSTOLI. VIII. KL. SEPT.

Incip. Ƿynd ꝑnitepæſ ſæcgæð þæt ðeo leodſcipaſ beoþ ihaten India. ꝼeo ꝼoꝛme India lið to *g* ðæne *h* ðilheappenæ rice. *i* þeo oðeꝛ lið to Medaſ. *k* ⁊ ðeo ðꝛiðde to þam *l* mycle ꝛaꝛſecge. þeoꝛ *m* þꝛiddæ India hæꝛþ on *n* ane *o* ſiðæn ðeoſtꝛu. ⁊ on *p* oðꝛe *q* þonne *r* gꝛimlice gaꝛꝛecge:

Expl. Uꝑæt ꝓlle pe ende men *ſ* ðiſſere poꝛulde gif pe ꝼoꝛ *t* upe *u* ꝛynne *x* ihꝛocode beað buton *y* hæꝛigæn ure ðꝛihten. ⁊ eadmolice biddan þ he uſ þuꝑh ða ᵷ hꝑilpendlicen *a* ſpingelæ. to þam *b* ece *c* bliſſe *d* ilæde:. Sy him pulðoꝛ ⁊ loꝛ on *e* alre *ſ* poꝛuldæ poꝛuld. Amen.

XV. fol. 30. NATIVITAS SANCTE MARIE.

Incip. Men ða leofeſt puꝛðie pe nu on andpeapdnyſſe þa gebyꝛd tide þæne eadige femne ꝛc̄ Mapie. ðeo pæꝛ Godeꝛ kenningе ureꝛ Dꝛihtneſ Nælendeꝛ. Cꝛiſte ⁊ hiꝛæ nome ꝛeht læſdi oððe cpen. oððe ꝛæ ſteoꝛnæ.

Expl. And beon ꝓingeꝛe to upe Dꝛihtene þ he uꝛ gifꝛe ꝛibꝛum liꝛ. ⁊ ece eadigniſſæ a buton ende. god uſ to þam fylſte. Amen:

XVI. fol. 33. b. PASSIO SCI MATHEI APOSTOLI. X. KL. OCT.

Incip. Đe Apoſtol Matheuſ and Godꝛꝑelleꝛe becom þuꝑh Godeꝛ ꝛonde æꝛꝛteꝛ Dꝛihtneſ upꝛtige to *g* heoꝛene to Ethiopian þ iꝛ *h* þare *i* ðilheappenæ ꝓice. ⁊ *k* imette þæꝛ tpegen dꝛymen. *l* Zaꝛoeꝛ ⁊ *m* Apꝛaxað *n* dꝛælligende þ ꝼolc mid *o* heoꝛ dꝛeocꝛæft:

Expl. *p* Đaꝛ beoð *q* igꝛnemode ꝼela *r* pundꝛæ *ſ* ilome. ðuꝑh geaꝛnunge þæꝛ eadigan Apoꝛtoleꝛ. ðuꝑh Godeꝛ mihte. *t* monnum to ꝛneoꝛꝛne:. *u* Beo þæꝛ gode loꝛ a buton ende. on ecnyꝛꝛe. Amen:

XVII. fol. 35. INCIPIT VITA SCI MARTINI EPISCOPI. III. IDVS NOVEMB.

Incip. * ðulꝑiciuſ hette ſum ſnoteꝛ ꝓnitepe. he polde ꝓnitan þa pundꝛæ ⁊ ða mihtæ þe Maꝛtinuꝛ ðe mæne mihtiglice ſnemode on ðiſſepe populde. ⁊ he ꝓꝑat þa bi him þa ding þe he of axode. oððe æt himſylꝛe. oððe æt oðꝛum *x* monnum. foꝛþan ðe moniᵷ peꝛon hiſ pundꝛe cuþe þe God ꝓhte þuꝑh hine. ⁊ pæ þ Engliꝛc nimæð of þape ylcæn ſtetnyſſe. ac pe ne ꝓnitæð na mape buton hiſ agene pundꝛa:

MARTINVS ðe mepe Biꝛcop pæꝛ iboꝛen on ðam ꝼæꝛtene ðabaꝛia ihaten Pannoniſcpe-ſcipe.

Expl. Beo pulðoꝛ ⁊ loꝛ þam pel pillende ꝛcyꝛꝛpende þe hiꝛ halgan ꝛꝑa geglængde mid pundꝛe. þe þe on ecnyꝛꝛe pixæð almihtig pealdend. AMEN.

XVIII. fol. 39. b. DNC. X. POST PENTECOSTEN.

Dixit Ihſ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam iuſti. et aſpernabantur cæteroſ parabolam iſtam. ET REL.

Incip. Dꝛihten ſæde þiſ biᵷꝛpel bi ſumum monnum þe on heom ſeolfum tꝛyꝛodon. *vide ſupra.*

XIX. fol. 41. EVVANGELIVM.

Incip. Men þa leoꝛeſte. hꝑilon æꝛ pe ꝼæden eoꝛ þone Piſtol ðe ðe halgæ Ieꝛonimuſ ſette be ꝼoꝛð-ꝛiðe *y* ðare ᵷ eadigæ *a* Mapiæ Cnihteꝛ medeꝛ. þuꝑh ðone he abꝛæꝛde ða *b* dꝛollicæn *c* igetnyꝛꝛe þe ꝛam læꝛede men ꝼædon be *d* heoꝛæ ꝼoꝛð-ꝛiðe:

Expl. *e* Lete gehꝑa apeᵷ ða *f* dꝛollicen *g* leaꝛunge ðe þa *h* unꝑæꝛꝛe to *i* ꝼoꝛꝑuꝛð *k* lædæð. ⁊ *l* pede gehꝑa oððe hlyꝛde þæne halgan lape þe uꝛ to *m* heoꝛene ꝓice *n* pigꝛæð. gif he *o* hire *p* ihyꝛæn ꝓllæð:. Uton nu ᵷeoꝛnlice biddan þa eadigan Mapian. þe nu to

---

g Đæꝛa. *C.* *b* ðilheappena. *C.* *i* ꝼeo. *C.* *k* ꝼeo. *C.* *l* micclum. *C.* *m* þꝛiddе. *C.* *n* anne. *C.* *o* ꝛiðan. *C.* *p* oðeꝛe. *C.* *q* þone. *C.* *r* gꝛimlican. *C.* *ſ* biꝛꝛe. *C.* *t* upum. *C.* *u* ꝛynnum. *C.* *x* gehꝛocode. *C.* *y* hepian upne. *C.* *z* hꝑilpendlican. *C.* *a* ꝛpingla. *C.* *b* ecan. *C.* *c* ᵷeꝛean. *C.* *d* ᵷelæde. *C.* *e* ealna. *C.* *f* populda. *C.* *g* heoꝛenum. *C.* *h* ðæna. *C.* *i* ðilheappena. *C.* *k* ᵷemette. *C.* *l* Zoꝛoeꝛ. *C.* *m* Apꝛaxad. *C.* *n* ðpeliende. *C.* *o* heoꝛ ðꝛycꝛæꝛte. *C.* *p* Đæꝛ. *C.* *q* ᵷeꝛꝛemode. *C.* *r* pundꝛa. *C.* *ſ* ᵷelome. *C.* *t* mannum. *C.* *u* ðy. *C.* * *Sic* MS. *x* mannum. *C.* *y* þæne. *C.* *z* eadigan. *C.* *a* Mapian. *C.* *b* ðꝛollican. *C.* *c* ᵷeꝛetnyꝛꝛe. *C.* *d* hiꝛe. *C.* *e* Læte. *C.* *f* ðꝛollican. *C.* *g* leaꝛunga. *C.* *h* unꝑæꝛan. *C.* *i* ꝼoꝛꝑyꝛde. *C.* *k* læðað. *C.* *l* ꝛæde. *C.* *m* heoꝛenan. *C.* *n* ᵷepiꝛꝛað. *C.* *o* hi. *C.* *p* ᵷehyꝛan. *C.*

dæg pæf [q] ahafen ⁊ [r] aufepod. bufon engla dýmme. þ heo uf [ſ] þingie. to þam ælmih-tigan Gode. ðe ðe [t] leofæð. ⁊ [u] finæð. on [x] ealne populda peopulð. Amen.

XX. fol. 42. b. DOM̄C. III. POST ЄPIPHANIAM DN̄I.

Cum autem deſcendiſſet Ihſ de monte. ſecute ſunt eum turbe multe. & reliqua.

Incip. Matheuſ ðe Godſpellere ꝑnat on ðiſſepe Godſpellice pedinge. *v. ſupra.*

XXI. fol. 45. XXVII. IDVS MARTII. CATHЄDRA SC̄I PATRI APOSTOLI.

Incip. Þe cpæðæð on Gepim-cpæfte Cathedpa ſancti Petpi [y] reofen [z] nihten æp ðam mon-ðe ðe pe Maptiuf [a] hatæð. Nu [b] beoð fumē men þe [c] nýten hpæt [d] þe [e] nome ſ getacnæð. Cathedpa if [g] icpæden Bipcop-ſtole on Enghipc. [h] þ if ðæt þe Petpuf pæf [i] ahofen on ðam [k] ðæge on hif Bipcop-ſtole. on [l] ðape [m] bupig [n] Antiochiam þone ſtol he [o] gefæt [p] reofæn ſeap fullice.

Expl. Ða [q] ilæhte Flaccuf þone [r] ileafſullen Pheoft. ⁊ fopðan ðe he nolde þam [ſ] fulem [t] Godem [u] offpiæn. het hine [x] berpingen. oð þæt he faplode. he gepat ða to heofo-num. to hælende Cpiſte. ðam if pulðop ⁊ [y] pufðment on ealne populda [z] populð. AMЄN.

XXII. fol. 47. b. ANNVNTIATIO SC̄E MARIE.

Incip. Upe almihtig fcuppend ðe ðe alle iſceaftæ buton ælce antimbpe. *vide ſupra.*

XXIII. fol. 50. DOMINICA IN SEPTVAGESIMA.

Incip. Fe [a] pýllæð fæcgæn bi þiſſe andpeapde tide. hpi halig labung foplet on Godef. *v. ſupra.*

XXIV. fol. 50. b. Simile eſt regnum celorum homini patri familiaſ. & Reliqua.

Incip. Se Dælend cpæð þ Heofene pice pepe ilic ſummen [b] hýpedef ealdpe. *vid. ſupra.*

XXV. fol. 52. b. DOM̄C. IN SEXTAGESIMA.

Cum turba plurima conuenirent ad Ihm̄. &c.

Incip. On ſumepe tide þa þa mucel menigu ſamod comen to þam Dælende. *vid. ſupra.*

XXVI. fol. 54. b. DOM̄C. IN QVINQVAGESSIMA.

Aſſumpſit Ihc̄ duodecim diſcipulof ſuof ſecpeto & ait illiſ, &c.

Incip. Dep if iped on þiſſe Godſpelle þ pe ihepdden of þæf Diaconef mu-ðe. *vid. ſupra.*

XXVII. fol. 56. b. DOM̄C. IN QVADRAGESSIMA.

Incip. Men þa leofeſte. ic cýðe eop þ ðpeo þing beoð æpeſt on fopepeapde. *vid. ſupra.*

XXVIII. fol. 58. b. DOM̄C. II. IN QVADRAGESSIMA.

Incip. Men þa leofeſte. pe pýllæð hep ſpecan ꝛeapum popdum be þam ðpým þingum. *v. ſupra.*

XXIX. fol. 60. NATL. SC̄I ANDREE APLI.

Ambulanſ Ihc̄ iuxta mare Galilee. & RL.

Incip. Cpiſt on ſume tide fepde pið þape Galileiſcan fæ. *vide ſupra.*

Expl. Iohn̄ if ꝛecpeden Godef [c] gýfe:. [d] þe bið gelimplice Godef gifu [e] icpæden. þe þuph Hobe geeapnunga Godef [f] gýfu begýt to [g] þý þ he hif beboda geopnlice gefýlle:.

---

[q] Ahafen. C. [r] geufepod. C. [ſ] ðingige. C. [t] fig. C. [u] Antigchian. C. [x] gefæt. C. [y] preo-fon. C. [z] gelæhte. C. [a] gleafſullan. C. [b] be-um. C. [c] Godum. C. [d] geoffpian. C. [e] popold. C. [f] ſpingan. C. [g] pufðmynt. C. [h] hipedef. C. [i] gifu. C. [k] ðe. C. [l] ðæne. C. [m] bý- [n] geciged. C. [o] gifge. C. [p] ði. C.

XXX. fol. 62. NATL. SCI. EADMVNDI REGIS ET MARTYRIS.

Incip. Sum ſpýðe ılæred Munuc. com ðuþan oſer ſæ. ſrom ſæincte Benedictes ſtope. on Æþelpæðes dazum kınzes to Dunſtane Arceb. þneom zeare æs þam þe he ſoſðfepde.
Expl. Ac Cpiſt ſputelaþ monnum hpæs þe Lode ıleaſæ ıſ þenne he ſpýlce punðpæ punccæð þuph hıſ halzan pıðe zeond þas eoſðan þam beo pulðoſ ȝ loſ a mıð hıſ heoſenlice fæðes. ȝ þam halzan zaſte a buton ende. Amen. Amen.

Fol. 64. DE DEDICATIONE ECCLESIE. *imperf.*

Incip. Fundamentum aliud nemo poteſt ponere. præter id quod poſitum eſt. qui eſt xpſ.

Quæ ſequuntur, aliena manu conſcripta ſunt.

XXXI. fol. 65. DOMINICA PRIMA DE ADVENTV DOMINI.

Incip. Ðiſſes [b] dazes ðenunz. ȝ ðiſſere tıde mæſð. ſpecað ymbe Lodes to cyme. *v. ſupra.*

XXXII. fol. 66. DOMC. II. IN ADVENTV.

Incip. Ðe Godſpellere Lucas appat on ðiſſum dæzðeplican Lodſpelle. *vid. ſupra.*

XXXIII. fol. 67. b. IN DIE NATALIS DNI.

Incip. Se [i] pılla ð to ðpummınze eoſſe leaſa. ſpeccan þæs Dælendes acennednýſſe. be þære Lodſpellican [k] endebuſndnýſſe. hu he on [l] þıſſe dæzþæplica dæz on ſoðre mennıſcnýſſe acenned pæs on zodcundnýſſe:.
Expl. Se ſceolon zeeſenlæcan [m] þıſum [n] heordum. ȝ pulðnian. ȝ [o] herizen [p] Dnihtum on [q] alle þam [r] þinze þe he ſoſ ure luſe zeſnemede us to alýſednýſſe. ȝ to ecere blıſſe:. Ðam [s] beo pulðoſ ȝ loſ mıð þam ælmihtizan fæðer on [t] anneſſe þæs halzan zaſtes. on ealna [u] peorulda peorulð. AMEN.

XXXIV. fol. 69. b. SERMO IN EPIPHANIA DNI.

Incip. Ðæs dæz ıs ıhaten on bocum Epıhphania. þ ıs Sþýtelunze-dæz. [x] ſoſþam þe on ðiſſum dæze. peaſð Cpiſt [y] moncynne ⁊ ıſſutoled. æreſt ðam [a] þreom Kınze þe him lac bnohton. ȝ eſt zepiſlicoſ. ða ða he on ðýſſum dæze [b] ıſullod pæs:.
Expl. Uton ſoſðı don ſpa ſpa se [d] ýlce Apoſtol tæhte. [c] Geneolæcað to Lode. ȝ God nealæcð to eop. ȝ [f] þe healm-ſcop us [g] munezað eſt þus [h] cpæðende:. Eadız bıð [i] þe [k] pæs [l] þe ðe hine [m] ondſıet God. ȝ [n] apend hıſ pillan to hıſ [o] bebodem:. To ðiſſere eadınyſſe ȝ to ðære ecan eadızdnýſſe zebpınze us se ælmihtiza God. [p] þe ðe leoſað ȝ þıxað a buton ende. Amen.

XXXV. fol. 72. PVRIFICATIO SCE MARIE.

Incip. Lod beab on ðæne albe laze. ȝ het Moýſes þone Nepetoze þ he hit appıte. *v. ſupra.*

XXXVI. fol. 74. DE CONFESSIONE.

Incip. Leoſa man. ıc axıe þe on Dnihtnes naman. hpýlcer zeleaſan ðu beo to Lode. Nu munezıe ıc ðe leoſa cılð þiſſe popðe. Ilýſſt ðu on Lod almihtizne. þe ıs ſæðer. ȝ on þone ſoðan ſunæ. ȝ on þone halzan zaſt.
Expl. Do nu ſpa ıc læſe. ıc bidde þe ſoplæt ælc ýſel. þæs ðe ðu maze. ȝ do to Lode þone dæl þe ðu mæze. þonne moſt ðu puminze habbon mıð zode ſýlſum. on heoſenum. þæs ðæs he ſýlſ leoſað ȝ þıxað mıð fæðer ȝ ſunæ. ȝ halız zaſt. a on ecneſſe. AMEN:.

XXXVII. fol. 74. b. DOMC. IN RAMIS PALMARVM.

Incip. Cpiſtes ðnopunz pæs ıneð nu beſoren uſ. ac pe ſýlla ð eop reczan nu æreſt hu he

---

b Dæzes. *C.* *i* pillæð. *C.* *k* endebýndnýſſe. *C.* *l* þıſſum. *C.* *m* þýſum. *C.* *n* hyndum. *C.* *o* heþian. *C.* *p* Dnihten. *C.* *q* ealum. *C.* *r* þinzum. *C.* *ſ* ſn. *C.* *t* annýſſe. *C.* *u* populda populd. *C.* *x* ſoſðan. *C.* *y* mancýnne. *C.* *z* zeſputelod. *C.* *a* þným Cýnezum. *C.* *b* zeſullod. *C.* *d* ýlca. *C.* *e* Genealæcað. *C.* *f* ſe. *C.* *g* mýnezað. *C.* *h* cpeðende. *C.* *i* ſe. *C.* *k* pes. *C.* *l* ſe. *C.* *m* ondſæt. *C.* *n* apent. *C.* *o* bebodum. *p* ðe. *C.*

com to ðære byrig Hierusalem ⁊ q nealæhte hiʀ agenum deaðe. ⁊ nolde þa ðropunge mid fleame forbugan :· Se Hælend ferde to þære byrig Hierusalem.

Expl. r De lichaman þe ir ðære raple peaʀ. ⁊ bidað þær micclan domeʀ. ſ ant þeh he beo to duʀte formolʀnod God hine t arerað ⁊ u brincð togædere raple x ant lichamen to þam y ecen life ⁊ bið þonne z ifylled Criʀtes a behæſt þe ðuʀ cpæð :· ðonne b ſcinað þa rihtpiran rpa rpa c runnæ on d heopæ fæder rice e þe ðe leoſað ⁊ rixað a butan f ende. Amen.

Nota, Cinclice þeapæʀ forbeodoð to recgenne ænig rpel on ðam ðrym rpyg dagaʀ :·

XXXVIII. fol. 76. b. DE RESVRRECTIONE DOMINI.

Maria Magdalene & Maria Iacobi & Salomææ.

Incip. Oft ge hyrdon embe ðæʀ Hælendeʀ æriʀt. hu he on ðiʀre dæge oʀ deaðe araʀ. *v. ſupra.*

XXXIX. fol. 78. b. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Dag dagaʀ beoð ihatene Letanie. ꝥ beoð Bed dagaʀ. *vide ſupra.*

XXXX. fol. 80. b. SERMO DE ASCENSCIONE DNI.

Incip. Lucaʀ þe Godrpelle uʀ munode on ðiʀre Piʀtol næbinge. ðuʀ cpæðende. De Hælend. *Vide ſupra.*

XLI. fol. 83. IN DIE SANCTO PENTECOSTEN.

Incip. Fnam ðam halgan Ærteplican dæge beoð itealde fiftige daga to þiʀre dæge. *v. ſupra.*

XLII. fol. 85. NATIVITAS SCI IOHANNIS BAPTISTÆ. VIII. KL. IVLII.

Incip. De Godrpellere Lucaʀ appat on Criʀtes bec. be acænnedneſſe Iohannis. *vide ſupra.*

XLIII. fol. 87. PASSIO APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihc̄ in parteſ Cæſaræe Philippi, &c.

Incip. Matheuʀ g de Godrpellere pnat on ðære Godrpellicen iretnyrre þuʀ h cpæðende :· *Vide ſupra.*

XLIV. fol. 88. DE PASSIONE APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Fe pylleð eafter ðiʀre Godrpelle eop næccan ðapa Apoʀtola dpohtnunge. *vid ſupra.*

XLV. fol. 90. NATALE SCI PAVLI.

Incip. Godeʀ laðunge pyrðað ðiſne dæg ðam mære Aple Paule to purðmynte. *vid. ſupra.*

XLVI. fol. 92. b. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Criʀtene man rceal æfteʀ rihte cunnan. *vid. ſupra.*

XLVII. fol. 95. b. CIRCVMSCISIO DNI.

Incip. De Godrpellere Lucaʀ beleac þiʀreʀ dæger Godrpel mid feapa peorde. *vid. ſupra.*

XLVIII. fol. 97. SCD̄M LVCAM.

Homo quidam erat diueſ. & induebatur purpura & biſſo. & Rel.

Incip. De pælbendæ Dnihten fæde þiʀ bigrpel hiʀ gingrum þuʀ cpæðende. *vid. ſupra.*

---

q Henealehte. C. r ðe. C. ſ ⁊ ðeah. C. t apæpð. C. u gebrincð. C. x ⁊. C. y ecan. on ecnyrre. Amen. C. z fe. C. a behat. C. b cumað. C. c runne. C. d heopa. C. e re. C. f ende g re. C. h cpe- ðende. C.

XLIX. fol. 98. b SCD̄M LVCAM.

Erant adpropinquantes ad Ihm̄ Publicani & peccatores.

Incip. Dæt halıge Godspel us sæð þ nefan ⁊ synfulle men neah leacedon þam Hælende. *v. supra.*

L. fol. 100. b. SCD̄M LVCAM.

Cum appropinquaret Ihs Hierusalem. uidens ciuitatem. fleuit super illam. & reliqua.

Incip. On sumepe tide pæs ⁱ de Hælend fapende to Hiepm. *vide supra.*

LI. fol. 103. SCD̄M LVCAM.

Ibat Ihs. in ciuitatem que uocatur Naim. & discipuli eius cum eo. & reliqua.

Incip. Upe Drihten sende to sumepe burig þe is ihaten Naim. *vid. supra.*

LII. fol. 104. b. SCD̄M MATHEVM.

Loquebatur Ihs cum discipulis suis in parabolis, dicens.

Incip. Drihten pær sprecende on sumere tide to his apostol mid brigspelle. *vide supra.*

LIII. fol. 107. b. SCD̄M IOH̄M.

Pretereins Ihs uidit hominem cecum a natiuitate. & reliqua.

Incip. Upe drihten de mildheortæ Hælend. þa þa he mid monnum pær lichomlice puntgende. ant he geond land fæpde fela pundpæ pyrcende for dær folcer sleahan. þa of reah sumne mon de pær blind acenned.

Expl. Deo þuph punedon on blindnesse ⁊ pe punedon on lihte duph done lysigendon drihten þe leoxæd a on ecnysse. Amen :·

LIIII. fol. 110. ASSVMPTIO SANCTE MARIE.

Incip. Hieronimus de halga racend prat ænne Pirtol be forð ride þare eadige Marie. gober cennertan to sumum ᵏ halga mædene hire ˡ nome ᵐ pæse Eustochium.

Expl. Spa spa gehpylc ⁿ mon ᵒ punæd on saple. ⁊ on * lichame an ᵖ mon. spa is Crist god ⁊ man an hælend. ᑫ þe de leoxad ⁊ pixad mid fæder ⁊ ʳ halgem gaste on ˢ alre peopulda peopulde. Amen :·

LV. fol. 113. FESTIVITAS OMNIVM SANCTORVM.

Incip. Halige † larpeas sædon þ seo geleaffulle geladung. *vide supra.*

LVI. fol. 114. b. SCD̄M MATHM.

Videns Ihs turbas ascendit in montem. et Rel.

Incip. Dæt halige Godspel þe lutle æp ætforen eop ipæd pær. *vid. supra.*

LVII. fol. 116. IN OCTAVA AP̄LORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Matheus þe Godspellere appat on Cristes bec. hu þe halga Petrus eade. *vid. supra.*

LVIII. fol. 117. b. IACOBI AP̄LI.

Incip. On dissum dæge pe punedæd on upe lofsange. ⁊ on fneolre penne mæpe apostol Iacobum. *vid. supra.*

LIX. fol. 119. b. PLVRIMORVM MARTYRVM.

Cum audieritis prelia & seditiones nolite terreri. & reliqua.

Incip. De Hælend foresæde his leorningcnihtum þisses midban eapdes fnecednesse. *v. supra.*

ⁱ de. C. ᵏ haligan. C. ˡ nama. C. ᵐ pæ- ᵖ man. C. ᑫ de. C. ʳ halgum. C. ˢ ealna. C. pe. C. ⁿ man. C. ᵒ punad. C. * lichaman. C. † lapeopar. C.

† F LX. fol. 121. b.

LX. fol. 121. b. VNIVS MARTYRIS.

Amen. amen dico uobis nisi granum frumenti cadens in terram mortuum fuerit ipsum solum manet. et reliqua.

Incip. Soð soð ic eop secge. gif ðæt hrapene hpæbene copn feallende on eopðen ne bið fullice be æghðæm. hit punæð him sylfrenæ. ant he cp̄ eft þa. gif hit soðlice beagðeb bið. hit bringæð mycele mæstm fopð.

Expl. Gif þe almihtiga Hælend hirsef ne behæte þam ðe hine lufiæð. Đe ðe leofað on ecnesse mid his almihtigæ fæbep. ⁊ þam halgan gaste on anisse godcundnesse. on ane mægen ðrymme. on anum gecynde a on ecnesse. AMEN.

LXI. fol. 122. VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiscens uocauit seruos suos & tradidit illis bona sua. & rel.

Incip. Use dihten læde his bigspel his leofning cnihtes. *vid. supra.*

LXII. fol. 124. PLVRIMARVM VIRGINVM.

Simile est regnum celorum decem uirginibus quæ accipientes lampades suos. exierunt obuiam sponso & sponse. Et Reliqua.

Incip. Đe Hælend sæde bigspel ilomlicæ be gehpilcæ þingum his leofning-cnihtum. *vid. supra.*

LXIII. fol. 126. DE DOCTRINA SCI GREGORII.

Incip. Men ða leofeste. epæð Sanctus Gregorius ic eop halsige on þone Dihten. þe gescop heofnas ⁊ eoðan. ⁊ [i] alle sceafte. ⁊ on ða halgan * þrymnesse. ⁊ on þam tpelf Apostolas.

Expl. Æsp þe [u] moten beon gif þe hit pillað [x] earnigan on plite ⁊ on þinne. mid englum ⁊ mid heah englum. ⁊ mid þam Apostolican penode. mid fæbep ⁊ mid suna. ⁊ mid þam halgan gaste. a butan [y] ælce ende. God Almihtige us to ðam gesultumige on ecnesse. AMEN.

LXIV. fol. 129. DE VETERI TESTAMENTO ET NOVO.

Incip. Đe ælmihtige scýppend þa þa he englæs iscop. þa þpohte he þuph his pisdom tyn englæ penod on ðam fopme dæge on [z] mucelre fægernesse. fela þusendæ on ðam sumsceafte.

Expl. And oser þan his seond. ⁊ bed sopþi isette his sigesetta dæda on ðam bocum on Bibliothecan Lode to pun̄ðmente.

LXV. fol. 132. SERMO DE BAPTISMATE.

Incip. Leofe men ealle cpistenum manne is mycel neod ꝑ heo heopa fulluhtes scead pitan. And gehadedum mannum gebynes spiðe pihte. ꝑ [a] heo pihtlice ⁊ geopnlice unbepstandan. huru ꝑ manna gehpylc. gif he ðæne ylde ⁊ þær andgiteg hæfð.

Expl. And utan þuph ægþæt Lodes pillan [b] purcan spa pe geopnoft magon. [c] penne gelesnað he hit us þæs pe betst beðunfon. Him [d] sylfe beo los ⁊ puldos in ealpa populda populð. a butan ende. AMEN.

LXVI. fol. 133. Desideratur Rubrica, quæ in Cod. C. C. C. C. sic se habet.

PROLOGVS VENERABILIS ÆLFRICI ABBATIS.

Ælfricus Abbas Uulfstano uenerabili Archiepō salutem in Xpō. Ecce papimus urę almitatis iussionibus. transferentes Anglice duas epistolas quas Latino eloquio descriptas ante annum uobis destinauimus. non tamen semper ordinem sequentes, nec uerbum ex uerbo, sed sensum ex sensu proferentes. quibus speramus nos quibusdam prodesse ad correctionem quamuis sciamus alius minime placuisse. sed non est nobis consultum semper silere. et non aperire subiectis eloquia diuina quia si præco tacet. quis iudicem uenturum nuntiet. Uale feliciter in Xpō.

---

t Calle. gerceapfra. C. * þrýnnesse. C. *u* mo- celse. C. *a* hý. C. *b* þýrcean. C. *c* þonne. C. *d* ýmble sý. C.

HIC

HIC INCIPIT EPISTOLA ANGLICE EXPOSITA
(ex eodem cod. C. C. C. C.)

Incip. Ur birceopum baxenaþ þ̄ pe ða boclican lape þe upe Canon ur tæcþ. ⁊ eac *þeo Cpirter boc eop Pheortum [e]openian on [f]Enzlirce zrpece. ꝑoꝑþon þe ze ealle ne cunnon þ̄ Læden unbeprtanban. ⁊ pe ne [h]bupꝑon ꝑoꝑꝑupian þ̄ pe eop ne reczan þa ðeopan lape. ⁊ uper Dnihtner [i]bebobe. þýlær þe pe rcýlbize beon. zir pe hit ꝑoꝑ rupiaþ. ac pe [k]pæpiaþ ur. pitezе hpæt ze ðon riððan.

Expl. Ne nan uncuþ Pheort þe cýmþ oꝑ oþþe rcýpe. ne mot Mærran rýnzan. ne Mýnrter unbeꝑꝑon. butan þær Birceper leaꝑe. þe on [l]þape birþ. ⁊ [m]þe Birceop zepite þ̄ he þær [n]pupðe birþ. þi lær þe he ꝑape mið ænizum ꝑacne. Ze biðdaþ eop Pheortar beoþ þýrer zemýndiz þær þe ze nu [o]ihýpðon. þ̄ ze habban þa mede þe upe Hælend behet þam þe him þeniaþ. Euze ſerue bone & fideliſ. quia ſuper pauca fuiſti fideliſ. ſupra multa te conſtituam. intra in gaudium dn̄i tui :·

LXVII. fol. 137. DE SCA EPISTOLA QVANDO DIVIDIS CRISMA.

Incip. Eallæ ze Mæſſe-ppeoſtaſ mine zebroðpe. pe reczæþ eop nu þ̄ pe æpine ræðon. ꝑoꝑþon þe pe to dæz rceolan dælan upne ele. on þheo piꝑan [p]halzobne rpa rpa ur zepirraþ [q]þeo boc.

Expl. [r]Geꝑultumize ur ðe Hælend to hir halzum bodum þe þe leoꝑæþ ⁊ þixæþ mið hir leoꝑan ꝑæben. ⁊ þam halzan zaſte on ane zodcundneſſe heo ðheo an zod æꝑne þixiende. AMEN.

LXVIII. fol. 139. *Deſideratur Rubrica, quæ in aliis codd. inſcribitur*

DE SEPTIFORMI SPIRITV.

Incip. Spiritus ſanctus pro ſeptenaria operatione Iſaia Prophetа teſtante [ſ]ſeptemformis eſſe creditur in bono :· Spſ etiam nequam ſeptiformis deſignatur :·

Spſ bonus. ſpiritus ſapientiæ. cui e contrario malus opponitur ſpiritus inſipientiæ alter peior. ſimulatio ſapientiæ :·

Spiritus bonus. ſpſ intellectus. malus autem ſpſ ſtultitiæ. alter peior. ſimulatio diſciplinæ.

Spiritus bonus. ſpſ concilii. malus autem ſpſ improuidentiæ. alter peior. ſimulatio prouidentiæ.

Spiritus bonus. ſpſ fortitudinis. cui opponitur malus † autem ignaviæ :· Spiritus alter peior infirmitas. ꝑallens abumbratione uirtutis :·

Spiritus bonus. rpſ ſcientiæ. cui contrarius malus ſpſ ignorantiæ. nequior autem uſurpatio ſcientiæ :·

Spiritus bonus ſpſ pietatis. malus uero ſpſ impietatis. alter peior falſe pietatis obtentus :·

Spiritus bonus ſpſ timoris Dei. cui contrarius eſt ſpſ temeritatis. alter peior doluſ fictæ religioſitatis.

Iſaiaſ [t]þe pitezа appat on hir pitezunze. be ðam halzan zaſte. ⁊ be hir ſeoꝑon [u]ꝑealde zirum. þa ſeoꝑon [x]ꝑealde zirаn rýnd þur [‡]ihatene. Sapientia on Leden þ̄ ir pirðom on Enzlirc.

Expl. Be ðirum þeapum [y]monn mæz [z]þone [a]mon to cnapan hpæðep him zobeſ zaſt onpunize. oððe þær zramlican deoꝑleſ :·

LXIX. fol. 141. b. SCD̄M MARCVM.

Interrogatur Ih̄c a diſcipulis de conſummatione ſeculi dixit eis cum uideritis abhominationem deſolacionis, *& cætera.*

Incip. Leoꝑa men. Upe Dnihtineſ Apoꝑtoli axodon hine ſýlꝑne embe þirrene peoplde enbunze. þa pæde he heom. þ̄ ſpýlce eaꝑꝑoðnerre. ⁊ rpýlce ðnecednerræ rcýlan on peoplde æꝑ þam ende puꝑðan.

Expl. On Godeſ nome ic biðde þ̄ Cpirtenna monne zehpýlc hine reolꝑne zeopne beþence ⁊ zeopnlice to Gode buze. ⁊ ſnam ælcne Næþenrcipe ⁊ rýnnum zecerre. ⁊ eaꝑnize þ̄ he zemannan habban mote on heoꝑenæ pice. mið þam ðe leoꝑæð ⁊ þixæð a a buton ende. Amen :·

---

*Seo. C. [e]zeopenizan. C. [f]Enzlircum. C. [g]þeo. C. [h]Gexulzumize. C. [i]ſepa ne. C. [k]apenizað. C. [l]þæne rcýne birð. C. [m]re. C. [n]pyrðe rý. C. [o]zehýnðon. C. [p]zehalzob- dum. C. [x]ꝑealdan. C. [‡]zehatene. C. [y]man. C. [z]þæne. C. [a]man. C.

LXX. fol. 143. b. SERMO.

Incip. Leoꝼæn men. ȝe cnapæð þ ꝼoð ıꝛ. Ðeoꝛ peoꝓlð ıꝛ on oꝼſte. ȝ hıt neahlæcð þam ende.
Expl. Ðam ðe hıꝛ pıllan on peoꝓolde puꝓcæð. God uꝑe hælpe. AMEN.

LXXI. fol. 144. b. SERMONES.

Incip. Leoꝼæ men. Uꝛ ıꝛ ðeope beboðen þ pe ȝeoꝓnlice mẏnȝıan. ȝ læꝑan ꝛcẏlan þ manna ȝehpẏlc to Gode buȝe. ȝ ꝼꝑam [b] ꝛẏnne [c] ȝecherre:.
Expl. Ac utan pe ðon ꝛꝑa uꝛ micel [d] nẏð ıꝛ. luꝼıan ȝod [e] ealle mode. ȝ [ſ] ealle mæȝne ȝ healðan hıꝛ [g] bebodum ȝeoꝓne [h] þenne ȝeeaꝓnıȝe pe uꝛ ece blıꝛꝛe. æt þam þe leoꝼað ȝ ȝ ꝓıxað a butan ende. Amen:.

LXXII. fol. 146. b. DEDICATIO AECCLESIE.

Incip. Mıne ȝebꝛoðꝛæ þa leoꝼeꝛtan. pe pẏlla ð ꝛume Dꝓıhtenlice ꝛpæce ꝑıð eop habbæn. be ðẏꝛꝛepe Cẏnclıcan mæꝓꝛunȝe. ȝ eop læꝑan þ ȝe [i] ꝛeolꝼe beon Godeꝛ Tempel ȝaꝛtlice. nu ȝe hıꝛ eoꝓðlice Tempel puꝓðıað:.
Expl. Nu [k] bıdd pe ðone ælmıhtıȝan Hælend þ he uꝛ ðuꝑh hıꝛ mılðheoꝓtnẏꝛꝛe ȝeclænꝓȝe ꝼꝑam [l] uꝑe ꝛẏnnum. ȝ uꝛ ȝelæde to [m] ðæꝓe ecan ȝelaðunȝe heoꝼenan ꝑıceꝛ. on ðam þe he ꝓıxað mıd hıꝛ [n] ıcoꝓene halȝum. mıd hıꝛ [o] ælmıhtıȝe ꝼæðeꝓ. ȝ ðam [p] halȝum ȝaꝛte. on [q] alre peoꝓulda [r] peoꝓlð:. Amen:.

LXXIII. fol. 149. b. DEDICATIO (AECCLESIAE) SANCTI MICHAELIS.

Incip. Monegum ıꝛ cuð þeo halıȝe ſteop Sc̄i Michaelıſ. on ðaꝛe ðune ðe ıꝛ ıhaten Gaꝓȝanum. ꝛeo ðun ꝛtent on Campania lanðeꝛ ȝemæꝓon.
Expl. Ðæt ıꝛ ſ ıðon be Godeꝛ ꝼaðunȝe. þ [t] ðe mæꝓe heoꝼonlicæ enȝel beo ꝓınȝallıce [u] Cꝓıꝛtene [x] monne ȝeꝼẏlꝛta on eoꝓðan ȝ ꝓınȝeꝓe on heoꝼenum to þam ælmıhtıȝum ȝode. [y] ðe ðe leoꝼað ȝ ꝓıxað a on ecnẏꝛꝛe. AMEN:.

LXXIV. fol. 152. *Desideratur haec Rubrica aliunde petita*

DOMINICA SECVNDA POST EPIPHANIAM DNI.

Nuptıe quidem facte ſunt ın Chana Galılææ. & Reł.

Incip. Iohanneſ þe Godꝛpelleꝓe cpæð on þam Godꝛpellıce lape. þ ȝıꝼtæ peꝓon ımacobe on ꝛane tune ðe ıꝛ [a] ıhaten Chana. on ðam Galıleıꝛcan eaꝓde. ȝ þæꝓ pæꝛ Mapıa þæꝛ Hælendeꝛ modeꝓ:. [b] Ðe Hælend pæꝛ eac [c] ılaðod to ðam ȝẏꝛtum. ȝ hıꝛ leoꝓnınȝ-cnıhtaꝛ ꝛamod:.
Expl. Ðe [d] ꝛputelode mıd þam tacne þ he ıꝛ pulðoꝓeꝛ cẏnınȝ. ȝ [e] bꝓuðȝume þæꝓe [ſ] halȝe ȝelaþunȝe. Ðe ðe com ꝛꝑa ꝛꝑa [h] mon to [i] ȝẏꝛte [k] ılaþod. ac he apende þ ȝeꝛceaꝛt ꝛꝑa ꝛꝑa ælmıhtıȝ ꝛcıppend. ȝ ꝛꝑa ȝetꝓẏmde hıꝛ leoꝓnınȝ cnıhtaꝛ ȝeleaꝛan. Hælend Cꝓıꝛt [l] þe ðe leoꝼað ȝ ꝓıxað mıd ꝼæðeꝓ ȝ þam halȝan ȝaꝛte. *a a on ecneſſe. AMEN.

fol. 154. b. *Notula de ætate B. V. Mariæ. Saxonicè.*

LXXV. fol. 155. *Desideratur Rubrica quam hanc fuiſſe conjicio*

IN DIE NATIVITATIS DNI NRI IHV XPI.

Incip. Ala ȝebꝛoðꝛæ apæpeð eoppe heoꝓte to ðam heoꝼenlice Gode mıd ꝛoðe ıleaꝼe. ꝓoꝓ ðıꝛꝛe halȝæ dæȝe. ȝ luꝼıæð eoppe Hælend þe mıd eaðmodneꝛꝛe to uꝛ com nu to dæȝ on ꝛoðe mennıꝛcneꝛꝛe acenneð oꝼ Mapıæ þet halıȝe Mæden.
Expl. To þam uꝛ læde þe leoꝼæ ðꝓıhten Cꝓıꝛt. þe þe ıꝛ ꝛoð ꝓıꝛðom ȝ ꝛaple lıꝼ þe ðe mıd hıꝛ ece ꝼæðeꝓ. ȝ mıd þam halȝæ ȝaꝛte leoꝼæð ȝ ꝓıxæð a on eceneꝛꝛe. AMEN.

---

b ðẏnnum. *C.* *c* ȝecẏꝛꝛe. *C.* *d* þeaꝓꝼ. *C.* *e* eallum. *C.* *f* eallum. *C.* *g* bebooa. *C.* *h* þonne. *C.* *i* ꝛẏlꝼe. *C.* *k* bıð *C.* *l* upum. *C.* *m* ðæꝓe. *C.* *n* ȝecoꝓenum. *C.* *o* ælmıhtıȝan. *C.* *p* halȝan. *C.* *q* ealꝓa. *C.* *r* poꝓulð. *C.* *ſ* ȝeðon. *C.* *t* ꝛe. *C.* *u* teaꝓa. *C.* *x* manna. *C.* *y* ꝛe. *C.* *z* anum. *C.* *a* ȝecıȝeð. *C.* *b* ðe. *C.* *c* ȝelaðoð. *C.* *d* ȝeꝛputelode. *C.* *e* bꝓẏðȝuma. *C.* *f* halȝan. *C.* *g* ꝛe. *C.* *h* man. *C.* *i* ȝẏꝛtum. *C.* *k* ȝelaþoð. *C.* *l* ꝛe. *C.* * in ealꝓa poꝓulða poꝓulð. a buton ende.

LXXVI. fol. 158. *Deeſt Rubrica; Hom. autem ſcripta eſt in illud Evang. Ductus eſt Jeſus in deſertum à ſpiritu.*

Incip. Man þa leoꝼerꝛtæ. þe pullæð eop ꝼæȝȝæn bi þaꝛe halȝæ tiþe þe nu topeaꝛþ iꝛ. þe þe on ꝛunþꝛen maꝛe ꝼæꝛten ⁊ maꝛe ꝼoꝛ ouerhæþꝛneꝛꝛe on habbað. þonne on oðꝛe tiþe ȝemænelice.

Expl. Ðæt þe alle moten on þiꝛ halȝe tiþ æȝhen ȝe ꝼoꝛ ȝoþæ. ȝe ꝼoꝛ peoꝛlþe þe bliþelýcoꝛ libbæn. þam Dꝛihtne ꝼultumienðe. þe ðe leoꝼæð ⁊ ꝓixæð a a on eceneꝛꝛe. AMEN.

LXXVII. fol. 160. *Deeſt Rubrica aliunde petita* (DE DIE IVDICII.)

Incip. Men þa leoꝼerꝛtæ. ðc̄ Matheuꝛ þe Goðſpelleꝛe þe ðiꝛ Goðꝛpel ꝓꝓat. ꝛæðe ꝥ þe Hælend ꝛpec to hiꝛ leoꝛnin ȝ-cnihtæꝛ bi Domeꝛ ðæȝ. ⁊ hæt̄ heom alle þam monn̄ cuþan ꝥ he him ꝛýlꝥ on þiꝛꝛeꝛe peoꝛlðe endunȝe hiðeꝛ on miðden eaꝛðe.

Expl. And hiꝛ anȝýne ecelice iꝛeon. ⁊ ihe þen. ⁊ þæꝛ þenne þæꝛ bliꝛꝛeꝛ bꝛucæn mið þam heoꝛenlice kýnȝe. þe leoꝼæð ⁊ ꝓixæð on alꝛæ poꝛlðæ poꝛlð. AMEN.

LXXVIII. fol. 163. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Ic eop biðde leoꝼe men. ꝥ ꝛꝓa oꝼte ꝛꝓa ȝe ꝼaꝛen bi ꝓicꝛe monn̄ buꝛineꝛ þæt ȝe ꝛceapiæn ⁊ aꝛmeȝen hꝛæþ heoꝛæ pælan beoð bicumene. ⁊ heoꝛe ȝold. ⁊ heoꝛe þeȝen-ꝛcýꝛæꝛ. ⁊ heoꝛe poꝛlð ꝓꝓuðe þæn ýðelneꝛꝛe.

Expl. Ȝe beoð ihatene. ⁊ ilaðoðe to þam halȝe hame. ⁊ to þam kýnelice ꝼꝛiðꝛtole þæꝛ ðe ælmihtiȝ Dꝛihten leoꝼæð ant ꝓixeð mið alle hiꝛ halȝæn a buten enðe. Amen.

fol. 165. *Dialogus inter Magiſtrum & Diſcipulum, Lat. in quo exponitur Oratio Dominica.*

fol. 165. b. *Cum expoſitione ſymboli Apoſtolorum, Lat.*

LXXIX. fol. 166. b. *Deeſt Rubrica,* quæ in al. Codd. DE AVARITIA.

Incip. Auaruſ. ꝥ iꝛ ȝýtꝛeꝛe on Enȝliꝛc. Auapitia iꝛ ȝýtꝛunȝe. þa hatað ꝛume menn ȝꝛæ-ðiȝnýꝛꝛe þiꝛꝛeꝛe poꝛlðe. ꝥ ꝛe man beo ȝꝛæðiȝ ȝolðeꝛ ⁊ ꝛeolꝼneꝛ ⁊ poꝛulblicꝛa *n* iꝛtꝛeona. æȝðeꝛ ȝe niht lice ȝe unꝛihtlice.

Expl. Ðu miht ꝼoꝛleoꝛan unþancer. þa þinȝ *o* ateoꝛuȝen *p* maȝen. ac ȝiꝼ þu þe ꝛýlꝼ ꝼoꝛ Gode ȝood biꝛt. ꝥ ne *q* ꝼoꝛleoꝛt þu næꝼꝛe unþancer.

LXXX. fol. 166. b. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Uꝛ ꝛæȝð þeo haliȝe Cꝛiꝛteꝛ boc. ꝥ uꝛe Hælend Cꝛiꝛt *r* neꝛðe þꝛeo men oꝼ ðeaþe to liꝼe. ⁊ þa þꝛeo tacnoðen þene ðꝛeoꝼealðe ðeaþ þaꝛe ꝛinꝼule ꝛaꝓle.

Deſiderantur quædam folia.

LXXXI. fol. 168. *Concluſio cujuſdam Hom.*

Expl. Ðuꝓh þone Hælend. hiꝛ Apoꝛtoli. ⁊ heoꝛæ æꝼteꝛȝenȝæn aꝓæꝓðen monie me̅ oꝼ ðeaþe. ac þe ylcæ Dꝛihten ðuðe ꝥ ðuꝓh heom ꝛꝓa ꝛꝓa he ðýðe æꝓ þuꝓh ꝛýlꝼum on hiꝛ anðꝓeaꝓðneꝛꝛe.

LXXXII. fol. 168. b. DE VNO CONFESSORE.

Incip. Matheuꝛ þe Goðꝛpelleꝛe uꝛ ꝛæðe þiꝛ Goðꝛpel. ꝥ uꝛe Hælend Cꝛiꝛt. þa þa he heꝛ on liꝼe pæꝛ. on *r* ꝛoðe menniꝛcnýꝛꝛe. beꝛuxe *ſ* monnum puniende ꝥ he ȝepaꝛnuðe.

Expl. Nu habbað ðeoꝛ eȝe *t* eom beꝛꝓýnan. ⁊ þa *u* ꝓýle ðeoꝛ. be uꝛeꝛ Dꝛihtneꝛ *x* iꝛetnýꝛ-ꝛe. *y* beoð unðeꝛðeoðe monn̄. ⁊ *z* heom ꝓeoꝓiað ȝe þa ꝓilðeȝe þa *a* tome. ⁊ ꝛe ꝛceolan beon ȝoðe unðeꝛþeoðde. þe ealle þinȝ *b* iꝛceoꝛ *c* þe þe *d* ana ꝓixað on ecnýꝛꝛe. Amen.

fol. 170. *Deſcriptio Poetica mortis, &c.* Saxonicè.

fol. 170. b. *Commentarius imperf. in Cantica Canticorum, ut videtur.* Latine.

Hunc Cod. unum eorum eſſe puto, quem D. Thomæ Bodleio, ad inſtruendam Bibliothecam ab eo conſtructam dono dedit. D. Robertus Cottonus. Brucæus.

---

n Lieꝛtꝛeona. C. *o* ateoꝛian. C. *p* maȝon. C. ðon mannum unðeꝛ þeoðde. C. *z* hi man- *q* ꝼoꝛlýꝛt. C. *r* ꝛoðꝛe. C. *ſ* mannum. C. num. C. *a* tame. C. *b* ȝeꝛceoꝛ. C. *c* ꝛe. C. *t* hým. C. *u* þýlðan. C. *x* iꝛetnýꝛꝛe. C. *y* ꝛýn- *d* ana ꝓicꝛað. C.

Cod. JVNII. 99. *Cod. membr. opt. notæ, qui nunc inter Codd. à D. Franciſco Junio F. F. Bibl. Bodleianæ legatos, locum habet* 99. *Litt. A. etiam deſignatus. in quo continetur*

ЄPISTOLA CARDINALIVM VRBIS ROMAЄ AD WLSTANVM ЄPISCOPVM.

quam integram dare, operæ pretium duxi.

I. & P. Prbri Cardinaleſ Scī PЄTRI. Wlſtano de Wihraceaſtre Epō. ſal.

Licet Romana Æccleſia circa correctionem omnium Xpianorum inuigilare debeat; ſpecialiuſ tamen ea conuerſationiſ ueſtræ moreſ conuenit inquirere, et Xpianam religionem qua uoſ primituſ inſtruxit diligentia ſuæ uiſitationiſ reparare. Huiuſ itaq; ſollicitudiniſ debito noſ qualeſcunq; beati PЄTRI apli miniſtroſ & uice atq; auctoritate dnī nrī Papæ ALЄXANDRI fultoſ. ad parteſ ūraſ direximuſ. ut concilium uobiſcum celebraturi. quæ in uinea Dnī Sabaoth male pullulant reſecemuſ. & animarum & corporum utilitati profutura plantemuſ. Veſtram igitur fraternitatem in partem tantæ ſollicitudiniſ. Aplica auctoritate inuitamuſ. ut tertia die poſt proximum Paſcha. remota omni occaſione ad Wincеſtram conueniatiſ. & omneſ Abbateſ Dioceſiſ ueſtræ, oſtenſiſ hiſ litteriſ nriſ. uobiſcum uenire commoneatiſ.

ORATIO PRO ЄCCLESIA.

ORATIO PRO REGЄ.

Quædam de Computo.

Calendarium, *in quo notantur Obitus plurimorum virorum Principum, Magnatum, Sacerdotum, Epiſcoporum, &c. v. 9. ad 13. Kal. Feb.* Obiit beatæ memoriæ Dominuſ Wulſtanuſ Epſ. *Ad III. Non. Julii,* Obituſ Æþelſtani ſacerdotiſ patriſ pxlꝑſtbnk ꝑpk. i. e. pulꝑtani ꝑpatꝑiſ. *Ad* IX. *Kal. Dec.* Obiit Ɛdricuſ monachuſ & ſacerdoſ. qui ſcripſit hunc compotum.

Sequuntur & alia de computo Eccleſiaſtico, cum Tabula indicante Annum Domini, Indictionem, Epactum, &c. Orditur hæc Tab. ab An. Dni. MLXIIII. *quo anno illam deſcripſiſſe Eadricum vero ſimile eſt: cum verò Wulfſtanus in Epiſc. Wigorn. conſecratus fuerit an.* MLXII. *Indict. Epact. &c. annorum* MLXII & MLXIII, *ſupra exordium minutioribus litteris ſcribuntur, cum hac notula.* Or. w̄. ē. *hoc eſt.* Ordinatio Wulſtani Epiſcopi. *Deſinit vero Tab. in anno* MCXIX.

Tabulam excipit Collectio Homiliarum Saxonicarum, quarum

I. fol. 1. DЄ INITIO CRЄATVRÆ. ЬЄ FRVMSCЄAFTЄ.

In principio fecit Deuſ cœlum & terram. formauitq; hominem de limo terræ. & inſpirauit in faciem eiuſ ſpiraculum uitæ. ad imaginem & ſimilitudinem ſuam.

Incip. Adam ꝛe æꝛeꝛta man pæꝛ ꝛeꝛcapen on Neoꝛxna-ponꝛe. ⁊ ꝑoꝛ hiꝛ ꝛilꝑeꝛ ꝛýnnum þanon pæꝛ adꝛeꝑed. on þaꝛ ꝑpæclican poplð. ⁊ on eallum þam eaꝛꝑoðum. þe ꝛe ꝑoꝛ hiꝛ ꝛýnnum. ⁊ upe ꝛýlꝑꝛa ꝛiððan ðꝛuꝛon.

Expl. La utan þ beþencan oꝛt ⁊ ꝛelome. ⁊ a Goðeꝛ laþum ⁊ hiꝛ laꝛum ꝛýlizean eal ꝛꝛa uꝛ þeaꝛꝑ iꝛ.

fol. 3. ЬЄ FRVMSCЄAFTЄ & DЄ AЄTATIBVS MVNDI.

In qua, habetur Genealogia Dni. nri. Jeſu Ch. ſecundum D. Matthæum Evang.

II. fol. 4. INCIPIVNT SЄRMONЄS LVPI ЄPISCOPI.

Incip. Leoꝛan men. uꝛ biꝛceopum iꝛ ðeope beboðen. þ ꝛe ꝛeoꝛnlice mýneꝛian. *vid. ſupra.*

III. fol. 10. b. ITЄM SЄRMO DЄ FIDЄ.

Expl. Leoꝛan men. ðoð ꝛꝛa eoꝛ mýcel þeaꝛꝑ iꝛ. unðeꝛꝛtanðað þ ælc cꝛiꝛten man ah micle þeaꝛꝑe þ he hiꝛ Cꝛiꝛtendomeꝛ ꝛeꝛceaþ piꝛe. ⁊ þ he cunne þihtne ꝛeleaꝛan þihtlice unðeꝛꝛtanðan:.

Expl. Se bið pel Cꝛiꝛten þe þiꝛ ꝛehealðeð. ⁊ ꝛiꝛ ꝛe þiꝛ ꝛehealðað. þonne ꝛeeaꝛniꝛe ꝛe þ ꝛe habban moton ece liꝛ on ðam ꝛopeaꝛðan liꝛe. ⁊ ece bliꝛꝛe mið ꝛoðe ꝛýlꝑum a butan enðe. AMHN:.

IV. fol. 16.

IV. fol. 16. SERMO DE BAPTISMATE.

Incip. Leoꝛan men. eallum Cꝛiꝛtenum mannum ıꝛ mỏcel ꝓeapꝛ ꝓ hỏ heopa ꝓulluhtef ꝛeꝛceaꝺ pitan. *Vide ſupra.*

V. fol. 21. INCIPIT DE VISIONE ISAIE PROPHETE. QVAM VIDIT SVPER IVDAM ET ꝺIERLM.

Scil. loca quædam ex libro Iſaiæ Proph. Latinè & Saxonicè.

Incip. Sax. Fela ıꝛ on bocum. ꝺæꝛ ꝺe mæg to bıꝛnan. ꝛıme ꝛe ꝺe ꝓille him ꝛılꝛum to ꝺeapꝛe. An ꝺæꝛ on ꝛeaꝛ ꝺagum Gode pel ꝛecpeme. Iꝛaıaꝛ ꝛe pıtega. ꝺe Iuꝺea ꝓolce ꝓela ꝓopeꝛæꝺe. ꝛꝓa ꝛꝓa hıt ꝛıꝺꝺan ꝛoꝺlice a eode. ȝ ꝓ mæg to bıꝛne æghꝓilcepe ꝓeode. Iꝛaıaꝛ ꝛe pitega ȝeꝛeah on ȝeꝛihꝺe ꝛꝓa him ȝod ȝeuꝺe. hu ꝺaꝛe ꝺeode ꝓoꝛ heopa ꝛỏnnum ꝛcolde ȝelimpan. onȝan ꝺa ꝛınȝan ȝ ꝺuꝛ ꝛecȝan. Audite cœli & auribuſ percipe terra. quoniam dnſ locutuſ eſt.

Expl. ðꝛıꝓıaꝺ æꝛtep ꝓihtan laȝan. ȝ ꝓihtꝓıꝛan ꝺomen. helpaꝺ eaꝛmum. ȝ hæꝛen leaꝛum. ꝺeoꝛȝaꝺ ꝛteop cılꝺum. ȝ pepıaꝺ ꝓuꝺupan. ȝ bıꝺꝺaꝺ me ꝛıꝺꝺan cpæꝓ upe Dꝓihten. ðæꝛ ꝺe ȝe ꝓillan. ȝ ıc eope ȝetıðıȝe. ꝺæꝛ ꝺe eoꝛ ðeapꝛ bıð. God uꝛ ȝehealꝺe. Amen ∴

VI. fol. 26. VERBA HIEREMIAE PROPHETAE.

Incip. ꝺıepemıaꝛ ꝛe pıtega mynegode to ꝺeapꝛe Godeꝛ ꝓolc ȝeoꝛne. ȝ hıt ꝺuꝛ læꝛꝺe. Audite uerbum dnī domuſ Iacob. & reł. Gehỏꝛnað he cpæð Godeꝛ poꝛð nu ꝺa. Iacobeꝛ hỏꝛneð. ȝ eal Iꝛꝛaela cỏn. God axað eoꝛ ðıꝛeꝛ nu. ȝ ꝺuꝛ cpæð to eoꝛ eallum.

Expl. Ðuꝛ upe Dꝓihten cpæð be uꝛ eallum. ꝺe upe helpe. ȝ uꝛ ȝeunne ꝺæt ꝺe maȝan ȝ motan hıꝛ ꝓillan aꝺeꝺan. AMEN.

VII. fol. 27. DE SEPTIFORMI SPIRITV.

BE ÐAM SEOFAN FEALDAN GODES GYFAN.

Incip. Iꝛaıaꝛ ꝛe pıtega appat on hıꝛ pıtegunȝe be ðam halȝan ȝaꝛte. *vid. ſupra.*

VIII. fol. 31. b. DE ANTICHRISTO. *Latinè & Saxonicè.*

Incip. Lat. Omnıſ qui ſecundum Xꝓianæ profeſſioniſ rectitudinem, & aut non uiuit. aut aliter docet. quam oportet. Antichriſtuſ eſt.

Expl. Lat. Tamen propterea priuſ ꝺebent prædicatoreſ adnuntiare omnibuſ. ut cum uenerit ille Anti-xpſ. qui eſt filiuſ perditionıſ, paratam ınueniat plebem Xꝓianam qualiter contra eum & eiuſ ſectatoreſ reſiſtere per fidem Xꝓi ualeat. Amen.

Incip. Sax. Leoꝛan men. underſtandað ꝛꝓiꝺe ȝeoꝛne. ꝓ ȝe ꝓihtlice ȝ pæplice healꝺan. ꝓ eoꝓ mæꝛt ꝺeapꝛ ıꝛ. to ȝehealꝺanne. ꝓ ıꝛ ꝓihtne Cꝓiꝛtenꝺom. ꝓoꝛðam ælc ðæꝓa ꝺe onȝean ꝓ to ꝛꝓiꝺe ꝺeꝓ. oððon oꝺꝓne onȝean ꝓ læꝓeð. ꝺe hıꝛ Cꝓiꝛtenꝺome to ȝebỏꝛneð. ælc ꝺaꝓa bıð Antecꝓiꝛt ȝenamoð.

Expl. Sax. God uꝛ ȝeꝛcılð pıð ꝺone eȝꝛan. ȝ he uꝛ ȝeꝛỏme to ꝺape mỏꝓhðe. ꝺe ꝺam ıꝛ ȝeȝeappoð. ꝺe hıꝛ pillan ȝepıꝛcað. ðæꝓ ıꝛ ece bliꝛ. ȝ æꝛꝓe bıð. ın ealꝓa poꝓulꝺa poꝓulð abuton enꝺe. Amen.

IX. fol. 34. DE CRISTIANITATE. (*Concio Latina.*)

Incip. A Xpō enim Xꝓiani ſunt nominati. Xpſ autem caput noſtrum eſt. & noſ membra eiuſ. Verumptamen non ſe glorietur Xꝓianum. qui nomen tantum habet. & facta non habet.

Expl. Auxiliante & gubernante Dnō nrō Ihū Xpō. qui uiuit & regnat cum coeterno patre & ſpū ſco. per omnia ſecula ſeculorum. Amen.

X. fol. 38. ÞER ONGINÐ BE CRISTENDOME.

Incip. Eallum Cꝓiꝛtenum mannum ıꝛ mỏcel ꝓeapꝛ. ꝺæt hỏ heopa Cꝓiꝛtenꝺomeꝛ ȝeꝛcaꝺpitan.

Expl. Ac utan uꝛ ꝛỏlꝛe mıð ȝoꝺan ȝeꝺance. on poꝓꝺe ȝ on ꝓeoꝓce penian to ꝓihte ȝ ȝeeapnian ꝺa mỏꝓhðe mıð Godeꝛ ꝛỏlꝛte. ꝺe ꝺam ıꝛ ȝeȝeappoð ꝺe Gode pel ȝehỏꝛnað. ȝ hıꝛ laȝe healꝺað ꝺa hꝓỏle ꝺe hỏ libbað. A ꝛỏ ecum Gode loꝛ ȝ ꝓỏꝛðmỏnt ın ealꝓa poꝓulꝺa poꝓulð æꝛꝓe butan enꝺe. Amen.

XI. fol. 44. SCD̄M MARCVM.

Interrogatuſ Ihſ a diſcipuliſ de conſummatione ſeculi. dixit eiſ. et Reliqua.

Incip. Leoran men. Ge eop pillaþ be ꝑumum þæle ꝛecgan hu uper Dnihtner Aporcolaſ ahraban hpilum hine ꝛilfne. ymbe þiſſe populde ꝛeendunge. Ða ꝛæde he heom þ ſpilce eaꝛfoþ. neꝛꝛa ⁊ ſpilce ꝛedpecednerꝛa. ꝛculon on popule. æꝛ þam ende ꝛepeoꝛþan.

Expl. Ða ꝛcuylon habban ece edlean on *e* heoꝛonlicne *f* mynþe mid ꝛode ꝛilfum æꝛꝛep þam dome. ⁊ mid hiꝛ halgum þanan ꝛoꝛþ æꝛꝛe. þaꝛ iꝛ ece bliꝛ ⁊ æꝛꝛe biþ. in ealna populda populd a buton ende. Amen.

XII. fol. 47. b. LECTIO SCI EVANGELII. SCD̄M MATHEVM.

Egreſſuſ Ihc̄ de templo ibat. & acceſſerunt diſcipuli eiuſ. & Reliqua.

Incip. Leoran men. Hiꝛ ꝛepeaꝛþ hpilum on þæꝛe byꝛig þe iꝛ ꝛenamod Hieꝛuꝛalem þ uper Dnihtner þeꝛnaꝛ aꝛunnon ꝛꝛecan piþ hine. ymbe þ mæꝛe Tempel ꝛepeoꝛc. þe þæꝛ ꝛeꝛoꝛht pæꝛ. Gode to puꝛdmynte.

Expl. Leoran men. uton beon þe pæꝛꝛan. ⁊ don ꝛꝛa uꝛ þeaꝛꝛ iꝛ. luꝛian God oꝛep ealle oðꝛe þinge. ⁊ hiꝛ pillan pipcan ꝛꝛa pe ꝛeoꝛnoꝛt maꝛon. þonne ꝛeleanaþ he hiꝛ uꝛ ꝛꝛa uꝛ leoꝛoꝛt biþ. Him ꝛy loꝛ ⁊ pulbop. a a buton ende. Amen.

XIII. fol. 49. b. SCD̄M LVCAM.

Erunt ſigna in ſole et luna et ſtelliſ. & Reliqua.

Incip. Diꝛ Godꝛpel ꝛeġþ ⁊ ꝛputelaþ þ ꝓela ꝓoꝛtacna *g* ꝛculon *h* ġepeoꝛþan pide on populde. æġþep ġe on heoꝛonlicum tunġlum. ġe on eoꝛþlicum ꝛtiꝛunġum. æꝛ þam þe ꝛe dom cume. þe uꝛ eallum pynþ ġemæne.

Expl. Ac uton luꝛian Lod oꝛep ealle oðꝛe þinge. ⁊ hiꝛ pillan pynꝛcan ꝛꝛa pe ġeoꝛnoꝛt maġon. þonne ġeleanaþ he hiꝛ uꝛ ꝛꝛa uꝛ leoꝛoꝛt biþ. þon pe æꝛꝛe þæꝛ betꝛt beþuꝛꝛon. him ꝛymble ꝛy loꝛ ⁊ pulbop in ealna popula populd. a buton ende. Amen:

XIV. fol. 52. DE TEMPORIBVS ANTICHRISTI.

Incip. Leoran men. uſ iꝛ mycel þeaꝛþ þæt pe pæꝛe beon þæꝛ eġeꝛlican timan þe topeaꝛd iꝛ. Nu biþ ꝛpyþe þaþe Antecpiꝛtes tima. þæꝛ þe pe penan maġon.

Expl. On Godes naman ic bidde þ Cpiꝛtenna manna ġehpilc hine ꝛilfne ġeoꝛne beþence. ⁊ ġeoꝛnlice to Gode *i* ġebuġe. ⁊ ꝛinnum ġecippe. ⁊ ġeeaꝛniġe þ he ġemanan habban mote on heoꝛona ꝛice. mid þam þe leoꝛaþ ⁊ pixaþ a. butan ende. Amen:

XV. fol. 56. b. SERMO IN XL.

Incip. Leoran men. uꝛ iꝛ ꝛpyþe mycel þeaꝛþ on elcne timan. þæt pe ġemynbiġe beon þæꝛa þinġa þe uꝛ ꝓoꝛ Gode to ðeaꝛꝛe maġan. Ðonne iꝛ Lencten tid eallum Cpiꝛtenum mannum hupu ned beheꝛe pihtlice to ġehealdenne.

Expl. And þæt iꝛ þeaꝛꝛlic ġepuna. ac pe hiꝛ ne ġymaþ ꝛꝛa pel ꝛꝛa pe ꝛcolban on ðiꝛꝛepe þeode. ⁊ hiꝛ pæꝛe mycel þeaꝛþ þæt hiꝛ man ġeoꝛne on ġepunon hæꝛde.

XVI. fol. 58. b. DE FALSIS DIIS.

Incip. Eala ġeꝛynniꝛ þæt ðuph deoꝛol ꝓela þinġa miꝛ ꝓoꝛ. ⁊ þæt mancynn to ꝛpyþe Gode miꝛhynde. ⁊ þæt hæðenꝛcype ealleꝛ to pide ꝛpiðe ġedepede. ⁊ ġit depeð pide.

Expl. Ealle þa ðný naman beꝛcheð an ġodcund mihꝛ. ⁊ iꝛ ece God. palden ⁊ pynhꝛa ealna ġeꝛceaꝛꝛa. Him ꝛymle ꝛy loꝛ ⁊ peoꝛðmynꝛ. in ealna populda populd a butan ende. Amen:

XVII. fol. 61. SERMO AD POPVLVM.

Incip. Leoran men. undepꝛtandaþ þ æpeꝛt Cpiꝛtenna manna ġehpylc. ah ealna þinġa mæꝛꝛe ðeaꝛꝛe þ he cunne Godeꝛ pihꝛ onġytan. þuph laꝛe ⁊ laġe.

Expl. Ac utan don ꝛꝛa uꝛ mycel þeaꝛþ iꝛ. habban anpæden ġeleaꝛan. ⁊ ꝛulne hihꝛ on unne Dnihten. ⁊ ꝛe ðe þuph Leden laꝛe pihtne ġeleaꝛan undepꝛtandan ne cunne. ġeliornige

---

e Eꝛenlicne. *C.* *f* miphðe. *C.* *g* ꝛculan. *C.* *h* ġepuꝛðan. *C.* *i* ġebuġe. ⁊ ꝓnam ælcum hæþenꝛcipe. ⁊ ꝛinnum. *C.*

hupu

Hupu on Engliſc ȝ cpeðe þuſ ȝelome. Credimuſ in unum Deum patrem & filium & ſpiritum ſcm̄. sqs. þiſ iſ appiten on ðæne Penitentiale.

XVIII. fol. 66. ÞER IS ÞALPENDLIC LAR. ȝ ÐEARFLIC LÆƿEDUM MANNVM. ÐE ÐÆT LÆDEN NE CVNNON.

Incip. Man þe leoƿertan. ȝehýnað hpæt uſ haliȝe bec beoðað. þ þe ƿop Godeſ luƿan ȝ ƿop hiſ eȝe. upe liƿ pihtlice libban. ȝ mid eaðmedum upum Dnihtne hýnon ȝ upne Cpiſtendom. ȝ upe ƿulluht pel healdon.

Expl. Uton pe nu hine mid eallum mæȝne. ȝ mid eallum mode luƿian. þonne ȝeaƿað he uſ æt þam dome. ði him puldop ȝ loƿ abutan ende on ecnýſſe. AMEN.

XIX. fol. 73. ÞE RIÞTAN CRISTENDOME.

Incip. Mýcel iſ nýd þeapƿ Cpiſtenum mannum. þæt hi heopa Cpiſtendom pihtlice healdan. ȝ Cpiſtef cýnican æȝhpaſ ȝeopne ȝpiðian ȝ ƿpiðian.

Expl. Utan don ƿpa uſ mýcel þeapƿ ýſ. luƿian God ælmihtiȝne. ȝ healdan hiſ bebodu ȝeopne. þonne ȝeeaƿniȝe pe uſ ece bliſſe on heoƿona pice mid Dnihtene ſýlƿum. ƿe ðe leoƿað ȝ pixað a butan ende on ecneſſe. Amen:.

XX. fol. 80. b. ÞE ANE MVNVC CILDE.

Incip. Ƿe pillað nu recȝan ſume býrne to þiſum. An munuc cild punode mid manegum ȝebnoðnum on Maupiciuſ mýnſtre þæſ halȝan Maptineſ. þ iſ on Muncȝiu.

Expl. And oncneop þa roðlice þa ſtemne. ȝ þ hýne ſunu leoƿode mid þam ælmihtiȝan Gode. þam ðe he æſ þeopode. þam ýſ puldoſ. ȝ puſðmýnt a to poſulde. Amen.

XXI. fol. 81. SERMO DE CENA DNI.

Incip. Leoƿan men. ic pille cýðan eop eallum. ȝ þam hupu þe hit æſ nýrtan. hpanan ſeo býrn æneſt apaſ. þæt Birceopaſ aſcaðað ut oƿ cýnican on ƿopepeapdan Lenctene.

Expl. And utan anmodlice eallum mode ȝebuȝan to Xpe. ȝ eapniaſ hiſ miltre ſpa pe ȝeopnoſt maȝon. He iſ ſpýðe milde. ȝ him ſýmle ſy loƿ ȝ puſðmýnt. æƿne to poſulde. Amen:.

XXII. fol. 83. ÞE GODES BYDELVM.

Incip. Eala leoƿan men. ſpýtele iſ ȝeſýne þæt pe nabbað na ȝehealden ſpa ſpa pe ſcolðan þ þ pe behetan þa pe ſulluht undeƿfenȝon. Nu ne beap ic ƿop Godeſ eȝe roðeſ ȝeſpuȝian. ac licȝe ſpa hit licȝe. roð ic pille recȝan. ȝýme ſe ðe pýlle. Foſðam ſe býdel þe ne boðað na hiſ hlaƿoſdeſ ȝepilboda a he mæȝ him penan hetelicef leaneſ:.

Godcundlice býdelaſ ȝ ȝodef laȝe lapeopaſ ſculon ſpýðe ȝeopne oft ȝ ȝelome Godeſ pihte cýðan. ȝ unpihte ƿopbeodan. ȝ ſe ðe oƿephoȝiȝe þæt he heom hlýſte.

Expl. Ne beap þeah ƿop Godeſ eȝe. ƿoſſpýȝian mid ealle. ƿela þæna þinȝa. þe beneð þýſre þeode.

XXIII. fol. 84. b. ITEM SERMO LVPI AD ANGLOS QVANDO DANI MAXIME PERSECVTI SVNT EOS. QVOD FVIT IN DIES ÆÐELREDI REGIS.

Incip. Leoƿan men. ȝe cnapað þ roð iſ. ðeoſ populð iſ on oſſte. ȝ hit nealæcð þam ende. ȝ þý hit iſ on poſulde a a ſpa lenctȝ ſpa pýſte.

Expl. And utan ȝelome undeſſtandan þone miclan dom þe pe ealle to ſculan. ȝ beophȝan uſ ȝeopne pið þone peallendan bnýne Nelle piteſ. ȝ ȝeapnian uſ ða mæſðа. ȝ þa mýnða þe God hæƿð ȝeȝeappod. þam þe hiſ pillan on peoſulde * ȝepýncað:. God upe helpe. AMHN:.

XXIV. fol. 90. b. ÞER IS GYT RIÞTLIC ƿARNVNG. ȝ SOÐLIC MYNEGVNG ÐEODE TO ÐEARFE.

Incip. Leoƿan men. utan undeſſtandan eal ſpa uſ þeapƿ iſ. þæt pe heonan ƿoſð ƿaðian ſýmle upe piſan. ƿop God ȝ ƿop populde piſlice ȝ pæplice. ȝ ƿſam unpihte ȝebuȝan to ſihte.

Expl. Ac utan don ſpa uſ þeapƿ iſ. utan God ȝladian. ȝ Godeſ laȝe healdan. ȝ an pæde peoſðan to ȝemænelican þeapƿan. ȝ ýt hep to eacan. ȝeopnlice ſmeaȝan ƿela þæſ ðe pæd ſý. ȝ ealne þeode þeapƿ ſý ƿop ȝode ȝ ƿop populde. Amen:.

* Lepýncað:. Him ſimble ſý loƿ ȝ puldop. in ealna populda populd a butan ende. AMHN:. C.

XXV. fol. 91. b. BE MISTLICAN GELIMPAN.

Incip. Lÿr hit gepeorðe þ on þeodrcÿpe becume healic ungelimp. for manna gepÿhtan hefne oððon hungep bpÿne oððon blodgÿte. unpæftm oððon unpedep. opfcpealm oððon mancpealm. þuph fæplice uncoða. þonne fece man þa bote a a to Gode fylgum.
Expl. And ÿfelef gefpice ⁊ Godef lagehealde. ⁊ godcundne lafe gÿme fpÿðe geopne. ⁊ pihtlice gelæfte eall þ man behate on Godef eft to ðonne. God uf gehealde:.

XXVI. fol. 93. b. LECTIO SCḊ M LVCAM.

Dixit Ihc̄ difcipulif fuif. Ego mittam promiffum patrif mei in uof. & reliqua.

BE BISCOP-HADVM.

Incip. Leofan men. Se halga Godfpellere Lucaf gefputelode on hif Godfpelle hu ure Dpihten æf he up to heofonum fende. þið hif þegenaf fpæc. ⁊ hu he hif Apoftolaf to bifceopum gebletfode:.
Expl. And gÿf Bifceopaf fongÿmað þæt hi fÿnna ne ftÿnað ne unpiht fopbeodað ne Godef pihte ne cÿþað ac clumiað mid ceaflum þæf hi fcolban clÿpian. & pl.

XXVII. fol. 94. b. BE ÐAM PATER NR.

Incip. Se Hælend Cpift fÿðdan he to ðÿffum life com. *Vide fupra.*

XXVIII. fol. 102. b. SERMO AD POPVLVM. IN OCTAVIS PENTECOSTEN DICENDVS.

Incip. Fe pillað eop fecgan fume fputelunge nu be þam halgum tidum þe pe healdað ⁊ pupðiað on geleaffullum cÿncum mid Godef loffangum.
Expl. And hi fcinað æfne fpa beophte fpa funne on heofa fæden pice. Se ðe leofað ⁊ picfað mid hif leofan funa. ⁊ þam halgan gafte on anre godcundnÿffe an ælmihtig God. a butan ende. Amen:.

XXIX. fol. 115. b. SERMO IN DIE NATALIS DN̄I.

Incip. Mine gebnoðfa þa leofeftan. on ðifum dæge pe pupðiað uref Hælendef acennednefre. æftef þæfe mennifcnÿffe:. Se pæf to dæg acenned of ðam halgan mædene Mariam. mid lichaman ⁊ mid faple. fe ðe pæf æfne mid ðam fedef punigende on þæfe godcundnÿffe:.
Expl. Uton fopði mid micelre geopnfulnÿffe. heo gebiddan. þ heo uf ðingige to hire agenum beanne. fe ðe uf æg ðef ge hire fcÿppend. ge hire funu. foð god ⁊ foð mann an Cpift. Se þe leofað ⁊ pixað mid fæden ⁊ mid halgum gafte hi ðÿ an God a on ecnÿffe:. Amen:.

XXX. fol. 124. K̄L. DECEMBRIS (alii Codd. VII KAL̄. IAN.) NATALE SCI STEPHANI PROTOMART̄.

Incip. Fe pæðað on þæfe bec ðe if gehaten Actuf Apoftolorum. þa þa Apoftolaf. *v. fupra.*

XXXI. fol. 130. (VI.) KAL. IANVĀR NATALE SCI IOHANNIS EVANGELISTAE.

Incip. Iohannef fe Godfpellere Cpiftef ðÿpling. *Vide fupra.*

XXXII. fol. 139. XIII. KL̄. DECEMBRIS. NATALE SC̄ORVM INNOCENTVM.

Incip. Nu to dæg Godef gelaðung geond ealne ymbhpÿfft mænað þæfa eadigra cilefa fneolftide. *Vide fupra.*

NB. Hujus autem hom. Concluſio, errore Bibliopegi, habetur inſequentis Cod. folio nono.

Cod.

Cod. JVNII. 22. *Cod. membr. in fol. min. (ejus qui præcedit altera pars,) in quo continetur*

I. fol. 9. KL̄. IANVARII. CIRCVMCISIO DNI. NR̄I. IHV. XP̄I.

Incip. Se Godspellere Lucas beleac þis dæghwelice Godspell mid feapum wordum. *vid. supra.*

II. fol. 15. K̄L. IANVAR. (*NATL̄.*) EPIPHANIA DN̄I. (*mendose pro VIII. IDVS IAN.*)

Incip. Men þa leorneras. nu for feapum dagum we ongunnæddon his Godspell. *vid. supra.*

III. fol. 22. b. IN PVRIFICATIONE SC̄AE MARIAE.

Poſtquam imp. &c.

Incip. God bebead on ðære ealdan æ. ⁊ het Moyſes þone henegoran. *Vide ſupra.*

IV. fol. 30. VIII. KAL̄. APR. ADNVNTIATIO SC̄AE MARIAE.

Miſſus eſt Gabrihel Angelus. & reł.

Incip. M̄. Ure ſe ælmihtiga ſcyppend ſe þe ealle gesceafta butan ælcum antimbre. *v. ſupra.*

V. fol. 36. b. SĒQ. SC̄I EVANGELII SCD̄M. LVCAM.

In illo tempore. Aſſumpſit Ihc̄ XII. diſcipulos ſuos. & reł.

Incip. Nes is genæd on hiſſum Godspelle þe we nu gehyrdon of þæs Diacones muþe. *v. ſupra.*

VI. fol 42. b. SĒQ. SC̄I EVANGELII SCD̄M MARCVM.

In illo tempore. ductus eſt Ihs in deſertum. & rł.

Incip. Ic polde eow tæhtnian his Godspell. þe man nu beforan eow rædde. ac ic ondræde þ̄ ge ne magon þa micelan deopnysse þæs Godspelles ſna underſtandan ſna hit gedafenlic ſi. nu bidde ic eow þ̄ ge gebeon gehỳldige on eowrum gehance. oð̄ þ̄ we þone tæht mid godes fylste ofersingan magon :·

Expl. Ac uton don ſna ſna God tæhte. þ̄ ure godan weorc beon on þa siran mannum cuðe. þ̄ hi magon gesion ure godnysse. ⁊ þ̄ hi sulðrian ⁊ herian urne heofonlican fæder God ælmihtigne. se ðe forgylt mid hundfealdum. ſna hwæt ſna we doð̄ ealdmum for his lufan :· ðe þe leofað̄ ⁊ rixað̄ a buton ende on ecnysse Amen :·

VII. fol. 49. ITEM ALIA DE QVADRAGESSIMA.

Incip. Men þa leorneras. ur is deope beboden þæt we geornlice mỳnegian ⁊ læran sculon þ̄ manne gehỳlc to Gode buge. ⁊ fram sỳnnum gecỳrre :·

Expl. Donne ſapað̄ þa uncỳstigan ⁊ þa unrihtsiran into ecere cwic ſuſle. mid deofle ⁊ his apỳngedum englum. ⁊ þa rihtsiran gecỳnað̄ fram þam dome. into þam ecan life mid Xp̄e. ⁊ his gecorenum englum. Mid þam hỳ libbað̄ ⁊ rixað̄ on lichaman ⁊ on ſaple. on ealra worulda woruld. Amen :·

VIII. fol. 54. DOM̄C. II. EBDOMADA QVADRAGESSIME.

Incip. Men þa leorneras. uton nu gehỳran hu ure Drihten wæs ſwecende in þas þrihtenlican tid. ymbe mancỳnner hælo. ⁊ hu he gedorian wolde for us.

Expl. And uton lufian hine ofer alle oðre ðing. þonne geleanað̄ he hit us þæs us leofast bið̄ :· ðỳ him lof ⁊ wuldor a on ealra worulda woruld. a buton ende. Amen :·

IX. fol. 56. DOMINICA. III. IN QVADRAGESSIMA.

Erat Ihc̄ ejiciens demonium. & rlq.

Incip. On ðære mæran tide ðe se mildheorta Hælend. punode mid mannum on oðre mennisenysse. pundra ỳncende. þa bæd̄ him gebroht to sum wif deof man pundorlic gedwelit him wæs forðlice benæmed his gesihð̄ ⁊ spræc.

Expl. Uton hepian upne Dpihten. ȝ þ [a] halıȝe popd. eac ꝑpılce luꝑıan ȝ mıd ȝeleaꝑan ȝeheal-dan :· Dæꝛ uꝛ ȝeunne ꝑe ælmıhtıȝa pealdend. ꝑe ðe leoꝑað ȝ pıxað a on ecnẏꝛꝛe :· Amen :·

X. fol. 63. b. SEQ. SCI. EVANGELII SCD M IOH M.

In illo tempore. Abııt Ihc̄ tranſ mare Galileae. & rlq.

Incip. Se Hælend ꝑepde oꝑep ða Galileıꝛcan ꝛæ þe ıꝛ ȝehaten Tẏbepıadıꝛ. ȝ him ꝑılıȝde micel mænıȝu. ꝑopðan þe hı beheolðan þa tacna þe he pophte oꝑep þam [b] untꝛumaη [c] mennum.

Expl. Ꝑe cpæðað nu mıð ꝑullum ȝeleaꝑan. þ Cpıꝛt ıꝛ roð pıteȝa. ȝ ealpa pıteȝena pıteȝa. ȝ þ he ıꝛ roðlice þæꝛ ælmıhtıȝan ȝoðeꝛ ꝛunu. eall ꝛpa mıhtıȝ ꝛpa hıꝛ fæðep. mıð þam he leoꝑað ȝ pıxað on annẏꝛꝛe þæꝛ halȝan ȝaꝛteꝛ abuton [d] enðe. Amen :·

XI. fol. 60. DE ORATIONE MOYSI. IN MEDIA QVADRAGESSIMA.

Incip. Æꝑteꝛ þam þe Moẏꝛeꝛ ꝛe mæꝛa Nepetoȝa oꝑ Egẏꝑta lanðe. mıð hıꝛ leoðe ꝑepðe. ȝ oꝑep þa Reaðan ꝛæ ꝛıðeðon mıð ꝑotum. ȝ becom on to ðam peꝛtene. þa pann him on ꝛpıðe Amaleh ꝛe Cynıȝ mıð hıꝛ leoðe ꝑeohtende :·

Expl. Eaðıȝ bẏð ꝛe mann ꝛe ðe ȝemet pıꝛðom. ꝑopðan ðe ꝛe pıꝛðom ıꝛ ꝛelꝛa þonne ꝛcınende ȝolð. ȝ he ana ıꝛ ðeoꝑꝑupðꝛa þonne þa ðẏꝛan maðmaꝛ :· þ ıꝛ pıꝛðom. þ man pıꝛlıce lẏbbe. ȝ hıꝛ ðæða ȝeꝑaðıȝe to hıꝛ Dpıhtneꝛ pıllan. þ he eðlean unðeꝛꝑo. on ðam ecan lıꝑe. mıð [e] þam ælmıhtıȝan Lobe þe on ecnẏꝛꝛe pıxað. AMEN :·

XII. fol. 75. b. DOM C PALMARVM. DE PASSIONE DOMINI.

Incip. Men þa leoꝑeꝛtan. Dpıhtneꝛ þꝑopunȝe pe pıllað ȝeðaꝑenlıce eop ꝛectan on Enȝlıꝛcum ȝepeopðe. ȝ þa ȝepẏnu ꝛamod na ꝛpa þeah to lanȝꝛumlıce. ȝẏꝑ pe hıt ꝛpa ȝeloȝıan maȝon :·

Expl. Ac Cpıꝛt apaꝛ ꝛpa ðeah. oꝑ þam ðeaðe ȝeꝛunð on þam þnıðban dæȝe æꝛteꝛ hẏꝛ þꝑo-punȝe oꝑepꝑpẏðdum ðeaðe :· Ði him a pulðoꝛ mıð hẏꝛ heoꝑonlıcan fæðep. ȝ þam hal-ȝan ȝaꝛte on anꝛe ȝoðcunðnẏꝛꝛe on eceꝛe populðe. Amen :·

XIII. fol. 85. b. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Leoꝑan men. Ꝑe habbað oꝑt [f] ȝeꝛæð ȝ ȝẏt ꝛecȝað. þæt Cpıꝛteꝛ pıhtpıꝛnẏꝛꝛe ıꝛ ꝛpa mẏcel þ he nolðe nıman mancẏnn neaðunȝa oꝑ ðam ðeoꝑle. buton he hẏt ꝑoppẏꝑhte :·

Expl. Anð Cpıꝛt apaꝛ oꝑ ðeaþe on þone Eaꝛteꝛlıcan Sunnan-dæȝ. þe nu bıð on ꝛeoꝑon mih-ton :· Be þam ıꝛ ȝelımplıcoꝛ þonne maꝛe to ꝛeccenne. þonne nu ꝛı :· Ðam ꝛı pulðoꝛ ȝ loꝑ a to populðe. AMEN.

CYRICLICE ÐEAꝜAS FORBEODAÐ TO SECGENNE ÆNIG SPELL ON ÐAM ÐRIM *SꝜIG-DAGVM :·

Ad quæ verba, hanc notulam adſcripſit non nemo, Diſ niſ ne pell ȝeꝛæð. eodem quoque in loco, recenti manu (forte Joan. Joſcelini) ſcripta eſt monitio, qua ad folii 4. faciem ſecundam, mittitur Lector, ubi inter alia habentur hæc, On ðıꝛꝛum ðaȝum þe ꝑoplætað on upum þeꝛꝛum ȝlopıa paꝛpı. ꝑoꝛ ȝeomeꝛunȝe þæꝛe halȝan ðꝺopunȝe butan ꝛum healıc ꝑpeoꝛlðæȝ him on beꝛceote :·

XIV. fol. 86. DIE DOM C PASCHE.

Incip. Oꝑt ȝe ȝehẏnðon embe ðæꝛ Hælendeꝛ æpıꝛte. hu he on ðıꝛum ðæȝe oꝑ ðeaþe apaꝛ. *Vide ſupra.*

XV. fol. 92. DOMINICA. I. POST PASCHA.

Cum eſſet ſero die illo una ſabbatorum. & Rl.

Incip. Æꝑteꝛ ðæꝛ Hælendeꝛ æpıꝛte pæꝺon hıꝛ ðıꝛcıpuli belocene on anum huſe. *v. ſupra.*

---

a Halıȝe Lobeꝛ popd. *C.* *b* untꝛumum. *C.* *c* þam he leoꝑað ȝ pıxað a butan enðe. A. *c* mannum. *C.* *d* enðe. on ecnẏꝛꝛe. Amen :· *C.* MEN. *C.* *f* ȝeꝛæð. *C.* * Id eſt, *diebus ſilentii.*

XVI. fol. 97. b. DE LETANIA MAIORE.

Incip. Leofan men. Dæs dagas synd gehaten Letaniæ. þæt synd Liebeb-dagas. on þissum dagum pe sceolon biddan uppe eorðlicra þærtma genihtsumnysse. ⁊ us sylfum gesundfulnysse. ⁊ þæt gyt mape is. uppe synna forgyfennesse: ⁊ pe pæðað on bocum þæt se gepuna þissa Gang-daga pund apæred on done timan þe gelamp on anre buphrcipe þe Ungenna is genamod þæt peaþ mycel eorð stypung. ⁊ sceollon gehalgode Lodes cyriceon. ⁊ manega hus hupan. ⁊ comon pilde deor ⁊ to sliton ⁊ abiton ealles to sela þuph Godes yppe. ⁊ ðær Cyninges botl peaþ mid heofonlicum fyre forbærned. ⁊ sela ungelimpa gepeaþ for folces synnan: ⁊ þa bead se Biscop Mamertus þreora daga fæsten. ⁊ þæt man halidom sceolde pyrðlice stynien. ⁊ mid ælmesdacum georne God gladian. ⁊ þ manna gehpylc unsceodum fotum þam halidome sceolde eadmodlice fylian. ⁊ ealle to Xpe geornlice clypian. ⁊ rona sra þ gedon pæs. þa pæs sputele gesyne þæt heom God syððan uðelisse ⁊ miltse. Ne peaþ næfre syððan þanon forð eft spylc gedpecednyss innan þam lande. ac peaþ þæt to byrne pide ⁊ side. þ man þanon forð þa Gang-dagas on gepunan hæfde. L. nu bidde ic ⁊ lære ælcne Cristene man þæt he þisse þreora daga fæsten pihte gehealde.

Expl. Đe is mycle mape toparð ⁊ pynsumre. þonne pe ðe gelæðað to þæra roðfæstra eapdunge. Đonne gelæðað þa engles þa raple in done puldorlican gefean neoxna pangef. þæs heo forð punað ⁊ picað mid Lodes þam gecosenan. butan ælcum yfelum ⁊ earfoðum. a. oð ende. þæs pertað haligra manna rapla oð domes dæg.

XVII. fol. 105. b. DOMC. II. DE LETANIA MAIORE.

Incip. Men þa leofestan. pe magon gehyran secgan be ure raple þearfe. forþon þe us is neod þearf þæt pe on þisse tide þa hpile þe pe moton ⁊ magan. þæt pe geornlice us clænsian ⁊ fræteplen us sylfe mid godum dædum. to þam ecum leohte.

Expl. Ac uton nu tilian. men þa leofestan geornlice þa hpile þe pe magon. þ pe motan blissian mid upum Drihtne ⁊ mid eallum his halgum þæs is ece blyss ⁊ ece pest a in ealra populda populð a butan ende. Amen.

XVIII. fol. 111. FERIA. III. DE LETANIA MAIORE.

Incip. Men þa leofestan. þys synd halige dagas ⁊ halpendlice. us to begangenne ⁊ to healdenne þuph pihtne geleafan mid fæstenum ⁊ mid ælmes sylenum sra upum raplum nyd þearflic is.

Expl. Leunne us þonne se ælmihtiga God. þ pe to ðam heofonlican eple becuman magon ⁊ moton. þæs he leofað ⁊ picað mid fæder ⁊ suna. ⁊ mid þam halgan gaste. a a on ecnysse in ealra populda popule abutan ende. Amen:

XIX. fol. 115. BE ANTECRISTE.

Incip. Leofan men. us is mycel þearf. þæt pe pæne beon þær egeslican timan þe nu topeard is: Nu bið sprðe nade Antecristes tima þær ðe pe penan magon.

Expl. Dæs næfre leofe ne gedælað. ne lade ne gemetað. ne næfre dæg æftes dæge. ne niht æftes niht. ac þæs bið ece blyss ⁊ ece puldor. ⁊ ece gefea mid upum Drihtne. ⁊ mid his þam halgum heapum. a on populda popule. a butan ende. Amen:

XX. fol. 123. b. IN ASCENSIONE DNI.

Primum quidem sermonem feci. & reſ.

Incip. Lucas se Godspellere us manode on þissere Pistol-dæge þe mannum on Đunresdæg dæde þus cpeðende. *Vide supra.*

XXI. fol. 131. b. IN DIE. SCO PENTECOSTEN.

Incip. Fnam þam halgan Easterlican dage. synd getealde fiftig daga to þisum dæge. *Vide supra.*

XXII. fol. 140. IN KL. MART. NATALE SCI GREGORII PAPAE.

Incip. Gregorius se halga Papa. Englisce þeode Apostol. on þisum andpeardan dæge. *Vide supra.*

XXIII. fol. 149. b. PASSIO SCI PHILIPPI APOSTOLI.

Incip. Philippuſ ſe Godeſ Apoſtol þe pe on þiſum dæge puþþiað. *Vide ſupra.*

XXIV. fol. 151. PASSIO SCI IACOBI APOSTOLI.

Incip. Se puſdiað eac on diſſere ſneolſtide oþerne Apoſtol Iacob þone ſihtſiſan. *v. ſupra.*

XXV. fol. 151. INVENTIO SANCTE CRVCIS.

Incip. Men da leoſeſtan. nu to dæg pe puſdiað þære halgan Rode gemynd. *vid. ſupra.*

XXVI. fol. 153. PASSIO SCORVM MARTYRVM ALEXANDRI. EVENTI. ET THEODOLI.

Incip. On diſum dæge dnopode ſum appuſde Papa. Alexander gehaten. mid tpam Mæſſe-Preoſtum. Euentiuſ ⁊ Deodoluſ. æteonan dam Carene Aureliane.
Expl. Deo ſtop hæfde ſyddan ſymle hyna Biſcop oð diſne andneardan dæg: Dy dam ælmihtigan loſ ſe de ana ſixað. a on ecnyſſe god. AMHN:.

XXVII. fol. 156. VIII. KL. IVLII. NATIVITAS SCI IOHIS BAPTISTAE.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ apſat on Xpeſ bec be acennednyſſe Iohanneſ þæſ Fulluhteneſ. *Vide ſupra.*

XXVIII. fol. 163. III. KL. IVLII. SCORVM APLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihſ in parteſ Cæſareæ Philippi.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellere apſat on þære Godſpellican gereetneſſe. *Vide ſupra.*

XXIX. fol. 166. DE PASSIONE BEATORVM APLORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Se pillað æteſt diſum Godſpelle eop geneccan þæna Apoſtola dnohtnunge. *v. ſupra.*

XXX. fol. 172. b. PASSIO SCI PAVLI APOSTOLI.

Incip. Godeſ gelaðunge puſdað diſne dæg þam mæran Apoſtole Paule to puſdmynte. *Vide ſupra.*

XXXI. fol. 181. KL. SEPTEMB. ASSVMPTIO SCAE MARIAE.

Incip. Nieronimuſ ſe halga ſaceſd apſæt ænne Piſtol be foſdſiðe þære eadigan Mariam. *Vide ſupra.*

XXXII. fol. 190. PASSIO SCI. BARTHOLOMEI APLI.

Incip. Synd pniteſar ſecgað de dny Leodſcypar synd gehatene India. *Vide ſupra.*

XXXIII. fol. 200. BE ÐAM ÐE ÐAM SACERDE NAHT NE FREMAÐ ÐÆT HE RIHTſIS BEO. GYF HE ÐAM VNRIHTſISAN STYRAN NELE HEORA VNRIHTES.

Se halga Apoſtol Paulus læreð ælcum Mæſſe-Preoſte þe Godeſ folce to lareope geret bið. ⁊ heora nanne panbige foſ naneſ manneſ exe. ne foſ luſe. ne foſ ſceame. ne foſ nanum ſceaſte. ⁊ hi ne bodian ælcon menn hpæt heom ſy to donne. ⁊ hpæt to foſganne. gyf hi ſylfe pillað. ⁊ heom beo geboſgen on Domeſdæg beſoran Gode ſylfum.

BE MÆSSE-PREOSTES DROHTNUNGE.

Incip. Ælc Mæſſe-preoſt ſceal beon ſpa he gehaten is ſaceſd. ⁊ is Criſc poſd. ⁊ is on Leden Sacrum dans.
Expl. Call þis is gecpeden be Biſcopum. ⁊ be Mæſſe-Preoſtum. þe Godeſ folc on Domeſ dæg to dam dome lædon ſculon. ælc þone dæl þe him hes on liſe æs betæht pæſ.

XXXIV. fol.

XXXIV. fol. 201. DE NATIVITATE SCÆ MARIÆ.

Incip. Men ða leofertan. peorðian pe nu on andpeardnýrre þa zebýrd-tide þære eadizan fæmnan rcā MARIAN. ðeo pær cennýrtre uper Dnihtner Hælender Cnirter.
Expl. Nu pe zeape pitan þæt heo mæz æthine þam deoran runu bidðan. rpa hpæt rpa heo pile beon ðinzere to upum Dnihtne. þæt he ur forzýfe zeribrum lif for hire bene. ⁊ ece eadignýrre. a butan ende. zoð ur to ðam zefultumize. AMEN.

XXXV. fol. 212. DEDICATIO AECCLESIAE SCI MICHAHELIS ARCHANGELI.

Incip. Manezum ir cuð reo halize rtop Scæ Michaheler on þære dune þe ir zehaten Lapzanur. *Vide supra.*

XXXVI. fol. 221. KL. NOVEMB. NATALE OMNIVM SCORVM.

Incip. Halize lareopar pæðdan þæt reo zeleafrulle zelaðunz þýrne dæz eallum halzum to pýrðmynte mærrize. *Vide supra.*

XXXVII. fol. 225. b. *Desideratur Rubrica, quæ sic se habet in aliis* MSS.

EVANGELIVM. IN FESTIVITATE OMNIVM SCORVM.

Videns turbas Ihs. ascendit in montem. & rel.

Incip. Ðæt halize Godrpell þe nu lýtle æp ætforan eop zenæd pær. *Vide supra.*

XXXVIII. fol. 230. DE VNO CONFESSORE.

Vigilate ergo. & reliqua.

Incip. Matheur re Godrpellere urræde on ðirum Godrpelle þ upe Hælend Cnirt. *v. supra.*

XXXIX. Exscinditur superioris Hom. conclusio cum sequentis Exordio, quæ sic se habet.

Expl. Lir pe roðlice Cnirtene beoð. þonne rceal ur nan populð zertreon beon rpa inmede rpa uper Dnihtner luru. forðan þe he ir to lurienne ofer ealle ðinz. ðe ðe leofað ⁊ rixað on ealna populda populð. Amen:.

XL. fol. 242. b. ITEM ALIA.

Incip. Leofan menn. Ðeor rýmbelnýrr birrere Cýncan halzunze. ir ur to zemýnde. ⁊ to munðbýrde. ⁊ fnam Godes forerceapunze zerett ⁊ zemærrod.
Expl. Anð þ ir rpýðe nihtlic ⁊ heapflic dom. ⁊ Gode zecpeme. ⁊ re ðe þæne dom zehealdað he zeeapnað him rýlfum pitodlic dom þæne betrtan. æt ðam ðe on heofonum leofað ⁊ rixað in ealna populda populð a butan ende. Amen:.

fol. 247. *Symbolum Nicaenum Saxonicè.*

Incip. Ic zelýfe on ænne God þædep ælmihtizne.

Hic desinit Codex, quem superioris partem alteram esse, ostendit Index, qui exstat inter Eadrici Computum & lib. superioris fol. primum, eadem manu, quâ liber ipse, scriptus. Idem etiam ostendit conclusio ultimæ Hom. superioris libri, quæ Bibliopegi errore in hujus Cod. fol. nono, præpostere locatur mihi autem Ordinem Indicis sequendum arbitratus, binas alias Homilias, alienâ manu scriptas. (quæ Homiliæ in superiori libro ultimæ continuationem rumpunt) quod in Indice non reperiuntur, hic locandas putavi.

XLI. fol. 1. DE DIE IVDICII.

Incip. Leofan men. utan don rpa ur mycel heapf ir. beon rpýðe zemýndize upe azenre heapfe. ⁊ zeþencan zelome hu læne þir lif ir. ⁊ hu egerlic re dom ir þe ealle men to rculon on ðam micclan dome dæze. þonne zoð deme manna zehpilcum be æppan ze-pýphtan.
Expl. Ðæpe næfre leofe ne zedæled ne laðe ne zemetað ac þæp halze heapar rýmle punia on plite ⁊ on pulde ⁊ on pýrumnerre. Ðæp bið mæpð ⁊ mýrhð ⁊ ece blir mid Gode rýlfum ⁊ mid hir halzum in ealna populda popula a butan ende. Amen.

XLII. fol. 5. Alexandri. Euentii & Theodoli, *manu recentiori.*

Incip. On ðyſſum dæge pe puꝑðiað mid loſſangum þone halgan Papan þe ıſ gehaten Alexandep.

Expl. Æſtep ſumum ſýnſte het ſe ſopeſæda cpellepe þone halgan Alexandpum to him gelædan mid þam tpam Mæſſe-ppeoſtum. ⁊ ſe manfulla him to cpæð. Alexandep Papa ıc axıe æfteſt ðe. & reliqua.

Quæ verba, ſequitur hæc Nota. ꝑ hep to laſe ıſ. þu ſintſt æftep þam ſpelle de inventıone ſcǣ Cpucıſ mid ðyſſum tacne ☧ *quod quidem ſignum iterum occurrit in margine fol.* 159. *ad hæc verba.* Alexandep Papa. Ic ſece æfteſt æt ðe, &c.

Cod. JVNII. 23. *Codex memb. in octavo grandiori, paulo poſt Conquæſtum Ang. Scriptus, in quo continetur Collectio Hom. Saxon. una cum aliis Tractatulis ordine deſcribendis.*

I. fol. 1. EXAMERON ANGLICE.

Incip. On ſumum oðþum ſpelle pe ſæðon hpilon æp. hu ſe ælmihtiga God ealla þinga ſceop binnan ſýx dagum. ⁊ ſeoſan nihtum. ac hit ıſ ſpa mænig ſcealð ⁊ ſpa mycel on andgıte ꝑ pe ne mihton ſecgan embe ꝑ ſpa ſpa pe polðan on þæm æfþan cpiðe. ne pe gýt ne magon ſpa micclum eop ſecgan on þam ðeopan andgýte:

Expl. Uton foꝑðıg hogian hep on þıſum liſe. ꝑ pe mid geonfulneſſe gepilnian æfte þæte betepan liſep on þæpe ecan blıſſe mid upum Hælende Cpiſte. ſpa ſpa he uſ behaten hefð. Se þe leoſað ⁊ þıxað mid hiſ leoſan ſæðep and þam halgan Gaſte on anſe Godcundnýſſe. ana foð ſcippende ealſa þinga. AMEN:

II. fol. 10. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cpiſt ſýððan he to ðýſum liſe com. *Vide ſupra.*

III. fol. 16. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cpiſten men ſceal æftep piht cunnan. *Vide ſupra.*

IV. fol. 23. SERMO DE DIE IVDICII.

Interrogatuſ autem Ihſ a Phariſeiſ. quando uenit regnum Dei. & reſ.

Incip. Seo halıe Cpiſtep-boc ðe embe Cpiſtep punðpa ſppecð. ſecgð ꝑ þaſ Sunnep-halgan on ſumne ræl ahſoðon upne Hælend Dnihten Cpiſt ýmbe hýſ to cýme.

Expl. Soðlice þe halgan ſiðiað mid Cpiſte to heoſonan pice mid hýſ halgum engium. ſe pepaſ ge piſmenn. ſpa ſpa hi on populðe lýſoðon. ⁊ ſiððan puniað gefæligе mid him on unaſecgendlicepe bliſſe. a butan ende. Amen:

V. fol. 30. b. DE AVGVRIIS.

Incip. Se Apoſtol Paulus ealſa þeoða lapeop. manoðe þe Cpiſtenan þe he ſilf æp to geleafan gebigðe on anum Piſtole. ꝑ ıſ Æpendе-geppıte. þuſ cpeðende. Fnatpeſ. ſpiritu ambulate. & deſideria carniſ non perficietiſ, &c. Mine gebnoðpa fapað on gaſte. ꝑ ıſ on gaſtlicepe ðpohtnunge.

Expl. Nu behoſað upe fneoðom. æfte Goðeſ fultumeſ. foſ þan þe pe ne doð. nan God buton Goðeſ gifte. Se uſ gepiſſigе a on þiſſepe populðe. ⁊ to þam eccan liſe gelæðe. þuph hine ſylfne. ſpa ſpa he ðam eallum behet þe hine luſiað. Si him loſ ⁊ pulðop a to populðe. AMEN.

VI. fol. 35. b. DE DOCTRINA APOSTOLICA.

Incip. On manega piſan læfð Goðeſ laſ þa Cpiſtenan on þæpe lape ıſ æg̃ðep ge liðniſ ge ſtiðniſ. foſðan ðe ealle men ne magon aneſ moðeſ beon.

Expl. And ſe hopað to Cpiſte becumað to miltſunge. hupu on Domeſ-dæge foſ ðæſ Hælendeſ godnýſſe. Se uſ gelæðe to ðam ecan liſe. AMEN.

VII. fol. 40. b.

VII. fol. 40. b. DE DILECTIONE DEI ET PROXIMI.

Incip. Læpede men behoriað þ him lareopar recgan þa Godspellican lare. *Vide supra.*

VIII. fol. 47. b. DE VISIONIBVS FVRSEI ET DRITHELMI.

Incip. Men þa leorertan. Paulus re Apostol ealra þeoda lareop appat be him rylfum. *Agit autem de Furseo solo. Vide supra.*

IX. fol. 53. b. DE VISIONIBVS DRITHELMI.

Incip. Beda ure lareop appat on þære bec þe ir gehaten Dirtoria Angelpum. *Vide supra.*

X. fol. 57. HORTATORIVS SERMO DE EFFICACIA SCE MISSÆ.

Incip. Ye pæðað gehpæp on halgum Leoppitum. þ re halige Mærre micclum fremige. *v. supra.*

XI. fol. 58. *Desideratur Rubrica, quæ in al. cod.*

DE TRIBVS ORDINIBVS SECVLI.

Incip. Ir nu rpa ðeah to pitenne ðæt on ðirrere populde rynd þreo endebnýdnýrra. on annýrre gerette. þ rynd Laboratores. Oratores. Bellatores.

Expl. Ac hi forbæron ehtnýrre aplearra cpellera. ⁊ heora lir realdon mid unrceððignýrre. for Gode geleafan. ⁊ hi mid Gode nu libbað. forþan þe hi forbæron. ⁊ fuhðon noldon ænne fuhol acpellan :.

XII. fol. 59. DE COGITATIONIBVS.

Incip. Se rpicola deofol ðe rýnnð embe mancýnn arent ýrele geþohtar ⁊ þrýplice ongean God. on ðær manner heortan. þ he mage hine gebringan on oppennýrre. þ he ortruplan rceole be Gode milðheortnýrre for þam manfullan geþohtum.

Expl. Spa eac ure ælc æt þam ælmihtigan Gode undeprehð þa mede be hir moder fadunge rpa ýrel rpa God. rpa hpæðer rpa he lufode. forþan ðe Crirt a gýlt ælcum be hir dæde :.

fol. 59. b. *Nota de Abstinentia, tempore Quadragesimæ, &c. De Decimis solvendi, &c.*

Incip. Læpedum mannum ir to pitanne. þ hi rceolon healdan heora clænnýrre.

XIII. fol. 59. b. DE INFANTIBVS (NON BAPTIZATIS.)

Incip. Ye biddað eor men. ⁊ beodað on Goder naman. þ ge pirlicor ⁊ pæplicor ðon embe eoper hæþenan cild. þonne ge oð þir dýdon. þ rpa fela rapla Gode ne lorian. rpa hes ðoð betpeox eop.

Expl. Oððe mid nade. oððe mid ænigum unfenade. forþam þe hit rceal eft of deaðe aprran on Domer-dæg. gif hit æn cucu pær innan þære modor. ⁊ hæfð þonne helle pite. gif hit Næþon acpylð :.

XIV. fol. 60. DE SANGVINE [PROHIBITO.]

Incip. Her gerputelað on ðýrum geppite. hu God ælmihtig forbead mancýnne ælcer cýnner blod to ecenne :.

Expl. Ic ne mæg for rceame þa rceandlican dæda. þ ænig mann rceole etan ongangа rpa fullice recgan. rpa hit fullic ir. ac þ næfre ne deð nan ðæpa manna ðe deah :.

XV. fol. 61. DE SEPTIFORMI SPIRITV.

Spiritus sanctus, &c.

Incip. Iraiar re pitega appat on hir pitegunge be þam Halgan gaste. *Vide supra.*

XVI. fol. 63. *Desideretur Rubrica.*

Incip. Ypiþ ppitepar ur recgað ða ðe appitan be Cýninguм. þ þa ealdan Cýningar on ðam æppan timan hogodon hu hi mihton heora býrðena alihtan forþan ðe an man ne mæg æghpar beon. ⁊ æt romne. ealle þing abepan. þeah ðe he anpealð hæbbe :.

Expl. Forþan ðe Drihten ir foðfæstnyrr. ⁊ he foðfæstnyrre lufaþ. ⁊ he ealle ða forbeð. þe leasunga rpeca. rpa rpa hit on Leben rtent ðyrum popdum appiten. Pendet omnes qui loquuntur mendacium :·

XVII. fol. 65. *Desideratur Rubrica.*

Incip. Foplæte ælc Cpirten men rtala ⁊ leasunge. mopðdæda ⁊ mane abar. þýcce cpæftar ⁊ pigsunga. ⁊ þa mycclan þrucennerre þe man rlihtar ofcumaþ. ⁊ þa fracodan foplegna.
Expl. Se Dnihten ur to ðam gefultumie þe leofaþ ⁊ picfaþ a in anre Godcundnyrre fæder ⁊ þe Halige gart buton ælcum ende. AMEN :·

XVIII. fol. 66. *Desideratur Rubrica, quae in al. Cod.*

QVOMODO ACITOFEL ET MVLTI ALII LAQ. SE SVSPEND.

Incip. Ir nu eac topitanne. þ man pitnaþ fop oft þa aplearan rceaðan. ⁊ þa rpicolan þeofar. ac hi nabbaþ nan eblean æt þam ælmihtigan Gode.
Expl. Gercylde ur re Sceppend þe gerceop ur to mannum. piþ þær deoflef rpicdom þe rýpp þ embe ur. ⁊ ur mildheoptlice gelæde to þam ecan life. on þam ir ece pulbop on ealna populð. Amen :·

XIX. fol. 68. IN NATALE VNIVS APLI.

Incip. Der Apoftolica dæg manaþ ur to rpecenne. ⁊ rum þing eop to recgenne. *Vide supra.*

XX. fol. 70. b. *Desideratur Rubrica, quæ in al. Cod.*

IN NATALE PLVRIMORVM MARTYRVM.

Designauit Dnſ & aliof ſeptuaginta duoſ. & rel. AD VNVM SERMONEM.

Incip. Se Hælend gecear him to eacan þam tpelf Apoftolum tpa ⁊ hundfeontig leopning-cnihta ⁊ rende hi tpam ⁊ tpam. ætforan him to ælcere býrig ⁊ rtope.
Expl. Se mildheopta Dnihten þe þirne midðan-eard alirde. ⁊ hir Apoftolar ⁊ Leopning-cnihtar ur to lafeopum gerette. gelæde ur to þam ecan life þýder þe he ur gelaðode þuph hi. ⁊ þuph heora æfter-gengan :· Sý him a pulbop. ⁊ lof ealna hir pel dæda. Amen :·

XXI. fol. 73. b. NATALE SCORVM MARTYRVM.

Cum audieritiſ prelia et ſediciones. nolite terreri, & reliq;

Incip. Se Hælend forefæde hir Leopning-cnihtum hirer Middan-eardes fpecednyrra. *v. supra.*

XXII. fol. 78. IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiſcens. uocauit ſeruoſ ſuos. & tradidit illiſ bona ſua. & rel.

Incip. Ure Drihten fæde dir birgpell hir Leopning-cnihtum :· Ne cpæð þ rum pice man. *Vide supra.*

Codici deſunt fol. 83 & 84, quæ complectebantur iſtius Hom. Concluſionem, cum illius quæ ſequitur DE VIRGINIBVS, Exordio, ſic autem incipit. Se Hælend fæde gelomlice Birgpel be gehpilcum þingum, & ſic

XXIII. *Expl.* Se þe leofaþ ⁊ pixaþ mid hir heofonlican fæder. ⁊ þam halgan gaſte on ealna populda populð. AMEN :· *Vide. supra.*

XXIV. fol. 87. b. IN DEDICATIONE AECCLESIAE.

Incip. Mine gebpoðpa ða leofertan. peýllaþ rume tihtendlic rpæce piþ eop habban. *Vide supra.*

XXV. fol. 95. SERMO AD POPVLVM.

Incip. Ve pæddon on ðam æppum Geppitum. hu fe ælmihtiga God. fe ðe ne ongan næfre. fe þe ana ir foð God. gerceop ealle þing gerepenlice ⁊ ungerepenlice. þuph hir foðan pirdom. ⁊ fe pirdom ir pitodlice hir runu ure Hælend Crirt fe ðe ur alýrde.

Expl.

Expl. Getiðiȝe uſ ſe ælmihtiȝa God. þ̄ he maȝon eop ræcȝan hiſ halȝan lare oft. ⁊ eop ȝehýſumnýſſe. þ̄ ȝe ða lare apendon to peoplcum eop to þeafte. ſe þe leofaþ ⁊ ricaþ a to populde. AMEN:

XXVI. fol. 99. b. ALIA (Concio.)

Incip. Læpede menn behofiaþ ȝodde lare. ſpýþoft on ðýrum timan. þe iſ ȝeendunȝ þýſſepe populde. ⁊ beoþ ſela ſpecednefſe on mancynne. æſ ðan ðe ſe ende becume. ſpa ſpa upe Dihten on hiſ Godſpelle cpæð to hiſ Leopninȝ-cnihtum.

Expl. Fop ſpýlcum bebodum pe ræcȝaþ eop þar lare. þ̄ ȝe æfre ȝelýfon. on þone ælmihtiȝan God. ſe þe ealle ȝeſceafta ȝeſceop þuph hiſ mihte. þam ſý pulbop ⁊ lof a to populde. AMEN:

XXVII. fol. 101. b. DE POPVLO ISRAHEL QVANDO VOLVERIS.

Incip. Ge habbaþ nu ȝeſæd ſpa pe ſceoptlicoft mihton. on þam æfſtan cpýde. hu ſe ælmihtiȝa God hiſ aȝen folc ahſtedde fram Faraoneſ þeofte. ⁊ hu hi riðodon ofeſ ða Readan ſæ. ⁊ he hi afredde ſceopentiȝ ȝeara mid heofonlicum mete.

Expl. Gepihtlæce uſ ſe leofa Dihten Cpiſt. ⁊ uſ ȝepenie to hiſ pillan æfre. þam iſ pulbop ⁊ lof a to populde. AMEN:

XXVIII. fol. 105. SERMO EXCERPTVS DE LIBRO IVDICVM.

Incip. Æfter ðam ðe Moýſeſ ſe mæra Nepetoȝa þ̄ Godeſ folc ȝelædde of Pharaoneſ þeofte. ofeſ ða Readan ſæ. ⁊ God him æ ȝeſette. ⁊ æfter ðam ðe lofue be Godeſ ýlſeſ piſſunȝe þ̄ manncýnn ȝebſohte mid ſpýðe micclum riȝe to ðam behatenan eande.

Expl. On Engla land eac oft pæron Cýninȝaſ riȝefæſte þuph God. ſpa ſpa pe ræcȝan ȝehýnbon. ſpa ſpa pæſ Ælfred Cýninȝ. þe oft ȝefeaht pið Denan. oð þ̄ he riȝe ȝepann. ⁊ bepepode hiſ leode:. Spa ȝelice Æþelſtan. þe pið Anlaf ȝefeaht ⁊ hiſ fýnde ofſloh. ⁊ afýmde hine ýlfne. ⁊ he on ribbe ȝepunode ýðdan mid hiſ leode:. Eadȝaſ ſe æðela ⁊ ſe anræda Cýninȝ afende Godeſ lof. on hiſ leode ȝehpæp. ealna Cýninga ſpýðoft ofeſ Engla þeode. ⁊ him God ȝepýlde. hiſ piðeſ-pinnan a Cýninȝaſ ⁊ Eoplaſ þ̄ hi common him to. butan ælcum ȝefeohte. fpiðeſ pilnende. him undeſþeodde. to þam ðe he polde. ⁊ he pæſ ȝepuſðod. pide ȝeond land:. Ge ȝeendiaþ nu þýſne cpýde þuſſ. þanciende þam ælmihtiȝan ealna hiſ ȝodbnýſſa ſe þe æfre pixaþ on ecnýſſe. AMEN.

XXIX. fol. 116. DE DVODECIM ABVSIVIS SCDM DISPVTATIONEM S. CYPRIANI EPI ET MARTYRIS.

Incip. Nu ſýnd tpelf Abuſiua. ðæt ſýnd tpelf Undeapaſ. þa pe eop ræcȝaþ on Leben. ⁊ ýðdan on Engliſc. Duodecim Abuſiua ſunt ſeculi. Hoc eſt. Sapienſ ſine operibuſ boniſ. Senex ſine Religione. Adoleſcenſ ſine obedientia. Diueſ ſine Elemoſina. Femina ſine Pudicitia. Dominuſ ſine uirtute. Xpianuſ contentioſuſ. Pauper ſuperbuſ. Rex iniquuſ. Epiſcopuſ negligenſ. Populuſ ſine Diſciplina. Plebſ ſine Lege. & ſic ſuffocatur Iuſtitia Dei.

Expl. Se Hælend uſ ȝepiſſiȝe to hiſ pillan ſýmle. þ̄ upe ſapla moton riðian eft to him æfter upum life. to þam ecean life. þ̄ he upe ſapla undefſo þe hi afende to þam lichaman. ði him a pulbop ⁊ puſðmýnt. Amen:

XXX. fol. 122. INTERROGATIONES SIGEWLFI PRESBITERI.

Incip. Sum ȝeþunȝen laneop pæſ on Engla þeode. Albinuſ ȝehaten.

Expl. Foſðan ðe pe habbaþ þa nýd behefortan axunȝa nu appitene.

XXXI. fol. 131. b. SERMO EXCERPTVS DE LIBRO REGVM.

Incip. Saul hatte ſe fopma Cýninȝ. þe ofeſ Godeſ folc pixode. ſe pæſ to Cýninȝe ahafen ſpýðoſ fop ðæſ folceſ ȝecopennýſſe þonne þuph Godeſ pæð:

Expl. Ac pe cpeðaþ to roðan. ſe þe ſýnnum ȝehýſumaþ ⁊ Godeſ beboda foſrýhð. nu on þæſ Godſpelleſ timan. þ̄ he býð þam cýnezum ȝelic. þe ȝecupon beofol-ȝýld. and heopa ſcýppend foſrapon. ſe ðe roðlice iſ God. ana ælmihtiȝ æfre puxiȝende. þam ſý a pulbop on ealna populda populd. AMEN:

XXXII. fol. 140. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Uſ ſe laneopaſ ⁊ uſ ſe leopnepaſ ⁊ þa halȝan Apoſtolaſ ⁊ upe Birceopaſ beoþaþ eallum þæm Mæſſe-ppeoſtum þe heom undeſ þeodde ſýndon. þ̄ hi heopa habaſ on piht ȝehealden ⁊ Gode býſne ætýpan Godeſ folce þe hi ȝepihtan ſceolon:

Expl. Uton þe þonne ȝeeaþnian þa hþile þe uþ Loð þiþþeþ liþeþ ȝeunnan þillæð þe ne ýn æfre mid apleaþum monnum ⁊ ýnfullum þitneð. ac þe ȝeeaþnien þ̄ þe moten mid þihtþiþum monnum. ⁊ mid mildheoptum becuman to þære ecan eadiȝniffe. ⁊ þuxian mid upne Dnihtne a a on pulðneþ ponȝe butan elcum ENDE:.

Quæ ſequuntur Prognoſtica, manu recentiori ſive Normanno-Saxonica, ſunt conſcripta. Rubricæ in exemplari deſunt, eas tamen quas doctiſſimus Junius dandas cenſuit, ex illius Apographo deſcriptas ſuis in locis ponendas exiſtimamus.

33. fol. 148. *Somniorum eventus juxta ætates Lunæ.*

Incip. Ðære æreften nyhte þonne nire Mone byðe cymen.
Expl. Ðæt bið æfre buton fræcneffe:.

34. fol. 148. b. CONSIDERATIO ÆTATVM LVNÆ IN NATIVITATIBVS.

Incip. Se ðe bið acenned on an nihtne Mona.

35. CONSIDERATIO SINGVLORVM TOTIVS HEBDOMADÆ DIERVM IN MODO GENITIS.

Incip. Spa hpilc man fpa on Sunnan-dæȝ.

36. CONSIDERATIO KALENDARVM IANVARII SECVNDVM SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Incip. Lif Middan-pintneſ mefredæȝ bið on Sunnan-dæȝ.

37. fol. 150. b. TONITRVVM CONSIDERATIO, SECVNDVM SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Incip. On anfaldne ȝef ȝýf hýt þunde on Sunnan-dæȝ.

38. SOMNIORVM DIVERSITAS.

Incip. Lýf mon meteð. þ̄ he ȝefeo eafn on hif heafod unfan ȝefettan.
Expl. Lýf man mæte. þ̄ he bynnende candele on handa habbe. ȝod þ̄ býð:.

39. ÆTATES LVNÆ REBVS GERENDIS IDONEÆ.

Incip. On an nihte Monan. fæf to Cyninȝe. ⁊ bidde þef þu pille.
Expl. On xvii nihte Mone. ȝýf þu pýlle huf timbfan. bef þ̄ timbef.....

Cod. JVNII. 24. *Codex membr. in Quarto litteris grandiuſculis ſed Normanno-Saxonicis ſcriptus, in quo continetur collectio Homiliarum, quæ ſequuntur.*

I. pag. 1. IN NATALE SCI CEADDE EPI ET CONFESSORIS.

Incip. Men þa leoferfan. Ic eop onȝin nu fecȝan be þam life þef halȝan pefef Sce Ceaddan þef Bifcopef. hu he dyde in ðam Bifcopdome oððe ef þam Bifcopdome. þeah pe nen ȝefinȝa maȝen becuman to eallum þam meȝenum hif peopca. fopþon þe in him fpa fpiðenef þ̄ he hefinefre rohte fnam mannum. fpa fpiðe fpa in him pef. þ̄ he eall hif meȝen polde mannum miðan:.
Expl. Biddon pe nu men þa untodeleblican þinnefre. þ̄ pe mid þam benum þef halȝefan pefef fce Ceaddan feon ȝefultummade. þ̄ pe ȝeeaþnian þ̄ pe maȝen becuman to þam ȝefeþfripe haliȝra Bifcopa. ⁊ eadiȝra ȝarta fopȝifendum ufum Dnihtne delendum Cnifte fe leofað ⁊ finxað mid ðam fedef. ⁊ mid þam haliȝan ȝarta. in eallre populda popul. AMEN:.

II. pag. 18. NATIVITAS SCI IOHIS BAPTISTÆ.

Incip. Se Lodfpellefe Lucaf appat on Cnifter-bec be acennednefre Iohef þef fulluhtefef.

Vide ſupra. III. pag. 36.

III. pag. 36. PASSIO SCORVM APLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihc̄ in parteſ Cæſareæ Philippi. & rł.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellere appat on þæra Godſpellican ġeſetneſſe huſ cpeþende. Dnihten com. *Vide ſupra.*

IV. pag. 41. DE PASSIONE BEATORVM APLORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. Se pilla ðæſter hiſum Godſpelle eop ġeneccan þæra Apoſtola ðnohtnunga. *v. ſupra.*

V. pag. 55. COMMEMORATIO SCI PAVLI APOSTOLI.

Incip. Godeſ ġelaðunġ puniað þýſne ðæġ þam mæran Apoſtole Paule to puniðmýnt. *v. ſupra.*

VI. pag. 78. PASSIO SCI LAVRENTII MARTYRIS.

Incip. On Decieſ ðaġum þeſ pelhneopan Caſeneſ. *Vide ſupra.*

VII. pag. 92. ASSVMPTIO SCAE MARIAE VIRGINIS.

Incip. Nieponimuſ ſe halġa ðaceð apnat ænne Piſtol. *Vide ſupra.*

VIII. pag. 112. PASSIO SCI BARTHOLOMEI APOSTOLI.

Incip. Fýnd ppiteſaſ ſecġað þ hiý leoðſcipaſ ſýnd ġehatene India. *Vide ſupra.*

IX. pag. 136. DECOLLATIO SCI IOHANNIS BAPTISTE.

Miſit Herodeſ & tenuit Iohannem. & rel.

Incip. Mancuſ ſe Godſpelleſe apnat on Criſteſ-bec. be þam mæran Fulluhteſe Iohe. þæt he pælhneopa Cýniġ Neroder hine ġehæfte. ȝ on cpeaſteſne ſette ſop hiſ bnoþop piſe Neroðiaden.

Expl. Dæſ ðæġ ȝ ðiſ liſ iſ behaten nihtpiſum criſtenum. to þam uſ ġelæde ſe milðheopta Dnihten. Se ðe leoſað ȝ nixað mið ſeðeſ ȝ mið halġum ġaſte a butan ende. Amen:.

X. pag. 152. NATIVITAS SCAE MARIE VIRGINIS.

Incip. Men þa leoſeſtan. pe ſýnd ġemunġode þuph hiſeſ ðæġeſ pýniðmýnt. þe pe puniðiað to loſe þæſe eadiġan Marian. eop nu to recġenne ſum ðinġ be hýſe.

Expl. Nu pille pe eop recġan ſum ðinġ eop to lape ſop ðiſeſ ðæġeſ mæniðe þe eop maġe to tþýmminġe ġiſ ġe þa halġan lape ġehýſan pýlleð. ȝ hýſe ðeopnýſſe on ðiġlum andġite undeſ-nyman pýlleð on encundne heoſtan:.

XI. pag. 155. INCIPIT. DE SCA VIRGINITATE.

Incip. Se halġa Hælend Criſt. ȝ ſe heoſonlican æþeliniġ oſ hiſ ælmihtiġan fæðeſ pæſ æfne acenned butan ælcere mobeſ on ðære micclan ġodcundnýſſe.

Expl. Geniſſiġe uſ ſe Hælend to hiſ pillan a. ȝ he uſ ġelæde to þam ecan liſe þam iſ pulðoſ ȝ puniðmýnt a to poſulde. Amen:.

XII. pag. 179. DEDICATIO SCI MICHAELIS ARCHANGELI.

Incip. Manegum iſ cuð ſeo haliġe ſtoſ ſcē Michaeleſ. *Vide ſupra.*

XIII. pag. 198. IN NATALE OMNIVM SCORVM.

Incip. Haliġe laneopaſ næððon þ ſeo ġeleafulle ġelaþuniġ. *Vide ſupra.*

XIV. pag. 209. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod.*

EVANGELIVM. IN FESTIVITATE OMNIVM SCORVM.

Incip. Dæt haliġe Godſpell þe nu lýtle æn ætſopan eop ġeneð pæſ. *Vide ſupra.*

XV. pag. 219. IN NATALE SCI CLEMENTIS MARTYRIS.

Incip. Men þa leofertan eopen geleafa bið þe þumpa gif ge gehýnað. *Vide ſupra.*

XVI. pag. 239. IN NATALE SCI ANDREE APLI.

Incip. Criſt on rumene tide ferde pið þære Galileiſcan fæ. *Vide ſupra.*

XVII. pag. 252. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod.*

PASSIO SCI ANDREAE APOSTOLI.

Incip. Se Apoſtol Andreaſ æfter Criſtes þropunge.
Vide ſupra. & nota, quod à Cod. pag. 252. (*ob fol. tranſpoſitionem*) *eundum eſt ad pag.* 275.

XVIII. pag. 290. SERMO IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Vigilate ergo.

Incip. Matheuſ re Godſpellere ur fæde on þýrum Godſpelle.
Vide ſupra. Et nota, quod à cod. pag. 294, *redeundum eſt ad pag.* 253.

XIX. pag. 261. DE EXAMERON. ÐÆT IS. BE GODES SIX DAGA FEORCVM.

Incip. On rumum oðrum rpelle pe fædon hpilon æp.
Vide ſupra. Et nota, quod à Cod. pag. 278, *eundum eſt ad pag.* 295.

XX. pag. 300. INTERROGATIONES SIGEWLFHI PRESBYTERI. (*Ex Alcuino.*)

Incip. Sum gefungen lareop pær on Engla lande Albinuſ gehaten. ⁊ hæfde mycele gefinga. Se læfde manega þær Englircan mennircef on belicum cræfte. rpa rpa he pel cuðe. ⁊ fende rýððan ofer fæ to þam rnotepan Cýninge Capolur gehaten. fe hæfde mycelne cræft for Gode ⁊ for populde. ⁊ he pirlice leofode:. To þam com Albinuſ fe æþela lareop. ⁊ on hir anfealde ælfeodig punode on rce Martines Mýnrtre. ⁊ þær manega gelærde mid þam heofonlican pirdome. þe him fe Ðælend forgeaf. þa on rumne timan ðigepulf Mærre-ppeoft hine befran gelome feorran mid gefitum be gehpýlcum cnottum þe he rýlf ne cuðe on þære halgan bec þe ir gehaten Genefir.
Expl. Se ſunu ana ir foðlice acenned æfter of þam fæder butan ælcere meber. ⁊ eft of Marian butan eorðlicum fæder. þ he ur alýrde ⁊ life forgeafe on hir heofenlican pulde mid hir halgum englum:. Ðær fe him þancað on unum feondome. ⁊ hir halgan fæder þe hine afende to uf. þam ir a purðmýnt mid þam Halgan Gaſte. on ealra populda populð. fe cpeðað. AMEN:.

XXI. pag. 329. DE OCTO VITIIS. ET DE. XII. ABVSIVIS. (*ex S. Patricio.*)

Incip. Omnia nimia nocent. & temperantia mater uirtutum dicitur:. Ðæt ir on Engliſc. ealle ofer-done þing bepiað. ⁊ feo gemetegunge ir ealra mægna modor:. Se ofer-lýfa on æte ⁊ on dæte deð done man unhalne. ⁊ hir raple Gode lædetteð.
Expl. Se Ðælend ur gepirrige to hir pillan rýmble. þ ure rapla moton riðian eft to him æfter upum life. to þam ecan life. þ he ure rapla unbefto. þe hi æn afende to þam lichaman:. Sý him a pulbon ⁊ purðmýnt. Amen:.

XXII. pag. 347. DE AVGVRIIS.

Incip. Se Apoſtol Paulus ealra þeoda lareop. manode þa Cirtenan þe he rilf æn to geleafan gebigde on anum Pirtole. þ ir Æfende-geppit þur cpeþende. Fratref. ſpiritu ambulate. & deſideria carniſ non perficietiſ. &c. Mine gebroðra farað on Gaſte. þ ir on gaſtlicere þohtnunge.
Expl. Ðæt fe deaða apire þuph hýne Dný-cræft. deofol-gild. ⁊ dný-cræft. picc-cræft. ⁊ piglunga. rýnd rpýðe andræte upum Ðælende Cirte. ⁊ ða ðe þa cræftar begað. rýnðan Godes piðerracan. ⁊ hý foðlice belimpað to þam rpicolan deofle. mid hým æfre to punigenne on þam ecum pitum. a buton ende.

Duplo ferè amplius eſt hoc exemplar Homiliæ DE AVGVRIIS quam altorum, cui ſupra eadem eſt Inſcriptio, & quod ab iiſdem verbis incipit.

XXIII. pag. 365.

XXIII. pag. 365. DE FALSIS DIIS.

O fratreſ dilectiſſimi, diuina ſcriptura cultum uniuſ ueri Dei noſ docuit hiſ uerbiſ dicendo :. Unuſ eſt dominuſ. una fideſ. unum baptiſma. unuſ deuſ & pater omnium. qui eſt ſuper omneſ. & per omnia. & in omnibuſ nobiſ. ex quo omnia. per quem omnia, in quo omnia. ipſi gloria in ſecula.

Incip. Eala ge gebroðra þa leoferran. þ godcunde geþriſt ur tæhte þone biſcen anef roðer Lober. þirum þeodum cpeðende :. An Dihten iſ ⁊ an Leleafa. ⁊ an Fulluht. an Lod ⁊ Fæder ealra þinga. re ðe iſ ofer ealle þing.
Expl. Spa micelne þurðmynt forgeaf re milðheorta Dihten hir halgum þegnum. þ he het hi Lobaf. ac nan mann næfð ſpa þeah nane mihte þuph hine ſylfne. buton of ðam anum Lode. þe ealle þing geſceop. þam ſý pulðor ⁊ lof. a to populde. Amen :.

XXIV. pag. 373. DE SEPTIFORMI SPIRITV.

Spiritus ſanctus pro ſeptenaria operatione, &c.

Incip. Iraiaſ re pitega appat on hiſ piteſungе. be þam Halgum-ſarte. *Vide ſupra.*

XXV. pag. 377. DE SANGVINE.

Incip. Nef geſputelað on þirum geþriſt. God ælmihtig. (*Vide ſupra.*)
Expl. Deah þe hit beo geblodgod on ſumum lime. ⁊ þ liflice blod ut ne ýrne. hit bið ſpa ðeah to artorfenum getealð.

XXVI. pag. 379. DE INFANTIBVS.

Incip. Þe biddaþ eop men ⁊ beodaþ on Lober naman. þ ge pirlicof ⁊ pæplicof don. *v. ſupra.*

XXVII. pag. 380. DE COGITATIONE.

Incip. Se ſpicola Deofol þe ſýnnð ymbe mancynn. *Vide ſupra.*

XXVIII. pag. 382. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Men þa leofertan. hir rindon haligе dagaf mid eallum Cpiſtenum folce. ⁊ ſpa cpæð re halga lareop. Uret pe gemunan magan. þ pe oft gehýrdon recgan. for hpon pire men þuph Haligef-ſarter giſe geretton þaf haligе Lang-dagaf þný to fertenne. ⁊ on to ſangenne æfter þære halegan Dihtnef node. ⁊ to hir haligра Reliquium.
Expl. Bidden pe nu. men þa leofertan. upne Dihten pulðef Kýning. þ he uſ gehýrſe to hir milðan pillan. ⁊ he ſý upe milðigend. ⁊ upe ſneſpigend to hir milðheortnerre. þ he uſ gelæde þæf þe on þam ecan geſean beon moton mid him. ⁊ mid eallum halgum punian on pulðre. ⁊ on peorðmynte. Ne iſ Dihten ſýlfa re þe leofað ⁊ pixað mid ſuna ⁊ mid Halgan ſarte. a butan æghpylcum ende. AMEN.

Pag. 395. Oratio de S. Katerina Virgine, Latinè: *quæ, notante D. Thoma Barlovio, (olim Bibl. Bodl. Protobibliothecario,) occurrit ἀντολιξει in Proceſſionali, Breviario & Miſſali Romanis hodiernis, & in Portiforio & Miſſali ſecundum uſum Sarum, in Feſto S. Catherinæ.*

Notandum eſt, quod in Catalogo Benefact. Bibl. Bodl. p. 410. memoriæ traditum eſt illuſtriſſ. Dom. Chriſt. Hatton Baronem de Kirby bibliothecæ contuliſſe homiliarum Saxonicarum IV *libb.* MSS. *quos eoſdem eſſe cum his quatuor Junianis ut credam, facit Primo, quod ſæpiſſime Hattonianorum Codd. titulo à Cl. Junio citantur. Secundo quod D. Th. Hyde protobibliothecarius mihi pluries dixit* IV. *Vol.* MSS. *Saxonica ſtatim fere ac donata erant, & prius in ſuis locis quam reponerentur, D. Th. Mareſchall commodata accepiſſe, quæ, ut par eſt credere, Junio utenda dedit. Junius autem ſupellectilem ſuam literariam omnem ultimo teſtamento Bibl. Bodl. legavit. Quo evenit, ut quatuor hi codd.* MS. *bibliothecæ denuo accedentes, inter Junianos numerantur.*

Cod. JVNII. 85. *Codex membr. in Octavo (ut loquuntur) minori, quem cl. Junio dono dedit propinquus suus Isaacus Vossius. Fronti libri, quis Saxonismi imperitus, hujusmodi Titulum inscripsit* **pars psalterii ꝺci.** *quem ideo sic perstrinxit Junius,* Imperitia possessorum inscriptus fuit hujus libelli titulus PARS PSALTERII, rectius enim Homiliarum quam Psalterii partem dixeris.

Accensendus etiam est alter sequens ejusdem formæ libellus, similiter in chartâ membranaceâ conscriptus, & materiam tractans Pœnitentialem. Talis est Dominica illa in Quadragesima, quæ occurrit hujus opusculi paginâ decimâ octavâ. *Continet autem libellus, (Alphabeti Græci Elemento primo insignitus,) ea quæ sequuntur:*

I. fol. 1. *Conclusio ejusdem homiliæ, quæ sic*

Expl. Sunna ⁊ mæn pixaꝺ ꝼpa ænglaꝼ on heoꝼonum pæꝼon ꝺiꝺeꝼ ꝿehatene ⁊ ꝿelaꝺoꝺe to ꝺam halꝿan ham. ⁊ to ꝺam Cynelican ꝼpiꝺe ꝼtole:· Ðæꝼ Dpihten Cpiꝼt punaꝺ ⁊pixaꝺ miꝺ halꝿum ꝼaplum. a in ealpa populꝺa populꝺ ꝼoꝺlice butan ende. AMEN:·

II. fol. 1. b. *Desideratur Rubrica.*

Incip. Men þa leoꝼeꝼtan. pe leopnoꝺon on ꝿoꝺcunꝺum ꝿeppitum þ æꝿhþylceꝼ monneꝼ ꝼapul æꝼteꝼ þiꝼꝼepe peopulꝺe ꝼcyl ꝿeꝼeteꝿan eꝼt ꝺane lic.....þiꝼꝼum popꝺum æpeꝼt. þuꝼ ꝼpeecaꝺ ⁊ cpæꝺ þæꝼ ꝼynꝼullan monneꝼ ꝼaple. Gihþpꝼt tu eapma ꝼen..... lichoma.

Præter unam pagellam deest tota Hom.

III. fol. 3. *Desideratur Rubrica.*

Incip. Men þa leoꝼeꝼtan. hit ꝼæꝿꝺ hæþ on ꝺiꝼum halꝿum ꝿeppite. þ Sunna iꝼ ꝼpeecende oꝼeþ manna beapnum cpeꝺende. Dpihten ꝿoꝺ ælmihtiꝿ. hu lanꝿe ꝼcyl ic locian oꝼeþ manna unpiht ꝺæꝺa:· Ac ꝼoplæt me Dpihten þ ic ꝿehyꝺe lyoman mineꝼ mæꝿneꝼ þ hi aꝿyten. þ ꝺu eapt ana ꝼoꝺ Lioꝺ. ꝺa anꝺꝼepeꝺe Dpihten. ⁊ ꝺuꝼ cpeꝺende. þ ealle ꝿepihꝺe mine eaꝿum ꝿepeoꝺ. ⁊ ealle ꝿehepneꝼꝼe. mine eapan ꝿehepeꝺ.

Huic autem homiliæ desunt omnia à fol. XII. ad finem.

IV. fol. 12. *Fragmentum Hom. capite & calce truncatum.*

fol. 18. *Amuleta sive Carmina quædam superstitiosa contra morbos quosdam, quorum hi sunt Tituli.*

ꝼIÐ ꝼIF BEARN EACENV:·
ꝼIÐ GEꝊTICE:·
ꝼIÐ VNCVÐVM ꝊꝼYLE:·
ꝼIÐ TOÐ ECE:· (*impf.*)

V. fol. 18. DOMINICA IN QVADRAGESSIMA.

Incip. Men ða leoꝼoꝼtan. eop eallum iꝼ cuð ðeꝼ ꝿæplica ymbꝩne uꝼ ꝿebpinꝿð epne nu ða clænan tiꝺ Lænꝿtenliceꝼ ꝼæꝼteneꝼ. *Vide supra.*

VI. fol. 25. *Desideratur Rubrica.*

Incip. Lehepaꝺ nu mæn ða leoꝼeꝼtan. hu uꝼ Lioꝺeꝼ bec moniꝿaꝺ ⁊ mynꝺiꝿaꝺ to upeꝼ liꝼeꝼ clænneꝼꝼe ⁊ lichaman ⁊ ꝼaule. þ iꝼ. þ pe hæbben æpeꝼt piht̃e ꝿeleaꝼan to þam acænnenꝺan ⁊ þam ælmihtiꝿen Lioꝺe. | Conclusionem hujus hom. quæ post *Conquæstum* (ut dicunt) scripta fuit, quæras in volumine, quod sequitur.

Cod. JVNII. 86. *Homiliarum Saxon. libellus membr. littera* β. *notatus, & superioris pars altera, in quo continentur.*

Fol. 40. *Concluſ. hom. ſuperior.*

And þæꝼ beoꝺ ða clænan ꝼaula. ꝿemenꝿeꝺe piꝺ ænꝿla ꝩpeataꝼ. ⁊ heah-ænꝿla. ⁊ hie ealle cumaþ to Cpiꝼte. on þam heoꝼonlican pulꝺpe. ⁊ hie ꝺonne onꝿinnaꝺ ꝼinꝿan Dpihtne nipne ꝺauꝿ ꝼpiꝺe unpiꝺeꝼ peapꝺlicum ꝼteꝼnum. ⁊ þæꝼ ꝺonne eapꝺiaꝺ miꝺ Lioꝺe. ealle ða ðe hum pihtlice hýꝺon. puniaꝺ ꝺonne miꝺ Cpiꝼte ðam ðe nu lýꝼaꝺ ⁊ piꝼaꝺ miꝺ Lioꝺ ꝿæꝺeꝼ ðam ꝼie pulꝺoꝼ ⁊ loꝼ a in ealpa populꝺa populꝺ. a buten ænꝺe.

VII. fol. 40. b.

VII. fol. 40. b. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Gehepaþ nu mæn þa leoferran. hpæt hep ræcþ on þirrum bocum be manna teoþunge ceapa. ræcþ hep on. cpæþ pe Lober lapeop þ nu nealæceþ þa þagar þ pe rculan upe æhta ȝ upe pærtmar ȝeramnian :· Don pe þonne ȝeopnlic þam Dnihtne þancaf þe uf þa pærtmar ȝefealde. ȝ rien pe ȝemynþrige þ uf Cnirt relfa bebeaþ on þyrum Godrpelle. þ pe rimble. ymb. xii. moneþ Dnihtne aȝifan þane teoþan dæl þæf þe pe on ceape habbaþ.
Expl. Ac on bocum if beboden þ ge þa ȝebon eapmum mannum nytte. ȝ mid eoppum æhtum ȝeeapnian þ ge þane ecean ȝefean beȝyten mæȝen :· Đe Dnihten on hif halȝum ȝ eallum þam þe hif bebodu ȝehealdan pillaþ ȝ ȝelærtan. þam Dnihtan rie lof ȝ pulþon a on ealpa.....

VIII. fol. 62. *Deſideratur Rubrica, videtur autem fuiſſe* DE SCO MARTINO.

Incip. Þef pe maȝon hpylcum hpeȝa popþum recȝan be þæpe appyrþan ȝebynda ȝ be þam halȝan life ȝ forþfore þæf Eadȝan pefef ðcf Martinuf. Þe pe nu on anþeapdnerre hif tid pyrþiaþ. ȝ mæpriaþ. pæf þæt Gode rriþe ȝecopen man on hif þæbum.
Expl. And utan hine biddan þæt he uf rite on heofonum þinȝepe prð upne Dnihten. nu pe hep on eorþan hif ȝemynd pyrþiaþ. to þan uf ȝefultumiȝe upe Dnihten re leofaþ ȝ ricaþ a butan ænde. AMEN :·

Cod. JVNII. 121. *Codex opt. notæ memb. in octavo (ut loquuntur) grandiori qui haud ita pridem ad Eccleſiam ſpectabat Wigornienſem, ideoq; Cod. Wigorn. nuncupatur. Continet autem ea, quæ ſequuntur.*

In fol. olim vacuo. Nomina eorum qui Hymnos quoſdam ſacros, aut alias Divini Officii particulas condiderunt: ſunt autem. 1. Robertus Rex Francorum. 2. Hermannus Contractus. 3. Gervaſius Ceſtrienſis. 4. Ricardus Monachus Archiepiſcopus, (*forte, Rich. Fitz. Rauf, Archiep. Armachanus.*) 5. Adam de Sancto Victore. 6. Gervaſius Archidiaconus Glouceſtriae. 7. Prior Montis Acuti. 8. Robertus Wintonienſis. 9. Fulbertus Epiſc. Carnotenſis. 10. Robertus Eboracenſis. 11. Quidam Canonicus Tornacenſis.

Ibid. *Symbolum Nicenum Normanno-Saxonicè.*

Fol. 2. CAN AFFIC. (*forte Canones Africani.*) *Latinè.*

Incip. Clericuſ non debet armiſ uti nec ad bellum procedere, &c.

Sequuntur Canones aliquot Poenitentiales de Homicidio, & de Temperantia Poenitentium.

Fol. 2. b. CELEBRATI CAPITVLA CONCILII APVD WINCEASTRAM.

Ad fidem Cod. MS. *Cottoniani qui inſcrib.* TIBERIVS. C. 1. *edita ſunt in Concil. Spelm. Tom. 2. p. 12.*

Fol. 3. Hæc eſt pœnitentiæ inſtitutio ſecundum decreta Normannorum Præſulum auctoritate ſummi Pontificiſ confirmata per Legatum ſuum Ermenfredum Epm Sedunenſem, imponenda illiſ hominibuſ. quoſ W. Normannorum Dux. ſuo iuſſu. et qui antehac iuſſu ſui erant et ex debito ei militiam debebant.

Ex hoc Cod. edita ſunt apud Spel. Conc. Tom. 2. ibid.

Fol. 4. Concilium Wintoniae. tempore Lanfranci Archiepi. *Extat, apud Spelm. ibid.*

Fol. 5. INCIPIVNT CAPITVLA CANONICORVM (*forte CANONVM qui ſequuntur.*)

I. fol. 9. BE HEOFONLICVM CYNINGE.

Incip. IN NOMINE DNI. An if ece Cyning pealdend ȝ pyphta ealpa ȝerceaftta.

II. BE EORÐLICVM CYNINGE.

Incip. Cpirtenum Cyninge ȝebyred on Cpirtenre þeode.

III. fol. 10. BE CYNEDOME.

Incip. Eahta rpeper rynden þe nihtlicne Cynedom tpumlice uppeȝað.

† M IV. fol. 10. b.

IV. fol. 10. b. BE CYNESTOLE.

Incip. Ælc riht Cynestole stent on þym stapelum þe fullice ariht stent.

V. fol. 11. BE ÐEODSITAN.

Incip. Cyningan ⁊ Birceopan. Eoplan ⁊ Nepetogan. Geperan. ⁊ Deman. Lappitan ⁊ Lahpitan gebaxenaȝ.

VI. fol. 12. b. ITEM DE EPISCOPIS.

Incip. Birceopaſ sculan bocum ⁊ gebedum sylizean.

VII. fol. 13. b. ITEM.

Incip. Birceope gebynedȝ ælc rihtinȝ ge on godcundan þingan ge on populdcundan.

VIII. fol. 15. b. ITEM.

Incip. Birceoper dæȝ peopc ðæt bið mid rihte hiſ gebedu æfeſt.

IX. *Ibid.* ITEM.

Incip. A gerist Birceopum pisdom ⁊ pæpscype.

X. fol. 15. b. INCIPIT DE SYNODO.

Deus in adiutorium meum intende, &c. BENEDICTIO. Omnipotens Deus sua uos clementia benedicat. & sensum in uobis sapientiæ salutaris infundat. Catholicæ uos fidei documentis enutriat. & in sanctis operibus perseuerabiles reddat. Gressus uestros ab errore conuertat. & uiam uobis pacis & caritatis ostendat. quod ipse præstare dignetur.

Incip. Birceopum gebynedȝ on dinoþe. æpost þingaþ hi smeagan ymbe anrædneſſe.

XII. fol. 17. BE EORLUM.

Incip. Eoplaſ ⁊ Nepetogan. ⁊ ðaſ populd Deman. ⁊ eac sra Gepeſan. agan nyd þeapfe.

XIII. fol. 17. b. BE GEREFAN.

Incip. Riht iſ ðæt gepeſan geopnlice tylian. ⁊ symle heopa hlaforðan stpynan mid rihte,

XIV. fol. 18. BE ABBODUM.

Incip. Riht iſ þ abbodaſ ⁊ hupu abbadisſan ſeſte on mynstpum singallice punian.

XV. fol. 18. b. BE MUNECUM.

Incip. Riht iſ þ munecaſ beon dæȝeſ ⁊ nihteſ inpeardne heoptan a to ȝode þencan. ⁊ geopnlic clypian.

XVI. fol. 19. BE MYNECENAN.

Incip. Riht iſ þ mynecena mynsteplice macian. efne sra se cpæðon æfop be munecan.

XVII. fol. 19. b. BE PREOSTAN ⁊ BE NUNNAN.

Incip. Riht iſ ðæt ppeoſtaſ ⁊ efen pel nunnan negollice libban. ⁊ clænysſe healdan.

XVIII. *ibid.* BE SUDEFAN.

Incip. Riht iſ ðæt sydepan anan bysenan geopnlice fylian.

XIX. fol. 20. BE GODES ÐEOFUM.

Incip. Leoran men. ic bidde. gehyraþ hpæt ic pille ſecgan þuph godeſ gyfe uſ eallū to heapfe.

XX. fol. 20. b. BE SACERDUM.

Incip. Sacendaſ sculan on heopa scniſt scipum pislice ⁊ pæplice læran ⁊ læran þa godcundan heopda. XXI. fol. 23. b.

XXI. fol. 23. b. AD SACERDOTES.

Incip. La leof. undeþrtandaþ eop rylfe ⁊ luſiaþ ⁊ þeoþþiaþ god ælmihtiȝne oſer ealle oþre þinc.

XXII. AD SACERDOTES.

Incip. Tæcað cþiſtenum mannum ȝeorne ⁊ ȝelome rihtne ȝeleafan.

XXIII. fol. 25. b. ITEM SINODALIA DECRETA.

Incip. Riht ir þ þþeortar beon ȝeornlice ȝode þeoþiende ⁊ ðeniende.
Hæc decreta quæ numero ſunt 66, his verbis clauduntur.
Expl. And æȝðer do ȝe þel bodiȝe. ȝe þel bỳrniȝe þonne ȝeleanað him þ god ælmihtiȝ rpa him leoſoſt bið. Amen.

XXIV. fol. 31. b. BE LÆþedum mannum.

Incip. Riht ir ðæt ȝehadode men læþede piſian hu hi heora æþe pihtlicoſt rculon healdan.

XXV. fol. 32. BE GEHADEDVM MANNVM. (*homilia*)

Incip. Gehadedum mannũ ȝebỳneð ælc clænneſ. roſðam þe hi rculon eallum oðrum mannum ælce unclænneſſe ſorbeodan.
Expl. God eop ȝetrỳmme to eoppe aȝenre þeaþe. ⁊ ur ealle ȝehealde rpa hir pỳlla rỳ. Amen.

XXVI. fol. 34. BE GEꝺADEDVM ꝑANNVꝑ. (*homilia.*)

Incip. Leoran men. in libro uirionum ir appiten hu þa mæſſe þþeortar ⁊ ða diaconaſ ðe miſleoſedan hen on porulde pæron on pitnunȝe pæl hneoplice ȝerepene.
Expl. And diacon ȝerinȝe. xxx. Pralterna. ⁊ a a heora lif daȝaſ ȝebiddon þæn to eacan ſoſ hine ȝeorne.

XXVII. fol. 35. b. DE ECCLESIASTICIS GRADIBVS.

Incip. Deah habaſ rỳndon to healdenne. mid rpiðe miclum pirdome. ⁊ mid ealne clænneſſe.
Expl. Uton on ælce piran ȝeappian ur þæſ ðe pe maȝan. þæt pe ȝode pur̃an lic pỳrðe þeȝnaſ. þe ȝod þe ealle ðinȝ don mæȝ. ⁊ ealna þinȝa ȝepealð ah helpe une. ⁊ ȝeſỳlrte uſ þæt pe maȝon ⁊ motan hir pillan ȝepỳncean.

XXVIII. fol. 40. *Deſideratur Rubrica.* (*homilia.*)

Incip. Ne beo nan man oðreſ manneſ ælmeſſan to ȝeornſul butan he pite. þ he mæȝe æȝðer ȝebetan. ȝe hir aȝene rỳnne. ȝe eac oðreſ manneſ. ælc man hæfð on hir aȝenre bỳrdenne ȝenoh.
Expl. Ðra bið þam ȝodcundum mannum. þe uſ laðiað to heoſona picef pulde. þ bỳ nỳton þa tid þe re ælmihtiȝa ȝod uſ pỳlle habban. ⁊ to hir pice ȝelaðian. þæn pe moton beon. ðỳſ þe hit pilla ȝeeapnian hen:. God uſ ȝeſylrte þ pe moton ealle rpa don. Amen.

XXIX. fol. 42. DE OFFICIIS DIVRNALIVM NOCTVRNALIVM HORARVM.

Incip. Godcund þeoþdom ir ȝeſett on cỳniclicum þenunȝum. æſter canoneclican ȝepunan. to nỳdpihte eallum ȝehadedum mannum.
Expl. Ac hit ir þeah upe ealna þeaþ þ pe ȝeornlice him þeoþian. ⁊ ðenian. þæſ ðe pe maȝon ⁊ cunnon.

XXX. fol. 42. b. DE MATVTINALE OFFICIO.

Incip. On ðæȝned man rceal ȝod henian. eall rpa dauid cpæð. Dn̄ ðn̄ mn̄ ad te de luce uiȝilo. Ðæt ir. min dpihten. to þe ic paciȝe oſ ſnumleohte.
Expl. Ælcum þana þe hir pillan ȝepỳncð. hen on liſe. Amen.

XXXI. fol. 43. DE PRIMA HORA.

Incip. On ðæpe ſoſman dæȝe tide þ ir be runnon upȝanȝe pe rculon ȝod henian. ⁊ hine ȝeornlice biddan.

In fol. 47, b, &c. Hujus Sectionis continetur Paraphrasis Poetica doxologiæ, quam in pagina 179. Gram. suæ A. Sax. publici juris fecit Rev. vir & harum litterarum autor summus Dr. Hickesius.

Incip. Ðý þe pulðor ⁊ lof.
Expl. Fin ⁊ ȝeryne þ̄ þu hý ryl̃f̃ porhtert. AMEN.

Fol. 45. *Hymnos & preces quasdam sequitur Paraphrasis brevior poetica Orationis Dominicæ.*

Patep noſtep qui ep in celiſ.

Fæðep manne cýnnep fpoffnep ic þe biðde haliȝ ðrihten. þu þe on heofonum eart.

Sanctificetur nomen tuum.

Ðæt ry ȝehalȝoð. hý ȝecnertum fært þin nama nu ða nepiende cpirt. in unum fephð locan ferte ȝertaðelod.

Adueniat regnum tuum.

Cume nu to mannum. mihta pealdend. þin pice to ur. pihт pirdema. ⁊ ðin ȝeleafa in lif dæȝe. on unum mode. mæne þuph puniȝe.

Fiat uoluntaſ tua ſicut in celo & in terra.

And þin pilla mið ur. peorðe ȝelærted on eapdunȝe. eorðan picef. fpa hluttor ir in heofon puldre. pýnnum ȝeplitegod a to porulde forð.

Panem nrm̄ cotidianum da nobiſ hodie.

Ðýle ur nu to dæȝe ðrihten ȝumena heofena heah cyninȝ hlaf unne. þone ðu onfendeft faplum to hæle on middan eapð manna cýnnef þ̄ ir fe clæna cpirt ðrihten ȝod.

Et dimitte nobiſ debita nr̄a.

Forȝýf ur ȝumena peapð. ȝyltaf ⁊ rynna ⁊ ure leahtnaf aletlicef punda. ⁊ mandæda fpa pe milðum pið ðe ælmihtiȝum ȝode oft abýlȝeat.

Sicut & noſ dimittimuſ debitoribuſ noſtriſ.

Ðpa fpa pe forlætað leahtnaf on eorþan. þa in þe pið ur oft aȝyltað. ⁊ him pom bæðe pitan. ne þencð. for eapnunȝe ecan lifef.

Et ne noſ inducaſ in temptationem.

Ne læð þu ur to pite. in pean forȝe ne in cortunȝe. cpirt nepiȝende. þý læf pe apleare ealpa þinpa milðra þuph feondfcipe fnembe peorðan.

Sed libera noſ a malo.

And pið ýfela ȝefneo ur eac nu ða. feonda ȝehpylcef pe infephð locan. þeoden engla ðanc ⁊ puldor. forð rixe ðrihten. recȝað ȝeopne. þæf ðe þu ur milde mihtum alýrdeft fpam hæft nýde helle piteſ. AMEN. Seorðe þæt.

Unum atque alterum Verſiculum qui Latinè & Saxonicè ſcribuntur fol. 46. ſequitur Paraphraſis Poetica ſymboli Apoſtolorum, quam itidem deſcribere operæ prætium duxi.

CREDO IN DEVM PATREM OMNIPOTENTEM.

Ælmihtiȝ fædep. up on nodore. þe ða rcipan ȝerceaft. rceope ⁊ porhtert. ⁊ eorðan panȝ. ealne ȝefettert. ic þe ecne ȝod ænne ȝecenne. luftum ȝelýfe þu eart liferf fpea. engla ond fpuma eorðan pealdend. ⁊ ðu ȝapfecȝef. ȝrundaf ȝeporhtert. ⁊ ða þu manȝa canft. mæppa tunȝla.

Et in ihm̄ xpm̄ filium eius unicum dnm̄ nrm̄.

Ic on runu þinne. rodne ȝelýfe hælendne cyninȝ. hider arendne. of ðam uplican engla pice. þone ȝabriel ȝodef æpendpaca. ðc̄a mapian. rylfre ȝebodode. ider unmæne heo þæt æpende. onfenȝ fpeolice. ⁊ ðe fædep rylfne under bpeort cofan beapn acende. næf ðæp ȝefpemmeð. fipen æt ȝiftum. ac þæp haliȝ ȝaft. hand ȝýft realde. þæne fæmnan borm. fylde mið blifre. ⁊ heo cuðlice cende fpa mænne. eorð buendum engla rcyppend. re to fpofre ȝepeapð. folð buendum. ⁊ ymbe bethleem bodedan engla f̄ acenned pæf cpirt on eorþan.

Paſſus ſub pontio pilato.

Ða re pontirca pilatuf peolð under nompapum. picef ⁊ doma. þa re deopa fpea deað fpo-pade.

pabe. on ȝealȝan ſtah. ȝumena ðnihten. þone ȝeomoꝛ mob. ioꝛep bỳniȝbe. ⁊ he oꝛ helle. hu ðe ȝeꝛette. oꝛ þam ſuꝛl hoꝛe. ꝛapla maneȝa. het ða uplicne eþel ꝛecan.

Tertia die reſurrexit a mortuiſ.

Ðæꝛ þỳ ðniðdan dæȝe þeoda pealdend. apaꝛ ꝛiceꝛ ꝛþea. ꝛecen oꝛ moldan. ⁊ he xl. daȝa ꝛolȝeꝛaꝛ ꝛine. ꝛunum apette. ⁊ ðe hiꝛ ꝛice beȝan. þone uplican eðel ꝛecan. cpæð þæt he nolde nænne ꝛoꝛlætan. þe him ꝛoꝛð oꝛep þ. ꝛỳlian polde. ⁊ mid fæꝛtum ꝛeꝛan. ꝛþeode ȝelæꝛtan.

Credo in ſpm̄ ſcm̄.

Ic haliȝne ȝaꝛt. hihte beluce. emne ꝛpa ecne ꝛpa iꝛ aðop ȝecpeden. fæðeꝛ oððe ꝛþeo beapn. ꝛolca ȝeneoꝛðum. ne ỳnd þ þꝛeo ȝoðaꝛ. þꝛipa ȝenemned. ac iꝛ an ȝod. ꝛe ðe ealle haꝛað þa þꝛỳ naman. þinȝa ȝeꝛỳnum ꝛoð ⁊ ꝛiȝeꝛæꝛt. oꝛep ꝛiðe ȝeꝛceaꝛt peꝛeda puldoꝛ ȝỳꝛa. planc ⁊ ece.

Ðcam̄ eccl̄am catholicam.

Eac ic ȝelỳꝛe. þæt ỳn leoꝛe ȝode þe þuꝛh ænne ȝeþanc ealdoꝛ heꝛiað. heoꝛona heah cỳninȝ. heꝛ ꝛoꝛ liꝛe.

Ðcōrum cōmunionem.

And ic ȝemænꝛcipe meꝛne ȝetꝛeope. þinꝛa haliȝꝛa. heꝛ ꝛoꝛ liꝛe.

Remiſſione̅ peccatorum.

Liꝛꝛe ic ȝelỳꝛe leahtꝛa ȝehpỳlceꝛ.

Carniſ reſurrectionem.

And ic þone æꝛeꝛt ealꝛa ȝetꝛeope. ꝛlæꝛceꝛ on ꝛolban on þa ꝛophtan tid.

Et uitam et̄nam.

(Ð)æꝛ ðu ece liꝛ eallum dælbeꝛt. ꝛꝛa heꝛ manna ȝehpỳlc. metode ȝecpemað.

XXXII. fol. 51. b. DE OFFICIO. III. HORE.

Incip. On undeꝛn pe ꝛculon ȝod heꝛian. ꝛoꝛðam on undeꝛn timan cꝛiꝛt pæꝛ ðuꝛh þaꝛa iudea dom to deaðe ꝛoꝛdemed. ⁊ topeaꝛd þæꝛe node ȝelæd. þe he ỳððan onþnopode.

XXXIII. fol. 52. b. DE OFFICIO SEXTE HORE.

Incip. On midne dæȝ pe ꝛculon ȝod heꝛian. ꝛoꝛþam to middeꝛ dæȝeꝛ cꝛiꝛt pæꝛ on node aþened.

XXXIV. fol. 53. AD IX.

Incip. On non timan pe ꝛculon ȝod heꝛian. ꝛoꝛðam on þone timan cꝛiꝛt ȝebæd. ꝛoꝛ ðam þe him denedon. ⁊ ꝛiððan hiꝛ ȝaꝛte aꝛende.

XXXV. fol. 53. AD VESPERAM.

Incip. On æꝛen pe ꝛculon ȝod heꝛian on ðone timan man oꝛꝛnode on þæꝛe ealdan æ ⁊ mid ꝛeceleꝛ peocan on þam temple.

XXXVI. fol. 54. AD COMPLETORIO.

Incip. On ꝛoꝛan niht pe ꝛculon ȝod heꝛian. æꝛ pe to bedde ȝan. ⁊ ȝemunan þæt cꝛiꝛt on bỳꝛȝene neah ꝛoꝛan nihte bebỳꝛȝed peaꝛð.

XXXVII. fol. 54. b. DE NOCTVRNALI CAELEBRATIONE.

Incip. On uhtan pe ꝛculon ȝod heꝛian. ealꝛa dauid cpæð.
Expl. Ȝod uꝛ ȝeꝛultumiȝe. to upe ðeapꝛe ꝛpa hiꝛ pỳlla ꝛỳ. Amen.

XXXVIII. fol. 55. b. DE REGVLA CANONICORVM.

Incip. Ælbline iah ȝeꝛꝛitu. ⁊ eac ȝoðꝛpellice bebodu. uꝛ læꝛað. ⁊ mỳnȝiað. þæt pe eallum mode. ⁊ eallum mæȝene. æꝛeꝛt ȝod luꝛian. ⁊ puꝛðian ⁊ ꝛỳðþan upe nextan luꝛian. ⁊ healdan ꝛpa ꝛpa uꝛ ꝛỳliꝛe.
Expl. Ðonne læꝛe pe þæt hỳ ȝelome ðaꝛ lỳtlan mỳneȝunȝa pæðan. ⁊ ꝛmeaȝan ⁊ on ȝemỳnde fæꝛte beclỳꝛan. ⁊ ðuꝛh ȝodeꝛ ꝛultum ꝛpa ꝛoꝛð ȝeꝛpemman. ꝛpa hỳ ꝛỳꝛmeꝛt maȝan. þonne ȝeeaꝛnað hỳ loꝛ æt mannum ⁊ æt ȝode ꝛỳlꝛum ece eðlean.

XXXIX. fol. 56. b. BE CYRICAN.

Incip. Riht ir ðæt cirtene men cirtendon georne healdan mid rihte ⁊ cirtes cyrican æghpær geornlice peorþian ⁊ perian.
Expl. And utan ænne cyne hlafords holdlice healdan ⁊ freonda gehwylc oðerne healde mid rihtan getrywðan.

XL. fol. 59. BE EALLVM CRISTENVM MANNVM. (*Homilia.*)

Incip. Riht ir ðæt ealle cirtene men heora cirtendom rihtlice healdan. ⁊ ðam life libban þe heom to gebynað. æfter godes rihte. ⁊ æfter populd gerywenum.
Expl. Gelome undeprtandan þone mycclan dom þe pe ealle to cylon. ⁊ beorgan ur georne rið þone peallendan bryne. helle pites. ⁊ geearnian ur ða mærða ⁊ ða mynhða ðe god hæfð gegearpod þam ðe hir pillan on populde gewyrcað. Amen.

XLI. fol. 59. BE GODCVNDRE WARNVNGE.

Incip. Utan rwynian be bocan. geornе ⁊ gelome. hpæt þa gefornan da ðe god lufedon ⁊ godes lage healdon. ⁊ hpæt da ge foran. þa ðe god gnemedon. ⁊ godes lage bræcon. ⁊ pannian ur bewylcan. God wylf gedihte rwytole byrne. ⁊ ður rpræc on geap. dagum to Moyre þam henetogan. Loquere filiis isrl. & dices ad eos. Haec dicit dns. si in præceptis meis ambulaveritis & mandata mea custodieritis, &c.
Eala leofan men. be þylcan byrenan pe ur magon pannian. gif pe rwa pillað rmeagean upe deapre. rwa ur deapre ir. ⁊ re ðe ne cunne þæt leden undeprtanden hlyrte nu on englirc be ruman dæle. hpæt þæt leden cpeðe.
Fin. Dir rynd þa godes popd. þe god rylf gedihte ⁊ moyre befærte. ⁊ eall hit mæg to byrne æghpylcepe deode. gyme pe ðe pille. god ur gehealde. Amen.

ÞER IS SCRIFT ⁊ ANDETNES ÆGÐER TWEGRA GE GEÞADODRA. GE LÆWEDRA. ÐÆRA ÐE ÐÆS ANDGITES ÞABBAÐ. ⁊ ÐÆS LEDENES DEOPNESSE NE CVNNON.

Ðonne man to hir rcrifte gangeð. þonne rceall he mid rpyðe mycelum Godes ege. ⁊ eadmodnerre beforan hine abenian. ⁊ hine bidban pependne rtefne. þ he him dædbote tæce. ealna þæra gylta þe he ongean Godes pyllan gedon hæbbe. ⁊ he rceal him andettan hir mirdæda. þ re Sacerd pite hpylce dædbote he him tæcan pyle:. Ðonne rceal re Sacerd hine axian hpylcne Geleafan he to Lode hæbbe. ⁊ hine mænigfealdlice to hir raple þearfe trihtan. ⁊ mynegian ⁊ þur cpeðan:. Gelyfrt þu on Lod ælmihtigne. ⁊ on þone Sunu. ⁊ on þone Halgan Gart:. Gelyfrt þu þ ealle menn aprran rculon on Domes dæg of deape:. Of ðince ð þe ealles þær þe þu to yfele gepohte hæfrt. ⁊ gehoht. ⁊ gecpeden. pylt ðu forgyfon ælcon þæra þe pið þe æfre agyltan:. Lif he cpæð. Ic pylle. Cpeð him þonne to. Lod ælmihtig gemiltrige þin. ⁊ me geunne þ ic mote:. Fæst ælce dæge on þir Lengtene to Nones. ⁊ forgang hpit. gebeoph þe pið þa eahta Deah Dynna. þ þu þa ne gnemme. þ rynt Morþru. ⁊ Stale. ⁊ mæne Aþas. ⁊ unriht Lyrtung. ⁊ unriht Dæmed. ⁊ Lyfenyrre. ⁊ Tælnyrre. ⁊ Leare Gepitnyrre. ⁊ healð þa tpelf Ymbren dagas. þe on tpelf mondum beoð. ⁊ gebeoph þe pið Lyblacas. ⁊ Attor cræftas. ⁊ Dynne gelygenu. ⁊ Tpi rpræcnyrre. ofermodignyrre. ⁊ Lyrnerre oðra manna æhta. ⁊ ealle þas uncræftas þu georne forbuh. ⁊ lufas þinne Drihten mid eallum mode. ⁊ mid eallum mægene. ⁊ mid eallum mihtum. ⁊ mid ealne innepeardne heoran færtlice. ⁊ beo earmum mannum milde. ⁊ manþpæne. ⁊ ælmesgeorn. ⁊ cyricgeorn. ⁊ teoðunge geornе to Godes cyrican. ⁊ earmum mannum. þonne bið þe God hold ⁊ milde. ⁊ blide. ⁊ þu most mid him þonne pixian on ealna populda populd a butan ende gyf þu þur dest. ⁊ ic bidde þ þu aflecge me ealle þæt þu to yfele æfre gepohtest. forþon betepe þe ir þ rceamige nu hep beforan me anum ymmcge þonne eft on Domes dæge beforan Gode rylfum þæp eall hefen papu ⁊ hel papu. ⁊ eorð papu beoð ealle æt romne. þæp eall open byð. þ pe hep on populde doð. oðde gepencað. beo hit god. beo hit yfel. ælcon men þæp gedemed byð. be hir agenum gehpyhtum. þæp ur þonne geneprige pealdend ealna.

Desideratur homiliæ sequentis Rubrica.

Incip. Leofa man. ðe ir mycel þeapf. þ ðu þar dihtenlican tide geornе gepence. þonne þu aprran pylle bide þinne dihten eadmodlice forgifenneste ealna þæra rynna þe þu pið godes pillan gepohte hæbbe. þæra þe þu gemunan mæge.
Expl And geeapna ðe gode ælmihtigum. þ ðu to him cuman mote. ⁊ mid him pununge habban. ⁊ mid eallum hir halgum on ealna populda populd abutan ende. Amen.

XLIII. fol. 64. BE ÐÆS HALGAN SVNNAN DÆGES GEBEDE.

Incip. Leofan menn. undeprtanda ge eopne eall rpa eop mycel ðearf ir. þ ge eopper cpirtendomer gerceab pitan. ⁊ ge eac geleornian þ ge cunnan þæt ælc cpirten man mid nihte cunnon rceal. þ ir pater nr. ⁊ creda in dñ. ⁊ butan ge hit on leden geleornian magan. geleornið hit hupu on englirc þur.

Eala upe fæder þe on heofonum eart. a rý ðin nama ecelice gebletrod. ⁊ ðin nice dom ofer ur nixie rýmble. ⁊ ðin pylla gerýnðe. rpa rpa on heofonum eac rpa on eorðan. Geunn ur to hirru dæge. deghpamlicer forgyfenerr. ⁊ ur gemilðra. rpa rpa pe miltriað þam þe pið ur agyltaþ. ⁊ ne læt ðu ur cortnian ealler to rþýðe ac alýr ur fram ýfele. Amen.

Gloria Patri.

A rý lof. ⁊ pulder. fæder ⁊ runa. ⁊ halgum gaste. rpa rpa on fruman pær ⁊ gýt ir. ⁊ rymble bið in ealra populda populd. Amen.

Confeſſio Fidei Chriſtianæ. fol. 64. b.

Credimuſ in unum dñ patrem & filium & ſpñ ſcñ.

Se gelýfað on ænne god ælmihtigne þe ealle ðinc gerceop ⁊ gepophte. ⁊ pe gelýfað ⁊ geopne pitan. þ cpirt goder runu to mannum com. for eallef mancýnner ðeanfe. ⁊ þe gelýfað þ hine clæne mæden gebæne ſCA MARIA. þe næfne nahte peper gemanan. ⁊ pe gelýfað þ he mycel gedolode. ⁊ rtiðlice þnopode for ure ealra neode. ⁊ pe gelýfað þ hine man on rode ahenge. ⁊ hine to deaðe acpealdan. ⁊ hine rýðdan on eorðan bebýrigde. ⁊ pe gelýfað þ he to helle fepde. ⁊ ðæn of gehergode eal þæt he polde. ⁊ pe gelýfað þæt he rýðdan of deaðe aras. ⁊ pe gelýfað þæt he æftep þa to heofonum artah. ⁊ pe gelýfað ⁊ geopne pitan. þæt he on domef dæge to ðam miclan dome cýmð. ⁊ pe gelýfað þ ealle deade menn rculon þonne aprran of deaðe. ⁊ þone myclan dom ealle gerecan. ⁊ pe gelýfað þ ða rýnfullan rculon þanon onan to helle fapan. ⁊ ðæn a rýðdan mid deofelu punian on byrnendum fyre. on ecan forpýrde ⁊ ðær ænig ende ne cýmð æfre to populde. ⁊ pe gelýfað þ ða goðan ⁊ ða cpirtenan. þe hep on populde gode pel gecpemdon. þonne onan rculon into heofonum fapan ⁊ ðæn rýðdan punugе habban mid gode rýlfum. ⁊ mid hir englum. a. on ecnerre. AM.

Expl. And hir pillan a pýncan rpa pe geornoft magan. þonne geleanað he hit ur rpa ur leofoft býð him rý lof. ⁊ pulder. a a butan ende. Amen.

XLIV. fol. 65. b. BE ÐÆS MÆSSE PREOSTES GESCEADWISNYSSE.

Incip. Dæt rceall gepencan re ðe býð manna rapla læce. ⁊ heora dæda gepita þ gedal ⁊ þ gerceab hu he mannum heora dæda gerceriſe.

Expl. De he nýd pýrhta pær. þær ðe he porhte. Ælce dæde to rceade man pæplice for gode ⁊ for popolde.

XLV. fol. 66. b. BE SCRIFTVM.

Incip. On þirum rcriftе býþ rþýþe forð gelang for rýn goder manner nýd help. eal rpa on godum læte bið reocer manner lacnung.

XLV. fol. 67. BE SYNNA LACNVNGE.

Incip. Se læta ða rcel rafe punda pel gehælan he mot habban gode realfe to. Ne rýndon nane rpa ýfele punda rpa rýndon rýn punda. forðam ðuph ða. forþýrð re man ecan deaðe.

Expl. And be ðam þe man ongit hir heortan hneorunge. ⁊ hir rylfer geornfulnerre.

XLVI. fol. 67. b. BE ÐEODORES GESETNYSSE HV MAN SCEALL FÆSTEN ALYSAN.

Incip. Deodorur re halga ⁊ re goda birrop. gerette þer pædinge to býrne. ⁊ to lape ælcum þæpa þe hir gyltar pið god betan pyle. ⁊ ður cpæð. Se pæddon on þam penitentiale þ man rceolde don dædbote. for heafoblicum gyltu. geap oððe tpa. oððe þpeo on hlafe ⁊ on pætene.

Expl. Se þe ðuph hir lichaman gerýngige he eac þuph hir lichaman bete. þæt ir on fæftene. ⁊ on pæccan. ⁊ on gebedum. ⁊ on halrungum to gode mid heortan on brýrdnyrre. ⁊ mid teapa agoteneſſe.

I. fol. 69. b. INCIPIT LIBER PRIMVS CVM CAPITÖLIS ATQVE CVM SVIS SENTÏALIS.

ÐIS IS ÆREST ÐE FORMA CAPITVL ÞV ÞIT GEBYRAÐ TO FORESCEAFIENNE BE ÐÆRE SYNNE. *v. p.* 36.

Incip. Þit gebýnað þ re racenð rmeage rýnfulna manna bote be birgoper dome.

II. *Ib.* ÐE ÐAM MEN ÐE ON ÞIS YTEMESTAN DÆGE. ÞIS SYNNA GECYRRAN FYLE TO DÆDBOTE. þ ÞIM MAN ÐÆS NE FYRNE.

Incip. Sc̄ı iriðonur cp̄. þ pen pæne þ ðær manner roðe andetnýr ⁊ gecýpreðnýr.

III. fol. 70. BE ÐAM MENN ÐE GYRNÐ DÆDBOTE ⁊ pegnýrte. þ ir cpiſter lichama fop deaðer eȝe. ⁊ be ðam ðe him hir rpæc ofnimð. æp him hir rcipt tocýme.

Incip. Ðirrer ir þeanf þ re racenð rpa genaðne man fneſpiȝe.

IV. *Ib.* Be ðam men þe rmeað ýmbe hir rýnna andetnýrre.

Incip. Elf ænig man pilnað dæðbote to undepfonne fop hir rýnnum.

V. fol. 70. b. Be þam þe re man hine fop habban rceall on manegum þingum hir lifer luſta, ðýf he pýle hir rýnna bote habban.

Incip. An ir ðæt rihtpira man hneoprige hine rýlfne rpýlce he pið god foppoht rý.

VI. fol. 71. Be þam þe þam dæðbetan nýr alýfed ænige cýpinge to bricanne.

Incip. Sc̄ı ýriðonur þe þar boc rette rpecð ýmbe þa men þe dæðbote undepfoð.

VII. *Ib.* Be þam þe re dæðbeta æfter hir dæðbote hneopnýrre ne rceall gecýpran to ðirre populde gefeohte.

Incip. Ðalige geppitu cpeðað þæt hit ungedafenlice rý.

VIII. fol. 71. b. Be ðam þe re dæðbeta ne healt. þæt hir rcipt him tæcð.

Incip. Se halga aporтol cpýð rc̄ petrus þæt re man þe gecýrð æfter hir rinna bote.

IX. fol. 72. Be þam þe þam dæðbetan mæg beon gefealð þuph birgoper ðingunga fopgýfenner.

Incip. Nir þam birgope ne þam racenðe þam men to foppýrnanne rcipter.

X. *Ib.* Be þam menn þe gýrneð hurler æt oppenum life. ⁊ eft of ðam ýfele arired.

Incip. On þara haligra aporтola lare. ir geneht.

XI. fol. 72. b. Be þam þe re mærre pneort þone dæðbotan undepfon ne mot butan birgoper leafe. butan he þone. ð. genæcan ne mæge.

Incip. Ðam racenðe gedafenað roðlice þæt he geornlice armeage.

XII. fol. 73. Be þam dæðbetan on hpylcum timan him man fopgýfeneſſe don rcýle.

Incip. Ðar þeapar man healt begeondan fæ. mið cpirtenum folce. þ ir. þ ælc birgop biðæt hir birgopſtole on þone podnef dæg þe pe cpæðað caput ieiunium.

XIII. fol. 73. b. Be þam men þe bið hurl fopboden ⁊ undep þam fopðfæpð.

Incip. Be ðirrum ðingum ne cunne pe rmeagean nan oðer ðing.

XIV. *Ib.* Be þam men þe fop mirlicum gyltum to hir rýnna bote gecýpran pile mið fulne anbpýrdneſſe.

Incip. Se men re ðe mið manig fealdum leahtrum gebunden bið.

XV. *Ib.*

XV. *Ib.* BE iacobes æpend gepritе þæt halgan apostoles. on þam sægð hu man sceall fon done seocan man gebiddan ⁊ hine mid ele smyrian.

Incip. Þes tæcð scs iacobus ðæt gyf hwa geuntsumad beo þæt he gelaþige him to his scrift.

Fol. 74. HER ONGINÐ SEO ÓÐER BOC MID HIRE CAPITVLON. ⁊ MID ÞAM ÆFTER FYLGENDAN CpYDAN.

I. Be þam men þe silles man ofslihð.

Incip. Se læpeda man ðe oðerne ofslihð. butan gylte. færte. VII. gear.

II. fol. 74. b. Be þam pyrmen þe hi forligð. ⁊ ðonne for eze hyre bearn forðeð.

Incip. Gyf hwylc wif hyre cild amyrð innan hire mid dwence.

III. *Ib.* Be þam menn þe his ðeopan ofslihð for ðeof ðe butan his hundwebes gewitnesse.

Incip. Gyf hwylc man his æht ofslihð. ⁊ he nane gewitnesse næbbe þæt he forþohte sy.

IV. fol. 75. Be þam gif wif ofslyhð hyre wimman for andan.

Incip. Gyf hwylc wif for hwylcum lyðrum andan hyre wimman swingð.

V. *Ib.* Be þam men þe hine sylfne ofslihð for hwylcere gymeleasте. ⁊ be þam men þe for his gyltum bið gewitnod.

Incip. Se man ðe hine sylfne ofslihð mid sæsne oððe for hwylcum mislicū deofles onbsincge.

VI. *Ib.* Be þam men þe ungedafenlice hæmð. þæt is wið nytenum. oððe hine mid geong-licum besmiteð oððe sæsned man wið oðesne.

Incip. Se man ðe hine wið nytenu besmiteð. oððe sæsned man wið oðesne.

VII. fol. 75. b. Be þam þe æse bneceð oððe æfbwyce habbað.

Incip. Gif man æse bwycð færte. VII. gear.

VIII. *Ib.* Be þam men þa his æse forlæt. ⁊ be þam wife þe hine fes forlæt ⁊ oðesne cyrt.

Incip. Se man þe his siht æse forlæt ⁊ oðes wif nimð. he byð æse bneca.

IX. Be þam men þe hæfð his siht æse. ⁊ eac cyfese.

Incip. Se man ðe siht æse hæfð ⁊ eac cifese ne sylle him nan sneort husl.

X. *Ib.* Be þam men þe hæfð his siht æse. ⁊ gehert on ælðeodigum wifmen.

Incip. Gyf hwylc man wið oðres manner siht æse hæmð.

XI. *Ib.* Be þam men þe wifað on twam gesuftum. oððe wif nimð bnoðos æftes oðrum.

Incip. Gyf hwylc wif twezen gebnoðna nimð hyre to gemæccan.

XII. fol. 76. b. Be þam gif hwylc wif man bepeddod beo nis hit na alyfed. þæt hine ænig oðes man æt þam benearize.

Incip. Gyf hwylc wif bepeddod beo nis hit na alyfed.

XIII. *Ibid.* Be þam men ðe wif oððe mæden ofes nimð mid unsihtum ðingum.

Incip. Gyf hwa mid his ofes cnafte wif oððe mæden nydinga nymð.

XIV. *Ibid.* Be þam men þe þane wif man fram his hlafonde afandð. þe his wicnere bið. for unsihtū hæmede.

Incip. Gyf hwa mid his lot smencum. oðres manner folgese.

XV. fol. 77. Be þam ȝiſ mæden man bepeddod biþ. ȝ hine oþerne man þær berealſige hiſe unpilleſ.

Incip. Gyf hpylc mæden bepeddod bið. ȝ unbeſ ðam bið ȝeheſȝod.

XVI. *Ibid.* Be ðam ȝiſ iehabod mæden to hæmed ðince ȝeneſted.

Incip. Gyf hpylc piſ man ȝehabod bið. ȝemæneſ habeſ.

XVII. *Ib.* Be þam men þe on hiſ maȝan piſað. *Hæc eſt vera Rubr. Can.* XVIII. *vid.* MS. *Laud. F.* 17.

Incip. Gyf hpylc man piſiȝe on hiſ nehſtan maȝan.

XVIII. fol. 77. b. Be þam hu ſcſ ȝneȝoniuſ ſſpæc be unſihtum hæmede.

Incip. Gyf hpa mynecene ðe ȝodeſ bpyd byð ȝehaten him to piſe nimð.

XIX. *ibid.* Be þam men þe ȝelomlice piſ ðinȝ beȝæð.

Incip. Niſ na alyfed æniȝum cniſtenum men nu. þæt he oftoſ piſiȝe þonne tupa.

Rubrica quæ ſequitur non eſt Epigraphe alicujus Canonis, ut patet ex Cod. Laud. F. 18. *ſed ſcriba, ſe errâſſe ſentiens, de proprio hanc addidit, ne errâſſe deprehenderetur.*

XX. fol. 78. Ðæſ æſſa cpiðe ȝ ðeſ æftſa iſ eal an. þeah he þuſ todæled ſy.

Incip. Fiſ eal ſſa ȝyf hyſe foſman pepe foſðrið ȝebyſiȝe.

XXI. *Ibid.* Be ðam hu ȝeſyn hyſan heoſa ðeapaſ healdan ſculon foſ ȝode.

Incip. Ðaliȝe ȝeſſitu tæcað hpæt æȝhpylcum ȝeleaffullum pepe to donne iſ.

XXII. fol. 78. b. Be ðam men ðe ȝedpollice ðinȝ beȝæð.

Incip. Giſ hpylc man hiſ ælmeſſan ȝehate. oððe bpinȝe to hpylcum pylle.

XXIII. *ibid.* Be ðam þe alyfed niſ idele hpatunȝa to beȝanne.

Incip. Niſ na foðlice æniȝum cniſtenum men alyfed. þæt he idele hpatunȝa beȝa.

XXIV. fol. 79. Be manſpaſe ȝ hu man ſceall þæt ȝebetan.

Incip. Gyf hpylc læpede man hine foſſpeniȝe. ȝ he pite þæt he manſpeniȝe.

XXV. fol. 79. b. Be ſtale.

Incip. Gyf hpylc man ſtele deoſſyfðe þinȝ.

XXVI. *ibid.* Be leaſſe ȝepitneſſe.

Incip. Gyf hpa on leaſſe ȝepitneſſe beo.

XXVII. *ibid.* Be unþpæfneſſe pið hiſ nextan.

Incip. Soðlice niſ nanum cniſtenum men alyfed þæt he on ȝodeſ cyſican ȝode lac offniȝe.

XXVIII. fol. 80. Be hat heoftnyſſe.

Incip. Gyf hpylc man to ðam hat heoft ſy. ȝ ſtnanȝ mod.

XXIX. *ibid.* Be þam men þe a þaſ fylð. þæt he to ſibbe fon nele pið hiſ nyhſtan.

Incip. Se man þe foſ hpylcepe unȝeðpæfneſſe pinð pið hiſ nextan.

XXX. *Ibid.* Be þam men þe alyfednif þæt æniȝ man hiſ feoh to unſihtum ȝafole fylle.

Incip. Ælcon ȝeleafſullum men iſ foſboden þæt he hiſ feoh ne hiſ æhta to nanum unſihtū ȝafole ne læne.

EXPLICIT LIBER SECVNDVS.

HER

ÞER ONGINÐ ÐE FORMA CAPITVL.

I. fol. 80. b. Be ȝehabobþa manna piꝛunȝe.

Incip. Gÿꝛ mæꝛꝛe þꝑeoꝛt oððe biacon piꝛiȝen þoliȝen heoþa habeꝛ.

II. *Ibid.* Be þam men þe ȝÿnnð habeꝛ.

Incip. Gÿꝛ mæꝛꝛe þꝑeoꝛt ȝeleahtꝛoð þæꝛ mið heꝛoðlicon leahtꝛon æꝛ he ȝehabob þæne.

III. fol. 81. Ðꝛt be mæꝛꝛe þꝑeoꝛtum. Hic Titulus, in Cod. *Laud.* F. 17. omittitur.

Incip. Gÿꝛ mæꝛꝛe þꝑeoꝛt oþðe biacon man oꝛꝛlea.

IV. *Ibid.* Ðꝛt be ȝobeꝛ þeopum.

Incip. Gobeꝛ ꝛaceꝛbaꝛ ȝ biaconaꝛ ȝ oðꝛe ȝobeꝛ ðeopaꝛ. þe on ȝobeꝛ temple.

V. *Ibid.* Be ðam hu ꝛe ꝛaceꝛð hine healðan ꝛceall ȝ ꝛe biacon.

Incip. Ða ꝛaceꝛbaꝛ ȝ biaconaꝛ ȝ ða ȝobeꝛ þeopaꝛ þe hi ꝛÿlꝛ ne maȝan ne nellað. In Cod. *Laud.* F. 17. *hic Canon nulla distinctus Rubricâ, ad præcedentem pertinere videtur.*

VI. fol. 81. b. Be biꝛcopum ȝ be oðꝛum ȝobeꝛ þeopum.

Incip. Soðlice eallunȝa iꝛ ꝓoꝛþboðen on halȝum bocum ælcon biꝛcope. ȝ abbobe. ȝ meꝛꝛe þꝑeoꝛte.

VII. *Ibid.* Be þam ȝehabebum mannum þe heoꝛa ꝓeoh lænað to hÿne.

Incip. Gÿꝛ biꝛcop oððe mæꝛꝛeþꝑeoꝛt oðða hꝓÿlc ȝobeꝛ þeop.

VIII. *Ibid.* Ðꝛt be ȝehabobꝛa manna picnunȝum.

Incip. Niꝛ nanum mæꝛꝛe þꝑeoꝛte alÿꝛeð. ne biacone.

IX. fol. 82. Be þam þe ȝehabob man ȝeðoꝛt pæðenne nimð pið piꝛman.

Incip. Se piht ȝobeꝛ ðeop. þe mið ȝobeꝛ þeoꝛbome abÿꝛȝob bið.

X. *Ibid.* Be þam ÿlcan.

Incip. Se munuc þe hine ꝛÿlꝛne ȝode behæt. ȝ ðone halȝan ꝛeȝol unbeꝛꝛehð.

XI. *Ibid.* Be munecaꝛ miꝛhealbenneꝛꝛe ȝ mÿnecyne.

Incip. Se munuc ȝ mÿnecÿne þe ȝode ꝛÿlꝛ̄u beoð ȝehalȝode.

XII. fol. 82. b. Be piꝛ maneꝛ ðenunȝa on ȝobeꝛ peoꝛode (þe) to (hiꝛe) ne ȝebÿꝛað.

Incip. Gelomlice pe habbað ȝeꝛæd on halȝum bocum þæt hit alÿꝛed niꝛ.

XIII. *Ibid.* Be ðam þe ælc ꝛaceꝛð ꝛceal cunnon hiꝛ ȝeꝛihta.

Incip. Ælcon ꝛaceꝛde ȝebÿꝛeð þæt he cunne þa halȝan laꝛe.

XIV. *Ibid.* Be þam þe ꝛc̄ꝛ auȝuꝛtinuꝛ ꝛenðe to ꝓome to ꝛc̄e ȝꝛeȝoꝛie. ȝ hu ꝛc̄ꝛ ȝꝛeȝoꝛiuꝛ him anðꝛꝛeꝛe ꝛenðe.

Incip. Sona ꝛꝓa ꝛc̄ꝛ auȝuꝛtinuꝛ on enȝla ðeode ꝛulluht ȝebꝛoht hæꝛde.
Expl. Ac hea þeaꝛꝛe þæt he hit anðette ȝ bete ꝛꝓa him hiꝛ ꝛcꝛiꝛt tæc.

XV. fol. 83. b. Be ðam þe ðam ꝛaceꝛðe naht ne ꝛꝓemað þæt he pihtꝛiꝛ beo. ȝiꝛ he ðam unpihtꝛiran ꝛtÿꝛan nele heoꝛa unpihteꝛ.

Incip. Se halȝa apoꝛtol pauluꝛ læꝛeð ælcum mæꝛꝛe ꝓꝛeoꝛte þe ȝobeꝛ ꝛolce to laꝛeoꝛe ȝeꝛet bið.

XVI. fol. 84. Ðe Mæꝛꝛe ꝓꝛeoꝛte(ꝛ) ꝺꝛohtnunȝe.

Incip. Ælc mæꝛꝛe ꝓꝛeoꝛt ꝛceal beon ꝛꝓa he ȝehaten iꝛ ꝛaceꝛð.

EXPLICIT LIBER TERTIVS.

HIT IS ÐEAH TOÞITANNE. ÞÝI ÐEOS FEORÐE BOC SY VNCAPITVLOD NV ÐA æþnan bec ýnd ȝecapitulode. Þ ir þonðon þe þeoȝ þeoþðe boc ir ȝenumen oþ ðam þrym bocum. ⁊ Þ man on ðam þrym bocum hnaðe þindan ne mæȝ. hit man þint on þirrene þeoþðan. æȝhen ȝe be manum þinȝum ȝe be lærran openlicon ⁊ hnædlicon.

I. fol. 84. b. *Incip.* Ðiþ hýlc birceop man oþ rlea ðolizȝe hiȝ habeȝ. ⁊ þærte xii. ȝeap. þa vii. on hlaþe ⁊ on pætene. ⁊ ða v. þærte. iii. ðaȝaȝ on þæne pucan. ⁊ ða oþþe bnuce hiȝ meteȝ.
Continet hæc Sectio Paragraphos XX, qui sic se habent.
Expl. Ne bete þe ðeoppon. Þ ir. vii. ȝeap þulle. ⁊ behneoprizȝe æfne.

II. fol. 87. IVDICIVM DE PECCATIS MVLTIS.

Incip. Ðeo æneȝte þonlætneȝ ir ýþnena þulpiht. þeo æftne ir ȝoðeȝ luþu.

III. fol. 87. b. DE EPIS VEL PRS SEV DIACONIS. AMMONITIO QVOMODO IVDICANTVR CVM PECCANT.

Incip. Biscop ȝýþ he ðeahnunȝa licȝe. æftes canoneȝ ðome.

IV. *Ibid.* DE LAYCIS QVOMODO PENITEANT.

Incip. Læpeðum men him piþ aȝenðe ȝiþ he oðneȝ ceopleȝ piþ pemme.

V. fol. 88. DE SACERDOTIBVS.

Incip. Saceþð re ðe þuph unýþfe rpece oððne þuph ȝeýhðe.

VI. fol. 88. b. DE IVVENIS.

Incip. Lýtel cniht ȝiþ he býð þam manan oþðýðceð in hæmeðe.

VII. fol. 89. DE MARITIS VEL PVERIS CVM IMPIE AGANT IN PECORA.

Incip. Ða hþylc ceopl þa mið hiȝ piþe in monaþ able hæme.

VIII. *Ibid.* De paganiſ quomodo nubant. & de hiſ que [qui] per ignorantiam ſiȝ [bis] baptizati ſunt. & de hiſ qui per adulterant [adulterum] preſbiterum baptizati ſunt. & de hiſ qui ſponte ſiſ [bis] baptizati ſunt.

Incip. Ða hþylc hæþen man þa þopleteð hæðen piþ in hiȝ anpealðe.

XI. fol. 89. b. DE INFANTIBVS NON BAPTIZATIS.

Incip. Cild ȝýþ hit hæðen þpelte.

X. fol. 90. DE PRESBITERO NON BAPTIZATA.

Incip. Ða hþylc mæſſe ppeoſt re ðe þæt pite. Þ he unfullod ſý.

XI. *Ibid.* DE GENERATIONIBVS QVOMODO POSSVNT NVBERE.

Incip. In þam þpiðdan cneope mið ȝnecum. mot man piþ niman. in þiftan mið nomanum.

XII. fol. 91. DE MONACHIS SCIMONIALIBVS & SACERDOTIBVS.

Incip. Munuc oððe ȝehalȝod þæmne. ȝiþ hi heo þonlicȝe.

XIII. fol. 91. b. (DE) CONIVNCTIONE & ALIORVM CAVSIS.

Incip. Tpeȝen ȝebnoðna motan tpa ȝeýftno to piþe habban. ⁊ þæðep. ⁊ runu moþon. ⁊ hohtoþ.

XIV. fol. 92. DE LAVACRO MARITI VEL ALIOꝝ CAVSIS.

Incip. Ceopl ȝiþ he mið hiȝ aȝene piþe hæme. ðnea hine æp he in cýncan ȝa.

XV. fol. 92. b. DE ETATE PVERI VEL PVELLE QVOMODO SIBI DOMINENTVR.

Incip. Feopentýne pintep mæðen heo mot aȝan hiþe lichaman ȝepealð.

XVI. fol. 93.

XVI. fol. 93. ITEM DE GENERATIONIBVS IVNGVNTVR.

Incip. On ðæpe pixtan cneopixxe ȝeleoxe men hi motan ȝeramnixean.

XVII. fol. 93. b. DE HOMICIDIIS VEL INCESTIS MVLIERIBVS.

Incip. Modop ȝix heo oxxlea hipe beapn.

XVIII. fol. 94. DE SACRIFICIIS QVÆ DEMONIS IMMOLANTVR.

Incip. Lix man meblicex hpæt hpeȝu deoxlū onxeȝð. pæxte an ȝeap.

XIX. fol. 95. DE HOMICIDIIS VEL LIVORIBVS QVE IN HOMINE PERFECTA SVNT.

Incip. Lÿx man rlÿhð oðexne on mopð on eoppan mode. ȝ be ÿdnexxe.

XX. fol. 95. b. DE IVRAMENTO.

Incip. Se ðe man aðe rpexixe in cÿrican oððe in euanȝelio.

XXI. fol. 96. DE OPIBVS DNĪ DEI ET DE VCHARISTIA ET MINISTRATIONE.

Incip. Da þe on runnan dæȝe pÿncead. ȝnecax ða men æneft popdum þneatixeað.

XXII. fol. 96. b. DE MISSARVM CELEBRATIONE.

Incip. Fop popð xenedne munuc man mot rona rinȝan mærran þÿ ðriddan dæȝe.

XXIII. fol. 97. ANTE NATALEM DNĪ MISSARVM CELEBRATIO.

Incip. On ðæm æppan dæȝe æt ȝeolum æt none. riðdan mærre bÿð ȝerunȝen. heo ȝepeopdiað pomane. ȝnecax to æxenne ðonne æxen bið ȝerunȝen.

XXIV. fol. 98. DE VCHARISTIA PERDITA.

Incip. Lÿx man in ȝemelearte hupel xoplore.

XXV. fol. 98. b. DE CYBO SCIFICATO ET DE HIS QUI INMVNDA GVSTANT.

Incip. Lix man xopleore ȝehalȝodne mete hpÿlcne hpuȝu dæl.

XXVI. fol. 99. DE PORCIS.

Incip. Lix rpÿn eteð mÿnten xlæxc ȝ manner blod bÿrixeð.

XXVII. fol. 99. b. DE PISCIBVS.

Incip. Fixax man mot ðicȝan þeah ðe hÿ deade rÿn ȝemette.

XXVIII. *Ibid.* DE APIBVS.

Incip. Beon ȝix hi mannan acpellað. cpelle hÿ man hpaðe. ȝ ete man þæt hunix þæt hÿ pnohton.

XXIX. fol. 101. DE ADVLTERIIS.

Incip. Lÿx hpÿlc man pixȝe on hix nextan maȝan oððe on hix ȝexæðexan.

In eadem pagina extat hæc notula. Me rcripsit pulxgeatus rcriptor prgonnenrir. ora obsecro per iprius nomir cormi ratorem. Amen. Et qui me rcripsit rempes sit felix. AMEN.

Vero simile etiam est Codd. superiores litt. A. & B. insignitos, ab hoc Wulfgeato fuisse scriptos.

Fol. 101. b. INCIPIT EPISTOLA DE CANONIBVS.

Ælfricus humilis frater. uenerabili Episcopo Wulfsino salutem in Dnō. Obtemperauimus iussioni tuæ liberanti animo. sed non ausi fuimus aliquid scribere de Episcopali gradu. quia

uestrum est scire quomodo uos oporteat optimis moribus exemplum omnibus fieri. et continuis ammonitionibus subditos exhortari ad salutem quæ est in Christo Iesu. Dico tamen quod sæpius deberetis uestris Clericis alloqui et illorum negligentiam arguere. quia pene Statuta Canonum & Sanctæ Ecclesiæ religio uel Doctrina eorum peruersitate deleta sit. Ideoq; libera animam tuam & dic eis quæ tenenda sunt Sacerdotibus & Ministris Christi. ne tu pereas pariter si mutus habearis canis. Nos uero scriptitamus hanc Epistolam quæ Anglice loquitur quasi ex tuo ore dictata sit et locut(a) esset ad Clericos tibi subditos, hoc modo incipiens.

I. BE PREOSTE SYNODE.

Incip. Ic secge eop Pheortum. þ ic sylf nelle bepan eoppe gymeleaste on eoppum þeopdome. ac ic secge eop soðlice hu hit geset is be Pheortum.

Expl. Crist crædð be his þenum þe him þeniað geopnlice þ hy sceoldon beon on blysse a mid him. þæs þæp he sylf bið on þam soðan life. þam is pulbop ȝ punðmynt a to populb. Amen.

Epistola hæc apud Gulielm. Lambardum in Archæon. & H. Spelman. in Conc. Vol. I. mutila in fine est, quæ in parte suppleri potes ex hoc exemplari, cui etiam nonnulla in fine desunt; quæ autem supplenda sunt ex integrâ Epist. in Cod. C. C. C. C. cujus nota L. 12. ex hac etiam Epistola deprompsit doctiss. Hickesius illud contra Pontificios Gram. suæ Anglo-Sax. cap. XII. pag. 58. Sed ex Latino Cod. qui olim fuit Eccles. Wigorn. nunc autem C. C. C. C. nefarius aliquis, non nostræ Religionis, erasit hæc verba restituta a libro Exoniensi. Non sit tamen Sacramentum corpus eius, in quo passus est pro nobis, nec sanguis eius, quem pro nobis effudit, sed spiritualiter corpus eius efficitur & sanguis, sicut Manna, quod de celo pluit, & aqua, quæ de petra fluxit.

II. fol. 111. DE SECVNDA EPISTOLA. QVANDO DIVIDIS CRISMA.

Animadversio in manu recentiori forsan Matth. Parkeri. **This Epistle Elfrike sent to Wulfstane Archbishop of York as it appeareth by a boke of Exeter Churche.** *Qui quidem liber nunc exstat in Bibliotheca Coll. C. C. Cantab. Notâ L. 12. insignitus.*

Incip. Eala ge mærre pheortar mine gebroðru. pe recgað eop nu þæt pe æp ne sædon.

III. fol. 124. EVGLII.

* *Esto consentiens adversario.*

Incip. Matheus se godspellere awrat on anum godspelle. þæt ure hælend sæde. to his halgum apostolum þa ðe hes on populde punodon mid him. his lare sylizende swa hpæðep swa he sende mancyn læresende mid pundrum ȝ tacnū. ȝ he alle gehælde þe him to comon swa eallum untrumnyssum. ȝ ða deadan aræsde. Da sæde he ðus. swa swa se hes recgan sylladð. In illo tpr. dix ihs discipulis suis. Esto consentiens aduersario tuo cito dum es in uia cum illo. Et rl. Dæt is on enzlisce spræce. Beo ðu eopnorlice spiðe gebeorgul mid gebizedū mode.

Expl. Geaðize us se ælmihtiza god. þ we mazon eop reccan his halzan lare ofer. ȝ eop gehýpprumnysse. þ ze þa lare apenden to peopcum. eop to þeapse. se þe leofað ȝ rixað a to populde. Am.

* *Hæc Hom. est pars posterior Epist. Ælfrici ad Wulfgetum.*

IV. fol. 130. b. DOMINICA POST ASCENSIONEM DNI.

Cum autem venerit paraclitus quem ego mittam vobis à patre. Et rl.

Incip. Se hælend hes on life mid his halzum apostolum ȝ mid mannum puniende. ȝ manezra pundra sýncende. on þære ylcan mihte ðe he on mepzen þnopode. sæde his folzepum on his sundunze þus :- Donne se sopop zart cymð þe ic eop arende sam minum sæbes. se ðe soðsærtnysse zart :-

Expl. And micel sporop him sær on þam zeseohte est. þæt se sylfa hi sannode þe him symle mihte on þam zepinne gehelpan þæt hi hæfdon rize. ȝ æfter þam rize heom zesælde sopzifan. ȝ done ecan punðmynt on puldre mid him. Se þe a rixað on ecnysse. AMEN.

V. fol. 136. b. DE ANTICRISTO.

Incip. Leoran men understandað sýðe zeorne. þ ze pihtlice ȝ sæslice þ healdon. *v. supra.*

VI. fol. 138. DOMC. I. DE ADVENTV DNI.

Incip. Dises dazes senung. ȝ þisse tide mænð sprecað ymbe zodes to cyme. *v. supra.*

VII. fol. 142.

VII. fol. 142. DOM̄C. II. DE ADVENTV DN̄I.

Incip. Se godspellere lucaſ appat on ðirum dæȝðerlican godspelle. *Vide ſupra.*

VIII. fol. 148. b. De deſcenſu Chriſti ad inferos (*manu recenti.*)

Incip. Nu habbað eop ȝeræd andſealdlice þ godspel ðe ſe diacon ræddе nu ætforan uſ eallum. hu criſt on þyſum dæȝe of deaðe aras. Nu pylle pe eop ȝyt reccan hu he to helle arah. ⁊ þone deofol ȝebanð. ⁊ þanon ȝelædde ealle ða þe him her on liſe ȝecorene wæron.

Expl. Bliſſiȝe nu eall mann cynn, forðan þe criſtes blod wæs aȝoten for ealler mann cynnes hæle. ⁊ bliſſian huru þa ðe hiſ æriſte ȝelyfað ⁊ weorðiað. ðe leofað ⁊ rixað mid fæder ⁊ mid ðam halȝan ȝaſte. on þyſſnefre ðyſſme huruh ealra worulda worulð. AMEN.

IX. fol. 154. b. *De Antichriſto ejuſque miraculis* (*manu neotericâ.*)

Incip. Menn behofieð godre lare. ⁊ ſyðoft nu on þyſſum timan. *Vide ſupra.*

X. fol. 157. IN ASSVMPTIONE SCE MARIE VIRG.

Intravit ihs̄ in quoddam caſtellum, & reliq.

Incip. Se hælend becom into ſumere eaðelican byriȝ. ⁊ an mið maritha ȝehaten ȝelaðode hine to hire ȝeneorðe. heo hæfde ane ſuſtor maria ȝehaten. ſeo ſet æt drihtnes fotum. ⁊ ȝeorne hir lare hlyſte. Marða roðlice hire ſuſtor eode carfful ymbe drihtnes þenunȝe.

Expl. Uton nu ȝeornlice biddan þa eadiȝan marian þe nu to dæi fæſ ahafen ⁊ ȝeufenod bufan enȝle þſyſſme. þ heo uſ þinȝie to þa ælmihtiȝan ȝode. ſe ðe leofað ⁊ rixað. on ealra worulda worulð. AMEN.

Cod. JVNII. I. *Liber Homiliarum Normanno-Saxon. auctore Orm vel Ormin, Ormulum dictus: in fronte libri, (quod olim fol. vacuum) ſcriptum repperi Alphabetum quoddam, Anglicum inſcriptum, litteræ verò ſunt Runicæ, & nunc publici juris factæ, in Theſauro Grammatico-critico lingg. vett. Septent. Ib. quoque exſtat nomen Jani Vitis ab eo ſcriptum (ut veriſimile ſit) Bredæ. 1652. Febr. 6. qui tunc temporis, forte libri fuerit Dominus, priuſquam in cl. Junii devenerit manus.*

1. Præfigitur Epiſtola (ut ita dicam) nuncupatoria, ſic exordiens. Nu broþerr pallt̄. broþerr min. affte þe flæsheſſ kinde. ⁊ broþerr min i criſſtendom. þurh fulluhht. ⁊ þurh tnorre. ⁊ broþerr min i ȝodeſſ hus ȝet o þe þride piſe. þurh þatt pitt hafenn takenn ba. an nedhell boc to follȝhenn. unnderr kanunnkeſſ had. ⁊ lif. Sua ſumm ſannt appſtin ſette. Ic hafe don ſua ſumm þu badd. ⁊ forbedd te þin pille. Ic hafe pennd innt̄ill ennȝliſh. ȝoddſpelleſſ hallȝhe lare. Affte þ littlе pitt þatt me min drihhten hafeþ lenedd. þu þohhteſſt tatt itt mihhte pel. till mikell ſname turrinenn. ȝiff ennȝliſh folc forr lufe off criſt. itt pollde ȝerne lernenn. ⁊ follȝhenn itt. ⁊ fillen itt. þiſ þohht þiſ word þiſ dede. and forrþi ȝerrnderſſt tu þ icc. þiſſ werrc þe ſhollde pirrkenn. ⁊ icc itt hafe forþedde:. Acc all þurh criſteſſ hellre. ⁊ unnc birrþ baþe þannkenn criſt. þ itt iſſ broht till ende. Icc hafe ſammned o þiſſ boc. þa ȝoddſpelleſſ neh alle:. þatt ſinndenn o þe meſſe boc. In all þe ȝer att meſſe.

And aȝȝ afftерr þe ȝoddſpell ſtannt þ tatt te ȝoddſpell meneþ. þatt mann birrþ ſpellenn to þe folc. Off þeȝȝre ſaple nede. ⁊ ȝet tæþ tekenn maſte inoh. þu ſhallt tæþ onne ſinndenn. off þatt tatt criſteſſ hallȝhe þed:. Birrþ trorrenn pel. ⁊ follȝhenn.

Icc hafe ſett her o þiſſ boc amanȝ ȝodſpelleſſ worrdeſſ. All þurh me ſellfenn manig word. þe nime ſua to fillenn. Acc þu ſhallt ſinndenn þatt min word. Eȝȝhæþ þæþ itt iſſ ekedd:. Maȝȝ hellpenn þa þ þædenn itt. To ſen. ⁊ tunderrſtandenn. All þeſſ te bettere hu þeȝȝm birrþ. þe ȝoddſpell underrſtandenn. ⁊ forrþi trorre icc þatte birrþ. Fel þolenn mine worrdeſſ. Eȝȝhæþ þæþ þu ſhallt ſinndenn hē:. Amanȝ ȝoddſpelleſſ worrdeſſ. Forr ſhaſe mot to lædedd folk. Lanrrpell off ȝoddſpell tellen:. He mot pel ekenn manig word. Amanȝ ȝoddſpelleſſ worrdeſſ. ⁊ icc ne mihte nohht min ſerrſr. Aȝȝ þi ȝoddſpelleſſ worrdeſſ. pel fillen all. ⁊ all forþi. Shollde icc pell offte nedе. Amanȝ ȝoddſpelleſſ worrdeſſ don. Min word. Min ſerrſt to fillenn. ⁊ te bitæche icc off þiſſ boc. allſ it ſemeþ. All to þurrhſekenn illc an ſerrſt. ⁊ to þurrhlokenn offt:. þatt upponn all þiſſ boc ne be. nan word tæn criſteſſ lare. Nan word tatt ſriþe pel ne be. to trorrenn ⁊ to follȝhenn. &c.

And þa se pilenn ꝥall þiꝛꝛ boc:· Efft oþepp ſiþe ꝑꝑitenn:· Himm biddе icc ꝥ het ꝑꝑite ꝓihht. Spa ꝥumm þiſſ boc him tæcheþ. All þpeꝑꝑt ut affrepp þatt itt iſſ:· Vpp o þiſſ ſiꝑꝑſte biſne. piþ all ſpillc ꝓime allſ hep iſſ ſett. piþ allſe fele popdeſſ. ⁊ tatt he loke pel þætt he an boc ſtaff ꝑꝑite tpiggeſſ. Eggphep þæp it upp o þiſſ boc. iꝛꝛ ꝑꝑiten o þatt piſe. Loke he pel ꝥ het ꝑꝑite ſpa ſopp he ne magg nohht elleſſ. on ennglirꝛh ꝑꝑitenn ꝓihht te popd. þatt pite he pel to ſoþe. ⁊ giff mann pile pitenn phi icc hafe don þiſſ bede. phi icc till ennglirꝛh hafa pennd godſpelleſſ halıghe lape. Icc hafe itt don ſopþi ꝥ all Cꝓiſſtene follkeſſ bepphleſſ ——— ⁊ tæꝑꝑope hafe icc tuꝑꝑnedd it. inntill ennglisshe ſpæche:· Fop þatt i pollde bliþelıg. þatt alle ennglisshe lede. piþ æpe ꝥhollde liſſtenn itt. piþ hepꝑte ꝥhollde itt tꝓoppenn. piþ tunge ꝥhollde ſpellen itt. piþ bede ꝥhollde itt follghenn, &c.

Icc ꝥ þiſſ englisſh hafe ſet englisshe menn to lape:· Icc paſſ þæp þæp i cꝓiſſtneb paſſ. Oꝑꝑmin bi name nemmnedd. ⁊ icc oꝑꝑmin full innpaꝑꝑþliġ piþ muþ. ⁊ ec piþ hepꝑte. hep bidde þa cꝓiſſtene menn. þatt hepenn oþepp pedenn. þiſſ boc:· hemm bidd icc hep þatt tegg. fopp me þiſſ bede biddenn. þatt bꝓoðepp þatt þiſſ ennglisſh ꝑꝑitt. allꝑ æpeſſt ꝑꝑat. ⁊ ꝑꝑohhte:· ꝥ bꝓoþep ꝓopp hiſſ ſpinnc to læn:· Soþ bliſſe mote finden. A Ꝍ.

Da godꝛpelleſſ alle þatt icc hep o þiſſ boc magg finbenn:· Hemm alle pile icc nemmnenn hep. Bi þeggpe ſiꝑꝑſte popdeſſ. ⁊ tale pile icc ſetten to. to don gup tunbeꝑꝑſtannbenn. Hu fele ſinndenn o þiſſ boc. godbſpelleſſ unnbeꝑꝑ alle.

Tunc ſequitur ſyllabus ſive Recenſio ſingularum Sectionum ex ſacris Evangeliis & Actibus Apoſtolorum, de quibus, in ſuo ordine tractatur. Quot vero Lectiones fuerint incertum eſt, quia folia bina exſcinduntur: Lectionum vero Paraphraſticarum 242, quarum Tituli in ſyllabo etiamnum leguntur, 31 duntaxat in hoc Cod. cernuntur. Ubi vero volumina quæ reliquas continebant deliteſcunt; cum illis qui maxime ignari ſunt juxta neſcire me fateor.

Ex Auctoris in librum ſuum præfatione.

Diſſ boc iſſ nemmnedd oꝑꝑmulum:· Foꝑꝑþi ꝥ Oꝑꝑm itt ꝑꝑohhte. ⁊ itt iſſ ꝑꝑohht off quaþꝑigan:· off godbſpell bokeſſ foꝑꝑne ———
And all þuſſ þiſſ ennglisshe boc. iſſ oꝑmulum gehatenn. ———

Columna prima, in imâ paginâ

Incipit Exordium libri his verbis. All mann kinn ſna ꝥ adam paſſ. þuꝑꝑh bꝓihhtin ꝑꝑohht off eoꝑꝑe. Anan till ꝥ itt cumenn paſſ. Till cꝓiſteſſ dæþ o pode All ſop till helle fopp ꝥ gillt. þætt adam haffde gilltedd:· Duꝑꝑh ꝥ he godeſſ bode popd fopꝑꝑlette fopp litell nede.

I. col. 2. Scđm Luc. 1. fuit in diebus herodis regis judee ſacerdos quidam nemine Zacharias.

Incip. Ann ꝑꝑeoꝛt paſſ onn hepodeſſ dagg:· amanȝ iudiſskenn þeode. ⁊he paſſ gehaten Zacapige ⁊ haffde an duhhtiȝ piꝛ. ꝥ paſſ off aaponeſſ dohhtpeſſ. ⁊ gho paſſ Elyſabæþ gehaten.

II. col. 4. Scđm Lucam. Dixit Zacharias ad angelum, unde hoc ſciam ego enim ſum ſenex.

Incip. Da ꝛeggde Zacapiaſſ þuſſ. Till godeſſ ennġell ꝓone. þuꝑꝑh ꝑhatt magg icc nu ꝑitenn þiſſ. þatt itt me mughe puꝑꝑþenn:· ꝑitt ſinndenn off ſpillc elde nu:· datt ꝑitt ne mughenn tæmenn.

A col. 12. deſunt omnia, uſque ad col. 29.

III. col. 53. Scđm Lucam. Miſſus eſt angelus Gabriel a deo in civitatem Galileæ.

Incip. Me mineꝑꝑ ꝥ icc ſeggde gop. nu litel æp o þiſſ lape. þatt godeſſ ennġell gabꝛiæll paſſ ꝛennd till Zakapiġe. to kiþenn himm ꝥ he iohan Bapꝑtiſſte ꝥhollde ſtꝑeonenn. ⁊ ec icc ſeggde gup ꝥ he paſſ ſennd till ſanncte Mapge. to kiþenn ꝥ gho ꝥhollde ben off halıge gaſt piꝑꝑ childe.

IV. col. 66. Scđm Lucam. Exſurgens Maria abiit in montana cum feſtinatione.

Incip. Datt tatt te laffdiȝ Mapge. ꝓop ꝛꝑa ꝛumm þe godbſpell kiþeꝑꝑ. to ſpekenn piꝑꝑ elyſabæþ. Icludiȝ landeſſ munntell:· þæp gho piꝑꝑ hipe macche paſſ. inn an iudiſskenn cheſſtepe.

Inter coll. 68 & 77, deſunt folia bina, quibus continebatur Ormini ſive Ormi expoſitio in illud S. Lucæ.

V. Elyſabeth impletum eſt tempus pariendi, & peperit filium.

Et pars prior expoſit. ejuſdem in illud D. Matthæi.

VI. Cum eſſet deſpõſata mater Jeſu Maria, Joſeph; antequam convenirent.

VII. col. 83.

VII. col. 83. Scđm. Lucam. Exiit edictum a Cæſare Auguſto ut deſcriberetur.

Incip. An romamſhe kinȝ paſl auȝuſſtuſl ȝehatenn. ȝ he paſſ pupþenn kinȝ off all mannkinn onn epþe. ȝ he ȝann þennkenn off himmſelf:. ȝ off hiſſ mickle miche. ȝ he biȝann to þennkenn þa. ſpa ſum þe kiþeþþ. off þatt he pollde pitenn pel. hu mikell fehh himm come.

VIII. col. 87. Scđm Lucam. Paſtores loquebantur ad invicem, tranſeamus uſque Bethleem. &c.

Incip. Foppþ pihht anan ſe time comm þ upe þpihhtin pollde ben bopenn i þiſſ middell æpð. fopp all mann kinne nede. He chæſ himm ſone kinneſſ menn. all ſpillke ſumm he pollde. ȝ ȝ phæp he pollde bopenn bene he chæſ all att hiſſ pille.

Inter coll. 95 *&* 105 *deſunt bina folia, quibus continebatur pars prior expoſitionis Ormini ſuper illud D. Lucæ.*

IX. Poſtquam conſummati ſunt dies octo, ut circumcideretur puer, &c.

Inter coll. 136 *&* 145 *itidem deſiderantur folia duo, &* (*ſi fas ſit conjicere*) *pars poſterior hujuſce ſermonis, & prior ſequentis, qui* (*ut videtur*) *in illud.*

X. Scđm Matthæum. Cum natus eſſet Jeſus in Bethleem Judæ, in diebus Herodis, &c.

Inter coll. 156 *&* 161 *deeſt fol.*

XI. col. 173. Scđm Lucam. Poſtquam impleti ſunt dies purificationis Mariæ matris Jeſu.

Incip. Foppþ pihht ſe time comm þæp to þatt upe laffdiȝ Mapȝe. affꝫ iudiſkenn laȝheſſ boc. þe minnſtpe ſhollde ſekenn:. menn tokenn hipe depe child. ȝ bæpenn himm tokipphe. ȝ leddenn hipe ȝopþ piþ himm:. Ðpa ſumm þe boc hemm tahhte.

XII. col. 174. Scđm Lucam. Erat Joſeph & Maria mater ihū mirantes ſuper his.

Incip. Ioſæp ȝ Mapȝe cpiſteſſ modepp. pundpedenn baþe. off all þ hemm paſſ cpiddedd tæpe off cpiſte. ȝ ſymeon þ hallȝhe mann ȝaff hemm blettſinnȝe baþe ȝ ſeȝȝde to þe laffdiȝ þuſſ.

Inter coll. 180 *&* *coll.* 205 *deſiderantur folia ſex, quibus conſcripta fuerit pars poſterior hujuſce ſectionis, & initium ſequentis, ſuper illud Matthæi.*

XIII. Ecce Angelus Domini apparuit in ſompnis Joſeph dicens: ſurge & accipe puerum & matrem ejus & fuge in Egyptum.

XIV. col. 209. Secđ Matthæum. Defuncto autem Herode, ecce angelus domini apparuit in ſompnis Joſeph in Egypto dicens, ſurge accipe puerum & matrem ejus & vade in terram iſrael, &c.

Incip. Affꝫ þatt tatt hepode kinȝ paſſ endedd in hiſſ ſinne:. dpihhtineſſ enȝell comm anan till ioſæp inn eȝipte. ȝ tæp he comm till himm o nahht ȝ fand himm þanne o ſlæpe. ȝ tæpe he ſpacc anan piþ himm. ȝ ſeȝȝde þuſſ piþ popde. Ioſæp pif upp ȝ tacc þe child. ȝ tacc þe childeſſ modepp. ȝ fapp till iſſpæleſſ land. inntill þin aȝhenn bipde.

XV. col. 218. Secđ. Lucam, Cum factus eſſet ihs annorum 12 aſcendentibus illis, &c.

Incip. Affꝫ þ tatt te lafepp cpiſt paſſ cumme off eȝyppte. Inntill þe land off ȝalile. till nazapæþeſſ cheſtpe:. þæp affꝫ ſeȝȝþ þe ȝoddſpell boc.

Inter coll. 220 *&* *coll.* 225, *deeſt folium unum.*

XVI. col. 226. Secđ Lucam. Anno quinto decimo Tyberii Cæſaris.

Incip. Nu cumeþ me to tellenn fopþ off ſannt iohan bapptiſſte. ȝ tæppihht tæp i let off himm. þæp pile i nu biȝinnenn. to tellenn ȝ to ſpellenn ȝup. off himm ȝ off hiſſ lape.

XVII. col. 230. Secđ Matthæum. Venit Johannes Baptiſta prædicans in deſerto judeæ, & dicens penitentiam.

Incip. Ðatt ſannt iohan ſpa ſpiþe ȝunȝ. biȝann dpihhtin to þeopptenn:. þat paſſ ȝod biſne ful i pipt till upe ȝunȝeȝenȝe. þatt hemm bipph affꝫ heope mahht biȝinnenn ȝodd to cpemmenn.

Inter coll. 236 *&* 245 *deſiderantur folia bina.*

XVIII. col. 256. Secd Joannem. Miserunt Judæi ab Ierosolymis sacerdotes & Levitas ad Joannem.

Incip. Foppþi þ sannt iohaness popd rþþanz pide ȝ riðe o lande. Fopp þ he pass ut numm mann. i lapess ȝ i dedess. and fopp þ he bizann himmsellf þæp þæp he pass i pesstre. to fullhtnenn baldeliz þe follc þatt nass næfp æp bizunnenn.

XIX. col. 267. Secd Matthæum. Venit ihs̄ a Galilæa in Jordanem ad Johannem ut baptizaretur, &c.

Incip. Vndepp þa dazess alls uss segȝþ Maþeop þe ȝoddspell pþihhte. Comm iesu cpist off ȝalile fpa nazapæþess chesstpe. till flumm iopdan till sannt iohan. þæp he stod follc to fullhtnenn. ȝ cpist ta pollde fullhtnedd beon at sannt iohaness hande.

Inter coll. 276 *&* 281 *deest folium unum.*

XX. col. 281. Secd Matthæum. Ductus est ihc̄ a spiritu in desertum, ut temptaretur à diabolo.

Incip. Foppþ þihht se iesuss fullhtnedd pass. he pennde himm inntill pesstre. þe ȝoddspell segȝþ þatt he pass ledd þupph ȝast inntill þe pesstre. and tatt fopp þ he rhollde þæp beon fandedd þupph þe deofell.

Post coll. 296 *deest folium unum.*

XXI. col. 306. Secd Joannem. Altera die vidit Joannes Jesum venientem ad se & ait, ecce agnus dei.

Incip. Affte þ iesuss fandedd pass þupþh defell i þe pesstre þæp affte comm he sone anan till sant iohan bapptisstre. ȝ sannt iohan bapptisste sahh þe lasepnd cpist himm nehȝhenn. ȝ segȝde to þe leode þuss. Spa summ þe ȝoddspell kiþeþ. Loc hepe cummeþ ȝodess lamb þatt rhall fopp menn be offnedd.

XXII. col. 309. Secd Johannem. Altera autem die stabat Johannes, & ex discipulis ejus duo, &c.

Incip. Dæp affterpp onn an oþepp dazȝ. stod sannt iohan bapptisste ȝ tpezȝenn stodenn þæp piþ himm. off hise leopninȝcnihhtess. ȝ he sahh upe lasepnd ȝan. ȝ segȝde þuss piþ popde. Loc hepe. þiss iss ȝodess lamb.

XXIII. col. 330. Secd Johannem. Nuptiæ quidem factæ sunt in chana Galileæ, &c.

Incip. Vpp o þe þpidde dazȝ bilammp Spa summ þe ȝoddspell kiþeþ þatt i þe land off ȝalile pass an bpidale ȝapnkedd. ȝ itt pass ȝapnkedd in an tun þatt pass cana ȝehatenn. ȝ cpistess modepp Mapȝe pass att tatt bpidaless sæte.

XXIV. col. 354. Secund. Joannem. Prope erat Pasca Judæorum & ascendit ihc̄ ierosolymam & invenit in templo vendentes oves & boves & columbas, &c.

Incip. Affte þatt tatt te lasepnd cpist þe pat̄ hasfde phapnfedd. till pin i cana ȝalile þupph hiss ȝoddcunde mahhte. afft alls uss segȝþ þæp ȝoddspell. fop he piþ hise posteless. inntill ann oþepp tun þ pass Cafapnaum ȝehatenn.

XXV. col. 371. Secund Joh. Erat homo ex Pharisæis Nichodemus nomine, princeps Judaeorum, &c.

Incip. An mann amanȝ iudisskenn þed. pass nicodem ȝehatenn. off þ sapisepisshe folc. þatt læpedd pass o boke. an alldepspmann. an hæfedd mann inn isspnæle þede.

Post coll. 376. *habetur pars folii dilacerati.*

XXVI. col. 384. Secund Joh. Sic deus dilexit mundum ut filium suum unigenitum daret, &c.

Incip. Đupph þ te lasepnd segȝde þuss till nicodem piþ popde. Spa lufede þe lasepnd ȝodd þe pepelld. tatt he sennde hiss aȝhenn sune allmahhtiz ȝodd to pupþþenn mann on epþe to lesenn mannkinn þupph þiss dæþ ut off þe deffless palde.

XXVII. col. 390. Secund Joh. Postea venit ihc̄ in Judæam terram, & discipuli ejus. & illic morabatur & baptizabat.

Incip. And sibben comm þe lasepnd cpist rpa rumm þe ȝoddspell kiþeþ. inntill iudea land himm sellf þiþ hise lepninnȝcnihhtess. ȝ tæp bilæf he þa piþ hemm ȝ toc þa þæp to fullhtnenn.

XXVIII. col. 391.

XXVIII. col. 391. Secund Johñ. Quem enim miſit deus, verba Dei loquitur. Non enim ad menſuram dat deuſ ſpm̃.

Incip. He þatt paſſ hıdepp ſend þupph ȝodd. he ſpekeþ ȝodeſſ popde. Fopp ȝodd ne ȝıfeþ nohht pıþ mett. hıſſ ȝaſteſſ hall̃ghe ſnofne.

Inter coll. 398 *&* 407 *deſunt bina folia, & pars poſterior hujuſce Sectionis cum priore ſequentis, in illud D. Johannis.*

XXIX. In principio erat verbum, & verbum erat; &c.

XXX. col. 421. Secund Joañ. Jeſus audiens quia murmurabant Phariſæi quod baptizaret.

Expl. Affteppꝑ þ upe lafeppd cꝑıſt þe follc bezunnen haffde to fullhtnenn ı ıudea land. þupph hiſe lepnınnȝe cnihhteſſ. he cnep pel alſ ıtt ppıteþ uſſ ıohan þe ȝoddſpell ppihhte þatt tatt faꝑıſepiſshe follc ſtꝑanȝ ppaþþe takenn haffde tæñ himm.

XXX. col. 424. Secd Lucam. Herodeſ miſit & tenuit Iohm̃. & alligauit ın carcere propt̃ Herodiadem.

Incip. Hepode kınȝ off Galile toc Sannt Iohan Bapptıſſte. ȝ band himm pıþ ınnene band. ȝ papp himm ı Cpapptepnne. ȝ tatt paſſ fopp Hepodıan Filippeſſ pıf hiſſ bꝓoþepp.

"Ormini noſtri Opus (in Capp. ſupra CCXL diſtinctum) ex pluribus conſtitiſſe libris indè "conſtat, quia in Indice Textuum Evangelicorum totius operis, ad quinquageſimum, adſcripſit "non nemo manu veteri, *huc uſq; I uolumen*; in quo tamen, omnia deſiderantur à Columna "CCCCXXVI. In ſecundo igitur volumine extabat caput LVII; in quo Auctori de Dominica Ora- "tione, Paraphraſtico ſuo more, tractandum erat: cujus jacturam non poſſum non dolere, quip- "pe quod (ſi extiterat) haud contemnendum Normanno-Saxonicæ Dialectus mihi exhibuiſſet ſpe- "cimen; ut qui omnia ejuſdem Orationis divinæ exemplaria Anglo-Saxonicè & Anglicè exarata "colligere deſtinavi, & in certum etiam Ordinem digerere. Ex quibus, ſic in unum collectis, de "linguæ Anglicanæ Origine & Progreſſu ab annis circiter ſeptingentis, cuivis docto fas eſſet "Diſſertationem inſtituere.

NE. D. 19. *Codex membr. in octavo, in quo, præter Imaginem Dom. noſtri Jeſu Chriſti, dextra ſceptrum, ſiniſtra volumen tenentis, cum S. Dunſtano ad pedes ejus provoluto, ejuſdem * Dunſtani manu delineatam & depictam cum inſcriptionibus, quæ cum icone in D. Hickeſii Grammat. cap. 22. exhibentur. Præter hanc, inquam, Iconem; præter partem potiſſimam libri primi Euticis Grammatici de Diſcernendis Conjugationibus (fol. 2) in quo nonnulla verba Britannice (ut videtur) Gloſſata ſunt; præter Lectionem quandam ex libro Deuteronomii Græce & Latinè litteris Saxonicis ſcriptam, fol. 19. præter Notam de numeris linealibus, ſuperficialibus & ſolidis, cum Alphabeto Nemnini Britannico ſeu potius Runico, haud ſatis accurate pridem publicato inter Epiſtolas Uſſerii Armachani, fol. 20: præter Tabulas Lunares, fol. 20. b. & Tab. Paſchalem ab A. D. 817 uſque ad A. D. 832, fol. 21. præter Expoſitionem in illud Apoſtoli* Qui peccatum Chirographi delet, *fol. 21. b. Præter Experimentum (ut dicitur) de luna, fol. 22: præter multa de Ponderibus & Menſuris, (ubi plurima verba Britannica aut Hibernica) fol. 23. præter Teſtimonia & Lectiones ex Prophetarum libris, Græce & Latinè, his quidem litteris Saxonicis, illis autem Latino-Græcis Capitalibus, præmiſſo Alphabeto Latino-Græco, fol. 24: præter Ovidii Naſonis Artis Amatoriæ librum primum, litteris Saxonicis antiquioribus ſcriptum, in quo etiam, alia plurima verba Britannice occurrunt gloſſata, ut videre eſt, fol. 37, &c:*

Fol. 10. *Habetur Saxonica Homilia de Inventione Sanctæ Crucis, cui tamen Titulus eſt abraſus.*

Incip. Gehepaþ ȝe nu hpæt ıc eop recȝan pılle. ymbe þa halȝan Rode þe Cꝑıſt on-þꝓopode. hu heo on þeopne bæȝ ȝefunden pæꝛ. þa þa pæ raȝan an hund pıntpa ȝ þꝑı ȝ þꝑıtti pıntpa æfteꝛ Cꝑıſteꝛ þꝓopunȝe ȝ upꝑtıȝe to heoꝛenum:. Đa pıxode Conſtantinuſ ꝛe mæꝛe Caſeꝛe on Roma-byꝑıȝ.

Expl. Sı hım ſimble þanc þæꝛ þe he ꝓop uſ þꝓopode. ȝ ſı hım ſimble loꝛ ȝ puldoꝛ ealne hıꝛ ȝodneꝛ- ꝛa þe he mancynne ȝecyþ hæfþ. a on ealne populda populþ a on ecneꝛꝛe. AMEN:.

---

* *Dunſtanum enim cùm Pingendi tum ſcribendi laude celebrem fuiſſe, ex vitæ ejus ſcriptore (qui ipſum noverat) his verbis docemur.* Hic ıtaque ınter ſacra lıterarum ſtudıa, ut ın omnıbuſ eſſet ıdoneuſ, artem Scrıbendı necne Cıtharızandı, pariterq; Pingendi peritiam dılıgenter excoluit. atq; ut ıta dıcam, omnıum rerum utenſılıū uıgıl ınſpector fulſit. vid. MS. Cott. inſcr. *Fauſt.* B. 13.

NE. C. 3. 11. *Codex membr. in fol. min. ſeculo duodecimo ineunte (ut videtur) ſcriptum, in quo continetur.*

I. *Boethius de Conſolatione Philoſophiæ, Paraphraſticè in linguam Saxonicam verſus per Ælfredum Regem. Hunc Cod. tranſcripſit vir clariſ. Franciſcus Junius, & apographum ſuum, cum optimæ notæ Cod. Cottoniano contulit.*

II. *Oratio ad Deum, Saxonicè, quam typis edidit in Boethii ſui. pag. 149, D. Chriſtophorus Rawlinſonus, de quo infra plura.*

NE. F. 3. 15. *Codex memb. in fol. ante conquæſtum Angliæ Scriptus, in quo continentur.*

I. *Evangelia quatuor Saxonicè verſa.*

Hunc Cod. MS. *Rev. D. Matthæi Parkeri peculium fuiſſe, hoc facit ut credam. Nempe, quia Evangeliorum Dominicalium & Feſtorum dierum titulos ſive Rubricas, è Cod.* MS. *Bibliothecæ publ. Cantab. in noſtrum* MS. *Oxonienſem inſertos deprehendo. Nam in hoc Cod. ut rectè obſervat Dn. Mareſchallus,* Rubricæ ſive Tituli, recentiori manu inſeruntur: *immo & deſunt ii in hoc libro, qui in Cantabrigienſi* MS. *deſiderantur. Mitto, quod pars prior & poſterior Evang. D. Marci, pars poſterior D. Lucæ & D. Joannis per Neotericum quendam reſtituuntur, jubente (ut maxime probabile eſt) eodem D. Matth. Parkero, cui nihil antiquius quam perfectorum exemplarium ope, ſuorum lacunas ſupplere, & mutilos & truncatos Codices, integros & profectos reddere.*

Ad hunc Cod. MS. *inſtituta fuit prima editio Evangeliorum Anglo-Sax. cum verſione Anglica, Lond. A. D.* MDLXXI. *per Joannem Foxum, ſub auſpiciis Reverendiſſimi viri Dn. Matth. Parkeri Archiep. Cantuarienſis. Dein A. D.* MDCLXV *Franciſcus Junius, & Thomas Mareſchallus nitidiorem & magis correctam Editionem eorundem, publico Orbis litterarii beneficio Dordrechti emiſerunt: examinatis prius tribus aliis Codd. nempe Bibl. publicæ Cantab. altero, altero Bibl. C. C. C. C. tertio verò Hattoniano, quorum omnium ſelectiores Lectiones à Fr. Junio collectæ, in D. Tho. Mareſchalli Obſervatt. lectori dantur. De his Codd.* MSS, *(ſicut & de binis vetuſtiſſimis aliis Farmenni & & Eadfridi) multa narrat notatu digna cl. Mareſchallus in obſervatt. in verſionem Anglo-Saxonicam: Multa quoque à me de iiſdem Codd. & de alio cod. Evangeliorum Anglo-Sax. Cottoniano, qui hactenus intactus manet, infra dicenda ſunt.*

LAVD. E. 80. *Codex membr. in quarto Done. in quo continentur.*

I. fol. 1. *Annales Anglo-Saxonici à Chriſto nato, uſque ad An. Dom.* 1144.

Incip. Bꝛittene Iglande ıꝛ ehta hund mila lanᵹ. ȝ tpa hund bꝛad.
Expl. Daued beᵹunnon . . . . . .

Ex hoc Cod. (una cum aliis quibuſdam, de quibus infra, ſuo ordine verba faciemus,) præclaram Chronici Saxonici Editionem, cum verſione Latina, Indice rerum Chronologico qui locupletiſſimus eſt, Regulis ad inveſtigandas nominum Locorum Origines, Nominumque Locorum & Virorum in Chronico memoratorum Explicatione adornatum, prælo, ingenti ſuo opere paratam, Oxoniæ A.D. 1692. publici juris fecit vir Rev. & eruditiſſimus Edmundus Gibſon, A. M. Collegii Reginæ in Academia noſtra Socius, & Reverendiſſimo Domino Thomæ Archiepiſcopo Cantuarienſi à Bibliotheca & à Sacris.

Quod attinet ad ſcriptionem hujuſce Cod. omnia uſque ad finem anni 1121, *fol.* 81, *eadem manu, eademque Atramento manifeſte ſunt conſcripta. Ex quo* LXXX *ea folia, quæ illud præcedunt, eodem anno, eademque manu exarata exiſtimo. Cæterum in foliis quæ ſequuntur, nempe ab initio anni* 1122, *ad an. uſque* 1132, *etſi facies Atramenti plane alia ſit, ab eodem tamen ſcriptore, exarata eſſe ſentio. Quæ autem ſequuntur ab anno Chr.* 1132, *uſque ad an.* 1143, *in quo abrupte deſinit Codex; aliena manu, prioris tamen æmula & imitatrice ſcripta eſſe videntur.*

II. *In Margine libri, fol. 86. b, &c. adſcribitur Gallicè Chronicon breve de rebus Britannicis, à Bruto ad Edwardum I. Angliæ Regem, quod ſic*

Incip. Deuant la natiuite noſtre Seineur Mil ȝ cc. anz uint Brutus.
Expl. Apre lȳ fu Rei Eaduuard ſun fiz. beau bacheler. pruz e uaillanz.

De

De hoc libro MS. *ſic diſſerit, in Præfatione ſua laudatus Dn. Gibſonus*, Codici, *inquit*, quem LAVD. dicimus (inter eos utpote libros repoſito, quos D. Gulielmus Laud, Archiepiſcopus Cantuarienſis, Bibliothecæ Bodleianæ donavit) primum merito locum tribuimus. Huic uni plus debent Annales Saxonici, quam cæteris omnibus. Miſſo enim, quod ab anno MLXX. non alio quovis Codice uſi ſumus; ante iſtum etiam annum, ex illo nova quamplurima adjecimus, lacunas multas ſupplevimus, vitia etiam infinita, quæ in alios Codices irrepſerant, iſtius beneficio emendavimus. In membranis nitide ac eleganter ſcribitur; ita ut in eo nec auctoris diligentiam, neque Librariorum curam quiſquam facile deſiderare poſſit. A diverſis Librariis, diverſis etiam temporibus ſcriptum fuiſſe, Characterum differentia teſtatur. Ut enim illius Idioma ad noſtrum ſermonem paulatim deflectit, ita etiam literarum formæ ad noſtrum ſcribendi morem, ſub finem, propius accedunt. De Bibliotheca ad quam olim pertinuit, etſi nulla fiat mentio, (quæ quidem in vetuſtis manu ſcriptis Codicibus fere conſpicitur,) dubitari tamen non poteſt, quin ad Monaſterium Petroburgenſe ſpectaverit. Iſtius enim negotia, ab aliis omnibus Codicibus prætermiſſa, frequenter attingit. Quid quod tres integras Chartas, ad eum locum pertinentes, ſuis locis inſertas conſpicimus?

An vero hic Cod. ſit ille Petroburgenſis à Joan. Joſſelino perlectus, cujus lectiones variantes è margine Cod. MS. *C. C. C. C. ad Chronologiam ſuam attexuit Abrahamus Whelocus, hoc facit ut dubitem; nempe ingens illa diſcrepantia inter Lectiones iſtas, in editione Whelociana uncis incluſas, & hunc Cod. in quo maximæ ex parte lectiones illæ aut deſiderantur, aut aliis verbis exprimuntur, aut denique, recentiori manu inſeruntur.*

Quinetiam Lectores ſunt monendi, hunc Codicem membranaceum foliis Chartaceis puris interpoſitis, in ea forma, quam vocant in folio, compactum eſſe. In quibus quidem Chartis (ſicuti haud rarò in ipſis Membranis) ſcriptæ ſunt Lectiones variantes antiquiſſimi Cod. MS. *cujus nota in Bibliotheca C. C. C. C. eſt S.* II. *manu, me judice, D. Gul. L' Iſle, de quo, infra plura.*

III. *Ad calcem libri habetur Syllabus Homiliarum Saxonicarum, quæ inveniuntur in Codd.* MSS. *Bibliothecæ C. C. C. C. & Codicis* MS. 26 Claſſ. à dextra, ſer. ſuprema *in Bibliotheca Col. Trinitatis Cantabr. quem Syllabum, ni male memini, typis edidit Doctiſſimus & Rev. vir Dn. Georgius Hickeſius, in Grammaticarum Anglo-Sax. &c. Edit. priori, Oxon. A. D.* 1689.

Nec puto, prætereundum eſt, quod D. Matthæum Parkerum horum Annalium lectorem diligentiſſimum fuiſſe comperi: ex eo, quod ſigna illius manûs, ſubductas nempe lineolas rubras frequentes in hoc Codice videre eſt.

LAVD. F. 17. *Codex membr. in octavo oblongiori, paullo poſt Conquiſitionem Angliæ ſcriptus, in quo continentur*

I. fol. 1. *Canonum Eccleſiaſticorum libri quatuor: ſc. eorundem Cann. quorum Codex Wigornienſis, exemplar alterum eſt.*

LIBER PRIMVS.

Dyſ yſ æpeſt ſe ſopma Capitul. hu hit ȝebýpaþ to ſopeſceapienne be þæpe ſýnne mæðe:·

Incip. Dit ȝebýpaþ þ ſe Sacepð ſmeaȝe ſýnſulpa manna bote be Birceopeſdome:·

LIBER SECVNDVS.

II. fol. 5.

Can. 1. Be þam men þe pilleſ man ſlýhð.

Incip. Be læpeda man þe oðepne oſſlýhð butan ȝýlte.

Notandum eſt, quod in hoc libro, Canon IX, *ponitur loco Canonis* VIII.

Canon XVII *ſequentem Titulum præ ſe fert: rectiùs, me judice, quam Codex Wigorn.*

Can. 17. Be unȝehadod mædene þe to unpihtum hæmede ȝeſæȝð:·

Incip. Giſ hpýlc man piſiȝe on hiſ nehſtan maȝon.

Canones vero qui ſequuntur, hiſce Titulis gaudent.

Can. 18. Be þam men þe on hiſ maȝan ȝepiſaþ:·

Incip. Giſ hpa Mýnecene þe Godeſ bpýð biþ ȝehaten. him to piſe nimð:·

Can. 19. Be þam þe rc̄ Gregorius rpræc̄ be unrihtum hæmede:.

Incip. Nir na alyfed nænigum Cirtenum. þ he oftor pirige þænne tupa.

Can. 20. Be þam men þe gelomlice pif þing begæc̄:.

Incip. Gif eall rpa gif hyre forman pere forðrið gebyrig.

Can. 21. Be þam hu gerỳn hipan heopa þeopar healdan rceolan for Gode:.

Incip. Ealige bec tæceað hpæt ælcum gelæffullum pere to donne if.

Ab hoc Can. usque ad finem Lib. II. inter se convenit utrumque exemplar.

III. LIBER TERTIVS.

1. Be gehadodra manna pifungа:.

Incip. Gif Mæſſe-preoſt ł Diacon pifigen polian heopa habeſ.

2. Eft be Godeſ þeopum:.

Incip. Gif re Mæſſe-preoſt geleahtrod pær mid heafodlicum leahtrum.

3. Be þam men þe gỳnð Sacerd haþeſ:.

Incip. Gif Mæſſe-preoſt ł Diacon man rlea.

4. Be þam þe re Sacerd hine healdan rceal:.

Incip. Godeſ Sacerdaſ ȝ Diaconaſ. ȝ oðer Godeſ þeopaſ.

5. Be þam Birceopum. ȝ be oðrum Godeſ þeopum:.

Incip. Soðlice eallunga if forboden on haligum bocum.

In Lib. II. (*uti ſupra notavimus*) *hic Cod. videtur Codice Wigorn. emendatior: in initio autem libri* III. *Codex Wigorn.* (*ſicut & alius, qui in Bibl. C. C. C. C. inſcribitur.* L. 12.) *Ordine & Numero Canonum hoc Cod. perfectior & accuratior eſt. Dein vero ad finem Lib.* III. *in omnibus fere conſentiunt uterque Codex, niſi quod in hoc libro Canonis* x *Rubrica* Be þam ỳlcan, *non caſu, ſed conſilio, prætermiſſa videtur.*

IV. fol. 14. LIBER QVARTVS.

Hit if ðeah to pitanne hpỳ þeoſ Feoſtðe Boc rỳ uncapitulod. nu ða æppan Bec rỳnt gecapitulod. þ if forþam þe þeoſ feoſtðe Boc if genumen of þam þreo bocum. ȝ þ man on þim þreom hpæðe finðan ne mæg. hit man rint on þirre feoſtðan. æghðer be mapan þingum ge be læſſan. openlicor ȝ hpæðlicor:.

Incip. Gif hpỳlc Birceop man ofrlea polige hif haþeſ.
Expl. Gif he þuph unnỳtte ceafte man ofrlea. fæſte x gep.

Hunc Tractatum etiam exhibet Codex Wigorniensis, omissis tamen Sectionibus nonnullis, quas & in hoc Cod. & in illo Bibl. Coll. C. C. C. cujus Nota est L. 12. *invenire licet. In hoc quoque Cod. à fol.* XXIII. (*uti notavit doctissimus Gerardus Langbainius*) *desideratur folium unum quod Cod. Bibl. C. C. C. C. beneficio, facile suppleri potest.*

V. fol. 24. b. *Sequitur Collectio Canonum Ecclesiasticorum & Poenitentialium, sine Titulis & Rubricis. Horum Cann. aliqui inveniuntur in Cod. Wigorn. cum suis Rubricis, ad fol.* 87 *mutato tamen ordine. In aliis quoque Codd. quosdam horum Cann. sæpissime inveni descriptos, prætermissis reliquis, quorum* (*forte propter frequentiorem eorundem usum*) *alios quidem habet, alios autem non habet Cod. Wigorn. & id genus alii nonnulli. Verum universa collectio ex Poenitentialibus Gregorii Magni, Theodori Archiepiscopi Cantuariensis, Ecgberhti Archiepiscopi Eboracensis, &c. videtur excerpta, & in quattuor Partes,* (*ut ita dicam*) *distincta; quarum*

VI. *Pars prima sic*

Incip. Se man re ðe mænne Að rpecað on Cỳricean. xi. geap fæſte. Gif he hit for neobe do. iiii. geap fæſte.
Expl. Spa hpỳlc man rpa þaſ Scriftboc tiligе to abrecanne. on ecepe forbemednyſſe he rỳ forbemed:.

VII. fol. 27. b.

VII. fol. 27. b. *Secunda Pars ſic*

Incip. Dıꝛ ſynd þa pihꝛ Ymbpen-dagaꝛ þe man mid pihte healdan ſceal. Dæt ıꝛ on Kł Maꝛtıı on þæꝛe ꝓoꝛman pucan.
Expl. Sumum ȝeaꝛ bota ſumum ma ȝeaꝛ. ⁊ eꝛt be ȝyltaꝛ mæde. ſumum mond bote. ſumum ma picena. ſumum dæȝ bota. ſumum ma daȝena. ⁊ ſumum ealle hıꝛ liꝛ daȝaꝛ :.

VIII. fol. 28. b. BE ÐEODORES GESETNYSSE ÞV MAN SCEAL FÆSTEN ALYSAN:.

Incip. Ðeodoꝛuꝛ ꝛe halȝa ⁊ ꝛe ȝoda Biꝛceop.

Hujuſce Conſtitutionis Titulus, in hoc Cod. deſideratur; occurrit autem cum Conſtitutione ωθλεξὶ *in Cod. Wigorn. fol.* 67. b.

IX. fol. 30. b. Sequuntur Canones Partis quam Tertiam voco hujus Collectionis; quos fere omnes habet Cod. Wigorn. ſuis Rubricis inſignitos, v. g. Can. primus qui ſic in Rubris inſcriptus.

IVDICIVM DE PECCATIS MVLTIS.

Incip. Seo æꝛeꝛt ꝓoꝛlætneꝛꝛe ıꝛ ꝛyꝛena ꝛulluht.
Explicit autem Pars III ſic, ꝓoꝛ hine man ſinȝeð Mæꝛꝛan. ꝛyðdan ælc ꝛe ðe þyle :.

X. fol. 36. b. Pars IV ſic

Incip. Ꝛıꝛ motan undeꝛ bpunum hpæȝle to Nuꝛle ȝan. ꝛpa ꝛpa Baꝛılıuꝛ dæmde.
Expl. And to mycelne ȝeaꝛꝛe he hıt ȝeðeð. ꝛe þe eall ȝelæꝛt þ he ȝode behateð :.

In hac parte, oſtenditur quibus bonis operibus expianda peccata forent ab hominibus ſummæ, fol. 40. *b. mediæ, fol.* 41, *denique infimæ ſortis & conditionis, fol.* 41. *b. Infimæ autem ſortis homunciones, non tantum ad facienda bona opera, quæ ſuæ conditioni conveniunt, monentur; ſed etiam regnum Cælorum miſeram cutem flagellando, & iſtiuſmodi exercitiis quæ morbificandæ Carni ſerviunt, ut lucrifacere poſſent. Quinetiam fol.* 42. *b. deſcribitur ut Proceres & Magnates ſupplicia iſta piacularia per amicos ſubire poſſent.*

Nota autem, Lector, quod collectionem quam deſcripſi Canonum, in quatuor partes propterea diſtinxi, quod totidem Interſtitiis in Manuſcripto diſtincti eſſe videntur. Tu vero, ſi ut unum indiviſum Opuſculum, eam eſſe ſtatues, equidem non adverſabor.

XI. fol. 45. *Officium Confeſſarii, aliena (ſed non abſimili) manu cum ſequentibus ſcriptum.*

Incip. Dæt ꝛceall ꝛe Scpıꝛte ȝeþencean. ꝛe ðe bıð manna ꝛaple læce. ⁊ heoꝛa dæda ȝepıta.
Expl. Dæꝛ þu æꝛ mid þinum lichaman on þinum liꝛe ȝeꝛꝛemodeꝛt. þon ne bıð nan pihꝛ þæꝛ þe þu æꝛꝛe ȝebydeꝛt ȝodeꝛ oððe yꝛeleꝛ. Godeꝛ ælmihtıȝeꝛ eaȝum bemiðen :.

XII. fol. 47. *Officium Unctionis extremæ; Viſitatio infirmorum; Commendatio animæ ad Deum, &c. Latine cum Rubricis Anglo-Saxonicis, truncatum in fine.*

Incip. Ðon ȝıꝛ hpa to þam ȝeuntꝛumod beo. þ he halıȝeꝛ Smyꝛelꝛeꝛ beþuꝛꝛe. þon̄ tæcð ꝛe halȝa Apoꝛtol Scꝛ̄ Iacobuꝛ hu man ymb þ don ꝛceal.

In Litania eſt oratio ad S. Eaduardum Angliæ Regem & Martyrem qui dolis Novercæ necatus fuit An. Dom. 961.

LAUD. E. 19. *Codex membr. in Octavo paullo poſt Conquæſtum Angliæ ſcriptus, in quo continetur Verſio Heptateuchi Saxonica, præter alia quædam Ælfrici Abbatis, hoc ordine.*

I. fol. 1. INCIPIT PREFATIO GENESIS ANGLICE.

Incip. Ælꝛꝛıc Munuc ȝpet Æðelpæꝛd Ealdoꝛmann eadmodlice :.
Expl. Myccel yꝛel deð ꝛe unꝛꝛıtepe. ȝıꝛ he nele hyꝛ poh ȝepihtan :.

Hanc Præf. quam præmiſit verſioni ſuæ lib. Geneſeos Ælfricus, primus publicavit Rev. vir Henricus Wharton in Auctario Hiſtoriæ Dogmaticæ J. Uſſerii Armachani pag. 380. *Latina*

verſione è regione poſita, quam fecit D. Whartonus ex Anglica tralatione (quam ſolam flagitabat eruditiſſimi Dn. Georgii Hickeſii Decani Eccleſiæ Wigornenſis.

II. fol. 3. INCIPIT LIBER GENESIS ANGLICE.

Incip. On anginne ȝeſceop God heoſenan and eorðan.
Expl. Þe pæſ ȝelæðd on hiſ ſtope oſ Egipta lande:.

III. fol. 37. Ellefmoth on Þebpeiſc. EXODVS on Greciſc. Exitus on Lyden. Utſæpeld on Enȝliſc:.

Incip. Ðyſ ſynd Iſpaele beapna naman.
Expl. Ne on ælc ȝe nan ſyſ on þam dæȝe:.

IV. fol. 65. b. Þeſ onginneð ſeo þriðde Boc. þe iſ ȝenemned on Ebpeiſc Uaiecpa. ȝ Leuiticuſ on Greciſc. ȝ Miniſtepialiſ on Lyden. þæt iſ Ðenunȝ-boc on Enȝliſc. ſoþþa þapa ðaceþða þenunȝa ſind þaſ appitene:.

Incip. Dpihten clipode to Moiſe.
Expl. And Iſpahela ſolce on Sinai dune:.

V. fol. 72. Þeſ onȝinð ſeo boc þe iſ ȝenemned on Ebpeiſc Uaȝedabeþ ꝥ iſ on Lyden Numeþuſ. ȝ on Enȝliſc Getel. ſoþþam þe Iſpahela beapn pæſon on þæſe ȝetealde:.

Incip. Dpihten ſpæc pitodlice to Moiſe.
Expl. Ðpa ſpa him dihte Ioſue. FINIT:.

VI. fol. 82. b. Þeſ onginð ſeo boc þe iſ ȝenemned on Ebpeiſc Belle ababaþim. ȝ on Greciſc Deuteþonomium. ȝ on Lyden Secunda Lex. ȝ on Enȝliſc ðeo æſtepe æ.

Incip. Ðiſ ſint ða poſð þe Moiſeſ ſpæc.
Expl. Ætſoþan Iſpaela ſolc:.

VII. fol. 98. b. INCIPIT LIBER IOSVE. *Quæ verba in margine ſcribuntur, nam in ipſo Textu, nulla eſt diſtinctio inter libros Deuteron. & Joſue.*

Incip. Dit paſ æſteſ Moyſeſ.
Expl. Ðe him pæſ ȝefealð on Ephpaim dune:.

VIII. fol. 108. De libro IVDICVM, ANGLICE:. (*Homilia.*)

Incip. Æſteſ ðam ðe Moyſeſ ſe mæſa Þeſetoȝa þæt Godeſ ſolc ȝelæðde oſ Phapaoneſ þeopette.
Expl. Ye endiað nu þiſne Cpiðe. þuſ ðancienðe ðam Ælmihtiȝan ealpa hiſ ȝodniſſa. ſe þe æſſe ſixað on ecnyſſe. AMEN:.

Hæc omnia (una cum aliis ſcriptis Saxon. de quibus infra plura,) ad hujus Cod. fidem, magno cum labore & ſumptu, edidit vir nobis amiciſſimus Edwardus Thwaits A. M. nec non Collegii Reginæ in Academia noſtra Socius, Oxoniæ An. Dom. MDCXCVIII.

Prius autem quam de cæteris quæ in hoc Cod. inveniuntur ſcriptis ad dicendum adgrediar; pauca de ipſo Cod. MS. *Lectorem morari viſum eſt.*

1. *Inter fol.* 586. *lacuna eſt unius exciſſi folii quam, beneficio Cod. membranacei Bibliothecæ publicæ Cantab. feliciter ſupplevit diligentiſſimus Editor.*

2. *In Codice inſeruntur Lectiones quædam variantes, manu D. Gul. L'Iſle, ex Heptateucho Cottoniano: ex quibus unam eamque præſtantiſſimam ſelectam publici juris fecit editor. in notis. pag.* 28.

3. *Inter verſ.* 31 *&* 32 *Cap. V. lib. Geneſeos. h. e. fol.* 6. *Occurrit hæc Rubrica.* Þeſ ſputeliað þaſ ælmihtiȝan Godeſ milðheoptnyſſe. ȝ hiſ punðpu hu he Noe beaſh. ȝ hiſ pife ȝ hiſ teame æt þam miclan ſlode:.

Cap. etiam XII. *h. e. fol.* 9. *præfigitur hæc Rubrica* Þeſ ſputeliað þaſ ælmihtiȝan Godeſ milðheoptnyſſe ȝ hiſ punðpu. hu he Abpaham ȝeceoſ. ȝ hiſ bletſunȝa him realde ȝ hiſ oſſſpunȝe:.

Fol. 17. *b. inter Capp.* 22 *&* 23 *vacuum cernitur ſpatium, cuidam Rubricæ deſtinatum.*

Fol. 24. *b. i. e. ad Verſ.* 2. *Cap.* XXXVII. *ſcripta eſt hæc Rubrica,* Þeſ cyðde God ælmihtiȝ hiſ milðheoptnyſſe. þe he Abpahame bebet on Ioſepe Abpahameſ oſſſpinȝ:.

Quæ quidem Rubricæ in pag. 28. *ſupracitata, ab Editore memorantur.*

Fol. 28.

Fol. 28. *hoc eſt, ad verſ.* 15 *cap.* XLI *aliud occurrit vacuum ſpatium, ſicut & alia plurima per Pentateuchum Rubricis ſparſim deſtinata.*

Quæ quidem omnia, ut & Epiſtola ad Æthelwærdum Nuncupatoria oſtendunt non integram verſionem SS. Bibliorum meditatum eſſe Ælfricum, ſed tantum in eo operam navaſſe, ut Compendioſas ex iis Narrationes & Hiſtoriolas, quibus populus in iſtis, quæ maxime illos ſcire oportebat, eruditretur, in ſermone vernaculo contexerat.

4. *Cap.* XXXI *lib. Numer. in hoc Cod.* MS. *deeſt, quod quidem diligenter quærens non inveni in Cod. Bodleiano, qui inſcrib.* LAUD. E. 33. *ex quo deſcripſit Homiliam de Jobo, quam una cum Heptateucho ſuo Saxon. Publici juris fecit D. Edw. Thwaits.*

5. *Liber Judicum ſermo quidem eſt, ut ex Cod. Juniano conſtat, cujus nota eſt C. & num.* 23. *fol.* 108. *in quo titulum hunc præ ſe fert.*

SERMO EXCERPTVS DE LIBRO IVDICVM, "qui ſane ſermo non ſolum in "iiſdem verbis incipit, ac deſinit, ac impreſſus liber, ſed etiam de Imperatoribus & Regibus, ſpe"ciatim de Ælfredo, Æthelſtano & Eadgaro, qui hoſtes ſuos per divinam fidem profligarunt, ea"dem ac liber impreſſus tradit.

Nis þis ȝeþyncð be anum men appiten. ac is be eallum. Scil. Epiſtol. Ælfrici quæ ſequitur.

IX. fol. 115. b. *Incip.* Ic Ælfric Abbod on ðisum Engliſcum ȝeþrite þneondlice ȝnete mid Godes ȝnetinge fulfȝet æt Ylmandune. be þam þe pit nu hes þrþæcon be þam Engliſcum ȝeþritum þe ic þe alænde. ᵹ þe pel licode þæra ȝeþrita andȝit. ȝ ic ræde ᵹ ic polde þe rum apendan ȝit.

In hac Epiſtola, Wulfgetum multa docet de Trinitate, ac de Mundi creatione, deinde de recta vita inſtituenda quaſi concionem habens in illud Matthæi Eſto conſentiens, &c. *perinde ac in Homilia illa Cod. Wigorn. fol.* 124. *in quo deſiderantur verba monitoria* Nis þis Geþrite, &c. *cum integra Epiſtola ad Wulfgetum, utpote incipiente (fol.* 124.) *à verbis Evangelii* Erto conſentiens, &c. *Tractatus autem in utroque Cod. ſive Epiſtola ſive ſermo dicendus eſt, his verbis*

Expl. Getiðie uf re ælmihtiga God ᵹ pe magon eop recȝan his halȝan lape opt. ȝ eop ȝehiþrumniſſe. ᵹ ȝe þa lape apendon to peopcum eop to þeapfe. re ðe leoſað ȝ þixað a to populde. AMEN:

X. fol. 120. b. Incipit libellus de Veteri Teſtamento et Novo.

Ðis ȝeþrit pæf to anum men ȝedihte. ac hit mæȝ þra ðeah manezum þnemian.

Incip. Ælfric Abbod ȝnet þneondlic diȝpeþd æt Eart-heolon. Ic rec þe to roðan ᵹ re bið riþe pif re þe mid peopcum rþnicð.
Expl. And ic apende hiȝ on Engliſc. ȝ pæðon ȝif ȝe pillað eop ryltum to pæðe:

EXPLICIT DE VETERI TESTAMENTO.

XI. fol. 131. b. INCIPIT DE NOVO TESTAMENTO.

Incip. Ic recȝe ðe nu Diperð ðæt ic hep ȝerett hæbbe þaf þeapa bysna of ðam ealdan bocan on þæpe ealdan ȝecyðnyſſe undep Moyſef æ.
Expl. Loca hpa ðaf boc appite. þpite hiȝ be þæpe byrne. ȝ þop Godef luſon hi ȝepihte þæt heo toleaf ne beo þam þpitepe to plihte ȝ me to tale:

Binas has de utroque Inſtrumento Epiſtolas, ad fidem hujus Minoris exemplaris Pentateuchi, quod in Bibliotheca Cottoniana jam tum extabat, Angliæ verſum edidit D. Guil. L'Iſle. A. D. MDCXXIII. *Pentateuchi autem hoc exemplar in Bibliotheca Cottoniana extitiſſe docent ad D. Robertum Cotton. datæ Editoris literæ, quas repperi in Epiſtolarum volumine Bibl. Cotton. IV L. C.* 3. *Epiſt.* 303. *&* 337.

De Editione harum Epiſtolarum L'Iſliana, Lectorem monitum velim; nempe, quod in Bibl. Bodl. inter Codd. MSS. *Rev. & ſummi viri Thomæ Mareſchalli, n.* 72. *habetur exemplar hujuſce libri impreſſi, in infinitis fere locis, manu doctiſſimi Franc. Junii F. F. emendatum & correctum.*

HATTON. 88. *Codex membr. in quarto fere quadrato ſcriptus, in quo continetur Liber Gregorii Papæ de Cura Paſtorali, Paraphraſtice in linguam Saxonicam verſus per Ælfredum Anglo-Sax. Regem.*

I. *Habentur Capitula libri, num. LXV.*

II. *Præfatio Gregorii Magni (ut videtur) ad Joannem Ravennatenſem Epiſcopum, quæ ſic*

Incip. Ðu leoꝼuꝼta bꝛoðuꝛ ꝼuiðe ꝼꝛeondlice ⁊ ꝼuiðe ꝼꝛemꝼumlice ðu me tælðeꝛð. ⁊ eaðmode in ȝeðonce ðu me cibdeꝛt.

III. *Sequitur liber, qui ſic in primo Capite*

Incip. Ðætte unlæꝛde ne bÿꝛꝛen unbeꝛꝼon Laꝛeoꝛdom.

Foꝛðon ðe nan cꝛæꝼt niꝼ to læꝛanne ðæm ðe hine æꝛ ȝeoꝛnlice ne leoꝛnode.

Lib. Expl. Loca nu ðu ȝoda peꝛ Ioanneꝛ hu ꝼæȝeꝛne ⁊ hu plitiȝne monnan ic hæbbe atæꝼned ꝼꝛa unplitiȝ ꝓnitepe ꝼꝛa ꝼꝛa ic eom. ðæꝛ ic hæbbe ȝetæht hpelc Dieꝛde bion ꝛceal. to ðæm ic pæꝛ ȝened mid ðinꝛe tælneꝛꝼe. ðæt ic nu hæbbe maneȝe men ȝelæd to ðæm ꝼtæðe ꝼullꝼemedneꝼꝼe. on ðæm ꝛcipe mineꝛ modeꝛ. ⁊ nu ȝiet hpeapꝼiȝe me ꝛelꝼ on ðæm ÿðum minꝛa ꝛcÿlda. Ac ic ðe biddе ðæt ðu me on ðæm ꝛcip ȝebꝛoce ðiꝼꝼeꝛ andpeapdan liꝼeꝛ ꝼum bned ȝenæce ðinꝛa Gebeda ðæt ic mæȝe onꝼittan oð ic to land cume. ⁊ apæꝛ me mid ðæꝛe honda ðinꝛe ȝeeapnunȝa ꝼoꝛðæm ðe ne hæꝼ ȝehæꝼeȝad ꝼio bÿꝛðen minꝛa aȝenꝛa ꝛcÿlda:· —— Liꝼ hep ðeȝna hpelc ðÿnelne kÿlle bꝛohte to ðÿꝛ bupnan bete hine ȝeoꝛne. ðÿlæꝛ he ꝼoꝛꝼceabe ꝛciꝛoꝛt pætna. oððe him liꝼeꝛ bꝛÿnc. ꝼoꝛlopen peoꝛð:·

IV. *Præfigitur Codici à Librario deſcripto inclytiſſimi Regis Præfatio ſive Epiſtola ad Werferthum Epiſcopum Wigornienſem, quæ ſic*

Incip. Ælꝼꝛed Kÿninȝ hateð ȝꝛetan ⁊æꝛꝼeꝛð Biꝛcep hiꝛ poꝛdum luꝼlice ⁊ ꝼꝛeondlice.

Hanc Præfationem primus edidit Reverendiſſ. Dom. Matthæus Parkerus Archiep. Cant. cum verſione interlineata duplici, Anglica & Latina. Eandem iterum Saxonicè & Latine ad calcem vitæ Ælfredi Regis, Oxoniæ Anno Dom. 1678, *ediderunt* ÆLFREDI REGIS ALVMNI, *i. e. Magiſter & Socii Collegii Magnæ Aulæ Univerſitatis Oxon. quo in Collegio, per aliquot annos jam proxime elapſos, me bonis Literis operam navaſſe, non poſſum quin hic grato animo recognoſcam.*

V. *Sequitur Præfatio altera ejuſdem Ælfredi Poetarum Saxonicorum Principis Rhythmice ſcripta, quam hic recudere placuit.*

Ðiꝛ æꝛend Geꝛꝛiꝛe Aȝuꝛtinuꝛ. oꝛeꝛ ꝛealtne ꝛæ ðuðan bꝛohte. ieȝbuendum ꝛꝛa hit æꝛ ꝼoꝛe adihtode. Dꝛÿhtneꝛ cempa Rome Papa. ꝓÿhtꝛpell moniȝ. Gꝛeȝoꝛiuꝛ ȝleapmod ȝindꝛod. ðuꝛh ꝛeꝛan ꝛnÿttꝛo ꝛeaꝛo ðonca hoꝛd. Foꝛðæm he moncynneꝛ mæꝛt ȝeꝛꝛienðe. ꝛodꝛa peaꝛðe Rom-paꝛa beteꝛt monna modpeleȝoꝛt. mæꝛðum ȝeꝛꝛeȝoꝛt:· Siððan min on Enȝliꝛc. Ælꝼꝛed Kÿninȝ. apende poꝛda ȝehpelc. ⁊ me hiꝛ ꝓniꝛepum ꝛende ðuð and Noꝛð. he hiꝛ him ꝛpelcꝛa ma bꝛenȝan bi ðæꝛe biꝛene. ðæt he hiꝛ Biꝛcepum ꝛendan meahte. Foꝛðæm hi hiꝛ ꝛume ðoꝛꝼꝛon. ða ðe Læden ꝛꝛpæce læꝛte cuðon:·

His Verſibus intelligimus, quod primus omnium Auguſtinus Anglorum Apoſtolus, Gregorii librum Paſtoralem ſecum in Angliam adtulit: librum forſitan ſuæ Miſſioni inprimis neceſſarium. Quorum autem rogatu, & quo conſilio, in Gregorio Saxonicè vertendo, negotium adhibuit ſuum tantus Rex, ipſe in Præfatione prima pluribus docet. Ða ic (inquit) ða ȝemunde hu ꝛio laꝛ Læden ȝeðiodeꝛ. æꝛ ðiꝛꝛum oꝛeallen pæꝛ ȝionð Anȝel-cynn. ⁊ ðeoh moniȝe cuðon Enȝliꝛc ȝeꝛꝛiꝛ apæꝛdan. Ða onȝan ic on ȝemanȝ oðꝛum miꝛlicum ⁊ manȝꝛealdum biꝛȝum ðiꝛꝛeꝛ Kÿnepicef. ða boc pendan on Enȝliꝛc. ðe iꝛ ȝenemned on Læden Paꝛtopaliꝛ. ⁊ on Enȝliꝛc Dieꝛde-boc. hpilum poꝛd be poꝛd. hpilum andȝit oꝛ andȝite. ꝛꝛa ꝛꝛa ic hie leoꝛnode æt Pleȝmunde minum Æꝛcebiꝛcepe. ⁊ æt Aꝛꝛepe minum Biꝛcepe. ⁊ æt Gꝛinbolde minum Mæꝛꝛe-Pneoꝛte. ⁊ æt Iohanne minum Mæꝛꝛe-Pneoꝛte:· Siððan ic hie ða ȝeliopnod hæꝛde. ꝛꝛa ꝛꝛa ic hie ꝼoꝛꝛtod. ⁊ ꝛꝛa ic hie andȝit ꝼullicoꝛt apeccean meahte. ic hie on Enȝliꝛc apende. Ond to ælcum Biꝛcep-ꝛtole on minum Rice pille ane onꝛendan. ⁊ on ælcꝛe bið an Æꝛtel. ꝛe bið on ꝼiꝛtiȝum Mancefꝛan:· Ond ic bebiode on Godeꝛ naman ðæt nan mon ðone Æꝛtel ꝼꝛom ðæꝛe bec ne bo. ne ða Boc ꝼꝛom ðæm Mÿnꝛtꝛe. Uncuð hu lonȝe ðæꝛ ꝛꝛa ȝelæꝛnede Biꝛcepaꝛ ꝛien ꝛꝛa ꝛꝛa nu

Gode

Gode ðonc pelhpæp ꝛienðon:. Foꝛðý ic polde ðæt hie ealneᵹ æt ðæꝛe ᵹtope pæꝛen. buton ꝛe Biꝛcep hie mið him habban pille. oððe hio hpæꝛ to læne ꝛie. oððe hpa oðꝛe bi ppite:. *Ex quibus etiam clare apparet, Pientiſſimum Regem & bonarum litterarum fautorem maximum, Regni ſui unicuique Eccleſiæ Epiſcopali, exemplar unum mittere ſecum ſtatuiſſe.*

Porro, in ſummitate primæ pag. Epiſtolæ Ælfredi R. ad Werferthum Epiſc. Wigorn. (quæ etiam eſt prima pag. Codicis) exarata eſt quæ ſequitur Inſcriptio litteris Capitalibus. quæ locum memorat cui Tranſlationis ſuæ exemplar unum Rex miſſurus erat.

✠ ÐEOS BOC ᵹCEAL TO ꝛIGORA CEASTRE.

Quoad Scripturam hujus Cod. Lectorem monitum velim, eam id genus eſſe, quæ in uſu apud A. Saxones erat in priſcis temporibus, antequam Regnante ipſo Ælfredo, vetus ſcribendi ratio in novam mutari cœpit. Vetus autem illa hujuſce Codicis duplex eſt: nempe altera qua ſcriptæ ſunt Præfationes Ælfredi Regis, quæ proxime accedunt ad manum vetuſtiſſimi Codicis Cottoniani, qui peculium Plegmundi fuiſſe vulgo dicitur, de quo quidem Cod. infra plura: altera, qua cætera ſcribuntur, (unum ſi excipias folium, à Cod. abſciſſum, & Fran. Junii manu reſtitutum,) antiquitatis laude videtur certare cum Annalibus Anglo-Saxonicis Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, quorum potiſſima pars Manuſcripta fuit A. D. 891. qui quidem Cod. jam nunc Bibliothecæ C. C. C. C. notatur S. 11. à me fuſius infra deſcribendus, cùm ordine, Codd. Saxon. illius Bibliothecæ deſcripturus ſum. Præfationem Regii Tranſlatoris ad Werferthum tunc temporis Epiſc. Wigorn. fuiſſe inſcriptam, paulo ante ſignificavi; Addo quod unumquodque exemplar hujuſce Verſionis nomen illius Epiſcopi præ ſe ferebat, in cujus & Eccleſiæ uſum ex Autographo deſcriptum fuit. Sicut enim in hoc Cod. nomen Werferthi; ſic in alio Cod. Cottoniano nomen Hebſtani Epiſcopi; in Cod. Cantabrigienſi nomen Wulffigi Epiſcopi legimus. Denique, quia docet Inſcriptio, hunc Cod. fuiſſe deſtinatum Eccleſiæ Wigornienſi, ex eo conſtat illum non adhuc ad Eccleſiam miſſum fuiſſe. Hæc de nobiliſſimo hoc Cod. qui ante octingentos annos Ælfredo Rege jubente ſcriptus erat. Utrum vero apud exteras gentes, Regia id genus monumenta, in patria lingua conſcripta, extent, dum docti ubique ſilent, me id neſcire fateor.

HATTON. 100. *Codex membr. in fol. min. à diverſis Librariis ſcriptus, in quo continetur.*

I. *Præfatio Ælfredi Regis ad Verſionem Saxonicam Dialogorum Gregorii Papae.*

Ic Ælꝛpeð ᵹýꝛenðum Cꝛiꝛte mið Cýnehabeꝛ mæꝛneꝛꝛe ᵹepeoꝛðað hæbbe cuðlice onᵹiten. ⁊ þuþh haliᵹꝛa boca pæðunᵹe oft ᵹehýꝛeð. þ uꝛ an Goð ꝛꝛa micele healicnýꝛꝛe. populð ᵹeðinᵹða ꝛoꝛᵹiꝛen hæꝛð. iꝛ ꝛeo mæꝛte þeapꝛ þ pe hpilon upe mob ᵹeliðian ⁊ ᵹebiᵹian to ðam Goðcunðum ⁊ ᵹaꝛtlicum pihte. beꝛpeoh þaꝛ coꝛðlican capꝛulnýꝛꝛe. ⁊ ic ꝛoꝛþam rohte ⁊ pilnode to minum ᵹetþýpum ꝛpeondum þ hý me oꝛ Goðeꝛ bocum be Haliᵹꝛa manna þeapum ⁊ punoꝛum appiton þaꝛ æꝛtep-ꝛýliᵹenban lape. þ ic þuþh þa mýneᵹunᵹe ⁊ luꝛe ᵹetþýmmeð on minum mode hpilum ᵹehicᵹe þa heoꝛenlican þinᵹ beꝛpeoh þaꝛ coꝛðlican ᵹeðpeꝛebnýꝛꝛa:. Cuðlice pe maᵹon nu æt æpeꝛtan ᵹehýꝛan hu ꝛe eaðiᵹa ⁊ ꝛe Apoꝛtolica pep ðc̄ Gpeᵹoꝛiuꝛ ꝛꝛpæc to hiꝛ Diacone þam pæꝛ nama Peꝛþuꝛ. be Haliᵹꝛa manna þeapum ⁊ liꝛe. to lape ⁊ to býꝛne eallum þam þe Goðeꝛ pillan þýncea ð. ⁊ he be him ꝛilꝛum þiꝛum poꝛðum. ⁊ þuꝛ cpæð.

II. *Sequitur Præfatio ipſius Gregorii, quæ ſic*

Incip. Sumon ðæᵹe hiꝛ ᵹelamp þ ic pæꝛ ꝛpýðe ᵹeꝛpenceð.

Hæc Præfatio, ſicut & Capitula libri Dialogorum primi extant integra. Deſideratur autem folium primum primi Libri, in quo ſcriptum fuit pene totum Cap. 1. Folium etiam aliud deeſt, quod complectebatur Concluſionem Libri I, cum 9 Capitulis Lib. II.

III. *Liber II, qui in Rubrica inſcribitur.*

Heꝛ onᵹinneð ꝛeo æꝛtꝛe boc Dialoᵹoꝛum. be liꝛe ⁊ punoꝛum ðc̄ Benedicteꝛ Abboðeꝛ.

Incip. Heꝛ upp ýnneð ꝛe æꝛtꝛepa ꝛtꝛeam ðæꝛe Goðcunðan ꝛpꝛæce. ꝛe cýmð oꝛ ðam bupnon þæꝛ Haꝛtlican pilleꝛ.

In cap. XXXI. truncatur hæc Verſio Dialogorum, quæ pulchre ſcripta fuit in hoc Cod. circa temp. Canuti Regis, ut videtur.

"Etſi vero Ælfredus doctiſſimus Rex pro ſuo in opus ipſum & Tranſlatorem amore, pauca "de Verſione præfari non dedignatus eſt: haudquaquam tamen ſibi perſuadeat Lector Philo-Saxo,

"eum in Dialogis Gregorianis Saxonicè reddendis operam ſuam navaſſe. Nam plurimi ex Hi-
"ſtoricis, Werefrithum ſupra laudatum Wigorniæ Præſulem, eorum fuiſſe Tralatorem, uno
"fere ore teſtantur. Ex quibus, hac de re, Aſſerii Scireburnenſis Epiſcopi, qui fuit tum Regi
"tum Werefritho coævus, inſigne Teſtimonium proferam: At tunc Deuſ, *inquit*, —— ueluti
quædam luminaria, tranſmiſit Weſſpithan ſc. Wigepnenſiſ Eccleſiæ Epiſcopum, in di-
uina ſc. Scriptura bene eruditum, qui impenſo Regis libroſ Dialogorum Gregorii Papæ ⁊
Petri ſui Diſcipuli de Latinitate primuſ in Saxonicam linguam, aliquando ſenſum ex ſen-
ſu ponens, elucubratim ⁊ elegantiſſime interpretatuſ eſt:.

II. *Fragmentum (uti vulgò dicunt) Hexæmeri S. Baſilii Cæſarienſis Epiſcopi, foliis tantum quatuor-decim conſtans, pulcherrimè tamen & laxius exaratum. cui præmiſſa eſt Præfatio Tranſlatoris, Poeticè in pueriori Saxonico conſcripta, quam heic totam Lectori exhibeo.*

Baſilius ſe eadiga. be þam pe æp appiton. pær ſpiðe haligre Biſceop. on Ceſarean bỳrig. on Gpecifcre þeode. God luſigende ſpiðe. on clænefre punigende. on Cpiſter þeopdome. manegra muneca Fæder. Munuc-habeſ himſylf. De pær ſpỳðe gelæred. ⁊ ſpỳðe mihtig lareop. ⁊ he Munuc-Regol gefette. mid ſpỳðlicre bpohtnunge. ſpa ſpa þa Eaſtepnan ⁊ þa Gpecifcean Munecaſ. lybbað hỳna hiſ. God to loſe pide:. De pær æp Benedictuſ. þe uſ boc appat. on Lædepne ſpræce. leohtre be dæle. þonne Baſiliuſ. ac he tỳmde ſpa þeah. to Baſilieſ tæcunge. ſop hiſ tpumnỳſſe:. Baſiliuſ appat ane punderlice boc. be eallum Godeſ peopcum. þe he gepophte. on fix dagum. Exameron gehaten. ſpiðe deopum andgite. ⁊ he appat þa lare. þe pe nu pillað. on Engliſcum gepeorde recgean. þam þe hiſ neccead. heo gebỳnað to Munecum. ⁊ eac to Mỳnecenum þe Regollice libbað. ſop hỳna Druhtner luſe. under Eaſtlicum Ealdrum. Gode þeopiende. gehealdenre clænnỳſſe. ſpa ſpa Criſter þegenaſ. campiende piþ Deofle. dægeſ ⁊ mihteſ:. Baſiliuſ cpæð ða on hiſ boclican lare.

Initium Hexæmeri, Gehỳr þu min bearn. þineſ Fæder mỳnegunge. ⁊ þin eare ahỳld. to minum ſpordum nu. ⁊ mid geleaffullre heortan. hlỳſte hpæte ic ſæge:. Ic pille þe ſecgan ⁊ ſodlice læran. ꝑ ſaſtlice gepinn. hu þu Gode campie. ⁊ mid hpilcum gemete þu mihte him þeopian.

Ex quibus, ut & ex iis quæ ſequuntur in Cod. MS. *patet, hanc non eſſe Tranſlationem Homiliarum S. Baſilii de Hexæmero, ſed ſuppoſititii iſtius Tractatus S. Baſilio adjudicati, cui Titulus hic eſt* Admonitio ad filium ſpiritualem, *quæ quidem Admonitio ſic Latine incipit*, Audi, fili, admonitionem patris tui, & inclina aurem tuam ad verba mea. *Sic autem Explicit.* Et cum hi omnes pro ſuis criminibus Gehennæ ignibus mancipientur, juſtis ſempiterna præmia tribuentur à Domino, quæ oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis aſcendit, quæ præparavit Dominus diligentibus ſe.

III. INCIPIVNT CAPITES (*capita*) LIBRI MEDICINALIS.

"Tractatum hunc, Verſionem eſſe Hiſtoriæ L. Apuleii Madaurenſis de Virtutibus Herbarum,
"evolvendo Cod. deprehendet Lector: Editione autem Apuleii, Baſ. 1528. impreſſa, multo
"ampliorem. Conſtat Capp. 184 verſio Saxonica, Latina vero Editio impreſſa, 130 tantum ex-
"hibet. De Etymologia nominum Herbarum, in qua multus eſt Apuleius, non adeo erat ſol-
"licitus Interpres Saxonicus, de Herbarum viribus in medendis morbis Auctoris mentem po-
"tius explicare, ſui muneris eſſe ratus. Quam ob rem, Etymologica omnia penitus omiſit.
"Capitula quæ MS. ſunt præmiſſa, omnium fere Herbarum nomina Saxonicè exhibent; quæ cum
"haud multum mutata apud Anglos, Scotos, Germanos, Batavos, Suecos, Danos, reliquaſque
"Septentrionales gentes, jam nunc in uſu ſunt; omnia, additis Latinis ex MS. Græciſque ex
"Apographo Juniano, (quæ Latina reddant intellectu faciliora) tum in Botanices ipſius tum
"in Arctoarum Antiquitatum Cultorum gratiam, deſcribere non gravatus, hic infra poſui.

I. Nomen hepbe Betonica. ꝑ ir Birdoppỳrt. *Virtutibus hujus herbæ explicandis, videtur Interpres Saxonicus, in manibus habuiſſe libellum illum* de Betonica, *cujus quidem alii Antonium Muſam, alii vero (& fortaſſe rectiùs) Apuleium Auctorem eſſe volunt.*

ἀριὸγλωσσος.	II.	Depð Apnigloſa. ꝑ ir Pegbpæde.
πυγιόφυλλον.	III.	hepð Pentafilon. ꝑ ir Fiſleafe.
	IV.	hepð Uepmenaca. ꝑ ir Ærcþpotu.
	V.	hepð Sinphoniaca. þæt ir Hænne belle.
	VI.	hepð Uipepina. ꝑ ir Nædder-pỳrt.
	VII.	hepð Uenepia. ꝑ ir Beo pỳrt.
	VIII.	hepð Per Leonir. þæt ir Leon ſot.
	IX.	hepð Scelepata. ꝑ ir Cluſ þung.
	X.	hepð Batpacion. þæt ir Cluſ pỳrt.
	XI.	hepð Aptemeria. ꝑ ir Muge pỳrt.
	XII.	hepðiſ Aptemeria tagantef. ꝑ ir oðper cỳnner Muȝ pỳrt.

ἀφίμωσις

ἀξίνωσις λεπίδωτος. XIII. Heꝛb Aꝛtemeꝛia lepexilioꝛ. þ ıꝛ þꝛiddan cynneꝛ Mucg pyꝛt.
XIV. heꝛb Lapatium. þ ıꝛ Docce.
δενδροῤῥία. XV. heꝛb Dꝛacontea. þ ıꝛ Dꝛacentꝛe.
σατύριον. XVI. heꝛb Satyꝛion. þ ıꝛ Hnexneꝛ leac.
Γεντιανή. XVII. heꝛb Lentiana. þæt ıꝛ Feld-pyꝛt.
XVIII. heꝛb Oꝛbiculaꝛıꝛ. þ ıꝛ Slitc.
XIX. heꝛb Pꝛoꝛeꝛꝛinaca. þ ıꝛ unxoꝛtꝛebbe.
ἀριστολοχία. XX. heꝛb Aꝛıꝛtolochia. þ ıꝛ Smeꝛt pyꝛt.
XXI. heꝛb Naꝛtuꝛcium. þæt ıꝛ Læꝛꝛe.
ἱερόβολος. XXII. heꝛb Hieꝛibulbum. þ ıꝛ Lneate pyꝛt.
XXIII. heꝛb Apollinaꝛıꝛ. þ ıꝛ gloꝛ pyꝛt.
χαμαίμηλον. XXIV. heꝛb Lamemeleon. þ ıꝛ Magꝛeꝛe.
χαμαίδρυς. XXV. heꝛb Lhamedꝛıꝛ. þæt ıꝛ Neoꝛt læꝛꝛe.
XXVI. heꝛb Lhamecælete. þ ıꝛ ſulꝛeꝛ camb.
χαμαιπίτυς. XXVII. heꝛb Lhamepıthyꝛ. þæt ıꝛ Nepte.
χαμαιδάφνη. XXVIII. heꝛb Lhamedaxne. þ ıꝛ Hneꝛneꝛ ꝛot.
XXIX. heꝛb Oꝛtꝛıago. þæt yꝛ Liꝺ pyꝛt.
XXX. heꝛb Bꝛyttannica. þ yꝛ Næꝛen nydele.
XXXI. heꝛb Lactuca ꝛıluatica. þæt ıꝛ pudu lectꝛıc.
XXXII. heꝛb Apgımonia. þ yꝛ Lapclixe.
XXXIII. heꝛb Aꝛtula negia. þ ıꝛ pudu noxe.
XXXIV. heꝛb Lapatium. þæt ıꝛ Sꝛudu docce.
XXXV. heꝛb Lentaupıa maıoꝛ. þæt ıꝛ Lupmelle ꝛeo maꝛe.
XXXVI. heꝛb Lentaupıa mınoꝛ. þ ıꝛ Lupmelle ꝛeo læꝛꝛe.
XXXVII. heꝛb Pepꝛonacia. þ yꝛ Bete.
XXXVIII. heꝛb Spaga. þæt yꝛ Stꝛeoꝛbenıge.
ἰῶδες. XXXIX. heꝛb Hibıꝛcuꝛ. þæt yꝛ Meꝛꝛc mealue.
ἱππουρὶς. XL. heꝛb Ippıꝛuꝛ. þ yꝛ Æquıꝛeıa.
XLI. heꝛb Malua epꝛatica. þ yꝛ Hoc leaxꝛ.
βύγλωσσον. XLII. heꝛb Bugloꝛꝛa. þæt ıꝛ Hunꝺeꝛ tungꝛe.
XLIII. heꝛb Bulbi ꝛcillıtica. þ yꝛ Lilæbene.
XLIV. heꝛb Lotileꝺon. þ yꝛ Umbiculuꝛ uenepıꝛ.
XLV. heꝛb Lalli cpuꝛ. þæt yꝛ Sattoꝛ laꝺe.
πεῤῥσιον. XLVI. heꝛb Ppaꝛꝛıon. þ yꝛ Hape hune.
ξίφιον. XLVII. heꝛb Xıꝛıon. þ yꝛ Foxeꝛ ꝛot.
πωλίτριχον. XLVIII. heꝛb Lallıtꝛıcuꝛ. þæt yꝛ Væteꝛ pyꝛt.
XLIX. heꝛb Temoluꝛ. þ yꝛ Singnene.
ἡλιοβότιον. L. heꝛb Æliotꝛophuꝛ. þæt yꝛ Sigel hneoꝛxa.
LI. heꝛb Lnyaꝛ. þ yꝛ Mæꝺeꝛe.
πολύτριχον. LII. heꝛb Pollıtꝛıcuꝛ. þ yꝛ Humele.
μηλάχη ἀγρία. LIII. heꝛb Malochinagꝛıa. þ yꝛ Fubu noxe.
μίκων ῥοιάς. LIV. heꝛb Metoꝛıa. þæt yꝛ Hꝛıt poꝛıg.
οἰνάνθη. LV. heꝛb Oenanteꝛ.
LVI. heꝛb Napcıꝛuꝛ. þ yꝛ Haly pyꝛt.
σπλήνιον. LVII. heꝛb Splenıon. þæt yꝛ Bꝛune pyꝛt.
πόλιον. LVIII. heꝛb Polıon.
LIX. heꝛb Uictoꝛıola. þ yꝛ cneoꝛ holen.
LX. heꝛb Lonxıꝛma. þ yꝛ Lalluc.
LXI. heꝛb Aꝛtepıon.
LXII. heꝛb Lepoꝛıꝛ peꝛ. þæt ıꝛ Naꝛan hıg.
δίκταμνος. LXIII. heꝛb Dictamnuꝛ.
LXIV. heꝛb Solago maıoꝛ. þæt ıꝛ Helıoꝛcoꝛꝛıon.
LXV. heꝛb Solago mınoꝛ. þæt ıꝛ Helıotꝛopıon.
παιωνία. LXVI. heꝛb Peonia.
περιστερέων. LXVII. heꝛb Peꝛıꝛteꝛeon. þ ıꝛ Beꝛbena.
βρυωνία. LXVIII. heꝛb Bꝛıonia. þæt yꝛ Humele.
νυμφαία. LXIX. heꝛb Nımxete.
LXX. heꝛb Lꝛıꝛıon. þt yꝛ Llæxꝛe.
ἰσάτις. LXXI. heꝛb Iꝛatıꝛ.
σκόρδιον. LXXII. heꝛb Scoꝛꝺea.
LXXIII. heꝛb Uenbaꝛcuꝛ. þ yꝛ ꝛelꝺ pyꝛt.
ἡράκλεια. LXXIV. heꝛb Depaclea.
χελιδόνιον. LXXV. heꝛb Lælıꝺonia. þ ıꝛ Cyleꝺenıe.
LXXVI. heꝛb Solata. þæt yꝛ Solaꝛece.

LXXVII. Herb Senecio. ꝥ yr Lhunberꝥylȝe.
LXXVIII. herb Filix. ꝥ yr Fearn.
LXXIX. herb Lhamen. þæt yr cpice.
LXXX. herb Liliolum. þæt yr Lilæbene.
LXXXI. Ror mapinum· ꝥ yr Boþen.
LXXXII. herb Partinaca ꝛiluatica. ꝥ yr Felbmopu.
LXXXIII. Perbicalir. þæt yr Dolhrune.
LXXXIV. herb Mencupialir. þæt yr Lebelc.
LXXXV. herb Radiola. ꝥ yr Eꝛop ꝼearn.
LXXXVI. herb Spanaȝ anertir. þæ yr Fubu cenꝼille.
LXXXVII. herb Sabina. ꝥ yr Sauine.
LXXXVIII. herb Lanir caput. ꝥ yr Hunber heaꝼod,
LXXXIX. Epurti. ꝥ yr Bremel.
XC. herb Mille ꝼolium. ꝥ yr Leappe.
XCI. herb Ruta. ꝥ yr Rube.
XCII. herb Mentaꝛtrur.
XCIII. herb Ebulur. ꝥ yr Feal pyrt.
XCIV. herb Pollegion. ꝥ yr Dreorȝe brorle.
XCV. herb Nepitamon. þæt yr Nepte.
πυκέδανος. XCVI. herb Peucena. ꝥ yr Lammoc.
XCVII. herb Hinnula Lampana, þæt yr Sprre pyrt.
κυνόγλωσσος. XCVIII. herb Lynoglorꝛa. ꝥ ir Ribbe.
XCIX. herb Hebera nigra. ꝥ ir Eorb irig.
ἔρπυλλος. C. herb Serpillur. ꝥ yr Orȝane.
ἐψίθιον. CI. herb Obrinthiur. þæt yr Forмob.
CII. herb Saluia.
πολίωτον. CIII. herb Loliandra. ꝥ yr (Lellenbre.)
CIV. herb Porclaca.
χαιρέφυλλον. CV. herb Lepeꝼolia. ꝥ yr Lepille.
σισύμβριον. CVI. herb Sirimbriur. (þæt yr Brocmynte.)
CVII. herb Oliratra.
CVIII. herb Lilium. þæt yr Lilie.
πάνκρατος. CIX. herb Tytymallur calatiteꝛ. þæt ir Lacteꝛida.
CX. herb Landuur ꝛiluaticur. þæt yr Fubu birtel.
CXI. herb Lupinum montanum.
CXII. herb Lactyrida. þæt ir Lið copn.
CXIII. herb Lactuca lepoꝛina. þæt yr lactuca.
CXIV. herb Lucumepir ꝛiluatica. ꝥ yr Hpeꝛ hpette.
CXV. herb Lannaue ꝛiluatica. (ꝥ yr Hænep)
CXVI. herb Ruta montana. ꝥ ir Rube.
ἐπτάφυλλον. CXVII herb Eptaȝilon. þæt yr Seoꝛan leaꝛe.
ἄκιμον. CXVIII. herb Ocimur. ꝥ ir Mirtel.
CXIX. herb Apium. ꝥ ir Merce.
CXX. herb Hebera cryꝛocanteꝛ. ꝥ ir Irig.
μίνθη. CXXI. herb Menta. ꝥ yr Minte.
ἄνηθον. CXXII. herb Anetum. þæt yr Dyle.
ἐρίγανος. CXXIII. herb Origanum. ꝥ yr Orȝane.
CXXIV. herb Sempeꝛ uuur. ꝥ yr Sinꝼulle.
CXXV. herb Fenuculur. þæt yr Finul.
ἐρίφιον. CXXVI. herb Epirion. ꝥ yr Lib pyrt.
CXXVII. herb Sinꝼitur albur. (ꝥ yr Halr pyrt.)
πετροσέλινον. CXXVIII. herb Petroꝛelinum. ꝥ yr Peteꝛꝛilie.
CXXIX. herb Braꝛꝛica ꝛiluatica. ꝥ ir Laul.
CXXX. herb. Barilirca. ꝥ ir Næbbeꝛ pyrt.
μανδραγόρας. CXXXI. herb Manbraȝora.
λυχνὶς στεφανωματική. CXXXII. herb Lychanir ꝛtephanice. ꝥ yr Læce pyrt.
CXXXIII. herb Actron.
ἀβρότονον. CXXXIV. herb Abrotanur.
σιον. CXXXV. herb Sion. þæt yr labeꝛ.
ἡλιοτρόπιον. CXXXVI. herb Elirtropur. ꝥ yr Sixil-hpeorꝼa.
CXXXVII. herb Spreririr.
CXXXVIII. herb Airon minor.

Hic

Hic deſideratur Capitulorum folium, quod ex ipſo Codice pene ſupplevimus. Notandum autem eſt, Herbas ipſas in Cod. MS. *non in eodem ordine quo Capitula ante Cod. eſſe recenſitas.*

CXXXIX. herb Elleborum album. ꝥ yr Tunrinz pyrt.
CXL. herb Buoptalmon.
CXLI. herb Tribulur. ꝥ yr Lorrt.
CXLII. herb Onizæ.
CXLIII. herb Tricnor manicor. þæt yr Foxer zlora.
CXLIV. herb Lilicipida.
CXLV. herb Strutium
CXLVI. herb Aizon.
CXLVII. herb Samruchon. þæt ir Ellen.
CXLVIII. herb Dipericon. ꝥ ir Lorion.
CXLIX. herb Acantaleuce.
CL. herb Acanton. ꝥ yr Beo pyrt.
CLI. herb Quiminon. þæt ir Lymen.
CLII herb Lamellæon alba. ꝥ ir ralfer tæfel.
CLIII. herb Scolumbor.
CLIV. herb Inir Ilirica.
CLV. herb Elleborum album.
CLVI. herb Delfimon.
CLVII. herb Æcior.
CLVIII. herb Lentimorbia.
CLIX. herb Scorbior.
CLX. herb Ami riue Miluium.
CLXI. herb
CLXII. herb
CLXIII. herb
CLXIV. herb Viola. ꝥ ir Banpyrt.
CLXV. herb Viola purpurea.
CLXVI. herb Zamalentiton.
ἄγχουσα. CLXVII. herb Ancura.
CLXVIII. herb Spillior.
κυνόδοντες. CLXIX. herb Lynorbatur.
ἀγλαοφωτὶς CLXX. herb Aglaofotir.
πάπαρις. CLXXI. herb Lappapir. þæt yr ſububend.
ἐρύγιον. CLXXII. herb Eringiur.
φιλάνθρωπος. CLXXIII. herb Philantropor. ꝥ ir Man-luficende.
CLXXIV. herb Achillea.
CLXXV. herb Ricinur.
CLXXVI. herb Polloten. ꝥ yr Porrum nigrum.
CLXXVII. herb Urtica. ꝥ yr Netele.
CLXXVIII. herb Priapirci. þæt yr Uica per uica.
λιθόσπερμον. CLXXIX. herb Litorpermon.
σαφὶς ἀγρία. CLXXX. herb Stauir agria.
χρηστόν CLXXXI. herb Lorzonion.
CLXXXII. herb Milotir.
CLXXXII. herb Bulbur.
κολόκυνθις ἀγρία. CLXXXIV. herb Colocynthir agria. ꝥ yr Lucurbita ⁊ Frigillam.

Sic autem Apuleii verſio Incipit., Deor pyrt de man Bettonican nemned. heo bid acenned on mædum ⁊ on clænum dunlandum.

Et ſic Explicit, Fid innoder artirunze. Genim hirer pærtmer hnercneſſe innepeardе. buton þam cyrnlum trezra pænza zepiht. on lidan beore zenocode. ryle drincan. hit artinaþ done innod.

IV. *Tractatus cui deeſt Titulus, à Fr. Junio,* MEDICINA EX QVADRVPEDIBVS *appellatus.*

Præfat. Sazad þæt Ægyrta Cyninc Idpartur pær haten. Octauiano þam Carere hir frieonda hæle bodode. hirum porndum hur creþende. Monzum byrnum ic eom zepir hinra mæzna ⁊ rnytro. ⁊ hpæderne ic pene ꝥ þu næfre to dur micler mæzner Læcedomum become. frilcum rra ic zefrienz. þa pe fram Æfculapio feredon. Ic ꝥ þa for hinne cyddе. ⁊ þe peorð ne pirte hirer to zepitanne. ꝥ ir be pylde-deora læce-cræftum. rra ꝥ pel zeræd ir:. *Sic autem Tractatus Idparti fabuloſus.*

Incip. Sum fridep fecce nyten ir. ꝥ pe nemnað Taxonem. ꝥ ir Broc on Enzlirc. Geroh ꝥ deop. ⁊ him ponne of cpycum þa teð of ado. þa þe he mærten hæbbe. ⁊ hur cpeð. On

naman þæʒ ælmihtiʒan Lobeʃ Ic þe oʃʃlea. ⁊ þe þin teð oʃabeate. ⁊ þon hi ʃiððan on linenum hpæʒle bepinð. ⁊ on Lolbe oððe on ðeolʃpe bepýpc þ hi ne maʒon þinum lice æthpinan:.

In hujus generis libris, imagines herbarum, animalium, &c. pro ingenio artificis, coloribus adumbrari solent. Verum in hoc Cod. ſpatia reliquit Librarius, quæ adhuc ſine Herbarum & Quadrupedum iconibus, vacua cernuntur. Scriptus autem videtur hic Tractatus, cum Apuleio Saxon. ante Conquiſitionem Angliæ. Sequuntur Epiſtolæ binæ Evacis Arabum Regis ad Tiberium Cæſarem, Latine, de nominibus & virtutibus lapidum, quæ in artem Medicinæ recipiuntur, & in Orientis partibus reperiuntur.

JVNIVS. 27. *Codex membr. in quarto circa tempora Æthelſtani Regis (ut videtur) egregie ſcriptus Principibus dictis litteris iiſque diverſicoloribus ornatus, in quo continetur*

I. Calendarium valde mutilatum, in quo notantur dies Obitus Gildæ ſapientis, Ælfredi Regis, &c. cum Tab. Lunari, & aliis ſcriptis de computo Eccleſiaſtico, manu partim antiqua, partim recentiori.

II. *Pſalterium S. Hieronymi* Romanum, *cum verſione interlineari Saxonica minutiſſimis quidem litteris, at optime formatis exaratum. Cujus hic Specimen profero, eorum gratia, qui Venerandæ Antiquitatis ſtudioſi ſunt.*

p. ʃumiaþ ʒe Gode eall eopðe ðeopiað Dnihtne on blipʃe. Inʒað on ʒeʃihðe hiʃ on Iubilate dō omniʃ teppa. ʃepuite dnō in lætitia:. Intpate in conſpectu eiuʃ in

pýnʃumneʃʃe peotað ðæt ðpýhtē he ip God he ʒepophte uʃ ⁊ naleʃ pe uʃ pe exultatione. ðcitote quod Dnʃ ippe eſt Dʃ. ippe ꝑecit noʃ et non ippi noʃ:. Noʃ

ʃoðlice ʃolc hiʃ ⁊ ʃcep leʃʃe hiʃ Inʒað ʒeatu hiʃ on onbetneʃʃe caꝑoptupeʃ autem populuʃ eiuʃ et ouеʃ paʃcuæ eiuʃ. Intpate poptaʃ eiuʃ in confeſſione atpia

hiʃ on ýmenum onbetneʃʃa hepʒað noman hiʃ ʃopðon pýnʃum ip ðpýhtē on ecceiuʃ in hýmniʃ confeſſionum:. Laudate nomen eiuʃ quoniam ʃuauiʃ eſt dnʃ in æ-

neʃʃe milðheoptneʃ hiʃ ⁊ oð peopolð peopolðe ʃoðꝑeʃtneʃ hiʃ tepnum miʃepicopðia eiuʃ. et uſque in ſæculum ſæcu'i uepitaʃ eiuʃ:.

Hunc Cod. propinquo ſuo Iſaaco Voſſio, acceptum retulit Franciſcus Junius, à quo poſtea appellatus eſt CODEX VOSSIANVS. *Cujus tamen ope, in Pſalterii Latino-Saxonici Editione nequaquam fuit adjutus D. Joannes Spelmannus, H. F. De Pſalterio Saxon. deque hoc Cod.* MS. *ſic diſſerit cl. vir Thomas Mareſchallus in Obſervatt. in Verſ. Evangel. Anglo-Sax. p. 488.* Pſalmorum librum, *inquit,* plures habuiſſe Interpp. Saxonicos, conſtabit vel intuenti variantes quatuor Codd. MSS. lectiones, quas exhibet margo interlineati Pſalterii à Joan. Spelmanno in lucem emiſſi. A. 1640. Quibus addi poteſt & alius optimæ notæ Codex MS. penes cl. Junium, Pſalmos itidem complectens Latino-Saxonicos, tum eleganter verſos, tum nitide exaratos: ſed hic quoque ab aliis omnibus in multis diſſentit. Et (quod mirandum atque dolendum) tam in hoc, quam in iis quibus uſus eſt Joan. Spelmannus, altum ſit ſilentium de Verſionum auctoribus.

Notandum quoque eſt & dolendum, quod hujuſce Cod. MS. *Folium primum, ob* Principem *libri literam, cum multis aliis Pſalmorum literis Initialibus, ab aliqua impia ac ſacrilega manu exſcinditur. Accedit quoque, quod in Pſalmo* CXLIV, *truncatus eſt Codex, adeo ut omnia reliqua, non tantum Pſalmi ſed etiam Orationes, Cantica ſacra, Symbola, &c. quæ ad integrum Codicem pertinebant, plane deſiderantur.*

HATTON. 65. *Codex membr. in quarto circa tempora Henrici ſecundi Angl. Regis ſcripti, in quo continentur*

Evangelia quatuor, Anglo-Saxonice, ſeu potius Normanno-Saxonicè. Hunc Cod. MS. *doctiſſimus vir Tho. Mareſchallus in pag. 490. Obſervatt. quibus Evangeliorum verſionem Anglo-Saxon. illuſtravit, cum* Cantabrigienſi *ut plurimum conſpirare adfirmat, at ab* Oxonienſis *&* Benedictini *Cod. ſæpiſſime variare Dialecto; manuque plane recentiori, ac ſtylo novitatem ſpirante conſcripum; plurima tamen bona continentem.*

"Pertinebat olim hic Cod. ad D. Joan. Parkerum Reverendiſſimi Dom. Matthæi filium, cujus "labore folium ex Evangelio D. Lucæ abſciſſum, nitide ſcriptum reſtituitur. Porro notandum eſt, "quod error Compactoris, Evangelium D. Matthæi iſti D. Lucæ poſtponitur.

JVNIVS. XI.

JVNIVS. XI. *Codex membr. in fol. min. ſeculo decimo exeunte (ut videtur) ſcriptus & uſque ad fol.* 89. *Iconibus Hiſtoricis ornatus, in quo continetur.*

I. Paraphraſis Poetica librorum Geneſeos & Danielis Prophetæ, à cl. Junio Cædmoni Monacho
1. adjudicata, & in binos libros diviſa, quorum primus in Capp. 55 diſtinctus, ſic

Incip. Vr ir niht micel. ðæt pe nobepa peapð-pepeda pulbop Cinin̄g.
Expl. Se him bom ꝓop̄geaꝛ. unꝛcynbne blæð. eop̄ðan niceꝛ. ⁊ þu li̇̄ꝛneꝛt nu. þ ꝛie luꝛi-
ȝende. ꝛe oꝛep̄ beoꝛlum. bu̇̄eþū pealdeð.

2. Liber autem ſecundus (qui aliena manu ſed antiqua, ſcriptus eſt) multa bona de Chriſto, de die judicii, &c. docens, ſic

Incip. Ðæt peap̄ð unbeꝛne: eop̄ð buendum. þ meotode hæꝛde. mihte ⁊ ꝛtpenȝðo.
Expl. La þuꝛ beo nu on ẏꝛele. nolbæꝛ æp teala. FINIT LIBER. II. AMEN.

Hunc Cod. primus è tenebris eruit Reverendiſſimus Jacobus Uſſerius Armachanus, qui Guil. Somnero utendum dedit. Somnerus autem à ſe deſcriptum ſub nomine Saxonici Paraphraſtæ ſæpiſſime citat in Dictionario ſuo Saxonico-Latino-Anglico. Poſtea vero Codicem dono dedit idem reverendiſſ. Antiſtes D. Franciſco Junio qui eum Amſtelodami A. D. 1655 *publicavit additis tribus precibus, quas ex Cottonianæ Bibliothecæ Cod.* MS. *deſcripſit, cujus Nota eſt* JVLIVS A. II.

Ante aliquot autem annos, literarum Saxonicarum inſtauratorem ampliſſimum D. Georgium Hickeſium, magna cum voluptate audivi de Cædmone diſſerentem & affirmantem hujuſce Paraphraſeos Auctorem non illum fuiſſe Cædmonem divino inſpiratum afflatu, de quo tot præclara ſcripſit Beda Venerabilis in Hiſtoria ſua Eccleſ. gentis Anglorum: ſed alium quendam Cædmone multo recentiorem, qui Poemata ſua dialecto Dano-Saxonica condita, circa ſeculum à Chriſto nato decimum edidit.

SVPER D, &c. ART. 138. *Codex membr. in fol. min. qui quondam erat Eccleſiæ Exonienſis, in quo continentur*

I. fol. 1. *Scripta varia Richardi Archiepiſcopi Armachani, Latinè.*

II. fol. 89. *Fragmentum mutilum Dialogi inter Magiſtrum & Diſcipulos, de Latine loquendi facultate; Latine ante ſeptingentos annos imperita manu ſcriptum.*

III. fol. 95. *Fragmentum (foliis conſtans* 16) *Collectionis Canonum Eccleſiaſticorum, Latinè & Saxonicè, quorum primus qui cernitur integer, ſic in Rubrica inſcribitur,*

1. DE PERIVRIO.

Incip. Lat. Predicandum eſt etiam ut periurium fideles caueant.
Incip. Sax. To bobianne ir eac ꝓilce þæt ȝeleaffulle piꝺ manaꝺ papnen.

Fol. 97. b. 2. DE FALSO TESTIMONIO.

Incip. Lat. Dicendum eſt eis ut a falſo etiam teſtimonio abſtineant.
Incip. Sax. To recȝanne him ir þ hi eac ꝓþlce ꝓpam leaꝛpe cẏðneꝛꝛe hẏ ꝓophæbben.

Fol. 98. b. 3. DE DISCIPLINA.

Incip. Lat. Hortamur uos paratos eſſe ad docendas plebes.
Incip. Sax. Ꝑe mẏnȝiaþ eop þ ȝe ȝeapꝛe ꝛẏn ꝓolc to læꝛanne.

4. DE ORATIONE.

Incip. Lat. Admonere debetis fideles. ut aſſiduitatem & ſtudium habeant orandi.
Incip. Sax. Mẏnȝian ȝe ꝛceolon ȝeleaffulle þ hi ꝛẏnȝalneꝛꝛe ⁊ ȝecneoꝛbneꝛꝛe hæbben to ȝebiꝺbanne.

Fol. 100. 5. DE CONFESSIONE.

Incip. Lat. Omni etenim die deo in oratione noſtra aut ſemel aut biſ aut quando ampliuſ poſ. ſumuſ confiteri peccata noſtra.
Incip. Sax. Ælce dæg pitodlice pe ꝛceolon Gode on upum Gebede æne oþþe tupa butan hpa oftor mæge andettan upe ſynna.

Fol. 101. b. 6. DE MISERICORDIA.

Incip. Lat. Eſurienteſ ſatiandi ſunt. ſitienteſ potandi.
Incip. Sax. Hingriende ſynt to ȝefyllanne. þyrſtende to ðpencanne.

Fol. 103. b. 7. VT PARENTES SVOS FILIOS DOCEANT.

Incip. Lat. Ammonendi ſunt fideleſ ſancte Dei eccleſiæ.
Incip. Sax. To mynȝianne ſynt ȝeleaffulle halȝre Godeſ ȝeromnunge.

Fol. 104. 8. DE KARITATE.

Incip. Lat. Ammonenduſ eſt populuſ quoſ hec ſit uera karitaſ.
Incip. Sax. To mynȝianne iſ ꝛolc þæt hi unbepȝyten þæt þæt iſ ꝛoð luꝛu.

Fol. 104. b. 9. DE SERVITIO DEI.

Incip. Lat. Ammonendi ſunt qui negotiiſ ac mercationibus rerum inuigilant.
Incip. Sax. To mingianne ſynt þa þe manȝȝungum ⁊ þinga ceapungum onpaciað.

Fol. 105. b. 10. DE CONFESSIONE.

Incip. Lat. Ebdomada prima ante initium quadrageſſimæ. confeſſioneſ ſacerdotibuſ dandæ ſunt.
Incip. Sax. On þæpe æpeptan ucan æp Lenctenep anginne. andetniſſa Mæſſe-preoꝛtum ſynðon to ſyllanne.

Fol. 107. 11. DE XL. MA.

Incip. Lat. Ipſa autem quadrageſſima cum ſumma obſeruatione cuſtodiri debet.
Incip. Sax. Soðlice ſ lengten fæſten mid healicre begimene iſ to healdanne.

Fol. 108. 12. DE ÆLYMOSINA.

Incip. Lat. Diebuſ uero ieiunii elemoſina facienda eſt.
Incip. Sax. Fæſten dagum ꝛoðlice ælmeſſe iſ to ðonne.

Ibid. 13. ITEM.

Incip. Lat. Solent pluref qui ſe ieiunare putant.
Incip. Sax. Manega ȝepunia þe peneð ðæt hy fæſten.

Fol. 108. b. 14. DE ABSTINENTIA.

Incip. Lat. Abſtinentia uero in hiſ diebuſ.
Incip. Sax. Fophæfdneſ ꝛoðlice on þyſum dagum.

Fol. 109. b. 15. DE COMMVNICATIONE.

Incip. Lat. Singuliſ diebuſ dominicif in quadrageſima.
Incip. Sax. Ælc ðunnan-dæge on Lencten Cpiſtef lichaman.

Ibid. 16. DE LITE NON HABENDA.

Incip. Lat. In hiſ ieiuniorum ueſtrorum diebuſ.
Incip. Sax. On þyſum eoppe fæſtena dagum.

Fol. 110. 17. DE CASTITATE.

Incip. Lat. Abſtinendum eſt enim in hiſ ſacratiſſimiſ diebuſ à Coniugibuſ.
Incip. Sax. To ꝛophæbbanne iſ ꝛoþlice on þyſum halȝoftum dagum ſpam ȝemæccum.

Fol. 110. b.

Fol. 110. b. 18. DE PERCEPTIONE SACRAMENTI.

Incip. Lat. Ammonendus est populus ut ad Sacrosanctum Sacramentum corporis & sanguinis Domini.

Incip. Sax. To mynzianne ir polc þæt hy to þam þuph halizum halizdome Dnihtnes licha-man ȝ bloder.

Fol. 111. 19. DE CELEBRATIONE MISSÆ.

Incip. Lat. Vt Missæ quæ per dies Dominicos peculiares Sacerdotibus fiunt.

Incip. Sax. Đæt þa mæssan đe zind Sunnan-dazas rindnie ȝnam Mæsse-preostum beoð:

Fol. 112. 20. DE HORA LICITA.

Incip. Lat. Ammonendus est (*populus*) ut ante publicum & peractum Officium ad cybum non accedat.

Incip. Sax. To mynzianne ir polc. þæt hit æn openliene ȝ ȝeendunde þenunze to mete ne ȝenealæte.

Hæc collectio Canonum, seculo undecimo ineunte, videtur scripta.

NE. 3. XI. *Codex membr. in octavo circa tempora Johannis aut Henrici III Angliæ Regis, in quo continetur.*

I. fol. 1. *Passio S. Catherinæ Virginis, Normanno-Saxonicè, quæ sic*

Incip. Costantin ant Maxence pepe on a time as i Keiseres stude heheſt i Rome. ah Costantin ferde þuph þe buph menne into Franclonde ant punede sumne phile þear for þe burhes neode. ant Maxence steorede þe refschipe i Rome. Þeox umbe hpile ppeaðde ham bitpeonne. ant comen to fehte. Þes Maxence ouercumen ant fleah into Alexandre.

Expl. Þui pende þe eadie meiden Katerine icpunet to Cpiste from eopðliche pinen. I Nouembres moneð đe fif ȝ tpentuðe dei ȝ fridei on outte under i þe dei. i þe tune þ hire deore leof mon Ihū ure lauered leafd hif o Rode for hire ȝ for us alle. Beo he as healut i heret ȝ iheiet in alre porlde poplt a on ecneſſe. AMEN.

II. fol. 18 I þe Feadres. ȝ i þe Sunes. ȝ i þe Halı Gastes nome. Her bizinneð þe liflade ȝ te Passiun of Seinte Marzarete.

Incip. Erter ure Laūdes pine. ȝ his Passiun ȝ his deað o Rode. ȝ his arisre of Deað. ant efter his upastihunze as he steah to Neouene peren monie maptyrs pepine ba ȝ pummen to deades mislice idon for þe nome of Dnihtin.

Expl. Ignet ipuruðe Godd feader. ȝ his Sune i semet. þe Halı gast iheiet. þeol þreo in an ipeinet of Engles ȝ of eopðmen piðuten ende. AMEN:

III. fol. 36. b. I þe feaderes. ȝ i þe sunes. ȝ i þe halı gastes nome. Her beginneð þe liflade ant te Passiun of Seinte Iuliene.

Incip. In ure Lauerdes luue þe feader is of frumscheft ant i þe deope purðmunt of his deorepurðe sune. ȝ i þe heiunze of þe halı gast. þe of ham ba zlideð. an Godd unazin euch Godes ful. alle leapede men. þe understonden ne mahen Latines Ledene. liðeð ȝ lusteð þe liflade of a maden þ is of Latin iturud to Englische Leode.

Expl. Þphen Drihtin o domesdei pindpeð his hpeate.
And peorpð þæt dusti chef to hellene heate
Þe mote beon a corn i Godes zuldene edene.
The turde þis of Latin to Englische ledene.
Ant he þæt her leaft on-prat spa as he cuð. AMEN.

Quos quidem Rhythmos sic Anglicè vertit nonnemo, forte Guil. Lambardus.

When Judge at Domesday dothe Winnow his wheat,
And drives dustie chaffe into hellish heat,
God make him a corne, in Eden to dwell,
That out of Latin this Treatise did treat the maid well.
And him that last wrote. Amen.

IV. fol. 56. Epiſtel of meiden hab meiden fromre. (*Homilia de Virginitate.*)

Audi filia ⁊ uide ⁊ inclina aurem tuam. ⁊ obliuiſcere populum tuum. ⁊ domum patriſ tui.

Incip. Dauiđ þe Pſalm-pruhte ſpekeđ i þe ðapter topart Godeſ ſpouſe. þ̄ is euch meiden þ̄ haueđ meiđ þeapeſ. ⁊ ſeiđ. Iher me bohter. bihalđ. ⁊ bei þin eare. ⁊ forȝet ti folc. ⁊ tineſ huſ.

Expl. I helpe ham ſpa in him to hehin topart heouene. aþ̄ ha beon iſtihe þider aſ hare brudlac ſchal in al þ̄ eauer ſel iſ piđ þene ſelh brudȝume. þ̄ ſiheþ alle ſelhþe of-ſitten buten ende. AMEN:.

V. fol. 75. b. I þe feaderef. ant i þe ſonef. ant i þe hali ȝaſtef nome. her biȝineđ ðapleſ pard:.

Si ſciret Pater-familiaſ qua hora fur uenturuſ eſſet. uigilaret utique. ⁊ non ſineret perfodi domum ſuam:.

Incip. Ure Lauerd i þe Godſpel teacheđ uſ þurh abiſne. hu pe ahen pearliche to bipiten uſ ſeoluen. piđ þe unpiht ôf Delle. ⁊ piđ hiſ peruchef ȝef þef Lauerd piſte he ſeiđ. hȳenne ⁊ bruch time. þe þeof palde cume to hiſ huſ. he palde pakien. ne nalde he napt þolien þe þeof for ta breoken hine:.

In hoc Cod. mutilo, deſiderantur omnia à fol. 84.

Cod. ſuper D. &c. ART. 120. *Codex membr. in fol. min. in quo, præter SS. Evangeliorum Verſionis vulgatæ, exemplar antiquum; habetur Saxonicè*

I. fol. 1. *Enumeratio terrarum, ornamentorum, veſtimentorum, atque librorum quos ſexcentis abhinc annis, Eccleſiæ Exonienſi contulit Leofricus Epiſcopus. Sic autem*

Incip. Hep ꝑputelađ on þiſſepe Xpe͞ſ-bec. hpæt Leoꝼpic. b. hæꝼđ ȝedon innto ꝯce͞ Petpeſ Minſtpe on Exanceaſtpe. þæp hiſ Biſceop-ſtol iſ.

Expl. And þe þaſ Gyfu ⁊ þiſne Unnan pille Gode ⁊ ꝯce͞ Petpe æt-bpeban. ꝑi him Deoꝼena þice æt-bpoden. ⁊ ꝑi he ecelice ȝeniđepod into Delle pite:.

Ex hoc Cod. haſce Donationes publicavit D. Guil. Dugdalius, in Monaſt. Angl. Tom. I. pag. 221. Saxonice, cum Guil. Somneri verſione Latina. Nomina autem Codd. quibus Eccleſiam ſuam ditavit ille pientiſſimus Antiſtes, eo quod plures ex iis in Bibliothecis Bodleiana Oxoniæ; & C. C. C. nec non in Publicâ Cantabrigienſi, &c. ipſe manibus attrectavi; ea omnia in doctorum virorum gratiam ſunt in medium, hic à me prolata. Sc.

—— II. ꝼulle Mæſſe-bec (i. e. 2 *integra Miſſalia*) ⁊ I. Collectaneum (*forte Collectarum liber.*) ⁊ II. Piſtel-bec. (*b. e. 2 Epiſtolarum libri.*) ⁊ II. ꝼulle Sanȝ-bec. (*b. e. 2 integra Antiphonaria.*) ⁊ I. Niht-ſanȝ. (*forte Completorii liber.*) ⁊ I. Ad te leuaui (*liber ſic dictus.*) ⁊ I. Tpopepe (*Troparium.*) ⁊ ſe þpiddan ðaltepe ꝑa man ſinȝđ on Rome. (*forte Pſalterium D. Hieronymi Romanum.*) ⁊ II. Ymnepaſ (2 *Hymnaria.*) ⁊ I. deoppȳpđe Bletſinȝ-boc (*forte optimæ notæ Benedictionale, ſive Pontificale.*) ⁊ III. oþpe. ⁊ I. Enȝliſc Xpe͞ſ-boc (*i. e. Evangeliorum liber Saxonicè.*) ⁊ II. ðumep-pæðinȝ-bec. (*forte, 2 libri Lectionum æſtivalium*) ⁊ I. pintep-pæðinȝ-boc (*forte Lectionarium Hyemale.*) ⁊ Regula Canonicopum (*an Regula S. Benedicti?*) ⁊ Mapti̇pologium (*an Menologium?*) ⁊ I Canon on Lædem (*b. e. Concilia Latinè.*) ⁊ I ðcpiꝑt-boc on Enȝliſc (*ſc. Confeſſionale Saxonicum.*) ⁊ I. ful Spel-boc pintpep ⁊ ſumepep (*b. e. Homiliarum Saxonicarum liber perfectus, Hyemalis & Æſtivalis.*) ⁊ Boetiep boc on Enȝliſc. (*b. e. Boethius de Conſolatione Philoſophiæ Saxonicè.*) ⁊ I. mȳcel Enȝliſc boc. be ȝehpȳlcum þinȝum. on Leođ piran ȝepopht. (*b. e. Liber ingens Saxonicus, de plurimis rebus Poeticè ſcriptus.*) [⁊ he ne ꝼunde on þam Mȳnſtpe þa he to ꝼenȝ. Boca na ma butan ane Capitulaꝑie. ⁊ I. ꝼopealdode Niht-ſanȝ. ⁊ I Piſtol-boc. ⁊ II. ꝼop-ealdode Rædinȝ-bec ſpiđe pake. ⁊ I. pac Mæſſeaſ.] ⁊ þuſ ꝼela Leden Boca he beȝet innto þam Mȳnſtpe. Libep Paſtopalip (*Gregorii I Papæ.*) ⁊ Libep Dialoȝopum (*ejuſdem Gregorii*) ⁊ libpi iv Pphophetapum (*majorum.*) ⁊ libep Boetii de Conſolatione. ⁊ Iſaȝoȝe Popphipu. ⁊ I Paſſionalip. ⁊ libep Pnoſpepi. ⁊ libep Ppudentii Pſicomachie. ⁊ libep Ppudentii ymnopum. ⁊ libep Ppudentii de Maptȳpibuſ. ⁊ libep Ezechielip Pphophetæ. ⁊ Cantica Canticopum. ⁊ libep Iſaie Pphophetæ on ſundpon. ⁊ libep Iſidopi Ethimoloȝiapum. ⁊ Paſſioneſ Apoſtopum. ⁊ Expoſitio Bedæ ſupep Euanȝelium Lucæ. ⁊ Expoſitio Bede ſupep Apocalipſin. ⁊ expoſitio Bede ſupep vii Epiſtolaſ Canonicaſ. ⁊ libep Iſidopi de nouo ⁊ uetepi Teſtamento. ⁊ libep Iſidopi de mipaculip Xpi. ⁊ libep Oſepii (*forte Oroſii.*) ⁊ libep Machabeopum. ⁊ libep Pepſii. ⁊ Scpulieſ boc. ⁊ libep Apatopiſ. ⁊ Diadema Monachopum (*Smaragdi Abbatis.*) ⁊ Gloſæ Stratii. ⁊ libep Offiſialip Amalapi.

II. fol. 6. b.

II. fol. 6. b. *Extat Donatio hujus Cod. his verbis Latine & Saxonicè ſcripta.* Hunc textum dedit Leofricuſ Epſ æcclæ ſcī Petri Apli in Exonia ad utilitatem ſucceſſorum ſuorum. Si quiſ illam abſtulerit æternæ ſubiaceat maledictioni. Fiat. Fiat. Fiat.

Daſ Cpiſtef-boc ȝef Leofpic b. ſcō Petpo. ȝ eallum hiſ Æfteſ-ȝenȝum into Exancefteſe. God mid to þeniennē ȝ ȝif hiȝ ǽniȝ man ut-abſeode. hæbbe he Godef cuſſ. ȝ ſſæðde ealſe Dalȝena.

III. fol. 8. *De Reliquiis quas Eccleſiæ Exonienſi contulit Æthelſtanus Anglorum Rex.*

Deſ ſputelað on þiſum Geſſnite. be þam halȝum Reliquium. þe Æþelſta ſe puðfulla Kyninȝ ȝeaf into ſca Marian. ȝ ſcē Petef Mynſtſe on Exancefteſe. God to loſe ſoſi hiſ ſaple alifednifſe. eallum þam þe þa halȝan ſtoppe ȝeſecað. ȝ ȝepuðiað to ecēre Dǽle.

Incip. Ðýtoblice ſe ilca Kyninȝ Æðelſta.
Expl. To þam pulðopbeaȝe Maptinðomeſ becomon.

Hunc Catalogum Reliquiarum cum ſequentibus ad hujus Cod. fidem pridem evulgavit D. Guil. Dugdalius, Monaſtici Anglicani Tom. I. pag. 223. cum D. Guil. Somneri verſione Latina.

IV. fol. 12. Ðiſ ſynð eac þa Reliquiaſ þæſa haliȝra Conſeſſopum. þ iſ Cpiſtef Anbetteſa. þæȝe ſoppeȝon þaſ ſpicolon poſulð. ȝ mið ſtiðpe ðpohtnunȝ. þ heoſenlice þice ȝeeapnoðon.

Incip. Æpoſt oſ ſcī Martineſ Reliquion.
Expl. Ðýðeſ to lande aſende:

V. fol. 13. b. Eac heſ beoð Reliquiæ oſ manefȝum halȝum ſæmnum. ȝ oſ þam halȝum Mæðenum þæȝe þuſh Godef ȝifе þone ealðan deoſol. ȝ ealle ſlæſclice unluſtaſ oſeſ-ſpiðdon. ȝ ſume þuſh haliȝef liſef ðpohtnunȝa. ſume þuſh ſiȝeſæſtne Martýpðome þam heoſenlican Bniðȝuman Cpiſte beoð ȝeþeodde.

Incip. Eſoſt oſ ſcā Maſia Magðalene.
Expl. Ðuſh þa biſne hiſe halȝan ðpohtnunȝe:

Cod. membr. in Pyxide incluſus, cujus forma (dum inviolatæ à Bibliopego eſſent oræ) ea fuit; quam vocant in quarto quadrato grandiori.

In eo inveniuntur Evangelia quatuor Latinè, D. Hieronymi, litteris majoribus Saxonicis ſcripta, cum interlineata verſione Dano-Saxonica. Sicut ex hoc Specimine videre licet:

Fæðeſ upe þu þe in heoſunum eaſt̃. beo ȝehalȝud þin noma. cume tō þine ſice
Pater noſter qui es in caelis. ſanctificetur nomen tuum. adueniat regnum tuū

peoſðe þin ſilla ſpa ſpa on heoſune ſpilc on eoſðe hlaf upeſne ł upe dæȝhpamlicu ł inſiat uoluntas tua ſicut in caelo & in terra. panem noſtrum ſubſtan-

ſtondenlice ſel uſ to dæȝ ȝ foſlete uſ upe ſcýlde ſpa ſpa þe ec foſleten
tialem da nobis hodie. & remitte nobis debita noſtra. ſicut & nos remittimus

þæm þe ſcýlduȝaſ piþ uſ ȝ ne ȝelaet uſ ȝeleade in coſtnunȝae ah ȝelefe uſ oſ yfle.
debitoribuſ noſtris & ne patiaris nos induci in temptationem. ſed libera nos a malo:

Hunc Cod. litteris Saxonicis Majoribus ſcriptum ſupra monui: nempe, id genus Majuſculas volo; quibus exarantur codices illi antiquiores Cottoniani qui inſcribuntur OTHO. C. 5. & NERO. D. 4. ſive Codex Lichfeldenſis Eccleſiæ, qui vulgo dicitur Textus S. Ceaddæ; & Pſalterium S. Salabergæ (quod quidem ab aliquo Anglo-Saxone videtur ſcriptum, & à R. P. Joanne Mabillonio memoratur; in libro ſuo de Re Diplomat. pagg. 358, 359.) Quibus tamen omnibus, hunc Cod. vetuſtate paullo inferiorem arbitror. Vetuſtior vero videtur Gloſſario illo Latino-Saxonico Bibliothecæ C. C. C. C. cujus Nota eſt S. 3. imo vel illo cod. Cottonianæ Bibliothecæ qui inſcrib. OTHO. A. 1, ſcriptus, ut videtur, A. D. 749.

Deſiderantur quædam folia, quorum jacturam, non poſſum non dolere. Etſi enim quicquid Textus Latini deeſt, aliorum Codicum ope facile reſtituatur; tamen Lacunam in Verſione hujus Cod. Dano-Saxonicâ, (quæ multum diſcrepat ab ea qua illuſtratur Textus Latinus Cod. Cottoniani NERO. D. 4.) nunquam nobis licebit ſupplere, aut Verſione illâ integrâ gaudere. Cæterùm alia adhuc detrimenta paſſus fuiſſe videtur hic Codex pretioſus, utpote in quo, omnia deſiderantur quæ in aliis

Codicibus Evang. de more, D. Matthæi Evangelio præmittuntur. An vero Canones Eusebiani unquam in hoc Cod. extiterint valde dubito, quoniam numeri illi & Notæ ad eos spectantes, per integrum Cod. desiderantur.

Quod ad eos attinet qui in hoc scribendo Cod. operam navarunt; Memoriam illi suam Æternitati consecrandam propriis manibus curaverunt. Alter enim in postrema pagina, eadem manu qua Textum Latinum exaravit, sic de se scribit, Macregol dipinxit hoc Euangelium. Quicumque legerit et intellegerit istam narrationem. orat pro Macregiul Scriptori. *Ex quibus intelligere est, quod ille MAC-REGOL scriptor Librorum, Textum integrum Codicis scripserit, & deinde illum Imaginibus Evangelistarum, diversicoloribusque Litteris Uncialibus decoratum, tantum non Inluminaverit. Versionem Dano-Saxonicam compilabant duo homines devoti, FARMENNVS scil. Presbyter, & OWVNVS, qui exeunte, ut videtur, seculo Nono, aut ineunte Decimo floruerunt. Quorum ille totum S. Matthæi Evangelium illustravit, subjuncta hac ad calcem ejusdem Adnotatione,* Fapmen Pbp þar Boc þur gleorede dimittet ei Dn̄ omnia peccata þua þ̄ þiepi potert apud Deum:. *Quinetiam, ad illustrandum itidem Evangelium D. Marci se accingebat FARMENNVS, sed in illo opere non ultra comma 15 cap. II progressus, alius vir pius nomine OWVNVS, Farmenni rogatu, ut videtur, reliqua omnia in vernaculum sermonem, sc. Dano-Saxonicum reddere, in se suscepit. Exemplo insuper MAC-REGOLI ac FARMENNI permotus, memoriam sui posteris reliquit hac quæ sequitur Adnotatione, quam imis Marginibus paginarum antepenultima ac penultima, manu sua scripsit.* Ðe min bpuche. gebidde gope Opun ðe ðar Boc gloerde. Fæpmen ðæm Pheorte æt Þapapuda hæpe nu Boc appitene. Bpuca mid pilla pymle. mid þodum Lileopa. dibb ip egbpæm leopopt:. *i. e.* Qui me (*sc.* Codicem) versaverit, oret pro Owvno qui hunc Codicem glossavit. Fermenni Presbyteri Harawudensis gratia, jam tandem codicem perscripsit. Utere mente simili, vera fide, Pax (*sit*) cuilibet (*sive* ubique) charissima.

Hunc Evangeliorum codicem vetustiorem videri illo Cottoniano qui inscrib. OTHO. A. 1. *modo dixi. Addo, quod docti Tradunt illum olim peculium fuisse Bedæ Venerabilis Presbyteri, qui diem supremum obiit, A. D. 734. Certè, Temporum quibus Beda floruit, speciem præ se fert hic Codex insignis, quandoquidem vetustior videtur Codice Cottoniano qui scriptus fuit circa A. D. 749. ut & Charta quadam Originali Cottonianæ Bibliothecæ, Litteris haud multum dissimilibus exarata, A. D.* (*ni male memini*) 767.

Insuper sciat velim Lector Philo-Saxo, hunc Cod. tandem in manus devenisse viri diligentissimi Joannis Rushworthii IC, *ex Hospitio Lincolniensi, ideoque in honorem Domini Possessoris à nonnullis scriptoribus dictus est CODEX RUSHWORTHIANUS.*

Rushworthius *Codicem, quem Cl. Fran. Junio utendum dabat, ut Dano-Saxonicæ Versionis Lectiones, quæ ab istis Codicis Cottoniani Eadfridi aut Aldredi discrepant, exscriberet. Tandem, ut accepi, Bibliothecæ Bodleianæ dono dedit, in qua, nobile gentis nostræ Monimentum, ad conclusionem seculi permansurum spero.*

Super D, &c. Art. 76. Codex crassus in Quarto minori; in quo extat *Gregorii Magni Papæ Liber Sacramentorum*, ab illo quem *Parisiis A. D.* 1642. publicavit *Hugo Menardus*, pluribus in locis discrepans; dignum tamen judico qui ab Ecclesiasticæ Historiæ studiosis à capite ad calcem perlegatur. Codex maximâ ex parte antiquus, à diversis Librariis scriptus fuit. Verum A. fol. 337. usque ad finem Missarum & Precum, recentiori manu continuatur, sicut & in fronte, ubi multa inveniuntur circa conquisitionem Angliæ exarata. Deinde sequuntur plurima de computo ecclesiastico elegantissime scripta circa A. D. 969. fidem ad id faciente Tabula quæ cernitur fol. 53. Rubricas omnes precum, benedictionum, missarum, epistolarum, tabularum, orationum, feriarum, stationum, ordinationum, exorcismorum, reconciliationum, consecrationum, *&c.* in unum Fasciculum collegeram, quò eas omnibus doctis divulgarem: verùm crescente in justum volumen catalogo, Latina scripta leviori manu adtingam, ne Saxonicis ipsis desideretur locus. Hoc unum tantum de Latinis hujusce Cod. scriptis moneo, nempe fol. 2 & 3 Historica ea contineri de Exoniensis Ecclesiæ fundatione, quæ in Monastici Anglicani Tom. I. pag. 220 inveniuntur, qua lacunula illa impressi libri vocibus istis cod. MS. *autem totum* suppleri potest.

Quod attinet ad Saxonica illa quorum causa de isto cod. verba fecerim: ea omnia, Lector erudite, sunt Testificationes Manumissionum servorum quæ in hunc librum (pro more temporum) tanquam in Tabulas publicas, relatæ sunt. Harum autem Testificationum nonnullæ habentur fol. 1. aliæ fol. 8, quarum quædam, literis pene evanescentibus sunt lectu haud ita faciles. Alia quoque Relatio habetur fol. 11, facie 2, de servis prædialibus Eadgyfæ Abbatissæ & Leofrici Abbatis. Denique, ad calcem Codicis habetur Manumissio Brihtmæri Holacumbensis & Ælfgifæ uxoris ejus, cum progenie eorum: quæ omnia eduntur in Dissertatione Epistolari D. *Georgii Hickesii*, quam de veterum Linguarum Septentrionalium usu conscripsit.

Hunc cod. annis abhinc circiter 640 dono dedit pientissimus Leofricus Episcopus Ecclesiæ suæ Exoniensi, sicuti testatur Inscriptio hæc quæ sequitur Latine & Saxonice.

Hunc

Dunc Miſſalem LEOFRICVS Epſ dat æcclæ S. Petri Aplı in Exonia ad utilitatem ſucceſſorum ſuorum. Si quiſ illum inde abſtulerit. æternæ ſubiaceat maledictioni. FIAT. FIAT. Corfirma hoc deuſ quod operatuſ eſ in nobiſ.

Daſ Boc Leofric Biſceop ȝeſ ðcō Petro anð allum hiſ æftepȝengum into Exancerȝe Lioðe mið to þenienne. ⁊ ȝif hiȝ æniȝ man ut abȝebe. hæbbe he Lobeſ cuſſ ⁊ ſſæððe ealſa halȝena.

Ex Indice Librorum quibus Exonienſem Eccleſiam donavit Leofricus, quem ſupra videre eſt, pag. 80, mentio facta eſt de II ꝛulle Mæſſe-bec. *quarum unus eſt hic ipſe Codex, alter autem nunc eſt peculium Rev. & doctiſſimi viri D.* R. Bourſcough *Rectoris Eccleſiæ de* Toteneſs *in agro* Devonienſi *de quo infra plura.*

NB. 5. 9. *Cod. membranaceus antiquus, in quo continentur plurima ſcripta Latina diverſis manibus exarata, quorum præcipua ſunt* MISSA PROPRIA GERMANI EPISCOPI, fol. 1. LIBER THOBIÆ, fol. 14. Æpiſtola Auguſtini Epi ad Probam, de orando Deo, *fol.* 26. *Scripta manu Blediani Notarii.* Æpiſtola Aguſtini de Igne Purgatorio, *fol.* 36. b. *Scripta manu Blediani ſcriptoris. Verſiculus Latinus Litteris (ex more priſco) inſignitus, loco notularum Muſicalium, quæ poſtea obtinebant; cum Hymno de B. V. Mariâ notulis Muſicalibus antiquis, ubi etiam Litteræ extant nonnullæ. Liber Poenitentialis* ἀνέφαλος, *fol.* 51. *cum aliis Opuſculis ad rem pœnitentialem ſpectantibus, Inquiſitionibus Hieronymi Presbyteri, Interrogationibus Auguſtini Archiep. Cantuarienſis,* &c. *quæ lubens prætermitto. Ad Inſtitutum noſtrum propius accedunt.*

I. fol. 40. *Orationes aliquot & Benedictiones Latinè, cum Rubricis Saxonicè ſcriptis. v.g.*

Lpeð þiſ oſep ðone mete þe man ſop beaðne ȝebæleð.

Lpeator et rcíſicator elimentorum patep et ſiliuſ et rp̄ſ rc̄ſ. qui eſ uepa tpinitaſ et unitaſ. ppæcamuſ te ðnē clementiſſime patep. ut elemoſina iſta ſiat in miſericordia tua. ut accepta ſit cibum iſtum pro anima famuli tui. ili. ut ſit benedictio tua ſuper omnia bona iſta. per.

II. *Ibid. Verba quædam Saxonica, occultè ſcripta. ſunt autem ea quæ ſequuntur;*

ci:nn.n:.:mȝ.ð:.:apæð.n hpæt þ:ſ m.ȝ:b:on kcp:n:þ h:· tniſn.:ðpæð:
Iſ ðkſ ſſhſȝſnſſlike þknȝe tp pæðſnſ.

De his autem infra plura, cum de Cottonianæ Bibliothecæ Cod. MS. qui inſcribitur VITELLIVS. E. 8. *verba fecerimus.*

III. fol. 41. *Litteræ quædam Runicæ.*

IV. fol. 42. *Formulæ aliquot Latinè loquendi, in uſum Tironum; inter quas verba plurima ſunt Gloſſata Franco-Theotiſcè.*

DIGB. 4. *Codex membr. exiguæ formæ, in quo præter ſcripta varia Latina, extat tractatus Rhythmicus Normanno-Saxonicè, qui ſic.*

Incip. Ic am elber þanne ic peſ — Ic ealdi more þanne ic bebe
A pintep ⁊ ec a lope. — Mi pit oghte to bi mope.

Expl. Lpiſt ȝeue uſ lebe ſpich lif — Det me moten þider cumen
And habbe ſpichne ende. — Danne pe henneſ pende. AMEN.

De hoc Tractatu, ſive Poemate, plura videre licet in Vita ſupra laudata Ælfredi Regis, p. 98. & in D. Georgii Hickeſii *Grammat. Anglo-Saxon. pag.* 222.

NE. B. 4. 10. *Codex antiquus in membranis, in quo continentur plurima ſcripta Latina; quorum Titulos prætereo: ea tantum notans quæ ad rem Saxonicam propius accedunt.*

I. fol. 227. *Carmen ſive Amuletum contra Venenum, quod ſic incipit,* Tiga. Tiga. Tiga.
II. fol. 250. *Fragmentum Gloſſaris cujuſdam Latini, in quo voces Latinæ, partim per alias voces Latinas, partim per Saxonicas, explicantur.*
III. fol. 251. *Catalogus Librorum cujuſdam Eccleſiæ, ſive forſan Monaſterii, inter quos, memorantur,* Liber Notarum. Vitae Sanctorum Anglice. Elfredi Regis liber Anglicus.

Extat etiam alius Catalogus, sive Index Librorum, litteris Anglo-Saxonicis exaratus ad calcem Cod. præstantissimi Bibliothecæ Bodleianæ, qui inscribitur LAVD. L. 30. *In eo autem codice (ut hoc obiter notem) continentur D. Augustini de Sancta Trinitate libri quindecim, litteris Majoribus, mille abhinc annis calamo scripti. Codex ille insignis quondam fuit Ecclesiæ S. Kiliani in Herbipolensi civitate, & cum multis aliis ejusdem Ecclesiæ Codd. vetustioribus, è manibus Militum* Gustavi Adolphi *Suecorum Regis redemptus, & à Reverendissimo in Christo Patre* Gulielmo Laud, *Bibl. Bodl. donatus.*

Super D. &c. Art. 99. Codex Membr. in Quarto, in quo continentur Evangelia quatuor, Latinè secundum Editionem S. *Hieronymi* litteris Romanis rotundioribus antiquissimis exaratus: In eo quoque inveniuntur plurimæ magni momenti Lectiones, à recentioribus MSS. variantes, Textus etiam sæpe creberrime punctis distinguitur & emendatur, ab *Anglo-Saxone* quodam, annis abhinc octingentis. Ad calcem hujusce pretiosissimi Codicis, (de quo infra plura) extat folium quoddam, in quo Saxonicè scribitur Catalogus librorum quos Salomon Presbyter & alii utendos acceperunt (sic enim verbum haueð intelligo) ex Archivis Ecclesiæ cujusdam sive Monasterii.

Super D. &c. Art. 110. *Codex membr. in fol. min. ante quingentos annos Latine scriptus: in quo, inter alia, extat Glossarium (forte ex* Ælfrico*) Latinum, & Normanno-Saxonicè explicatum, cui præfixus est hic versiculus.*

I. fol. 144. Hic scribo planè ventrem caudamque Dianæ.

II. fol. 146. *Pars altera ejusdem Glossarioli in fine mutila.*

Sequuntur, Amice Lector, Apographorum illorum Tituli, quæ à Philo-Saxonibus variis ad codd. Membranaceorum fidem in Chartis describuntur.

Laud. G. 36. I. *Chronicon Saxonicum à Christo nato ad annum usque* 977. *quod hìc verbùm:*

Incip. Æꝺ Cpiꞅtep ȝeꞅlaeꞅcneꞅꞅe. LX. pincꝑa (l. pintꝑa) Cꝺauꞅ (l. Cꝺauꞅ) Iuliuꞅ ꝛe xaꞅepe (l. Caꞅepe) æꝑeꞅt Romana Bꝛiten lanꝺ ȝeꞅohte. ⁊ Bꝛittaꞅ miꝺ ȝeꞅeohte cnẏꞅebe. ⁊ hie oꝑeꞅꝛꝓꝺꝺe. ⁊ ꝛꝑa ðeah ne mihte ðæꝑ ꝓuce ȝeꝑinnan.

Expl. ꝑa het Eaꝺpeaꝛꝺ Cinȝ ⁊ Duꞅꝛtan Apcebiꞅcop ꝓ hine man ꝑeꞅebe to ꝛcã Mapian Mẏꞅtꝛe. ꝓ iꞅ æt Abbanꝺune. ⁊ man eac ꝛꝑa ꝺẏꝺe. ⁊ he iꞅ eac apꝑẏꝺꝺlice bebẏꝺȝebe on ꝑa noꞅꝺ healꝛe on ꝛcũꞅ Pauluꞅ Poꞅtice :·

I. *Hoc Chronicon descriptum est ex antiquo cod. qui nunc in Bibliotheca Cottoniana notatur,* TIBERIVS. A. 6.

II. *Successio Regum West-Saxonum, descripta ex illo folio membranaceo, quod nunc est numero* 175 *in ejusdem Cott. Bibliothecæ Cod. MS. qui inscribitur,* TIBERIVS, A. 3. *& avulsum videtur ex supradicto Cod.* TIBERIVS, A. 6.

Incip. Ða pæꝛ aȝanȝen ꝓnam Cpiꞅtep acennebneꞅꞅe. ccccxciiii. pintꝑa ða Lepꝺic ⁊ Lẏnꝑic hiꞅ ꝛunu coman upp æt Lenꝺicep-open miꝺ v. ꝛcipum :·

Expl. Ða ꝓenȝ Eaꝺȝaꝑ to hiꞅ bꝛoꞅoꝑ ⁊ heolꝺ. xvi. ȝeaꝑ. ⁊ viii. pucan. ⁊. ii. mhꝛ. ða he ꝑoꞅꝺꝑepꝺe. ꝑa ꝓenȝ Eaꝺpeaꝛꝺ to. Eaꝺȝaꝑep ꝛunu ⁊ healꝺ. . . . . .

III. *Adnotatio Latinè, de reliquiis quas invenit Sergius Papa in sacrario B. Petri.*

In Musæo. 161. *Ælfrici Præsulis excerpta ex Prisciano & Donato, (sive Grammatica) jussu, si non manu propria doctissimi viri* Gerardi Langbainii, *non ita pridem Collegii* Reginæ *apud* Oxonienses *præpositi, descripta, ex Cod. Membranaceo* D. Simondsii D'Ewes *Equitis & Baronetti.*

Init. Præfat. Lat. Ego Ælꝑꝛicuꞅ ut minuꞅ ꝑapienꝺ haꝑce Exceꝑꝑtioneꞅ ꝺe Pꝑiꞅciano minoꝑe uel maioꝑe uobiꞅ puebuliꞅ tenellis ad uebꝑam linȝuam tꝛanꝛꝛebꝑe ꝛtuꝺui. quatenuꞅ ꝑebꝛlectiꞅ Octo paꞅtibuꞅ Donati in iꞅto libello poꞅꝛtiꞅ utꝑamque linȝuam Latinam ⁊ Anglicam uebꝑe teneꝑitudim inꝑebeꝑe mtebim. uꞅquequo ad ꝑebꝑfectioꝑa ꝑebuenniꞅ ꝛtudia.

Init. Præf. Sax. Ic Ælꝑꝛic ꝓolde ꝑaꝛ lẏtlan boc apendan to Enȝliꞅcum ȝebeoꝺꝺe oꝼ ðam ðæꝛ-

ðræp-cpæft þe ir ȝehaten Ꝉrammatica. rið̃an ic þa tpa bec apenð on hunð-eahtatiȝum ðpellum. rop̃an ðe ðræp-cpæft ir reo cæȝ þe þapa boca anðȝyt unlyc̃ð.

Finis Præf. Ic biþ nu on Ꝉoþer naman. ȝif hpa þar boc appitan pylle. þ he hiȝ ȝepihte pel be ðæpe byrne. rop̃an ðe ic nah ȝepealð þeah hiȝ hpa to pozе ȝebpinȝe ðuph leare ppitepar. ȝ hit biþ̃ þonne hir pleoh na min. Myċel yrel deð̃ re unppitepe ȝif he nele hir poh ȝepihtan.

Hoc in libro Apographo desideratur ejusdem Ælfrici Glossarium, quod cum ipsa Grammatica, edidit ad calcem Lexici sui Saxonico-Latino-Anglici, vir de Saxonicis litteris præclarè meritus, Gulielmus Somnerus, *Oxoniæ.* An. Dom. 1659.

JVN. 12. A. M. S. Boethii liber de Consolatione Philosophiæ, quem ex Cod. membranaceo Bodleianæ Bibliothecæ cujus notæ sunt *NE. C.* 3. 11. descripsit vir *Cl. Franciscus Junius*, & postea cum antiquiori & optimæ notæ Cod. Cottoniano (qui inscribitur *OTHO. A.* 6.) contulit. Variantes omnes Lectiones Apographo suo inseruit *Cl. Junius*, & Boethium planè Saxonicè loquentem prelo aptavit; Mortuo verò *Junio*, amplissimus & summæ spei Juvenis *D. Christophorus Rawlinsonus*, in Collegio Reginæ apud Oxonienses studiis literarum sedulo incumbens, versionem Boethii Ælfredianam à se recensitam, suis sumptibus edidit, *Oxoniæ* A. D. 1698. Effigie *Franciſci Junii* expressa ad Tabulam *Antonii Dykii* peritissimi Pictoris pictam, libro præmissa.

Inter suprà laudatos Codices Bodleianum & Cottonianum, hoc inprimis discrepantiæ notavit Editor sagacissimus: nempe, in hoc, Boethiana metra reddi Oratione stricta; in illo autem, soluta. Utramque tamen metrorum Latinorum versionem tutò Ælfredo Regi posse adscribi arbitratur. cujus quidem rei difficultatem sic argutissimè solvit: *Neque mihi sane dubium, quin utraque ista Boethianorum carminum versio ab eodem prodierit* ALFREDO: *prior, cum adversis pressus sensum duntaxat auctoris exprimere satis haberet; posterior autem, cum otium postea nactus, de Poetica parte poetice qualitercunque reddenda cogitaret.*

JVN. 15. Pauli Orosii historia HORMESTA, sive de Miseriis *mundi*, paraphrastice ab Ælfredo Rege in linguam Saxonicam traducta.

Apographum hoc descripsit Cl. *Junius*, ex Cod. Cottoniano, qui inscribitur, TIBERIVS. B. 1. eundem vero postea contulit vir Cl. *Tho. Mareschallus* cum Cod. Bibliothecæ *Lauderdalianæ*, qui quondam fuerit peculium doctissimi viri *Joannis Dee M. D.* cujus vigilanti curæ debent eruditi, quod multorum Cod. antiquorum beneficio adhuc fruuntur, quorum jactura alias deploranda foret.

Apographum *Junianum* nitidè descripsit doctissimus vir *Gulielmus Elstob*, *A. M.* & *Collegii Magnæ Aulæ Universitatis Oxon.* Socius dignissimus. Is me benignissime monuit Ælfredum Regem in vertendo Orosio, libertatem sibi vendicasse, quæque pro arbitrio, mutandi, distrahendi & interpolandi. Versioni suæ commentarios aliquot Navigationum Septentrionem versus inseruit idem Regius Paraphrastes: earum autem prima est Navigatio Ohtheri Halgolandensis ad Regiones ultra Norwegiam, quæ sic

Incip. Ohthepe pæde hir hlaforde Ælfpede Kyningе þæt he ealra Norþmanna norþmeſt bude.

Deinde sequitur ejusdem Ohtheri Halgolandensis Navigatio altera, ad portam nomine Hetham, quæ sic

Incip. Ohthepe pæde þ rio Scip hatte Halgoland. ðe he on bude.

Postea etiam sequitur Navigatio Wulfstani Hæthensis sive Slesvicensis, ab Hetha ad Trusum, quæ sic

Incip. Pulfrtan pæde þ he ȝeſope of Hæðum. þ he pære on Truſo on fyran dagum ȝ nihtum.

Porro me monuit idem colendissimus amicus noster, Periplos hosce cùm Anglicè extare impressos per Ricardum Hacklughem, Lond. 1598. *Vol. I. pag.* 4. *tum Saxonice & Latinè ad calcem Vitæ prædicti Regis, Ælfredi, pag.* 205. *quam typis ediderunt Oxoniæ A. D.* 1678. *ejusdem sapientissimi Regis Alumni,* Collegii Universitatis Scholares.

Junius. 38. I. Apographum Paræneſeως *Wulfstani Archiepiscopi* ad cujuscunque conditionis homines curæ suæ commissos, quod propria manu descripsit Cl. *Junius* è cod. MS. Bibliothecæ Collegii C. C. quod est *Cantabrigiæ*; inveniturque p. 19. voluminis S. 18.

Incip. Pulfrtan Apcebirceop ȝpeteð ȝpeondlice þeȝnar on þeode.
Expl. And eal hit mæȝ to birene æȝhpilcpe þeode; Lime re þe pille; Lyr hit ȝepunðe þ on þeodrcipe becume.

II. *De hoc ſuo Apographo ſic ipſe Junius.*

Paræneſin hanc deſcripſi ex MS. Bibliothecæ Collegii Sancti Benedicti (alias Corporis Chriſti) quod eſt Cantabrigiæ; inveniturque pagina 19, voluminis 284. (ſive, S. 18.) Ad oram verò annotata & in ipſo Contextu uncis incluſa hauſimus ex MS. Cottoniano, qui potiſſimam hujus Paræneſeos partem complectitur; & inſcribitur, TIBERIVS A. 3.

III. TO GALLVM FOLLG. *Sermo è quodam codice deſcriptus, & collatus cum Codice Cottoniano, qui inſcrib.* NERO. A. 1.

Incip. Uton ꝛpıꝑan be bocan ȝeopne ȝ ȝelome.
Expl. Lıme ꝛe þe pılle:· Lıoꝺ uꝛ ȝehealꝺe. Amen. (*vid. ſupra pag.* 50.)

IV. *Incertus auctor de ſanctis in Anglia ſepultis, ex eodem Codice C. C. C. C. per* Cl. Junium *deſcriptus; quem verſione Latina & notis D.* Gulielmi Hopkins S. T. P. *illuſtratum edidit* D. Georgius Hickeſius in *Diſſertatione Epiſtolari*, &c.

Incip. Þeꝛ cyꝺ ymbe þa halȝan þe on Anȝelcynne ꝑeꝛtaꝺ. on uꝑeꝛ Dꝛıhtneꝛ naman Hælenꝺeꝛ Lꝛıꝛteꝛ.
Expl. Ði loꝛ ȝ pulꝺoꝛ Hælenꝺum Lꝛıꝛte. hıꝛ ȝoꝺneꝛꝛa ın ealna ꝑopulꝺa on ecnyꝛꝛe. Amen.
Iterum & laxius tractatulum deſcripſerit Cl. Junius, qui ſcriptus habetur libro Juniano N°. 100.

V. *Adami ſtatus poſt lapſum, ex eodem Codice, per eundem cl. virum deſcriptus.*

Incip. Aꝺam ꝛe æꝑeꝛta man pæꝛ ȝeꝛceapen on neoꝛxna ꝑonȝe.
Expl. Ꝺꝑa hpæꝺeꝛ pe on lıꝑe æꝑoꝛ ȝeeaꝛnoꝺon:· Lıoꝺ uꝑe helꝑe. Amen. (*Vid. ſupra pag.* 26.)

Jun. 39. Decalogi, Dominicæ Orationis, Apoſtolici Symboli vetus verſio Saxonica, *Marquardi Freberi* notis illuſtrata, & ex ejus libro A. D. 1660 typis impreſſo, per Cl. *Junium* deſcripta. Habetur quoque in hoc libello Symbolum Nicænum ex illo quod memoratur pag. 35. exemplari deſcriptum, & à D. *G. Hickeſio* editum, Gram. Anglo-Saxon. pag. 166.

Jun. 40. Excerpta ex libro *Scintillarum* (Codice nondum à me viſo) & à Cl. *Junio* deſcripta. De quibus ſic dicit in Præfatione ad Gloſſarium ſuum Gothicum: "*Scintillarius*, vel liber Scintillarum, in Titulos digeſtus & Anglo-Saxonicè interlineatus. Excerpſi paucula quædam tantâ cum curâ Gloſſata, ut non putem uſpiam reperiri aliam aliquam interlineationem pari ſtudio, judicioque elaboratum.

Hæ Scintillæ ſive Loci Communes per Bedam collectæ fuerunt, ex S. Scriptura, & SS. Patribus, & Latinè habentur in Tomo 7. operum ejus. Tituli autem earum hoc Ordine ſequuntur:

Tit. I. De caritate. Be ꝛoꝺþe luꝛe.

Incip. On eoꝑþylꝛum ꝛoꝺe luꝛe ȝæꝺeꝑtanȝe hæbbenꝺe. In vobiſmetipſis caritatem continuam habentes.

II. de Patientia. Be Lıeꝺýlꝺe.
III. de Dilectione dei & proximi. Be luꝛe Loꝺeꝛ ȝ Nıhꝛtan.
IV. de Humilitate. Be eaꝺmoꝺnyꝛꝛe.
V. de Indulgentia. Be ꝑoꝑȝıꝑnyꝛꝛe.
VI. de Compunctione. Be Onbꝛyꝑnꝺnyꝛꝛe.
VII. de Oratione. Be Lıebeꝺe.
VIII. de Confeſſione. Be Anꝺeteyꝛꝛe.
IX. de Pœnitentione. Be Dæꝺbotnyꝛꝛe.
X. de Abſtinentia. Be Foꝑhæꝑꝺnyꝛꝛe.
XI. de Derelinquentibus ſæculum. Be Foꝑlætenꝺum ꝑopulꝺe.
XII. de Timore. Be Ege.
XIII. de Virginitate. Be Fæmnhaꝺe.
XIV. de Juſtitia. Be Rıhtꝛıꝛnyꝛꝛe.
XV. de Invidia. Be Anꝺan.
XVI. de Silentio. Be Sꝛıȝean.
XVII. de Superbia. Be Oꝑeꝛmoꝺıgnyꝛꝛe.

Deſunt hic tres Tituli.

XXI. de Fornicatione. Be Foꝑlıȝꝛe.
XXII. de Perſeverantia. Be Ꝺuhꝑunungе.
XXIII. de Securitate. Oꝑ Oꝑoꝑhnyꝛꝛe.
XXIV. de Stultitia. Be Ꝺyꝛıgnyꝛꝛe.
XXV. de Avaritia. Be Lıtꝛunge.
XXVI. de Virtute. Be Mæȝene.
XXVII. de Vitiis. Be Leahtꝛum.
XXVIII. de Ebrietate. Be Dꝛuncennyꝛꝛe.
XXIX. de Decimis. Be Teoꝺungum.
XXX. de Cupiditate. Be Lıꝑæꝺıgnyꝛꝛe.
XXXI. de Diſciplina & Increpatione. Be laꝑe ȝ ꝺꝑeaunge.
XXXII. de Doctoribus ſive Rectoribus. Be Laꝑeoꝑum. oꝺꝺe be Lıelæꝑeꝺum. oꝺꝺe Reccenꝺꝛum. oꝺꝺe be Lıymenꝺum.
XXXIII. de Fide. Be Lıeleaꝑan. oꝺꝺe Tꝛuꝑan.
XXXIV. de

XXXIV. de Spe. Be Hopan oððe be hihte.
XXXV. de Gratia. Be Liſe.
XXXVI. de Diſcordia. Be Tpipæðnyſſe.
XXXVII. de Juramento. Be Aþſpape.
XXXVIII. de Cogitationibus. Be Leþancum.

Deſunt hic quatuor Tituli.

XLIII. de Indumentis. Be Reaſum.
XLIV. de Miſericordia. Be Mildheoptnyſſe.
XLV. de Compaſſione proximi. Be Eſenþpo-punge nihtan.
XLVI. de Elatione. Be Upahafennyſſe.
XLVII. de Vita Hominis. Be life manner.
XLVIII. de Muneribus. Be Liſum. oþþe lacum.
XLIX. de Eleemoſyna. Be Ælmeſſan.
L. de Tribulatione. Be Leðpoſeðnyſſe.
LI. de Primitiis ſive Oblationibus. Be Fpymþum. oþþe oſpungum.
LII. de Triſtitia. Be unpotnyſſe.
LIII. de Pulchritudine. Be Fægepnyſſe.
LIV. de Conviviis. Be Liebeoprcypum.
LV. de Riſu & Fletu. Be hlehtpe. ȝ be pope.
LVI. de Honore Parentum. Be pupþrcype maȝu.
LVII. de Filiis. Be Beapnum.
LVIII. de Divitibus & Pauperibus. Be ſeleȝū ȝ þeapfum.
LIX. de Acceptione perſonarum. Be Onfangennyſſe rpeȝea.
LX. de Itinere. Be Siðfæte.
LXI. de Senſibus. Be Anðȝyt̃um.
LXII. de Servis & Dominis. Be ðeopum ȝ Hlafopdum.
LXIII. de Conſortio bonorum & malorum. Be miðpununȝa ȝoðpa ȝ yfelpa.
LXIV. de Amicitia & Inimicitia. Be Fpeonð-rcipe ȝ feonðrcipe.
LXV. de Conſiliis. Be Leþeahtum.
LXVI. de Defunctis. Be Foſþȝepitenum.

Deſunt hic undecim Tituli.

LXXVII. de Diſcipulis. Be leopninȝ-cnihtum.
LXXVIII. de Tentatione & Martyrio. Be Lof-tunȝe ȝ Martýrðome.
LXXIX. de Verbo otioſo. Be ſoþðe ıðelum.
LXXX. de Brevitate hujus Vitæ. Be ðceopt-nyſſe þyſer life.
LXXXI. de Lectionibus. Be Reðinȝum.

Scintillæ ſive loci communes Bedæ Presbyteri, ex ſcripturis & ex Patribus collecti.

HIC PAVCA INCIPIVNT DE VITIIS ET PECCATIS. *Latine & Saxonicè.*

ebpit

I. APOSTRAPHA DE MVLIERE NEQVAM.
II. DE MVLIERE BONA ET MALA.
III. DE PRÆDESTINATIONE ELECTORVM ET REPROBORVM.
IV. DE MODIS PECCATORVM.
V. DE GRAVIBVS PECCATIS AC LEVIBVS.
beoð ȝeðone.
VI. QVOMODO PECCATA GERVNTVR.
VII. DE DVPLICATIONE PECCAMINVM.
be ȝefyllebnyſſe
VIII. DE EXPLETIONE PECCATORVM. *Omnia Latine & Saxonice.*

Jun. 41. I. *Tractatus* DE PRIMO DIE SECVLI. SIVE DE EQVINOCTIO VERNALI, *quem ex Cod. Cott. qui inſcribitur* TIBERIVS. A. 3. p. 63, b. *deſcripſit cl.* Junius.

Incip. Ðone ſopman dæȝ ðiſſepe populðe pe maȝon afindan.
Expl. ſe ðe yſ ſoðpe mihtpiſneſſe ſunne ȝehaten.

II. GENERATIO HOMINIS IN VTERO.

Deſcripſit cl. Junius *è Cottoniano volumine quod inſcribitur,* TIBERIVS. A. 3.

Incip. Hep onȝinð recȝan ymbe manner ȝecynde.

III. PROGNOSTICA DE PARTV, *ex eodem Codice Cottoniano.*

Incip. Eſt iſ oðep pife be ðirum ðinȝum ꝑ ðu mæht pitan.

IV. BE ÐAM FRUMSLEAFTE, *ſive* DE INITIO CREATURE.
In principio fecit Deus celum & terram, &c.

Incip. Adam ſe æpeſta man pæſ ȝeſceapen on Neopxna ponȝe.

E *Codice Hattoniano* (*de quo vid. ſupra pag.* 26.) *deſcripſit cl.* Junius, *& cum altero exemplari* (*ſc. S.* 18.) *Bibliothecæ C. C. C. C. contulit; & licet in pleriſque ea conſentire deprehendit, concluſiones tamen iſtorum Tractatuum longe eſſe ab invicem diverſas aperte confitetur.*

Jun. 43. I. *Libellus de* SOMNIORUM DIVERSITATE, *Latine cum interlineari Saxonica. Interpretamenta continet Somniorum* 229. *quæ ex Codice Cott.* TIB. A. 3. *descripsit cl.* Junius.

Incip. be ſpeſena miſtlicneſſe æſtep enbebẏnbneſſe abecebeſ banieliſ þæſ pitegan.
De Somniorum diverſitate ſecundum ordinem abcdarii Danielis prophetæ.
Expl. on æppeltune gan anxumnẏſſe herige getacnað:.
In pomerio ambulare anxietatem gravem ſignificat.

II. Idem Codex, inquit cl. *Junius*, gemino in loco hanc Somniorum diverſitatem proſequitur Anglo-Saxonicè tantum, quam itidem deſcripſit ille.

Incip. Liſ mann mæte þ he gereo eapn on hiſ heapod upan. þ tacnað puſbmẏnt.
Expl. Liſ man mæte þ he ſi uppahapen goð þ tacnað.

III. *Aterum quoque de Somniorum diverſitate opuſculum deprompſit* Junius *ex Bibliothecæ Hatt. membranis, quod omnino addendum hic putavit; quoniam præcedentium non pauca ex hiſce emendari poſſunt atque illuſtrari. De quibus ſupra* (pag. 40.) *mentionem fecimus.*

IV. *SOMNIORVM EVENTVS IVXTA ÆTATES LVNÆ, ex Cottonianæ Bibliothecæ volumine, quod inſcribitur,* TIBERIVS. A. 3.

Incip. ſpa hpæt ſpa ðu gerihſt on bliſſe bið.
Luna prima quicquid uideris in gaudium erit.
Expl. ſpeſen ðin butan ſpecebnẏſſe;
Somnium tuum ſine periculo. Amen.

V. *ALITER ex eodem Codice Cottoniano.*

Incip. On anpe nihte ealbpe monan. ſpa hpæt ſpa ðe mæteð. þ cỹmð to geſean:.
Expl. On xxx nihta æſ tpeigpa nihta ſẏſpte. þ ſpeſen agæð butan ſpecnum ðingum:.

VI. *ALITER, ex ſupra laudato Codice Hattoniano.*

Incip. Ðæſne æneſten nẏhte ðonne nipe mone bẏð cỹmen.
Expl. Ðonne heo bið. xxix. ȝ xxx. nihta ealð. þ bið æſpe buton ſpæcneſſe:.

Jun. 45. I. *Inſigne fragmentum Epiſtolæ ab* Ælfrico Epiſcopo *ſcriptæ* To gehabebum mannum; h. e. *Ad jam nunc ordinatos.*

Incip. Vſ Birgopum gebaſenað þ pe ða godcundan lape. þe upe canon uſ tæcð. ȝ eac ðeoſ cpiſtef boc læſð. eop Pneoſtum geopenan on Enȝliſcum geneopðe.

E codice Coll. C. C. C. cujus nota S. 18. *hoc deſcripſit cl.* Junius, *& Londinum ob negotia revocatus, non potuit reliqua exſcribere.* (*Vid. tamen ſupra. pag.* 23.)

II. *MORALIA PRÆCEPTA.* (*hæc deprompſit cl.* Junius *ex Cod. Cott. qui inſcribitur* JVL. A. 2.)

Incip. 1. Ne beo ðu to ſlapoſ ne to idelgeopn. ſoſþam þe ſlep ȝ þæt ẏbel ſet unþeapaſ ȝ unhælo þæſ lichoman.
Expl. 18. ȝẏſ ðu pẏlt habbe æt monigum men ðæt ðe lỹcað..... Reliqua deſunt.

III. *OFFICIVM HOMINIS CHRISTIANI.*

Incip. Ða ðe Cpiſt ne luſiað. hu magan þa cpeðan þ hie ſien Cpiſtene?
Expl. ȝ ða ðeoſaſ. ȝ ða ðeod ſceaðan. ȝ ða manſſoſan..... Pauca deſunt.

Jun. 44. I. DE OBSERVATIONE LVNÆ, *& quæ cavenda.*

Incip. Mona ſe ſoſma on eallum ðingum ðondum nẏtlic ẏſ.
Luna prima omnibus rebus agendis utilis eſt;

E Codice Cottoniano Tib. A. 3. *descripsit cl.* Junius. *Apographum tamen mihi videtur imperfectum, quin & Tractatulus de Consideratione ætatum Lunæ in modo genitis, qui superiorem sequebatur, à me quærente inventus fuerit.*

II. CONSIDERATIO SINGVLORVM TOTIVS HEBDOMADÆ DIERVM IN MODO GENITIS.

Ex antiquis Hattonianæ Bibliothecæ membranis. (vid. suprà pag. 40.)

Incip. Ꝺpa hpilc man ſpa on Ꝺunnan-dæg oꝺꝺe on niht accenneꝺ biꝺ. on ſoþlice leoſæꝺ he anꝺ biꝺ ſæger.

III. CONSIDERATIO ÆTATVM LVNÆ IN ÆGRIS. *è Cod. Cott.* Tib. A. 3.

Incip. Luna. I. ſe þe aſealleꝺ. eaþoꝺlice he æt þinꝺ:
qui inciderit, difficile evadet.

IV. ALITER.

Ex eodem Codice Cottoniano.

Incip. On anre niht ealꝺne monan ſe þe hine abl gerlanꝺeꝺ. ſe biꝺ ſpecenlice gerlanꝺen.

V. ÆTATES LVNÆ REBVS GERENDIS IDONEÆ.

Ex eodem Codice Cottoniano.

Incip. On anre niht ealꝺre monan ſaþ Ꝺu to cyngе. biꝺe þær Ꝺu pille. he Ꝺe Ꝺæt gifeꝺ.
Expl. ⁊ hi Ꝺe beoꝺ bliꝺe, —— —— *reliqua desiderantur.*

VI. ALITER.

Ex Hattonianæ bibliothecæ MS. (vid. supra pag. 40.)

Incip. On an niht monan ſæþ to cyninge.
Expl. bep Ꝺæt timbep, —— —— *reliqua desiderantur.*

VII. CONSIDERATIO NOVILVNIORVM PER SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Ex Cottonianæ bibliothecæ vol. Tib. A. 3.

Incip. Ðon ſe mona biꝺ acenneꝺ on ſunnan dæg.
Expl. þonne hæfeꝺ he rige:

VIII. TONITRVVM CONSIDERATIO SECVNDVM VARIA DIEI NOCTISQVE TEMPORA.

Ex eodem Codice Cottoniano.

Incip. gif hit Ꝺunnaꝺ on tiꝺe æfen hit getacnaꝺ acennenꝺnyſſe ſumeſ miceleſ.
Si tonitruauerit hora vesperlina, significauerit nativitatem cujusdam magni.
Expl. hungop micelne hit getacnaꝺ:
famem magnam significat.

IX. TONITRVVM CONSIDERATIO SECVNDVM SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Ex eodem Codice Cottoniano.

Incip. On anꝺpeapꝺan geare. gif ſe ſopma Ꝺunop cymeꝺ on ſunnan dæge.
Expl. þ tacnaꝺ Ꝺemena ⁊ geþeſtena cpealm:

X. ALITER.

Ex Hattonianæ bibliothecæ Codice MS.

Incip. On anꝺpanꝺne gep gyf hyt Ꝺunꝺe on ſunnan dæg.
Expl. þonne tacnaꝺ þ Ꝺemena ⁊ geþeſtena cpealm:

XI. CONSIDERATIO KALENDARVM IANVARII SECVNDVM SINGVLOS TOTIVS HEBDOMADÆ DIES.

Ex Cottonianæ bibliothecæ vol. quod inscr. Tib. A. 3.

Incip. Kal Ianuapiuſ ȝiſ he biꝺ on monanꝺæȝ. þonne byꝺ ȝpimm ⁊ ȝemenȝeꝺ pinteſ.
Expl. ⁊ ſib byꝺ on eoꝼꝺan:.

ALITER.

Ex Hattonianæ bibliothecæ Codice MS. (vid. ſupra pag. 40.)

Incip. Liſ Middeſ-pintreſ Mæſſe-dæȝ biꝺ on Sunnan-dæȝ.

Pene omnia deſiderantur, cum tractatulo De Observatione Dvodecim Dierum Festivitatis Natalitiæ, *quem è Cod. Cot. ſæpius laudato, tranſcripſiſſe cl.* Junium *opinor.*

XII. *Somniorum diverſitas,* ἀκέφαλος *cum aliis bene multis ſupra recenſitis, ex Junii curis ſecundis.*

XIII. PROGNOSTICA DE PARTV.

Incip. Eꝛt iſ oꝺeꝛ piꝛe be ꝺiꝛꝛum ꝺinȝum þ ꝺu mæht pitan on beaꝛn.

XIV. Variis hiſce Prædictionibus (*inquit cl. Junius*) & Somniorum Interpretamentis, mox (*Cod. Cott.* pag. 41. a) ſubjiciebantur ſequentia, quæ addenda putavi, ut genium iſtius ævi quodammodo è pauculis hiſce agnoſcat Lector.

Incip. Hpæt pæꝛ ꝛe on þiſſeꝛe populde ꝛe ꝺe acænneꝺ næꝛ.
Expl. pæꝛon þa ȝeſýblinȝaꝛ þuꝛ toꝺælde:.

Poſtea, ex ejuſdem codicis p. 42. a. & pag. 71. a, & b. quædam deſcripſit, ſc.
Be ꝛcã Mapia ýlde. ⁊ be hýne ꝼoꝛꝺꝛiꝺe:.
Be Noeꝛ eapce:.
Be naman þæꝛa Sceaþena:.
Be ꝛcẽ Petꝛeꝛ cipicean:.
Be Salomoneꝛ templ.

Jun. 47. EXAMERON ANGLICE. *Vulgo ſed perperam* S. Baſilio *Cæſarienſi tributum, quod deſcripſit Junius ex antiquo codice bibliothecæ Hattonianæ, & deinde contulit cum altero ejuſdem bibliothecæ exemplari.*

Incip. On ꝛumum oꝺþum ꝛpelle pe ꝛæꝺon bþilon æꝛ hu ꝛe ælmihtiȝa Liof ealle ꝺinȝ ȝeꝛceop binnon ꝛix ꝺaȝum ⁊ ꝛeoꝼon nihtum.

Eandem de Hexaëmero habes, ſuprà, pagg. 36. & 42.

I. DE DVODECIM ABVSIVIS SECVNDVM DISPVTATIONEM S. CYPRIANI EPISCOPI ET MARTYRIS.

Quæ deſcripſit cl. Junius, *ex codice MS. bibliothecæ Hattonianæ* (*vid. ſupra pag.* 39.)

Incip. Nu ýnꝺ tpelf Abvsiva. ꝺæt ýnꝺ tpelf unꝺeapaꝛ.

Excerptus videtur hic Tractatus ex S. Patricii *libro de Abuſionibus ſeculi, quem edidit* D. Jacobus Waræus, *Lond.* 1656.

II. S. PATRICII LIBER DE ABVSIONIBVS SECVLI.

Deſcriptus manu cl. Junii, *utrum autem ex libro* ms. *aut typis edito, non liquet.*

III. DE PERSEVERANTIA. *ſive* be ꝺuꝛhpununȝe. &

De Euchariſtia *ſive* be hurlȝænȝe, *quædam exſcripſit* cl. Junius, *è Cod. Cott.* Tib. A. 3.

Incip. Ne biꝺ on ꝺam Liꝛtenen menn ꝛceapeꝺ ꝛe ꝛþuma þæꝛ ȝoꝺan peoꝛcaꝛ. ac ꝛe enꝺe.

IV. DE VISIONE ESAIE PROPHETÆ QVEM VIDIT SVPER IVDAM ET HIERLM.

Deſcripſit cl. Junius, *è Cod.* ms. *ſc. ex prima parte Hom. Saxon. Hat. Bibl.* (vid. ſupra. p. 27.)

Incip.

Incip. An pæſ on ȝeaſ ðaȝum Lode pel ȝecpeme Iraiaſ ſe piteȝa. ðe Iudea ſolce ſela ſo-
neræde. ſpa ſpa hit ſý ðan ſodlice aeode. ꝥ mæȝ to býrne æȝhpylcne ðeode :· Iraiaſ ſe piteȝa
ȝereah on ȝeſýhðe. ſpa him Lod uðe hu ðæſne ðeode ſoſ heoſa ſýnnum ſcolde ȝelimpan :·

V. DE OCTO VITIIS VIRTVTIBVSQVE CAPITALIBVS,

ex Cod. MS. *Hattonianæ bibliothecæ.* (vid. ſupra pag. 42.)

VI. *Incip.* Omnia nimia nocent, & Temperantia mater virtutum dicitur. ꝥ iſ on Enȝliſc. Eal-
le oſeſbone ðinȝ beſniað. ȝ ſeo Lemetȝunȝ iſ ealſa mæȝena modoſ :·
Expl. Nu ȝe habbað ȝehýſeð hu ðaſ halȝan mæȝnu oſeſſpiðeð ða leahtraſ ꝥe ſe deoſol
beræꝥð on uſ. ȝ ȝif ꝥe nellað hi oſeſſpiðan hi berencað uſ on helle :· Se maȝon þuph
Lodeſ ſýlſt ða ſeondlican leahtraſ mið ȝecampe oſeſþinnan. ȝif ꝥe cenlice ſeohtað. and
habban uſ on ende ðone ecan puſðmýnt a mið Lode ſylſum. ȝif ꝥe ſpincað nu hef : In
Codice membranaceo, ſequitur Tractatus de duodecim Abuſivis, quem non (hoc loco) de-
ſcripſerit, cl. *Junius.*

VII. DE SEPTIFORMI SPIRITV. be ðam ſeoſan ſealðan Lodeſ ȝýſt :·

Ex prima parte Homiliarum Anglo-Sax. *bibliothecæ Hatt.* viz. *ex cod.* A. *ſive Jun.* 99. fol. 27.
deſcripſit cl. Junius.

Incip. Eſaiaſ ſe piteȝa appat on hiſ piteȝunȝe be ðam halȝan ȝaſte, vid. ſupra p. 23, & 27.

Jun. 50. *Excerpta quædam ex duobus Evangeliciis atque olim Saxonice (ſeu potiùs Dano-Saxonicè) interlineatis codicibus ; uno tum temporis* Rushworthiano, *nunc autem* Bodleiano, *de quo ſupra ; altero autem* Cottoniano, *de quo plura infrà. Quæ quidem excerpta* cl. Junius *utenda dedit* Thomæ Mareſchallo, *ut ipſe teſtatur, in obſervatt. ad verſionem Evangeliorum Anglo-Saxonicam.*
Notandum inſuper, ex iis excerpta ex Evangelio S. Matthæi *deſiderari.*

Jun. 52. I. NOMINE SANCTÆ TRINITATIS INCIPIT REGVLÆ. PROLOGVS MONACHORVM EXIMII PATRIS BEATISSIMI BENEDICTI ABBATIS.

Incip. Prol. Lehýſt þu min beaſn beboda þineſ laſeoſeſ. ȝ anhýld þinſe heoſtan eaſe.

CAP. I. DE GENERIBVS MONACHORVM VEL VITA.

Incip. Feoſeſ ſýnd Munuca cýnn. ꝥ ſoſme iſ Mýnſteſ-manna. ꝥ ýſ þæſa þe undeſ Reȝule
ȝ Abbudeſ tæcinȝe on ȝecampe puniað :·
Expl. ult. cap. Ece lýf to leane ȝ mið punuȝ mið Lode eallum þam þe ðýrum Reȝule ſýlȝaþ :·

Hanc verſionem Paraphraſticè tranſlatam, quantivis eſſe pretii affirmat cl. Junius, *ante Gloſſarium Gothicam, & à ſe è Codice Cottoniano (ſc.* TIT. A. 4.) *deſcriptam.*

II. AETHELWOLDVS *Epiſcopus Wintonienſis de* CONSVETVDINE MONACHORVM.

E Cottonianæ bibliothecæ codice Membranaceo, qui inſcribitur, TIB. A. 3. *deſcripſit* cl. Junius.

Incip. Deſ onȝinð ſeo Endebýndnýſſ. hu Munecum ȝeſiſt to healdenne ðone neȝollican þeaſ-
ȝeond þæſ ȝeaneſ embſýne. on dæȝðeſlicum daȝum and on nihtum.
A Kalendiſ Octobſiſ ſind to nimene ealle anȝinnu eaſſeſtlicſa ðeapa mið Lodeſ ſultume.
Expl. oð hit beo eal ȝeſýlled. ȝ þa ȝeendode. ſinȝon Pateſ nſ. ȝ þaſ tpeȝen ſealmo. In te
Dnē ſpenaui.

Hoc opuſculum de diurna conſuetudine Monachorum Ordinis S. Benedicti, compoſuiſſe putatur Æthelwoldus Wintonienſis *Epiſcopus cum Coëpiſcopis atque Abbatibus, tempore* Eadgari *Regis.*
Vide Ælfrici *Abbatis epiſtolam ad* Egneshamenſes *fratres.*

III. S. FVLGENTII REGVLÆ. (Numero 50.) è Cod. Cottoniano TIB. A. 3.
per eundem cl. virum deſcriptæ.

Incip. DICEBAT VERO SCS FVLGENTIVS.

æfter þegole fædera libban æfre hoga. fyrðorf
Juxta regulam patrum vivere semper ſtude; maxime autem ſecũm Scī confeſſoris tui [dicti. Bene-

Expl. Þeȝ luſu on an ȝeȝaðenoð to ȝemynde beon aȝen ȝebyhte.
Hic affectus in unum collecti ad memoriam reducantur.

IV. *Excerpta ex Regula Sanctimonialium S. Benedicti Abbatis Latinè, per cl.* Junium *è Codice Cottoniano, qui inſcribitur* CLAVD. D. 3. *deſcripta.*

Codex ille verſione gaudet Anglo-Saxonica, cujus poſtremum ſive LXXIII *caput, ut ſpecimen ejus aliquod exhiberet, deſcribendum putavit. Quin & caput* LXII *addidit, propterea quod prorſus diſcrepat à capite* LXII Regulæ Monachorum. *Totam interim Regulæ Sanctimonialium tranſlationem, ut ipſe dicit, minus quidem antiquam, non malam tamen, deſcribere ſupersedit; quòd tunc deſtituebatur otio; & quod verſio iſta in pleriſque conveniret cum longè antiquiſſimâ interpretatione Regulæ Monachorum quam dudum deſcripſerat.*

V. MONASTERIALIA INDICIA, *per Junium ex Cott. Cod.* TIB. A. 3. *tranſcripta.*

Incip. Ðiſ ſindon þa Tacna þe mon on Mynſtre healdan ſceal. þæt mon æfter Regoleſ bebode ſpiȝan healdan pile ȝ ȝeopnlice mid Lobeſ fultume beȝyman ſceal:.

1. Æneſt þæſ Abbudeſ tacen iſ. þ mon hiſ tpeȝen fingraf to hiſ heafde aſette. and hiſ ſeax mid ȝenime:.

Expl. 122. Lehpylceſ unȝehadodeſ piſeſ tacen iſ. þ þu mid ſopepeardum fingrum ðin ſopepearde heafod ſpam ðam anum eapan to ðam oprum on bindan tacne:.

VI. *Inſtructio perbrevis pro Novitiis in ſacra Lerinenſi inſula, Latinè.*

Incip. ATTENDE TIBI.

Monache, ad quid veniſti,
Quare mundum reliquiſti,
Cur ſlocum induiſti,
Et mundi pompam deſpexiſti?

VII. Excerpta ex Regulari concordia monachorum Sanctimonialiumque ſub Eadgaro Rege, ſeu potius, ex ipſius Conſtitutionibus, de reparanda per univerſam Britanniam Monaſticæ vitæ diſciplina, quæ deſcripſit *Junius* è Cod. Cottoniano TIB. A. 3.

Harum Conſtitutionum Proœmium & Epilogum Saxonicè & Latine vulgavit Vir ſummus Joannes Seldenus *in Notis ſuis & Spicilegio ad* Eadmerum, p. 145.

VIII. *Capita* 12 *&* 13 *libri ſecundi Dialogorum* Gregorii Magni, *Latinè & Saxonicè.*

Jun. 53. I. *Homilia Saxonica in* NATALE S. GREGORII PAPE. III. KL. MAR.

Incip. Ðpeȝoriuſ ſe halȝa Papa. Englircpe ðeode apoſtol.

ex parte II. Homiliarum Anglo-Saxonicarum bibl. Hatton. deſcripſit cl. Junius. *vid. ſupra. p.* 11. & 33.

II. Gregorii *Papæ Opus de Cura* Paſtorali, *Anglo-Saxonice per Ælfredum Regem verſum. Apographum ſuum exſcripſit* cl. Junius *ex mutilo Codice Cottoniano,* TIB. B. 11. *inſcripto: & deinde ex Hattoniano (de quo ſupra pag.* 70.) *ſupplevit, & variantes lectiones margini adſcripſit. Poſtea verò opportune incidit in alium Cottonianæ bibliothecæ perantiquum codicem, cujus etiam variantes lectiones addidit cæteris.*

Jun. 58. I. L. Apuleius de Herbis, *Anglo-Saxonice verſus, & per* Junium *ex antiquo Codice Hattoniano ſupra (ſc. p.* 71.) *memorato deſcriptus. Quam quidem verſionem dicit, ante Gloſſarium Gothicum, proxime accedere ad* inſignem illam ac ſtupendæ antiquitatis codicem Apuleianum, quem habuit inſtructiſſima propinqui ſui Iſaaci Voſſii bibliotheca.

Notandum quoque, hunc librum dici, & Medicinalem, & Herbarium, *& denique librum* Botanicum.

II. Medicina ex Quadrupedibus, *Saxonice, ſub nomine* Idparti Ægypti *Regis, de qua ſupra* p. 75. *Hanc ex eodem Codice tranſcripſit* cl. Junius.

Jun. 59.

Jun. 59. Be ꝟynna lacnunga.
De peccatorum medicina.

ex MS. Cottoniano, qui inſcribitur Tib. A. 3. *deſcripſit* cl. Junius. (*vid. ſupra pag.* 50.)

Incip. I. Ðæt ꝟceal ȝeðencan ꝛe ðe bið manna ꝟapla læce. ⁊ heoꝛa ðæða ȝepita þ ȝeðal. ⁊ þ ȝeꝛcað hu he mannum heoꝛa ðæða ȝeꝛcꝛiꝥe.
Expl. Seo tpelfte iꝛ maꝛtiꝛhað. ꝛꝛa ðam ꝛceaðam peaꝛð æt Lꝛiꝛtef þꝛopunga:.

Jun. 60. Sacramentum *vel* promiſſio Regis in conſecratione. *Deſcripſit* cl. Junius *ex antiquiſſimis membranis quas exhibet Cottonianæ bibliothecæ liber MS. qui inſcribitur VITELLIVS.* A. 7. p. 7. *quin & publici juris fecit doctiſſimus* Hickeſius *in Præfatione ad Grammaticarum ſuarum editionem primam, cum verſione Latina è regione poſita.*

Jun. 61. I. *Quæſtiones & Reſponſiones inter ADRIANVM & RITHEVM, à* cl. Junio *depromptæ ex antiquo Codice Cottoniano, qui inſcribitur JVLIVS.* A. 2. (*ſimillimum huic tractatulum habet MS. Cotton.* Vitel. A. 15. pag. 83, b.)

Incip. Aðꝛianuꝛ cpæþ to Ritheuꝛ.

1. Ðaga me. hu lange pæꝛ Adam on neoꝛxna pange?
Ic ðe ꝛecge. he pæꝛ ðiꝛttine ȝeaꝛ:.

A Quæſtione 48, *multa deeſſe dicit Junius, hunc tamen defectum ſupplere Miſcellanea quædam in eodem codice inventa.*

II. *Incip. Miſcellan.* Hpæt pæꝛ ꝛe on ðiꝛꝛepe populde ꝛe ðe acænned næꝛ.

Eadem ſunt cum iis quæ memorantur in Cod. Jun. 44. §. 14.

Jun. 62. Acta Curiæ Comitatus, *de Terris apud Deccet,* Wynſledæ *ab* Ælfrico *venditis, teſtibus* Æthelredo *Rege, &c.*

Incip. ✠ Hep cyð on þyꝛum ȝeppite hu Fynflæd ȝelædde hyꝛe ȝepitneꝛꝛe æt Fulframepe beꝛopan Æðelꝛtepe cyninge. þ pæꝛ þonne Sixepic Apcebiꝛcop ⁊ Oꝛðbꝛihꝛ biꝛcop. ⁊ Ælfpic ældeꝛman ⁊ Ælfþꝛyþ þæꝛ cyninger modoꝛ.
Expl. ⁊ Leoꝛꝛic æt hpite-cyꝛcan. ⁊ menig ȝod man to eacan him.

Ex collectione Saxonicorum Diplomatum quæ exhibet Cod. Cottonianus AVGVSTVS II. deſcripſit cl. Junius *hæc Acta, quæ in Diſſertatione ſua de Linguarum* veterum Septentrionalium uſu, *edidit D.* Hickeſius.

Apographum Cartæ Fundationis Abbatiæ S. Edmundi de Burgo *per* Canutum Regem. (Vide Cod. Cotton. Avgvstvs II.)

Incip. ✠ In nomine poliarchis ihũ xpi ſalvatoris totiuſque creaturae creatoris, cujus divino dominatui quæque dominationes debito ſervitio ſubnixè deſerviunt.
Expl. ⁊ ic ann heom ealna heoꝛa cim ꝛocne oꝛep ealle hæoꝛa land þ he nu habbað. ⁊ git begitan ꝛceolan on ȝoder eꝛte:.

Jun, 63. *MODVS CONFITENDI*

Continens plurimas confitentium preces ad Deum, quas ſua manu ex Codice Cotton. qui inſcribitur Tiber. A. 3. p. 42. *exſcripſit cl.* Junius.

Incip. 1. Eala ðu ælmihtiga Lod unaꝛecgendlicepe mildheoꝛtneꝛꝛe.
Incip. 2. Man mot hine ȝebiddan ꝛpa ꝛpa he mæg ⁊ can, *&c.*
Ic eom andetta ælmihtigum Lode.

† Aa *Incipit*

Incip. 3. Min þihten leof fop þinne þæne mycelan mildheortnyrre.
Incip. 4. Min þihten God ælmihtig. ic þe eom andetta minra synna.
Incip. 5. Min þihten ælmihtig God. fi þe pulþop ȝ þanc.
Incip. 6. Dihten þu eart fcippend ealra ȝefceafta.
Incip. 7. Lif þu pilt nu leof. ealra þe micel þearf if.
Incip. 8. Incipit ordo Confeſſionis S. Hieronymi, qualiter confiteri debet Chriſtianus pecata ſua. Quando aliquis voluerit confeſſionem facere peccatorum ſuorum, *&c.*
Æfter þiffum afire eadmodlice to hif fcrifte.
Expl. To þon me ȝefultumie fe Dihten. fe þe leofaþ ȝ rixaþ a butan ende on ecnerra Amen.

Jun. 65. I. Officium Regum, Principum, Abbatum, Monachorum, Monialium, Laicorum, omnium denique Chriſtianorum, prout invenitur *fol.* 71. MS. cujuſdem Cottoniani qui inſcribitur, *Nero.* A. 1. ac rurſus ejuſdem Manuſcripti fol. 110. (*Manu Junii.*)

BE CYNGE.

Incip. Lirtenum cynincge ȝebyneþ on Lirtenne þeode. *v. Cod. Wigorn.* fol. 9. (*de quo ſupra.* p. 45.)

BE CYNEDOME.

Incip. Eahta fpeaf fyndan þe rihtlicne cynedom trumlice uppeȝaþ. *v. Cod. Wigorn.* fol. 10.

BE CYNESTOLE.

Incip. Ælc riht Lyneftol ften on þrim ftapelum. *v. Cod. Wigorn.* fol. 10. b.

BE EORLVM.

Incip. Eorlaf ȝ hepetoȝan. ȝ þaf popolb deman. *v. Cod. Wigorn.* fol. 17.

BE SACERDAN.

Incip. Riht if þ Sacerdaf on heora fcrift fcirum pirlice ȝ pæplice læran. *v. Cod. Wigorn.* fol. 20, b.

BE GEÞADEDVM MANNVM.

Incip. Eallum Lirtenum mannum if micel þearf þ hy riht lufian. *v. Cod.* MS. *C.C.C.C.* S. 18.

BE ABBODVM.

Incip. Riht if þ Abbodaf ȝ hupu Abbatirran fæfte on Mynrtrum. *v. Cod. Wigorn.* fol. 18.

BE MUNECAN.

Incip. Riht if þ Munecaf dæȝef ȝ nihtef inperdre heortan Godef lof lufian.

BE PREOSTAN. ȝ BE NVNNAN.

Incip. Riht if þ Preoftaf ȝ exenpel Nunnan ȝeȝollice libban. *v. Cod. Wigorn.* fol. 19. b.

BE LÆFEDVM MANNVM.

Incip. Riht if þ Lehadode men lærede pirian. *v. Cod. Wigorn.* fol. 31. b.

BE FUDEFAN.

Incip. Riht if þ Fudepan annan hyrenan ȝeornlice fylȝean. *v. Cod. Wigorn.* fol. 19, b.

BE CYRICEAN.

Incip. Riht if þ Lirtene men ȝeorne healdan mid rihte. *v. Cod.* MS. *C. C. C. C.* S. 18.

BE EALLVM CRISTENVM MANNUM.

Incip. Riht if þ ealle Xpẽne men heora Xpẽndome rihtlice healdan. *v. Cod.* MS. *C.C.C.C.* S. 18.

BE CRISTENDOME.

Incip. Eallum Lirtenum mannum if micel þearf þ hy heora Lirtendomef ȝefcad pitan.
(*Vide ſupra pag.* 27.)

II. DE EPISCOPIS.

Incip. Birfopum ȝebynaþ ealdlice pitan ȝ pirdom. *v. Cod.* MS. *C. C. C. C.* S. 18.

ITEM DE EPISCOPIS.

Incip. Birfopaf fcylan bocum ȝ ȝebedum fylȝean. *v. Cod. Wigorn.* fol. 12, b.

INCIPIT DE SINODO.

Incip. Deus in adjutorium, &c.
Birfopum ȝebynaþ on finoþe. *v. Cod. Wigorn.* fol. 15, b.

BE

BE BISCOPUM.

Incip. Biſcopaſ ſcolðan ſýmle Lobeſ ſiht bodian.

BE SACERDAN.

Incip. Sacerð ſceal on hiſ ſcriftſcire ſibſlice ⁊ pæſlice læðan ⁊ læran. *v. Cod. Wigorn.* fol. 26, b.

BE ABBODUM.

Incip. Riht iſ þ Abbodaſ ⁊ hupu Abbatiſſan ſæſte on Mynſtpum. *idem cum ſuperiori.*

BE MUNECUM.

Incip. Riht iſ þ Munecaſ bæȝeſ ⁊ nihteſ inpendne heoptan. a to Lobe ðencan.
Vide Cod. Wigorn. fol. 18, b.

BE GEREFAN.

Incip. Riht iſ þ Leſſeſan ȝeornlice tilian. *Vide Cod. Wigorn.* fol. 17, b.

Jun. 66. I. Monachicum colloquium *Latino-Saxonicum* (*Ælfrico auctore*) *inſtitutum ad commodum diſcipulorum, qui non niſi modicos adhuc in linguâ Latinâ fecere progreſſus; depromptum ex bibliothecæ Cottonianæ volumine, quod inſcribitur,* TIBERIVS A. 3.

Incip. D. pe cilðpa biddaþ ðe eala laſeop þ þu tæce uſ ſpecan ſoſðam
Nos pueri rogamus te magiſter, ut doceas nos loqui Latialiter recte, quia
ungelæpede pe ſýndon ⁊ ȝepæmmodlice pe ſpecaþ.
idiotæ ſumus & corrupte loquimur.

Expl. ⁊ ȝaþ ut buton hýȝeleaſte to clauſtpe oððe to leoſninȝe.
& egredimini ſine ſcurrilitate in clauſtrum vel in gymnaſium.

II. Chronici veteris fragmentum, longam regum Saxonum ſeriem aliquouſque protrahens, *ex ejuſdem Cod. Cott. folio 175, manu* cl. Junii *deſcriptum,* (*v. Chron. Whel. ad annum* CCCCXCV.)

Incip. Ða pæſ aȝanȝen ſnam Lnirteſ acennednerſe. CCCC. ⁊ XC.IIII. pintna ða Lenðic ⁊ Lýnpic hiſ ſunu coman upp æt Lenðiceſ open mið v. ſcipum.
Expl. ða ſenȝ Eadpeaſð to. Eadȝaſeſ ſunu. ⁊ heolð . . . . . .

Jun. 67. *Initium* Abingdonienſis Chronici *Poetice ſcriptum, & è Codice Cottoniano cui Titulus* TIB. B. 1. *per* cl. Junium *deſcriptum.*

Incip. Lnirt pæſ acennýð. cýninȝa pulðop. on miðne pintep. mæpe þeoden. ece ælmihtiȝ. on ðý eahteoðan ðæȝ. hælend ȝehaten. heoſon piceſ peaſð.

Ad fidem hujus Tranſcripti in Grammaticæ ſuæ Anglo-Saxon. pag. 203. *edidit hoc Poema cum verſione Latina & Notis ampliſſimis D.* Georgius Hickeſius.

Jun. 68. Baſilii Magni Regulæ Monachicæ. (*ſive* Admonitio ejus ad filium ſpiritualem.) *Opus imperfectum, deſcriptum manu* Junii *ex perantiquis Hattonianæ bibliothecæ membranis.*
(*Vide ſupra.* pag. 72.)

Incip. Baſiliuſ ſe eadiȝa. be ðam pe æſ appiton. pæſ ſpiðe haliȝ biſceop. on Leſapean býpiȝ.

Jun. 69. I. Commentitia ipſius Domini Epiſtola de cœlo delapſa; *è Codice MS. Bibliothecæ Coll. C. C. C. cui Titulus* S. 4. *per* cl. Junium *deſcripta.*

Incip. M. þa L. Neſ onȝinð þ halie ȝeſſit ſe com ſnam heoſenan into Nieſuſalem. *vid. p.* 47.

Extare hanc epiſtolam, dicit Junius, *in aliarum bibliothecarum vetuſtis Codicibus diverſimode ſcriptam & alterâ plerumque parte auctiorem. Hoc præ aliis oſtendere dicit exemplar Cott. quod eſt in Codice qui inſcrib.* TIB. A. 3. *ubi pag.* 84, b. *fabuloſiſſimum ſcriptum ſequentibus verbis concluditur.*

Expl. MS. Cotton. Flopentiur pe Papa, &c. —— piꝺ þa ecan clammaf ꝺuþh hiſ pulꝺoþ ⁊ ꝺuþh hiſ puþꝺmýnt a butan ende:. Amen:.

De hac epiſtola, vide Karoli Magni & Hludovicii Pii *Capitulorum librum primum, Titulo* LXXVIII. & Synodum Romanam *quæ extat in vita* Bonifacii Moguntini.

II. Commentum de Diabolo quodam ab Anachoreta capto examinatoque; *quod ex* MS. *Cottoniano, qui inſcribitur* TIB. A. 3. pag. 85. *deſcripſit* cl. Junius.

Incip. Dit ȝelamp hþýlan æt ruman cýppe ꝺ an Ancpe ȝeſtnȝ ænne ꝺeoꝛol ꝺuþh Lobeſ mihte.
Expl. Ðam ꝺpihtne ꝛie ꝛimle pulꝺoþ ⁊ þýþþmýnt on ealpa peoꝛulꝺa peoꝛulꝺ. Amen:.

Jun. 70. I. *FLORES ex* D. AVGVSTINI Hipponenſis Epiſcopi ſoliloquiorum *libro ſelecti, & Saxonicè redditi ab auguſtiſſimo Anglo-Saxonum rege Aluredo; & per* cl. Junium *ex Cottonianæ Bibliothecæ codice, qui inſcribitur* VITEL. A. 15. *deprompti.*

Incip. Proœmium. Laꝺeꝛoꝺe me ꝺonne nȝelaf ⁊ ꝛtuꝺan ꝛceaftaf ⁊ loh ꝛceaftaf anꝺ hýlꝛa to ælcum ꝺapa tola þe ic miꝺ pipcan cuꝺe.

Incipit opus. Ðcſ Auȝuſtinuſ Lapraina Biſcop pophte tpa bec be hiſ aȝnum inȝeꝺance. ꝺa bec ꝛint ȝehatene Soliloquiorum, ꝺ iſ be moꝺeſ ꝛmeaunȝe ⁊ tpeounȝa.
Expl. ⁊ ꝛimle piſcan ⁊ pilnian þæt he mote cuman to ꝺam æcan lýfe þæſ uſ naꝺ ꝛiht ne býꝺ ꝺýȝleſ:.

Ðæſ enꝺiaꝺ þa cpiꝺaſ þe Ælfꝛiꝺ kiniȝ aleſ oſ ꝺæpe bec þe pe hataꝺ on.....

II. *Divi* AVRELII AVGVSTINI HIPPONENSIS EPISCOPI Soliloquiorum libri duo, de Cognitione Dei & Animæ Latinè, *manu D.* Junii *ſcripti.*

Jun. 71. I. Ælfrici Præſulis Gloſſarium, *quod ex membranis Rubenii* Antwerpiani *deſcripſit cl.* Junnius, *& poſtea* Guil. Somnero *communicavit, qui illud cum* Ælfrici *Grammatica typis excuſum edidit,* Oxoniæ 1659.

Incip. DE INSTRVMENTIS AGRICOLARVM.
Uomep. ł uomuſ. ꝛceap.
Expl. Fultupa. ꝓotꝛtan.

II. *Gloſſæ interlineares in* Proverbia Salomonis, *quas deſumpſit cl.* Junius *ex Cottonianæ Bibliothecæ Cod. MS. qui inſcribitur* VESP. D. 6.

Incip. Iacitup. ıſ poppen.
Expl. Tu ſupergreſſa eſ. ꝺu oꝛep ꝛtope.

Jun. 72. Gloſſarium, (*dicente* Junio) *in Cottonianæ bibliothecæ Manuſcripto* (*qui inſcribitur* JVLIVS. A. 2.) *Ælfrici Grammaticæ ſic adnexum, ut cuivis liquere poſſit ipſum Præſulem Ælfricum has Gloſſas ſuæ adjeciſſe Grammaticæ.*

Incip. INCIPIVNT NOMINA MVLTARVM RERVM ANGLICE.

Deus omnipotens. ꝺ iſ Lob ælmihtiȝ. ꝛæ pæꝛ æfꝛe unbeȝunnen ⁊ æfꝛe býꝺ unȝeenꝺeꝺ.
Coelum. heoꝛon.

Expl. Meretrix ł ſcorta, mýlteꝛtꝛe. Pelex, cýfeſ.
Þe ne maȝon ꝛpa þeah ealle naman appitan. ne ꝛupꝺon ȝeꝺencan.
Quædam hujus Gloſſarii loca contulit Junius cum fragmento D' Eweſiano.

Jun. 74. I. *Pſeudo-Evangelium* Nicodemi, *à cl.* Junio *è Codice* MS. *Bibliothecæ Publicæ Cantabrigienſis deſcriptum, & poſtea, potiſſima ex parte, collatum cum Cod. Cott. qui inſcribitur* VITEL. A. 15.

Nicodē-

Nicodemum ſæpiuſcule Latine editum, ex hoc Apographo Saxonico publici juris fecit, unà cum Heptateucho, Edwardus Thwaites Oxoniæ 1699. *Unum autem, ut ut levioris momenti, lectorem velim monitum, nempe, ut in memorati viri Præfatione libro ſuo præmiſſa, loco horum verborum,* Evangelium Nicodemi, ad exemplar D. Junii ex bibliotheca Benedictina apud Cantabrigienſes depromptum; *legat* Evangelium, *&c.* ex Bibliotheca Publica, *&c. ne quis putet Reverendos & Doctiſſimos viros* Magiſtrum & Socios Collegii Corporis Chriſti, *quod vulgo* Benedicti *audit, librum quenquam eis ab eximio ſuo Benefactore donatum, è Bibliothecâ per incuriam amiciſſe; aut me, cum ab eis mihi humaniſſime fuerit facta bibliothecam luſtrandi, codicesque plane venerabiles inſpiciendi copia, culpabili negligentia ullum codicem Saxonice manuſcriptum ſilentio præteriiſſe.*

II. Nathanis Judæi fabuloſa ad Tiberium Cæſarem legatio, *quam ex eodem Codice Bibliothecæ Publicæ Academiæ* Cantabrigienſis *manu ſuâ deſcripſit cl.* Junius.

Incip. On Tiberiuſ dagum þær miclan Lareſer. hyt gelamp bynnan lytlum fyrſte æfter þam þe upe heofenlica hlaford ahangen þær. þ rum ædele man þær. þær naman þær Typuſ. ⁊ he þær on Equitania-pice cyning unden Tyberie þam Lareſe.

Expl. ⁊ eall þ folc þe hym undergeheodd þær. on naman uſer dihtner hælender Lyrrer. þam rig pulhon ⁊ puſdmynt a in ealra populda populda. AMEN.

Jun. 102. LVPI EPISCOPI SERMONES ALIQVOT.

SERMO. I.

I. *Incip.* SERMO LVPI AD ANGLOS, QVANDO DANI MAXIME PERSECVTI SVNT EOS: QVOD FVIT ANNO MLO XIV AB INCARNATIONE Dn̄i Nr̄i Ih̄v Xp̄i.

Incip. Leofan men. gecnapað þ roð ir: Deof popold ir on offrte. ⁊ hit nealæcð dam ende:

Expl. ⁊ geeapnian ur da mærda ⁊ da mynhta þe God hæfð gegeappod dam þe hir pillan on popolde gefyrcað: GOD VRE HELPE. AMEN.

Sermonem hunc Lupi *Epiſcopi exhibuit cl.* Junio *Cottonianus liber* MS. *qui inſcribitur* Nero. A. 12 *quem deſcriptum poſtea contulit cum eodem in Codicibus Hattoniano & Benedictino.* (*Hunc Sermonem in Latinum à cl.* Guil. Elſtobio *converſum, cum præcipuis ejus Articulis à cl.* Junio *Latine collectis, dignum cenſuit D.* Georg. Hickeſius *qui in lucem ederetur in Diſſert. ſua Epiſtolari.*

II. SERMO II.

HER IS RIHTLIC FARNUNG AND SODLIC MYNGUNG GODE TO DEARFE:

GYME SE DE FILLE.

Incip. Leofan men. utan undeprtandan ealra ur deapf ir. þ pe heonan forð fadian.
Expl. ⁊ ealra deode deapf ry for Gode ⁊ for populde: Amen.

Ex eodem Codice Cottoniano deſcripſit cl. Junius, *& deinde cum Hattoniano contulit.* (*v. ſupra,* p. 29.)

III. SERMO III.

Incip. Leofan men. uf ir deope beboden þ pe geopnlice mingian ⁊ læran pculon.
Expl. þonne geeapnige pe ur ece blirre æt þam rilfum Gode þe leofað ⁊ rixað a buton ende:

E *Codice* MS. C. C. C. C. *ſignato S.* 18. *deſcripſit cl.* Junius, *& cum Hattoniano contulit.* (*Vide ſupra,* pag. 24. & 26.)

IV. SERMO IIII.

Incip. Leofan men. doð rpa eop micel þeapf ir. undeprtandað þ ælc Cnirtene man.
Expl. æt þam roðan Gode. þe leofað ⁊ rixað in ealra populda popld. a butan ende: Amen.

Ea eodem Codice C. C. C. C. *deſcriptus & cum Hattoniano collatus.* (*vid. ſupra,* p. 26.)

V. SERMO V.

Incip. Leofan men. undeprtandað rpiðe geopne þ ge æfre habban pihtne geleafan on ænne ælmihtigne God:
Expl. þon geeapniað pe þ pe habban motan ece lif on dam topeapdan life. ⁊ ece blirre mid Gode rilfum a buton ende: Amen.

Hunc ſermonem deſcripſit cl. Junius *& cum Hattoniano Codice* (*à me nondum viſo*) *contulit.*

VI. BE MISTLICAN GELIMPAN.

Incip. Lir hit zepeorþe þ on beodrcýpe becume healic unzelimp for manna zepýhtan.
Expl. fyþe zeorne and pihtlice zelæfte eall þ man behate on Lode eft to donne:.
LOD VS LEÞEALDE:.

Ex Hattoniano Codice (ut supra videre est, pag. 30.) hunc de variis Casibus tractatulum descripsit cl. Junius, *& contulit cum supra memorato Codice C. C. C. C. nec non cum Cottoniano* MS. *qui inscribitur* TIB. A. 3. *qui quidem Codex talem Opusculi finem exhibet.*

Expl. Cotton. Na rix nan zehabod man to dam dýpstrize, *&c.* —— ⁊ þ pe motan dinne pillan zepýrcan æf pe of þiran lire zeptan:. Dalix dpihten zemiltrie us eallan:. AMEN:.

VII. ÐIS MAN LERÆDE ÐA ÐE MILELE ÞERE LOM TO LANDE:.

Incip. Ealle pe beðurfan þ pe zeornlice eapnian þ pe Lodes miltre ⁊ hir mildheortnesse habban moton.

Ob argumenti affinitatem quam habet breviusculum hoc scriptum cum sermone Lupi *ex eodem Cod. C. C. C. C. descripsit cl.* Junius.

Jun. 103. I. Exorcismus ad reddendos agros fertiliores, *è Cod. Cott. qui inscrib.* CALIG. A. 7.

Incip. Ðes ir reo Bot hu ðu meaht ðine æcepar betan. zif hi nellað pel pexan. oþþe þær hpilc unzedefe þinz on zedon bið on Dný oððe on Lýblace. Lienim þonne on niht æf hýt dazize. feopep týpf on feopep healfa þær landes. ⁊ zemeanca hu hý æf rtodon.
Expl. re Lod re þar zþundar zeophte. zeunne us zþopende zife þ ur copna zehþylc cume to nýtte. Lpeð þonne þpipa. Lpercite. In nomine patrir rit benedicti. Amen. ⁊ Patep noftep þpipa.

II. *Excerpta quaedam, ex* Harmonia Evangeliorum Francicâ, *è Bibliothecæ Cottonianæ Codice, qui inscribitur* CALIGVLA. A. 7.

Incip. Maneza papon the ria ipo mod zerpon that ria bizunnun uuord zodes peckean þat zipuni þ þi riceo Lpirt undap mancunnea maritha zifrumiða mid uuorðum endi mid uuercun.

Jun. 104. Sigewlfi Presbyteri *Interrogationes, cum* Albini *Responsionibus, descriptæ ex antiquo Hattonianæ bibliothecæ Codice, & collatæ cum altero ejusdem Bibliothecæ codice.*
(Vide supra, pagg. 39. & 42.)

Init. Sum zeðunzen lareop pær on Enzla ðeode Albinur zehaten. ⁊ hærde mycele zeþincðu.
Expl. þonne heo býþ zeenbod. acenð ðone ecan deað:. Nelle pe na rpýðor embe ðir rprecan. forðan þe pe habbað ða nýbbehefortan axunza nu apputene.

Inter Hattonianos Codd. Bibl. Bodl. extat Latinum vetus exemplar harum Responsionum. Vide etiam Alcuini *opera, &* Micropresbyticum, pag. 447.

Jun. 105. *Fragmentum* Historiae Judith, *à* Junio *descriptum ex Cottonianæ bibliothecae* MS. *qui inscribitur* VITELLIVS. A. 15. pagina 199. *Fragmentum hoc ad fidem hujus Apographi ab* Edwardo Thwaitesio *una cum aliis scriptis Biblicis editum est* Oxoniæ, 1699.

Incip. . . . . tpeode zirena in ðýr zinnan zþunde.
Expl. ðuph hir rýlfer miltre:.

Jun. 107. I. HYMNI & CANTICA VETERIS ECCLESIÆ, *cum interlineari translatione Anglo-Saxonicâ, quos ex Cott. bibl. Cod.* MS. *qui inscribitur,* VESP. D. 12. *descrip. cl.* Junius.

Incip. O lux beata trinitas. Et principalis unitas, &c.

(eala) þu leoht ⁊ eala þu eadize þþýnner. ⁊ eala þu ealdorlic anner.
O lux & o beata Trinitas, & o principalis Unitas.

on

on ageot leohţ on uþum heoꝛtum. ꝓoꝛðan þe nu apeg gepit ſỳſnen ſune:
Infunde lumen in noſtris cordibus, quia jam recedit igneus ſol.

þe þe biddaþ on æþnemeꝛgen ⁊ þe þe biddaþ on æfenne mid leoða loꝛu;
Te deprecemur mane & te deprecemur veſperi carmine laudum.

heþie uþe eadmode pulþeꝛ þe geond ealne poꝛulde.
Laudet noſtra ſupplex gloria te per cuncta ſæcula.

ſỳ pulþeꝛ god fæðeꝛ ⁊ hiꝛ anum ſunu mid þam fꝛoꝛeꝛ-gaſte ⁊ nu þa ⁊ on ecnỳſſe:
ſit gloria Deo patri, ejuſque ſoli Filio, cum Paraclito ſpiritu, & nunc & in perpetuum:

II. *Hymnis hiſce* (*dicit doctiſſimus* Junius) *omnino videtur hic addendum ex* Regulari concordia Anglicæ nationis Monachorum Sanctimonialiumque, (*In bibliotheca Cottoniana, ſub effigie* Tib. A. 3.) *Qualiter olim ordo hymnorum tempore hyemali eſt cuſtoditus.*

Incip. fꝛam o᷑ on heaꝛud lencten fæſtene an ꝛi gehealden endebỳnes ỳmna.
A Kl Novembr uſque in caput quadrageſſimae unus teneatur ordo hymnorũ.

Jun. 108. I. Cantica *in Dominicis noctibus canenda, cum interlineari verſione Saxonicâ, ex Cottoniano codice, qui inſcribitur* Jvlivs A. 6.

Incip. eala þu dꝛihten gemiltꝛa uþe. þe foꝛðlice pe anbidiað.
O domine miſerere noſtri, te enim expectavimus.

beo þu eaꝛm uþe on æþnemeꝛgen. ⁊ hæl uþe on tide gedꝛefednỳſſe:
eſto brachium noſtrum in mane, & ſalus noſtra in tempore tribulationis.

Hæc cantica nonnihil diſcrepant ab eis quæ in præcedenti occurrunt volumine.

II. YMPNARIVM GLOSSATVM? (*ex Cod. Cott.* Jvl. A. 6.)

Incip. . . . . teaꝛtlicoꝛ mid fỳꝛum helle:
acrius ignibus Averni.

eala þu alỳſend fꝛoꝛ þan þ þu adilegie uþe man ⁊ þ þu þuhteo pelpillende uſ
O redemptor gentium ob hoc ut deluas probra, & conferas benignus nobis

tỳdda fæſ ecan liſes.
commoda perennis vitæ.

Paullo poſt, omiſſis (*ut videtur*) *Latinis Saxonica ſolummodo deſcripſit vir cl.*

Expl. eala ðu þꝛinnỳſ eala ðu annỳſ æꝛbeo ðu halꝛigendum. ⁊ ængle mid leoſum undeꝛfoh
þ þ pe gelæſtan:

Jun. 109. I. *Excerpta ex* Gregorii Papæ *Dialogorum verſione Anglo-Saxonica.*

II. *Excerpta ex libro* Regularis Concordiæ Anglicæ nationis Monachorum Sanctimonialium*que*, *per cl.* Junium.

MSS. Codd. QVORVNDAM NOSTRATIVM AD REM SAXONICAM SPECTANTES.

Laud. E. 33. I. **Saxon-Engliſh Remains of the Pentateuch, Joſua, Judges, Job, &c. Out of Sr. Robert Cotton's Manuſcripts of moſt reverend Antiquity, now firſt new Engliſhed and ſet out by WM. L.** (i.e. *Will. L'iſle.*)

John 6. 12. Gather up the fragments that remain, that nothing be loſt.

Codex autem hic continet tranſlationem Pentateuchi Anglo-Saxonici (*qui in bibliotheca Cottoniana inſcribitur* Claudius B. 4.) *in linguam Anglicanam, per* Will. L'iſle.

II. More of the ould Teſtament quoted in the Saxon Homilies which áre entitled in Latine *Catholici Sermones* and Tranſlated into the ould Engliſh by Aelfricus Abbas.

Continet hic tractatus plurima loca veteris Teſtamenti, Saxonicè & Anglicè.

III. fol. 19. BE DESTER.

Incip. Iu on ealdum dagum pær rum rice cyning nam cuð on populde Apuepur gehaten. ⁊ re hærde cyneprice eart rnam Indian oð Ethiopian lande þ ir rnam earte-peardan þirrepe populde ⁊ ruþ-peardan oð to þam Silheappum.

Expl. oferp rpilcne anpealb. ⁊ he pær pihtpir. ⁊ prædfært on peoncum. ⁊ he hærde oþerne naman aptapxerfer. ðy pulbop ⁊ lof þam pelpillendan gode. Se þe æfre pixaþ on ecnyrre. AMEN.

Haec narratio, ſeu potius Homilia, ſcripta eſt Saxonicè & Anglice.

III. *De Templo Hieroſolymitano, Saxonicè & Anglicè.*

Incip. Dauid re mæra cyning hærde gemynt þ he polde þ tempel aræran þam ælmihtigan gode to purðmynte. ac he him ræde þurh hir pitegan Naþan þ hir runu rceolde þæt tempel areran ⁊ he polde him beon fop fæder ⁊ him mid milðheortnyrre gyrde rtyran gif he ahpar unpihtlice dyde.

IV. fol. 32. BE IOB.

Incip. Sum per pær gereten on þam lande þe ir gehaten Hur. hir nama pær Iob.

Expl. ⁊ gereah hir beapna beapn oðða feorðan mægðe. on eallum hir life he leofode tpa hund geara ⁊ eahta ⁊ feopertig geara he pær re firta man æfter abrahame þam heahfædere.

Tractatulus ſive Homilia habetur Saxonice & Anglice. Saxonicum ex hoc Apographo edidit Edwardus Thwaites *cum Heptateucho ſuo*, Oxon. 1699.

V. *Prophetiæ per Homiliſtam Saxonicum ad Chriſtum applicatæ, Saxonicè & Anglicè*

Incip. Se ælmihtiga god behet gefyrne populde Abrahame þ on hir cynne rceolde beon eal mancynn gebletrod. ⁊ him eac rpa galærte.

Omnia manu propria Gulielmi L'iſle.

Laud. D. 85. I. The Saxon-Engliſh Pſalter, to preſerve the memory of our mother Churche and Language, and to further the ſtudye of our Antiquityes and Lawes.

Out of Manuſcripts moſt auntient remaining ſtill in the Univerſity Library, and that of Trinity, and Corpus Chriſti Colledge in Cambridge. Taken and fitted with the Phraſe of our tyme; not as a new Engliſh tranſlation, but as the ouldeſt of all, to th' aforeſaid end, received and made known by WM. L. (*Will. L'iſle*) late of the Kings there.

—— —— Ego cur, ſtabilire caduca
Si poſſum, invideor? quidni fugientia ſiſtam?

II. fol. 120. *In fine Pſalterii Saxonice & Anglicè, habentur itidem Cantica S. Scripturae eiſdem Linguis ſcripta, nempe,* rang Eraier, rang Ezechier kyningef, rang Anner, rang Moyrer (*ab Ed. Thwaites editum,*) rang Habacuc, rang Moyrer. Oratio Dominica. Sang halig Ambropef bircoper. Hymnus trium puerorum, rang Zachapier, Ieleara þapa Apoſtolar, rang gebletrod Marian, Ieleara Athanaref, Gloria in excelſis, Pſalmus 151.

Titulos autem Canticorum Saxonicorum ipſe forſan D. L'iſle excogitavit.

III. Certaine prayers of the Saxon times, taken out of the Munes Rules of St. James Order, in Bennet College Library.

1. To þam halgan þþynnerre.

Incip. Ealmihtig god fæder. runa ⁊ hælig gaſt. af ge beoð aa god. ealrpa ge beoð an mihte.

2. To ðam Hælende Cpirte.

Incip. La ihū þin ape. ihū fop mine rynnaf ahongen on pode.

3. An

3. An oðep.

Init. Fop ða reoxen ȝyftar ðær halȝan ȝarter.

4. An oðep.

Init. Fop ða tyn hearter þe ic ȝebpocen hæbbe.

5. An oðep.

Init. Fop ðe pupðeȝunȝe ihū cpiſt op ðine tpeolxen apoſtolaſ.

6. An oðep.

Init. Fop ealle þa ſaplen þe beoð ſopð ſapen i þe bileaue op þa ſeopen ȝoðſpelleſ.

7. An oðep. **but in Latine, to be ſaid at receiving the Sacrament of the Altar.**

Concede quaeſumus omnipotens deus ut quem aenigmaticè & ſub aliena ſpecie cernimus, quo ſacramentaliter cibamur in terris; facie ad faciem eum videmus, eo ſicuti eſt veraciter & realiter frui mereamur in coelis, per eundem. Amen.

Hic liber à D. Liſlæo *ad prælum videtur deſtinatus; nam in fronte operis, habetur hæc ejus imprimendi facultas.*

Imprimatur, Henr. Butts Procanc. Cantabrig. 3. *Decemb.* 1630.
Samuel Ward, Tho. Bainbrigg, Laur. Chaderton, Samuel Brooke, Thomas Harriſon.

NE.D.1.24. DICTIONARIOLVM, ſive Index Alphabeticus vocum Saxonicarum (ni fallor) omnium, quas complectitur Grammatica clariſſimi viri Dñi *Joannis Joſſelini.*
Item alius Index Alphabeticus, priorem illum ſubſequens, de omnibus hujus Grammaticae Regulis. In eorum gratiam, qui noſtratis linguae veteris, illius quidem, & temporum injuria pœne extinctae, aut certè ab ea quæ nunc eſt forma plurimum immutatae, jam tandem, & quaſi ſub deſinentem diem ſtudioſi fuerint. Opera Jo. P. (*forte Joannis Parkeri, D. Matthæi filii*) collectus & diſpoſitus uterque.

Hunc libellum eundem eſſe cum illo per doctiſſimum Hickeſium *memorato, in praefatione ad lectorem priori Editioni Grammaticarum ſuarum praemiſſa, fidem faciunt hæc verba tegumento exteriori inſcripta.*

Exeunte An. Dom. M.DC.LXXX.VIII. Hoc MS. mihi dedit Johan. Battely Archidiaconus Cantwarenſis.

Geo. Hickes. *qui denique eundem Bibl. Bodleianæ contulit.*

James 41, 42. *Gloſſariolum Saxonico-Anglicum duabus partibus.*

Seld. ſupra. 62. *Collectio vocum Saxonicarum.* (i. e. Sax. Angl.)

ex 4. Evangeliis.
ex tribus Homiliariis Bibl. Bodl.
ex quodam imperfecto volumine de vitis Scī Martini, Scī Thomæ Apli, Scae Mildrethae.
ex Aldhelmo de laudibus Virginitatis gloſſato.
ex libello continente Gloſſarium dictionum, cum interpretatione Anglica.
ex Archaionomia Lambarti (*Lambardi*)
& Regula Scī Benedicti Paraphraſticè tranſlata.
ex pareneſi quadam Anglo-Lat. Bibl. Bodl. A. 1. 11. Th.
& quodam gloſſario brevi. B. 19. 7.
ex Dunſtani libro ubi tractatus de Cruce Saxonice.
ex Saxonicis 4. Evangel. interlin. aliiſque.
Init. acenneð. **borne.**
abneð. **dreiwe.**
anſyne. **face**, &c. *omnia, ni fallor, manu doctiſſimi viri* Richardi Jameſii.

Seld. supra. 63. *Dictionarium Saxonico-Anglicum* Laurentii Noelli, *& ab Auctore* Guil. Lambardo *dono datum.*

Jun. 26. *Superioris Dictionarii Saxonico-Anglici, per* Laurentium Noellum *compilati & ordinati, Apographum manu* cl. Junii *exscriptum.*

Fronte libri, habetur hæc notula

For the degrees of the Declination of the old Englishe or Saxon tongue, reade
1. The Lawes before the Conquest.
2. The Saxon Chron. of Peterborough, after the Conquest.
3. The Saxon writte of H. 3. to Oxford shyre. in the litle booke of olde Lawes.
4. The Pater nre and Creed of Rob. Grosted, in the booke of Patrices purgatorie.
5. The Rythme of Jacob. in the booke called *Flos Florum.*
6. The Chronicles called Brute, Gower; Chaucer, *&c.*

By the which and such like it maye appeare, how and by what steppes our language is fallen from the old Inglishe, and drawen nearer to the Frenche. This may well be lightened by shorte examples from theise bookes, and is meet to be discovered when this Dictionarie shall be emprinted. *W. Lambarde.* 1570.

Jun. 37. *Desiderantur omnia paucis quibusdam exceptis quæ memoratu sunt indigna.*

Jun. 76. *Excerpta ex duobus Codicibus Evangeliis Dano-Saxonice interlineatis, uno* Cottoniano *altero* Rushworthiano, *per* Junium; *quæ in Apographo supra laudato continentur.*

Jun. 77. Glossarium Latino-Saxonicum, *ex Glossariis* Ælfrici, *Reubeniano, Cottoniano & D'Ewesiano, ex Dictionario* Noelli, &c. (*manu* Junii.)

Jun. 112. *Dictionarium Latino-Saxonicum, schedis solutis, manu* Junii *scriptum.*

Jun. 2. *Primum volumen* Glossarii Quinque Linguarum veterum Septentrionalium, *manu* cl. Junii *scriptum, Ab A. ad S. inclusivè.*

Jun. 3. *Secundum volumen ejusdem* Glossarii *manu aliena. Utrorumque etiam Apographum laxius* 10 *voluminibus descriptum, habetur in Bibliotheca Bodleiana, inter Codices ad eam à Reverendo patre* Joanne Fello *Episcopo non ita pridem* Oxoniensi *legatos.*

Jun. 4, 5. Etymologicum Anglicanum *duobus voll.* Junii manu *descriptum, à quo etiam fuit compilatum opus hoc elaboratissimum & utilissimum.*

Grammaticalia quædam Anglo-Saxonica per D. Thomam Mareschallum *in solutis schedis scripta, & inter Codd. ejus* MSS. *reposita.*

Libri impressi à cl. *Junio* notati & emendati.

Jun. 9. Galfridi Chauceri *opera, edit. Lond.* 1598. *ad quæ pariter pertinet opus* Junii *manu scriptum &* Jun. 6. *signatum, in quo omnes obsoletæ apud* Chaucerum *voces collectæ sunt, præter illas quæ incipiunt à littera* A, *quæ desiderantur.*

Jun. 7. Guil. Somneri *Dictionarium Saxonico-Latino-Anglicum à* Junio *castigatum, cum* Ælfrici *Præsulis Grammatica, quam contulit* Junius *cum Codicibus Cottoniano & D'ewesiano.*

Jun.

Jun. 10. Bedae *Venerabilis Hiſtoria* Eccleſiaſtica Gentis Anglorum, *editionis* Whelocianae, *manu cl.* Junii *paſſim notata. &* Chronologia Saxonica *ex binis bibliothecæ Cott. codicibus aucta.*

Lambardi *verſio Latina priſcarum Legum Anglicarum, edit.* Whelocianæ Cantab. 1644. *paſſim ex* Joanne Bromptono *emendata.*

Jun. 18. *Proœmium & Epilogus* Regularis Concordiæ (*ut vocatur*) Anglicæ nationis Monachorum Sanctimonialiumque *in notis* Seldeni *ad* Eadmeri *Hiſtoriam Novorum, ex Codice* MS. *per* Junium *emendati.*

Jun. 32. Hortus Vocabulorum, *ſive Dictionarium Latinum* (*ex Catholico, Breviloquio, Cornucopiae, & Medulla Grammaticae excerptum*) *Latine partim, partim Anglicè explicatum, & per* Winandum de Worde, Weſtmonaſterii *A.D.* 1500. *impreſſum; manu* Junii *plurimis in locis adnotatum.*

Jun. 54. Æneidos Virgilii *verſio* Scotica *per* Gawinum Dowglaſs Epiſcopum Dunkeldenſem, *Lond.* 1553. *manu* Junii *notata. Ad quam etiam pertinere videtur Codex* MS. Junianus 114, *in quo difficiliores apud eundem* Gawinum *voces explicantur. Verum, eheu! deſiderantur omnia vocabula quæ à primo Alphabeti Elemento* A *incipiunt.*

Jun. 73. Caedmon *à* Junio *Editus,* (*cum 3 precibus ex* Cottoniano Codice Iul. A. 2.) *ab eoque notatus; ad quem pertinebat Codex* MS. Junianus, 113, *continens Indicem Alphabeticum Verborum quæ apud Caedmonem occurrunt, cum relatione ad paginas. Nunc autem, neſcio quo infelici caſu, codex è bibliotheca aufertur, cum aliis quibuſdam Junii Libris, quorum ſola tegumenta ſuperſunt.*

Jun. 92. Regula S. Benedicti *Latine* Duaci *impreſſa* A. D. 1611. *Saxonice per* Junium *gloſſata ex Cottoniano Codice, qui inſcribitur* Tiberius. A. 3.

Jun. 33. Pſalterium Davidis *Latino-Saxonicum vetus, à* Johanne Spelmanno D. Hen. *fil. editum, Lond.* 1640. *& à cl.* Junio *collatum cum optimæ notæ Cod. Voſſiano.* (*ſc. Jun.* 27.)

MSS. Mareſchal. 72. *Liber Impreſſus per* Guil. L'iſle. *Lond.* 1623. *cui Titulus* **A Saxon Treatiſe concerning the Old and New Teſtament,** &c. *cujus verſionem Anglicam infinitis fere locis emendavit linguae Saxonicæ peritiſſimus* F. Junius F. F.

Hactenus de Codd. MSS. tam Antiquis quam Recentioribus, tam Autographis quam Apographis, ad rem Saxonicam ſpectantibus, qui in celeberrima *Bibliotheca Bodleiana* adſervantur. Procedamus ergo ad eos deſcribendos qui in aliis *Oxoniæ* Bibliothecis extant.

CATALOGVS MSS. ANGLO-SAXON. IN ALIIS OXONIÆ BIBLIOTHECIS.

In BIBLIOTHECA ASHMOLIANA *habetur Codex membr. num.* 328 *notatus, cum propter vetuſtatem, tum elegantiam literarum ſpectabilis. In eo continentur quamplurima de* Computo Eccleſiaſtico *tam Latinè quam Saxonicè ſcripta; quorum primum ab his verbis*

I. Pag. 1. *Incip. Lat.* IN XPI NOMINE HOC OPVS INCIPIAM.

Incipit Computus Latinorum. ac Græcorum. Hebreorumque. et Ægiptiorum. nec non et Anglorum.

Incip. Sax. Her onginð Seþim-cræft æfter Leden-papum. ⁊ æfter Grecum. ⁊ Iudeiscum. ⁊ Ægiptiscum. ⁊ Engliscum þeodum. ⁊ ma oðra.

II. pag. 59. *De menſibus Anni.*
III. pag. 187. *De Alphabeto.*
IIII. pag. 191. *De Notis à Librariis uſurpatis. (partim ex Iſidori Orig. lib. I.)*
V. pag. 197. *De Ponderibus.*
VI. pag. 202. *De Numeris.*
VII. pag. 203. *Alphabeta Anglo-Saxonum,* Latinorum, Græcorum & Hebreorum.

VIII. pag. 205. *Numeri Latinè & Saxonicè*, &c.
IX. pag. 240. *De ætatibus Mundi Latinè & Saxonicè.*
X. pag. 247. *De ſolutione Satanæ poſt mille Annos. Lat. Saxon.*
XI. pag. 250. *De ſeptem peccatis.*
XII. pag. 251. AMMONITIO AMICI. Þ ıꝛ ꝓꝛeondlıc mẏneᵹunᵹ.
XIII. pag. 253. *Homilia Saxon. de quatuor Virtutibus, Juſtitia, Prudentia, Temperantia & Fortitudine.*

Incip. Feopeꝛ þınᵹ ꝛẏnt ealꝑa þınᵹa beheꝿoꝛt þam appẏꝛ̄ðan men. þam Lobeꝛ ꝛꝓẏnð. ðam þe ðenᵹð to ðam ecan lıꝿe.
Expl. Bıdde þınne Dꝑıhten Þ ðu mæᵹe ȝ mote þuꝑh hıꝛ mıhte Deoꝿol anð hıꝛ hete oꝿeꝛcuman ȝ to hıꝛ mıltꝛe becuman. þæꝛ ðu hæꝛꝛt mıltꝛe ȝ blıꝛꝛe a butan ende:.

De Auctore ſeu Compilatore hujuſce Operis Miſcellanei, à Byrdferthi *nomine, qui ter in hoc Cod. memoratur, & præſertim pag.* 152 (*in qua extat ejus Oratio Lat. Saxon. quæ ſic incipit.*

Sp̄ı alme ueni. ſine te non dıceriſ unquam
Munera da lingue qui daſ . . . . munere lınguaſ.
Lum nu halıᵹ Laꝛt. butan þe bıꝛe þu ᵹepuꝑðoð.
Lẏꝛ þıne ᵹẏꝛe þæꝛe tunᵹan. þe þu ᵹẏꝛꝛt ᵹẏꝛe on ᵹeꝛeoꝛðe:. *inducuntur docti ut credant illum fuiſſe* Bridfrithum Rameſienſem Monachum, *qui ſub* Æthelredo Rege (*teſte Baleo*) A. D. 980 *floruit: & in Computandi ratione & id genus Diſciplinis, celeberrimus audivit Doctor.*

Dugdal. U. Dictionarium Saxonico-Anglicum, *in cujus fronte hæc Auctoris (ſive Collectoris) manu ſcripta leguntur.*

In hoc volumine continentur plurima verba Saxonica, ordine Alphabetico digeſta; ſecundum Anglicum ſermonem modernum expoſita; ex variis Codicibus Manuſcriptis vetuſtis decerpta, ac penes prænobilem Chriſtophorum Baronem Hatton. A. D. M.DCXL.IIII.

Libri quatuor Homiliarum Sax.

Liber quaſdam Conſtitutiones in Concilio apud Wintoniam, tempore Regis Willielmi Conqueſtoris editas, lingua Saxonica; nec non Homilias quaſdam Saxonicas continens.

Liber Sax. Dialogorum Gregorii, cum Herbario quodam Sax. annexo.

Liber Curæ Paſtoralis à S. Gregorio Papa editus, & in Saxonicum ſermonem tranſlatus per Regem Alfredum.

Ex aliis Codicibus prœlo divulgatis.

Lambard, de priſcis Anglorum legibus impr. *Lond.* an. 1568. quarto.
The Goſpells in Saxon and Engliſh, impr. *Lond.* 1571.
Lamberts Perambulation of Kent, impr. *Lond.* 1623.
A Teſtimony of Antiquitie (per Will. Liſle) impr. *Lond.* 1623.
H. Spelmanni Concilia Vol. I. impr. *Lond.*
Pſalterium Davidis Latino-Saxonicum (à *Johanne Spelmanno* Equ. aurato editũ,) impr. *Lond.* 1640.
Hiſtoria Eccleſiaſtica gentis Anglorum Venerabilis Bedæ Latino-Saxonica (per *Abrahamum Whelock* edita) impr. *Lond.* 1643.
Nonnulla labore & induſtria Gulielmi Dugdale Arm. Foecialis à Ceſtria denominati. An. 1644.

In Bibliotheca interiori COLLEGII D. JOANNIS BAPTISTÆ OXON.

Arch. 3. N. 2. *Cod. membran. antiquus & bonæ notæ, in quarto* (*quondam* liber Sc̃i Luthb̃ti ð Dunſmo ȝ de armario Precentoriſ) *in quo continentur*

I. Ælfrici Prælulis Grammatica, *ſive Excerpta ex* Priſciano & Donato, *inter quem librum & impreſſum, quoad Lectiones variantes, magna eſt diſcrepantia.*
II. Gloſſarium *hoc Titulo* INCIPIVNT NOMINA MVLTARVM RERVM ANGLICE, *Grammaticæ adnexum, quod etiam ab impreſſo Gloſſario, in multis differt.*
III. *Colloquium Latinum, in uſum puerorum conſcriptum; cui, finito Gloſſario ſuperiori, præmittitur hoc Tetraſtichon miſellum,*

Denique compoſuit pueriſ hoc ſtılum rıte diverſum
Qui Bata Ælfricuſ monachuſ breuiſſimuſ.
Qualiter Scholaſtıcı ualeant reſumere fandi.
Aliquod ınıtium Latınıtatıſ ſibı:. *Dialogus autem ſic*

Incip. Surge frater mi. de tuo lectuo. quia tempuſ eſt nunc nobiſ ſurgendi.
Expl. Explicıt hic ſermo Latinuſ calce quieſcenſ
A Bata Ælfrico diſpoſitum Monacho:.

IV. AD-

IV. ADHVC EGO BATA DIFFICILLIORVM SENTENTIAM ADDO.

Incip. O grate puer ſterne meum gauſape. quia non habemuſ mappam. niſi in Feſtiuitatibuſ.
Expl. allubeſcente uranico baſileo, qui uiget & dominator per inmortalia ſaecula:.

V. HANC SENTENTIAM LATINI SERMONIS OLIM ÆLFRICVS ABBAS COMPOSVIT. QVI MEVS FVIT MAGISTER. SED TAMEN EGO ÆLFRIC BATA MVLTAS POSTEA HVIC ADDIDI APPENDICES.

Incip. Noſ pueri rogamus te Magiſter obnixe. ut doceaſ noſ loqui Latialiter recte. quia Idiote ſumuſ & corrupte loquimur.
Expl. Satiſ eſt hac locutum. & hic ſermo ſufficiat nobiſ. Amen:.

VI. *Sequitur manu recentiori Pars altera (ut videtur) ſuperioris colloquii, vel ſaltem aliud ejuſdem farinæ Latine, cum interlineari verſione Saxonica.*

Inc. eala þu cleþe ne pana ðu æfre pex-bneda cpamrdan fleoȝ þu peran ealdon. rlidendeȝ pleȝan.
O Clerice ne dempſeriſ umquam diptycaſ lateri fugiaſ fore concula labentiſ ludi.

Exp. þeþe ȝepite pude fleoh. þ ſteme ſpic-huſ ſpetniſſe ðe. beo þu ȝemýndiȝ þineſ mæðȝildã:.
nec abſitq; lucan. quo flagret lar nectar tibi. eſto memor tui gallonis.

Arch. 3. N. 41. *Folio primo pervetuſti Codicis* Evangeliorum *Latine ſcripti, habetur Carta* Ægelredi *Regis Cantiæ confecta* Eccleſiæ Xpi *in* Dawbernia *de terris quibuſdam in* Sandwich, A.D. 979. *Sax. Ejuſdem folii facie altera, extat ejuſdem Cartæ verſio Normanno-Saxonica.*

In Bibliotheca COLLEGII OMNIVM ANIMARVM apud OXONIENSES, *Extat Hiſtoria* Henrici V. *Anglorum Regis, cui ex utraque parte adnectuntur (ad ſervandum Codicem)* Fragmenta quædam Grammaticæ Ælfrici Præſulis, *elegantiſſimè ſcripta.*

In Bibliotheca COLLEGII CORPORIS CHRISTI OXON. *extat Exemplar vetuſtum, & (quod dolendum) mutilum* Hiſtoriæ Eccleſiaſt. gentis Anglorum Saxonicè *verſum per* Ælfredum *Regem.*

In Theſaurario ÆDIS CHRISTI OXON. *Penes Reverendos & Doctiſſimos viros D. D. Decanum & Capitulum, extat* Regiſtrum Cartarum Abbatiæ de Eynesham, *ex quo quædam Proferuntur Saxonica, in Monaſtici Anglicani* Vol. I. pag. 260.

CATALOGUS
Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum,*
QUI
ADSERVANTUR IN BIBLIOTHECIS
ACADEMIÆ CANTABRIGIENSIS.

CODD. ANGLO-SAXONICI BIBLIOTHECÆ COLLEGII CORPORIS CHRISTI APUD CANTABRIGIENSES.

B. 4. *LIBER Pontificalis in membr. Latine, ante Normannicam Conquiſtionem Angliæ ſcriptus, qui fuit olim (ut videtur) Eccleſiæ Cathedralis Wigornienſis. In eo præter Benedictiones illas quas in aliis hujuſmodi libris invenire licet, (quarum cauſa, Neotericus quidam hunc Titulum appoſuerit* Benedictiones Epiſcopales.) *continentur Formulæ quædam Obedientiæ Canonicæ quam Epiſcopi conſecrandi ſolenniter profiteri ſolebant Cantuarienſi Archiepiſcopo, Papæ Romano, &c. recentiori manu exaratæ. Saxonicè vero hoc in Codice exſtant Formulæ Conſecrationis & Adjurationis ſicuti in Ordalio obtinebat mos, ut ex ſequentibus patebit.*

HALSVNG.

Pag. 301. I. Incipit Exorciſmuſ aquae ad Iudicium Dei demonſtrandum.

eop

Incip. Ic halſiȝe þe ðuph þæne ælmihtiȝan God. ðe ȝeſceop heoſonaſ ⁊ eorðan.

ȝe ȝene ſint.

Expl. ðe þu nu betiȝen eaſt.

II. ADIVRATIO.

eop

Incip. Ic halſiȝe þe þuph þæne ƿæðen. ⁊ ſunu. ⁊ þæne haleȝan ȝaſt.

ſton ua it

Expl. oð þe piſteſt hþa hýt ðýde.

eop menn

III. *Incip.* Ic halſiȝe þe nu mann þuph ȝetinȝnýſſe uneſ Dnihtneſ Hælendeſ Cniſteſ.

Expl. §. 3. ðe leoſaſt ⁊ nixaſt on ſoldia ſoldiſ. Geþýnþe þæt.

D. 5. *Codex MS. in fol. min. poſt tempora Ælfredi Regis, à Leofrico Epiſcopo (ut videtur) una cum pluribus aliis Eccleſiæ ſuæ Exonienſi donatus, & ab eo appellatus* Martiſologium, (*vid. ſupra. pag.* 80.) *In eo autem adhuc reſtat*

I. *Pars maxima* Martyrologii *ſeu potius* Menologii *Anglo-Saxonici, nempe à die* 19. *Menſis Martii, uſque ad diem* 21 *Decembris, incluſivè: & quæ cum Cod. Cottoniano omnino convenit. lectionibus aliquot Variantibus ſolummodo exceptis. Titulos etiam ſive Rubricas uniuſcujuſque diei heic in medium proferre placuit, quo melius conſtaret Lectori erudito, quinam fuerint illi Sancti Viri & Fœminæ, qui à majoribus noſtris ſumma cum religione commemorabantur.*

Se Hneð-monað. Martius.

19. ---

Scē Gnezoriuſ týð þæſ halȝan Biſcopeſ. ſe þæſ on þæne ceaſtre Nazaȝene. (*lege* Nazianzene.)

20. Se ðrýðda ſoldie-dæȝ.
Scē Cuþbehteſ ȝeſitennýſ þæſ halȝan Biſceopeſ.

21. Se ſeoſþa ſoldie-dæȝ.
Scē Benedictuſ ȝeſitennýſ þæſ halȝan Abbudeſ.

22. Se ſiſta ſoldie-dæȝ.

23. Se ſixta ſoldie-dæȝ.
ðæſ halȝan Mæſſe-ſpeoſteſ þroſunȝ. ſe þæſ nemneð Theodoratuſ.

24. Se ſeoſoða ſoldie-dæȝ.

25. Com Gabriel ſe Enȝel æþeſt to ſcā Mariam miþ Godeſ æþende. ⁊ on þone dæȝ ſcā Maria þæſ eacen ȝeſonden, &c.

26. On þone dæȝ Cnýſt beaþ (*lege* deaþ) ſoſ uſ.

27. On þone dæȝ Dnýht oſ deaðe aras.

Eaſten-monaþ. Aprelis.

3. ðæra haliȝra fæmnena ⁊ þæra eadiȝra ȝeſſuſtra ſcē Agape. ſcē Chione. ⁊ ſcē Hirena.

5. ðæſ halȝan Biſceopeſ ȝeſitneſſe ſcē Ambroſii. ⁊ he þæſ þæne burȝe Biſceope þe Mediolana hatte.
Scē Hýnenan týð þæne halȝanfæmnan.

6. Seoſon fæmnena týð þa þroſedon martýrdom ſoſ Cniſte on Syria mæȝðe. (⁊) þæra nama þæſon Saturnina. Hilarina. Dominando. Roȝantina. Sonotina. Donata. Paulina.

11. Scē Guþlaceſ ȝeþýtennýſ þæſ Ancran on Bryttene.

12. ðæra haliȝra broðra týð ſcē Valeriane. and Scē Tiburtii.

18. þæſ Biſceopeſ týð ſce Eleutheri(i). ⁊ hiſ moðeſ þæne nama wæſ Anthie.

21. þæſ halȝan Ancran ȝeþýtennýſ ſcē Æþelwaldeſ. ſe ȝeræt ancen ſetl on Feaſne þam ealande

lande æfter æften ſce̅ Cuðbehte þam Biſceope.
23. Sce̅ Geoniuſ týð þæſ æþelan maſtýneſ.
24. Sce̅ Wýlfrið ðeſ ȝeſýtennýſ þæſ halȝan Býſceoſeſ.
25. Seo týð on Rome ⁊ on eallum Godeſ Cinicum ſeo ýſ nemneð Letania maiora. þæt ýſ þonne mýcelna Bena dæȝ.
Sce̅ Marcuſ ðnoſunȝ ðæſ Godſpelleneſ.
27. Thæne halȝan cpene týð ſce̅ Alexandria.
28. Sce̅ Vitaleſ týð þæſ maſtýneſ.
Sce̅ Cinſtoſoneſ týð ⁊ ðnoſunȝ þæſ mýclan maſtýneſ.

Maiuſ. ðrý-mýlce.

Foſðam ſýlc ȝenýhtſumnýſ þæſ (ȝeo) on Brýtene. ⁊ eac on Germania-lande. oſ þam Englaðeod com on þaſ Brýtene þæt hiȝ on þam monðe þrýra on dæȝ hiȝ meolcoðon heora neat.

1. Sce̅ Philippuſ (tiþ) þæſ Apoſtoleſ and þæſ ȝoðeſ æfenðnacan.
2. Thæſ halȝan Biſceoſeſ ȝemýnd ſce̅ Athanaſii.
3. Sce̅ Alexandreſ ðnoſunȝ þæſ ȝeonȝan Papan on Rome ⁊ tpeȝna mæſſe-preoſta mýð hým ða pæſnon nemnede ſcſ̄ Euentiuſ. and ſcſ̄ Theodoluſ.
Seo týð ðe Cinſteſ Rod þæſ ȝemeted æfeſt.
5. Se dæȝ þe unc ðrýhten on to heoſonum aſtah.
6. Sce̅ Eaðbýrhtes ȝeſýtennýſ þæſ anſeoſþan fæſten. ſe þæſ Biſc(e)op on Brýtene æfter ſce̅ Cuðbehte on þam halȝan mýnſtre ðe ýſ nemneð lýnðeſſeſ(e)ne ea.
7. Sce̅ Iohanneſ ȝeſýtennýſ ſe þæſ Býſceop on Brýtene on Noſðhýmbra þeode.
8. Se dæȝ þe ſce̅ Michaeleſ cýnce æfeſt funden þæſ. on þam munte Ganȝana þæn ſe man þæſ oſſcoten mýð hiſ aȝenne ſtnæle. mýð ðiȝ þe he polde þone ſeaſ (ſceotan) ſe ſtoð on ðæſ ſcnæſeſ ðupa.
Sce̅ Victoneſ þnoſunȝ þæſ maſtýneſ.
9. Sumeneſ fruma.
10. Thæſ Maſtýneſ týð ſce̅ Gonðiani.
12. Sce̅ Pancratiuſ þnoſunȝ þæſ æþelan cnýhteſ.
14. þæna halȝna maſtýna þnoſunȝ ſcī Victon(i)eſ ⁊ Scī Conona.
15. Se mýcla dæȝ Pentecoſten.
18. Sce̅ Iohſ̄ týð þæſ papan ⁊ þæſ maſtýneſ.
20. Sce̅ Baſillan týð ðæne cynelican fæmnan.
25. Sce̅ Vrbaneſ ȝemýnd ðæſ papan.
26. Sce̅ Auſtinuſ ȝemýnd þæſ Biſceoſeſ. ſe bnohte (fullniht) æfeſt on ðaſ Brýtene on Engla þeode ⁊ hýſ Biſceoſſetl þæſ on þære ceaſtre Doꝺobenniſ þæt þæſ on Cantpaſe-býn(i)ȝ.
29. Thæna halȝna maſtýna týð ſcī Fiſſini ⁊ ſcī Alexandri.
31. Sce̅ Petnonellan týð þære fæmnan. heo þæſ ſce̅ Petneſ dohtoſ ðara apoſtola aldneſ.

Iuniuſ.

Se æſſna hiða (foſðon he ýſ nemnen liþa) foſþon he ſec lýfe ⁊ (þa ýndaſ beoſ þonn̄ ſmýlce ⁊ mannum býþ þonn̄ ȝepunelic þæt hiȝ lýþað on þæſ bnýme.)

1. On þone æfeſtan dæȝ ðæſ monðeſ belýmpað tpeȝen Mæſſe-ſanȝaſ. ſe æſſna býð on þa ealdan Sacnamentopu þæt ýſ on þa ealdan Mæſſe-bocu̅. on ſce̅ Pýſceſ ȝemýnd ðæſ maſtýneſ. oðen býð on ða nýpan bocan on Scī Nicomeniuſ ȝemýnd ðæſ maſtýneſ.
2. Sce̅ Henaſmuſ týð ſe þæſ Býſceop on Antiochia-ceaſtre.
Thæna eaðiȝna pena týð ſce̅ Marcelline ðæſ mæſſe-preoſteſ. ⁊ ſce̅ Petneſ ðæſ Cinſtenan peneſ.
On ðone ýlcan dæȝ ðnopude maſtýnðom foſ Cinſte ſcſ̄ Anthemuſ.
9. Thæſ halȝan mæſſe-preoſteſ ȝemýnd ſce̅ Columba(n) ðone nemnað Scottaſ Columcýlle.
10. Sce̅ Barnabaſ týð ſe þæſ Cinſteſ Apoſtola ðiſcipul.
15. Sce̅ Viteſ ðnoſunȝ.
16. Thæna eaðiȝna pæna ðnoſunȝ ſce̅ Fer(n)eneſ ðæſ mæſſe-preoſteſ. and ſce̅ Felicineſ ðæſ Diaconeſ.
17. Sce̅ Nicanðeſ týð ðæſ maſtýneſ ðæſ ȝemýnd ſceal beon mærſoð mýð mæſſeſanȝu̅. ⁊ hýſ mæſſe býð ȝeſeted on ða ýlðan mæſſe-bocu̅. ⁊ on ðone ýlcan dæȝ býð ſce̅ Blaſteſ (týð ⁊) ðnoſunȝ ðæſ maſtýneſ on Rome. ſe ðnoðe fýneſ bnine foſ Cnýſte. and tpa hund(neð) Cinſtena manna mýð hým ⁊ tpa ⁊ fýxtiȝ.
18. Thæna æðelne pena ðnoſunȝ ſce̅ Marce and Sce̅ Marcelline.
19. Thæna haliȝna ȝebnoðna týð ſcī Genuaſi and ſcī Pnotaſi.
22. Thæſ Apoſtoleſ ⁊ ðæſ ȝoðeſ æfenðnacan ȝemýnd ſe ýſ cpeden on ȝeſpýtum (⁊ nemneð) Iacobuſ Alſei.
Sce̅ Albaneſ ðnoſunȝ ſe þnoðe on þýſſe Brýtene.
23. Tnæne halȝan cpene ȝeſýtennýſ ſce̅ Æþelðnýðe.
24. Sce̅ Iohanneſ acenne(ðný)ſ ðæſ fulluhteneſ. Solſticia ðæt ýſ on upe ȝeðeoðe funȝihte.
25. Sce̅ Lucian týð. þæt þæſ haliȝeſ haðeſ fæmne on Rome.
26. Thæna æðelna pena ȝemýnd Iohanneſ ⁊ Pauleſ.
29. Thæna eaðiȝna Apoſtola ðnoſunȝ Petneſ and Pauluſ.
Theſ Biſceoſeſ ȝeſýtennýſ ſe þæſ nemneð ſcſ̄, Carſſiuſ.
30. Thæſ Biſceoſeſ ȝemýnd ſce̅ Marcialiſ.

Iuliuſ. Se æftena Lýða.

1. Thæna maſtýna ȝemýnd on Rome ſcī Pnoceſſi ⁊ ſcī Maſtiniani.
4.5. Thæſ halȝan piſeſ ȝemýnd on Rome ſeo ýſ nemneð ſcā Zoe.
6. Thæna Apoſtola eaſoða-dæȝ Petneſ and Pauluſ. ſe ſceal beon mærſoð mýð Mæſſe-ſanȝum. ⁊ mýð ȝenunum.
Thæſ maſtýneſ ðnoſunȝ ſcī Tnanquillini.
7. Thæſ halȝan peneſ ȝemýnd ſcī Pnocoti.
Thæne mýclan fæmnan ȝemýnd ſcā Marinan.
10. Seoſon ȝebnoðna ðnoſunȝ. ða þnoſeðon on Rome maſtýndom foſ Cnýſte. on Antonineſ ðagum þæſ Caſeneſ. —— þýſſa (ȝe)bnoðna naman ſýndon (þuſ ȝecpeden) Ianuariuſ. ⁊ Felicis. Philippuſ. ⁊ Silanuſ. Alexandeſ. ⁊ Vitaleſ. ⁊ Menſialeſ.
Thæne fæmnan týð ſcā Anatalia.
Thæna haliȝna ȝeſſeoſtna þnoſunȝ ſcā Rubina ⁊ ſcā Secunda.
14. Thæſ mýclan maſtýneſ ȝemýnd ſe ýſ nemneð ſce̅ Focaſ.
15. Sce̅ Quiricef (cýnicef) týð þæſ halȝan cýlðeſ ⁊ ſce̅ Iulittan hýſ moðeſ.
17. Thæſ Biſceoſeſ týð þæſ nama ýſ (ſce̅) Spenaci(ſ).
18. Thæſ piðepan týð ſcā Symphoneſa.
19. Thæne æþelan fæmnan ȝemýnd þæne nama þæſ (ſcā) Cnſtina.
Thæſ fæðeſ týð þe ýſ nemneð ſcſ̄ Apſeniuſ.
21. Sce̅ Victoneſ týð þæſ Maſtýneſ ⁊ þneoſa cempena mið hým ——hýna naman þæſn Theoðoſiuſ ⁊ Felicianuſ ⁊ Alexandruſ.
22. Sca̅ Marian týð þære Magðaleniſcan.
Thæſ Býſceoſeſ þnoſunȝ þæſ nama þæſ Apollinaſiſ.
25. Thæſ Apoſtoleſ ȝemýnd ⁊ þæſ ȝoðeſ æfenðnacan ſce̅ Iacobuſ ſe ealna þæna Apoſtola æfeſt ȝeþnoðe foſ Cnýſte.
27. Thæſ mýclan Munecef ȝeſýtennýſ ſce̅ Simeonýſ.
28. Thæſ Maſtýneſ ȝemýnd ſcī Nazaſi and hiſ cnýhteſ þæſ nama þæſ ſcī Celſe.

29. Thær Birceoper ġeritener þe ýr nemneð ſc̄ Lupuſ.
30. Thæna æþelna pera týð Abbo ⁊ Senner.

Aguſtuſ.

Weoð-monaþ. ſonþam þe hýġ on þam monþe mæſt ġepeaxaþ.

1. Thæna Martýra týð þe ge nemnaþ Machabeorum.
   Sc̄e Geſmanuſ ġepýrcennýſt ðæſ (halgan) Birceoper.
   Thæſ Birceoper týð ſcē Eurebi.
2. Sc̄e Stephaner þnorung þæſ papan.
   Thæne ýðepan ðnorung mýð hýne þnym ſunum. ðæne nama ýr ſcē Theotote. ⁊ hýne ýlderta ſunu pær nemneð ſc̄ Eſodur (Euodiur.)
3. On þone ðnýddan dæġ þæſ monðer býð (ġe)mærnod ſc̄ Stephanur lýchaman mýttynge ðæſ æpeſtan Martýner.
5. Sc̄e Orpolder týð þæſ cnýrtenan cýmingeſ.
6. Sc̄e Sixter (mæſſe ⁊) ðnorung þæſ papan on Rome ⁊ hýr ſýx Diacona (mýð hým.)
7. Thæſ Birceoper ðnorung ſc̄i Donati ⁊ þæſ munecer mýð hým ſc̄i Hilarini.
8. Sc̄a Aſnan þnorung ⁊ hýne mo(ðo)n mýð hýne. ðæne nama pæſ ſc̄a Hila(n)ia ⁊ hýne ſeoſen ðeorena. þa pæron on naman ſc̄a Dirgna. and ſc̄a Eudomia. (⁊ ſc̄a Theodote). and ſc̄a Eutropia.
9. Thæſ cempan ſe ýr nemneð ſc̄ Romanuſ.
10. Sc̄e Laurentiuſ (týð) þæſ Archidiaconeſ. (æt Rome.)
11. Thæſ halgan pæper ġemýnd ſc̄i Týburti.
12. Sc̄e Euplir þnorung.
13. Thæſ ðnoþerer ġemýnd ſc̄i Yoliti.
    Thæſ martýreſ týð ſcē Caſſiani.
15. Seo týð ðe ſc̄a Maria on ðone dæġ heo ġepat oþ mýddan eapde to Cnýrte.
17. Thæſ (halgan cnihter) týð ſcē Momeſ.
18. Thæſ Martýrer týde on Rome ſcē Agapiti þæſ Mæſſe-ſanġ(man) mæġ ġemetan ſe ðe ſeceð on þam nýpan Sacramentorum þæt ýr on ðam (nýpan) Mæſſe-bocum.
19. Thæſ Martýreſ týð ſci Magni. ðæſ (mæſſe) ſanġ býð ġemeneð on ðam ýldan Mæſſe-bocum.
22. Thæſ peleſ týð ſci Symphoriani.
    Thæſ halgan peleſ ġemýnd on Rome ſci Timothei.
25. Thæſ (Apoſtoleſ týð ſci) Bartholomei ſe æſ Cnihteſ æpendraca on Iudea (india) mæġðe.
    Thæſ Martýreſ týð ſci Geneſi.
26. Thæna (Martýra týð) ða ſýndon nemneð ſc̄ Hepemiuſ.
27. Thæſ Martýreſ týð ſci Ruſi(ni). ðæſ mæſſe býð ġeſeteð on þam ýldran Mæſſe-bocum.
28. Thæſ mýcelan peleſ týð ſci Hermeſ.
    Sc̄e Agurtineſ týð ðæſ Birceoper ⁊ ðæſ æþelan leorneneſ.
29. Sci Iohanner ðnorung þæſ mýclan Fulluhtneſ.
    Thæne æmnan týð ſcē Sabine on Rome. þæne mæſſe býð ġemeteð on þam nýpan bocum.
30. Thæſ Birceoper ġemýnd ſci Felicer.
31. Sc̄e Aidaner ġepýrcennýſt ðæſ Birceoper.

Septembriſ.

Halig-monaþ. ſonþon ðe upe ene ýldran þa hþýle hi(g) hæbene pæron on þam monðe hi(g) gulpon hýna deoſol-gildum.

1. Thæſ martýreſ týð ſci Prirce þæſ mæſſe býþ ġemeteð on ðam ýldran mæſſe-bocum.
2. Thæſ (halgan pæper) ġemýnd þæſ nama ýr ſc̄ Antoniuſ.
3. Thæſ Birceoper týð ſci Anirtome. ⁊ þæna martýra ſci Paterinane ⁊ ſcē Feliciano.
4. (Thæſ Martýreſ týð) ſci Marcelli.
5. Godeſ þeteneſ týð ſci quinti. þæſ mæſſe býþ ġemeteð on ðam ýldran Mæſſe-bocum. ⁊ on þone ýlcan dæġ býð þæſ halgan Abbuder ġepitennýſt (ſci) Bertineſ.
7. Thæſ Martýreſ tid ſci Sinoti þæſ Mæſſe býð ġemeteð on þam ýldran Mæſſe-bocum.
8. Sc̄a Marian acennednir.
   Thæſ Birceoper ġepýtennýſt ſci Audomari.
11. Thæna halirna pæna týð ſci Petri and ſci Iacinti.
14. Thæſ Birceoper þnorung ſci Cornelii on Rome.
    Sc̄e Cýprianuſ týð þæſ Birceoper on Cartaġine þæne ceaſtre.
15. Sc̄e Valerianuſ þnorung þæſ Martýreſ.
    Thæſ halgan munecer ġepýtennýſt ⁊ þæſ Ancran Mamiliani.
16. Thæſ fæmnan þnorung ſc̄a Euremia.
19. Thæſ Birceoper ġemýnd ſcē Ianuarii(i).
20. Thæne fæmnan ġemýnd ſc̄a Fauſta and ſci Eulari.
21. Thæſ Apoſtoleſ týð ſci Matheuſ.
22. Sci Mauric(i)eſ ðnorung. ⁊ ſýx þuſenda Martýra mýð hým. ⁊ (eac) ſýx hundþeo þæt þæſ cempena þenoð.
23. Thæſ Diaconeſ ġemýnd ſci Soſſi.
    Sc̄a Teclan týð ðæne halgan fæmnan.
24. Sci Iohannir ġeeacnung ðæſ mýcelan ſulluhteneſ.
    Thæna halirna pera týð ſci Andochi (þæſ mæſſe-þreoſter) ⁊ ſci Týri þæſ diaconeſ.
25. Thæſ halgan abbuder ġepýtennýr ſe þæſ on ðýrre bnýtene ⁊ he þæſ nemneð Ceolfriþ.
26. Sc̄a Iuſtinan týð ðæne fæmnan ⁊ (þæſ birceoper ſci) Cýprianeſ.
27. Thæna (halirna) ġebnoðna týð ſci Corme and ſci Damiane.
29. Scē Micha(h)eliſ cýn(i)can (ġe)halgung.
30. (Sci) Hieneonimuſ týð þæſ mæſſe-þreoſter ⁊ þæſ æðelan leorneneſ.

Octobeр. Wýntep-fýlleð.

3. Thæna (halirna mæſſe) þreoſta ðnorung ða pæron beġen anum naman (nembe) oþer þæſ nemneð ſe blaca Heapolð oðer ſe hýſta Heapolð.
7. Thæſ Papan týð ðæſ nama þæſ ſc̄ Marcuſ.
8. Thæſ birc(e)oper týð ⁊ ðæſ halgan martýreſ ſci Dionyſi ⁊ hýſ (þreġna) diacona þæna nama(n) pæron Ruſticuſ ⁊ Eleutheriuſ.
11. Thæne (halgan) abbuðýſſan ġepýtennýſ. ⁊ þæne æðelan fæmnan þæne nama þæſ ſcē Æþelburh.
14. Sc̄i Caliſter ġemýnd ðæſ Papan.
15. Thæſ martýreſ týð ſci Lupuli. þæſ mæſſe býð ġemeteð on ðam ýldran mæſſe-bocum.
19. Sc̄e Lucar ġepýtenner þæſ ġoſſpelleneſ.
    Thæne halgan cpene ġemýnd ſcē Thraſonia.
    Thæſ helgan cnihter ðnorung ſci Iuſti.
19. Sc̄a Pelaġian ġepýtennýſt þæne ġoder ðeoſenne.
21. Thæſ halgan fæder ġepýtennýſt ſci hilarioneſ.
24. Thæſ martýreſ ðnorung ſci Geneſi.
    XVI. Cempena týð (⁊ hýna piſa.)
26. Sc̄e Cedder ġepýtennýſt þæſ birc(e)oper. he þæſ Ceaddan bnoðor.
28. Thæna apoſtola týð ſýmoneſ ⁊ t(h)addeuſ.
    Sc̄a cýnillan ðnorung þæne fæmnan.
31. Sci Quintiniſ ðnorung þæſ martýreſ.

Nouembeр.

Bloð-monaþ. ſonþan (ðe) upe ýldran þa (hþile) hig hæðen(n)e pæron on þam monðe hýg (a)bleoton (á) þæt ýr þæt hý betæhton acenðon ⁊ benemndon hýna deoſol ġyldum ða neat þaðe hýg ſoldon ſlean (ſýllan.)

1. Ealna Halġena týð.
2. Thæſ Diaconeſ týð ſci Ceſſari.

Thæſ

Thær Mærre-pneorter (gemynd ⁊ hir þnopung) rci Benigni.
6. Thær Abbuber gerýtennýr rc̄e Wynnoco.
7. Wyntner rnuma.
8. Thæna halignа mantýna ðnopung þe pe nemnaþ on gerningum Quattuon Coronatoner. þær ýr ða gerigerærtan penar reopepe. þæna naman pæpon Claudius. ⁊ Carnorirur. ⁊ Sýmphonianur. ⁊ Nicortratur.
11. Sc̄i Mantiner geritennýr þær halgan Birceoper. Tpegna halignа pena týð þa pæpon nemnebe rc̄ Minar. ⁊ rc̄ Elioðonur.
15. Thær Býrceoper týð re pær nemneð rc̄ Mýnur. ⁊ hir Diaconer nama pær Senneur.
17. Thæne halgan Abbuberran gerýtennýr on Bnýtene. ðæne naman pær rca Hýlda.
22. Sc̄a Cecilian ðnopung þæna halgan fæmnan.
23. Sc̄i Clementir týð þær Papan.
Thæne halgan pudepan gemýnd þæne nama ýr Felicita.
24. Sc̄i Cnirrogoner týð ⁊ ðnopung.
28. Thær Býrceoper ðnopung rc̄i Saturnini.
Sc̄i Cnirantes týð þær æþelan pener.
30. Sc̄e Andpeas týð þær Aportoler.

Decembep.

Se æppa Geola. ropþam ða Monðar tpegen rýndon nembon anum naman. oðer re æppa Geola. oþer re æftepa. ropðan ðe hýna oðep gangeþ beropan ðæpa punnan. æp þon ðe heo cýnne hig to ðær tæfter lenge. oðer æftep.

10. Sc̄e Eulalian ðnopung ðæne fæmnan.
13. Sc̄a Lucian týð ðæne apelan fæmnan.
Thær Læcer týð Sc̄i Unrine.
14. Sc̄e Hýgebalder gerýtennýr þær halgan Abbuber.
21. Sc̄e Thomar týð ðær Apoztoler.
- - - - - - - - - - *deſunt reliqua.*

Marginibus hujuſce Menologii inſcripta cernuntur nomina quædam propria, Sanctorum ſcil. Virorum & Locorum, manu, ut videtur, Joannis Joſcelini, qui etiam ſuper exteriorem Tegminis faciem hæc verba pro Libri Titulo neſcio quo errore lapſus inſcripſit: Spell-boc pintner ⁊ rumener.

II. *Fragmentum Saxonicum Capite & Calce truncatum ſex tantum conſtans foliis; in quo habetur, Pars* Legationis fabuloſæ Nathanis Judæi ad Tiberium Cæſarem, *quæ ſic*

Expl. And þæt anpunðe pir þa Veponix ealle hýpe æhta ron Cnirter naman ronlet. ⁊ þær Voloriane æfter filigende. ⁊ ramond mid him on Scip artigende. Ac Volorianur hine to cpæð. la pir- -

F. 1. *Codex membranaceus, in fol. in quo, præter exemplar bonæ notæ librorum ⁊ Oroſii Presbyteri de Ormeſta* mundi, *extant* Poemata Aurelii Prudentii, *manu valde antiqua, & in* Pſychomachia, *Iconibus Hiſtoricis (curioſorum aſpectu non indignis) 89 ornata. Ex his Iconibus, quinquaginta tam Saxonicis, quam Latinis Inſcriptionibus gaudent. Inſcriptio Saxonica primæ Iconis Hiſtoricæ hæc eſt.* + Hen Gober rryðna (*antiquitus enim Deus per dextram ex nubibus porrectam repræſentabatur*) ronbeab Abrahame þæt he hir ſunu ne orrloge rra him bebeoden pær. ac ſunde him anne Rom. Gode to geoffrigenne. *Hunc Codicem inſignem Eccleſiæ Malmesburienſis quondam fuiſſe, docet inſcriptio quæ ſequitur litteris Saxonicis Majuſculis quadratæ formæ, quam è pagina hujuſce Codicis ſecunda à me deſcriptam exhibeo.*

HVNC QVICVNQVE LIBRVM AEDHELMO DEPRESSERIS ALMO
DAMNATVS SEMPER MANEAS CVM SORTE MALORVM.
SIT PIETATE DEI SINE. QVI VEL PORTET AB ISTO [PTET.
COENOBIO. LIBRVM AEDHELMI HVNC VEL VENDERE TEM-
QVI LEGIS INSCRIPTOS VERSVS ROGITARE MEMENTO:
XPM AC IN REQVIE SEMPER DIC. VIVAT ATHELWERD:
QVI DEDIT HVNC THOMV AEDHELMO PRO QVO SIBI XPS:
MVNERA LARGA FERAT LARGITOR CRIMINA LAXANS:

I 1. Liber Pontificalis *Latinè ante Conquiſitionem Angliæ, (ut videtur) elegantiſſime ſcriptus, in quo, quemadmodum & in aliis plurimis Codd. Saxonicis, voces Polyſyllabicæ, perinde ac in Miſſalibus Romanis recentius excuſis, acutis Accentibus notantur. Huic libro præmiſſa erat Præfatio Saxonicè ſcripta, cujus pars maxima nunc deſideratur; his autem verbis ea quæ reſtant clauduntur.* Nu, na ronhogie næfne re Mærre-pneort þirr peopc to bonne. re þe þat hýne rýlrne gafulgýlban Gober bobunge. ne hýne rýlrne næfne æcþnebe rnam þam rtýpigendum becnum ða hpile þe he mæge of þam rýlfum Gober rolce bodian. Se bend þe re clipup ýr mid gepnirden. ýr rþýlce hýt rý rum gemetegung þæt þæpe tungan clipup mæge rtýnian. ⁊ þa lippan æthpega beatan. Soðlice mid þær napet æthnine re bend rtýnaþ þæne clipup. þæne þær býdelet þæt ýr þær Mærre-pneortet tunge rtýnaþ oððe mid gemetegunge mynegað to ealdonrcype. oððe to gepincþe Gober lape.

K. 2. *Cod. Membr. in fol. minori, olim Eccleſiæ Wigorn. diverſis manibus exaratus, in quo plurima habentur Latine ſcripta, & inter alia, excerptiones* Ecgberhti Eboracenſis Archiepiſcopi; *Saxonice autem, ea quæ ſequuntur.*

I. pag 72. *Poſt Ordinem* Confeſſionis D. Hieronymi, *qualiter* confiteri debeat Chriſtianus peccata ſua, *Latinè: ſequitur* Conſtitutio Saxonica *ſuper eadem re, quam infra integram dabo, ſic autem*

Incip. Thæt rceal gepencan re þe bið manna rapla Læce. ⁊ heopa dæde gepita. þæt Gedal. ⁊ þæt gerceab hu he mannum heopa dæda gerchirþe. ⁊ he ðeh hpeþene ne rondeme. ne hi onþene gedo. *Vid. ſupra, pag. 51.*

Notandum, hoc in Cod. extare binas Ælfrici *ad* Sacerdotes Epiſtolas, *in quarum altera ſic ſcribit.* Non ſit tamen hoc ſacrificium Corpus ejus in quo paſſus eſt pro nobis, nec ſanguis ejus quem pro nobis effudit: ſed ſpiritualiter corpus ejus efficitur & ſanguis, ſicut manna quod de cœlo pluit, & aqua quæ de petra fluxit, ſicut. *Margine autem extat hæc Adnotatio, manu, ut videtur, Joſcelini,* Quidam Papiſta hic abraſerat tres lineas, ſed reſtituuntur à veteri libro Exonienſis Bibliothecæ, in quo etiam hic habetur Tractatus. *Is autem Codex Exonienſis nunc eſt hujus Bibliothecæ, & inſcribitur L. 72. ut infra patebit.*

II. pag. 233. Eadgari Regis Leges *quædam* Saxonice (*Latinè enim eædem extant hujuſce Cod. pag.* 216.) *quæ ſic in prima Sectione*

Incip. Hen ir gerputelob on ðirum Gepnite hu Eadgar Cyncg pær rmeagende hpæt to bote mihte æt ðam Fæp-cpalme ðe hir leob-rcype rpýðe ðnehte ⁊ panode pideg̃nde hir anpealb. ðæt ir ponne æpert. þæt him ðuhte ⁊ hir pitum þæt þur genab ungelimp mid rýnnum. and mid ofenhýnnýrre Gober beboda geeapnode pæpe. ⁊ rpýþort mid þam oftige þær neab gafoler þe Cnirtene-men Gode gelærtan rcolbon on heopa teoðing rceattum.

Incip. §. 2. Wopulb genihta ic pille þæt rtanden on ælcum Leob-rcype rpa Gode rpa hi mon betst apebian mæge. Gode to gecpemnýrre and me to fullum Cyne-rcype. ⁊ eapmum ⁊ eadegum to þeapfe ⁊ to fnirde. And to ælcepe Býnig and on ælcepe Scýne hæbbe ic minep Cyne-rcýpep genihta. rpa min fæbep hæfde. and mine þegnar hæbben

heopa ꝥcipe on minum timan ꝥꝑa hi hæꝼdon on minep ꝥæde. ⁊ ic pille þæt populd ꝿenihta mid Denum ꝥtandan. be ꝥꝑa ꝿodum Lagum ꝥꝑa hý betꝛt ꝿeceoꝛan mæꝿen. ꝥtande þonne mid Englum þæt ic mine pitan to minpa ýldpena domum ꝿeýhton eallum Leod-ꝥcýpe to ðeapꝼe.

Notandum quoque in pag. hujuſce Cod. 237 *exſtare* Excerpta Ælfrici ex libro Athelwoldi Wintonienſis Epiſcopi de Conſuetudine Monachorum, *cujus Epiſtolam nuncupatoriam deſcribere haud gravatus ſum.*

Ælfricuſ Abbaſ Egneſhamenſibuſ Fratribuſ ſalutem in Xpō. Ecce uideo uobiſcum degenſ. uoſ neceſſe habere. quia nuper rogatu Æþelmeri ad Monachicum habitum ordinati eſtiſ. inſtrui ad moreſ Monachiles dictiſ aut ſcriptiſ. ideoque hæc pauca de libro Conſuetudinum. quem Scs Aþelꝑoldus Uuintonienſiſ Epf cum Coepiſcopiſ & Abbatibuſ tempore Eadgari felicſſimi Regiſ Anglorum undique collegit. ac Monachiſ inſtituit obſervandum. ſcripſerando demonſtro. Eo quod hactenuſ prædictuſ libelluſ uræ fraternitati incognituſ habetur. Fateor me ualde timide idipſum ſumere. ſed nec audeo omnia uobiſ mtimare quæ in Scola ejuſ degenſ. multiſ anniſ. de moribuſ ſeu conſuetudinibuſ didici. ne forte faſtidientes diſtrictionem tantæ obſeruantiæ. nec ſaltem ueliſ præbere narranti. tamen ne expertuſ tam ſalubriſ doctrinæ remaneatiſ aliqua quæ Regula noſtra non tangit. huic cartulæ inſero uobiſ quæ legenda committo, addenſ etiam aliqua de libro Amalarii Presbiteri. Valete feliciter in Chriſto.

K. 10. Portiforium S. Oſwaldi Archiepiſcopi Eboracenſis & Epiſcopi Wigornienſis. *Codex craſſus in octavo circa annum Dom.* 1064 *exaratus. ut fas eſt conjicere ex Tabulis nonnullis, & ex Scriptura Codicis, qui quondam etiam pertinuit ad Eccleſiam Wigornienſem, ſicuti fidem facit hæc Inſcriptio ſuper imam partem Paginæ primæ, litteris recentionibus.*

Liber Scæ Mariæ Wigornenſis Eccleſiæ per Scm Oſwaldum - - - - - - (*verba quædam abraſa, quorum loco, hæc ſcripſit Joannes Foſtelinus,* Eſt ementita Inſcriptio, nam poſt Oſwaldi mortem librum fuiſſe ſcriptum hinc patet, quod in eo ſunt preces dicendæ in feſto tranſlationis Oſwaldi. *Verum aliæ quoque Abraſiones cernuntur in hoc Codice, puta in* Litania, *quæ nunc maxima ex parte à recentiori manu reſtituitur, veteri abraſa. Immo in Calendario ad* 12 *Kal. Novemb. Nomen S.* Dunſtani *reſtituitur manu recentiori in loco quo antea ſcriptum erat. Hoc autem in Cod. ad rem noſtram accedunt*

I. Orationes *plurimæ* Latinè & Saxonicè, *quarum prima hoc Titulo inſignitur.* Incipit Oratio Scī Gregorn. quicunque hanc orationem in die cantauerit. ſunt ipſe ſcs Gregoriuſ dixit. quod nec maluſ homo nec Diaboluſ nunquam nocere poterit. nec ad animam. nec ad corpuſ.

II. *Fragmentum* Lunaris Danielis Prophetæ (*ut videtur*) *Saxonicè, quatuor conſtans foliis.*

1. *Prognoſtica ex ſolis ſplendore* - - - - - -

- - - - - - Kinngum and micum mannum biþ mycel ꝥýb þý ꝿeare. Gif ðý. iiii. dæge ſunne ſcineþ þonne oð beoneð Oſpendaſ mycel ꝿold ðam æmetum þe þonne Gold-hopd heoldan ſculon. Gif ðý. v. dæge Sunne ſcineð mycle bloſtma ⁊ blæda mid mannum ſpeceðneſſe, &c.

2. *Tonitruum Conſideratio, ſecundum ſingulos totius hebdomadæ dies.*

Incip. On anpealdne ꝿeaꝛ. gif hit þunpeð æpeſt on Sunnan-dæg.

3. *Prognoſtica de* Generatione Hominiſ.

Incip. Gif mon biþ acennen on Sunnan-dæg oþþe on nihc.

4. *Conſideratio ætatum* Lunæ *in modo genitiv.*

Incip. Onne. 1. nihte ealdne Monan. þæt cild þæt ꝥꝑa biꝺ acenned. þæt biꝺ liꝼlic.

5. Somniorum Eventus *juxta ætates Lunæ.* (*Latinè.*)

Incip. Luna. 1. quicquid uideriſ in gaudium conuertitur.

6. Somniorum Eventus *juxta ætates Lunæ* (*Saxonicè.*)

Incip. Thonne ꝿe Mone biꝺ anne nihte ealb.

Expl. On xxx. nihte aldne Monan. eꝿcep ꝿpegna daga ꝿýnꝿte þæt ꝥꝛeꝿen agæð butan ꝿnecebneꝿꝿe.

K. 12. *Exemplar valde vetuſtum libri* Aldhelmi Schireburnenſis Epiſcopi de laude Virginitatis: *in quo ante Epiſtolam Auctoris nuncupatoriam, habetur hoc ſpecimen Poeſeos Anglo-Saxonicæ, vocibus cum Latinis tum Græcis refertum, libro loquente.*

Thuſ me ꝿeꝛette. ꝥc̄ et iuꝛtuſ. beoꝛn boca ꝿleap. bonuſ auctoꝛ. Ealdelm æðele ꝿceop. etiam ꝿuit ipꝛe loꝛ. on æðel Angel-Sexna. Býꝛcop on Bꝛetene. Bibloꝛ. Ic nu ꝿceal. ponuſ et ponbuſ pleno cum ꝿenꝛu. ꝿeonꝿeſ ꝿeanoðe ꝿeompeꝛ. iam iamque ꝿecꝿan ꝿoð. nalleſ leaſ þæt hm. ꝥýmle þæſ Euthenia. oꝛtoꝛ on ꝿýlꝛte. æne on eðle ec þon þe ꝿe iꝛ. ýꝛel on ꝿeꝛæd. etiam nuſquam. ne ꝿceal laðiꝿan. laboꝛ quem tenet encratea. ac he ealne ꝿceal. Boethia biddan ꝿeopne. þuph hiꝛ modeꝛ ꝿemmð. micno in coꝛmo. ðæt hm Dnihten ꝿýꝛe. bnamiꝛ on eoꝛðan. ꝿoꝛtiꝛ ꝿactoꝛ. þæt he ꝿoꝛþ ꝥmle.

Hoc in Cod. plurimæ voces gloſſantur (ut aiunt) nunc Latine, nunc Saxonicè. Folio 18 *ante finem, cernuntur ki Characteres*

V:V: V.L: F:L: C:::M CR:ST:: .M:N

vocalibus per puncta ſignatis. legenda igitur Inſcriptio ſic,

vive vale fili cum Criſto Amen.

Ad Calcem Cod. cernuntur Veſtigia Runicorum quorundam verborum, non ita lectu facilia.

L. 12. *Codex membr. in fol. min. quondam Exonienſis Eccleſiæ* (*cui, ut videtur, à Leofrico Epiſcopo donatus fuit, qui illum ſic inſcripſit,* 71 Scniꝛt boc on Engliꝛc) *in quo, plurima continentur Opuſcula tam Latinè quam Saxonicè ſcripta. Ex Latinis autem ſcriptis, ut hoc obiter notem, præcipua ſunt,* 1. Pœnitentiale 78 *conſtans Capitulis, quo exſtat pars magna* Pœnitentialis Theodori Archiepiſcopi Cantuarienſis. 2. Pœnitentiale Ecgberhti Archiepiſcopi Eboracenſis, *initio mutilum.* 3. Epiſtola Alcuini *ad Regem Merciorum, de depræ datione Nordanimbrorum, per Danos.* 4. Sermo Ælfrici ad ſacerdotes, *in quo habentur verba illa, abraſa ex libro qui inſcribitur* K. 2. 5. Epiſtola *ſive* ſermo Ælfrici de Clericis, *qui etiam una cum aliis nonnullis in hoc Cod. extant Latinè.* 6. *Excerptiones ex libro* ſcintillarum. 7. Epiſtola Adſonis Monachi ad Gerbergam Reginam de Antichriſto. 8. (*manu recentiori*) Celebrati capitula concilii apud Wintoniam. 9. Capitula concilii apud Windleſoram celebrati in Pentecoſten. 10. De Pœnitentia in Bello (*ſcil. inter Will. Conq. & Haraldum Ang. Reg.*) homines occidentium (i.e. *homicidarum,*) *Saxonice in hoc præclaro libro habentur.*

I. p. 130. Carmina *quædam ſive* Exorciſmi *contra Pecudes faſcinatas.*

Incip. Gýf Feoh ꝿý unbeꝿꝛangen. gýf hit ꝿý Hoꝛꝿ ꝿung on hiꝿ ꝿeceꝛan.

II. pag. 294. INCIPIT EPISTOLA DE CANONIBVS (*ſcil. Ælfrici, ad Sacerdotes, cui præmiſſa eſt Epiſtola ſua nuncupatoria ad Wulfſinum*

ſinum Epiſcopum, quam habes in hujus Catalogi pag. 57.) *Saxonice autem Ælfricus ſic*

Incip. BE PREOSTE SYNOTHE.

Ic ꝛecge eop Pꝛeoꝛcum. þæt ic ýlþ nelle benan eopne gemeleaꝛte. *vide ſupra. pag.* 58.

III. pag. 304. Homilia, *cui deeſt Rubrica.*

Incip. Ic bidde eop þæt ge gýmon eopna ýlfna ꝛna eopne Bec eop piꝛꝛiað. and hu ge don ꝛceolon on þýꝛum topendum dagum. Man ne mot halgan Hufel on langa Fnꝛge-dæg.

NB. pag. 306. *Habentur hæc verba.* Thæt Hufel ıꝛ Cnıꝛtes lichama. na lichamlice ac Gaꝛtlice. Na ꝛe lichama þe he onþnopobe. ac ꝛe lichama þe he embe ꝛpꝛæc. þa þa he blecꝛode hlaf and þin to Hufle. anne nihte æn hiꝛ þnopunge. ꝛ cpæð be ðam gebleꝛoðan hlafe. ðeꝛ ıꝛ min Lichama. ꝛ eꝛt be þam gehalgodan pine. ðiꝛ ıꝛ min Blod. ðe bið ꝛop manegum agoten on ꝛýnna ꝛopgýfennýꝛꝛe. Undepꝛtandað nu þæt ꝛe Dihten ðe mihte apendan þone hlaf æn hiꝛ ðnopunge to hiꝛ Lichaman. ꝛ þæt pin to hiꝛ Blode gaꝛtlice. þæt ꝛe ýlca bæghpamlice blecꝛað ðuph Sacepda handa Hlaf ꝛ Win. to hiꝛ Gaꝛtlican Lichaman. ꝛ Blode.

Expl. Gif ge of ðýꝛum dod ꝛe magon gepealdo. and þe pillað beon clæne on Godeꝛ dome. God geunne eop þæt ge hit moton ꝛþa apedigan ꝛþa eopen deapf ꝛý.

IIII. pag. 308. SEQVENTIA Scī EVANGELII SECVNDVM LVCAM.

In illo tempore deſignauit dñſ et alioſ ſeptuagin-ginta duoſ, *&c.*

Incip. Se Hælend geceaꝛ him to eacan þam tpelf Aplm̄. *vide ſupra. pag.* 7.

V. pag. 314. DE ECCLESIASTICIS GRADIBVS.

Incip. Heah hadaꝛ ꝛýndon to healdenne mid ꝛþiðe miclum piꝛdome. *Vide ſupra. pag.* 47.

Pag. 320. Prologuſ uenerabilıſ Ælfrici Abbatıſ, *ad Wilſtanum Archiepiſcopum Eboracenſem, quem ſupra videſis, pag.* 22.

VI. Hic incipit Epiſtola Anglice expoſita, *nam Latinè habetur in hujus Cod. pag.* 188.

Incip. Vꝛ Biꝛceopum gebaꝛenað þæt þe þa boclican lape þe upe Canon uꝛ tæcþ. *Vide ſupra. pag.* 23.

VII. p. 336. SEQVITVR SECVNDA EPISTOLA QVANDO DIVIDIS CRISMA. (*extat Latine in hoc Cod. MS. pag.* 151.)

Incip. Eala ge Mæꝛꝛe-Pꝛeoꝛcaꝛ mine gebnoðpa. þe ꝛectað eop. *Vide ſupra. pag.* 23.

Notandum, quod hæc Homilia quæ in aliis Codd. una tantum videtur, in hoc Cod. in duas dividitur, quarum poſterior hoc Titulo gaudet.

VIII. pag. 337. SERMO CÆNA DNĪ. ET VI. FERIA. ET SABBATO SANCTO.

Incip. In cena ðñi. et in ꝛcō Sabbato. On þiꝛꝛum þnym Spꝛge-nihtum ge ꝛceolan ynngan æt gæbene be ꝛullan eopenne uht-ſang ꝛþa ꝛþa þe Anꝛtonepe tæcþ. — *ſequuntur multa contra Tranſubſtantiationem Elementorum, & tandem Explicit Homilia hiꝛ verbis* Geꝛultumge uꝛ þe Hælend, &c. *ut ſupra pag.* 23.

VIIII. pag. 349. DE OFFICIO MISSÆ IN VIGILIA PASCHÆ. (*eadem Hom. extat Latinè; ad hujus Cod. MS. pag.* 221.

Incip. On þone halgan Eaꝛten-æfen. gangе man to Noneꝛ to Cýpican. and haligе mann æneꝛt þone Tapoꝛ mýð þýꝛꝛe pæðincge. Exultet iam Angelica tuba celoꝛum. on pæðincge ýꝛan. Thonne cýmꝛte to þam endunga. ðonne cpeþ þu be ꝛone. Per omnia s̄cla s̄clorum. Amen. Surſum corda.

Expl. Ueꝛpene autem Sabbati. ꝛ mid ane coll̄. beluce ða Mæꝛꝛan ꝛopeðe. Ite - - - - - - - - - - miꝛa eſt, Deo gratiaſ.

X. pag. 350. DE OFFICIO MISSÆ. IN VIGILIA PENTECOSTEN. (*extat Latine, in hoc Cod.* MS. *pag.* 226.

Incip. Thonne on Pentecoꝛtenef Mæꝛꝛe-æfen. æneꝛt ꝛceal pæðing. Temptauit Deuſ.

Expl. ꝛ æfteꝛ þam Halgige mann þone ꝛant. ꝛ þan æfteꝛ-gangende eꝛt binnan mið þnim healdan letanian eal ꝛþa on Æꝛten-æfen. *Manu Neoterici, ſic ſcribitur,* Finis Epiſtolæ.

XI. pag. 351. SERMO IN CAPITE IEIVNII AD POPVLVM, (*extat Latine, in hoc Cod.* MS. *pag.* 247.)

Audite fratreſ kariſſimi. omneſ uoſ in commune ammonemuſ, *&c.*

Incip. Gehýnað bnoðpu ða leoꝛeꝛtan. þe mýnegiaþ eop ealle gemenelice. Godeꝛ ælmihtigaꝛ ꝛondе. þæt ge don eopna ꝛýnna Andetnýꝛꝛe. ꝛ ꝛoþe behneopꝛunge. ꝛ þæt gehealdon þiꝛꝛeꝛ lengten-fæꝛteneꝛ týð ungepemmeðlice ꝛ eac þæt ge gehýnꝛume beon Godeꝛ Sacendum. ꝛ eopne hæle Lapeopum. ꝛopðan þe Sacend ıꝛ gecýged Godeꝛ Engel. þæt ıꝛ Godeꝛ boda.

Expl. To ðæna gefeꝛnæddene uꝛ eac gebinge Cnıꝛt. þe ðe leoꝛað ꝛ nixað mid hiꝛ efenecan fæden. and þam Halgan gaꝛte. on ealna ꝛondba ꝛondb. Amen.

XII. SERMO IN CENA DNĪ AD PÆNITENTES. (*extat Latine, in hoc Cod.* MS. *pag.* 253.)

Vere frs̄ kmī̄ hoc debetiſ ſcire. unde fuit inceptum hoc exemplum. Et reliqua.

Incip. Mine gebnoðpu ða leoꝛeꝛtan. ge ꝛculon to ꝛoðan ðiꝛ picandhanon pæne ongunnen æneꝛt þeoꝛ biꝛne. þæt Biꝛcopaꝛ ut-adniꝛon oꝛ Cýnican ynꝛulle men. on þam Wodneꝛ-dæge þe þe hataþ Caput Ieiunii.

Expl. Ac ge ꝛculon biddan mid eadmodne bene God ælmihtignе. þæt he geunne eop þæt ge don moton ꝛþýlce behneopꝛunge and ꝛþýlce Dædbote ðe Gode licýe. and eop fpeme to þam ecan liſe. þæꝛ eop geunne ꝛe mildheopta dnihten. ðe leoꝛað ꝛ nixaþ on ealna ꝛondba ꝛondb. Amen.

Sequitur Liber Confeſſionalis Ecgberhti Eboracenſis Archiepiſcopi, *qui olim ex ſe conficiebat unum volumen; quod tandem vero, una cum aliis diverſis Tractatibus, in hunc librum compingebatur. Præmiſſa autem huic Confeſſionali eſt Formula Confeſſionis Peccatorum Epiſcopo facienda, cum Abſolutione, aliena manu ſcripta, quam hic integram dabo:*

XIII. pag. 365. Ic andette ðe Dnihten, *&c.*

Ic andette þe Dnihten ælmihtig God. and ꝛca Manian þinne haligan modop. ꝛ eallum haligum and þe biꝛceop ealle mine ꝛýnna. ðe ic eaꝛminge ꝛnam minne iugupe. oþ þaꝛ tid. ongean Godeꝛ gepetnýꝛꝛe gepnemede. on gýꝛennýꝛꝛe. ꝛon dpuncennýꝛꝛe. and on unniht hæmede. and on galnýꝛꝛe. on unpotnýꝛꝛe and on aꝛolcennýꝛꝛe. and on ýnꝛe. ꝛon ýꝛelne gepylnunge. on andan. and on ýꝛelniꝛꝛe. on hatunge. ꝛon geꝛlicfulnýꝛꝛe. on mænan aðe. and on ꝛpicolnýꝛꝛe. on leaꝛunge. ꝛ on ýðele ꝛuldne. on modignýꝛꝛe. on geꝛihþe. and on leahtne. on gehennеy-

ſe. and on ſpæcce. on ſtỳnce ⁊ on hpepunge. on leaſne ȝepicnỳſſe. on ȝỳſtunge. and on manſlihte. and on æne æte. and on oferſỳlle. ⁊ on eallum ſpeoꝛum dædum. ſoꝛþam ic bỳde þe ſcam̄ Mariam uneſ Dnihtneſ modoꝛ. and ſcm̄ Michaelem þone heah-engel. ⁊ ſcm̄ Petꝛum mid eallum Apoſtolum. ⁊ ſcm̄ Stephanum mid eallum Maꝛtiꝛum. ⁊ ealle Cnihteſ Andetneſ. ⁊ ealle halize ⁊ ȝecoꝛene fæmnan. ⁊ þe. ð. þæt ȝe ȝebiddan foꝛ me þam unfuꝛþeꝛtan ỳſnfullan. to þam ælmihtiȝan Gode. þæt he uſ foꝛ unum ỳnnum ȝemiltize.

Gemỳltize eoꝛ ſe ælmihtiȝa God. ⁊ foꝛȝife eoꝛ ealle eoꝛꝛe ỳnna. ⁊ alỳſe eoꝛ fꝛam eallum ỳfelum dædum. and ȝehealde eoꝛ fꝛam eallum ỳnnum. ⁊ ȝelæde uſ Cnihſ þæſ liffændan Godeſ ſunu unto þa ecean life. Amen.

XIIII. p. 366. Hen onginnaþ þiſſe boce capitulaſ de ſe hatað ſcniftboc.

Thaſ capitulaſ Ecgbỳhte Apcebiſceop on Eoꝛoꝛpic apende oſ Lædene on Engliſc. þæt þa ungelæꝛdan hit mihton þe eð undeꝛſtandan.

1. Be ðæſ Mæſſe-pꝛeoſteſ ȝeſceadpiſnỳſſe.
2. Dom be manegum ỳnnum.
3. Be Biſceopeſ foꝛligne.
4. Be Mæſſe-pꝛeoſteſ foꝛligne.
5. Be þam Sacende þe hine ỳlfne beꝛmiꝛe þuꝛh unfỳꝛfne ſpæcce. oððe þuꝛh æniȝe oþꝛe unluſtaſ.
6. Be þam pꝛeoſte ðe foꝛþỳnð fulpihteſ foꝛ neode hiſ fæne.
7. Be unfullodon Mæſſe-pꝛeoſte. ⁊ be ðam ðe he fullode.
8. Be Biſceope. and Mæſſe-pꝛeoſte ðe hỳna had foꝛleoſað
9. Be ðam Sacende þonne he mæſſað. hþæt he on hum hæbbe.
10. Be Sacende ȝif he hiſ Calic aȝỳt. ⁊ be æte æꝛ Huſl ȝange.
11. Be Pꝛeoſte. ȝif he hþæt mỳceleſ foꝛſtele.
12. Be Diacone. ⁊ Munuce. ȝif hiȝ hi foꝛligeꝛon.
13. Be Munuce. ⁊ be Mỳnecenon. ȝif hi hi foꝛligeꝛon.
14. Be læpedum mannum ȝif hiȝ hi foꝛligeꝛon.
15. Be unꝛihtum dædum ȝeonȝꝛa manna.
16. Be monað adleſ hæmede. ⁊ be oþꝛum unꝛihte hæmede.
17. Be hæþenꝛa manna hæmeð þincȝe. ⁊ be þam þe nỳtende beoð tuꝛa ȝefullode. ⁊ be þam ðe beoþ ȝefullode fꝛam unꝛihte hæmendum Mæſſe pꝛeoſte ⁊ be þam þe beoð tuꝛa hỳna ſỳlfſ pilleſ ȝefullode.
18. Be þam þæt pæꝛ mot piſe on fulpihte onfoꝛ. ⁊ þæt piſ þam pene.
19. Be penef. ⁊ be piſeſ ȝehate.
20. Be þam þe pene ne ȝebaꝛenað þæt he hiſ piſ nacode ȝeſeo. and be þam þe he hæman ne mæȝe.
21. Be unꝛihtlicum hæmedum.
22. Be mænȝ fealdum moꝛð ſlihtum.
23. Be Biſceopeſ. ⁊ Mæſſe-pꝛeoſteſ. and munecef ſlihteſ.
24. Be miſlicum manſlihte.
25. Be ȝebꝛoþꝛum hu ȝeſibbe piſ hiȝ habban moton. and be manegum oþꝛum þingum.
26. Be pene ſ þneale æſteꝛ hæmede.
27. Be cnihtum. ⁊ be mædenum on hỳlcepe ỳlðo hi moton hỳna ſỳlfſna fealdan.
28. Be þam hu ȝeſỳbbe men hæman. ⁊ hu lange piſ ſcỳle þeꝛ foꝛtgan þonn heo mid cỳlde biꝛð.
29. Be piſe ȝif heo ðnỳ-cnæſt beȝæꝛð.
30. Be piſe ȝif heo hiſe cỳlð. þonn hit acenneð biþ. mid ðnỳcnæſte acfelð.
31. Be þa piſe. ðe hiſe cỳlð acfelð. ⁊ be huſl ȝange. and blod þiȝene.
32. Be onꝛæȝdnỳſſe feondum. ⁊ be picce cnæſte ðæꝛ man coꝛn benn̄þ.
33. Be piſeſ picce-cnæſte. ⁊ be þam ȝif heo hiȝ foꝛligeð. ⁊ be hiſe behate æfteꝛ hỳne pene.
34. Be man aðfaſe.
35. Be Sunnan-dæȝeſ unꝛiht peoꝛcum.
36. Be Munecef Mæſſan-ſange. ⁊ læpedꝛa manna.
37. Be piſ manna huſlȝange.
38. Be fixon. and be fuȝelon. ⁊ be hoꝛſun. ⁊ be pilð deoꝛon hỳlce to þiȝenne ſỳnt.
39. Be beon ȝif hi mannan oſ ſticiað. and be manegum þingum.
40. Be apiðledum ſỳnum. and be oþꝛum unclænum nỳtenum.
41. Be Scē Dionisiuſ cpỳdum. ⁊ Scē Auguſtinuſ cpỳdum.

XV. Thonne man to hiſ Scniftе ȝange, &c. *ut ſupra pag.* 50. *niſi quod in hoc Cod. in* MS. *hanc Concluſionem habet hæc Admonitio.*

Expl. Foꝛ ðon betepe þe iſ þæt ſceamiȝe nu hep beꝛoꝛan me anum ỳnminȝe? þonn eft beꝛoꝛan ȝode on þam mỳcelan dome. þæꝛ heoꝛon þapu ⁊ eoꝛð þapu. ⁊ hel þapu. beoð ealle ȝefomnode. ðæꝛ uſ nepiȝe fealdend uſe.

XVI. *Sequitur* Poenitentialis Saxonici Liber I. *quod quidem Poenitentiale extat etiam in Bibliotheca Bodleiana, ut ſupra eſt videre, pag.* 52, *&* 65.

Pag. 887. 1. HER ONGINTH SE FORME CAPITUL. Hu hit ȝebỳnð to foꝛfceapiȝenne. be ðæne ſỳnne mæþe.

2. Be ðam men þe on hiſ ỳcemeꝛtan dæȝe hiſ ſỳnna ȝecỳnꝛan ỳle to dædbote þæt him man ðæf ne ỳnne.
3. Be þa men þe ȝỳnneð dædbote. ⁊ feȝnỳſte þæt iſ cniſteſ lichama foꝛ deaþeſ eȝe. ⁊ be þam ðe him hiſ ſpæcce oſnimð æꝛ him hiſ ſcſuſt to cume.
4. Be þa̅ men þe ſmeaþ ỳmbe hiſ ſỳnna andecnỳſſe.
5. Be þa̅ þe ſe man hine foꝛ habban ſceal on manegum ðingum. hiſ liſeſ luſta. ȝif he pile hiſ ſỳnna bote habban.
6. Be ða þe þa̅ dædbetan niſ alỳfeð nænȝe cỳpinȝe to ðniſenne.
7. Be þa̅ þe ſe dædbeta æfteꝛ hiſ dædbote hneopnỳſſe ne ſceal ȝecỳnꝛan to þỳſſe.
8. Be þa̅ þe ſe dædbeta ne ȝehealt þæt hiſ ſcſuſt him tæcð.
9. Be þa̅ þe þa̅ dædbetan ne mæȝ beon ȝeſeald. ðuꝛh biſceopeſ þingunga foꝛȝỳfennỳſ.
10. Be þa̅ men þe ȝỳnneð huſleſ æt oþꝛum liſe. ⁊ eft oſ ðam ỳfele aꝛiſeð.
11. Be þa̅ þe ſe Mæſſe-pꝛeoſt ðæne dædbetan undeꝛ foꝛ ne mot butan Biſceopeſ leaꝛan. butan he þonne Biſceop ȝenæccean ne mæȝe.
12. Be þa̅ dædbetendum on hỳlcum timan hi̅ man foꝛȝiſnỳſſe ðon ſcỳle.
13. Be þa̅ men þe biðð huſl foꝛboden. ⁊ undeꝛ ðam foꝛðfæꝛðð.
14. Be þam þe foꝛ miſlicum hiſ ſỳnna bote ȝecỳnꝛan ỳle mid fulne anbnỳnðnỳſſe.
15. Be Iacobeſ æpend ȝeſpiꝛe þæt halȝan apoſtoleſ. on ðam ſeȝð hu man ſceal foꝛ þone ſeocan man ȝebiddan ⁊ hine mid Ele ſmỳniȝean.

Liber II.

Pag. 390. 1. Be þam men þe pilleſ man oſſlihð.
2. Be ðam piſ men þe hiȝ foꝛligð. ⁊ ðonn foꝛ ege hiſe beaꝛn foꝛðeað.
3. Be þam men þe hiſ þeoꝛan oſſlihð. foꝛ ðiſðe. butan hiſ hundnetef ȝeỳtcnỳſſe.
4. Be ðam ȝif piſ ſlihþ hiſe piſ man foꝛ anðan.
5. Be þam men þe hine ỳlfne oſſlihþ foꝛ hỳlcepe ȝỳme leaꝛte. ⁊ be þam men þe foꝛ hiſ ȝỳltum biðð ȝepitnod.
6. Be þam men þe unȝebaꝛenlice hæmð. þæt iſ piþ nỳtenum. oþþe hine mid ȝeonȝlicum beꝛmiteð. oððe pæpneð man piðð opepne.
7. Be þam þe æpe bpeceð. oððe æꝛbpæce habbaþ.
8. Be þam men þe hiſ æpe foꝛlæt. ⁊ be þam piſe þe hiſe pen foꝛlæt. ⁊ oþepne ȝecỳſt.

9. Be

9. Be þam men þe hæfð hiſ æþe. ⁊ eac cýþeþe.
10. Be þā men þe hæfþ hiſ riht æþe. ⁊ ȝeræft on ælþeodiȝum riſmen.
11. Be þā men þe riſað on þam ȝefþýftnenum. oþþe þiſ nimð bnoþun æfteþ oþrum.
12. Be þā ȝiſ hþilc þiſ man beo bepeodod. niſ hit na alýfeð þæt hine æniȝ oþeſ man æt þā þinȝum bepeaſiȝe.
13. Be þā m. þe þiſ oþþe mæden oþeſnimþ. mid unrihtum þinȝum.
14. Be þā men þe þone þiſ man ſnam hiſ hlaforde afanneð þe hiſ ſicneſte bið foſ unrihtum hæmede.
15. Be þam ȝiſ mæden man bepeodod bið. ⁊ hine oþeſ man þæſ beneaſiȝe hine unrilleſ.
16. Be þam ȝiſ ȝehabod mæden. to hæmed þinȝe ȝeræft.
17. Be unȝehabedan mædene. ðe to unrihtum hæmede ȝeræft.
18. Be þam men. þe on hiſ maȝan riſaþ.
19. Be þam hu ſcſ Gnegoniuſ ſþnicð. be unrihtum hæmede.
20. Be þam men þe ȝelomlice þiſ þinȝ beȝæð.
21. Be þam hu ȝeſin hiſan hýna þeafaſ healdan ſcýlon foſȝode.
22. Be þam men þe þellice þinȝ beȝæð. ⁊ be ðam þe alýfeð nýr ibele hþatunȝa to beȝanne.
23. Be þam manſþafna. hu man þæt ȝebetan ſcýl.
24. Be ſcale. ⁊ be learne ȝeritnýſſe.
25. Be unþþæpnýſſe. þiþ hiſ nehtan.
26. Be hat heoritnýſſe.
27. Be þam men þe afaſ ſýlþ. þæt he to ſýbbe foſ nelle bið hiſ nehtan.
28. Be þam þe alýfeð nýſ. þæt æniȝ man hiſ ſeoh to unrihtum ȝafole ſýlle.

Liber III.

P. 399. HER ONGYNNETH SE FORME CAPITUL.

1. Be ȝehabodna manna riſunȝe.
2. Be þam men þe ȝýnneþ ſaceno haben.
3. Eſt be Mæſſe ꝓneoſtum.
4. Eſt be Godeſ þeoſum.
5. Be ðam hu ſe Saceno hine healdan ſceal. and ſe Diacon.
6. Be Biſceopum. and be oþrum ȝodeſ þeoſum.
7. Be þam ȝehabedum mannum þe hýna þeoh lænaþ to hýne.
8. Be ȝehabodna manna ſicnunȝum.
9. Be þam ðe ȝehabod man ȝeþoft mæbene nimþ þiþ þiſ man.
10. Eſt be ðam ýlcum.
11. Be Munecef mirhealdumnýſſe. and Mýnecýne.
12. Be þiſ manneſ þenunȝe on ȝodeſ þeoſode. ðe hýne to ne ȝebýneð.
13. Be þam þæt ælc Saceno ſceal cunnan hiſ ȝeniht.
14. Be þam þe ſcſ Auȝuſtinuſ ſend to Rome. to ſce Gnegonie and ſcſ Gnegoniuſ him ſſþafe ſende.
15. Be þam þæt þam ſaceode naht ne ſnemað þæt he niht þiſ beo. ȝiſ he þam unrihtþiſan nele hýne unrihteſ ſtýnan.
16. Be Mæſſe ꝓneoſta bnohtnunȝe.

Liber IIII.

P. 404. Hýt iſ þeah to þitanne hþi þeoſ ſeonþe boc ſi uncapitulod. nu þa æþnan bec ſýnt ȝecapitulod. þæt iſ foſþon þe þeoſ ſeonþe boc ýſ ȝenumen oſ þam þnim. ȝiſ hit man nabe ſinðan ne mæȝ on ðam þnim. hit man ſint on þæne ſeonðan. æȝhen ȝe be manan þinȝon. ȝe be læſſon. openlicon. and hnæðlicon.

Init. Giſ hþylc biſceop man oſſlea. þolige hiſ habeſ. and fæſte xii ȝean. þa vii on hlafe and on fæte. and þa v. ðný dagaſ on þucan. and ða oðne bruce hiſ meceſ.

Fin. Giſ he ðuþh unnýtte ceaſte man oſſlea fæſte. x. ȝean.

XVII. p. 418. Be Mencena lage.

Ceonleſ feȝilð iſ on mencena lage. cc. ſcill. Theȝnef feȝilð iſ ſix ſſa micel. þæt bið tfelf hund ſcill. ðonne bið cýneſ anfeald feȝilð. ſix þeȝena fene. be Mencena lage. þæt iſ xxx þuſend ſceatta. and þæt bið ealleſ. cxx. punda. Spa mýcel iſ ðæſ feȝildeſ on folcef folcriht be Mencena lage. ⁊ foſ þa cýnedome ȝebýnef ofeſ ſſýlc to bote on cýneȝýld. Se fene ȝebýnað maȝum. and feo cýnebot ða leodum.

XVIII. Be Mencena lage.

Tfelf hýndeſ manneſ að. foſſtent. vi. ceonla að. foſ ðam ȝiſ man ðone tfelf hýnda man fnecan ſceolde. he bið ſul fnecen on vi. ceonlon ⁊ hiſ feȝýld býð. vi. ceonla feȝýld.

XIX. Be ȝehadendna afe. and be had bote.

Init. Mæſſe-fneoſtef aþ ⁊ foꝓulð þeȝenef iſ on engla lage ȝecealð efen býne.
Fin. ⁊ halidom ⁊ habaſ foſ ȝodeſ luſon ſunðedom and ȝodeſ huſ -- eop - - - - - - - ýðedon.

N. 19. I. *Cod. Membr. in quarto min. partim recenti, partim vetuſtæ manu ſcriptus. Continet autem* Ælfrici Grammaticam *ſive* Excerpta ex Donato, *cujus parte priori, uſque ad capitulum de* caſu, *caſu quodam (ut ita dicam) infeliciter deperdita, illam eleganter ſuppleri juſſit Reverendiſſimus* Matthæus Parkerus, *cum hæc Adnotatione*, Memorandum quod in hac Grammatica Saxonica, quæ de novo ſcribuntur, habent gloſſam interlinearem, ſic ſcriptam, ut in exemplari Libri grammatici Saxonici habetur. Quæ poſtea in veteri ſcripto, ſequuntur, illud exemplar de quo tranſcriptum eſt, *viz.* ut quæ in alio libro per gloſſam interlinearem inſeruntur, habent hanc gloſſam ſcriptam in medio & ſerie contextus.

Caput ultimum tractat de Triginta diviſionibus Grammaticæ artis. ad cujus calcem extant hæc verba
SIG THEOS BOC THUS HER GEENDOD.

Sequuntur. On leden ſſnæce menig fealde ȝecel ac on engliſc nýſ nan þæna ȝefunelic butan ðnim anum. libna on leden. ýſ punð on engliſc. fif peneȝaſ ȝemaciað anne ſcilling. ⁊ xxx. peneȝa anne mancuſ.

II. INCIPIVNT NOMINA MVLTARVM RERVM ANGLICE. NOMINA.

Notula neoterici. Incipiunt gloſſæ multarum rerum Anglice expoſita à quodam ſapiente.

Ds omnipotens þæt ýſ ȝod ælmihtiȝ. &c.
Expl. Cneatuna. ȝeſceaft.
Nomina Avium. Aviſ uel uolatiliſ. fuȝel. &c.
Expl. Culex. ſtut. ſcnifes. ȝnætt.
Nomina Piſcium. Piſceſ. fiſc. &c.
Expl. Concha. ſcýll.
Incipiunt nomina ferarum. Fena. pilbeon. &c.
Expl. Tenea. moððe.
Nomina herbarum. Henba. ȝæþſ. &c.
Expl. Scinpuſ. nixſ.
Nomina Arborum. Arbor. tneop. &c.
Expl. Latex. buſina. oððe bnoc.
Domus. huſ. &c. *Expl.* þe ne maȝon ſſa þeah ealle naman appitan ne funſon ȝeþencan. beo ȝnatiaſ.

Ad vocem Sella. ſabol. oððe ſetl: *hanc notulam appoſuit idem neotericus.* Hucuſque omnia ſupradicta habentur Britannice in libro de Sanctis Wallicis.

S. 1. *Codex membr. in folio grandiori, grandioribus quoque litteris ſcriptus, in quo continetur* Paſtorale S. Gregorii, *per Ælfredum Regem Saxonicè verſum.*

Incip. Præf. Ælfredi. Ælfred cyning hateþ gnetan hiſ ſondum luſlice and ſneondlice.

Poſt capitula 65 ſequitur Prologus qui ſic Incipit, Thu leoſerta bnoðon. ſpiðe ſneondlice ⁊ ſpiþe ſnemſumlice ðu me tælðeſt.

Init. Capitis Primi. For ðon ðe nan cnæſt niſ to læpenne. þæm þe hie ne æp geonnlice ne leonnede. *His autem verbis Explicit liber.* Giſ hep ðeȝna hpelc ðýnel ne kýlle bnohte to þý bupnan bete hie ne geonne. ðý leaſ he ſonſceaðe ſcionſt pætna oþþe him lieſeſ bnýnc ſonlonen peonþe.

Hic Codex (ſicut & alii) quamplurimis in locis, tam in margine, quam inter lineas Textus, gloſſatur manu, ut videtur, Normanno-Saxonica.

S. 2. *Cod. membr. & antiquus in fol. à* Leofrico *Epiſcopo Eccleſiæ Exonienſi dono datus. in quo continetur*

I. Bedæ Venerabilis Hiſtoria Eccleſiaſtica Gentis Anglorum *ab Ælfredo Rege Saxonicè Verſa: quo quidem Codice uſus eſt* Abrahamus Whelocus *in ſua hujuſce Operis Editione,* Cant. *impreſſa,* A. D. 1645. *Fronte libri habetur hæc notula, manu forſan ejuſdem* Whelocí: Verſio hæc multis in locis, ut pag. 185, 186. tantum differt à ms. bibl. publ. verſione, ut tantum non altera videri poſſet. ſed pag. 195. reliquis ms. fere convenit, *&c.*

Calce libri, eadem antiqua manu, extat hæc Poetica ſcriptoris ſive Librarii adnotatio. Bidde eac æȝhýlcne mann. bneȝo nicer peanð. þe þar boc pæðe. ⁊ þa bnedu beſo. fina aldon. þæt ȝeſýnþnuȝe. ðone pnicne. þýnum cnæfte. ðe ðar boc appat. bam handum tpam. þæt he mote maneȝa ȝýtmundum ſýnum ȝeendiȝan. hiſ aldne to pillan. and him þæȝ ȝeunne. ſe ðe ah ealleſ ȝeſealð. nobena paldend. þæt he unnihc mote. oð hiſ dæȝa ende. bnihten henigan. Amen. ȝeſonþe þæt.

II. *Poſt hæc, manu recentiori, ſcriptus eſt hic* Sermo, *qui ſic Incip.* Men The ȝehinað nu hu bnihten þæȝ ſpecende on þar tid to hiſ ȝeſeȝum and hu he pitezede þæt æfteȝ tpam þingum eaſtpon pæpon þæt þæȝ ſe manneſ Sunu ȝeſealð to ahonn.

Expl. þa þý þnidðan dæȝe on dæȝe ⁊ --ð þ------ ðe-----alleſ ſonne he ann aniſen ne þæȝ ac ſpiþe monig halie lichoman aniſene þæȝ ------- ſoncundæȝ hinuſalem þam bnihtene ſie fulbon ⁊ peonþminð. in ealna ſopulda ſonold ---- abutæn ende. Amen. fiat.

III. *Fol. ult.* Hunc librum dat Leofricus eps̄ eccle̅ ſc̄i Petri Apl̄i in exonia ubi ſedes Epiſcopalis eſt ad utilitatem ſucceſſorum ſuorum ſi quiſ illum abſtulerit inde, ſubjaceat maledictioni. Fiat. Fiat. Fiat.

Thaſ boc ȝeſ leoſſnic ð. into ſc̄e Petneſ mýnſtne on Exanceſtne þæn ſe Biſceop-ſtol iſ. ſon hiſ ſaple aliſednýſſe. and. ȝif hiȝ hpa ut æcðnebe. God hine ſonðo on ðæne e----------

IIII. *Imo margine libri,* p. 2, *&c. extant* Preces *quædam* Latinè, *hoc titulo inſignitæ,* Bleciunȝ to candelun. *cum aliis quibuſdam precibus ſparſim, per totum fere librum.*

V. Pag. 122, & 123. 1. *Margini adſcripta ſunt* Saxonica quædam de Nativitate Chriſti, *ex Menologio Saxonico forſan deſumpta.* &c. On þon ſonman ðæiȝ on ȝeape þæt iſ on þone æpeſtan Geohel-ðæiȝ. eall Cniſten ſolc ſonþeaþ Cniſteſ acennednyſſe. ſc̄a Maria hine acende on þæne nihte on anu ſcnæſe beſopan Bedlem þæne ceaſtne. &c.

P. 124. 2. On ðone ilcan ðæȝ Cniſteſ acennednyſſe. Godeſ cinccan anſondiað ſc̄a Anaſtaſiam ȝehiſð ðæne haliȝan ȝeſið piſeſ. ſeo pæſ ſpiðe æþele ſon populde ⁊ micele betepe ſon ȝode. &c.

P. 128. 3. On þone æfteſtan ðæiȝ. Godeſ cinccan anſondiað ſc̄ Steſaneſ ȝeminð þæſ æpeſtan Diaconeſ. and ðæſ æpeſtan Maſtineſ æfteſ Cniſteſ ðnoſunȝe. &c.

P. 129. 4. On ðone iii. ðæiȝ bið ſc̄e Iohanneſ tið þæſ Godſpellneſ. ſe pæſ Cniſte leaf oſen ealle oþen men. ðe he on middan-ȝeapde ȝemette. &c.

P. 130. 5. On þoñ ſeonþan ðæiȝ bið þapa haliȝna Cildad þe Henodeſ acpealde. ſon Cniſte on Bedlem þæne ceaſtne. ealle þa cnihſ cild þe pæpon tpam ȝeapū ȝebopene. oððe anne nihte ealb cild, &c.

P. 131. 6. On þonne. vii. ðæȝ þæſ monþeſ. biþ ſc̄e Siluefteſ tid ðæſ haliȝan Papan þæſ lichoma peſteð on Rome-biniȝ. &c.

VI. P. 202. *Binas preces Latinas excipit* Exorciſmus *quidam Saxonicè.*

VII. P. 216. *Inc.* Dicta Saturni & Salomonis, *quæ ſic incip.* Saturnus cpæþ hpæt ic iȝlanda eallna hæbbe boca on býȝeð ðurh ȝebnezð ſtafaſ lan-cpæftaſ on locen Libia and Greca. Spýlce eac iſtoniam Indea nicer me ða tneahtenaſ tala piſedon on þam micelan bec---------- M cef heapdum. &c.

VIII. P. 216. Exorciſmus ad Pecudes inveniendas. Ne ſonſtolen ne ſonholen. nan uht þæſ ðe ic aȝefenaþe mihte henod upne ðnihten. Ic ȝeþohte ſce Eabe lenan. and ic ȝeþohte Cniſt on node ahanȝen. ſpa ic þence ðiſ feoh to finðanne. næſ to oþ-feonſn ȝanne ⁊ to pitanne. næſ to oþ-ſýſceanne ⁊ to luſianne. næſ to oð-læðanne. Gapmund ȝodeſ ðeȝend find þæt feoh. ⁊ fepe þæt feoh. and huſa þæt feoh. ⁊ healð þæt feoh. and fepe hā þæt feoh. þæt he næfne næbbe lanteſ. þæt he hitað læde ne folðan. þæt hit oð-fepie ne huſa. þæt he hit oð hit healde. ȝýf hýſ hpa ȝeðon. eȝeðiȝe hit him næfne binnan þýſm nihtum. cunne ic hiſ mihta. hiſ mæȝen. and hiſ mihta. ⁊ hiſ mundcnæfta. ſeall he peonnige ſpa ſýen puðu peonme. ſpa bneðel þeo ſpa þýſcel. ſe ðe þiſ feoh oðfenȝean pence. oððe ðiſ opf oð ehtian ðence. amen.

IX. Thiſ man ſceal cpeðan ðonne hiſ Ceapa hpilc ne man ſonſtelenne. Cýð æp he æniȝ oþep ſond cpeðe. Bedlem hattæ ſeo buph ðe Cniſt onſeþonen pæſ. ſeo iſ ȝemæpſod oſep ealne middangeapd. ſpa ðeoſ ðæð þýſþe ſon mannum mæpe. per Crucē Xpi. ⁊ ȝebide þe þonñ þnipa Eaſt ⁊ cpeð þnipa. ✠ xpi ab oriente reducat. ⁊ in Weſt and cpeþ. crux xpi ab occidente reducat. ⁊ in Suþ. ⁊ cpeð þnipa. crux xpi à meridie reducant. and in Noſþ. ⁊ cpeð. crux xpi abſcondita ſunt & inventa eſt. Judeas Cniſt ahenȝon. ȝeðidon him ðæða þa þýſſtan hælon. þæt hi ſonhelan ne mihton. ſpa næfne þeaſ ðæð ſonholenne þýſþe. per crucē xpi.

X. Exorciſmus *contra Pecora faſcinata.*

Giȝ feoh ſý undeſ numen. ȝif hit ſý hoþſ ſing þif on hiſ fætepa oðde on hiſ bnidel. ȝif hit ſi oſep feoh ſing on þæt hoſnec and ontend. iii. candela dnyp dnipa þæt peax. ne mæg hit nan man ſon helan. Giſ hit ſý oſep oþſ þoñ ſing ðu hit on. iiii. healfa ðin. ⁊ ſing æfteſt uppihte hit. ⁊ Peaſ Pol. Patnic.. Pilip. Marie. Bnigit. Felic. in nomine di. ⁊ chriſic. qui quepit inuenit.

XI. *Sequuntur etiam ſermones Saxonici, Marginibus Cod. ordine ſcripti.*

Incip. Men þa leoſertan. ic eope bidde and ealmodlice

lice læne þæt ge þepen ȝ ꝑontiȝen on ðiꝛꝛe með miclan tiðe ꝑoꝛ eoꝛꝓum ꝛynnum ꝑoꝛ ðonne beoð eoꝛꝓe teaꝛaꝛ ȝ eoꝛꝓe hneoꝛunȝa ꝑoꝛ naht ȝetealð on þæꝛe toþeaꝛðan þonolðe.

Expl. þæt þe ȝangen þæ engleꝛ ꝛcýðe neaꝛ ȝ ðæꝛ deoꝛleꝛ ꝛtnælo ýꝛ ȝ luꝛian unne ðñe ȝoð ꝛꝥa hiꝛ uꝛ oꝛ ȝeboðen iꝛ þoñ ȝiꝛð he uꝛ ece hꝛ in hiꝛ ꝓulðneꝛ fæȝennefꝛe aꝓonulð abutan enðe. Amen.

XII. pag. 292. *Exorciſmus* þiꝛ ealna Feo(n)ða ȝnimneꝛꝛum.

XIII. pag. 299. *Homilia* de B. V. Maria.

Incip. Hen ꝛaȝað ymbe ða halȝan Maꝛian uꝛꝛeꝛ Dnihtneꝛ modoꝛ. mid þý ðe Dnihten Hælende Cnihꝛ ꝑoꝛ ealne ꝓonulðe alýꝛneꝛꝛe. on þabe ȝefæꝛtnod hanȝoðe. he ȝeꝛeah unden þæne noðe ꝛtanðan. hiꝛ modoꝛ ȝ Iohanneꝛ ðane Godꝛpelle-pe. ðone he beꝛonan hiꝛ oðnum halȝum luꝛoðe.

Expl. ða Apoꝛtolaꝛ pæꝛan þuꝓh ðnihꝫ mæȝen up in þæt ꝓolcn ahaꝛen. ȝ ðanon hi pæꝛon anꝛa ȝehýlc hiona eꝛt aꝛeteð in ða ꝛtoꝛe ðæn he æꝛ læꝛde. ȝ hi pæꝛon ꝛecȝende Dnihteneꝛ ꝑonð. ȝ ondettende Goðeꝛ þa micelan mihte. ꝛe hioꝛað and þicꝛaþ on ealna ꝑonulða ꝑonulð. abutan enðe. Amen.

XIIII. pag. 307. ✠ *Homilia*, Repleatur oſ meum laude ut poſſum cantare.

Incip. Men. þa leoꝛ̄ (leoꝛeꝛtan) tꝛa ceaꝛtna pæꝛon fnom fnuman ꝑonöde. oðne timbꝛæð upe ðniꝫ cniꝛt. oþꝛe timbꝛeð ðioꝛul eaꝛmu̅ ȝ ꝑoꝛꝓoꝛhtu̅ ꝛaulu̅ to ꝓite ȝ to ꝑoꝛꝓýꝛðe. ȝ ðaȝ tꝛa ceaꝛtna manna cýnne fnom fnuman miðan ȝeaꝛðeꝛ oð ꝑonulðe enðe timbꝛeð and fýlleð.

Expl. Beꝛannȝe he him unꝛihꝛ ȝeꝛtneon. and unꝛihꝛ hæmeð. ȝ ðiepne ȝeliȝeꝛo. eoꝛꝓe ȝ æꝛeꝛte. and oꝛeꝛ hýð. and mæne aðaȝ. ȝ ꝓiꝛꝛocne. moꝛ-ðoꝛ and ꝓýnȝniꝛꝛe. ꝑoꝛðon he cꝛeðen iꝛ in þæꝛe þæðinȝe. þæt ꝛeo ꝓiꝓiȝ cꝛeðule tunȝe ne ȝeꝛtiȝeð heo næꝛꝛe ȝoðeꝛ ꝓice. ne mæȝ næꝛꝛe nænig mon aꝛecȝan heoꝛona ꝓiceꝛ ȝeꝛean. ne ðæꝛe fæ-ȝepniꝛꝛe ȝoðeꝛ mihta and upe ðñꝛ bebodu healðaþ. and ꝛe ðnihꝫ liꝛað and ꝓicꝛaþ mid feðeꝛ and mid ꝛuna ȝ mid þa̅ halȝan ȝaꝛte. a ꝓonulða a ꝓonulð a abutan ænegum enðe. Amen.

XV. *Homilia* de Aſcenſione D. N. Jeſu Chriſti.

Pag 315. Hec eſt dieſ quam fecit dñſ, exultemuſ & letemur in ea.

Incip. Men þa leoꝛeꝛtan Hen ꝛaȝað an ðiꝛꝛe bocum ym ða miclan ȝeꝓinð ðe to ðiꝛꝛe nihte peaꝛð þæt upe ðnihten hælend cniꝛt on ðaȝ niht þe nu to niht þæȝ þæt he oꝛ beaðe aþaꝛ to miðne nihte.

Expl. ȝ he aꝓiꝛeð upe ðnihꝫ oꝛ ða̅ ðome and he ꝛeneð ꝑon uppe to heꝛenum. and ða ealle mid hī ðe nu hen an miðdan-ȝeaꝓe þæȝ ꝓiceꝛ ȝiꝓna. ȝ æꝛ̄ eaꝓniað and upe ðñꝛ bebodu healðaþ. and ꝛe ðnihꝫ liꝛað and ꝓicꝛaþ mid ꝛeðeꝛ and mid ꝛuna ȝ mid þa̅ halȝan ȝaꝛte. a ꝓonulða a ꝓonulð a abutan ænegum enðe. Amen.

XVI. P. 346. ſ þiþ ꝛaꝓum eaȝum. ⎫ ⎬ *Precationes Latinæ, ſeu potius* Exorciſmi. ſ þiþ ꝛaꝓum eaꝓum. ⎭

XVII. Exorciſmus.

P. 400. Ic me on þiꝛꝛe ȝýnðe beluce. ȝ on ȝoðeꝛ helðe bebeoðe. þiþþ þane ꝛaꝓa ꝛice þið þane ꝛaꝓa ꝛleȝe þið þane ȝnýmma ȝnýne þið ðane micela eȝꝛa þe bið eȝhꝓam laðð ȝ þiþ eal þæt laþ þe into land-ꝛane ýȝe ȝealðon ic beȝale ꝛiȝe ȝýnð ic me peȝe ꝓonð ꝛiȝe ȝ ꝓonc ꝛiȝe ꝛemebeȝe neme men ne ȝe-mýꝛne neme maȝa ne ȝeꝛꝓence neme næꝛꝛe mi-num ꝛeone ꝓonch ne ȝeꝓunþe. ac ȝehele me ælmih-tiȝi and ꝓunu ꝓnoꝛꝓe ȝaꝛt ealleꝛ ꝓulðne ýnðiȝ ðnýhten ꝛꝥa ꝛꝥa ic ȝehýnðe heoꝛna ꝛcýꝓꝓenðe A-ðname and Iſace and ꝛꝛilce men Moýꝛeꝛ ȝ Iacob ȝ Dauit ȝ Ioſeꝛ ȝ Euan ȝ Annan ȝ Elizabet Sahaꝛie ȝ ec Maꝛie moðuꝛ xpeꝛ̄ ȝ eac þæ ȝebꝛoþꝛu Pe-tꝛuꝛ ȝ Pauluꝛ and eac ðuꝛend þiꝛa engla cliꝓiȝe ic me to aꝛe þið eallu̅ ꝛeondum hi me ꝛeꝓion and ꝛniþion and mine ꝛeneneꝓion eal me ȝehealðon men ȝeꝛealdon þaꝛceꝛ ꝛtiꝛenðe ꝛime ꝓulðneꝛ hýhht hand oꝛeꝛ heaꝛod haliȝna noꝛ ꝛiȝenoꝛꝛa ꝛceoꝛe ꝛoðfæꝛtna engla biddu ealle bliðu mode þæt me beo hand oꝛeꝛ heaꝛod matheuꝛ helm maꝛ-cuꝛ býnne leohꝛ liꝛeꝛ noꝛ lucaꝛ min ꝛꝓunð ꝛceaꝓꝓ and ꝛciꝓ ecȝ ꝛcýlð iohanneꝛ ꝓulðne ȝeꝓliteȝoð pe-ȝa ꝛenaꝛhin ꝑoꝓþ ic ȝeꝛaꝛe fꝛind ic ȝemete eall engla blæd eaðiȝeꝛ laꝓe biddе ic nu ꝛiȝene ȝoðeꝛ miꝛe ȝoð ꝛið fæt ȝoðne ꝛmýlte ȝ lihte ꝓind pe-ne ꝓum ꝓindaꝛ ȝeꝛꝓan ciꝛcinðe pæten ꝛimbli ȝe haleþe þiþ eallu̅ ꝛeondum ꝛꝓeond ic ȝemete ꝛið þæt ic on þiꝛ ælmihȝian on hiꝛ ꝛꝓið ꝓunian mote belocun þiþ þa laþan ꝛeme lýꝛeꝛ eht on engla bla blæd ȝeꝛtaþelod and inna halne hand hoꝛna ꝓiceꝛ blæd þa hꝓile þe ic on liꝛe ꝓunian mote. Am.

XVIII. p. 522. Sermo de S. Michale.

Incip. Men ða leoꝛeꝛtan uꝛ iꝛ to ꝑoꝛðianne and to mæꝓꝛianne ꝛeo ȝemind þæꝛ halȝan Heah engleꝛ Sc̄e Michaeleꝛ. ꝛe þæꝛ ꝓunðoꝓlic æꝓenðꝓaca ðæꝛ ælmihtiȝan Dnýhteneꝛ.

Expl. þoñ nu men ða leoꝛeꝛtan biddan þe þoñ hal-ȝan Heah engel ꝛcȝ̄ Michael þæt uꝓa ꝓaula ꝛie an-ꝛenȝe. ȝ hi ȝelæðe on heoꝛoncunð ꝓice to ðam Dnýhtene. ðe liꝛað ȝ ꝓixað mið fæðeꝛ and mið ꝛuna and mið þa̅ halȝan ȝaꝛte. in ealna ꝑonlā ꝑonlð abutan enðe. Amen.

Pag. 563. *Elementa quinque priora Alphabeti* Runici.

S. 3. *Cod. membr. vetuſtioribus litteris Saxonicis, ſeculo poſt Chriſtum, ut videtur, octavo exaratus, in quo extant* Gloſſária bina, *quorum prior hunc Titulum, ſive Rubricam, præ ſe fert.*

Interpretatio Nominum Ebraicorum et Grecorum.

Incip. Adonai. adoneuſ. dñſ.
Angeluſ. nuntiuſ.
Archangeluſ. ſummuſ nuntiuſ.
Adam. Omuſium. terrenuſ.
Abel. luctuſ miſerabiliſ.
Amorreum. Amarum.

Expl. Zabulon. habitaculum fontiſ.
Zebedeuſ. dotatuſ.
Zacharia. memor dñi.
Zacheuſ. Juſtificatuſ.
Zezania. lolium.
Zezabel. fluenſ ſanguinem.

II. *Gloſſarium alterum, quod his verbis*

Incip.	Abminiculum	Adiutorium.
	Abelena.	Haesel hnutu.
	Abiecit.	Proiecit.
	Abſicla.	Abieſ. etspe.
	Ab ineunte Ætate.	Infantia.
	Abimelech.	Patriſ mei Regnum.
	Abegelata.	Inuiolata.
Expl.	Zodiacuſ	Animalis.
	Zodiacuſ. XII. ſigna.	Continens.
	Zabannaſ.	Ancas.
	Zýphei.	Flopentes.
	Zizania.	Laser.
	Zodiacum.	Siderale.
	Zitiſ.	Inquire.

In hoc Gloſſario plurimæ voces Latinæ Saxonicè explicantur, ut ex hoc ſpecimine liquebit

Abelena.	Haesel hnutu.
Absinthium.	Weȝmod.

Abortus.	Misbynd.
Absoluta. libera abunde.	Genicchlice.
Abrȝec.	Werech.
Ab Eupo.	Eastan Sudan.
Ad Euro-notum.	Eaſt Suth.
Abditiſ.	Gehyddum.
Ab Affrico.	Sudan Westan.
A Borea.	Eaſtan Norþan.

Hæc antiquiſſima Gloſſaria, quæ quondam ſupellex fuerunt Bibliothecæ Abbatiæ S. Auguſtini *juxta muros Cantuariæ*, excipit

Fragmentum Latinum, litteris Hibernicis ſcriptum, ad rem Grammaticam *pertinens.*

S. 4. *Cod.* MS. *in fol. min. paulo ante Conquiſitionem Angliæ, ex vetuſtiori codice, ut videtur, deſcriptus, in quo continentur,*

I. Evangelia quatuor Saxonicè, *de quibus ſic dicit Cl. Mareſchallus*: Hunc Cod. & Oxonienſem, rarius reperi ab invicem diſſentientes; ſuperioremque eos Vetuſtatem ſpirare exiſtimo.

Ad calcem Evangelii ſecundum D. Matthæum, *habentur hæc*: Finit Amen. Sit ꝓic hoc hic interim. Ego Ælfricuſ ſcripſi hunc librum in Monaſterio Baðoniо. & dedi Bnihtpoldo Prepoſito. Qui ſcripſit uiuat in pace. in hoc mundo & in futuro ſeclo. & qui legit legator in eternum.

II. *In fronte Codicis, occurrunt ea quæ ſequuntur, Saxonicè.*

1. *Teſtificatio Ingenuitatis* Ælfwigi *Cognomento* Rufi, *qui ſeipſum emerat unâ libr*â, *ab Ælfſigo Abbate.*
2. *Teſtificatio libertatis* Sægifæ *cum prole ſua, quam ab Ælfſigo Abbate emerat Edricus et Forda pater ejus.*
3. *Teſtificatio Manumiſſionis Ælfrici Scot, & Ægelrici Cognom.* Scot, *pro Ælſigi Abbatis anima.*
4. *Teſtificatio Manumiſſionis Sydeflæde, quam* 5 *ſolidis & — denariis emerat à Joanne Epiſcopo Siwinus æt Lincumbe Leofwii filius.*
5. *Teſtificatio Manumiſſionis* Gunnildæ *Thurkilli filiæ, quam Johannes emerat dimidia libra.*
6. *Teſtificatio Manumiſſionis Sæwii Cognom.* Hagg. *de Widecume, qui ſeipſum lucratus eſt* [ȝeþon] *ab Ælfſigo Abbate.*
7. *Teſtificatio Manumiſſionis* Liſgithæ æt Forda *cum binis filiis ejus, per Joannem Epiſcopum.*
8. *Teſtificatio Pactionis ſive Conventionis inter Priorem & Fratres Bathonienſes ex una parte, & Sæwium cum Theodgyfa uxore ſua ex altera.*
9. *Teſtificatio Manumiſſionis* Sæthrythæ, *quam* 3. *Mancis emerat à Sæwoldo Abbate, Ægylmarus.*
10. *Teſtificatio Manumiſſionis* Ælfgythæ, *quam dim. libra emerat Wulwinus cognom. Hareberd ab Ælwigo Abbate.*
11. *Teſtificatio Manumiſſionis* Wynrici *quem una Vra* [ỳpe] *Auri emerat Ægylſigus ab Ælfwigo Abbate,*

III. *Evangelium ſec. D. Marcum excipit* Scriptum de cœlo delapſum, *ſeu potius* Homilia de diei Dominicæ Obſervatione, *quæ ſic*

Incip. M̄ ða leoſ. Hep onginð þæt halie Geppit ðe com fram Heofenan into Hiepuſalem. Soþlice hit ȝefeol beforan þæt Gaton Effnem. and þæſ hit þæſ funden þuph aneſ Pheofta hanba þæſ nama þæſ Achop.

Expl. Forþi ſe ðe unden-fehð nihtpirne on ðæſ nihtpiran naman. he undenfehð þæſ nihtpiran mete. and ſe þe undenfehð Witiȝan on þæſ Witiȝan naman. he undenfehð þæſ Witiȝan mete. Amen.

IIII. *Ad Calcem Evangelii ſecundum D. Lucam habentur,* 1. Nomina Pontificum ſediſ Apoſtolicæ. 2. Archiepiſcoporum Dorobernenſiſ ciuitatiſ. 3. Archiep. Eboracenſium. 4. Epiſcoporum Occidentalium Saxonū. 5. Epiſc. Scireburnenſiſ Ec cliæ. 6. Epiſc. ad Ripum. 7. Epiſc. Hagaſtaldenſiſ Eccleſiæ. 8. Ad Caſa Candida 9. Epiſc. Uellenſiſ Eccleſiæ. 10. Epiſc. Huicciorum. 11. Epiſc. Londoniæ. 12. Epiſc. Lindisfarnorum. 13. Epiſc. Roffenſium. 14. Epiſcoporum Merciorum.

Ad Calcem Evangelii ſec. D. Joannem habentur bina Inſtrumenta Latinè ſcripta, quæ, utpote recentiora, lubens prætermitto.

S. 5. *Codex membr. in fol. min. ante Conquiſitionem Angliæ ſcriptus, in quo continetur uberrima collectio Homiliarum Saxonicarum, ut infra videre eſt.*

I. Pag. 1. DE INITIO CREATVRÆ.

Incip. An Angin ealna þinga þæt iſ God ælmihtiȝ. *Vide ſupra, pag.* 1.

II. P. 17. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cniſt ſỳððanne to þiſum liſe com. *Vide ſupra, pag.* 2.

III. P. 30. DE CATHOLICA FIDE.

Incip. Ælc Cniſten man ſceal æfter nihte cunnan, æȝðer ge hiſ Pateſ ſin. ge hiſ Cneðan. *Vide ſupra, pag.* 2.

IIII. Pag. 44. BE THAM DRIHTENLICAN SVNNAN DÆG. FOLCES LAR.

Incip. Men ða leoſeſtan. hefi onginð þæt æfenð ȝeſnitte uneſ Dnihtneſ middan ȝeaſdeſ Hælendeſ. be ðam ſonebobe ealna ỳſela. ⁊ be ðam embeȝangе ealna ȝoda. þæt aſnat Dnihtneſ Engel mid hiſ ỳlfeſ finȝnum. ⁊ hit ſealde Petne þam Biſceope. on ðæſne Antiochian Ciuican. bebeðende. and halriȝende.

Expl. Gỳf ge ſonne þỳſum ȝelỳfan ſillað ðe ðiſ ȝeſnitt uſ ſeȝð and bodað. ſonne ſỳlð uſ God ece liſ mid hiſ Engłum. in ſopulda ſopulð abuton ende a on ecnỳſſe. Amen.

V. Pag. 52. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Men þa leoſeſtan. uton hlỳſtan þæne ȝodcundan lare. foſ þon læſebe men behoſað þæt hum laneoſaſ ſecȝan. þa ȝodſpellican lare. þe hi on bocum leoſnodon. þæt menn foſnỳtennỳſſe miſſaſan ne ſceolon.

Incip. ⁊ ſỳllað heora ambe ſnacoblice æn timan. Uton ſe ȝeaſnian þæt ece liſ mid ȝode. ðuph ȝeſnicenneſ ỳſeleſ. ⁊ ðuph fnemmincȝe ȝodeſ. Thæſ uſ ȝetiþiȝe ſe ælmihtiȝa ſealbend. Se ðe ea rixað on ecnỳſſa. Amen.

VI. Pag. 66. DE ORATIONE MOYSI IN MEDIO XL. VEL QVANDO VOLVERIS.

Incip. Æfter þam þe Moỳſeſ ſe mæſe hefetoga of Egipta lande. *Vide ſupra, pag.* 32.

VII. Pag. 79. ITEM SERMO DE LEGE DEI IN MEDIA XL.

Incip. Men þa leoſeſtan. ſe næðaþ nu æt ȝodeſ ſenungum ymbe ȝeſecnỳſſe þæſne ealdan æ. Nu ſille ſe eoſ rume ȝeſutelunȝe be ðæſne ȝecỳðnỳſſe ſceoſtlice ſecȝan. þæt ȝe eallunȝa þæſ andȝiteſ. on hlỳde ne ſỳn.

Expl. Ele ſceolde eac mid ȝodeſ lacū beon ȝeoſſnod. foſ ðæſne ȝecacnunȝe. þæt ſe ſceolon mid ȝlædnỳſſe don ſỳa hæt ſỳa ſe ȝode ȝeðoð. foſðan ðe he luſað þone ȝlædan ỳllend.

VIII. Pag.

VIII. P. 97. ITEM SECVNDVS SERMO DE IOSVE ET DE PVGNIS EIVS.

Incip. Moyſeſ ⁊ aaron and ða yldertan ealdnaſ ir-nahela þeode geendodon heora liſ on þæne lang-ſuman ſaſe ſſa ðeah buton leſene. ⁊ god geſette ioſue þam folce to henetogan. þæt he hi to ðā behatenum eðele lædan ſceolde. and he him behet þæt he polde on eallum þingum hiſ gehyldta beon ſſa ſſa. he pæſ Moyſeſ.

Expl. ⁊ beon hiſ folceſ fonþingenaſ a piſſian hi eac. ⁊ mid peopcum gebyrnian. and habban him þæt eblean on þam ecan life. hpa mæg æfne on life ealle geſeccan. godeſ mæſlican mihta. þe he mannum cyðde ſþam abameſ anginne oð ðyſne andþeandan dæg. Si him puldon an loſa (on ecnyſſe.) Amen.

VIIII. Pag. 109. DOMINICA SECVNDA POST EPIPHANIÄ Dn̄i.

Nuptiæ factæ ſunt in chana galileæ, & erat mater ihū ibi. & reliq.

Init. Iohanne ſe godſpellere cpæþ on þæne godpellican pace. *Vide ſupra, pag.* 24.

X. P. 125. DOMINICA. III. POST EPIPHANIÄ Dn̄i

Cum deſcendiſſet Ihus̄ de monte. ſecutæ ſunt eum turbæ multæ. et reliqua.

Incip. Matheuſ ſe eadiga Godſpellere apnat on hiſ-ſere Godſpellican nedinge. *Vide ſupra, pag.* 10.

XI. P. 139. INTERROGATIONES SIGEVULFI PRESBITERI *ſuper Librum Geneſeos, cum Albini ſive* Alcuini *Reſponſionibus, cujus epiſtola Latina, neoterica manu ſcripta, huic Tractatui præmiſſa eſt.*

Incip. Sum gehungen Laneop pæſ on Engla-lande Alnuſ gehaten.

Expl. ðam ir a pupðmynt mid ðam halgan-gaſte on ealna ponulda ponuld. pe cpeðað. AMEN.

Vide ſupra, pag. 42. *Notandum eſt, hoc opuſculum ad alium aliquem Cod. quondam pertinuiſſe, ea quoque quæ ſequuntur, aliena manu ſcribuntur.*

XII. Pag. 161. DOMINICA IN SEPTVAGESIMA.

Simile eſt regnum cœlorum homini patriſamiliaſ. qui exiit primo mane.

Incip. Se Hælend cpæð hæt heoſona-nice pæne gelic ſumum Hipeðeſ ealdre. *Vide ſupra, pag.* 9.

XIII. Pag. 171. *Deſideratur Rubrica* DE ALLELVIA, *in aliis quoque Codd. hæc Homilia ſuperioris videtur pars altera.*

Incip. We ſillað eop ſeczan be ðyſſene andþeandan tid. *Vide ſupra, pag.* 12.

XIIII. P. 174. Dom̄c IN SEXAGESIMA.

Incip. (M̄. pe ſillað hpilcum ſeapum ponðum eop tpahtnian embe hæt Godſpel. hæt man eop nu behoſian mæðe.) Cum turba plurima conueniret ab Ihū. et de ciuitatibuſ properabant ad eum. On Svmere Tide þa þa micel mænigu ſamod comon. *Vide ſupra, pag.* 12.

XV. Pag. 184. Dom̄c IN QVINQVAGESIMA.

Aſſumpſit Ihs̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ.

Incip. Hep ir genæðd on þyſum Godſpelle þe pe nu gehyndon of þæſ Diaconeſ muðe. *V. ſupra, p.* 12.

XVI. Pag. 194. ALIA NARRATIO. DOCTRINA POPVLI.

Incip. We ſillað eop aneccan ſyt ane lytle tihtinge embe upe gemænan ſaple ſeanſe. ⁊ eop ir micel ðeanf hæt ge hyt mid micelne gymene unðer-ſtandon. hæt pe eop ſeczan ſillað. We hyt nagon to ſonſuþigenne hæt ſe ſolce heoſa ſeanſe ne ſeczan. unðerſtande ſe ſe ille.

Expl. Eſt uſ ir to ſmeagenne. hu ſe ælmihtiga Criſt hiſ eadmodnyſſe cyðde. þa þa he to cpale ſealde hine ſylfne ſoſ uſ. and ſſa upe ſynna æt-bnæd. Hu mæg nu manna eadmodnyſſ beon micel gehuht toſeaneſ hiſ eadmodnyſſe þe ælmihtig God ir. Si him à pulpon on ecnyſſe. Amen.

XVII. Pag. 206. DOMINICA PRIMA IN QVADRAGESIMA.

Ductuſ eſt Ihs̄ in deſerto ab ſpū. et reliq.

Incip. Ic polde eop tpahtnian ðiſ Godſpell þe man eop nu beſoſan næðde. *Vide ſupra. pag.* 31.

XVIII. P. 218. ITEM ALIA DOCTRINA POPVLI.

Incip. Men þa leoſeſtan uſ eallum ir cuð. hæt heſ gealica ymbſyne uſ gebringð efne nu þa clænan tid. lenctenlicef fæſtenef. On þā ſe ſceolan upe gymeleaſte. ⁊ ſonſægednyſſa upum gaſtlicum ſcriſte geandettan.

Expl. And ða nihtpiſan gecyſnað ſnam þam dome. into ðam ecan life mid Criſte. ⁊ hiſ gecopenum Englum. Mid þam hi libbað ⁊ pixiaþ on lichaman ⁊ on ſaple. on ealna ponulda ponuld am̄.

XIX. Pag. 226. Vt ir ðon ſyðe micel neab þeanf men þa leoſeſtan. hæt ſe a dæges ⁊ nihtes ſin ſriſe pancfulle. þam ælmihtigan Drihtne. ealna hiſ ane and mihte. hæt he dæghpamlice uſ cyþeþ. Uton gedencan hpilce eadigneſſe ða ſonleoſað. þe ſonſymeleaſiað and ſonlicgað Godeſ bebodu. and uſ gebaſenað hæt ſe geeannion þa beonhte-ſtan ſtope. ⁊ þa plitegeſtan eadignyſſe mid Englum. ⁊ mid Heah-englum. ⁊ mid eallum hiſ halgum on heoſona picef dneame. ðæn ir hæt ſin-gale and hæt ece liſ. þæn ir ealna Cyninga Cyning. ⁊ ealna pealdenda pealdend. and ſcippend ealna gerceaſta. þæn ir rib buton ſaſe. and þæn ir leoht buton þeoſtru. ⁊ dneā buton ende. ⁊ þæn ir þæne ecan eadignyſſe ſnuma. ⁊ ealna haligna plite ⁊ pynſuniſſ. and geogoð buton ylde on gerta peledu puldre. on þam hehſtan þnymme. on ſriðe and on ſnoſne. on þæne hehſtan hælo. and on þā ſeleſtan ſetle. ⁊ on þam beonhteſtan blæde. and on ðam mæſtan mægene mid upum Drihtne Hælendū Criſte. ſe leoſað and rixaþ. a buton æghilcū ende. amen.

XX. Pag. 227. FR̄. VI. IN PRIMA EBDOMADA QVADRAGESIMAE.

Erat dieſ feſtuſ.

Incip. Se Godſpellere Iohanneſ þe pæſ Godeſ ðyn-ling. Criſteſ modpian ſunu. ſæde on þæne Criſ-teſ-bec ðaða he hep on life pæſ lichamlice ſuni-ende. ða polð he ſaſan on ſumne ſymbel dæg roðlice to Hieruſalem.

Expl. Se gehæleða man þa ſyðdan he þone Hælend gerþpæc. cyðde þā Iudeiſcū. þæt Criſt hine gehælde. and hine gemæſſode hiſ mihte hepi-ende. ðam ſi pulpon on ecnyſſe mid hiſ ælmih-tigan fæðep. and þam halgan gaſte. on anre godcundnyſſe. Amen.

XXI. P. 237. Dom̄c SECVNDA IN QVADRAGESIMA.

Egreſſuſ Ihs̄ ſeceſſit in partes tiri et ſidoniſ. et reliq.

Incip. Dnihten Hælend ðreade mid ponðum þæra Iudeiscna þýnnýsse. ⁊ geleaflecsete. ⁊ hi mid horse hiʒ lane fonfaron. ða fende he þanon to ðære buph scipe þe is gehaten Tirus. and to þære oðre þe is gehaten Sidon.

Expl. Cristenra manna geleafan hæfð se ælmihtiga God mid manegum tacnū ʒeðuphod. ðuph hiʒ halgan. æfest on heofa life. ⁊ syþþan æt heofa halgum byrgenum. þam si wulðor and wunmynt. a on ecnýsse amē.

XXII. P. 243. ITEM ALIA DOCTRINA POPVLI.

Incip. Men ða leofestan. ic cýðe eof. þæt ðreo ðinʒ synd æfest on fopepeardum. *V. supra, p.* 12.

XXVIII. Pag. 252. FR. VI. IN SECVNDA EBM QVADRAGESIMÆ.

Homo erat pater familias qui plantauit. & reliq.

Incip. Ure dnihē sæde oft ymðe ðiʒle biʒspell. ða on sunne sæl sæde he his biʒspel his leornincnihtum. and þam geleafsumum Iudeiscum. Sum hinebef ealdor wæf. þe het settan wineeard. and hine behealde.

Expl. Uton smeagan nu ʒeorne. þæt we sume wæstmas ʒodna weorca ʒode aʒýfan. ⁊ mid unum geleafan hine æfre wurþian. þæt we mid þam hælende habban þæt ece lif. sya sya he behet. þam ðe hýne lufiað. þam si wulðor and lof on ecere worulde. amen.

DOMC. III. IN XL.

Erat ihs eiciens demonia

Homiliam ipsam in Cod. non licuit invenire.

XXIV. P. 257. FERIA. VI. IN TERTIA EBDOMADA. XL.

Uenit ihs in ciuitatem samarie qui dicitur sichar. & reliq.

Incip. Se Godspellere Iohannes sæde on þýsum godspelle. þæt Crist ure Hælend þa þa he her on life wæf come. on sunne sæl to Samarian býriʒ. to ðæf heah sæðeles sunhiʒe. þe wæf ʒehaten Iacob. þone sunðiʒ he sohʒeaf. Ioseþe hiʒ suna and þæm wæfre wætere pýtt þe þæm wohte Iacob.

Expl. We ne ʒelýfað nu þuph hine ʒecyðnýsse þe sýlf ʒehýnðon. ⁊ to soðan witon þæt þef ýf Hælend soðlice middan-eardes. on þone we eac ʒelýfað se þe alýsde us. Si him wulðor ⁊ los a to worulde. amen.

XXV. Pag. 267. DOMC. IIII. IN QVADRAGESIMA.

Abiit ihs trās mare galilææ. & reliqua.

Incip. Se Hælend ferde ofer ðære Galileiscan fæ. ðe ýf ʒehaten Tiberiadis. *Vide supra, pag.* 32.

XXVI. Pag. 274. FR. III. IN IIII. EBDOMADA XL.

Erat quidam languens Lazarus. & reliq.

Incip. On þam halgan godspelle ðe ʒe ʒehýnðon nu rædan. us reccð be Lazare þe reoclæð. ða he wæf on Bethania-ric sumende.

Expl. ne eof ðeruendan na ryhtor mid þam. þe læf þe eofer su ceorige on mode. ac uton biddan ealle. urne Dnihten Crist. þæt ure sawla fnam ýnnū aþena. and us þæt ece lif on ende forgýfe. þam si wulðor ⁊ los a to worulde amen.

XXVII. P. 285. DOMINICA. V. IN QVADRAGESIMA.

Dicebat ihs turbis iudeorum & principibus sacerdotum. quis ex uobis arguet me de peccato. & reliq.

Incip. Theos tid fnam þýsam andweardan dæʒe. oþþe halgan Eastes-tid. is ʒecweden Crisces þrowung tid. ⁊ ealle Godes þeowas on ðære halgan gelaðunge mid cuclicum ðenungum wurþiað. ⁊ on ʒemynde healdað hiʒ þrowunge. þuph þe we ealle alýsede wurðon.

Expl. Thære halgan Rode-tacen is ure bletsung. and to ðære rode we us ʒebiddað. na sya þeah to ðam treowe. ac to ðam ælmihtigan Dnihtne. ðe on þære halgan rode for us hanʒode. Si him los ⁊ wulðor hýr ormætan eadmodnýsse. on ealra worulda woruld. amen.

XXVIII. P. 298. FERIA. VI. IN QVINTA EBDOMADA. XL.

Collegerunt ergo. & reliqua.

Incip. Thæt halize ʒodspell þe ʒe ʒehýnðon nu rædan. recð þæt þa Bisceop-ealdras ⁊ ða Sunðenhalgan of Iudeiscre þeode. emb urne Dnihē rædon on heora ʒeþeahte him betýnan ⁊ cwæðon.

Expl. Se mildheorta Hælend þe sya micel forbæn for us sýnfullū. sýlle us forʒýfenýsse and hiʒ mildheortnýsse. and mid him sunnize on þære ecan worulde. Si him wulðor a on ealra worulda woruld. amen.

XXIX. P. 305. DOMINICA IN RAMIS PALMARVM.

PASSIO DNI NRI IHV XPI SCDM IOHANNĒ.

Incip. Dnihtnes ðrowunge we sullað ʒebarenlice eop secgan on Engliscum ʒeweorðe.

XXX. Pag. 322. DOMINICA IN RAMIS PALMARVM.

Passio dnī nri ihu xpi scdm matheum.

Incip. Men þa leofestan ðis is ure dnihtnes ðrowung hælendes cristes æftep matheus ʒewritnysse. *Vide supra, pag.* 13.

XXXI. Pag. 333. DE CÆNA DOMINI. IN. v. FR.

Incip. Hep sprýce we þære arwurðnýsse hiʒsef halgan dæʒes. and we ðære unarecʒendlican mildheortnýsse ure Dnihtnes Hælendes Cristes. hu arfæstlice he on ðýrum dæʒe mancynne eadmodnýsse býrne onstealde.

Expl. Mid unum Dnihtne Hælende Criste. se ðe eall ðas þinʒ for mancynnes lufan ⁊ hælu mildheortlice abæf. and ʒemetfæst aræfnade. God us ʒefultumiʒe þæt we to him becuman moton. se ðe leofað and rixað a on ecnýsse God. AMEN.

XXXII. Pag. 347. DE PARASCEVE.

Incip. Hwæt se ælmihtiga Dnihten wæf symble sprðe ʒemyndiʒ hiʒ ðæra unarecʒendlican mildheortnýsse. *Vide supra, pag.* 13.

XXXIII. P. 365. IN SABBATO SANCTO.

Incip. Men þa leofestan. þe maʒon hwilcum hweʒa wordum secgan be þære arwurðnýsse þisse halgan tide. *Vide supra, pag.* 13.

XXXIV. Pag. 382. IN DIE SCO PASCHE.

Incip. Men ða leofestan. Hep recð on ðirum bocum hwæt hweʒa be ðýrum halgan Eastep-dæʒe. þe ðe nu to dæʒ wurðiað and mærsiað. sya ʒecweden is on ðirum ..... *hic folium videtur abscissum.*

Expl. ac ealle he þile ʒelæran ⁊ ʒelæþan on þæt ecan lifes ʒereean. ðæra þe hes willað unlicce ⁊ clænlice

hce æfter boca bebodum hibban. ðæs he nu mid ðam clænum ȝ ðam nihtȝirum leofað and rixaþ mid Fæder ȝ mid Suna on annyssse Halizes Gastes. a on ecnysse butan ælcum ende. AMEN.

XXXV. Pag. 391. DOMINICA PRIMA POST PASCHA.

Cum esset sero die illo una Sabbatorum. & fores essent clausæ. & reliq.

Incip. Æfter ðæs Hælendes æriste þenon hiz Discipuli belocene on anum huse. *V. supra, p.* 14.

XXXVI. Pag. 398. DOMINICA PRIMA POST OCTABAS PASCHAE.

Ego sum pastor bonus. et reliq.

Incip. Thiz Godspel þe nu ȝenæd pæs. cyþ þæt se Hælend cwæð be him sylfum. *V. supra, pag.* 14.

XXXVII. Pag. 403. FERIA. II. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men þa leofestan. uz is ȝebaȝenaþ æpest þæt se ȝemunen ȝ ȝeneccan be Gode ælmihtiȝu. ðe ȝeþohte heofonaz and eorðan. ȝ ealle ȝeceafta. on ðone se sceolon ȝelyfan. þrynlicne on hadum and anlicne on spede.

Expl. ðæs is ece med. and þen is life buton deaþe. ȝ uȝuð butan ylde. and leoht butan þystrum. ȝ ȝesea boton unpocnesse. ȝ ribb buton unþræfnysse ȝ ontrohnyss butan deaðes ege to libbanne. ȝ ðæs is ece ȝesæliȝnes mid fæder and mid ðam suna. and mid þam haliȝan ȝaste abuton ende. AMEN.

XXXVIII. Pag. 412. IN TERTIA FERIA. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Mine ȝebroþra ða leofestan. þiz synðon haliȝe bazar. ȝ halpendlice. and uþum saslum læcedomlice. ȝ uz ȝebaȝenað þæt se hi sel beȝangan mid fæstenum. ȝ mid ælmesdedum. ȝ mid. haligum ȝebedum. and mid seliquia socnum.

Expl. ȝ ðæs is leoht buton þystrum. ȝ þæs is slice butan apendednysse. ȝ þæs is ece bliss ȝ ece ȝesea. mid þam ecan fæder. ȝ mid ðam esenecan suna. ȝ mid hiz þam esenecan haliȝan ȝaste on ealra worulda worulð a buton ende. amen.

XXXIX. P. 422. IN QVARTA FERIA IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men þa leofestan cwæþ se halga lareow. hwæt se ȝemunan mazon. þæt se oft ȝehyndon secȝan. þæt sire men ðurh haliȝes Gastes ȝyfe. ȝesectan uz þaz haliȝan Gang-dazar þry to fæstene. ȝ on to ganȝenne. use saule to þeawfe.

Expl. ȝ use fæstniȝend for hiz mæðan mihte mildheortnysse. ȝ þæt he uz ȝelæde. þæs se on þam ecan ȝesæan moton mid him. ȝ mid eallum haleȝum sunnan on sulðre ȝ on sundenmynte. he is Drihten sylfa. se ðe leofað ȝ rixað mid suna. ȝ mid ðam haliȝan ȝaste a buton ende. amen.

XL. P. 431. IN DIE ASCENSIONIS DOMINI.

Incip. Men ða leofestan uz is micclum to sulðrienne and to ȝeblissiȝenne on ðyssum dæȝe. for unes Drihtnes ælmihtiȝes Godes ðam mæðan ȝ þa sundorlican upstiȝe. fram eorðan to heofonum.

Expl. Uton se hine þon bidðan for hiz þære haligan uparisennysse. on ða ecan dreamas. þæt he uz ȝesealde him to pillan hen on worulde. and he uz forȝyfe ece lif æfter þyssu life. Si him los and wulder a to widan weorc ealra hiz goda. ȝ hys dyrena se he uz forȝyfð. se þe leofað ȝ rixað on worulda worulð a on ecnysse. AMEN.

XLI. P. 441. IN DIE PENTECOSTEN.

Incip. Fram ðam haligan Eastertiman dæȝe. synd ȝetealde siftiȝ daȝa to þyssum dæȝe. *V. sup. p.* 3.

XLII. Pag. 454. DOMINICA SECVNDA POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat dives & induebatur purpura. & reliqua.

Incip. Se sealdenda Drihten sæde þiz bigspel hiz ȝingum̄ þuz cwæðende. *Vide supra, pag.* 3.

XLIII. Pag. 462. DOMC. III. P. PENTECOSTEN.

Homo quidam fecit coenam magnam & vocavit multos. & reliqua.

Incip. Se hælend sæde þiz bigspel hiz leornungcnihtum and cwæð. *Vide supra, pag.* 3.

XLIV. Pag. 468. ALIA NARRATIO DE EVVANGELII TEXTV.

Incip. Mine ȝebroþra. se sillað eop ȝeneccan sume cnihtes wunðra. *Vide supra, pag.* 3.

XLV. Pag. 472. DOMINICA. IIII. POST PENTECOSTEN.

Erant adpropinquantes ad Ihm̄. & reliq.

Incip. Thæt haliȝe Godspel uz segð. þæt Genesan and sinsulle men ȝenealæhton þam Hælende. *Vide supra, pag.* 4.

XLVI. Pag. 483. DOMINICA. VIII. POST PENTECOSTEN.

Cum multa turba esset cum Ihū nec haberent quod manducarent, & reliqua.

Incip. Mancus se Godspellere cwæð on þyssum æȝsenlicum Godspelle. *Vide supra, pag.* 5.

XLVII. Pag. 489. DOMINICA. IX. POST PENTECOSTEN.

Attendite à falsis prophetis. qui veniunt ad vos in vestimentis ovium. & reliqua.

Incip. Drihten cwæð to hiz leornung-cnihtum. behealdað eop wið leasum witegum. *Vid. supra, p.* 5.

XLVIII. Pag. 496. DOMINICA XI. POST PENTECOSTEN.

Cum adpropinquaret Ihs̄ Hierusalem. & reliq.

Incip. On sumere tide sæs se Hælend saslende to Hierusalem. Tha ða he ȝenealæhte sære ceastre. *Vide supra, pag.* 5.

XLIX. Pag. 508. DOMINICA. XII. POST PENTECOSTEN.

Dixit Ihs̄ ad quosdam qui in se confidebant tamquam justi. & aspernabantur cæteros, parabolam istam & reliqua.

Incip. Drihten sæde þiz bigspel be sumum mannu ðe on him sylfum truwodon þæt hi rihtwise wæron. *Vide supra, pag.* 5.

L. P. 516. DOMINICA. XVI. POST PENTECOSTEN.

Nemo potest duobus dominis servire.

Incip. Drihten cwæð on sumne timan to hiz leornung cnihtum. Ne mæȝ nan man tsam hlafordum samod ðeowian. *Vide supra, pag.* 6.

LI. Pag. 521. DOMINICA. XVII. POST PENTECOSTEN.

Ibat Ihs̄ in civitatem quæ vocatur nain. &c reliq.

Incip. Upe ðnihten ſendе to ſumeне bỳnig. ſeo iſ haten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

LII. Pag. 530. DOMINICA. XXI. POST PENTECOSTEN.

Loquebatur Ihs̄ cum diſcipulis ſuis in paraboliſ. dicenſ. &c reliq.

Incip. Dnihten ꝑæꝛ ſꝛꝑecende on ſumene tide to hiꝛ Apoſtolum. mid biġſpellum ðuꝛ cpeðende. *Vide ſupra, pag.* 6.

LIII. Pag. 545. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Nu bidde ꝑe eop ꝼoꝛ Godeꝛ luꝼon. and eac mỳnġiað. ꝑæt ġe don ſoꝛe dæddote eopna ſỳnna. ꝼoꝛðan Hell haꝼað ſeoꝼon ꝑitu. ꝑæt ꝼoꝛme ꝑite iſ ece Hunġon. oðeꝛ iſ ece Thuꝛſt. ðnidde iſ ece Cỳle. ſeoꝛꝑe Fỳneſ hæcu. ꝼiꝛce iſ ece Wỳnna ſlæce. ſỳxte iſ ece Fulnỳſ. ſeoꝼoꝛe iſ ece Thꝛoꝛm and Smic.

Expl. ⁊ mid ꝼullum mæġene to upum Dnihtne ġecỳnꝑan. ⁊ ꝑæt ꝑe moton on ðỳꝛum eaꝛman liꝼe uſ ꝑæt heoꝛonlice mice ġeeaꝛnian. mid ꝑam heoꝛonlican Cỳninġe. ꝑe ðe leoꝼað. ⁊ ꝛixaþ abuton ende. AMEN.

LIV. Pag. 547. DOMINICA PRIMA IN ADVENTV DNI.

Incip. Thỳſeꝛ dæġeꝛ ðenung and ðỳſſene tide mæꝛð. ſꝛꝑỳcð ymbe Godeꝛ tocỳme. *V. ſup. p.* 8.

LV. Pag. 553. DOMINICA. II. IN ADVENTV DNI.

Erunt ſigna in Sole & Luna & Stelliſ. & reliqua.

Incip. Se ġodſpellepe Lucaſ apꝛat on ðỳꝛum dæġ-ꝑepliꝛum Godſpelle ꝑæt upe Dnihten. *V. ſup. p.* 8.

LVI. P. 563. IN DIE DEPOSITIONIS BEATI AVGVSTINI ANGLORVM DOCTORIS.

Incip. Men ða leoꝛeꝛtan ꝑe ꝑillað ſume ġepeccednỳſſe cỳꝑan embe ꝑỳſeſ ꝑuhþ haliġan ſỳmbel dæġeſ mæſſunġe ⁊ ꝑunþunġe ðe nu andꝑeno ỳſ.

Cod. truncato, deſideratur tota pene Homilia.

Incip. Thæt haliġe Godſpel uſ ſeġð ꝑæt ġeneꝛan ⁊ ſmeꝛulle men ġenealæhton. *Vide ſupra, pag.* 4.

IV. Pag. 43. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cꝛiſt ſỳðð he to ðuſſum liꝼe come. ⁊ mann peaꝛð ġepeaxen. *Vide ſupra, p.* 2.

V. Pag. 54. SERMO AD POPVLV̄. IN OCTAVIS PENTECOSTEN DICENDVS.

Incip. We ꝑillað eop ſecġan ſume ſꝛꝑcelunġe nu be ðam haliġum tidum. *Vide ſupra, pag.* 30.

VI. P. 73. DE OCTO VITIIS. ET DE DUODECIM ABVSIVIS. GRADUS.

Incip. Omnia nimia nocent & Temperantia mater uirtutum dicitur. Thæt iſ on engliſc. ealle oꝛeꝑdone ðinġc deꝛiaþ. ⁊ ꝛeo ġemetteġung iſ ealna mæġna modoꝛ. *Vide ſupra, pag.* 42.

VII. Pag. 88. DE AVGVRIIS.

Incip. Se apoſtol Pauluſ ealna ꝑeoda laꝛeop manode ꝑa Cꝛiſtenan ꝑe he ꝛilſ æꝛ to ġeleaꝛan ġebiġde on anū piſtole. *Vide ſupra, pag.* 42.

VIII. Pag. 101. SERMO DE DIE IVDICII.

Interrogatuſ autem Ihs̄ à Phariſæis quando venit regnum Dei, & reliq.

Incip. Seo haliġe Cꝛiſteſ-boc ꝑe ymbe Cꝛiſteſ punða ſꝛꝑỳcð. *Vide ſupra pag.* 36.

IX. Pag. 114. SERMO AD POPVLVM. QVANDO VOLVERIS.

Dixit Ihs̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tamquā juſti, & aſpernabantur cæteros, parabolam iſtam, & reliqua.

Incip. Dnihten ꝑæde ðiſ biġſpell be ſumum mannum ðe on hỳm ſỳlꝼum tꝛuꝑodon ꝑæt hi nihtꝛiꝛe ꝑæꝑon. ⁊ oðꝛe ꝼoꝛſꝛaꝑon ðuꝛ cꝑeꝑende. Tꝑeġen men eaðan into Godeꝛ temꝑle. *Hæc homilia duplo amplior eſt illâ quæ memoratur ſupra, p.* 5. *& ſic*

Expl. Fꝛum ꝑæꝛtmæſ ſỳnd eac ſꝛa hꝑæt ſꝛa uſ æꝛeſt on ſuġuðe acenned biꝛð. ⁊ ꝑæt iſ eall ġetealð to Gadeꝛ lacū. ꝑeah ꝑe hỳᵹ eop unġeꝛunelic ſi. On ꝑỳꝛum ꝑinġum ⁊ on eallum upum beꝛeatū. ꝑe ſceolon ꝑunꝑian upne Dnihten. ꝑe uſ ꝑa ġood ſoꝛe ſceaꝑað. Se ðe leoꝼað and pihtaþ a on ecnỳſſe amen.

X. Pag. 126. SERMO IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Vigilate ergo. & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellepe uſ ꝑæde on ꝑỳꝛum Godſpelle ꝑæt upe Hælend Cꝛiſt. ꝑa ꝑa he heꝛ on liꝼe. *Vide ſupra, pag.* 25.

XI. Pag. 134. DE ANTICHRISTO.

Incip. Menn behoꝛiað ġodne lane. ⁊ ſꝛꝑðoꝛt nu on ꝑiꝛum timan ꝑe iſ ġeendung ꝑiſſepe populde. ⁊ beoð ꝼela ꝼnecednỳſſa on mancỳnne æꝛ ꝑam ꝑe ſe ende beo.

Expl. ⁊ Iacobeſ hiꝛneðeſ heopa ſỳnna. ꝼoꝛ ſꝛỳlcum bebodum. ꝑe ſecġað eoꝛ ꝑaſ lane. ꝑæt ðe æſſe ġelỳꝼan on ꝑone ælmihtiġan God. ſe ꝑe ealle ġeſceaꝑta ġeſceop ꝑuhþ hỳſ mihte. ꝑam ſỳ ꝑỳnðmỳnt ⁊ ꝑulðoꝛ. a to ꝑopulde. AMEN.

XII. Pag. 137. DE SANGVINE PROHIBITO.

Incip. Hen ġeſꝑucelað on ꝑỳꝛum Geꝑꝑit hu God ælmihtiġ ꝼoꝛbeaꝛ mancỳnne ælceſ cỳnneſ blod to etanne.

Expl. Ic ſecġe eac ðe bꝛoðoꝛ Eadꝑeaꝛd. nu ꝑu me ꝑiſeſ

S. 6. *Cod. Membran. & antiquus in fol. min. duabus conſtans partibus, quarum priore continetur* Collectio Homiliarum Saxonicarum, *quæ hoc ordine ſequuntur.*

I. Pag. 1. DE INITIO CREATVRÆ.

Incip. An angin ealna ꝑinġa ꝑæt iſ ġod ælmihtiġ. *Vide ſupra, pag.* 1.

II. Pag. 16. INCIPIT EXAMERON ANGLICE.

Incip. On ſumum oðꝛum Spelle ꝑe ꝑæðon hꝑilon æꝛ. hu ſe ælmihtiġa God ealle ꝑinġ ġeſceop binnan ſỳx ðaġum. ⁊ ſeoꝛan nihtum. *V. ſupra. p.* 36.

Ultima hujuſce Homiliæ de Hexamero *pagina recenti manu reſtituitur.*

Interrogationes Sigewlfi Presbyteri, *quæ in Indice Homiliarum huic Cod. præmiſſo memorantur, quærenti non occurrebant; forte, quia ex hoc Cod. avulſæ, in ſuperiori Volumine, una cum aliis Tractatibus, compingebantur.*

III. Pag. 32. DOMINICA. IIII. POST FESTVM PENTECOST.

þiſeſ bæbe. þæt ge ðoð unnihtlice. þæt ge ða Engliſcan þeapaſ fonlætað þe eopen fæðenaſ heoldan. ⁊ Hæþenna manna ðeapaſ luſtað. þe eop þæſ liſeſ ne unnan. ⁊ mid þam gefpuceleð þæt ge fonfeoð eopen cynn. ⁊ eoppe ylðran mid ðam unþeapum. þonne ge hym onteonan tỹrhaþ on Denisc ableneðum hneccan. ⁊ ablendum eagum. Ne fecge ic na mare embe þa Scandlican tỹrlinga. butan uſ fecgað bec. þæt ſe beo amanſumod. ðe Hæðenna manna þeapaſ healt on hiſ liſe. ⁊ hỹſ agen cynn unpunðað mid þam. *Hæc Homilia non ita ampla eſt ac illa quæ memoratur pag.* 37.

XIII. P. 138. De Tribvs Ordinibvs Scī.

Incip. Git ſ to pitanne þæt on þiſre populde ſynd ðreo Endebỹndnỹſſa. on annỹſſe gefett. *Vide ſupra, pag.* 37.

XIV. Pag. 139. De Inphantibvs Non Baptizandis.

Incip. We biddað eop menn ⁊ beodaþ on Godeſ naman. ðæt ge þiſlicon and þæplicon ðon embe eopen Hæðenan cild. *Vide ſupra,* p. 37.

XV. Pag. 139. De Vaniloqvio Negligentivm.

Incip. Sume gedpol menn cpeðon. þæt ðeo halige Maria Cniſtes modop. ⁊ ſume oðre halgan fceolan hergian æfter þam mycclan dome on domeſdæg.

Expl. ðe ðam deoſle ſ gegearcod and hiſ apỹngedum englum. Tunc juſti fulgebunt ſicut Sol in regno patriſ eorum. Thonne ſcinað þa nihtpifan ſpa ſpa ſunne on heofna fæðen nicē.

XVI. Pag. 141. De Avaritia.

Incip. Auaruſ. þæt ſ gỹtſene on Engliſc. Auaritia. ſ gitſung. ða hatað ſume menn gnæðignỹſſe ðiſſene populde. *Vide ſupra, pag.* 25.

XVII. De Falsis Diis.
O frs dilectiſſimi, &c.

Incip. Eala gedpoðna ða leofoſton. þæt godcunde Gepit uſ tæhte þone bigſeng aneſ foðeſ Godeſ. *Vide ſupra, pag.* 43.

Hen geendaþ ſeo fopme boc. ⁊ hep æfter ontinþ ſeo oðep boc. on æg̃ðep þapa boca ſỹnd tpelf ſpell unleaplic.

Thaſ Spell þe ſtondað on þiſſene fopman bec. ða man mæg ſecgan loca hpænne man pille. ac ða Spell þe ſtandað on þiſſene æftepan bec. ða man ſceal ſecgan on þam dagum ðe hỹ to gefette ſynd. Tha tpa ⁊ tpentiġ Spell ſynd be fullan gefette. ſpa ſpa hi æt fpuman fæpon on þæne ealdan æ bỹſne. ac tpa Spel oſ þiſum. an Be þam heafod leahtpum. and oðep Be ðam piſlungum. ſynd geeacnode oſ oðpum Spellum. Nu bidde ic on Godeſ naman loca hpa þaſ boc hæbbe on hiſ anpealde. þæt he gedo þæt heo nỹtt beo oþnū mannū. þæt he nan pleoh hæbbe giſ heo unnỹtt biſ.

In hoc codicello continentur duodecim ſermones Anglice quos accepimus de libris quos Ælfricus Abbas Anglice tranſtulit; I. De adnuntiatione ſcē Mariæ. II. De nativitate Xpī. III. De circumciſione Xpī. IV. De baptiſmo Xpī. V. De purificatione ſcæ Mariæ. VI. De quadrageſſima. VII. De paſſione Xpī. VIII. De Reſurrectione Xpī. IX. De octavis paſcæ. X. De vigilia aſcens. Dnī. XI. De Aſcenſione Dnī. XII. De Penteoſten.

XVIII. P. 163. VIII. Kl. Afr. Adnontiatio Scae Mariae.

Miſſuſ eſt Gabrihel Angeluſ. &c reliqua.

Incip. Vpe ſe ælmihtiga Scỹppend ſe ðe ealle ge-ſceaft̃a butan ælcum antimbre ðurh hiſ piſdom gepeopc. *Vide ſupra, pag.* 11.

XIX. Pag. 173. VIII. Kl. Jan. Nativitas Dni Nri Ihv Xpi.

Incip. We pillað to tỹmminge eopnep gelearan eop genedcan þæp Hælendeſ acennednỹſſe. *Vide ſupra, pag.* 19.

XX. P. 182. Kl. Ianvarii. Circumcisio Dni Salvatoris Nri Ihū Xpi.

Incip. Se godſpellepe Lucaſ beleac ðiſ dæg̃ðenlice Godſpell mid ſeapū ſondū. ac hỹt iſ mid menig fealdre mihte þæne heofonlican genỹnu aſỹlled. *Vide ſupra, pag.* 10.

XXI. Pag. 109. VIII. Idus Ianuarii. Sermo In Epiphania Dni.

Incip. Thæſ dæg̃ iſ gehaten on bocum Epiphania. ðæt iſ Sputelung-dæg̃. ſonþa ðe on þỹſu dæg̃e peaſð Cniſt manne cỹnne gefpuceloð. æneſt þa þnỹ cỹnnigū ðe him lac bnohtan.

Expl. To ðỹſſene eadigngỹſſe. ⁊ to þæne ecan eadigngỹſſe. gebringe uſ ſe ælmihtiga god. ſe ðe leofaþ and nixað abutan ende. Amen.

XXII Pag. 201. In Pvrificatione Scae Mariae.

Poſtquam impleti ſunt dieſ purgationis Mariæ. &c reliqua.

Incip. God bebeaþ on ðæne ealdan æ. ⁊ het Moỹſeſ ðone Henetogan þæt he hit apnite betpux oþnū bebodum. *Vide ſupra, pag.* 11.

XXIII. P. 210. Dominica. Prima. In Quadragessima.

Incip. Men ða leofeſtan eop eallū iſ cuð. þæt þæſ geaplica Ymbnỹne uſ gebringþ eſne nu þa clænan tid lencteplicep fæſtenep. *Vide ſupra, pag.* 12.

XXIV. Pag. 217. Dominica Palmarvm. De Passione Domini.

Incip. Dnihtneſ þnopunge pe pỹlla gebafenlice eop ſecgan on engliſcum gepeonde. *Vide ſupra, p.* 32.

XXV. *Deſideratur Rubrica, quæ tamen videtur eſſe* De Resvrrectione Xpi.

Incip. Pag. 229. We habbað oft gefæd and gỹt ſecgað þæt Cniſtes nihtpỹnnỹſſ iſ ſpa micel þæt ge nolde niman manncynn neadunga oſ þa deofle. *Vide ſupra, pag.* 32.

P. 229. Cyrclice Deawas Forbeodath To Secgenne Ænig Spell on Tham Thrim Swig Dagum. *Ad quæ verba, ſcripta eſt hæc Adnotatio, manu aliena.*

Ac ðiſ ne ðỹncð no uſ pell gefæd. foſ ðỹ on ælcne timan mon ah to læpanne ⁊ to tihtanne folc to bepeoſrunge. ⁊ to pipceanne upeſ Dnihtneſ pillan. ⁊ allna ſpiſoſt folce iſ to peoſrienne on þiſſu ðpi dagū. ðonne hi gehỹnað hu upe dpihten hælend cniſt ðnoðade foſ uſ. Eac Bitcepaſ æt heofna ƀ ſtole ſæcgað lapſpel ponne hi læðað in pentecoſtep. ⁊ hi doð Abſolutione. ⁊ ſume ſæcgað Spell oſ ðæne Cniſm-halgunge ⁊ oſ ða Balſome.

XXVI. Pag. 229. Die Dominica Paschae.

Incip. Oft ge gehỹndon embe þæſ Hælendeſ Æniſt. hu he on ðiſum dæge oſ ðeaðe aneſ. *Vide ſupra pag.* 13.

XXVII. Pag. 237. Dominica Prima Post Pascha.

Cum eſſet ſero die illo. una Sabbatorum. &c reliqua;

Incip. Æꝛꝛen ðæꝛ Hælendeꝛ Æꝛiꝛte pæꝛon hÿꝛ Diꝛcipuli belocene. *Vide ſupra, pagg.* 14. & 123.

XXVIII. Pag. 244. Vigilia Ascensionis Domini.

Incip. Iohanneꝛ Godꝛpellene apꝛiat on ðiꝛum ðæg-heꝛlicā Godꝛpelle. hu ꝛe Hælend ꝛundoende of ðiꝛꝛene populde. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXIX. Pag. 253. In Ascensione Domini.

Primum quidem ſermonem feci. & reliqua;

Incip. (ū ꝥa leoꝼ.) Lucaꝛ ꝛe Godꝛpellene uꝛ manode on ꝥÿꝛꝛene Piꝛtol-mæðinge. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXX. P. 263. In Die Scō Pentecosten.

Init. Fnam ðā halgan caꝛtenlican ðæge ꝛind ge-tealde fiꝛtig daga to ꝥÿꝛū dæge. *V. ſupra, p.* 3.

Hic octo exciduntur folia, ſacrilegâ quadam manu, quæ complectebantur tertiam partem hujus homiliæ, nempe ab his verbis Be ꝥā ꝥÿne cꝛæꝥ ꝛe hælend. Ic com to ꝥi ꝥæt ic polde ꝛendan ꝛÿn on eoꝛꝥan. ⁊ ic ꝛille ꝥæt hit bÿnne. He ꝛende ꝥone halgan gaꝛt to eoꝛꝥan. and he mid hiꝛ blæꝛde on ælde eoꝛꝥlicna manna heoꝛtan. Uſque ad finem: *una cum homilia integra* De ſeptiformi ſpiritu.

Sequitur Regula S. Benedicti Latinè & Saxonice *alia & vetuſtiori manu ſcripta, è qua Capitula ſive Rubricas Saxonicæ verſioni adſcriptas, hic in ſtudioſorum gratiam, proferre non gravatus ſum.*

1. Be Munica cÿnne. p. 291.
2. Hÿlc ꝛe Abbod beon ꝛcule. p. 297.
3. Be ꝥÿ ꝥe mon eal gefeꝛe ðonne alecū gefeahte gela-ðige. p. 302.
4. Be godðne feoꝛica tolum. p. 306.
5. Be hÿꝛꝛumneꝛꝛe. p. 310
6. Be ꝛꝛiꝛgan. p. 313.
7. Be eadmodneꝛꝛe. p. 315.
8. Be ꝥam ꝥelf ꝛtæꝛum ealna eadmodneꝛꝛe. p. 318.
   Be ðam oꝥꝛan eadmodneꝛꝛe ꝛtæꝛe. p. 320.
   Be ðam ðꝛidðan. p. 321.
   Be ꝥam feoꝛðan. p. 322.
   Be ꝥam ꝛiftan. p. 324.
   Be ꝥam ꝛixtan. p. 324.
   Be ꝥam ꝛeofoðan. p. 325.
   Be ðam ehteꝥan. p. 326.
   Be ðam nigeꝥan. p. 326.
   Be ðam teoðan. p. 326.
   Be ðam endlÿftan. p. 327.
   Be ꝥam ꝥelftan. p. 328.
9. Be godcundum ðenungum on nihtlicum tidum. p. 330.
10. Be godcundum ðenungum on nihtlicum tidum. p. 331.
11. Hu on ꝛumeꝛa ꝛe on nihtlice tid to healdenne ꝛÿ. p. 333.
12. Hu on ꝛunnan nihtum nihtlice ꝛæcce to healdenne. p. 335.
13. Hu Dægneð-ꝛangaꝛ on ꝛneolꝛ-tidum to healdenne ꝛÿn. p. 336.
14. Hu hie on ꝛeoꝛc-dagum to healdene ꝛÿn. p. 338.
15. Hu on ꝛneolꝛ-dagum ꝛeo nihtlice ꝛæcce to healdenne. p. 340.
16. On hÿlcum tidum Alleluia ꝛceolde beon ꝛun-gen. p. 341.
17. Hu ða godcundan ꝛeoꝛc on dæge ꝛcealon beon ꝛedonne. p. 342.
18. Hu ꝛela Sealma ðuꝛh ða ꝛÿlꝛan tida ꝛcolon beon ꝛecꝛedene. p. 344.
19. Hÿlcene endebÿndneꝛꝛe ða Sealmaꝛ to cꝛe-ðene ꝛÿn. p. 347.
20. Be ꝛealm ꝛangeꝛ ðeapꝛæꝛtneꝛꝛe. p. 351.
21. Be ꝛebedeꝛ apꝛeoꝛðneꝛꝛe. p. 352.
22. Hÿlce Mÿnꝛtꝛeꝛ teoꝛin ealdoꝛaꝛ beon ꝛceo-lon. p. 353.
23. Be Muneca ꝛieꝛte. p. 355.
24. Be ꝛÿlca bote. p. 356.
25. Hÿlc ꝛemet on ðæne bote to healdenne ꝛÿ. p. 357.
26. Be heꝛig ðÿmum ꝛÿltum. p. 358.
27. Be ðam ðe bucan heꝛe ꝥæꝛ Abbodeꝛ ꝛiðða ðeðbecendan ðeðbað. p. 359.
28. Hu Abbod caꝛeful beon ꝛceal ymbe ða dæðbe-tendan. p. 360.
29. Be ðam ꝥe oft gehꝛeaþ beoð and naꝥe beꝛeꝥan ne beoð. p. 362.
30. Be ðam ðe utꝛaꝥað hꝛæꝥeꝛ hi mon eꝛt undeꝛ beon ꝛcÿle. p. 364.
31. Be ꝛeongꝛa manna ꝛceoꝛe. p. 364.
32. Be Mÿnꝛtꝛeꝛ hondeꝛe. p. 366.
33. Be Mÿnꝛtꝛeꝛ tolum ⁊ gehÿlcum æhtum. p. 368.
34. Be ðam ꝥæt Munecaꝛ ꝛÿnoꝛiga æhta næbben. p. 369.
35. Be ꝥam ꝥæt man eallū Munecū ꝛelice ðon ne ꝛcÿle. p. 371.
36. Be ꝥic ðenum. p. 373.
37. Be unꝛumum gebꝛoðꝛum. p. 376.
38. Be ealdum Munecum and cild ꝛeongum. p. 377.
39. Be ðæne pucan ꝛæðan. p. 378.
40. Be æꝛeꝛ ꝛemece. p. 381.
41. Be ðꝛincer ꝛemece. p. 382.
42. Be ꝛeneoꝛdeꝛ tildum. p. 384.
43. Be Muneca ꝛꝛiꝛan æꝛꝛen nihꝛ-ꝛange. p. 386.
44. Be ꝥam ðe to late to tiðꝛange ⁊ to beod ꝛeꝛꝛe cumað. p. 389.
45. Be ꝥam amanꝛumedon hu hi dæðeꝛan. p. 392.
46. Be ðæm ꝥe on cÿnicean miꝛꝛon. p. 393.
47. Be ðam ða on lÿtlum ꝥingum ꝛÿlcað. p. 394.
48. Be ꝛecacnienblicū tidum godeꝛ ꝛeoncꝛ. p. 395.
49. Be dæghomlicū ꝛeoncū. ⁊ hÿlcu tidu hi pæ-ðan ꝛcÿlon. p. 398.
50. Be Lenctenaꝛ ꝛÿmene. p. 401.
51. Be ꝥam gebꝛoðꝛū ꝥe ꝛeoꝛ ꝛnam cÿnicean ꝛÿꝛ-cað. p. 403.
52. Be ðam bꝛoðꝛū ꝥe on ꝛaꝥe ꝛÿndon. p. 404.
53. Be Mÿnꝛtꝛeꝛ gebed huꝛe. p. 404.
54. Be cumena andꝛenge. p. 407.
55. Be ꝥam ꝥæt nan Munuc æꝛend gefniꝛa ne nane oꝥꝛe lac ne undéꝛꝛo. p. 410.
56. Be Mÿnꝛteꝛ-monna hꝛægel-huꝛe and be hÿꝛa hꝛægel tale. p. 413.
57. Be Abbodeꝛ beodeꝛ ꝛeneoꝛde. p. 415.
58. Be Mÿnꝛtꝛeꝛ cnæꝛtigum. p. 116.
59. Be niꝛ cumenꝛa gebꝛoꝥꝛa andꝛenge. p. 420.
60. Be ꝛiccena ⁊ ðeaꝛꝛena andꝛenge. p. 424.
61. Be Abbodeꝛ ⁊ oꝥꝛum gefungenu ꝥe Mÿnꝛtꝛeꝛ ꝛilniað. p. 426.
62. Be ælþeodegum Munecum. hu hi mon undeꝛ ꝛon ꝛceal. p. 429.
63. Be Mÿnꝛtꝛeꝛ Saceꝛdum and hÿꝛa ꝥenum. p. 431.
64. Be ealleꝛ ꝛeꝛeneꝛ endebÿndneꝛꝛe. p. 434.
65. Be ðæꝛ Abbodeꝛ haðungе. p. 438.
66. Be Mÿnꝛtꝛeꝛ ꝛꝛaꝛꝛtee. p. 443.
67. Be ðæꝛ Mÿnꝛtꝛeꝛ Geat-ꝛeande. p. 446.
68. Be ꝥam ꝥe ut oꝛ Mÿnꝛtꝛe on æꝛende ꝛaꝛað. p. 448.
69. Be unacumenlicna ꝛinga gebeode. p. 449.
70. Be ꝥam ꝥæt nan oðꝛe on mÿnꝛtꝛe ne beꝛe-piꝛge. p. 450.
71. Be ðam ꝥe han oꝥꝛum ðÿnt ne gebeode. p. 451.
72. Be ðam ꝥæt ælc oꝥꝛum hÿꝛꝛumige. p. 453.
73. Be godum æꝛꝛt ðe munecaꝛ habban ꝛceolon. p. 454.
74. Be ꝥam ꝥæt ælc nihtꝛiꝛneꝛꝛe ðÿmen on hiꝛum Regule niꝛ geꝛet. p. 456.

Pag. 458. *Notula de* Sabbato, *&c ſeptem* ſeculis mundi.

De Tranſlatore hujuſce Regulæ S. Benedicti, hæc in Hiſtoria Elienſi legimus, viz. Eadgarus Rex & Alfreth (*ſive Ælfred*) dederunt ſcō Æthelwoldo Manerium quod dicitur Suthburn & Cyrographum quod perti-nebat

nebat, quod Comes qui dicebatur Scule dudum posse-derat: eo pacto, ut ille Regulam Scī Benedicti in Anglicum Idioma, de Latino transferret. Qui sic fecit.

S. 7. *Cod. membr. in fol. min. longe ante Conquisitionem Angliæ scriptus, in quo continetur* Collectio Homiliarum Saxonicarum, *quarum prima est*

EXAMERON ANGLICE.

(*cujus folium primum recenti manu restituitur, & sic*)

I. Pag. 1. *Incip.* On ƿumum oðƿum Spelle ƿe ƿæðon hƿilon æƿ hu ælmihtiga God ealle ƿinge ƿeƿceop. *Vide supra, pag.* 36.

II. Pag. 15. VII. Kl̄. IANUARII. NATIVITAS Dn̄i Nr̄i Ihu Xp̄i.

Incip. We ƿillaþ to tƿymmincge eoƿƿer ƿeleaƿan eoƿ ƿeneccan. *Vide supra, pag.* 19.

III. Pag. 24. VII. Kl̄. Ian̄. PASSIO BEATI STEPHANI PROTOMARTYR.

Incip. We ƿæcaþ on ƿæne bec ƿe ir ƿehaten Actuƿ Apoƿtoloƿum ƿæt ða Apoƿtolaƿ ƿehadodon ƿeoƿon Diaconaƿ on ƿæne ƿelaðunge. *V. supra, p.* 9.

IV. Pag. 32. VI. Kl̄. Ianū. Assūptio Scī Iohan. Apl̄i. Et Evuangelistae.

Incip. Iohanneƿ ƿe Goðƿpellere Cniƿtes ðýrling ƿeaƿð on ƿiƿum dæge to heoƿonan ƿices mýnhþe ðuruh ƿoðer neoƿunge ƿenumen. *V. supra, p.* 9.

V. Pag. 42. VI. Kl̄. Ian̄. NATALE INNOCENTVM INFANTVM.

Incip. Nu to dæg Goðes Gelaþung ƿeond eallne ymbhƿýrft mænigað ƿæƿa eadigra Cilƿa ƿheolƿtre. *Vide supra, pag.* 10. *Notandum quoque, Conclusionem hujusce sermonis, & Initium sequentis, cujus Rubrica erat* DE EPIPHANIA Dn̄i, *& ab his verbis Incipiebat* Men ƿa leoƿestan. nu ƿoƿ ƿeapum dagum ƿe oƿen-næddon ƿiƿ Goðƿpell. *Sic autem, ut supra videre est, pag.* 10.

VI. *Expl.* He ir to ƿecenne mid ƿoþfæstre heoƿtan. ⁊ anƿædum mode. Se ðe leoƿað ⁊ rixað mid ƿæden ⁊ halgum gaƿte on eallra ƿoƿulda ƿoƿuld AMEN.

VII. Pag. 54. DOMINICA. III. POST EPIPHA Dn̄i

Cum autem descendisset Ihc̄ de monte, secutæ sunt eum turbæ multæ. & reliqua.

Incip. Matheuƿ ƿe eadiga Goðƿpellere aƿƿat on ƿiƿere Goðƿpellican ƿæðung. *Vide supra, pag.* 10.

VIII. Pag. 63. In Purificatione Scæ Mariæ.

Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ. & rel.

Incip. God bebead on ðære ealdan æ. ⁊ het Moyses ðone Henecoȝan ƿæt he hit aƿnire. *V. sup. p.* 11.

IX. P. 73. Dominica In Qvinqvagesima.

Assumsit Ihc̄ duodecim discipulos suos. & reliq.

Incip. Hes ir ȝenæd on ðýrum Goðƿpelle ƿe ƿe nu ȝehýrdon oƿ ðæt Diaconeƿ muþe. *V. sup. p.* 12.

X. Pag. 81. Dom̄c. I. In Qvadragesima.

Ductus est Ihc̄ in desertū. & reliqua.

Incip. Ic polde eoƿ tƿahtnian hiƿ Goðƿpell ƿe man nu beƿoran eoƿ ræddo. *Vide supra, p.* 31.

XI. P. 123. Dom̄c III. In Qvadragesima.

Erat Ihs̄ eiciens demonium. & reliqua.

Incip. On ƿæne mæran tide ƿe ƿe milðheoƿta Hælend ƿunode mid mannum on ƿoðne mennirc-nýƿƿe. *Vide supra, pag.* 31.

XII. Pag. 131. Dom̄c. In Media Qvadragesima.

Abiit Ihs̄ transmare Galileæ. & reliqua.

Incip. Se Hælend ƿende oren ða Galileiscan ƿæ ðe ir ȝehaten Tiberiadir. *Vide supra, pag.* 32.

XIII. Pag. 138. VIII. Kl̄. Aprīl̄ Adnuntiatio Scæ Mariae.

Missus est Gabrihel Angelus. & reliqua.

Incip. Vne ƿe ælmihtiga Scyppend ƿe ƿe calle ȝeƿceaƿta butan ælcum antimbre. *V. supra. p.* 11.

XIV. Pag. 147. In Dominica Palmarum.

Incip. Cniƿtes ðroƿung ƿæs ȝenæmd nu beƿoran uƿ ac ƿe ƿýllaþ eoƿ ƿeccan nu æneƿt hu he com to ðære býriȝ Hierusalem. *Vide supra, pag.* 19.

Cinclice ƿeaƿas ƿonbeodaþ to ƿecȝenne æniȝ ƿpell on þam þrim Spiritbagum. *V. p.* 73.

XV. Pag. 157. Dom̄c. Scæ Paschæ.

Incip. Oft ȝe ȝehýrdon embe ðæs Hælendes Æriſt hu he on ðiƿum dæȝe. *Vide supra, pag.* 13.

XVI. Pag. 165. Dom̄c. I. Post Pascha.

Cum esset sero die illo una Sabbatorum. & reliqua.

Incip. Æfter ðæs Hælendes Æriſte ƿæron hiƿ Discipuli belocene on anum huſe. *V. ſ. pp.* 14. & 122.

XVII. Pag. 173. Dom̄c. II. Post Pascha.

Dixit Ihc̄ discipulis suis; Ego sum pastor bonus. Bonus pastor animam suam ponit pro ovibus suis. Et Reliqua.

Incip. Thiƿ Goðƿpell ðe nu ȝenæd ðæs cýþ ðæt ƿe Hælend cræde be hým ƿylfum.

Hæc homilia multo amplior est illa quæ supra memoratur, pag. 14 *& sic*

Expl. Thæt uƿ ƿe ȝode hýrde Hælend Cniƿt to hiƿ halgum ȝeðaðeriȝe into heoƿonan rice ƿra ƿra he þam eallum behet ðe hine luriað. Tham ƿý ƿulðon ⁊ loƿ on ealra ƿoƿulda ƿoƿuld abutan ende. amen.

XVIII. Pag. 189. In Letania Maiore.

Incip. Thaƿ dagaƿ ƿýnd ȝehatene Letaniȝe ƿæt ƿýnd Gebed-dagaƿ. on ðiƿum dagum ƿe ƿceolon biddan uƿe eoƿðlicra ƿæƿtma ȝenihtƿumnýƿƿe. *Vide supra, pag.* 1.

XIX. P. 197. Fer. III. De Dominica Oratione.

Incip. Se Hælend Cniƿt ƿýððan he to ðýrom liƿe com. *Vide supra, pag.* 2.

XX. P. 210. Fr̄. IIII. De Fide Catholica.

Incip. Ælc Cniƿten men ƿceal æfter nihte cunnan. *Vide supra, pag.* 2.

Desideratur fere tota hæc Homilia, una cum magna parte ejus quæ sequitur, cujus Rubrica

XXI. Pag. 211. Fuit Sermo In Die Pentecosten. & ab his verbis Incipiebat, Fnam ðam halȝan Eaƿterlican dæȝ, & sic

Expl. Biƿceoper ƿýnd þæƿ ýlcan hateƿ on Goðes ȝelaðunge. and healdaþ ða ȝeƿetnýƿƿe on heoƿa

bisceopunge. ꝥa ðæt hi ꝛectaþ heopa hand open ȝefullode menn ⁊ biddaþ þæt ꝛe ælmihtiga ꝛealdend him ꝛende þa ꝛeopon ꝛealdan ȝaſte hiſ ȝaſtes. ꝛe ðe leoſaþ ⁊ lifaþ abutan ende. amen.

XXII. Pag. 215. SERMO AD POPULUM IN OCTAVIS PENTECOSTEN.

Incip. We ſillaþ eop ꝛectan ſume ſputelunge nu be þam halgum tidum. *Vide ſupra, pag.* 30.

XXIII. Pag. 233. DOM̄C. II. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diveſ & induebatur purpura & byſſa. & rel.

Incip. Se ꝛealdenda Dnihten ræde hiſ bigſpell hiſ ȝingſtum þuſ cpeðende. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXIV. Pag. 241. DOMINICA. IIII. POST PENTECOSTEN.

Erant adpropinquantes ad Ihm̄.

Incip. Thæt halige Godſpel uſ ꝛecgaþ þæt Geneſan anð ſynfulle men. *Vide ſupra, pag.* 4.

XXV. Pag. 250. VIII. KL̄. IULII. NATIVITAS SCI̅ IOH̄AN. BAPTISTAE.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ apoſtol on Cniſtes-bec be acennednyſſe þæſ Fulluhtereſ. *V. ſupra, p.* 4.

XXVI. Pag. 270. III. KL̄. IULII. PASSIO APOSTOLORUM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihs̄ in partes Ceſarē. & reliqua

Incip. Matheuſ ꝛe Godſpellere apoſtol on ðæpe Godſpellican ȝeſetnyſſe ðuſ cpeþende. *V. ſup. p.* 4.

XXVII. Pag. 274. DE PASSIONE BEATORVM APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Incip. We ſyllaþ æſtep ðiſum Godſpelle eop ȝemeccan ðæpa Apoſtola ðpohtnunga. *V. ſup. p.* 4.

XXVIII. P. 283. II. KL̄ IULII. NATALE SCI̅. PAVLI APLI̅.

Init. Godes Gelaðunȝ ꝥuꝛðaþ þyſne dæȝ þam mæꝛan Apoſtole Paule to ꝥuꝛðmynte. *V. ſup. p.* 4.

Notandum quod nonnullis in Codd. hæc Homilia in binas Homilias dividitur.

XXIX. Pag. 294. DOMINICA XI. POST PENTECOSTEN.

Cum adpropinquaſſet Ihs̄ Ieruſalem.

Incip. On ſumepe tide pæſ ꝛe Hælend ſapende to Hieꝛuſalem. *Vide ſupra, p.* 5.

XXX. Pag. 305. IIII. ID̄. AVG̅. PASSIO SCI̅ LAVRENTII. M̄.

Incip. On Decieſ dæȝe þæſ pælhpeopan Caſepeſ. pæſ ꝛe halga Biſceop Sixtuſ on Romana-byꝛig ðpohtnende. *Vide ſupra, pag.* 16.

XXXI. Pag. 318. DE ASSVMPTIONE BEATAE MARIAE EX EPL̄A IERONIMI.

Incip. Ieponymuſ ꝛe halig Saceꝺ apoſtol ænnē piſtol be ꝛoꝛþꝛiþe þære ēðiȝe Mapian Godbeꝛ cennenꝛpan. *Vide ſupra, pag.* 21.

XXXII. Pag. 332. VIII. KL̄. SEP̄. PASSIO SCI̅ BARTHOLOMEI APLI̅.

Incip. Wynd-ꝥnitenaſ ꝛecgaþ þæt ðꝛy leoðcipaſ ſind ȝehatene Indea. ꝛeo ſoꝛme Indea hið to þæꝛa Silheaꝛpena nice. *Vide ſupra, pag.* 17.

XXXIII. Pag. 347. VII. KL̄. SEPTĒ. DECOLLATIO SCI̅ IOH̄AN BAPTISTE.

Miſit Herodes & tenuit Iohannem. & reliq.

Incip. Mancuſ ꝛe Godſpellere apoſtol on Cniſtes-bec be þam mæꝛan Fulluhtere Iohañe. *V. ſ. p.* 41.

XXXIV. P. 357. VI. ID̄ SEPTEMBRIS. NATIVITAS SCAE̅ MARIAE.

Incip. M̄. þa l. ꝛe ſynd ȝemynȝode ðuph ðyſeſ dæȝeſ ꝥuꝛhmynt. ðe ꝛe ꝥuꝛðiaþ to loꝛe ðæpe eadiȝan Mapian. *Vide ſupra, pag.* 41.

XXXV. Pag. 359. INCIPIT DE SCA̅ VIRGINITATE.

Incip. Se halga hælend Cniſt ⁊ ꝛe heoꝛenlica æþelinȝ. oꝛ hiſ ælmihtiȝan fæðep pæſ æſte acenneð.

Vide ſupra, pag. 41.

XXXVI. Pag. 375. DOM̄C. XIIII. POST PENTECOSTEN.

Ibat Ihs̄ in civitatem quæ vocatur Naim. & reliq.

Incip. Vpe Dnihten ꝛende to ꝥumepe byꝛig ꝛeo ꝛ ȝehaten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

XXXVII. Pag. 382. III. KL̄ OCTĒ. DEDICATIO AECCL̄AE SCI̅ MICHAHELIS ARCHANGELI.

Incip. Manegum ſ cuð ꝛeo halige ꝛtoꝛ Sce̅ Michaheleſ on ðæpe dune þe ſ ȝehaten Gaꝛgonuſ. *Vide ſupra, pag.* 22.

Notandum, quod in nonnullis Cod. hæc Homil. in binas dividitur.

XXXVIII. Pag. 394. DOM̄C. XX. POST PENTECOSTEN.

Loquebatur Ihc̄ cum diſcipulis ſuiſ in paraboliſ dicenſ.

Incip Dnihten pæſ ꝛpecende on ſumepe tide to hiſ Apoſtolum mið bigſpellum. *Vide ſupra, pag.* 6.

XXXIX. Pag. 407. KL̄. NOVĒBRIS. NATALE OMNIV̄ SCO̅RVM.

Incip. Haligе laneoꝛaꝛ næðon þæt ꝛeo ȝeleaꝛfulle ȝelaðunȝ þiſne dæȝ. *Vide ſupra, pag.* 7.

XL. Pag. 414. TRACTVS DE EVANGELIO.

Videnſ Ieſus turbas aſcendit in montem. & reliqua.

Incip. Thæt halige Godſpel þe nu liſcle æn æꝛꝛo-pan eop ȝenæð pæſ. *Vide ſupra, pag.* 8.

Notandum quod in nonnullis Codd. hæc Homil. cum ſuperiori in unam coaleſcit.

XLI. Pag. 421. IX. KL̄ DECEMB̄. NATALE SCI CLEMENTIS MARTYR.

Incip. Men ða leoꝛoꝛton eoꝛen ȝeleaꝛa biꝺ ðe tpumpa. ðiſ ȝe ȝehynaþ be Godeſ halgum. *Vide ſupra, pag.* 8.

XLII. Pag. 434. II. KL̄. DECEMB̄. NATALE SCI̅ ANDREAE APOSTOLI.

Ambulanſ Ihc̄ iuxta mare Galileæ.

Incip. Cniſt on ſumepe tide ꝛende piꝺ ðæpe Galileiſcan ſæ ⁊ ȝeſeah tpeȝen ȝebꝛoðpu Symonem ꝛe pæſ ȝecigeð Petꝛuſ. ⁊ hiſ bꝛoðoꝛ Andꝛeam. *Vide ſupra, pag.* 9.

Notandum, quod in nonnullis Codd. hæc Homil. cum ſequenti conjungitur.

XLIII.

XLIII. P. 440. Passio Scī Andree Apī.

Init. Se Apoſtol Andreaſ æfter Criſtes ðrowunge ſende to þam lande þe iſ gehaten Achaia. *V. ſ. p. 9.*

Hac in parte Codicis folia quædam errore Bibliopegi fœdiſſime tranſponuntur.

XLIV. Pag. 87. Domc. I. In Aduentu Dñi.

Incip. Thiſeſ dæges þenung ȝ ðýſſene tide mæneþ. ſpreca ymbe Godeſ to-cyme.

Hac homilia multo amplior eſt illâ, quæ ſupra memoratur, pag. 8. & ſic

Expl. We ȝecȝaþ eop þar lape þæt ȝe æfne ȝelýfon. on þone ælmihtiȝan God ſe þe alle ȝeſceafta ȝeſceop þuruh hiſ mihte. ðam ſý pulðor ȝ loſ a to populde. amen.

XLV. Domc. II. In Aduentv Dñi.

Erunt ſigna in ſole & luna. & reliq.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ awrat on þiſum dæȝþerlican Godſpelle. *Vide ſupra, pag. 8.*

XLVI. Pag. 451. Sermo In Natale Vnivs Confessoris.

Hunc ſermonem nuper rogatu venerandi Epiſcopi Athelwoldi, ſcilicet junioris, Anglice tranſtulimuſ, quem hujuſ libelli calci inſcribi fecimuſ. ne nobiſ deſit, cum ipſe habeat.

Ex quibus mihi liquet, codicem hunc olim fuiſſe ipſius Ælfrici peculium.

Vigilate ergo. & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellere uſ ræde on ðýſum Godſpelle þæt upe hælend Criſt. *Vide ſup. p. 25.*

S. 8. *Cod. membr. & antiquus, in fol. min. & craſſori, diverſis manibus exaratus, in quo continetur uberrima Collectio* Homiliarum Saxonicarum, *quas, ſaltem ſi fides adhibenda ſit Adnotationi quam nonnemo recenti manu ſcripſit,* Ælfricus Abbas tranſtulit.

Hoc Ordine in MS. *exhibentur.*

I. fol. 1. Sermo in natale Dñi.

Incip. Thæt haliȝe Godſpell be ðæne hean mebomnýſſe þirre haliȝan tide. þe nu anwearð iſ. ȝ uſ læreð þæt we þar haliȝan tið ȝebafanlice ȝ clænlice weorþian. Godeſ naman to loſe ȝ to pulðre. *Expl.* ȝ we beoð liſiȝende buton deaðe. ȝ ȝaſtlice heriaþ uneſ Drihtnes naman Hælendeſ Criſteſ. Se ðe leoſaþ ȝ rixaþ to riðan ealdre. Am.

II. fol. 7. In nat. Scī Stephani protomartyr.

Incip. We ræðaþ on ðæne bec þe iſ ȝehaten Actuſ Apoſtolorum. *Vide ſupra, pag. 9.*

III. fol. 12. In aſſumptione Scī Iohannīſ apſī.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellere Criſteſ ðýrlinȝ. ſearð on ðýſſum dæȝe. *Vide ſupra, pag. 9.*

IV. fol. 21. v. Kl. Ian. In nat. Innocentum.

Incip. Nu to dæȝ Godeſ ȝelaþunȝ ȝeond ealne ymbhwýrfe mænniaþ. *Vide ſupra, pag. 10.*

V. fol. 27. b. Kl. Ian circumciſio Dñi.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ beleac þiſ dæȝðerlice Godſpel mið ſeafum ſondum. *Vide ſupra, p. 10.*

VI. fol. 34. b. In epiphania Dñi.

Incip. Men þa leoſeſtan nu ſon ſeafum dagum ſe oſeſ næðon þiſ Godſpel. *Vide ſupra, pag. 10.*

VII. fol. 43. b. Dominica. I. poſt theophaniā domini.

Incip. Monaðlufu ȝ menȝaðlufu on þiſum bocum hu Scī Gregoriuſ ſe halȝa ſpritene ſe ðiſ ſpræc ſette ȝ ſpat. *Vide ſupra, pag. 10.*

VIII. fol. 47. Dominica. II. poſt theophaniā Dñi.

Nuptiæ factæ in chana Galileæ. & erat mater Ieſu ibi.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellere cwæð on þæne Godſpellican race. *Vide ſupra, pag. 24.*

IX. fol. 57. b. Dominica. III. poſt theophaniā.

Cum deſcendiſſet Ihs de monte ſecutæ ſunt eum turbæ multæ. & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe eadiȝa Godſpellere awrat on þiſre Godſpellican bebinȝe. *Vide ſupra, pag. 10.*

X. fol. 64. b. IIII. Nonüs. Febr. In purificatione Scæ Mariæ.

Incip. God bebead on ðæne ealdan æ. ȝ het Moyſeſ þone Hebreoȝan. *Vide ſupra, pag. 11.*

XI. fol. 73. IIII. Id. In nat. Scī Gregorii pape.

Incip. Gregoriuſ ſe halȝa Papa Engliſcne þeode Apoſtol. on þiſum anwearðum dæȝe. *V. ſ. p. 11.*

XII. fol. 81. XIII. Kl. Aprī. In natal. Scī Cuðbehti epī.

Incip. Cuðbehtuſ ſe halȝa Biſceop ſcinende on manefum ȝeearnunȝum. *Vide ſupra, pag. 11.*

XIII. fol. 90. In Natale Scī Benedicti Abbatiſ.

Incip. Benedictuſ ſe halȝa Abbud on ðiſum anwearðan dæȝe ȝewat of ðiſum deadlican life to þam ecan. *Vide ſupra, pag. 11.*

XIV. fol. 103. b. In adnuntiatione Scæ Mariæ.

Incip. Une ſe ælmihtiȝa ſcýppend ſe þe alle ȝeſceafta buton ælcon antimbre. *V. ſupra, pag. 11.*

XV. fol. 110. Dominica in ſeptuageſima.

Simile eſt regnum cœlorum homini patri familiaſ. qui exiit primo mane.

Incip. Se Hælend cwæð þæt heofonan rice wære ȝelic rumum hiredeſ-ealdre. *Vide ſupra, pag. 9.*

XVI. fol. 115. b. *Deſideratur Rubrica, quæ in aliis Codd. eſt* De Allelvia.

Incip. We ſillaþ eop ſæȝan be ðiſſere andweardan tide. *Vide ſupra, pag. 12.*

XVII. fol. 117. Dom̄ca in ſexageſima.

Cum turba plurima convenirent ad Ihm̄. & de ciſitatibus properarent ad Ihm̄. & reliq.

Incip. On rume tide þa þa micel menniu ſamod comon to ðam Hælende. *Vide ſupra, pag. 12.*

XVIII. fol. 122. b. Dominica. in quinquageſima.

Aſſumpſit Ihs. XII. diſcipulos ſuos.

Incip. Hes iſ ȝenæd on ðiſum Godſpelle þæt ſe ȝehýnðon of ðæȝ Diaconeſ muðe.

Vide ſupra, pag. 12.

XIX. fol. 128. b. Dominica in quadragessima.

Incip. Men ða leorodon. eor eallum is cuþ. þæt ðes geaplica ymbryne. *Vide supra, pag.* 12.

XX. fol. 132. b. Dominica. II. in quadragessima.

Incip. Men ða leorestan. ic cyðe eor þæt ðeo ðing synd æresta on forepeardum. *V. sup. p.* 12.

XXI. fol. 137. Dominica. III. in XL.

Incip. Ge hearað nu men ða leorodon. hu ðas halgan bec eor myngiað. *Vide supra, pag.* 12.

XXII. fol. 140. b. Dominica. IIII. in XL.

Incip. Men þa leorestan se sillað hen sprecan seapum spondum be ðam drym ðingum. *V. s. p.* 13.

XXIII. fol. 145. Dominica. V. in XL.

Incip. Men þa leorestan. us is on ælcne sæl geornlice to smeagenne 7 to hycgenne. *V. sup. p.* 13.

XXIV. fol. 150. Dominica. II. in quadragessima.

Egressus inde Ihs̄ secessit in partes Tiri & Sidonis.

Incip. Drihten Hælend ðeade mið spondū ðæra Iudeiscra þrynnysse. *Vide supra, pag.* 56.

XXV. fol. 153. Dominica quinta in quadragessima.

Incip. Theos tid sam ðirum anseandum dæge os þa halgan Eastes tide. *Vide supra, pag.* 58.

XXVI. fol. 160. Passio dn̄i. in Ramis palmarum.

Passio dn̄i nr̄i Ihū Xp̄i secdm̄ Matheum.

Incip. Men þa leorestan. þis is ures Drihtnes þrowung Hælendes Cristes æftes Matheus. *Vide supra, pag.* 13.

XXVII. fol. 166. b. Fr̄. quinta In cena Domini.

De hujus diei veneratione & de Dn̄i missa in memoria æternè Iohannes Evangelista venera - - -

Incip. Sæged on ðirum bocum be ðære anwyrðnesse ðires halgan dæges. *Vide supra, pag.* 13.

XXVIII. fol. 174. b. Fr̄. v. in Parasceuen.

Incip. Hwæt se ælmihtiga Drihten sæs symle swiðe gemyndig. *Vide supra, pag.* 13.

XXIX. fol. 186. De Sabbato scō.

Incip. Men ða leorestan. se magon hwilcum spondū sæcgan be ðære anwyrðnysse. *Vide supra, p.* 13.

XXX. fol. 196. b. Dominica in die Scā Pasce.

Incip. Oft ge gehyndon ymbe þæs Hælendes Æristr. hu he on ðysum dæge os deaðe aras. *Vide supra, pag.* 13.

XXXI. fol. 202. Dominica. I. post Pascha.

Incip. Æfter þæs Hælendes Æristre wenon his Discipuli belocene. *Vide supra, pag.* 14.

XXXII. fol. 206. b. Dominica. II. post Pascha.

Incip. This Godspel se nu gesæd sæs. cyð ðæt se Hælend cwæde be him sylfum. *Vide supra, p.* 14.

XXXIII. fol. 209. Kl̄. Mai. in natale Apostolorum Philippi et Iacobi.

Incip. Philippus se Godes Apostol se se on þirum dæge swiðode. *Vide supra, pag.* 14.

XXXIV. fol. 211. *Desideratur Rubrica, quæ in al. Cod.* MS. *est*

Passio Scī Iacobi Apostoli.

Incip. We swiðiað eac on ðissere sneolstre ofne Apostol Iacob. *Vide supra, pag.* 14.

XXXV. fol. 213. VI. Non. Kl̄. Mai. Inuentio Scē Crucis.

Incip. Men þa leorestan. nu to dæg se swiðiað sæne halgan Rode gemynd. *Vide supra, pag.* 14.

XXXVI. fol. 215. Eodē die. Passio. Alexandri. Eventi. 7 Theodoli.

Incip. On ðirum dæge þnopode Papa Alexander gehaten. *Vide supra, pag.* 14.

XXXVII. fol. 218. In Die Scō Pasce.

Incip. Men þa leorestan gelome eor is gesæd ymbe uses Hælendes Æristre. hu he on ðirum andsweardan dæge æftē his ðrowunge. mihtlice of deaðe aras.

Expl. He us gelæde to his liwendan fæder. se hine sealde. for unum synnum to deaðe. Si him suldon 7 los sæne selsæde. on ealra sorulda sorulð AMEN.

XXXVIII. fol. 226. Itē alia de Scō Pasce.

Incip. Hit is swiðe gedafenlic. þæt ge on ðirum Drihtlicum æristre. sume laplice sond æt eorsum lanepū gehynon. Lucas se godspellere awrat on cristes bec. þæt on þirum Eastenlicum dæge.

Expl. Drihten gelæste þam hinedes Hlaforde. þæt þæt he on his Godspelle gecwæð. se se undernseh ðænne lytlinc on minum naman he undernsehð me sylfne. Sy los 7 suldon a þā sel sylfendan hælende. AMEN.

XXXIX. fol. 228. b. Alia de Scā Pasce.

Incip. Gelome eteodde ure Drihten hine sylfne his Leorning-cnihtum æftes his æristre. 7 mid him ðigde lichamlice bigleoson. and hi mid his lafe getynde.

Expl. 7 þæt ne beo næfre ðurh done lasan deofol abræced. þæt se mid leohte ures geleafan. 7 godum geanungum to ðam ecum life becumon moton. AMEN.

XL. fol. 231. b. In natale Scō rum. Martyrum.

Cum audieritis prælia & seditiones nolite terreri. & reliqua.

Incip. Se Hælend sonsæde his leorning-cnihtum ðires midan eandes sæcedny sa. *V. supra, p.* 7.

XLI. fol. 236. b. In natale unius Confessoris.

Homo quidam peregre proficiscens uocauit seruos suos & tradidit illis bona sua. & reliq.

Incip. Ure Drihten sæde þis bigspel his Leorning-cnihtum. He cwæð þæt sum mice mann solde sanan. *Vide supra, pag.* 7.

XLII. fol. 242. In natale Scā rum Virginum.

Simile est regnum cœlorum decem Virginibus quæ accipientes lampadas suas exierunt obviam sponso & sponsæ. & reliq.

Incip. Se Hælend sæde gelomlice bigspel behwilcum ðingum his leorningcnihtum. *Vide supra, pag.* 7. *Truncata est hæc homilia post verba sequentia* þæt godspel belicð ðus. sacias eornostlice sonsan þe

þe ȝenýco þone dæȝ ne ða tíd. Nat nan man þýrſepe populde ȝeendunȝe. ne ſuꝑðon hiꝛ ----

XLIII. fol. 248. In aſcenſione Domini.

Incip. Lucaſ ꝛe Godſpellepe uſ monade on þiſſepe Piſtol-pædinȝe. þuſ cpeþende. *Vide ſupra, p. 3.*

XLIV. fol. 253. b. In die Pentecoſten.

Incip. Fꝛam þam halȝan Eaſteꝛlican dæȝe. ſýnd ȝecealde ꝛiſtiȝ daȝa to ðiſum dæȝe. *V. ſup. p. 3.*

XLV. fol. 259. b. Domc̄. I. poſt octaȝaſ Pentecoſten.

Homo quidam erat diveſ & induebatur purpura. & reliqua.

Incip. Se pealdenda Dnihc̄. ſæde þiſ biȝſpell hiꝛ ȝingꝛum. *Vide ſupra, pag. 3.*

XLV. fol. 263. b. Domc̄. II. poſt octaȝaſ Pentecoſten

Homo quidam fecit cenam magnam & reliq.

Incip. Se Hælend ſæde þiſ biȝſpell hiꝛ Leoꝛnincniht um. ⁊ cpæð. *Vide ſupra, pag. 3.*

XLVI. fol. 266. Alia Nanꝛatio de Euanȝelii textu.

Incip. Mín ȝeꝛoðꝛa. ꝛe pillaþ ꝛume Cꝛiſteſ ꝛinda (ꝛumðꝛa) eoꝛ ȝeneccan. *Vide ſupra, pag. 3.*

XLVII. fol. 267. b. VIII. Kl̄. Ivlii. natiꝛitaſ Scī Iohannis Baptiſtæ.

Incip. Se ȝoðſpellepe Lucaſ aꝛnat on Cꝛiſteſ-bec. be acennednýſſe Iohanneſ. *Vide ſupra, pag. 4.*

XLVIII. fol. 273. III. Kl̄. Ivl̄. In natale. Scī Petꝛi Apoſtoli.

Incip. Lucaſ ꝛe Godſpellepe uſ ſæde on ðiſſepe Piſtol-pædinȝe (þæt) Heꝛodeſ Cýninȝ-polde æfteꝛ Cꝛiſteſ upꝛiſiȝe heoꝛonum. *V. ſupra, p. 4.*

XLIX. fol. 274. b. Item alia de Petro.

Incip. Matheuſ ꝛe Godſpellepe aꝛnat on Cꝛiſteſ-bec hu ꝛe halȝa Petꝛuſ eode up on ðæne ſæ mid cꝛiſt. *Vide ſupra, pag. 4.*

L. fol. 278. b. III. Kl̄. Ivl̄. in natale Scī Petꝛi Apoſtoli Hoc eſt Euanȝelium.

Venit Ihs̄ in partes Ceſaꝛē Philippi. & reliq.

Incip. Matheuſ ꝛe Godſpellepe aꝛnat on þæne ȝodſpellican ȝeſetnýſſe. *Vide ſupra, pag. 4.*

LI. fol. 281. Paſſio Apoſtoloꝛum Petꝛi ⁊ Pauli.

Incip. We pillaþ æfteꝛ ðiſum Godſpelle eoꝛ ȝeneccan þæꝛa Apoſtola ðꝛohtnunȝa. *V. ſup. p. 4.*

LII. fol. 286. II. kl̄. Iul̄. In natale. Scī. Pauli Aplī.

Incip. Godeſ ȝelaþunȝ ꝛuꝛðaþ þiꝛne dæȝ þam mæꝛan Apoſtole Paule to ꝛuꝛðmýnte. *V. ſup. p. 4.*

LIII. fol. 291. b. Paſſio. Natale. Sancti. Iacobi. Apoſtoli.

Incip. On þiꝛum dæȝe ꝛe ꝛunþiaþ on unum loꝛ-ꝛanȝum. and on ꝛneolꝛe ðone mæꝛan apl. Iacob. *Vide ſupra, pag. 5.*

LIV. fol. 295. De quaꝛtä Euuanȝeliiſtäꝛ. Matheuſ. Maꝛcuſ. Lucaſ. Iohaneſ.

Incip. Maꝛcuſ ꝛe Godſpellepe be Godeſ ðihte ſoꝛ to Eȝýꝛca lande. ⁊ þæꝛ læꝛde þæt ꝛolc. and to ſulluhte ȝebiȝde. ꝛnam þam ꝛulan Hæþenſcýpe. he ꝛende þa ȝeond þæt Eȝýꝛciſce land ꝛaꝛende Godeſ ꝛæd.

Expl. We endiaþ þuſ ðaſ ȝeſetnýſſe hen. (⁊ ſý þam pel pillendan hælende. a pulðon ⁊ loſ butan ælcum ende on ecnýſſe. Amen)

Nonnullis in Codd. hæc Homilia in duas dividitur partes.

LV. fol. 298. b. XIII. Kl̄. Feb̄. Passio. Scī. Sebastiani Martyꝛ̄.

Incip. Sebaſtianuſ hatte ꝛum haliȝ Godeſ ðeȝen. ſe pæſ lange on lape on Mediolanabýꝛiȝ. ⁊ peaꝛþ ȝefullod mid ꝛullum ȝeleaꝛan.

Expl. ⁊ mid ȝeoꝛnfulnýſſum. hine bebýꝛiȝde. þam ælmihtiȝan to pulðie. ſe þe ȝepealt ealle þinȝ. nixiȝende. a a on ecnýſſe eceſ pulðeſ cýninȝ. Amen.

LVI. fol. 306. b. Dominica In Quadragessimö. III.

Ductuſ eſt Ihs̄. in deſertum à ſpiritu. & reliqua.

Incip. Ic polde eoꝛ tꝛahtnian. þiſ Godſpel þe man nu beꝛoꝛan eoꝛ næðde. *Vide ſupra, pag. 31.*

LVII. fol. 311. b. Incipit De fnitentia. In Quadragessima.

Incip. Læꝛedum mannum iſ to ꝛitanne. þæt ælc man býþ ȝefullod on naman þæꝛe halȝan þꝛýnýſſe. ⁊ he ne mot na beon eft ȝefullod.

Expl. ðe he uſ æfne ȝecýðde. ðam heoꝛonlican cýninȝe. ſý loꝛ ſe lýfað ⁊ ꝛixað in ealna. ꝛopulda populda a butan ende on ecnýſſe. Amen.

LVIII. fol. 316. Dominica. III. in quadꝛageſ̄.

Erat Ihs̄ eïciens demonium. & illud erat mutum. & reliqua.

Incip On þæꝛe mæꝛꝛan tíde þe ꝛe milðheoꝛta Hælend ꝛunode mid mannum. *Vide ſupra, pag. 31.*

LIX. fol. 321. b. De Scō. Bartholomeo.

Incip. Wýnd ꝛꝛitenaꝛ ꝛecȝað. þæt þný Leoðꝛcipaꝛ ꝛind ȝehatene. *Vide ſupra, pag. 17, ubi alia ſcr-nitur Concluſio.*

Fin. Hit ȝelamp þa æfteꝛ þæꝛe hadunȝe þuꝛh Godeſ ȝiſe. þæt he ꝛoꝛhte ꝛeola tacna on Godeſ naman ðuꝛh hiꝛ ȝeleaꝛan. ⁊ ðuꝛh ꝛunode. xx ȝeaꝛa on þa biſcoꝛðome. ⁊ on ȝoðꝛe ðꝛohtnunȝa. ⁊ mid ꝛulfremedum ȝeðinȝðū ȝepat to ðꝛihtne. þa iſ ꝛuꝛðmýnt. ⁊ pulðon a on ꝛopulde. Amen.

LX. fol. 328. Kl̄. Avgvsttüs Passio Scō-rvm Machabeorvm. (*manu Normanno-Saxonica.*)

Incip. Æfteꝛ ðam ðe Alexandeꝛ ꝛe eȝefulla Cýninȝ todælde hiꝛ ꝛice hiꝛ ðeoꝛlinȝum ȝehþýlcum on hiꝛ ꝛoꝛðꝛiþe. ⁊ heoꝛen ȝon to ꝛice. ȝehþýlc on hiꝛ healfe.

Incip. ⁊ ſþa oft ſþa hio ȝebuȝon ꝛnam hiꝛ biȝ-ȝencȝum ahþan. þonne ꝛuþþon hio ȝeꝛcýnde and ſpiðe ȝepitnode. Sý pulðon ⁊ loſ þam pelpillendan ȝode a on ecneſſe, ⁊ ſe cpeðað. am.

Notandum, quod in al. Cod. hæc Homilia (potiſſimam partem ex lib. Machabeorum *deſumpta) in duas dividitur partes.*

LXI. fol. 341. b. De Tribvs Ordinibvs

Incip. Iſ ſþa ðeah to ꝛitenne þæt on ðiſſepe peoꝛpulde ꝛind þneo enðbýðneſſe. *V. ſupra, p. 37.*

LXII. fol. 342. b. III. Idvs Agvs̄. Passio Scī Lavrentii Mar̄.

Incip. On Deciuſ dæȝe þæꝛ hneopan Caſepeſ. *Vide ſupra, pag. 16.*

LXIII. fol. 350. In assumptione Scæ Mariæ virginis.

Incip. Men þa leorestan. gehýrað nu hwæt hen segð on þyssum bocum be ðære halgan sæmnan Scæ Mariam hu be hire on ðar tid gesohten wæs.
Expl. ðu gesettest ealle ðine Apostolas to minre byrgenne. ⁊ ic bletsige ðinne ðonne halgan ðe sunað in ealra worolda woruld. Amen.

LXIV. fol. 353. *Deest Rubrica.*

Et post hæc vocavit Scā Maria omnes apostolas in cubiculo suo & ostendit illis omne indumentum.

Incip. Ond þa æfter þon ða cegde seo halige Maria to eallum ðam Apostolum on hire hiredscipe. ⁊ him æteowde ealne hire gegyrelean ðe heo wolde æt hire byrgenne habban.

Definit cum Paraphrasi Hymni vulgo dicti Magnificat, *& postremo his verbis*

Expl. ac uton we biddan þa wemnan Scā Mariam þæt heo us sie mild ðingere wiþ unre Drihten Hælendne Crist. ⁊ wearder wæder. ⁊ eces wuldres to ðæm us gesultmige ure Drihten. Amen.

LXV. fol. 360. iii. Kl. Octb. Dedicatio ecclesiæ Scī Michaelis Archangeli.

Incip. Manegum is cuð seo halige stow scē Michaheles. *Vide supra, pag.* 24.

LXVI. fol. 367. Exameron sive initium creaturæ. (*Titulus neoterici.*)

Incip. An anginn is ealra ðinga ðætte is Godælmihtig. *Vide supra, pag.* 1.

LXVII. fol. 374. b. De Sancto Iohanne.

Incip. Scs Iohs gereah oferr gangege swilce hit land wære. þa genam hine se Engel. ⁊ gebohte hine to Papadisum þæt is neoxna-wange.
Expl. Crist us geneðe. þæt we on ýnne wunian moton. Se þe leofað ⁊ rixað worðlice. mid fæder. ⁊ sunu. ⁊ mid þam halgan gaste. a buton ende. Amen.

fol. 377. b. *Hymni aliquot de* S. Guthlacan.

LXVIII. fol. 378. iii. Idus Novēb Depossō Scī Martini Epi.

Incip. Martinus se wuldorfulla godes andettere wæs acenned of æðel-bocenum magum. on ðam eande ðe is gehaten Pannonia. on þære byrig ðe is gecweden Sabaria.
Expl. Ne magon we awritan ealle his wundra on þyssum forcan crise mid cuðum gerecnde ac we willað wæcnan hu se worðfulla gewat. *Immediate sequitur alia Narratio* De Obitv Eius. *quæ in aliis Codd. cum superiori conjungitur.*

LXIX. fol. 384. *Incip.* Martinus se eadiga wiste his geendunge gesýhne. æn he ferde fram eallum fræcednyssum hiredes lænan lifes to his leofan Drihtne.
Expl. Uton hine biddan þæt he us hingie to ðam lifwendan Gode þe he on life gecwemde. Sý ó þam a wuldor on ecere worulde þe leofað ⁊ rixað ðuph hine sylfne God. Amen.

Excusatio Dictantis,
quam supra videsis, pag. 6.

LXX. fol. 385. b. *Incip.* Fela fægene Godspell we forlætað.

LXXI. fol. 386. Sancte Andreae.

Incip. Hen rixað þæt æfter þam þe Drihten Hælend Crist to heofonum astah. þæt þa Apostoli wæron æt somne. and hie rendon hlot him betwonum.
Expl. ⁊ hie cwædon. an is Drihten God. se is Hælend Crist. ⁊ se halga Gast. þam is wuldor. and gerealð. on þære halgan þrýnnysse. þuph ealra worulda woruld sothlice a buton ende. Amhn.

S. 9. *Cod. membr. in Quarto, paulo post conquisitionem Angliæ (ut videtur) scriptus, in quo continetur* Collectio Homiliarum Saxonicarum, *hoc ordine.*

I. Pag. 11. Hen segð hu une Drihten gesceop heofonan ⁊ eorðan ⁊ ealle gesceafta.

Init. In principio creavit Deus cœlum & terram. þæt his on engliscc. God ælmihtig gesceop æresst on angynne heofonan ⁊ eorþan. Hen se mazon gehýron. þæt heofon næs na æn þam se se ælmihtiga ýrhta hi geworhte on angynne.
Fin. On ðære ecean blisse mid unum Hælende Crist sya sya he us behaten hæfð. Se þe leofað ⁊ rixað mid leofan fæder. ⁊ þam halgan gaste. on anre godcundnesse. ana woð scyppend ealra hinga. Amen.

II. Pag. 22. Dominica Prima De Adventv Dni.

Incip. Thýses dæges þenung ⁊ bisene tiðe mefð sprecað ymbe Cristes mæsse. *Vide supra, p.* 8.

III. Pag. 26. Domc. ii. De Aduentv Dni.

Incip. Se Godspelle Lucas awrat on ðisum dæghelican Godspelle. *Vide supra, pag.* 8.

IV. Pag. 33. Domc. iii. Vel Qvando Uolueris.

Incip. Se Apostol Paulus ealra ðeoda lareop. manode þa Cristenan ðe he sýlf. *Vid. supra, p.* 36.

V. Pag. 40. Domc. iiii. vel Qndo Volueris.

Incip. Gehadedum mannum is sprǽce micclum bebeden fram Gode sylfum. þæt hi gelomlice sceolon þæt læwede folc. ⁊ þæt ungelæredre mynegian. ⁊ lænan þæt hi geornlice to gode. ⁊ to hiz halgum gebugan.
Expl. Se bið sprǽce gesælig. þe hit sile underniman. ⁊ wel gehealdan. God us ealle getýmme. ⁊ gestrangige to ure agenre ðearfe sya hit silla si. a worulde. Amen.

VI. Pag. 43. De Nativitate Dni Nri Iesu Xpi.

Incip. We willað to þrimmincge eowerer gelæran. eow gecneccan ðær Hælendes acennednesse. *Vide supra, pag.* 19.

VII. De Scō Stephano Protomār.

Incip. We wæðað on þære bec þe is gehaten Actus Apostolorum þæt þa Apostolas. *V. supra, p.* 9.

VIII. Pag. 57. De Sancto Iohanne Evangelista.

Incip. Iohannes se Godspellere Cristes dýrling wearð on þyssum dæge to heofonan sticed. *Vide supra, p.* 9.

IX. Pag. 66. Domc. ii. Be There Halgan Clænnysse.

Incip. Une Hælend Crist sýðde þæt he lufode ða halgan

halȝan Clænneſſe on hiſ þeoꝛū. ſputelice ða þa he mæden-man hī to meden ȝeceaſ. and he ſýlf leoſode butan eallum ſýnnū on þæm ylcan clænneſſe þe he com to mannum.

Expl. ⁊ ſſa biꝺ æſſne oþ ðiſſene ꝑonulꝺe ȝeenꝺunȝe. þæt þa clænheoꝛtan on Cꝛiſtes luſe þeonꝺe beoꝺ on halȝum ȝeðinȝþum oþ þæt hi be cumon to Cꝛiſte ſýlfum þam ſi ꝑulꝺon to ꝑonulꝺe. Amen. *Hæc Homilia eſt pars Poſterior Epiſtolæ Ælfrici ad Sigeferthum.*

X. Pag. 72. Dom̄. iii. Et Quando uolueris. Be Heofon-Warum. And Be Hel-Warum.

Incip. Men þa leoſeſtan. ute ȝehýꝛan hen Godes ꝑonꝺ ⁊ ȝelýfan on unne Gud. ſe þe ȝelýfan ſile. he biꝺ ȝehealꝺen on heoꝛonan. ⁊ ute ȝemunan þæt ꝑe ſculan ealle ꝺeaꝺe beon.

Expl. Ealſſa þæteꝛ aꝺꝑæꝛceꝺ ſýn. Spa mæȝ ſeo ælmeſſe aꝺꝑæſtan þa ſýnna. Sýllan ꝑe upe ælmeſtan þu heoꝛtlice ſoꝛ unum ſýnnum on Godes naman. he uſ ſýlliꝺ ece liſ on heoꝛonum abutan ende. amen.

XI. Pag. 73. Dom̄. iiii. Et q̄do Uolueris. Be unum ðnihtene.

Incip. Men ða leoſeſtan upe Dnihten ælmihtiȝ Gob uſ ſingalice mýneȝaꝺ þuꝑh hiſ halȝan bec mið þam ȝaſtlicum ꝑonꝺum ðe he ſýlf mið hiſ muꝺe bebeaꝺ.

Expl. Ac biꝺꝺan ꝑe upne Dnihten mið halȝum ȝebeꝺum. ⁊ mið ælmeſſan þæt he uſ ȝehealꝺe on heoꝛonan ꝑice þan he leoꝑaꝺ ⁊ ꝑixaꝺ. a ꝑonulꝺa ꝑopulꝺ abucan ende. amen.

XII. Pag. 78. Dom c̄. v. aut. quando uolueris. Be uerbis ðomini.

Incip. Men þa leoſeſtan. utan ȝeþencan ȝeonne on une ȝeþance. ⁊ þæt ſæſte healꝺan hu Scs̄ Iacobuſ Cꝛiſtes þeȝn ſæꝺe. hu ꝑe Hælenꝺ cꝑæꝺ to ſumū peleȝum þa he hine hæſꝺe mið plence.

Expl. ꝑe ſýnꝺon þýꝺen ȝehaten. ȝiſ ꝑe ſýlla. and ȝelaꝺꝺe to þa halȝan hame. ⁊ to þam cýnelican ſniꝺſcole. ðæn Dnihten ſunaꝺ ⁊ ſixaꝺ mið ealum halȝum ſaylum. a butan ende on ecneſſe. am̄.

XIII. Pag. 83. Dom c̄. In Septvagesima.

Incip. Dnihten ſæꝺe þiſ biȝſpel hiſ Leonninȝcnihtum þuſ cꝑeðende. Simile eſt regnum cœlorum. homini patri familias qui exiit primo mane conducere operarios in vineam ſuam & reliqua. Se hælenꝺ cꝑæꝺ þæt heoꝛonan ꝑice þæſ ȝelice ſumum hiꝑeꝺeſ ealðne. *Vide ſupra, pag. 9.*

XIV. Pag. 90. De Allelvia.

Incip. We ꝑillaꝺ eoꝛ ꝛectan be ðiſſene anꝺꝛeanꝺan tiꝺe. hꝑi ſeo haliȝe ȝelaꝺunȝ. *Vide ſupra, p. 12.*

XV. Pag. 91. Dominica in Sextāgeſima.

Cum turba plurima convenirent ad Ieſum. & de civitatibuſ properarent ad eum dixit per ſimilitudinem. Exiit qui ſeminat ſeminare ſemen ſuum. & reliqua.

Incip. On ſumeꝑe tiꝺe ða þa micel menu ſamoꝺ. com to þam Hælenꝺe. *Vide ſupra, pag. 12.*

XVI. Pag. 97. Dominica in quinquageſima.

Aſſumſit Ihc̄ duodecim diſcipulos ſuos ſecreto & ait illis.

Incip. Heꝑ iſ ȝenæꝺ on ðiſum Godſpelle ꝑe ꝑe nu ȝehýꝺon oꝼ þeꝛ Diaconeſ muþe. *V. ſup. p. 12.*

XVII. Pag. 104. Lar-Spel. In Capite Ieivnii.

Incip. On ðiſſene ꝑucan on Wodneſ-dæȝ ſſa ſe ſýlfe ꝑiꝺon iſ Caput ieiunii. þæt iſ on Engliſc Heaꝑod Lenȝtenes-ſæſtenes. We etaꝺ on ðam Sunnan-dagū. on undeꝛn. ⁊ on æꝑen.

Expl. hu mæȝ nu manna eaðmoꝺnýſſe beon mýcel ȝeþuht togeaneſ hiſ eaðmoꝺnýſſe ðe iſ ælmihti God. ſi him a ꝑulꝺon on ecnýſſe. Amen. We ꝛæꝺon nu ðiſ Spell ſoꝛ þā ðe hen beoꝺ leoꝛ manna on Wodneſ-dæȝ. ⁊ eoꝛ ȝeþýnaꝺ þæt ȝe beon ȝeſcniſene on ðýſſene ꝑucan. oꝺꝺe hunu on ðæne oþne.

XVIII. Pag. 112. Dom̄. i. In quadragesima.

Ductuſ eſt Ihs̄ in deſertum & reliq.

Incip. Ic ꝑolꝺ eoꝛ tꝛahtnian þiſ Godſpell ðe man nu beꝼoꝛan eoꝛ ꝛæꝺde. *Vide ſupra, pag. 31.*

XIX. P. 120. Fr̄. ii. Evangeliū. Cū Veneꝛit.

Incip. Men þa leoꝼoꝛton. eoꝛ eallum iſ cuð þæt ðeſ ȝeaꝛlica Ymbꝛýne. *Vide ſupra, pag. 12.*

XX. Pag. 125. Dom̄. ii. In quadrageſima.

Egreſſus in die Ihs̄. ſeceſſit in partes Tyri & Sidonis. & reliqua.

Incip. Dnihten Hælenꝺ ðneaꝺe mið ꝑonꝺum þæꝛa Iuꝺeiſcꝛa manna þꝛýꝛnýſſe. *Vide ſupra, pag.*

XXI. Pag. 129. Dom̄. iii. In quadrageſima.

Erat Ihs̄ eicienſ demonium. & reliqua.

Incip. On þæne mæꝛan tiꝺe. ðe ꝛe milðheoꝛtca Hælenꝺ ꝑunoꝺe mið mannū. *Vide ſupra, pag. 31.*

XXII. Pag. 137. Dom̄. iiii. quadragesī.

Abiit Ihs̄ tranſ mare Galileæ. & reliq.

Incip. Se Hælenꝺe ſenꝺe oꝼeꝛ þa Galileiſcean ſæ. *Vide ſupra, pag. 32.*

XXIII. Pag. 142. Dom̄. v. In quadrageſima.

Incip. Theoꝛ tiꝺ ſnam þiſum anꝺꝛeanꝺum ðæȝe oþ þa halȝan Eaſteꝛ-tiꝺe. *Vide ſupra, pag.*

XXIV. Pag. 151. Fr̄. vi. Ante Ramos Palmarum.

Collegerunt pontifices & Phariſæi concilium & dicebant. Quid faciemus quia hic homo multa ſigna facit? & reliqua.

Incip. Thæt haliȝe Godſpel ꝑe ȝe ȝehýnꝺon un ꝛæꝺon. *Vide ſupra, pag.*

XXV. Pag. 155. Dom̄. In Die Ramis Palmarvm.

Incip. Cꝛiſtes ðꝛoꝑunȝ ꝛæſ ȝenæꝺ nu beꝼoꝛan uſ. *Vide ſupra, pag. 19.*

XXVI. P. 163. Fr̄. ii. De Passione ðomini.

Incip. Dnihtenes ðꝛoꝑunȝe ꝑe ꝑillaꝺ eoꝛ ȝeðaſenlice ꝛectan. on Engliſcum ȝeſeonde. *V. ſ. p. 32.*

XXVII. Pag. 174. Fr̄. v. In Cena Domini.

Incip. Seȝeꝺ on þiſum bocum be ꝛæꝑe anꝑuꝑneſſe ðiſeſ halȝan ðæȝeſ. *Vide ſupra, pag. 13.*

XXVIII. P. 184. SERMO DE SACRIFICIO IN DIE PASCHÆ.

Incip. Men þa leofertan. Gelome eop is gered embe uper hælendes æriste.

Pag. 180. *Folium excisum est, quod continebat (ut videtur) partem posteriorem hujusce homiliæ, & priorem sequentis, in illud fortasse;* Ego sum pastor bonus. *quæ sic*

XXIX. *Expl.* ⁊ uton habban geleafan on done liffiendan Godhiht. ⁊ hope lufe. forðe mihtfullnesse. ⁊ mildheortnesse. ⁊ ælmesdæda. ⁊ manþwærnesse. þæt us se goda hyrde Hælend Crist to his halgum gefadenige into heofonan rice fra fra he ðam halgum behet þe hine lufiað. ðam sy wuldor ⁊ los on ealna woruldra woruld a butan ende.

XXX. P. 198. SERMO IN LETANIA MAIORI.

Incip. Thas dagas synd gehate Letaniæ. þæt synd Gebed-dagas. *Vide supra, pag.* 1.

XXXI. P. 205. Fr. II. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men ða leofestan. us is swiðe neod ðearf. þæt we gehyhton rumne dæl þysses gastlican Gerihtes. ðe hep us forð læreð ⁊ manað to ure Sawle ðearfe.

Expl. Broðor mine. þysum we magon geeadnian þæt we moton lystan. and on blisse beon mid Drihten sylfum. ⁊ mid his ðam halgum on heofonan rice. ðam þe leofað ⁊ rixað on ealna worulda woruld a butan ende. AMEN.

XXXII. Pag. 213. EODEM DIE DOMC.

Incip. Se Hælend Crist sæde ðan he to þysum life com. ⁊ mann pearð gefeaxen. *Vide supra, pag.* 2.

XXXIII. Pag. 221. FERIA III. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men ða leofestan. we gehyndon for hoft fecgan be þam æðelan to-cyme ures Drihtnes. hu he him on ðas worulde wingan ongan.

Expl. ⁊ to ðam upplican fryð-stole ðæm Drihten Crist sunað ⁊ rixað mid eallum halgum saplum. ⁊ mid his ðam gecorenum on ealna worulda woruld a butan ende. Amen.

XXXIV. Pag. 230. EODEM DIE. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cristen mann sceal æfter rihte cunnan. *Vide supra, pag.* 2.

Notandum, quod, finem versus, quinque folia recenti manu exarantur.

S. 10. *Cod. membr. in Octavo grandiori, circa tempora Wilhelmi I Anglorum Regis nitide scriptus, in quo continetur*

Gregorii Magni Papæ Dialogorum libri 4. *Saxonicè.*

S. 11. *Cod. membr. & antiquus, in fol. min. partim Saxonicè partim Latine scriptus, diversis temporibus, diversis manibus. In quo continentur*

I. Annales Saxonici, (*sive* Chronicon Saxonicum) Ecclesiæ Christi Cantuariæ, *circa annum Domini* 891. *exarati; nam ad hunc ann. omnia una eadem antiqua manu, Ælfredi Regis temporibus satis convenienti, scribuntur. Ab Ann.* 891, *usque ad Ann.* 924, *Res Gestæ aliis quibusdam manibus æque antiquis exaratæ traduntur. Ab Anno* 924 *usque ad Ann.* 1075, *continuatur Chronicon diversis manibus scriptum. Quod ostendit hunc Codicem esse Autographon, nequaquam ad aliorum Codicum fidem descriptum.*

Pag. 63. *Res gestæ à* Lanfranco *Archiepiscopo, ab Adventu ejus in Angliam, usque ad mortem ejus, Latine. Hæc omnia publici juris fecit vir doctissimus* Abrahamus Whelocus *ad calcem suæ Editionis Hist. Eccl. Bedæ. Cantab.* 1643.

II. Leges Ælfredi Regis, *quibus recitantur etiam* Leges Inæ Regis West-Saxonum, *Saxonicè, manu æque antiqua ac Annales Saxonici scriptæ.*

Nomina Pontificum Romanæ urbis, Archiepiscoporum Dorouernensis Eccl., Episcorum Hrofensis eccl., Orientalium Saxonum, Australium Saxonum, Occidentalium Saxonum, Scireburnensis Eccl., Wiltunensis Eccl., Cirrensis Eccl., Eboracensis Eccl., Lindisfarnensis Eccl., *quæ omnia etiam ni fallor habentur apud Whelocum.*

Sequuntur quædam (ex Beda) de Theodoro Archiepiscopo Cant. Northanhymbrorum provinciam visitante, episcopos ordinante, in Synodo præsidente, & alia primatis Anglorum officia administrante, vel eo tempore quo ecclesiæ Eboracensis & Dunelmensis suos habuerunt Episcopos, Bosam scilicet & Cuthbertum.

III. *Hæc excipit Tractatus Latinè, Saxonicis Antiquioribus & (ut ita dicam) cursoris & obscurioribus Literis, scriptus: in eo autem continentur* Sedulii Presbyteri *Hymni de Christo, cum Vaticiniis ejusdem.*

S. 12. *Cod. membr. in fol. min. circiter tempus conquisitionis Angliæ scriptus, ac olim Exoniensis Ecclesiæ peculium, in quo, habetur collectio (ut ita dicam)* Canonum Ecclesiasticorum, *Latinè & Saxonicè, cui præmittitur hæc quæ sequitur Præfatio Latine.*

Pag. I. Si trecentorum decem & octo reliquorum sanctorum Patrum Canonum auctoritas inviolata semper duraret, & Episcopus atque Clerus sedm eorum rectitudinis normam viverent. superfluum videretur à nobis exiguis super hanc rem tam ordinate dispositam, aliquid novi retractare aut dicere. Sed dum pastorum subditorumque negligentia, ex his temporibus nimiu crevit, quid aliud agendum nobis est, qui in tam gravi discrimine venimus, nisi ut quantum possumus, si non quantum debemus, ad rectitudinis lineam Deo inspirante Clerum nrm reducamus? Igitur divino fulti auxilio. adgredimur parvu *Decretulum* facere. per quod se clerus ab *inlicitis* [l. *inlicitis*] coerceat & otiosa deponat. male diu longeque usurpata derelinquat. illius videlicet amore, qui nos si emendemus in melius suo sco & pretioso nos redemit sanguine. Vigilanti ergo studio institutionis formam colligere stedeamus, in qua plane contineatur. qualiter Prælati vivere, & subjectos regere, & in dei servitio constringere & bene operantes & ad meliora prouocare protervos. & neglegentes debeant corripere. quatinus formula hac vivendi inspectat. & Deo sibi adjutorium præbente. humiliter susceptа & efficaciter impleta cum bonorum operum lampadibus venienti sponso apparere atque ejus thalamum ingredi mereantur. Quia nec infelix potest judicari, cui contigerit qualemcunque partem in paradisum habere, sed illic ibidem sors datur qui in tantum possunt, per vitæ meritum, ad hoc in hujus temporis curriculo dum licet, currere festinent.

Eadem Præfatio olim sequebatur Saxonicè, folio autem uno abscisso, deest pars posterior, cum Capitulis sive Rubricis Canonum 30 *prioribus. Capitula vero Saxonica,*

xonica, ut melius à Philo-Saxonibus conferantur cum Capitulis Verſionis Saxonicæ Regulæ S. Benedicti, hic in medium proferre placuit.

1. Be eaðmodnyſſe. p. 12.
2. Be Preoſta endebyrdnyſſe. p. 14.
3. Be ðam þæt man ſcyle gerceadpiſnyſſe habban on Preoſta gadrunga. p. 16.
4. Ba þam þæt Preoſtas on heora gerepnæbene. ne ſculan naþen nane gyrnan ne habban oferſlopneſſa ac neod behoſe ðinc. p. 18.
5. Be ðam þæt on Preoſta gerepnæbene ealle gelice onfon ætes ⁊ dæteſ. p. 20.
6. Be þam gemete ætes ⁊ dpince. þ. 23.
7. Be cyncenan ſuchenu. p. 25.
8. Be þam Æncebiacone. ⁊ ðam Pnauoſte. p. 27.
9. Be ðam Honbene. p. 29.
10. Be þam Geatpeande. p. 31.
11. Be þam þæt man geonnlice tymme þa Clauſtpu þæp þa Preoſtas inne ſlapað. p. 32.
12. Be ðam þæt þa Preoſtas ſceolon cpiðan oðde don ðonne hi of bedd apiſað. p. 35.
13. Be þam godcundan þeodome in niht. p. 37.
14. Be gerynnerſe haligna pæccena. p. 39.
15. Be Dæghed-rangum. p. 40.
16. Be pnim-rangum. p. 43.
17. Be heora handa peonce bæghpamlice. þ. 45.
18. Be þrym tidum þæt bæged. p. 45.
19. Be Æfen-tide. p. 46.
20. Be Niht-range. p. 47.
21. Be ðæne Spigan ærtep Niht-range. p. 48.
22. Be þam þæt Preoſtas heona tid-rangas æfæſtlice began. p. 49.
23. Be þæt Sealm-ſanged geonnfulnyſſe. p. 50.
24. Be ðam ðæt hy na pnuclice on Cyncan ne ſtunban. p. 51.
25. Be ðam þe ſceolon ranænde beon. p. 52.
26. Be þam þe on litlum gyltum agyltað. p. 53.
27. Be þam heaſod gyltum. p. 54.
28. Be þæne fneſnunge þæt þe hneoſſeð heaſod gylt.
29. Be andyttgyſſum. p. 57.
30. Be ðam hu man ſcyle Andytnyſſe ondenſon. ⁊ Dædbote tæcan. p. 60.
31. Be amanſumunge gylta. p. 63.
32. Be Lencgtenes gehealdſumnyſſe. p. 64.
33. Be tidum on ðam Preoſtas ſceolon etan æne oðde tupa. p. 66.
34. Be Haligna fneolſe. p. 68.
35. Be þa þæt nan ne gebyrſtlæce oðepne to beatanne. ne to amanſumigenne. p. 69.
66. Be þam þæt on Preoſt hynebe nan ne gefniſtlæce oðepne mid poh to pepgenne. p. 70.
37. Be þam godan æfeſte þe Godes þeopas hi betenan ſceolon habban. p. 71.
38. Be geocum Preoſtum. p. 72.
39. Be Preoſta gynlan ⁊ heora gerecy. p. 74.
40. Be ælmeſſena næme. p. 75.
41. Be þam gemete þe Meſſe-Preoſtas ælmeſſan numan magan. p. 75.
42. Be ðam gymene þe Preoſtas ſculon habban in þam folce þe him betæht bið. p. 76.
43. Be ða hpilcu hpæþen man ſcyle betæcan ðæna ælmer manna bylyfne. p. 78.
44. Be þa Pnauoſtum. p. 80.
45. Be ðam þe pnixl ealdondomes on gerepnæbene habban ſceolon. p. 82.
46. Be cildpa fœſtne ⁊ heondpedene. p. 84.
47. Be ðam þæt ealle Preoſtas to Niht-range cumon. p. 86.
48. Be þa Sangepum. p. 88.
49. Be þam þe on Cyncan ſceolon næban and ſingan. p. 90.
50. Be þam gemete þæne ſteope. p. 95.
51. Be ðam þæt Preoſtas Munuca culan ne pinon. p. 101.
52. Be ðæne gerceadpiſnyſſe on gyrelan þæt Preoſtes hneafes. p. 103.
53. Be ða þæt þa ealdas ſceolon tpifealdne fodan hyna under ðeoddum don. p. 106.
54. Be ðam þæt Preoſtas gehohtſcipe næbbe pið fnembe pif. p. 109.
55. Be ða Preoſtum þe ne punaþ on heora behate. p. 111.
56. Be þa hu eadmod man ſceal beon foſ Godes lufe. p. 112.
57. Be ðam peamodan laneopum. p. 114.
58. Be lape ⁊ byſnungum þæra laneopa. p. 115.
59. Be ſpigan. p. 117.
60. Be þam þæt Preoſtas ſceolan forbugan ⁊ arceonian dpuncen. p. 120.
61. Be Preoſtum. p. 123.
62. Be Preoſta Regule. p. 126.
63. Be Preoſta cynnene. p 128.
64. Be Mæſſe-Preoſtum þe ſyngað. p. 129.
65. Be ðam þæt Mæſſe-pneoſt ane Cyncan habbe. p. 129.
66. Be þa þæt Preoſtas ne beon æt gyſt feonmum. p. 130.
67. Be þa þæt nan Preoſt ne gunne Mæſſe-pneoſt haðer. p. 130.
68. Be þa foſ hpi man apoſpan ſcyle Mæſſe-pneoſtas. p. 131.
69. Be ða þæt man foſ peoce gebidðan ſceal and hi mid haligum eleſmiſnan. p. 132.
70. Be þam þæt manne Mæſſe on unhalgedum huſe. p. 133.
71. Be ðam hu man ſceal bleſſian Bnyðguman and Bnyð. p. 133.
72. Be þa hu man healice fneolſ ſceal ſupþian. p. 134.
73. Be ðam hu man teoðunga ſceal dælan. p. 135.
74. Be þam þæt naþen ne Bircopas ne læpede men ne ſendon Mæſſe-pneoſtas buton gerceadpiſneſſe na hpæþen. p. 136.
75. Be þam Mæſſe-pneoſte þe aria mæſſiað oþep ða halgan gebodu þe þæt foſbeodeþ. p. 137.
76. Be ðam þæt nan Mæſſe-pneoſt ne beo gefett to nane Cyncan buton Bircopes leafe ne eft þanon adnyfen butan hiſ leafe. p. 139.
77. Be þam bocum þe ælc Mæſſe-pneoſt ſceal on hiſ Cyncan habban. p. 139.
78. Be þa þæt nan Mynſtneſ-ealdon ne undepfo oþneſ Mynſtneſ Pneoſt buton ſpyrelunge. ⁊ be þæne ſteope þe hit abnecað. p. 141.
79. Thiſ æpenð Gepiſt ſend ſum Cniſtes þegen to Mæſſe-pneoſtum. and to oðneſ haðeſ Pneoſtum to heora liſeſ nihtincge. p. 146.
80. Thiſ iſ to þam Bircope. p. 155.
81. Be gerceadpiſnyſſe lape. p. 161.
82. Be þam Pneoſte þe hiſ Haþ foſlæð. p. 164.
83. Be þam þæt man nanne Pneoſt mid eaðelicum þingum ne mage gepægnian. p. 165.
84. Be þam þæt Pneoſtas hi panmen pyð þa ſcinlacan hipinga Deofla Pnetteſ.

Ex quibus conſtat hunc Cod. haud continere Canones Nicæni Concilii, ut docti nonnulli tradunt, à Theodoro *Archiepiſcopo Latine, & deinde ab* Ælfrico *Saxonicè verſos: ſed Regulam quandam in uſum Presbyterorum & ſacerdotum, ex Regula Benedicti, &c. conſarcinatam, quo tamen autore haud mihi vacat perſcrutari.*

S. 13. *Cod. membran. in Octavo diverſis manibus exaratus, circa tempora Regis Eadwardi Confeſſoris dicti, aut paullo antea, in quo continetur* Collectio Homiliarum Saxonicarum, *&c. hoc Ordine:*

I. Pag. 2. Oratio *pro Remiſſione Peccatorum, Saxonicè.*

II. P. 3. In Die Scō Pentecosten.

Incip. Fnam ðam halgan Eaſtenlican dæge. *V. ſ. p. 3.*

III. P. 25. In Natale Vnivs Apli.

Incip. Theſ Apoſtolica fneolſ-dæg manað uſ to ſpnæcenne. and fum þing eop to ſecganne. *Vide ſupra pag. 6.*

IV. Pag. 36. In Natale Plurimorvm Scorvm Martyrvm.

Cum audieritis prelia & seditiones nolite terreri. & reliqua.

Incip. Se Hælend forewæde his Leorningcnihtum ðises midðan-eardes fæcednysse. *V. supra, p. 7.*

V. P. 54. In Natale Vnivs Confessoris.

Homo quidam peregre proficiscens. vocavit servos suos & tradidit illis bona sua.

Incip. Vre Drihten wæde his biggspell his Leorningcnihtum. *Vide supra, pag. 7.*

VI. P. 79. In Natale Scārvm Virginvm.

Simile est regnum celorum decem virginibus, quæ accipientes lampades suas exierunt obviam sponso & sponsæ.

Incip. Se Hælend wæde gelomlice biggspel be gehwilcum. *Vid supra, pag. 7.*

VII. P. 99. (Alia manu.) Sermo Ad Popvlvm In Octavis Pentecosten.

Incip. We willað eow rectan sume swutelunge nu be ðam halgum tidum þe we healdað. *V. sup. p. 30.*

VIII. P. 150. Lar-Spel. ⁊ Scrift-Boc.

Incip. Leofan men. soð swa ic eow bidde. gehyrað þæt soð is. Undergitande we þe ylle. hit is swutol ⁊ gesyne. þæt þes heodscipe is swiðe forsworcen.

Expl. Thæt is soð. ⁊ na leas. þæt swa hwa swa æniges ðinges unðeawa begæð oþ his ende dæges. he sceal beon cwylmiende mid deofle. a butan ende. butan he hit gebete.

IX. P. 159. Ammonitio Amici. þæt is gastlic mynegung.

Incip. Eala gesyngumen men. ⁊ æþele wæpmen. and wifmen. ge Godes anlicnes. Ic bidde eow. ⁊ ic læne eow. ⁊ ic bebode eow. geclænsiað eow. ⁊ afeormiað eow. æfest eowre eagan fram lyðre gesihðe.

Expl. Biddað eowenne drihten. þæt ge magen. and moten. ðurh his mihte. deofol. ⁊ his hete ofercuman. ⁊ to his mildre becuman. þær ge habbað mildre. ⁊ blisse. abutan ende. am.

X. P. 170. Lar-Spell.

Incip. Men ða leofestan. We gehyrdon oft sæcgan be ðam æþelan to cyme ures Drihtnes. *Vide supra, pag.*

XI. P. 209. Lar-Spell. (alia manu.)

Incip. We secgeað upum Cyne-hlaforde. ⁊ eallum folce cyðan willað. þæt is æfest þæt ge ealle to Gode ælmihtigum geornе gebugan.

Expl. ⁊ geeadmige þæt be gemanan habban mote on heofena rice þæn is ece blis. ⁊ æfre bið. mid þam ðe leofað. ⁊ rixað. a butan ende. Amen.

XII. P. 221. *Desideratur Rubrica.*

Incip. Crist cwæð on his halgan Godspelle. þæt fela forð-tacna scylan gepeaþan wide on worolde. æghwæn ge on heofenlicum tungum ge on eorðlicum scyppungū. æn ða dem se Dom cume.

Expl. þon ge leanað he hit us. swa us leofost byð. þon we æfre þæt betst befulgan. Him symle sy los ⁊ wuldor in ealra worlda worold a butan ende. Am.

XIII. Pag. 227. In Letania Maiore. (Alia manu.)

Incip. Thas dagas synd gehatene Letaniæ. ðæt synd Gebed-dagas. *Vide supra, pag. 1.*

XIV. P. 254. Fr. iii. De Dominica Oratione.

Incip. Se hælend crist sybban he to his rice com. ⁊ man geaxode gefexen. *Vide supra, pag. 2.*

XV. P. 287. Fr. iiii. De Fide Catholica.

Incip. Ælc Cristen man sceal æfter mihte cunnan ægðer ge his Fæder noster. *Vide supra, pag. 2.*

XVI. P. 324. In Ascensione Dnī.

Primum quidem sermonem feci, & reliq.

Incip. Lucas se Godspellere us manede on ðisse Pistol-dæðincge. *Vide supra, pag. 3.*

Truncatur homilia ad hæc verba: Matheus on Echiopia. And swa heona gehwylc on his dæle. ⁊ Godes mihte ----- *Immo desideratur Tractatus* De duodecim Abusivis, *qui quondam in hoc Cod. ad pag. 356 extabat.*

S. 14. *Cod. membr. in Octavo qui ex forma, manu, &c. videtur esse superioris Collectionis pars altera. In hoc cod. continentur homiliæ, quarum Rubricæ, &c. sequuntur.*

I. Pag. 1. De Temporibvs Antichristi.

Incip. Leofan men us is micel deaþe. þæt we wæne beon. þæt egeslican timan þe nu toweard is. *Vide supra, pag. 28.*

II. P. 38. Svnnan Dæges Spell.

Incip. Hæn sægð on ðisses Drihtnes Æfenð-gepihte. þæt swa cymð sum hirta hæfsetta oðer manna deaþ. And hit gesealð æfest on Sceotta land. ⁊ hit ðæn forðæfnð ealle ða swiðfullan ða þe nu god gnemað mid sunnan-dæges weorcum ⁊ sæteznes dæges oferhon.

Expl. ðæn we motan a ofstohlice libban. ⁊ rixian. mid upum Hælende. ⁊ mid eallum his halgum mid fæder. ⁊ mid suna. ⁊ mid ða halgan gaste. a on ealra worulda worulb. a butan ende. Amen.

III. Pag. 73. Sermone. Angelorvm Nomina.

Incip. Her onginð m. þa leof ymb ures Drihtnes Æfenð-gepihte be ðære halgan þinnesse. ðe feoll of ðam heofoðan heofone. þurh done halgan Heah-engel Michael. ⁊ wæs funden in ðam geate þe hatte Effrem.

Expl. Seo him Drihtne sumle þanc ge þæt ge ealra his geofena los ⁊ wuldor. a. in ecnesse. abutan ende. Amhn.

IV. P. 95. Lap-Spell.

Incip. Leofan men. Gecnawað þæt soð is. Theos populb is on ofste. ⁊ hit nealæcð þam ende. *Vide supra, pag. 24.*

V. P. 112. Sepmo de Baptismate.

Incip. Leofan men. eallum Cristenum mannum is micel ðeaw. þæt hy heora fulluhtes gescead witan. *Vide supra, pag. 22.*

VI. P. 134. Incipiunt Sermones Lupi Epi.

Incip. Leofan men. us is deope beboden þæt we geornlice mynegian. ⁊ læpan scylan. *V. supra, p. 24.* VI. P. 191.

VII. P. 161. De Fide Catholica.

Incip. Leofan men. ðoð ſꝑa eop micel þearf ıſ. undeꝛſtandaþ þæt ælc Cꝛıſten man ah mıcle þearfe þæt he hıꝛ Cꝛıſtendomeꝛ ġeꝛceaþ ꝓıte. *Vide ſupra, pag. 26. & nota, quod hunc Sermonem divulgavit* Abrahamus Whelocus, Hiſt. Eccl. Bed. pag. 481. *ad hujus Cod. fidem.*

VIII. P. 182. De Die Iudicii.

Incip. Leofan men. uſe Dꝛıhten ælmıhtıġ God uſ ðuꝛ ſıngallıce manaþ. ⁊ læꝛeþ. þuꝛh hıꝛ ða halgan bec. þæt ꝓe ꝓıht. ⁊ ꝓoð ðon heꝛ on ꝓopulðe in upum lıfe. ġıf ꝓe ꝓıllaþ heofena ꝓıce beġıtan æfteꝛ þıſſe ꝓopulðe.

Expl. Ac utan luſtan God ofeꝛ ealle oðꝛe ðıngꝛ. ⁊ hıꝛ ꝓıllan ꝓýncan ſꝛa ꝓe ġeoꝛnoſt maġon. þon ġeleanaþ he hıꝛ uſ ſꝛa uſ leofoſt bıð. ðon ꝓe æfꝛe þæſ betſt beðunꝛon. Him ſımble ſý loꝛ. ⁊ ꝓulðop. in ealna ꝓopolða ꝓopulð a butan ende. Amen.

Vide ſupra, pag. 27.

IX. P. 204. Heꝛ onġınð be Cꝛıſtendome.

Incip. Leofan men. eallum Cꝛıſtenū mannū ıſ micel þearf þæt hý heoꝛa Cꝛıſtendomeꝛ ġeꝛceaꝛ ꝓıcan. anð þæt hý heoꝛa Cꝛıſtendome ꝓıhtlıce healðan.

Expl. Ac he ġeꝛꝓutelode ſꝛa ðeah þý ꝓıðdan dæġe þa he oꝛ deaðe aꝛaſ þæt he æfteꝛ ġeꝛealð hæfþ ġe lıfeꝛ ġe deaþeꝛ. Him ſýmble ſý loꝛ. ⁊ ꝓulðop. a in ealna ꝓopulða ꝓopulð a butan ende. Amen.

Vide ſupra, pag. 27.

X. P. 234. Lar-Spell.

Incip. Leofan men. hꝑa mæg æꝛfe oꝑum ꝓuꝛðon ꝓheonðꝛıpe ġecýþan þon he hıꝛ aġen ꝓeoꝛh ġeýlle. ⁊ ðuꝛh þæt hıꝛ ꝓheond ꝓıþ deaþ ahebbe.

Expl. Thon ſe eaꝛma lichama. ⁊ ꝓeo ꝓapel hı toðælaþ þon uſ ꝓoꝛlæꝛtaþ ealle upe ꝓeoꝛulð ꝓheond. ⁊ nede ꝛcýlon. ne maġon hý uſ þonne æniġe ġode. ac bıþ æt Gode anum ġelanġ eal hꝑæt ꝓe ġeſaꝛan ꝛcýlon. Him ſımble ſý loꝛ. ⁊ ꝓulðop. in ealna ꝓopulða ꝓopulð. a butan ende. Amhn.

XI. P. 242. Lar-Spell.

Incip. Men ða leoꝛeꝛtan. Scs Gregorivs cꝑæþ. Ic eop halſıġe on ðone Dꝛıhc ꝓe ġeꝛcop heoꝛene ⁊ eoꝛþan. *Vide ſupra, pag. 22.*

XII. P. 281. Sermo In Letanie Maiore Vel Quando Volveris.

Incip. Se Apoꝛtol Pauluꝛ ealna þeoda laꝛeop maneðe þa cꝛıſtenan ðe he ýlſ æꝛ to ġeleaꝛan ġebıġde. *Vide ſupra, pag. 36.*

XIII. P. 308. Lar-Spell.

Incip. We ꝓıllaþ heꝛ ꝛꝑecan ꝛeapum ꝓondum be ðam þneom þıngum ðe ealłum mannum. *Vide ſupra, pag.*

XIV. P. 329. Lar-Spell.

Incip. Gehýꝛaþ nu men ða leoꝛeꝛtan. hu þaꝛ halgan bec eop mýngıaþ. *Vide ſupra, pag.*

XV. P. 347. De Virginitate.

Incip. Cꝛıſtene men ꝛcýlon æt Cꝛıſteſ laꝛeoꝛum leoꝛnıan heoꝛa Geleaꝛan. ðæt hý hbban on ꝓıht ꝓoꝛðan ðe þneo haðaꝛ ýnðon þe ða Hælende lıcıaþ. æfeſt ꝓıhtꝛınſcıpe. ⁊ ſýþþan ꝓuðuꝛan haþ mıð ðæꝛ moðeꝛ clænneſſe.

Expl. On þıſſum þıngum ⁊ on eallum oðꝛum beġeatum ꝑe ꝛcýlon ꝓuꝛðıan uꝛne Dꝛıhten þe uſ ða God ſoꝛe-ſceapaþ. ꝛe ðe leoꝛaþ ⁊ ꝓıxaþ a in ealna ꝓopulða ꝓopulð. a butan ende. Amen.

S. 17. *Cod. membr. in Quarto grandiori, poſt Conquiſitionem Angliæ, manu Normanno-Saxonica ſcriptus, in quo continetur uberrima Collectio* Homiliarum Saxonicarum, *hoc Ordine*

I. P. 1. Domc. iii. Post Epiphan.

Cum deſcendiſſet Ihc de monte ſecutæ ſunt eum turbæ multæ. Et Reliqua.

Incip. Matheuſ ſe eaðiġa Godſpellene apꝑat on þıſſene ġodſpellican pedınge. *Vide ſupra, pag.* 10.

II. P. 6. Domc. In Septvagesima.

Simile eſt regnum cœlorum homini patri-familiaſ qui exiit primo mane. Et reliq.

Incip. Sæ Hælend cꝑæð þæt heoꝛona ꝛıca ꝓæne ġelıc ꝛume hıneden-alðne. *Vide ſupra, pag* 9.

III. P. 10. Sermo In Septvagesima.

Incip. We ꝓıllaþ eop ꝛecġan be þýſſene anðꝑeapðan. *Vide ſupra, pag.* 12.

IV. P. 12. Ewanglm Scdm Lvcam.

Cum turba plurima convenirent ad Ihm & de civitatibuſ properarent ad eum. & reliq.

Incip. On ꝛumene tıde þa þa mýcel mænıu ꝛamod comon to þam Hælend. *Vide ſupra, pag.* 12.

V. P. 16. Domc In quinquagesima.

Aſſumpſit Ihc duodecim diſcipuloſ ſuoſ. & rel.

Incip. Hep ıſ ġeꝑæd on þıſum Godſpelle ðe ꝑe nu ġehýnðon oꝛ þæꝛ Diaconeꝛ muþe. *V. ſup. p.* 12.

VI. P. 21. Domc. i. In Qvadragesima.

Ductuſ eſt Ihc in deſerto à ſpu. & Rel.

Incip. Ic polde eop tꝛahtnıan þıſ Godſpell. þe man eop nu beforan ꝓæðde. *Vide ſupra, pag.* 31.

VII. P. 27. Domc. ii. Qvadragesimæ.

Egreſſuſ Ihc ſeceſſit in parteſ Tyri & Sydonis. & Reliqua.

Incip. Dꝛıhten Hælend ꝓnæde mıð ꝓonðan þæne Iudeıſcna ꝓýnnýſſe. *Vide ſupra, pag.*

VIII. P. 30. Domc. iii. In Qvadragesima.

Erat Ihc eïciens demonia. & reliqua.

Incip. On þæna mæne tıde þe ſe mıdheoꝛta Hælend ꝓunode mıð mannū. *Vide ſupra, pag.* 31.

IX. P. 35. Domc. iiii. In Qvadragesima.

Abiit Ihc tranſ mare Galileæ. & reliq.

Incip. Se Hælend ſenðe oꝛen þæne Galleıſcna ſæ. þe ıſ ġehaten Týb ıaðıſ. *Vide ſupra, pag.* 32.

X. P. 38. Ewanglm De Lazaro. In Qvadrages.

Erat quidam languenſ Lazaruſ. & reliq.

Incip. On þan halġan Godſpelle þe ġe heꝛðon nu ꝛæðen. *Vide ſupra, pag.*

XI. P. 43. DOMC IN PASSIONE DNI.

In illum. Dicebat Ihc̄ turbis Iudæorum & principibus Sacerdotum. Quis ex vobis arguet me de peccato? & reliq.

Incip. Theoꝛ tiꝺ ſpam hiꝛū anꝺpeapꝺū ꝺæge oꝺꝺa þa halga Eaſtep tiꝺe. *Vide ſupra, pag.*

XII. P. 49. DE PASSIONE DNI NRI IHU XPI SCDM IOHM.

Incip. Dnihtneſ ꝺnopung pe pillaꝺ gehaſenlice eop ſecgan. *Vide ſupra, pag. 32.*

XIII. Pag. 56. EWANGLM IN RAMIS PALMARVM.

Cum appropinquaſſet Ihc̄ Ieroſolymis. & reliq.

Incip. Sæ Hælend ſende to ꝺæne bynig Ieplm̄ anꝺ þa þa he genealæhte þæne ꝺune Oliueti. þa ſænde he hiꝛ tpegen Leopnmg-cnihteſ ꝺuꝛ cpeþende. *Vide ſupra, pag. 19. XXVII.*

XIV. P. 61. FR̄ VI. PASSIO DNI NRI IHU XPI. SCDM IOHM.

In illum. Egreſſus eſt Ihs̄ cum diſcipulis ſuis tranſ torrentem Cedron, &c.

Incip. Men ꝺa leoꝛeſtan hep ſeg̃ ſe halga ſcs̄ Iohs̄ þæn ſe Hæl eoꝺe oꝛep þone ꝺunnan þe Cepon hatte on þien ænne ſyntun. Tha ſiꝛte ſe unlæꝺe nuþaꝛ ſe þe hine to ꝺeaꝛe he leaꝛeꝺ hæſꝺe.

Expl. Hiꝛ ſelſeſ naman to fulþiꝛgenne. ⁊ to hepigenne. on ecum ge∫ean. ⁊ on ecepe eaꝺigneſſe þuph ealne populꝺe populꝺ goꝺ uſ to þan geſultumige æſne on ecneſſe. AMEN.

XV. P. 68. EWANGLM. IN RESVRRECTIONE DNI.

Maria Magdalene & Maria Iacobi. & Reliq.

Incip. Eft ge gehenꝺon ymbe þæſ Hælenꝺeſ æpiſt. *Vide ſupra, pag. 13.*

XVI. P. 72. SERMO IN RESVRRECTIONE DNI.

Incip. Men þa leoꝛeſtan. hep ſegl on hiſſepe boc embe þa micclan punꝺpe þe on hiſſepe nihte ge-peaꝛꝺ. hæt upe Dnihtен Hælenꝺ Cpiſt on ꝺaſ niht þe nu to niht pæſ hættæ oþ ꝺeaꝺe anaſ to miꝺꝺpe nihte.

Expl. ⁊ he pæꝛꝺ ponum to heoꝛonū. ⁊ þa ealle miꝺ him þe nu hep on miꝺꝺan eapꝺe pæſ niceſ geonn-eꝺ. ⁊ æftep eapniaꝺ. ⁊ uſeſ Dnihtneſ bebꝺu healꝺeꝺ. Se Dnihten leoꝛaꝺ ⁊ liꝛaꝺ on ealne ꝓ-pulꝺe populꝺ a buton ende. ſoꝺlice on ecneſſe pe cpeꝺaꝺ. AMEN.

XVII. P. 76. IN INVENTIONE SCÆ CRVCIS.

Incip. Men ꝺa leoꝛeſtan geheonaꝺ nu hpæt ic eop ſille ſecgan ymbe þa halgan Rooe. þe Cpiſt on ꝺpopeꝺe. hu heo on ꝺiſne ꝺæg gefunꝺen pæſ. þa þa peꝛagan an hunꝺ pintpe ⁊ ſheo ⁊ ſpittiꝛ pin-tna æftep Cpiſteſ ꝺpopunga anꝺ upſtiꝛe to heoꝛonum.

Expl. Sý him ſelſum þanc þæſ þe he ſop uſ ge-ꝺpopoꝺe. ⁊ ſý him ſymle loꝛ ⁊ pulꝺop ealna hiꝛ goꝺneſ ſe þe he mancynne ſoꝺyꝺ hæfꝺ. a on ealne popolꝺe populꝺ a buton ænꝺe on ecneſſe. AMEN.

XVIII. P. 82. IN NATIVITATE SCI IOHIS BAPTISTÆ.

Incip. Se Goꝺſpellepe Lucaſ apnaꝺ on Xpeſ̄ bec. be accenneꝺneſſe Iohs̄ þæſ Fulluhtepeſ. *V. ſ. p. 4.*

XIX. P. 87. IN NATAL. SCŌ. APLORVM PETRI & PAVLI. OMELIA VENERABIL̄ BEDE PRBRI.

In illum. Venit Ihc̄ in parteſ Ceſareæ Philippi. & Reliqua.

Incip. Matheuſ ſe Goꝺſpellepe apnaꝺ on þæne Goꝺ-ſpellican ge∫ecneſſa. *Vide ſupra, pag. 4.*

XX. P. 89. DE PASSIONE APLORVM PETRI ⁊ PAVLI.

Incip. We pillaꝺ æftep hiꝛum Goꝺſpelle eop peccan ꝺæne Apoꝛtola ꝺnohtinge. *Vide ſupra, pag. 4.*

XXI. P. 94. DE SCŌ PAVLO APLŌ.

Incip. Goꝺeſ gelaþung punꝺaꝺ hiꝛe ꝺæg þam mæ-þan Aple Paule to ſunꝺmtc̄e. *Vide ſupra, p. 4. ſic autem*

Expl. Hiꝛ lapa ⁊ hiꝛ ꝺnohtnunga ſynꝺ uſ unaꝛmea-genꝺlice. Ac ſe baꝺ geꝛæliġ þe hiꝛ mynegungum miꝺ ſynnfulneſſe geheꝛſumaꝺ. He ſoplec ealle populꝺ hincg. ⁊ þan hæl anū ſolgeꝺe. ſpa ſpa hiꝛ Goꝺſpell cp. þe ge nu æt hiſſe penunge ge-heꝛꝺon.

XXII. P. 97. *Deſideratur Rubrica.*

Dixit Simon Petrus ad illm̄. Ecce nos reliquimus omnia ⁊ ſecuti ſumus te. & Reliq.

Incip. Eſne pe ſoplecen ealle populꝺ ꝺing. anꝺ ꝺe anum ſolgiaꝺ. Hpæt. ꝺeꝛt þu nu uſ þæt to leane?

Expl. Thu ælmihtiga Dnihten gemiltpa uſ ſynfull-um. ⁊ upne ſopfæꝺ ge∫aꝺa þæt pe gebeꝛtū ſynnum. æftep hiꝛum ſ̄næcenfullum liſe. þinum halgum ge∫eplæhte heon motton. Sý þe loſ ⁊ pul-ꝺop ō ealna populꝺa populꝺ. AM.

XXIII. P. 99. PASSIO BEATE MARGARETE VIRGINIS ET MARTYRIS.

Incip. Eftep Dnihtneſ ꝺnopunge ⁊ hiꝛ æpiſte. þæt he of ꝺeaꝺe anaſ Hælanꝺ Cpiſt. On þam ꝺagu hiꝛ halgan ge∫noꝺon ſop hiꝛ þæſna micclan leo-ſan luſan.

Expl. Ealle hi hale ⁊ ge∫unꝺe ō heona pege ham ge-pæncon. ⁊ uneſ Dnihtneſ Ængleſ biꝺen com. ⁊ þa ſapla unꝺeꝛſenꝺon. ⁊ heo ō heoſone pice ge-ꝺpohton. ⁊ nu hi iſ miꝺ Gode anꝺ miꝺ eallum hiꝛ halgum. ⁊ ꝺæn hi ſunaꝺ nu. ⁊ æſne punian ſceal in ealna populꝺa populꝺ a butan ænꝺe. AMEN.

XXIV. Pag. 107. PASSIO SCI LAVRENTII MARTYRIS.

Incip. On Decieſ ꝺæge þæſ pæl hneoꝛan Caſepeſ. *Vide ſupra, pag. 16.*

XXV. Pag. 114. IN DECOLLATIONE SCI IOHIS BAPTISTÆ.

Miſit Heroꝺeſ ac tenuit Iohañen, & reliq.

Incip. Mapcuſ ſe Goꝺſpellepe apnaꝺ on Xpeſ̄ boc be þan mæne Fulluhtepe Iohanne. *Vide ſup. p. 41.*

XXVI. Pag. 119. HÆC EST HYSTORIA SCI EGIDII ABBATIS.

Incip. Se eaꝺiga Egiꝺiuſ pæſ geboꝛen oſ ſpiþe ſunꝺ-fullum mannum oſ Gpecipcne æþele. ⁊ ſeo ſuþ-þæn he on geboꝛen pæſ hatte Athenaſ. anꝺ hiꝛ fæꝺeꝛ het Theoꝺoſuſ. ⁊ hiꝛ moꝺeꝛ Pelagia.

Expl. He ge∫eenꝺoꝺe hiꝛ ſpincfulle liſ. ⁊ Dnihē be-tæhte hiꝛ ſaple. ⁊ ſce Michael. ⁊ hiꝛ Ængla ſynꝺ to be ſemanne. ⁊ hi hio ge∫eꝛoꝺon miꝺ ſangum up to heoꝛonum. anꝺ hio þæꝛ ge∫oſnoꝺon upe

Dnihtene

ðnihtene ꝑe ðe leoꝑað ⁊ nixað miþ hiꝛ ꝓunu ⁊ miþ þan halgan gaꝛte an God on ealna ꝑoꝑulda ꝑoꝑulo a butan ende. AMEN.

XXVII. Pag. 132. SERMO DE NATIVITATE Sc̄E MARIE MAT̄S DN̄I. VI. IDVS. SEPTĒBRIS.

Incip. Men þa leoꝑeꝛtan. ꝑe ꝓynd gemynegode ꝓuꝑh ðiſeꝛ dæge ꝑunðment. *Vide ſupra, pag.* 41.

Cum hac conjungitur Homilia quæ ſequitur

DE Sc̄A VIRGINITATE

Incip. Se Hæl Cꝛiſt ⁊ ꝑe heoꝑonlice æþeling oꝑ hiꝛ ælmihtigan fæden. *Vide ſupra, pag.* 41.

XXVIII. P. 141. IN ANNVNTIATIONE Sce MARIE.

Miſſus eſt Gabriel Angelus à Deo. & reliq.

Incip. Men ða leoꝑeꝛtan upe ꝑe ælmihtiga Sceppend ꝑe þe ealle ġeꝛceaꝛte. *Vide ſupra, pag.* 11.

XXIX. Pag. 144. IN FESTIVITATE Scī MICHAEL̄. ARCHANGL̄I.

Incip. Manegū iꝛ cuð ꝛeo haligе ꝛtop Scī Michaeliꝛ. *Vide ſupra, pag.* 24.

XXX. Pag. 150. IN FESTIVITATE OM̄IVM SC̄ORVM.

Incip. Haligе laneoꝑaꝛ. næddon þæt ꝑe ġeleaffulle gelaðung. *Vide ſupra, pag.* 7.

XXXI. P. 154. EWANGL̄IV̄. IN FESTIVITATE OMNIV̄ SC̄ORVM.

Videns Ihs̄ turbas aſcendit in montem. & rel.

Incip. Thæt haligе Godſpell ꝑe nu lytle æꝛ æꝛꝑonen eoꝑ ġenæd ꝓæꝛ. *Vide ſupra, pag.* 8.

XXXII. P. 157. IN NATAL̄. Scī CLEMENTIS PP̄E ⁊ MR̄IS.

Incip. Men ða leoꝑeꝛtan. eoꝑen ġeleaꝛa beoð ðe tpumpa ġiꝛ ðe ġehenaꝛð. *Vide ſupra, p.* 8.

XXXIII. Pag. 163. IN NATL̄. SCI ANDREE

Ambulans Ihc̄ juxta mare Galilee. & reliq.

Incip. Cꝛiſt on ꝛumeꝑe tiðe ꝑeðe to þæꝑe Galileiſcan ꝓæ. *Vide ſupra, pag.* 9.

XXXIV. Pag. 167. PASSIO Scī ANDREE APL̄I.

Incip. Se Apoꝛtol Scs̄ Antꝑeaꝛ æꝛꝛten Xꝑeſ ðꝛoꝑunge ꝑeꝑde. *Vide ſupra, pag.* 9.

XXXV. P. 171. HIC INCIPIT PROLOGVS DE Sc̄O NICHOLAO EP̄O ⁊ CONFESSORE.

Incip, Witodlice ælc ðæꝑe ꝓyꝑhta ꝑe unꝓiꝛlic ꝓynce aġinð to ꝓynceane. ne mæg beon ꝛeaġen ne ꝛtaðelfæꝛt ġetealð.

EXPLICIT PROLOGVS Scī NICHOLAI. INCIPIT VITA.

Incip. Se eadiġe Nicholauſ oꝑ æþelan cynne ꝓæꝛð up aꝛꝑunġan. ⁊ he ꝓunode on ðæꝑe buꝑh patea. ġehaten. Witodlice hiꝛ fæðeꝛ ⁊ hiꝛ moðeꝛ ꝓæꝑon æꝛꝑe miꝛð þā heaġeꝛtan. ⁊ miþ þam beccan ġetealð. inn̄ ꝓæꝛa ilcan buꝑh.

Expl. Tha cnihteꝛ ðýðen þa eal ꝛꝛa ꝛe ġoðeꝛ mann heō bebeað. ꝛonan ða onġean to ꝓæꝑe buꝑh conſtantinopolim blixiġende on ðnihtene. and on ðone halgan Nicolae.

XXXVI. Pag. 185. SERMO DE APL̄IS.

Incip. Theꝛ Apoſtolica ꝛneolꝛ-dæġ muneġað uꝛ to ꝛꝑecenne. *Vide ſupra, pag.* 6.

XXXVII. P. 188. DE EWANGELISTIS.

Incip. Se Hælende ġeceaꝛ him to eacan þam tpelf Apoſtla. *Vide ſupra, pag.* 7.

XXXVIII. P. 190. DE MARTYRIBVS.

Cum audæritiſ prælia & ſeditiones nolite terrere. & reliqua.

Incip. Se hælende ꝛonꝛæde hiꝛ Leonning-cnihteꝛ þiꝛeꝛ middaneaꝛdeꝛ ꝛneꝑednerꝛe. *V. ſupra, p.* 7.

XXXIX. P. 194. EWANGL̄M DE CONFESSORIBVS.

Homo quidam peregre proficiſcens vocavit ſervos ſuos, &c.

Incip. Vne Dnihten ꝛede ðiꝛ biꝛꝑel hiꝛ Leonningcnihtum. *Vide ſupra, pag.* 7.

XL. P. 199. EWANGL̄M DE VIRGINIBVS.

Simile eſt regnum cœlorum decem virginibus quæ accipientes lampades ſuas exierunt obviam ſponſo & ſponſæ. Et Reliq.

Incip. Maꝛcheuꝛ ꝛe ġoðꝛpellene aꝓnaꝛ hiꝛ haligе biꝛꝑel alꝛꝑa une Hlaꝛoꝛð Cꝛiſt hiꝛ ꝓæde to hiꝛ Apoꝛtlaꝛ þuꝛ eaðmodlice ꝛꝛeꝑende. Heoꝑena nice iꝛ ġelic ꝛeon mæden̄a þe namen heoꝑa leohtꝛaꝛeꝛ.

Expl. Eale hꝑilce ꝓynde ða butan þa þe ꝓætneþ heoꝑa nihte ġeleaꝛe miþ ġode ꝑeoꝑcan. ⁊ ðniꝛaþ ꝛꝛa heom þa yꝛelan ꝓohtaꝛ þe ꝛe apenġode ġaꝛt on heom ġebꝑincþ. and þa þa openiað heoꝑta eaġene to ġeꝛeonne Godeꝛ nice. on þan he leoꝑaþ ⁊ ꝓixlaþ a a on ecednerꝛe. Amen.

XLI. Pag. 202. DE INCLV̄S . . . . (*ſcil.* Fabula *de ſuppliciis Inferni*)

Incip. Sum Deoꝑel-ġaꝛt ꝛæde ꝛumen Ancꝑe eall Helle ġenýn ⁊ hine tintꝑeġe.

XLII. P. 203. SERMO qñ VOLVERIS DE TEMPORIBVS.

Incip. We ꝓillað eoꝑ ꝛeꝛꝛan ꝛume ꝛꝑutelunġe nu beo þam halġum tiðum. *Vide ſupra, pag.* 30.

XLIII. P. 211. FR̄. II. IN LETANIA MAIORE.

Quiſ veſtrum habebit amicum & ibit ad illum media nocte, & reliq.

Incip. Se hælend cp̄ to hiꝛ Leonning cnihtum. hꝑylc eoꝑen iꝛ ðe hæfð ꝛumne ꝛneond. *Vid. ſup. p.* 1.

Eſt eadem Homilia cum Thaꝛ baġaꝛ ꝓynd ġehatene Letanige, & cū God ꝛꝑæc.

XLIIII. Pag. 215. SERMO IN LETANIA MAIORE.

Incip. Men ða leoꝑeꝛtan. uꝛ ġeðauenað æꝛeꝛt þæt ꝑe ġemunenen ⁊ ġeneccan. *Vide ſupra, pag.*

XLV. P. 219. ALIVS SERMO FR̄. III. IN ROGATIONIBVS.

Incip. Mine ġebnoðna þa leoꝑeꝛtan. þiꝛ ꝓynðon haligе baġaꝛ ⁊ halðenðlice. *Vide ſupra, pag.*

XLVI. P. 223. IN VIGILIA ASCENSIONIS.

Incip. Men ða leoꝑeꝛtan. ðiꝛ ꝓynðon haligе baġaꝛ ⁊ ġaꝛtlice ꝑenunge miþ mannum. ꝓoꝛ þi ꝑe þaꝛ baġaꝛ næꝑon ꝓoꝛġyꝛtunge ġeꝑoꝛhte ne ꝓoꝛ nanum ꝑence. Ac hi ꝓæꝑon ġeꝑoꝛhte ꝓoꝛ micelꝑe neoðe eallum ꝛolce.

Expl. Ac þæt ꝑe muġon ⁊ moꝛon hiꝛ þa mýcclan miltheoꝛtnýꝛꝛe ġeeaꝛnian. ⁊ miþ him. ⁊ miþ eallū hiꝛ halġū punian. ⁊ eaꝛðian. abuton ende am̄.

XLVII. P. 226. Fr. iiii. in letania majore.

Incip. Iohꝰ̄ ꝛe Godꝛpellene apnat on hiꝛꝛe bec̄ꝛenlice Godꝛpelle. *Vide ſupra, pag.* 3.

XLVIII. Pag. 231. Sermo In Letania. De Epistola Pavli. Et De Avgvriis.

Incip. Se apoꝛtol Paulus alna þeoda laneop. manode ðа Cnihtenan ðe he ꝛylfeꝛ to geleꝛan gebicðe.

NB. *hæc verba.* ⁊ hi blihꝛiað on ecnýꝛꝛe blíðe mid cꝛihte. *immediate ſequitur*

Sermo Scī Avgvstini De Avgvriis.

Incip. Auguꝛtinuꝛ ꝛe ꝛnotena biꝛceop. ꝛæde eac on ꝛumene bec. Mine gebnoðna þa leoꝛoꝛcan gelome ic eoꝛ paꝛnode. ⁊ mid ꝛeðenlicne caꝛꝛulnýꝛꝛe ic eoꝛ cuðlice manode. *Vide ſupra, pag.* 36.

XLIX. P. 236. Sermo In Ascensione Domini.

Incip. Lucaꝛ ꝛe Godꝛpellene uꝛ manode on ðiꝛꝛene Piꝛtol pæðinge þuꝛ cpeðende. *V. ſupra, p.* 3.

L. P. 242. Sermo In Die Scō Pentecostē.

Incip. Fꝛam þam halgan Eaꝛtenlican dæge ýnd getealde fiftig dagum. *Vide ſupra, pag.* 3.

LI. Pag. 248. Domc̄ Post Oct̄. Pentecostē.

Homo quidam erat diveſ, & induebatur purpura. & reliqua.

Incip. Se healdenda Dnihten ꝛæde ðiꝛ Bigꝛpell hiꝛ gengnum. þuꝛ cpeðende. Sum ꝛelig man. *Vide ſupra, pag.* 3.

LII. P. 252. Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod. eſt Dom̄ iii. Post Pentecosten.

Homo quidam fecit cenam magnam. Et Reliq.

Incip. Se Hælend ꝛede ðiꝛ biꝛpel hiꝛ Leopnicg-cnihten. ⁊ cpæð. *Vide ſupra, pag.* 3.

LIII. P. 255. *Deſideratur Rubrica, quæ ex al. Codd. eſt* Domc̄. iii. Post Pentecosten. Alia Narratio De Evangelii Textv.

Incip. Mine gebnoðna pe pillað eoꝛ gepeccan ꝛume Cnihteꝛ punðna. *Vide ſupra, pag.* 3.

LIV. P. 526. In Domc̄. (iiii. Post Pentecosten.)

Erant appropinquanteſ ad Ihm̄. Et reliq.

Incip. Thæt halige Godꝛpell ꝛæð þæt Geneꝛan ⁊ ýnfulle menn. *Vide ſupra, pag.* 4.

LV. P. 261. In Domc̄ (.viii. Post Pentecosten.)

Cum multa turba eſſet cum Ihū. nec haberent quod manducarent.

Incip. Mancuꝛ ꝛe Godꝛpellene cpæð on hiꝛum dæg-ðenlicum Godꝛpelle. *Vide ſupra, pag.* 5.

LVI. P. 265. In Domc̄ (.viiii. Post Pentecosten.)

Adtendite à falſiſ prophetiſ qui veniunt ad voſ in veſtimentiſ ovium. & reliq.

Incip. Dnihten cꝑ to hiꝛ Leopning-cnihtum. Behealdað eoꝛ pið leaꝛum pitegum. *V. ſup. p.* 3.

LVII. P. 268. In Domc̄ (.xi. Post Pentecosten.)

Cum appropinquaret Ihc̄ Ierlm̄. & Reliq.

Incip. On ꝛumene tide pæꝛ ꝛe Hælend ꝛaꝛende to Ieꝛlm. *Vide ſupra, pag.* 5.

LVIII. P. 273. In Domc̄ (xii. Post Pentecosten.)

Dixit Ihc̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam juſti. & aſpernabantur cæteroſ. parabolam iſtam. & Reliq.

Incip. Dnihten ꝛæde hiꝛ bigꝛpell be ꝛumum mannum þe on heom ꝛelfen tꝛuꝛoðon. *Vide ſup. p.* 5.

LIX. Pag. 276. (Domc̄. xvi. Post Pentecosten.)

Nēmo poteſt duobus dnīs̄ ſervire, & reliq.

Incip. Dnihten cꝑ on ꝛume time. to hiꝛ Leopning-cnihtum. Ne mæg nan man tꝛam hlaꝛoꝛdum ꝛamod ðeopian.

LX. P. 279. De Nativitate Sc̄e Marie. (*Paucula.*)

Incip. Hpæt pille pe ꝛecgan ýmbe Maꝛian gebýꝛðtide. *Vide ſupra, pag.* 6.

LXI. P. 279. Dom c̄.

Ibat Ihc̄ in civitatem quæ vocatur Nain. & rel.

Incip. Upe Dnihten ꝛende to ꝛumene býnig ꝛeo iꝛ gehaten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

LXII. Pag. 183. In Domc̄. (xxi. Post Pentecosten.)

Loquebatur Ihc̄ cum diſcipuliſ ſuiſ in paraboliſ dicenſ. Et reliq.

Incip. Dnihten pæꝛ ꝛpecende on ꝛumene tide to hiꝛ Apoꝛtolum mid bigꝛpellum. *Vide ſup. pag.* 6.

LXIII. P. 290. Sermo De Memoria Scōrvm. Qvando Volveris.

Incip. Ego ſum Alfa & O. inicium & finiſ. dicit Dn̄s̄ Ds̄. qui eſt. & qui erat. & qui venturuſ eſt om̄ip̄s. Thæt iꝛ on ænglifc. Ic eom angin. ⁊ænde. cpæþ Dnihten God. ꝛe ðe iꝛ. ⁊ ꝛe ðe pæꝛ. ⁊ ꝛe toꝛeand iꝛ ælmihtig.

Expl. We magon ðuꝛh godeꝛ ýlꝛt þa ꝛcondlican leahtnaꝛ mid gecampe oꝛenꝛunnan giꝛ ꝛe kenlice ꝛeohtað. ⁊ habban uꝛ on ende þone ecean puniment a mid gode ýlfum. giꝛ ꝛe ꝛpincaþ nu hen.

LXIV. P. 296. Sermo De Dvodecim Abvsivis. Scdm Dispvtationem Sci Cypriani.

Incip. Nu ýnd tpelf abuꝛiua. þæt ýnd tpelf undeapaꝛ. ða ꝛe eoꝛ ꝛecgað on leden. ⁊ ýðdan on engliſc. *Vide ſupra, p.* 39.

LXV. P. 301. On maneg piꝛan læꝛð Godeꝛ lan. þa Cnihtenan on þæꝛe lane iꝛ æghꝛe ge lifniꝛ ge ꝛtiðniꝛ. *Vide ſupra, pag.* 36.

LXVI. P. 307. De Falsis Diis.

Frs̄ dilectiſſimi. divina ſcriptura cultum uniuſ veri Dei noſ docuit hiſ verbiſ dicendo. Unuſ eſt Dſ̄. una fides. unum baptiſma. Unus Ds̄ & pater omnium, &c.

Incip. Eala ge gebnoðna þa leoꝛoꝛcan. þæt godcundæ Geꝛnit uꝛ tæhte. *Vide ſupra, pag.* 43.

LXVII. P. 317. Interrogationes Siwlfi Prbri.

Incip. Sum ȝeðungen Laneop þæȝ on Engle-lande Albinuȝ ȝehaten.

Expl. Open ıȝ ȝeo ȝandunȝ þe ıacob ȝe apoȝtol embe ȝpnæc. þæt ıȝ ȝeo coȝtnunȝ þe ȝepæmð ðone man to ýnȝienne. ac ȝod ne coȝtnað nænne man. ȝoȝðan ðe he nele nænne to ýnnum ȝebiȝean. ac ðeoȝ coȝtnunȝ ıȝ oȝ ðan niðfullan deoȝle. ȝ oȝ ýfelum luȝtum. ȝ þe luȝt acenð ða ýðine. ȝ ȝeo ýn ðoñ heo bið ȝeendod. acenð ðone ecan deað. Nella þe na ȝpiðon embe ðiȝ ȝpnecan ȝoȝþan þe þe habbað þa nýd behenȝtan axunga nu aþıtene.

LXVIII. P. 327. Domc̄ In Qvinqvagesima.

Incip. On þiȝȝe þucan on Wodnesdæȝ ȝȝa ȝȝa ȝe ȝelȝe ȝıcon. *Vide ſupra, pag.*

LXIX. Pag. 333. De Oratione Moysi In Media Qvadragesima.

Incip. Eftep þan þe Moýſeȝ ȝe mæna Henetoȝa oȝ Egiptа lande mid hiȝ leode ȝende. *V. ſup. p. 32.*

LXX. P. 338. Excommunicationis forma, *Latinè & Saxonicè.*

Men þa leoȝeȝtan ȝeheȝaþ hæt þeoȝ boc ȝeȝþ.

Mid ealdoȝlicneȝȝe ælmihtiȝeȝ Godeȝ. þæȝ fæðeȝ ȝ ðæȝ ȝunu ȝ þaȝ halȝan ȝaȝteȝ. ȝ eac ýlȝe Scā Mariан uneȝ Dnihteneȝ modeȝ. and ȝce Michael þæȝ halȝan Heah-engleȝ. and ȝcī Petruȝ. ðæne Apoȝtolan albeȝ. and þæȝ haliȝe Nicholaeȝ and þæȝ eadiȝan Auȝuȝtineȝ ȝ ealne Xpeȝ halȝena. Siȝ hi amanȝumeðe ȝ ȝenīðnode ða men þe þaȝ ȝcale ȝefnemoðen. ȝ ðe þæȝn to ȝeþȝæftoðn. and ðe þæȝn æniȝ dæl habbað. oððe hæfðon. oððe ȝet anbidiað to habbanne. ȝ beon hi aȝýnðneðen ȝam inȝanelde þæȝa haliȝan ȝelaþunȝe ȝ ȝȝiam fenȝcipe alne Godeȝ ȝecoȝenne. ȝ ðæȝn to eacan habban hio dæl and ece ȝaȝ mid iuðan uneȝ Dnihteneȝ beleȝeðan. and mid þam þe une Dnihtene cæðen. ȝeȝic ȝnam uȝ. nelle þe hane þeȝ þunde inȝehýðe buton hi ȝecennan ȝ to dæbbote cuman. Beon hi apenȝode etende ȝ ðrincende. Beon hi apenȝode ȝangende and ȝittende. Beon hi apenȝode ȝȝiecende and ȝȝixiande. Beon hi apenȝode ȝaciende and ȝlæpende. Beon hi apenȝode popende and ıuðende. Beon hi apenȝode hlehhende ȝ ȝepende. Beon hi apenȝode on huȝe and on æceȝe. Beon hi apenȝode on ȝæceȝe and on lande. and on ealleȝ ȝteðen. Apenȝoðen beon heoȝa hæfðon ȝ on heoȝa ȝectan. Apenȝoðen beon heoȝa eaȝan and heoȝa eaȝan. Apenȝode beon heoȝa tungan and lippan. Apenȝode beon heoȝa teð. and heoȝa ðnotbollan. Apenȝoðen beon heoȝa ȝculdȝan and heoȝa bneoȝt. Apenȝoðen beon heoȝa fet and ȝcancan. Apenȝode beon heoȝa þeoh. and eall heoȝa innepeaȝd. Thuȝh ȝunian hi apenȝoðen ȝnam ðæȝ foteȝ tnedele oð uȝepeaȝd ðæȝ heafdeȝ hnolle. buto hi hi ȝelȝa unðen þæncan. ȝ to dæbbote cuman. and ealȝȝa ðeoȝ candela beoȝ acȝeint ȝnam þiȝum andȝeaȝdum leohtum. ȝȝa beon heo abȝæȝcede heoȝa ȝapla into helle. Eall ȝolc cȝeþe ȝoð hit ȝı. ȝeȝunþe þæt.

LXXI. P. 340. Qvomodo Acitofel ȝ Mvlti Alii Laqveo Se Svspend.

Incip. Iȝ nu eac to ȝitenne. þæt man ȝitnaþ ȝoȝ oft ða anleaȝan ȝcea ðan. and þa ȝȝicolan ðeoȝaȝ. *Vide ſupra, pag. 38.*

LXXII. P. 341. Kl̄ Avgvsti Passio Scōrvm Machabeorvm.

Incip Eftep þam þe Alexandep ȝe eȝefulla Cyning toðælde hiȝ nice. *Vide ſupra, pag.*

LXXIII. Pag. 355. Qvi Sint Oratores. Laboratores. Bellatores.

Incip. Iȝ ȝȝa healt to ȝitenne. þæt on þiȝȝeȝie populðe ȝýnd þneo endebýnneȝȝa. *V. ſupra, p. 37.*

LXXIV. P. 356. Incipit De Ivdith. Qvomodo Interfecit Olofernem.

Incip. We ȝecȝað nu æneȝt on ðiȝum ȝeȝȝitum ðæt tnegen Cyninȝaȝ pæȝon ȝecweden on Leden Nabuchodonoȝoȝ ȝȝiðe nam cuðe beȝen. an þæȝ ȝe Chaldeiȝca þe acȝealde Godeȝ ȝolc on Iudealande ȝoȝ heoȝa ȝeleaȝleaȝte þa þa hi nuȝðodon ȝolice hæfenȝýld.

Codice ad finem mutilo, deſideratur Concluſio hujus Homiliæ.

S. 18. *Cod. Membr. in fol. min. Circa tempus Conquiſitionis Angliæ (ut videtur) exaratus, in quo continentur plurima ſcripta Saxonica, in uno volumine compacta, quorum Tituli hoc Ordine ſequuntur.*

I. P. 1. *Pars libri cujuſdam* (*ut videtur*) Ritualis *de diverſis diebus Feſtis in uſum cujuſdam Monaſterii: Rubricæ vero illorum qui adhuc in fragmento extant dierum, ſunt hæ*

1. On þone Palm-ȝunnan-dæȝ.
P. 2. 2. On Cena Dnī. þæt ıȝ on Dnihtneȝ ȝeneond. þe þe hatað ðone þunneȝ-dæȝ æfn Eaȝtnan.
P. 3. 3. On ðam æf̄ ýlȝendum dagum þiȝena nýhta.
P. 5. 4. On ðon ýȝtan dæȝ. þæt ıȝ on ðone Fnifte-dæȝ.
6. On Sæteȝn-dæȝ.
P. 6. 7. On þone dæȝ þe ıȝ Paȝaȝceue ȝehaten. þæt ıȝ ȝe Lanȝe-fnifte-dæȝ æfn Eaȝtnon.

II. P. 8, *Deſideratur Rubrica hujus Homiliæ, quæ in al. Cod. eſt*

De Initio Creatvræ. Be Frvmsceafte.

Incip. Adam ȝe æneȝta man þæȝ ȝeȝcapen on neonıxna ponȝe. ȝ ȝoȝ hiȝ ȝilfeȝ ýnnum þanon þæȝ abneȝeð. on þaȝ fnæðlicam ȝoȝld. and on eallum þam eaȝfoðum. þe þe ȝoȝ hiȝ ýnnum. and une ýlȝna ýðdan bnuȝon.

Expl. Acȝoð ıȝ þæt ic ȝecȝe. oȝ eoȝðan ȝefunðon æneȝt ȝeȝophte. þa ðe þe ȝilfe ealle oȝ coman. and to eoȝðan þe ȝculon ealle ȝefunþan. ȝ ȝiððan habban ȝȝa ece ȝite. a a buton ende. ȝȝa ece bliȝȝe. ȝȝa hæðen þe on life æȝon ȝeeahnoðon. ȝod une helpe. amen.

P 9. De Ætatibvs Mvndi. (*Latinè*)

Nempe de Genealogia Chriſti *ab Adamo, ſecundum D. Matthæum Evangeliſtam.*

III P. 10. Incipivnt Sermonis Lvpi Epī.

Incip. Leoȝan mī. uȝ ıȝ ðeoȝ beboden. þæt þe ȝeonlice mingian ȝ læȝan ȝculan. *Vide ſupra, p. 24.*

IV. P. 15. De Fide Catholica.

Incip. Leoȝan mī. ðoð ȝȝa eoȝ micel þeanȝ ıȝ. undeȝȝtandað þæt ælc Cnıȝten man *V. ſ. p. 26.*

V. P. 19. Wulfstani Archiepiſcopi Eboracenſis *Admonitio ſive Præneſis ad cujuſcunque conditionis homines curæ ſuæ commiſſos.*

Wulfȝtan ancebiȝceoȝ ȝneteð ȝneonlice. þeȝnaȝ on ðeode. ȝehadode and læȝede. ealle ȝemæne-

hice, þa ðe him betæhte ſindon. ſoþ ſodæ to ſiſſane. ⁊ ic bidde eoþ ſoþ ſoðer luſan. þæt ge ðiſſer ſeþniſſe ſiman ⁊ on hyl tiðū hit on gemynde habban. ſoþ ðam þeahþe hit leohtlic . . . . . mineſunȝ ðince. hit iſ ðeah þeaþſlic. ſime ſe þe ſille.

VI. *Deſideratur Rubrica hujus Homiliæ, quæ in al. cod.* Sermo Ad Popvlvm.

Incip. Leoſan mⁿ. unðeþſtandaþ. þæt æneſt criſtenna manna ȝehwilc. *Vide ſupra, pag.* 28. NB. *ad hæc verba* Oſ eoſðan ſuþan ȝeoſnhte. æneſt þa ðe þe ealle oſ comon. ⁊ to eoſðan þe ſculon ealle ȝeſuþðan ⁊ riþðan habban ſwa ece wice a a butun ende. ſwa ece blisse. ſwa hwæðer ſwa þe on life æn ȝeeaniȝaþ. *Scripſit aliquis in margine*, Hîc Archiepⁿ Wulfſtanus diſertè negat tertium locum poſt hanc vitam.

VII. p. 20. To Folce.

Incip. Leoſan mⁿ ſoþ usse ealna þeaſse. Criſt com on ðiſ liſe.

VIII. p. 20. To Folce.

Incip. La leoſan mⁿ. hwa mæȝ æfre oðȝum ſuþſoþ ſweoſcipe ȝecyðan.

IX. p. 21. To Folce.

Incip. Leoſan mⁿ. utun ðon eac ſwa us þeaſ iſ.
Expl. þoñ beoð hi nihtlice eal ſwa hi ȝenamode beoſ. ȝoðfæðeraſ ȝif hi heora ȝoðbearn ȝode ȝeſtrȳnaþ.

X. p. 22. To Folce.

Incip. Leoſan mⁿ. habbaþ æfre an wæðne ȝeleafan on ænne ȝod. and unðeþſtandan. *quædam deſiderantur in hoc codice, ut ex Cottoniano liquet.*
Expl. ðoñ ȝeleanaþ he hit us. ſwa us leoſoſt biþ. hⁿ ſi loſ and wulþor. a a butun ende. amⁿ.

XI. p. 24. To Eallvm Folce.

Incip. Leoſan men. ælcne ðaga ic bidde. þe ȝoðeſ eȝe hæbbe.

XII. p. 25. To Eallvm Folce.

Incip. Eala leoſan mⁿ. unðeþſtandaþ þæt ſoð iſ. hit wæſ nu ſeala ȝeara.

XIII. p. 26. To Eallvm Folce.

Incip. Leoſon mⁿ. utun unðeþſtandan ealſwa us þeaſ iſ.
Expl. and eal hit mæȝ to birene æȝhwilcne þeoðe. ȝime ſe ðe ſille.

XIV. 9. Be Mislicvm Gelimpvm.

Incip. Gif hit ȝeſuþðe þæt on ðeoðſcipe becume.

Hæc ſectio in apographo Juniano *Paræneſin* Wulfſtani *claudit.*

XV. 10. Her Is Git Other Wél God Eaca.

Incip. La leoſ a iſ ſwa beteſa ſwa criſtenna manna ma.

XVI. This Man Gerædde Tha Se Micele Here Com To Lande.

Ealle ſe beſuſſan þæt ſe ȝeoſnlice eaſman. þæt ſe ȝoðeſ milteſe. ⁊ hiſ mildheoſtneſſe habban moton. and þæt ſe ðuſh hiſ ſultum maȝon. ſeondum riȝtwisan. Nu ſille ſe ðæt eal ſolc . . . . . to ȝemenlicne bæðbote. ðriȝ daȝaſ be hlafe. and ſintum. and pæteſe. þæt iſ on Monan-dæȝ. and on Tiweſ-dæȝ. ⁊ on Wodneſ-dæȝ æſi Michaeleſ-mæſſan. And cume manna ȝehwilc. bæneſot to cirican. butun ſolde. and ȝlæncȝu. and ȝa man to ſcriftе. ⁊ ȝan ealle ut mid halidome. ⁊ clipian impeandre heoſtan ȝeoſne to Criſte. and ſceote man æȝhwilce Hide-pæniȝ. oððe pæniȝeſ peoſiȝ. ⁊ bringe man þæt to Cirican. and riðdan on ðneo dæle. be ſcriftеſ ⁊ be tuneſ-ȝeneſan ȝeritneſſe and ȝif hwa wiſ ne ȝelæſte. ðon ȝebete he þæt. ſwa ſwa hit ȝelaȝod iſ. Bunda mid. xxx. p̄. ðpæl mid hiſ hide. ðeȝn mid. xxx. ſcill. and ſwa hwan ſwa þæt ſeoh up ariſe. dæle man on Godeſ eſt. æȝhwilcne pæniȝ. ⁊ eal ſwa done mete. þe ȝehwa bucan ſolde. ȝif him þæt fæſten ſwa ȝeboden næſe. dæle man on Godeſ eſt ȝeoſne. æfſt þam fæſtene eal ðeanfiȝendum mannum. ⁊ beðridan. ⁊ ſwa ȝebnocedum mannum. þe ſwa fæſtan ne maȝon. ⁊ hiſeð manna ȝehwilc. ſille pæniȝ to ælmeſſan. oððe hiſ Hlafoſd ſille ſoſ hine. buton he ſilf hæbbe. ⁊ heafod mⁿ. teoðan. and þeoſem ða ðriȝ daȝaſ beon peoſcef ȝefneode. riȝt cinic ſocne. and riȝt ðam þe hi þæt fæcen þe luſtlicon ȝefæſtan. and on æȝhwilcan mynſtre. ſinȝe eal ȝefenſæden æſtæðene heoſa Saltere. ða ðry daȝaſ. ⁊ ælc Mæſſe-ſpⁿ. mæſſiȝe ſoſ usse Hlafoſd, and ſoſ ealle hiſ ðeode. ⁊ þan to eacan mæſſiȝe man æȝhwilce dæȝe. on ælcan Minſtre ane mæſſan ſindenlice ſoſ ðare neode. ðe uſ nu on handa ſtent. oþ ðæt hit betere ſuþðe. ⁊ æt ælcan tið-ſanȝe. eal hiſeð abenedum limⁿ. æſtoſan Godeſ ſeoſode ſinȝe ðone Sealm. Dñe quid multiplicati ſunt. ⁊ p̄ceſ. ⁊ col. and ealle ȝemænelice. Gehabode ⁊ Læſede. buȝan to Gode ȝeoſne. and ȝeeaſnian hiſ milðe. and æȝhwilce ȝeape heonon ſoſ ðe ȝelæſte man Godeſ ȝeſihta hupu niht-lice. riȝt ðam þe uſ God ælmihtiȝ ȝemiltsiȝe. and uſ ȝeunne. þæt ſe usse ſýnd oſencuman motan. God Vre Helpe Amen.

XVII. P. 31. *Epistola Ælfrici.* (*manu neoterici*) To Gehadedvm Mannvm.

Incip. Vſ biſcopum ȝedaſenaþ. þæt ſe ȝodcunðan lape. þe usse canon uſ tæcð.

Expl. Be ða maȝon ȝoðeſ ðeoſaſ ȝecnapan. þæt hi naȝon mid ſiȝȝe. ne mid ſolde ca þe ahwan to ſapene. ac mid ȝaſtlican pæpnan campian riȝt ðeoſol. Ne ȝebiraþ him nan ðyncȝ. na ðen ne to ſife ne to ſolde ſiȝȝe. ȝif hi ȝode ſillaþ nihtlice ȝehiran. ⁊ ȝoðeſ laȝe healdan. ſwa ſwa heora habe ȝedaſenaþ. mid nihte. Sit nomen dñi benedictum. & reliq. Amen.

XVIII. Pag. 40. Be Gehadedvm Mannvm.

Nota Neoterici. Deeſt ſecunda epiſtola Ælfrici.

Incip. Gehadodum mannum ȝebýraþ ælc clænneſ. ſoſþam ðe hi ſculon eallum oðȝum mannum. ælc uncleennеſſa ſoſbeodan. and ælc clænneſſe ȝif hi niht doð. hi ſculon be heō ſilfum ȝebirnan. *Vide ſupra, pag.* 47.

XIX. P. 42. To Gehadedvm ⁊ Læwedvm.

Incip. Gehadodum mannum ȝebiraþ eac þæt hi læſede mⁿ ſiſian hu hiȝ heora niht æſe healdan ſculon.

Be Eallvm Cristenvm Mannvm.

XX. *Incip.* Eallum criſtenum mannum iſ micel þeaſf. þæt hi niht̄ne criſtendom ȝeoſne healdan.

XXI. P. 43. Norðhymbra Preosta Lage.

Incip. Gif hwa æniȝum Pheoſte. æniȝ ſoh beode.
Expl. ⁊ hupu an Criſtendom. ⁊ an Cýneðō. æfre on þeode. Sit nom̄ dñi benedictum. ex hoc nunc & uſque in ſclm̄.

XXII. P. 46.

XXII. P. 46. HER IS EADGARES CYNINCGES GERÆDNES.

Incip. Thỳs ys seo Gesædnes þe Eadgar Cyncg. mid his witena gesealhte gesædd Gode to lofe. and him sylfum to Cynescype. ⁊ to deapfe. þæt synd þon æfterc. þæt Godes Cirican syn ælces mihtes fỳlle.

Expl. æt ælcan Cristenan m̄. to ðam Mynstre þe hit to gebirige. ⁊ stande ælc Ciric-grið sya sya hit betst stod.

P. 47. EADGARES CYNINCGES GERÆDNES. *Nempe Leges civiles, Eccleſiaſticis adnexæ.*

Incip. This is ðon seo policunde Gesædnes. þe ic wille þæt man healde þæt is þon æfterc. þæt ic wille þæt ælc man sỳ folc mihtes wurðe. ge eapm. ge eadig.

Expl. oððe eapunga oððe beajnunga. gilde æghwa ðan cynge. xl. scill. ge se ðe hi wille ge se ðe hi bicge.

XXIII. P. 48. In nomine dn̄i. (*leges Æthelredi Regis.*)

Incip. This is seo gesædnes þe Engla Cyninge æghwa Gehadode. ge Læwede witan gecunon. and gesædon. þis þon æfterc. þæt we ealle ænne God lufian. and wurðian.

Expl. sya wel sya we betst magon. and God ælmihtigne inweardre heortan fultumes biddan. Sit nomen dni benedictum.

XXIV. P. 52. DE PRECEPTIS DNI.

Incip. Micel is us eapf þæt we Godes bebода geornlice healdan.

XXV. DE VITIS PRINCIPALIBVS.

Incip. Micel is eac neod þearf manna gehwilcum þæt he wið deofol scin.

XXVI. DE VIRTVTIBVS.

Incip. Thonne sỳndon eahta heahlice mægnu. þurh Godes mihte.

XXVII. P. 53. ÆTHELSTANES CINYNCGES GERÆDNES.

Incip. Æþelstan Cyninc mid gewitan Wulfhelmes Ancebiscop. ⁊ eac minra oðera Biscopa.

Expl. and beorgað æghwa ge eop. ge ðam þe gemingian sculon. wið Godes ierre. and wið mine ofen hinnesse.

DE XPIANITATE. (*Latinè.*)

Incip. A Xpō eni xpiāni sunt nominati. xps autem caput nrm est. & nos membra eius.

Expl. Sic et contra singula uitia. vel peccata pugnandum est quia primus oportet & deselinquere malum & deinde facere bonum.

Pag. 55. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Credite ergo kmi patre & filium & spm scm. unū deū in trinitate & trinitatem in unitate.

Expl. cum uerbis & operibus scis auxiliante & gubernante nos dño siro ihū xpō qui uiuit & regnat cū coet no patre & spū scō. p.

XXVIII. Pag. 56. HER ONGINNEÐ BE CRISTENDOME.

Incip Eallum Cristenum mannum is micel þearf. ðæt hi heopa Cristendomes gerecad witan. and þæt hi heopa Cristendom rihtlice healdan. Be Cristes naman sỳn Cristene genamode. forðan Crist is Cristenra heafod. ⁊ ealle Cristene men sindon to Cristes limum gecealde.

Expl. Ne wurða ðu frende Godes. ne ðu ðines drihtenes naman ne namie on idel. wite þæt ðu þone Reste-dæg. freolsige georne. & reliq.

Vide ſupra, pag. 27. Notandum quoque, quod hæc Saxonica videtur eſſe Tranſlatio partis prioris Sectionis Latinæ, DE XPANITATE.

XXIX. P. 57. *Deſideratur Rubrica ſequentis Homiliæ.*

Incip. Eala leofan m̄. us is swiþe micel ðearf. þæt we ofen ealle oðre ðinge a God lufian. ⁊ his lanum and lagum geornlice fylgean. and his halgan cirican. singallice wurðian.

Expl. Ac utan us silfe. mid godan gedance. on worde and on weorce. wenian to mihte. ⁊ geamian ða miðhðe mid Godes filste. þe þā is geearnod. þa hwile þe hi libbað. A sỳ ecū God lof ⁊ wurðmynt in ealra worlda world. á buton ende. am̄.

XXX. Pag. 61. INCIPIT DE VISIONE ISAIE PROPHE. QVA VIDIT SVPER IVDAM ET IERVSALEM.

Scil. loca quædam ex Iſaia Propheta Latinè & Saxonicè, Saxonica autem ſic

Incip. Fela is on bocum. þæs þe mæg to birnan. gime se þe wille him filsum to gearwe. An þæs on gear dagū gode pel gecweme. *V. ſup. p. 27.*

XXXI. Pag. 64. VERBA HIEREMIÆ PROPHETÆ.

Incip. Hieremias se witega mynegode to ðearfe Godes folc geornе. ⁊ hit þus lærde. Audite uerbū dni iacob, & reliq. *Vide ſupra, pag. 27.*

Deſiderantur quædam folia quibus continebantur concluſio hujus Homiliæ, & initium Homiliæ DE SEPTIFORMI SPŪ. *quæ ſic*

Expl. And a sya nỳn ende þisse worlde. sya wurð fripen lufta ⁊ sinlicra dæda á má and má mannū gemæne. þurh deofles dara. ⁊ his unlaga. ac se bið gesælig se þe gesawnað hupu hine silfne. be ænigum dæle. God ure helpe. Sit nom dni benedictum. & reliqu.

P. 66. DE ANTICHRISTO (*Latine & Saxonicè.*)

Incip. Omnis qui scdm xpi anæ professionis rectitudinem aut non vivit, aut aliter docet, quam oportet, Antichristus est.

XXXII. *Incip.* Leofan men. understandað swiþe geornе. þæt gehihtlice and wælice healdan. þæt eop mæst ðearf is. to gehealdanne. *V. ſ. p. 27.*

XXXIII. P. 68. *Deſideratur Homiliæ Rubica.*

Interrogatus Ihs à diſcipulis de conſummatione scli. dixit eis, Cum videritis, *&c.*

Incip. Uses drihtenes ap lar axodan hine silfne. ymbe ðisse worlde endunge. *V. ſupra, p. 28.*

XXXIV. Pag. 71. *Deſideratur Rubrica.* (LECTIO SCI EVANG. SCDM MATHEVM.)

Egreſſus Ihs de templo ibat. & acceſſerunt diſcipuli ejus ut oſtenderunt ei ædificationem templi, *&c.*

Incip. Hit gesealde hine on ðare birig þe is genamod Hierusalem. þæt user drihtenes ðegnas. agunnon sppecan. wið hine. *Vide ſupra, pag. 28.*

XXXV. P. 72. *Desideratur Rubrica.*

Erunt signa in sole, & luna, & stellis, & reliq.

Incip. Thiſ Godſpel ſegð and ſputelað. þæt þela ſone-tacna. ſculan ſeſunþan þibe on ſonulde. *Vide supra, pag.* 28.

XXXVI. P. 74. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Leoſan m̄. uſ iſ ſpiþe micel þeapf þæt þe pa-ne beon þæj eſſerlican timan. þe topeanð iſ. *Vide supra, pag.* 28.

XXXVII. P. 78. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Leoſan m̄. ælmihti God uſ ſingallice manaþ and læpað. þīh hiſ ða hiſ halgan bec. þæt þe ſoð and þiht don hen on ſonlde on unū liſe. gif þe þillaþ heoſona þice begitan.

Expl. Hi ðonne ſiððan eac ece eblean ðuþh Godef gife þanan ſoſð habbað. betpeoh Englum. and Heah-englum. a to ſonlde on heoſonan þice. þaj tæſne leoſe ne ſetæla6. ne laðe ne ſemeta6. ac ðan haligе heapaf ſimle ſuniað. on þiſte. and on þulone. and on ſinſumneſſe. ðán biþ mæſð and miþh6. and ece bliſ mid Gode ſilſum. ⁊ mid hiſ halgum in ealna ſonlda ſonlð abuton ende. amen.

XXXVIII. P. 80. VERBA EZECHIEL PROPHĒ DE PIGRIS. AVT TIMIDIS. VEL NEGLIGENTIBVS PASTORIBVS.

Incip. Ezechiel ſe piteza læð6 Godef Býbelaſ. þæt hi beoſtan heom ſilfum pið Godef ýnne. he cp Godef ſonðum þuf to heom eallum. Hec dicit dñs. Audienf ex ope meo ſeſmonem abnuntiabitiſ eiſ ex me & reliq.

Expl. Alð þe þe oſep hoſiſe. þæt he heon ne liſte hæbben heon ſemæne þæt pið Gode ſilſne. Sic nom̄ dn̄i benedictum. ex hoc nunc & uſque in ſcl̄m̄.

Ne þeap ic nu ſoſ Godef eſe ſoðef ſeſpeoſian. ac licиſe ſpa hiſ licиſe. ſoð ic ſille ſecſan. ſime ſe ðe ſille. ſoſðam ſe Býbel ðe ſoſſpeoſaþ hiſ hlaſonðef ſeſilboða. a he mæſ him ſenan hetelicef leaneſ.

XXXIX. Pag. 82. SERMO LVPI AD ANGLOS. QVANDO DANI MAXIME PERSECVTI SVNT EOS. QVOD FVIT AN̄. MLO. VIIII. AB INCARNATIONE DNİ NRİ IHV̄ XPİ.

Incip. Leoſan men. Ge cnapað þæt ſoð iſ. ðeoſ ſonlð iſ on oſſte. and hiſ nealæcð þam ende. *Vide supra, pag.* 24.

Hic ſermo memoratur à ſummo viro D. Gulielmo Cave, Hiſt. Litt. Vol. I. quo loco diſſerit de ſcriptis Lupi Ferrarienſis Cognomento Servati. Habentur, *inquit doctiſſimus ille vir,* adhuc mss. Sermones II. *viz.* Sermo ad Anglos ſuper incurſu Dacorum, in Bibliotheca Collegii S. Bened. Cantab. Cod. 284. n. 19. (*juxta Catalog. Jameſianum*) & Sermo in Feſtivitatem S. Jodoci in Bibl. Lumleiana, vol. 165. An Lupi noſtri ſunt, videant quibus inſpiciendi Copia datur.

Lumleianum Codicem nondum vidi: Cod. autem 284. i. e. *hunc Codicem, qui aliàs inſcribitur S.* 18. *me vidiſſe & manibus verſaſſe fateor. Verum, ex hoc Cod. ut & ex aliis nonnullis, conſtat* LVPVM *noſtrum* Homiliſtam *non eſſe* LVPVM FERRARIENSEM. *Hic enim claruit A. D.* 830. *diemque ſuum obiit A. D.* 861. *Ille autem, ut Inſcriptio Sermonis docet, claruerit A. D.* 1009, *atque è vivis exceſſit, uti ex ſequentibus patet, A. D.* 1023.

Plurimi fuere viri celeberrimi, quibus Prænomen, Nomen aut Agnomen erat LVPVS, *de quibus conſulat Lector Hofmanni Lexicon Univerſale. Exhibet quoque Litteras binas Alexandri Pont. Max. ad* LVPVM *Valentiæ Regem Radulfus de Diceto, in Chronico, ad An.* 1174 & 1179. *Memorantur etiam Reliquiæ* S. LVPI *Epiſcopi à Leofrico Epiſcopo, inter ea quæ dedit Exonienſi Eccleſiæ, (de quo quidem* LVPO *legitur in Menologio Anglo-Saxonico) qui mihi videtur eſſe* LVPVS TRECENSIS *Epiſcopus, qui clar. A. D.* 427. *Sed ut Exteros præteream, Notet Lector Philo-Saxo, morem fuiſſe apud Majores noſtros, Nomina ſua quaſi Latine reddere, & ſpeciatim apud Scriptores qui à* LVPO, *Saxonice* WULF, *Nomina ſua ſumpſerunt. Sic Ætbelwulfus Bernicius, Monachus Dunelmenſis, qui flor. A. D.* 820. (*cujus Poemata de Abbatibus & viris piis Cœnobii S. Petri in Inſula Lindisfarnenſi, publici Juris fecit B. P. Joannes Mabillonius, in Actis Sanct. Ord. Benedict. Part. II. pag.* 302.) *Nomen ſuum ſic ſcribit in Præfatione ſua quæ extat in vet. Cod. Bibl. Bodl. NE. B.* 4. 10. Amicorum præſcantiſſimo atq; dilectiſſimo Sacerdoti Magno Ecberćto, Presbiter meritiſ ÆDILWLF intime caritatiſ Salutem. *Verum in Concluſione Operis ſic canit,*

Hæc LVPVS alte pater ſolido de pectore clarus
Carmina compoſuit corpore mente rogans, *&c.*

Sic etiam in vet. Cod. mss. *Bibl. C. C. C. C. qui inſcribitur K.* 2. *pag.* 110. *habentur* Litteræ quædam de Pœnitentibus, *à* LVPO Lundonie Epiſcopo, *&c. ad* Ælfricum Anglo-Saxonum Epiſcopum. (*h. e. Archiep. Cantuarienſem.*) *Hic autem* LVPVS *non alius videtur ab* Wulfſtano II. *qui factus eſt Epiſcopus Londinenſis circa A. D.* 981. *ſedemque illam rexit annos circiter* 23.

His præmiſſis, dicendas Rationes exiſtimo, quibus inducor ut credam LVPVM Epiſcopum & Homiliſtam, (*tantum non Ælfrico ſupparem,*) WVLFSTANVM *ſive* Wulſtanum *fuiſſe, qui eodem tempore &* Archiepiſcopus Eboracenſis *fuit, &* Wigornienſis Epiſcopus.

I. *In Anno ab Incarnat. Dom.* 1009, *nullus fuit Angliæ Epiſcopus, qui à* LVPO *nomen ſuum deſumpſit* wiſ Athulfus *qui ſedit* Epiſcopus Hereſordenſis *ab A. D.* 998, *uſque ad A. D.* 1012; & Wulſtanus Archiepiſcopus Eboracenſis, & *idem* Epiſcopus Wigornienſis ab *A. D.* 1002, *uſque ad A. D.* 1023. *De horum priori, apud ſcriptores pene altum eſt ſilentium: neque data illi occaſio erat ad Gregem ſuum de Danis metuendis habere Concionem, qui nunquam in illius Dioceſeos viciniis deprædati ſunt, qui tamen in* Wulſtani *utroque Epiſcopatu graſſabantur.*

Wulſtanum *autem eodem tempore &* Epiſc. Wigorn. & Archiep. Eborac. *fuiſſe, teſtatur Willielmus Malmesburienſis, Lib.* 3. *de Geſt. Pont. Angl. Cap. de Archiep. Ebor.* Poſt eum, *inquit,* Oskitel gradum accipiens honoris, floruit temporibus Edredi, & Edwii, & Edgari Regum, habuitque ſucceſſores Oſwaldum, Edulfum, Wulſtanum. Qui omnes Epiſcopi etiam Wigornienſes fuere, hac de cauſa, *&c.* —(*& deinde.*) ſucceſſit ei (*Oſwaldo*) in utraque ſede Adulphus ex Abbate Burchenſi, ſanctus, ut perhibent, & vir, & reverendus. Ipſi pro ſanctitate ignoſcitur, quod contra Regulas Canonum, duas ſedes tenuerit, quod ſcilicet, non hoc ambitione, ſed neceſſitate fecerit: Wlſtano non ita, qui ſanctitate diſcrepabat & Habitu. —— Poſt Wlſtanum ſedem Eboracenſem Elfricus, Wigornienſem Lefſius. *Idem quoque Malmeſburienſis, Lib. IIII. Cap. de Epiſc. Wigorn. de Oſwaldo, Aldulfo, & Wulſtano, dicit.* Iſti tres fuerunt Archiepiſcopi. *De eodem Wulfſtano itidem dicit Tho. Stubbes in Act. Pontif. Ebor.* Viceſimus primus Eboracenſi Eccleſiæ præfuit alius Wlſtanus, ipſe quoque ſicut & Prædeceſſores ſui Oſwaldus & Adulphus, concedente Rege Knuto (*ſc. Ethelredo tunc demortuo*) Epiſcopatum Wygornienſem habuit. Cujus Regis an. III. iſte Wlſtanus, adjunctis ſibi multis aliis Epiſcopis, Eccleſiam, quam idem Rex & Comes Turkillus in monte qui *Aſſendun* dicitur conſtruxerunt, illis præſentibus, cum magna Gloria dedicavit, & tercio dehinc anno, hoc eſt Archiepiſcopatus ſui 20, qui eſt annus ab Incarn. Dni. 1023, 5 Kal. Junii, 3 feria defungitur, & delatus apud *Ely*, ibidem ſepelitur. *In hiſce Temporibus floruiſſe* Wulſtanum *teſtantur Faſti Saviliani,*

liani, *ad calcem Impreſſ.* Scriptorum Anglicorum poſt Bedam, *& Rev. D.* Franc. Godwinus *Epiſc.* Herefordenſis *in lib.* de Præſulibus Angliæ. *Is inter alios Epiſcopos Wigorn. recenſet* Wulſtanum. Quem, *inquit*, ſcriptoribus placet & *Reprobum*, neſcio quam ob cauſam, cognominare. *Quinetiam, de Adulfo Archiep. Eborac. ſcribens ex Malmesburienſi*, ſucceſſit ei, *&c.* —— (*ut ſupra*) —— Wulſtano non ita; Quare quæ? (*inquit Godwinus*) Quia ſanctitate diſcrepabat & Habitu. Monachus non fuit. O Monachum iniquum! Quod in Monacho probat, hoc alteri pro ſcelere imputat. *De hoc autem ſcelere, quicquid fuerit, audi virum doctiſſimum Henricum Whartonum, Angl. Sacr. Tom. I. pag.* 473. Adulfo, *inquit*, in utraque ſede ſuffectus eſt Wlſtanus Abbas (locus Abbatiæ latet) *Reprobus* cognominatus. Rationem Cognominis exhibet liber Eccleſiæ Wigorn. *Nam nimis erravit, dum rebus nos ſpoliavit, & ipſe Archiepiſcopus Ebor.* Plurima ſcil. Maneria ad Eccleſiam Wigorn. ſpectantia alienavit, & ſedi Ebor. quam ſimul tenuit, tranſcripſit. ſeu potius adminiſtrato ſimul tamdiu utroque Epiſcopatu, poſſeſſiones utriuſque haud ita bene diviſæ fuerant. ſeperatis itaque Epiſcopatibus, Archiepiſcopi Ebor. utpote potentiores, plurima Wigornienſis Eccleſiæ abſtraxerunt. Haud minus equidem Oſwaldus & Adulfus culpandi erant. Verum iſtorum utroque ſanctis annumerato, Wlſtanus ſolus crimen tulit. *Addo & ipſe, ſi cujuſpiam gravioris facinoris reus fuerit Wulfſtanus, minime, ut veriſimile eſt, ei dedicaret Epiſtolam ſuam de* Canonibus, *Ælfricus vir ille pientiſſimus, quod & fecit verbis officioſiſſimis. Immo, ſcripta ejus infra recenſenda, cum* Sinodalibus Decretis *in Cod. Cotton.* Clavd. *A.* 3. *clare oſtendunt cum fuiſſe Antiſtitem vere Religioſiſſimum.*

II. *Verum, ut ad rem redeam; Ipſi Codd. mss. in quibus reperitur nomen* Lvpi *Epiſcopi, videntur fere teſtari eum fuiſſe Epiſcopum* Wigornienſem. *Hi ſunt numero quatuor, & nunc extant in celeberrimis Bibliothecis Bodleiana, Cottoniana, & Coll. Corp. Chriſt. Cantabr. Ex quibus ille qui in Bibl. C. C. C. C. inſcribitur S.* 14. *fateor, nihil habet de loco unde latus fuit. Codex ille qui in eadem Bibl. inſcrib. S.* 18. *olim, ut videtur, fuit Eccleſiæ* Wigornienſis, *propterea quod* Canones, *aliaque ſcripta, quæ in eo habentur, habentur etiam in alio Cod. Wigornienſi, manu* Wulfgeati ſcriptoris *exarato, qui nunc in Bibl. Bodl. notatur* Jvn. 121. *Porro, Cod. Cottonianus ex eo videtur fuiſſe* Wigornienſis *Eccleſiæ peculium, quod eos* Canones *& Leges exhibet, qui inveniuntur in Cod. S.* 18. *Bibl. C. C. C. C. niſi quis Eboracenſi potius Eccleſiæ eum adjudicandum cenſeat, propter* Excerptiones Domni Ecgberhti Archiepi Ebvrace Civitatis De Sacerdotali Ivre. *quæ etiam in* Wigornienſis *Eccleſiæ Archivis extitiſſe, conſtat ex Cod. C. C. C. C. K.* 2. *quem olim fuiſſe Eccleſiæ* Wigornienſis, *ſupra oſtendi. Codicem Bodleianum, qui nunc notatur* Jun. 99. *cum ejus altera parte, ſc.* Jvn. 22. *ſcriptum fuiſſe* Wigorniæ *certum eſt, & forte ab eodem Wulfgeato, circa A. D.* 1064, *exceptis nonnullis Tabb. quas quidem ſcripſit* Edricus *Monachus etiam* Wigornienſis.

III. *In hoc ipſo Cod. C. C. C. C. S.* 18. *pag.* 19. *Habetur, inter alia quædam opera* Lvpi Epi, *Admonitio ſive Paræneſis ipſius* Wulfstani *Archiepiſcopi, ad cujuſcunque conditionis homines curæ ſuæ commiſſos, Saxonice*; *Nomen ipſius* Wvlfstani *præ ſe ferens. In hac Admonitione ſive Paræneſi, ſecundum doctiſſ. Franc. Junii exemplar Apographum, extant nonnulla quæ Sermones eſſe ejuſdem* Lvpi *ex aliis Codd. conſtant. Verbi gratia,* Leofan m̄. unbeꝛꝛcandaȝ þæt æꝛeꝛe Cꝛiſtenꝛa manna ȝehꝛilc. *qui extat in Cod. Bodl.* Jvn. 99. Leofan m̄. uton don eac ꝛꝛa uſ ȝeapꝛ iſ. *qui videtur extare in Cod. Bodl.* Jvn. 22. *& in Cod. Cott.* Cleopat. B. 13. Leofan men. uton unbeꝛꝛcandan eal ꝛꝛa uſ þeapꝛ iſ, *qui videtur extare in Cod. Bodl.* Jvn. 99. *& in Cod. Cotton.* Nero A. 1. *Denique* Giſ hit ȝeſeonȝ ðæt on ðeodꝛcype becume, *qui etiam extant in iiſdem Codicibus, inter alia opuſcula ipſius* Lvpi.

Verum, quæ de Lvpo *ſive* Wvlfstano *diſſertavimus Lectori grata eſſe non deſperans, Opera ejus omnia quæ hactenus mihi videre contigit recenſere noſtri eſſe duxi.*

Lvpi *ſive* Wvlfstani *Homiliæ (id genus enim Lucubrationes ejus) ſunt aut quæ nomen ejus præ ſe ferunt, aut quæ, etſi Anonymæ, propter Notas quaſdam ſignaque, ei adjudicandas eſſe cenſeo.*

In Codice Bibliothecæ C. C. C. C. qui inſcribitur S. 14. *pag.* 134. *extant hæc verba,* Incipivnt Sermones Lvpi Epi. *Hi Sermones merito æſtimarentur eſſe ſaltem illi tres, qui ab his verbis Incipiunt.*

1. Leofan m̄. uſ iſ ðeope beboden ðæt ðe ȝeonnlice mynȝian ⁊ læꝛan ꝛcylan.
2. De Fide Catholica.
   Leofan m̄. Doð ꝛꝛa eoꝛ micel þeapꝛ iſ. unbeꝛꝛcandaȝ þæt ælc Cꝛiſten man.
3. De Die Ivdicii.
   Leofan m̄. une Dꝛihten Ælmihtiȝ Goð uſ þuꝛ ꝛinȝallice manaȝ ⁊ læꝛeð.

   In hoc Cod. C. C. C. C. *viz.* S. 18. *ad pag.* 10. Incipivnt Sermones Lupi Epi, *quorum tres priores ſunt,*

   Leofan m̄. Uſ iſ ðeope beboden. *ut ſup. n.* 1.
   Leofan m̄. ðoð ꝛꝛa eoꝛ micel ðeapꝛ iſ, *ut ſupra, num.* 2.
4. Wvlfstan Apcebiſceop ȝnetaȝ ꝛneonðlice ðeȝnaſ on þeode, *quæ quidem Paræneſis dividi videtur in decem Sectiones.*

   In eodem Cod. ad pag. 82. Sermo Lvpi Ad Anglos, &c. *qui ſic Incip.*

5. Leofan m̄. Ge cnapaȝ ðæt ꝛoð iſ. ðeoꝛ poꝛlð iſ on opꝛꝛce.

   In eodem Cod. ad pag. 86. Sermo Lvpi, *qui ſic Incipit*

6. (Eala) Leofan m̄. uton unbeꝛꝛcandan eal ꝛꝛa uſ þeapꝛ iſ.

   In Cod. Cott. cujus Nota eſt Nero. A. 1. *invenitur* Sermo Lvpi Ad Anglos, *viz.*

   Leofan m̄. Ge cnapaȝ þæt ꝛoð iſ, *ut ſupra, num.* 5.

   In Cod. Bodleiano qui Inſcribitur Jvn. 99. *p.* 4. Incipivnt Sermones Lvpi Episcopi, *Quorum tres priores ſunt*

   Leofan m̄. Uſ b̄. iſ ðeope beboden, *ut ſupra, num.* 1.
   Leofan m̄. Doð ꝛꝛa eoꝛ mycel ðeapꝛ iſ, *ut ſupra, num.* 2.
7. Leofan m̄. Eallum Cꝛiſtenum mannum iſ mycel þeapꝛ þæt hy heoꝛa Fulluhteꝛ.

   In eodem Cod. fol. 84, *b.* Item Sermo Ad Anglos, &c.

   Leofan m̄. Ge cnapaþ þæt ꝛoþ iſ, *ut ſup. n.* 5.

   Notet tamen Lector, Sermones hos pene omnes reperiri in aliis Codd. ſine ulla Lvpi *mentione, v. g.*

Num. 1. Leofan m̄. Uſ iſ ðeope beboden. *invenitur in Cod. Bodl. qui inſcrib. NE. F. IIII.* 12. *fol.* 144. *b. &, cum quadam diſcrepantia in Cod. Bodl.* Jvn. 22. *fol.* 49.

N. 4. Wvlfstan Apcebiſceop, &c. *Sectiones hujuſce Paræneſeos extare in Codd. Bodleianis & Cottonianis ſupra monui.*

N. 5. Leofan men. ȝe cnapaȝ. *invenitur in Cod. Bodl.* NE. F. IIII. 12. *fol.* 143, *b. & in Cod. Bibl. C. C. C. C.* S. 14. *pag.* 95.

N. 6. (Eala) leofan m̄. uton unbeꝛꝛcandan. *habetur in Cod. Bodl.* Jvn. 99. *fol.* 90, *b. & in Cotton.* Nero. A. 1. *fol.* 118, *b.*

N. 7. Leofan m̄. eallum xp̄enum —— Fulluhteꝛ. *exhibetur in Codd. Bibl. C. C. C. C.* S. 14. *pag.* 112.

& S. 18. *pag.* 105. *& in Cod. Bodl.* NE. F. IIII. 12. *fol.* 132.

LVPO *etiam, sive* WVLFSTANO *adjudicanda ea censeo fere omnia, cùm quæ quovis Codice sequuntur Rubricam sive Inscriptionem illam* INCIPIVNT SERMONES LVPI EPISCOPI, *tum quæ Anonyma cum sint, Argumento tamen, dicendi genere, & formula in Exordio compellandi Auditores* (Leofan men.) *ab eo scripta videntur.*

In Cod. Bibl. C. C. C. C. cujus Nota est S. 14. *post tres sermones qui proxime sequuntur Rubricam* INCIPIVNT SERMONES LVPI EPI. *inveniuntur tres etiam alii qui illos excipiunt,* scil.

8. HER ONGINTH BE CRISTENDOME.
Leofan men. eallum Cnyrtenum mannum ys micel þearf. þæt hý heora Cnyrtendomes.

9. LAR-SPELL.
Leofan m̄. hpa mæg æfre oðrum fundon fpeondfcipe.

10. LAR-SPELL.
Men þa Leofestan. Scs̄ GREGORIVS cpæþ.

In Cod. C. C. C. C. qui inscrib. S. 18. *post tres illos Sermones* LVPI *sive* WVLFSTANI *qui Rubricam excipiunt* INCIPIVNT SERMONES LVPI EPI, *habentur & alii duo,* sc.

11. HER IS GIT OTHER WEL GOD EACA, *ubi voces* GIT OTHER, *eundem Auctorem videntur indigitare.*
La leof. a ys fpa beteha. fpa Cnyrtenha manna ma.

12. THIS MAN GERÆDDE THA SE MICEL HERE COM TO LANDE.
Ealle þe behufan þæt þe geonlice eannan þæt þe Godes miltse.

In Cod. Bodl. JVN. 99. *Habentur Sermones plurimi qui Rubricam supradictam, & tres superiores Sermones sequuntur, qui quidem faciunt ut eos etiam* LVPO *nostro adscribendos existimem. Ii autem sunt*

13. INCIPIT DE VISIONE ISAIE PROPHETE, &c.
Fela ys on bocum. þæs þe mæg to birnan.

14. VERBA HIEREMIÆ PROPHETÆ.
Hieremias fe Witega mynegode to þearfe.

15. DE SEPTIFORMI SPIRITV.
Isaias fe Witega aspat on his fitegunge.

16. DE ANTICHRISTO.
Leofan m̄. undernandaþ fyrðe geornne þæt genihtlice.

17. HER ONGINTH BE CHRISTENDOME.
Eallum Cnyrtenum mannum ys micel þearf. *ut supra, num.* 8.

18. (Leofan m̄. We eop pillað be fumum dæle fecgan hu) Vses Dnihtnes Apostolas.

19. (Leofan m̄.) Hit gefeaþ hpilum on dæne dyrig.

20. This Godspel segð ⁊ sprutelað þæt fela fopetacna.

21. DE TEMPORIBVS ANTICHRISTI.
Leofan m̄. us ys mycel þearf dæt we fæne beon þæs egeslican timan.

22. Leofan m̄. us is fry̆de mycel þearf on elcne timan.

23. DE FALSIS DIIS.
Eala gefynnis þæt þuph Deofol fela dinga misfon.

24. SERMO AD POPVLVM.
Leofan m̄. undernandað þæt æneft Cnyrtenha manna gehpylc.

25. HER IS HALWENDLIC LAR ⁊ THEARFLIC, &c.
M̄ þa leof̄. gehyrað hpæt us haligе Bec beodaþ.

26. BE RIHTAN CRISTENDOME.
Mycel is nyd þearf Cnyrtenum mannum.

27. BE ANE MVNVC-CILDE.
We pillað nu fecgan fume byrne to dirum.

28. SERMO DE CENA DNI.
Leofan m̄. ic pylle cy̆dan eop eallum.

29. BE GODES BYDELVM.
Ealla leofan m̄. fry̆tele is gerynе þæt penabbað. *Sequuntur in Cod.* MS. *alii Sermones, cum* LVPI *nomine inscripti.*

30. BE MISTLICVM GELIMPAN.
Gyf hit gepeorðð þæt on þeod-scy̆pe becume healic ungelimp.

31. BE BISCOP-HADVM.
Leofan m̄. Se halga Godspellepe Lucas gefputelode.

Ex his Sermonibus, inveniuntur plures in aliis Codicibus, ex. gr.

Num. 8. Leofan m̄. eallum —— xp̄ nbomes. *habetur in Cod. Cotton.* NERO A. 1. *fol.* 77. *b.*

N. 10. M̄. þa leof̄. Scs̄ Gnegonius cp̄. *Extat in Cod. Bodl.* NE. F. IIII. 12. *fol.* 126.

N. 13 Fela is on bocum. *extat inter alia* LVPI *opera in Cod. C. C. C. C. S.* 18 *pag.* 61.

N. 14. Hieremias fe Witega. *extat inter alia* LVPI. *in eodem Cod. C. C. C. C. pag.* 64.

N. 15. Isaias fe Witega apsat. *extat in plurimis Codd.*

N. 16. Leofan men. undernandað fpiþe. *extat inter alia* LVPI, *in eodem Cod. C. C. C. C. pag.* 67.

N. 18. Leofan m̄. *sive* Vse Dnihtnes Apla s. *extat inter alia* LVPI *in eodem Cod. C. C. C. C. S.* 18. *pag.* 68. *& in Cod. Bodl.* NE. F. IIII. 12. *fol.* 141., *b.*

N. 19. Hit gefeaþ hpilum. *habetur inter alia* LVPI *in eodem Cod. C. C. C. C. pag.* 71.

N. 20. This Godspel segð. *habetur itidem in eodem Cod. C. C. C C. pag.* 72.

N. 21. Leofan m̄. us is mycel þearf þæt fe fæne beon. *habetur inter alia* LVPI *in eodem Cod. C. C C C. p.* 74. *& in Cod. C. C. C. C. S.* 14. *pag.* 1. *& in Cod. Bodl.* JVN. 22. *fol.* 115.

N. 24. Leofan m̄. undernandeð þæt æneft Cnyrtenha manna gehpylc. *videtur extare in Cod. Cott.* TIBER. A. 3. *fol.* 86. *b.*

N. 30. Gyf hit gefeorðe. *hebetur in Cod. Cotton.* TIBERIVS. A. 3. *fol.* 88. *b.*

N. 31. Se halga Godspellepe Lucas. *habetur in Cod. Cottom.* CLEOPAT. B. 13. *pag.* 73.

Porro in vetustis Codd inveniuntur alii adhuc Sermones Saxonicè scripti, quos ob dictam supra rationes, à LVPO *compilatos fuisse credimus. Ii autem sunt*

Cod. Bibl. C. C. C. C. qui inscrib. S. 13. *in quo habentur*

32. LAR-SPEL. ⁊ SCRIFT-BOC. *pag.* 150.
Leofan m̄. boð fpa ic eop bidde. gehyrað.

33. AMMONITIO AMICI. *&c. pag.* 159.
Eala ge pynfuman men.

34. LAR-SPEL. *pag* 170.
M̄ þa leof̄. pe gehyndon oft fecgan.

35. LAR-SPEL. *pag.* 209.
We fecgeaþ upum Cyne-hlafonde. ⁊ eallum Folce cy̆dan pyllað.

36. *Pag.* 221.
Cnyrt cp̄ on his halgan Godspelle. þæt fela Fope-tacna.

Cod. Bibl. C. C. C. C. qui inscrib. S. 14. *in quo habentur*

37. SVNNAN-DÆGES SPELL. *pag.* 38.
Hen fæsþ on firste Dnihtnes Æpend-gepitte.

38. SERMONES. ANGELORVM NOMINA. *pag.* 73.
Hen onginð m̄. þa leof̄. ymb uper Dnihtnes Æpend gepitt. *sequuntur & alii forte ejusdem Auctoris, quos tamen procul omni dubio ei non adjudicare audeo, propterea quod nonnulli eorum inter* ÆLFRICI *sermones reperiuntur.*

tur. Habentur etiam in hoc Cod. Bibl. C. C. C. C. nempe S. 18. *& aliis* LVPI SERMONES. *ſcil.*

39. DE INITIO CREATVRÆ, &c. *pag.* 8.
Adam ſe æreſta man.
40. *Pag.* 57.
Eala leofan m̄. uſ iſ ſpiðe micel þeanf.
41. *Pag.* 78.
Leofan m̄. Ælmihtiġ God uſ ſingallice manaþ.

In Cod. Bibl. Bodl. NE. F. IIII. 12. *habetur ſermo.*

42. DE CONFESSIONE. *fol.* 74.
Leofan man. Ic axie þe on Dnihtneſ naman.

Cod. Bibl. Bodl. JVN. 22.

43. DE DIE IVDICII. *fol.* 1.
Leofan m̄. utan don ſwa uſ mycel þeanf iſ.

Codex Cotton. qui inſcribitur TIBER. A. 3.

44. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 86. *b.*
Leofan m̄. ſon une ealne þeanre.
45. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 88.
Geonne ſe ſitan þæt God iſ una ealna ſæden.
46. TO EALLVM FOLKE. *Ibid.*
Utan beon geonne þancole on ælce ſiſan.
47. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 89.
Ælcne m̄. ic bidde þe ænige Godeſ ege hæbbe.
48. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 89. *b.*
Hit æſ nu ſcala ġeara þæt on ſiſſene þeode nixoban.
49. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 90.
Leofan m̄. lagaþ Gode ſonolb lagan.
50. TO EALLVM FOLKE. *fol.* 90, *b.*
Leofan m̄. unbenſtandað æreſt —— þæt hi heona Fulluhteſ.
51. TO EALLVM FOLKE. *Ibid.*
Leofan m̄. unbenſtandað æreſt —— þæt hi cunnan.
52. TO MÆSSE-PREOSTVM. *fol.* 91.
Saceno ſcel on hiſ Scriſ-ſcipe ſiſlice and penlice læran ⁊ læran.
53. TO MÆSSE-PREOSTVM. *fol.* 91.
Eala ſcala iſ þana þe Saceno habeſ on unniht ġeonnað Mæſſe-ſneoſt habeſ. *cum aliis qui in eodem Cod. ſequuntur, de Pœnitentia.*

Cod. Cottonianus CLEOPAT. B. 13. *exhibet, pag.* 59.

54. DE DEDICATIONE ECCLESIÆ.
Leofan m̄. Ic ſille eoſ nu cýþan ymbe Cýniemæſſunge.

Horum Sermonum nonnulli etiam inveniuntur in aliis Codd. exempli gr.

N. 34. m̄ þa leoſ. ſe ġehýnðon ſon oft ſecġan. *extat in Cod. C. C. C. C. qui inſcrib.* S. 9. *pag.* 221.
N. 37. Hen ſæġð on hiſeſ Dnihtneſ Æſenð-geſpit. *habetur (tamen non ſine aliqua diſcrepantia) in Cod. Cotton.* TIBER. A. 3. *fol.* 81.
N. 39. Adam ſe æreſta man. *extat in Cod. Bodl.* JVN. 99. *fol.* 1. *Et in Cod. Cotton.* TIBER. A. 13. *(qui olim quoque fuit Wigornienſis Eccleſiæ) fol.* 114.
N. 43. Leofan m̄. utan don ſwa uſ mycel þeanf iſ. *extat in Cod. Cotton.* CLEOP. B. 13. *fol.* 1.

Canones quoque Eccleſiaſticos qui habentur in Codd. Bibliothecarum Bodleianæ JVN. 121. *Cottonianæ* NERO. A. 1. *& Collegii C. C. C.* S. 18. LVPO *noſtro Wigornienſi Epiſcopo adjudicandos exiſtimo, tum quod omnes illi Codices Wigornienſis Eccleſiæ, ut videtur, olim fuerunt Theſaurus; tum quod inter ejus Homilias ſparſim leguntur, præſertim inter illas, quæ extant in Codd. Cotton. & C. C. C. C. Idem affirmandum arbitror de Orationis Dominicæ & Doxologiæ Paraphraſibus Poeticis.*

Hactenus de LVPI *ſive* WVLFSTANI *ſcriptis vernaculis, de quibuſdam ejuſdem Præſulis ſcriptis Latinis pauca Lectorem monere viſum eſt.*

In hoc Cod. C. C. C. C. pag. 5. *& in Cod. Bodl.* JVN. 99. *fol.* 34. *Extat is ſermo* DE CHRISTIANITATE *Latine, cui inter Saxonicos* LVPI *noſtri octavum deſignavi locum.*

Hunc excipit in hoc Cod. & alius Sermo cujus Initium eſt Credite ergo Kariſſimi.

Is etiam Sermo cujus numerus eſt 13. *extat Latine tum in hoc cod. tum in alio.*

Is etiam Sermo cujus num. eſt 16. *habetur Latine in hoc Cod. & in Cod. Bibl. Bodl.* JVN. 99.

Sermo quoque DE ÆTATIBVS MVNDI, *& de* Genealogia Chriſti, *extat in hoc Cod. & in Cod. Bodl.* JVN. 99. *fol.* 31. *b.*

Sermo etiam ille DE BAPTISMO, *cujus initium* Primo neceſſe eſt ut Paganus Catecuminuſ ſit, *extat in hoc Cod. & in Cod. C. C. C. C.* K. 2. *(qui olim quoque fuit Wigornienſis Eccleſiæ) & in ejuſdem Bibl. Cod.* L. 12. *videtur* LVPO *adſcribendus.*

Ejus etiam eſſe videtur ORDO VEL EXAMINATIO IN ORDINATIONE E P̄I, *qui extat in Cod. Cotton.* TIB. A. 3. *fol* 91, *b.*

In Cod. Cotton. NERO. A. 1. *ea videntur ſcripta Latina* WVLFSTANO *noſtro adſcribenda, quæ inveniuntur inter fol.* 126, *b. &* Excerptiones Ecgberhti Archiepiſcopi; *nimirum illa quæ inſcribuntur* DE VENERATIONE, DE PASTORIBVS NON RECTE AGENTIBVS, DE PASTORE ET PRÆDICATORE, DE CLERICIS, ET DE CANONIBVS.

XL. P. 86. SERMO LVPI.

Incip. Eala leofan m̄. utan unbenſtandan ealſra uſ þeanf iſ. þæt ſe heonan ſoſð ſaðan ſýmle une ſiſan. ſon Gode ⁊ ſon ſonlde. ſiſlice ⁊ ræhlice. and ſnam unnihte. ġebuġan to nihte.
Expl. Wiſe ræſon ſonlb ſitan þe to ġodcundan nihte lagan. ſonlb laga ſecttan. ſolce to ſteore. ⁊ Cniſte ⁊ Cýninge. ġenehtan þa bote þan man ſya ſcolde manega ſon nēode. ġeſilban to nihte.

XLI. P. 87. *Sequitur* Collectio Canonum Eccleſiaſticorum, legum, &c. *hoc Ordine.*

BE CININCGE.

Incip. Cniſtenum Cininge ġebýnað ſpiðe nihte. þæt he ſý on ræden ſtæle.

BE CINEDOME.

XLII. *Incip.* Ealhta ſpeaſ ſýndon. þe nihtlicne Cyneðō tpumlice uppeġað. *Vide ſupra, pag.* 45.

Deſideratur Rubrica BE CYNESTOLE (Orat. Labor. Bellat.)

XLIII. *Incip.* Ælc cýneſtol ſtent on þiſ̄ ſtapelum, þe ſullice apiht ſtent. an iſ. Opatoſeſ. *Vide ſupra, pag.* 46.

DE EPISCOPIS PAVLVS DICIT.

XLIV. *Incip.* Oportet en̄ ēpm inreprehenſibilem eſſe. & reliq. Biſcopum ġebýnað ealblice piſan. and piſdom.

ITEM.

XLV. *Incip.* Býſcopaſ ſculon bocū ⁊ ġebedū ſilıġan. ⁊ bæġeſ ⁊ nihte oft. *Vide ſupra, pag.* 46.

DE EORLVM.

XLVI. *Incip.* Eorlaſ ⁊ Heretoġan. ⁊ ðaſ ſonlde Deman. ⁊ eac Gepeſan. *Vide ſupra, pag.* 46.

Be ſacendum.

XLVII. *Incip.* Riht iſ þæt Sacendaſ on heona ſcniſt ſcipū. ſillice. ⁊ ræhlice.

Be Gehadedvm Mannv̄.

XLVIII. *Incip.* Eallū Cnyſtenū mannū ıſ micel ðeanf. þæt hi niht luſian ⁊ unnihtˢ ærcunian.

Be Abbodvm.

XLIX. *Incip.* Riht ıſ þæt Abbodaſ. ⁊ hupu Abbatiſan. færte on Mynſtpum ſingallice punian. *Vide ſupra, pag.* 46.

Be Mvnecvm.

L. *Incip.* Rihte ıſ þæt Munecaſ bægeſ ⁊ nihteſ unfeapone heoſtan. *Vide ſupra, pag.* 46.

Be Minecenan.

LI. *Incip.* Riht ıſ þæt Mynecena mynſtenlice macian. efne ſwa þe cwæðon. *Vide ſupra, pag.* 46.

Be Preostvm ⁊ Be Nvnnan.

LII. *Incip.* Ryht ıſ þæt Pneoſtaſ. ⁊ efen wel Nunnan. negollice libban. *Vide ſupra, pag.* 46.

Be læpeðū mannū.

LIII. *Incip.* Riht ıſ þæt gehadode m̄. þā læpeðū piſſian. hu hi heora æge. *Vide ſupra, pag.* 47.

Be Wvdewan.

LIV. *Incip.* Riht ıſ þæt pudupan. annan bỳrene geonne ſunugan. *Vide ſupra, pag.* 46.

Be Circan.

LV. *Incip.* Riht ıſ þæt Cnyſtene men Cnyſtendō ſeonne healdan mid nihte. ⁊ Cnyſteſ cinice æghwan. *Vide ſupra, pag.* 50.

LVI. Be Eallvm Cristenvm Mannvm.

Incip. Riht ıſ þæt ealle cnyſtene m̄ heora cnyſtendom nihtlice healdan. ⁊ þā lyfe libban. *V. ſ. p.* 50.

LVII. P. 93. An̄. m.xiiii. Ab Incarn̄. Dn̄i Nr̄i Ihv. Xp̄i. *ſive lex Æthelredi Regis* Be Cirices Grithe.

Incip. Thyſ ıſ an ðara Geſetneſſa. þe Engla Cynincg gesihte mid hyr ſitena geſealte. þæt ıſ æreſt þæt he wile þæt ealla godeſ cincan beon fulleſt ſnyðeſ punðe.

Expl. And ucon ænne cyne Hlaford holiclice healdan. and ſweondа gehȳlc. mid nihtan getrywðan oðerne luſige. ⁊ healde mid nihte.

LVIII. Pag. 96. Her Gebirat To Æðe(l)stanes Gerædnes. Hv He Be Teoðvnge Geredde. Her Onginneth Eadmvndes Gerædnes.

Incip. Eadmund Cync gesamnode micelne Sinoð. to Lundenbirig. on ða halgan Eaſterdæi tid. æghwer se Godcundra hada. se Woruldcundra. þa pær Oda Arceb. ⁊ Wulfſtan. Arceb.

Expl. Da ða man ſweriað. ⁊ liblac ſylleð. beon hi a fram ælcum Godeſ dæle aforfene buton hi to rihtre dædbote. gecirran ðe geornor.

LIX. P. 97. Her Gebirað Nv To Eadgares Gerædnes. Be Gehadodra Manna Liffadvnge.

Incip. We lærað þæt Godeſ þeowaſ beon geornlice gode þeowigende. ⁊ benigende. ⁊ for ealle Cnyſten folc ſingigende. ⁊ þæt hi ealle beon a heora ealdre holde. ⁊ gehyrſume. ⁊ ealle anlæde. to gemenre þearfe.

Expl. And ðe lærað. þæc ælce Preoſt. rice to cyðanne. ðonne he cnyſtman ſecce. hwæt he on gebedum. for Cyncg. ⁊ Biſcop. gedon hæbbe.

LX. P. 101. Be Wergildv̄. ⁊ Be Gethingthvm.

Incip. Hwilum wæſ þæt leod. and lagu. for begebingbu. ⁊ þa wæron þeodrican. punhyrdeſ punðe.

LXI. North Leoda Laga.

Incip. Norð leoda Cyngeſ gild ıſ. xxx. ðuſend ðrymſa.

LXI. Be Mercena Laga. *v.* p. 38.

Incip. Ceorleſ wergild ıſ —— Twelf hendeſ manneſ að ıſ.

LXII. Be Gehadodra Manna Athe ⁊ Be Hadbote.

Incip. Mærſte-preoſteſ að. and porlo-þegneſ ıſ on Engla-lage gecealb efendine.

Expl. ⁊ halidom ⁊ hadaſ for Godeſ lufan punðon. ⁊ Godeſ ðeoſaſ. deoflice gnidon.

Pag. 103. Incipit De Baptismo.

Init. Primo neceſſe eſt. ut paganus. caticuminus ſit accedenſque ad baptiſmum. ut abrenuntiat maligno ſpū i.

Fin. Hæc enim ſunt veſtimenta, quibus ornari oportet filium regis ut poſſit ſtare. in aula cœleſti.

LXIII. P. 105. *Deeſt Homiliæ Rubrica. quæ in al. Cod.* Sermo De Baptismate.

Incip. Leoſan m̄. eallū Cnyſtenum mannū ıſ micel ðeanf þæt hi heora Fulluhteſ gecwæd ſican.

Eandem & auctiorem habes p. 116. *nam hæc deſinit his verbis.*

Expl. Ac ðo manna gehwilc ſwa ſwa hyr þeanfe ıſ leofnige hyr ðeanfe. and hine ſylfne wænlice beðence. ⁊ hyr cnyſtendō clænlice healde. ⁊ ælcne hæðendō mid ealle aſuppe.

LXIV. P. 108. De Ecclesiasticis Gradibvs.

Incip. Cinic habaſ ſindon to healdenne mid ſwiðe micclū wyrðome ⁊ mid ealne clænneſſe. *V. ſ. p.* 47.

LXV. P. 112. De Ecclesiasticis Oficiis.

Incip. Godcund þeoðom ıſ gecweden on cinicliscum þenungum. ærſtan Canonican gerunan to nyðnihte. *Vide ſupra, pag.* 47.

1. De Matvtinali Officio.

Incip. On dæghwilc man ſceal god herian. *Vide ſupra, pag.* 47.

2. De Officio Primæ Horæ.

Incip. On ðane forman dæg tide. þæt ıſ be ſunnan upgange. *Vide ſupra, pag.* 47.

3. De Officio Tertiæ Horæ.

Incip. On undern þe ſculon God herian. forþā on Undern timan. *Vide ſupra, pag.* 49.

4. De Officio vi. Horæ.

Incip. On midne-dæg þe ſculon God herian. forþam to middeſ dæge Cnyſt. *V. ſupra, pag.* 49.

5. De

5. DE OFFICIO NONE HORE.

Incip. On Non-timan þe ſculon God heriġan. forðā on ðone timan. *Vide ſupra, pag.* 49.

6. DE VESPERTINALI OFFICIO.

Incip. On æfen þe ſculon God herian. on ðone timan man offrode. *Vide ſupra, pag.* 49.

7. DE COMPLETORIO.

Incip. On forman-niht þe ſculon God herian. æn þe to bedde gan. *Vide ſupra, pag.* 49.

8. DE NOCTVRNALI CELEBRATIONE.

Incip. On Uhtcon þe ſculon God herian ealra Dauid cꝛ̄. *Vide ſupra, pag.* 49.

Expl. þæt þe riht̄an á á. uſ ġenerian maġan and motan. on ecere þeyre. Amen.

LXVI. *Sequitur Admonitio de Horis quibus in quolibet die Deus precandus.*

Incip. Leoran mē nu ic hæbbe be ſuman dæle ġehrepod. be þā dæġhwamlican tid þenungum. þe man to nidniht̄e don ſceal.

Expl. þæt ic ſi on Engliſc ure fultum iſ on Driht̄ener naman. ġelanġ þe ġeſcop ⁊ ġeworhte. heofonaſ ⁊ eorþan. ⁊ ealle ġeſceaft̄a. Amen.

LXVII. P. 115. *His accedunt Multa* de Confeſſione.

Preueniat hunc famulum tuū qs̄ dñe miſc̄ dia tua ut om̄ſ iniquitatef euiſ celeri indulgentia delentur per.

Exaudi q̄ſ dñe ſuplicū pneceſ. Clamantes ad te q̄ſ dñe.

Admonitio ad Confeſſarios. (*ſive ut ſupra, pag.* 51. BE MÆSSE-PREOSTAS GESCEADWISNYSSE.)

1. Thæt ſceal ġehencan ſe þe bið manna ſapla læce. ⁊ heora dæda ġeſita. þæt ġedal ⁊ þæt ġeſcad. hu he mannū heora dæda ġeſcriſe. ⁊ þeah hpæðre ne forþeme ne hiġ oþmodene ġedon. forðon ſe man hi hiſ miſdæda andettan ſile. ġehyre hī æneſt ġehidelice hu hiſ riſe ġenad ſy. Giſ he ſille and cunne eadmodlice hiſ dæda andettan. and þu ongite þæt hī hiſ ſinna neopan. læn hine luſlice. ⁊ milðheortlice. Giſ he ne cunne hiſ dæda andettan. and hiſ ġiltaſ armeaġan. acſa hine hiſ riſena. ⁊ atred hi þa ġiltaſ ut. and aneſt hiſ dæda. ⁊ ġehene þu. þæt þu ne ſcealt næfre ġelice deman. þā rican ⁊ þā heanan. þam ſneon and ðā þeopan. þā ealdan ⁊ þā ġeonġan. þā halan. ⁊ þā unhalan. þā eadmodan. ⁊ þā ofermodan. þā ſtranġan ⁊ þā unmaġan. þā ġehadodum ⁊ þam læpedum. Ælce dæde ſceal ġeſcad ſyndema ſiſlice to ſcadan. hu heo ġedon ſi. ⁊ hpan oððe hpænne. Niſ on æniġne timan unniht aliſed. ⁊ þeah man ſceal ſneolſtidan ⁊ ſæftenmōd. ⁊ on ſneolſ ſtopan. eac ſpa ġeonnlicoſt beoniġan. And a ſpa man bið mihtiġra oððe manan habeſ. ſpa he ſceal beoppon ſon ġode and ſon ponde. unniht ġebecan. ſon ðā þe ſe maġa ⁊ ſe unmaġa. ne maġon na ġelice bȳndene. ahebban. ne ſe unhala ðā halum ġelice. and þi man ſceal medemian ⁊ ġeſcadlice to ſcadan.

Forma Confeſſionis Fidei, & Peccatorum, ad Deum, adſiſtente Confeſſario.

2. Eftep þiru aniſe eadmodlice to hiſ Scriſte. ⁊ cpeðe ponne æneſt Ic ġeliſe on Dniht̄ heah fæden. ealna þinġa pealdend ⁊ on þone ſunu. ⁊ on þone halġan ġaſt. ⁊ ic ġeliſe to liſe æft̄ deaþe ⁊ ic ġeliſe to aniſenne on domeſ-dæġe. ⁊ eal þiſ ic ġeliſe. þuph Godeſ mæġen and hiſ miltſe to peoſþone. And cpeðe ponne mid peoſtiġendum mode ⁊ eadmodlicē hiſ andetneſſa to hiſ Scriſte onbuġende eadmodlice ⁊ þuſ cpeðe. Ic andette þe ælmihtiġū Gode minum Scriſte. þan ġaſtlican læce. ealle ða ſynna. þe me æfre þuph apinġede ġaſtaſ on beſmitene pundon. oððe on dæde. oððe on ġeþohte. oððe piþ pæpm̄. oððe piþ piſfm̄. oððe piþ æniġ ġeſceaft. ġecyndelicna ſinna. oððe unġecyndelicna. Ic andette ġiſenneſſe æteſ ġe æn tide ġe oſen tide. Ic andette ælce ġitſunġa. ⁊ æfeſt and tælneſſa. and tpiſpæcneſſa. leaſunġa. and unniht ġilp. and idelpord. ⁊ unniht cȳſta. ⁊ ælcne ġlæncġc. þe to mineſ lichaman unnæde. æfre belumpe. Ic andette þæt ic pæſ to oft ſinna ſiniht̄a ⁊ ſinna ġedafa. ⁊ ſinna ġepita. and ſinna laneop Ic andette mineſ modeſ mordor. and mæne aðaſ and unriht̄be. and ofenmodiġneſſe. neceleafneſſa Godeſ bebod̄a. Ic andette eal þæt ic æfre mid eaġū ġeſeah. to ġitſunġe. oððe to tælneſſe. oððe mid eapū to unitte ġehirde oððe mid minū mūðe to unnȳtt ġecꝛ̄. Ic andette þe ealleſ mineſ lichamon ſynna. ſon fel and ſon flæſc. and ſon ban and ſon sinupan. ⁊ ſon pæddpan. and ſon ġnirlan. and ſon tunġan. and ſon peleþaſ and ſon ġoman. and ſon teð. and ſon feax. and ſon meanh. and ſon æġhpæt hneſteſ oððe heanbeſ. pæteſ oððe driġeſ. Ic andette þæt ic min fulluht̄ pȳſt ġeheold. þon ic minū Dniht̄ene behete. ⁊ minne had þe ic ſcolde Gode and hiſ halġū to lofe healban. and me ſilfū to ecere hæle. Ic hæbbe unmeburlice ġehealban. Ic andette þæt ic mine tid-ſanġaſ. oft aġælde and ic ſrope mæne aðaſ minra Hlaforda life. and mineſ Dniht̄eneſ naman ic nemnode on idelneſſe. Ealleſ ic bidde mineſ Dniht̄eneſ forġifneſſe þæt me næfre deofol on aſtælan ne mæġe þæt ic buton anbetneſſe and betneſſa minra ſinna. Spa ic to dæġ ealle andette. mine ſcylda toforan Dniht̄ne. Hælendum Criſte. ſe realdeð heofonaſ ⁊ eorðan. ⁊ beforan hiru helġan peorode. ⁊ hiru Reliquium. ⁊ beforan minū Scrȳfte. and Dniht̄eneſ Mæſſepreoſte. and eom on clænne and on ſofne anbetneſſe. and on Godan pillan to ġebetenne ealle mine ſinna. and eft ſpilceſ ġeſpican. ðæſ ðe ic æfre mæġ.

And ðu Hælend Criſt ſy mȳltiġende mȳnre ſaple. ⁊ forġifende ⁊ ⁊ adilġiġend mine ſynna. and mine ġiltaſ. þe ic pið oððe æn. æfre ġefremode. ġelæde me to ðinū halġū and ġecopenum abuton ende on ecneſſe. Nu ic bidde þe eadmodlice Dniht̄neſ Saceno. þæt þu ſy me to ġepitneſſe. on Domeſdæġe. þæt þe deofol ne maġe on me anfealdaġan. and þæt þu to Dniht̄ beo min̄ þinġene. ðæt ic mote mȳne ſinna and mine ġiltaſ ġebetan ⁊ ofþeſ ſpilceſ ġeſpican. Toðon me ġefultumiġe ſe dniht̄en ſe þe leoſaſt ⁊ mixað. abuton ende on ecneſſe. Amen.

Ylde and ġeoguðe. ġelan and fæðlan. hale ⁊ unhale. and habe ġehpilcne. and ġif hpæt unġepealdeſ miſ beð. ne bið þæt na ġelic. þam þe pilleſ ⁊ ġepealdeſ rilfpilleſ miſdeð. And eac ſe þe nȳd ſynhta bip ðæſ þe he miſdeð. ſe bið ġebeorġeſ ⁊ ðe betepan domeſ ſymle ſyndre þe he nȳd ſynhta dæſ þæſ þe he ſorhte. Ælce dæde to ſcademan dæplice ſon ġode and ſon ſonlde. *Vide ſupra, p.* 51.

LXVIII. *De Confeſſione Peccatorum & Pœnitentia ſubeunda coram Epiſcopo Die Cinerum,* &c.

Thaſ þeapaſ man healt beġeondan ſæ. þæt iſ. þæt ælc Biſcop bið hiſ Biſcop-ſtole on ðone podneſ-dæġ þe ye hatað Capud ieiunu. ðonne ælc þara manna þe mid heafod leahtne berniten bið on þare Scire. ſceal þon hī to cuman on dæġ. and hiſ ſinna hī ġecȳþan. and he ðonne tæceð him Dædbote. ælcum be ġiltef mæðe. þa ðe þæſ ſyndre beoþ. he aſindraþ of cinichum ġemanan. and hi ðeah to heora aġenre ðeapfe. hȳdeð ⁊ tihteð. and hi ſpa ðon be hiſ leafe. ha hȳnſaþ. And eft on ðone

ðunnef-dæg æp Eaſtpon. to ðane ylcan ſtope eal-le ȝeromna ð. and hi ſoð ſe Biſcop oſep-ſinȝe ð. ȝ Abſolutionem deð. and hi ſꝑa hā hꝑynſa ð. mid ðæſ Biſcopef bleſſunȝe ſi ðan. ðiſ iſ þuſ to he-alðenne. eallum Cꝛiſtenu ſolce. And ꝑeah hꝑæþne ſceal ſe Sacepð ȝeopnlice ſmeaȝan. mid hꝑil-cne on þꝛinðnefſe. and mid hꝑilcepe ſulfnemeð-nefſe. ſe dæð-beta ȝebet hæbbe. þæt hi ȝetæht þæſ. and ſꝑa him ſonfiſnefſe ðon.

LXIX. P. 117. *Sequuntur multa de Pœnitentia, ex libro Pœnitentiali, quem ex Latino Saxonicum fecit* Ecgberhtus Eboracenſis Archiepiſcopus.

Incip. Giſ læꝑeð man oðeꝛne ſlihð. buton ȝilte. fæſte vii. ȝeaꝛ on hlaf and on þætepe. ȝ ða iiii. ſꝑa hiſ ſcꝛift hi tæce. and æft ðaꝛa. vii. ȝeaꝛa bote. æfne ȝeopnlice he ꝑeoꝛfiȝe. hiſ miſðæða be hā dæle ꝑe he mæȝe. ꝑoꝛþa hit iſ uncuð. hu andfænȝe hiſ bot þæꝛe mid ȝode. *V. ſup. p.* 53.

LXX. P. 121. Be Dædbetan. (*ſive, ut ſupra, pag.* 51. Be Scriftvm.)

Incip. On ꝑiꝛum Scꝛiꝛte. bið ſꝑiðe ꝑoꝛð ȝelanȝ. ꝑoꝛ ſyn Godef manneſ nyð help ealſa on ȝodan Læce biþ ꝑeoceꝛ manneſ lacnunȝ.

LXXI. P. 123. Hep cyð on. hu Seoc man mot hiſ fæſte aleſan.

Incip. Man mæȝ aneſ dæȝef fæſten mid anan pæ-niȝe aliſan.

LXXII. Pag. 124. Be Mihtigvm Mannvm. (*ſcil. quomodo Magnates Pœnitentiam per amicos poſſunt ſubire.*)

Incip. Thuſ mæȝ mihtiȝ man. and fꝑeond ſꝑediȝ. hiſ dædbote. mid fꝑeondа fultume. micclu ȝe-liȝhtan.

Expl. And þæt bið eac ꝑihtaꝛt. þæt ȝehꝑa hiſ aȝe-ne miſ dæda. ꝑꝑece on him ſilfum. mid ȝeopn-fulne bote. Scriptum eſt enim quia unuſquiſque onus ſuum portabit. *Vide ſupra, pag.* 67.

Pag. 125. *Locus ex libro Pœnitentiali* Theodori, de Ægris, qui jejunare ſi poſſunt. pretium viri vel ancille per m̄ ſe. vel per año. per menſe dicit. vel anno. quia potentes plus dare poſſ̄ per menſe, qua̅ pauperiores per anno, &c.

LXXIII. P. 126. In Nomine Dn̄i (*Leges Canuti Regis.*)

Incip. Thiſ iſ ꝑeo Geþæðneſ þe ꝑitan ȝeþæddon ȝ be maneȝu ȝodu̅ biꝛnum. aꝛmeadon. And þæt ꝑæſ ȝeꝑoꝛden ꝑona ꝑꝑa Cnut Cyniȝc. mid hiſ ꝑitena ȝeþeaht fniðð and fꝑeondſcipe. betꝑeox Denun and Enȝlum. fullice ȝefæſtnode. ȝ heopa æꝛꝛnan ꝑaca. ealle ȝetꝑæmde. ðoñ iſ þæt æꝛeſt þæt ꝑitan ȝeþæddan þæt hi oꝑeꝛ ealle oðꝛe ðinȝe cenne God æfne ꝑuꝛðodon.

Expl. And þæt hi ælþeodiȝe men. and ꝑeoꝛꝛan cu-mene. ne cyꝛnan. ne cynan. ȝ þæt hi oþꝛu̅ man-num unꝛihtne beodan ealleꝛ to ꝑꝛiðe. ac manna ȝehꝑilc oþꝛum beode. þæt ꝛiht ſý. þæt he ꝛille þæt man hi̅ beode. be ða̅ ꝑe hit mæð ſý.

LXXIV. Be Sacerdvm. (*Homilia*)

Incip. Micel iſ and mæꝛe. þæt Sacepð ah to donne ꝑolce to ꝑeaꝛꝛe. unbenſtande ꝑe þe cunne. ȝiſ he hiſ Dꝛihtene ȝecꝛemeð mid ꝛihte. Micel iſ ꝑeo halȝunȝ. ȝ mæꝛe hiſ ꝑeo halȝunȝ.

Expl. And á á manna ȝehꝑilc to ꝑuꝛþunȝe hiſ Dꝛih-tene. to to Gode þæt he mæȝe ꝑoꝛðef and dæde ȝlæðlice æfne. Ælmihtiȝu̅ Gode ſi loſ ȝ ꝑuꝛð-mynt. and ſulꝑulðon þꝛym æfne ſý to ꝑoꝛlde. Amen.

LXXV. P. 131. Hep onȝinneð ꝑeo Gepecðneſ be Antioche þa̅ unȝefæliȝan Cinȝce ȝ be Apoloniȝe ðam (Tiꝛiꝛcan Ealdoꝛman.)

Incip. An Antiochia þaꝛe ceaſtꝛe. þæſ ſum Cy-ninȝc Antiochuſ ȝehaten. æfter þæſ Cyninȝef naman þæſ ꝑeo ceaſtꝛe Antiochia ȝeciȝeð. ðiſef Cyninȝeſ cꝛen ꝑeaꝛð oſ liſe ȝeꝑiꝛcen. be ðaꝛe he hæfde ane ſꝑiðe plitiȝe ðohten. ungelꝛeðli-cne fæȝennefſe.

Expl. And tꝛa bec he ſilf ȝefette be hiſ faꝛe. and ane aſette on þa̅ Temple Diane. oþꝛe on Bibliotheca. Hep endaþ ȝeꝑeaȝepela Apollonuſ þæſ Ti-ꝛiꝛcan. þæðe ſe þe ꝛille. And ȝiſ hi hꝑa þæðe. ic biðde þæt he ðaſ apendednefſe ne tæle. ac þæt he hele ſꝑa hꝑæt iſ to tale.

Hæc Hiſtoria (*ſive Romanza ut dicunt,*) Apollonii Regis Tyri *primùs Græcè ſcripta fuit, deinde Latinitate donata,* (*Marco Velſero Judice*) *dum adhuc Romani rerum potiti ſunt. Ex Latino Saxonicè verſa ab Anonymo, utriuſque Linguæ ſatis perito. Nuſpiam bujuſce Hiſtoriæ Romanzæ Saxonice verſæ aliud exemplar adhuc vidi, cujus ope lacuna iſta prægrandis in hoc Cod. ſuppleri poſſit. Quod autem in Saxonicis deeſt, Latine extat in ſcriptis Codd. diverſarum Bibliothecarum; immò & integram Hiſtoriam habeas typis impreſſam inter alia Marci Velſeri opuſcula. Hiſtoriam* Apollonii *Græcè aiunt extare in Bibliotheca Cæſarea Vindobonenſi; & ex Græco litterato in linguam Græcam hodiernam eandem Metricè traduxit nonnemo, quam in uſum Popularium ſuorum publicavit, Venetiis, A. D.* 1601.

LXXVI. P. 147. Hep cyð ymbe þa Halȝan þe on Angelcynne ꝑeꝛtað.

Incip. On uneſ Dꝛihtenef naman Hælenðef Cꝛiꝛ-teſ. Scꝛ̄ Aȝuſtinuſ ȝefullode Æþelbꝛihtcyninȝe and ealle hiſ ꝑeode. ðonne ꝑæſ Eaðbalð Æþelbꝛihteſ ſunu Cyniȝeſ. ȝ Biꝛhtan hatte hiſ Cꝛen.

Expl. ðe hiſ ꝑꝛiðda-fæðeꝛ Eaðbolð Cyninȝc. het aſettan. Gode to loſe and ꝛcā Maꝛian.

LXXVII. P. 149. Hep onȝinneð ſeccan be ðam Godeſ ꝛcm̄. ðe on Enȝla lande æꝛeſt ꝑeꝛton.

Incip. Scꝛ̄ Albanuſ Maꝛtiꝛ. on Bꝛeotone. ſe ꝑeꝛte-ꝛ neah Wæclinȝa-ceaſtꝛe be ðaꝛe ea. ꝑe iſ ȝenemnod Wæꝛlame.

Expl. Thoñ ꝑeꝛteð ꝛce̅ Beocca Abbod. and Ebꝛ mæꝛꝛe-ꝑꝛ. on Cyꝛteꝛiȝe þam mynſtꝛe. ȝ ðaꝛ man oſſloh hund-eahtantiȝ Muneca mid him. ſi loſ and ſulðon Hælenðum Cꝛiꝛte. hiſ ſoðneſſa in ealna ꝑoꝛulda ꝑoꝛld on ecnyſſe. Am̄.

Hoſce Tractatus de Sanctis Anglo Saxonicis & Wallicis in Anglia ſepultis, editurus Dn. Georg. Hickeſius.

LXXVIII. P. 151. Hep cyðde God ælmihtiȝ hiſ milðheoꝛtniſſe ꝑe he Abꝛahame behet. ȝ Ioſepe and Abꝛahameſ oſſꝑꝛinȝe.

Incip. Tha þa Ioſepe ꝑæſ xvi. ꝑintꝛa. þa heolde hiſ fæðeꝛ heoꝛðe mid hiſ ȝebꝛoðꝛum.

Expl. ða comon hi eſ to him on ða̅ æfteꝛtan ȝeaꝛe ȝ cꝛedon. Ne hele ꝑe ꝑe hlauoꝛð þæt ꝑe nebbað naþeꝛ ne ꝑeoh ne oꝛꝛ. ȝ ðu ſýlf ꝑaꝛt.....

Hæc Narratio de Joſepho Patriarcha eſt pars Verſionis (ſeu potius Excerptorum) Ælfrici *ex libro Geneſeos,* ſcil. *cap.* 37, *uſque ad cap.* 47. *verſ.* 18. *V. ſ. p.* 69.

LXXIX. P. 161. Incipivnt Versvs (*ſive* Meditatio) Bede Presbiter̄. De Die Iudicii. (*Saxonicis Verſibus redditi.*)

Inc. Inter Florigeras Fecvndi Cespites Herbas. Flamine Ventorvm Resonantibvs Undiqve Ramis.

Hꝑæt

Hpæt in ana ſæt. innan beanpe. mid helme be-
þehc. holte to middeȝ. þæn þa pæteп bunnan. ȝpeg-
don and upnon. on middan ȝehæȝe. ealſpa ic ſeccȝe.
eac þeп pýn pýnta. peoxon ȝ bleoþon innon þa ȝe-
monȝe. on ænlicum ponȝe. ȝ ða pudu beamaȝ. þa
ȝeᵹon and ȝpeȝdon. þuþh þinda ȝnýne polcn þæȝ
ȝehpeped. and min eapme mod. eal þæȝ ȝeþpeped.

HER ENDATH THOS BOC THE HATTE INTER FLORIGERAS. THÆT IS ON ENGLISC. BETWYX BLOWENDE THE TO GODES RICE FARATH. AND HV THA THROWIATH. THE TO HELLEFARATH.

Nu læne ic ðe. ſpa man leoſne ſceal. ȝiſ ðu
pille þæt bloþende nice ȝeſtiȝan. ðænne beo ðu
eadmod, &c.

Expl. Thu miht hý ȝeſle man. ȝiſ þu ſilian pilt.
lanum minum. ſpa ic læne þe biȝollice. þæt ðu
onbæȝned. oft ymbe þinpe ſauple pæd. ſpiðe
ſmeaȝe. hu þu þæt ece leoht. æſne beȝýtan mæ-
ȝe. ſiðe ȝeſecan. ðu ſcealt ȝlæðlice. ſpiðe ſpinc-
can. ſið þæȝ uplican eþel niceſ. ðæȝeſ ȝ nihteſ.
ðu ſcealt ðpuncen ſleon. ȝ ða ofeп ſýlle. ealle
ſoplætan. ȝiſ ðu pilt. ða upplican eaᵹðpic ceo-
ſan. þænne ſcealt ðu hit on eoſtan æp ȝeþenc-
can. ȝ ðu þe ſýlſne. ſpiðe ȝebinde. ȝ þa unþea-
paſ. ealle ſoplætan. þe þu on þiſ liſe æp luſeðeſt
and nedðeſt.

LXXX. *Dein ſequitur Oratio Poetica ex Adonicis, quales facere potuerunt, verſibus partim Saxonicis partim Latinis.*

Thænne ȝemiltſaþ þe. N. mundum qui regit.
ðeoda þným Cýninȝc. Thronum ſedentem. abutan
ende. ſaule pine. Geunne þe on liſe. Auctor pacif.
ribbe ȝeræl̃ða. Saluſ mundi. metoþ ſe mæſa. Ma-
gna uirtute. ȝ ſe ſoð ſæſta. Summi filiuſ. ſo on
ſultu. Factor Coſmi. ſe oſ æðelne ſæſ. Uirginiſ
partu. Clæne acenneð. Xps in orbem. Metoð þuþh
Marian. Mundi redemptor. ȝ ðuþh þæne halȝan
ȝaſt. Uoca frequenter. Biðe helpeſ hite. Clemenſ
ds. Se onſendeð pæſ. Summo de throno. ȝ þæſne
ðænan. Clara uoce. þe ȝebýnð boda. Bona uolun-
tate. þæt heo ſcolde cennan. Xpm rege. Ealna
cýninȝa cýninȝc. Caſta uiuendo. and þu þaſ oþ fæ-
ȝcan. Supplex rogo. ſ.lcumeſ biðde ſpicolo. Vir-
ginem almu. and þæn æſt to. Omneſ ſci. Blið
mod biðde. Beatuſ & iuſtuſ. þæt hi ealle þe. Unica
uoce. ðinȝian to þeoðne. Thronu regente. Æcu
ðnihtne. Alta polorum. þæt he þine ſaule. Summuſ
iudex. On ſo ſneolice. Factor aeternuſ. and he ȝe-
læðe. Luce perhenne. þæn eabiȝe. Animæ ſcæ.
Rice neſtat. Regna caelorum.

LXXXI. Pag. 167. *Paraphraſis Poetica in Orationem Dominicam.*

Pater nr.

Thu eapt upe fæðeп ealleſ pealðend. cýninc on
ſulone. ſonþam þe clýpiað. to þe epe biddaþ. nu
ðu ýþoſt miht. ȝaple alýſan. þu hiȝ ſændeſt æp.
ðuþh pine æðelan hanð. unto þam ſlæſce. ac hpaп
cýmð heo nu. butoп ðu engla ȝod eſt hiȝ alýſe.
ſaple oſ ýnnu. þuþh ðine ſoðan miht.

Qui eſ in celiſ.

Thu eapt on heoſonu. hiht and ſnoſoſ. bliſſa
beoſhtoſt. ealla abuȝað to þe. þinpa ȝaſta þným.
anne ſtæſne. clýpiað to cpiſte. cpeðað ealle þuſ.
halȝ eapt þu haliȝ. heoſon engla cýninȝc. ðnihten
upe. and þine ðomaſ ýnð þihte ȝ nume. næcð
eſne ȝahþam. æȝhpilcu menaȝen ȝeþýnhta. þel bið
ða þe pýncð. þillan þinne.

Scī ſicetur nomen tuum.

Spa iſ ȝehalȝod. ðin heah nama. ſpiðe mæplice.
maneȝu ȝeþeoþðu. tpa and hund ſeoſontiȝ þæſ
þe ſecȝað bec. þæt þu engla ȝod. ealle ȝeſetteſt.
ælcepe ðeode. þeoſ. and piſan. ða puþþiað þin þe-
oſc. poſðum and dæðum. ðuþh ȝecýnd clýpiað. ȝ
cpiſt hepiað. and þin loſ læðað. liſiȝenda ȝod. ſpa
þu eapt ȝeæþelod. ȝeond ealle poplo.

Aduenıat regnum tuum.

Cum nu and milðra. mihta þaldend. and uſ ðin
nice alýſ. nihtpiſ ðema. eapða ſelóſt. and ece liſ.
þaþ pe ſib and luſu. ſamod ȝemetað. eaȝena be-
ophtnýſ. and ealle miphðe. ðoþ bið ȝehýned. þin
haliȝe loſ. and þin micele miht. mannu to ſnoſne.
ſpa þu engla ȝod. eallum bliſſaſt.

Fiat uoluntaſ tua.

Gepuphe þin pilla. ſpa ðu þaldend eapt. ece ȝeo-
penoð. ȝeond ealle poplo. and þu þe ſilſ eapt. ſoð-
fæſt ðema. nice næðboþa. ȝeond numne ȝnund.
ſpa ðin heah ſetl iſ. heah and mæne. fæȝeп ȝ puþ-
lic. ſpa þin fæðeп pophte. æðele ȝ ete. ðaп þu on
ſitteſt. on ðinpe ſniðpan healf. þu eapt ſunu ȝ
fæðeп. ana æȝþeп ſpa. iſ ðine æðela ȝecýnd. mic-
clum ȝemæpſoð. and þu moneȝum helpſt. ealpa cý-
ninȝa ðným. clýpaſt oſeп ealle. bið þin pulðoп
poplo. piðe ȝehýneð. ðonne ðu ðine ſýnde fæȝepe
ȝebliſſaſt. ſýleſt miht and munð. micclum hepiȝe.
and þe ðanciað. ðuſenda ſela. eal engla ðným an-
pe ſtæfne.

Sicut in celo.

Spa ðe on heoſonum. heah ðnýmneſſe. æðele ȝ
éce. á ðanciaþ. clæne and ȝecoſnene. cpiſteſ þeȝnaſ.
ſingað and biddað. ſoðfæſtne ȝod. ane ȝ ȝiſneſ-
ſe. ealne ðeode. ponne þu him tiþaſt. týn eadiȝ
cýninȝc ſpa ðu eadmod eapt. ealne poplde. ſý ðe
þanc ȝ loſ. ðinne milðe. ſulðoп and pilla. þu ȝe-
puphoð eapt. on heoſonpice. heah caſene.

Et in terra.

And on eoſðan ealna cýninȝa. help and heaſod.
haliȝ læce. nede ȝ niht piſ. num heoſt hlaſond. þu
ȝeæþelobeſt. ðe ealle ȝeſceaſta. and to ſýndpo-
beſt hiȝ. ſiððan on maneȝa. fealbeſt ælce ȝecýnd.
aȝene piſan. ȝ á þine milðe. oſeп manna beapn.

Panem nrm cotidianum.

Spa mid ribbe fænſt. upne hlaf dæȝhpamlice du-
ȝuðe ðinne. nihtlice dæleſt. mete ðinum mannu.
and him mape ȝehætſt. æfteп ſoſð siðe þineſ
fæðeп nice. þæt pæſ on fpuman. fæȝepe ȝeȝeap-
pod. eapda ſeloſt. ȝ éce liſ. ȝiſ þe ſoð and niht.
ýmle ȝelæſtað.

Da nobiſ hodie.

Sýle uſ to dæȝ. ðnihten. þine milðe and mihta.
and upe mod ȝebiȝ. þanc ȝ ðeapaſ. on ðin ȝepil.
bepýnc uſ on heoptan. haliȝne ȝaſt on innan. and
uſ ſultum ſile. þæt þe montoп pýncan pillan þinne.
and þe betæcan týn eadiȝ cýninȝe. ſaple upe on þi-
neſ ſilſeſ hanð.

Et dimitte nobiſ debita nſa.

Foȝiſ uſ upe ýnna þæt uſ ne ſcamige eſt.
ðnihten upe ðonne þu on ðome ſitſt. and ealle men
up anifeð. ðe ſpa piſe. ȝ ſpa pene. pundan acæn-
neð. beoþ þa ȝebſoſnoðon eſt. ðan mid ða flæſce.
ealle an ſunde. eſt ȝeſonden. þaп þe ſputollice. ſiþ-
þan on cnapað. eal þæt þe ȝeſonhtoп on ſoplðpice.
betepe ȝ ýnſe. ðaп beoð buta ȝeapa. ne maȝon

þe hit na ðýnnan. foꝛðam þe hit ðnihten þat. and þan ȝepitnerre. beoð fulboꝛ micele. heoꝛon papu. and eoꝛð papu. hel papu þnidde. þonne beoð eȝra. ȝeond ealle foꝛld. þan man uꝛ ȳhhað. on dæȝ tyen eapdaꝛ. ðnihtenes ane. oððe deoꝛles þeoꝛet. ꝛpa hpaðep þe ȝecapniað. hep on lire ða hpile. ðe upe nihta mæꝛte pæꝛon.

Sicut & nos dimittimus debitoꝛibuſ nr̃ſ.

Ac ðonne uꝛ alȳꝛað. lifiȝende God. ꝛaple upe. ꝛpa pe hep ȝifað. eapmon mannū. þe pið uꝛ aȝilt.

Et ne nos inducaſ in temtationem.

And na uꝛ þu ne læt. laðe beꝛpican. on coꝛtnunȝa. cpellan and bæpnann ꝛapla upe. ðeah pe ꝛinna ꝛela ðidon foꝛ upe ðiꝛȝe. dæȝes ȝ nihtes. idele ꝛpæce. and unpiht peoꝛc. þine bodu bpæcon. þe þe biddað nu ælmihtiȝ God. ape ȝ ȝifneſ. ne læt ꝛpa heanlice. ðin hand ȝepeoꝛc on ende dæȝe. eal foꝛpuꝛðan.

Sed libera noſ a malo.

Ac alȳꝛ uꝛ oꝛ ȳrele. ealle þe beþuppon. ȝodes ȝifneꝛre. þe aȝylt habbað. ȝ ꝛpiðe ȝeinȝod. þe þe foðfæꝛtan ȝod. hæniað and loꝛiað. ꝛpa þu hælend eapt. cynebeapn ȝecyðd. cþȳcum ȝ deadum. æþele and ece. oꝛep ealle þinȝc. ðu miht on anne hand. eaðe beꝛealdan. ealne middan eapð. ꝛpilc iꝛ mæþe cyninȝc.

Amen.

Sȳ ꝛpa þu ꝛilꝛ pilt. foðfæꝛt dema. þe þe enȝla ȝod. ealle heniað. ꝛpa þu eapt ȝapuꝛðod. á on foꝛlda foꝛð.

LXXXII. Paraphraſis Poetica in Doxologiam.

(Gloria Patri.)

Sȳ ðe fulboꝛ ȝ loꝛ. pide ȝeopnod. ȝeon ealle þeoda. ðanc and pilla. mæȝen and mildpe. ȝ ealleȝ modes luꝛu. foðfæꝛtna ꝛib. and ðineȝ ꝛilꝛeȝ dom. foꝛld ȝeliteȝod. ꝛpa þu pealdan miht. eall eoꝛþan mæȝen. ȝ upliꝛte pind. and polcna pealdeꝛt. ealle on piht.

Patri et filio et ſpiritui ſcō.

Thu eapt ꝛnoꝛna ꝛæðep. and ꝛeoph hýnda liꝛeȝ laðeoꝛ. leohteȝ pealdend. aꝛundnod ꝛnam ꝛinnū. ꝛpa ðin ꝛunu mæpe. ðuph clæne ȝecynd cyninc oꝛep ealle. bealð ȝeblet̃ſod. boca lapeoꝛ. heah hiȝe ꝛnoꝛpe.

Sicut erat in principio.

Spa pæȝ on ꝛnuman. ꝛpea mancynneȝ. ealne foꝛlde. ꝛlite ȝ ꝛpeoꝛpe. clæne ȝ cpæftiȝ. ðu ȝecyðdeꝛt þæt þa þu ece ȝod ana ȝeꝛophteꝛt. ðuph haliȝe miht. heoꝛonaȝ ȝ eoꝛðan. eapdaȝ ȝ uplȳꝛt. and ealle þinc. ðu ꝛetteꝛt on foldan. ȝpiðe ꝛela cynna. and toꝛȳndꝛodeꝛt hiȝ. fiðdan on maneȝa. þa ȝeꝛophteꝛt. ece ȝod ealle ȝeꝛceaꝛta. on ꝛix daȝu. ꝛeoꝛðan þu ȝeneꝛteꝛt. ða pæȝ ȝeꝛoꝛðod. þin fæȝepe peoꝛc. and ðu ꝛunnan dæȝ. ꝛilꝛ halȝodeꝛt. and þu mæꝛꝛodeꝛt hine. maneȝum to helpe. ðone hea an dæȝ. healdað and ꝛnipað. ealle þa ðe cunnon. cþiꝛtene ðeapaȝ. haliȝne heoꝛt luꝛan. and þæȝ hihtan ȝeboð. on ðnihteneȝ naman. ȝ ꝛe dæȝ iꝛ ȝepuꝛðod.

Et nunc et ſemper.

And nu ꝛýmle þine ꝛoðan peoꝛc. and þine micele miht. maneȝū ꝛputelað. ꝛpa ðine cnæftaȝ. hiȝ cýðað þide. oꝛep ealle foꝛld. ece ꝛtanbaþ. ȝodeȝ hand ȝepeoꝛc ȝnoꝛeð ꝛpa þu hete. ealle þe henaþ. haliȝe ðneamaȝ. clænne ꝛteꝛne. and cþiꝛtene bec eal middan eapð. and þe men cpeðað. on ȝþunde hep. ȝode loꝛ ȝ þanc. ece pilla. ȝ þin aȝen dom.

Et in ſecula ſeculorum.

And on foꝛulda foꝛld. ꝛuna ð ȝ þixað. cyninc innan fulbne. ȝ hiꝛ þa ȝecopenan. heah þnymneꝛre. haliȝe ȝaꝛtaȝ. plitiȝe enȝlaȝ. ȝ fulboꝛ ȝiꝛe. foðe ꝛibbe. ꝛapla þancunȝ. modeȝ mildpe. ðaþ iꝛ ꝛeo mæꝛte. luꝛu haliȝ domeȝ heoꝛonaȝ ꝛýndon. þuph ðine ecan foꝛld. æȝhpeꝛ fulle. ꝛpa ꝛýnd þine mihta oꝛep middan eapð. ȝputole and ȝeȝýne. þæt þu hiȝ ꝛilꝛ foꝛhteꝛt.

Amen.

We þæt foðlice ꝛecȝað ealle þuph clæne ȝecynd. þu eapt cyninc on piht. clæne ȝ cþæftiȝ þu ȝecyðdeꝛt þæt. þa þu mihtiȝ God. man ȝeꝛophteꝛt. and him ondýdeꝛt. oꝛð ȝ ꝛaple. realdeꝛt foꝛð ȝ ȝepitt. ȝ þæftma ȝecynd. cyðdeꝛt ðine cnæftaȝ. ꝛpilc iꝛ cþiꝛteȝ miht.

Pag. 170. *Modus Confitendi peccata Latinè.*

Pag. 179. *Sequuntur Canones numero 45 in uſum Clericorum, hac Præfatione eis præmiſſa.*

Obſecro voſ fratreſ dilectiſſimi, ut erga ſubditarum plebium profectum & emendationem, vigilantiſſima cura laboretiſ. qualiter illiſ viam ſalutiſ oſtendenteſ, & eoſ verbiſ & exempliſ inſtruenteſ. & voſ de eorum profectu, & noſ de vrǣ fidei agro dnō nrō Ihū Xpō auxiliante, fructuoſoſ illi manipulos reportemuſ. Obſecro etiam fraternitatem vram. ut hæc capitula quæ ad emendationem vitæ breviter digeſſi, aſſidue legatiſ. ut memoriæ vrǣ commendetiſ. & bonorum operum cultibuſ, ſive ſacr̃um ſcripturarum lectionibuſ componatiſ. Vitam & emendetiſ, & cum ſubditiſ plebibuſ opitulante dnō ad regna cœleſtia pergere certetiſ.

LXXXIII. P. 222. *Deſideratur Rubrica hujus Homiliæ.*

Incip. Ic bidde eop ȝ eadmodlice læne men þa leoꝛetan. þæt ȝepenen on þiꝛꝛe medpuclan tide foꝛ eoppum ꝛynnum. foꝛþan þe on þam to peapdan liꝛe. upe teaꝛaȝ foꝛ naht beoð ȝetealde.

Expl. Ac uton cyppan to þam betepan. and ȝeapnian þæt ece þice mid cþiꝛte. ȝ mid ealle hiꝛ halȝan on ealna foꝛulda foꝛuld abutan ende. amen.

LXXXIV. P. 231 *Canones illi 45 Præcedentes cum Præfatione, Saxonicè.*

Pag. 274. *Sequitur Epiſtola* Oſuuardi Monachi *ad Karolum Regem, Latinè ſcripta.*

Adnotatio de diebus Feſtivalibus.

Pag 275. Feſtivitates ſcō rum Apoſtolorum ſeu Martyrum. antiqui patres in venerationis miſterio celebrari ſanxerunt, vel ad excitandam imitationem. vel ut meritis eorum conſociemur atque orationibus adjuvemur. ita tamen ut nulli martyrum ſed ipſi Deo martyrum ſacrificemus. quamvis in memoriis martyrum conſtituamus altaria. Nemo enim Antiſtitum in locis ſanctorum corporum aſſiſtens altari aliquando dixit Offerimus tibi Petre aut Paule aut Cypriane. ſed quid offertur, offertur Deo qui martyres coronavit.

Miſcellanea. B. *Cod. Chartac. recenti manu ſcriptus, quo inter alia, continetur*

Explicatio *Vocabulorum Saxonicorum quæ in Legibus Regum Saxonum occurrunt, extat apud Joannem Bromptonum, ad A. D.* 1066. *& apud Wheloc. Hiſt. Eccleſ. Bed.*

S. 15. *Cod.*

S. 15. *Cod. Membran. in Quarto manu Normanno-Saxonica, ſeu veteri Anglica ſcriptus: in cujus prima Pagina habetur hæc Admotatio.*

Liber eccleſiæ ſcī Jacobi de Wigemore. quem Johannes Purcel dedit eidem eccleſiæ ad inſtanciam frīs Walteri de Lodelle ſenioris tunc Precentoris. Siquis dictum librum alienaverit à prædcā Eccleſia, uel titulum hunc malitioſe deleuerit. anathema ſit. Amen. fiat. fiat. fiat. Amen.

Hoc Opuſculum dicitur Ancrene piſſe, *& videtur excerptum ex Opere Latino* Simonis de Gandavo Epiſcopi Sarisburienſis *de vita ſolitaria, ad ſorores ſuas Anachoretas Ordinis S. Jacobi. Simon autem ille floruit circa A. D.* 1278.

De methodo hujus ſcripti, ſic dicit Autor, pag. 7.

Thiſ an Boc iſ tobealet in eahte lesse Boke.
Nu mine leoue ſuſtren. þiſ boc ich to beala on eahte deſtinctiunſ. þæt ge cleopien balen. ȝ euch þrōute monglunge ſpeke ō al bi him ſeolf of ſunderliche þingeſ. ȝ þah euchan riht falle ō efter oðer. ȝ iſ þe leatere eauer iteiet to þe earre.
The earſte bale ſpeke ō al of oper ſeruiſe.
The oðer iſ hu ge ſchulen þurh opr fif pittef piten oper heorte þæt ordre ȝ religum ȝ ſaple liſ iſ inne. ȝ þiſ deſtinctum aren chapitref fiue. aſ fif ſtuchen after fif pittef þe pite ō þe heorte aſ þakemen hper ſe ha beo ō treope. ȝ ſpeke ō of euch hpet ſunder lepeſ o rape.
The þridde bale iſ of anef cunnef fuheleſ þe Daui ō þe ſayter euene ō him ſeolf to aſ he pere ancre. ȝ hu þe cumde of þe ilke fuheleſ beo ō ancren liche.
The feor ō e bale iſ of fleſchliche fondungeſ. ȝ gaſtliche bade ȝ confort agemef ham ȝ of hare ſaluen.
The fifte bale iſ of ſchrift.
The Seſte bale iſ of penitence.
The Seoue ō e of ſchir heopte hꝑ me ah ȝ hꝑ me ſchal ihū criſt luuien. ȝ hpet binimed uſ hiſ luue ȝ let uſ him to luuien
The eahtude bale iſ al of þe uttre riyle. earſt of of mete ȝ of drunch. ȝ of opre þingeſ þæt falle ō þer abuten. þrefter of þe þingeſ þe ge mahen underuon ȝ hpet þingeſ ge mahen piten oðer haben. þrefter of oper cla ō eſ ȝ of ſpucche þingeſ aſ þer abuten falle ō. þrefter of oper perkeſ. of dodunge and of bloðletunge. of oper meidneſ riple. aleaſt hu ge ham ſchulen leoſtich learen.

S. 16. *Cod. membr. in Octavo craſſiori, ad cujus calcem habentur hæ Admotationes recentu manu ſcriptæ.*

The Rede boke of Darbeye (in the Peake in Darbyſhire.)

This Booke was ſumtime had in ſuch reverence in Darbiſhire that it was commonly beleved that whoſoever ſhould ſweare untruelie upon this booke ſhould run madd.

In eo autem continentur

I. *Fragmentum Dialogorum inter* Salomonem *&* Saturnum *veteri manu ſcriptum, verſibus Saxonicis, quibus etiam plurimæ habentur* Literæ Runicæ, *ſicut & in Cod. Exonienſis Eccl. de quo vid. D. Hickeſii Gram.*

II. Liber Pontificalis *Latine* (*ſive potius* Miſſale,) *qui, ut videtur ex Tabula Paſchali, &c. ſcriptus fuit A. D.* 1061. *In hoc libro ad rem noſtram accedunt*

1. *Obſervationes quædam, ad* Compotum Eccleſiaſticum *ſpectantes, Latinè & Saxonicè.*
2. *In Calendario, cernuntur* Nomina Menſium Saxonica, *cum obſervatt. de menſura dierum & noctium, &c. Saxonicè.*
3. *Recenſio dierum* Feſtivalium, *per totum annum Saxonicè.*
4. Preces *quamplurimæ Latinæ, cum Rubricis Saxonicis.*
5. Exorciſmuſ aquæ ad judicium Dei demonſtrandum.
6. *De Viſitatione* Infirmorum, *Saxonicè.*

Miſcellan. G. *Cod. partim membranaceus partim chartaceus, in fol. min. in quo, ad rem Saxonicam ſpectant ea, quæ ſequuntur,*

I. Pag. 7. *Folium quod videtur avulſum ex libro Evangeliorum Saxonico hujuſce Bibliothecæ, qui inſcribitur* S. 4. *in eo continentur*

1. *Scriptum Saxonicum* de Reliquiis *Sanctorum quæ in ſcrinio Bathonienſis Eccleſiæ reperierunt Ælfigus Abbas & Fratres ejuſdem Monaſterii.*
2. Reliquiæ *quæ Monaſterio S. Petri Bathoniæ adquiſivit Heorſtanus.*
3. *Reliquiæ quas Eccleſiæ Bathonienſi dedit Wulvinus de Readington.*
4. *Teſtificatio Ingenuitatis* Leofenothi *Ægelnothi filii de Kórſtune, qui ſeipſum cum prole emit ex Ælfſigo Abbate & Conventu Bathonienſi 5 Oris & 12 Ovibus.*
5. *Manumiſſio* Wilwigi *quem ex Ælfſigo Abbate emerat Pater ejus Ægelſigus de Linnecume.*
6. *Manumiſſio* Hildeſigi *quem ex Ælſigo Abbate emerat Pater ſuus Ægelſigus Byttici filius, 60 denariis.*
7. *Manumiſſio* Leofgifæ *Cognomento Dægean de Northſtolce cum prole ſua, quam ex Ælfigo Abbate emit Godwigus cognomento Bucca.*
8. *Manumiſſio* Godwini *Cognomento Bace de Stantune, per Ælfſigum Abbatem.*

II. Pag. 55. Sodalitas Religioſa *Saxonice ſcripta, quæ inita fuit inter Wulſtanum Epiſcopum Wigornienſem, Ægelwigum Abbatem Eoſeſhamienſem, Wulfwoldum Abbatem de Ceortefige, Ælſigum Abbatem Bathonienſem, Eadmundum Abbatem Perſcorenſem, Rawulfum Abbatem Wincelcumbenſem, Særlonem Abbatem Gleweceaſtrenſem, & Ælfſtanum Decanum Wigoraceaſtrenſem, quam publici juris fecit D. Hickeſius in Diſſertatione ſua Epiſtolari.*
Deſiderantur autem nomina Monachorum Eccleſiarum Perſorenſis, Winchelcumbenſis, Gloceſtrienſis, & Wigornienſis, qui omnes hujus ſodalitatis ſocii fuerunt.

III. Pag. 57. *Regiſtrum Cartarum Abbatiæ* S. Petri de Bath, *circa tempora Henrici II Anglorum Regis ſcriptum; ex quo, Cartas tantum quæ aut Saxonice ſcribuntur, aut ſaltem Terminos terrarum Saxonico exhibent, hic in medium profero.*

1. *Donatio* 30 *Manſarum* æt Dỳddanhamme *Monaſterio S. Petri in Bathonia, per* Ædwigum Regem. A D. 956, *Indict.* 15.
P. 61. 2. *Donatio* 10 *manſarum in loco qui dicitur* Priſtun, *& quinque in alio loco qui dicitur Æſtun monaſterio S. Petri at Bathum. per* Æthelſtanum *Regem, An. D.* 931.
P. 65. 3. *Donatio* x. *manſarum* æt Corſantune, *cuidam fideli miniſtro nomine Æthelnotho, per* Eadmundum *Regem, A C* 941. *Indict.* 14.
P. 67. 4. *Donatio* 5 *manſarum* æt Weſttune, *cuidam fideli miniſtro nomine Æthelere, per* Eadmundum *Regem, A.C.* 946. *Indict.* 4.
P. 70. 5. *Donatio* 10. *manſarum* æt Corſatun, *cuidam fideli fœminæ nomine Ælfrwidæ, per* Eadwigum *Regem. A.C.* 956.
P. 71. 6. *Redditio* 5 *manſarum* æt Æluestone *&* 5 *manſarum* æt Æſtune, *quas* Æthelſtanus

Rex obtulerat eccleſiæ beati Petri in Bathoniâ civitate, nuper tyrannide abſtractarum, per Eadwigum *Regem.* (*Diviſiones Saxonicè. Cum diviſionibus & conſuetudinibus in Dyddenham.*)

P. 73. b. 7. Conventio inter Stigandum Archiepiſcopum & Conventum Bathæ.

Hep ꝼꝑuꝛelaꝺ on þiꝛum ȝepꝛiꝛe þæꝛ Ælꝼꝛiȝ abbuꝺ anꝺ eall ꝛeo ȝeꝛeꝛnæꝺen on Baꝺan. hæꝼꝺ ȝelæꝛen to ꝛꝛiꝛanꝺe anꝺ cheꝺ. xxx. hýꝺa lanꝺeꝛ æt Dýꝺꝺanham e hiꝛ ꝺæȝ. piþ. x. manꝛan ȝolꝺeꝛ. anꝺ piꝺ. xx. punꝺon ꝛeolꝼneꝛ. anꝺ æꝼꝛeꝛ hiꝛ ꝺæȝe ȝa hýꝛ eꝼꝛ into þam haleȝan mýnꝛꝛe. miꝺ mete anꝺ miꝺ manu. ꝼꝑa ꝼull. anꝺ ꝼꝑa ꝼoꝛꝺ ꝼꝑa hiꝛ ꝺæn̄e bý. ȝ. i. manc ȝolꝺeꝛ to eacan. ȝ. vi. mepꝼun. ȝ. xxx. þuꝛenꝺa hæꝛinȝýꝛ. ælc eape. þýꝛ ýꝛ to ȝepiꝛꝛnýꝛꝛe. Eaꝺpeaꝺ cyninȝe. anꝺ Eaꝺȝý ꝺ ꝛeo hlæꝼꝺiꝛe. anꝺ Ealꝺpýꝺ apcheꝺ. anꝺ Hepeman ꝺ. anꝺ Giꝛa ꝺ. anꝺ Haꝛolꝺ eopl. anꝺ Toꝼꝛtiȝ eopl. anꝺ Æþelnoꝺ abꝺ. anꝺ Æȝýlꝛiȝ abꝺ. anꝺ Æȝýlꝛiȝe abꝺ. anꝺ Opꝺꝛic abꝺ. anꝺ Eꝛeȝaꝛ ꝛceallepe. anꝺ Roulꝼ ꝛceallepe. anꝺ Bonꝺiȝ ꝛceallepe. anꝺ maneȝa oþꝛe ȝoꝺe menn þe heoꝛa naman hep appiꝛene ne ꝛynꝺon. ⁊ ȝýꝼ æniȝ mann ꝛi ꝛꝑa ꝺýꝛꝛtiȝ þæt pille þiꝛ aꝼenꝺan ꝛi he amanꝼumoꝺ ꝼnam cniꝛte. anꝺ ꝼnam ꝛcā manan. anꝺ ꝼnam ꝛcē Peteꝛe. þam haleȝan apoꝛtole. anꝺ ꝼnam eallum cniꝛteꝛ haleȝum æꝼꝛe on æcnýꝛꝛe. butoꝛ he hýꝛ eꝼꝛ ðe paðoꝛ ȝebeꝛe.

P. 73. 8. *Reſtitutio 5 manſarum* æt Weſtune *eccleſiæ S. Petri in Bathonia per Regem* Eadwigum. *A. C.* 961.

P. 74. 9. *Donatio 5 manſarum* æt Hamtun *cuidam fideli nomine Heholm, per* Eaꝺpiȝum *Regem. A. C.* 956. *Indictione* 14.

P. 75. 10. *Donatio x manſarum* æt Forda *Cœnobitis deo ſervientibus in monaſterio S. Petri in Bathonia, per* Eadwigum *Regem. A. C.* 957. *Indict.* 15.

P. 77. 11. *Donatio 5 manſionum in* Northſtoc *fratribus in monaſterio S. Petri æt Bathum, per* Cynulfum *Regem. A. C.* 808.

P. 78. 12. *Reſtitutio 5 manſarum in* Tottonſtoc *eccleſiæ S. Petri in Bathonia, per* Eadgarum *Regem, A. C.* 961.

P. 79. 13. *Donatio unius caſſæ* æt Geoꝼanꝛtiȝe, *fideli miniſtro Æthelwold, per* Eadgarum *Regem A. C.* 961. *Indictione* 4.

P. 81. 14. *Donatio 2 manſarum cum dimid.* æt Stantune, *cuidam Decurioni nomine Ælffige, per* Eadgarum *Regem. A. C.* 963.

P. 82. 15. *Donatio bis quaternarum præter ſemiſſem manſiuncularum in Stantun Æſcwig Abbati ad eccleſiam S. Petri in urbe Achumanenſi* (acmanneꝛceaꝛtep.) *per* Eadgarum *Regem. A. C.* 965.

P. 84. 16. *Donatio denarum manſiuncularum in Corſantun Deo & S. Petro in civitate Aquamania, per* Eadgarum *Regem. A. C.* 972.

P. 85. 17. *Venditio* 10 *caſſatorum* æt Cliftune *eccleſiæ S. Petri* æt *hatum Bathum, per Eadgarum Regem, Æſcwigo Abbate & Monachis Regi dantibus* 100 *auri mancuſas ac* 10 *terræ manſas in Cumtun. A. C.* 970.

P. 87. 18. *Donatio 3 manſarum & dimid.* æt Welweſtoce *Eccleſiæ S. Petri in Bathonia, per* Æthelredum *Regem. A. C.* 984.

P. 88. 19. Teſtamentum Wulfaru, *Saxonicè quam publici juris fecit D. Hickeſius.*

Incip. Ic Wulꝼaꝛu biꝺꝺe minne leoꝼan hlaꝼoꝛꝺ Æþelꝛeð kýning him to ælmiꝛꝛan. þæt ic mote beon mineꝛ cꝛýꝺeꝛ ýꝛþe. Ic kýꝺe þe leoꝛ hep on ðiꝛum ȝepꝛiꝛe hꝑæꝛ ic ȝeann into Baþum to Scē Peteꝛeꝛ mýnꝛtꝛe. ꝼoꝛ minre eaꝛman ꝛaꝺle. anꝺ ꝼoꝛ minna ýlꝺena.

P. 90. 20. *Donatio terrarum in Æꝛꝑica Wlfwoldo Abbati, per* Eadweardum *Regem. A. D.* 1061. *Indict.* 14. *Epact.* 6. *Concurrent.* 1.

P. 94. 21. *Donatio earundem Terrarum Monaſterio Bathonienſi, per eundem* Wlfwoldum, *Saxonicè.*

P. 94. 22. *Donatio terrarum in* Ceoꝑlecumbæ, *Monaſt. S. Petri Bathon. per* Wilhelmum *Regem, Saxonicè.*

——— 23. *Confirmatio ejuſdem Donationis per eundem Regem.*

P. 95. 24. *Cyrographum inter Conventum Bathæ & Will. Hoſet de Ceorlecumba, Saxonicè.*

Subnectuntur & alia quædam Inſtrumenta ſive Cartæ huic Regiſtro, recentioribus & diverſis manibus exaratæ.

IIII. *Sequuntur in Chartis Apographa quarundam Cartarum cum Terminibus Saxonicè quæ ex Autographis* (*ut videtur*) *deſcripſit* D. Henricus Talbot *Eccleſiæ Norwicenſis Præbendarius. Ea autem ſunt*

1. P. 139. *Donatio.* x. *manentium in Fearnbeorgan, fideli miniſtro Ælfeah, per* Æthelſtanum *Regem.*

2. P. 143. *Donatio.* xx. *Manent. ad Cetwuda &* æt Hilꝺeꝛ *Æthelmæro Præſidi, per* Eadredum *Regem A. D.* 949. *Anno Regni* 3.

3. P. 145. *Donatio* 3 *Caſſatorum in Beorthan cuidam Vaſallo nomine Ælfwine, per* Eadredum *Regem, A. D.* 952.

4. P. 147. *Reſtitutio.* xx. *Manſiuncularum Æthelwaldo Abbati & Monaſterio S. Mariæ de Abbandune, per* Eadwigum *Regem, A. D.* 956. *Indict.* 14.

5. P. 149. *Donatio* 20 *Hidarum* æt Taꝺmæꝛton *S. Mariæ & Cœnobio Abbandunenſi, per* Eadwigum *Regem. A. D.* 956. *Indict.* 14.

6. P. 155. *Conceſſio* 25 *Manſarum* æt Cifantea, *cuidam fideli miniſtro nomine Wulfrico, per* Eadredum *Regem A. D.* 951. *Indict.* 9.

7. P. 159. *Donatio 5 Manſarum* æt Stowe ..... *Byrhtelmo, per* Eadwigum *Regem. A. D.* 956. *Indict.* 14.

8. P. 161. *Conceſſio 5 manſ. in Tadmertun cuidam fideli, nomine Beorhtnoth, per* Eadwigum *Regem. A. D.* 956. *Indict.* 14.

9. P. 167. *Donatio* 25 *Caſſatorum* æt *Fiſhidan, Eccleſiæ B. Mariæ æt Abbandune, per* Eadgarum *Regem, A. D.* 968.

10. P. 169. *Donatio* 15 *Caſſatorum* æt Cynne. *Eccleſ. B. Mariæ æt Abbandune, per* Æthelredum *Regem. A. D.* 929. *Indict.* 14. (12.)

11. P. 171. *Carta Æthelſtani Regis de Terris in Dumoltan, Eccleſiæ* (*Abbandunenſi*) *reſtitutis, per* Eadgarum *Regem.*

12. P. 175. *Donatio 2 manſ. & dimid. æt Dumaltun, cuidam Miniſtro nomine Wlfrick, per* Æthelredum *Regem, A. D.* 995. *Indict.* 8. *Annoque regni* 17.

Harum Cartarum Autographa D. Henr. Talboto *deſcribenda exhibuit* D. Owenus, *qui ea omnia* (*ut videtur*) *collegerat poſt Monaſteriis Abbandunenſis Deſtructionem ad quod pertinebant.*

V. *Sequuntur Apographa aliarum Cartarum, præſertim Fundationum Monaſteriorum, ſcil.* Derham, Eoveſham, Egneſham, Dernhale, *Eccleſiæ Cathedralis* Norwicenſ. Elienſ. Exonienſ. *Monaſterii de* Bello, *cum aliis Cartis quæ pertinebant ad Monaſterium de* Burton *ſuper Trentam,* Feuerſham, Thorney, S. Edmundi *de Bury,* S. Auguſtini *Cantuar, &c. quæ omnia Latine tantum exhibentur.*

Miſcellanea. M. *Cod. Chartaceus, in quo ſcribuntur, jubente, ut videtur, Reverendiſſimo* Matthæo Parkero *Archiep. Cantuarienſi, è Cod. quem ille Bibliothecæ Publicæ Cantabrigienſi legavit*

I. Ad

I. Ab Scriptuparum lectionem exhortatio.

Incip. Theo pæding haligna Geppite ıʒ oncnapenÿʒ þæp æcan eadıgnÿʒʒe.

II. *Pars prior libri Geneſeos Saxonicè 25 Capita complectens, cui præmiſſa eſt Ælfrici Epiſtola nuncupatoria, quæ ſic*

Incip. Ælfpic Munuc ʒpet Æþelpeapd Ealdopman eadmodlice.

Cod. membr. & antiquus, quem haud ita pridem vir cl Daniel Rogerſius huic bibliothecæ dono dedit: in eo habentur Anicii Manlii. T. S. Boethii libri de Conſol. Philoſophiæ, *quorum primus, & pars lib. ſecundi, tam in Textu, quam in Margine gloſſatur Saxonicè.*

Cod. membr. circa tempora Caroli Calvi Francorum Regis ſcriptus, & ab eodem cl. viro D.R. huic Bibl. donatus. Continet autem Aurelii Prudentii Poemata, *quibus ſparſim ſcribuntur nonnulla verba Saxonica.*

O. 6. *Cod. membr. in Quarto in quo continetur* Pſalterii D. Hieronymi *Gallici verſio Metrica lingua veteri Anglica: loco ſpecimini hujuſce Verſionis, ſit* Pſalmus, *cui Titulus* Iubilate, *ſive Centeſimus.*

Murþes to God al erþe þæt es
Serues to louerd in faines.
In ʒo ÿhe ai in his siht
In ʒladnes þæt is so briht.
Whites þat Louerd God is he ðus
He us made and our self noht us.
His folk and shep of his fode
In ʒos his ÿhates þæt are ʒude.
In Schrift his porches beliue.
In Ympnes to him ÿhe schriue.
Heryhes his name for Louerd is hende.
In ai his merci do in strende and strende.

R. 11. *Cod. membr. in Octavo, in quo habetur Hiſtoria Poetica, lingua veteri Anglicana, ex libris Geneſeos & Exodi deſumpta: quæ ſic*

Incip. Man og to luuen ðat Rimes ren.
The wiſſed þel ðe logede men.
Hu man may him þel loken
Thog he ne be lered on no boken.
Luuen God and ſerven him ay.
For he it hem þel gelden may.
And to alle Criſtenei men.
Boren þais and luue by þem.
Than ſal him almighti luuven.
Here by neden and ðund abuuen.
And giuen him bliſſe and ſoules reſte.
That him ſal eauermor leſten.
Ut of Latin ðis Song is dragen,
On Engleis ſpeche on ſoðe ſagen.
Criſtene men ogen ben ſo ſagen.
So fueles arn quan he it ſen dagen.
Than man hem telled ſoðe tale.
Wid londes speche and þordes ſmale.
Of bliſſes dune of ſorpes dale
Quhu Lucifer ðat deuel dpale.
And held hem ſþerd in helles male.
Til God frid him in manliched.
Dede mankinde bote and red.
And unſpered al ðe fendes ſped.
And halp ðor he ſag mikel ned.
Biddi hie ſingen non oðer led.
Thog mad hie folgen idel hed.
Fader God of alle ðhinge
Almightin Louerd hegeſt Kinge,
Thu giue me ſeli timinge
To thau men ðis þerdes bigininge.
The Lauerd God to þurðinge
Queðer ſo hic rede or ſinge.

L. 15. *Codex membranaceus & antiquiſſimus in Quarto, (ſed quod dolendum, initio mutilus,) in quo, majoribus & rotundioribus litteris Romanis ſcribuntur Evangelia quatuor Latine, ſecundum verſionem D. Hieronymi: haud tamen abſque majoris momenti Lectionibus ab Editione Vulgata diſcrepantibus. De hoc autem Codice notandum eſt, eum ab aliis antiquiſſimis Codicibus, quos in Anglia ſcriptos eſſe conſtat, cum quoad membr. faciem, tum quoad Atramenti Colorem, tum demique quoad Litterarum ductum, maxime differre. Quæ quidem cum aliis infra dicendis rationibus faciunt ut credam hunc Codicem unum eſſe eorum, quos ad Auguſtinum Anglorum Apoſtolum, & primum Dorobernenſium Archiepiſcopum Mille & centum ad hinc Annis, miſit* Gregorius Magnus *Papa Romanus. De libris ab eo in Angliam miſſis, conſulat eruditus Lector Joannem Diaconum in vita Gregorii Mag. cap.* 37. *& Bed. Hiſt. Eccleſ. Lib. I. Cap.* 29.

I. *Hunc Cod. quondam ad Abbatiam S. Auguſtini Cantuariæ pertinuiſſe, ante ſeptingentos annos fidem facit Conventio Saxonice ſcripta (paulo ante Initium Evangelii ſec. D. Marcum) quæ facta fuit inter* Wulfricum *Abbatem (qui floruit A. D.* 949. *&* Ealdredum *Liſingi filium; his verbis.* ✠ In nomine Dnī npi Ihu Xpī. Hep þputelað on þiþum Geppite hu Wulfpic Abb. ⁊ Ealdpeð Liþinʒeſ þunu þæſ ðeʒneſ pæpon þammæle ÿmbe þæt land æt Cliſe. þæt he ʒebeh þon Godeſ eʒe. and þon Scſ Auʒuſtinuſ. and þon hÿſ þneonda mÿneʒunʒe. mid lande into Scē Auʒuſtine. ⁊ ælce ʒeape ÿlð on Scſ Auʒuſtinuſ Mæſſe-dæʒ. 1. punð to ʒeſputelunʒa. and æfter hÿſ dæʒe. ʒanʒe þæt land into Scē Auʒuſtine þa ʒepeþuð þa hÿt þonne bÿð. Thiſeſ ÿſ to ʒepitneſſe. þe Hiþeð æt Scē Auʒuſtine. and þe æt Xpeſ Cÿncean. ⁊ Liþinʒ hiſ fæðep. ⁊ Siþeapð. and Siþeð hiſ bpoðop. and Wulfſtan æt Sealt-þuda. and oðep Wulfſtan. and þiſ þý ʒeðon þon Siþeþð. and þon hiſ oſſþpincʒ to hÿþa þaple ðeapfe á butan ende. Amen.

II. *Verum ad calcem Evangelii ſec. D. Matthæum, habetur Teſtamentum* Eathburgæ *(in quo recitantur quæ Legavit Monaſterio S. Auguſtini) ante annos octingentos ſcriptum. Quod quidem Teſtamentum publicavit D. Georgius Hickeſius in Diſſertatione ſua Epiſtolari.*

Huic Teſtamento Teſtes ſubſcripſerunt Dnihtnoð Abb. Pī. and Oſmund Pnb. Æþelred Pī. Wÿnbene Diacon. Beahmund. Cenheard. Hÿre. Adda, &c. *& in Annalibus Abbatiæ S. Auguſtini, MS. in Bibl. Aulæ S. Trinitat. Cantabr. extat ſeries Abbatum ejuſdem Monaſterii, à Petro primo Abbate, A. D.* 598. *Latine ſcripta, in qua ad Ann. Dom.* 844. *cernitur nomen* Diernodi, *(male ſcriptum ut videtur pro Dribtnotho) cui ſucceſſit* Winherus *A. D.* 863. *cui etiam ſucceſſit* Bewmundus (*rectius* Beahmundus) *A.D.* 866. *qui quidem Wynherus & Beahmundus in Teſtamento memorantur.*

CODD. ANGLO-SAXONICI BIBLIOTHECÆ PVBLICÆ CANTAB.

Cod. membr. paulo poſt conquiſitionem Angliæ, ut videtur, ſcriptus, cujus fronte habetur hæc Adnotatio. Sum Academiæ Cantabrig. Quem olim fraude abreptum, è Bibliotheca Publica, reſtitui curavit Abrahamus Whelocus: *in eo continentur*

Ælfrici Grammatica, *ſive* Excerptiones ex Priſciano Minore vel Majore.

Notandum vero, hoc in Cod. Gloſſ. pene totum deſiderari.

Cod. membr. paulo ante victoriam Normannicam, ut videtur, exaratus. Ad frontem ejus habetur hæc Adnotatio, **This booke was bequethed by the Right Reverend Father Mathewe Archbyshoppe of Canterburye to Sr Nicholas Bacon Knight Lord Keeper &c. Who do give the same to the Universitie of Cambridge** Anno 1574.

In eo autem inveniuntur

Orationes & Preces ante Pſalterium.

I. Pſalterium *S. Hieronymi* Romanum, *cum interlineari verſione Saxonica. Notandum vero, quod in hoc Cod. Textus Latinus Nigro; Verſio Saxonica, Rubro; Tituli Viridi ſcribuntur colore.*

Specimen Verſionis Saxonicæ ſit Pſalmus ille qui dicitur Jvbilate.

ÞÝŋrumaÞ Gobe eall eorÞe Þeoriaþ Dnihtne on Iubilate Deo omniſ ſervite Domino in

blyrre Inga Þ on ȝerihÞe hiȝ on ÞÝŋrumnÝrre. letitia. Intrate in conſpectu eiuſ in exultatione.

ÞitaÞ ȝe Þæt Dnihtÿn he ÿȝ God. he ſophte uȝ Scitote quod Dominuſ ipſe eſt Deuſ. ipſe fecit noſ

ȝ nalÝȝ Þe uȝic. Þe ſoÞlice ſolc hiȝ ȝ ſcep et non ipſi noſ. noſ autem populuſ eiuſ et ouef

læra hiȝ inga Þ ȝatu hiſ on anÞettnÝrre paſcuæ eiuſ. Intrate porcaſ eiuſ in confeſſione.

caÞÝhtunÝȝ hiſ on ÿmenum anÞittnÝrre heŋga Þ atria eiuſ in ÿmniſ confeſſionum. Laudate

naman hiȝ ſoŋÞon ÞÝŋrum ÿȝ Dnihten on ecnÝȝnomen eiuſ quoniam ſuauiſ eſt Dominuſ. in eter-

re miloheoptnÝrre hiȝ ȝ oÞ on ſopulo Þonum miſericordia eiuſ. et uſque in ſeculum ſe-

culi ueritaſ eiuſ. ſculum ſeculi

II. *Sequuntur Cantica ſacra, ex quibus* Canticum *Iſaiæ*, Canticum Annæ, Canticum Moyſis, Canticum Abbacuc, Canticum Moyſis ad filios Iſrahel, Canticum trium puerorum, Magnificat, Canticum Zachariæ, & Quicunque vult *exhibentur Latinè & Saxonicè; reliqua, una cum pluribus Precibus, Latinè tantum. Notandum vero, in Litania extare hæc verba*: Ut Archiepiſcopum noſtrum, & omnem Congregationem illi commiſſam in ſancta Religione conſervare digneris, te rogamus: *quibus pene inducor ut credam hunc Cod. olim pertinuiſſe ad Eccleſiam Chriſti Salvatoris Cantuariæ.*

Cod. membr. in fol. min. circa tempus Conquiſitionis Angliæ ſcriptus, in quo habentur

I. *Evangelia quatuor Anglo-Saxonicè, iis Rubricis inſignita, quas ex hoc Cod. ſumptas Oxonienſi,* Matthæo Parkero, *ut videtur, jubente, inſcripſit nonnullus Saxonice eruditus. De hoc Cod. ſic ſcribit Cl.* Mareſchallus, *in Obſervatt. in verſ. Anglo-Sax.*

Pag. 490. Cantabrigienſis & Hattonianus ut plurimum inter ſe conſpirant, ſed ab aliis duobus (Oxon. & Benedict.) ſæpiſſime variant dialecto. Horum autem, inferius, ut opinor, ſeculum redolentium, Cantabrigienſem habui longè politiſſimum.

II. Pag. 344. *Geſta Salvatoris noſtri, ſive* Pſeudo-Evangelium Nichodemi.

Incip. On Þæne halȝan ÞrÝnnÝȝȝe naman. Hep onȝÝnna Þ Þa ȝeÞonan ÞÝnȝ Þe be upum Hælende ȝeÞone Þæron. eal ȝÞa TheoÞoriuȝ ȝe mæŋa Caȝene hÝt ȝunÞe on Hierusalem on Þæȝ Pontiȝcan Pilateȝ Dom-ene. eall ȝÞa hÝt NÝchoÞemuȝ appat. eall mÝÞ Ebreiȝcum ȝcaȝum. on manegum bocum Þuȝ appÝȝen.

Hunc Tractatum ex hoc Cod. deſcripſit Cl. Junius, *quem deinde cum exemplari Cottoniano contulit. Tandem vero, ſc. A. D.* 1699. *Apographum Junianum Oxoniæ Edidit, cum variantibus Cottoniani Cod. Lectionibus, ad calcem Heptateuchi, amicus noſter* Edwardus Thwaiteſius *Coll. Reg. Soc.*

III. Nathanis Judæi *Legatio Fabuloſa ad Tiberium Cæſarem.*

Incip. On Tiberiuȝ Þagum Þæȝ miclan Caȝeneȝ hÝt ȝelamp bÝnnan lÝtlum ÝÝnrte æftep Þam Þe upe heoȝenlica Hlaford ahanȝen Þæȝ. HÝt Þæȝ Þæt ȝum æÞele man Þæȝ. Þæȝ nama Þæȝ TÝriuȝ. and he Þæȝ on æquitania-rice CÝninȝ unÞep Tiberie Þam Caȝene. ȝ he Þæȝ oftort ȝuniȝende on Þæne Ceaȝtre Þe Þæȝ ȝenemneÞ LÝbie.

Expl. And Tiberiuȝ hÝne ÝlfÞe ȝeca Þmedde. ȝe heoforla Þe him æp lange on Þæȝ. peaÞ Þa ȝona nÝÞep aȝeallen. Þæt hÝȝ lÝchama Þæȝ ȝÞa clæne ȝÞa bÝ Þ ȝeonȝeȝ cilÞeȝ. and he ȝona ȝelÝfÞe and peaÞ Þ ȝefullob and eall hÝȝ hÝÞeb. and eall folc Þe hÝm unÞep ȝeÞeodd Þæȝ. on naman uper Dnihtneȝ Hælendeȝ CrÝrteȝ. Þam riȝ fulbon ȝ puÞmÝnt á in ealna ronulba ronulb. Amen.

VI. *Manumiſſio* Reinoldi *cujuſdam, in hac Formula.* Hep cÞ on Þirȝepe Bec. Þæt Aluric ȝe Canonica of Execeȝtre aliÞe Reinolb. at Henbenbt. and at hiȝ Cilben. ȝ at ȝeal hina ofȝȝinȝe mÞ. II. ȝcill. ȝ Aluric hine clipaÞ ȝneon and raccleȝ a tune and of tune. ȝoȝ Godeȝ luue. and Þiȝ ir ȝeo ȝepicneȝȝe. Ioanne Aluriceȝ ȝune. ȝ Nicole. and Ailric. and Ranbolf. Alworb cild. Orÿn Clopeleȝ ȝun. Ricarb a Pauleȝ ȝtpec. and Ricarb Theob.

Reliqua abſcinduntur.

Fronte Cod. habentur hæ quæ ſequuntur Inſcriptiones.

Hunc textum Euangeliorum dedit Leofricus Epus æccleſiae Scī Petri Apoſtoli in Exonia. ad utilitatem ſucceſſorum ſuorum - - -

Cod. membr. in fol. min. circa conquiſitionem Angliæ eleganter ſcriptus. in eo continetur

Bedæ Presbyteri *Hiſtoria Eccleſiaſtica gentis Anglorum, Saxonice verſa ab Ælfredo Rege.*

Hunc Cod. præcipue ſecutus eſt in ſua Editione Abrahamus Whelocus, *ut ipſe dicit in Præfatione.*

Inſeruntur quamplurimis in locis, verba Latina & Anglica, ut in aliis Codd. Saxonice ſcriptis, ab iis qui literarum Saxonicarum ſtudio operam ſuam navabant.

Cod. membr. in fol. paullo ante Conquiſitionem Angliæ eleganter exaratus, in quo continetur

I. Gregorii Magni *Papæ de Cura Paſtorali libb. 4. Paraphraſtice ab Ælfredo Rege in linguam Saxonicam verſi.*

II. *Præfatio Regis, cum Poemate quod illam ſequitur, in quo Liber per Proſopopœam Lectorem adloquitur ex Saxonico Latine verſa, per neotericum quendam, forte Guil. Lambardum.*

III. *Ad calcem Cod. habentur Epiſtolæ binæ originales à reverendo viro* Joanne Juello *Epiſcopo Sarisburienſi ad Reverendiſſ. Matthæum Parkerum Archiepiſcopum Cantuarienſem datæ, quas in tantorum virorum memoriam hic inſerere placuit.*

1. **My dewtie moſt humbly premiſed, with like thankes for your Graces great gentleneſſe, at my late beinge there, it may pleaſe your Grace to underſtand, that accordinge to my promiſſe I have ranſacked our poore Librarie of Sarisburie and have founde nothing worthy the findinge, ſavinge onely one booke written in the Saxon tongue, whiche I minde to ſende to your Grace by the nexte conveniente meſſinger. The booke is of a reaſonable bignelle, wel neare as thicke as the Communion booke. Your Grace hathe three or four of the ſame ſize. It may be Alfricus for all my Coninge. But your Grace will ſoone finde what he is. Other certaine bookes there are of** Rabanus **and** Anſelmus, **but as common, ſo alſo litle woorthe. If I had any leaſure I would ſend your Grace the Titles of al. But as nowe I am entring into the Viſitation of my Dioceſe. By the waye, if I may learne of any Antiquities, I wil doo your Grace to underſtande. Thus I humbly take my leave, from. Sar. 18. Januar. 1568.**

Your Graces moſt humble

Jo. Sarum.

2. **After my moſt humble Commendations, beeing nowe newly returned from the Viſitation of my Dioceſe, and having this conveniente meſſenger, I thought it my dewtie to perfourme my promiſſe. And therefor have ſente your Grace that hidden treaſure that we had in our Librarie. Whether it be Alfricus or no, or what matter it conteinethe, your Grace wil ſoon Judge. I have made enquirie for ſuche Antiquities, as I have paſſed through my Clergie in this Viſitation, but as yet I can finde nothinge. If there be any thinge founde I ſhal have underſtandinge of it. I wil not forgeate to write to M. Bullinger. And if your Grace ſhal otherwiſe commande me to ought elſ, I am alwaies ready. Thus I humbly take my leave, from Sar. 31. Januar. 1568.**

Your Graces moſt humble

Jo. Sarum.

Hoc in Cod. Epiſtola ſive Præfatio Ælfredi Regis ad Wulfſigum Schireburnenſem Epiſcopum inſcribitur; veroque ſimile eſt, hunc Cod. ex illo ipſo Autographo fuiſſe deſcriptum, quem cum pugillari ad Schireburnenſem Eccleſiam miſit ille Tranſlator Regius, ſicut promiſerat in eadem Præfatione.

† Vid. Gul. Malmesb. de geſtis Regum Angl. lib. II.

Cod. membr. antiquus, & optimæ notæ in Quarto majori, quondam Eccleſiæ Exonienſis, & in Leofrici Epiſcopi Donatione (de qua vid. ſupra, pag. 80) hoc Titulo deſignari videtur. Ful Spel-boc Wintney ⁊ Sumeney. *ab Abrahamo Wheloco dictus* Liber Homiliarum Catholicarum, *qui etiam ex hoc Cod. multa ſumpſit lectu non indigna. In eo continentur varia Ælfrici clariſſimi ſcriptoris opera, quæ hoc Ordine ſequuntur.*

Pag. 1. INCIPIT PRÆFATIO HVIVS LIBRI IN NOMINE DNI.

Ego Ælfricus alumnus Athelwoldi benevoli & uenerabilis præſulis ſalutem exopto Domno Archiepiſcopo Sigerico in Domino. Licet temere vel præſumptuoſe, tamen tranſtulimus hunc codicem ex libris Latinorum, ſcilicet ſanctæ Scripturæ in noſtram conſuetam ſermocinationem, ob ædificationem ſimplicium qui hanc norunt tantummodo loquutionem ſive legendo ſive audiendo. Ideoque nec obſcura poſuimus verba, ſed ſimplicem Anglicam, quo faciliuſ poſſit ad cor pervenire legentium vel audientium. ad utilitatem animarum ſuarum. quia alia lingua neſciunt erudiri, quam in qua nati ſunt. Nec ubique tranſtulimus verbum ex verbo, ſed ſenſum ex ſenſu, cavendo tamen diligentiſſime deceptivos erroreſ, ne inueniremur aliqua Hæreſi ſeducti ſeu fallacia fuſcati. Hoſ namque auctoreſ in hac explanatione ſumus ſequuti, videlicet Auguſtinum Hipponenſem, Hieronimum, Bedam, Gregorium, Smaragdum, & aliquando Haymonem; horumdemque auctoritaſ ab omnibus Catholicis libentiſſime ſuſcipitur. Nec ſolum Evangeliorum tractatuſ in iſto libello expoſuimuſ: verum etiam ſanctorum Paſſioneſ vel Vitaſ, ad utilitatem Idiotarum iſtius gentis. Quadraginta ſententias in iſto libro poſuimus, credenteſ hoc ſufficere poſſe per annum fidelibus, ſi integre eis à miniſtriſ Domini recitentur in Eccleſia. Alterum vero librum modo dictando --- habemus in manibus, qui illos tractatuſ vel Paſſiones continet, quos iſte omiſit. Nec tamen omnia Evangelia tangimus per Circulum anni: ſed illa tantummodo quibus ſperamuſ ſufficere poſſe ſimplicibus ad animarum emendationem, quia ſeculareſ omnia nequeunt capere, quamviſ ex ore doctorum audiant. Duoſ libroſ in iſta Tranſlatione facimus; perſuadentes, ut legatur unuſ per Annum in eccleſia Dei. Et alter Anno ſequenti ut non fiat tedium - - - legentibuſ. Tamen damus licentiam ſi alicui meliuſ placet, ad unum Librum amboſ ordinare. Ergo ſi alicui diſplicet, primum (in) Interpretatione, quod non ſemper verbum ex verbo, aut quod breviorem explicationem quam tractatuſ Auctorum habent, ſive quod non per ordinem Eccleſiaſtici Rituſ omnia Evangelia tractando percurrimuſ: condat ſibi altiore Interpretatione librum, quo modo intellectui ejuſ placet; tantum obſecro, ne pervertat noſtram Interpretationem, quam ſperamus ex Dei gratia, non cauſa jactantiæ, nos ſtudioſe ſicuti valuimus Interpretari. Precor modo obnixe almitatem tuam, mitiſſime pater Sigerice, ut digneriſ corrigere per tuam induſtriam, ſi aliquoſ nævoſ malignæ hæreſis, aut nebuloſæ fallaciæ in noſtra Interpretatione reperieſ. Et adſcribatur dehinc hic Codicilluſ tuæ auctoritati, non utilitati noſtræ deſpicabiliſ perſonæ. Vale in Deo omnipotenti jugiter. Amen.

PRAEFAATIO.

Ic Ælfric Munuc ⁊ Mæſſe-preoſt ſya ðeah pacne ðonne ſyllcū hadum ȝebyrige. peaſð ayend on

Æðelnebeȝ bæȝe Cynnȝeȝ fnam Ælfeaȝe Biȝcope Aðelfolbeȝ æfȝ -ȝenȝan to ȝumum Mynȝtre þe iȝ Cennel ȝehaten. þuþh Æðelmæneȝ bene þæȝ þeȝeneȝ. hiȝ ȝebynd and ȝoodnyȝ find ȝehræp cuþe. þa beann me on mode ic thuriȝe ðuþh Godeȝ ȝifre. þæt ic ðaȝ Boc oȝ Lebenum ȝeneonde to Engliȝcre ȝþræce aþende. na ðuþh ȝebylde micelre lare, ac foȝðan þe ȝeȝeah and ȝehynde mycel ȝeodyld on manegum Engliȝcum bocum. ðe unȝelænede menn ðuþh heora bleȝitnyȝȝe to micclu ȝiȝdome tealdon. ȝ me oȝhneoȝ þæt hi ne cuðon ne nærdon þa Godȝpellican lare on heora ȝeȝȝiteū. buton ðam mannu anū ðe þæt Leben cuðon. and buton þam bocū ðe Ælfred Cyning ȝnoteȝlice aþende oȝ Leden on Engliȝc. ða ȝynd to hæbenne. Foȝ þiȝum antimbre ic ȝeðynȝt læht on Gode thuriende þæt ic þaȝ ȝereccnyȝȝe undenȝann. and eac foȝðam ðe menn behoȝiað ȝoðre lare ȝniðoȝt on þiȝum timan þe iȝ ȝeendunȝ þiȝȝere foȝulde. ȝ beoð ȝela fneceðnyȝȝa on mancynne æn ðan þe ȝe ende becume. ȝþa ȝþa upe Dnihten on hiȝ Godȝpelle cpæð to hiȝ leoȝninȝ-cnihtum. Thonne beoð ȝriȝce ȝeðneccðnyȝȝa ȝriȝce næȝon næȝre æn fna fnym̄ðe midðan ȝeaȝdeȝ. Manega leaȝe Cniȝtaȝ cumað on minū naman cpeðende ic eom Cniȝt. ȝ fynca ð ȝela tacna. and ȝunðra to bepæcenne man-cynn. ȝ eac ȝȝylce þa ȝecoȝenan men ȝiȝ hit ȝeȝunþan mæȝ. ȝ butan ȝe ælmihtiȝa God ða ðaȝaȝ ȝeȝcynte. eall mennirc foȝȝunde. ac foȝ hiȝ ȝecoȝenum he ȝeȝcynte ða ðaȝaȝ. Gehþa mæȝ þe eaðelicoȝ ða to ȝeanðan coȝtnunȝe acuman ðuþh Godeȝ ȝultū. ȝiȝ he bið þuþh boclice lare ȝecnymmeð. foȝþan ðe ða beoȝ ȝehealdene þe oð ende on Geleaȝan ðuþh ȝuniað. Fela ȝeðneccðnyȝȝa and eaȝfoȝðnyȝȝa becumað on hiȝȝere foȝulde æȝ hine ȝeendunȝe. and þa ȝynd þa bydelaȝ þæȝ ecann foȝþynðeȝ on yfelu mannu þe foȝ heora man dædum ȝiððan ecelice ðroȝiað on ðæneȝ ȝeaȝtan helle. Thonne cymð ȝe Antecriȝt ȝe bið menniȝc mann ȝ foȝ Deoȝol ȝþa ȝþa upe Hælend iȝ ȝoðlice mann. and God on anu hade. And ȝe ȝeȝeȝenlica Deoȝol þonn̄ þynð unȝeȝiuna ȝunðra. ȝ cþyþ þæt he ȝylf God beo. ȝ þile neaðian man-cynn to hiȝ ȝebylde. ac hiȝ cima ne bið na lanȝȝum. foȝðan ðe Godeȝ ȝnama hine foȝdeð. and ðeoȝ peoȝuld bið ȝiððan ȝeendod. Cniȝt upe Dnihten ȝehælde untȝume and ablise. and þeȝ Deoȝol þe iȝ ȝehaten Antecriȝt. þæt iȝ ȝeneht ðyȝlic Cniȝt. aleuaþ ȝ ȝeuntȝumaþ ða halan. and nænne ne ȝehæld fna untȝumnyȝȝu. buton þam anū þe he ȝylf æȝ apynde. He and hiȝ ȝinȝan apyndað manna lichaman diȝellice ðuþh Deoȝleȝ cpæȝt. ȝ ȝehæla ð hi openlice on manna ȝeȝihþe. ac he ne mæȝ nænne ȝehælan. þe God ȝylf æȝ ȝeuntȝumode. He neaðað þuþh ȝfelnyȝȝe þæt men ȝceolon buȝan fna heora Scyppendeȝ ȝeleaȝan to hiȝ leaȝunȝu. ȝe ðe iȝ ond ælcepe leaȝunȝe and ȝfelnyȝȝe. Se ælmihtiga God ȝeðafað þam anleaȝan Antecriȝte. to fyȝcenne tacna ȝ þunðra. and ehtnyȝȝe to ȝeoþan healȝan ȝeape. foȝðan þe on ðam timan bið ȝa micel ȝfelnyȝȝ ȝ ðrynnyȝ betȝux man-cynne. ðæt hi þel fyȝðe beoð þæpe ðeoȝlican ehtnyȝȝe to ecum foȝfyndne þam þe him onbuȝað. and to ecepe myniðe þam þe him þuþh ȝeleaȝan pecȝeðað. God ȝeðafað eac þæt hiȝ ȝecoȝenan ðeȝenaȝ beon aclænȝade fna eallu ȝynnu. ðuþh þa onmatan ehtnyȝȝa. ȝþa ȝþa ȝold bið on fyne afandod. Tha oȝȝlihð ȝe Deoȝol ðe him piȝtanað. ȝ hi þonn̄ fapað mid halȝum mantȳndome to heoȝenan mice. Tha þe hiȝ leaȝunȝū ȝelyfað þam he aȝ..æð. ȝ hi habbað ȝyððan þa ecan ruȝle to ebleane heoȝa ȝeðfylleȝ. Se anleaȝa ðeð þæt fyn cymð uȝan ȝriȝce oȝ heoȝonū on manna ȝeriheþe. eȝȝilce he God ælmihtiȝ ȝy. ðeah ȝepealð heoȝenaȝ ȝ eoȝþan. ac þa Cniȝtenan ȝceolon beon þonn̄ ȝemyndiȝe. hu ȝe Deoȝol dyde ða ða he bæd æt Gode þæt he moȝte fandian Iobes. He ȝemacode ða þæt fyn come uȝan ȝriȝce oȝ heoȝenū. ȝ foȝbænde ealle hiȝ ȝcep ut on felda. and þa hyndaȝ ȝamod. buton anu þe hit him cyðan ȝceolde. Ne ȝende ȝe Deoȝol ða fyn oȝ heoȝenū. þeah ðe hit uȝan come. foȝðan þe he ȝylf næȝ on heoȝonū. ȝyððan he foȝ hiȝ modiȝnyȝȝe oȝ apoppen pæȝ. Ne eac ȝe fælhheoȝa Antecriȝt næfð þa mihte þæt he heoȝenlic fyn aȝendan mæȝe. ðeah ðe he þuþh Deoȝleȝ cpæȝt hit ȝȝa ȝehiriȝe. Bið nu riȝlicoȝ ðæt ȝehȝa ðiȝ pite ȝ cunne hiȝ ȝeleaȝan. þealð hþa ða micclan ynmðe ȝebidan ȝceole. Upe Dnihten bebeaþ hiȝ Diȝcipulum þæt hi ȝceolðon læȝnan ȝ tæcan eallū þeoðu ða ðinȝ þe he ȝylf him tæhte. ac ðæna iȝ nu to lyt. ðe þile pel tæcan. ȝ pel byrnian. Se ylca Dnihten clypode þuþh hiȝ piteȝan Ezechiel. Giȝ þu ne ȝeȝtentȝt þone unnihtpiȝnyȝȝe ȝecypne. ȝ lybbe. þonn̄ ȝfelt ȝe anleaȝa on hiȝ unnihtpiȝnyȝȝe. ȝ ic pille oȝȝan æt ðe hiȝ blod þæt iȝ hiȝ lyne. Giȝ ðu ðonn̄ þone anleaȝan ȝepannaȝt. ȝ he nele fna hiȝ anleaȝnyȝȝe ȝecypnan. þu alyȝdeȝt ðine ȝapla mid þæna mynegunȝe. ȝ ȝe anleaȝa ȝfylt on hiȝ unnihtpiȝnyȝȝe. Eft cpæð ȝe Ælmihtiȝa to þa piteȝan Isaiam. Clypa and ne ȝeȝric ðu. aheȝe ðine ȝtemne ȝþa ȝþa byme. and cyð minū folce heoȝa leahtnaȝ. ȝ Iacober hipede heoȝa ȝynna. Foȝ ȝfylcū bebodu þeanþ me ȝeðuht þæt ic næȝe unȝcyldiȝ bið God. Giȝ ic nolde oðþū mannū cyðan oþþe þuþh tungan. oððe þuþh ȝeȝpitu þa Godȝpellican foȝþæȝtnyȝȝe þe he ȝylf ȝecpæð. ȝ eft halȝum lareoȝu onȝneah. Foȝ þel ȝela ic þat on þiȝū eaȝde. ȝelæneðnan þonn̄ ic ȝy. ac God ȝeȝȝutelað hiȝ punðna ðuþh þone ðe he þile. ȝþa ȝþa Ælmihtiȝ ȝynhta. He ȝynð hiȝ peonc þuþh hiȝ ȝecoȝenan. na ȝfylce he behoȝiȝe uneȝ fultumeȝ. ac þæt þe ȝeeapmion þæt ece liȝ þuþh hiȝ peoȝceȝ ȝpemminȝe. Pauluȝ ȝe Apoȝtol cpæð. We ȝnd Godeȝ ȝeȝylȝtan. ȝ ȝþa ðeah ne ðo þe nan ðing to Gode. buton Godeȝ fultume. Nu bydde ic and halȝe. on Godeȝ naman giȝ hþa þaȝ Boc appitan ȳlle. þæt he hi ȝeoȝnlice ȝenihte be ðæne bȳrene. ȳlaȝ þe þe þuþh ȝymeleaȝe ȝpiteȝaȝ ȝeleahtnode beon. Mycel ȳrel beð ȝe ðe leaȝ ȝnit. buto he hit ȝenihte. ȝfylce he ȝebinȝe þa ȝoðan lare to leaȝum ȝebyldе. ȝoȝþi ȝceal ȝehȝa ȝeniht læcan þæt. þæt he æn to ȝoȝe ȝebiȝde giȝ he on Godeȝ ðome unȝcyldiȝ beon þile. Quid neceȝȝe eȝt in hoc codice capitula oȝdinare. cū ppediximuȝ quod. xl. ȝententiaȝ in ȝe contineat. excepto quod Æðelpeard dux uellet habere. xl. quattuoȝ in ȝuo libro.

P. 5. Incipit Liber Catholicorū Sermonvm Anglicae In Aecclesia Per Annvm Recitandi.

I. Sermo De Initio Creatvræ. Ad Popvlvm Qvando Volveris.

Incip. An anȝin ïȝ ealna þinȝa. þæt iȝ God ælmihtiȝ. he iȝ onoȝȝuma ȝ ende. *Vide supra, pag.* 1.

P. 13. II. viii. Kl̄. Ian. Sermo De Natale Dni.

Incip. We pillað to thymminȝe eoppeȝ ȝeleaȝan. eoȝ ȝeneccan þæȝ Hælendeȝ acenneðnyȝȝe. *Vide supra, pag.* 19.

P. 19. III. vii. Kl̄. Ian̄. Passio Beati Stephani Protomartȳ.

Incip. We pæðað on ðæne Bec þe iȝ ȝehaten Actuȝ Apoȝtolorum. *Vide supra, pag.* 9.

P. 25. IV. vi. Kl̄. Ian. Assvmptio Scī Johannis Apostoli.

Incip. Iohannes. Se Godȝpellepe Cniȝteȝ ðyrlinȝ peaȝð on ðyȝum dæȝe. *Vide supra, pag.* 9.

P. 33. V. v. Kl̄. Ian. Natale Innocentivm Infantvm.

Incip. Nu to dæȝ Godeȝ Gelaþunȝ ȝeond ealne ymbhpyȝȝt mæȝȝað. *Vide supra, pag.* 10.

P. 39.

P. 39. VI. Kl̄. Ian. Octabas Et Circvmcisio Dn̄i Nr̄i.

Incip. Se Godſpellene Lucaſ beleac ðiſ dæghpenlicæ Godſpel mid ſeapum ſondum. *V. ſupra, pag.* 10.

P. 45. VII. viii. Id̄. Ian. Epiphania Dn̄i.

Incip. Men ða leoſoſtan. nu ſon ſeapū dagū ſe oſenndæddon þiſ Godſpel ætſonan eoſ. *Vide ſupra, pag.* 10.

P. 52. VIII. Dom̄. iii. Post Epiphania Dn̄i.

Cum deſcendiſſet Ihs̄ de monte, ſecute ſunt eum turbe multe. & Reliq.

Incip. Matheuſ ſe eadiga Godſpellene apnat on þiſſene Godſpellican pædinge. *Vide ſupra, pag.* 10.

(*Ex hoc ſermone quædam edita ſunt per Whel. Hiſt. Eccleſ. Bed. p.* 64.)

P. 58. IX. iiii. Nōn. Feb̄. In Purificatione Sc̄æ Mariæ.

Poſtquam impleti ſunt dieſ purificationis Mariæ. & Reliqua.

Incip. God bebead on þære ealdan æ. ⁊ het Moyſeſ þone Henetogan. *Vide ſupra, pag.* 11.

P. 65. X. Dominica In Qvinqvagesima.

Adſumpſit Ihc̄. xii. diſcipuloſ ſuoſ. & Rel.

Incip. Hep iſ ſenæd on þiſſū Godſpelle þe ſe nu ſehỳnðon oſ ðæſ Diaconeſ muðe. *V. ſup. p.* 12.

P. 71. XI. Dominica Prima In Qvadragesima.

Ductuſ eſt Ihc̄ in deſertum à Spū. Et Reliqva.

Incip. Ic polde eoſ tpahtnian þiſ Godſpel ðe mann nu beſoran eoſ pæðde. *Vide ſupra, pag.* 31.

P. 77. XII. Dominica In Media Qvadragessima.

Abiit Ihs̄ trans mare Galileæ. & Reliqua.

Incip. Se hælend ſende oſen ða Galileiſcan ſæ. ðe iſ ſehaten Tỳbeniaðiſ. *Vide ſupra, pag.* 32.

P. 81. XIII. viii. Kl̄. Apreł. Annvntiatio. s̄. Mariae.

Miſſuſ eſt Gabrihel Angeluſ. Et Reliq.

Incip. Vne ſe ælmihtiga Scỳppend ſe ðe ealle ſeſceaſta butan ælcon antimbre. *Vide ſupra, p.* 11.

P. 88. XIIII. In Dominica Palmarvm.

Cum adpropinquaſſet Ihs̄ Hieroſolimis, & veniſſet Bethfage ad montem Oliveti. & Rel.

Incip. Cniſtes ðnoſung pæſ ſenæded nu beſoran uſ. ac ſe pillað eoſ ſeccan. *Vide ſupra, pag.* 19.

P. 94. XV. Dom̄. Sc̄e Paschæ.

Incip. Oft ſe ſehỳnðon embe ðæſ Hælendes Æriſt. *Vide ſupra, pag.* 13.

P. 99. XVI. Dom̄. Prima Post Pasca.

Cum eſſet ſero die illo. una Sabbatorum. & Rel.

Incip. Æftep ðæſ Hælendes æniſte pæſon hiſ Diſcipuli belocene. *Vide ſupra, pag.* 14.

P. 103. XVII. Dom̄. ii. Post Pasca.

Dixit Ihc̄ Diſcipuliſ ſuiſ. Ego ſum paſtor bonuſ. & Reliqua.

Incip. Thiſ Godſpel ðe nu ſenæd pæſ. cỳð þæt ſe Hælend cpæðe be him ſỳlfum. *V. ſup. p.* 14.

P. 106. XVIII. In Letania Maiore.

Incip. Thaſ dagaſ ſỳnd ſehatene Letaniae. þæt ſint Gebed-dagaſ. *Vide ſupra, pag.* 1.

P. 112. XIX. Fr̄. iii. De Dominica Oratione.

Incip. Se Hælend Cniſt ſỳðdan he to ðiſū liſe com. ⁊ man peaſð ſepeaxen. *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 119. XX. Fr̄. iiii. De Fide Catholica.

Hujus pars maxima per Whelocum edita, cum verſ. Lat. p. 41. Cetera, p. 420. *Bed.* H. E.

Incip. Ælc Cniſten man ſceal æft̄ niht̄e cunnan ægðep ſe hiſ pat̄ nſ̄. ſe hiſ Cnehan. *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 127. XXI. Sermo In Ascensione Dn̄i.

Primum quidem Sermonem feci. & reliq.

Incip. Lucaſ ſe Godſpellene uſ manode on ðiſſe Piſtol-pædinge. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 134. XXII. In Die Sc̄o Pentecosten.

Incip. Fnam þam halgan Eaſteplican dæge ſind ſetealde fiftiſ daga. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 141. XXIII. Dominica Secvnda Post Pentecosten.

Homo quidam erat diveſ. & Rel.

Incip. Se pealdenda Dnihten ſæde ðiſ Bigſpell hiſ ginginum. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 146. XXIIII. Domin̄. iiii. Post Pentec̄.

Erant adpropinquanteſ ad Ihm̄. & reliq.

Incip. Thæt halige Godſpel uſ ſecgð þæt Geneſan ⁊ ſỳnfulle men. *Vide ſupra, pag.* 4.

P. 152. XXV. viii. Kl̄. Ivl̄. Nat̄. Sc̄i. Iohann. Bapt̄.

Incip. Se Godſpellene Lucaſ apnat on Cniſtes-bec be acenneðnyſſe Iohanneſ. *Vide ſupra, pag.* 4.

P. 158. XXVI. iii. Kl̄. Ivl̄. Passio Apostolor̄ Petri Et Pavli.

Venit Ihs̄ in parteſ Cæſareæ Philippi. & reliq.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellene apnat on þæne Godſpellican ſeſetnỳſſe. *Vide ſupra, pag.* 4.

P. 161. XXVII. De Passione Apostolorvm.

Incip. We ſỳllað æft̄ ðiſū Godſpelle eoſ ſenecan ðæna Apoſtola ðnohtnunga. *V. ſup. pag.* 4.

P. 167. XXVIII. ii. Kl̄. Ivl. Natale Sc̄i Pavli Apostoli.

Incip. Godeſ ſelaðung ſuſðað hiſne dæg þam mæran Apoſtole Paule. *Vide ſupra, pag.* 4.

P. 174. XXIX. Dominica. xi. Post Pentecosten.

Cum adpropinquaret Ihs̄. Hierusalē. &c Reliq.

Incip. On ſumene tide þæſ ſe Hælend ſaſende to Hierusalem. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 180. XXX. iiii. Idvs Avgvsti Passio Beati Lavrentii Martyris.

Incip. On Decieſ dæge þæſ þæl-hneopan Caſeneſ. *Vide ſupra, pag.* 26.

XXXI. De Assvmptione Beatæ Mariæ Ex Epl̄a. Ieronimi.

Incip. Ieponmuſ ſe halig Saceno appat ænne Piſtol. (*Pars prior hujus Homiliæ reſtituitur manu Wheloci.*)

P. 192. XXXII. viii. Kl̄. Sept. Passio Scī Bartholomei Apl̄i.

Incip. Wyno-ſmiteraſ ſeczað þæt ðnȳ Leodðcipaſ ſind ȝehatene India. *Vide ſupra, pag.* 17.

P. 202. XXXIII. iiii. Kl̄. Sept̄. Decollatio Scī Iohannis Baptistae.

Miſit Herodeſ. &c tenuit Iohn̄. &c Reliq.

Incip. Manȝum ſe Godſpellene appat on Cniſteſ bec. be ðam mæpan ſulluhtene Iohanne. *Vide ſupra, pag.* 41.

P. 208. XXXIV. Dom̄. xvii. Post Pentecosten.

Ibat Ihs̄ in civitatem quæ vocatur Naim. Et Rel.

Incip. Upe Dnihten ſende to ſumene bȳniȝ ſeo iſ ȝehaten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 212. XXXV. iii. Kl̄. Octob̄. Dedicatio Aeccl̄æ Scī Mich̄ael̄ Archangeli.

Incip. Manegum mannum iſ cuð. ſeo halige ſtop Scē Michaheleſ. *Vide ſupra, pag.* 24.

Hanc Notam Aſpirationis ⊦ *ſicuti uſurpatur in verbo* Mich̄aelis, *& in* Pasc̄a *ad hujus Cod. p.* 103, *in quamplurimis veteribus Codd. Latine ſcriptis reperi, & in nonnullis Anglo-Saxonicis. Uſum ejus indicant fere omnes Grammatici veteres, ſicut & alii quidam ſcriptores celeberrimi. De eo ſic dicit* Iſidorus Hiſp. *Orig. lib. I. cap.* 29. Δασεῖα, quod interpretatur Aſpiratio, id eſt, ubi H Litera poni debet, tali figura notatur ⊦ A. Gellius *ſive* Agelliuſ *etiam, Noct. Att. lib.* 2. *cap.* 3. *dicit*: H Litera, ſive illam ſpiritum magis quam Literam dici oportet. Inſerebant eam Veteres noſtri pleriſque vocibus verborum firmandis roborandiſque ut ſonus earum eſſet viridior vegetiorque. Atque id videntur feciſſe ſtudio & exemplo linguæ Atticæ. Quinctilianus *lib. I. de Inſtit. Orat.* An rurſus, *inquit*, aliæ redundent, præter illam Aſpirationis Notam ⊦, quæ ſi neceſſaria eſt, etiam contrariam ſibi poſcit ⊣. *De his itidem Notis, luculentiſſime dicit Auctor ille qui vulgo* Bridfrithus *Monachus Rameſienſis eſſe perhibetur, pag.* 193. Daria nȳſ na to ſoꝛȝicanne he ȳſ þuſ ȝecigeð Aſpiratio. þæt ȳſ H. Giſ he ahþan bȳð ſoꝛȝȳten þæp he beon ſceolde. þoñ ſceal man hine þuſ ameaꝛkian ⊦. and eſt. giſ he bȳð ahþan ȝeſet þæp he ſcandan ne mæȝ. þonne ſceal man hine þuſ ȝenȳðeȝian ⊣.

Quinetiam Lectorem monere viſum eſt, quod ad hujus Cod. pag. 362. *vocem* Paschæ *ſic reperi ſcriptum* PASCAE *littera* H *ſupra, de more veteri, poſita. Nam in ſupra citato Cap.* A. Gellii, *dicit idem graviſſimus Auctor.* Venit nobis in memoriam fidum Optatum multi nominis Romæ Grammaticum, oſtendiſſe mihi librum Æneidos ſecundum mirandæ vetuſtatis, emptum in ſigillariis xx aureis; quem ipſius Vergilii fuiſſe credebat, in quo, duo iſti Verſus cum ita ſcripti forent,

Veſtibulam ante ipſum, primoq; in limine Pyrrhus,
Exultat telis, & luce coruſcus aena.

Additum ſupra vidimus H literam, & Ahena factum. Sic in illo quoque Vergilii verſu, in optimis libris invenimus. *Immo, & in Ormi ſive* Ormini *Harmonia Evangeliorum, quæ in ſuperioribus memoratur, pag.* 58. *ſemper inveni hh duplicem* (*nam duplicibus literis is mirifice fuit delectatus,*) *ſuper alias literas ſcriptam.*

P. 220. XXXVI. Dom̄. xxi. Post Pentecosten.

Loquebatur Ihs̄ cum diſcipulis ſuis in parabolis dicens; & Reliqua.

Incip. Dnihten þæſ ſpecende on ſumene tide to hiſ Apoſtolum mið Bȳſpellum. *V. ſup. p.* 6.

P. 225. XXXVII. Kl̄. Novemb̄. Natale Omnivm Sc̄orvm.

Incip. Haligȝe lapeoþaſ þæðon. þæt ſe ȝeleaffulle Gelaðunȝ þiſne dæȝ. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. 228. XXXVIII. Evangelivm.

Videns I Hc̄ turbaſ aſcendit in montem. Et Rel.

Incip. Thæt haligȝe Godſpel þe nu liſtle æn æſteſtonan eoſ ȝenæðd þæſ. *Vide ſupra, pag.* 8.

P. 232. XXXIX. ix. Kl. Dec̄. Natal̄. Scī Clemen̄. Mar̄.

Incip. Menn ða leoſoſtan. eoſen Geleaſa biþ ðe ſtumna. *Vide ſupra, pag.* 8.

P. 240. XL. ii. Kl̄. Decemb̄. Natale Scī. Andeae Apostoli.

Ambulanſ I hc̄ juxta mare Galileæ. Et Reli.

Incip. Cniſt on ſumene tide ſende pið þæne Galileiſcan Sæ. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 244. XLI. Passio Eivsdem.

Incip. Se apoſtol Andneaſ æſten Cniſteſ ðnoſunȝe ſende. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 247. XLII. Dominica Prima In Adventvm Dn̄i.

Incip. Thȳſeſ dæȝeſ ðenunȝ ⁊ ðȳſſene tide mep̄ ſſpeca ð embe Godeſ tocyme. *Vide ſupra, pag.* 8.

P. 250. XLIII. Dominica. ii. In Adventvm Dn̄i.

Erunt ſigna in ſole & Luna & ſtelliſ. Et Rel.

Incip. Se Godſpellene Lvcas appat on ðiſū dæȝ-ðenlican Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 8.

P. 256. Incipit Praefatio Hvivs Libri. In Nomine Xp̄i Omnipotentis.

Ælfricvs humilis ſervulus Xp̄i honorabili & amando Archiepō Sigerico perpetuam ſoſpitatem optat in Dn̄o. Fateor Almitati tuæ. Domine venerabilis. omnimodiſ me indignum & quaſi ſuperſtitioſū quod preſumpſi tibi alloqui divinis Sermocinationibuſ. videlicet per Codicellum quem nuper tuae Auctoritati dixerimus. ſed quia noſtrum ſtudium nimium laudaſti gratanter illam Interpretationem ſuſcipienſ. feſtinaviмuſ hunc ſequentem Librum ſicuti omnipotentiſ Dei gratia nobiſ dictavit interpretare. Non garrula verboſitate.

bositate, aut ignotis sermonibus; sed puris & apertis verbis linguæ hujus Gentis. Cupientes piis prodesse auditoribus simplici locutione. quam laudari artificiosi sermonis compositione. quam nequaquam dicit nostra simplicitas. Et licet multis injuriis infestium piratarum concutiebamur. postquam præfatum libellu tuæ Sanctitati transmisimus. Tamen nolentes repperiri falsidici promisores. dolente animo. hoc opus perfecimus. Igitur in anteriore opere ordinavimus. XL. Sermones. in isto vero non minor numerus sententiarum invenitur. quamvis aliquæ illarum brevitate angustentur. Hoc quoque opus commendamus tuæ Auctoritati corrigendum. quemadmodum & præcedens. precantes obnixe. ne parcas oblitterare si aliquas malignæ Hæresis maculas in eo repperies. quia malo apud Benignitatem tuam reprehendi. quam incauta seductione apud inscios laudari. Perlegat quæso Benignitas vestra hanc nostram Interpretationem quemadmodum & priorem. & dijudicet si fidelibus catholicis habenda est. an abjicienda. Nequaquam nos invidorum reprehensio movet. si hoc munus tuæ benigne Auctoritati non displicuerit. Uale in Xpo jugiter. Amen.

Ic Ælfric Munuc awende þas Boc of Ledenu̅ bocu̅ to Engliscum gesetnesse þa mannu̅ to bædenne þe þæt Leden ne cunnon. Ic hi genam of Halgum Godspell̅. ⁊ æfter̅ gedungenra Lareowa tyhtnungum hi awende þæra Lareowa naman. ic awrat on ðære æcrran bec on ðære Ledenan forse forsæce. Ic gesette on tram bocum ða gesetnesse þe ic awende forðan ðe ic ðohte þæt hit wære læsse æðryt to gehyrenne. gif man ða ane boc pæt on anes geares ymbryne. ⁊ þa oðre on ðam æftran geare. On æghðer ðæra boca. synd seofentig Cyrda buton ðære forse forsæce. ac hi ne synd na ealle of Godspellum genumene. ac synd forn pel fela of Godes Halgena life oððe ðrowunge gegaderode. Thæra anra ðe Angel-cynn mid sheolf-dagum purdað. Ætforan ælcu̅ Cyrde se setton þa Sprutelunge on Leden. mæg sua deah se ðe wile þa Capitular æfter̅ ðære forse-forsæce geendebyrdian. Nu bidde ic ⁊ halsige on Godes naman gif hwa þas boc awritan wille. þæt he hi geornlice gesihte. be ðære byrne. þe læs þe se þurh gemeleasum writerum geleahtrode beon. Micel yrsel deð se þe leas writ buton he hit gesihte. swilce he gebrenge ða forðan lase to learum gebysbe. Forn ði sceal gehwa gesihclæcan þæt þæt he æn to woge gebigde. gif he on Godes Dome unscyldig beon wile.

AMMONITIO (*Ælfrici de ebrietate cavendâ.*)

Unum adhuc vellem preponere huic Libello. non quasi prefationem sed quasi Ammonitionem. Scilicet cavendæ Ebrietatis. sicut Dns̅ in Levitico ad Aaron his verbis locutus est. Dixit Dns̅ ad Aaron, Uinum & omne quod inebriare potest. non bibes tu & filii tui quando intratis Tabernaculum Testimonii ne moriamini. quia præceptum est sempiternum in generationes vestras. & ut habeatis scientiam discernendi inter sanctum & prophanum. inter pollutum & mundum. In Novo Testamento quoque Dominus ammonuit discipulos suos his verbis dicens. Adtendite autem vobis. ne forte graventur corda vestra in crapula & ebrietate. & curis hujus vitæ & superveniat in vos repentina dies illa. Tantum uitium est Ebrietas. ut Paulus Apostolus & Doctor Gentium adtestetur. Ebriosos regnum Dei, possidere non posse. O quam beati sunt qui Deo vivunt & non seculo. virtutibus & non vitiis. & quamvis Sanctorum Patrum jejunia vel abstinentiam non valeamus imitari. nequaquam tamen debemus enervitos succumbere nefandis crapulis & æbrietatibus. Domini nostri & Dei terribilibus commoniti comminationibus. Sufficiunt hæc monita docibilibus. Nam indocibilibus. & duris corde. nulla sufficiunt hortamenta. Iterum rogo & opto ut valeas venerabilis Archiepiscope Sigerice. jugiter in Xpo. Amen.

P. 257. I. INCIPIT LIBER SERMONVM CATHOLICORVM ANGLICE IN ANNO SECVNDO CATHOLICVS SERMO DE NATALE DN̄I AD POPVLVM. EXCERPTVS DE TESTIMONIIS PROPHETARVM. VIII. KL̄. IANVAR̄. NATIVIT̄. DN̄I.

Ex hoc, quædam edita, per Whel. p. 62.

Incip. Mine gebroðru ða leorsrtan. on þisum dæg se supðiað user Hælendes Acennednysse æftes dæge mennisenysse. *Vide supra, pag.* 30.

Pag. 264. II. VII. KL̄. IAN̄. NATALE SCI̅ STEPHANI PROTOMARTYRIS.

Incip. Augustinus se wisa Biscop swæc to his folce be ðam pundru. ⁊ tacnu̅. þe se halga wes Stephanus þe we to dæg wurðiað. on his neawiste gesohte. ⁊ þus cwæð. Mine gebroðra þa leorsrtan. se tunwiað honn̄ ge gelomlice gehyrað ða mæslican pundra ðæs eadigan cyðeres Stephanes.

Expl. Uton beon gemyndige hwæt Drihten be þysum tæhte. He cwæð lufiað eowes fynd. doð þa̅ tela ðe eow hatiað. ⁊ ge biddað for eowes̄ ehtendum ⁊ tynendum. þæt ge beon eoweres fæder bearn se ðe on heofonu̅ is. Sy him wuldor ⁊ los á on ecnysse. Amen.

P. 269. III. VIII. IDVS̄ IAN. SERMO IN AEPIPHANIA DN̄I.

Incip. Thes dæg is gehaten on bocum swutelunge dæg. *Vide supra, pag.* 19.

Pag. 276. IIII. DOMINICA. II. POST AEPIPHANIA DN̄I.

Nuptiæ factæ sunt in Chana Galileæ. & Rel.

Incip. Iohannes se Godspellere cwæð on þære Godspellican race. *Vide supra, pag.* 24.

P. 284. V. DOMINICA SEPTVAGESIMA.

Incip. Drihten sæde ðis bigspel his Leornungcnihtum. Simile est regnum cœlorum homini patri familiæ qui exiit primo mane conducere operarios, ⁊ rel. Se Hælend cwæð þæt heofenan rice wes gelic sumum hinebes ealdre. *V. sup. pag.* 9.

P. 291. VI. DOM. IN SEXAGESIMA.

Cum turba plurima conveniret ad Ihm̄ Et rel.

Incip. On sumere tide ða ða micel mænigu samod com to ðam Hælende. *Vide supra, pag.* 12.

P. 293. VII. DOM̄. I. IN QVADRAGESIMA.

Incip. Men þa leorsrtan eop eallu̅ is cuðe. þæt ðes gealica ymbrine. *Vide supra, pag.* 12.

Ex hoc quædam edita apud Whel. p. 71.

P. 298. VIII. DOMINICA SECVNDA IN QVADRAGESIMA.

Egressus inde Ihs̄. secessit in partes Tyri & Sidonis. Et Reliqua.

Incip. Drihten Hælend ðreade mid sondum ðæra Iudeiscra ðrymnysse.

P. 300. IX. IIII. ID̄. MART̄. SCI̅. GREGORII PAPE. URB̄. ROMANE INCLITVS.

Incip. Gregorius se halga Papa. Engliscne ðeode Apostol. on ðisum andwerdan dæge. *Vide supra, pag.* 11.

† R r P. 306.

P. 306. X. XIII. KL̄. APL̄. DEP̄. SCĪ CVTHBERHTI EPĪ.

Incip. Cuthbephtuꝛ ꝛe halga Biꝛcop ꝛcinende on manegum geeaꝛnungum. *Vide ſupra, pag.* 11.

Pag. 314. XI. XII. KL̄ APREL̄ SCĪ BENEDICTI ABBATIS.

Incip. Benedictuꝛ ꝛe halga Abbud. on ðiꝛum andꝛendum dæge. *Vide ſupra, pag.* 11.

P. 324. XII. DOM̄. IN MEDIA QVADRAGESIME.

Incip. Men ða leoꝛoꝛtan ꝛe mædað nu æt Godeꝛ þenungum ymbe geꝛeccnýꝛꝛe þæne ealdan æ. *Vide ſupra, pag.*

P. 334. XIII. SECVNDA SENTENTIA DE HOC IPSO.

Incip. Moýꝛeꝛ ⁊ Aáron. ⁊ þa ýldeꝛtan ealdnaꝛ iꝛꝛnahela ðeode. *Vide ſupra, pag.*

P. 339. XIV. DOMINICA. V. QVADRAGESIME.

Incip. Theoꝛ tid. ꝛnam þiꝛan ꝛpendan dæge oþ ða halgan Eaꝛt̄-tide iꝛ gecpeden Cꝛiꝛteꝛ ðnoꝛunge tid. *Vide ſupra, pag.*

Pag. 346. XV. DOMINICA PALMARVM DE PASSIONE DNĪ.

Quædam edita ex hâc per Whel. p. 61.

Incip. Dꝛihtneꝛ ðnoꝛunge ꝛe ꝛillaþ gedaꝛenlice eoþ ꝛecꝛan on Engliꝛcum geneoꝛde. *V. ſup. pag.* 32.

Pag. 354. XVI. SERMO DE SACRIFICIO IN DIE PASCAE.

Ne mot nan man ꝛecꝛan ꝛpell on þam ðꝛim Spiꝛ-dagum.

Ab Wheloco editus. pag. 462.

Incip. Men þa leoꝛoꝛtan. gelome eoꝛ ic gecæd ymbe uneꝛ Hælendeꝛ Æꝛiꝛte. *Vide ſupra, pag.*

P. 362. XVII. ALIVS SERMO DE DIE H PASCAE.

Incip. Hit iꝛ ꝛꝛiðe gedaꝛenlic þæt ge on ðiꝛum Dꝛihtenlicum æꝛiꝛte. *Vide ſupra, pag.*

P. 365. XVIII. Rubrica deſideratur.

Incip. Gelome æteoꝛde une Dꝛihten hine ýlꝛne hiꝛ Leoꝛning-cnihtum. *Vide ſupra, pag.*

P. 368 XIX. KL̄. MAI. APOSTOLORVM PHILIPPI. ET IACOBI.

Incip. Philippuꝛ ꝛe Godeꝛ Apoꝛtol. ðe ꝛe on þiꝛum dæge ꝛunþnaþ. *Vide ſupra, pag.* 14.

P. 369. XX. DE SCŌ IACOBO APOSTOLO.

Incip. We ꝛunþnaþ eac on ðiꝛꝛene andꝛendan ꝛneolꝛtide. oðeꝛ Apoꝛtol Iacob. *Vide ſupra, p.* 14.

P. 371. XXI. V. NON̄. MAI. INVENTIO SCAE̅ CRVCIS.

Incip. Men ða leoꝛoꝛtan. nu to dæg ꝛe ꝛunðiað þæne halgan Rod gemýnd. *Vide ſupra, pag.* 14.

P. 372. XXII. EODEM DIE SCŌRVM ALEXANDRI. EVENTII. ET THEODOLI.

Incip. On ðiꝛum dæge ðnoꝛode ꝛum anꝛunðe Papa Alexandeꝛ gehaten. *Vide ſupra, pag.* 14.

P. 375. XXIII. FERIA SECVNDA LETANIA MAIORE.

Incip. Læꝛede menn behoꝛiað. þæt him laneoꝛaꝛ ꝛecgon ða godꝛpellican lane. *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 382. XXIV. ITEM IN LETANIA MAIORE. FERIA TERTIA. (*De S. Turſeo.*)

Incip. Men ða leoꝛoꝛton Pauluꝛ ꝛe Apoꝛtol ealna ðeoda laneop. apnat be him ꝛýlꝛum. *V. ſup. p.* 2.

P. 388. XXV. ALIA VISIO. (*De Drithelmo.*)

Incip. Beda une Laneop apnat on þæne bec þe iꝛ gehaten Hiꝛtopia Angloꝛum. be ꝛumeꝛ manneꝛ æꝛiꝛte. on ðiꝛum iglande. þiꝛum .. (deeſt Folium quod reſtitui poteſt ope libri. 3. Bibl. Publ. *Cant.* p. 442. lin ult. & aliorum Codd. Oxon.) *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 390. XXVI. HORTATORIVS SERMO DE EFFICACIA SCAE̅ MISSAE.

Incip. We mæðað gehpæn on halgum gepꝛitum þæt ꝛeo halige Mæꝛꝛe micclum ꝛnemige. *V. ſup. p.* 2.

P. 391. XXVII. IN LETAN̄. MAIORE. FR̄. IIII.

Incip. Ioh̄ ꝛe Godꝛpellene apnat on ðiꝛum dægðenlicum Godꝛpelle. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 396. XXVIII. DOMINICA. III. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam fecit cenā magnam & vocavit multoſ. Et Reliq.

Incip. Se Hælend ꝛæde þiꝛ Biꝛꝛpelle hiꝛ Leoꝛningcnihtum. ⁊ cpæð. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 399. XXIX. ALIA NARRATIO DE EVANGELII TEXTV.

Incip. Mine gebnoðnu ꝛe ꝛillað eoꝛ geneccan ꝛume Cꝛiꝛteꝛ ꝛunðna. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 401. XXX. IN FESTIVITATE SCĪ PETRI APOSTOLI. III. KL̄. IVLII.

Incip. Lucaꝛ ꝛe Godꝛpellene uꝛ ꝛæde on ðiꝛꝛene Piꝛtol-mæðinge þæt Henoðeꝛ Cýning. *V. ſ. p.* 3.

P. 402. XXXI. ITEM DE SCŌ PETRO.

Incip. Matheuꝛ ꝛe Godꝛpellene apnat on Cꝛiꝛteꝛbec. hu ꝛe halga Petꝛuꝛ. *Vide ſupra, p.* 4.

Pag. 407. XXXII. DOM̄. V. POST PENTECOSTEN.

Cum multa turba eſſet cum Ihū. nec haberent quod manducarent. Et Rel.

Incip. Mancuꝛ ꝛe Godꝛpellene cpæð on þiꝛum dægðenlicum Godꝛpelle. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 410. XXXIII. DOM̄. NONA POST PENTECOSTEN.

Adtendite à falſis prophetiſ qui veniunt ad voſ. Et Reliqua.

Incip. Dꝛihten cpæð to hiꝛ Leoꝛning-cnihtum. Behealdaþ eoꝛ þiþ leaꝛū pitegū. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 414. XXXIV. IIII. KL̄. AGVSTI. NATALE SCĪ. IACOBI APOSTOLI.

Incip. On ðiꝛum dæge ꝛe ꝛunðiað on unum loꝛꝛangum ⁊ on ꝛneolꝛe. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 419.

P. 419. XXXV. VI. KL̄ AGVSTI. SCŌRVM SEPTEM DORMIENTIVM.

Incip. We ꝑillaþ eop eac ȝeneccan ꝛceoꝛtlice þæt nu æꝼtep tpam tagum. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 420. XXXVI. DOM̄. XII. POST PENTECOST̄.

Dixit Ihs̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam juſti. & aſpernabantur cæteroſ parabolam iſtam; Et Reliqua.

Incip. Dꝛihten ꝛæde hiꝛ Biȝꝛpel be ꝛumum mannū þe on him ſylꝼum tpupodon. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 424. XXXVII. VIII. (X) KAL̄. SEPT̄. ASSVMPTIO SCÆ MARIÆ VIRG̅.

Incip. Men þa leoꝛoꝛtan. hꝛilon æꝛ. pe nehton eop þone Piꝛtol þe ꝛe halga Hieꝛonymuȝ ꝛette. *Vide ſupra, pag.* 17.

P. 427. XXXVIII. DOMINICA. I. IN MENSE SEPTEMBRI. QVANDO LEGITVR IOB.

Incip. Mine ȝebꝛoðꝛa pe pæðaþ nu æt Gobeȝ ðenunȝum be þam eabiȝan pepe Iob. *V. ſup. p.* 16.

P. 433. XXXIX. DOMINICA SEXTA DECIMA. POST PENTECOSTEN.

Nemo poteſt duobuſ dominis ſervire. Et Rel.

Incip. Dꝛihten cpæþ on ꝛumne timan to hiꝛ Leoꝛninȝ-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 436. XL. DE SCA̅ MARIA.

Incip. Hpæt ꝩlle pe ꝛecȝan ymbe Maꝛian ȝebyn-tiðe. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 437. XLI. IX. KL̄ OCTOBRIS. NATALE SCI̅ MATHEI APOSTOLI ET EVANGEL̄Æ.

Ex hoc quædam edita ſunt per Whel. p. 155.

Incip. Se Gobꝛpellepe Matheuꝛ þe pe to þæȝ ꝓuphaþ. appat be him ꝛylꝼum. hu ꝛe Hælend hine ȝeceaꝛ to hiꝛ ȝeꝼeꝛnæbene. þuꝛ cpeðende. Cum tranſiret ihs̄ vidit hominem in theloneo ſedentem. matheum nomine. Et Rel. Tha ða ꝛe Hælend ꝛepe on ꝛumepe bꝩꝛiȝ.

Expl. He pæꝛ bebopen on ðeopppe nyttennyꝛꝛe populðiȝa ȝepilnunȝa. ac Dꝛihten hine ætbpæð oꝼ ðam ꝛenlicum abelan. to heoꝛenlicum ȝepinþum. ⁊ hine ȝeꝛette eallum ðeobum to Gobꝛpellepe. Si him þæꝛ pulbop. á on ecnyꝛꝛe. amen.

P. 439. XLII. PASSIO EIVSDEM.

Incip. Theꝛ ylca Apoꝛtol ⁊ Gobꝛpellepe becom þuph Gobeȝ ꝛande æꝼteꝛ Dꝛihtneꝛ upꝛtiȝe to heoꝛenum to Ethiopian þæt iꝛ ðæꝛa Silheanꝛena ꝓice. *Vide ſupra, pag.* 17.

Pag. 442. XLIII. V. KL̄. NOVEMB̄. PASSIO SCŌRVM APOSTOLORVM SIMONIS. ET IVDE.

Incip. Men ða leoꝛoꝛtan. pe ꝓillaþ eop ꝛecȝan þæꝛa Apoꝛtola ðꝛoꝛunȝe. ðe pe nu to þæȝ ꝓuphiaþ Simoneꝛ ⁊ Iudan. Hi ꝛepdon þuph piꝛꝛunȝe þæꝛ Halȝan-Gaꝛteꝛ to ðam eapde ðe iꝛ ȝehaten pepꝛiða. and þæꝛ ȝemetton ða tpeȝen dꝩmen. Zapoen. ⁊ Apꝛaxaþ þæ ætꝼluȝon þam Apoꝛtole Matheo. oꝼ ðæꝛa Silheanꝛena-lande. ⁊ mid miꝛlicum ꝛcyn-cnæꝼtum þæt ꝛolc ðpelodon.

Expl. Uton nu biddan þaꝛ eabiȝan Apoꝛtolaꝛ Simon ⁊ Iudan. þæt hi uꝛ abiddon Gobeȝ miltꝛunȝe. ꝛe þe leoꝛaþ and nixaþ on ealna ꝓopulta ꝓopulð. amen.

P. 450. XLIV. III. ID̄ NOVEMB̄. DEPOSITIO SCI̅ MARTINI EPISCOPI.

Incip. Maꝛtinuꝛ ꝛe ꝓulbopꝼulla Gobeȝ Andetepe þæȝ acenned oꝼ æþelboꝛenum maȝum. *V. ſup. p.*

P. 457. XLV. DE EIVS. OBITV.

Incip. Maꝛtinuꝛ ꝛe eabiȝa piꝛte hiꝛ ȝeendunȝe ȝeꝼyꝛn. *Vide ſupra, pag.*

EXCVSATIO DICTANTIS

P. 458. *Incip.* Fela fæȝene Gobꝛpel þe ꝓoꝓlæteð on ðiꝛum ȝebihte. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 459. XLVI. IN NATALE VNIVS APOSTOLI.

Ex hoc quædam proferuntur, per Whel. p. 154.

Incip. Theꝛ Apoꝛtolica ꝼpeolꝛ-bæȝ manaþ uꝛ to ꝛppecenne. *Vide ſupra, pag.* 6.

P. 462. XLVII. IN NATALE PLVRIMORVM APOSTOLORVM.

Deſignavit Dñs̄ & alioſ ſeptuaginta duoſ. Et Rel.

Incip. Se Hælend ȝeceaꝛ him to eacan þam tpelꝼ apoꝛtolum. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. 466. XLVIII. IN NATALE SCŌRVM MARTÏRVM.

Cum audieritiſ prælia & ſeditioneſ. nolite terreri. Et Reliqua.

Incip. Se Hælend ꝓopeꝛæde hiꝛ Leoꝛninȝ-cnihtum þiꝛeꝛ Middan-eapdeꝛ ꝼpecednyꝛꝛa. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. 471. XLIX. IN NATALE VNIVS CONFESSORIS.

Homo quidam peregre proficiſcenſ. Et Rel.

Incip. Vꝛe Dꝛihten ꝛæde hiꝛ Biȝꝛpel hiꝛ Leoꝛninȝ-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. ag 478. L. IN NATALE SCA̅RVM VIRGINVM.

Simile eſt regnum cœlorum decem uirginibuſ. Et Rel.

Incip. Se Hælend ꝛæde ȝelomlice Biȝꝛpel be ȝehpilcum ðinȝum hiꝛ Leoꝛninȝ-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 7.

P. ag 484. LI. IN DEDICATIONE ECCL̄AE.

Incip. Mine ȝebꝛoðꝛa þa leoꝛeꝛtan. pe ꝓillaþ ꝛume tihtenblice Sꝓnæc ꝓiþ eop habban. *V. ſup. pag.* 7.

EXPLICIT LIBER SECVNDVS CATHOLICORVM SERMONVM ANGLICE. DEO GRATIAS. AMEN.

P. 492 LII. ORATIO. (*Ælfrici.*)

Ic ðancȝe þam ælmihtiȝum Scyppende mid eallne heoꝛtan. þæt he me ꝛynꝼullum þæꝛ ȝeuþe. þæt ic ðaꝛ tꝛa Bec. him to loꝛe ⁊ to ꝓuþmynte. Angelcynne on ꝓneah ðam unȝælepedum ða ȝelæꝛedan ne beꝓuꝛꝛon þyꝛꝛena Boca. ꝛoꝛþan þe him mæȝ heoꝛa aȝen Laꝛ ȝenihtꝛumian. Ic cpæðe nu þæt ic heonon ꝛoꝛð ne apende Gobꝛpel. oþþe Gobꝛpel-tꝛahtaꝛ oꝼ Lebene on Engliꝛc. Giꝼ hꝛa ma apendan ꝓille. ðonne bidde ic hine. ꝛoꝛ Gobeȝ luꝛon. þæt he ȝeꝛette hiꝛ Boc on ꝛundꝛon ꝼnam þam tꝛam bocum ðe pe apend habbaþ. pe tꝛuꝓiaþ. ðuph Gobeȝ dihꝛ. Sy him a ꝓulbop on ecnyꝛꝛe. Heꝛ-æꝼteꝛ ꝛylȝð an lytel Cꝩde be ȝeaplicum tidum. þæt niꝛ Spelle ȝetealb. ac elleȝ to pæðenne. þam þe hit licaþ.

LIII. De Temporibvs Anni.

(*Quædam ex hoc Tractatulo citantur ab Wheloco pagina* 144.

Incip. Ic polde eac. ꝥı�. ıc ꝺoꝛꝛte. ꝸaꝺꝛıan ꝛum ꝸehpæꝺe Anꝺꝟıt oꝛ ꝺæꝛe Bec þe Beꝺa ꝛe ꝛnotena Laneop ꝸeꝛette ⁊ ꝸeꝟaꝺenoꝺe oꝛ mane ꝸna pıꝛna Laneopa Bocum be ꝺæꝛ Geaneꝛ Ymbhenum. ꝛnam anꝟınne Mıꝺꝺan-eaꝛꝺeꝛ. Witoꝺlice ꝺa ꝺa ꝛe ælmıhtıꝟa Scyppenꝺ þıꝛne Mıꝺꝺan eaꝛꝺ ꝸeꝛceop. þa cpæþ he. Geꝟuꝛþe Leoht. ⁊ Leoht pæꝛ þæꝛ nıht ꝸeꝟoꝛꝺen. Diſſerit Ælfricus in hoc Tractatulo, (ex libris Bedæ de Temporibus & de Anno.) De primo die Seculi. ſiue de Equinoctio Vernali. De Nocte. De Anno. De Mundo. De Equinoctiſ. De Biſſexto. De Saltu Lunæ. De diuerſis Stelliſ. De duodecim Ventiſ. De pluuia. De Grandine. De Niue. De Tonitru. & ſic Explicit Hæc Brevitas De Temporibvs.

P. 505. LIV. Hep ıꝛ ꝸeleaꝛa. ⁊ Gebeꝺ. ⁊ Bletꝛunꝟ læꝺeꝺum mannum þæ þæt Læꝺen ne cunnon.

1. Pateꝛ nꝛ̄ on Engliſc.

Incip. Thu une Fæꝺeꝛ þe eaꝛt on heoꝛenum. (*extat apud Whelocum. pag.* 495.)

2. Se læꝛꝛa Cneꝺa. *ſive Symbolum Apoſtolorum.*

Incip. Ic ꝸelẏꝛe on God ꝛæꝺeꝛ Ælmıhtıꝟne Scyppenꝺ. (*Extat apud Whelocum. pag.* 496.)

3. Mæꝛꝛe Cnæꝺa. *ſive Symbolum Nicenum.*

Incip. Ic ꝸelẏꝛe on ænne God ꝛæꝺeꝛ Ælmıhtıꝟne. pẏꝛcenꝺ. (*extat apud Whelocum ibid.*)

4. Gebeꝺu on Engliſc.

Incip. Thu ælmıhtıꝟa. ⁊ þu eca God. (*extat apud Whel. pag.* 497.

5. Item.

Incip. We biꝺꝺaꝺ þe Dnıhten. (*extat apud Whel. ib.*)

6. Item.

Incip. Dnıhten God ælmıhtıꝟ ꝛæꝺeꝺ. (*extat apud Whel. ibid.*)

7. Sapientia.

Incip. Eala ðu ælmıhtıꝟa God. ðu þe þuꝺ þınum. (*extat apud Whel. ibid.*)

8. De Patientia.

Incip. Eala þu ælmıhtıꝟa God. þu þe ðẏðeꝛt. (*extat apud Wheloc. pag.* 498.)

9. Oratio.

Incip. Eala þu ælmıhtıꝟa God. þu ðe appıꝛt. (*extat apud Wheloc. ibid.*)

10. Item.

Incip. Thu ælmıhtıꝟa healbenꝺ. alẏꝛ. (*extat apud Wheloc. ibid.*)

11. De Penitentia.

Incip. Ælc man biꝺ ꝸeꝟullob on naman. (*exſtat apud Wheloc. pag.* 422.)

Pag. 508. LV. *Deſideratur homiliæ Rubrica* (*vide ſupra, pag.* 2.)

Incip. Ælc Cpıꝛten men ꝛceal cunnan hıꝛ Pateꝛnꝛ̄ ⁊ hıꝛ Cnæꝺan. Mıꝺ þam Pateꝛ-nꝛ̄e he ꝛceal hine bebıꝺꝺan. anꝺ mıꝺ þam Cneꝺan he ꝛceal hıꝛ Geleaꝛan ꝸetnẏmman.

Expl. Foꝛþan þe þa manꝟullan beoꝺ æꝛne cẏlmıꝸenꝺe on Helle-ꝛuꝛle enꝺeleaꝛlice. on unaꝛecꝸenꝺlicum tıntnes̄um. ⁊ ða ꝸoꝺan ðe Gode on ðıꝛum liꝛe ꝸecẏmꝺon. pıxıaꝺ mıꝺ him on heoꝛenan pıce. on unaꝛecꝸenꝺlicne bliꝛꝛe. á on ecnẏꝛꝛe. Amen.

LVI. *Deſideratur Rubrica hujuſce Paragraphi,* Ælfrici *de Pœnitentia.*

Incip. Læꝺeꝺum mannum ıꝛ to pıtenne. þæt hı ꝛceolon healꝺan hæoꝛa clænnẏꝛꝛe on halꝛum timan. *Vide ſupra, pag.* 37.

LVII. Incipit Epistola De Canonibvs.

Ælfricuſ humiliſ frater uenerabili Epō Wulfſino ſalutem in Dnō, *&c.*

Incip. Ic ꝛecꝸe eoꝛ Pneoꝛtum. þæt ıc ẏlꝛ nelle beþan eoꝛne ꝸẏmeleaꝛte on eoꝛnum þeoꝛꝺome. *Vide ſupra, pag.* 58.

In hac homilia, cujus dimidia pars truncatur, deſinit hic Codex inſigniſſimus.

Cod. membr. in Octavo grandiori, paulo poſt Conquiſitionem Angliæ eleganter ſcriptus, qui olim ad Abbatiam Taveſtokienſem pertinuit, uti conſtet ex hac Adnotatione ad calcem ſcripta. Hunc Codicem cum altero (qui eſt in Bibl. Cottoniana) confimili repperit R. Ferrar ſervus Comitis Bedfordiæ, in domo quondam Cœnobio Monachorum de Taveſtocke in Devonſhire. Anno 1566.

Fronte Cod. ſcribitur F. Bedford, *nomen nobiliſſimi Poſſeſſoris. ſicuti etiam ad pag.* 602, *ubi occurrunt hæc verba*, Franciſcus Comes Bedfordiæ. 1566. *manu ipſius Comitis, ut videtur, ſcripta.*

Dedit Matthæo Cantuar. 29. Decemb. 1567. in Camera ſtellata. *manu ejuſdem Archiepiſcopi.*

Denique, pag. 2. *ſic ſcribitur* Matthæus Cantuar. dedit (*Academiæ Cantabrigienſi*) 1570.

In iſto autem Codice, continetur Collectio Homiliarum Saxonicarum, *quarum prima pars potiſſima truncatur: patet autem ex Concluſione, illam fuiſſe ſcriptam in illud Evangeliſtæ* Nuptiæ factæ ſunt in Chana Galileæ, et erat Mater Ihū ibi, *quæ extat integra in plurimis Codd. uti ex Indice noſtro videre eſt. Homiliæ vero quæ ſequuntur, ſunt*

P. 2. I. Dominica Tertia Post Theophaniam.

Cum deſcendiſſet Ihs̄ de monte. ſecutæ ſunt eum turbæ multe. Et reliq.

Incip. Matheuꝛ ꝛe eabıꝟa Godꝛpellene appaꝛ on þıꝛene Godꝛpellican næꝺınꝸe. *Vide ſupra, pag.* 10.

P. 20. II. Deeſt Rubrica, quæ in al. Cod.

Alia Narratio De Evangelii Textv.

Incip. Mine ꝸebnoþna þe pıllıaꝺ eoꝛ ꝸeneccean ꝛume Cnıꝛteꝛ punꝺna to tẏmmınꝸe eoꝛneꝛ ꝸeleaꝛan. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 27. III. Dominica In Septvagesima.

Incip. Dnıhten ꝛæꝺe ðıꝛ Bıꝟꝛpell. hıꝛ Leonınꝸcnihtum þuꝛ cpeꝺenꝺe. Simile eſt regnum, &c. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 43. IV. Deeſt Rubrica.

Incip. (Leoꝛan men) þe pıllaꝺ eoꝛ ꝛecꝸean be þẏꝛene anꝺpeaꝛꝺan tıꝺe. *Vide ſupra, pag.* 12.

P. 47. V.

P. 47. V. DOMINICA IN SEXAGESIMA.

Ex hoc ſermone quædam proferuntur ab Whel. p. 97.

Cum turba plurima conveniret ad Ihm̄. & de civitatibuſ properarent ad eum. dixit per ſimilitudinem Exiit qui ſeminat ſeminare ſemen ſuum. Et reliq.

Incip. On ȝumeȝe tiðe þa þa micel menıu ȝamoð com to þā Hælende. *Vide ſupra, pag.* 12.

P. 61. VI. DOMINICA IN SEXAGESSIMA.

Aſſumpſit Ihs̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ Et rel.

Incip. Hęr ıȝ ȝeȝæðð on þıȝum Godȝpelle þe ȝe nu ȝehẏnðon oȝ þæȝ Diaconeȝ muðe. *V. ſup. p.* 12.

P. 77. VII. FERIA. IIII. IN CAPITE IEIVNII.

Incip. On þıȝȝene ȝucan on Woðneȝ dæȝ ȝȝa ȝȝa ȝeȝẏlȝe ȝıcon ıȝ Caput ieiunii. *Vide ſupra, pag.*

P. 94. VIII. DOMINICA I. IN QVADRAGESSIMA.

(*Ex hoc, quædam edita per Whel. p.* 72.)

Ductuſ eſt Ihs̄. in deſertum à ſpū̄. & Rel.

Incip. Ic polde eoȝ tpahtnian þıȝ Godȝpell þe man nu beȝonan eoȝ pæðde. *Vide ſupra, pag.* 31.

P. 112. VIIII. ALIA PARABOLA IN EADEM DIE.

Incip. Men ða leoȝoȝtan. eoȝ eallum ıȝ cuð þeȝ ȝeaplıca ẏmbpẏne. *Vide ſupra, pag.* 12.

P. 125. X. DOMINICA. II. IN QVADRAGESSIMA.

Egreſſus inde Ihs̄ ſeceſſit in parteſ Tyri & Sidonis. & Reliqua.

Incip. Dnihten Hælend þneaðe mið ponðum þæna luðeıȝcna þẏẏnẏȝȝe. *Vide ſupra, pag.*

P. 135. XI. DOMINICA. III. IN QVADRAGESSIMA.

Erat Ihs̄ eicienſ demonium. Et Rel.

Incip. On þæne mæpan tiðe þe ȝe mılðheopta Hælend punoðe mið mannum. *Vide ſupra, pag.* 31.

P. 149. XII. DOMINICA. IIII. IN QVADRAGESIMA.

Abiit Ihs̄ tranſ mare Galileæ. Et reliqua.

Incip. Se Hælend ȝeneð oȝen ða Galıleıȝcan ȝæ. *Vide ſupra, pag.* 32.

Pag. 161. XIII. SERMO DE LELE DEI IN MEDIA QVADRAGESIMAE.

Incip. Men þa leoȝoȝtan. þe mæðað nu æt Godeȝ þenungum embe ȝeȝetnẏȝȝe þæne ealdan æ. *Vide ſupra, pag.*

Expl. Glæðan ẏllenð. Uton eac ȝemænelıce upne leoȝan Dnihten biddan þæt he upe mod on lihte. ⁊ uȝ hī ȝlæde ȝeðo. ⁊ uȝ hıȝ mılðheoptnẏȝȝe ȝeunne. ⁊ upe ẏnna ȝoȝȝẏfnẏȝȝe. ⁊ þæȝ ecan lıfeȝ mẏnhðe. þa ȝı ſulðon. and loȝ. á to ponlðe. AMEN.

P. 187. XIV. SECVNDVS SERMO. DE IOSVE. ET DE PVGNIS. EIVS.

Incip. Moẏſeȝ ⁊ Aanon. and þa ẏldeȝtan ealðnaȝ ıſnahela þeode. *Vide ſupra, pag.*

P. 201. XV. DE ORATIONE MOYSI.

Incip. Æftep þam þe Moẏſeȝ ȝe mæna Henetoȝa oȝ Egıpta-lande. *Vide ſupra, pag.* 32.

P. 218. XVI. DOMINICA QVINTA.

Incip. Theoȝ tið ȝnam þıȝum andȝeandum dæȝe. oð ða halȝan Eaſtep-tiðe. *Vide ſupra, pag.*

P. 238. XVII. DOMINICA DE PASSIONE DOMINI.

Incip. Dnihtneȝ þnopunȝe ȝe ẏllað ȝeðaȝenlice eoȝ ȝecȝan. *Vide ſupra, pag.* 32.

P. 264. XVIII. Ne mot nan mann ȝecȝan Spell on þam þnim Spıȝ-ðaȝum.

EVANGELIVM IN RAMIS PALMARVM.

(Cum adpropinquaſſet Ihs̄ Ieroſolimis & veniſſet Bęthfage ad montem Oliveti. & Rel.)

Incip. Cnıſteȝ þnopunȝ pæȝ ȝeneðð nu beȝonan uȝ. *Vide ſupra, pag.* 19.

P. 279. XIX. DIE DOM̄C. PASCHAE.

Incip. Oft ȝe ȝehẏnðon embe þæȝ Hælendeȝ æpıȝt. *Vide ſupra, pag.* 13.

Pag. 296. SERMO DE SACRIFICIO IN DIE PASCHAE.

Incip. Men ða leoȝoȝtan ȝelome eoȝ ıȝ ȝeȝæð embe uneȝ Hælendeȝ æpıȝte. *Vide ſupra, pag.*

P. 325. XXI. ALIVS SERMO DIE PASCHÆ. (*manu recentiori.*)

Incip. Hıt ıȝ ȝnıðe ȝeðaȝenlıc þæt ȝe on þẏȝum Dnihtenlıcum æpıȝte. *Vide ſupra, pag.*

P. 333. XXII. FERIA. IIII. IN HEBDOMADA PASCÆ (*manu neoterici.*)

Incip. Gelome æteopðe upe Dnihten hine ẏlȝne hıȝ Leopning-cnihtum. *Vide ſupra, pag.*

Pag. 344. XXIII. DŌIC̄A. I. POST PASCA. (*manu neoterici.*)

Cum eſſet ſero, die illo uno Sabbatorum. Et Rel.

Incip. Æftep þæȝ Hælendeȝ æpıȝte. þæȝon hıȝ Dıſcıpuli belocene on anum huſe. *V. ſupra, pag.* 14.

P. 357. XXIV. DŌMC̄. II. POST OCT̄. PASCHAE.

Ego ſum Paſtor bonus? bonus paſtor animam ſuam ponit per ovibus ſuis. Et Rel.

Incip. Thıȝ Godȝpell þe nu ȝeneð pæȝ. cpẏþ þæt ȝe Hælend cpæðe be him ẏlȝum. *Vide ſupra, pag.*

P. 387. DOMINICA. IIII. P. CCT̄. PASCHAE.

Vado ad eum qui me miſit.

Incip. Maneȝa ȝodȝpel ẏnðon ȝeȝette to Mæȝȝan oȝ ðæne langȝuman ȝpnæce þe upe leoȝa Hælend ȝpnæc on þæne nihte þe he belæȝeð pæȝ ȝȝa ȝȝa Iohanneȝ apnat þe hıt pıȝte eall.

Expl. Foȝþan þe hıȝ ȝıȝu ıȝ on Goðeȝ halȝum punȝende. ⁊ Goðeȝ luſu ıȝ aȝoȝen on unum heoptū ðuȝh þone ylcan Gaſt. þe ıȝ Goðeȝ luſu. oȝ þam ſæðen. ⁊ oȝ ðam ȝuna him ȝẏmle ȝemæne on anne mæȝen þnẏmnẏȝȝe. a to ponlðe. AMEN.

Pag. 398. XXVI. Dom c̄. v. P Octab. Paschae.

Incip. Sume menn nÿtton ȝepiſſ ſon heopa nÿtennÿſſe hpi Godſpell iſ ȝecpeden. *V. ſupra, pag.* 16.

P. 414. XXVII. Sermo In Letania Maiore. Fr̄. ii.

Incip. Læpebe men behoꝼiað. þæt him laꝼeopaſ ſecȝon þa godſpellican lare. þaſ tpa bebodu belucaþ ealle bec. Uton ealle ȝemænelice ȝeopnlice ȝecÿnnan to unum Dnihtene Hælendum Xpe̅. to þam þe uſ ȝeſceop ȝ ȝeꝼohte. ȝ hlÿſton pe ȝeopne hpæt þiſ haliȝe ȝepniſ uſ læꝼð. þæt iſ þæt pe ælcer ÿſelef ȝerꝼican. ȝ ælc ðinȝ to Gode don. þæt þæt pe maȝon ꝼon Godef luꝼan. ȝ ꝼon unc ſaple hælo. ꝼoꝼðon uſ iſ ſpiðe uncuð. hu lanȝe pe on þÿſſu l̄ænan liꝼe punian moton.

Expl. Iſ uſ nu ealliu̅ ȝemænelice micel neode ȝ ðeanſ þæt pe ȝeopnlice biddan unne leoꝼan Dnihten mid ꝼæſtenu. and mid ælmeſ-dædum. ȝ mid ſinȝalu ȝebedum. ȝ mid ealna ȝoddna peonca. biȝencum. þæt he uſ þiſef andpeandan liꝼef ȝeſundꝼulneſſa ȝeunne. and þæſ ecan liꝼef eadiȝan mÿncða ȝetiþe. þæn God ælmihtiȝ ÿſlf mid eallum hiſ halȝum ꝼulðenꝼullice leoꝼað. ȝ ꝛixað. a butan ende. Amen.

P. 438. XXVIII. Fr̄. iii. In Letania Maiore.

Incip. Se eadiȝa Apoſtol Iacobuſ uſ manode on þam Piſtole. þe uſ man hep beꝼopan pæde. hu pe unſ ſapla hæla beȝÿtan maȝon. ȝif pe ȝeopnlice þam bebodum ȝehÿſumiað.

Expl. We ſculon ſoꝼðiȝ pacian on unſe heoſtan. ȝ on ȝeleaꝼan. þe ſculon pacian. on hihte. and on ſoðſe luꝼe. þe ſculon pacian on ȝodum peoncu̅. ȝ ðon buton ðelum ÿlpe ÿꝼ þe hpæt lÿttleſ to Gode ȝeðoð. þæt þe moton ꝼapan into heoꝼenan nice mid þa̅ milð heoſtan Gode. Se þe on ecnÿſſe nixað on ealna ponulda ponulð abutan ende. Amen.

P. 459. XXIX. Feria. Quarta.

Incip. Thaſ ðaȝaſ ſÿnd ȝehate Laetaniae. þæt ſÿnd Gebed-ðaȝaſ. on þÿſum ðaȝum þe ſceolon biddan unſe eoꝼðlicna pæſtma ȝenihtſumnÿſſe. and uſ ſÿlꝼum ȝeſundꝼulnÿſſe. We pæðað on bocum þæt þeoſ ȝehealdſumnÿſ punde anæned on þone timan þe ȝelamp on anre bÿniȝ þe uienna iſ ȝecpeden. mycel eoꝼð ſtÿpunȝ. ȝ ꝼeollon cÿſtan ȝ huſ. ȝ comon pilde beſtan. ȝ pulꝼeſ. ȝ abitan þæſ ꝼolceſ micelne ðæl. and þæſ cÿnnȝeſ botl peaꝼð mid heoꝼenlicum ÿſne ꝼoꝼðæfned. Tha beað þæpe ſcipe birceop mamenſ uſ. ðneopa ðaȝa ꝼæſten. ȝ ſeo ȝedpeceðnÿſ þa ȝeſſac. ȝ þe ȝepuna þæſ ꝼæſtenef punh punaſ ȝehpæn on ȝeleaꝼulne ȝelaþunȝe. *Vide ſupra, pag.* 1.

Evangl̄. In Vigilia. Ascens̄. Dn̄i.

Iohanneſ þe ȝodſpellepe apoſtol on þiſum ðæȝðenlicum ȝodſpelle.

Hæc Homilia videtur eſſe eadem cum iis quæ ſic Incip. Thaſ ðaȝaſ. God ſpæc. *&* Se Hælend cpæð to hiſ Leopninȝ-cnihtum.

P. 477. XXX. In Ascensione Domini.

Primum quidem ſermonem feci. Et rel.

Incip. Lucaſ þe Godſpellepe uſ manode on þiſſe Piſtol-pæðinȝe ðuſ cpeðende. *Vid. ſup. pag.* 3.

Pag. 500. XXXI. Dominica. Post Ascensione Dn̄i.

Cum autem venerit paraclituſ. Et Rel.

(*Ex hoc quædam proferuntur ab Whel. p.* 151.)

Incip. Se Hælend hep on liꝼe mid hiſ halȝum Apoſtolum ȝ mid mannu̅ punȝende. *V. ſup. p.* 51.

P. 514. XXXII. In Die Scō Pentecosten.

Incip. Fnam þam halȝan Eaſteplican dæȝe ſÿnd ȝecealde ꝼiꝼtiȝ daȝa to þÿſum dæȝe. *V. ſup. p.* 3.

P. 537. XXXIII. Dominica Pentecosten.

Siquiſ diligit me. Et Reliqua.

Incip. Iohanneſ þe Godſpellepe. ðe ðiſ Godſpell apnat. ſæde þæt þe Hælend hep on þiſum liꝼe on ſumne ſæl ſpnæce to hiſ Apoſtolum ðuſ. Se þe me ſoðlice luꝼað he hÿlt mine ſpnæce. ȝ min ſæðep hine luꝼað. ȝ þÿt becumað to him. ȝ mid him punað pitoðlice beȝen.

Expl. On þam þe maȝon to cnapan þæt Cniſt luꝼode hiſ ꝼæðep on þam þe he pæſ ȝehÿpum hiſ ꝼæðep oþ deað. ȝ he hiſ bebode he uſ ſpa alÿſde ÿlf pilleſ ſpa ðeah. þam ÿ a pulðon mid ðam halȝan ȝaſte. on ecnÿſſe. Amen.

P. 550. XXXIV. Dominica. i. Post Pentecosten.

Erat homo ex phariſeiſ. Et reliqua.

Incip. Sum Phaniſeiſc mann pæſ ȝehaten Nichodemuſ an þæpa ealdna Iudeiſceſ ꝼolceſ. *V. ſ. p.* 15.

Ex hoc quædam edita, per Whel. p. 63.

P. 565. XXXV. Thiſ ȝodſpell ȝebÿnað on ðæpe Ganȝ-pucan. Feria. ii. Et. iii.

God ſpnæc to anum piteȝan ſe pæſ Ionaſ ȝehaten. ſan to þæpe bÿniȝ Ninniuen. ȝ boda þæp þa popð þe ic þe ſecȝe. Tha peaſð ſe piteȝa aꝼÿht. and polde ꝼop ꝼleon Godef ȝeſihþe. ac he ne mihte. &c.

Ewangl̄.

Quis vrm̄ habebit amicum & ibit ad illum media nocte. Et reliqua.

Incip. Se Hælend cpæð to hiſ Leopninȝ-cnihtum. *Vide ſupra, pag.* 1.

P. 583. XXXVI. De Dominica Oratione.

Incip. Se Hælend Cniſt ſÿððan he to þiſum liꝼe com. ȝ mann peaſð ȝeꝼeaxan. *Vide ſupra, pag.* 2.

Hujuſce Homiliæ pars poſterior quæ valde mutila erat eleganter reſtituta eſt, juſſu, ut videtur, Reverendiſſimi Poſſeſſoris Matthæi Parkeri *Archiepiſcopi Cantuarienſis.*

Cod. Membr. in Quarto longe poſt Conquiſitionem Angliæ litteris Normanno-Saxonicis ſcriptus, in quo continentur eaquæ ſequuntur ſcripta.

I. Pag. 1. *Capita XXIIII priora libri Geneſeos, quibus præmittitur Epiſtola nuncupatoria Ælfrici tranſlatoris ad Æthelweardum, quæ ſic*

Incip. Ælꝼpic Munuc ȝpæt Æþelpeapð Ealdopman eadmodlice. ðu bæde me leoꝼ þæt ic ſcolde þe apændan oꝼ Lædene on Enȝliſ þa boc Geneſiſ.

Expl. Ic cpeþe nu þæt ic ne deapꝼ ne ic nelle nane boc æꝼt̄ þÿſſene oꝼ Lædene on Enȝliſc apendan. ȝ ic bidde þe leoꝼ ealdopman þæt þu me þæſ na leng ne bidde. ðÿ læſ þe ic beo þe unȝehÿpum oððe leaſ ȝif ic do. God þe ſÿ milde a on ecnÿſſe. ic bidde nu on Godef naman ȝif hpa þaſ Boc apſtican

apprtan pylle: þæt he hi genihte pel be dæne bírne. ropþan he ic nah gepealð þeah he hi hpa to poge gebringe. ðuph leare pritenar. and hit bið þon hiy. ⁊ a min. micel yþel deð ge unpritene gif he nele hiy poh genihtan. (*Vide supra, pag.* 67 & 68.)

II. P. 44. (Homilia) In Dominica Passionis *Manu Neoterica.*)

Incip. Theor tid fnam þiſū ⁊ peapdum dæge oð þa halgan Eartен-tide ir gecpeden Cnirter þnopung tid. *Vide supra, pag.*

Quæ dein sequuntur alium videntur Codicem constituisse etsi cum superioribus forte compactus codex integer non amplius videtur. Porrò, ad pag. 53. *fere ante* 400 *annos scripta habetur hæc Adnotatio.* Hoc volumen continet multam copiam Sermonum in Anglico, non appreciatum propter ijdioma incognitum.) *Sermones, autem isti sunt qui ordine sequuntur.*

III. viii. Kl̄ Ianvarii. Nativitatis Dn̄i. Nr̄i. Ihv Xp̄i.

Incip. We pillað to þrymmincge eopner geleafan. eop geneccan þær Hælender acennednyrre. *Vide supra, pag.* 19.

P. 64. IV. De S. Ætheldrythe Virg̃.

Incip. We þyllað nu apniten þeah ðe hit punðorlic ſy. be ðære halgan Æþeldrýðe þam Englirean mædene. þe pær mid tpam penum. and þra ðeah punode mæden. þra ða punðra þruteliað þe heo þýncþ gelome. Anna hatte hýpe dæden Eart-engla Cyning þriþe Cnirtan man.

Expl. Manega bírna rýnð on bocum be þrilcum. hu oft penar ⁊ þir punðorlice ðnohtnoðon. and on clænnýrre punodon to pulðre þa Hælende. ðe ða clænnýrre artealde Cnirt upe Dnihten. þam ir á purðmýnt. ⁊ pulðon on ecnýrre. Am̄.

Quæ sequuntur, aliena manu exarantur.

P. 69. V. xii. Kl̄. Apl̄. Scī. Benedicti Abbis.

Incip. Benedictur re halga Abbud on ðirum and-þanðan dæge. *Vide supra, pag.* 11.

Desideratur hujus Homiliæ folium postremum.

P 101. VI. viii. Kl̄. Marcii. Cathedra Sci Petri Apostoli.

Incip. We cpeþað on Gerim-cnærte Cathedra Scī Petri. reofan nihton æp ðam monðe þe re Majtiur hatað. *Vide supra, pag.* 18.

P. 110. VII. Conversio Scī Pavli.

Incip. Godes gelaðung purðiað ðýrne dæg ðam mæran Paule to purðmynte. *Vide supra, pag.* 4.

Pag. 116. Pauca de Pœnitentia.

P. 116. VIII. *Incip.* Men ða leofertan eopen geleafa bið ðe trumna gif ge gehýnað be godes halgum hu hi þæt heofenlice nice geeapnodon. ⁊ ge magon þe cuðlicor to heome clýpian gif heopa lifes ðnohtnunga eop þuph lapeopa bodunge cuðe beoð. We þyllað eop geneccan þara Apoſtola ðnohtnunge. ⁊ geendunge. Petrvs ⁊ Pavlvs mid rceoftre pace. ror ðan þe heopa þnopung ýr gehpæn on Ænglircum geneonde fullice geendebýnd. ðuf cpeðende.

De Passione Apostolorvm Petri Et Pavli.

Æftep ðnihtnes uprtige. þæf Petrus bodigende geleafan þam leodrcipum.

Expl. Cuð ir geond ealle ðeodrcipar þæt rela punðra gelumpon æt þæra apla býngenum þuph þæf Hælendes tiðe. þam rý pulðon. ⁊ lof a on ecnýrre. *Vide supra, pag.* 4.

P. 126. IX. ii. Kl̄. Decembris Passio. Scī Andree Aplī.

Incip. Se Apoſtol Andreaf æftep Cnirtes ðnopunge renðe to þam lande þe ir gehaten Achaiga *Vide supra, pag.* 9.

P. 137. X. vi. Kl̄. Ianvarii. Assvmptio S. Iohis Aplī.

Incip. Iohannes re Godrpellere Cnirtes ðýrling peapð on ðýrum dæge. *Vide supra, pag.* 9.

P. 153. XI. Kl̄. Mai. Apostolorvm Philippi Et Iacobi.

Incip. Philippus re Godes Apoſtol þe pe on þýrum dæge purðiað.

P. 156. XII. De Scō Iacobo Apostolo.

Incip. We purðiaþ eac on þirrere ⁊ penðan rneolrtide. oþerne apoſtol. *Vide supra, pag.* 14.

P. 159. XIII. viii. Kl̄. Septēbis. Passio Scī Bartholomei Apostoli.

(God men gehýnað hep þa mihtan þe upe ðnihtē, ronгeaf S. Bartholomei þā Aplē. alia manu.)

Incip. Wýnd-rpitenaf recgað þæt þný Leodrcipaf rýnd gehate India. *Vide supra, pag.* 17.

Pag. 160. XIV. viii. Kl̄ Avgvsti Passio S. Iacobi Aplī.

Incip. On ðýrum dage pe purþiað on upum lofrangum ⁊ onfneolre. *Vide supra, pag.* 5.

P. 185. XV. xi. Kl̄ Octobris. Passio Scī Mathei Aplī Et Ævangeliste.

Incip. Se Apoſtol Matheuf ⁊ Godrpellere becom þuph Godes ranðe. æftē Dnihtnes uprtige. *Vide supra, pag.* 17.

P. 191. XVI. v. Kl̄. Novembs. Passio Aplorvm Simonis Et Ivde.

Incip. Men þa leofortan pe þýllað eop recgan þæra Aplā þnopunge. *Vide supra, pag.*

P. 202. XVII. xii. Kl̄. Ianvarii Passio Scī Thome Apostoli.

Incip. Æftep þæf Hælendes þnopunge ⁊ æpirte of deaþe. ⁊ uprtige to heofonū. þa þa hir aplaf to penðon geond þýrne Midðan-eard. ða becom Thomaf to Ceranean-býrig. ⁊ re Hælend rýlf of heofonum com. him to þuf cpeþende.

Expl. ⁊ re Godes Apoſtol peanð rýþþan gefenod to Sýrian-lande mid micelre anpurðnýrre þam ælmihtigan to lofe. Se ðe on ecnerre rixað riclice mihtig. Amen.

P. 215. XVIII. vii. Kl̄. Mai. Passio Scī Marci Ewangeliste.

Incip. Mencuf re Godrpellere be Godes dihte. gefor to Egipta-land. *Vide supra, pag.*

P. 223. XIX. Incipit Sermo De Memoria Sc̄orvm.

Incip. Ego rum alpha &c. o. initium & finis dicit dns.

Expl. gif re rpinað nu hep. þæp to uf gefulcumige re þe leofað ⁊ rixað abutan ende. Amen. *Vide supra, pag.*

P. 236. XX. VII. KL̄. IAN̄ PASSIO SCĪ STEPHANI PROTOMARTYRIS.

Incip. We ꝛæðaþ on þæne Boc þe ıſ ȝehaten Actuſ Apoſtolorum. *Vide ſupra, pag.* 9.

P. 244. XXI. v. KL̄. IAN̄ NATALE INNOCENTIVM.

Expl. Nu to ðæȝ Godeſ ȝelaþunȝ ȝeond ealne ymb-hƿyrft. *Vide ſupra, pag.* 10.

Pag. 252. XXII. XI. KL̄. FEBR. PASSIO SCĪ VINCENTII MART.

Incip. On Iſpanian-lande ðære Speoniſcan leode. ꝛæſ ſe halga Martin þe hatte Uincentiuſ to menn ȝeboren. ⁊ mid hiſ maȝum ꝛæȝene aſeod. ⁊ on mycclum þeapum Criſtendome.

Expl. Hiſ lic ꝛeaþ þa ȝeſeon to ȝeleaꝛfulne cyn-can mid mycelre anꝛyn-ðnerſſe. ⁊ þan on innan bebyrıȝed. ⁊ hiſ halȝan ban ꝛunðon ꝛide toðæ-læde. ⁊ mid mycelre luſe hi man ꝛyꝛ-ðaþ ȝehƿæꝛ ſꝛa ſꝛa uſ ſecȝað bec ꝛon hiſ ꝛoðan ȝeleaꝛan. þam Hælende to loſe. þe leoſaþ á on ecneſſe. amn̄.

P. 260. XXIII. IV. ID̄. AVḠ. PASSIO BEATI LAVRENTII MARTIRIS.

Incip. On Deciuſ ðæȝe þæꝛ ꝛælhƿeoꝛan Caꝛeneſ. *Vide ſupra, pag.* 16.

P. 274. XXIV. IV. ID̄. MARTII. S. GREGORII PAPE VRBIS ROMANE INCLITVS.

Incip. Gnȝoniuſ ſe halga papa Engliſcne ðeode Apoſtol. *Vide ſupra, pag.* 11. (*ex hoc quædam citantur, per Whel. p.* 77.)

Pag. 283. XXV. VIII. KL̄. MAI. PASSIO SCĪ. GEORGII. M̄.

Incip. Geꝛol menn apniton ȝeꝛyld on heoꝛa bocum be ðam halȝan ꝛene. þe ıſ ȝehaten Geoꝛgiuſ. Nu ſylle ſe eoꝛ ſecȝan þæt ſoð ıſ be þā. þæt heoꝛa ȝeꝛyld ne ðenie ðiȝellice ænigum. Se halȝa Geoꝛgiuſ ꝛæſ on hæðenum ðaȝum nice Eol-ðoꝛiman. unðeꝛ þam neðan Caꝛene. þe ꝛæſ Do-tianuſ ȝecixed. on þære ſcine Cappaðocia.

Expl. Hyæt þa Datianuſ ꝛeanð fæꝛlice oꝛꝛlaȝen mid heoꝛonlice ſyne. ⁊ hiſ ȝeꝛenan ꝛamod þa þa he hanꝛenð ꝛæſ mid hiſ heah ðeȝnū. ac he be-com to helle æꝛ ðan þe to huſe. And ꝛe halȝa Geoꝛgiuſ ꝛiðode to Criſte. mid þā he a ꝛuna-ð on ſulne. AMEN.

P. 289. XXVI. X. KL̄. IVLII. PASSIO S. ALBANI MARTIRIS.

Incip. Sum hæþen Caꝛene ꝛæſ ȝehaten Dioclicianuſ. ꝛe ꝛæſ to Caꝛene ȝecoꝛen ðeah þe he cꝛealm-bæne ꝛæne æꝛt Criſteſ acennednyſſe. II. hund-neð ȝeaꝛ. ⁊ VI. hun eahtatiȝum oꝛep. ealne Mid-dan eaꝛð.

Expl. Thiſ ꝛæſ ȝeꝛonðen æꝛ ðæt ȝeꝛinn come þuþ Henȝeſt. ⁊ Honſ. ðe hyndon þa Bnyttaſ. ⁊ þe Criſtendom ꝛeaꝛð ȝeunꝛuþoð. ſyððan oþ þæt Aguſtinuſ hine eꝛt aꝛtealde be Gnȝoniuſ lane. þæꝛ ȝeleaꝛfullan Papan. Sy ſulðon ⁊ loſ þa ꝛel ſullendan ſcyꝛꝛende. ꝛe ðe une ꝛæðenaſ ꝛeondum ætbnæd. ⁊ to ſulluhte ȝebiȝde. ðuþh hiſ Bydelaſ. AMEN.

Habetur impreſſa cum verſione Latina, apud Whelocum. pag. 36.

P. 294. XXVII. *Deeſt Rubrica hujus Homil. quæ in al. Cod. inſcribitur* DE INIVSTIS.

Incip. Iſ nu eac to ꝛitenne. þæt man ꝛitna-ð ꝛoꝛ oꝛt þa anleaꝛan ꝛceaðan. *Vide ſupra, pag.* 38.

P. 297. XXVIII. XII. KL̄. DECEMB̄. PASSIO S. EDMVNDI REḠ. ⁊ M̄.

Incip. Eaðmund ðe eaðiȝe Eaꝛt-engla Kyninȝ ꝛæꝛ ꝛnoteꝛ ⁊ ꝛuꝛ-ðfull. ⁊ ꝛuꝛ-ðode ꝛymle mid æþelu ðeaꝛū. þoñ ælmihtiȝan ȝod.

Expl. Ne byð nane ꝛunðꝛa ȝeꝛonhte æt heoꝛa byꝛȝenū. ꝛoꝛþan þe hi ne ȝelyꝛa-ð on ðone lyꝛi-ȝendan Criſt. ac Criſt ȝeſꝛutela-ð mannū hyæꝛ ꝛe ꝛoða ȝeleaꝛa iſ. þon he ꝛꝛylce ꝛunðꝛa ꝛyꝛce-ð þuþh hiſ halȝan ꝛiðe ȝeond þaſ eoꝛþan. þæꝛ hī ꝛý ſulðon á mid hiſ heoꝛonlice ꝛæðen ⁊ þā hal-ȝan ȝaꝛte. amn̄.

P. 306. XXIX. BI THAM EADIGE IOBE.

Vir erat in terra Hus? nomine Iob. Et erat vir ille ſimplex & rectuſ ac timenſ Deum? & recedenſ à malo.

Incip. Mine ȝebnoðꝛa ꝛe næðað nu æt Godeſ ðe-nunȝum be ðam eaðiȝan ꝛene Iob. *V. ſup. p.* 16.

Pag. 317. XXX. NON̄ AḠ. PASSIO SCĪ OSWALDI REGIS ⁊ MARTIRIS.

Incip. Æꝛteꝛ ðam þe Aguſtenuſ to engla-lande be-com þæꝛ ꝛe Kyninȝ Oꝛꝛalð ȝehaten. on Noꝛð-humbꝛa-lande ȝelyꝛeð ꝛyiþe on God.

Expl. Thæꝛ halȝan Oꝛꝛalðeꝛ ban ꝛunðon eꝛt ȝe-bꝛoht æꝛt maneȝū ȝeaꝛu to Myncena-lande in-to Gleapceaꝛtne. and God þæn ȝeſꝛutelode oꝛt ꝛela ꝛunðꝛa þuþh þone halȝan ꝛeꝛ. Sy þæꝛ ſulðon þan ælmihtiȝan God a to ꝛoꝛolde (ꝛoꝛlo.)

P. 327. XXXI. VII. ID̄. OCTOB̄. PASSIO S. DIONISII SOCIORVMQVE EIVS.

Incip. Pauluſ ðeoda laneoꝛ. ða ða he ȝond land ꝛeꝛde. bodiȝende ȝeleaꝛan. ꝛꝛa ꝛꝛa hī bebeað þe Hælend. þa becō he on ꝛumum ðæȝe to ꝛumne mæꝛan byꝛiȝ Athenaſ ȝehaten. healic ⁊ mæꝛe. þæꝛa Gnæciſcna heaꝛoð-buþh on Hæþenſcipe pu-niȝende.

Expl. þæn unðenꝛoð ða blindan þuþh heoꝛa bena ȝeꝛihðe. ⁊ þa ðeaꝛan heoꝛcnunȝe. ⁊ ða healtan ꝛæþelð. ⁊ ða ꝛoðan þæn beoð ȝeꝛittiȝe ðuþh hi. ⁊ unȝeꝛime ꝛunðꝛa þæn ꝛuꝛ-ðaþ ꝛoꝛ oꝛt. to loꝛe þā ælmihtiȝū þe leoꝛa-ð á on ecnyſſe. Amen.

P. 333. XXXII. VIII. KL̄. DECEMB̄S PASSIO S. CLEMTIS M̄.

Incip. Men þa leoꝛoꝛtan eoꝛen ȝeleaꝛa byþ þe tꝛum-ꝛa ȝiꝛ ꝛe ȝehyna-ð. *Vide ſupra, pag.* 8.

Expl. Thæt ȝeleaꝛfulle ꝛolc þā miclū bliꝛiȝende heꝛode ⁊ bleꝛode þoñ ælmihtiȝan Hælend. ꝛe ðe hiſ halȝan mid tacnum ⁊ ꝛunðꝛū ȝeꝛuꝛ-ðad. ⁊ ꝛꝛa heoꝛa ȝeeaꝛnunȝa ȝeſꝛutela-ð. Sy hī ſulðon ⁊ ꝛuꝛ-ðmynt a to ꝛoꝛolde. AM̄.

P. 346. XXXIII. DE FALSIS DIIS.

O fratreſ dilectiſſimi, &c.

Incip. Eala ȝe ȝebnoðꝛa þa leoꝛoꝛtan. þæt ȝodcund ȝeꝛniſ uſ tæhte. *Vide ſupra, pag.* 43.

Deſideratur pars poſterior hujuſce Homiliæ, una cum dimid. illius quæ ſequitur

P. 365. XXXIV. DE MACABEIS,

Quæ ab his verbis Incip. Æꝛteꝛ ðam þe Ale-xanðeꝛ. &c ſic

Expl. Sy ſulðon ⁊ loſ þā ꝛel ſullendan ȝode á on ec-nyſſe. ꝛe cꝛeða-ð. AMEN. *Vide ſupra, pag.*

P. 382. XXXV. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. Cod.*

DE TRIBVS ORDINIBVS SECVLI.

Incip. Iſ ꝛꝛa þeah to ꝛitenne. þæt on þyſſepe po-ꝛolde ſynd þneo endebyꝛdnyſſa. *V. ſup. pag.* 37. P. 384.

P. 384. XXXVI. III. Kl̄. Avgvsti Passio Scorvm Abdon ȝ Sennē.

Incip. On Decier dazū dæȝ deoflican Kanferer. fæpon tfeȝen Cyninȝaf on Crift ȝelỳfede. Abdon ȝ Senner mid fodum Geleafan.
Expl. Thif fæf þuf ȝefonden. ȝ þæn funode á rihþan þe foþa ȝeleafa on fæne land leode þam Hælende to lofe þe lỳfað á on ecnỳffe.

Nonnullis in Codd. hæc Homilia in binas partes dividitur. Insuper notandum in hac homilia etiam continetur historiam de Abgaro Rege.

F. 390. XXXVII. Epl̄a Pavli.

Incip. Paulus de Apoftol. ealna þeoda lareow. manode þa Criftenan þe he fỳlf æfter to ȝeleafan ȝebiȝde on anū Piftole hif æfenð-ȝeffrit þuf cfe-dende. Frs̄ fpū ambulate & defideria carnif non proficietif. & cetera. Mine ȝebnoðna fafað on ȝaftе. *Vide fupra, pag. 36. Notandum autem, quod hoc exemplar his verbis abrupte.*
Expl. Nif nan æ fiðer fæde þuf ȝeponhtum mannum. ac ða þe Criftef fynd cfỳlmiað heofa fnæfc. fra þæt hi nellað on buȝan þā bỳf monfullū leahtriū ne dā fỳrelū ȝefilnunȝum ac finnað him toȝeanef oð þæt hi rihte fæftе fiðiað to Criftе and to þā ecan fulofe forþā fceoftan ȝefinne. ȝ hi blifiað on ecnỳffe. blife mid Criftе.

P. 393. XXXVIII. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Aȝuftinuf de fnotera Birceop fæde eac on fumpe bec. *Vide fupra, pag.* Notandum quoque in nonnullis Codd. hanc Hom. eſſe ſuperioris quaſi partem alterum.

P. 400. XXXIX. Exaltatio Scē Crvcis.

Incip. We fuphiað mid Lof-fanȝum for uref ȝeleafan tfỳmmineȝes tfeȝen dazaf on ȝeare. Dnihtne to fuphmỳnte. for dære halȝan Rode fỳðan heo afunden fæf.
Expl. þa ȝefeah he fona ȝefunðfullum eaȝū. þuph þon ylcan on liht þe hine æfter ablende. ȝ ðe dema þa deopfuphlice bebỳrizde Lonzinuf lichaman. ȝfỳðdan ȝelỳfde on Crift æfre funðrizende God. oð þæt he ȝefat of life. Sỳ fulfon and lof ðam pellendan Gode þe ðe æfre rixað on ecnỳffe. Amen.

P. 409. XL. Auguſtini ſermo (*manu recenti.*)

Incip. Maȝe þe ȝỳt hen ȝehỳran mē. eofre fafle feafre. ȝif ȝe me hlỳftan fỳllað. ȝ on eofre heoftan faf halȝan lafe unden-niman. fra fra Scs Avgvstinvs hit æfterf on bocum afnat. and ðuf cp̄. Ic eof læne ealle æȝþer ȝe bnoþra. ȝe fỳftra. ȝe penaf ȝe pif. ȝeonȝe men ȝ ealde.
Expl. ȝ mid eallum hif ȝecopenū halȝū. þa þe æfre haliȝe ȝefundon on þiffum life fra midðan-eard-ner fnuman oððe ỳt. haliȝe ȝefuphðað. ðe Dnihtē fe ðe leofað ȝ rixað mid þā fæder. and mid þā fune. ȝ mid þā halȝan-ȝafte á to fonulde fonuld. þā fỳán. ȝ fuphmunt. ȝ mihт. ȝ fuldon. ȝ anfeald. æfre butan ælcū ende. Amen.

Capita quædam Theologica ex Alcuini libro ad Guidonem Comitem.

P. 417. XLI. De Scientia.

1. *Incip.* Æfterf ealna þinȝa ȝehfilcum men if to fecenne.

De Fide.

2. *Incip.* Ac feof on cnapennỳff fæfe ȝodcundnỳffe. ȝ fæfe fodfæftnỳffe.

P. 418. De Vera Karitate.

3. *Incip.* On Godef bebodum. feo fofe lufu hafaþ.

P. 419. De Spe.

4. *Incip.* Se æðela feoda lareof. Paulus. he fofefette.

5. P. 420. De Scriptvrarvm Lectione.

Incip Theo fæding halizna Gefrite if on cnapenỳf fæfe æcan eadignỳffe.

6. P. 421. De Pace.

Incip. Se Hælend þa ða he to heofonæ aftah.

7. P. 422. De Misericordia.

Incip. Milheoftnef if friþe heahlic ȝod.

8. P. 424. De Indvlgentia.

Incip. Dnihtē cp̄. on hif Godfpelle fonȝifað.

9. P. 425. De Patientia.

Incip. Hit feif on þā Godfpelle. þuph eofef ȝefỳlð.

10. P. 427. De Hvmilitate.

Incip. Spiðe eaðe fe mazon oncnafon on Dnihtnef fondum.

11. P. 429. De Compvnctione Cordis.

Incip. Theo onbỳrdnef þæf mannef heoftan cumþ of eadmodnỳffe.

12 P. 430. De Confessione Peccatorvm.

Incip. Gelome uf læned þæt haliȝe Gefrit þæ fe fleon to þā læcedome.

13. P. 432. De Penitentia.

Incip. Se Hælend fỳlf on hif Godfpelle cp̄.

Deeſt Rubrica.

P. 434. XLII. *Incip.* Ne beode fe nanū mannum nane nife bebodu. ac do ȝe hu hī fỳlfum ȝe beonhlicoft þince. ȝif he fỳllicū bỳrenu ȝ lanum fulizan nele. be þā þe God cp̄. Qui vos ſpernit, me ſpernit. & qui vos audit me audit. þæt if. The ðe minne feofan forfrỳhð. þon he him tela læned ȝ niht. þe forhoȝað ȝod fỳlfne.
Expl. Nu azan fe mycele feanfe þæt fe hine lufiet þon lufað he uf. mid eallum hif halȝū on hefenum. Sỳ him lof ȝ fulfon á on ecnỳffe. Am̄.

P. 441. XLIII. Deeſt Rubrica. *quæ in al. Cod.*

De Visionibvs Drihthelmi.

Incip. Hæn paf Dnihthelm frū æðele þeȝen on Norðhumbra-lande on æfnunȝe of þiffum life ȝeleað. ȝ hif lic leaȝ ealle þa niht innebefett. Ac he afaf of beaðe on æfne morȝen. ȝ þa lic men ealle mid fỳhte fonnumene fluȝon afeȝ buton þā pife anum. þe hine frifeft lufode belaf þæf afỳhte.
Expl. þa hine mon ȝeaxode hu he mihte þon mỳclan cỳle fra forbefan he anðỳnde ȝ cp̄. Stiðman ȝ fỳfran he ȝefeah. fra he hit macode on hif life. ȝ maneȝa oðre he ȝenihte leahte mid fonde ȝe mid bỳfnonȝe to nihtan ȝeleafan. Ge nihtlæce uf Dnihten Hælend Crift þuph þinnan mỳclan milheoftnefre fra fra þin filla fỳ. Amen.
Vide fupra, pag. 2. VI.

P. 444. XLIV. *Sequuntur tria folia, quibus Continentur ſententiæ plurimæ de vita bona inſtituenda, & bonis Operibus, ex Homiliis, ut videtur, collectæ.*

CODICES ANGLO-SAXONICI BIBLIOTHECÆ COLLEGII SANCTÆ ET INDIVIDVÆ TRINITATIS IN ACADEMIA CANTAB.

Claſſ. à dextra ſer. ſuprem. 26. *COD. membr. in Octavo grandiori, paulo ante Conquiſitionem Angliæ, eleganter ſcriptus; à Reverendiſſimo D.* Matthæo Parkero *Arch. Cant. Bibliothecæ C. C. C. C. deſtinatus, tanquam Decimus liber* Homiliarum Saxonicarum. *Caſu autem quodam amiſſus, ſed tandem repertus à D.* Joanne Parkero, *Matthæi fil. (ut videtur) una cum aliis nonnullis Codd. ampliſſimo* SS. TRINITATIS *Collegio dono fuit datus. Verum Homiliæ quæ in eo continentur, ſunt iſtæ quæ ordine ſubſequuntur*

P. 3. I. DIE DOMINICA PASCAE.

Incip. Oft ge gehýnðon ymbe þæt Hælendes æriſt. *Vide ſupra, pag.* 13.

P. 18. II. ITEM ALIVS SERMO DE DIE PASCHE.

Incip. Hit iſ ſpiðe gedafenlic þæt ge on ðiſum Dnihtenlicum æriſte ſume laſtlice ſpon. *Vide ſupra, pag.*

P. 26. III. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. cod.*

ALIA DE SCA PASCHE.

Incip. Gelome æteopde upe dnihten hine ſýlfne his leopningcnihtum. *Vide ſupra, pag.*

P. 35. IV. DOMINICA PRIMA POST PASCHAE.

Cum eſſet ſero die illa. una ſabatorum. & reliq.

Incip. Æfter ðæt Hælendes æriſte. pæron his Diſcipuli belocene on anum huſe. *V. ſup. p.* 14.

P. 51. V. DOMC. II. POST PASCHA.

Dixit Ihs diſcipuliſ ſuiſ; Ego ſum paſtor bonuſ, &c.

Incip. Thiſ Godſpell þe nu genæd pæſ. cýð þæt ge Hælend cpæde be hým ſýlfum. *Vide ſupra, in Bibl. C. C. C. C.* S. 7.

P. 79. VI. DOMINICA. III. POST PASCA.

Deſideratur Rubrica.

Incip. Upe leofa Hælend. þa þa he hen on liſe pæſ. mid mannum puniſcende. ⁊ punðpa ýpicende. þa þa hit genealæhte. þæt he hiſ luſe geſputelode eallum mancýnne. mid micelre eadmodneſſe þæt he ýſſan polde hine ſýlfne ſon uſ. þa on ðam ſniſe æfene þæſ þe he on menſen ðnopode þa manode he hiſ folgenaſ þe him folgodon on liſe.

Expl. Manega unbliſſa. ⁊ micele ſorſga becomon þam Iudeiſcum. ſpa ſpa uſ cýðað bec. æfter Cniſtes ſlege. be ðam þe fædon hpilon. on englicum gefnitum (*Seu Nathanis legatione*) hu hý punðon adýdd. ⁊ hý manan ſonſge ſceolðon babban eft. ſoñ hý on Domeſ-dæg. ſondemde beoð to helle. mid ðam hetolan deofle. ðe hý ſonlæpde to þam. Sý nu pulðon. ⁊ lof. þā pel pillendan Hælende. á on ecnýſſe. ðæt he uſ alýſde. am̄.

P. 90. VII. DOMINICA. IV. POST PASCA.

Vado ad eum qui me miſit.

Incip. Manega Godſpell ſýndon gefette to Mæſſan. of þæſre langſuman ſpnæce. *Vide ſupra, pag.*

P. 103. VIII. DOMINICA. V. POST PASCA.

Incip. Sume men nýton gefiſſ. ſon heona nýtenýſſe. hpi Godſpell iſ gecpeden. *Vide ſupra, p.* 16.

P. 118. IX. IN LETANIA MAIORÆ.

Incip. Thaſ dagaſ ſýnd gehate Letanige. þæt iſ Gebed-dagaſ. *Vide ſupra, pag.* 1.

P. 136. X. FERIA. III. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Cniſt ſýðdan he to þiſum liſe com. *Vide ſupra, pag.* 2.

P. 166. XI. FR. IV. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cniſten men ſceal æfter nihte cunnan. æghpæn ge hiſ pateſ-noſtre. *Vide ſupra, p.* 2.

P. 179. XII. IN ASCENSIONE DNI.

Primum quidem ſermonem feci, & reliq.

Incip. Lucaſ ſe Godſpellere uſ manode on þiſſe Piſtol-pædinge. *Vide ſupra, p.* 3.

P. 198. XIII. DOMC POST ASCENSCIONEM DNI.

Cum autem venerit paraclitus quem ego mittam vobis à patre, & rel.

Incip. Se Hælend hen on liſe mid hiſ halgum Aplm̄. ⁊ mid mannum puniſende. *V. ſup. p.* 58.

P. 211. XIV. IN DIE SCO PENTECOSTEN.

Incip. Fnam ðam halgan Eaſteſ-dæge ſýnd gecealde fiftig daga. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 232. XV. DOMINICA PENTECOSTEN

Si quiſ diligit me, & reliqua.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellere. ðe ðiſ Godſpell apnat. ſæde. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 245. XVI. DE SEPTIFORMI SPIRITV.

Incip. Sps Scs pro ſeptenaria operatione. Iſaia propheta teſtante, &c.

Iſaiaſ ſe pitega apnat on hiſ piteſunge. be þam halgan-gaſte. ⁊ be hiſ ſeofon fealdum giftum. ða ſeofon fealdan gifa ſýnd þuſ gehatene. Sapientia on leden. þæt iſ piſdom on Engliſc. *V. ſ. p.* 23.

P. 249. XVII. SERMO AD POPVLVM IN OCTAVIS PENTECOSTEN DICENDVS.

Incip. We ſýllað eop ſecgan ſume ſputelunge nu be ðam halgum tidum. *Vide ſupra, pag.* 30.

P. 281. XVIII. DOMC PRIMA PENTECOSTEN.

Erat homo ex Phariſeiſ, & reliq.

Incip. Sum Phaniſeirc man pæſ gahaten Nichodemuſ. *Vide ſupra, pag.* 15.

P. 295. XIX. DOMC. II. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diveſ. & rel.

Incip. Se fealdenda Dnihten fæde þiſ Biſpeil hiſ gingnum. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 310.

P. 310. XX. Dom̄c. III. Post Pentecosten.

Homo quidam fecit cenam magnam, & rel.

Incip. Se Hælend ſæde þiſ Bigſpell hiſ Leoſninge-cnihtum ⁊ cē. *Vide ſupra, pag.* 3.

P. 319. XXI. Dom̄c. IV. Post Pentecosten.

Erant adpropinquanteſ ad Ihm̄. & rel.

Incip. Thæt haligе Godſpel uſ ſæġð. þæt Geneſan ⁊ ſýnfulle menn. *Vide ſupra, p.* 4.

P. 337. XXII. Dom̄c. V. Post Pentecosten.

Eſtote ergo miſericordes. & reliq.

Incip. Lucaſ Godſpelleре. þe þæſ Læce on liſe. ⁊ he maneġa ġehælde. ſnam miſlicum coðum. mid hiſ Læce-cnæſte. ac he ġelacnode ſpiðor. maneġna manna ſapla mid hiſ lape on populde. he apnat be ðam Hælende þæt he hep on liſe on ſumeре tide ðuſ ſæde. on hiſ Godſpelle to hiſ halgum Apoſtolum. ⁊ ſſa þuph hý to uſ. Eſtote ergo miſericordeſ, & reliq. Beoſ milðheoſte eoſnoſtlice. eall ſſa eoſep ſædep iſ.

Expl. On ða piſan he ſoſnġeaſ þone ġýlt þam piſe. þæt heo ſýððan ſceolde pið ſſylc þinġ hý ġehealdan ſoſðan þe ælc man bið. þe ġeandet hiſ ſýnna. ⁊ þæt ýlce eſt deð hiſ Dnihtne on teonan. þam hunde ġelic þe ġeet hiſ ſpiſedan. and þam ſpine ġelic. þe hiſt beſýlað eſt. æſt hiſ ðpeale. ⁊ bið hiſ ende ſýnſe. þoñ hiſ anġin pæpe. Gepiſſiġe uſ ſe hælend to hiſ pillan æſne þam iſ pulðoſ ⁊ loſ. à to populde. Amen.

Pag. 350. XXIII. Dom̄c. VI. Post Pentecosten.

Cum turbe inruerent ad Ihm̄.

Incip. On ðæpe tide iu. hit ġetimode ſſa. þa ða ſe Hælend pæſ hep on liſe. mid mannum. þæt he ſcoð mid ðam ſolce ſſa. pið ænne ſixnoð. þæt pæſ an bnaþ mene. Geneſaneð ġehaten.

Expl. Cniſt ġeceaſ ſiſcenaſ. him ſýlſū to ſolġepum. unġelæpede men ⁊ hý ſopleton ealle ðinġ hiſ lape ſolġiende ⁊ him hep on liſe. ⁊ hý ſýððan ſunðon ſſa ſſiðe ġelæpede þæt eall ſe Cniſtendom on Cniſteſ ġelaðunġe. peaſð þuph hý ahped mid þæſ Hælendeſ ſultume. þam iſ pulðoſ and þuſðmýnt. a to popolde. Am̄.

P. 363. XXIV. Dom̄c. VII. Post Pentecosten.

Amen. dico vobis niſi abundaverit, & reliqua.

Incip. Matheuſ ſe Godſpelleре. þe þæſ mid Cniſte on liſe. ⁊ hiſ lape ġehýnde. on hiſ hipede punienде. he apnat be Cniſte. þæt he ġecpæð hſilon þuſ. to hiſ halgum Apoſtolum. ⁊ þuph hý eac to uſ. Soð ic eoſ ſecge. þæt ġeſýlſe ne becumað into heoſonan pice.

Expl. He het hine milðheoſtnýſ. ſoſðan ðe he milde iſ. ⁊ he on maneġa piſan þa mannum ġehýlpð. þe mid anpændýſſe to him æſne hopiað. þam iſ pulðoſ ⁊ þuſðmýnt. a to popolde. Amen.

P. 326. XXV. Dom̄c. VIII. Post Pentecosten.

Cum multa turba eſſet cum Ihū̄ nec aberent quod manducarent. & rel.

Incip. Mapcuſ ſe Godſpelleре cpæð on ðiſum dæġðeplicum Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 5.

Pag. 387. XXVI. Dom̄c. VIIII. Post Pentecosten.

Adtendite à falſiſ Prophetis. qui veniunt in veſtimentis ovium, & rel.

Incip. Dnihten cpæð to hiſ Leoſninġ-cnihtum. behealdað eoſ piþ leaſe piteġan. *Vide ſupra, pag.* 5.

P. 398. XXVII. Dom̄c. X. Post Pentecosten.

Homo quidam erat diveſ qui habebat villicum, & rel.

Incip. Se Hælend ſæde þuſ to hiſ halgum Aplm̄. heſ on þiſum liſe libbende mid mannū ſoſðon ðe he oſt ġeſſpæc pið hý on Bigſpellum. Sum peliġ man pæſ iu. ſe hæſde Tunġeneſan. þa ſeaſð ſe Geneſa ſoſ ſæd pið hiſ hlaſoſð. þæt he hiſ ġod ſceolde ſſiſe him ſnam aſpendan. and ſe hlaſoſð ſona ġelanġode hine ⁊ beſſnan hine ða.

Expl. Se ðe on ſoſulð þinġum punð unġecnýſe. ne punð he on ðam ġaſtlicum ġode ġecnýſe. þæt he þa heoſonlican punð. holðlice tæle. Gecnýſiġe uſ ſe Hælend. þuph þone halġan-ġaſt. þæt ſe hiſ pillan ġeſýncan moton þam ſý á pulðoſ on ecnýſſe. am̄.

Pag. 415. XXVIII. Dom̄c XI. Post Pentecosten.

Cum adpropinquaſſet Ihs̄ Hieruſalem.

Incip. On ſumeре tide pæſ ſe Hælend ſaſende to Hieſuſalem. *Vide ſupra, pag.* 5.

Hic Codex, ſicut alii plurimi, gloſſatur in quibuſdam locis, verbis Normanno Saxonicis.

Claſſ. à dextra Ser. med. 8. *Cod. membr. recenti manu ſcriptus, à Rever. viro* Thoma Nevile *Decano Cantuarienſi & hujuſce florentiſſimi Collegii Magiſtro, dono datus. Videtur quondam fuiſſe peculium Reverendiſſimi D.* Matthæi Parkeri, *ſiquidem nomen Joannis filii ejus in eo invenitur ſcriptum. Continet autem*

Ælfrici Excerpta ex Priſciano Majore ſive Minore; *ſine Gloſſario.*

Claſſ. à dextra. Ser. med. 5. *Cod. membr. in Quarto, in quo continentur*

I. Ælfrici Excerpta ex Priſciano, *ſive Grammatica. Præfationes autem deſideratæ recenti manu reſtituuntur, forte, curante Rev. D.* Matthæo Parkero *Cantuarienſi Archiepiſcopo.*

II. fol. 44. *Præcepta quædam Moralia, in uſum Juniorum.*

Incip. Ne beo þu to ſlæpop. ne to ibel ġeopne. ſoſðam þe Slæp ⁊ þæt ibel þet unðeapaſ ⁊ unhælo þæſ lichoman Thæt þe cpeðað þæt ſeo betſt æſten Gode. þæt mon ſie ġeſceadpiſ ⁊ ġemetġian cunne æġðep ġe hiſ Sppæce ġe hiſ Spiġan. ⁊ pite hpænne he ġeſſpæcan hæbbe. ⁊ hſonne hum ġeandpýſſe ſie. ðonne ðu oþenne mon tæle. þonne ġeþence ðu þæt nan mon ne bið leahtenleaſ.

Expl. Se ðe anpalðeſ ſilnað oſen hiſ Hlaſoſð. ſoſ tſam þinġum. he hiſ ſilnað oðen tpeġna. oððe he ſile ðone Hlaſoſð lecġan unðen hine. ſcelian him mid. þæt he ſittе ſýlſ ðe uſop. oððe he polde þone Hlaſoſð hebban upp oſen hine ſýlſne. ⁊ ſecġan him-ſýlſ æſten. ⁊ eac onhanġian ſcuſan ðeah ſimle ðone Hlaſoſð beſoſan.

II. fol. 47. *Desideratur Rubrica hujus Homiliæ.*

Incip. Ac Sc̄ᵗ Augurtinuꝛ ꝛæde ꝛpiðe ꝛpuꝛul Bipel bý ðý. Giꝛ ma manna pilnoð on anpe ðeode anꝛalðeꝛ. þoñ an þæt hiꝛ pæne þam ȝelicoꝛt. ðe pe oꝛt ꝛecȝan hýꝛoon. þæt ꝛume pýꝛnaꝛ pæꝛen ȝionð eoꝛþan. ⁊ eac ꝛume Fiꝛcaꝛ ut on Sæ. ðe habbað monuȝa Heaꝛou. ⁊ habbað beah an Boðiȝ. þoñ nellað ða Heaꝛou eall aneꝛ ꝛeȝeꝛ.

Expl. Ac ꝛe Hneꝛn ðe ꝛume menn hatað Cnabba. ne ꝛeꝛð naht ȝeꝛæðlice mið tþam heaꝛoum. þeah he moniȝe ꝛoꝛ habbe.

Hanc Paginam Saxonice ſcriptam, excipiunt ſcripta quædam Latina; nempe Richardi de Bury *Epiſcopi Dunelmenſis liber qui dicitur* Philobiblon. Alanus *de Inſulis de* Planctu Naturæ, *& Epiſtolæ Decretales* Alexandri III Papæ.

Cod. membr. in fol. in quo, præter Vitas & Paſſiones quorundam ſanctorum, Latine; extat Gregorii Magni *liber de* Cura Paſtorali, *Saxonice ab* Ælfredo *Rege verſus. Per Præfationem Regii Tranſlatoris ad* Wulfſigum *Epiſcopum Schireburnenſem inſcriptam, inductus fuit nonnemo hanc Adnotationem fronte Codicis ſcribere,* Hic ipſus eſt liber quem Aluredus Rex miſit ad Eccleſiam Syreburnenſem, quem & tranſtulit ex Paſtorali Gregorii Latine in Anglicum. *Verum, characteres quibus exaratur Codex, evidenter oſtendunt illum fuiſſe ſcriptum longe poſt Ælfredi tempora, nempe ſeculo undecimo. Hoc autem facile credo, hunc Cod. illum fuiſſe à Rev. D.* Joanne Juelio *Epiſcopo Sarisburenſi, è Bibliotheca Eccleſiæ ſuæ depromptum & ad Reverendiſſ. D.* Matthæum Parkerum *tranſmiſſum: eo quod, nullæ in hoc Cod. cernuntur Rubricæ ſive Tituli, quorum ope, vir ille alias doctiſſimus ſed litterarum Sax. imperitus, aut ſcriptum aut Autorem dignoſceret. Cod. autem ille inſignis Bibl. Publicæ Cantab. cui adfinguntur Clariſſimi Antiſtitis Epiſtolæ, Nomen Autoris præ ſe fert, ac omne genus Rubricis Titulisque gaudet.*

Cod. membr. & valde antiquus & optimæ notæ in Quarto continens Iſidori Hiſpalenſis Epiſcopi Libros Originum ſive Etymologiarum. *In eo cernuntur voces quædam Saxonicæ.*

Cod. membr. in fol. grand. optime ſcriptus, Litteris Aureis, Argenteis, Miniatis, &c. Illuminatus; Iconibus Hiſtoricis paſſim Ornatus, quæ etſi rudiori manu delineantur, multa tamen exhibent (utpote ad vetuſtiores Icones dipicta) quæ ſecula priſca redolent, ideoque digna ſunt, quæ à viris Rerum Antiquarum ſtudioſis, diligentiſſime inſpiciantur. In eo continetur Pſalterium D. Hieronymi Triplex Latinum *columnatim ſcriptum, cum commentariis, Præfationibus, & Precibus unicuique Pſalmo ſubjectis. Pſalterium Gallicum quod Latine tantum Gloſſatur. & Romanum quod Verſione interlineari Normanno-Saxonica gaudet. Hebræum denique quod verſione interlineari Normanno-Gallica inſignitur. Romanæ verſionis & Normanno-Saxonicæ, Specimen erit Pſalmus qui dicitur* Ivbilate.

Psalmvs David.

Dremeð Gode eꝛle eoꝛðæ þeopiæþ Dnihtne Ivbilate Deo omniſ terra. ſeruite Domino

on blýꝛꝛæ Ongængæþ on ȝeꝛihðe hiꝛ on hihte in lætitia. Intrate in conſpectu eiuſ. in exul-

pitæð ȝe ðet Dnihten he iſ God he tatione. Scitote quod Dominuſ ipſe eſt Deuſ. ipſe

ðýðe uꝛ ⁊ ne ꝛe uꝛ Uſ ꝛoþlice ꝛolc hiꝛ ⁊ fecit noſ & non ipſi noſ. Noſ autem populuſ eiuſ et

ꝛcæp leꝛꝛæ hiꝛ ongængæþ ȝæcu hiſ þeteneꝛꝛe ouiſ paſcue eiuſ. Intrate portaſ eiuſ in confeſſi-

caꝛoꝛtun hiſ on ýmenum þeteneꝛꝛe hep- one. atria eiuſ in ymniſ confeſſionum. Lau-

ȝæð nomæ hiſ ꝛoꝛðæn ꝛpete iꝛ Dnihten on date nomen eiuſ quoniam ſuauiſ eſt Dominuſ in

ecneꝛꝛe mildheoꝛtneꝛ hiꝛ ⁊ oðde on poꝛoldæ æternum. miſericordia eiuſ et uſque in ſæculum

poꝛold ꝛoþꝛeꝛtneꝛ hiſ. ſæculi ueritaſ eiuſ.

Hebrææ quoque verſionis, una cum tranſlatione Normanno-Gallica, Lectoris gratiæ, ſpecimen exhibere haud gravatus ſum.

Hebr. Canticvm In Gratiarvm Actione.

Chantez al Seiȝnur tate terre. Seruez al Seignur Ivbilate Domino omniſ terra. ſeruite Domino

en leete entrez beuant lu en loenȝe Saciez in letitia. ingredimini coram eo in laude. Scitote

que li Sireſ il meeꝛme eſt Deuſ il fiſt nuſ quoniam Dominuſ ipſe eſt Deuſ. ipſe fecit noſ

e de lui ſumeſ li puepleſ de lui e li fuef de la paſtu- et ipſius ſumuſ. populuſ eiuſ et grex paſcuæ

re de lui entrez leſ porteſ de lui en acciunſ de eiuſ. Ingredimini portaſ eiuſ in gratiarum

graceſ. leſ aitreſ de lui en loenȝe regehiꝛꝛez a lui. actione. atria eiuſ in laude confitemini ei.

Beneiſſez le num de lui kaꝛ il eſt bon en ſiecle Benedicite nomen eiuſ quia bonuſ in ſæculum.

la miſericorde de lui e deſque en generatiun e miſericordia eiuſ. et uſque in generationem et

generatiun la feid de liu. generationem fideſ eiuſ.

Pſalterium Triplex excipiunt (foliis tamen tranſpoſitis) Cantica ſacra. ſc. Canticum Iſaiæ. Canticum Ezechiæ Reȝiſ. Canticum Annæ. Canticum Moyſiſ. Canticum Abacuc. Canticum trium Puerorum. Te Deum, Pater noſter, Symblum Apoſtolorum. Quicunque vult, Nunc dimittis, Gloria in Excelſis, Benedictus, Magnificat, & Pſalmus Dauid cum Pugnauit cum Goliath, *omnia Latine, Normanno-Saxonicè, & Normanno-Gallicè. Deinde ſequitur Commentarius in Orationem Dominicam & in ſymbolum Apoſtolorum, Latinè. Poſtremo, Chiromantica quædam, aliena manu.*

Hunc Cod. præclariſſimum ſcripſit & ornavit Eadwinus quidam Monachus, circa tempora Stephani Anglorum Regis, uti ex Characterum ductu liquet, & ex Adnotatione in Calendario, qui Pſalterio præmittitur, ad XI Kal. Maii, *ubi ſic ſcribitur,* Obiit pie memorie Anſelmus Archiep. *Nomen ſuum inſeruit in Oratione quæ ſcribi ſolebat ad calcem vetuſtiorum Exemplarium Pſalterii, ut in aliis vidi. Hæc autem eſt illa Oratio.*

Omnipotens & miſericors Deus. clementiam tuam ſuppliciter deprecor. ut me famulum tuum Eadwinvm tibi fideliter ſeruire concedas. & perſeuerantiam bonam & felicem conſummationem mihi largiri digneris. & hoc Pſalterium quia in conſpectu tuo cantaui ad ſalutem & ad remedium animæ meæ proficiat ſempiternum. Amen.

Finem verſus Codicis, habentur bina folia, quorum priori delineatur ſcenographia cujuſdam Monaſterii, poſteriori

ſteriori vero extat Effigies ipſius Monachi Eadwini *ſcribentis, dextra calamum metallinum (neque enim hic Codex plumâ ſcribi poſſet) ſiniſtra ſcalpellum ſive cultellum tenentis. Circum quam Effigiem etiam, ſcribitur hæc Epigraphe:*

SCRIPTOR.

SCRIPTORVM PRINCEPS EGO. NEC OBITVRA DEINCEPS
LAVS MEA NEC FAMA. QVI SIM MEA LITTERA CLAMA.

LITERA.

TE TVA SCRIPTVRA QVEM SIGNAT PICTA FIGVRA.
PREDICAT EADWINVM FAMA PER SECVLA VIVUM.
INGENIVM CVIVS LIBRI DECVS INDICAT HVIVS.

Quo autem Monaſterio floruit Eadwinus *noſter, haud facile eſt dictu. eum tamen opinor fuiſſe Monachum* Eccleſiæ Chriſti *Cantuariæ. Etenim* 1. *in ſupra-citato Calendario, præter Anſelmum Archiepiſcopum, memorantur & alii Archiepiſcopi, nempe* Auguſtinus *bis*; Theodorus; Dunſtanus *bis*; & Lanfrancus. *Inſuper, ad* IIII *Non.* Maii *Memoratur* Dedicatio Eccleſiæ Chriſti. 2. *In Indice Librorum qui extabant in Bibliotheca ejuſdem Eccleſiæ Chriſti, A. D.* 1315. (*quem quidem Indicem videre eſt, in Bibl. Cotton.* GALBA. E 4.) *memorantur Libri nonnulli cujuſdam* Edwini, *ſc. Liber* Edwini Anglice, Biblia Eadwini, *&* Tripartitum Pſalterium Edwini, *forte, ille ipſe Liber. Mitto quod hunc etiam Codicem huic Collegio dedit Vir ornatiſſimus Thomas Nevile Decanus Cantuarienſis. Denique, hoc in Codice nihil deſideratum puto, quo minus omnibus numeris abſolutum putetur, niſi Aſteriſci & Obeli quibus in Pſalmorum verſione Latinâ uſus fuit D. Hieronymus; qui quidem Aſteriſci & Obeli adhuc cernuntur in Pſalteriis quibuſdam vetuſtioribus, putà, in Pſalterio Æthelſtani Regis quod exſtat in Bibliotheca Cottoniana; & in illo quod ſcribi fecit Achadeus, ſive Amadeus Comes, nunc celeberrimæ Bibl. C. C. C. C.*

Cod. membr. in Octavo minori circa tempora Henrici II. aut Ricardi I. Anglorum Regis Normanno-Saxonice ſcriptus. Inſcriptio vetus dicit, quod Rithmus Anglicus, cum Omeliis Anglicis, in hoc Volumine continentur. *Inſcriptionem excipiunt Hexaſticon.*

ℭ23. ♎ 83 ☉ f°.

LECTORI.

Abdita quæ tenebrans Monumenta recondidit Ætas,
Ætas nunc tandem clara retexit ea.
Quæ licet amſanctum non ſint referentia cultum,
Temporis id nævus, ſimplicitaſque fuit.
Si libes quæ ſint ſapida inſipidumque recuſes,
Ipſa vetuſtatis gratia dulcis erit.

WL. (*forte, Wilhelmus Lambardus.*)

Sequitur Laus ejuſdem viri cl. ad D. Matthæum Parkerum, *cujus Peculium hic fuit Codex, his verbis,* **Whanye will bragge of their knowledge and haveinge of Antiquities, but the Writer of the Verſes above is the onlye man that ever I cold be acquainted with for the readinge of this boke and other Antiquities. His Calender of the Byble may apere to your Grace: but I moſt humbiye beſeeche you that the paynfull workes by him gathered after your Grace hath peruſed, might not be wraped upp in Oblivion. How he hath travelled in the Armenian Tongue may apere - - - - - -** (*deſunt reliqua.*)

I. *Sed ut de iis verba faciam quæ rem Saxonicam ſpectant; primus hujuſce Cod. Tractatus eſt* Poema Normanno-Saxonicum *de Deo, de die Judicii, &c. idem cum illo quod extat in Cod. Bodleiano qui inſcribitur,* Digb. 4. *nam ſic*

Incip. Ich am nu elder þan ich paſ a pintre ⁊ a lore.
Ich pealde more þan i bude mi pit oh to be more.
Expl. Criſt ȝeue uſ laben her ſpilc lif ⁊ habben her ſpilch ende.
That ye moton þider cumen þane þe henne pende.
AMEN.

Quædam ex hoc Poemate citantur ab Abrahamo Wheloco, Eccleſ. Hiſt. Bed. pagg. 25. *&* 114.

Sequitur Collectio Homiliarum Normanno-Saxon. hoc ordine.

II. P. 1. DE ADVENTV.

Ecce uenit Rex, occurramuſ obuiam Saluatori noſtro.

Incip. To dai iſ cumen de holie tid þæt me clepæþ Aduent. þanked be ure Louerd Ihū Criſt dit haueð iſend. And hit laſteð þre wuke fulle ⁊ rum bel more.
Expl. Spo cume he ðð uſ for hiſ muchele mildhertneſſe. Qui uiuit. ⁊c.

III. P. 3. DOMC. II. IN ADVENTV.

Hora eſt iam noſ de ſompno ſurgere. ⁊c.

Incip. de Lauerd Saincte Popel þe iſ heued-Lorðeau of alle holie chirechen bihield þiſ prech porelð. ⁊ ſaȝh þæt maſc mannen labden here lif on ſinnen. ⁊ þæt hem likede here lodliche ſinneſ.
Expl. ðæt he pile to uȝ cume. ⁊ peren uſ mid ure dea-ðlice liue ⁊ pið eche pope. ⁊ ȝieuen uſ eche pele mid him ſeluen on heuene. Qui uiuit. ⁊c.

IV. P. 5. DNC. III.

Nox preceſſit. dieſ autem appropinquabit.

Incip. Hure heieſt Lorðeu after ure Louerd Ihū Criſt. þæt iſ oure Louerd Saincte Popel. muneȝeð uſ to rihtlechen ur liflode. ⁊ piſſeð uſ on pilche piſe. ⁊ ſeið þæt pe hauen riht þar to.
Expl. He þinȝie uſ to þe holie fader of heuene. þæt he ȝeue uſ mihte ⁊ ſtrenȝðe to forletene þeſterneſſe. ⁊ to folȝie brictneſſe. Qui uiuit. ⁊R.

V. P. 9. Deſideratur Rubrica.

Tria ſunt hominū ſaluti neceſſaria. ſcil. Fideſ. Baptiſmuſ. Vite mundicia. *&c.*

Incip. Thre þinȝ ben þæt elch man habben mot. de pile hiſ Criſtendom leden. þæt on iſ Riht-bileue. þat oðer iſ Fulehtninȝe. þe ðridde þe faire Liflode. ⁊ he niſ naht fulliche Criſtene þæt iſ an pane of þeſe þrie.
Expl. ⁊ ich pill tachen eu bi Godeſ fultume. þæt ȝe ſulle piten ⁊ ſeȝȝe ou þe pord after pord ⁊ ðar mid hpat elch pord bitocneð.

Deſideratur Rubrica hujus Commentarii in Symbolum Apoſtolorum, *qui videtur quaſi pars altera ſuperioris Homiliæ.*

VI. P. 11. *Incip.* Credo in Deum. Ic bileue on God. Patrem omnipotentem. þene almihti fader.
Expl. þe ȝode on eche bliſſe ⁊ þele mid ure Louerd Ihū Criſte on heuene. þe uuele on eche pope and pine mid þe deuel on Elle. ſople and licam abuten ende.

Deſideratur Rubrica hujus Commentarii in Orationem Dominicam, *qui videtur quaſi pars tertia ſuperioris Homiliæ.*

VII. P. 16. *Incip.* Pater noſter, ⁊c. Thu ſingeſt þe Salm þe me clepeð Crede. þu ſeiſt þæt on Gode bileueſt. and doſt cnopneſſe þæt he iſ Lauerd. ac þanne þu ſingeſt þe Salm þæt iſ clepeð Pater noſter.

l.

Expl. Ac leſ uſ Louerd of hiſ eȝȝunge. and of alle ſuele. Amen. Spo hit ꝑurðe.

VIII. P. 22. IN DIE NATALIS DNI.

Natuſ eſt nobiſ hodie ſaluator qui eſt Xpc̄ in ciuitate Dauīð.

Incip. Gode tiðinge and marie tō heren. uſ telleð ꝥe Louerd Seint Lucaſ. on ꝥe holie Godſpelle. ⁊ ſeið ꝥæt on hohe ernðrike hem brohte from heuene. to ꝥe londe of Ierlm.

Expl. ⁊ ȝifeð uſ hiſ holi Fleſ to baȝamliche bred. and hiſ holi Bloc to ðrunche. and bit uſ ꝥæt ꝥe ſhule ðal nocien on ꝥiſ longe pope. ⁊ on hiſ preche porelde. and bihat uſ to mede eche hele on ðe Helendeſ porelde. Qui quid promiſit dignetur rebbere nobiſ. AMEN.

IX. P. 30. *Deſideratur Rubrica (forte,* IN EPIPHANIA DNI.)

Regeſ Tharſiſ ⁊ Inſule munera offerrent. Regeſ Arabum ⁊ Saba dona adducent.

Incip. Mið mede man mai ouer paſſen faren. and mið pelðede oȝȝue. frend ꝥuerche. ⁊ mið bicumeliche loke. man him mai cuðeliche ꝥiokunge.

Expl. And mið ſpiche pel-dede cuðēen uſ ꝥiō him. ⁊ ȝiuen to mede ꝥiō ꝥan ꝥe he uſ lede of hiſ pater. ꝥæt uſ ꝥiſ peorlð pope. ⁊ to eche bliſſe lede. Q. v. ⁊ r. ð. per. o ſ. ſ. Amen. (qui vivit & regnat Deus per omnia ſecula ſeculorum. Amen.)

X. P. 33. *Deſideratur Rubrica.* (*forte,* IN PURIFICATIONE B. V. MARIAE.)

Obtulerunt pro eo Dño par Turturarum aut duos pullos Columbarum. ⁊c.

Incip. To ðai man mai ȝheren he ꝥe ꝥile ꝥich ðeau ꝥeſ on ꝥe olde Laȝe mið ꝥimmen on ðre ȝingeſ. ꝥæt on uſ Childeð. ⁊ ꝥæt oꝥer Church-ȝang. ⁊ ðe ꝥridde ꝥe Offrinȝ.

Expl. ⁊ habban on ure heorte ſorneſſe and reuðe of ure Sȳnnel. ⁊ ꝥer mið ðihten ure loc ꝥe ꝥe on honde bereð. ꝥæt ꝥe mið ure loke ben Gode to queme. Quod ipe preſtare dignetur. q. u. ⁊ r. p. o. ſ. s.

XI. P 37. *Deſideratur Rubrica.*

Quomodo cantabimuſ canticum Dnī in terra aliena.

Incip. Ðe holie Prophete Dauið ꝓpecþ on ꝥe Sealm-boc. ⁊ on a ſtede ꝥeron munegeþ ſume of ꝥe portaeſ ðe pereſ ſpeken bitꝥne tꝥō folkeſ. ꝥæt on ꝥaſ of ierlm. and ꝥæt oðer of Babilonie.

Expl. Vre Louerd Ihū Criſt leue uſ ſpo ure ſynnen to beten. ⁊ ſpich elmeſſ to ꝥurchen. ꝥæt ꝥe mo ben on hiſ riht hond on Domeſ-dai. Quod ipe præſtare. ð. q. v.

XII. P. 43. IN CAPITE IEIVNII.

Conuertimini ad me in toto corde u̅ro. ⁊c.

Incip. Non eorðliche faðer ne moðer ne haueð ſpa mildeheorte to hire life childe, ſpo ure heueniliche fader haueð to uſ. ꝥonked ꝥurðe him.

Expl. Ete nu Leinte mete. ⁊ eneſ o dai ⁊ euene ſille. ⁊ drinke o tiȝe atte mete. and nohꝥ ꝥer after bute hit for unhele be. oꝥer-ſpinke. ſpeke ſoðe ⁊ riht. and bidde gerne mulce. ꝥuſ bit ure Drihten. ꝥæt ꝥe ſhulen to him turnen. ⁊ ſeið ꝥæt he ꝥile to uſ. ⁊ mið uſ bileue. Q. v. ⁊ Reȝ, p. o. ſ. ſ.

XIII. P. 49. IN. XLA.

Preoccupemuſ faciem dn̄i. ⁊ in Pſalmiſ iubilemuſ ei.

Incip. The holie Proph̄e Dð muneȝeð uſ on ðe Sealm-boc to bereȝenti ſ ꝥe ꝥile ꝥe ꝥe muȝen. ꝥiþ ꝥe eiſeliche ſhame. ⁊ mið ðe bitere ȝrame ꝥæt alle ſynfulle men ſhule ꝥolen on Domeſ-ðai.

Expl. ⁊ bereȝe uſ ꝥiðē alle iuele cuſtomeſ. ⁊ ȝiue uſ mihte ure ſinneſ to forleten. ⁊ preſt ſheȝen. ⁊ ꝥiſe uſ. ⁊ filſte hem to beten. ſpo ꝥæt uſ beu biheue. and hum to queme. Qui. v. ⁊ R. ð. p. o.

XIV. P. 57. IN QVADRAGESIMA.

Ecce nunc tempuſ acceptabile. ecce nunc dieſ ſaluti, &c.

Incip. The heueniliche leche Seinte Poul nimeð ȝeme of ure Saule-ſicneſſe. ꝥæt ben ure ſinneſ ꝥongeð ꝥurðe him. ⁊ mineȝeð uſ bi hiſ holie ꝓrite.

Expl. Spo mote ꝥe ſtire tōȝeneſ ure ſtile Luſteſ. al ꝥe ſuȝera bageſ. ⁊ ouer-cumen at ende hem. and alle ꝥe ȝing ꝥæt uſ to ſunne teð. Qð ipſe præſtare dign. q. v. ⁊ r.

XV. P. 60. IN MEDIA XLA.

Cum immundus ſpc̄ exierit ab homine, tabit per loca arida, &c.

Incip. The Louerd Seint Matheu ſpecð on hiſ holi Godſpel of ꝥe grimliche portaeſ ꝥe ure Hælend at ſume time gaf to andſpere ꝥe unbileſoe ludeuiſhe men.

Expl. Ðe ſeuen Diſeſ ȝilteſ ꝥe ure Drihten drof ut of Seinte Marie Magdaleine. ⁊ forꝥi ꝥeren here biȝinniȝ of her liſtlode ſpich ſe he were. ðe ende parð faur ⁊ ȝod. ⁊ bliſful. Spo ꝥurðe ure alre. ꝥæt ꝥile. ure Drihten. Qui. v. ⁊ R.

XVI. P. 66. DNC PALMARVM.

Turbe que precedebant Dñm. ⁊ que ſequebantur clamabant. dicentes. Oſanna filio Dð, &c.

Incip. It uſ cuſtume ꝥæt ech Church-ſocne ȝoð ꝥiſ ðai a proceſſion. and hiſ ꝥune haueð ꝥe biȝinniȝe of ꝥe holie Proceſſiun. ꝥe ure Helende makede toȝard te ſtede ꝥer he ſolde teð ꝥolen.

Expl. ꝥe ech Chirche to ðai mineȝeð ꝥiſſe ⁊ fulſte uſ ſpo to folȝen hiſ holi eorliche Proceſſion. ꝥæt ꝥe mo ben on ꝥe holie Proceſſion ꝥe he ꝥile maken a Domeſ-ðai mið hiſe cheſene. fro ꝥe Dome into heuene. Qui nob ꝑ ſtet qui ſcla pro oia regnat.

XVII. P. 70. IN DIE PASCHE.

Hæc eſt dies quam fecit Dñſ. exultemuſ & letemur in ea.

Incip. Thiſ ðai haueð ure Drihten maked to ȝladien. and to bliſſen uſ. ꝥonked ꝥurðe hum. ⁊ ȝiarked ꝥæt holie geſtninȝe. ꝥe he offe ſpeceð ꝥuſ que ðunde.

Expl. ꝥan muȝe ꝥe bicumeliche to Godeſ bord buȝen. ⁊ hiſ bode ꝥurðliche bruken. and ꝥurch ꝥe holi eſte cumen to Criſte. Quod nobiſ preſtet qui hodie ſurrexit & uuit. cum Deo pre in unitate ſpc̄ ſci.

XVIII. P. 75. *Deſideratur Rubrica.*

Stetit Ihū in medio Diſcipulorum ſuorum & dixit eis. Pax uobiſ, &c.

Incip. We reden on ꝥe holi Godſpel-boc. ꝥæt ure Helende ꝓpehe on ꝥe holi Rode. ⁊ ꝥeðe ꝥoleȝt. and mið hiſ eðeliche deaðe leſde uſ of eche deaȝe.

Expl. Friðð. for ꝥæt he ben ꝥanne frieð of ꝥe Deueleſ ꝥralſhipe. alle ich er ſeȝde. Sehtneſſe. For ꝥæt he ben ꝥenne ſahtneðe piðð ꝥe heuenliche faðer. ⁊ uſ ꝥe ȝiate of Paradiſ openeð tōȝeneſ hem. Per quam noſ introducat. Q. v. ⁊ R. ꝑ. o. ſ. ſ. Amen.

XIX. P. 77.

XIX. P. 77. *Desideratur Rubrica.*

Omne datum optimum. ⁊ omne donum perfectum desursum est, &c.

Incip. Seint Iacob þe holie Apostel. þe ure Drihten sette to lor-þeape þe folc of Ierlm. he nam ȝeme of þe þune. þe peren þo. ⁊ ȝet bien mid mannen.
Expl. And bring on enȝlen and on mannen þe hete of soðe luue to him seluen. He sende us þe ȝode ȝiue þe alle sinnes forȝifð. and þe full ȝiue þe ȝiuað eche lif on blisse. Qui. v. ⁊ R. p. o.

XX. P. 80. In Ascensione Dñi.

Eleuatus est Sol in celum. etc.

Incip. The holi Prophe Abacuc þe þundede on ðis þeorlde. ⁊ eft þer of þot. fele hundred þintre er þe time þe ure Drihten underfeng mannisshe.
Expl. oðer þæt þe hauen soðe luue to himseluen. ⁊ to ueem Cristene. spo us longe to him alse diden hise Ap. and deo us to him. alse he hem dide and underfonde mid on his riche. Q. c. pre. ⁊. s. s. v. ⁊ R. p. o. s. s. am.

XXI. P. 85. In die Pentecost.

Apparuerunt Apostolis disparcite lingue tanquam ignis, &c.

Incip. Tho þe ure Louerd Ihu Crist fundede lichamliche fro ecedde to heuene. he forbed his Ap. and here holi ferreden þæt hie neren noht sorie. þeh þe hem forle lichamliche and seide.
Expl. alle Halezen þe punieð on heuene þæt hie þingen us to þe premnesse. faber. ⁊ sune. ⁊ holigost. þæt he þisse and fulste fulien þer Ap. Lore. and on here ferrebon. hauen eche lise and blisse mid him. Qui. v. ⁊ reg. i. v. s. s. d.

XXII. P. 88. *Desideratur Rubrica.*

Dis de celo prospexit super filios hominum, *&c.*

Incip. The holi Prophe Dauð seið on ane stefne on þe Salm-boc ðe þorbes ðe ich her nu seide. ðer he speð of þe milderhermesse þe ure Louerd Ihu Crist doð men.
Expl. ⁊ þisse us. and silste us. him to bishechen mid admod þonc ⁊ mid edele porde ⁊ edie. and tiðe us bene ȝif his pille þeo. Qui uiuit & regnat. d. per. o. s. s. Am.

XXIII. P. 90. De Scō Iohe Bapt.

Ego uox clamantis in deserto parate uiam Dñi. rectas facite semitas eius.

Incip. The Louerd Seint Lucas ȝuttinneð on his Godspel þe punderlich hider-kume. ⁊ þe eruedlich her bipist. and þe punderliche heðen sið of ure Louerd Seint Iohan Baptiste.
Expl. for he nolde noht turnen ut of þe hezе peie. ne of þe rihte paðes. þe he minezede markin to makiende. and þas þer one perchende. ⁊ farende. for to þæt he to ðe ende þæt is eche lif. ad quam nos ducat. qui uiuit.

XXIV. P. 95. De Scō Iohe Bapt.

Inter natos mulierum non surrexit maior Iohe Bapt.

Incip. Un ilzel man selde ilzeð. and soð sazel man serð ofte soð. and he ðe neure ne lihzh ne lize ne pile. ne ne mai þæt is ure Helende. he seið eure soð. and þerefore is soð þæt he seide bi ðe Louerd S. I. B. þus queðende.
Expl. And apiche pise he of his porelbes pope þot into eche pele. spo mote þe alle ⁊ þere punen mid him abuten ende. Eo prestante quem ore predicauit. ⁊ digito monstrauit. Q. v. ⁊ R. p o. s. s.

XXV. P. 101. De Scā Maria Magdalen.

Mulier que erat in ciuitate nomine Marie iam penitens, &c.

Incip. The Lauerd S. L. þe strennet þæt holi Godspel þe men ræd inne holie Chiriche seið þar on. þæt ure Drihten underfeng eadmodliche ane sinfulle pimman.
Expl. And drof ut of hire. vii. deoflen. þe pare on hire geherbered. and ðus quað. Wumman þine sunnen þe bed forȝiuene Spo deo us alle ure. Eo dimitte me. Q. v. & R. p. o. s. seculorum. Amen.

XXVI. P. 104. De Scō Iacobo.

Euntes ibant ⁊ flebant mittentes s. s. *&c.*

Incip. The holi Proph e Dauid þe pas king of Ierlm. fele hundred pintre er ure Drihten man bicome. and pere boren of þe holi maiden ure Lafdi. s. M.
Expl. for he under-plantede fule custumes of him seluen. mid his clenlich liflode. Spo þe azen alle to don. bode lerede ⁊ lepede. and mid faire lore underfonden Godes pord. Quod nobis prestet. qui scla. p. o. R. Amen.

XXVII. P. 109. De Scō Lavrentio.

Qui parce seminat parce & metet. &. q. s. 1. b. d. ⁊ m.

Incip. Ure Louerd Seinte Poul hezest alre lordep after ure Helende seluen spedð on þe holi boc. and minezeð eiðer hodede. ⁊ lepede to Godes pordes and to peldede.
Expl. And for hem bidden. and ure Louerd Iesu Crist for here bene ȝiue hem his blessinge. þæt is echeliche erming. and blisse on heuene. Q. nobis prestet qui secla per omnia Regnat. Amen.

XXVIII. P. 114. *Desideratur Rubrica.*

Maria uirgo assumpta est ad ethereum thalamum. ⁊c.

Incip. On of holie prittes þe bon red her inne to dai bringen us blisfulle erendȝeles of an edie Meiden. þe pas iseron bispused þe heuenliche Kinge.
Expl. Vre Lafdi. S. m. alse pilliche alse hie þis an pas houen into heuene. bere ure arende to ure Louerd Ihu Crist. þæt he ȝise us eche blisse on heuene. Q. ipe. p. d. q. v. &c. R. p. o. s. s. Am.

XXIX. P. 119. De Defunctis.

Libera nos Dñe de morte eterna, *&c.*

Incip. The lisf holi man Iob þe þe Boc of speð ⁊ seið. Erat uir ille simplex ⁊ iustus, *&c.* he pas admod on porde. and rihtpis on dede. and godfruht on ðonke.
Expl. And alle þe sinfulle þe forð sende farene. and þæt faren shulen. and. þæt men moten forebiden. ⁊ ȝiue us alle on hene ne eche eromgstoure. Qui u. ⁊ R. p. o. s. s. Am.

XXX. P. 124. De Scō Andrea.

Ambulans Ihc iuxta mare Galilee, *&c.*

Incip. The holi Godspel of þis dai speð of ure Helend. and of tpo brodren. þæt on is S. P ⁊ þæt oðer S. Andreu. and seið þæt ure Helende ziede bi þe se.
Expl. Spo muchel murðe is in þe burch of heuene. þæt eie ne maiȝ spo muchel biholden. ne lhisten. ne here ðenchen. Ad quam nos ducat. qui uite premia donat.

† V v 2 XXXI. P. 132.

XXXI. P. 132. *Desideratur Rubrica.*

Estote forteſ in bello. ⁊ puȝnate cum antiquo ſerpente.

Incip. Thoſ ſeaye yord þe ich nu here forð reah ſeiðe ure Drihten. on his holie Godſpelle. æt ſume ſele þe he punede lichamliche on eorðe.

Expl. ⁊ alle þeſe yapneſ here noten on þiſ ſihte togeneſ þe ealde Nedore. þæt iſ alre manne ſo. þæt þe him moten ouercumen. ⁊ habbe to mede eche bliſſe. ⁊ þæt endeleſe kineriche. Quod nob. preſtet qui ſecla per omnia regnat.

XXXII. P. 137. *Desideratur Rubrica.*

Estote prudenteſ. ⁊ uiȝilate in orationibuſ.

Incip. The heuenliche Kei-herde Sainte Peter. iſeih þæt ure eldren habden ſele fon. ⁊ þe habbeð alſpo. þe ben al to ſmiele on ſpikedom.

Expl. he þinȝe uſ to ure Drihten. þæt he uſ ȝiue ſpiche ȝepſhipe. ⁊ mihte þuſ to pakien. and uſ to bidden. and ȝiſe uſ bene tuðe. Qui uiuit ⁊ regnat. per o. ſ. ſ. Am̄.

XXXIII. P. 143. *Desideratur Rubrica.*

Qui uult uenire poſt me. abneȝet ſemetip̄m. ⁊ tollat crucem ſuam. ⁊ ſequatur me.

Incip. Sori mai þe man ben þe beð on michele þope. ⁊ me him more bihat. and mar and pile hit him leſten. Ac þe man mai ben blíðe þe me lebeð fram miche þope to michele þele.

Expl. And to beren ure Rode. þæt iſ ure lichameſ clenſinȝ. ⁊ ure heorte reuſinȝe. and ſpo after him cumen. ⁊ him folȝen. and mid him bileue. Quod nob̄ preſtet qui uiuit ⁊ R. p. o. ſ. s. Am̄.

XXXIV. P. 148. *Desideratur Rubrica.*

Poſuerant Peccatoreſ laqueum mihi. ⁊. ð. m. t. n. errau.

Incip. The ſinfulle haueð leid ȝune me to henten. and ich ne forlet þine bode. Ure ſo fareð on hunteð. ⁊ leið ȝune in a pilderne to henten ðe deor þe puniet þer inne.

Expl. Eure beo mine eȝene ðpene to ure Drihten. for ic triſte þæt he ne nenȝ bi mine prihte. ac for his milde pille. of þiſ perſeſ ȝune mine fet breideh. ſpo do he ure alre þe liueð and rixleð. Amen.

XXXV. P. 156. *Desideratur Rubrica.*

Egredietur uirȝa de radice Ieſſe. ⁊c.

Incip. An ȝerd ſal ſpruten of Ieſſe more. and an bloſme ſtien of þare more. and uppe þare bloſme reſten þe holie ȝoſte. On þeſſe ſepe litele poreð lotieð ſele ȝode poreð.

Expl. And he underſtod holie Boc-loue. ⁊c. Si pluſ ſcirem. pluſ dicerem.

De hac Collectione ſic dicit Abrahamus Whelocus *in Adnotatione quadam fronte Cod. ſcripta,* Hic codex MS. fidem Proteſtantium in permultis, multum ornat. Legi & perlegi A. W.

IN BIBLIOTHECA AVLÆ S. TRINITATIS CANTABRIGIÆ.

Cod. MS. *in fol. grand. Regnante Henrico V. Anglorum Rege, à Monacho Abbatiæ S. Auguſtini exaratus, à viris Cll. Henrico Spelmanno, Gulielmo Somnero, Gulielmo Dugdalio & Georgio Hickeſio ſæpiſſime citatus. In eo continetur Hiſtoria Fundationis & Donationis Monaſterii S. Auguſtini, & Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, una cum exemplis Cartarum Regum, Principum, Archiepiſcoporum, &c. Bullarum Papalium, &c. inter quas habetur Wilhelmi I. Anglorum Regis Carta Litterarum Patentium de Saca & Socna, una & altera Saxonice & Latine.*

Præclarum hunc librum à me prædicandum cenſeo, quod in eo deſcribuntur Cod. quos S. Auguſtinus Epiſcopus Cant. ad ſe à Gregorio I. Papa miſſos (ut patet ex Bedæ Hiſt. Eccleſ. Joane Diacono, Henrico Huntindunenſi, Gulielmo Thorne, & ex aliis plurimis Hiſtoricis) Monaſterio ſuo dedit, in quo dum ſcriberetur hic Codex, ut probabile eſt, extabant, & extitere deinceps uſque ad tempus verſi & direpti ejuſdem Monaſterii regnante Henrico illius nominis Octavo, Anglorum Rege.

Hæc Deſcriptio habetur fol. 5. his quæ ſequuntur Verbis. Ad quem Beatiſſimus Auguſtinus in tanto fuit ſuæ intimæ dilectionis & benevolentiæ radios adminiſtrans, ut quaſi tollens lapides grandes, lapides pretioſos in fundamentum templi; eadem ſacroſancta xenia & vivifica pignora quæ ſibi Beatiſſimus Gregorius per eundem tranſmiſit; tam in Vaſis ſacris, quam in Veſtimentis; tam in Ornamentis Eccleſiaſticis, quam in ſacerdotalibus Indumentis; tam in ſacris Reliquiis, quam in CODICIBVS plurimis, ad perpetuam rei memoriam libenti animo contulit. Et quia hæc eadem Ornamenta ut noſtra Religionis Primitiæ ſunt penſanda; quanta & qualia in præſenti penes nos habentur, ſub priſtinæ duxi dotationis Titulo deſcribenda.

DE LIBRIS.

1. Inprimis habetur in Librario, *Biblia Gregoriana,* in duobus Voluminibus, quorum primum habet Rubricam in primo folio, *de Capitulis libri Geneſeos.* Secundum Volumen incipit à *Prologo beati Ieronymi ſuper Iſaiam Prophetam.* In principio vero librorum, in eiſdem Voluminibus, inſeruntur quædam folia, quorum aliqua Purpurei, aliqua Roſei ſunt Coloris; quæ contra Lucem extenſa, mirabilem reflexionem oſtendunt.

2. Habetur etiam in eodem Librario, *Pſalterium* Auguſtini, quod ſibi miſit idem Gregorius; in cujus primo folio, incipiunt *Meditationes* quædam devotæ, taliter annotatæ. *Ecce quantum ſpaciatus ſum in memoria mea,* &c, uſque ad folium quintum, ubi incipit, *Omnis ſcriptura divinitus inſpirata,* & in altera parte ejuſdem folii eſt *Symbolum Apoſtolorum, Oratio Dominica, Gloria in Excelſis,* & *Scs Scs Scs.* &c. In ſexto folio incipit *Palterium.* In fine vero ejuſdem Pſalterii ſunt *Ympni,* tam *Nocturnales* quam *Diurnales.* Primus Ympnus pro media nocte eſt iſte, *Mediæ noctis tempus eſt.* Secundus ad Gallicantum, *Eterne rerum Conditor.* Ad Matutinas, *ſplendor paternæ gloriæ.* Ad primam, *Venite fratres ocyus.* Ad tertiam, *Jam ſurgit hora tertia.* Ad ſextam, *Bis ternas horas explicans.* Ad nonam, *Ter hora terna volvitur.* Ad veſperas, *Deus creator omnium.* Ad completorium, *Te deprecamur Domine.* In XL̄ *Xpe qui lux es & dies.* Ympnus prò die Dominico, *Rex æterne Domine.* De Natali Domini Ympnus, *Intende qui regis Iſrael ſuper Cherubin, qui ſedes à patre eſſre excita potentiam tuam & veni.* Ac deinde ſequitur pro eodem Ympno. *Veni redemptor gentium,* uſque ad finem. In Paſcha Ympnus. *Hic eſt dies verus Dei.* In feſto Apoſtolorum Petri & Pauli, *Apoſtolorum paſſio.* De S. Johanne Evangeliſta, *Amore Chriſti nobilis.*

3. In Veſtiario etiam habetur *Textus Evangeliorum* in cujus principio x Canones annotantur. Et vocatur *Textus S. Mildredæ,* eo quod quidam Ruſticus in Thaneto ſuper eumdem Textum, falſum jurans, oculos amittere perhibetur.

4. Eſt etiam & aliud *Pſalterium* ſuper Tabulam magni Altaris poſitum. Quod habet exterius Imaginem Xp̄i Argenteam planam, cum quattuor Evangeliſtis. In hujus Pſalterii primo folio Incipit, *Omnis ſcriptura Divinitus Inſpirata.* In tertio folio, Incipit *Epiſtola Damaſi Papæ ad Ieronimum,* & in fine Verſus

ejuſdem

ejuſdem *Damaſi*: ac deinde *Epiſtola Ieronimi ad Damaſum cum Ieronini Verſibus.* Deinde in quarto folio, *De origine Pſalmorum*, in cujus fine diſtinguit Pſalterium in quinque libros. Primus liber finit Pſalmo XL. videlicet *Beatus qui intelligit*, qui ſic habet, *Fiat, fiat.* Secundus Liber à Pſalmo LXXI. videlicet, *Deus judicium tuum*, qui ſic habet, *Fiat, fiat.* Tertius liber à Pſalmo LXXX. videlicet, *Miſericordias Domini*, qui ſic habet, *Fiat, fiat.* Quartus liber à Pſalmo CV. videlicet, *Confitemini.* qui ſic habet, *Fiat, fiat.* Quintus liber à Pſalmo CL. videlicet, Laudate *Dominum de Cœlis*, qui ſic habet, *Omnis Spiritus laudet Dominum.* In quinto folio ejuſdem Pſalterii, ſequitur Expoſitio de *Alleluia*, ſecundum Hebræos, Caldæos, Syros & Latinos. Item Interpretatio *Gloriæ* apud Chaldæos. Item Interpretatio *Pſalmi* CXVIII per ſingulas litteras. In ſexto folio ſequitur quando *Pſalli* vel *Legi* debeat, quo modo *Ieronimus* ſcribit. Item *Ordo Pſalmorum per A B C D.* In ſeptimo folio de *litteris Hebræis* quæ in Pſalterio ſcribuntur. In octavo folio, *Interpretatio Pſalmorum* uſque folium undecimum, ubi Incipit *Textus Pſalterii*, cum ymagine Samuelis Sacerdotis. Et in fine ejuſdem Pſalterii, ſunt *Ympni de Matutinis, de Veſperis*, & *de Dominico die*, ſicut in alio Pſalterio prænotato habentur.

5. Item in Librario habetur alius *Textus Evangeliorum*, in quo x Canones præponuntur, cum Prologo qui ſic incipit *Prologus Canonum.*

6. Item ſuper Tabulam Magni Altaris, ponitur Liber cum Ymagine Xpī erecta, argentea, & dextra Benedicente; in quo continetur *Conflictus Apoſtolorum Petri & Pauli cum Simone Mago, & Paſſio eorundem.* Item *Paſſio S. Andreæ Apoſtoli. Item Paſſio S. Jacobi. Paſſio S. Thomæ Apoſtoli. Paſſio S. Bartholomæi Apoſtoli. Paſſio S. Matthæi Apoſtoli & Evangeliſtæ. Paſſio SS. Apoſtolorum Simonis & Judæ. Vita S. Johannis Apoſtoli & Evangeliſtæ.*

7. Item eſt alius Liber poſitus ſuper eamdem Tabulam Magni Altaris, qui habet exterius, Ymaginem Divinæ Majeſtatis Argenteam Deauratam, cum lapidibus Criſtallinis & Berillis per circuitum poſitis: in quo continetur *Paſſionarium Sanctorum*, incipiens à S. Apollinare, & finiens in paſſione Sanctorum Martyrum Simplicii, Fauſtini & Beatricis.

8. Item ſuper eamdem Tabulam ad Magnum Altare, ponitur Liber cujus exterior Apparatus habet unū magnum Berillum in medio, cum pluribus aliis lapidibus Criſtallinis ex omni parte; in quo continetur *expoſitio ſuper Epiſtolas & Evangelia à Dominica III. poſt Octavas Paſchæ, uſque ad Dominicam IV. poſt Octavas Pentecoſtes.* Et hæc ſunt Primitiæ Librorum totius Eccleſiæ Anglicanæ.

Horum venerandorum Codicum Biblia Gregoriana, Duobus Voluminibus ſcripta, agmen ducunt, quæ quidem Biblia ſacra non ita pridem in Anglia extitiſſe, docet Petitio Apologetica Catholicorum (uti ſeſe appellant) Laicorum Jacobo I. Magnæ Britanniæ Rege, menſe Julio, A. D. 1604 exhibita; in qua habentur hæc verba, **The very Original Bible, the ſelf ſame Numero which S. Gregory ſent in with our Apoſtle S. Auguſtine, being as yet preſerved by Gods ſpecial providence:** *quæ quidem verba citantur à D. D. Sutcliſo in Reſponſione ſua ad eandem Petitionem Apologeticam, pag. 87.*

Codicem ſecundum, ſcil. Pſalterium, nondum diligenter perſcrutatus vidi.

Codices Tertium & Quintum, nempe Libros Evangeliorum, utroſque adhuc, etſi mutilos, extare arbitror. Hunc in Bibliotheca Bodleiana quæ eſt Oxoniæ; illum, Iconibus Hiſtoricis ornatum, in Bibl. C. C. C C. Etenim uterque Codex vetuſtatem priſcorum ſeculorum redolet: uterque litteris Majoribus & Rotundioribus Romanis exaratus, quæ à litteris idgenus Anglo-Saxonicis multum diſcrepant; utriuſque tum Membranæ tum Atramentum exteri Opificii; In utroque extabant X Canones Euſebiani, ſiquidem in Margine paſſim inveniuntur Notæ & Numeri ad eos pertinentes: Utrumque in Angliam ante annos octingentos advectum, oſtendunt diſtinctiones & Emendationes Cod. Bodleiani in Saxonica manu vetuſta ſcriptæ, & Teſtamentum Ealhburgæ (in Cod. C. C. C. C) circa annum 850 factum, quo recenſentur quæ ipſa dedit Legata Abbatiæ S. Auguſtini, ad quam olim pertinuit hic Codex. Quidni ergo affirmem utrumque Codicem eſſe antiquiſſimos iſtos canitie ſua venerandos quos in Eccleſiæ Anglo-Saxonicæ incunabulis, ad S. Auguſtinum mittendos curavit B. Papa Gregorius?

Codex Quartus, ſcil. Pſalterium, videtur deperditus. Extat tamen in Bibliotheca Cottoniana VESPAS. A. I. *Pſalterium D. Hieronymi Romanum, litteris Majoribus Anglo-Saxonicis mille abhinc annis exaratum, in quo habentur litteris itidem majoribus, ſed peregrinis, ante Pſalmos, ea omnia, eodemque ordine, quæ in hoc Cod. Gregoriano ſcripta eſſe dicuntur. Unde alterum alterius Apographum fuiſſe facile credo.*

Codex Sextus, Septimus & Octavus, nondum mihi comparuerunt. Eorum autem plurima videntur extare in Bibliothecis Apographa vetuſta. Quin & Sextus ille Codex videtur proceſſu temporis Saxonice verſus, quippe quod in Homiliariis Saxonicis eædem Paſſiones, &c. inveniuntur: & forte idem dicendum eſt de ſeptimo volumine.

Hos Codices dicit Annalium ſcriptor Primitias eſſe Librorum totius Eccleſiæ Anglicanæ; *cui non inficias ibo, modo meminerit Lector* Φιλαρχαῖος *Auguſtinum ſecum in Angliam protuliſſe Gregorii Magni Librum de Cura Paſtorali, ſicuti teſtatur Præfatio Poetica Ælfredi Regis Verſioni ſuæ hujuſce Operis præmiſſa. Denique, notet Lector eruditus, hunc Codicem inſignem in fronte ſic notatum eſſe,* Liber iſte quondam ſpectavit ad Cœnobium beatorum Apoſtolorum Petri & Pauli, ſive Auguſtini juxta muros civitatis Cantuariæ. Ipſo autem Monaſterio ſub regimine Regis Henrici Octavi ſublato, boniſque omnibus Monachorum ſpoliatis, & in uſum Regium converſis: idem liber fortuito pervenit ad manus Magiſtri Roberti Haer, qui dedit eundem Collegio ſive Aulæ S. Trinitatis Cantab. ibidem tuto & ſecure cuſtodiendum. Hac tamen conditione, ut ſi impoſterum (favente Deo) Monaſterium illud reedificari contigerit; Tunc Magiſter & Socii Collegii ſive Aulæ S. Trinitatis prædictæ, eundem librum Monachis ejuſdem cœnobii reſtitui facerent.

CATALOGUS

Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum*

BIBLIOTHECÆ REGIÆ,

Quæ eſt in Ædibus *D. Jacobi*,

JUXTA

WESTMONASTERIUM.

CODEX Membranaceus in fol. min. ſeptingentis adhinc annis ſcriptus, quondam peculium T. Cardinalis Ebor. *i. e.* Thomæ Wolſæi, *magni illius litterarum fautoris, qui nomen ſuum binis quæ præmittuntur Codici foliis inſcripſit. Ea autem folia fragmentum continent Canonum Euſebianorum qui olim ad quendam Evangeliorum Codicem pertinebant, Latinè litteris Rotundioribus Anglo-Saxonicis, mille fere abhinc annis ſcriptum.*

Quod autem attinet ad ipſum Cod. noſcat Lector, in eo contineri uberrimam Homiliarum Saxonicarum meſſem, ex libris Ælfrici *deſcriptam, ut ex eorum Titulis qui ſequuntur conſtat.*

I. fol. I. Incip lib̄. Catholicopum Sepmonum Anglice ī anno ppimo.

Ppimuſ ſepmo de initio Creatupæ.

Incip. An angin iſ ealpa þinga. *Vide ſupra, pag.* 1.

II. fol. 6. VIII. Kl̄. IANVARII. NATIVITAS DN̄I.

Incip. Ðe þýlla ð to tþýmminge eopþeſ ȝeleaſan. *Vide ſupra, pag.* 19.

III. fol. 10, b. VII. Kl̄. IANVARII. PASSIO BEATI STEPHANI PROTOMARTIRIS.

Incip. Ðe pæda ð on ðæne Bec þe iſ ȝehaten Actuſ Apoſtolopum. *Vide ſupra, pag.* 9.

IV. fol. 15, b. VI. Id̄. IANVARII. ASSVMPTIO SC̄I IOHANNIS APL̄I.

Incip. Iohanneſ ſe Godſpellepe Cpiſtes ðýplinȝ peap ð on ðýſum dæȝe. *Vide ſupra, pag.* 9.

V. fol. 22. V. Kl̄. IANVARII NATALE INNOCENTIVM INFANTVM.

Incip. Nu to dæȝ iſ Godes Gelaþunȝ ȝeond ealne ymbhpeſt. *Vide ſupra, pag.* 10.

VI. fol. 26. b. Kl̄. IANVARII. OCTABAS ET CIRCVMCISIO DN̄I.

Incip. Se Godſpellepe Lucaſ beleac þiſ dæȝþeplice Godſpel. *Vide ſupra, pag.* 10.

VII. fol. 31. VIII. Id̄. IANVARII. EPIPHANIA DN̄I.

Incip. Men ða leoſeſtan. nu ſon ſeapum dazum. *Vide ſupra pag.* 10.

VIII. fol. 37. DOM̄C. III. POST EPIPHANIA DOMINI.

Cum deſcendiſſet Ihc̄ de monte. ſecute ſunt eum turbe multe. et reliq.

Incip. Matheuſ ſe eadiȝa Godſpellepe apoſt. *Vide ſupra, pag.* 10.

IX. fol. 41, b. IIII. NON̄. FEBRVARII. PVRIFICATIONE SC̄AE MARIAE.

Poſtquā impleti ſunt dieſ puꝛȝationiſ MARIAE. & Reliq.

Incip. God bebeab on ðæne ealdan æ. *V. ſup. p.* 11.

X. fol. 47, b. DOM̄C. IN QVINQ̄GESSIMA.

Aſumpſit Ihc̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ. & rel.

Incip. Hep iſ ȝepæd on ðiſum Godſpelle. *V. ſ. p.* 12.

XI. fol. 52, b. DOM̄C IN QVADRAGESSIMA.

Ductuſ eſt Ihc̄ in deſepтum ab ſpū̄. & rel.

Incip. Ic polde eop tpahtnian þiſ Godſpel. *Vide ſupra, pag.* 31.

XII. fol. 58. DOM̄C IN MEDIA QVADRAGESIMA.

Abiit Ihc̄ tpanſ mape Galilee. & reliq.

Incip. Sæ Hælend ſende ofep þæne Galileiſcan ſæ. *Vide ſupra, pag.* 32.

Notandum, quod ad hæc verba Giſ hpa ſmeað hpæt ſe Moýſeſ pæne, *&c.* adſcribitur hac notula.
Ðeoſ nacu (ſtent) ſullicop on ð(one) oðþe bec. ⁊ þ . . . ſonbudon on (þiſ)ſene. þýlæſ þe h . . . þnýt þince ȝiſ . . . . on æȝðþe bec b . . .

XIII. fol. 62. VIII. Kl̄. APRL̄. ADNVNTIATIO SC̄Æ MARIÆ.

Miſſuſ eſt Gabpihel angelu a deo. & rel.

Incip. Une ſe ælmihtiga Scýppend. ſe þe. *V. ſ. p.* 11.

XIV. fol. 67. DOMINICA PALMARVM.

Incip. Cpiſtes þpopunȝ pæſ ȝepæbb nu beſopan uſ. *Vide ſupra, pag.* 11.

Cpiclice þeapaſ ſonbeoba ð to ſeczenne æniȝ Spell on ðam þpim Spiȝ-dazum.

XV. fol. 72, b.

XV. fol. 72, b. DOMC PASCÆ.

Maria Magdalene et Maria Iacobi. & reliqua.

Incip. Oft ge gehýrdon ymbe þæt Hælendes æriste. *Vide supra, pag.* 13.

XVI. fol. 70, b. DOMC. I. POST PASCÆ.

Cum esset sero die illa unus sabbatorum. & rel.

Incip. Æfter þæs Hælendes æristre þæron. *Vide supra, pag.* 14.

XVII. fol. 79, b. DOMC SCDA POST PASCA.

Ego sum pastor bonus. & reliqua.

Incip. Dis Godspel þe nu genæh þæs. cýð. *Vide supra, pag.* 14.

XVIII. fol. 81, b. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Das dagas sind gehatene Letaniæ. *V. s. p.* 1.

XIX. fol. 87. FR. III. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Crist sýðdan he. *V. sup. p.* 2.

XX. fol. 93. FR. IIII. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc Cristen man sceal. *Vide supra, pag.* 2.

XXI. fol. 99. IN ASCENSIONE DNI.

Incip. Lucas se Godspellere us manode on þissere Pistol-nedinge þus cwedende. *Vide supra, pag.* 3.

XXII. f. 104, b. IN DIE SCO PENTECOSTEN.

Incip. Fram þam halgan Eastertidlican dæge. *Vide supra, pag.* 3.

XXIII. fol. 110, b. DOMC. II. POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diues et induebatur purpura. et reliq.

Incip. Se sealdenda Drihten sæde his Discipel. *Vide supra, pag.* 3. hic autem in Cod. ms. folia desunt nonnulla, usque ad partem posteriorem Homil. quæ sic incip. Dæt halige Godspel us sægð Gesecan, *&c.* & sic

Expl. Gastes. on ealra worulda woruld. AMEN. *Vide supra, pag.* 4.

XXIV. fol. 118. VIII. KL. IVLII. NATIVITAS SCI IOHANNIS BAPTISTAE.

Incip. Se Godspellere Lucas awrat on Cristes-bec *Vide supra, pag.* 4.

XXV. f. 123, b. III. KL. IVLII. PASSIO APOSTOLORVM PETRI ET PAVLI.

Venit Ihs in partes Cæsareae Philippi. et rel.

Incip. Matheus se Godspellere awrat on ðære Godspellican gereednysse. *Vide supra, pag.* 4.

XXVI. fol. 125, b. DE PASSIONE APLORVM.

Incip. Se sýlla ð æfter þýsum Godspelle. *V. s. p.* 4.

XXVII. fol. 130. PRIDI KL. IVLII. NATALE SCI. PAVLI APLI.

Dix Simon Petrus ad Ihm. ecce nos reliquimus omnia. & reliq.

Incip. Godes gelaðung sunnan sýsne dæg. *V. s. p.* 4.

XXVIII. fol. 135, b. DMC. XI. POST PENTECOSTEN.

Cum approprinquaret Ihs Hierusalem. uidens ciuitatem.

Incip. On sumere tide sæs se Helend sarende. *Vide supra, pag.* 5.

XXIX. fol. 141. IIII. ID. AVGVSTI. PASSIO SCI LAVRENTII.

Incip. On Decies dæge þæs sel-hreoran Caseres *Vide supra, pag.* 16.

XXX. fol. 148. XVIII. KL. SEPTEMBRIS. ASSVMPTIO SCÆ MARIÆ VIRGINIS.

Incip. Hieronimus se halga Sacerd. *V. sup. pag.* 21.

XXXI. fol. 154, b. VIII. KL. SEPTEMBRIS. PASSIO SCI BARTHOLOMEI APLI.

Incip. Sýnd swiðerast secgað þæt þry Leod-scýras. *Vide supra, pag.* 21.

XXXII. fol. 162. IIII. KL. SEPTEBRIS. DECOLLATIO SCI IOHANNIS BAPTISTE.

Misit Herodes et tenuit Iohan. & rel.

Incip. Marcus se Godspellere awrat on Cristes-bec. *Vide supra, pag.* 41.

XXXIII. fol. 167. DOMC. XVII. POST PENTECOSTEN.

Ibat Ihs in ciuitatem que uocatur Naim. & Reliq.

Incip. Ure Drihten sende to sumere bysig. *Vide supra, pag.* 6.

XXXIV. fol. 171. III. KL. OCTOBRIS. DEDICATIO ECCLESIE SCI MICHAELIS ARCHANGELI.

Incip. Manegum is cuð reo halige stow se Michaeles. *Vide supra, pag.* 24.

XXXV. fol. 177, b. DOMINICA. XXI. POST PENTECOSTEN.

Loquebatur Ihs cum discipulis suis in parabolis dicens.

Incip. Drihten sæs sprecende on sumere tide. *Vide supra, pag.* 6.

XXXVI. fol. 184. KALENDE NOVEBRIS NATALE OMNIV SCORVM.

Incip. Halige leoðwas sædon þæt seo gelefulle gelaðung. Alii Codd. hanc Hom. in duas dividunt partes, quarum posterior, ut supra videre est. p. 8. sic.

Expl. 7 mid halgum gaste á on ecnysse. AM.

XXXVII. fol. 190. VIII. KL. DECEBRIS NATALE SCI CLEMENTIS MARTIRIS.

Incip. Men þa leoðwrtan. eowen gelefa bið ðe trumra. *Vide supra, pag.* 8.

XXXVIII. fol. 197. II. KL. DECEBRIS. NATALE SCI ANDREÆ APOSTOLI.

Ambulans Ihs iuxta mare Galileæ. & rel.

Incip. Crist on sumere tide sende his bræðer Galileiscan sæ. *Vide supra, pag.* 9.

XXXIX. fol. 200, b. PASSIO.

Incip. Se Apostol Andreas æfter Cristes þrowunge

Hujus Homiliæ extat conclusio duplex, ut & in all. Codd. AMEN, se cwæð. & á on ecnysse AM.

XL. fol. 205. DOMC. I. IN ADVENTV DOMINI.

Incip. Ðiſeſ bæȝeſ þenunȝ ⁊ þiſſepe tide mæþð. *Vide ſupra, pag.* 8.

XLI. fol. 207, b. DOMINICA. II. IN ADVENTVM DOMINI.

Enunt riȝna in Sole & Luna & Stellir. & ---

Incip. Se Godſpellere Lucaſ apnat on þýrum bæȝ-þenlicum Godſpelle þ upe Dnihten. *V. ſup. p.* 8.

EXPLICIT HIC LIBER.

Sequuntur ſcripta quædam Latina, recentiori manu, quæ prætermitto.

Codex Membranaceus in Quarto octingentis, ut videtur, annis abhinc, i. e. *circa tempora Ælfredi Regis, exaratus, & à Guilielmo Somnero, ut ipſe in Lexico dicit, deſcriptus, & ab eo ſub Titulo* LIBRI MEDICINALIS *ſæpiſſime citatus Tribus conſtans partibus, quarum ſingulis præmittuntur Capitula, quæ heic ordine ſequuntur.*

Pars Prima.

I. LÆCE-ÐOMAS ꝥiÐ eallum untþýmneſſum Heaſoſ. and hpanan ealleſ ȝehealſeſ Heaſoeſ ece cume. ⁊ clæſnunȝe. ⁊ ſpelinȝ ꝥiðhpu ⁊ ȝillirpu to heaſoeſ hælo. and hu mon ſcule ȝebpoceneſ heaſoeſ tilȝean ⁊ ȝiſ þ bnæȝen ut ſie.

II. Læce-bomaſ ꝥið eallu tiedenneſſum Eaȝena. ſiðð Eaȝna miſe ȝe ealdeſ ȝe ȝeonȝeſ manneſ. ⁊ hpanan þ cume. and ꝥiþ Flie and ꝥiþ eaȝna teaſnum. and ꝥið ſeme on eaȝum. ꝥið æſmelum ⁊ ȝiſ mon ſæſ eȝe ſie. ſiðð Poccer on eaȝum. and ꝥið ȝeſixom. and ꝥið ſýnmum anȝeȝum ⁊ eaȝ-ſealſea ælceſ cýnneſ.

III. Læce-bomaſ ꝥið eallu Eapena ece. ⁊ ſaþe. ſiðð eapena beaſe. ⁊ ꝥið ſſelſne hlýſte. and ȝiſ ſýþ-maſ on eapan ſyn. ⁊ ꝥiþ eap-picȝaſ. and ȝiſ eapan ðýmen. ⁊ eap-ſealſe ælceſ cýnneſ.

IV. Læce-cnæſtaſ ꝥiþ Healſȝunde. ⁊ hu þu meahte ȝecunnian hpæþen hit Healſȝund ſie. ⁊ þ ꝥio ab-liſ tpeȝea cýnna. oþeſ on þam ȝeaȝle oþeſ on þæpe ðnotan. ſýnt-ðnenc and Sealſ ꝥiþ þon. and ꝥið Ceacena-ſpýle. ⁊ ꝥið Speonſcoþe and Gea-ȝleſ-ſpýle.

V. Læce-bomaſ ȝiſ manneſ Muð ſaſ ſie ȝetýðneð. and ꝥiþ ȝebleȝnaðne Tunȝan Muþ-ſealſ ꝥiþ þon ilcan. ſiðð ſulum opoðe. III. Læcebom.

VI. Læcebomaſ ꝥið Toþ-pæncе. and ȝiſ ſýþm toþ ece. and Toþ-ſealſa. Eſt ꝥið þam upeþan toþ-ece. and ꝥið þam niþeþþan.

VII. Læcebom ȝiſ mon Blob hpæce.

VIII. Læce-bomaſ ꝥið Blæce on and plitan and Bpiþ ꝥiþ þon ilcan. ⁊ ſelſ ealna ſeopeþ.

IX. Læce-bomaſ ȝiſ men ýnne Blob oſ Nebbe. eſt Blob-ſetena ȝe on to binðanne ȝe on eaþe to ðonne. ȝe hoþſe ȝe men ealna. X.

X. Læce-bom ꝥiþ ȝeſnote. and ꝥiþ Ge-poſum.

XI. Læce-bomaſ ꝥiþ ſaſum ſeoloſum.

XII. Læce-bom ꝥiþ ſeam-muþe. ⁊ ꝥið Ceolan-ſpýle þnýſ Læce-bomaſ.

XIII Læce-bom ꝥið Hen-ſceaſðe.

XIV. Læcebom ꝥið Seaðan.

XV. Læcebomaſ ꝥiþ Hpoſtan hu he miſſenlice on man becýmð. and hu hiſ man tilam ſcýle and ſýnt-ðnencaſ ꝥiþ Hpoſtan. ⁊ ꝥiþ Anȝbneoſte. ⁊ ðnýȝum Hpoſtan endleſan Cpæſtaſ.

XVI. Læcebomaſ ꝥið Bneoſt-pæncе. IIII. Cpæſtaſ.

XVII. Læcebomaſ ꝥið Heoſt-pæncе. V. Cpæſtaſ.

XVIII. Læce-bomaſ ꝥið þam miclan Gicþan. ⁊ hu he cýmð oſ acolodu maȝan oþþe to ſpiþe hatum oððe oſ to micelne ſylle oþþe læſnetre. oþþe oſ ýſelſne petcan ſlitendne. ⁊ hu hiſ mon tilian ſcýle ꝥið ælc þaſa.

XIX. Læce-bomaſ ꝥiþ plættan tpeȝen æþele.

XX. Læce-bomaſ ꝥiþ Sculdon-pæncе. III. Cpæſtaſ.

XXI. Læce-bomaſ ꝥiþ þæpe ſpiðdan ſiban ſaſe. and þæpe pineſtan. ſýx Cpæſtaſ.

XXII. Læce-bomaſ ꝥið Lenden-ece ſeopeſ.

XXIII. Læce-bomaſ ꝥið ſeohlece tpeȝen. and an ꝥiþ þon ȝiſ ſeoh ſlapan.

XXIV. Læce-bomaſ ꝥiþ Cneoſ-pæncе. and ȝiſ cneoſ ſaſ ſie.

XXV. Læce-bomaſ ꝥið Scancena ſaſe. ⁊ ȝiſ Scancan ſonaðe ſýnð oþþe oþeſ lim ſeoſeſ Cpæſtaſ. and hu mon ſpelcean ſcýle.

XXVI. Læce-bomaſ ȝiſ Sin ſcinnce. ⁊ æſtep þam ſie ſaſ oððe ſpelle. oððe ȝiſ monneſ ſoſ to hommum ſcinimme ⁊ ſcinnce. and ȝiſ Sino clæppecte. and cpaciȝe. ealleſ ſeopeſ Cpæſtaſ.

XXVII. Læce-bomaſ ꝥiþ Foſ-ece. oþþe oþneſ limeſ. oþþe ſoca ȝeſpelle ſon miclan ȝanȝe. VI. Cpæſtaſ.

XXVIII. Læce-bomaſ ꝥiþ Ban-ece ⁊ Sealſ and Dpenc, þnýſ Cpæſtaſ þæſ ſýnð,

XXIX. Læce-bomaſ ȝiſ manneſ Getapa beoþ ſaſe oððe aþunbene. þnýſ Cpæſtaſ.

XXX. Læce-bomaſ ꝥiþ Æcel-man. ⁊ ꝥið ðon þe men acale þæt ſel oþ þam ſoſum.

XXXI. Læce-bomaſ ꝥiþ ælcum heaþbum þinȝe oððe ſpýle oððe ȝeſpelle. ⁊ ꝥiþ ælcne ýſelne ſpellenðne pætan. ⁊ ꝥiþinnan ȝe ýþſmeðum ȝe ſpelle. þa þe ýþð oſ ſulle oððe oſ ſlæȝe. oððe oſ hnýſca hpilcum. and ꝥiþ ſpiðe fænlicum ſpýlum. and ꝥiþ ðeaðum ſpýlum. and ſealſæ. and ðpencaſ. and ſpeþinȝe. and bæþ ꝥiþ eallum lichoman ſpýlum ealna læceðoma tpam læſ þnitiȝ.

XXXII. Læce-bomaſ ꝥið þam ýſlan Blæce. hu man þa ſealſa. and baþu and ðpencaſ ꝥiþ ðon ýſncean ſcýle. and ꝥiþ hneoſumlice. and ꝥið aðeaðeðumlice bæþ and ſealſa ꝥiþ þon-bæþ ⁊ ſealſa ⁊ ðpencaſ ꝥið þam miclan lice and ſpile. ealleſ fiſtýne læceðomaſ.

XXXIII. Læce-bomaſ and Dpencaſ and Sealſa and Leȝna ꝥið Spninȝe ȝe aðeaðeaðum. ȝe unðeaðeðum. VIII. cpæſtaſ.

XXXIV. Læce-ðom ȝiſ Næȝl ýſ oſ handa. and ꝥið anȝ Næȝle. and ꝥiþ Feanȝ-bnæðan.

XXXV. Læce-bomaſ micle and æþele be Aſſeapteðum and aðeaðeðumlice. ⁊ hpanan ꝥio able cume. and hu hiſ mon tilian ſcýle ȝiſ þ lic to þon ſpiþe aðeaðiȝe þ þæp ȝeſelneſ on ne ſý. and hu mon þ ðeaðe blob apeȝ penian ſcýle. and ȝiſ him mon lim oſ-ceonſan ſcýle. oððe ſýn on-ſettan. hu þ mon ðon ſcýle. Bnipaſ and Dpenceaſ and Sealſa ꝥið ðæpe able.

XXXVI. Læce-bomaſ ꝥið þæpe able hæt Cincul. ⁊ abl-bnip. and ðpencaſ and ſealſa þ iſ ſpiþe ſneonu abl and hep ſeſþ hpilcne mete oððe ðpincan mon ſcýle on þæpe able ſonȝan.

XXXVII. Læcebomaſ ꝥiþ ðon ȝiſ mon ne mæȝe hiſ Micȝean ȝehealðan. ⁊ þæpe ȝepealð naȝe. ⁊ȝiſ he ȝemiȝan ne mæȝe. and ȝiſ he blobe Miȝe. ⁊ ȝiſ piſ on þon tepþe ſie. XIV. læce-bomaſ.

XXXVIII. Læce-cnæſtaſ and Dolȝ-ſealſa ⁊ Dpencaſ ꝥiþ eallum ſundum and Clænſunȝum on ælce piſan ȝe ꝥið ealðne ſunde to-bnocenne. and ȝiſ Ban-Bnyce on heaſobe ſie. ⁊ ꝥið Hunðeſ-ſlite. and ðolȝ-ſealſ ꝥið lunȝen. and ꝥið innan ſunde Sealſ. and Sealſ ȝiſ þu naðe pille lýcle ſunde lacnian. and ȝiſ mon mið ſene ȝepunðoð ſie. oþþe mið Tneoþe ȝeſlegen. oððe mið Scane. ⁊ eſt Sealſa ȝiſ men ſie lim oſ lime oſ-aſlegen Finȝen oððe Foſ oððe Hanð. oððe ȝiſ meah ute ſie. ⁊ ȝiſ Dolh ſulisȝe ealna ſnam ſnuman ſeopeſ ⁊ þnitiȝ læce-ðoma.

XXXIX. Læcebomaſ ꝥið ælceſ cýnneſ Omu and on ſeallu and Ban-coþum. ſiþ ut-ableȝnebum omum and ꝥiþ Omena ȝebepſte. and ꝥið Omum oſeþ hatum. and ꝥið ſeonðum Omum þ iſ ſie. Dpencaſ and ſealſa ꝥið eallum Omum ealna tpam læſ þnitiȝ.

XL. Læce-bomaʒ ⁊ Dnencaʒ and Sealʃa piþ Pox-able. ealna·ýʃxe.

XLI. Læce-bomaʒ þnýʒ æþele piþ innan Omfealle and Omum.

XLII. Læce-bomaʒ piꝺ ꝺæne Geol-þana-able ⁊ Stanbæþ and piþ Geal-able. ʃio cýmꝺ oþ þæne Geolþan-able ʃio biþ abla micuʃt a bitenaꝺ ʃe lichoma eall ⁊aʒeolpaꝺ ʃþa ʒoꝺ Geolo ʃeoluc.

XLIII. Læce-bomaʒ piꝺ Fætep-bollan.

XLIV. Læce-bomaʒ piꝺ Cancep-able. þ iʃ Bite. and ʃmepenefʃa. ⁊ fealʃ ʃeopep Cnæfcaʒ.

XLV. Læce-bomaʒ and Dnencaʒ piþ ælcum Attre. piꝺ Næꝺpan ʃlefe. ⁊ bite. and ʃlite. and ʃiþþon ʒiʃ mon Attep ʒefhicʒe. and þæʃ halʒan Cniʃtes þefner Iohannef ʒebeo and ʒealꝺoþ and eac oꝺeꝛ Scyttiʃc ʒecoꝛt ʒealꝺoþ ʒehþæþep piþ ælcum Attre. Fiþ fleoʒenꝺum Attre ⁊ ſpýle and ꝺeopum Dolʒum. ʒiʃ hþa ʒeoþinne Fýnm on fætefe. piþ þon Læceꝺomaʃ. and ʒiʃ mon fopꝺoþen ʃie. ealleꝛ. xx. Cnæfca piꝺ Attre.

XLVI. Læce-bomaʒ ʒiʃ ana fýnm on men ʃeaxe Sealʃ. Dnenc and Clam piþ þon. v. læce-bomaʒ þæꝛ ʃint.

XLVII. Læce-bomaʒ ⁊ Dnencaʒ and ʃealʃa piꝺ Ðeoþablum monʒef cýnneꝛ. þa betʃtan piþ Ðeoþfýfme on fet. xii. ealna piþ Ðeoþ-ablum.

XLVIII Læce-bomaʒ piþ þam fýnmum þe innan eʒlaꝺ monnum. ⁊ piþ fýnmum þe on Cilꝺa inoþe beoþ and piþ cilꝺa Innoꝺ-ʃaþe. ealna Cnæfca.

XLIX. Læce-ꝺom on ʃunꝺþon anlipiʒ piꝺ þam ʃmalan Fýfman.

L. Læce-bomaʒ piþ Hanꝺ-fýnmum and Deaþ-fýnmum. and ʒiʃ Fýfm hanꝺ ete. Feax-fealʃ piþ Hanꝺfýfme. ʃýx Cnæfcaʒ ealna.

LI. Læce-bomaʒ piþ Fýfmum þe monnef ʃlæfc etaþ. iv. piʃan.

LII. Læce-bomaʒ tpeʒen piþ Lufum.

LIII. Læce-bomaʒ tpeʒen piþ Smo-eʒa-fýnmum.

LIV. Læce-bomaʒ piꝺ Fýfm-ætum-lice and Cpelbehtum.

LV. Læcebom piþ Aʃleʒenum-lice.

LVI. Læce-bomaʒ piþ Aʃlapenum-lice. ⁊ Bæþ-fealʃ.

LVII. Læce-bomaʒ ⁊ Dnencaʒ and Sealʃa piþ Fice.

LVIII. Læce-bomaʒ to Fen-fealʃe. ⁊ to Fen-býlum.

LIX. Læcebomaʒ piꝺ Panaliʃin. þæt iʃ on Enʒliʃc Lýʃt-able. and piþ Neuniʃne þnýʒ.

LX. Læce-bomaʒ piþ Bnýne ⁊ fealʃa VIII. ealna.

LXI. Læce-bomaʒ piþ Liꝺ-pæpce. and piþ Liþ-ʃeape. and ʒiʃ Liþ ʃeap ʃio and liohole utýþne. ealna Cpæfca ʃeopentýne.

LXII. Læce-bomaʒ piþ Fefep-able to hælanne Dnencaʒ piꝺ þan. Fiꝺ þniꝺꝺan bæʒef fæpe. ⁊ ʃeonþan bæʒef fæpe. an piꝺ ælcef bæʒef fæpe. and piꝺ Lencten-able þ iʃ Fefep. and hu man ʃceal piꝺ þæpe able on Hufl-biʃce þon halʒan ⁊ þone micclan Gobef naman þnican. and on þone Dnenc miꝺ haliʒ pætne ꝺþean and haliʒ Gebeꝺ on ufan ʃingan. and Cpeꝺo. and Pateꝛ nñ . x. Læce-bom .

LXIII. Læce-bomaʒ piꝺ Feonꝺ-ʃeocum mñ. Dnencaʒ to þon. ⁊ hu mon ʃcýle Mæʃʃan and Gebeꝺu and Sealmaʃ oþeꝛ þone Dnenc ʃingan. and oþ Cipic Bellum ꝺþincan. and piꝺ Bnæc-ʃeocum men. and piꝺ Fefem-heoþte. and piꝺ ꝺon eallum ʃex cpæfcaʒ.

LXIV. Læce-bomaʒ piþ ælcne Leoꝺ-þunan and ælfiꝺenne. þ iʃ ſe Fefep-cýnneꝛ ʒealꝺoþ and buʃt and Dnencaʒ and ʃealʃ and ʒiʃ ʃio abl ne tþum þiꝺe and þýnꝺe ʃeofon ealleꝛ Cnæfca.

LXV. Læce-bomaʒ eft piꝺ Lencten-able. and þaþa ʃeopeꝛ Goꝺſpellena naman. and ʒefpitu and ʒebeꝺu and ſpiʒenꝺe ʃceal mon ſum ʒefpicf þþitan. v. Cnæfcaʒ.

XLVI. Læce-bomaʒ piꝺ unʒemýnꝺe. ⁊ piþ ꝺýſiʒum

LXVII. Læce bomaʒ and Dnencaʒ piꝺ Genumenum mete. and ʒiʃ ealna ʃie apenꝺ oþþe meolcen mete þnýʒ Cnæfcaʒ.

LXVIII. Læce-bomaʒ piþ þon ʒiʃ Hunꝛa ʒebite mannan þ ſſiꝺne oþþe naman Gangel peſſa ʃex buʒenꝺe Cnæfcaʒ.

LXIX. Læce-bomaʒ piþ Fefe-hunꝺef ſlite. and piꝺ Hunꝺef ꝺolʒe. VII. Læce-bomaʒ.

LXX. Læce-bomaʒ ʒiʃ mon ſie to ſþæne oꝺꝺe to un-ſþæne.

LXXI. Læce-bomaʒ piþ þæʒe peoſan ſaþe. and ʒiʃ Hohſino ſoſoꝺ ſie.

LXXII. Læce-bomaʒ on hpilce tiꝺ Blod ſie to ſoſʒanne on hpilce to ſoſlætenne. and hu ſie Attepef ful ſio lýfe on Hlaf-mæſſe-tiꝺ. and be ꝺþencum and ut-ſoſum on þam monþe and þte pýnta on þam monþe ſinꝺ to pýſcanne.

Romane and ealle Suꝺfolc ſoſhton him eoſþ-huſ piꝺ þæne unlýfte. and hu mon ſcýle blod læte on þæſa ſex ſifa ælcon on þæſ Monan elꝺo ſoſʒan on þnitiʒum nihta and hþonne betʃt to lætanne. ⁊ ʒiʃ Blod-ꝺolʒ ýfeliʒe. and ʒiʃ þu pille on ſnꝺe Blod ſoſlætan oꝺꝺe on æꝺne. oꝺꝺe ʒiʃ ðu ne mæʒe Blod-ꝺolʒ apnꝺan. oþþe ʒiʃ þu ne mæʒe ʒeotenꝺ Æꝺne apnꝺan oꝺꝺe ʒiʃ mon on ſinſe beſlea æt Blod-letan.

LXXIII. Læce-bom ʒiʃ men hpilc lim cine.

LXXIV. Læce-bom piþ Feaptum ⁊ Feapnum on lime.

LXXV. Læce-bom piþ Scunfꝺum nægle.

LXXVI. Læce-bom piþ Gicþan.

LXXVII. Læce bom ʒiʃ þu pille þ ýfel ſſýle ⁊ Ætep no fæte ut bæſſte.

LXXVIII. Læce-bom ʒiʃ men un-luſt ſie ʒetenʒe.

LXXIX. Læce-bom ʒiʃ mon on lanʒum feʒe teoſnʒe.

LXXX. Læce-bom piꝺ þon þe mon hine ſoſ-ꝺþince.

LXXXI Læce-bom piꝺ miclum Cile.

LXXXII. Læce-bom ʒiʃ men ſie fæſninʒa to micel pæcæ ʒetenʒe.

LXXXIII. Læce-bom to manneſ Stemne.

LXXXIV. Læce-bom piꝺ þon ʒiʃ mon Ðunʒ ete.

LXXXV. Læce-bom piþ þon þe mon funꝺiʒe piþ hiſ ſeonꝺ to ʒe-ſeohtanne.

LXXXVI. Læce-bom piþ miclum ʒanʒe oſen lanꝺ þý læſ he teoſnʒe.

LXXXVII. Læce-bom ʒiʃ manneſ Feax ſealle. Sealʃ piꝺ þon ⁊ ʒiʃ man Cala ſie.

LXXXVIII. Læce-bomaʒ piꝺ Hoſneſ Hneoſle. ⁊ ʒiʃ Hoſſ ʒealleꝺe ſie. and ʒiʃ Hoſſ ſie oʃ-ſcoten oþþe oþeſ neat.

Pars autem prima his verbis.

Incip. On þiſſum æneſtan Læce-cpæftum ʒeſnitene ſint Læce-bomaʃ piꝺ eallum heafꝺef untþýmneſſum.

Muſnſa hette ſýnt ʒefniꝺ on Moſtefe þte Peninʒ ʒepefe. ꝺo ſteapfulne Fineſ to ſoſe. ſmýſe þonne þ Heafoꝺ miꝺ and ꝺþince on nihtneſ tiʒ.

Fiꝺ Heafoꝺ-fæſnce. Genim Ruꝺan and Fenmoꝺ ʒecnupa and menʒ piꝺ Eceꝺ and Ele aſeoh þuſh claꝺ. ſmiſe þæt Heafoꝺ. Oꝺꝺe Clam oʃ þam ilcan ſýſe leʒe on þ Heafoꝺ. and beſſefe fel þonne þu to nefte pille.

Expl. Giʃ Hoſſ ſie oʃ-ſcoten oꝺꝺe oþeſ Neat. Nim Omſnanneþ and Scittiſc peax. ʒefinʒe mon. xii. Mæſſan oſeſ. ⁊ ꝺo Haliʒ-fæteſ on þ Hoſſ. oꝺꝺe on ſſa hpilc Neat ſſa hit ſie hafaꝺe þa ſýſte ſimle-miꝺ.

Fiꝺ ꝺon ilcan. Nim to bnecenne Næble-caʒe. ſtinʒe hinꝺan on þone Bÿſlan. ne biþ nan teona.

Capitula ſive Breviarium Partis ſecundæ.

I. ÐAS Læce-bomaʃ belimpaꝺ to eallum Innoꝺa mettýmneſſum.

II. Læce-bomaʃ piþ Maʒan-ʃaþe. ealna. x. and ʒiʃ ſe Maʒa aþeneꝺ ſie. ⁊ hþæt he þicʒean ſcýle on þæne able.

III. Læce-bomaʃ be ʒeſſelle and ſaþe þæſ Maʒan. hu him mon ſcýle Blod lætan.

IV. Læce-bomaʃ piþ heaꝺum ſſýle þæſ Maʒan. and ſmepeneſſa. ⁊ hþæt he þicʒean ſcýle.

V. Læce-bomaʃ piþ Maʒan aþunꝺeneſſe. ⁊ hþæt he on þæne able þicʒe.

VI. Læce-bomaʃ piþ Unluſte ⁊ Flætten þe oʃ Ma-

gan cymð. ⁊ hpæt he þicgean ſcyle. iv. Cnæſtaſ.

vii. Læce-bomaſ þiþ abeadobum Magan. and gif he ſoꝛſoꝛgen ſie. and tacn abeadobeſ Magan. hu þ ne gemylt þ he þigeþ. vi. Læce-bomaſ.

viii. Læce-bomaſ þiþ ſape ⁊ Unluſte þæꝛ Magan. ſe þe ne mæg ne mið mete. ne mið dꝛincan beon gelacnod and bitepe hnæcetunge ðꝛopaþ. iv. Cnæſtaſ.

ix. Læce-bomaſ þiþ inpunde Magan.

x. Læce-bom þiþ Flættan and tohætenne untþum ne Magan.

xi. Læce-bom þiþ aþundeneſſe Magan þindigne and epunge.

xii. Læce-bom þiþ ſpiþþan. ⁊ þiþ þon ðe him mete undeꝛ-geſunian nelle.

xiii. Læce-bom þiþ Magan-ſþþinge.

xiv. Læce-bom þið eallum Magan untþumneſ-ſum.

xv. Læce-bom þiþ þæꝛ Magan-ſþþinge þonne þuþ Muþ bitepe hnæcð. oþþe bealcet oððe him on þam Magan ſe mete abitepað ⁊ ſýgeþ. and hu ſio ablapung þæꝛ Magan cymð oꝛ þam blacum Omum.

xvi. Læce-bomaꝛ ⁊ tacn þæꝛ hatan omihtan Magan ungemet ſæꝛta. and þæꝛ ungeꝛceadlice cealdan Magan-tacn. hu ſe hata omihta Maga ungemet ðuþſt ⁊ ſpol ſpopað and neaponeſſe and geſpo-gunga and gemodeꝛ tpeonunge unluſt geplætta. and hu ðone cealdan Magan ungeliclice mettaꝛ lýſte. Læce-bomaꝛ to bæm micle and epele. ⁊ be lattne meltunge ſumpa metta.

xvii. Læce-cnæſtaꝛ be Liſne miſſenlice gecýndo ⁊ ablum. and hu hio on þa ſpiðpan ſiðan apened biþ oþ þone nu ceoþan. and hu hio biþ ſiꝛ læppebu. and hu hio iꝛ bloꝺeꝛ timbep and huſ. and ſte ſex þing ſýncead Liſenþæpce and lacnung þapa ealna. and ſpeotol-tacn þapa ealna ge be micgean ge be unluſte. ge be hiꝛ hipe. and oþþum manegum tacnum.

xviii. Læcaꝛ læpað þiꝛne Læce-bom þið Liſne-ſýle and aþundeneſſe.

xix. Læcaꝛ ſecgeað þaꝛ tacn be aꝛpollenne and ge-punðabne Liſne. ⁊ Læce-bomaꝛ þið ðon. and be þæne Liſne heapdunge.

xx. Læcaꝛ læpað þiꝛ þiþ þæne Liſne punde þonne ſe ſpýle gepýnig tobýꝛſt.

xxi. Læce-bomaꝛ and tacn aheapdoðne Liſne. and ablapenne on manigfealde piꝛan. ge on þam læp-pum. ge on þam uſepan. ge on þam ſilmenum. ge on þam holcum þæne Liſne.

xxii. Læce-bomaꝛ þið ðæne gefelan heapdneſſe þæne Liſne. ⁊ ſealſa and ſýꝛt-ðꝛencaꝛ. oððe giꝛ hio tobýꝛſt and niþep gepit oððe up aꝛtiþ oþþe to langum ſýnð ſio ungefele aheapdung þæne Liſne.

xxiii. Læce-bomaꝛ hpæt him ſie to ſoꝛganne on Liſep-able hpæt him ſie to healdanne. ge on Læce-bomum. ge on mete. ⁊ tacn þ ſe ſpile þpi-nan ne mæg ne utýnnan on þæne Liſne.

xxiv. Læce-bomaꝛ and Fýꝛt-ðꝛencaꝛ þiþ eallum Li-ſep-þæncum. ealna þneotýne. ⁊ gýꝛ Liſep peaxe.

xxv. Læcaꝛ eac be eallum Fambe-coþum and ablum ſpeotol tacn ſundon. ⁊ Læce-bomaꝛ. and hu mon þa ýꝛelan pætan þæne Fambe lacnian ſcyle. and þonne abl to þæne Fambe pile ſoꝛ þæne ýꝛelan omihtan pætan cneoꝛ hatiað lendenu he fegiað ſapiað þapa lendena lipan. to geo tep betpeox Sculdpum utgong gemengeð.

xxvi. Læce-bomaꝛ giꝛ ſio Famb punð biꝺ. hu þæt mon ongitan mæge. ⁊ gelacnian. v. Cnæſtaꝛ.

xxvii. Læce-bomaꝛ be Fambe miſſenliche gecýndo oððe miꝛbýnðo. hu þ mon mæge ongitan and gelacnian. ⁊ be Fambe hattpe gecýndo. ⁊ be ce-aldpe and pætpe gecýndo. and be hattpe ⁊ dꝛig-pe gecýndo. and þ hæmeð þing ne duge þýþþum-lic homan. and ne ſceþeþ hatum ne pætum. ſeo-ſon Cnæſtaꝛ. ⁊ ſte hæmeð þing ſpiðoꝛt egleð þam ðe Hopn-able habbað.

xxviii. Læce-bomaꝛ þiþ ðon þe monneꝛ þ uſepe Hniſ ſie gefýlleð þiþ ýꝛelne pætan. and be pindi-gne Fambe.

xxix. Læce-bomaꝛ þiþ þon þe mete untela Mylte ⁊ cipne on ſule ⁊ ýſle pætan oððe ſcittan.

xxx Læce-bomaꝛ giꝛ þu ſille þ þin Famb ſie ſimle gefund and be coð ⁊ ſape be Fambe-coðe ⁊ inne ſapan ſape. and to Fambe gemetlicunge ſýxtýne Cnæſtaꝛ.

xxxi. Læce-bomaꝛ and Tacnung on þam Roppe and Smæl-þeapme. and on utgonge hu hie þpopiað opmætne þuþſt and unluſt. and be hopa hipe. ⁊ þam Napolan. ⁊ Ræg-peoꝛan. ⁊ Bæc-þeapme and Nipe-peoþan ⁊ Milte-ſcape. and hu unlætaꝛ ge-nað þ ⁊ ſie Lenden-abl oððe Milt-pæpc. ⁊ hpæp þa Famb-peocan þa able þpopien. ⁊ hu him ſie. ⁊ hu hiopa mon tilian ſcyle ſeoþep piꝛa.

xxxii. Læce-bomaꝛ hu mon Spaꝛenaðne man lacnian ſcule. ge mið Blod-læſe and Sealſe and Baðo and Lacnung on þ Hniſ to ſendanne. ⁊ þaꝛ Læceðo-maꝛ magon þiþ Linden ece. and giꝛ mon ſonde migge þiþ ut-pæpce. þið magan ablum and Cla-punga and Fiſa beðtepneſſum. and be þæpe coþe hu man lýſte ut gan and ne mæg. and giꝛ ſe Ut-gang ſie pindig and pætepig and blodig. xii. piꝛan.

xxxiii. Læce-bomaꝛ þið þæpe Fpæcnan-coðe. þe ſe mon hiꝛ Ut-gang þuþ ðone muð him ſam pýnþð and aſpiꝛan ſceal. and þið Innoð-punðum and Smæl-þeapma ſape. and þið to-bpocenum Innoþum. ⁊ þiþ ſoꝛtogeneſſe innan. ⁊ þið ðæpe Fambe þe late mýlt and ſeþapa Læceðoma ne gimð. þonne becýmþ him on pætep Bolla. Liſep-pæpc. Miltef-ſaþ. micgean ſoꝛn-hæfdneſ. Fambe ablaſung. Lenden-pæpc. Sond ⁊ Stanaꝛ on Blæð-ian peaxað. þneottýne Cnæſtaꝛ.

xxxiv. Læce-bomaꝛ ⁊ be þæꝛ manneꝛ mihtum ſceal mon þa Læce-bomaꝛ ſellan þe þoñ gefoge ſýnd. ge Heafde. ge Heoꝛtan. and Fambe. ⁊ Blæðpan. and Sogeþan. ⁊ hu geaneſ hiꝛ ſie be hæto. ⁊ Cele. and þiþ lattne meltunge. oððe giꝛ Famb ſoꝛ-peaxen and ſoꝛ-funðod ſie. and giꝛ mon ſie in-nan ſoꝛ-blapen. and þið Famb-ſþinum and Gic-þum. nýgan piꝛan.

xxxv. Læce-bomaꝛ be Cilda oꝛep-ſýllo and Fambe. and giꝛ him mete-telane mýlte. and him Spat oꝛ-ga and Stince-ſule.

xxxvi. Læce-bomaꝛ be Milte-pæpce. and þ he biꝺ on ða pintpan Siðan. and Tacn þæpe able. hu hi geleaſe hi beoð. and hu lang ſe Milte ſie. and be þæꝛ Miltef Filmene on ða pintpan healfe. be Hleahtne þe oꝛ Milte cymð. Hu ſe Milte æg-hpæt ſpoꝛað þæꝛ þe oþep Limo ge hat ge cealð. and be Bæðe and hæmeð-þing ⁊ hpanan ſio hæto cume. and cele þæꝛ Miltef eahta Cnæſtaꝛ.

xxxvii Læce-bomaꝛ hu mon ſcyle þone monnan mnan and utan mið cealdum and hatum Læce-bo-mum lacnian. and hpilc mete him ſie to þicgen-ne. and hpilc him ſie to ſoꝛganne.

xxxviii. Læce-bomaꝛ hu mon ſceal þa pætan and Fon-ſceaſta utan lacnian. and be þam pætum ýꝛ-lum þæꝛ Miltef. and þið ylipunge pætan þæꝛ Miltef.

xxxix. Læce-bom þið þindigne aþundeneſſe ðæꝛ Miltef. ſio cymð oꝛ Æpla-æte and hnuta. and Pýꝛena. and hunigef æte. and þone Rop. and In-ne-ſoꝛan. and Fambe. and Magan þa geond bla-pað. and þið Soꝛgeþan and Seaban þe oꝛ Milte cymð. and hu ſio Abl gepenc oꝛ pæteꝛ-bollan. ealleꝛ týne Cnæſtaꝛ.

xl. Læceðomaꝛ be ableapunge and aheapdunge þæꝛ Bloðeꝛ on þam Milte.

xli. Læce-bomaꝛ þiþ þæne heapdneſſe and ſape þæꝛ Miltef. and hu mon mæg mið Spineꝛ blæ-ðan mið ecede gefýlðne gehneꝛcan þa heapdneſ-ſe. and þiþ eallum in-ablum. þþý Cnæſtaꝛ.

xlii. Læce-bomaꝛ giꝛ Omihte blod and ýꝛela Fætan on þam Milte ýn þindende. þonne ſceal him mon Blod leten on þaꝛ piꝛan þe þeoꝛ Læce-boc ſeþ. ⁊ be þæꝛ bloðeꝛ hipe.

xliii. Læce-

XLIII. Læce-bomaȝ hpæt him on þæne able to þicȝenne ſie. hpæt to ſoꝑ-ȝanne.

XLIV. Læce-bom eꝑt ſe þe ꝑ ýrel ut-tihð oꝑ þam Milte ſpiþe æþele. and ſe eac deah piþ Maȝan ablapunȝe and Innoꝑa hneſceþ þa ſambe þýnnaþ ða Oman. bitere hpæcetunȝe apeȝ deþ and Bpeoꝑt-cope. ⁊ Sid-pæne and Liꝑen-able. ⁊ Milte-pæne. and ſamb-pind eal þa liht.

XLV. Læce-bomaȝ ⁊ ſpið Dnenc pið Apollenum.

XLVI. Læce-bomaȝ piþ ȝehpæþere Siban ſape and Tacn pundorlicu hpanan ſio cume. ⁊ hu ſio abl toȝæid ſie. ⁊ hu mon þara tilian ſcyle.

XLVII. Læce-bomaȝ ða ðe ðýnunȝe hæbben and ſmalunȝe mæȝen. þam lichoman þe þa hæto með micle oþþe ſtanȝe þnoꝑien and hu mon ſcyle Spinel Blædpan on-don.

XLVIII. Læce-bomaȝ ſelpan. ȝif þaȝ oþþe helpe ne ýn. hu him mon eac Blod ſcyle lætan.

XLIX. Læce-bomaȝ ⁊ Feax-ſealfa ⁊ Sceapſunȝa pið Siban-ſape. and hpæt he þicȝean ſcyle.

L. Læce-bamaȝ eꝑt pið Siban-ſape.

LI. Læce-bomaȝ pið Lunȝen-able. and Laplicu tacn hpanan ſio abl cume. and hu mon lacnian ſcyle Dnencaȝ and Sealfa ⁊ Bnipaȝ ȝe pið lunȝe-punde. and ȝif lunȝen bneoþe. and ȝif lunȝen ðnuȝȝe. an and ðpentiȝ Cpæꝑta.

LII. Læce-bomaȝ ⁊ Spiꝛe-ðnencaȝ mannum to hæle. and ȝif man hine oꝑen ȝemet bnece to Spiꝛanne. and eꝑt pete-ðnenc oþþe Giꝛ-ðnenc oꝑ Mennelle. ealleꝛ ðpentiȝ ðnencea.

LIII. Læce-bomaȝ and leohte Dnencaȝ mannum to hæle. and un-ſpiule-ðnenceaȝ piþ untpumum Innoþum. eahta Cpæꝑtaȝ.

LIV. Læce-bomaȝ and Dnencaȝ piþ þi ſtice and ȝif Stice butan Innoþe ſie.

LV. Læce-bomaȝ ⁊ Dnencaȝ ȝif mon ſoꝑhæꝛd ſie. and pið In-cope and Fæn-cope.

LVI. Læce-bomaȝ ȝif mon ſie on Ut-pæne. and tacn be ut-ſihte ȝe on þam uꝑeꝑpan Hpiꝛe. ȝe on þam niþeꝑpan. ⁊ hpanan ſio abl cume. and hu mon hie ſcyle lacnian. ⁊ hpæt mon þicȝean ſcyle. ⁊ eꝑt piþ þon ȝif mon blodeane ut-ýpne ⁊ pið miclum ſape and ablauneſſe þæꝛ Innoþeꝛ. oððe ȝif mon ſoꝑ Roppeꝛ untpumneſſe ut-ýpne. oþþe ȝif hpa Blod-ýne þnoꝛiȝe on þam niþeꝑpan dæle hiꝛ lichoman oþþe ȝif hpam ſie Micȝe on Blod ȝif hio ȝehpýꝛꝑþ. oððe ȝif mon Ut-ȝanȝ næbbe. and eꝑt ut-ýnnende bniþ. fiꝛ and hund ſeoſontiȝ Læce-boma.

LVII. Læce-bomaȝ piþ Ðeaꝛmeȝ ut-ȝanȝ. and ȝif men bilýhte ſie ymb þone Ðeaꝛm. ⁊ pið blæc Ðeaꝛmeȝ ut-ȝanȝe. niȝon piꝛan.

LVIII. Læce-bomaȝ be ðæne able þe Stanaȝ on men innan ȝeꝑeaxen on þæne Blædpan oþþe elleꝛ hpæp. and tacn þæne able. be halꝛa manna and un-halꝛa Micȝea hiꝛum. ⁊ hpilcne mete mon þicȝean ſcyle oððe ſoꝑ-ȝan. ðpentiȝ cpæꝑta.

LIX Læce-bomaȝ piþ þæne healꝛ-beadan-able and hpanan ſio cume. and hu mon lacnian ſcyle. Sealfa and Onleȝena and Fýnt-ðnencaȝ. oþþe ȝif Neb oþþe Heaꝑod ſaꝛ ſie. Be Baðe and Blodlæte. and þ ſio abl æꝛ ꝑeoꝑeꝛtiȝum oððe fiꝛtiȝum pintꝛa Ommonnan ne becume. ⁊ be þam ſuþeꝛnan-pýꝛt eced ðnence. an ⁊ ðpentiȝ Cpæꝑta.

LX. Læce-bomaȝ piþ Fiꝛa ȝecýndum ſoꝛꝛtenum. ⁊ and eallum Fiꝛa ðýðeꝛneſſum. ȝif piꝛ Beapn ne mæȝ ȝebepan. oþþe ȝif Beapn ꝑeoꝛþe deað on piꝛeꝛ Innoþe. oððe ȝif hio cennan ne mæȝe. Do on hine Gýndelꝛ þaꝛ Gebedo ſꝛa on hiꝛum Læcebocum ꝛecþ. and manigfealo Tacn þ mon mæȝe omȝitan hpæþeꝛ hit Hýꝛe-cilo þe Mæden-cilo beon pille. and piþ Fiꝛa able. and ȝif Fiꝛ miȝan ne mæȝe. ⁊ ȝif Fiꝛ ne mæȝe naðe beon ȝeclænꝛod. and piþ Fiꝛa Blod-ſihtan. and ȝif Fiꝛ oꝑ ȝemýndum ſie. and ȝif þu pille þ Fiꝛ cilo hæbbe oððe tiꝛe-hpelp. oððe ȝif men Cpiſt ſie ſoꝑ-peaxen. oððe ȝif men Semninȝa ſpiȝie. an and ꝑeoꝑeꝛtiȝ Cpæꝑta.

LXI. Læce-bom piþ þæne Geolꝛan-able. and piþ þæm miclan Lice. and Dolh-ðnencaȝ tpeȝen and oþeꝛ mæȝ pið Lunȝen punde eac.

LXII. Læce-bomaȝ pið miclum Heaꝑod-ece. ⁊ þæne and Sealf to þon ilcan. and Leah and Eaȝ-ſealfa and Gebed to Eaȝum.

LXIII. Læce-bom piþ ꝑeoꝛ-able. and piþ Lunȝen-able. and piþ ut-þæne. and ȝif mon Blode ſpipe. and piþ Blod-ýne. ⁊ ȝif Limfæpinȝa-ace. and piþ Blæce on ſplitan.

LXIV. Læce-bom ſemoman piþ Innoþeꝛ ſoꝑhæꝛdneſſe and ȝut-omon. Fiꝛð Milte-þæne. ⁊ Stice and Spican piþ ut-ſihtan. and Dpacontian pið ſule Hoꝛaꝛ on men. and Alþan piþ untpýmneſſum. and Balzaman-ſmipinȝ piþ eallum untpumneſſum. ⁊ Petþa-oleum to ðpincanne anfeald piþ innan týðeꝛneſſe. and utan ſmeꝛþanne. and Týꝛiaca iꝛ ȝod ðnenc piþ Innoþ týðeꝛneſſum. and ſe hpita Stan pið eallum uncuþum bnocum.

LXV. Læce-bom ȝif Hoꝛꝛ ſie oꝑ-ſcoten. and pið Ut-þæne. and ȝif Ut-ȝanȝ ſoꝛꝛeten ſie. and piþ Lencten able. eꝑt piþ ut-þæne. and piþ unlibbum. and piþ þæne Geolꝛan-able. and ȝif men ſie fæꝛlice ýꝛele. and to ȝehealdanne lichoman Hælo. and piþ Gicþan and Ælue. and piþ Londable and Gonȝel-þæꝛꝛan-bite. and piþ Ut-ſihte. and Heaꝑod-ſealfa.

LXVI. Be þam ſtane þe Gaȝateꝛ hatte.

LXVII. Be Fæȝe Eleꝛ. ⁊ oþꝛa miꝛꝛenlicna hinga.

Pars ſecunda his Verbis.

Incip. Ðiꝛ ſint Tacn ablieꝛ Maȝan. Æneꝛt ȝelome Spætunȝa oððe Hpæcunȝa. Ciꝛneꝛ and ſe Man hine ȝelome to ſpiꝛanne. and he onfindeð ſpile. and þ þa Oman beoð inne betýnde þuſh þa ablaunȝe. and him bið uneþe þuꝛꝛt ȝetenȝe.

Ultima ſecundæ partis ſectio hæc eſt

Punð Eleꝛ ȝepihð. XII. peneȝum læꝛꝛe þonne punð Fætꝛeꝛ.

⁊ Punð Ealoð ȝepihð. VI. peneȝum maꝛe þoñ punð Fætꝛeꝛ.

⁊. I. Punð Fineꝛ ȝepihð. XV. peneȝum moꝛe þoñ. I. punð Fætꝛeꝛ.

⁊ Punð Hunȝeꝛ ȝepihð. XXXIV. peneȝum maꝛe þoñ punð Fætꝛeꝛ.

⁊ I. Punð Buteꝛan ȝepihð. LXXX. peneȝum læꝛꝛe þoñ punð Fætꝛeꝛ.

⁊ Punð Beoneꝛ ȝepihð. XXII. peneȝum læꝛꝛe þoñ punð Fætꝛeꝛ.

⁊. I. Punð Meloꝛeꝛ ȝepihð. CXV. peneȝum læꝛꝛe þoñ punð Fætꝛeꝛ.

⁊. I. Punð Beana ȝepihð. LV. peneȝum læꝛꝛe þoñ punð Fætꝛeꝛ.

⁊ XV. Punð Fætꝛeꝛ ȝaþ to Seꝛtne.

Capitula ſive Breviarium Partis tertiæ.

I. Piþ Heaꝑod-ece. and piþ ealdum Heaꝑod-ece. and piþ healfeꝛ heaꝑoðeꝛ-ece.

II. Piþ aꝛꝑollenum eaȝum and ȝod eah-ſealf. and piþ miꝛte on Eaȝum. and piþ Flie. and piþ Fýꝛmum on Eaȝum. and piþ þæm ȝif Flæꝛc on Eaȝum peaxe. ⁊ ȝif on Eaȝum peax an neaðe Sponȝe. and ȝif eaȝan týnen. and Sceaðe-healf to Łaȝum. ⁊ Smeþe Eaþ-healf.

III. Piþ Eaꝛ-þæpce. and piþ þæm ȝif Fýnmaȝ ſýn on Eaꝛan. and ȝod Eaꝛ-healf.

IV. Fiꝛð Toþ-ece. and ȝif Teþ ſýn hole.

V. Fiꝛð innan to bnocenum Muðe.

VI. Fiꝛð Ceoc-able. and piþ Ceol-þæpce.

VII Piþ Healf-þæpce.

VIII. Fiꝛð Bite.

IX. Fiꝛð Hpoꝛtan.

X. Piþ þam þe mon Blode hnæce.

XI. Piþ ꝛeondum Geallan.

XII. Piþ þæne Geolꝛan-able.

XIII. Piþ Bneoꝛt-þæpce.

xiv. Ƿiþ Hƿoꝛtan and þiþ Lungen-adle.
xv. Ƿiþ Maȝan-pæncе. ⁊ þiþ aþundeneſſe.
xvi. Ƿiþ Milt-pæncе.
xvii. Ƿiþ Linden-pæncе.
xviii. Ƿiþ Ƿambe-pæncе. and Rÿꝛel-pæncе.
xix. Ƿiþ Blædden-pæncе.
xx. Ƿiþ þam ȝiþ men ne mæȝe ȝemiȝan. ⁊ þam men þe Stanaȝ ƿeaxan on þæne Blædꝛan.
xxi. Ƿiþ þam ȝiþ men ꝛie ſe ut-ȝanȝ ꝛoꝛ-ꝛeten.
xxii. Ƿiþ Ut-ꝛiht-adle Dnenc and Bniþ.
xxiii. Ƿiþ þam Ƿÿnmam þe beoþ on manneȝ Innoþe.
xxiv. Ƿiþ Liꝺ-pence.
xxv. Ƿiþ Ƿeaꝛtum.
xxvi. Ƿiþ þam miclan Lice-Smiþinȝ. and Bæꝺ. and Dnenc. ⁊ Bniþ.
xxvii. Ƿiþ ꝛinȝalum Ðuþꝛte untꝛumna manna.
xxviii. Ƿiþ Innan-ꝛoꝛtoȝe. ⁊ Smæl-ƿeaꝛma-ece.
xxix. Ƿiþ ðam ðe man ꝛie mið Fÿne anum ꝛoꝛ-bæꝛneꝺ. and þiꝺ þam þe men ꝛie mið ꝛætan ꝛoꝛ-bæꝛneꝺ. and þiþ Sun-bÿnne.
xxx. Ƿiþ Ðeoꝛe-Dnenc. and eꝛt þiþ þæne ⁊ ꝛceotenðum Fenne. and eꝛt be þinȝ þiþ þam ȝiþ Ðeoꝛ ȝeꝛuniȝe on anre ꝛtoꝛe.
xxxi. Ƿiþ Fenne-ꝛealꝛ.
xxxii. Ƿiþ Dolȝe-ꝛealꝛ.
xxxiii. Ƿiþ þam ȝiþ man ꝛie uꝛan on Heaꝛoꝺ ꝛunꝺ. and ꝛie Ban ȝebꝺocen. and þiþ ðam ȝiþ ꝛio Eaxl upꝛtiȝe. and ȝoꝺ Dolh-ðnence. ⁊ ȝiþ ȝebꝺocen Ban ꝛie on Heaꝛðe and oþ Nelle.
xxxiv. Ƿiþ Hunꝺeꝛ-ꝛlite. ⁊ þiþ þon ȝiþ Sinþe ꝛoꝛ-conꝛene. ⁊ þiþ þam ȝiþ Sinþe ꝛien ȝeꝛcnuncene.
xxxv. Ƿiþ ȝonȝe-piꝛþan-bite.
xxxvi. Ƿiþ Cancne.
xxxvii. Ƿiþ þam þe Ƿiꝛ ne mæȝe Beaꝛn acennan. ⁊ ȝiþ oþ Fiꝛe nelle ȝan æꝛteꝛ þam beoꝛþne þ ȝecÿnðliċ ꝛie. and ȝiþ oþ Fiꝛe ꝛie ðeaꝺ Beaꝛn. ⁊ þiþ þam ȝiþ Fiꝛ blæðe to ꝛþꝛðe æꝛteꝛ ðam beoꝛþne.
xxxviii. Ƿiþ þam þe Fiꝛum ꝛie ꝛoꝛꝛtanden hina Monaþ-ȝecÿnꝺ. ⁊ þiþ þam ȝiþ Fiꝛe to ꝛþꝛðe oꝛ-lope ꝛio monaþ ȝecÿnðe.
xxxix. Ƿiþ Smeaȝea-þÿnme ꝛmiþinȝ ⁊ anleȝen. and be Ðinȝ and Sealꝛ.
xl. Ƿiþ þam þe man ꝛie Monaþ-ꝛeoc.
xli. Ƿiþ ealle ꝛeonꝺeꝛ Coꝛtunȝa Dnenc ⁊ Sealꝛ. Ƿiþ þon ilcan. and hu man ꝛcÿle ȝeꝛit ꝛeocne man lac-nian and hu mon ꝛcÿle þÿncean Spiꝛ-ðnenc ut-ÿn-nenðum
xlii. Ƿiþ þam ȝiþ ꝛþiþ-ðnenc on men ȝeꝛittan and he nelle ut-ȝanȝ.
xliii. Ƿiþ Attneꝛ Dnence.
xliv. Ƿiþ Luꝛum.
xlv. Ƿiþ þam ȝiþ Ðoþn ꝛtinȝe mon on Foꝛ oꝺꝺe Hneoꝺ. and þonne nelle oþȝan
xlvi. Ƿiþ Æꝛmelum. ⁊ þiþ eallum Eaȝna pæncе.
xlvii. Ƿiþ Lÿꝛt-able ȝiþ ꝛe muþ ꝛie þoh oþþe þon. Læceðom. ⁊ beþinȝ. and bæþ-ꝛealꝛ. ⁊ leah. and bloðer læꝛ.
xlviii. Ƿiþ Fic-able. Dnenc ⁊ Beþinȝ.
xlix. Ƿiþ Sċulðon-pæncе and Eaꝛma.
l. Ƿiþ Cneoꝛa-ꝛaꝛe.
li. Ƿiþ Foꝛa-ꝛaꝛe.
lii. Ƿiþ ðam ȝiþ þu ne mæȝ Blod-ðolȝ ꝛoꝛ-ꝛniþan.
liii. Ƿiþ þam ȝiþ Meoloc ꝛie ȝeꝛenꝺ.
liv. Ƿiþ Niht-ȝenȝean-ꝛealꝛ.
lv. Ƿiþ ðam ȝiþ men beo ꝛio Heaꝛoꝺ-panne ȝe-hlenceð.
lvi. Ƿiþ þam ȝiþ men nelle meltan hiȝ mete.
lvii. Ƿiþ Fiꝛ-ȝemæðlan.
lviii. Ƿiþ Feonꝺeꝛ coꝛtunȝa.
lix. Ƿiþ Ðeoꝛ-penne. ȝiþ he ꝛe men oncneoꝛe oþþe on oþꝛum lime.
lx. Be þam hu mon ꝛcÿle Eaꝛ-ꝛealꝛ þÿncean.
lxi. Ƿiþ Æliꝛ-cÿnne-ꝛealꝛ. ⁊ þiþ Niht-ȝenȝan. and þam monnum þe Deoꝛol miꝺ hæmꝺ.
lxii. Ƿiþ Æliꝛ-able Læce-ðom. and eꝛt hu mon ꝛceal on þa Ƿÿnte ꝛinȝan æꝛ hi mon nime. ⁊ eꝛt hu mon ꝛceal þa Ƿÿnta ðon unꝺeꝛ Ƿeoꝛoꝺ ⁊ oꝛeꝛ-inȝan. and eꝛt Tacnu be þam hþæþeꝛ hit ꝛie Æliꝛ-ꝛoȝoþa. and Tacn hu þu onȝitan meaht hþæ-þeꝛ hine mon mæȝ ȝelacnian. and Dnencaꝛ and Gebeꝺu þiꝺ ælcne Feonꝺeꝛ coꝛtunȝe
lxiii. Tacun hu þu meaht onȝitan hþæþeꝛ mon ꝛie on Fætep Æliꝛ-able ⁊ Læce-ðom þiþ ðam and ȝe-alðon on ðo ꝛinȝanne. ⁊ þ ilce mon mæȝ ꝛinȝan on ꝛunꝺa.
lxiv. Ƿiþ Deoꝛle liþe-ðnenc. and unȝemÿnꝺe. and þiþ Deoꝛleꝛ Coꝛtunȝa.
lxv. Ƿiþ þon mon ꝛie ȝeȝÿmeð. and Tacnu hþæþeꝛ he libban maȝen.
lxvi. Dnenc þiþ þam ȝiþ Ðeoꝛ ꝛie on men.
lxvii. Ƿiþ Deoꝛle-ꝛeoc. and þiþ Deoꝛle.
lxiii. Ƿiþ Feðen-heoꝛte leoht ðnenc.
lxix. Ƿiþ ðam ȝiþ men ꝛie Maȝa-aꝛuꝛoð and ꝛoꝛ-þunðen. and þiꝺ Maȝan-pæncе. ⁊ ȝiþ man biꝺ aðunðen.
lxx. Ƿiþ Ƿambe pæncе. and þiþ Maȝan-pence. and þiꝺ Ƿambe heaꝛðneꝛꝛe.
lxxi. Ƿiþ Sþninȝe. Smiþinȝ and Sealꝛ.
lxxii. Ƿiþ Attne. Dnenc ⁊ Smiþinȝ.
lxxiii. Ƿiþ þæne Geolꝛan-able.
lxxiv. Ƿiþ þam ȝiþ Innelꝛe ꝛi ute.
lxxv. Ƿiþ ælcne innan unꝛÿmneꝛꝛe. and þiþ heꝛiȝ-neꝛꝛe and þiþ Hleoꝛ-blæcce.
lxxvi. Be þam hu man ꝛcÿle Haliȝe Sealꝛe þÿncean.

Pars tertia ſic

Incip. Ƿiþ þon þe mon on Heaꝛoꝺ-ace. Genim Nio-þopeaꝛte ꝛþætte. ðo on peaðne Ƿnæð. binðe þ Heaꝛoꝺ miꝺ.
Ƿiþ þon ilcan. Nim Seneþeꝛ-fæð ⁊ Rudan. ȝeȝnið on Ele. ðo on hat Fænep ðpeah ȝelome þ Heaꝛoꝺ on þam pætne. he biꝺ hal.

Hic Codex deſinit in Capite 73, quia ultimum folium truncatur. Noſcat autem Lector Φιλαρχαῖος hoſce verſiculos inter partes ſecundam & tertiam reperiri.

Balꝺ habeꝺ hunc libꝛum Cilꝺ quem conꝛcribeꝛe iuſſit.
Hic ꝓnecoꝛ aſſiꝺue cunctiſ in nomine Xꝓ̄i.
Quo nulluſ tollat hunc libꝛum peꝛꝛiꝺuꝛ a me.
Nec ni nec ꝛuꝛto nec quoꝺam ꝛamine ꝛalꝛo.
Cui quia nulla mihi tam capa eꝛt optima ꝛaꝛa.
Quam capi libꝛi quoꝛ Xꝓ̄i ȝnatia comit.

Maxima autem pars hujus libri à Baldo *illo compilati, ex Latinorum Medicorum ſcriptis, viz.* Marcelli, Scribonii Largi, C. Plinii, Cœl. Aureliani, Theodori Priſciani, &c. *me judice, deſumpta eſſe videtur.*

Cod. Membr. in Quarto ſeu potius in fol. min. ante Conquiſitionem Angliæ ſub Wilhelmo I. eleganter ſcriptus. Olim peculium Monachorum Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, quorum inſtructiſſimâ Bibliothecâ ſub Henrico VIII. Anglorum Rege funditus deſtructâ, pervenit in manus Johannis Apſley de Thokeham, *qui per viginti annos illum poſſidebat, uti ille dicit in ſummitate primæ pag. fol.* 19. *A. D.* 1567. *Deinde eum comparavit Illuſtriſſimus Dominus* ------ Lumley, *cujus nomen manu ſua ſcriptum cernitur fol.* 1. *cujusque Bibliothecâ in Regiam tranſlatâ, extat adhuc Codex ille Inſignis, laceratus & mutilatus, idoneoque ſegmine deſtitutus.*

In eo continetur Liber Scintillarum *Latine cum interlineari Verſione Anglo-Saxonica, quam ſic in Præfatione ante* Gloſſarium Gothicum, *laudat* Cl. Junius, SCINTILLARIVS vel Liber Scintillarum, in Titulos digeſtus & Anglo-Saxonicè interlineatus. Excerpſi paucula quædam tanta cum cura gloſſata, ut non putem uſpiam reperiri aliam aliquam Interlineationem pari ſtudio judicioque elaboratam.

Hæ Scintillæ *ſunt* Sententiæ, *quas ex Sacra Scriptura & ex ſanctorum Patrum libris collegit & in unum faſciculum redegit* Beda Venerabilis; *inter cujus alia*

ſcripta

ſcripta Latina impreſſa extat Liber Scintillarum. *Titulos Scintillarum habes, Lector, ſupra pag. 86. ubi de Apographo Juniano verba fecimus. Nomina autem Scriptorum & Librorum, tua cauſa, lector benevole, recenſere non gravabor:* Evangelium, Propheta, Petrus, Paulus, Johannes, Salomon, Jacobus, Hieſus filius Sirach, Auguſtinus, Ambroſius, Gregorius, Hieronimus, Iſidorus, Ciprianus, Baſilius, Caeſarius, Efrem, Joſephus, Anaſtaſius, Origines, Hilarius, Euſebius.

Caput primum in quo agitur de Caritate ſic

Incip. Dnihten ſæġð on Godſpelle maþan ſo-
DNS DICIT IN EVVANGELIO MAIOREM CA-
þe-luſe nan man hæfð butan þæt ſaple hiſ
RITATEM NEMO habet quam ut animam ſuam
alecġe æġhþylc ſon ſneondum hiſ.
ponat quiſ pro amicis ſuis.

Sic autem in Cap. DE EXPLETIONE PECCATORVM, hic Cod. MS.

Expl. ⁊ ſpa to pið metincge ỳfeleſ ỳfel bỳð
Sicq; ad comparationem mali malum fit
ỳþre þænne be leahtnum ġebliſſiġende beoþ
deteriuſ. dum de uitiis gratulantes ex-
uppahafene on ỳþre be þylcum ſeġð ða
tolluntur in peius. de talib; ait Salomon. qui
ġeblifiað þænne hi ỳfele doþ ⁊ hi ġefæġniaþ on
lætantur cum malefecerint & exultant in
þinġum ỳþrum.
rebus peſſimus.

Hep onginð Matheuſ boc þæſ halġan Godſpelleres.

Incip. Soðlice pel is to undepſtandenne þ æſten Matheuſ ġeſetedniſſe hep his oncneopniſſe-boc Hælendes Criſtes Dauides ſuna.
Expl. ⁊ læſeð þ hỳo healdon ealle þa þinġ þe ic eop bebead. and ic beo mid eop ealle dazaſ oð ðe peoruld-endunge, AMEN.

Nu pe pillað hep eop aſeceen Lucaſ boc ðæſ halġan Godſpelleres.

Incip. Foſðam ðe ſỳtodlice maneġa þohte þaſe þinġe pace ġeendebỳrden ðe on uſ ġeſỳlde ſint. ſpa uſ betahten þa þe hit of ſrumðe ġeſapon. and ðaſe ſpæce þe naſ særon.
Expl. And hỳo ða hỳo ġebiddende ġecỳrden into Ieruſalem mid michelre bliſſe. and særen eſre in ðaſe temple heriend and bleſſiende God. AMEN.

Hep onginð þæt Godſpell ðe Iohanneſ ſe Godſpellere ġeſrat on Pathmoſ þam eiġlande.

Incip. On anġin æreſt sæſ ſond. and þa ſond sæſ mid Gode and God sæſ þæt ſond. þæt sæſ on ſruman mid Gode.
Expl. Soðlice odre maneġa þinġ ſint þe ſe Hælend ſondte. ġif ða ealle ſsriten be heom ſylre særen. Ac ſỳo ſerlð beclỳppen ne mihten ða ſsritenes þe hit ſsriten ſcolden on boken.

Hic Codex olim, ut videtur, fuit Abbatiæ S. Auguſtini Cantuariæ; deinde devenit in manus Thomæ Cranmeri *Cantuarienſis Archiepiſcopi, cujus nomen cernitur ſcriptum in ſummitate paginæ folii primi. Beneficio autem ejus non fruebantur* Franciſcus Junius & Thomas Mareſchallus, *in præclara Evangeliorum Anglo-Saxonicorum Editione.*

Codex membranaceus in quarto ampliori, (olim, ut videtur, Eccleſiæ Chriſti Salvatoris in Cantuaria,) in quo, per Cola & Comata, litteris Saxonicis rotundioribus, ante nongentos, ut videtur, annos, exarantur Evangelia quatuor Latinè; *decem Canonibus, Præfationibus, &c. præmiſſis. In hoc ſpectabili Codice, (qui propter Lectiones plurimas à Vulgato diſcrepantes dignus qui à Theologis perlegatur) ad Caput* S. Matthæi I. *ante hæc verba* Xpi autem generatio &c. *habetur* †*Teſtificatio Manumiſſionis Eadelmi ſervi, per Æthelſtanum Regem, (qui regnare cœpit, A. D.* 924.) *his verbis.* Æþelſtan Cỳnġ ġeſpeode Eadelm ſon þaſe þæſ ðe he æræſt Cỳnġ sæſ. ðæſ sæſ on ġepitneſſe. Ælſheah Mærſe-ſpeoſt. ⁊ ſe Hired. ⁊ Ælſric ſe Geneſa. and Vuſnoð Hpita. and Eanſtan Paſoſt. ⁊ Bỳrnſtan Mærſe-ſpeoſt. ſe þe ðæt onſende. hæbbe he Godes unmiltre ⁊ æallef þæſ haliġdomes þe ic on Angel-cỳn beġeat mid Godes miltre. And ic an þan beainan þæſ ilcan þæſ ic þan fæden an.

[†*Vid. D. G. Hickeſii Diſſert. Epiſt. pagg.* 12, 13, 14.]

Codex membranaceus in 4 minori, ſeu potius in Octavo, circa tempora (ut videtur) Henrici II Anglorum Regis exaratus: in quo continentur Evangelia quatuor Saxonicè ſive potius Normanno-Saxonicè, eo fere ordine ac in Cod. Hattoniano (de quo vide ſupra, pag. 76.) *deſcripta. Quo autem Dialecto hic Codex ſcribitur apparet ex Exordiis & concluſionibus Evangeliorum, qui hoc ordine ſequuntur.*

Initium Scī Euangelii ſecundum Marcum

Incip. Hep ỳr Godſpelles anġin. Halendes Criſtes Godes ſune. ſpa apriten iſ on þaſ ſsriftan bec Iſaiam.
Expl. Hỳo þa ſulfelð bodeden ſpa rið ſpa al ðaſ Hlafordes feondes ⁊ his biſpelles ſulfellende mid felġenden tacnen. AM.

Codex membranaceus in Quarto fere quadrato, ſeptingentis abhinc annis Elegantiſſime ſcriptus, & ſplendidiſſime auro illuminatus. in eo continentur Evangelia quatuor Latine. Saxonicè autem hæc paucula quæ ſequuntur inter D. Matthæum & D. Marcum vacuus foliis ſcripta.

I. *Teſtificatio Receptionis Cnuti Regis & aliorum in Familiam ſive Societatem* Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, *his verbis.*

† In nomine ðri npi Ihu Xpi. Hep iſ appriten CNVTES kinġes nama þe iſ upe leoſa Hlafordes ſon populde. ⁊ upe ġaſtlica broðor ſon Gode. ⁊ Hapold ðæſ kinġes broðor.

Ðoſrði upe broðor. Kaptoca upe broðor. Thuri upe broðor.

II. *Proximi folii ſuperiore parte, inferiore abſciſſa, habetur Confirmatio Canuti Regis de Privilegiis ejuſdem Eccleſ. his verbis.*

✠ Cnut Cinġ ġnet Lỳfinġ Anceð. and Godpine ð. ⁊ Ælmes Abb. and Æþelpine Sciſman. ⁊ Æþelnic. ⁊ ealle mine ðeġnaſ tpelf-hỳnde and tpi-hỳnde ſneondlice. and ic cỳðe eop þ ſe Anceð ſsæc to me ymbe Xpes Cincean Sneolf. þ heo hæfð nu læſſe munde ðon hio hpilan æs hæfde. ða lỳfde ic him þ moſte nipne Sneolf ſettan on minan naman. ða cpæð he to me þ he ſneolfaſ ġenoġe hæfde ġif hi aht ſoſſtoden. ða nam ic meſylf þa Sneolfaſ and ġelede hi uppan Xpes aġen peofod on ðæſ Anceð ġepitnỳſſe. ⁊ on Ðunkilles Eoples. and on maneġa goddpa manna ðe me mid sæſon to ðan ylcan ſonepeapdan ðe hit Æðelbỳht Cinġ ġeſneode. ⁊ ealle mine ſone-ġencġan. þ næſne nan man ne ỳ ſſa bỳſti. ỳ he Gehadode. ỳ he Læſode þ ænig þaſa ðinġa ġelỳtlie ðe on ðam Sneolfre ſtænt. Gif hit hpa ðenne do. ỳ his lif hep ġeſcenit. and his

punung on helle gnunde butan he hit þe rtrðlicon gebete æn hit ende be þær Apcebirceopes tæcunge.

Tegmen hujuſce Codicis olim egregie ornatum, uti ex certis ſignis liquet, nunc deſideratur.

Occaſionem autem ab hoc Regio Codice nactus, pauca de binis aliis Regiæ Bibliothecæ Evangeliorum Latinè ſcriptorum libris, Lectorem monebo.

I. *Ex his alter in folio pene quadrato; ſplendidiſſime, pro tempore, auro & variis Coloribus illuminatur, litteris etiam Saxonicis rotundioribus, per Cola & Commata, annis abhinc fere mille ſcribitur, & quondam pertinuit ad Bibliothecam Abbatiæ* S. Auguſtini *juxta muros* Cantuariæ *Nobile gentis noſtræ Monimentum.*

II. *Alter in quarto craſſo, in Gallia, ut videtur, circa tempora Caroli Magni Imperatoris ſcriptus, in quo ante Canones Euſebianos habetur hæc Inſcriptio Litteris Saxonicis.*

Hunc Codicem Æðelstan Rex deuota
mente Dorobernenſis tributit eccle.
beato Auguſtino dicate. Et quiſquis
hoc leſenit omnipotenti pro eo pro-
que ſuis ſundat preceſ.

Folio autem primo cernitur hoc Lelandi Hexaſtichon, manu ſua ſcriptum, nomine libri.

Johannes Lelandus.

Æthelſtanus erat noſtræ pars maxima curæ,
Cujus nota mihi bibliotheca fuit.
Illo ſublato ſexcentos amplius annos
Pulvere delitui ſqualidus atque ſitu.
Nunc pietas ſed me ſuperaſ revocavit ad auras
Henrici, digno reſtituitque loco.

Noſcat autem Lector φιλαρχαῖος hujus Codicis tegumentum pretioſum, à quodam nefario abreptum eſſe.

Codex membr. in Quarto circa tempora Æthelſtani Regis elegantiſſime ſcriptus, in quo, præter alia nonnulla Latine ſcripta, habentur

I. *Pſalterium D. Hieronymi Romanum, cum interlineari Verſione Saxonica, & notis marginalibus Latinis eadem manu exaratis. Specimen Verſionis Saxonicæ ſit Pſalmus qui dicitur* Jubilate.

Debeſe commonet Pnopheta uniuerſos Dm̄
laudaſe.

dýmað Gode eall eorðe ðeoriað on blisse
Iubilate deo omnis terra. ſeruite dño in letitia.

ingað on gesihðe his on blisneſſe l. ýnſum-
Intrate in conſpectu eius in exultatione.

mungа. pitað ꝑ dnihten he is God he
Scitote quod dñs ipſe eſt d̄s. ipſe

pophte us ⁊ na ſelfe pe. pe ſophice ſolc
fecit nos et non ipſi nos. Nos autē populus

his ⁊ ſceap ſoſtorno ðes his. ingað on gatu
eius et oueſ paſcue eius. Intrate portas

his on andetneſſe. on cæſeptunaſ on ýmnū an-
eius in confeſſione. in atria eius in ýmnis con-

ðetneſſa. Hesiað naman ýnſum is
feſſionum. Laudate nomen eius qm̄ ſuauis eſt

on ecneſſe mildheortneſ his ⁊ oð a
dñs. in æternum miſericordia eius. et usq; in

ſonulð ſoſfæſtneſ his.
sclm̄ scl̄ ueritaſ eius.

II. *Sequuntur* Canticum Eſaiæ, Ezechiæ, Annæ, Moyſis, Abbacuc, (Moyſis) ex Deuteronomio, Trium puerorum, Zachariæ, Mariæ, Symeonis, Hymnus Athanaſii, Oratio pura, i. e. *Gloria in Excelſis. Omnia cum interlineari verſione Saxonica.*

III. *Oratio devota, ſed longiſſima, de Confeſſione Peccatorum ad Deum, quæ ſic*

Incip. Myn Dnihē God ælmihtig. ic ðe eom andet-
ta minra ſynna.

IV. Quot Veneris diebus in anno, unuſquiſque jejunare debet Adnotatio Saxonicè.

V. Confessio Et Oratio.

Incip. Eala þu ælmihtiga God unarecgendlicne mild-
heortneſſe. Eala þu God unamerendne arfæst-
nyſſe. Sequitur Inſtructio brevis de hiſce Confeſſionibus Peccatorum agendis.

Pſalterio præmittuntur

VI. *Proverbia nonnulla Latine & Saxonice. v. g.* Meliora plura quam grauiora onera ſiunt. Selre bys ofet feðne þænne ofep feðne. &c.

VII. Oratio Pro Peccatis.

Incip. Min dnihten leof ſop þinne þæne micelan mild-
heortnyſſe. ⁊ for ealra þinra halgna luſan.

Hic Cod. olim peculium fuit Thomæ Cranmeri *Cantuarienſis Archiepiſcopi.*

Codex membr. in Quarto eleganter ante Conquiſtionem Angliæ exaratus: in eo continetur Ælfrici Excerptiones de Priſciano Minore, vel Majore, *ſine Gloſſario quod extat in plurimis aliis exemplaribus. Hunc Codicem olim vendicabat Reverendiſſimus* Matthæus Parkerus, *A. Cant. qui, ut videtur, propria ſua manu, librum uno folio in fine truncatum reſtituit. Hoc Codice uſus eſt in Editione Ælfrici Grammaticæ,* Gulielmus Somnerus, *quam publicavit ad calcem Lexii Saxonico-Latino-Anglici,* Oxoniæ, 1659.

Codex Memb. in Octavo ante 700 *annos exaratus, continens Aldhelmi Scireburnenſis Epiſcopi Librum* de laude Virginitatis, *proſaicè ſcriptum, in quo voces plurimæ gloſſantur Saxonicè. Quin & imago ipſius Aldhelmi ante* 500 *annos effigiata operi ſuo præmittitur.*

Codex Membr. in Quarto ante 700 annos elegan-
ter ſcriptus, in quo continetur Aldhelmi Epiſcopi Li-
ber de Laude Virginitatis, proſa oratione ſcriptus, in
quo etiam uoces plurimæ gloſſantur Saxonicè. Præ-
mittitur Aldhelmi Epiſtola ad Haehfridum.

Codex Membran. in fol. min. 700 *fere abhinc annis, eleganter ſcriptus. Continet* Aldelmi *librum* de Virginitate, *in quo voces nonnullæ gloſſantur Saxonicè. Sequuntur nomina Reliquiarum* quarum partem dedit glorioſiſſimus & uictorioſiſſimuſ - - - - - - Monaſterio ſcæ Mariæ - - - - - - *Nomina penitus abraduntur. memoria teneo hæc nomina haberi in Catalogo Reliquiarum quæ contulit Æthelſtanus Rex Eccleſiæ Exonienſi, quem vid. ſupra, pag.* 81.

Codex Chartaceus in fol. Rolandi *& aliorum* Medicorum *continens opera; ad cujus Caput & Calcem habentur ſeptem folia Membranacea, Saxonica manu grandi* 700 *fere abhinc annis ſcripta; quæ continent partem quandam Grammaticæ* Ælfrici, *& pars fuere ejuſdem Codicis, ad quem pertinebant illa plane ſimilia folia, quæ ſupra memorantur in Bibliotheca* Collegii Omnium Animarum Oxon. *Vide pag.* 105.

CATA-

CATALOGUS

Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum*

BIBLIOTHECÆ COTTONIANÆ,

QUÆ EST

WESTMONASTERII.

Iul. A. 2. CODEX *membr. in Octavo partim Latine, partim Saxonicè ſcriptus, uti ex ſequentibus patet. ſcil.*

I. *Fragmentum libri* Bedae *Venerabilis de Temporibus, Latinè.*

II. Ælfrici Præſulis *Grammatica ſive* Excerpta ex Priſciano & Donato, *nitidè & emendatè ante Victoriam Normannicam exarata, ſed, quod dolendum eſt, fronte mutila.*

III. *Grammaticam excipit* Gloſſarium Latino-Saxonicum, *ſiue Rubrica quam ex aliis exemplaribus ſic reſtituimus.*

INCIPIVNT NOMINA MVLTARVM RERVM ANGLICE.

Incip. Deus omp̄s. Þ ıſ God ælmihtıg. ſe pæſ æſre unbeginnen ⁊ æfre býð ungeendod.
Expl. Mepetpix. vel ſconta. mýltepſtre. Pelex. cýneſ. Se ne magon ſpa ðeah. ealle naman appitan ne ſuþþon geþencan. *poſt haec, habentur folia quinque ſupradictæ Grammaticæ, quæ Bibliopegi errore male tranſponuntur.*

IV. *Preces nonnullæ ad Deum Stylo Poetica Characteribus autem Normanno-Saxonicis exaratæ, quas ex hoc Cod. publici juris fecit V. Cl.* Franc. Junius, *ad calcem ſui Cædmonis.*

Incip. Æla þnihten leoſ. æla þema god-geapa me ece paldend.ic þat mine ſaule ſýnnum ſorſundod.
Expl. Ne ſorſeopn þu me. ſuldper þnihten. ac geſýðа me. týn eadig kýning. læt me mid engłum uprıðian. ſittan on ſpeglе. henian heofonaſ god. halıgum peoþe. a butan ende. amen.

V. *Quæſtiones & Reſponſiones inter Adrianum & Rithaeum, eadem manu Norm. Saxonica.*

Incip. ADRIANVS cpæð to RITHEVS.
Saga me hu lange pæſ Adam on neopxna pange.
Ic þe ſecge. he pæſ þnittine geap.
Expl. Saga me on hpam mæig man geſeon manneſ deað.
Ic þe ſecge. tpege manlican beoð on manneſ eagum. gif þu ða ne geſihſt þonne ſpilt ſe man. and bið geſiten æſ þpim dagum.

VI. *Sententiolæ de duobus furibus cum Chriſto crucifixis, de Noachi arcâ, de Eccleſia S. Petri, de templo Salomonis, de Longitudine & Latitudine terræ, & de numero oſſium in humano corpore,* &c. *eadem manu Normanno-Saxonica: quæ itidem in aliis Codd. habentur.*

VII. *Præcepta quædam moralia, eadem manu Normanno-Saxonica.*

Incip. Ne beo ðu to to ſlapon. ne to ıdel geopn, ſon þam þe ſlep ⁊ þæt ýðel ſet unþeapaſ. and unhælo þæt licoman.
Expl. Gif ðu ſýlt habbe æt monigū men þæt ðe lýcað - - - - - - - - - - - - - - - -

---

Iul A. 6. *Codex memb. in Octavo, in quo continentur*

I. *Computus de ſingulis menſibus.*

II. *Calendarium metrice deſcriptum, cum delineatis Zodiaci ſignis in ſumma pagina; in infima vero, cernuntur ſingulorum menſium Icones, in quibus Opera,* &c. *iis convenientia repræſentantur.*

III. *Tabulæ de Epactis, Lunares, Paſchales,* &c. *cum aliis ad Computum Eccleſiaſticum ſpectantibus, ex* Beda *forſan excerptæ: annos enim à nativitate Chriſti tantum* DCCIII. *numerat hic tractatus; cum ex altera tabula hunc tractatum anno 969 fuiſſe ſcriptum liquet.*

IV. *Hymnarium Latinum initio mutilum cum interlineari verſione Saxonica, cujus initium, ut nunc eſt, ſic ſe habet.*

Incip. Teantlicon mid ſýpum helle.
Acpiuſ ıgnibuſ auerni.

Hymnorum autem qui reſtant Tituli & Rubricæ in hoc ordine ſequuntur.

1. Aeterne rerum conditor.
2. Deus Creator.
3. Nocte ſurgentes.
4. Ecce jam noctis.
5. Jam lucis.
6. Nunc Sancte nobis.
7. Rector potens.
8. Rerum Deus.
9. Lucis creator.
10. Xpe̅ qui lux.
11. Te lucis ante terminum.
12. Somno refectis.
13. Splendor paterne
14. Inmenſe caeli.
15. Ales diei nuncius.
16. Telluris ingens.
17. Rerum creator.
18. Nox & tenebre.
19. Celi Deus Sc̅iſſime.
20. Nox atra.
21. Magne Deus.
22. Tu Trinitatis unitas.
23. Aeterna celi Gloria.

24. Plasmator hominis Deus.
25. Summe Deus clementiae.
26. Aurora.
27. Conditor alme siderum.
28. Verbum supernum.
29. Vox clara.
30. Xpe redemptor.
31. Veni redemptor.
32. Audi redemptor.
33. Jam rutilat.
34. Hymnum cantemus.
35. Hostis Herodes.
36. A patre unigenitus.
37. Ihsvs refulsit.
38. Quod chorus vatum.
39. Quem terra pontus.
40. A solis ortu.
41. Magnus miles (*Cuthbertus.*)
42. Ut tve vite.
43. Magno Canentes.
44. Xpe Sanctorum.
45. Allelvia dulce carmen.
46. Allelvia piis.
47. Dei fide qua vivimus.
48. Meridie orandum.
49. Perfecto trino
50. Audi benigne.
51. Ihsu Quadragenarie.
52. Vexilla Regis.
53. Arbor Decora.
54. Auctor salutis unicus.
55. Ad cenam agni providi.
56. Ihsu nostra redemptio.
57. Aurora lucis.
58. Ymnum canamus.
59. Optatus votis omnium.
60. Aeterne Rex altissime.
61. Jam Xpe astra.
62. Veni creator.
63. Beata nobis.
64. Ut queant laxis.
65. Antra Deserta. (deest folium quo continebatur finis istius hymni, & principium insequentis, cui titulus)
66. Aurea luce.
67. O q am Glorifica.
68. Ave Maris stella.
69. Tibi Xpe splendor.
70. Misterioıum signifer.
71. Xpe Scorum.
72. Festiva seclis colitur.
73. Omnium Xpe.
74. Xpe redemptor.
75. Annue Xpe.
76. Andrea pie.
77. Bina celestis.
78. Iacobe juste.
79. Bartholomeae.
80. Mathee Sancte.
81. Proni rogamus.
82. Beate Symon.
83. O Thoma Xpi.
84. Mathia juste.
85. Xpe. Splendor.
86. Exultet celum.
87. Sanctorum meritis.
88. Rex glorioſe.
89. Aeterna Xpi.
90. Martyr Dei qui unicum.
91. Deus Tuorum.
92. Iste confessor.
93. Ihsu Redemptor.
94. Virginis proles.
95. Ihsu corona Virginum.
96. Hic salus
97. Quesumus ergo.
98. Ymnus de Sancta Trinitate.
99. Ymnus de Sancta Trinitate ad nocturn.
100. Ymnus in laudibus.

INCIPIVNT CANTICA IN DOMINICIS NOCTIBVS CANENDA.

1. Domine miserere.
2. Audite qui longe.
3 Miserere Domine Plebi.

CANTICA DE ADVENTV DOMINI.

1. Confortate Manus.
2. Consolamini.
3. Iuravit Dominus.

CANTICA IN NATIVITATE DNI NRI IHV XPI.

1. Populus qui.
2. Letare hierlm.
3. Urbs fortitudinis.

CANTICA IN QVADRAGESIMA.

1. Deducant oculi.
2. Recordare Domine.
3. Tollam quippe.

CANTICA DE RESURRECTIONE DOMINI.

1. Quis est iste.
2. Venite Revertamur.
3. Expecta me.

INCIPÏT CANTICA IN NATALI PLVRIMORVM SANCTORUM.

1. Vos sancti.
2. Fulgebant justi.
3. Dominus in sina. *in quo desideratur versio Sax.*

CANTICA DE APOSTOLIS.

1. Qui sponte.
2. Qui propria.
3. Beatus vir. *hic desideratur versio Saxonica.*

CANTICA UNIVS MARTYRIS VEL CONFESSORIS.

1. Benedictus vir.
2. Beatus vir.
3. Ecce servus.

CANTICA DE VIRGINIBVS.

1. Audite me
2. Gaude Filia Syon.
3. Gaude & Letare.

Hymnario præmissus est hymnus de Scā cruce, recentiore manu scriptus, unà cum altero de Resurrectione Salvatoris nostri, notulis Musicis insignito. Ad calcem etiam libri habentur hymni aliquot de B. V. Maria cum notis Musicis, sicut & hæc quæ sequitur Ode, cujus magnā partem ex membranis de industria abrasit nefarius quidam, musis, ut videtur, inimicus.

Ad mensam Philosophie sitientes currite
Et saporis tripartiti septem rivos bibite
Uno fonte procedentes non eodem tramite.

Quem Pitagora rimatus excitavit phisicè
Inde - - - - - - - - - - - - - - - - -
- - - - - tiles loquaci desponsavit loice.

Avis septem foru formes Athenis materiam
Nacte hoc liquore totam irrigarunt Greciam
Quæ redundans infinita fluxit inexperiam.

Non tamen sine ductore vel tudo remigio
Quia navem gubernantes Maro atque Cicero,
Centum nautas adsciverunt quisque suo studio.

Sic

Sic vecta Philoſophia minas vicini equoris
Noſtra ſumens elementa pro Achivis litteris
Tandem leta venit per fluenta Tiberis.

Erat enim Roma potens bellorum victoriis
Et ut omnes gentes ſuis ſubjecit imperiis
Sic decebat ut præſtaret gemmis philoſophicis.

Has ad ſe Tulliana torſit eloquentia
Cujus tonat vel - - - - - - - - - -
- - - - - - - - - - *Reliqua deſunt.*

Iul. A. 10. *Codex membranaceus in Octavo in quo continentur, præter nonnulla Latine ſcripta,*

I. *Menologium ſive Martyrologium Saxonicum, ſeptingentis fere abhinc annis exaratum, jam vero capite & calce mutilum; folium ejus quod nunc eſt primum, poſteriorem vitæ Sanctæ Columbæ partem complectitur. In hoc Cod. multa quæ in Menologio Saxonico C. C. C. C. deſiderantur, extant, uti ex iis quæ ſequuntur, facile videbit Lector Philo-Saxo.*

Ianuariuſ þ ıſ on uþe ȝeðeode ſe æſtena ȝeola.

1. Cnıſtes eahteða dæȝ ȝ ſc̄a manıan.
3. Ðæſ halȝan papan tıd þe ıſ nemneð ſcē Anthemı.
5. ſcē Emelıanan tıd ðæne ſemnan þ pæſ ſcē Gnegoꝛıuſ ſaðe ðæſ ðe uſ on ſulpıht onſende.
6. ſe mıcla ȝ ſe mæna dæȝ þone Gnecaſ nemnað Epıphanıa. ȝ Rompape hıne nemnað Apaꝛıtıa dominı
þ ıſ on uþe ȝeþeode onıhtnes æcẏpneſſe dæȝ.
On ðone ẏlcan dæȝ bıð þæſ æþelan peneſ þnoþunȝ ſe ıſ nemneð ſcſ Iulıanuſ.
On ðone ẏlcan dæȝ bıð þæſ papan tıd þe ıſ nemneð Ðeleſſon.
9. ſcē Pegean ȝeleoꝛneſ ðæne halȝan ſæmnan.
10. ſcē Pauleſ tıd.
12. ſcē Benedıcteſ tıd þæſ halȝan abbodeſ.
13. ðæſ halȝan bıſcopeſ ȝemẏnd ſcē hılapıeſ.
14. ſcē Felıceſ tıd mæſſe pheoꝛteſ on Rome.
16. ſcē Mancelleſ tıd þæſ papan.
On ðone ılcan dæȝ bıð þæſ mæſſe pheoꝛteſ ȝeleoꝛnıſſe ſe þæſ nemneð ſcē Fupſeuſ.
17. ſeo ȝeleoꝛneſ þæſ halȝan munuceſ ſcē Antonıeſ.
On ðone ılcan dæȝ bıð þheopa cnıhta tıd ða pæꝛon ȝetpınnaſ. and hı pæꝛon nembe ſcſ Speoſıppuſ. ȝ ſcſ Elaſıppuſ. and ſcſ Melaſıppuſ.
18. ðæne halȝan fæmnan ſcē Pnıſce.
19. ðæſ mæſſe pheoꝛteſ ȝemẏnd ſcē Annanı.
20. ſce Sebaſtıaneſ tıd þæſ æðelan manẏneſ.
On ðone ılcan dæȝ bıð ſcē Fabıaneſ tıd ðæſ halȝan papan.
On ðone ılcan dæȝ bıð þapa halıȝna ȝeſınhına tıd þa comon oþ Peꝛſepapa mæȝðe to Rome.
21. ſcā Agnan þnoþunȝ ðæne halȝan fæmnan.
22. ſcē Vincenteſ ðnoþunȝ þæſ dıaconeſ.
On ðone ılcan dæȝ bıð þæſ halȝan peneſ ðnoþunȝ ſcı Anaſtaſı.
23. ðæne halȝan fæmnan tıd ſcē Emepentıane.
24. ſcē Babẏlleſ tıd þæſ halȝan bıſcopeſ.
25. ſcē Pauleſ ȝehpenſneſ to Xpē. ſe pæſ æꝛ nemneð Saupluſ.
On ðone ılcan dæȝ bıð þæſ fæðeꝛ tıd þe ıſ nemneð ſcſ Anſemıuſ.

Hic deſiderantur plurima folia, ut alia male tranſponuntur.

Hneb monað. Manꝛıuſ.

2. Ðæſ bıſcopeſ ȝeleoꝛneſ ſcē Ceaddan.
4. ſce Abꝛıaneſ ðnoþunȝ þæſ æþelan peneſ.
7. þapa halıȝna pıſa ȝemynd ſcā Peꝛpetuan and ſcā Felıcıtatıſ.
On ðone ılcan dæȝ bıð þæſ halȝan abbodeſ ȝeleoꝛneſ ſe pæſ nemneð Eaſtoꝛpıne.
9. ſeoſeptıȝeſ cæmpena ðnoþunȝ on Sebaſtıa ðæne ceaſtpe.
12. ſce Gnegoꝛıeſ ȝeleoꝛneſ uneſ fæðeꝛ ſe uſ fullpıht onſende on ðaſ Bnẏtene.
13. þæſ mæſſe pheoꝛteſ tıd ſce Macedoneſ. ȝ hıſ pıſeſ ſeo pæſ nemneð Patꝛıcıe. and hıſ ðohtaꝛ ðæne nama pæſ Modeſtæ. hic, multa deſiderantur.
19. ſe æſtena poꝛolde dæȝ.
On ðone ılcan dæȝ bıð ſce Gnæȝoꝛıeſ tıd þæſ clenan bıſcopeſ, &c.

In omnibus convenit hic Codex Cottonianus cum illo C. C. C. C. variantibus exceptis lectionibus. Quin &, utroque Codice mutilo, alter alterum in multis ſupplet.

Iulius C. 2. *Codex Chartaceus in folio, in quo (præter alia, Latinè & Anglicè ſcripta) continentur*

I. *Leges Æthelbirhti Regis Cantiæ, Saxonicè.*

Incip. Godeſ ſeoh ȝ Cınıcan. xii. ȝẏlde.
Expl. Gıſ ðeop ſtelef. ıı. ȝelð ȝebete.

II. *Leges Hlotharii & Eadrici Cantiæ Regum Saxonicè.*

Incip. Hloþæne ȝ Eaðnıc Cantpaꝛa cẏnınȝuſ aſettон þa æ.
Expl. ȝ ſe aȝenð to ſoꝛ.

III. *Leges Wihtædi Cantiæ Regis Sax.*

Incip. Ðam mılðeſtan cẏnınȝe Cantpaꝛa. Pıhtpæðe pıxıȝenðum þe fıftum pıntpa hıſ pıceſ.
Expl. Seoꝛan ſealð ȝẏꝛa ſẏnðan halıȝeſ ȝaſteſ. &c. *ut in multis exemplaribus videre licet.*

IV. *In fine legum Inæ Regis additur appendix, qui ſequitur.*

Incip. Pe cpæðon be ðam blaſenum.
Expl. ȝ æt ælcon ȝmalon onſe.æſne æt ſcill. penıȝ.

V. *Sequitur Cap. de Ferro candente & aqua.*

Dom behaten ıſene. an pæteſ.

Incip. And oþ ðam ondal ſe bebeoðað godeſ bebeoðum ȝ þæſ aꝛicæbıſcopeſ.
Expl. And ſe þe ðaſ laȝe abnece. bec þ ondal on him ſoꝛað. ȝ ẏlde þam cẏnınȝe. cxx. ſcill. to ſcote.

VI. *Ex legibus Athelſtani.*

Incip. And ſe ȝecpeðon æ Ðunneſſelða on þæm ȝemote. ȝıſ hpilc þeoꝛ oððe neaſene.

VII. *Hic ſequitur juramentorum formulæ*

Hu ſe man ſceal ſpene.

Incip. Oh ðone ðnihten þe ðæſ haliȝdome ıſ ſope haliȝ.
Expl. Se þen ȝebẏneð maȝum. ȝ ſeo cẏnebot þam leoðum.

VIII. Hen cẏð on þẏſum ȝeſſnıte. hu Godſine bıſcop on Hnoſeceaſtne. ȝ Leoſſine Ælfeaȝeſ ſunu ſuꝛðon ȝeſẏbꝛumode ẏmbe þ lande æt ſnodınȝlande on Cantpaꝛabẏnȝ.

Incip. Ða ða ſe bıſcop Godſine com to þam bıſcopſtole.
Expl. And ſẏ eallum deoſlum betæht into helle. Amen.

IX. *Donatio terrarum in Fracenham Lanfranco Archiepiſcopo per Willielmum Regem, Saxonice. Hæc omnia deſcripſit* D. Franciſcus Tate *A. D.* 1589, *ex libro cui titulus eſt* Textus de Eccleſia Roffenſi; *de quo infra.*

X. *Excerpta ex libro antiquo* (*qui A. D.* 1580. *peculium fuit Joannis Jocelini. poſtea tamen*, viz. *A. D.* 1603. *in manus venit D. Rob. Cotton, & nunc inſcribitur.* NERO. A. I. *de legibus Etheldredi Regis Saxonicè.*

IN NOMINE DOMINI. ANNO DN̄ICÆ INCARNAT. MVIII.

Incip. Ðiſ iſ ꝥeo ꝺæꝺneſ þe Engla cyng. ⁊ æꝺꝺæn ꝺe ꝺehaꝺoꝺe ꝺe læꝼꝺe pitan ꝺecuꝼon ⁊ ꝺenæꝺꝺan.

Expl. micle ꝺeaꝼꝺe þ he on þam ꝺniꝺe micle mæþe pite. Amen.

BE CYRIC GRIÐE. *Anno Domini* 1014.

Incip. In nomine domini. Ðiſ iſ on ðæna ꝺenæꝺneſꝺa þe Engla cyng ꝺeꝺihte. miꝺ hiſ pitena ꝺeðehte. (*alia quoque ſequuntur, de quibus infra.*)

XI. *Genealogia Regum Anglorum, cum aliis.* (*è Textu Roffenſi.*)

XII. *Æthelredi Regis Leges Saxonicè* (*è Textu Roff*)

Incip. Ðiſ ꝥinꝺon þa laga þe Æðelꝺeꝺ cyng. ⁊ hiſ pitan ꝺenæꝺꝺ habbaꝺ æt Þanetinge. to ꝼnýðeſ bote.

Expl. þ þa ꝺion heoꝺa ꝺeoꝼeſ ꝺcýlꝺiꝳ. buton ꝺe cyning heom aꝺian pylle.

XIII. Wilhelmi Regis Leges Saxonicè. (*è Textu Roff*)

Incip. Wilhelm cyning gneꝺ ealla þa þe ðiſ ꝺeꝼniꝳ to cýmðꝺ oꝺeꝼ eall Englaland ꝼꝺeonðlice ⁊ beoꝳ ⁊ eac cýþ eallum mannum oꝺeꝼ eall Anꝺelcýnn to healðenne þ iſ giſ Engliſc man beclýpaꝺ ænigne Fꝺenciſcne mann.

Expl. Ꝺenige hine ꝺe Fꝺænciſca miꝺ unꝺoꝺeðan aþe.

XIV. Judicia Civitatis Lundoniæ. (*ex Textu Roff.*)

Incip. Ðiſ iſ ꝥeo ꝺeneðneſ þe ða biſcopaſ ⁊ þa ꝺeꝺeꝼan ðe to Lunꝺenbýriꝳ hýnaꝺ ꝺecꝼæðen habbaꝺ.

Expl. Giꝼ þe hit þuſ ꝺehealðaꝺ. þonne ꝺelýꝼe ic to ꝺoðe þ uþe ꝼniꝺ biꝺ beteꝺa þonne hit æꝼꝺeꝺ pæꝳ.

XV. Incantatio ad recuperandam rem furto ablatam. (*ex Textu Roffenſi.*)

Incip. Giꝼ ꝼeoh ýſ unꝺeꝼnumen. ꝳiꝼ hit ýſ hoꝳſ ſing on hiſ ꝼeoteꝺe.

Expl. ne ðu mineſ ne ðæꝺꝼt ne mýnte ic ðe nan ðing.

XVI. Be leoꝺe ꝺeþincðum ⁊ laȝe. *Saxonice & Latine ex Textu* (*ut videtur*) *Roffenſi.*

Incip. Hit ꝺæꝳ hpilum on Engla lagum þ leoꝺ anꝺ laȝu ꝼon beȝeþincðum.

Expl. þ hiȝ þ beccan ꝺꝺa hiȝ naþoꝳt mihton.

XVII. *Legum quarundam Inæ, Alurẽdi, Eadwardi, Æthelſtani, Eadgari, Ethelredi, Canuti, Wilhelmi Conquæſtoris, Eadwardi Confeſſoris, &c. verſio Lat.*

Reliqua quæ in hoc Apographo Cod. continentur, utpote minus ad rem Saxonicam pertinentia, & à doctiſſimo viro D. Thoma Smitho in Catalogo ſuo memorata, lubens prætermitto.

Iulius E. 7. *Liber membranaceus antiquus, & optimæ notæ, olim peculium Monaſterii S. Edmundi de Burgo; in quo continentur Homiliæ Saxonicæ* de Sanctis, *per Ælfricum ex Latino converſæ, cujus etiam Præfationes in utraque lingua operi præmiſſæ ſunt, & quas heic in medium profero.*

INCIPIT PRAEFATIO HVIVS LIBRI.

Hunc quoque codicem tranſtulimus de Latinitate ad uſitatam Anglicam ſermocinationem ſtudentes aliis prodeſſe aedificando ad fidem lectione hujus narrationis quibuſcunque placuerit huic operi operam dare, ſive legendo, ſeu audiendo quia eſtimo non eſſe ingratum fidelibus. Nam me minime in duobus anterioribus libris poſuiſſe Paſſiones vel Vitas ſanctorum ipſorum quos gens iſta caelebre cœlit cum veneratione Feſti diei, & placuit nobis in iſto codicello ordinare Paſſiones etiam vel Vitas ſcō̄rum illorum quos non vulgus ſed Coenobite Officiis venerantur. Nec tamen plura promitto me ſcripturum hac lingua, quia nec convenit huic Sermocinationi plura inſeri, ne forte deſpectui habeantur Margarite Xpī. Ideoque reticemus de libro Vita Patrum, in quo multa ſubtilia habentur, que non conveniunt aperiri laicis nec nos ipſi ea quimus implere.

Illa vero que ſcripturus ſum, ſuſpicor non offendere audientes, ſed magis fide torpentes recreare hortationibus, quia Martyrum Paſſiones nimium fidem erigant languentem. Unum cupio ſciri hoc volumen legentibus, quod nollem alicubi ponere duos Imperatores ſive Ceſares in hac narratione ſimul, ſicut in Latinitate legimus: ſed unum Imperatorem in perſecutione Martyrum ponimus ubique: ſicut gens noſtra uni Regi ſubditur & uſitate eſt de uno Rege, non de duobus loqui. Nec potuimus in iſta tranſlatione ſemper verbum ex verbo transferre; ſed tamen ſenſum ex ſenſu, ſicut invenimus in Sancta Scriptura diligenter curavimus vertere. Simplici & aperta locutione quatinus proficiat audientibus. Hoc ſciendum etiam, quod prolixiores Paſſiones breviamus verbis non adeo ſenſu, ne faſtidioſis ingeratur tedium, ſi tanta prolixitas erit in propria lingua, quanta eſt in Latina: & non ſemper brevitas ſermonem deturpat, ſed multotiens honeſtiorem reddit. Non mihi imputetur quod divinam ſcripturam noſtrae lingue infero, quia aiguet me praecatus multorum fidelium, & maxime Æþelperdi Ducis, & Æðelmeri noſtri, qui ardentiſſime noſtras interpretationes amplectuntur lectitando, ſed decrevi modo quieſcere poſt quartum librum à tali ſtudio, ne ſuperfluus judicer.

ÆLFRIC ȝneᵭ eaꝺmoꝺlic ÆÐELƿERD Ealꝺoꝺman. ⁊ ic ꝳecȝe þe leoꝼ. þ ic hæbbe nu ȝegaꝺeꝺoꝺ on þiꝳꝼene bec þæꝳa halȝena þꝺoꝳunȝa þe me to onhaȝoꝺe on Enȝliꝳc to apenꝺene. ꝼoꝺþan þe ðu leoꝼ ꝳꝳiðoꝳt ⁊ Æðelmæꝳ ꝳꝳýlcene ȝeꝳꝳica me bæꝺon. anꝺ oꝼ hanꝺum ȝelæhtoꝺ eoꝼenne ȝeleaꝳan to ȝecnýmmenne. miꝺ þæꝳe ȝeꝳecebnýꝳꝳe. þe ȝe on eoꝳꝳum næꝼꝺon æꝳ. þu ꝳaꝳt leoꝼ þ ꝳe apenꝺon on þam ꝳꝳam æꝳꝳum bocum þæꝳa halȝena þꝺoꝳunȝa ⁊ liꝼ. þe Anȝel cýnn miꝺ ꝼneolꝳ ꝺaȝum ꝳunþaꝺ. Nu ȝeꝳeaꝳꝺ uꝳ þ ꝳe þaꝳ boc be þæꝳa halȝena ðꝺoꝳunȝum ⁊ liꝼe ȝeꝺihtoꝺ þe mýnꝳteꝳ men miꝺ heoꝳa ꝼenunȝum beꝳꝳux him ꝳunꝺiaꝺ. Ne ꝳecȝe ꝳe nan þincȝ niꝳeꝳ on þiꝳꝳene ȝeꝳetnýꝳꝳe. ꝼoꝺþan þe hit ꝳꝳoꝺ ȝeꝼýnn apniꝳoꝺ on Leꝺen bocum ꝼeah þe ða læꝳeꝺan men þ nýꝳꝳoꝺ. Nelle ꝳe eac miꝺ leaꝳunȝum þýlliꝳ liccecan. ꝼoꝺþan þe ȝeleaꝼꝼulle ꝼæꝺeꝳaꝳ anꝺ haliȝe laꝼeoꝳaꝳ hit apniꝳoꝺ on Leꝺen ꝳꝳpæcce. ꝳo lanȝum ȝemýnꝺe ⁊ ꝳo ꝳnýmmincȝe þam ꝳoꝼeꝳꝺum mannum. Sum ꝳiteȝa clýꝺoꝺe ꝼuꝼh ꝼone halȝan ȝaꝳt anꝺ cꝳæꝺ. Mirabiliſ deuſ in ſanctiſ ſuiſ. & cætera. Ꝼunꝺonlic iſ ȝoꝺ on hiſ halȝum he ýlꝼ ꝼonȝiꝼꝺ mihte ⁊ ꝳꝳnenȝꝺe hiſ ꝼolce. ȝeblecꝳoꝺ iſ he ȝoꝺ. Ꝼe apniꝳaꝺ ꝼela ꝼunꝺna on þiꝳꝳene bec. ꝼoꝼꝺan þe ȝoꝺ iſ ꝼunꝺonliꝳc on hiſ halȝum ꝳꝳa ꝳꝳa pe

ꝑe æꝛ ꝛæꝺon. ⁊ hiꝛ halgena punꝺna puꝛꝺiaꝺ hine. ꝛoꝛþan þe he ꝓonhte þa punꝺna þuꝛh hi. An ꝓopulꝺ cyninc̃ hæfꝺ ꝛela þegna ⁊ miꝛlice picnenaꝛ. he ne mæg beon puꝛþꝛul cyninc̃ butan he hæbbe þa ge-þincþe ꝑe him ꝛebyꝛiaꝺ. anꝺ ꝛꝛylce þeninc̃ men. ꝑe ꝑeaꝛ ꝛæꝛtnyꝛꝛe him ꝛebeoꝺon. Spa iꝛ eac þam ælmihtiꝛgan ꝛoꝺe ꝑe ealle þinc̃ ꝛeꝛceop. him ge-piꝛꝺ þ he hæbbe heliꝛe ꝑenaꝛ ꝑe hiꝛ pillan ꝛeꝛylla. anꝺ þæꝛa iꝛ ꝛela on mannum anum ꝑe he oꝛ miꝺꝺan eaꝛꝺe ꝛeceaꝛ. þ nan boceꝑe ne mæg ꝑeah he myċel cunne. heoꝛa na man appiꝛten. ꝛoꝛþan ꝑe hi naꝛ nan man. Hi ꝛynꝺ unꝛeꝛyme ꝛꝛa ꝛꝛa hiꝛ ꝛeꝓiꝛꝺ ꝛoꝺe. ac ꝑe polꝺon ꝛeꝛettan be ꝛumum þaꝛ boc. mannum to ꝛetꝛymminꝛe. anꝺ to munꝺe uꝛ ꝛylꝛum. þ hi uꝛ þinꝛion to þam ælmihtiꝛgan ꝛoꝺe. ꝛꝛa ꝛꝛa ꝑe on ꝓopulꝺe heoꝛa punꝺna cyþaþ. Ic biꝺꝺe nu on ꝛoꝺeꝛ naman giꝛ hꝑa þaꝛ boc appiꝛtan ꝑille. þ he hi ꝑel ge-nihte be þæꝑe byꝛne. ⁊ þæn na manꝑe beꝛꝛux ne ꝛeꝛ-te ꝑonne ꝑe aꝛenꝺon. Vale In Dn̄o.

Fol. 2. b. Capitvla ſive Homiliarum Tituli, una cum uniuſcujuſque Initio & Concluſione, hoc in Ordine ſequuntur.

I. fol. 3, b. viii. Kl̄. Ian̄. Nativitas Dn̄i Nr̄i Ihv Xp̄i.

Incip. Men þa leoꝛeꝛan. hꝑilon æn ꝑe ꝛæꝺon eoꝛ hu unꝑe Hælenꝺ cꝑiꝛt on þiꝛum þæꝛe on ꝛoꝺne menniꝛcnyꝛꝛe acenneꝺ þæꝛ. oꝛ þam halgan mæ-ꝺene maꝑian. Nu ꝑylle ꝑe ꝛꝛa ꝑeah ꝛoꝛ ðyꝛeꝛ þæꝛeꝛ mænþe eoꝛen moꝺ miꝺ þæꝑe ꝛaꝛtlican lane onbyꝛnꝺan eoꝛ to bliꝛꝛe þuꝛh ꝛoꝺ.

Expl. To þam uꝛ ꝛelæꝺe ꝛeo leoꝛa ꝺꝑihten cꝑiꝛt. ꝛe þe iꝛ ꝛoꝺ ꝑyꝛꝺom ⁊ ꝛapla liꝛ, ꝛe ðe miꝺ hiꝛ ecan fæꝺen. ⁊ miꝺ þam halgan ꝛaꝛt. á on ecnyꝛ-ꝛe leoꝛaꝺ. amen.

II. fol. 7, b. Eodem Die. Natale Sc̄e Evgenie Virginis.

Incip. Mæg ꝛehyꝛnan ꝛe ðe ꝑyle be þam halgan mæ-ꝺene Eugenian Philyꝓpuꝛ ðæhten. hu heo ðuꝑh mæg ðaꝺ hab mæꝑlice ꝑeah. anꝺ ꝑuꝑh maꝛtyꝛꝺom ꝑyne miꝺꝺam eaꝛꝺ oꝛen ꝛꝛaꝺ.

Expl. ⁊ hi ꝛiþþan ꝑuꝑh punoꝺon. on þam ꝛoþan ge-leaꝛan oþ heoꝛa liꝛeꝛ enꝺe. Sy ꝓulꝺoꝛ. ⁊ loꝛ. þam ꝑel ꝑyllenꝺan ꝺꝑihtne. on ealꝛa ꝓopulꝺa ꝓo-pulꝺ. ealꝛa hiꝛ ꝑel ðæꝺa. amen.

III. fol. 13, b. Kl̄. Ianvar̄. Depositio Sc̄i Basilii Episcopi.

Incip. Baꝛiliuꝛ ꝑeꝛ ꝛehaten ꝛum haliġ biꝛcop. ꝛe þæꝛ ꝛnam cylꝺhaꝺe ꝛꝛiꝑe ꝛehealꝺꝛum. ꝑeah ꝑe he to langum ꝛyꝛꝛte. unꝛeꝛullooꝺ þæꝑe.

Expl. Hiꝛ liċ ꝑeanꝺ bebyꝛnꝛeꝺ on Ceꝛꝛaꝛian byꝛiġ Cappaꝺoniꝛcne ꝛcyꝛne. þæꝑ þæꝑ he ꝛylꝛ biꝛcop þæꝛ. manegum ꝛnemienꝺe. miꝺ micelne lane. ⁊ he ꝛylꝛ ꝛolꝺe ꝛꝑeltan ꝛoꝛ nihte. æꝑ ðam ꝑe he ꝓonꝛuꝑoꝺe ꝑone ꝛoꝺan ꝛelyꝛan. beꝛꝛux þam ꝛeꝺ-ꝓol mannum ꝑe hine ꝺꝑehton ꝛoꝑ oꝛt. ꝛoꝑ ði he ꝓulꝺnaꝺ nu. á. to ꝓopulꝺe miꝺ ꝛoꝺe. amen.

IV. fol. 24. Idvs Ianvar̄. Passio Sc̄i Iv-liani Et Sponse Eivs Basilisse.

Incip. Iulianuꝛ þæꝛ ꝛehaten ꝛum æðele ꝛoꝺeꝛ þæġn. on Aeġyꝓta lanꝺe, on Antiochian þæꝑe byꝛiġ. Se þæꝛ æðelboꝑen oꝛ æꝛꝛeꝛtum maġum. anꝺ on Cꝑiꝛteꝛ lane ġelæꝑeꝺ. ꝛnam ġeoġoꝑe.

Expl. þæꝑa halgan liċ. ꝑuꝑh ġeleaꝛꝛulle menn. ꝑun-ꝺon ġebyꝛiġꝺe ꝛona miꝺ bliꝛꝛe. binnan ꝛoꝺeꝛ cyꝛcan. Sy him á ꝓulꝺon on eċne ꝓopulꝺe. ꝑe cꝑeꝺaꝺ. amen.

V. fol. 30. xiii. Kl̄. Febr̄. Passio Sc̄i Se-bastiani Mart̄.

Incip. Sebaꝛtianuꝛ hatte ꝛum haliġ ꝛoꝺeꝛ ðeġn. ꝑe þæꝛ lanġe on lane on Meꝺiolana báꝓiġ. ⁊ ꝑeanꝺ on Cꝑiꝛt ġeꝛullooꝺ. miꝺ ꝛullum ġeleaꝛan. He þæꝛ ꝛꝛiꝺe ꝛnoꝺon ꝑen ⁊ ꝛoꝺꝛæꝛt on ꝛꝑæċe. nihtꝑiꝛ on ꝺome. ⁊ on næꝺe ꝓoneġleaꝓ. ġetꝑeoꝑe on neoꝺe. anꝺ ꝛtꝑanġ ꝛoꝑe ꝓinġeꝑe. on ꝛoꝺnyꝛ-ꝛe ꝛcinenꝺe. ⁊ on ealꝛum ꝑeaꝛum apꝛuꝑhꝛul.

eandem habes. pag. 127.

VI. fol. 37. xviii. Kl̄. Febr̄. Natale Sc̄i Mavri. Abbatis.

Incip. Mauꝛuꝛ þæꝛ ġehaten ꝛum ꝛꝑyꝑe haliġ abboꝺ. ꝛe þæꝛ to lape beꝛæꝛt ꝛona ꝛꝛa iuġoꝑe þam hal-ġan Benedicte. þeah þe he æþel boꝑen ꝑæꝑe.

Expl. eꝛt to munte Caꝛin. ðanon þe hi æꝓ coman. ⁊ hyꝑe oꝑen apꝛat þaꝛ ġeꝑynꝺelican nace. on Le-ꝺenum ġeꝑeoꝛꝺe. ac ꝑe hiꝛ ꝑeccaꝺ on Enġliꝛc. Sy ꝓulꝺoꝓ ⁊ loꝛ. þam ꝑelꝑillenꝺan ġoꝺe. ꝛe ðe ꝑunꝓaþ hiꝛ halgan miꝺ ꝑulꝺe on ecnyꝛꝛe. amen.

VII. fol. 42. xiii. Kl̄. Febr̄. Natal̄ Sc̄e Agnetis Virginis.

Incip. Ambꝓoꝛiuꝛ biꝛceop binnan Meꝺiolana aꝛun-ꝺe on ealꝺum bocum. be ðæꝑe eaꝺiġan Agne. hu heo on Rome byꝛiġ ꝑeꝺe ehtnyꝛꝛe acom. ⁊ on mæġðhaꝺe maꝛtyꝛꝺom ðꝺoꝓoꝺe.

Expl. ⁊ ꝑuꝑꝺon ġehælebe ꝑuꝑh ða halgan Agnen. Ða Romaniꝛcan mæꝺenu maneġa eac ðuꝑh ꝑunoꝺ-ꝺon on clænum mæġþ haꝺe ꝛoꝑ Cꝑiꝛte luꝛe. æꝛ-teꝛ Agneꝛ ġebyꝛnunġa ꝑe þæꝑ bebyꝛġeꝺ ,iꝛ. (Sy ꝑulꝺoꝓ ġoꝺe á on ecnyꝛꝛe. *Otho.* B. 10.)

VIII. fol. 46. Alia Sententia Qvam Scripsit Terrentianvs. (*nempe de Paſſione Sanctorum Johannis & Pauli.*)

Incip. On þam ðaġum þæꝛ ꝛum hepetoġa ġehaten Gallicanuꝛ. riꝛeꝛæꝛt on ġeꝑeohtum. ⁊ ꝑul leoꝓ þam Caꝛene. ꝛoꝑ hiꝛ micclan riꝛe. ꝑeah ꝑe he næꝑe ġeꝛullooꝺ.

Expl. ⁊ ꝑe fæꝺeꝑ ꝛona ġeꝛohte þa byꝛiġena. ꝓoet-te hiꝛ ꝛynne þ he oꝛꝛloh ða halgan ⁊ ꝑeanꝓ ġe-ꝛullooꝺ. anꝺ hiꝛ ꝛuna pittiġ. þam hælenꝺe to loꝛe. ꝑe leoꝛaꝺ (⁊ pixaꝓ) á on ecnyꝛꝛe. amen.

IX. fol. 48. Non̄ Febr̄. Natl̄. Sc̄e Agathe Virgin̄.

Incip. Agathe ꝑæꝛ ġeciġeꝺ ꝛum ġeꝛæliġ mæꝺen on ðæꝑe ꝛcyꝛe Sicilia. ꝛnoꝺon ⁊ ġelyꝛeꝺ. on þam timan ꝑe Quintianuꝛ ꝛe cꝑealm bæꝑe ehteꝑe. þæꝑe ꝛcyꝛe ġeꝑeolꝺ ꝑælhꝑeoꝓlice unꝺeꝛ þam Caꝛene.

Expl. þ ꝛꝛa ꝑunꝺe ġeꝛꝑuteloꝺ þ ꝛeo ceaꝛtep ꝑeanꝓ ahꝑeꝺ ꝛnam ꝑæꝛ ꝛyꝛeꝛ ꝛꝑeceꝺnyꝛꝛe. ꝑuꝑh Aga-then ꝛoꝑeꝓinġnġe. þam Hælenꝺe to loꝛe. ðe hiꝛ halgan ꝛꝛa ꝑunꝺaþ. þæꝛ him ꝛý á ꝓulꝺon on eceꝑe ꝓopulꝺe. amen.

X. fol. 51. De Sc̄a Lvcia Virgö.

Incip. Ða apꝛanġ Agathen hliꝛa oꝑen lanꝺ. ⁊ ꝛæ. ꝛꝛa þ ꝛnam Syꝑacuꝛa ꝛohte myċel meniu oꝑen ꝛiꝛtiġ mila þæꝛ mæꝺeneꝛ byꝛġene. on Catanen-ꝛciꝛcne byꝛiġ miꝺ myċelne onbyꝛnꝺnyꝛꝛe.

Expl. Ða apæꝛꝺe þa leoꝺa. þæꝑ heo læꝛ cyꝛcan. ⁊ on hiꝑe naman ġehalġoꝺon. þam Hælenꝺe to ꝑuꝛðmynte ꝛe ꝑe æꝛꝑe ꝓixaꝺ on ecnyꝛꝛe ġoꝺ amen.

XI. fol. 53. viii. Kl̄. Mar̄. Cathedra Sc̄i Petri.

Incip. Ꝑe cꝑeꝺaþ on ġeꝑim cnæꝛte Catheꝺꝛa ꝛc̄i Petꝛi ꝛeoꝛon nihton æꝛ þam monꝺe þe ꝑe Mar-tiuꝛ hataꝺ. Nu ꝛynꝺ ꝛume men þe nyton hꝑæt ꝛe nama ġetacnaꝺ. *eandem habes. p.* 18. *&c.*

XII. fol. 57. vii. Id̄. Mar̄. Natl̄ Sc̄orvm Qvadraginta Militvm.

Incip. Ꝑe ꝑyllaꝺ eoꝛ ġeneccan þæꝓa ꝛeoꝛꝛeꝛtiġra

cempena ðrophunge. ꝥ eopen geleafa ꝥe tpumne ſý. ponne ge gehýnaþ hu ꝥegenlice hi ðropoðon fop Cpiſte.

Expl. Uton ꝥe apendan upe pillan to gode. and on eallum þingum upne ſcýppend puphðian. ꝥe ðe æfne pixaþ on ecnýſſe. AMEN. þiſ ſpel gebýnaþ eropon niht æp lenctene.

XIII. fol. 61, b. IN CAPVT IEIVNII.

Incip. On ðýſſe pucan on ſoðneſtæg ſpa ſpa ge ſýlfe piton. iſ Caput ieiunii. ꝥ iſ on Engliſc. heafod lenctenes fæſtenes. *eandem habes, p.*

XIV. fol. 65, b. DE ORATIONE MOYSI. IN MEDIO QVADRAGESIME.

Incip. Æfter þam ꝥe Moyſes ſe mæcta hepetoga of Aegýpta lande mið hiſ leode ferde. *eandem habes, p. 32, &c.*

XV. fol. 70. VIIII. KL. MAII. NATAL SCI GEORGII MARTYRIS.

Incip. Gebpol men appiton gebpýlð on heopa bocum. be þam halgan pere ðe iſ gehaten Geopgiuſ. *eandem habes, p.* 164.

XVI. fol. 72. VII. KL. MAI. PASSIO SCI MARCI EVANGELISTE.

Incip. Mapcuſ ſe godſpellere be godes diht ge-fop to Aegýpta lande. ⁊ ðæp læpde ꝥ folc. *Vide ſupra, pag.* 127.

Expl. him to mund bonan. to ðam ælmihtigan gode. þam ſý pulðon ⁊ lof á to populde. AMEN.

XVII. fol. 73, b. ITEM ALIA.

Incip. Ge habbaþ nu gefæd ſceontlice on ðýſtum geppýte hu ſe halga Mapcuſ pæſ gemantýnod. Nu pýlle ge eop rectan hu ſe halga. Hieronimuſ be þam feopep godſpellepum. ðe gode gecopene ſýnd. apnat on ðæpe foreſpræce þa þa he apende cpiſtes boc of Ebpeiſcum gepeopte. ⁊ fume of Gpecíſcum. to Læden ſpræce on pæpe ðe pe leopniaþ.

Expl. ðuf he ſýlfe. na þuph þone halgan gaſt. ne ðuph ðæt hælendes gecoſennýſſe. ge geendiaþ þuſ ðaſ gefectnýſſe hep.

Hæ binæ conciones re vera una ſunt; ſeu potius una, in duas partes diſtincta, ut liquet ex pag. 127.

XVIII. fol. 75. SERMO DE MEMORIA SANCTORVM.

Spel loca hpenne mann pille.

Incip. Ego ſum Alfa et ω. initium et finiſ dicit ðñ ðſ. qui eſt et qui enat et qui uentupuſ eſt omnipotens. Ðæt iſ on Engliſc. Ic eom anfin. ⁊ endé. cpæþ ðnihten god. ſe ðe iſ. ⁊ ſe ðe pæſ. ⁊ ſe ðe topepð iſ ælmihtig God. An ælmihtig god iſ on þnym hadum æfne punigende. ſe ðe ealle þinc gefceop.

Eandem habes, p. 127, &c. *notandum vero in hoc Cod. ad calcem homiliæ, poſt verba* giſ ge ſpinca ð nu hep: *hanc additionem aliena manu ſcriptam legi,* Ðam to pulðre ðe on ecnýſſe pixaþ ece ðnihten. Ðam ſý pulðon ⁊ lof. ðe á leofaþ. mið fæðep. ⁊ mið ſuna. ⁊ mið þam halgan gaſte on ecnýſſe. Amen.

XIX. fol. 80. SERMO IN LAETANIA MAIORE.

Incip. Se Apoſtol Paulus ealna ðeoða lapeop manode ða Cpiſtenan ꝥe he ſýlfe æp to geleafan gebigde on anum piſtole. *eandem habes, p.* 36. *&c.*

XX. fol. 83, b. SERMO EXCERPTVS DE LIBRO REGVM.

Incip. Saul hatte ſe foprma cýning ꝥe ofen goder folc pixode. *eandem habes, pag.* 39.

XXI. fol. 89, b. PASSIO SCI ALBANI MARTYRIS.

Incip. Sum hæðen Caſepe pæſ gehaten Dioclitianuſ ſe pæſ to Caſepe gecopen þeah ꝥe he cpealm bepæ pæne. *eandem habes, p.* 164.

XXII. fol. 91. ITEM ALIA.

Incip. Iſ nu eac to pitenne ꝥ man pitnaþ fop oft ða apleafan ſceaðan. ⁊ þa ſpicolan ðeofaſ.

Eandem habes, p. 38, &c.

XXIII. fol. 92, b. VIIII. KL. IVL. NATL SCE ÆÐELDRYÐE VIRGINIS.

Incip. ge ſýllaþ nu appitan þeah ðe hit punðopliċ ſý be ðæpe halgan ſce Æðelðpýðe þam Engliſcan mæðene ꝥe pæſ mið tpam penum ⁊ ſpa þeah punode mæðen. *Eandem habes, p.* 163.

XXIV. fol. 94, b. VI. NON IVL. NATL SCI SYÐUNI EPI.

Incip. On Eaðganeſ dagum ðæſ æðelan cýninceſ. þam ge Cpiſtendom pæſ pel ðeonde þuph god on Angelcýnne undep ðam ýlcan cýninge. þa ge-ſputelode god þone ſanct Sýþun mið manegum punðum. ꝥ he mæpe iſ. Hiſ dæda næpon cuþe. æp þan ꝥe hi god ſýlf cýðde. ne ge ne funden on bocum hu ſe biſceop leofode on þýſſe fopulde. æp ðan ꝥe he gefende to Cpiſte.

Expl. Sý pulðon ⁊ lof þam felfillendan ſcýppende. ꝥe hiſ halgan mæpaþ mihtiglice mið punðum. ſe ꝥe à pixaþ on ecnýſſe. AMEN.

XXV. fol. 101. ITEM ALIA.

Incip. Mannum iſ eac to pitenne ꝥ manega ðý men macaþ menig fealde ðýðpunga þuph deofleſ cpæft. ſpa ſpa Pirchepaſ oft doð.

Expl. Machapiuſ ða gebæd fop ꝥ mæden god and mið ele gefmýnode. ⁊ mið ealle aðpæfde ðæſ deofleſ gedpimop. þuph hiſ ðnihtner naman. ſpa þæt hi ealle gefapon. ꝥ heo anſund pæſ. Sýlce ſýnd ða ðýðpunga ðæpe ðpý manna. Sý pulðon, &c. ut ſupra.

XXVI. fol. 101, b. X. KL. AGVSTI. NATL SCI APOLLINARIS MARTYRIS.

Incip. On þæſ Caſepeſ dagum ðe Claudiuſ pæſ gehaten. com ſe eadiga Petpuſ ſpam Antiochian býpig into Rome býpig mið manegum gebpoðpum. and bodode geleafan bealdlice þam folce Romaniſcum. ⁊ ludeiſcum. ſpa ſpa ðnihten him gefiſſode.

Expl. Tpam læſ ðnýttiġ geapa he pæſ heopa biſceop. on manegum ehtnýſſum. þam ælmihtigan heopigende. and hiſ eðlean biſ ð nu endeleaſ fop ðý. mið þam ælmihtigan gode. ðe on ecnýſſe pixaþ. AMEN.

XXVII. fol. 105, b. DE SEPTEM DORMIENTIBVS.

Incip. Hep eſne ongin ð þæpa eadigna feopon ſlæpena ðnopung. ðapa haligna naman ſcina ð on heofenum. lihtaþ eac on eopþan beophte mið cpiſtenum mannum.

Expl. ðe on hiſ naman piſ ð ealle ſýnd gefcýlde. ge on þýſon life. ge on ðæm topeapdan. Him to pulofte ðe on ecnýſſe leofaþ ⁊ pixaþ mið fæðep

and

and mid ſuha. ⁊ mid ðam halgan (gaſt)e on ealna ponolda (pon)uld. abuton ende. Amen.

XXVIII. fol. 120, b. Notula. De Transitv Mariae Aegyptiace.

Incip. Ðaſ henigenliceſtan gehýnſedniſſe æghen ge bæda ge heaſa. ⁊ ða micelan hneopſunga.

XXIX. fol. 121. Nota de Raphaele Archangelo.

Incip. Witodlice hit iſ genæd ⁊ raphahel ſe heah engel pæpe to Tobie ſpecende. æfter þæſa eaſena ponlætneſſe.

Expl. Ne gepunde hit ⁊ ic on þam halgum geneceonſſum pæge ohhe ic ða ſpæcce ponſupige.

XXX. *Ibid.* Item Ratio De Eadem. Sc. de S. Maria Ægyptiacâ.

Incip. Sum ren pæſ on anum mýneſne on paleſtina ðæne mægðe on hiſ liſef heaſum he pæſ ſpiðe gefnætepod. ſe pæſ ſnam cildhade on munuclicum heaſum healice gecýd. ⁊ gelæned. ſe pæſ gehaten Zoſimuſ. Ðeſ witodlice ſpa ic æn cpæð. on anum Paleſtina mýneſne ſnam ſnýmðe bnohtnode.

Expl. Zoſimuſ on þam mýneſne pæſ bnohtniende. an huno pintna. and þa to bnihtne hleonde. pulbon ſý upum bnihtne hælendum cniſte. ðe leoſað. ⁊ nixað a on ponulda ponuld. Amen.

Quæ ſequuntur, licet ejuſdem Operis pars, alia manu ſcribuntur.

XXXI. fol. 135. III. Kl. Agvſt. Natl. Scorvm Abdon Et Sennes.

Incip. On Decier ðagum ðæſ beoſlican Caſener. pæpon tpegen kyningaſ on Cniſt gelýfde. Abdon ⁊ mid ſoðum geleafan.

Expl. Numað eop býſne be þam. ⁊ ge ne buſon ſnam Cniſte ſop ænigne eaſnodnýſſe. ⁊ ge ⁊ ece liſ habbon.

XXXII. fol. 136. Item Alia.

Incip. Nu ge ſpnæcon be cynegum ge pýlað þýſne cýðe gelenctan. ⁊ be ſumum cýnincge eop cýðan gic. Abgaruſ pæſ geciged. ſum gefælig cýninc on Sýnian lande. ⁊ pælig beddnýda on ðam timan þe ſe hælend on þýſum liſe pæſ.

Expl. Ðiſ pæſ þuſ gepopden. ⁊ þæp punode á ýſþan ſe ſoða geleafa. on þæne land leode. þam hælende to loſe. þe leoſað á on ecnýſſe. Amen.

Tractat de Abgaro Edeſſenorum Rege, & de ejus Epiſtola ad Xpm.

XXXIII. fol. 137, b. Kl. Agvstvs. Passio Scorvm Machabeorvm.

Incip. Æfter þam ðe Alexander ſe egeſulla cýning todæleðe hiſ nice hiſ ðýnlingum gehpilcum on hiſ ſopðýnde ⁊ hi ſenton to nice gehýlc on hiſ healfe.

Expl. Maneſa halgan pæpon unden Moýſeſ æ. ac ge nabbað heona gemýnd mid nanum mærre dæge butan þýſſena gebnoþna ðe ſpa bealdlice ðnopodon.

XXXIV. fol. 140, b. Item.

Incip. Ðe pýlað eac apnitan hu ⁊ gepinn geendode. ⁊ hu ſe ælmihtiga god þa apleaſan aſtige mid mýcelne ſceame. ſpa ſpa uſ ſæged reo nacu.

Expl. Oft iſ geſputeloð hu god gercýlde ⁊ ſolc þið heona piðepnacan gif hi punþodon hine. and ſpa oft ſpa hi gebugon ſnam hiſ bigſencgum ahpan. þonne punodon hi gercýnde. ⁊ ſpýðe gepit-node. Sý pulbon ⁊ loſ þam ſelpillendan gode. á on ecnýſſe. ðe cpæð. Amen.

In Cod. C.C.C.C. S. 8. haſce binas Homilias, unam tantum eſſe, oſtendit Catalogi noſtri pag. 127.

XXXV. fol. 150. Item Alia.

Incip. Iſ ſpa ðeah to pitenne ⁊ on þýſne populde ýnd þneo endebýnbýnýſſa on annýſſe geſette. ⁊ ýnd labopatoneſ. opatoneſ. bellatoneſ.

Eandem habes, p. 37.

XXXVI. fol. 151. Non. Ag. Natl. Scī. Osvaldi Regis Et Martyris.

Incip. Æfter þan ðe Auguſtinuſ to Engla Lande becom. pæſ ſum æþele cýning Oſpold gehaten on Nopðhýmbna lande gelýfed ſpýðe on god.

Eandem habes, p. 164.

XXXVII. fol. 155, b. xviii. Kl. Octobr. Scē Crvcis.

Incip. Ðe punðiað mid loſſangum ſop uneſ gelea-ſan tnýmminge tpegen dagaſ on geape dnihtne to punðmýnte ſop þæne halgan node ſiþþan heo aſunden pæſ. *Eandem habes, p.* 165.

XXXVIII. fol. 158, b. x. Kl. Octobris. Passio Scī Mavricii Et Sociorvm Eivs.

Incip. Maximianuſ hatte ſum hæþen Caſene ſe ſende to Fnanc lande mid mýcelne ſýnðinge polde gepýldan mid pige þa leoda þe piðen pæde pæpon. ⁊ hiſ nice ſopſapon.

Expl. Uton ſopðý apendan unne pillan to gode. ⁊ to þam ecan liſe upe ſmeagunge nu. ⁊ ge eſt moton þæp æfne punian. ſpa ſpa cniſt ſýlf behet þam ðe hine luſiað. þam iſ pulbon ⁊ punþmýnt. á to populde. Amen.

XXXIX. fol. 161, b. iiii. Idvs. Octobr. Passio Scī Dionisii Et Sociorv Eivs.

Incip. Paului ðeoda lapeop. ða ða he geond land ſende bodigende geleafan ſpa ſpa him bebead ſe hælend. þa becom he on ſumum dæge to ſumeſne mæpan býniȝ Athenaſ gehaten.

Eandem habes, p. 164.

XL. fol 167, b. iiii. Non. Novembr. Passio Scī Evstachii Mr. Sociorvmq. Eivs.

Incip. On Tpaianeſ dagum ðæſ Caſeneſ pixiendum beoſolgilda biſſenga. pæſ ſum cempena ealdoſ-man þæſ nama pæſ Placidus. æfter populde ſpiðe æþelboſen ⁊ ſpiþe þeonde on hiſ peoncum. and ealle oſep hliſigende on punðmýnte.

Expl. Witodlice ealle þa ðe ge eapniað ⁊ mæpſiað heona gemýnd. ⁊ hi gecigað to ſultume. hi be-gitað þa god þe þam halgum behaten ſýnd þuph ða gife uneſ dnihtneſ hælendeſ cniſteſ. Ða ſý pulbon ⁊ miht on populda populd a on ecnýſſe. Amen.

XLI. fol. 177, b. Incipit Vita Scī Martini Epi Et Confessoris. Anglicae.

Incip. Sulpiciuſ hatte ſum ſpitepe. ðe polde apni-tan þa punðpa and mihta þe Maptinuſ ſe mæpe mihtiglice gefnemode on hiſne populde.

Diviſa eſt haec Vita in capita 55, & habetur Semi-Saxonicè pag. 17, *&c.*

Sequitur Oratio ſtricta in numeris, & ad exemplum Anglo-Saxonicæ Poeſeos ab Ælfrico conſcripta.

Olim haec tranſtuli. Sicuti valui. ſed modo prae-cibus. conſtrictus plenius. O Martine Scae. meritis praeclare juva me miſerum. meritis modicum. Ca-ream quo nevis. mihimet nocuis. caſtuſque vivam, nactus jam veniam.

XLII. fol. 201. XII. KL̄. DECĒBR. PASSIO SCI̅ EADMVNDI REGIS ET MARTYRIS.

Incip. Sum ꝼꝛýþe ȝelæꝛneð munuc com ꝼuþan oꝛeꝛ ꝼæ ꝼꝛam ꝼcē Benedictes ꝼtope on Æþelneþes cyninȝes dæȝe to Dunꝼtane Æncebiꝛceope þnim ȝeapum æꝛ he ꝼoꝛðꝛenðe. ⁊ꝼe munuc hatte Abbo. þa ꝼunðon hi æt ꝼꝛnæce oð þ Dunꝛtan nehte be Scē Eadmunde. ꝼꝛa ꝼꝛa Eadmundes ꝼꝛonðbona hit nehte Æþelꝛtane cyninȝe þa þa Dunꝛtane iunȝ man pæꝛ. and ꝛe ꝼꝛunðbona pæꝛ ꝼoꝛealdod man. Ða ȝeꝛette ꝛe munuc ealle þa ȝenecednýꝛꝛe on anne bec. ⁊ eꝛt þa þa ꝛeo boc com to uꝛ binnan ꝼeapum ȝeapum þa apende þe hit on Engliꝛc. ꝼꝛa ꝼꝛa hit heꝛ æꝛtæꝛ ꝛtent. Se munuc þa Abbo binnan tpam ȝeapum ȝeꝛende ham to hiꝛ mýnꝛtpe. ⁊ peaꝛð ꝼona to Abbode ȝeꝛet on þam ýlcan mýnꝛtpe.

Eadmund ꝛe eadiga Eaꝛt Engla cýninȝ pæꝛ ꝼnotoꝛ and ꝼunðꝛul. *Eandem habes, p.* 19, *&c.*

XLIII. fol. 205. III. Īd̄. FEBRVARII NATL̄ SCE̅ EVFRASIE VIRGINIS.

Incip. Sum ꝛeꝛ pæꝛ on Alexandꝛia mæȝþe Paꝛnuntiuꝛ ȝenemneð. Se pæꝛ eallum mannum leoꝛ and ꝼunðꝛ. ⁊ ȝodeꝛ beboda ȝeoꝛnlice healdende. and he þa ȝenam him ȝemeccan eꝛenbýnde hiꝛ cýnne. ꝛeo pæꝛ mið eallum ꝼunðꝛullum þeapum ȝeꝛýlled. ac heo pæꝛ unpæꝛtmbæꝛne.

Expl. Se abbod þa ⁊ hiꝛ ȝeꝛamnunȝ hine bebýniȝdon ꝼiꝛ hiꝛ dohtoꝛ. and ꝛe dæȝ beoꝛa ꝼoꝛþꝛoꝛe iꝛ mæꝛꝛoð on þa mýnꝛtpe oð þiꝛne andꝛeapdan dæȝ. ȝod ꝼæden to ꝼulþne. ⁊ hiꝛ ancenneda ꝼuna. upum ðnihtne hælendum cꝛiꝛte. ꝼamod mið þam halȝan ȝaꝛte. þam ýꝛ ꝼulðon ⁊ ꝼunþmýnt on eallna populda populd. AMEN.

XLIV. fol. 211, b. X. KL̄. DECEMBR. PASSIO SCE̅ CECILIE VIRGINIS.

Incip. Iu on ealdum dagum pæꝛ ꝼum æðele mæden Cecilia ȝehaten ꝼnam cild habe Cꝛiꝛten on Romana ꝼice þa þa ꝛeo neðe ehtnýꝛ ꝛtod on þæꝛa Caꝛepa dagum þe Cꝛiꝛtes ne ȝýmdon.

Expl. Ðæꝛ ꝼunðon þuꝼh ȝod ꝼundꝛa ȝelome. and Unbanuꝛ ꝛe papa bebýniȝde hi apꝼuꝛðlice. to ꝼulþne þam ælmihtiȝan þe on ecnýꝛꝛe ꝼixað. AMEN.

XLV. fol. 217. III. KL̄. DECĒBR. PASSIO CHRISANTI ET DARIE SPONSE EIVS.

Incip. On ðam timan ðe Numeꝛianuꝛ Caꝛepe ꝼixode. þa ꝼeȝde ꝼum æðelboꝛen man ꝼnam Alexandꝛian býniȝ to Rome býniȝ. Polemiuꝛ ȝehaten. ꝛe pæꝛ hæþenȝilda. ⁊ he hæꝛde ænne ꝼunu ȝehaten Cꝛiꝛantuꝛ.

Expl. Hi beoð ꝼꝛa þeah ȝehealdenne þuꝼh þæꝛ hælendes mihte ȝiꝛ hi heoꝛa ȝeleaꝛan ȝehealdað oþ ende on þam eaꝛoþum ehtnýꝛꝛum þæꝛ anleaꝛan ðeoꝛleꝛ. Spa ꝼꝛa ꝛe hælend cp̄. on hiꝛ halȝan ȝodꝛpelle. ꝛe þe þoñ Antecꝛiꝛt eaþelice ꝼondeð. þam ýꝛ ꝼulðon ⁊ loꝛ a to populde. AMEN.

XLVI. fol. 222. XII. KL̄. IAN̄. PASSIO SCI̅ THOME APL̄I.

Dubitabam diu transferre Anglicè Passionem Sc̄i Thome Apl̄i ex quibusdam causis & maximè eo quod Augustinus magnus abnegat de illo Pincernò cujus manum niger Canis in convivium portare deberet. cui narrationi ipse Augustinus his verbis contradicens scripsit. *Cui scripturae licet nobis non credere, non enim est in Catholico Canone.* Illi tamen eam & legunt & tamquam incorruptissimam verissimamque honorant qui adversus corporales vindictas quae sunt in Veteri Testamento nescio qua cecitate acerrime seviunt. Quo animo & qua distributione temporum facte sunt omnino nescientes. Et ideo volo hoc prætermittere & cetera interpretari quae in ejus Passione habentur sicut Æþelpeꝛdus venerabilis Dux obnixè nos praecatus est.

Incip. Æꝛtep pæꝛ hælende ðnopunȝe. and æꝛiꝛte oꝼ ðeaðe and upꝛtiȝe to heoꝼonum. *Eandem habes, p.* 163.

XLVII. fol. 228. INTERROGATIONES SIGVLFI PRESBITERI.

Incip. Sum ȝeþunȝen laneoꝛ pæꝛ on Engla lande Albinuꝛ ȝehaten. ⁊ hæꝛde micele ȝeðincða. *Vide supra, pag.* 39.

XLVIII. fol. 236. DE FALSIS. DIIS.

O fratres dilectissimi, &c. *ut in pag.* 43.

Incip. Eala ȝe ȝebnoðna. ða leoꝼꝛtan. þ ȝodcunde ȝeꝼniꝛ uꝛ tæhte þone biȝȝenȝ aneȝ ꝛoꝼeꝛ ȝodeꝛ.

Truncatur haec homilia, nam post haec verba Hi ꝼoꝛhton eac anlicnýꝛꝛa þa apꝼuꝛðum ȝodum. ⁊ume oꝼ ꝛmætum *omnia desiderantur, una cum homilia de* XII *Abusivis quam in hoc codice primitus extitisse, ostendit* Præfatus *Index Capitulorum. Quarum tamen jacturam supplent multi alii Codices, suprà memorati.*

Codex Ælfrici temporibus competens, pulchre & accuratè scriptus in folio minori.

Caligula. A. 14. *Codex membranaceus in Octavo longiori, in quo continentur, Saxonicè.*

I. *Fragmentum libri Homiliarum Saxonicarum, ante victoriam Normannorum scripti, cujus nunc tantum restat, Fragmentum Vitæ S. Martini consentiens cum præcedenti homilia pag.* 17, *quæ sic incipit* Sulpiciuꝛ hatte ⁊um (ꝛnotepe) ꝼnitepe. *Notandum vero foliis hujusce fragmenti transpositis, errore Bibliopegi, sex folia priora, quæ ordine præcedebant, nunc librum claudunt.*

Expl. Sý ꝼulðon ⁊ loꝼ þam pel ꝼillendan ꝛcýppende þe hiꝛ halȝan ꝛaceꝼð ꝼꝛa ȝeȝlenȝde mið ꝼunðꝛum. ꝛe ðe on ecnýꝛꝛe ꝼixað ælmihtiȝ ȝealdend. AMEN.

II. XII. KL̄. IANVAR. PASSIO S. THOME APL̄I. (*Homiliæ præmittitur Excusatio Ælfrici Latinè.*)

Dubitabam diu transferre Anglicè passionem S. Thomae Apostoli ex quibusdam causis, &c.

Incip. Æꝛtep pæꝛ hælende ðnopunȝe. ⁊ æꝛiꝛte oꝼ ðeaþe. ⁊upꝛtiȝe to heoꝼonum. *Vide sup. p.* 163.

III. III. Īd̄. IVLII NATL̄. SCAE̅. MILDRYÐAE VIRG̅.

Incip. On ðnihtneꝛ namen Sc̄ Auguꝛtinuꝛ ȝeꝼulꝼihte Æþelbýht Cantꝛapa cýninȝ. and ealle hiꝛ ðeode. þonne pæꝛ Eaddalb cýninȝ Æþelb ýhteꝛ ꝛuna. ⁊ Býhtcan hiꝛ cpene. and Æþelbuꝼh heoꝛa dohtoꝛ. oðꝛe naman Tate. ꝼoꝛȝiꝛan Eaðpine Noꝛþhýmbꝛa cýninȝe to cpene. ⁊ Sc̄ Paulinuꝛ mið hine ꝼoꝛ. þ ȝeꝼullode ðone cýninȝ Eaðpine. and ealle hiꝛ ðeode.

Codice truncato, desiderantur multa.

Otho. B. 10. *Codex membr. & antiquus in fol. quo continetur collectio Homiliarum Saxonicarum; quarum primæ*

I. fol 1. *Desideratur Rubrica, quæ in aliis Codd. hujusmodi est* DE INITIO CREATVRÆ.

Incip. An anȝin iꝛ ealna ꝼinga pæt iꝛ ȝod ælmihtiȝ. he iꝛ ond ꝼꝛuma ⁊ ende. *Vide supra, pag.* 1.

II. fol. 8.

II. fol. 8. EXAMERON ANGLICAE.

Incip. On ꝛummom oðꝛum ꝛpelle ꝑe ꝛæðon hꝑilon æꝑ hu ꝛe ælmihtiga ꝛod. *Vide ſupra, pag.* 36.

III. fol. 17. KL̄. IAN̄. DEPOSITIO. S. BASILII.

Incip. Baſiliuꝛ pæꝛ. ꝛehaten ꝛum halig bỳꝛceop. ꝛe pæꝛ ꝛnam cỳlðhaðe ꝛniðe ꝛehealðꝛum. *Vide ſupra, in Cod. qui inſcrib.* IVL. E. 7.

IV. fol. 27. XVIII. KL̄. FEBR̄. (PASSIO) S. MAVRI ABBATIS.

Incip. Mauꝛuꝛ pæꝛ haten ꝛum ꝛniþe halig abbod. *Vide ſupra, in Cod. qui inſcrib.* IVL. E. 7.

V. fol. 32, b. IDVS IAN̄. PASSIO SCĪ IVLIANI ET SPONSE EIVS BASILISSA.

Incip. Iuliaꝛuꝛ pæꝛ ꝛehaten ꝛum æþele ꝛoðeꝛ þegn on Egỳꝑta lanð *V. ſup. in Cod.* IVL. E. 7.

V. fol. 39, b. XIII. KL̄. FEBRVARIVS. PASSIO SCĪ SEBASTIANI MAR̄.

Incip. Sebaꝛtianuꝛ hatte ꝛum halig ꝛoðeꝛ þegn. ꝛe pæꝛ lange on lande. *Vide ſupra, in Cod.* JVL. E. 7.

VI. fol. 48. XII. KL̄. FEBR̄. PASSIO SCAE AGNETIS VIRḠ. ET MAR̄.

Incip. Ambꝛoꝛiuꝛ biꝛceop binnon Mediolana. aꝛunde on ealdum bocum be þaꝛe eadigan Agne. *Vide ſupra, in Cod.* IVLIVS. E. 7.

VII. f. 53. PASSIO SC̄ORVM IOH̄IS ET PAVLI.

Incip. On ðam ðagum pæꝛ ꝛum Henetoꝛa ꝛehaten Gallicanuꝛ. *Vide ſupra, in Cod. Cotton.* IVL. E. 7.

VIII. fol. 55. PASSIO SCAE EVGENIAE VIRGINIS.

Incip. Mæg ꝛehỳnan ꝛe ðe þile be ðam halgan mæðene Eugenian Philippeꝛ ðonꝛcop. *Vide ſupra, in Cotton. Cod.* IVLIVS. E. 7.

IX. fol. 61, b. DE SC̄O̅ EVFROSINA. SEO IS GEHATEN SMARAGDVS.

Incip. Sum þeꝛ pæꝛ on Alexanðꝛia mæg̃þe Paphnutiuꝛ ꝛenemneð. *Vid. ſupra, in Cotton.* IVL. E 7.

X. fol. 69. DE SC̄O̅. CHRISTOPHORE MAR̄.

Incip. Menn þa leoꝛeꝛtan. on þæne tiðe pæꝛ ꝛeꝛonðen þe Dagnuꝛ ꝛe cỳnc nixoðe on Samon þæne ceaꝛtne. þæt ꝛum man com on þa ceaꝛtne ꝛe pæꝛ healꝛ hundiꝛceꝛ manncỳnneꝛ. ac he ne cuðe nan þinge to þam lỳꝛiendan ꝛoðe ne hiꝛ naman ne cuðe. þa pæꝛ him æcỳðeð ꝛnam unum ðnihtne þ he ꝛceolde ꝛulluhte onꝛon.

Expl. Foꝛþam þe þæꝛ nu bloꝑað ⁊ ꝛnoꝑað hiꝛ ða halgan ꝛebeðu and þæꝛ iꝛ ðnihtneꝛ heꝛunge mið eallne ꝛibbe ⁊ ꝛeꝛean and þæꝛ iꝛ ꝛebleꝛtoð cniꝛt þæꝛ liꝛienðan ꝛoðeꝛ ꝛunu ꝛe nixað mið fæðeꝛ ⁊ mið ꝛunu ⁊ mið þam halgan ꝛaꝛte a buta ende on ecnỳꝛꝛe. AMEN.

XI. fol. 76, b. BE SCA̅ MARIAN. EGYPTIACE.

Incip. Ðaꝛ heꝛigendlicetna ꝛehỳnꝛeðneꝛꝛe æg̃þeꝛ ge ðæða ge þeaꝛa. ⁊ þa micclan hneoꝛunge. ⁊ ꝛꝛa ellenlic ꝛeꝛin þæne anꝛỳnðan Egiptiꝛcan Manian.

Expl. Fulloꝛ ꝛi unum ðnihtne hælendum Cniꝛte. ꝛe lỳꝛað ⁊ nixaþ on ealna ꝛoꝛulda ꝛoꝛuld. AMEN. *Eandem homiliam habes, ſed in tres partes diviſam, in Cod. Cotton.* IVLIVS. E. 7.

XII. fol. 95, b. IN NOMINE SCAE TRINITATIS. ET INDIVIDVE VNITATIS. VI. KL̄. AG̅. SC̄ORVM. VII. DORMIENTIVM.

Incip. Heꝛ eꝛne onginð þaꝛa eaðigna ꝛeoꝛon ꝛlæꝑa ꝛnoꝑunga.

Expl. Ðæt ꝛonne heo cume. ꝑe ꝛuꝛh þiꝛna ⁊ ꝛuꝛh eallna halgena ꝛeeaꝛnunga ꝛaꝛan moꝛan into heoꝛona niceꝛ mỳnhþe. ⁊ þæꝛ habban liꝛ and bliꝛꝛe. mið þan þe leoꝛað ⁊ niciað. a buta ende. AMEN.

Haec homilia auctior eſt ad calcem illâ, quam exhibet Cod. Cotton. IVLIVS. E. 7.

XIII. fol. 116, b. INVENTIO SCAE CRVCIS.

Incip. Menn þa leoꝛeꝛtan. nu to dæg ꝑe ꝑuꝛðiað þæꝛe halgan ꝛoðe ꝛemỳnð. *Vide ſupra, pag.* 14.

XIV. fol. 117, b. EODEM DIE. ALEXANDRI. EVENTI. ET THEODOLI.

Incip. On þỳꝛꝛum dæge ꝛnoꝛoðe ꝛum aꝛꝑuꝛþe Papa Alexanðeꝛ ꝛehaten. *Vide ſupra, pag.* 14.

XV. fol. 120. ÐIS IS HALꝑENDLIC ⁊ ÐEARFLIC ON ÆLCNE TIMAN FOLCE TO SECGANNE.

Incip. Gehaðeðum mannum iꝛ ꝛniðe micclum bebodeð ꝛnam ꝛoðe ỳlꝛum ꝑ hi ꝛelomlic ꝛceolon.

Expl. Vton ðon ꝛꝛa uꝛ micel þeaꝛꝛ iꝛ luꝛian ꝛod ælmihtigne ⁊ healðan hiꝛ bebodu ꝛeoꝛne. þonne ꝛeeaꝛnige ꝑe uꝛ ece bliꝛꝛe on heoꝛonan nice mið ðnihtne ꝛelꝛum. Se ꝑe leoꝛað ⁊ nixað abutan ende on ecnỳꝛꝛe. AMEN. NB. *Diſcrepat hæc Hom. ad calcem, ab ea quæ ſupra memoratur, p.* 47.

XVI. fol. 126. SERMO ITEM INCIPIT PREDICATIO.

Incip. Æꝑeꝛt cniꝛtenna manna ꝛehꝑilc ah eallna þinga mæꝛte þeaꝛꝛe. ꝑ he cunne niht onginan ⁊ ꝛelỳꝛan on ꝛod ælmihtine þe iꝛ þealðenð and ꝑỳhta eallna ꝛeꝛceaꝛta. ⁊ ꝛỳþþan ꝛehꝛa undeꝛꝛtande hꝛanan he ỳlꝛ com. ⁊ hꝛæt he iꝛ. and to hꝛam he ꝛeꝑuꝛðan ꝛceall.

Expl. Utan andettan upe miꝛðæða. ⁊ ỳnna ða hꝑỳle þe ꝛe maꝛon ⁊ moton ⁊ betan ꝛeoꝛne. ꝛꝛa upe ꝛcniꝛt uꝛ piꝛige. ⁊ utan ꝛeꝛꝛican æꝛꝛe ælceꝛ ỳꝛeleꝛ. and ðon to ꝛoðe þone dæl þe ꝛe maꝛon þonne ꝛebeoꝛge ꝛe uꝛ ỳlꝛum piþ ece ꝛiðe. and ꝛeeaꝛnian uꝛ heoꝛona nice. mið þam eall þealðendan cniꝛte. ðnihten uꝛ to ðam ꝛeꝑỳlꝛte. AMEN.

XVII. fol. 128, b. SERMO BONE PRÆDICATIO.

Incip. Men þa leoꝛeꝛtan. utan ðon ꝛꝛa uꝛ ðeoꝑe beboðen iꝛ ꝛnam ꝛoðe ỳlꝛum. he bỳð upe ælmihtiga ðnihten ꝑ æghỳlc man ꝛceole hiꝛ ꝛcniꝛt ꝛeꝛꝛnecan ⁊ hiꝛ aꝛene þeaꝛꝛlican bote to him ꝛꝑegan. ⁊ hiꝛ heꝛenlican ⁊ ỳnlican gỳlt ꝛebetan ꝛꝛa he piꝛꝛað and tæcð.

Manca eſt homilia concluſione carens; Hucuſque una manu ſcribuntur omnia, quæ vero ſequuntur manibus variis & aliens.

XVIII. fol. 136. *Concluſio homiliae de S. Ætheldrihtæ, errore Bibliopegi huc tranſlocata, ut infra eſt videre, quae ſic explicit.*

Expl. Maneg̃a bỳꝛna ỳnð on bocum be ꝛpilcum hu oft þeꝛaꝛ ⁊ piꝛ ꝛundoꝛlice ðohtnoðon. and on clænneꝛꝛe ꝛuneðon to ꝑulðne ðam hælende ꝑe þa clænneꝛꝛe aꝛtealðe. þam iꝛ a ꝛuꝛðmỳnt ⁊ ꝑulloꝛ on ecneꝛꝛe. Amen.

XIX. *Ibid.* VIII. KL. IVLII NATALE. SCI IOHANNIS BAPTISTAE.

Incip. Se ꝺoꝺꝼellene Lucaſ apnat on Cniſtes-bec be acennebneſſe Iohꝛ̄ þæſ ꝼulluhtenes. *Vide ſupra, pag.* 4.

XX. fol. 140, b. *Fragmentum libri Ritualis, in quo continetur Ritus Monachum ordinandi.*

XXI. fol. 143. *Deſideratur Rubrica. Tractat autem Hiſtoriam Judithæ & Holofernis, & de S. Malcho.*

Incip. Leꝼan men ꝑe ꝛeccað nu æꝑeꝛt on hiſtum ge-ꝑꝑite. þ tꝑegen cynges ꝑeꝑon gecꝑeꝺen in Læꝺen Nabuchononoſſoꝛ ſꝑýꝺe nam cuꝺe begen. An þeſ ꝛe Chalꝺeiſca. þe acꝑealꝺe goꝺes ꝼolc on Iuꝺea lanꝺe. ꝼoꝛ heoꝑa ꝛeleaꝛlæꝛte þa þa hio ꝑunꝺoꝺen polices hæþen ġelꝺ. ⁊ ꝺeoꝑol ġýlꝺ be eoꝺon ꝺnihtne to teonan.

Expl. Malchuſ ꝺa eoꝺe ut oſ ꝺam ſcnæꝛe. mið hiſ ġemacan mycclum ablicġeꝺ. ⁊ hi naman þa hoꝑſ ꝺe hi þýꝺeꝛ bꝑohton. ⁊ þæꝑon ꝺa hꝑiꝺenꝺe ꝺe æꝛ þæꝑon ꝛeꝺenꝺe. ⁊ becomon to Sýꝑian þæꝛ ꝺæꝛ hi ſýþþan ꝑunoꝺon. æſꝛe on clænnýſſe. cniſte ꝺeoꝛiġenne. ꝺam ſý ꝑulꝺoꝛ ⁊ loꝛ a to ꝑoꝑulꝺe. Am.

XXII. fol. 151, b. *Deeſt Rubrica.*

Incip. Hen onginneꝺ þ ġeꝑꝑiſt þe com oſ heoꝛonum to Hieꝑuſalem. anꝺ biꝛoꝑan þam ġeate þe iſ ġecꝑeꝺen Eſſnem on eoꝛꝺan aꝛeoll.

Expl. Diſ ġeꝑꝑiſt ꝛoꝺlice in ꝺam halġan buꝑh Hieꝑuſalem oſ heoꝛenum ꝺun aꝛeal. anꝺ to ꝛce Fetheſ ꝛepulchꝑum becom. Diſ iſ þ ꝺꝑiꝺꝺe ġeꝑꝑiſt þ þæſ aꝛenꝺ oſ heoꝛonum. anꝺ æꝛ ꝺiſſon ne cýmeꝺ neſſe nan oꝺeꝛ. Ge biꝛceoꝑeſ ⁊ mæꝛꝛe ꝑꝑeoſtaꝛ cýꝺaꝺ ġelomlice ꝺiſ ġeꝑꝑiſt eallum ꝼolce. anꝺ ꝛenꝺaꝺ ꝼꝑam anꝑe buꝑhꝛcine to oꝺꝛe. anꝺ hi biꝺꝺon ⁊ ġeoꝑnlice læꝑon þ hi ġelýſon þ hiſ niſ aꝼunꝺen ꝼꝑam æniġan eoꝛꝺlice men. Ac ġeꝑꝑiſten ꝼꝑam hanꝺum ꝺeſ halıġan hælenꝺeſ.

XXIII. fol. 155. *Canones aliquot Synodales ἀνέκδοτα Latinè.*

fol. 158. *Sententia Liberi Epiſcopi de Trinitate,*

Ib. CONFESSIO FIDEI CATHOLICAE QVAM PAPA DAMASVS MISIT AD PAVLINVM ANTIOCHENVM EPM̄.

fol. 159. *De cleri continentia, de ultima pœnitentia, &c.*

XXIV. fol. 260, b. *Pœnitentiale Saxonicum ſive Ritus Confeſſionis & Poenitentiæ,* &c. *V. ſup. pag.* 51.

Incip. Dæt ꝛcel ġeþencean ꝛe þe biþ manna ꝛapla læcc. anꝺ heoꝑa ꝺæꝺa ġeꝑiꝛa þæt ġeꝺal anꝺ þ ġeꝛceaꝛ. hu he mannum heoꝑa ꝺæꝺa ġeſcniꝛe. ⁊ he hꝑæþꝑe ne ꝼoꝛꝺeme. ne hi onꝑene ġeꝺo.

Expl. Dæt iſ þ iſme giſ he on ſýnne æniġne man beꝛꝑeone ꝺo ꝛꝑa hi þeanꝛ iſ --- bꝑeciġe hine oſ þam ⁊ læꝺe hýne on hiſ niht þæġ. ⁊ ælcne man ġeonne ꝛꝑa --- he oſ ſýnna. þon biꝺ hiſ ſýnna þe leohtꝑa.

XXV. fol. 264, b. *Quomodo quis poſſet de ſeipſo, confeſſore dirigente, judicare.*

Incip. Ænne ꝺom mið ꝛcniſteſ ġeþeahte ꝛe man mæġ him ſýlꝼum ꝺeman.

XXVI. *Ibid. Quomodo aegrotus à jejuniis ſolvi poteſt.*

Incip. Hen cýꝺ on hu ꝛeoc man moꝺ hiſ ꝼæꝛꝛten alýſan. Man mæġ aneſ ꝺæġeſ ꝼæꝛꝛten mið ı penıġe

Expl. ⁊ hi ꝑꝑa ġebecan ꝑꝑa he him tæhꝺ. anꝺġeonne æſꝛe ġeſꝑican.

XXVII. fol. 165. *Folium quod olim ad alium quendam librum pertinuit, nunc hujus pars, in quo continetur Alphabetum Runicum cum explicatione Poetica, Saxonicè, quod non ita pridem deſcripſi rogatu Cl. D. Hickeſii, qui in Gram. Anglo-Saxonicæ, cap.* 22. de Dialecto Normanno-Saxonica. p. 135. *illud typis evulgavit.*

XXVIII. fol. 166. *Fragmentum libri Geneſeos, cap.* 37. *ad finem libri, continens hiſtoriam Joſephi Patriarchæ, ex Ælfrici verſione Deſumptum.*

Incip. Hen cýꝺꝺe ġoꝺ ælmihtiġ hiſ milꝺheoꝛtnýſſe þe he Abꝛahame behet ⁊ Ioſepe Abꝛahameſ oꝛꝑꝑinġe.

Da þa Ioſep þæſ ꝛixtene ꝑintna. þa heolꝺ he hiſ ꝼæꝺen heoꝛꝺe mið hiſ ġebꝛoꝺꝛum.

Expl. Ioſep ꝼoꝛꝺꝼeꝛꝺe þa þa he þæſ an hunꝺ ꝑintna anꝺ ten ꝑintna. anꝺ hine man bebýꝛiġꝺe mið ꝑýꝛt ġemanġe. he þæſ ġelæꝺ to hiſ eaꝛꝺe oſ Egýꝑca lanꝺe. to hiſ aġenum ġecýnꝺe. ⁊ ꝑeaꝛþ bebinġeꝺ on miꝺꝺon hiſ aġenum cýnne þæn hiſ lichama hine ġeneſtaꝺ oꝺ þiꝛne ꝛeanꝺan ꝺæġ. Sý loꝛ ⁊ ꝑulꝺon þam ꝑellꝑillenꝺan hælenꝺ aa on ecnýſſe. amen.

XXIX. fol. 181, b. DEPOSITIO SCI SUUITHUNI MITISSIMI EPISCOPI.

Incip. On eaꝺġaneſ ꝺaġum þæꝛ æþelan kýninġeſ. *Vide ſupra, in Cod. Cotton.* IVLIVS. E. 7.

XXX. fol. 186. NATALE SANCTI EADMVNDI REGIS ET MARTYRIS.

Incip. Sum ꝛþiþe ġelæꝑeꝺ munuc com ꝛuꝺan oꝑen ꝛæ ꝼꝑam ꝛce Benediccteſ ꝛtoꝛe. *V. ſup. pag.* 19.

Margini adſcripſit nonnemo (*forte* Joſcelinus) Epiſtolam Abbonis Floriacenſis ad S. Dunſtanum paſſioni S. Edmundi præmiſſam, è Codice Bibliothecæ Wigornienſis Latino.

XXXI. fol. 190. NATL̄. SCI GEORGII MARTYRIS.

Incip. Geꝺꝑol men aꝑniꝛten ġebꝑýlꝺ on heoꝑa bocum be þam halġan ꝑepe þe iſ ġehaten Geoꝑniuſ. *Vide ſupra, in Cod. Cotton.* JVLIVS. E. 7.

XXXII. fol. 193. DE SCA ÆÐELDRIÐA.

Incip. Se ꝑilla ð nu uſ ꝛecꝛan þeah þe hiꝛ ꝑunꝺenlic ſý. be þæꝑe halġan Æþelꝺnýþe þam Engliſcan mæꝺene. *Vide ſupra, in Cod. Cotton.* JVL. E. 7.

Notandum vero, quod hujuſce ſermonis pars poſterior, foliis tranſpoſitis, habetur hujus in Cod. MS. fol. 136. *quam tanquam hic loci deſideratam, reſtituit quidam neotericus, forte Joannes Joſcelinus.*

XXXIII. fol. 195. XVII. KL. AG. PASSIO IN ANGLICE DE SCA MARGARETA XPO VIRGO. POST XPI PASSIONEM ET RESVRRECTIONEM ET ASCENSIONEM EIVS AD PATREM.

Incip. Æꝛteꝛ æniſte uꝑeꝛ ꝺnihtneſ hælenꝺeſ cniſteſ. anꝺ hiſ ꝑulꝺoꝛꝼæꝛtan upaꝛtiġeneſſe on heoꝛonaſ to þam ælmihtiġan ġoꝺe. On hiſ nama anꝺetnýſſe maniġa maꝛtýꝛoſ pæꝛion ꝑꝺoꝑienꝺe. anꝺ hiſ apli ġeliꝼꝼæꝛꝛte.

Expl. Nu ġe ġebꝺoꝺꝛa mine ġe ġehýnꝺon be þæꝑe eaꝺiġan Maꝛġaꝛetan ꝑꝺoꝑunġe. hu heo oꝛeꝛ ꝛꝑiꝺe ealna ꝺeoꝛla mæꝛġen. ġelýꝼaꝺ on hi. ⁊ on Goꝺ ælmihtine. ⁊ ꝺoþ ġemýnꝺ þape halġan ꝼæmnan. Sca Maꝛġaꝛetan. ⁊ Sca Maꝛian. ⁊ on heoꝑa ꝺanc ælmeſſan ſýlla ð. þ hi eoꝛ onꝛon on ġeſihþe hælenꝺeſ cniſteſ. Him iſ loꝛ. ⁊ ꝑulꝺoꝛ. ⁊ ꝑeonꝺ-

mýnc.

mynt. ⁊ a he lyfaþ mid engłum. ⁊ mid heah fæ-
þenum. and mid pitegum. ⁊ mid apoſtolum. and
mid haligum fæmnum. in ealna populda populð.
abuton ende. AMEN.

TIBERIVS. A. 3. *Codex antiquus & optimae notae, per diverſorum manus conſcriptus ante Conquiſitionem Angliae, in quo Icones S. Benedicti, Eadgari Regis, & S. Scholaſticæ. ſequitur*

1. fol. 1. PROHEMIVM REGVLARIS CONCORDIE ANGLICAE NATIONIS MONACHORVM SANCTIMONIALIVMQVE.

Latinè cum interlineata verſione Saxonicâ.

Incip. Se pulðopfulla pitudlice cpiſtef ge-
Gloriouſus etenim EADGAR chriſti opi-
fultumigendne gýfe Engliſcna ⁊ oþna
tulante gratia Anglorum ceterarumque
ðeoda piþinnan embhpýpft Bpittiſcef iglande
gentium intra ambitum Britannice inſulæ
punigendna cincg æðelboren.
degentium rex egregiuſ.

Totum opus in 12 Capita diviſum eſt, quorum Titulos curioſi Lectoris gratia in lucem profero.

1. fol. 4, b. INCIPIT ORDO QVALITER DIVRNIS SIVE NOCTVRNIS HORIS REGVLARIS MOS A MONACHIS PER ANNI CIRCVLVM OBSERVARI CONVENIAT.

Incip. fpam ſoþlice æpfæſtpæ þeapa
A Kl̄ enim octobriſ reliöſorum morum
bnihtnef gefultumigendne gýfe anginn to ni-
dnī opitulante gratia exordium ſu-
menne.
mendo.

2. fol. 10. QVALITER ORDO YMNORVM TEMPORE HIEMALI CVSTODIATVR. ET CETERA QVÆ REGVLARITER AGENDA SVNT. QVALITER AGANTVR.

Incip. Fpam oð on heafud lencten
A Kl̄ novembr̄. uſq; in caput quadra-
fæſtenef an ꝛi gehealdan endebýrdnef ýmna.
geſimae unuſ teneatur ordo hymnorū.

3. fol. 11. QVALITER VIGILIA NATALIS DNĪ. ET AB EADEM SOLLEMPNITATE VSQVE IN SEPTVAGESIMAM AGI CONVENIAT.

Incip. on pæccean gebýrd tide bnihc̄ þonne ðæne
Vigilia natalis dnī dum euſ-
fýlfan gebýrdtide gemýnd fpam pæðepe býþ ge-
dem natalis mentio a lectore re-
pæðd on capitule.
citetur in capitulo.

4. fol. 12, b. QVI REGVLARIS ORDO ALXX. TOTA XL. CVSTODIATVR.

Incip. fmolt becpux geapcud
In ſeptuageſima pinguedo incermittatuꝑ
oð
uſq; in quinquageſima.

5. fol. 18. QVALITER DIVRNA SIVE NOCTVRNA LAVS PASCHALI FESTIVITATE AGATVR.

Incip. on pepte haligū tide noneſ cumende abbude
Sabbato ſcō hora nona uenente abbate
inn cýncean mid gebnoþnum.
in eccleſiam cum frībuſ.

6. fol. 20. QVALITER OCTAVARVM SABBATO PASCÆ TOTOQVE AESTATIS TEMPORE AGATVR.

Incip. æfen ſoþlice þæna eahta eaſten tide pire
Veſpera uero octauarum paſchæ ordo
ealluga negullic fullice ſý ongunnen.
iam regularis pleniter inchoetur.

7. fol. 21. QVALITER FRATER QVI CIRCA VOCATVR SVVM OFFICIVM IMPLEAT.

Incip. pitudlice ⁊ eac æften negulef bebode
Iam et ſecundum regulæ preceptum
beon gefett ſceal ſum bnoþon.
conſtitui debet aliquiſ frater.

8. fol. 21, b. QVALITER DIVRNALE SIVE NOCTVCNALE OFFICIVM EBD. PENTECOSTES AGATVR.

Incip. ongýnnað gebedu mid pæðmcgum ⁊
Incipiunt orationeſ cum lectionibuſ atq;
canticum ða beoþ gecpedene on pæccum
canticiſ quæ dicuntur in uigiliis pentec.

9. fol. 22, b. QVALITER QVATTVOR TEMPORIBVS AGATVR.

Incip. on feopen timum ða cýnlice ſýnd
Quattuor temporibuſ quæ eccleſiaſticæ
gehealden to mærran pýnþunge.
cuſtodiuntur ad miſſæ celebrationem.

10. *Ibid.* QVALITER MANDATVM COTIDIANIS DIEBVS A FRĪBVS EXIBEATVR PAVPERIBVS ET QVO ORDINE ABBA ERGA PEREGRINOS AGAT.

Incip. bebod ꝥ of þnihtenlicne pe healdaþ
Mandatum quod ex dominico tenemuſ
býrne þær halgan eac negulef mýnegunge.
exemplo ſacræ &iam regulæ monitu.

11. fol. 23. QVO ORDINE SABBATO FRATRES MVNDITIAS EXERCEAT. & QVEQ; OFFICINA OB ANIME SALVTEM PERSOLVANT.

Incip. on pætepnefdæg æften negulicef bebode
Sabbato ſcdm̄ regulæ preceptum
⁊ clænſunge mid geonnfulne gýmena
mandatum & munditiaſ diligenti cura.
began.
exerceant.

12. fol. 23, b. QVOMODO CIRCA ÆGROTVM FRATREM AGATVR. QVALITERQ; DEFVNCTVM HOMO CONVENIAT REDDI.

Incip. þæne gaſul gemænne týddennýſſe to
Cum ad debitum communiſ fragilitatiſ ex-
agýldenne ænig geclýpud býð
ſoluendum quiſ uocatuſ fuerit.

Epilogus.

Incip. gif ſoþlice þa ðe ſýſſe neað be heſe ſýnd
Si autem hi qui ualde neceſſarii ſunt
oþþe on gaſtlicum oþþe on lichamlican.
ſiue in ſpiritualibuſ ſiue in corporalibuſ.

Expl. ac neodum ȝebnoþna ⁊ ðenſena hel-
ſed neceſſitatibuſ ſrm ac pauperum ſub-

penðe ſcipenðe mið ȝebnoþna ȝeþeahte þȳ-
ueniendo ordinanſ cum fratrum conſilio ſapi-

hce ðihte.
enter diſponat.

Proœmium & Epilogum evulgavit in notis ſuis ad Eadmeri Hiſtoriam novorum cl. Johannes Seldenus.

II. fol. 25, b. Be ſpeſena miſtlicneſſe æſter
De Somniorvm Diversitate Scdm

enðebýnðneſſæ abeceðeſ ðanielis ⁊ ſetteȝan.
Ordinem Abcdarii Danielis Proph̄.

Incip. ſuȝelaſ on ſpeſenum ſe þe ȝeſýhð ⁊ mið
Aueſ in ſomniſ qui uiderit ⁊ cum

him þinnæ ſaca ſume hit ȝetacnað.
ipſi puȝnauerit liteſ aliquaſ ſignificat.

Expl. ȝif þu ȝeſihſt timbrian huſ ðin ſeoh
Si uideriſ fabricare domum tuam. pecu-

þin ſexan hit ȝetacnaþ.
niam tuam creſcere ſignificat.

Sequuntur quamplurima excerpta ex Lunaribus, & Libro Somniorum Danielis Prophetæ.

III. fol. 30, b. De Observatione Lvnæ
Et Qvæ Cavenda Svnt.

Incip. mona ſe foſma on eallum þinȝum ðoðom
Luna prima omnibuſ rebuſ aȝendiſ

nýtlic ýſ.
utiliſ eſt.

Expl. na ȝoð mona blod lætan
Non eſt bona luna ſanguinem minuere.

endnað ſpeſnu þiſiȝan
Finiunt ſomnia Danielis prophetæ.

IV. fol. 33, b. *Somniorum eventus juxta aetates Lunæ.*

(Incipit Lunariſ de ſomniſ. Titvs. D. 26.)

Incip. ſþa hþæt ſþa ðu ȝeſihſt on
Luna prima quicquid uideriſ in

bliſſe bið.
gaudium erit.

Expl. binnan þrim ðagum ȝeþýþþ ſpe-
Luna. xxx. infra triduum fiet. ſom-

ſen ðin butan ſpecendnýſſe.
nium tuum ſine periculo. amen.

V. fol. 34. *Prognoſtica de temperie anni, &c. ex conſideratione Kalendarum Januarii.*

Incip. ȝif bið on ðæȝ ðnihtenli-
Si fuerit Kl̄ Ianuariuſ die dominī-

cum. þinteþ ȝoð bið ⁊ þinſum. ⁊ peaþm.
co. hiemſ bona erit & ſuauiſ ac calida.

Expl. ealle abliað ⁊ ealde ſpelcað
hominеſ ægrotabunt & uetеranu moriuntur.

þingeaþ ȝoð.
uindemia bona.

VI. fol. 34, b. *Conſideratio aetatum Lunae in modo genitis.*

(Incipit Lunareſ Sc̄i Danielis de Nativitate. *Tit. D. 26.*)

Incip. ſe þe acenneð ſrið liſlic he bið.
Luna. i. qui natuſ fuerit. uitaliſ erit.

Expl. ceapa ſeala he ſmeað.
Luna. xxx. Naȝotia multa tþatabit.

VII. *Ibid. Conſideratio aetatum Lunae in aegris.* (Incipit Lunaneſ in aeȝriſ. Titvs. D. 26.)

Incip. ſe þe aſeallað eaſoþlice he æſpint.
Luna. i. qui inciderit. difficile euadet.

Expl. ſeoc ſpinð ⁊ piſt.
Luna. xxx. eȝer laborabit & ſurget.

VIII. fol. 35. (De tonitruuſ dierum uel trium. Titvs. D. 26.)

Conſideratio tonitruum ſecundum varia diei noctisque tempora.

Incip. ȝif hit þunnað on tide æſen hit ȝe-
Si tonitruauerit hora ueſpertina ſig-

tacnað acennednýſſe ſumeſ miceleſ.
nificat nativitatem cuiuſdam magni.

Expl. ȝif on miðre nihte þunoppað ȝeðon bið
Si media nocte tonitruum factum fuerit

unȝon micelne ȝetacnað.
famem magnam ſignificat.

IX. fol. 35, b. *Somniorum eventus juxta aetates Lunæ, Saxonicè tantum.*

Incip. On anre nihte ealdne monan ſpa hþæt ſpa þe
mæteð ⁊ cýmð to ȝeſean. *poſt hæc autem verba* (fol. 35.) ⁊ ſpeſen aȝæþ butan ſpecnum þingum, *hoc modo procedit de Somniorum diverſitate ſcriptor Anglo-Saxonicus.*

(*Somniorum diverſitas.*)

Incip. Gif mann mæte ⁊ he ȝeſeo eapn on his hea-
ſod uſan. ⁊ tacnað ſuſðmýnt.
Expl. Gif him ðince ⁊ he ele hæbbe oþþe mið ſmýr-
þiȝe. micelne ȝeſean ⁊ tacnað æȝþer ȝe hep on
ſoſulde ȝe æſten.

X. fol. 37, b. *Ætates Lunæ rebus gerendis idoneae.*

Incip. On anre nihte ealdne monan. ſap þu to cinȝe-
bide þæȝ þu ville he þe þæt ȝifð.
Expl. Gif he bið on xxx. nihta ealdne monan ȝe-
ſtanden. uneaðe he ȝeþýnþð ⁊ þeah apiſeð.

XI. fol. 38. *Tonitruum conſideratio ſecundum ſingulos totius hebdomadae dies.*

Incip. On anpeapdan ȝeape. Gif ſe foſma þunoр
cýmð on ſunnan dæȝe þonne tacnað ⁊ cýme
beapna cpealm.
Expl. Gif hit on ſætepneſ dæȝ þunpiȝe. ⁊ tacnað
ðemena ⁊ ȝeþeſena cpealm.

XII. fol. 38, b. *Conſideratio Noviluniorum per ſingulos totius hebdomadae dies.*

Incip. Ðonne ſe mona bið acenned on ſunnan dæȝ.
⁊ tacnað. iii. þinȝ on þam monþe.
Expl. ⁊ ſe ðe hit mið ſuðan þinð onȝinne þonne
hæfð he riȝe.

XIII. *Ibid. Generatio hominis in utero.*

Incip. Hep onȝinð ſecȝan ýmbe manneſ ȝecýnde
hu he on his moðor innoþe to men ȝeþýpðeð.

XIV. fol. 39. *Conſideratio aetatum lunae in Nativitatibus; convenit quoad potiſſimam partem cum Lunari Danielis Prophetæ.*

Incip. Gif man bið acenned on ane nihtne ealdne
monan. ſe lonȝ liſeſ ⁊ ſeliȝ bið.

Expl.

Expl. Gif he bið. xxix. niht. oððe. xxx. ge bið god. and fulcondlihe.

XV. fol. 39, b. *Conſideratio Kalendarum Januarii ſecundum ſingulos totius Hebdomadae dies.* i. e. *Bedæ Prognoſtica temporum Saxonicè verſa.*

Incip. Kl̄. Ianuarius gif he bið on monan dæg. ponne bið gnumm and gemengeð pinter. and god lencten.
Expl. ⁊ ſceap feaxað. ⁊ micel hunig bið. and genihtſumneſ. ⁊ fib býð on eorðan.

XVI. fol. 40. *Proſecutio Somniorum diverſitatis.*

Incip. Gif man mæte þ hif mon æhte. yfel þ bið.
Expl. Gif man mæte þ he fi upp ahafen. god þ tacnað.

XVII. fol. 40, b. *Prognoſtica de partu.*

Incip. Gif if oðer pife be þyfum þingum þ ðu meht pitan on beafn eacenum pife hpæþeref cýnef beafn heo cennan ſceal.
Expl. ponne gelimpeð hit hpilum þuph þæt þ þ cilð bið hofonode ⁊ healede.

XVIII. fol. 41. *De Adamo.*

Incip. Hpæt pæf fe on þiffene ponulde fe þe acenned næf.

Notulae binae de Adamo de Sara Abrahami, &c.

XIX. *Ibid. Incip.* Adam pæf eac ffiðe peorðlic.

XX. fol. 41, b. *De Noacho.*

Incip. Noe fe healt fæðen hæfde þný funu þa pæfon ðuf hatene. Sem. Cham. Iaphet.
Expl. fon þýffum gýltengum þe fe nu gehýnðon fæfon þa gefýblingaf þuf todælde.

XXI. *Ibid. De ſex aetatibus ſeculi, Latinè.*

Incip. Prima ætaf auctoritate patrum ab Adam ad Noe legitur.

XXII. fol. 42. De Ieivnio (*notula Saxonicè.*)

Incip. Ðif fýndon þa ðreo ffiðe dagaf þe man ſceal fæften on tfelf monþum.

XXIII. *Ibid.* Be Sc̄a Maria Ylde. And Be Hyre Fordſiðe, (*notula.*)

Incip. Sc̄a Maria pæf xiii, [xvi.] pinter ða heo cpiſt acænde.

XXIV. *Ibid.* Be Misdæda, (*Notula.*)

Incip. Gif hpa fulice on ungecýndlicum þingum.

XXV. *Ibid.* Confessio Et Oratio Ad Devm.

Incip. Eala þu ælmihtiga god unafecgendlicefne milðheoptneſſe.
Expl. Hælend cpiſt gehýn ðaf pond þu þa leofaſt. ⁊ pixaſt mid þam ælmihtigan fæðen. and þam halgan gaſte butan anginne. ⁊ ende. Amen.

Dein ſequuntur multa de Confeſſione cum Precibus, Abſolutionibus, &c. *partim Saxonicè partim Latinè compoſitis, quibus haec verba, Rubricae loco, praemittuntur.*

Man mot hine gebiddan fpa fpa he mæg and can. mid ælcum genedhe. ⁊ on ælcere ſtope. Nu if hef on engliſc andetnýſſe ⁊ gebed. ac fe ðe þif ſingan pille. Ne fecge he na mare on þære andetnýſſe þonne he fýncende pæf. forþon þe une hælend nele þ man on hine ſýlfne leoge. ne eac ealle menn on ane piſan ne ſýngiað.

1. fol. 44, b. *Oratio ad Deum.*

Incip. Min ðpihten leof fon þinre þære mýcelan milðheoptnýſſe. ⁊ fon ealra þinra halgra lufan.
Expl. þam þe æfre fulpihtef bæð undenfængum. Si þe lof. ⁊ pulðon abuten ende. Amen.

2. fol. 45. *Alia.*

Incip. Min ðpihten god ælmihtig ic þe eom andetta minra fýnna þapa þe ic on minre gýmeleaſte fið þe gefophte.
Expl. on ða eanmſullan þýſtra fon minum ýfelum peoncum. Per te Ihū Xpe ſaluator mundi qui in trinitate perfecta uiuiſ & regnaſ in ſecula ſeculorum. Amen.

3. fol. 46. *Alia.*

Incip. Min ðpihten ælmihtig god fi ðe pulðon and þanc þæf þe þu me oððe ænigum men æfre to miltſum forgeafe.
Expl. Mid ðpeame butan beaðe on ſpegle butan ſufle mid fæðen ⁊ mid þam halgan gaſte á on ecneſſe. Amen.

4. fol. 48, b. *Alia.*

Incip. Dpihten þu eaft ſcippend ealra gefceafta. forgýf me æfeft þ ic þe cunne pihte.
Expl. ⁊ andgit fulne þinef piðomef and gebome pið ne. þ ic fi punigende on þinum eadigan nice. fi hit ſpa.

5. fol. 49, b. *Exhortatio ad peccata confitenda.*

Incip. Gif þu pilt nu leof eal ſpa þe micel þeaf if andetnýſſe don ealra þinra fýnna þonne do þu þ mid ealne geopnfulnýſſe. and mid ealne eadmodneſſe.
Expl. ⁊ þe þe pillaþ ſpiþe geopne mid unfeondre heortan fope gebiddan þ god ælmihtig þe getiþige. ⁊ þine bene gehýre.

6. fol. 51. Confessio.

Ic andette ðe.

Indvlgentia.

Incip. Se ælmihtiga god þe gefcop heofenaf and eorðan. ⁊ ealle gefceafta gemiltſa me. ⁊ do ðe forgýfnýſſe ealra þinra fýnna þe þu æfre gefophteſt ſnam ſnembe þinef Cpiſtendomef oþ ðaf tiðe.
Expl. þonne bið god þe milde. ⁊ ðu mid him moſt þonne libban. ⁊ pixan. in ealra ponulda ponuld á butan ælcum ende. am̄.

7. fol. 53. Incipit Ordo Confessionis. Sci Heronimi Qvaliter Confiteri Debeat Xp̄ianvs Peccata Sva.

Incip. Quando aliquiſ uoluerit confeſſionem facere peccatorum ſuorum uirilitter agat, &c. et poſt haec incipiat confeſſionem ſuam coram deo & coram ſacerdote confitenſ peccata ſua.
Preueniat hunc famulum tuum quaeſumuſ domine miſericordia tua, ut omneſ iniquitateſ eiuſ celeri indulgentia deleantur. per.
Æfter þiſſum aþife eadmodlice to hif fcrifte. ⁊ cpeðe þon æfeft. ic gelýfe on ðpihten heah fæðen ealra þinga fealdend. ⁊ on þone ſunu. ⁊ on þone halgan gaſt. and ic gelýfe to life æfter deaðe. ⁊ ic gelýfe to apifenne on domef dæge.
Expl. Nu bidde ic þe eadmodlice ðpihtnef facend. þ ðu geo me to gepitnýſſe on domef dæge þ þ deofol ne mæge on me anfeald agan. and þ þu to

ðnihtene beo min þingene þ ic mote mine ſynna and mine gyltaſ betan. ⁊ oþer ſrilcer gerþican. To þon gefultume me ſe ðnihten ſe þe leoſaþ ⁊ rixaþ á butan ende on ecneſſe. amen.

Fol. 54. *Incip.* Ðæt ſceal gehencan ſe þe bið manna ſapla læte. ⁊ heora dæda gepita þ gebel. and þ gercaþ hu he mannum. heora dæda gerceriſe.
Expl. Ælc dæde toſceade man ræhlice foh gode and foh polde. *Vide ſupra, pag.* 51.

XXVI. fol. 55. De Omnibus Sanctis Ad Vesperum. *Miſſa cum Rubricis Saxonicè.*

Incip. Deuſ in adiutoꝛium.

XXVII. *Colloquium ad pueros linguæ Latinæ locutione exercendos, ab Ælfrico primum compilatum, & deinde ab Ælfrico Bata ejus diſcipulo auctum. Latinè & Saxonicè.*

Incip. Þe cilda biddaþ þe laheop þ þu tæce uſ ꝛþecan foh þa ungelæhenoſ loqui Latialiter hecte. quia idiote
þe ſýndon ⁊ gehæmmoblice þe ſþnecaþ. ſumuſ. & corrupte loquimur.
Expl. ⁊ ſingaþ onmoblice ⁊ gebiddaþ foh & concinite unanimiter. & intercedite. pro
eoꝛþum ſinnum ⁊ gaþ ut buta hýgeleaſte ueſtriſ erratibuſ. & egredimini. Sine ſcientiâ.
to clauſtre oððe to leoꝛninge. in clauſtrum. uel in gimnaſium.

Poſt hæc fortaſſe deſunt quaedam.

Sequuntur & alia ex commentitiis Tractatibus Danieli Prophetæ adſcriptis.

XXVIII. fol. 63. *De aetatibus Lunae, Latinè.*

(De Flebotomatione uel de minuendo ſanguine. Titus. D. 26.)

Incip. Luna. i. tota die bonum eſt.
Expl. Similiter Luna. xxix. non eſt bon. nec. xxx.

XXIX. *Ibid.* De Nativitate Infantvm, *Latinè.*

Incip. Die dominico. hora diuturna ſiue nocturna utillimuſ erit qui naſcetur magnuſq; et ſplendiduſ.
Expl. De ſabbato hora diuturna ſiue nocturna qui naſcentur rare utileſ erunt niſi curſuſ Lunæ conſuleꝛit.

XXX. *Ibid.* Incipit Lvnaris Scī Danielis. De Nativitate Infantvm.

Incip. Luna. i. qui natuſ fuerit. uitaleſ erit.
Expl. Luna xxx. negotia multa tractabät.

XXXI. fol. 63, b. *Fragmentum Conſiderationis Lunae in aegris, Latinè tantum.*

Incip. Luna. i. qui incident difficile euadet.

XXXII. *Ibid.* De Prima Die Seculi. Sive De Eqvinoctio Vernali, *Saxonicè.*

Incip. þone foꝛman dæg þiſſepe poſtulde þe magon afindan þuph þæt lentenlicer emnihter dæg foꝛþam þe ſe emnihter dæg ýſ ſe feoꝛþa þiſſepe populde gerceapennýſſe. þiſ dagaſ pæꝛon æꝛ þam dæge butan ſunnan ⁊ monan. ⁊ eallum ſceoꝛpum. and on þam ſeoꝛþan dæge þýſſe populde gerceapennýſſe gerceop ſe ælmihtiga ſcippend ſunnan.
Expl. Se ðe ýſ ſoðne pihtpiſnýſſe gehaten.

Excerptus eſt hic Tractatus ex libro Bedæ de Temporibus, per Ælfricum, ut videtur ex libro MS. *Bibliothecæ publ. Cantab.* (*vid. Cat. p.* 153.) *in quo exſtat idem tractatus præmiſſa Præfatione, quæ in hoc exemplari tractatum ſequitur.* fol. 71. *Nota de Archa Noe, de S. Petri Eccleſia, & de Templo Salomonis, Saxonicè.*

XXXIII. fol. 71, b. *Paſſio S. Margaretae.*

Incip. Æfteꝛ þæne ðꝛopunge ⁊ þæne æpiſte. and þæne pulboꝛſæſtan upaꝛiſneſſe uſeꝛ ðnihteſ. Hælendeſ cniſteſ. to god hæbben ealmihtigum. þa pæꝛon ſpiþe manige maꝛtiꝛeꝛ þꝛoꝛiende. and þuph þa þꝛopunge to ece neſte becoman.
Expl. þ hi mid hiꝛa bænum uſ oþ fæſte on gefihþe hælendeſ cniſteſ. þam ſý pulbon ⁊ loſ. ⁊ punðmýnt. ⁊ þným. and anfealb ⁊ micelnýſ on ealne populda populb. ſoðlice abutan ænigum ende. Amen.

XXX. fol. 75, b. *Homilia de Paſſione Dom. noſtri Jeſu Chriſti pro Dominica in Ramis Palmarum.*

Incip. (Ðaſ uſeꝛ) ðnihteſ þꝛopunge þe pillaþ gebafenlice eoꝛ ſecgan nu an Engliſcan gehe opde. and æpiſt þa gefýnu þan mid ſomob. *V. ſ. p.* 32.

XXXV. fol. 81. *Deſideratur Rubrica, quam ex p.* 38. *Cod. S.* 14. *in Bibl. C. C. C. C. hanc eſſe conjicio.*
Sunnan dægeſ ſpell.

Incip. Hep ſaga an þiſan ðnihteſ æpend gepꝛite. þ ſýn cýmeþ on ſuman haſfeſte ⁊ hit gefealla þ æpeſt on Scotta land ⁊ ſýþþan on Angelcing and þæð þæh þæh ælc ýfel and þonne fæꝛð hit Suð oſep ſæ on þa þeod land and foꝛbæꝛnð æghe ge mancýnne man. ⁊ eac micel ne beo leoꝛan. An Diacon þæſ beab nu an unmenigum geape. þæſ nama þæſ Niel. he þæſ an Scotta ealonde.
Expl. Dnihten ſe an heoꝛonum ꝛixaþ gefcýlde uſ þiþ helle pitu. þꝛð þa ecan clammaſ þuph hiſ pulðan. ⁊ ðuph hiſ peoꝛþment abutan ende. Amen.

XXXVI. fol. 85 *Commentum de Diabolo quodam, ab Anachoreta capto examinatoque.*

Incip. Hit gelamp. hþýla æt ſuman cýþne þ an Ancna gefýnð ænne beoꝛol þuph goðeſ mihte ⁊ he pæſ ſe Ancna on þe Beiſðan lande ſþiþe liſeſ man haliġ geþoꝛðen þuph goðeſ mihte. *Deſcripſit Junius, ut videre eſt pag.* 96.

Sequuntur plurimæ Conciunculæ, Lvpo *ſive* Wlstano *Epiſcopo à nobis adjudicatæ.*

XXXVII. fol. 86, b. To Eallvm Folke.

Incip. Leoꝛan men. unbeꝛſtandaþ þæt æpeſt cþiſtenſa manna gehþýlc ah ealna þinga mæſte þeaꝛfe. þ he cunne goðeſ þihte ongitan. ⁊ gelꝛan on god ælmihtine. þe ealle þing geſceop. and geþohte and ꝛiðdan iſ micel þeaꝛf. þ gehþa unbeꝛſtande hþanon he ſýlf com. *Vide ſupra, p.* 28.
Expl. ⁊ þeah þ cild foh negoþe ſpecan ne mage. þonne hit man ſullaþ. hiſ ſneonda foꝛaſpæc foh ſtýnt him þ ýlce. he hit ſýlf ſppæce iſ þeah ma ma ma þonne þeaꝛf pæpe. þe þiſeſ behateſ geſceab ne cunnon. tþa poh behealð micel Abpenuntio ⁊ Cpeðo.

XXXVIII. *Ibid.* To Eallvm Folce.

Incip. Leoꝛan men foh une ealne þeaꝛfe ⁊ foh une ealne neobe cniſt com on hiſ liſe. æh þam timan. næſ ænig man on populde ſþa mæpe. þ heonon ne ſcolde to helle fahon ſþa he heonan ſende.

Expl.

Expl. ⁊ aforþ hit penian to þam þe heom þearflic ſie. þonne beoð hi mihtlice genamode god fæderas. ⁊ ſie hiȝ heora god bejn gode gefterȝnað.

XXXIX. fol. 88. To Eallvm Folce.

Incip. Geonne ge pitan þ God ⁊ ura ealra fæder. ⁊ ge gefputehaþ ſra ge pater noſter ſingað. þ ge þær gelyſaþ. ⁊ he gecyðe þ fulmiltelice.

Expl. ⁊ uſ on þam topeardan life nefte geunne. uton on ælcne pisan nu geomne gode gecpeman þonne beoſge ge uſ ſylfe þiþ ece pite and gegearnieð uſ heofonan rice.

XL. *Ibid.* To Eallvm Folke.

Incip. Vton beon geone þancole. on ælce pisan to une agenne þearfe. and gefrican una ſinna ⁊ habban a on gemynde done timan þe uſ topeard iſ. þ iſ þonne ge eadma lichama and ſeo þapel hi to tþæmaþ.

Expl. ⁊ hiſ pillan pyncan ſra ge geopnoſt maȝon. þoñ geleanað he hit uſ on þam ecan life on þæne heofonlicne blifſe abutan ende.

XLI. fol. 88, b. To Eallvm Folle.

Incip. Giſ hit gefyndde þ on heodrcipe becume healic on gelimp. for manna gefyntan hefe oððe hunȝep. manncpealm. oððe onſ cpealm. bryne oððe blodeȝyte. oððe ungelimplice gefydepu. oððe fæplic eofa. oððe fæplice deaþ. done rece man aþa bote to gode ſylfum.

Expl. Dihten hlaford Criſt alyſ uſ ealle ðuph hine micelan milheortnyſſe. ⁊ þ ge motan hinne pillan gefyncan. æp ge of þiran life gepitan. haliȝ dihten gemiltrie uſ eallan. Amen.

XLII. fol. 89. To Eallvm Folke.

Incip. Ælcne mann ic bidde þe ænigne godef ege hæbbe mid him ſylfan. þe he gelærte gode ða ȝenihtu þe him to gebyneð on ȝeplicum pihtum. þ iſ ælcan ȝere ure ſuluh ælmæſſan fyftyne nihtan onufon Eaſtron. ⁊ ure ieoþaþ teoþunge be Pentecoſten. ⁊ ure eorþfæſtma be Emnihte. oþþu huru be Ealra halȝena mæſſan. ⁊ riȝ ælc Rom peniȝ agifen be Petref mæſſe dæȝe æiþen ȝe uppon lande ȝe on ælcan Poſte. be fullan pice. and Cynic ſceattaf on Maſtynæf mæſſan dæȝe.

Expl. ⁊ pite ælc b̄. be þam þe he pille beon þið God ȝeboſgen. ⁊ piþ ſcē Peteſ þ ælc peniȝ cume foſð of þam Rom feo. on hiſ b̄. ſcipe. and þiddan þam Æſceb̄. to handa on Criſtef cyſtean. and loca hpa hit ȝefanie. þ hit foſþ na cume. þam Aſceb̄. to handa. ſi he Iudaf ȝefeþa þe Criſt belæfde. Amen.

XLIII. To Eallvm Folke.

Incip. Hit pæf nu ſeala ȝeapa. þ on þiſſere þeode pixodan unpihtcan ſeala. ⁊ þe eac foſ þa habbaþ ſpyðe ſeala byſmſta and byſmora ȝebidon.

Expl. God uſ ȝeſtnanȝie ðuph hiſ micelan milheortneſſe. þ þe hiſ pillan pyncan motan. and hiſ bebeoda healdan bet þonne þe æp þyſan dyðon. Amen.

XLIV. fol. 90. To Eallvm Folke.

Incip. Leofan menn. laȝiað gode polc lafan. and lecȝað þæp to eacan þ ure Criſtendom ſtande. and þ unef hlafordef kinedom upariſe. and þ ealler folcef ſpiðfyndde betene.

Expl. ⁊ ȝehalgodef cinȝef handȝrið. efen unpemme. þæde ȝe nu foſð polc lafan gode fyfþon. ic polde giſ me to anhagode. haliȝ dihte ȝemilda uſ eallan.

XLV. fol 90, b. To Eallvm Folce.

Incip. Leofan men. undeſtandað æneſt. hu micel þearf iſ eallum Criſtenum mannum þ hy heora fulluhtef ȝeſceaþ pitan. and þ hi pihtne ȝeleafan cunnan. and þæne fæſtnæblice healdan.

Expl. Ac utan don ſra uſ micel þearf iſ habban æfne fulne hiht on god ælmihtiȝne and pihtne ȝeleafan. ⁊ lufian hine ofer ealle ofne pinc̄. and hiſ fyllan fyncan ſra ge ioſnoſt maȝon (þan habbat ge heofonan rice) abutan ende. Amen.

XLVI. *Ibid.* To Eallvm Folke.

Incip. Leofan men undeſtandaþ æneſt hu micel þearf iſ. eallum Criſtenum (mannum) þ hi cunnan þ ælc Criſten man ah to cunenne. þ iſ Pater noſter ⁊ Creden.

Eala ure fæder þe on heofonum eart. a riȝ þin nama ecelice ȝebleſſod. and þin rice dom ofer uſ pixhe rimle. ⁊ þin pilla ȝefyndde ſra ſra on heofonum eac ſra on eorþan. ȝeun uſ to þiran dæȝe dæihpamlicef foſtnef. ⁊ uſ ȝemiltra ſra ſra ge gemiltriaþ þam þe piþ uſ agiltað. and na let þu uſ coſtnian ealle to ſriþe. ah alyſ uſ fram yfele. Amen. ſi hit ſra.

Expl. Donne ȝeleanað he hit uſ. ſra uſ leofaſt bið on heofonan rice mid ecere bliſſe abutan ende. Amen.

XLVII. fol. 91. To Mæsse Pröstvm.

Incip. Saceſd ſcel on hiſ ſcriſ ſcire firlice ⁊ fæſlice læban and læran. þa ȝodcunde heofde. ðe he healb ſcel. æiþer he ſcel. ȝe fel bodian ȝe fel byrnian oþrum mannum.

Expl. ge þam þe ȝodcunde heofde undeſtehþ and naþaþ ȝehealdan necan. ne hine ſylfne ne þa heofde þe he healdan ſcolde to godef handa and ſyſſt ȝit þam þe can ⁊ nele.

XLVIII. fol. 91, b. To Mæsse Preostvm.

Incip. Eala ſeala iſ þara. þe ſaceſd habef on unpiht ȝeomaþ mæſſeppeoſt habef for ȝitſunge polc ȝerchyna ⁊ na cunnan na þ hi cunnan ſceolan be þam ſpræc ge pitiga ſriþe egeſlice and þur cpæð.

Expl. bitene ſcel hit him ſyndan fan golden. þ he for beadum mann nimþ. butan he hit mid mæſſan. ⁊ mid Sealm ſange. and mid ælmeſſan inlice for golde. hali dihten ȝemiltriȝe uſ eallan. Amen.

XLIX. *Ibid.* Incipit Ordo Vel Examinatio In Ordinatione Episcopi, *Latinè.*

Incip. Antiqua ſcō rum patrum inſtitutio doc& & precipit ut hiſ qui ad ordinem epiſcopatuſ eligitur.

Expl. Ita quoque examinatuſ. & pleniter inſtructuſ. cum conſenſu monachorum ſiue clericorum & laicorum. a conuentu totiuſ prouinciæ Epiſcoporum. maximeque Archiepī Chriſti aeccleſiæ ab auctoricate. aut præſenſia ordinetur. Explicuit.

L. fol. 92, b. *Multa ſequuntur Saxonicè de Confeſſione & Poenitentia, &c. Officium Confeſſarii.*

1. *Incip.* Dæt ſceal ȝefencan ge þe bið manna ſapla læce. ⁊ heofa dæda ȝepita.

Fol. 93. 2. Be Synna Lacnvnga.

Incip. Se læte þe ſceal ſape punda fel ȝehælen he mot habban gode fealfe to. Ne ſyndon nane ſra yfele punda. ſra ſyndon ſyn punda.

3. fol. 93, b. BE LAYÐRA MANNA DÆÐBOTE.

Incip. Deoplic dæðbot bẏð þ læpede man. hiꝛ pæpna. lecge. ⁊ pealliꝛe bænꝛot pibe. and ne beo niht ðæp oþþe. and pæꝛte ꝛpiþe. ⁊ pacige.

4. *Ibid.* BE DÆÐBOTVM

Incip. Dæðbota ꝛyn gebihte on miꝛlice piꝛan. Mẏcel man mæg eac mið ælmeꝛꝛan alẏꝛan. ꝛe ðe þæne mihte hæbbe pæne cinccan gode to loꝛe ⁊ giꝛ hine to onhagie ꝛẏlle þæp land to. and læten þæp tẏn geonge men to. þ ꝛop hine magon þeoꝛian. and þæp dæghpamlice gode magon þenian.

Poſt fol 93, folium videtur è libro fuiſſe exſciſſum, Sectionem autem claudunt hæc verba,

Expl. Hpæt mæg he mape butan þ he tihte to eacan him ꝛẏlꝛum ælcne man to þihte ꝛþa he geonnoꝛt mæge.

5. fol. 94, b. HER CYÐON HV SEOC MAN MOT HIS FÆSTEN ALYSAN.

Incip. Mon mæg anef dæges fæꝛtan alẏꝛan mið anum penige. Eac man mæg alẏꝛan anef dæges fæꝛten mið tpam hund ꝛealma. ⁊ xx. ꝛealma.

6. *Ibid.* *Modus confitendi peccata.*

Incip. Ðonne man to hiꝛ ꝛcniꝛte gange. þænne ꝛceal he mið ꝛþiðe micelan gobef ecge. and mið micelpe eadmodnẏꝛꝛe beꝛopan him hine ꝛelꝛne aþenian. and hine biddan þependne ꝛtefne.

Expl. Seo tpelfte iꝛ mapꝛtihad ꝛþa þam ꝛceaðam peaꝛð æt cniꝛtef þnopunga.

LI. fol. 95. INCIPIVNT MONASTERIALES INDICIA.

Incip. Ðiꝛ findon þa tacna þe mon on mẏnꝛtpe healdan ꝛceal. þæn mon æꝛten pegoleꝛ bebode ꝛþigan halðan pile. and geopnelice mið godef fultume begẏman ꝛceal.

Expl. to ðon oðꝛum on bindan tacne. EXPLICIVNT MONASTERIALES INDICIA.

LII. fol. 98, b. HER ONGINÐ EMBE TÞELF DERÞYRÐAN STANAS ⁊ GIMMAS ÐE ÞE LEORNVDAN IN POCALIPSIS ÐÆRE BEC.

Incip. Dæt æpeꝛte gim cẏnn iꝛ þ blac and gnene ⁊ þa hiꝛ ꝛẏndon buto to gæðepe gemencgede ⁊ ꝛindon on naman Geaꝛþiꝛ haten.

Expl. Tþelꝛta iꝛ Capbunculuꝛ haten ꝛe iꝛ bẏnnende glede gelic.

LIII. *Ibid. De Adamante, Magnete, lapide Asbeſto, Selenite Alexandrio, Stircite, Catholico, Mocrito, &c.*

Init. Sum ꝛtan iꝛ ðe Adamanꝛ hatte. nele hine iꝛenn ne ꝛtẏle ne apiht heapdef gnetan.

Expl. Se mæg þiꝛ æghpẏlcum attne and duꝛte.

LIV. fol. 99. *Praecepta quædam, ex libro (ut videtur) Proverbiorum Salomonis, aut Eccleſiaſtici Syracidis deſumpta.*

Incip. Þanna þe þiꝛ þa þẏꝛðmẏntaꝛ þe þu butan gẏlte healdan ne mihte healicnẏꝛ þẏꝛðmẏnta iꝛ leahtna micelnẏꝛ. On manan pite ꝛe mapa biꝛ gecẏlmed.

Expl. ne ꝛophogа ænine nanne ꝛoplæꝛt þu gelæpne ꝛþam þe. nan unnot gepite ꝛþam þe. nan ꝛþam þe gepcmð gehpopꝛe. Ealle gemæne. Eallum ꝛẏle. ⁊ eallum geeapca.

LV. fol. 100. QVE SVNT INSTRVMENTA BONORVM. *Latinè.*

Incip. In primiſ dñm dm̄ diligere ex toto corde. ex toto mente. & ex tota uirtute. deinde proximum tamquam ſeipſum.

Expl. Officina uero ubi hæc omnia diligenter operemur. clauſtra ſunt monaſterii. & ſtabilitaſ in congregatione. *Eadem Saxonice.*

Fol. 101. Æꝛiꝛt man ꝛceal god luꝛian oꝛ ealpe heoꝛtan. ⁊ oꝛ eallum mode. and oꝛ eallum mægene. and æꝛteꝛ þon hiꝛ nehꝛtan ꝛꝛa ꝛpa hine ꝛẏlꝛne.

Expl. On Mẏnꝛtneꝛ Clauꝛtne gepꝛæðenne ꝛtaðol fæꝛtnẏꝛ ealle þaꝛ þenunge man began ꝛceal. ⁊ geoꝛnfullice þẏncean. *Sectio excerpta ex Regula S. Benedicti.*

LVI. fol. 102. BE GECYRREDNYSSE.

Incip. Hit iꝛ gepæð on ðam godcundan gepꝛitum. and ðuꝛ hiꝛ gecpeden. Suna ne ẏlð þu na þ þu to gode gecẏnne ꝛop þon þu naꝛt hpæt ꝛe topeapꝛa dæg þe bringeð.

Expl. Nu þa ꝛceal ælc mon þ he to gode gecẏnne þa hpile þe he mæge þe læꝛ giꝛ he nu nelle þa hpile þe he mæge. Eꝛt þonne he late pille þ he ne mæge.

LVII. fol. 112, b. BE ÐVRÞYNNGE.

Incip. Ne biꝛð nö þam Cniꝛtenan menn ꝛceapod ꝛe ꝛnuma þæꝛ godan peoncef ac ꝛe ende.

Expl. Fop þon ælc man þæt he to god ongingе higiꝛe he þ he þ fulfremman mæge to þon þ he geeapnian þa ecan mede æt gode.

LVIII. fol. 113. *Exorciſmus pro Pecudibus Faſcinatis.*

Incip. Giꝛ ꝛeoh ꝛẏ undeꝛꝛangen.

Idem memoratur. p. 110.

LIX. *Ibid.* *Epiſtola Ælfrici ad Sacerdotes.*

Incip. Æala ge mæꝛꝛe ꝓheoꝛtaꝛ mine gebꝛoðꝛa. ꝛe ꝛecgaꝛð eoꝛ nu þ ꝛe æpne ꝛæðon ꝛopþon þe ꝛe to dæg ꝛceol ðalan upne ele.

Et poſtea. On þiꝛum þnim ꝛþignihtum ge ꝛceolan ꝛingan æt gæðepe befullan eoꝛþne uht-ꝛanꝛ ꝛþa ꝛþa ꝛe Antemnæpe tæcð.

Expl. Æꝛteꝛ þam huꝛel gange. Singað Alleluia. be ꝛona ⁊ þone ꝛcoꝛtan ꝛealm þæp mid. Laudate dñm omneꝛ gentef. Aginnan ꝛẏððan done Antiphon. Veꝛꝛepe autem ꝛabbati.

LX. fol. 104, b. VOTIVA LAVS (*ſive Miſſa*) IN VENERATIONE SCE̅ MARIE VIRG.

Fol. 107. AD PRIMAM.
Fol. 108. AD VI.
Fol. 108, b. AD. XX.
Ibid. AD VERSPERVM.
Fol. 109, b *Litania in qua memoratur inter alios* S. DVNSTANVS.
Fol. 110, b. *Orationes ad Deum pro miſericordia ejus, pro Rege, pro Regina, pro Epiſcopo, pro Congregatione, Cunctii familia, &c. cum aliis.*

LXI. fol. 115. *Regula* S. Benedicti *Latinè, cum interlineata verſione Saxonicâ, cui præmiſſa eſt Imago ipſius ſedentis, & quaſi Regulam ſuam Monachis exponentis.*

IN NOMINE DNI̅ NRI̅ IHV̅ XPI̅. INCIPIT RE- - - -

PROLOGVS PATRIS EXIMII BEATISSIMI BEN - - - -
Incip.

Incip. Prolog. hlyrt eala beann beboda lapeopes Auſcultа o fili preceptа magiſtri

ȝ ahyld eape heoptan þinpe.
& inclin . . aurem cordiſ tui

Fol. 118, b. BEATI BENEDICTI ABBATIS. PATRIS EXIMI MONACHORVM MILITVM XPĪ. DE GENERIBVS EORVM VEL VITA.

Incip. ꝼeopep kynna beon ꝼutol Monachorum quattuor genera eſſe manifeſtum eſt.

Expl. þyncendum þaꝛ þine ȝeopenaþ þa ecan. Facientibuſ hæc regna patebunt aeterna.

FINIT REGVLA SCĪ BENEDICTI.

NB. *Super voces Latinas, exaratas eſſe Literas Saxonicas, quæ, quo Ordine conſtruendæ ſunt, oſtendunt.*

LXII. fol. 160, b. *Regulae* S. Fulgentii *Latinè, cum interlineata Verſione Saxonica.*

LXIII. fol. 165, b. DE FESTIVITATIBVS ANNI *Obſervandis, Latinè.*

LXIV. fol. 166. ANNO DOMINICE INCARNATIONIS. DCCC. XVII. Imperii vero glorioſiſſimi Principis Ludovici IIII. IV. Idus Julii, cum in domo Aquiſgrani alatii quæ Littaris dicitur, Abbates cum quamplurimis una ſuis reſiderent Monachis. Haec quae ſequuntur Capitula communi conſilio ac pari voluntate inviolabiliter à Regularibus obſervari decreverunt.

LXV. fol. 171. Æthelwoldus de Conſuetudine Monachorum, *Saxonicè.*

Incip. Hep onginð ꝼeo endebyrdnyꝛꝛe. hu munecum ȝepiꝛt to healdenne þone pegollican þeap ȝeond þæꝛ ȝeaꝛeꝛ on dæȝðenlicum dagum. and on mihtum. A Kalendiꝛ Octobꝛiꝛ.

Expl. butan ælcepe cnucunge oððe ꝛtyꝛunge. oð hit beo eal ȝefylled. and ða ȝeendode. ꝛingon pateꝛ noꝛteꝛ. and þaꝛ tpeȝen Sealmoꝛ. In te dñe ꝛpeꝛaui.

Nota Joan. Joſcelini, Liber de conſuetudine Monachorum, qui eſt aut idem quem Æthelwoldus Winton. Epiſcopus cum Coepiſcopis & Abbatibus tempore Eadgari regis Anglorum collegit, (de quo mentionem facit Ælfricus Abbas in Epiſtola ad Egneſhamenſes fratres) aut certe ex eodem eſt deſumptus.

LXVI. fol. 174. *De Monacho defuncto, fragmentum.*

LXVII. fol. 175. *Genealogia & Succeſſio Regum Weſt-Saxonum, Saxonicè.*

Incip. Ða þæꝛ aȝangen ꝛþam Cpiꝛteꝛ acennedneꝛꝛe. cccc ȝ xciiii. pintpa ða Cepdic ȝ Cimpich hiꝛ ꝛunu coman up æt Cepdicep ofan mid v. ꝛcipum.

Expl. þa ꝛenȝ Eadȝaꝛ to hiꝛ bpoðop. ȝ heold xvi. ȝeaꝛ. ȝ viii. pucan. ȝ. ii. niht. ða he ꝛoꝛðꝛende. þa ꝛenȝ Eadꝛeaꝛd to Eadȝaꝛeꝛ ꝛunu ȝ heald.

Folium in quo conſcripta eſt haec genealogia, &c. etatem dicti Eadwardi ſapit; & ex alio quodam libro (forte ab illo qui inſcribitur TIBERIVS. A. 6.) *avulſum in hoc jam nunc, una cum aliis, compactum, unum librum facit.*

LXVIII. fol. 176. HOROLOGIVM HORARVM BREVE. INCHOAT EN HIC. *Nempe de menſura umbræ, ad horas indicandas, per totum annum.*

Incip. On viii. KL̄ IAN. ꝥ byð on Cpiꝛteꝛ mæꝛꝛe dæȝ. byð ꝛeo Sceadu to undepne ȝ to none. ꝛeoꝛon and tpentiȝoꝛan healꝛeꝛ ꝛoteꝛ. and to mid dæȝe ꝛeopeꝛ ȝ tpentiȝ

Expl. On xix. KL̄. IAN. bið ꝛeo ꝛceadu to undepne ȝ to none. ꝛeoꝛon and tpenti ꝛota. ȝ to middæȝe ꝛiꝛ and tpentiȝ.

LXIX. fol. 176, b. ORATIO POST MISSAM IMPLETAM. *Latinè.*

FAVSTINA. A. 9. *Codex membranaceus in Octavo, continens Homiliarum Saxon. Collectionem, poſt Conquæſtum Angl. Scriptum. Quem quidem cod. ab Hen. Ellzinge 6. Octob. 1597. accepit D. Rob. Cottonus. Cod. fol. primum mala manu abſciſſum, pridem reſtituit (ut videtur) D. Matth. Parkerus.*

I. fol. 1. DE II. DOMINICA POST THEOPHANIAM.

Nuptiæ factæ ſunt in Chana Galileæ. et erat mateꝛ Ieꝛu ibi.

Incip. Iohanneꝛ ꝛe Godꝛpellepe cpæð on þæpe Godꝛpellican nace. ꝥ ȝyꝛta pæꝛon ȝepopbene on anum tune. þe iꝛ ȝecigeð Chana. on ðam Galileiꝛcan eaꝛde. *Vide ſupra, p.* 24.

II. fol. 10. DOMINICA. III. POST EPIPHANIA DNĪ.

Cum autem deꝛcendiꝛꝛet Ihs̄ de monte. ꝛecute ſunt eum turbe multe. Et reliqua.

Incip. Matheuꝛ ꝛe eadiȝa Godꝛpellepe appat on þyꝛꝛepe Godꝛpellican pædinge. *Vide ſupra, p.* 10.

III. fol. 16, b. DOMC̄. IIII. BE ÐERE HALGAN CLÆNNESSE.

Incip. VRE Hælend Cpiꝛt cyðde ꝥ he lufode þa halgan clænnyꝛꝛe on hiꝛ peoꝛum ꝛputelice.

Nota Joſcelini. Hæc concio deſumpta eſt ex Epiſtola Ælfrici Abbatis quam ſcripſit ad quendam Sigerícum [*Sigefertbum*] EMB CLÆNNYSSE ÐE GEHADODE MEN HEALDEN SCOLEN. i. e. *de Caſtitate quam eos cuſtodire oportet, qui ſunt in ſacris ordinibus conſtituti.* Et Epiſtola incipit hoc modo. Ælꝛpic Abb̄. ȝpet Siȝeꝛeꝛð ꝛpeondlic. Me iꝛ ȝeꝛæd ꝥ ðu ꝛæddeꝛꝛ be me ꝥ ic ofep tæhte on Ængliꝛcen ȝeppiten. oðep ancop æt ham eop tæhð. ꝛopðam ðe he ꝛputelice ꝛæȝð ꝥ hit ꝛeo alepð ꝥ Meꝛꝛe-ppeoꝛtaꝛ pél mot piꝛiȝon. and mine ȝeppiten pið cpeðeð ðyꝛen. Nu ꝛecȝe ic ðe leoꝛe men. ꝥ me iꝛ lað to tælan æȝne Godeꝛ ꝛpeond. ȝyꝛ he Godeꝛ niht bniꝛð. ac pe ꝛculen ꝛecȝen ȝ ꝛoꝛꝛpiȝien ne bupppen ða halȝe lape. þe ꝛe Hælend tæhte. Seo lape mæiȝ eaðe unc emlic ꝛemen. Vpe hælend Cpiꝛt cyðde & cætera verba Epiſtolæ ponuntur hic pro tota hac Concione.

IV. fol. 20, b. DOMC̄. V. ET QVANDO VOLVERIS. BE HEOFEN-ꝼARVM. ȝ BEÖ HELꝼARVM.

Incip. Men þa leoꝛeꝛtan. ute ȝehyꝛan hep Godeꝛ poꝛð. and ȝelyꝛan on upne God. *V. ſup. p.* 129.

V. fol. 22, b. DOMC̄. VI. ET QVANDO VOLVERIS LAR-SPEL BE VRVM DRIHTNE.

Incip. Men ða leoꝛeꝛtan. upe Dnihtne ælmihtiȝ God uꝛ ꝛingalice meneȝað þuph hiꝛ þa halȝan bec.

Vide ſupra, pag. 129.

VI. fol.26,b. Dom̄c. vii. Avd Qvando Volveris. De Verbis Domini.

Incip. Men ða leoꝼerꝛtan. utan ꝿeþencan ꝿeonne ⁊ on uꝛe ꝿeþance þ ꝼeaꝛte healban. *V. ſup. p.* 129.

VII. fol. 30,b. Dom̄c. In Septvagesima.

Incip. Dꝛihten ꝛæde þiꝛ Biꝛpel hiꝛ Leoꝛnin̄g-cnihtum þuꝛ cpeðende. Simile eſt regnum celoꝛum homini patri familiaſ. qui exiit primo mane conducere operaꝛioſ in uineam ſuam Et Reliqva Ðe Hælend cpæð þ heoꝛonan nice pæꝛ ꝿelic ꝛumum hiꝛeðeꝛ ealðꝛe. *Vide ſupra, pag* 9. ad hæc verba. Se Hælend cpæð.

VIII. fol.36,b. De Allelvia. (*quare omittitur.*)

Incip. Ꝿe þýlla ð eoꝛ ꝛectan be ðiꝛꝛene ꝛpeanðan tiðe. hꝛi ꝛeo haliꝿe Gela ðunge ꝛoꝛlæt on Goðeꝛ Cýnican Alleluian ⁊ Gloꝛia in excelꝛiꝛ Deo. *Vide ſupra, pag.* 12.

IX. fol. 39. Dom̄c. In Sexagesima.

Incip. Cum turba plurima conueniꝛent ad Ihm̄. *&c.*

On ꝛumene tiðe þa þa micel mænigu ꝛamoð comon to þam hælend. *Vide ſupra, pag.* 12.

X. fol. 44,b. Dom̄c. In Qvinqvagesima.

Aſſumſit Ihs̄ duodecim diſcipuloſ ſuoſ, *&c.*

Incip. Hæꝛ iꝛ ꝿenæð on þýꝛum Goðꝛpelle þe ꝛe nu ꝿehýnðon heꝛ. *Vide ſupra, pag.* 12.

Notandum eſt, inter fol. 50, *& fol.* 51. *ſecundum hodiernam eorum deſignationem aliud olim fuit fol. quod continebat concluſionem ſuperioris hom. & Exordium ſequentis, quæ ſicut in aliis exemplaribus, ſic inſcribitur.*

XI. Dom̄c Prima In Qvadragesima.

Ductuſ eſt Ihs̄ in deſerto a ſpiritu. & reliq.

Incip. Ic polde eoꝛ tꝛahtnian ðiꝛ Goðꝛpell þe man eoꝛ nu beꝛoꝛan pæðde.
Sic Expl. ꝛe þe uꝛ ꝼoꝛ ꝿýlt mið hund ꝼealðum. ꝛþa hþæt ꝛþa þe boð eapmum mannum ꝼoꝛ hiꝛ luꝼon. ꝛe þe leoꝛað ⁊ þixað á butan ende on ecneꝛꝛe. Amen. *Vide ſupra, pag.* 55.

XII. fol 55. Feria Secvnda.

Incip. Men þa leoꝛeꝛtan. eoꝛ eallum iꝛ cuð þæt heꝛ ꝿeaplica ymbþýne. *Vide ſupra, pag.* 12.

XIII. fol.58,b. Dom̄c. ii. In Qvadragesima.

Egreſſuſ inde Ihs̄. ſeceſſit in parteſ Týꝛi & Sidoniſ. Et Reliqva.

Incip. Dꝛihten Hælend. þneað mið ꝛondum þæꝛa Iudeiꝛcna þnýnneꝛꝛe ⁊ ꝿeleꝛleaꝛte. *V. ſup. pag.*

XIV. fol.62. Dom̄c. iii. In Qvadragesima.

Erat Ihs̄ eicienſ demonium & illud erat mutum. Et Reliqva.

Incip. On þæꝛe mæꝛan tiðe þe ꝛe milðheoꝛta Hælend ꝛunoðe mið mannum. *Vide ſupra, pag.* 31.

XV. fol. 68. Dom̄c. iiii. In Qvadragesima.

Abiit Ihs̄ tꝛanſ mare Galilee quod eſt Tiberiadiſ. Et Reliqva.

Incip. Se Hælend ꝛeꝛðe oꝛen þa Galileiꝛcan ꝛæ. þe iꝛ ꝿehaten Tibeꝛiaðiꝛ. *Vide ſupra, pag.* 32.

XVI. fol. 72. Sermo De Lege Dei In Media Qvadragesimæ.

Incip. Men ða leoꝛoꝛtan. þe pæðað nu æt Goðeꝛ ðenun̄gum embe ꝿeꝛetneꝛꝛe þæne ealðan æ. *Vide ſupra, pag.* 50.

XVII. fol. 81, b. Secvndvs Sermo De Iosvae. Et De Pvgnis Eivs.

Incip. Moýꝛeꝛ ⁊ Aaꝛon ⁊þa ýlðeꝛtan ealðoꝛaꝛ Iꝛꝛaela þeoðe.
Expl. Hit iꝛ ꝿecpeðen þ ꝛe ealda Iꝛꝛahela ꝛolc oꝛen pan ꝛeoꝛon þeoða. eahtoþe pæꝛ Phaꝛao. ac hi oꝛep-punnon micele ma þonne þæꝛ ꝿenamoð pæꝛon. ꝛþa eac ælc þiꝛna heaꝼoð leahtna hæꝛð micelne team. Ac ꝿiꝼ þe ða moðdꝛu acꝛellað. þonne beoð heoꝛa beann eall aðýðde. Hþa mæ ꝿ æꝛꝛe on liꝼe, &c. ut in pag.

XVIII. fol. 84,b. De Oratione Moysi In Media Qvadragesima.

Incip. Æꝼteꝛ þam þe Moýꝛeꝛ ꝛe mæꝛa Heꝛetoga oꝼ Eg̃ýpta-lanðe mið hiꝛ leoðe ꝛeꝛðe. *V. ſ p* 32.

XIX. fol. 93,b. Dom̄c. v. In Qvadragesima.

Incip. Ðeoꝛ tið ꝼnam þiꝛum ꝛþeapðum tæge oð ða haliꝿan Eaꝛteꝛ tiðe. iꝛ ꝿecpeðen Cꝛiꝛteꝛ ðꝛoþunꝿ tið. *Vide ſupra, pag.*

XX. fol. 98,b. Feria. vi. Ante Ramos Palmarvm.

Collegerunt Pontifices & Phariſæi concilium & dicebant. Quid faciemuſ. quia hic homo multa ſigna facit.

Incip. Ðæt haliꝿe Goðꝛpel þe ge ꝿehýnðon nu pæðon. ꝛeꝿð þ þa Biꝛceop-ealðeꝛaꝛ. *Vide ſup. pag.*

XXI. fol. 101, b. Dom̄c. In Die Ramis Palmarvm.

Incip. Cꝛiꝛteꝛ ꝛþoꝛunꝿ pæꝛ ꝿenæð nu beꝛoꝛan uꝛ. *Vide ſupra, pag.* 19. & nota quod inter fol. 101, & 102, deſideratur fol. unum.

XXII. fol. 107. Fer. ii. De Passione Dn̄i.

Incip. Dꝛihtneꝛ ðꝛoþunꝿe þe þilla ð eoꝛ ꝿebaꝛenlice ꝛectan on Engliꝛcum ꝿeneoꝛðe. *V. ſ. p.* 32.

XXIII. fol. 115,b. Fer. ii. Evangelivm.

Ante ſex diеſ Paſce. uenit Ihs̄ Beðaniam. Et Reliqva.

Incip. Ge maꝿon ꝿehýnan ꝛectan be ðæne apꝿýnðnýꝛꝛe þýꝛꝛe halꝿan tiðe. hu ꝛe ælmihtiꝿa God anð ꝛe milðheoꝛta ðꝛihten hælend Cꝛiꝛt. ꝛe anlýꝛend þýꝛeꝛ manniꝛcan liꝼeꝛ hine ýlꝼne to þon ꝿeeaðmeðde.
Expl. Hþæt þe habbað þonne mýcele nýð heaꝛꝛe þ he uꝛ ꝿeaꝛꝛe ꝼinde. þite þe ꝼul ꝿeaꝛe þ þe ꝛculon on þiꝛꝛe þoꝛulde ꝿeeaꝛnian þ þe moton on þæꝛe ænlican Dꝛihtneꝛ bliꝛꝛe ꝿeꝛon mið upum Dꝛihtne. ðan he leoꝛað ⁊ þixað á butan ende on eneꝛꝛe. Amen.

Poſt fol. hujus Cod. 115. *aliquid deeſſe ſuſpicor, & quæ finem verſus leguntur, alius cujuſdam partem eſſe.*

XXIV. fol.118. Feria. v. In Cena Domini.

Incip. Ꝿeꝿeð on þiꝛum bocum be þæꝛe apꝿuꝛþneꝛꝛe þiꝛeꝛ halꝿan dæꝿeꝛ. *Vide ſupra, pag.* 13.

XXV. fol. 125.

XXV. fol. 125. Die Domc Paschæ Resvrrection. Dni De Evang.

Incip. O(ft) ge gehỳnðon ymbe ðæt Hælenðer æriſt. hu he on ðỳrum dæge of deaðe aras. *Vide ſupra, pag.* 13.

XXVI. fol. 130. Sermo De Sacrificio. In Die Paschæ.

Incip. Men þa leofertan. gelome eop is geræd embe uner Hælenðer æriſte. *Vide ſupra, pag.*

XXVII. fol. 138. Alivs Sermo De Die Pasche.

Incip. Hit is ſriðe gedafenlic þ ge on ðỳrum Dnihtenlicum æriſte. rum laplice ponð. *Vide ſupra, pag.*

XXVIII. fol. 141, b. Fer. iiii. In Pascha Ebdomada.

Incip. Gelome æteopde une Dnihte hine ſylfne his leorning-cnihtum æfter his æriſte. *Vide ſupra, pag.*

XXIX. fol. 145. Domc. In Octava Paschae.

Cum eſſet ſero die illa una Sabatorum. Et Reliqva.

Incip. Æfter þæs Hælenðer æriſte pæron his Diſcipuli belocene. *Vide ſupra, pag.* 14.

XXX. fol. 150, b. Domc. ii. Post Pascha.

Dixit Ihs diſcipulis ſuis. Ego ſum Paſtor bonus, &c.

Incip. Dis Godſpel þe nu genæð þæs. cpæð þ se Hælend cpæde be him ſylfum. *Vide ſup. pag.* 14.

Expl. Se halga Gaſt mæniſcde Cniſtes mennisc-nỳſſe. ſonþan de his gifu is on Godes halgum puniende. and Godes luſu is agoten on upum heoptum þuþ þone ylcan Gaſt de is Godes luſu of þam Fæden. and of þam Suna. him ſymle gemænæ on anre mægen þrymnỳſſe á to ponulde. Amen.

XXXI. fol. 156, b. Domc. v. Post Octav.

Incip. Sume men nỳton gepis ſon heora nỳtennỳſſe hi Godſpel is gecpeden. *Vide ſupra, pag.* 16.

XXXII. fol. 162, b. De Fide Catholica.

Incip. Ælc Cniſten man ſceal æfter nihte cunnan. *Vide ſupra, pag.* 2.

Notandum eſt, quod inter fol. 168, *& fol.* 169. *deſideratur folium ſingulare; in quo continebatur Concluſio Hom. ſuperioris, & Exordium ſequentis, quæ ſic*

XXXIII. *Expl.* Spa us ſecað bec þ maneg ſon oft gebugon on ende on heora ſonðſiðe to þam ſoðan Helende. mid anedum gelaſan ⁊ mid ſoðre behneoſunge. ⁊ heora ſỳnna geandetton and God him þa milðode ſon his micclan godnỳſſe. Se eca Dnihten us ahnedde ſnam eallum ſnecednỳſſum. and to ðam ecan life gelæde. Se þe leoſað and nixað mid Fæden and halgum Gaſte á butan ende. se cpeð. Amen.

XXXIV. fol. 170, b. Domc. iiii. Post Pascha.

Vado ad eum qui me miſit. Et Reliqva.

Incip. Manega Godſpel ſỳndon gerette to Mæſſan of þæne langſuman ſpnæce. *& vid. pag.*

Expl. Uton ſon þỳ geeapnian þ ece lif mid Gode. Duph þỳſne gelaſan ⁊ þuph Gode gecannunga se de ðuph ſuna ðð on þnỳnỳſſe an ælmihtig God á on ecnỳſſe. Amen.

XXXV. fol. 176, b. In Die Scō Ascensionis Dni.

Primum quidem ſermonem feci de omnibus O Theophile & reliqua.

Incip. Lucas se Godſpellere us manode on þiſſere Piſtol-pæding þus cpeðende. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXXVI. fol. 182, b. Domc Post Ascensionem Dni.

Cum autem uenerit Paraclitus quem ego mittam nobis a patre Spm uepitatis. Et Reliqva.

Incip. Se-Hælend hen on life mid his Halgum Apoſtolum ⁊ mid mannum puniende. *Vide ſupra, p.* 58.

XXX. fol. 186. In Die Scō Pentecosten.

Incip. Fnam þam halgan Eaſtenlican dæge ſỳnd getealde fiftig daga to þỳſum dæge. *V. ſup. p* 3.

XXXVIII. fol. 192, b. Eodem Die De Evangelio.

Siquis diligit me. mandata mea ſeruabit. Et Reliqva.

Incip. Iohs se Godſpellere þe þis Godſpel apſtat. ſæde þ se Hælend hen on þiſum life. *V. ſ. p.*

Cleopatra. B. 13. *Codex membr. in Octavo plurimos complectens Tractatus Saxonice & Latine diverſis manibus ſcriptos, & in unum vol. ſimul compactos.*

I. Pag. 1. (*Homil.*) In Die Ivdicii.

Incip. Leofan men. utan don ſpa us deaþ is. beon ſriðe gemỳndige upe agenne þeapfe. *V. ſ. p.* 35.

II. Pag. 12. Domc. ii. Post Pascha.

Dixit Ihs diſcipulis ſuis. Ego ſum paſtor bonus. bonus paſtor animam ſuam ponit pro ouibus ſuis. & reliqua.

Incip. Dis Godſpel þe nu genæð þæs cpỳð þ se Hælend cpæde be him ſylfum. *Vide ſupra, pag.* 14.

III. Pag. 23. Incipit Liber Catholicorvm Sermonvm Anglice In Anno. Primvs Sermo De Initio Creatvre. Qvando Volveris.

Incip. An Angin is ealra þinga þ is God ælmihtig. he is onðfruma and ende. *Vide ſupra, pag.* 1.

IV. Pag. 59. De Dedicatione Eclesiae.

Incip. Leofan men. Ic pylle eop nu cỳðan ymbe Cỳnic mæniſunge. þ ge þe geornop undenſtandan magan hu man Cỳnican peonþian ſcyle. þe God ſylfum to lofe and to punðmỳnte gehalgod bi.

Expl. ⁊ þ is ſriþe nihtlice ⁊ þeapflic dom. and gode gecpeme. ⁊ se þæne dom gehealdeð. he geeapnað himſylfum ſitodlice dom þæne becſt æt þam þe on heofenum leofað and ricxað in ealra populda populð á butan ende. Amen.

V. Pag. 73. Lect. Scdm Lvcam.

Dixit Ihs discipulis suis. Ego mittam promissum patris mei in vos, &c.

Be Biscop-Hadvm.

Incip. Leofan men. Se halga Godspellere Lucas gesputelode on his Godspelle. *V. s. p.* 30.

Expl. And þe pillað læran manna gehwylcne þ he hunu æfre. ænne God lufie. healdend and wyrhtan eallra gesceafta. Đam wyrmle sy los ⁊ wynmynt æfre to populde. Amen.

VI. Pag. 85. Dominica Ante Rogationvm.

Incip. Men þa leofestan. us gedafenað æpest. þ we gemunan ⁊ geneccan be Gode ælmihtigum. *Vide supra, pag.*

Accurate & pulchre conscriptæ sunt Homil. superiores, paullo ante Conquæstum Angl.

VII. Pag. 111. Promissio Regis.

Incip. Đis gewrit is gewriten ærest be þære be þam gewrite we Dunstan Anceb healde unum Hlafonde æt Cingestune. *Hanc Promissionem Regis sive Jusjurandum edidit Saxonice cum sua Versione Latina, in Præfatione ante Institutiones Grammaticas Anglo-Sax. & Mæso-Goth Oxoniæ Impressas A. D.* 1689. *D. Georgius Hickesius, de Litteris Septentrionalibus optimè meritus.*

VIII. Pag. 14. *Desideratur Rubrica, quæ in al. Cod.* Domc. v. Post Octabas Paschae.

Incip. Sume menn niton gewiss for heora nytenysse hu Godspel is gecweden. *Vide supra, pag.* 16.

Præter unam pagellam, deest tota Hom.

IX. Pag. 15. *Conclusio Homiliæ cujusdam Saxonicæ, quæ sic*

Expl. Ðuh sybbgelegena. ⁊ huh miclice forligenu. and eac sind huh aðbysas ⁊ huh webbbysas forlogen and forlogene ma þonne sceolde. Ac uton gewrican geonne unrihter. ⁊ biđ God þingian sra se geornost mazon. He us gefultumige huh his miltheortnesse sra his sylla sy. Amen.

X. *Ibid.* Hen is se Geleafa ⁊ Gebed. ⁊ Bletsung læredum mannum þe þ Leden ne cunnon.

Pater noster on Englisc.

Incip. (Đ)u ure Fæder, &c. quam Orat. statim excipit Symbolum Apostolorum, Saxonicè.

XI. Incipit Vita Sacrae Commemorationis. Beati Scilicet Dvnstani Arhcypræsvlis.

Incip. Cum multorum temporum à vero cultu xpi-anæ religionis transissent curricula.

Expl. cui est honor & imperium. uirtus & potestas. una cum patre sco q; spu. in scla sclorum amen. Explicit Vita Scī Dvnstani Archiepi Et Confessoris.

Primo hujusce Tractatus fol. habentur sequentes adnotatiunculæ, viz.

Hunc librum cujus autor, ut apparebit, lector, claruit tempore ipsius Dunstani de quo agit, reperi inter veteres libros manu scriptos Monasterii Augustinensis Cant. anno dñi 1565. Mens. August.

Joan. Josselinus.

Ibi hunc ipsum librum a Gulielmo Malmesburiensi repertum esse; ex libro ejusdem de antiquitate Glastonensis Monasterii apparet.

Ja. Usserius.

De Reliquis hujusce Libri Latine Scriptis, consulat Lector Catal. D. Tho. Smithi.

Vespasianvs. D. 14. *Cod. membr. in Octavo partim Lat. partim Saxon. diversis temporibus scriptus, in quo continetur, ut sequitur.*

I. fol. 1. Oratio (*Latina*) De Scā Maria Matre Dnī.

II. *Ibid.* Oratio De Scō. Thoma, *Archiepiscopo, Lat. quæ binas Orationes, super paginam olim vacuam, scripsit non nemo, haud multo post ejusdem Thomæ stragem. Hæ excipit Farrago multarum rerum, Saxonicè, seu potius Normanno-Saxonicè, quas aliquis, ex variis libris (ut verisimile sit) excerpens, in proprios usus una congessit.*

III. fol. 1, b. *Excerpta ex Hom.* De Initio Creatvræ.

Incip. An anginn is ealra þinga. þ is God ælmihtig. He is onfruma ⁊ ende. *Vide supra, pag.* 1.

Expl. God þa hine gebrohte on Neorxna wange ⁊ hine þæm gelogode. ac he wearð þurh deofles swicdome ut adræfed.

IV. fol. 3, b. Emb Clænnysse Đe Gehadede Mæn Healden Scylen.

Incip. Ælfric Abbod gret Sygefyrð sneondlice. Me is gesæd þ ðu wædest. (*Vide supra, pag.*) præter lineas 8. reliqua exsinduntur, nempe folia 4, 5, 6, 7, 8, 9, & 10.

V. fol. 11. *Præcepta Moralia.*

Incip. Mann sceal þurh his modes gnotnysse hine sylfne geglengen to þysse lare. Ne beo þu to slæpel ne to idel georne. forþan þe slæp and idel fedeð undeawes ⁊ unhæle þæs lichaman.

Expl. Ne nym þu medscattes for heo ablænded þysna manna gedancas. ⁊ wendeð drihtsyna sorð.

VI. fol. 14. *De Deo, de Creatione, anima hominis,* &c.

Incip. An scyppend is ealra þinga gesceopenlice ⁊ ungesceopenlice. and se sculen on hine gelefen forþan þe he is soð God ⁊ ane ælmihtig se ðe næfre ne ongann. ne nan angin næfde.

Expl. Nu hæfð heo forþy Godes anlicnysse on hire. forþan þe heo hæfeð þry þing on hire untodælendlice gyrcende.

VII. fol. 15, b. Decalogvm Moysi. *sive in illum brevis Expositio.*

Incip. Se sculen cunnen gemyndelice ⁊ mannen eac secgen. þa ten ælice sond þe God tæhte Moysen.

Expl. þar gesettnysse bebead God þan folca þe unden Moyses æ pæpon. and us þe nu synden. æften Xp es acænnednysse.

VIII. fol. 17. De. xii. Abvsivis. Scdm Disputationem Scī Cipriani Martyris.

Incip. Nu synd twelf Abusiua. þ synd twelf unþeawes þe se eop secgeð on Leden. and sindon on Englisc. *Vide supra, pag.* 39.

IX. fol. 23. De. viii. Principalibvs Viciis.

Incip. Nu synd ehte heafod lehtres þe us onginneð swiþe. An is gecweden Gula. þ is Gifernysse on Ænglisc.

Expl.

Expl. Sco ȝeþohte ænglef to atelicen beoflen. and ðone mann macaþ eac ȳf he moþeȝaþ to ſyþe. þæf beoflef ȝefene þe ſeoll æn þuſh heo.

X. fol. 24. De. viii. Virtvtibvs.

Incip. Nu ſynden ehte heaſoþ mæȝna. þa muȝen oſeȝſiþen þa ſoneſæde beoflen. þuſh Dnihtenef ſylfte. An ir Tempenantia. þ ir Gemetezunȝ on Enȝliſc.
Expl. Se muȝen þuſh Gobef ſylft þa ſneondlice ſehtnef mid ȝecampe oſeȝpinnen. ȳf pe chenlice ſihteþ ⁊ habbeþ uſ on ænde þone ece ſuþðoment. á mid ȝode ſylfen ȳf pe ſinnaþ nu hen.

XI. fol. 25, b. Of. S. Ioh̄e Baptistæ.

Incip. Se Godſpellepe Lucaf appat on Cnihtef bech beo acænnebnyſſe Ioh̄ef þæf Fulhtepef. (*Vide ſupra, pag.* 4.)
Expl. Ne ðpanc he pinef ðpæncne naneſ ȝemænȝeþef pæten ne ȝebnopenef. oſet hine ſeðde ⁊ þube hunȝ. ⁊ oðpe paclice ðinȝ.

XII. fol. 27. In Festo Scī Petri Apli.

Venit Ihs̄ in parteſ Ceſaree Philippi. ⁊ rel.

Incip. Matheuf ſe Godſpellepe appat on þæpe Godſpellice ȝeſetnyſſe þuſſ cpeþende. (*Vide ſupra, pag.* 4.)
Expl. Ic betæce þe heoſon nicef cæȝen. ⁊ ſpa hpæt ſpa ðu bintſt on eopðen. þ býð ȝebunden on heoſone. ⁊ ſpa hpæt ſpa þu unbinſt on eopðen. þ býð unbunden on heoſonen.

XIII. fol. 27, b. Of Iacobe Iohannes Broðer.

Incip. Ðæt Iudeiſſce ſolc bpohte þan hundpebef ealdnen ȝeo. ſonþý þ heo moſten Iacoben ſpa ateon ſpa heo ſolden. ⁊ he heom þæf leaſe ȝealden.
Expl. Ioſiaf ȝeaſð þa ſullfnemod on ȝeleaſen unef Dnihtenef Hælendef Xpef̄. ⁊ on ænne time ȝamod mid ðan Apoſtole ȝemanſýnod ȝeaſð. and ſenden ſpa to Dnihtene to heoſone nice. Ðan ſý ſulloh and ſuſðmynt á on ealna ſunlde ſunld. Amen.

XIV. fol. 31. vi. Kl̄. Avg̃. Scorvm Septem Dormientivm.

Incip. Se ſylleð eop eac ȝeneccen ſcoſtlice þ nu æftep tpam dæȝen ir ðæne ȝeoſan Slæpenan ȝemynd. *Vide ſupra, pag.*

XV. fol. 32, b. Kl̄. Avgvsti. Ad Vincvla Scī Petri Apli.

Incip. Lucaf ſe Godſpellepe uſ þæde on þiſſen Pihtol-þæðinȝe. þ Hænoðef Kinȝ. *Vid. ſup. p.* 4.

XVI. fol. 34. Dom̄c. xi. Post Pentecosten.

Cum appropinquaret Ihs̄ Ierlm̄. ⁊ reliqua.

Incip. On ȝumepe tide pæf ſe Hælend ſapende to Ieruſalem. þa þa he ȝenealæhte þæpe ceaſtpe. *Vide ſupra, pag.* 5.

XVII. fol. -- Dom̄c. xii. Post Pentecosten.

Dixit Ihs̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam iuſti. et aſpernabantur ceteroſ. Parabolam iſtam. ⁊ reliq.

Incip. Dnihten ſæde þiſſ Biȝſpell beo ȝumen mannen þe on heom ſylfen tpyſſeðan þ heo nihtpiſe pæpon. (*Vide ſupra, pag.* 5.)
Expl. Feale þe mihten ſecȝan beo ſſylcen leaſe Goðen. ⁊ hpu biſemæpfulle heo pæpon. and heoſa biȝȝenȝaſ tyhten to eallen ſnacoðnyſſen. and to endleaſen moſðdæden. mancyn ðpylðen. oððæt ſe Hælend Cnihſt to ðyſſen life becom.

XVIII. fol. 44, b. In Assvmptione Scē Marie

Incip. Ieponimuſ ſe halȝe Sacepð appat ænne piſtol beo ſopðȝiſðe þæpe eaðiȝen Mapien. (*V. ſ. p.* 25.)
Expl. Ðef Piſtol ir ſſyðe manigfealð uſ to ȝeneccene. and eop ſſyðe ðeop to ȝeheſene. Nu ne onhazeð uſ na ſſyðen beo ðan to ſpecane. Ac þe ſylleð ſume oðne tþymminȝe beo ðæne mæpen Gobef moðen ȝeneccen to eoppen beteſunȝe, &c. ——— heo ſylf mid mycelan ſulðe him to com. ⁊ cpæð þ heo him ȝeðinȝoð hæfde pið þone heoſonlice ðeme hine aȝene ſune.

XIX. fol. 50, b. Omelia.

Incip. Menn þa leoſefte. hpilon æp þe ȝenehten eoſ þone Piſtol þe ſe halȝe Ieponimuſ ſette beo ſopðȝiſðe þæpe eaðiȝen Mapien Xpef̄ moðen. (*Vide ſupra, pag.* 17.)
Expl. Ac þa ȝeleaffulle lapðeäpef Auȝuſtinuſ. Ieponimuſ Gpeȝopiuſ. ⁊ æiȝhpylce oðne þuſh heoſa piſeðom heo toſunpen. Synð ſſa þeh ȝet þa ðpollice bec æiȝðen ȝea on Leden ȝea on Enȝliſc. ⁊ heo pæðeð unȝenæðe mæn.

XX. fol. 53. *De morte Juliani Apoſtatæ.*

Incip. Se pylleð eop ȝeneccen beo ȝeændunȝe þæf apleaſen Gobef piðepſacan Iulianef. Sum haliȝ Biſcop pæf Baſiliuſ ȝehaten. ſe leoſnode on anre ſcole. ⁊ ſe ilca Iulianuſ ſamod.
Expl. Spa ſſa æȝhpylc mann ſuneð on ſaple and on lichame on mann. ſſa ir Cnihſt God and mann an Hælend. Se þe leoſeð ⁊ nixeð mid fæðen ⁊ halȝen ȝaſte on eallne ſunlde ſunld. Amen.

XXI. fol. 55. iiii. Kl̄. Septembr̄. Passio Scī Ioh̄is Baptiste.

Miſit Heroðef ⁊ tenuit Ioh̄em. Et Reliq.

Incip. Mapcuſ ſe Godſpellepe appat on Cnihtef bec beo þan mæpen Fulhepe Ioh̄e. *Vide ſupra, p.* 41.

XXII. fol. 62, b. *Lectio ex Evangelio ſecdm̄ S. Matthæum petita.*

Incip. Se Hælend cpæð on hiſ Godſpelle. þonne ſe unclæne ȝaſt ȝæð ut of þan mænn. þænne fæpð he ſopiȝende on unpæteniȝen ſtopen. ſecende him neſte. ac he ſoðlice ne ſinte.

XXIII. fol. 63. In. xi. Kl̄. Octobr̄. De Scō Matheo Apostolo.

Incip. Se Godſpellepe Matheuſ þe ſe to dæiȝ ſuſðiȝeð apnat beo him ſylfen hpu ſe Hælend hine ȝeceaſ to hiſ ȝeſenſnædden. *Vide ſupra, pag.*

XXIV. fol. 65. In. iii. Kl̄. Octobr̄.

Acceſſerunt ad Ih̄m diſcipuli dicenteſ. Quiſ putaſ maior eſt in regno celorum. Et rel.

Incip. Ðiſſ dæȝðenlice Godſpell cýðð þ Dnihtenef leoſninȝ-cnihteſ to him ȝenealæhton ðuſ cpeðende. La leoſ. Hpa ir ſoſmæſt manna on Heoſone nice. Se Hælend þa him to clýpode ſum litel cild. ⁊ het ſtanden heom to midðef. ⁊ cpæð.
Expl. þ ir ȝeðon beo Gobef ſandunȝe. þ ſe mæne heoſonlice ænȝel beo ſinȝallice Cnihtenna manna ȝeſylſta on eopðan. ⁊ ðiȝene on heoſone to þan ælmihtiȝan Gode. ſe þe leoſað ⁊ nixað a on ecnyſſe. Amen.

XXV. fol. 69, b. *Nota de Dei Electis & Reprobatis, Saxonicè.*

XXVI. *Ibid. Locus ex S. Auguſtino de lege Dei implenda.*

XXVII. fol. 70. *De Viſionibus S. Joannis Evangeliſtæ & Danielis Prophetæ Saxonicè, in quibus Deus Pater & Filius albis veſtibus induti, zonaque aurea pectora cinctis repræſentantur.*

Incip. Ioanneſ ſe Godſpellere on hiſ ȝaſtlicen ȝeſihðe. ꝑone Hælend ȝeſeh ſýððen he to Heoꝑone aſtah miþ Alben ȝeſcṗýdne oð ꝑa ancleopen. and miþ ȝýldene ȝýdle hiſ bꝑeoſt ꝑæſ beȝýrð.

XXVIII. fol. 70, b. *Conſideratio kalendarum Januarii, ſecundum ſingulos totius hebdomadæ dies.*

Incip. Ðonne ꝑoꝑme ȝeaneſ dæiȝ býþ Sunnen-dæiȝ. hit býð ȝod ſinteſ.

Expl. Ðonne hit býð Sæteꝛndæiȝ. hit býð ſcuꝑh ſintep. and ſindiȝ Læintен. ⁊ ealle ꝑæſtmeſ ýſeleſ ȝeſende. ſcep cpelleð and ealde mænn.

XXIX. fol. 71. *De Antichriſto.*

Incip. Hit ꝑæiȝð on halȝen bocan. ꝑ æftep ȝeapan ymbꝑýne ſꝑa ȝeſuꝑðen ſcule ꝑ ealle miðdaneaꝛð miþ hæðenna þeode ȝeðꝑýnȝe hý. and miþ heoꝑðan hæftnýſſe. ſꝑa ſꝑýðe ȝeðnecceð ⁊ ȝeðneſeð puꝑðeð.

Expl. Miþ ꝑan he ꝑonne mænde ꝑæſ ſeondeſ oſepnýðe. þe on heom ꝓixiȝeð. ⁊ on eallen miðden eaꝛðe. býð ſꝑiðe mýcele unȝeðꝑæpnýſſe ⁊ ꝑnahlice ꝓiten on manna beapnen.

XXX. fol. 72, b. D M̄C. II. In Adventv D N̄I.

Erunt ſigna in ſole & luna ⁊ ſtelliſ. et Reliqua.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ apnat on þýſſen dæiȝðeȝlicen Godſpelle. ꝑ upe Dꝛihten ꝑæſ ſpecende þýſſen ꝑoꝛðen to hiſ Leoꝛning-cnihten.

Vide ſupra, pag. 8.

XXXI. fol. 77, b. Scdm Math̄m.

Vidensſ turbaſ lh̄s.

Incip. Ðæt haliȝe Godſpell þe nu lýttle æꝛ æftoꝛen eoꝛ ȝeꝑæðð ꝑæſ. *Vide ſupra, pag.* 8.

XXXII. fol. 82. *Lectio ex Evangelio ſecundum D. Joannem.*

Incip. Iohn̄eſ ſe Godſpellere apnat hꝑu ſe Hælend ſꝑæc to hiſ Leoꝛning-cnihtum. ⁊ cꝑæð. Ne beo eoꝛeꝛ heoꝛte ȝeðꝑeꝑeð. Ge ȝeleꝑeð on God. beleꝑeð eac on me.

XXXIII. fol. 82. De Resvrrectione D N̄I.

Incip. Ðæſ dæiȝeſ þe upe Hælend ꝓoꝛ upe aleſeðnýſſe ȝeðolebe Þine on ꝑæꝛ halȝen noðe. þa ꝑæſ ꝑæꝛe neh ꝑum ꝑeꝛe ſtanðende. ſe ꝑæſ Ioſeph ȝenemneð. ⁊ he ꝑæſ ȝuð ꝑeꝛe ⁊ ꝑihtpiſ.

Expl. Nu leoꝛe Caſeꝛe ne ȝeleſ þu na ꝑæꝛe Iudea leaꝛunȝe. ꝓoꝛþan þiſſ iſ eall ſoð ꝑ hit ſꝑa iſ ȝeꝓoꝛðen. Seo Dꝛihtene loſ. and beoꝛle ſaꝛeȝe. Amen.

Tractatus hic, eſt Abbreviatio Pſeudo-Evangelii Nicodemo adſcripti.

XXXIV. fol. 95, b. *Excerpta ex Legatione fabuloſa Nathanis Judæi ad Tiberium Cæſarem.*

Incip. On Tiberieſ dagen ꝑæſ mýcele Caſeꝛeſ. hit ȝelamp binnen lýttle ꝑæce æftep ðan ðe Cꝛiſt ahanȝen ꝑæſ. ꝑ ſum æðele mann ſeſ ꝑæſ name ꝑæſ Tinuſ.

Expl. Ðiſſ ſýnð þa ȝeðone þinȝ þe beo upen ælmihtiȝe Hlaꝓoꝛðe Godeſ ſune ȝeðone ſæꝓon. ðan ꝓeo loꝛ ⁊ ꝑille ⁊ þýnðmýnt ꝑæðep ⁊ ſune and þan halȝan ȝaſte. á á butan ænde. Amen.

XXXV. fol. 97. *Signa præcedentia ultimum Judicium.*

Incip. On þan nextan ſiftene dagen beꝓoꝛen domeſ-dæȝe. ſculen ȝeſuꝑðen ꝓoꝛetacnen þe bodieð and tacnieð þone ſtýnnliene eȝe ðe God ſceapeð þan apleaꝛen þone he demen ſceal pihtpiſen and unpihtpiſen.

Expl. On þan ſiftenðe dæiȝe cumð ſlob and ȝeſþýleð þa æſſcen. and beꝛæncð ealle þa unclænnýſſen into ꝑæꝛe eoꝛðe beoꝛnýſſe. ſꝑa ꝑ on miðden-eaꝛðe ne belæfð naht unclæneſ ȝeſæne.

XXXVI. fol. 98, b. Embe Ðvnrie. *ſive Tonitruum Conſideratio ſecundum ſingulos anni Menſes.*

Incip. On Ianuaꝛiuſ monðe ȝýſ hit ðunneð. hit bodeð toꝛeaꝛð mýcele pinðeſ. and ꝓel ȝeꝑænde eoꝛðe ꝑæſtme ⁊ ȝefihð.

Expl. On Decembꝛe. hit bodeþ ȝod ȝeap on tilðe. and ſibb and ſehte.

XXXVII. fol. 99. *Capita quædam Theologica, excerpta ex libro Alcuini [Albini] ad Guidonem Comitem.* viz.

De Scientia.

Incip. Æꝛeſt ealne þinȝen æiȝhþýlce mæn iſ to ſecene hꝑæt ſeo ſe ſoðe piſeðom.

Ibid. De Fide.

Incip. Ac þeoſ oncnaꝛeðnýſſe ꝑæꝛe Godcunðnýſſe.

Fol. 99, b. De Caritate.

Incip. On eallen Godeſ bebodan ſeo ſoðe luſe hæfþ þone ealðoꝛðom.

Fol. 100, b. De Spe.

Incip. Se æðele þeoðe laꝛðeap he ſoꝛeſette on þneo piſen upe ſaꝛlen neoð ðeaꝛflice.

Fol. 101. De Scriptvrarvm Lectione.

Incip. Seo ꝑæðing Haliȝne Geꝓꝛitan iſ oncnaꝛenýſſe ꝑæꝛe ecen eaðiȝnýſſe.

Fol. 101, b. De Pace.

Incip. Se Hælend þa ꝑa he on heoꝛone aſteah.

Fol. 102, b. De Misericordia.

Incip. Milðheoꝛtnýſſe iſ ſſýðe hehlic ȝoð.

Fol. 103, b. De Indvlgentia.

Incip. Dꝛihten cꝑæð on hiſ Godſpelle. ſoꝛȝýfeð. ðonne býð eoꝛ ſoꝛȝýfen.

Fol. 104, b. De Pacientia.

Incip. Hit cꝑeðð on ꝑan Godſpelle. ðuꝑh eoꝛeꝛ ȝeðýld ȝe muȝen habban eoꝛeꝛ ſaꝛle hæle.

Fol. 105, b. De Hvmilitate.

Incip. Spýðe eaꝛe ꝓe maȝen oncnaꝛen on Dꝛihteneſ ꝓoꝛðan.

Fol. 107. De Compvnctione Cordis.

Incip. Seo onbꝓenðnýſſe ꝑæſ manneſ heoꝛtan.

Fol. 108. DE CONFESSIONE PECCATORVM.

Incip. Gelomen uſ læne3 ꝥ haliȝe ȝeꝑniꝛ ꝥ ꝑe ſleon to ðan læcedome.

Fol. 109, b. DE PENITENTIA.

Incip. Ðæꝑe ſoðen bæbbote mæiȝn ꝑe Hælend ſylf on hiꝛ Godſpelle æteopde.

Fol. 110, b. DE CONVERSIONE AD DEVM.

Incip. Hit iſ ȝenæed on ꝥan Godcunden ȝeꝑniten.

Fol. 112. DE TIMORE DNI.

Incip. Godeſ ege iſ ꝑe ſſume piꝛedom.

Fol. 113, b. DE IEIVNIO.

Incip. Ðæt bỳꝥ ſulfnemed fæꝛten ꝥe mid ælmeſſen.

XXXVIII. fol. 114. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Oft hponlice ȝe leſde mænn ⁊ ſmeȝed mid heopa ſtunten ȝeſcade. hpỳ ꝑe ælmihtiȝe God æſne ȝeðafiȝen ſolde ꝥæt ꝥa hæðene hiꝛ halȝen mid ſtiþen tỳntneȝen acpellen moꝛten.

Expl. he ne mæiȝ uſ ætbneden unne ȝeleaſe ne ꝥ ece liſ. ȝỳf ꝑe uſ ſylfe mid aȝene ſille ne foꝛfæped. Se ſoðe Dnihten uſ apende ſnam eallen ſnaconnỳſſe. ⁊ to ꝥan ecen liſe ȝelæde. ꝑe ꝥe leoſed ⁊ nixed. á buten ænde. Amen.

XXXIX. fol. 118. S. FVRSEVS GESIHÐE.

Incip. Mæn ꝥa leoꝛeſte. Paulus ꝑe Apoꝛtel eallna ꝥeode laꝛðeoꝛ apnat beo him ſylfen. *V. ſ. p. 36.*

XL. fol. 126. OF DRIHTELME.

Incip. Beda une laꝛðeoꝛ apnat on ꝥæne bech ꝥe iſ ȝehaten Hiſtoꝛia Angloꝛum. (*Vid ſup. pag. 2.*)

Expl. Eac ꝑe halȝe Papa Gnegoniuſ apnat on ðæne bec Dialoȝoꝛum hpu micele ꝛeo haliȝe mæꝛꝛe maneȝan ſneomede. Seo boc iſ on Engliſc apend. on ꝥan mæiȝ æiȝhpa beo þỳſſen ȝenihtſumlice ȝehenen ꝑe ꝥe heo oſennæden ỳle. ȝỳf he ꝥ andȝit undeꝛſtanden cann.

Hic ſermo videtur excerptus ex duobus, ſc. ex illo de Drihthelmo, & ex alio de efficacia Miſſæ.

XLI. fol. 131. *Deſideratur Rubrica* (*forte* IN LETANIA MAIORI.)

Incip. God ſpæc to ann piteȝe ꝥe pæꝛ Ionaꝛ ȝehaten. ſaꝛ to ꝥæne bỳniȝ Niniuen.

Expl. ⁊ þuþ ꝥ ſtanȝe fæꝛten heom ȝemiltſode God and nolde heo foꝛðon ſꝛa ſꝛa he æꝛ ða tꝛa buhſaꝥe Sodomam ⁊ Gomoꝛꝛam foꝛ heoꝛa lehten mid heoꝛonlice ſỳne foꝛbæꝛnde. ſꝛa ſꝛa ꝥe eoꝛ ȝeneccan muȝen.

XLII. fol. 132. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Soð iſ to ꝛecȝene. ꝥa ꝥa ỳneced on Godeſ ſille ða bucumed on mỳnðe. Ðæt Godſpell cpeð. Ælc ꝥæne ꝥe foꝛlæt foꝛ mine name fæðeꝛ oððe modeꝛ. ȝebꝛoðne oððe ȝeſuſtne. piſ oððe beann. land oððe ȝebỳtle. beo hundfealden him bỳð foꝛȝolden. ⁊ he hæꝛð ꝥæn to écan ꝥ ece liſ.

Expl. Iſ nu foꝛþỳ munec haðeꝛ mannen mid mỳcelne ȝeoꝛnfulnỳſſe to foꝛbuȝene ꝥaꝛ ỳfele ȝebuſnunȝe. ⁊ ȝeefenlæcen ꝥan Apoꝛtolem ꝥ ꝑe mid heom and mid Gode ꝥ ece liſ habben moten. Amen.

XLIII. fol. 134. FOR BISNE OF IOB.

Incip. Mine ȝebꝛoðne. ꝑe ꝥæded nu æt Godeꝛ ꝑenunȝe beo ꝥan eadiȝen ꝑeſne Iob. *V. ſup. pag. 16.*

XLIV. fol. 140, b. OF SEINTE NEOTE.

Incip. Mæn ꝥa leoꝛeſte. Se ỳlled eoꝛ cỳðen beo ſumen dæle emb ꝥỳſſen halȝen ðe ꝑe to dæiȝ puꝛðiȝed. ꝥ eoꝛen ȝeleaſe ꝥe tſumne ſeo. ſoꝛ ꝥam mancynn behoꝛfed ȝodcundne lane ꝥæt heo þuſh ꝥa muȝen to liſeꝛ ꝑeȝe becumen.

Expl. Vten nu biden ȝeoꝛne Seinte Neoten and oðne halȝen. ꝥ heo une ſingeneꝛ beon to ðan heoꝛon Kinȝe. ꝥ ꝑe næfne ealleꝛ to ỳfelne time ne ȝebiden on ꝥỳſſen eaꝛmen liſe ⁊ ꝥ ꝑe moten æftep foꝛðꝛiðe to ecene ꝛeſte becumen.

XLV. fol. 145, b. SERMO IN FESTIS SCE MARIE VIRGINIS.

Incip. Se Godſpellene Lucaſ ꝛæiȝd on ỳſſen Godſpelle. ꝥ ꝑe Hælend com in to ſumen cæſtele ⁊ ſum piſ hine undeꝛſenȝ into hiꝛe huſe ꝥæne pæꝛ to name MARTHA. Seo hæfde ane ſuſtep ðe pæꝛ ȝenæmd MARIA.

Expl. MARIA ꝥæꝛ læſſe Iacobeſ modeꝛ. ⁊ Maꝛia ꝥæꝛ maꝛe Iacobeſ modeꝛ. and Iohanneſ ꝥæꝛ Godſpellene. ⁊ Maꝛia ꝛeo Maȝdaleniſſce ſohten une Dnihten mid ſmeꝛiȝeleſ inne hiꝛ ðuȝe ꝥa ꝥa he bebỳniȝed pæꝛ.

XLVI. fol. 152. *De Iſraelitarum Captivitate & liberatione, deque ejus rei ſignificatione myſtica.*

Incip. Se ꝥæded on bocan ꝥ Nabuȝodonoſoꝛ ȝehenegode Ieꝛlm̄. and ȝenam ꝥ Iudeiſce folc ðe he ꝥæꝛ fand ⁊ lædde heo to hiꝛ buꝥ Babilone.

Expl. Seo elde ðe ꝑe nu lỳtle æꝛ embe ſpæcon. iſ ȝetealb be ꝛeoſon ðuſende ȝeaꝛen ꝥe aȝane ſcule beon æꝛ ꝥeꝛ midden-eaꝛd ȝeændiȝe. ſꝛa ſꝛa hit apnuten iſ.

Fol. 153. *Adnotatio de Annis a creatione Adami, uſque ad incarnationem Jeſu Chriſti.*

XLII. *Ibid. De Peccato, libero Arbitrio, &c.*

Incip. Sum mann ſæiȝd ꝥ Sỳnne niꝛ nan ðinȝ. and ȝỳf ꝥ ſoð iſ ðonne iſ hiꝛ funden ꝥ God foꝛdemð ꝥa mænn foꝛ ða ðinȝe ꝥe naht niꝛ. and ȝỳf ſỳnne iſ æniȝ þinȝ. ðonne ȝeſoꝛhte God hit foꝛ he ȝeſoꝛhte ealle þinȝ. ⁊ ȝỳf ꝥ ſoð iſ. ðonne foꝛdemð be eft mid unꝛihte ꝥa mænn ꝥe doð ꝥ ꝥ he ỳlf ȝeſcop.

Expl. Ac ða ȝode mænn ꝥa habbeð pine on ꝥỳſſen midden-eaꝛde. foꝛꝥam cꝛaꝛtenne. ⁊ foꝛ ꝥa hæftunȝan. heo ſculen habben ða heoꝛenlice ſelen. ⁊ foꝛ ꝥa ſſinȝlen. heo ȝebideð ſnoſſe ⁊ bliſſe.

XLVIII. fol. 157, b. *Quæſtiones & Reſponſiones de Chriſti Reſurrectione & Aſcenſione.*

Incip. Hpỳ anaꝛ une Dnihten oſ deaꝥe ꝥæꝛ foꝛmeſte dæȝeꝛ ꝥæne puca. Foꝛ he ſolde ꝥone foꝛꝛondene middeneaꝛd eſt anæꝛen.

Expl. ꝥ ſnidde iſ ꝥ ꝥ Cniſtene ſolc ſceal ſtiȝen to heoꝛene binnen ſeoꝛentiȝ dæȝen æftep ꝥæn pine ðe heo ſoliȝed undeꝛ Antecniſte.

XLIX. fol. 159. *De Probatione ſive Tentatione.*

Incip. Ne becỳmð nan man to Godeꝛ ꝛice buten he ỳ aſondod. foꝛ ꝥi ne ꝛceole ꝥe na bidðan ꝥæt God une ne aſandiȝe. ac ꝑe ꝛceole bidtan ꝥ God uſ ȝeſcỳlde ꝥæt ꝥe ne abꝛeoðen on ꝥæne ſandunȝe.

Expl. ꝥonne he mid foſtneſſe ⁊ mid ỳfele luſten ȝeeaꝛnian ða ece tintneȝe mid deoꝛle on helle ꝛite. áá.

L. fol. 160. *Desideratur Rubrica, quæ in al. cod. est* De Scō Iohanne.

Incip. Scī Iohannes gereh open gangeg þýlc hit an land þæne. þa genam hine se ængel ⁊ gebohte hine to neoxene þange. *Vide supra, pag.* 97.

LI. f. 162. *Desideratur Rubrica.* (*quæ est de* Zacharia)

Incip. Sum æþeleȝ Godes þegn wæs ȝehaten Zachariaȝ. hiȝ ȝebedde wæs ȝecegd Elizabeth. ðeos Elizabeth wæs on hyne ellde beann echnýsse.

Expl. He ȝeȝnemode micele mihte on hiȝ stȝengþe. and to stencte þa modiȝan.

LII. fol. 163, b. *Lectio ex Evangelio secundum S. Johannem.*

Incip. Se hælend cō on hiȝ Godspelle. Ic eam þeiȝ. ⁊ forðfærtnýsse and lif. Se mann þe nan þinȝ ne cann þæs ecen lihtes. he is blind.

LIII. *Versus aliquot imperf. ex libro Boëthii de Consolatione Philosophiæ, litteris Saxonicis.*

Incip. Carmina qui quondam studio florente peregi. Flebilis heu mestos cogor inire modos.

LIV. *Soliloquiorum S. Isidori Hispalensis Episcopi libri duo, una cum Præfationibus binis operi præmissis; litteris valde antiquis & ad Toletanas sive Longobardicas accedentibus conscripti.*

LV. *Modus inveniendi Annum ab incarnatione Domini, scriptus litteris Anglo-Saxonicis anno* 13 *regni Eadwardi Saxonum Regis, an. Chr.* 912.

LVI. *Versus aliquot litteris Saxonicis.*

Vitellius. D. 17. *Codex membr. in Quarto ex libris trinis unà compactis constans, in quorum priori, habetur*

I. fol. 1. *Vita & Passio S. Ælfegi Archiep. Cantuar. & Martyris, per Osbernum* (*ut seipsum vocat*) indignum Scæ Cantuariensis Metropolitanæ Ecclesiæ filium.

II. fol. 10. Incipit Translatio Scī Ælfegi Archiepiscopi Et Mvrtyris, *per eundem.*

III. Incipit Passio Scī Paterni Epī. *alia manu.*

Sequitur Collectio ampla Homiliarum *Saxon. de Sanctis, ante Conquæstum Angl. accurate scripta.*

IV. fol. 23. De Passione Apostolorvm Petri Et Pavli.

Incip. Se þýlað æfter þyrum Godspelle eop ȝeneccean þæne Aplā þohtnunga. *V. sup. pag.* 4.

V. fol. 27. viii. Kl. Avgvsti. Natale Scī Iacobi Fratris Iohannis.

Incip. On ðisum dæȝe se punðiað on usum lofsangum. *Vide supra, pag.*

VI. fol. 30. vi. Kl. Ianvarī. Natl. Scī Iohannis Aplī. Et Evangl.

Incip. Iohannes se Godspellere Cristes dýrling seað on ðisum dæȝe. *Vide supra, pag.* 9.

VI.. fol. 35, b. Kl. Mai. Natl. Scorvm Aplorvm Philippi Et Iacobi.

Incip. Philippus se Godes Apostol de se on ðisum dæȝe punðiað *Vide supra, pag.* 14.

VIII. fol. 37 De Iacobo Apostolo.

Incip. Se punðiað eac on ðisse sneolstre. oþerne Apostol Iacob. *Vide supra, pag.* 14.

IX. fol. 38. viii. Kl. Sept. Natl. Scī Bartholomei Aplī.

Incip. Sýnd snitenas sceawað þ ðrý leodscipas sind gehatene India. *Vide supra, pag.* 37.

X. fol. 43. v. Kal. Novembr. Passio Aplorvm Symonis Et Ivdæ.

Incip. Men ða leoforton. se þýlað eop sectan be dæne Apostola þohtnunga. *Vide supra, pag.*

XV. fol. 48. vii. Kl. Mai. Natl. Scī Marci Evangelistæ.

Incip. Mancus se Godspellere be Godes dihte gefor to Egypta lande. *Vide supra, pag.*

XII. fol. 50. De Qvattvor Evangelistarvm. (*ex Hieronymo.*)

Incip. Se habbað nu gesæd sceoldlice on ðisum gesprite. *Vide supra, pag.*

XIII. fol. 52. vii. Kal. Ian. Natl. Scī Stephani Protomartyr.

Incip. Augustinus se sira Biscop sprec to his folc. *Vide supra, pag.*

XIV. fol. 56, b. Item De Scō Stephano.

Incip. Se dæðað on dæne dec se is gehaten Actus Apostolorum. *Vide supra, pag.* 9.

XV. fol. 61. In Natl. Innocentivm.

Incip. Nu to dæs Godes gelaðunge geond ealne ymbhýsst. *Vide supra, pag.* 10.

XVI. fol 65, b. xiiii. Kl. Febr Natl. Scī Sebastiani.

Incipit. Sebastianus hatte sum halig Godes degn. *Vide supra, pag.*

XVII. fol. 72, b. v. Kl. Avgvst. Passio Scī Pantaleonis.

Incipit passio sci Pantaleonis. qui passus est in ciuitate Nicomedia sub Maximiano Imperatore.

Incip. Gehenað nu men þa leoferan. hæt hes segð on þýsum bocum. be þam halgan Pantaleone þam cnihte. Segð hes þ he dæde þosiȝende in Nicomedia · dæde ceastre under Maximiano þam Casere.

Expl. Ac gesiricað se untid seonca. ⁊ tilian ⁊ se to Gode becuman motan ⁊ þonne mid him beon á populda a popold abutan ende. Amen.

XVIII. fol. 82. xi. Kl. Octobr. Natal. Scī. Mathei Aplī.

Incip. Se Godspellere Matheus se se to dæs pusendað. *Vide supra, pag.*

XIX. fol. 83, b. *Desideratur Rubrica, quæ in al. Cod. est* Passio Eivsdem.

Incip. Ðes ylca Apostol and Godspellere becom þurh Godes sande. *Vide supra, pag.* 17.

XX. fol. 86. xii. Kl. Aprl. Depositio Scī Benedicti Abbat.

Incip. Benedictus se halga Abbud on þirum andeahtum dæge. *Vide supra, pag.* 11.

XXI. fol. 96. IV. Id. Novbr. Natal. Scī Martini Epī (*ſc. de obitu ejus & depoſitione.*)

Incip. Martinuſ ſe pulðorfulla Goðef anðettene. *Vide ſupra, pag.*

XXII. fol. 101, b. De Scō Gregorio.

Incip. Gnegoriuſ ſe halga Papa. Engliſcene þeode Apoſtol. *Vide ſupra. pag.* 11.

XXIII. fol. 105, b. De Scō Michahele Archangelo.

Incip. Manegum iſ cuð ſeo halige ſtope ſce Michaheleſ. *Vide pag.* 24.

Expl. he cſ̄ þ englaſ beoð to þeninge gaſtum ſnam gode hiðen on populðe aſende. þ hi beon on fultume hiſ gecoſenum. þ hi þone ecan eþel on ſon mið him.

XXIV. fol. 107, b. v. Non. Mai. Inventio Scē Crucis.

Incip. Men þa leoſoſton. nu to dæg ſe puſðiað þæne halgan Rode gemynð. *Vide ſupra, pag.* 14.

XXV. fol. 109. Passio Scōrum. (*ſc. Alexandri, Eventi & Theodoli.*)

Incip. On þiſum dæge þnopode ſum appuſðe Papa Alexanðen gehaten. *Vide ſupra, pag.* 14.

XXVI. fol. 110, b. De Scō Andrea Aplō.

Incip. Se Apoſtol Anðneaſ æfter Cniſtes ðnopunge. *Vide ſupra, pag.* 9.

XXVII. fol. 114. IV. Id. Avgvſt. Natl. Scī Lavrentii.

Incip. On Decief dæge þæſ pælhneopan Caſeneſ. *Vide ſupra, pag.* 16.

XXVIII. fol. 120. IX. Kl. Decebr. Natal. Scī Clementis Papa.

Incip. Men þa leoſoſton eopen geleaſa bið ðe tpumpa. *Vide ſupra, pag.* 8.

XXIX. fol. 123. X. Kl. Decemb. Natal. Scæ Ceciliæ Virg.

Incip. Iu on ealðum ðagum pæſ ſum æþele mæden Cecilia gehaten. *Vide ſupra, pag.*

XXX. fol. 127, b. X. Kl. Avg. Natl. Scī. Apollonaris.

Incip. On ðæſ Caſeneſ ðagum þe Claudiuſ pæſ gehaten. *Vide ſupra, pag.*

XXXI. fol. 131. III. Kl. Avgvſt. Natl. Scorum Abdon Et Sennes.

Incip. On Decief ðagum pæſ beoſlican Caſene. *Vide ſupra, pag.*

XXXII. fol. 132. Alia Narratio (*ſc. de Abgaro Rege.*)

Incip. Nu ſe ſſpæcon be cýnegum. ſe ſillað þýſne cpiðe gelencgan. *Vide ſupra, pag.*

XXXIII. fol 133, b. IV Non. Novē. Natl. Scī Evstachii Cum Sociis.

Incip. On Tpaianeſ ðagum þæſ Caſeneſ nixiendum ðeoſol-gilda. *Vide ſupra, pag.*

XXXIV. fol. 142, b. IX. Kl. Mai. Natl. Scī. Georgii.

Incip. Geðſol men apnitan geðýlð on heoſa bocum. *Vide ſupra, pag.*

XXXV. fol. 144, b. Non. Avgvſt. Natal. Scī Osuualdi Regis.

Incip. Æfteſ þan þe Auguſtinuſ to Engla lande becom. *Vide ſupra, pag.*

XXXVI. fol. 148, b. XII. Kl. Ianvar. Natl. Scī Thomae Aplī.

Dubitabam diu tranſferre, &c.

Incip. Æfteſ þæſ hælendeſ ðnopunge ȝ æniſte oſ deaðe. *Vide ſupra, pag.*

XXXVII. fol. 153, b. X. Kl. Octob. Natl. Scī Mavricii. Cum Sociis Svis.

Incip. Maximianuſ hatte ſum hæþen Caſene. *Vide ſupra, pag.*

XXXVIII. fol. 156. VII. Id. Octobr. Natl. Scī Dionisi Cum Sociis Svis.

Incip. Pauluſ þeoða laneop þa þa he geonð lanð ſeníe. *Vide ſupra, pag.*

XXXIX. fol. 159, b. De Assvmptione Scæ. Mariae.

Incip. Hieponimuſ ſe halga Saceno apnat ænne Piſtol. *Vide ſupra, p.* 21.

XL. fol. 164. Natl. Annvntiatio Scæ Mariæae Dī Genitricis. Omelia.

Miſſuſ eſt Gabriel Angeluſ. & rel.

Incip. Vne ſe ælmihtiga ſcýppend ſe ðe ealle geſceafta butan ælcum antimbne. *Vid. ſup. p.* 11.

XLI. fol. 168. XVIII. Kl. Octob. Exaltatio Scæ Crucis.

Incip. Se puſðiað mið loſſangum ſoſ uſeſ geleaſan tþymminge. *Vide ſupra, pag.*

XLII. fol. 171. De Vno Confessore.

Vigilate ergo Et rel.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellene uſ ſæde on þiſſum Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 58.

XLIII. fol. 174. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. eſt* In Natale Plvrimorvm Apostolorvm.

Deſignauit Dñſ & alioſ ſeptuaginta duoſ. & reliq.

Incip. Se Hælend geceaſ him to eacan þam tpelf apla. *Vide ſupra, pag.* 11.

XLIV. fol. 176, b. In Natl. Vnivs Confessoris.

Homo quidam peregre proficiſcenſ. uocauit ſeruoſ ſuoſ, &c.

Incip. Vne Dnihten ſæde þiſ Biſpell hiſ leopningcnihtum. *Vide ſupra, pag.* 7.

XLVI. fol. 180, b. In Dedicatione Templi.

Incip. Mine gebnoþna þa leoſoſtan. ſe ſýllað ſume tihtenblice ſſpæce. *Vide ſupra. pag.* 7.

XLVII. fol. 168. XII. Kl̄. Decébr̄. Passio Scī Eadmvndi Regis.

Incip. Sum ꝑꝛðe ꝿelæꝛneð Munuc com Suðan oꝛeꝛ ꝑæ. *Vide ſupra, pag.* 19.

XLVIII. fol. 189. Kl̄. Ian̄. Depositio Scī Basilii Æpiscopi.

Incip. Baꝛiliuꝰ ꝓæꝛ ꝿehaten ꝑum haliꝿ Biꝛcop. *Vide ſupra, pag.*

XLIX. fol. 197. II. Kl̄. Ivl̄. Natal̄ Scī Pavli Apl̄i.

Incip. Goðeꝛ ꝿelaðunꝿ ꝓunðað ðýꝛne ðæꝿ ðam mæꝛan Apoꝛtole Paule. *Vide ſupra, pag* 4.

L. fol. 201, b. Kl̄. Avgvſt̄. Passio Sc̄orvm. Machabeorvm.

Incip. Æꝼteꝛ ðan ðe Alexanðeꝛ ꝛe eꝿeꝛulla Cýniꝿ. *Vide ſupra, pag.*

LI. fol. 204. De Pvn̄gna Machabeorvm.

Incip. Ꝿe ꝓýlla ð eac apꝛitan hu ꝥ ꝿeꝓinn ꝿeenðoð. *Vide ſupra, pag.*

LII. fol. 211, b. XII. Kl̄. Febr̄. Scæ Agnetis Passio.

Incip. Ambꝓoꝛiuꝰ Biꝛcop binnan Mediolana aꝛunðe on ealðum bocum. *Vide ſupra, pag.*

LIII. fol. 213. Alia Sententia Qvam Scripsit Terrentianvs.

Incip. On ðam ðaꝿum ꝓæꝛ ꝓum Heneꝛoꝿa ꝿehaten Gallicanuꝰ. *Vide ſupra, pag.*

LIV. fol. 217. Nōn. Ffebr. Passio Scæ Agathe Virḡ.

Incip. Agaꝥheꝛ ꝓæꝛ ꝿecíꝿeð ꝓum ꝿeꝛæliꝿ mæðen on ðæꝛe ꝛciꝛe Sicilia. *Vide ſupra, pag.*

LV. fol. 220, b. De Sc̄a Lvcia Virḡ.

Incip. Ða aꝛꝓnanꝿ Agaꝥhen hliꝛa oꝛeꝛ land ꝛ ꝓæ. *Vide ſupra, pag.*

LVI. fol. 222, b. VIII. Kl̄. Mart̄. Cathedra Scī Petri Apl̄i.

Incip. Ꝿe cꝛæðað on Genim-cꝛæꝼte Caꝥhebꝛa ꝛcī Peꝛꝛi. *Vide ſupra, pag.* 18.

LVII. fol. 226, b. Passio Sc̄i Albani Martyris.

Incip. Sum hæðen Caꝛene ꝓæꝛ ꝿehaten Dioclitianuꝰ. *Vide ſupra, pag.*

LVIII. fol. 228, b. De Inivstis.

Incip. Iꝛ nu eac to ꝓitan ꝥ man ꝓitnað ꝓoꝛ oꝛt *Vide ſupra, pag.* 38.

LIX. fol. 230. IX. Kl̄. Ivl̄. Natal̄. Scæ Æðeldryðæ Virḡ.

Incip. Ꝿe ꝓýlla ð nu apꝛitan ðeah ꝥe hit ꝓunðoꝛliċ ꝛý. be ꝥæꝛe haliꝿan Æðeldriðe. *V. ſup. p.*

LX. fol. 232. Her Onginð Secgean Be Ðam Godes Sc̄m. Ðe On Englalan Ærest Reston.

Incip. Scī Albanuꝰ Manꝛýn in Bꝛeoꝛtene. ꝛe neꝛteð neah Ꝼæꝛlinꝿa ceaꝛꝛe be ꝥæꝛe ea ðe iꝛ ꝿenemneð ꝛeaꝓlame.

Expl. Ðonne neꝛteð ꝛcī Cuðman æt Scæninꝿe on Suꝥꝛexum neah ꝥæꝛ ea Bꝛiempe.

Exſtat hic tractatus de Sanctis in Anglia Sepultis, Latinè, in Cod. Cottoniano, Vitel. A. 2.

Vitellivs. C. 5. *Codex membr. in fol. min. ante Conquæſtum Angliæ ſcriptus; olim peculium Illuſtriſſimi D. Franciſci Ruſſel Comitis Bedfordiæ, & (ut veriſimile ſit) liber Homiliarum Sax. alter, à R. Farrar ejuſdem Comitis ſervo in Monaſterio Taveſtokienſi repertus. Continet autem uberrimam Collectionem Hom. Saxon. hoc ordine.*

Fol. 1. *Index ſive Tituli Homiliarum in hoc Cod. contentarum.*

I. fol. 1, b. De Scā Trinitate Et De Festis Diebvs Per Annvm.

Incip. Sæ ælmihtiꝿa ꝓealðenð ðe ne onꝿan næꝛne. ꝛ ꝛe ðe ana iꝛ ꝛoð ꝿoð. ꝿeꝛceoꝓ ealle ðinꝿ ꝿeꝛeꝓenlice anð unꝿeꝛeꝓenðlice. ðuꝓh hiꝿ ꝛoðan piꝿðom. anð ꝛe piꝿðom iꝛ ꝓitoðlice hiꝿ ꝛunu unꝛe Hælenð Cꝛiꝥ. ꝛe ðe uꝿ alýꝿðe. anð ꝛe ðꝛuðða hað on ðæne halꝿan Ðꝛynnýꝿꝛe.

Expl. Ðæꝿ ꝛe him ðancia ð on upum ꝓeoꝛðome. ꝛ hiꝿ halꝿan ꝓæðen ꝥe hine aꝛende to uꝿ. ꝓam iꝛ on ꝓýꝛðmýnt mið ꝓam halꝿan ꝿaꝛte on ealꝛa ꝓopulða ꝓopulð. ꝛe cꝛeðað. Amen.

II. fol. 5, b. De Initio Creatvre. Ante Natale Dn̄i.

Incip. An anꝿin iꝛ ealꝛa ꝓinꝿa. ðæt iꝛ Goð ælmihtiꝿ. He iꝛ onðꝛuma ꝛ enðe. *Vide ſupra, pag.* 1.

III. fol. 12. VIII. Kl̄. Ianvarii. Nativitas Domini.

Incip. Ꝿe ꝓýlla ð to tꝛýminꝿe eoꝛꝥeꝛ ꝿeleaꝛan eoꝛ ꝿeꝛeccan ðæꝿ Hælenðeꝛ acennenðýꝿꝛe. *Vide ſupra, pag.* 19.

IV. fol. 17, b. In Eodem Die. Evangelivm.

In principio erat uerbum.

Incip. Ꝿe pæðað on ꝓiꝛum ðꝛihtenlican ꝛýmbel ðæꝿe ꝥ haliꝿe Goðꝛꝥel be ðæꝿ Hælenðeꝛ acennenðýꝿꝛe. æꝿhꝥeꝛ ꝿe be hiꝿ Menniꝛcnýꝿꝛe. ꝛꝛa ꝛꝛa Iohanneꝛ aꝛꝓaꝛ.

Expl. ꝛ eall hiꝿ ꝓæꝛ ꝓæꝛ be ðoht ꝓam ꝛꝓýnðe ꝓiꝛene ꝓopulðe. Ðam iꝛ ꝓulðon anð loꝛ anð ꝓýꝛðmýnt on ecnýꝿꝛe. mið hiꝿ heoꝛonlican ꝿæðen ꝛ ꝥam halꝿan ꝿaꝛte. on anꝛe Goðcunðnýꝿꝛe ꝛe cꝛeðað. Amen.

V. fol. 21, b. Passio Scī Stephani Protomartyris.

Incip. Ꝿe pæðað on ðæꝛe bec ðe iꝛ ꝿehaten Actuꝛ Apoꝛtoloꝛum. *Vide ſupra, pag.* 9.

VI. fol. 26, b. VI. Kl̄. Ianvarii. Assvmptio Scī Iohannis Apl̄i.

Incip. Iohanneꝛ ꝛe Goðꝛꝥellene Cꝛiꝥeꝛ ðýꝛliꝿ. ꝓeaꝛð on ðýꝛum ðæꝿe. *Vide ſupra, pag.* 9.

VII. fol. 33. Item De Eodem.

Incip. Ieꝓonimuꝰ ꝛe ꝓýꝛðꝛulla. ꝛ ꝛe piꝛa Bocene ꝥe une Bibliotheꝥan ꝿebꝓohte to Leðene oꝼ Gꝛeciꝛcum bocum. ꝛ eac oꝼ Ebꝛeiꝛcum. he aꝓꝓaꝛ ðe Iohanne ꝓam halꝿan Goðꝛꝥellene Cꝛiꝥeꝛ moðꝓian ꝛuna.

Expl. ꝥæt hi maꝿon aꝓiꝛan ꝿiꝼ hi ꝓæðꝼæꝛꝛte beoð. ꝼꝛom heoꝓa ꝛaꝓle ðeaðe. anð ꝼꝛam heoꝓa ꝛýnna benðum. ꝛ heoꝓa ꝛcýꝓꝓenð ꝿeꝛlaðian. mið ꝛoꝓne ðæðbote. anð habban ꝥ ece liꝼ. mið ꝓam leoꝛan Hælenðe. ꝛe ꝥe a ꝓixað on ecnýꝿꝛe. Amen.

VIII. fol. 35.

VIII. fol. 35. v. KAL. IANVARII. NATL. INNOCENTIVM INFANTVM.

Incip. Nu to dæg Godes gelaðung geond ealne ymbhwyrft. *Vide supra, pag.* 10.

IX. fol. 40. KAL. IANVARII. CIRCVMCISIO DNI.

Incip. Se Godspellere Lucas beleac his dæghwelice Godspel mid feapum wordum. *Vide supra, p.* 10.

X. fol. 45. IDVS IANVARII. EPIPHANIA DOMINI.

Incip. Men da leoforan. nu for feapum dagum we ofermæddon his Godspel æfter eow. *Vide supra, pag.* 10.

XI. fol. 51. DOMC. III. POST EPIPHANIA DNI.

Cum descendisset Ihs de monte. secutæ sunt eum turbæ multæ.

Incip. Matheus se eadiga Godspellere awrat on disse Godspellican pædinge. *V. sup. pag.* 10.

XII. fol. 55, b. IV. NON. FEBRVARII. PVRIFICATIO SCE MARIE.

Postquam impleti sunt dies purgationis Mariæ. et reliq.

Incip. God bebead on dære ealdan æ. ⁊ het Moyses done Hehetogan. *Vide supra, pag.* 11.

XIII. fol. 62. DOMINICA IN QVINQVAGESSIMA.

Adsumpsit Ihs duodecim discipulos suos. Et rel.

Incip. Hes ys genæd on þysum Godspelle þe we nu gehyrdon of dæg Diacones mudæ. *V. sup p.* 12.

XIV. fol. 67. DOMINICA IN XL.

Ductus est Ihs in desertum a Spu.

Incip. Se Hælend wæs gelædd fram þam Halgan gaste to anum westene. to þi ⁊ he wære gecostnod fram deofle. And he þa fæste feowertig daga ⁊ feowertig nihta swa ⁊ he ne onbyrigde æten ne wæter on eallum þam fyrste. ac fyldan him hingrode.

Expl. Ac uton don swa swa God tæhte, &c. *Sicuti supra in* Ic wolde eow tæhtnian p. 31.

XV. fol. 69, b. DOMC. II. IN XL.

Egressus inde Ihc. secessit in partes Tyri & Sidonis. Et Reliqua.

Incip. Dnihten Hælend gewende mid wordum hæra ludeiscra þwyrnysse. *Vide supra, pag.*

XVI. fol. 71. DOMC. III. IN XL.

Erat Ihc eiciens demonium. Et Rel.

Incip. On dæne mæran tide he se milsheorta hælend wunode mid mannum. *Vide supra, pag.* 31.

XVII. fol. 73, b. DOMC. IV. IN XL.

Abiit Ihc transf mare Galileæ. Et Reliqua.

Incip. Se Hælend ferde ofer þa Galileiscan sæ. þe sy gehaten Tiberiadis. *Vide supra, pag.* 32.

XVIII. fol 67. KL. APRELIS. ADNVNTIATIO SCÆ MARIÆ.

Missus est Gebriel angelus a Deo. Et Reliqua.

Incip. Vre se ælmihtiga scyppend. se de alle gesceafta. *Vide supra, pag.* 11.

XIX. fol. 82, b. DOMINICA PALMARVM.

Incip. Cristes domung wæs genæd nu beforan us. *Vide supra, pag* 19.

XX. fol 86, b. DOMINICA PASCHE.

Cynclice deapas forbeodad to secgenne ænig spel on dam hiim srig-dagum.

Maria Magdalena. et maria Iacobi. Et Rel.

Incip. Oft ge gehyrdon embe þæs Hælendes æriste. *Vide supra, pag.* 13.

XXI. fol. 90, b. DOMINICA PRIMA POST PASCHA.

Cum esset sero die illo una Sabbatorum.

Incip. Æfter þæs Hælendes æryste sænon his discipuli belocen on anum huse. *Vide sup. pag.* 14.

XXII. fol 94. DOMINICA SECVNDA POST PASCHA DOMINI.

Dixit ihc discipulis suis. Ego sum pastor bonus. &c.

Incip. Dis Godspell se nu genæd wæs. cwæd ⁊ se Hælend cwæde be him sylfum. *Vide supra, p.* 14.

XX. fol. 96. IN LETANIA MAIORE.

Incip. Das dagas synd gehatene Letaniæ. þæt synd Gebed dagas. *Vide supra, pag.* 1.

XXIV. fol. 100. FERIA TERTIA. DE DOMINICA ORATIONE.

Incip. Se Hælend Crist sæde dan he to þysum life com. *Vide supra, pag.* 2.

XXV. fol. 105. FERIA. IV. DE FIDE CATHOLICA.

Incip. Ælc cristen men sceal æfter nihte cunnan. æghwer ge his Paten nn. ge hys Creban. *Vide supra, pag.* 2.

XXVI. fol. 110, b. IN ASCENSIONE DOMINI.

Incip. Lucas se Godspellere us manode on þisre pistol-pædinge þus cwedende. *Vide supra, p.* 3.

XXVII. fol. 115, b. IN DIE SANCTO PENTECOSTEN.

Incip. Fram þam halgan Eastrenlican dæg synd getealde fiftig daga. *Vide supra, pag.* 3.

XXVIII. f. 121. DOMINICA SECVNDA POST PENTECOSTEN.

Homo quidam erat diues et induebatur purpura. et reliqua.

Incip. Se sealdenda dihten sæde his bigspel hys gingum hus cwedende. *Vide supra, pag.* 3.

XXIX. fol. 125. DOMINICA. III. POST PENTECOSTEN.

Erant appropinquantes ad Ihm publicani et peccatores. et rel.

Incip. Dæt halige Godspel us segd þæt Genesan ⁊ Synfulle menn. *Vide supra, pag.* 4.

XXX. fol. 129. Dom̄c. II. Post Pentecosten.

Homo quidam fecit cænam magnam & uocauit multos. Et Rel̄.

Incip. Se Hælend ſæde ðiſſ biȝſpell hiſ leornincȝcnihtum. ⁊ cpæð. *Vide ſupra, pag.* 3.

XXXI. fol. 130, b. Dominica. IV. Post Oct̄. Pent̄.

Eſtote ergo miſericordes. Et Reliqva.

Incip. Lucaſ ſe Godſpellere ðe pæſ læce on liſe. *Vide ſupra, pag.*

XXXII. fol. 132, b. Dom̄c. V. Post Oct̄. Pentecost̄.

Cum turbe irruerent ad Ihm̄. Et Rrliqva.

Incip. On ðæne tide Iu hit ȝetimode ſpa. þa þa ſe Hælend pæſ hep on liſe mid mannum. *V. ſup. p.*

XXXIII. fol. 134, b. Dom̄c VI. Post Oct̄. Pentec̄.

Amen dico uobiſ. quia niſi abundauerit. Et Reliqva.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellere ðe pæſ mid Criſte on hiſ liſe. *Vide ſupra, pag.*

XXXIV. f. 137. Dominica Septima Post Octab̄. Pentec̄.

Cum multa turba eſſent cum Ihū nec haberent quod manducarent. Et Rl̄.

Incip. Mancuſ ſe Godſpellere cpæð on þiſum dæȝðerlicum Godſpelle. *Vide ſupra, pag.* 5.

XXXV. fol. 138, b. Dominica. VIII. Post Octb̄ Pentec̄.

Adtendite a falſis prophetis. qui ueniunt ad uos in ueſtimentis ouium. Et Rl̄.

Incip. Dnihten cpæð to hiſ leornincȝ-cnihtum. behealdað eop. *Vide ſupra, pag.* 5.

XXXVI. fol. 140, b. Dominica. IX. Post Oct̄. Pent̄.

Homo quidam erat diues qui habebat ulicum. Et Reliqva.

Incip. Se Hælend ſæde þuſſ to hiſ halȝum Apoſtolum. hep on þiſum liſe. *Vide ſupra, pag.*

XXXVII. fol. 143. In Nativitate Scī Iohis Baptistæ.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ appat on Criſtes bec be acennednyſſe Iohannes þæſ Fullahtepes. *Vide ſupra, pag.* 4.

XXXVIII. fol. 147. III. Kl̄. Ivlii. Passio Apostolorvm Petri Et Pavli.

Venet Ihs̄ in parteſ Cæſareæ Philippi. Et Reliqva.

Incip. Matheuſ ſe Godſpellere appat on þære Godſpellican ȝereccnyſſe þuſ cpeþende. *V. ſ. p.* 4.

XXXIX. fol. 148. De Passione Apostolorvm.

Incip. Se pyllaþ æfter þyſum Godſpelle eop ȝeþeccan þæra Apoſtola þpohtnunȝa. *V. ſup. p.* 4.

XL. fol. 152. II. Kl̄. Ivlii. Natale Scī Pavli Apostoli.

Incip. Godes ȝelaðunȝ puldað þiſne dæȝ þam mæran Apoſtole Paule to pulðmynte. *V. ſup. p.* 4.

XLI. *Notandum eſt, inter fol.* 155, *&* *fol.* 156, *deſiderari fol. bina in quibus continebantur Concluſio hujuſce Hom. & Exordium ſequentis cujus Rubrica fuit* Dom̄c. X. Post Pentecosten, *& ſic incip.* On ſumene tide pæſ ſe Hælend ſapende to Hierlm̄. *& ita in Cod.*

Expl. Ðu ælmihtiȝa Dnihten ȝemiltſa uſ ſynfullum. ⁊ unne ſoncðrið ſpa ȝeſoda. þæt pe ȝebertum ſynnum æfter þyſum ſpecenfullan liſe. þinum halȝum ȝeſeplæhte beon moton. Si ðe loſ ⁊ puldon on ealna populda ſopulð. Amhn.

XLII. fol. 160, b. IV. Idvs Avgvsti. Passio Scī Lavrentii Mart̄.

Incip. On Deciſ dagum þæſ pel hneopan Caſepeſ. *Vide ſupra, pag.* 16.

XLIII. fol. 165, b. Dom̄c XI.

Dixit Ihc̄ ad quoſdam qui in ſe confidebant tanquam iuſti, *&c.*

Incip. Dnihten ſæde ðiſſ Biȝſpell be ſumum mannum ðe on heom ſylfum tpupodon. *V. ſup. p.* 5.

XLIV. f. 169. Dom̄c XII. Post Oct̄. Pent̄.

Incip. Ðæſ Hælendes eand pæſ on Iudea lande Galileiſcre ſcipe. þa þa he hep on liſe pæſ. on þære býriȝ Nazareth. ac he pæſ ȝeboren on þære býriȝ Bethleem. ſpa ſpa bec ſecȝað.

Expl. þe þa pond ȝehýnað. ſpa ſpa hiſ Godſpellepar be him ſylfum apriton. þ he iſ Godes ſuna þe ȝeſceop ealle þinȝ. and uſ þa alýſde. mid hiſ aȝenum liſe. of deoflef anpealde. ðæſ pe hum aſecȝað puldon ⁊ pýnþmynt. mid popdum and dædum. Amen.

XLV. fol. 172. Dom̄c. XV. Post Oct̄. Pent̄.

Nemo poteſt duobuſ dñis ſeruire. Et Reliqva.

Incip. Dnihten cp̄ on ſumne timan to hiſ leornincȝ cnihtum. Ne mæȝ nan man. *Vide. ſup. pag.* 6.

XLVI. fol. 174, b. De Assvmptione Scæ Mariæ. Ex Æpla Beati Ieronimi.

Incip. Ieronimuſ ſe haliȝ Sacend appat ænne Pirtol be ſoperiðe þære eadiȝan Mariam. *V. ſ. pag.* 21.

XLVII. fol. 176. Eodem Die. Evang̃. Eivsdem Diei.

Intrauit Ihc̄.

Incip. Ðiſ dæȝðerlice Godſpell þ man ȝerunelice nat ac þiſſere halȝan mæȝran. on þýſum healican ſpeoli dæȝe ȝeond ealle Godes Cyncean. reſþ þ upe Hælend becom into ſumere eaðelican býriȝ. ⁊ an pif Martha ȝehaten ȝelaðode hine to hipe ȝeſeonde.

Expl. Uton nu ȝeornlice biddan þa eadiȝan Mariam þe nu to dæȝ ſær ahafen ⁊ ȝeuſenod buran engla ðrýmme. þ heo uſ ðingie to þam ælmihtiȝan Gode. ſe þe leoſað ⁊ pixað á on ecnýſſe. Amen.

XLVIII. fol. 177, b. De Scā. Virginitate. Vel De Tribvs Ordinibvs Castitatis.

Incip. Upe Hælend Criſt cýðde þ he luſode þa halȝan Clænnýſſe. (*ſc. Epiſt. Ælfrici ad Sigefurthum*) *Vide ſupra, pag.*

Expl.

Expl. Gepyrhze uþ re Hælenð to hiþ pillan a. ⁊ he uþ ȝelæde to ðam ecan liſe. þam iſ pulðon and þýrðmýnt a to ponulde. Amen.

XLIX. fol. 179, b. De Scō Bartholomeo.

Incip. Ýþð þhiteþaſ ſecȝað þ ðný Leoðcýpaſ ſind ȝehatene India. *Vide ſupra, pag.* 17.

L. fol. 188, b. IV. Kl̄. Septembris. Decollatio S. Iohannis Bpt̄.

Miſit Herodeſ & tenuit Iohannē. & reliqua.

Expl. Mancuſ re Godſpellere appat on Cnihteſbec. be þam mæpan Fulluhtere Iohanne. *Vide ſupra, pag.* 41.

LI. fol. 193, b. Dominica xvii. Post Pentecosten.

Ibat Ihs̄ in ciuitatem quæ uocatur Naim. Et Reliqva.

Incip. Upe Dnihten ſende to ſumere býriȝ. ſeo ýſ ȝehaten Naim. *Vide ſupra, pag.* 6.

LII. fol. 197. III. Kl̄. Octē. Dedicatio Æccle S. Michaelis Archgli.

Incip. Manegum iſ cuð ſeo haliȝe ſtop ſce Michaeliſ on þære ðune þe ýſ ȝehaten Gaȝanuſ. *Vide ſupra, pag.* 24.

LIII. fol 199, b. Evvangelivm

Acceſſerunt ad Ihm̄ diſcipuli eiuſ dicentes. Quiſ putaſ maior eſt in regno celorum. Et Reliqva.

Incip. Ðiſ dæȝðenlice Godſpell cýþ. þæt Dnihteſ Leornunȝ-cnihtaſ. *Vide ſupra, pag.*

LIV. fol. 203. Dominica. xxi. Post Pentecosten.

Loquebatur Ihs̄ cum diſcipulis ſuis in paraboliſ dicens.

Incip. Dnihten pæȝ ſpecende on ſumere tide to hýſ Apoſtolum mið biȝſpellum. *Vide ſup. p.* 6.

LV. fol. 209, b. Kalendarvm Novēbris. Natale Omnivm Sanctorvm.

Incip. Haliȝe lapeoþaſ pæðdon. þæt ſeo ȝeleaffulle ȝelaþunȝ. *Vide ſup. pag.* 7.

LVI. fol. 212, b. Eodem Die Evangl̄m.

Vidēnſ turbaſ Ihs̄. aſcendit in montem. Et reliqua.

Incip. Ðæt haliȝe Godſpell þe nu lýtle æp ætforan eop ȝeræd pæſ. *Vide ſupra, pag.* 8.

LVII. fol. 216. viii. Kl̄. Decē. Passio S. Clementis Mart̄.

Incip. Men þa leoforcan. eopen Galeaſa býð ðe ðrumpa. *Vide ſupra, pag.* 8.

LVIII. fol. 222. ii Idvs Decembris. Passio S. Andree Apostoli.

Ambulanſ Ihs̄ iuxta mare Galilee. Et Reliqva.

Incip. Cniſt on ſumere tide ſende pið ða Galileiſcan ſæ. *Vide ſupra, pag.* 9.

LIX. fol. 226. Item Passio Eivsdem Apostoli.

Incip. Se Apoſtol Andreaſ æfter Cniſteſ ðrowunȝe. *Vide ſupra, pag.* 9.

LX. fol. 229. Dominica. i. In Adventv Domini.

Incip. Ðýſeſ dæȝeſ ȝenunȝ and þýſſe tide mænið ſpeca ð embe Godeſ tocýme. *Vide ſup. pag.* 8.

LXI. fol. 231, b. Dom̄c. ii. In Adventv Domini.

Erunt ſigna in ſole et luna et ſtellis. Et Reliqva.

Incip. Se Godſpellere Lucaſ appat on þýrum dæȝðenlicum Godſpelle. þæt upe Dnihten. *Vide ſupra, pag.* 8.

LXII fol. 233, b. Fr̄. vi. In. i. Ebdomada Qvadragesimae.

Ðiſ Spel ȝebýnað on ſniȝe-dæȝ on þære ſopman Lencten ſucan.

Evvangelivm.

Erat dieſ feſtus Iudæorum. et reliqua.

Incip. Men þa leoforcan. uþ lýſt nu eop ſecȝan be þam halȝan Godſpelle þe ȝe ȝehýnðon nu pæðan þ ȝe beon þe ȝeleaffulran þuph þa boclican lare. ⁊ þe anpæðnan on eoppum Dnihtne.

Expl. Se ȝehæleða man þa ſýððan þe þone Hælend ȝerpnæc. cýðde þam Iudeiſcum þæt Cniſt hine ȝehælde. ⁊ hine mæniſode hiſ mihte hepiȝende. þam ſý pulðon on ecnýſſe mið hiſ ælmihtiȝan fæðep. ⁊ þam halȝan ȝaſte on anre ȝodcundnýſſe. Amen.

XIII. fol. 239, b. Fr̄. vi. Emdomada. ii.

Ðiſ Spel ȝebýnað on þone Fniȝe-dæȝ on þære oþre Lencten ſucan.

Evvangelivm.

Homo erat pater-familiaſ. qui plantauit uineam. Et reliqua.

Incip. Upe Dnihten ſæde oft ſpiðe bizle Biȝſpel. *Vide ſupra, pag.*

LXIV. fol. 242, b. Fr. vi. In Ebd̄. iii.

Ðiſ Spel ſceal on Fniȝe-dæȝ on þære Lencten ſucan.

Ev̄g.

Venit Ihc in ciuitatem Samariæ quæ dicitur Sichar.

Incip. Se Godſpellere Iohanneſ ſæde on þýſum Godſpelle. þæt Cniſt upe Hælende.

LXV. fol. 247. Fr̄. vi. Ebd Qvarta.

Ðiſ Spel ȝebýnað on þone ſeoþþan Fniȝe-dæȝ on Lencten.

Ev̄g.

Erat quidam longueſ Lazaruſ. et reliqua.

Incip. On þam halȝan Godſpelle þe ȝe ȝehýnðon (nu) pæðan. uþ ſeȝð be Lazare ðe ſeoclæȝ. *Vide ſupra, pag.*

Calce mutila eſt hæc Homilia, quin & deficiunt duæ aliæ Homil. quæ in memorato Indice Codici præmiſſo una recenſentur.

Otho. C. I. *Codex membr. in fol. in quo continentur Tractatus aliquot Saxonici diverſis temporibus & per diverſorum manus conſcripti, & à Bibliopego ſimul in unū volumen compacti.*

I. fol. 1. *Evangeliorum exemplar nitidum & antiquum, ſed (quod dolendum) capite,* i. e. *ad Com. 6. c.* 27.

Evang. ſecundum S. Matthæum mutilum: omnia autem reliqua, integrum: cujus ope haudquaquam fuerint adjuti in præſtantiſſima illa Evang. Sax. Editione viri clariſſ. Franciſcus Junius & Thomas Mareſchallus.

II. fol. 93. *Inter Evangelias S. Lucæ & Johannis habetur Privilegium Sergii Papæ Saxonicè, conceſſum Aldhelmo Abbati Meldunenſi ſucceſſoribuſq; ſuis, & per eos venerabili eorum Monaſterio de Ea, ut ſint ab omni onere (ſeu vinculo) ſeculari immunes, nulliuſque alterius Juriſdictioni ſubjecti, &c. Quæ quidem conceſſiones confirmaſſe dicuntur Æthelredus Rex Merciorum, & Ina Rex Weſt-Saxonum. Teſte eodem Aldhelmo. Eaſdem litteras Latine verſas ad oram deſcripſit Joannes Foſſelius* ex libro quinto Wilhelmi Malmesburienſis de Pontificibus, cujus exemplar unicum quod unquam viderit, erat in manibus D. Joannis Foxi.

III. fol. 136. *Dialogorum Gregorii Magni Papæ libri quatuor Saxonicè.*

IV. fol. 273, b. *Excerpta quædam Saxon. ex libro Hieronymi de vita Patrum Ægyptiacorum.*

Incip. Præf. Ꝥe ꝩyllaꝺ nu æneſt ꝓnitan be ſumum pætæn ſetlan ſꝑa ſꝑa Ieronimus hit of Ebꝛea on Gꝛeca ȝeſeoꝛꝺe apænde. ⁊ Pelaȝiuſ ſýꝺꝺan on une ȝeꝺeoꝺe ꝥ it on Læꝺen to bỳꝛne and to lane. þam þe anꝛæꝺlice beoꝛſleſ coſtnunȝum and hiſ lotꝓnæncum piꝺſtanꝺan pillaꝺ. *&c.*

I. Solitarius Quidam Erat In Inferioribus Partibus Ægypti Et Hic Erat Nominatissimus.

Incip. Sum þeꝛ pæſ on Egỳꝓta lanꝺe ſꝑýꝺe namcuþ and hliſſul þuþ hiſ ꝺꝺihtnunȝa. ⁊e he hiſ Dꝛihtne bæȝhpamlice to loſe and to pulꝺne abꝛeah on anum ꝓeſtene.

Expl. Eala hu micel þinȝ ſe Goꝺeſ þeꝛ bỳꝺe. þæt he þæꝛe ſaule ȝeheolp. þe heoꝛa beȝꝛa æꝛ þuþ beoꝛſleſ lape amỳnnan polꝺe. Finit Prima Sent. Incipit. II.

Fol. 274, b. 2. Frater Quidam Impugnabatur A Fornicatione. Contigit Evm Venire In Vicvm Qvendam Egypti. Et Veniens Filiam Sacerdotis Paganorvm Adamavit Evm.

Incip. Hit pæſ ȝeapa ȝeoþæſ ⁊e Ieꝛonimuſ apꝛat uſ to bỳꝛne ⁊ to lape. hu ſe ſꝑicola ꝺeonꝺ ſumne munuc miꝺ lỳ⁊ꝺum luſtum lanȝe⁊pehte.

Expl. ⁊ him behet þæt he á miꝺ him punian polꝺe. ⁊a hpile þe hiſ liſ pæꝛe. and hiſ lape ȝeoꝛnlice hlỳſtan.

Fol. 275, b. 3. Qvi Navali Prælio Dimicaturi Sunt Ante In Portv Et Tranqvillo Mari Inflectant Gvbernacvla.

Incip. Saȝa⁊ hep on þiſſum bocum hu Malchuſ ſꝑnæc ſe Goꝺeſ munuc. he cpæ⁊. þa men þa ⁊e beo⁊ pinnenꝺe in ſciplicum ȝepinne.

Expl. ⁊ ꝥ hiȝ picon ꝥ bitꝛeoh ſꝑeoꝛꝺ. and bitꝛux peſtene. ⁊ betꝛux pilꝺeoꝛ ꝥ ꝛio ȝeþunȝenneſ ne mæȝ næꝛſe peſan beꝛmitan.

V. fol. 279, b. *De Wynfritho quodam mortuo, & poſtea ad vitam reddito.*

Incip. Hep ſaȝa⁊ on ⁊iſſum bocum ꝥ Domne ſỳnſſi⁊ ſende þiſ ȝeꝓnte æꝛoſt to þiſſum leoꝺ bi ſumum Pꝛeoſte ſe pæſ ꝓaȝe ꝓoꝛ⁊ꝺꝛeꝛeꝺ. and ȝehỳꝛꝺe þa eſt to hiſ lichaman. He ſæꝺe ꝥ he bicome to þiſſe þeoꝺe. and ꝥ he ſꝑæce pi⁊ ⁊one Pꝛeoſt.

Expl. ⁊ him þa pæſ beboꝺen ꝥ he hỳꝛnꝺe to hiſ lichaman in Dæȝpe⁊. ⁊ æꝛ he eoꝺe oꝛ hiſ lichaman æt þam ꝓoꝛman Hancpe⁊e.

VI. fol. 282. *Homilia in illud Pſalmiſtæ,* Dñe Libera Animam Meam A Labiis Iniqvis. Et A Lingva Dolosa.

Incip. Gehena⁊ nu men þa leoꝛoꝛtan. hu ſe Goꝺeſ laneoꝛ pæſ ſꝑnecende. and he cp̄. Dꝛihten. ȝeſneolſa me ſnam unnỳttu ſpeccum. and ſnam inpitſullum tunȝan.

Expl. Uton healꝺen nu ꝓoꝛ⁊an þa ſibbe ꝥe Dꝛihten uſ ſealꝺe. þonne ȝehealꝺa⁊ uſ ſe Dꝛihten Hælen⁊ Cꝛiſt ſe þe leoꝛa⁊ ⁊ pixa⁊ a to ꝓopulꝺe.

VII fol. 285. *Homilia* De Creatore Et Creatvra *capite mutila, ſic autem*

Expl. Uton ſe ꝓoꝛ⁊i hoȝian hep on þiſſum liſe. ꝥ ꝥe mi⁊ ȝeoꝓnſulnỳſſe ȝepilnian æſſe þæſ betepan liſeſ. on ⁊æſne ecean bliſſe mi⁊ unum Hælænꝺe Cꝛiſte. ſꝑa ſꝑa he uſ behaten hæꝛ⁊. ſe leoꝛa⁊ ⁊ pixa⁊ mi⁊ hiſ leoꝛan pæꝺep ⁊ þam Halȝan Gaſte on anne Goꝺcun⁊nỳſſe. ana ꝓo⁊ Scỳpenꝺ ealꝑa ⁊inȝa. Amen.

VIII. fol. 287, b. *Homilia* De Sex Etatibvs Hvivs Secvli.

Incip. Aꝺam þa leoꝛoꝺe on ȝeſſince nigon hun⁊ ȝeapa ⁊ ꝥnittiȝ ȝeapa. ⁊ he þa ꝓoꝛ⁊ſeſte ꝓoꝛ hiſ ꝓoꝛȝæꝺe⁊nỳſſe. ⁊ hiſ ſapul ſi⁊o⁊e ſapiȝ to helle. ⁊ eall hiſ oſſꝑpinȝ eall ſꝑa ſeſte. o⁊ þæt Cꝛiſt uſ alỳſ⁊e oſ þam cpeaꝛtſenne eſt.

Expl. On ⁊am ⁊æȝe onȝin⁊ ſeo eahteo⁊e ỳlꝺ. na on ⁊iſſum liſe. ac on ⁊am ecean liſe. ⁊ ſeo ỳlꝺ ⁊uꝑhꝑuna⁊ unȝeen⁊oꝺe mi⁊ Goꝺe. on þæꝛe pixa⁊ þa halȝan mi⁊ þam Hælen⁊e ỳlſum on ꝛaple ⁊ on lichoman ſỳþþan á to ꝓopulꝺe. Amen.

IX. fol. 289, b. Item De Popvlo Israhel. Qvando Volveris. (*Hom. calce mutila.*)

Incip. Ꝥe habba⁊ nu ȝeræ⁊ ſꝑa pe ſcoꝛtlicoſt mihton on ⁊am æꝛſtan cpỳ⁊e. *Vide ſupra, pag.* 39.

Nero. A. 1. *Codex membr. in Octavo; ut videtur, Eccleſiæ Wigornienſis, variis temporibus partim Saxonice, partim Latine ſcriptus, in quo continentur*

I. Fol. 1. *Canuti Regis leges Eccleſiaſticæ Saxonicè.*

Incip. Dỳſ iſ ſe ȝepæ⁊nỳſ þe Cnu⁊ Cỳninȝe ealleſ Engla lanꝺeſ Cininȝe. ⁊ Dena Cininȝ. mi⁊ hiſ pitena ȝeþeahte ȝepæ⁊e Goꝺe to loſe and him ſilſum to Cỳneſcipe. ⁊ to ⁊eaꝛſe. and ꝥ pæꝛ on ⁊æꝛe halȝan Miꝺe-pintne tiꝺe on ſinceaſtne.

Expl. Đæt ſe poꝺſneca þeſe pulſ to ſꝑý⁊e ne ſlite. ne to ſela ne abite. oſ ȝoꝺcun⁊na heoꝛꝺe. and ſe ⁊e oſenþoȝie ꝥ he Goꝺeſ boꝺan hlỳſte. hæꝺe hem ȝemæne ꝥ pi⁊ God ſỳlſne. (á ſỳ Goꝺeſ nama ecelice ȝebleſ⁊o⁊. ⁊ loſ him. ⁊ pulꝺon and puþþmint ſỳmble æſſe to ꝓopulꝺe. Amen.)

II. fol. 14. *Deſideratur Rubrica.* (*Canuti Regis Leges Civiles.*)

Incip. Dỳſ iſ ſeo ꝓopulꝺcun⁊e Gepæ⁊nỳſ ꝥe ic ſỳlle mi⁊ miman picenan pæꝺe. ꝥ man healꝺe oſep eall Engla lanꝺe.

Expl. ꝥ he mæȝe ꝓoꝛꝺeſ ⁊ tæꝺe ȝlæꝺlice æſſe. ꝓonne bỳ⁊ uſ eallum Goꝺeſ milſ ꝥe ȝeaꝓꝓun á ſỳ Goꝺeſ nama ecelice ȝebleſ⁊o⁊. and loſ him and pulꝺon and ꝓꝛꝺmỳnt ſỳmle æſſe to ꝓopulꝺe. Goꝺ ælmihtiȝ uſ eallum ȝemilſiȝe ſꝑa hiſ milꝺa pilla ſiȝ. ⁊ ȝehealꝺe uſ æſſe on ecneſſe. ſi hit ſꝑa. Amen.

III. fol. 41.

III. fol. 41. *Eadgari Regis Leges Eccleſ. & Civil. Saxonicè, aliena manu ſcriptæ.*

Incip. Điſ iſ ꝛeo ꝿenæbnyſ ðe Eaðꝿaꝛ Cyng miþ hiſ ꝛitena ꝿeðeahte. ꝿenæbe God to loꝛe. anð him ꝛylꝛum to Cyncꝛipe. ⁊ eallum hiſ leoðꝛipe to þeapꝛe.

Expl. ⁊ ꝿa ꝛeo ꝿæꝿulle to ealꝛan punðe. ⁊ hie nan man na unðeoꝛoꝛ ne ꝛylle. (⁊ ꝿiꝛ hꝑa hi ðoñ unðeoꝛoꝛ ꝛylle oððe eaꝛunꝿa oððe ðeaꝛnunꝿa ꝿylðe æꝿðen ðam Cyngꝛ lx ꝛcyllinꝿa. ꝿe ꝛe ðe hy ꝛylle. ꝿe ꝛe ðe hy biꝿe.)

IV. fol. 44. *Capita Legum Regis Ælfredi, (& Inæ) Saxonicè.*

V. fol. 47. *Adnotatio de* Rome ꝿeꝛcoꝛ, *ſive de Denario S. Petri ſolvendo, Saxonicè.*

VI. *Ibid. Officium juſti Judicis, Saxonicè.*

Incip. Ælc man þe niht ðemeð. he hæꝛð þæꝿa on hanða. ⁊ on æꝿðene ꝛceale he bỳꝛð nihtꝛiꝛneꝛꝛe. ⁊ milðheoꝛtneꝛꝛe. æþeꝛt ꝛoꝛ ðæꝛe nihtꝛiꝛneꝛꝛe he ꝿeneceð ðæꝛ ꝿylteꝛ bote. ⁊ þonne ꝛoꝛ ðæꝛe milðheoꝛtneꝛꝛe. he ꝿemeteꝿað ðæꝛe ꝛcylð pite.

Expl. ꝛeo anꝛenꝿneꝛ meðꝛceata on ðomum ỳꝛ ꝛoþꝛæꝛtneꝛꝛe ꝛonlætneꝛ. ⁊ þa þe him God onðnæðenðe niht ðemeð. him onꝛoð æt Gode ece enðlean.

VII. fol. 49. *Locus ex Bromptoni Hiſtoria Joreualenſi de Legibus Ælfredi Regis, Latine, manu J. Joſſelini.*

VIII. fol. 50. *Leges Ælfredi Regis, Saxonicè.*

Incip. Dnihten þæꝛ ꝛþnecende ðaꝛ ꝛoꝛð to Moỳꝛe ⁊ ðuꝛ cpæð.

Deficiente veteri exemplari, illud ſupplere ſua manu uſque ad cap. 99. tentavit Joannes Joſſelinus. deſiderantur adhuc cætera.

IX. fol. 71. *Conſtitutiones quædam, Saxonicè, aliena manu.*

1. Be Cyninge.

Incip. Cniſtenum Cyninge ꝿebỳneð on Cniſtenne ðeoðe. *Vide p.* 45.

2. fol. 71, b. Be Cynedome.

Incip. Eahta ꝛþeꝛaꝛ ỳnðan. þe niht lice Cynebom tþumlice uppe ꝿaðe. *Vide pag.* 45.

3. fol. 72. Be Cynestole.

Incip. Ælc niht Cỳneꝛtol ꝛtent on þnim ꝛtapelum. ðe ꝛullice apiht ꝛtænt. *Vide ſupra, pag.* 46.

4. fol. 72, b. Be Eorlum.

Incip. Eoꝛlaꝛ ⁊ Heheꝛoꝿan ⁊ þaꝛ ꝛopolð Deman anð eac ꝛþa Geneꝛan aꝿan nỳð þeapꝛ. *V. ſ. p.* 46.

5. fol. 73. Be Sacerda.

Incip. Riht iſ þ Saceꝛðaꝛ on heoꝛa Scniꝛtꝛiꝛtum. *Vide ſupra, pag.* 49.

6. *Ibid.* Be Gehadedum Mannum.

Incip. Eallum Cniſtenum mannum iſ micel þeapꝛ. *Vide ſupra, pag.* 27.

7. fol. 74. Be Abbodum.

Incip. Riht iſ þ Abboðaꝛ ⁊ huþu Abbatiſſan fæꝛꝛte on Mỳnꝛtum ꝛinꝿallice punian. *V. ſup. pag.* 46.

8. *Ibid.* Be Munecan.

Incip. Riht iſ þ Munecaꝛ ðæꝿeꝛ ⁊ nihteꝛ inþeꝛþne heoꝛtan. ꝿoðeꝛ loꝛ luꝛian. ⁊ ꝿeoꝛne God heꝛiꝿan. *Vide ſupra, pag.* 46.

9. *Ibid.* Be Mynecenan.

Incip. Riht iſ þ Mỳnecena mỳnꝛteꝛlice macian. *Vide ſupra, pag.* 46.

10. fol. 74, b. Be Preostam. ⁊ Be Nunnan.

Incip. Riht iſ þ Pꝛeoꝛtaꝛ ⁊ eꝛen ꝛel Nunnan ꝛeꝿollice libban. ⁊ clænebꝛꝛe healðan. *V. ſup. p.* 46.

11. *Ibid.* Be Læꝿedum Mannum.

Incip. Riht iſ þ Gehaðoðe men Læꝛeðe piꝛian. *Vide ſupra, pag.* 47.

12. fol. 75. Be Þudeꝿan.

Incip. Riht iſ þ Þuðeꝿan annan bỳꝛenan ꝿeoꝛnlice ꝛỳlꝿean. *Vide ſupra, pag.* 46.

13. *Ibid.* Be Cyricean.

Incip. Riht iſ þ Cniſtene men Cniſtenðom ꝿeoꝛne healðan mið niht ðe. *Vide ſupra, pag.* 50.

14. fol. 76, b. Be Eallum Cristenum Mannum. (*Homilia.*)

Incip. Riht iſ þ ealle xp̄ene men heoꝛa xp̄enðom niht lice healðan. *Vide ſupra, pag.* 50.

X. fol. 77, b. Be Cristendome. (*videtur eſſe Sermo Lupi Epiſcopi.*)

Incip. C. Eallum Cniſtenum mannum iſ micel þeapꝛ þ hi heoꝛa Cniſtenðomeꝛ ꝿeꝛcað pitan. ⁊ þ hi heoꝛa Cniſtenðom niht lice healðan. *Vide ſupra, pag.* 27.

X. fol. 84, b. *Nota (recentiori manu) de ſectis hæreticorum ex Auguſtino, deque Baſilide Hæretico, qui* 365 *cœlos eſſe dicebat. Lat.*

XI. fol. 85. Be Godcundre Þarnunge. (*Homilia.*)

Incip. C. Þutan ꝛþỳnian be bocan ꝿeoꝛne ⁊ ꝿelome. *Vide ſupra, pag.* 50.

XII. fol. 87, b. Æðelstanes Gerædnes.

Incip. Ic Æþelꝛtan Cyng miþ ꝿeþeahte Þulꝛhelmeꝛ Anceb̄. ⁊ eac minna oþeꝛnna Biꝛcopa. cỳþe þam Geneꝛan to ꝿehỳlcene bỳniꝿ. *Vide ſupra, pag.*

XIII. fol. 88, b. Eadmundes Gerædnes. (quod eſt tantum Exordium legum Eadmundi.)

Incip. Eaðmunð Cỳniꝿ ꝿeꝛomnoðe micelne ꝛinoð to Lunðenbỳꝛiꝿ on þa halꝿan Eaꝛteꝛlicon tið. æꝿþeꝛ ꝿe ꝿoðcunðna haða ꝿe poꝛulðcunðna.

XIV. fol. 89. *Fragmentum Legum Eadgari Regis. (capite mutilum.)*

Expl. ⁊ piꝛ hꝑa hỳ þonne unðeoꝛoꝛ ỳlle. oððe eaꝛunꝿa oððe ðeaꝛnunꝿa. ꝿỳlðe æꝿþeꝛ þam cyngꝛ lx. ꝛcill. ꝿe ꝛe ðe hy ỳlle. ꝿe ꝛe þe hy biꝿe. *Vide ſupra, pag.* 133.

XV. fol. 90. *Leges quædam Æthelredi Regis*

In Nomine Dn̄i. Anno Dominicae Incarnationis. mviii.

Incip. Điꝛ iſ ꝛeo Genæðneꝛ þe Engla cỳniꝿ. ⁊ æꝿþeꝛ ꝿe ꝿehaðoðe ꝿe læꝛeðe pitan ꝿecuꝛan ⁊ ꝿeꝿæðban. *Vide ſupra, pag.*

XVI. fol. 93, b. Be Griðe. ⁊ Be Mvnde.

Incip. Godeſ ȝriᵹ iſ ealna ȝriᵹa ſelaſt to ȝeeaᵹmanne. ⁊ ȝeopnoſt to healdanne. ⁊ þæn nehſt þæſ Cyneȝeſ. Đon iſ nihtlic þ Godeſ cyniᵹ ȝriᵹ binnan ᵹum. ⁊ Cniſteneſ Cyninȝeſ handȝriᵹ ſtande efen unᵹemme.

Expl. ⁊ þonne iſ niht lic eac. þ upe ælc oðeᵹne healde mid niht e. ⁊ þ ælc Cyniᵹe ſy æᵹþe on Godeſ ealmihtiᵹeſ ȝriðe. ⁊ on ealleſ Cniſteneſ ſolceſ. ᵹoþþam ælc Cyniᵹ-ȝriᵹ iſ Cniſteneſ aȝen ȝriᵹ. and ælc Cniſten man ah micle þeaᵹe. þ he on ðam ȝriðe mycle mæþe pite. Am.

XVII. fol. 96, b. Be Cyric Griðe. (*Anno dñi*. 1014. *uti notatur manu J. Joſſelini.*)

Incip. In Nomine Dñi. Điſ iſ an ðæna Gæþneſſa þe Engla cyniᵹ ᵹebihte mid hiſ piteña ᵹeðehte. Đæt iſ æᵹneſt þ he pile þ ealle Godeſ Cyniᵹan beon. ᵹulleſ ȝriðeſ ᵹyniᵹe.

Calce mutila eſt hæc Conſtitutio, ſed eandem habes integram pag.

15. Item De Episcopis. (*nempe Conſtitutiones de alio exemplari ſcriptæ, nunc cum iis quæ præcedunt compactæ.*)

Incip. Biſcopum ᵹebyniað ealðlice piſan. ⁊ piſdom and pæpiſcipe on poſtdum and peoſcum. *V. ſ. p.*

16. fol. 100, b. Item.

Incip. Biſcopaſ ſcylan bocum ⁊ ᵹebeðum ſylᵹean. *Vide ſupra, pag.* 46.

XVIII. fol. 101. *De Clericorum veſtitu, &c. ex Carthaginenſis Concil. Canon. deſcriptum.*

17. fol. 102. Incipit De Sinodo.

Deuſ in adiutoꝛium meum, *&c.*

Incip. Biſcopum ᵹebyneð on Sinoðe æᵹneſt ðinᵹa. *Vide ſupra, pag.* 46.

18. fol. 103, b. *Deſid. Rubrica.* (Be Biscopvm.)

Incip. Biſcopaſ ſcolðan ſymle Godeſ niht boðian ⁊ unniht ſonþeoðan. *Vide ſupra, pag.*

19. fol. 105. Be Sacerdan.

Incip. Saceꝛð ſceal on hiſ ſcniſt ſcipe piſlice and pæplice læðan ⁊ læꝛan. *Vide ſupra, pag.* 46.

20. fol. 106, b. Be Abbodvm.

Incip. Riht iſ þ Abboðaſ ⁊ hupu Abbatiſſan fæſte on mynſtpum. (*Eadem cum alia in hoc Cod. M.*)

21. *Ibid.* Be Mvnecvm.

Incip. Riht iſ þ Munecaſ bæᵹeſ ⁊ nihteſ inpeꝛdne heoꝛtan. (Vid. Cod. ms p. 74.)

22. fol. 108. Be Gerefan.

Incip. Riht iſ þ Geneſan ᵹeonlice tilian. *Vide ſupra, pag.* 46.

XIX. fol. 108, b. *Termini Paſchales. ab anno* 1100, *ad an.* 1115.

XX. fol. 109. *Benedictio Cereviſiæ Latinè.*

XXI. *Ibid. Allegoria de Nabugodonoſore, Babylonia & Hieroſolymis. Latinè.*

XXII. fol. 110. *Ratio divinorum Officiorum, à die Septuageſimæ uſque ad diem Paſchalis, Latinè.*

23. fol. 112. Be Đeodſitan.

Incip Cyninᵹan ⁊ Biſcopan. Eoplan ⁊ Heꝛetoᵹan. Geneſan and Deman. Laꝛ piſan and Lah piſan. *Vide ſupra, pag.* 46.

XXIII. fol. 113. Sermo Lvpi Ad Anglos. Qvando Dani Maxime Persecvti Svnt Eos. Qvod Fvit Anno MLO. XIV. Ab Incarnatione Dñi Nri Ihv Xpi.

Incip. Leoſan men. ᵹe cnapað þ ſoð iſ ðeoſ poſolð iſ on oſſte. and niht nealæcð ðam ende. *Vide ſupra, pag.* 24.

XXIV. fol. 118. *Hymnus de S. Dunſtano, Lat. manu J. Joſſelini.*

XXV. fol 118, b. Her Is Gyt Rihtlic ⁊ Arnvng ⁊ Soðlic Myngvng. Đeode To Đearfe. Gyme Seðe ⁊ Ille.

Lupo Epiſcopo, me Judice, auctore.

Incip. Leoſan men. Utan unbeſtandan eal ſſa uſ ðeaſf iſ. *Vide ſupra, pag.* 29.

XXVI. fol. 119, b. Be Angol ⁊ Iten a Geredneſſe. (*ſc. Conſtitutio Æthelredi Regis, circa A. D.* 1008.)

Incip. Điſ iſ ꝛeo Geþæbneſ þe Engla Cyniᵹ. ⁊ æᵹðeꝛ ᵹe Gehabobe ᵹe Læꝛeðe pitan ᵹecupan ⁊ ᵹeþæðan. Đæt iſ þonne æᵹneſt þ þe ealle ſþam ſynnan ᵹeoþne ᵹecyþþan.

Expl. ſoþþam þuh þ hit ſceal on eaðe ᵹoðan to ahte. þe man unniht alecᵹe ⁊ niht þyneſſe luſie ſoꝛ Gode and poſolde. Amen.

XXVII. fol. 122. *Adnotatio de Dei dilectione, Saxon.*

24. fol. 123. Be Hefenlicvm Cyninge.

Incip. An Iſ ece God pealðen and ſyſhta ealna ᵹeſceaſta. *Vide ſupra, pag.*

25. *Ibid.* Be Eorðlicvm Cyninge.

Incip. Cniſtenum Cyninᵹe ᵹebyneð ſniðe niht þ he Cniſten ſolc niht lice healde. *Vide ſupra, pag.*

XXVIII. fol. 123, b. *Tabula Paſchalis cum Die Paſche & Luna ipſius diei, ab anno* 1100, *uſque ad ann.* 1156.

XXIX. fol. 124, b. *Septem Sacramenta, cum decem Præceptis, ubi ſecundum omittitur, Lat.*

XXX. *Ibid. Significatio ſufflationis, Crucis, Unctionis, &c. in Baptiſmo, Lat.*

XXXI. *Ibid. Exordia quorundam Hymnorum* (*ut videtur.*) *Lat.*

Incip. Caritate perfecta benedicat noſ Trinitaſ ſcī Item. Noſ precibuſ matriſ ſaluet ſapientia patriſ.

XXXII. f. 126, b. De Veneratione. (*Homilia.*)

Incip. Bonuſ ſtaq; paſtor ſuper gregem xpī ſollicituſ eſſe debet. ne inimicuſ c...ſco. ne potentioꝛ ſ cupiditaſ uitam pauperum inquiet.

Expl. & xxx. millia de populo interfecti ſunt. & arca teſtamenti capta eſt. & ipſe retro cadenſ fractiſ ceruicibuſ mortuuſ eſt.

XXXIII. fol. 129. Verba Ezechielis Prophete. De Pastoribvs Non Rectis Agentibvs.

Incip. Điſ iſitur per Ezechielem pnopheram terribiliteꝛ loquitur dicenſ.

Expl.

Expl. Gregorius itaque dicit. Cum enim malorum peruersitas crescit. non solum frangi prædicatio non debet. sed etiam augeri.

XXXIV. fol 130. DE PASTORE ET PRÆDICATORE.

Incip. O Pastor et Prædicator. super montem excelsum ascende tu qui Euangelizas Sion.
Expl. Euge serue bone et fidelis. quia super pauca fuisti fidelis. super multa te constituam intra in gaudium domini tui.

XXXV. fol. 131. DE CLERICIS SIVE ECCLESIASTICIS GRADIBVS.

Incip. Cleros Græce. Sors Latine. Inde dicuntur Clerici. quia de sorte sunt Domini.

XXXVI. fol. 131, b. INCIPIT DE CANONIBVS.

Canones dicimus Regulas quas scī Patres constituerunt. in quibus scriptum est quomodo Canonici id sūt Regulares Clerici uiuere debent.

Ibid. *Iterum ex Augustino.*

(*In Margine*) INCIPIVNT EXCERPTIONES DOMNI ECGBERHTI ARCHIEPI EBVRACE CIVITATIS DE SACERDOTALI IVRE. *Latinè.*

TIBERIVS. B. 5. *Codex membr. in Quarto ampliori, ex diversis simul compactis consarcinatus, partim Latine & partim Saxonicè Scriptus, in quo continetur*

I. fol 1. *Circuli duo cursum exhibentes Solis & Lunæ.*

II. fol. 1, b. REGVLARES FERIARVM SECVNDVM ROMANOS.

III. *Ibid.* REGVLARES LVNARES.

IV. *Ibid.* EPACTE.

V. *Ibid.* DE SINGVLIS MENSIBVS.

VI. fol 2. *Kalendarium in quo singuli dies versibus Hexametris exprimuntur: ad summam paginam singulis mensibus habentur Imagines varias anni tempestates repræsentantes, ad imam quoque pag. Icones signorum Zodiaci.*

VII. fol. 8. *Tabulæ Lunares, una cum multis aliis ad computum Ecclesiasticum spectantibus, ex Beda desumptis: inter quæ, nempe fol. 15. exstat Tabula exhibens Annum Dom. Indictionem, Epactum, Concurrentem, Ciclos, Diem 14 Lunæ, Diem Paschæ, & Lunam ipsam ab An. Dom. 96, usque ad an. dom. 1006, inclusive.*

VIII. fol. 18, b. INCIPIVNT NOMINA PONTIFICVM ROMANE VRBIS PER ORDINEM. *quorum primus S. Petrus, ultimus Adrianus qui erat Papa* III.

IX. *Ibid.* INCIPIVNT PER ORDINEM NOMINA EPŌRVM HIEROSOLIME CIVITATIS.

1. Justus - - - - - - - - - - 77. Titus.

X. fol. 19. INCIPIVNT IMPERATORVM ROMANE VRBIS.

1. primus omnium Julius Cæsar qui & Gaius -- } --- { 54 Eraclius, & post cum Odda.

XI. fol. 19, b. INCIPIVNT NOMINA EPŌRVM HIEROSOLIMÆ VRBIS. (i. e. Pontif. vet. Testamenti, post Captivitatem.)

1. Primus Ihs̄ filius Josedech, - - - - 36. Aristobulus.

XII. *Ibid.* DEINDE SVRREXERVNT POST XP̄I ASCENSIONEM PONTIFICES NOVI TESTAMENTI.

1. Jacobus frater Domini. --- 56. Cyrillus Martyr.

XIII. *Ib.* NOMINA EPŌRVM ALAXANDRIE VRBIS.

1. Petrus Apostolus. - - - - - - - - 28. Philippus.

XIV. *Ibid.* NOMINA PONTIFCVM ANTIOCHENE VRBIS.

1. Petrus Apostolus. - - - - - 27. Ysidorus Martyr.

XV. fol. 20. NOMINA ARCHIEPŌRXM DOROBERNENSIS ÆCCLESIÆ.

1. Augustinus. - - - - - - - - - - 24. Sygenic.

XVI. *Ibid.* NOMINA EPŌRVM HROFENSIS ÆCCLESIE.

1. Paulinus. - - - - - - - - - - - 14. Ælfstan.

XVII. *Ibid.* NOMINA EPŌRVM ORIENTALIVM SAXONVM.

1. Mellitus. - - - - - - - - - - - 18. Ælfstan.

XVIII. *Ibid.* NOMINA EPŌRVM AVSTRALIVM SAXONVM.

1. Wilfrith. - - - - - - - - - - 16. Oppbyrht.

XIX. *Ibid.* NOMINA EPŌRVM OCCIDENTALIVM SAXONVM.

1. Birinus. - - - - - - - - - 4. Hædde. deinde in duas Parochias divisa est, altera Wentanæ Ecclesiæ, altera Scireburnensis æccleſiæ, ubi habentur nomina Episc. Wintonensium - - 26. Ælfheah.

XX. fol. 20, b. NOMINA EPŌRVM SCIREBVRNENSIS ÆCCLESIÆ.

1. Elbhelm. - - - - - - - - - - - 19. Æthelrige.

XXI. *Ibid.* NOMINA EPŌRVM WILTVNENSIS (*Ecclesiæ.*)

1. Æthelstan. - - - - - - - - - - - 7. Sigenicus.

XXII. *Ibid.* NOMINA (*Episcoporum*) WILNENSIS ÆCCLESIÆ.

1. Anhelm. - - - - - - - - - - - - 7. Sigegar.

XXIII. *Ibid.* NOMINA EPŌRVM CRIDIENSIS ÆCCLESIÆ.

1. Eadulf. - - - - - - - - - - - - - 6. Alfpold.

XXIV. *Ibid.* NOMINA EPŌRVM WICCIORVM ÆCCLESIÆ.

1. Sexpulf. - - - - - - - - - - - - 9. Heathered.

XXV. *Ibid.* NOMINA EPŌRVM PROVINCIE MERCIORVM.

1. Diuma. - - - - - - 8. Seaxpulf. (postea in duas divisa est parochias, quæ nactæ sunt, post varios casus, Episcopos 1. Tophthelmum & Puttam, quorum successores fuerunt, illi — 17. Kyneferyth; huic — 15. Eadpulf.

XXVI. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM LINDISFARORVM.

1. Eabheah - - - - - - - - - - - - - 12. Æſcuiʒ.

XXVII. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM ORIENTALIVM SAXONVM.

1. Felix. - - - - - - - - - 4. Biſi. (poſtea in 2 Parochias dividitur, quarum una habuit Epiſc. 1. Eadepine. 22. Theodred.

XXVIII. fol. 21. NOMINA EP̄ORVM GENTIS NORTHANHYMBRORVM.

1. Paulinuſ. - - - - - - - - - - - - - - - 4. Iuda.

XXIX. *Ibid.* NOMINA EP̄RVM EBORACENSIS ÆCCLESIÆ.

1. Vilfriþ. - - - - - - - - - - - - - - 6. Ʒimund.

XXX. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM HAVSTALDENSIS ÆCCLESIÆ.

1. Acca. - - - - - - - - - - - - - - 7. Fanbeahc.

XXXI. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM LINDISFARORVM.

1. Aidan. - - - - - - - - - - - - - 10. Eadbeahc.

XXXII. *Ibid.* NOMINA EP̄ORVM ÆCCLESIÆ QVÆ DICITVR CASA CANDIÖNA.

1. Ʒeþbelm. - - - - - - - - - - - - - 5. Eadulf.

XXXIII. *Ibid.* *Nomina Regum Weſt-Saxonum.*

1. Cenric. - - - - - - - - - - - - 31. Æþelred.

XXXIV. fol. 21, b. HAEC SVNT GENEALOGIE PER PARTES BRITANNIAE REGVM REGNANTIVM PER DIVERSA LOCA NORÞANHYMBRORVM. *&c.* (Saxonicè.)

XXXV. *Ibid.* ITEM NORÞAN HYMBRORVM. (Saxonicè.)

XXXVI. *Ibid.* ITEM MERCIORVM. (Saxonicè.)

XXXVII. fol. 22. HÆC SVNT GENEALOGIÆ REGVM OCCIDENTALIVM SAXONVM. (Saxonicè.)

XXXVIII. fol. 22, b. *Catalogus* (*ut videtur*) *Epiſcoporum Ravennenſium.*

XXXIX. *Ibid.* *De adventu Sigerici Areb. Cantuar. ad Romam, & quot Eccleſ. 2 dierum ſpatio viſitavit.*

XL. *Ibid.* ISTE SVNT SVBMANSIONES DE ROMA VSQVE AD MARE. 1. Urbſ Roma - - 80 Sumeran.

XLI. fol. 23. INCIPIVNT PAVCA DE TEMPORIBVS BEDAE PRESBITERI. (h. e. Excerpta Saxonicè, ex ejus libro *de Temporibus, de Æquinoctio vernali, &c. Vid. eadem ſupra. pag.*

Incip. Ic polde eac ʒyſ ic þonſte pluccian ſum ʒehpæde anþʒyt of þæpe bec þe Beda ſe ſnotep lapeop ʒepette.

Expl. Sý þeoſ ʒepeccnyſ þuſ hep ʒeenþod. God helpe minum handum.

XLII. fol 29. *Tabula Geographica totius Orbis, in qua, nihil non litteris majuſculis deſcriptum eſt.*

XLIII. *Planiſphærium, in quo Signa & Conſtellationes cœleſtes delineationibus antiquis & non inelegantibus repræſentantur.*

XLIV. fol. 32. *Tractatus de duodecim Signis Zodiaci, de Circulo Zod. de Arcturo & Boote, de Orione, de Pleiadibus deque claris Stellis ſub Signo Geminorum poſitis Latine, cui præmiſſa eſt Oratio ad S. Trinitatem.*

Fol. 34, b. *Sydera & Conſtellationes Cœleſtes elegantiſſime Iconibus repræſentatæ, explicationibus proſaicis ex Hygino deſumptis, Metricis autem ex Arati Phænom. libro à M. T. Cicerone Adoleſcente in Lat. Ling. tranſlato, cujus verſus primus.* A quibus hinc ſubter poſſis cognoſcere ſultum.

XLV. fol. 51, b. DE CONCORDIA SOLARIS ET LVNARIS motus.

XLVI. *Ibid.* DE CONCORDIA MARIS ET LVNAE.

XLVII. *Ibid.* DE PRÆSAGIIS TEMPESTATVM. (*viz.*) PRESAGIA *ex Sole, Luna, Stellis, nubibus, Ignibus, Aquis, montibus & arboribus, avibus, pecoribus, vermibus & herbis, & cibis.*

XLVIII. fol 53. AMBROSII MACROBII THEODOSII (*ſc. ex eo locus*) DE MENSVRA ET MAGNITVDINE TERRÆ ET CIRCVLI PER QVEM SOLIS ITER EST.

Fol. 53, b. ITEM EIVSDEM DE MENSVRA ET MAGNITVDINE SOLIS.

XLIX. fol. 54. FELICIS CAPELLÆ (locus) DE MENSVRA LVNÆ, (cum aliis Aſtronomicis.)

L. fol. 56. DE MVNDANO ANNO. —TVLLII CICERONIS SOMNIVM SCIPIONIS DICTANTIS. ET MACROBII EXPONENTIS. AC SENECE PHILOSOPHORVM AVTORITAS.

LI. fol. 59. Incipit liber Perʒeſiſ. id eſt de ſitu terrae Priſciani Grammatici urbiſ Romae Caeſarienſiſ Doctoriſ. quem de priſcorum dictiſ excerpſit Ormiſtarum. ſed et huic operi de tribuſ partibuſ uidelicet Aſia. Africa. Europa. mappam depinxerat aptam. in qua nationum. promontoriorum. fluminum. inſularumque ſituſ atque monſtrorum formatur honeſte.

Huic Periegeſi, quam ex Græcis Dionyſii Afri Latine reddidit Priſcianus, præmittitur Tabula Geographica trium partium mundi.

LII. fol. 74. *Narrationes quorundam miraculorum S. Nicolai, verſibus Lat. nota vero, quod ſtatim poſt fol. 74. foliis tranſpoſitis, recurrendum eſt ad fol. 57.*

LIII. fol. 75. *Sodalitium Nobilium cum ſuæ conditionis Laicis Cantabrigiæ inſtitutum, in quo, ſodales tactis S. Reliquiis, jurabant ſe ſibi invicem fideles fore in omnibus rebus, cum quæ ad Deum, tum quæ ad mundum ſpectant, &c. Saxonicè.*

LIV. *Ejuſdem folii facie ſecunda, (quod quidem fol. olim ad Evangeliorum quendam pertinebat librum) habetur Notificatio Saxonicè de dimidia virgata terræ in Pottune, quam Ælfhelmus Aurifabro ſuo vendidit, Ælfhelmo domino ſuo, cum multis aliis adteſtantibus.*

LV. fol. 76. *Fol. aliud, ex quodam Evangeliorum Cod. avulſum, in quo ſcripta eſt Manumiſſio Ælfwoths Sacriſtæ* [cyncpeapþ] *in Exonia, per Eadwigum Regem.*

LV. *Ibid. Eadem pagina habentur Statuta cujuſdam Sodalitii Exoniæ facti, vetuſta admodum manu ſcriptum,*

ptum, quod Sodales in mutuis officiis, tum quæ hanc vitam, tum quæ futuram ſpectant, ſe ſibi obligabant. Quæ quidem habentur impreſſa à D. Georgio Hickeſio, in Diſſertationis ſuæ Epiſt. pag. 21.

LVI. fol. 76, b. *Contractus Emptionis Wulfgythi ad Hunuſlædum, Teſtibus Ælfrico Æthelſtani filio, cum multis aliis, Saxonice.*

LVII. *Ibid. Fragmentum folii cujuſdem Evangeliorum libri Latine, litteris antiquioribus ſcripti, in quo poſt Evang. D. Joannis, memorantur Saxonicè, Progenies Duddæ, Bradæ & Buhæ quæ habitabant in Hæthfelda, &c.*

LVIII. fol. 78, b. *Deſcriptio Topographica aliquot Regionum, &c. in Oriente, Latinè & Saxonicè, quæ multa de monſtris, &c. continet, haud diſſimilibus, iis quæ memorantur apud Solinum, Cteſiam, & in interpolatis exemplaribus Itinerum I. de Maundeville, &c.*

Incip. Lat. Colonia eſt initium ab Antimolima. quia habet ſtadia numero quingenta que faciunt leuuaſ trecenta ſexaginta octo.

Incip. Sax. Seo Landbuend on ſpuman ſpam Antimolime ham landum. ðær landeȝ iſ on nime pær læſſan læſſan mil ȝetæleſ þe Leuua hatte ðneo hund ⁊ eahta ⁊ ſíxtiȝ.

Imperfectus videtur hic Tractatus Topographicus, fabulis plenus, qui in poſteriori ejus quæ reſtat parte, agit de Mambre libros Magicos fratris ſui Jamnis aperiente, ac ab Inferis Idolum fratris ſui per Necromantiam educente.

LXI. fol 88. Hec eſt Annotatio eccleſiarum totalium Æccleſie de Bello. à Waltero Abbate facta primo anno regni regis Henrici iunioris.

LX. fol. 91. *Mundi varii ſtatus Latinè ex S. Scripturis, una cum libro Joachimi ſuper Prophetas, & accurata Notitia Epiſcopatuum totius orbis, & provinciarum: de quibus conſulas catalogum doctiſſimi viri D. Tho. Smithi. Notandum vero eſt, quod tractatus hic multo recentior eſt ſuperioribus.*

VITELLIVS. C. III. *Codex membr. in fol. min. ex tribus ſimul compactis conſtans, ut infra videre eſt.*

I. fol. 4. *Chronologia ab Adamo uſque ad Chriſtum natum, circulis genealogicis comprehenſa, & adnotatiunculis hiſtoricis illuſtrata, ante quadringentos annos. Latine.*

II. fol. 9, b. *Hoc eſt, pag. ult. ſuperioris opuſculi, habentur Rubricæ libri Macri de virtutibus herbarum, cum nominibus quarundam ex iis, Saxonicè.*

III. fol. 19. HERBARIVM APVLEI PLATONICI. QVOD ACCEPIT AB ESCOLAPIO ET A CHIRONE CENTAVRO MAGISTRO ACHILLIS. *cui præmiſſa ſunt Capitula Latinè & Saxonicè, cum hoc Titulo* INCIPIVNT CAPITVLA LIBRI MEDICINALIS, *cum remediis* AD VERTIGINEM & AD PECTORIS DOLOREM *Saxonicè ſcriptis. Liber eſt omnino ſimilis ei in Bibliotheca Bodl. (de quo ſupra pluribus egi) ſed ob imagines Æſculapii, Platonis, Chironis, &c. & omnium Herbarum, de quarum virtutibus tractatur, quæ in eo codice deſiderantur, multo ornatior & pretioſior.*

IV. fol. 75. *Medicina ex quadrupedibus Saxonice; ſive tractatus Idparto cuidam Regi Ægyptiaco adſcriptus, cum figuris, quæ cum (illis in Apuleii Herbario) ad elegantiſſimum ac antiquiſſimum exemplar videntur delineatæ & depictæ.*

V. fol. 83. *Remedia & Incantamenta quædam contra dolores quoſdam corporis, Latinè, una cum*

VI fol. 84. *Tractat. de Urinis, Lat. Quæ ad calcem libri Saxonici ſunt. manibus recentioribus exarantur.*

VII. fol. 86. *Aurelii Ambroſii Macrobii Theodoſii Saturnaliorum liber primus, & pars ſecundi, eleganter (in Gallia ut videtur) octingentis abhinc circiter annis exaratus.*

VIII. fol. 138. *Præſcriptiones quædam D. Will. Paddæi & Guil. Harvæi, clariſſ. Medicorum pro D. Rob. Cottono.*

TIBERIVS. B. XI. *Codex membr. in quarto grandiori, in quo continetur capita pene 49 libri Gregorii Magni Papæ de Cura paſtorali Saxonicè verſi per Ælfredum Regem. hujus* MS. *fol. 3. dicitur eſſe liber quondam Plegmundi Archiepiſcopi Cant. qui floruit anno 889. ſub ipſo Alfredo: Hæc autem notula, ſc.* ✠ Plegmunde Apcebiſc. iſ aȝiſen hiſ boc. and Spiðulfe Biſc. ⁊ Jeppepðe Biſc. *quam videre eſt fol. 1. facſt quo minus id credam. Nam ſi antea inclytiſſimus Rex Plegmundo exemplar verſionis ſuæ donaverat, quid opus illi fuerit alterius? Quin & in præfatione, lacunula cernitur alterius cujuſdam nomine implenda,* ÆLFRED kyning hateþ ȝnetan —— hiſ popdum. loflice and ſpeondlice. *Quod ſi Ælfredus hunc ipſum Plegmundo deſtinarat codicem, non dubito quin juſſiſſet ut nomen ejus in præfatione ſcriberetur perinde ac in Werferthi, Heaſtani & Wulfſigi libris. Quod autem ad ſcriptionem & antiquitatem hujus* MS. *attinet; utraque præfatio, ſicut in Cod. Werferthiano, ab aliena manu ſcripta, Codici præmittitur. Codex ipſe, manu largiori, laxiori, elegantiori, & ſeculo Ælfrediano plane convenienti, exaratur; in uſum forte cujuſdam Magnatis, ſeu Regiæ ſtirpis Principis.*

OTHO. B. II. *Cod. memb. in fol. min. in quo continetur Liber Paſtoralis Gregorii Papæ, Saxonicè converſus per Ælfredum Regem.*

In Præfatione, nuncupavit Rex ſuum librum Hehſtano *Epiſ. Londonienſi, ad cujus Codicis fidem, hoc exemplar forte deſcriptum eſt ante Conquiſitionem Angliæ. Olim fuit peculium Joannis Rogerii, qui eum, ut videtur, dono dedit Gulielmo Bowiero. Dein pervenit in manus Henrici Ellzinge, qui eum dedit, D. R. Cottono, 6. die Octobris 1597. Olim caruit duobus foliis integris, quorum alterum manu recentioris reſtituitur.*

OTHO. A. 6. *Codex membr. in Octavo grandiori, ex duobus ſimul compactis, confectum, in quo continetur*

I. fol. 1. *Boetius de Conſolatione Philoſophiæ, Saxonicè per Ælfredum Regem verſus; quo vivente, aut ſaltem paullo poſt obitum ejus, hunc cod. ſcriptum credo. Ex hoc Cod. Variantes à Cod. Bodleiano, lectiones collegit Franc. Junius, & Oxoniæ ann. 1698. ſuis ſumptibus elegantiſſime meliori papyro, typis edidit D. Chriſtophorus Rawlinſonus Collegii Reginæ, non ita pridem Superioris Ordinis Commenſalis.*

CLAVDIVS. D. III. *Cod. membr. in fol. circa temp. Hen. ſecundi eleganter ſcriptus in quo continetur.*

I. *Fragmentum Martyrologii Lat.*

II. *Rhythmi aliquot Gallici ſeu Gallo-Normannici Fratris Symonis, ad J. Chriſtum, pro ſalute Conventus de Winteni, & Convent. de Waverle, & Prioriſſæ ejuſdem.*

III. *Inventarium bonorum existent. in officio Refectorii per decessum D. Aliciæ Preston. A. D.* 1420. *Oct.* 16.

IV. *Præcepta quædam Gallicè, ad Kalendarium rectè intelligendum; forte in usum Monacharum de Winteneia.*

V. *Martyrologium Bedæ Ven. mutilum, & in quibusdam interpolatum: speciatim ad IV. Kal. Jan. ubi dicitur Dorobernie:* Natale beati Thomæ Archiepi & Martiris, qui in ecclesia S. Salvatoris gladiis impiorum interemptus est.

VI. Regula Sanctimonialium eximii Patris beatissimi Benedicti Abbatis, Latinè & Saxonicè. i. e. *post singula capita Lat. sequitur versio Saxonica, litteris Normanno-Saxonicis; præmisso Prologo Latinè.*

VII. *Kalendarium, in quo inseruntur Nomina Benefactorum, Professorum, Fratrum Sororumque Ecclesiæ de Winteneia in agro Somersetensi.*

Titvs. A IV. *Codex membr. in Octavo circa Conquisitionem Angliæ pulchrè scriptus, in quo continetur*

I. Regula Monachorum eximii Patris Beatissimi Benedicti Abbatis, *Latinè & Saxonicè,* h. e. *post singula capita, sicut in superiori Cod. occurrit versio Saxonica. Præmisso (post Capitula lib.) Prologo Latinè & Saxonicè. Versionem Sax. descripsit cl. Junius, ut supra patet, pag.* 91.

II. Capitula numero LXXII. quæ Abbates & Monachi in communi consilio, à Regularibus inviolabiliter conservari decreverunt, in domo Palatii Aquisgrani. 6. Id. Julii, A. D. 917. imperii vero gloriosissimi Lodouuici quarto.

III. Memoriale Qvaliter In Monasterio Conversare Debemvs. Latinè.

IV. Ludovvicvs Imperator De Festivitatibvs Anni.

V. *Quomodo à Monachis dies Quadragesimales sunt observandæ, Latinè. manu recentiori.*

VI. *Ejusdem tractatus versio Gallica sive Normanno-Gallica eadem manu.*

Hic codex quondam fuit peculium Tho. Alleni Oxoniensis, quod cum multis aliis melioris notæ Codd. MSS. *D. Rob. Cotton. dono dedit.*

Vitellivs. A. XV. *Cod. membran. ex diversis simul compactis constans, in quo continetur*

I. *Nota de numero Parochiarum, villarum, feodorum & Militum in Anglia, & de expugnatione Caleti per Edwardum III.*

II. fol. 1. *Flores ex libro Soliloquiorum D. Augustini Hipponens. Episc. Selecti & Saxonicè versi per Ælfredum Regem. Tractatus iste quondam fuit Ecclesiæ B. Mariæ de Suwika, ut patet ex fol.* 2. *litteris Normanno-Saxonicis, post Conquæstum scriptus.*

III. fol 57. *Pseudo-Evangelium Nicodemi, capite mutilum; cujus exemplaris variantes Lectiones apographo suo ex Cod. Cantabrigiensi descripto, attexuit cl. Junius, ut videre est, pag.* 96.

IV. fol. 83, b. Hep kr̃. hu Saturnus and Saloman ſeττoðe ymbe heopa pirdom.

Incip. Ða cpæt Saturnus to Salomane. Saga me hpeꝑ God ſete þa he ȝeꝑohte heoꝑonaꝛ ⁊ eoꝛðan. Ic ðe ſecge he ſæττ oꝑeꝑ pinda ræþepum.

Expl. On XII. moðum þu ſealt ſyllan þinon þeoꝑan men. VII hund hlaꝛa. ⁊ xx. hlaꝛa. butan moꝛȝe metten. ⁊ non-mettum.

V. fol. 90, b. *Fragmentum de SS. Jesu Christi martyribus, Saxonicè litteris Normanno-Saxonicis descriptum, æquè ac Pseudo-Evang. Nicodemi, & Dialogi inter Saturnum & Salomonem.*

VI. fol. 92. *Legenda de S. Christophoro Martyre capite mutila, sic autem*

Expl. Ðyꝛeꝛ eac bæð ꝑe halȝa Cpiꝛtoꝑoꝛuꝛ on þæne mihtan tide. æꝑ he hiꝛ ȝaꝛte on-ſende. and cpæð. Dnihten min God. ſyle ȝode mede þam þe mine þꝑopunȝa apnite. and þa ecean eðlean þam þe hie mid teapum ſiebe.

VII. fol. 98, b. *Descriptio fabulosa Orientis, & monstrorum quæ ibi nascuntur, cum figuris male delineatis calce mutila, haud diversa ab illa (Latinis exceptis quæ in hoc cod. desunt) quam exhibet Cod. qui inscribitur Tib. B.* 5. *in fol* 78. *b.*

Incip. Seo Landbuend on ſnuman ſnom Antimolime þæm lande.

VIII. Her Is Seo Gesegenis Alexandꝛeꝛ epiꝛtoleꝛ þæꝛ miclan Kyninȝeꝛ. ⁊ ðæꝛ mæpan Macedoniꝛcan. þone he þnat ⁊ ſende to Apiꝛtotile hiꝛ Mazizꝛpe. be ȝeꝛeteniꝛꝛe Indie þæne miclan ðeode. ⁊ be þæne pidȝalniꝛꝛe hiꝛ pihꝑaꝛo and hiꝛ ꝑoꝛa. þe he ȝeond middan ȝeapð ſende.

Incip. Cpæþ he þuꝛ ſona æneꝛt in ſnuman ðæꝛ epiꝛtoleꝛ. Simle ic beo ȝemindiȝ.

Expl. ⁊ min peoꝛðmynd manan pæꝛon. þonne ealna oþꝛa kyninȝa þe in middan ȝeapde æꝛꝛe pæꝛon. ſinit.

Hæc fabulosa Alexandri ad Aristotelem de situ Indiæ, &c. Epistola, Latine primitus, uti credo, fuit conscripta, deinde in linguam Saxonicam versa, paucis quibusdam, ad calcem, prætermissis. Hoc autem exemplar cum 3 superioribus, veteri manu scriptum, fuit peculium doctiss. viri Laurentii Nowelli. a. d. 1563.

IX. fol. 130. *Tractatus nobilissimus Poeticè scriptus. Præfationis hoc est initium,*

Hpæt pe ȝandе na. in ȝeaꝛ dagum. þeod cyninȝa þꝛym ȝeꝑꝛumon hu ða Æþelinȝaꝛ ellen ſnemedon. Oꝑt Scyld Sceꝑinȝ ſceaþena þneatum monezum mæȝðum meodo ſetla oꝑteah eȝſode eoꝛl ꝓyðan æneꝛt peaꝛð ꝑeaꝛceaꝛt ſunden. he þæꝛ ſnoꝑꝛe ȝebad peox undeꝛ polcnum peoꝛðmyndum þah. oð þ him æȝhpylc þaꝛa ymb ꝓittendna oꝑeꝛ hꝑon nade hýꝛan ſcolde ȝomban ȝyldan þ þæꝛ God cyninȝ. ðæm eaꝑena þæꝛ æꝛꝛeꝛ cenneð ȝeonȝ in ȝeaꝛdum þone God ſende ſolce to ſnoꝑꝛe. fyꝛꝛen ðeaꝛꝛe on ȝeat þ hie æn bꝛuȝon aldoꝛ - - - aꝛe. lange hpile him þæꝛ liꝛ ſnea puloneꝛ pealdenð poꝛold aꝛe ꝑoꝛȝeaꝛ. Beoꝛulꝛ þæꝛ bneme Blæd pide ſꝑpanȝ Scyldeꝛ eaꝑena ꝛceðe landum in.

Initium autem primi Capitis sic se habet,

Ða þæꝛ on bunȝum Beoꝛulꝛ Scyldinȝa leoꝛ leod Cyninȝ longe ðnaȝe ſolcum ȝeꝑꝛæȝe ſæðen ellon hpeapꝛ aldoꝛ oꝛ eande oþ þ him eꝛt on poc heah healꝛ Dene heold þen den liꝛðe ȝamol ⁊ ȝuðpeoup ȝlæde Scyldinȝaꝛ ðæm ꝛeoꝑen beapn ſoꝑð ȝenimed in ꝓoꝓold ꝓocun peonoda þæꝛꝛa Heoꝑoȝan. and Hꝑoðȝaꝛ ⁊ Halȝaticl hýnde ic þ helan cpen. heaðo Scilfinȝaꝛ healꝛ ȝebedda þa þæꝛ Hꝑoðȝane hepe ſpeð ȝyꝛen pizeꝛ peoꝛðmynd þ him hiꝛ pine maȝaꝛ ȝeonne hýnðon oðð þ ꝛeo ȝeoȝoð ȝeteox maȝo ðmht micel him on mod beann þ heal ꝛeceð haran polde. medo æꝛn micel men ȝeꝑýncean þone ylde beann æꝛꝛe ȝeꝑnumon. ⁊ þæn on innan eall ȝeðæ-

lan

lan ȝeonȝum ȝ ealdum ſpỳlc him God ȝealde buton ſolc ſcape ȝ ȝeonum ȝumena.

In hoc libro, qui Poeſeos Anglo-Saxonicæ egregium eſt exemplum, deſcripta videntur bella quæ Beowulfus quidam Danus, ex Regio Scyldingorum ſtirpe Ortus, geſſit contra Sueciæ Regulos.

X. fol. 199. *Fragmentum Poeticum Hiſt. Judithæ & Holofernis, Saxonice ante Conquæſt. ſcriptum. Quod deſcripſit cl. Junius, è cujus Apographo illud typis edidit Edwardus Thwaiteſius, in libro ſuo ſupra laudato.*

Otho. B. XI. *Codex membr. in fol. min. ex duobus ſimul compactis conſtans, in quo continetur,*

I. Pag. 1. *Bedæ Ven. Hiſtoria Eccleſiaſtica gentis Anglorum, Saxonicè verſa per Ælfredum Regem. Exemplum Antiquum primitus Eccleſ. B. Mariæ de Suwika.*

II. Pag. 231. *Chronicon Saxonicum à Julio Cæſare, uſque ad Ann. Dom.* 1001. *incluſivè.*

Incip. Eꝛ Cꝛiꝛtes ȝeꝛlæꝛcneſſe ſỳxti ꝑintꝛa Gaiuſ Iuliuſ ꝛe Caſeꝛe æꝛeſt Romana Bꝛeten lond ȝeꝛohte. ȝ Bꝛỳttaꝛ mid ȝeꝛeohte cniſſede. and hỳ oꝛeꝛſỳðde ȝ ſꝛa ðeah ne meahte ðæꝛe ꝑice ȝeꝑinnan.

Expl. ȝ ðæꝛ on meꝛȝen ſoꝛhbæꝛnndon ðone ham æt Healcham. ȝ oðꝛa cot liꝛa ꝛeala. ȝ him mon naþe ðæꝛ. ꝑið ðinȝode. ȝ hie namon ꝛꝑið.

III. Pag. 302. Incipivnt Nomina Pontificvm Romanæ Vrbis Per Ordinem. *quorum primus,* Petrus, - - 38. Damaſus.

IV. *Ibid.* Nomina Archiepiscoporvm Dorovernensis Æccleſiæ. *primus* Auȝuſtinuſ - - *ad* Ælſheah.

V. Pag 303. Nomina Eꝑorvm Hrofonensis Ecclesiæ. *prim.* Paulinuſ - - *ult.* Godꝑine.

VI. *Ibid.* Nomina Eꝑorvm Orientalivm Saxonvm. *prim.* Mellitus - - *ult.* Ælꝑhun.

VII. Pag 304. Nomina Episcoporvm Saxonvm. *Prim.* Ỳlꝑið - - *ult.* Ælmæꝑ.

VIII. *Ibid.* Nomina Episcoporvm Occidentalivm Saxonvm *prim.* Biꝑinuſ - - *ult.* Ælꝑꝛiȝe.

IX. *Ibid.* Nomina epiꝛcopoꝛum Sciꝛebuꝛnenſiꝛ Eccleſiȝë. *prim.* Alðhelm. *ſecundus* Foꝛþheꝛe, *Reliquorum nomina deſiderantur, quæ forte extabant in fol. proximo, quod nunc deſideratur.*

X. Pag. 305. *Leges quædam Saxonicè de Furibus, de Ordalio, &c. imperf.* (v. Lamb. in Æthelredo.)

Incip. An æneſt þ mon ne ſꝑaꝛiȝe nanne þeoꝛ þe æt hæbbendne handa ȝefangen ꝛie oꝛeꝛ tpelf ꝑinteꝛ. and oꝛeꝛ viii. peniȝaꝛ.

XI. Pag. 311. *Leges Ælfredi & Inæ Regum Saxonicè.*

XII. Pag. 349. Cenſus terrarum in Aliquibus partibus Auſtralis & Occidentalis Angliæ: ſive numerus Hidarum quæ olim pertinebant ad nonnullas Urbes, & oppida majorum gentium, quæ in Auſtrali & Occidentali Anglia jam tum ſitæ erant. Saxonicè.

Incip. Ðꝛeo hund hiða hỳꝛð to Eoꝑꝑebuȝnan. and xxiiii. hiða to Hæꝛtinȝa ceaſtꝛe.

Expl. ȝ to Suðꝛiȝ ana ȝeꝛeoꝛce hỳꝛð eahtatỳne hund hiða.

XIII. fol. 349, b. Sequitur Computus hidarum, Saxonicè, in fine mutilus, in quo docetur, quot Hidæ tunc temporis faciebant Acram, quot Gyrdam, quot unum Furlongum, quot duos, &c. uſq; ad xii.

Incip. To aneȝ Æceꝛeȝ bꝛæðe on Healꝛtỳllinȝe. ȝ to þæꝛe þæꝛe ȝebiꝛiȝeað. xvi. hiða.

XIV. fol. 351. Sequitur Cædmonianæ ſtructuræ Carmen Saxonicum de jejuniis Eccleſiæ. ſc. de quatuor temporibus, & jejunio Quadrageſimali, quæ à Moyſe & Judaica accerſit, truncatum etiam in fine.

Incip. Fæȝ on ealð ðaȝum Iꝛꝛahela ſolc þuꝑh Moỳſen mæꝛne laneoꝛ onlỳht and ȝelæneð. ꝛꝛa hine liꝛeꝛ ꝛꝑea. heoꝛona heah Cỳninȝ heꝑ on liꝑe þuꝑh hiꝛ ꝛỳlꝛeꝛ ꝑoꝛð. ꝛette ꝑoꝛ leoðum ꝑincum to þæðe. and him ꝑuna ȝeꝛceað ꝛỳlꝛum aꝛæðe.

Tiberivs. B. I. *Cod. membr. in fol. min. in quo continetur*

I. fol. 1. Heꝑ onȝinneð ꝛeo boc þe man Oꝑoꝛiuſ nemneð.

In hoc Cod. prima Ohtheri Periplus fol. 7, b. habetur, ſecunda autem fol. 11. *Wulfſtani etiam fol.* 11, *b.*

II. fol. 110. Tractatus Poeticus de Menſibus & diebus feſtis anni; quem ex hoc Cod. deſcripſit cl. Junius, & Grammaticæ ſuæ pag. 203 cum verſione ſua Latina, publici juris fecit D. Hickeſius.

Incip. Cꝛiꝛt þæȝ acennỳð. cỳninȝa ꝛulðoꝑ. on miðne ꝑinteꝑ.

Expl. nu ȝe ꝑindan maȝon. haliȝna tiid. þe man healðan ꝛceal. ꝛꝛa bebuȝeð ȝeboð. ȝeon Bꝛỳten ꝑicu. Sexna kỳninȝeꝛ. on þaꝛ ꝛỳlꝛan tiid.

III. fol. 113. Carmina quædam proverbialia (ut videtur,) Saxonicè.

Incip. Cỳninȝ ꝛceal ꝑice healðan. ceaſtꝛa beoð ꝛeoꝑꝑan ȝeꝛỳne. oꝑðanc enta ȝeꝛeoꝛnc. þa þe on ðỳꝛꝛe eoꝑðan ꝛỳndon. ꝑꝑætlic ꝑeall ꝛtana ȝeꝑind bỳð on lỳꝛte ꝛꝑiꝛtuꝛt. þunaꝛ bỳð þaȝum hludaꝛt.

Expl. ðe þ heꝑ ꝑoꝑ ꝛoð. mannum ꝛecȝe. hꝑỳlc ꝛỳ meotoðeꝛ ȝeꝛceaꝛt. ꝛiȝe ꝑolca ȝeꝛectu. þæꝑ he ꝛỳlꝛa ꝑunað.

IV. fol. 113, b. Chronicon Saxonicum *Abbendoniense* vulgo dictum, à Julio Cæſare, uſque ad An. Dom. 1048. incluſivè eadem manu ſcriptum, & deinde ad annum 2066 diverſis manibus continuatum.

Incip. Æꝑ Cꝛiꝛtes ȝeꝛlæꝛcneſſe. lx. ꝑintꝛa Gaiuſ Iuliuſ ꝛe Caſeꝛe æꝛeſt Romana Bꝛỳten land ȝeꝛohte.

Expl. Ða com Haꝑolð Enȝla Chinȝe oꝑeꝑ ðeꝑe bꝛiȝȝe ȝ hỳꝛ ꝛunðe ꝑoꝛð mið hine and ꝑeꝑe michel ꝑel ȝeꝛlogon ȝe Noꝑꝑeiꝛ ȝe Flæminȝ. ȝ þeꝛ Cỳninȝeꝛ ꝛun Heꝛmundus let Haꝑolð ꝛaꝑan ham to Noꝑꝑeie mið alle þa ꝛcipe.

Hic cod. pulchre & accurate ſcribitur, ultimum verò folium, caſu quodam amiſſum reſtituit nonnemo litteris Normanno-Saxonicis.

Tiberivs. A. 6. *Cod. memb. in Quarto grandiori ex diverſis ſimul compactis conſtans, in quo continetur,*

I. fol. 1. Chronicon Saxonicum à Julio Cæſare, ad annum Chriſti 977, incluſive.

Incip. Æꝑ Cꝛiꝛtes ȝeꝛlæꝛcneſſe. lx. ꝑintꝛa. Gaiuſ Iuliuſ ꝛe Caſeꝛe æꝛeſt Romana Bꝛỳten land ȝeꝛohte.

Expl. ⁊ he ıſ eac appỳꝓlice bebỳnġeð on þa noꝛð healfe. on Scꝯ Paulus poꝛtice. *Exemplar antiquum & emendatum.*

II. fol. 37. Nota de cruce pretioſa, cum portione ligni ſalutiferæ Dom. crucis, in ſacrario B. Petri reperta à Sergio Papa, Latinè.

III. fol. 37, b. Nomina Paparum qui miſerunt Pallium Archiepiſcopis Cantuarienſibus ab Auguſtino ad Anſelmum.

IV. fol. 38. Inquiſitio terrarum Eccleſiæ Elienſis, quomodo Barones Regis inquirunt, videlicet per Sacramentum Vicecomitis Sciræ, & omnium Baronum, & eorum Francigenarium, & tocius Centuriatus, Presbiteri, Præpoſiti, vel Villani uniuſcujuſque villæ —— Hoc totum tripliciter, ſcil. tempore Regis Edwardi, & quando Rex Willelmus dedit, & quomodo ſit modo, & ſi poteſt plus haberi, quam habeatur.

V. fol. 67. Inquiſitio de Carucatis Eccleſiæ Elienſis, in eis Vicecomitibus in quibus jacent terræ ejus.

VI. fol. 71. Piſcaria Monachorum Elyenſium.

VII. fol. 71, b. Inquiſitiones ſuper libertatibus Elyenſis Eccleſiæ, factæ temp. Henrici Regis fil. Reg. Joannis.

VIII. fol. 76. Inquiſitio de terris quas tenuerunt Laici in Grantebrigge ſyra. imperf.

IX. fol. 118. Fragmentum Regiſtri Cartarum & Privilegiorum Elienſis Eccleſiæ, capite mutilum; in quo habentur Saxonicè 1. Termini terrarum quas dedit Eadgarus Rex, an. dom. 970.

Fol. 118, b. 2. Termini terrarum quas dedit Æthelredus Rex, a. d. 1004.

Fol. 121. 3. Epiſtola Eadwardi Regis & Conf. de Wlfrico, ab eo in Abbatem Elienſem promoto.

Hæc omnia de Eccleſia, D. Rob. Cottono dono dedit Arthurus Agarde, 21. Nov. 1609.

X. fol. 141. Chronicon de rebus Anglicis ab Hardeknute, qui diem ſuum obiit A. D. 1042, ad annum Regni Regis Edwardi tertii, viceſſimum, Gallicè.

TIBERIVS. B. 4. *Cod. membr. in fol. min. ex duobus ſimul compactis conſtans, in quo continetur*

I. Chronicon Saxonicum à Chriſto nato, ad an. dom. 1052, & poſtea ad an. 1079 continuatum. In eo deſiderabantur non ita pridem omnia ab an. 261. uſque ad an. 693, quæ ex Hiſtoriis Saxonicis Monaſteriorum Eccleſiæ Chriſti, & S. Auguſtini, Cantuariæ, Petroburgenſ. & Abendonienſ feliciter ſupplevit *Joannes Joſſelinus.* Idem vir doctus paſſim etiam variantes lectiones ex laudatis Codd. cum notis in Contextu operis & in margine inſeruit.

Incip. Chron. Bꝛỳtene ıġland ıſ ehta hund mila langꝛ. and tpa hund mila bꝛad. (*Præfatione ſc. ex initio Bedæ Eccleſ. Hiſtoriæ deſumpta.*)

Expl. ⁊ Rodꝛ ꝛ eſt ġepende to Flemiṅga lande. ne ỳlle ꝑe þeh hen na mape ꝛcaꝛe appitan þe he hiſ ꝓæden ġe - - - -

II. Folium parvum, quod me judice, ad Evangeliorum Codicem qui in Bibl. Coll. D. Joan. Bapt. Oxon. adſervatur olim pertinebat, in quo ſcribuntur Donationes terrarum binæ quas dedit Canutus Rex Æthelnotho Archiep. Cant. Saxonicè.

III. Fragmentum Chartaceum, continens excerpta quædam ſive partem Chronici Anglo-Saxonici ab anno dom. 1123, uſque ad A. D. 1131, manu Joannis Joſſelini deſcriptum.

IV. Chronicon Walteri de Gisburne de geſtis Regum Angliæ; in quo, deſunt plura de R. Edwardo I.

V. Hiſtoriola de Chriſto nato, &c.

VI. De Cardinalibus, &c. urbis Romæ.

VII. Numerus Eccleſ. Paroch, &c. in Anglia, cum notatione temporis aliquot rerum notabiliorum, ab exilio Judæorum de Regno Angliæ cráſtino animarum, a. d. 1290, ad bellum apud Bannokesborne die nativitatis S. Joan. Bapt. A.D. 1314.

VIII. Epiſtola Hadriani Papæ ad Regem Angliæ, de Zelo ejus in propaganda fide.

IX. Proviſiones Oxon Tempore R. Henrici 3.

X. Verſus de Electoribus Imperii Germanici, *&c.*

DOMITIANVS. 8. *Saxonica in Cod. qui inſcribitur* DOM. VIII. *prætermiſſis Latinis, quorum Titulos videre licet in D. Tho. Smithi Catalogo.*

Chronicon Saxonico-Latinum à Chriſto nato, fere ad mortem Edwardi Regis & Conf. cum Præfatione. Saxonica ex initio Eccleſ. Hiſt. Bedæ deſumpta, quæ ſic

Incip. Bꝛỳtene ıġland ỳr ehta hund mila langꝛ. and II. hund mila bꝛad.

Multa commentitia inſeruntur in hoc Cod. à Monacho quodam (ut videtur) Eccleſ. Xpi Cantuariæ. Hic eſt ille Codex quem deſcribere operæ pretium duxit Franciſcus Junius F. F. cujus diſcrepantes lectiones diligentiſſime notavit in Chronici ſui Saxonici imo margine, vir clariſſ. Edm. Gibſonus.

TIBERIVS. C. I. *Codex membr. in fol. min. ex diverſis ſimul compactis tractatibus conſarcinatus, in quo continentur*

I. Tractatus de computo Eccleſiaſtico, ſcriptus circa ann. 1107, & collectus ex operibus *Dionyſii Exigui, Abbonis,* &c.

II. Excerpta Aſtronomica ex *Jul. Hygino,* cum verſibus *M. T. Ciceronis,* & figuris ſimilibus eis in Codice inſcrip. TIB. B. 5. de quo ſupra.

III. Excerpta Aſtronomica ex *Amb. Macrobio* & *Marciano Capella,* eadem cum iis in Cod. TIB. B. 5.

IV. *Fragmentum libri Pontificalis pulcherrime & maxima ex parte ante Conquæſtum Angliæ ſcripti, in quo inter alia Latina à D. Thoma Smitho memorata habentur Exorciſmus olei, Benedictio ceri, Benedictio fontis, ordo Baptizandi,* De auctoritate Apoſtolica quam habemus de oleo infirmorum, *De Ampulla,* Orationes ad Salutandam S. Crucem. De officiis ſeptem graduum, *ex S. Gregorio Papa,* Benedictio ad ordinandam Abbatiſſam. *Oblatio puerorum à parentibus quo Regulares fiant, Hymnus ex Prudentio, notulis muſicis (ſicut & alii in hoc Cod.) inſignitus, Benedictio Ignis, Cereorum, Cineris, Florum ſive frondium, & Agni, in Capite jejunii, in Dom. Palmarum & in Paſcha.* Ordo ad Capillos tondendos, *Miſſa* ad conſecrand. Capſas, Ciborium, & Crucem. Ordinatio Abbatis, Conſecratio Virginis. *Benedictio Abbatis per Epiſcopum.* Decretum quod Clerus & populus firmare debet de Electo Epiſcopo. *Benedictiones & Orationes variæ, cum Exorciſmis.* Ordo Confeſſionis. Cur in Quinquageſima, &c. in ordine per dies Dominicos ante

De

quadrageſ. dicatur vel ſcribatur. Confeſſio infirmi. De Generalibus Conciliis. De ſex ætatibus ſeculi & hominis. *Ex Concil. Chalcidonenſi Capitulum. Electio & Conſecratio Sacerdotum, &c.* Reconciliatio Pœnitentium in Cœna Domini. *Miſſa ad probandas Reliquias. Sermo de Humilitate & de S. Gregorio Papa.* Sermo in Vigilia Paſſionis (ubi dicit Auctor, Accepto quoq; calice. hoc ait ſanguinis mei calicem accipite & bibite Non dixit dñs accipite panem hunc conſecratum & comedite in uice corporis mei. uel bibite vinū hoc conſecratum in vice ſanguinis mei: ſed nulla figura nulla circuitione uſus, hoc inquit eſt corpus meum, & hic eſt ſanguis meus. Vtque omnes excluderet errorum ambages, quod inquit corpus pro vobis tradetur, & qui ſanguis pro vobis fundetur, &c.) *Hymnus in die Paſchalis. Sermo de Pœnitentia.* Ordo ad ſignum æccleſiæ benedicendum, ſc. *Conſecratio Eccleſiæ.* Incipit Ordo qualiter agatur Concilium Provinciale. *Formula Excommunicationis per Leonem Papam.* Qualiter Epiſcopus Excommunicare infideles Chriſtianos debeat. Veſperæ de Reſurrectione Domini cantande. Capitula Concilii apud Wintoniam celebrati. *Litania.*

Cæterum, inter Latina hujuſce libri Pontificalis habentur quædam Saxonicè, quorum tamen Rubricæ deſiderantur.

1. *Homilia* in illud Evangeliſtæ.

Venite filii audite me. timorem dñi docebo uos.

Incip. Menn þa leoran ic clypige eop to. mid þam ponban Dauiðer þær halizan Godes piteȝan. and ſeceȝe to eop. Cumað to me mine cildra. ȝ ȝehyranð me. ic pille eop tæcan ȝodes eȝe.

Expl. Se God ælmihtiȝ þe us alyſde ſra ſra his aȝen pilla pær he ȝemiltſiȝe us on þiſſum liſe. ȝ bringe us to þam ecan liſe. and to þam heoſona nice. þæn he ſylf ſitt on his ſæðen ſryðran healfe. and leorað ȝ nixað mid his ſæðen. ȝ mid þam haliȝan ȝaſte. an God nu ȝ æfre á on ecnyſſe. Amen.

2. *Oratio Dominica Saxonicè.*

3. Se Læssa Creda, *ſive ſymbolum Apoſtolorum Saxonicè.*

4. *Oratio ad Deum, Saxon.*

Incip. Ic biddе ðe min Dnihten on ðær acennedan Godes naman. þ ðu mid þinre mildheorteȝſſe on me beheoh.

5. *Confeſſio peccatorum ad Deum. Saxonicè.*

Incip. Ic eom þe ealra andettende ȝ þinum engłum mid hneope. and minum ȝaſtlicum ſcniſa for mine ſaple.

Expl ðæt he me ne lætе ſceððan þa fyren fullan æt minum ende dæȝe. ne minum lichaman. ne minum ȝaſte. Amhn.

6. *Alia Confeſſio peccatorum.*

Incip. Ic adette þe Dnihten ælmihtiȝ God. ȝ ſcā Marian þinre haliȝan modor. and eallum haliȝum. and ðe biſceop ealle mine ſynna.

Expl. cum Abſolutione. Gemiltſiȝe eop ſe ælmihtiga God. and forȝyfe eop ealle eorne ſynna. and alyſe eop ſram eallum yrelum dæðum. ȝ ȝehealde eop ſram eallum ſynnum. and ȝelæde us Cniſt þær liſiendan Godes ſunu into þam ecan liſe. Amen.

7. *Homilia in Capite Jejunii.*

Incip. Ic eop biddе and eadmodlice læne. þ ȝe þiſ haliȝe lænten pihtlice healdan. mid ælmeſſum. and mid feſtenum. and mid ȝebedum. and mid Cyricena ſocnum.

Expl. Giſ se þonne þus doð. þonne habbe se ða ecan punung e. on ðam topeardan liſe mid unum Dnihtenne. þæn he lyrað ȝ nixað á on ecneſſe. Amen.

8. *Homilia hortans ad ea quæ ab homine Chriſtiano credenda faciendaque ſunt.*

O homo indicabo tibi quid ſit bonum.

Incip. Du man þe God ſecſt. ȝ me hæfſt ȝeſoht on Godes pillan. Nu ſylle ic þe tæcan hpæt þe iſ God to donne on Godes naman.

Expl. ȝ æt ſumum cyrre to heoſona nicef myniȝe becuman. þæn he mid eallum þam þe his pillan ſohtan. ȝ ȝyt seoncead leorað ȝ nixað á on ealra ſoſulda ſoſuld á butan ælcum ende. Amn.

Vespasianvs. A. I. *Codex membr. in Quarto litteris capitalibus ſcriptus, in quo continetur*

I. fol. 1. *Præfatio de utilitate Pſalmorum.*

Incip. Omnis Scriptvra Divinitvs Inspirata.

II. fol. 3. Incipit Epistola Damasi Papae Ad Hieronimvm Presbitervm Missa. v. Kl. Novembris. Hierosolyma.

Incip. Damasvs Episcopvs Fratri Et Conpresbitero Hieronimo In Xpo Salvtem.

III. *Ibid.* Incipivnt Versvs Papae Damasi.

Incip. Nvnc Damasi Monitis Avres Prebete Benignas.

IV. *Ibid.* Incipit Epistola Hieronimi Presb Ad Damasvm Papam.

V. fol. 3, b. Incipivnt Versvs Hieronimi. Prē.

VI. *Ibid.* Incipit Origo Psalmorvm.

VII. Nvnc Exposvimvs Originem Psalmorvm. Et Modo Exponimvs Qvomodo Ebrei Librvm Psalmorvm In v. Dividant Libros.

VIII. fol. 5. Incipit Expositio Allelvia Apvd Ebreos. Apvd Cheldeos. Apvd Syros. Apvd Latinos.

IX. *Ibid.* Incp Interprē Gloriae Apvd Chaldeos.

X. fol. 5, b. Incipit Interpretatio Psalmi. cxviii. Per Singvlas Litteras, *ſc. Alphabeti Græci.*

XI. *Ibid.* Psalmi Qvando Psalli Vel Legi Debent Hic Hieronimvs Scribit.

XII. fol. 6, b. Incipit Ordo Psalmorvm Per Abcd.

XIII. *Ibid.* Incipit De Litteris Hebreis Qvae In Psalterio Scriptae Svnt. ex S. Hieronymo.

XIV. fol. 8. Incipit Interpretatio Psalmorvm. *verbi gratia.*

I. Psalmvs Ad Xpi Personam Pertinet Ipse Est Enim Vir Rectvs Qvi Nvnqva Abiit In Consilio.

II. Ad Navitate [nativitatem] Xpi Pertinet.

III. Ad Passionem Dni Nostri Ihv Xpi Pertinet.

IV. Ad Ministerivm Frvmenti Vinei.

v. Ad Ecclesiam Qvae Hereditatem Novi Testamenti Consequitur Vt Ipse Titvlvs Probat.

vi. Ad Kominem Penitentem Pertinet, &c.

Hucusque omnia scribuntur Latinè litteris Capitalibus tenuioribus, in Italia usitatis, à quibus ea quæ in Anglia obtinebant, paullum discrepant. Notandum quoque, hæc omnia ad amussim quadrare cum descriptione secundi Psalterii quod ad Augustinum Cantuariensem transmisit Gregorius Magnus, uti supra videre licet, pagg. 172, & 173.

XV. *Psalterium D. Hieronymi Romanum elegantissime litteris Capitalibus, in Anglia, annis abhinc circiter mille, ut videtur, scriptum & illuminatum, cui postea accedit interlineata Versio Saxonica, cujus exemplum, Lectoris gratia, exhibere mihi visum est.*

XCVIIII. Psalmvs In Confessione.

Ipýnſumaþ Gobe all eopðe
vbilate Dō Omnis Terra.

ðıoþıaðō ðnýhc̄ in blıſſe
Servite Dn̄o In Laetitia.

Imgaðō in ȝeſıhðe hıſ in þýnſumnıſſe
ntrate In Conspectv Eivs In Exvltatione

þeocaðō ðæt ðnýhc̄ he ıſ God
Scitote Qvod Dn̄s Ipse Est Ds̄

he ðýde uſıc ȝ nalef þe uſıc
Ipse Fecit Nos Et Non Ipsi Nos

Npe ȝoðlice ȝolc hıſ ȝ ȝcep leſſe hıſ
os Avtem Popvlvs Eivs Et Oves Pascvae Eivs

ınȝaðō ȝeatu hıſ in ondetnıſſe
Intrate Portas Eivs In Confessione

ceaſunctunef hıſ in ýmenum ondetnıſſa
Atria Eivs In Hymnis Confessionvm---

Lhepȝaþ noman hıſ ſoſðon þýnſum ıſ
Avdate Nomen Eivs Qvoniam Svavis Est

ðnýhc̄
Dn̄s

in ecnıſſe mılðheoncnıſ hıſ
In Aeternvm Misericordia Eivs

ȝ oð in þeopulð þeopulðe ȝoðfeſtnıſ hıſ
Et Vsqve In Saecvlvm Saecvli Veritas Eivs.

Psalterio abscinduntur Primus Psalmus integer & pars secundi, nec non Charta Donationis Æthelbaldi R. Australium Saxonum, h. e. Merciorum, sive Suth Anglorum (litteris capitalibus exarata,) quæ nunc habetur in prima pagina pretiosi libri collectionis Cartarum qui inscribitur, Avgvst. II.

Ad finem Psalmi CL. *scribuntur hæ literæ minusculæ* oıa aı e ııo e ıuıı ao. ıu ea ı. acuıa acuıa acuıa. *hoc est, omissis Consonantibus,* Gloria patri & filio & spiritui sancto sicut erat in. alleluia alleluia alleluia.

XVI. Psalmus CLI. litteris Capitalibus Anglicis, sed aliena manu scriptus, cum interlineari versione Sax.

XVII. Oratio ad Deum, ejusmodi litteris Capitalibus scriptus, quibus exarata sunt duo folia priora hujusce Codicis. sequuntur cantica sacra cum hymnis, & interlineari versione Saxonica, quorum folium primum, in quo continebatur Canticum Isaiæ, mala aliqua manu exscinditur.

XVIII. Canticvm Esaiae Prof. ii. Feria.

XIX. Canticvm Ezechiae. iii Feria.

XX. Canticvm Annae Vidvae. iiii. Feria.

XXI. Canticvm Exodii. (sc. Mosis) Qvinta Feria.

XXII. Canticvm Abbacv Prof̄ Sexta Feria.

XXIII. Canticvm Devteronomii In Die Sabbat̄.

XXIV. Hymnvm Trivm Pverorvm.

XXV. Canticvm Zachariae Sacerdotis.

XXVI. Canticvm Sc̄ae Mariae.

XXVII. Hymnvm Ad Matvtinos. (sc. splendor paternæ gloriæ.)

XXVIII. Hymnvm Vespertinvm. (sc. Deus creator.)

XXIX. Hymnvm Diebvs Dominicis. (sc. Rex æterne.)

XXX. Fragmentum ex quodam *Psalterio* Latino pulcherime, litteris minusculis, circa adventum Normannorum, cum interlineari versione *Saxonica*, scripto, avulsum; & cum superioribus simul compactum, in quo

1. Hymnvs Ad Matvtinvm. Diebvs Dominicis. (sc. Te deum, Lat. & Saxonicè.)

2. Incipit Fides Catholica. (sc. Quicunque vult, Lat. & Saxonicè.)

3. Oratio Evgenii Toletani Epi̅. Lat. versibus.

Incip. Rex deus immense quo constat machina mundi.

4. Confessio Ad Dnm̄. Sive Oratio. Latin.

Incip. Deus inestimabilis misericordiæ.

5. *Oratio ad Crucem. Lat.*

Incip. O Sanctum venerabile nostri Redemptoris signum.

6. *Oratio de Cruce ad Jesum Christum, Lat.*

Incip. O Ihū̄ xpe̅ crucifixe.

7. *Salutatio, sive Oratio ad crucem, Lat.*

Incip. Salve Crux Sancta & veneranda.

8. *Alia.*

Incip. Salve Sancta Crux omnium arborum gloriosissima.

9. *Alia.*

Incip. Te sc̄a dei crux humiliter adoro.

Vitellivs. E. 18. *Cod. membr. in Quarto; anno (ut videtur)* mxxxi. *manu scriptus, in quo continetur,*

I. fol. 1. Kalendarium, in quo habentur nomina Mensium Anglo-Saxonum & Ægyptiorum, una cum diebus Obit. Depos. Translat. *&c.* variorum Virorum & Fœminarum SS. recentiori manu insertis.

II. fol. 7. Sequuntur multa de Computo Ecclesiasti sertis quibusdam Saxonicis, v. g.

fol. 8. 1. De tempore Septuagesimæ, Saxonicè.

Ibid. 2. De ætate Lunæ. Sax.

Ibid. 3. De Diebvs Malis Cvivsqve Mensis, *Sax.* fol. 12. 4.

fol. 12. 4. Iterum, cum obſervatt. Medicis, *Sax.*

fol. 12, b. 5. Điſ iſ ſcē Columcille Cincul. (*ſc. Exorciſmus quidam.*)

Sequuntur Carmina quædam ſive Exorciſmi pro pecoribus. v. gr.

Ibid. 6. Giſ Hnýðepu beon on lungen coðon.

Ibid. 7. Giſ ſceap ſýon ýlon.

Ibid. 9. Điſ iſ þinan ýnſe to bote.

fol. 14. 10. *Quædam de computo Eccleſiaſtico, Sax.*

Ibid. 11. *De diebus Canicularibus. Sax.*

fol. 15. 12. *Benedictiones quædam imperfectæ, pro frugibus conſervandis, v. gr.*

Ut ſuricef garbaſ non noceant. þiſ iſ þeo bleteſung þæpto.

Ibid. 13. Điſ iſ þeo oþen bletſung.

fol. 15, b. 14. Ænigma quoddam, Saxonicè, *viz.* Đu þe fæpſt on ðone peg. gnet ðu minne bnoðop minne modop ceopl. þone acende min agen piſ. ⁊ ic pæſ mineſ bnoðop ðohtop. and ic eom mineſ fæðep modop gepopden. and mine beapn ſýndon gepopden mineſ fæðep modop.

Ibid. 15. *Varia occulte ſcribendi genera, ab Anglo-Saxonibus uſurpata*, viz.

1. Nýſ þkſ fnfgfn ſyllkc þknc to pæðfnnſ.

A E I O U. b f k p x.
a e ı o u.

Điſ iſ quinq; uocaleſ mið þýſum fiſ ſcafum man mæg pniccan ſpa hpæt ſpa he pile. hit iſ lýtel cnæt. ac ðeah man mæg ðpelian manega men mið. æg ðep ge pape. ge unpape. B F K P X. A E I O U.

2. O mnkum knkmkeprxm ſxprxm dpmknbbktxr.

3. B ⁊:thf.g:d::m::ᵛſ m.x:ᵛll:ᵛ ¦nt:rpr:t.t::r:

4. qᵾᵾuı ᵛın ᵾır ᵾmuurb ᵛnt ſ.c ᵾrd ᵾᵗᵗᵾſ m ᵾſcuır ᵾı lᵾgıus.

Item de litteriſ notarum. 1°. v. uocaleſ. a e ı o u. relinquuntur pro unaquaq; abequetori littera ut una quaq: alfabeti littera uocalem conſonante ſequente in loco uocaliſ deducitur & ſic ſcribitur notarum. & ita probatur.

5. Rnnpmknf dᵏ ſxmmk. B M F N.

6. Pbtfr npſtfr qxkff knefikſ ſbnctkf kcfcxr npmfn txxm bdxfnkbd rfgnxm txxm. Fkbdxplxnebſcxbiſ kcxc kn cfip ſcknefrrb. f hnfm npſcrxm cpckdkbnxm db npdkſ hpdkſ. Frdkmkttf npbkſ df bkeb npſcrb.

7. Omnff gfntff plbxdkcf mbnkbxf.

Aliter unuſ apex pro una A. ſic ſcribitur. Et due pro E. Et treſ pro I. Et quatuor pro O. Et ë pro u. Ita probatur.

8. ¦n n::m:ᵛn: dᵢ f::mm:ᵛ

Et pro una A. x. Et due xx pro E. Et treſ xxx pro I. Et reliq. Ita probatur

9. xxxnnxxxxmxxxnxx dxxx ſxxxxxmmxxx.

10. Cxnnb mbgf þxbpeðbn. hpæt þkſ mbgf bfpn. kc pfnf þæt hktnks ſðnæðf.

11. Ælxxnfuᵾ fxxnrpt. ðuipæ cð·ᵾðxuinxxn.

Quæ ſic legenda ſunt.

1. Nýſ þiſ fnegen ſýllic þinc (þing) to pæbenne.

2. Omnium inimicorum ſuorum dominabitur.

3. Bethſage domuſ max illi interpretatur.

4. Quia in ea ruminabant ſacerdoteſ miſteria Legiſ.

5. In nomine dī ſummi. AMEN.

6. Pater noſter qui eſ in celiſ, *&c.*

7. Omnes genteſ plaudite manibuſ.

8 In nomine dī ſummi.

9. In nomine dī ſummi.

10. Cunna mage þu apæban hyæt þiſ mage beon. Ic pene þæt hit niſ eðpæbe.

11. *Qui hanc lineam explicare poterit, mihi Oedipus erit.*

III. fol. 13, b. *Sphæra Pythagoræ.* Lat.

IV. fol. 15. *Sphæra Apuleii, Lat. cum nominibus dierum Hebdomadæ Sax.*

V. fol. 16. *Appellationes honorificæ B. V. Mariæ Lat. man. recentiori. cum Oratione Librarii ad Deum.*

VI. fol. 17. Pſalterium Gallicum *D. Hieronymi cum interlineata verſione* Saxonica, *brevicula declaratione Sax. ſingulorum Pſalmorum, uſque ad Pſal.* 51.

Pſalmus XCVIIII. (c.) PSALMVS DAVID. VOX APLORV AD POPVLVM.

þnýmað þnihtne ealle eopðan ðaopiað þnihtne
Iubilate domino omniſ terra. ſeruite domino

on blipſe.
in letitia.

Ingað on gepihðe hiſ on blipðnepſſe.
Introite in conſectu eiuſ. in exultatione.

pitað fopþam þe þnihten he iſ god he popht-
Scitote quoniam dominuſ ipſe eſt deuſ. ipſe fe-

te uſ ⁊ na pe ſýlfe uſ
cit noſ. et non ipſi noſ.

Folc hiſ ⁊ ceap foſtopnoðef hiſ ingað
Populi eiuſ et ouef paſcue eiuſ. introite

gatu hiſ on andbetnepſſe cafertunaſ hiſ on
portaſ eiuſ in confeſſione atriae eiuſ in

ýmenum andbettað
hymniſ confitemini.

hepiað naman hiſ fopþam þe ſýnſum iſ þnih-
Laudate nomen eiuſ quoniam ſuauiſ eſt domi-

ten on ecnepſſe mildheoptneſ hiſ ⁊ oð on
nuſ in æternum miſericordia eiuſ. et uſq; in

cýnpene ⁊ cýnpene foþfæſtneſ hiſ.
generatione. et generationem ueritaſ eiuſ.

VII. *Habetur Pſalmus extra numerum, ſive* 151. *Latinè tantum. cum Oratione ad Deum, in aliis etiam Pſalteriis invenienda.*

VIII. INCIPIVNT CANTICI. *viz.* AESAIAE PROPHAE-

TAE. EZECHIAE REGIS IVDAE. ANNAE. MOYSIS. ABBACVC PROPHETAE. MOYSI AD FILIOS ISRAHEL. HYMNVS QVEM SCS̄ AMBROSIVS ET SCS̄ AVGVSTINVS INVICEM CONDIDER. TRIVM PVERORVM. CANTICVM ZACHARIAE PROPHETAE AD MATVTINAS. SCAE̅ MARIAE AD VESPERAM. SIMEONIS AD COMPLETORIVM. ORATIO DOMINICA SCD̄M MATHEVM. SYMBOLVM APL̄ORVM. HYMNVS AD MISSAM (*sc. Gloria in Excelsis*) FIDES CATHOLICA ATHANASII EPISCOPI ALEXANDRINI. *Omnia cum interlineari versione* Saxonica.

IX. *Oratio ad Deum pro Remissione peccatorum*, Lat.

X. *Litania cum precibus Lat. manu recentiori.*

XI. *Oratio ad B. V. Mariam Lat. manu antiquiori.*

XII. *Missa pro remissione peccatorum, Lat. manu recentiori.*

TIBERIVS. C. 6. *Cod. membr. in fol. min. paulo ante Conquisitam Angliam (& ut videtur, in usum nobilis cujusdam viri aut fœminæ) egregie scriptus; in quo habentur*

I. Fol. 1. *Tabulæ quædam ad Computum Ecclesiasticum spectantes. Ad fol. autem 5, b. habetur tabula quæ tres homines prandii causa ad mensam sedentes, cum ministris genua flectentibus repræsentat.*

II. fol. 6, b. *Imagines Vitæ & Mortis, quarum utraque rotulum tenet longum, litteris & numeris quæ ad sphæram pertinent* Apuleii *ad latera adscriptis, cum his versibus,*

COLLIGE PER NVMEROS QVICQVID CVPIS ESSE PROBANDVM.

IVNGE SIMVL NOMEN FERIAM LVNAMQVE DIEI.

COLLECTAMQVE VNA SVMMAM TRIGENOS.

QVODQVE SVPERFVERIT ROTVLVS DISCERNAT VTERQVE.

QVOS RETINET VITAE NEC NON ET MORTIS IMAGO.

SI SVPERA FVERIT VIVET MORIETVR ET INFRA.

III. fol. 7. *Horologium solare, cum dextra quæ ad inveniendum Pascha indigitat. Tabulæ antiquæ quibus delineantur Historiæ Biblicæ.*

IV. fol. 7, b. Historia *Creationis, Davidis, & Christi Jesu Salvatoris, Descensus Spiritus Sancti, & pugna Michaelis cum Dracone.*

V. fol. 16, b. *Descriptiones & delineatt. Instrumentorum Musicorum, &c.*

VI. fol. 19. ORIGO PROPHETIAE DAVID REGIS PSALMORVM NVMERO CL. *Lat.*

Incip. Dauid filiuſ Ieſſe.

VII. fol. 20. INCIPIT EXPOSITIO PSALTERII. VEL LITERARV̄ QVAE PVER SR̄ CAPITA COGNOSCIT.

Incipit Pſalterium dicitur pſallentium.

VIII. fol. 21. INCIPIT INTERPRETATIO ALLELVIA, *cum interpretatione vū* GLORIA. *apud Hebræos.*

IX. fol. 21, b. ORATIO CVIVSDAM HOMINIS DEI. *Lat. cum aliis pro remissione peccatorum.*

X. fol. 22, b. De virtutibus Psalmi BEATI INMACVLATI IN VIA QVI AMBVLAVERIS.

XI. fol. 23. INCIPIT ORDO CONFESSIONIS SACERDOTVM ET OMNIVM CLERICORVM SECVNDVM HIERONIMVM TRACTATOREM. QVALITER CONFITERI DEBEAT XPIANVS PECCATA SVA.

XII. fol. 27. SENTENTIA LEONIS PAPAE. *de Pœnitentia.*

XIII. fol. 27, b. *Utilitates ex Psalmis decantandis.*

XIV. fol. 28. *Homilia* DE SEPTIFORMI SPV̄. *Sax.*

Sps̄ scs̄ pro ſeptenaria operatione, &c.

Incip. Iraiaſ ſe pitega appat on hiſ pitegunge be þan Halgan Gaſte. *Vide supra, pag.* 216.

XV. fol. 30. ORATIO ANTE PSALMOS.

XVI. *Ibid.* ÐIS GEBED BAEDA SANG ÆT ÐAM SALTERE *Lat.*

XVII. fol. 31. INCIPIT LIBER PSALMORVM SC̄DM TRADITIONE SCI HIERONIMI PRSBI. h. e.

Psalterium ejusdem Gallicum, *cum versione interlineari Saxonica, & orationibus Lat. singulis Psalmis præmissis. Desinit autem codex mutilatus Psalmo* CXII, *omnibus reliquis, cum Canticis Sacris, desideratis.*

Specimen Versionis Anglo-Saxonicæ.

XCVIIII. PSALMVS IN CONFESSIONE.

ÞÝmaþ ealle eorþe þeoriað on blisse.
Iubilate dño omnis terra ſeruite domino in lætitia.

Ingað on gesihþe his on blíþnesse.
Introite in conſpectu eius in exultatione.

þitað he is god he þohte
Scitote quoniam dominus ipſe est deus. ipſe fecit

us ⁊ na selfe þe.
nos et non ipſi nos.

folc his ⁊ sceap fostorinoþes his ingaþ on
Populus eius et oues paſcuæ eius introite

gatu his on anbetnesse. castentunaþ on ýmnum
portas eius in confeſſione. atria eius in ýmnis

confitemini illi.

heriað naman his soþon ſýnsum is
Laudate nomen eius quoniam ſuauis est dominus

on ecnesse mildheortnes his ⁊ oð
in æternum miſericordia eius. et uſque in gene-

rationē & generationē ueritas eius. þoþfæstnes his.

IVLIVS. C. 6. *Codex chartaceus in fol. in quo continentur diversorum doctorum (& speciatim* Joannis Lelandi, *propria sua manu scriptæ,*) Collectiones de Britannia. *Inter alia vero, ab Anonymo scripta occurrunt*

I. Notulæ quædam Historicæ, cum nominibus Urbium & Villarum, quæ memorantur in Chronico Saxonico.

TIBERIVS. A. 7. *Cod. membr. in fol. min. in quo, inter alia plurima Latinè & Anglicè, habentur bina folia in Quarto manu antiqua Latinè scripta, & interlineari versione Saxonicâ insignita. Hæc folia sine dubio ad quendam integrum* Prosperi *librum, olim pertinebant; nam prima hujusce fragmenti pag. Epigrammatum vestigia adhuc videre est, cum hac Rubrica,* EXPLICIVNT EPIGRAMMATA PROSPERI. *Rubrica autem Versuum qui in hoc Fragmento occurrunt, hoc ordine sequuntur.*

1. VERSVS PROSPERI AD CONIVGEM SVAM.

2. ALII

2. Alii Versvs.

3. De Inpossibilitate Cognoscendi Secreta Dī.

4. De Non Desperandis Peccatoribvs.

5. De Tranqvilitate Pacis.

6. Epigramata.

7. De Bono Qvod Nemo Invitvs Amittat. *Imperf.*

Tiberivs. C. 3. *Cod. membr. in Quarto ampliori, in quo habentur* Bedæ *Presbyteri* de Hiſtoria Eccleſiaſtica gentis Anglorum *libri quinque emendate & pulchre litt. Saxon. antiquioribus ſcripti. In cujus optimæ notæ Codicis fol. 5. fol. 64, b. fol. 116, b. & fol. 248, b. Inſeruntur manu recentiori voces aliquot Latinæ, Saxonice (in uſum Tironum) reddita.*

Caligvla. A. 7. *Codex membr. in Octavo in quo continentur, ea quæ ſequuntur.*

I. fol. 1. *Octo Tabulæ depictæ & egregie auro illuminatæ, quibus repræſentantur.* 1. Adnuntiatio B. Mariæ. 2. Congreſſus B. V. Mariæ & Elizabethæ. 3. Nativitas D. N. I. Chriſti. 4. Apparitio Angelorum Paſtoribus facta. 5. Infanticidium per Herodis Milites. 6. Receptio pueri I. Chriſti à Symeone. 7. Adoratio ejus per tres Magos. 8. Baptizatio in fluvio Jordane per D. Joannem Baptiſtam. *Haſce Icones (quæ circa tempora R. Stephani videntur delineatæ) primitus cuidam Evangeliorum libro* Latinè *ſcripto præmiſſas, credibile eſt poſtea vero, cum D. Rob. Cottoni juſſu, hic liber denuo compingebatur, ob argumenti ſimilitudinem, huic lib. à compactore fuiſſe præfixas.*

II. fol. 2. *Harmonia Evangeliorum Francicè, capp. 71. contenta. Liber quondam (dicit Fameſius) Canuti Regis.*

Incip. Incipit Qvatvor Evangeliv̄. Manega Waron the ſia iro mod geſpon thaс ſia bigunnun uuord Godeſ reckean thaс giruni thaс thi riceo Criſt undar mancunnea maritha gifrumida mid uuordun ende mid uuercun.

Expl. Hui gangaс giſo gornondia quaс hie iſc inc iamer hugiſebo ſorogono full ſia ſpracun im ſan angegin. Thia erloſ and uurdi te hui thu theſ ſo eſcoſ quaсhun ſia biſt thi ſan Hieruſalē Iudeono folcaſ.

De hac Harmonia ſic dicit Dn. Hickeſius in Grammaticæ Franco-Theotiſcæ pag. 6. Extat quoque in Bibliotheca *Cottoniana, Caligula A. 7.* quaſi ex quatuor Evangeliis conſarcinatus Codex unus Harmonicus, poeticus & paraphraſticus, ------ quem, ſive Franco-Theotiſcus, ſive Anglo-Theotiſcus ſit, plurimi facio; tum quod cæteros omnes Franco-Theotiſcè ſcriptos, verborum copia & dictionis magnificentia antecellit, tum quod vetuſtate puriſſimi ſermonis proxime accedit ad Argentevm Codicem; cui ſoli, me judice, à veterum linguarum Septentrionalium ſtudioſis poſthabendus eſt, *&c.*

Nonnulla etiam ex hoc Cod. deſcripta & verſione ſua Latina donata, edidit D. Hickeſius, in Grammaticæ Franco-Theotiſcæ Cap. XXII. *&* Gram. Anglo-Sax. *&* Mœſo-Goth *pag.* 189. *Notet etiam Lector in fine hujus Codicis pauca deeſſe.*

III. fol. 171. *Exorciſmus (magna ex parte Rhythmicus) ad reddendos agros fertiliores, Saxonicè ante Conquæſtum ſcriptus.*

Incip. Her Ys Seo Bot Hv Ðv Meht þine æcepaſ betan gif hi nellað pel pexan oððe þæp hpilcunge deſe þingon gedon bið on ðpý oððe on Lýblace. Genim þonne on nihт æp hýт bagige feopep týpf on feopep healfa þæſ landeſ.

Expl. fe God fe þaſ gpundaſ gepophte. geunne uſ gpopende gife. þ uſ copna gehpýlc cume to nýtte. Cpeð þon iii. Cpeſcite. In nomine patpiſ fit benedicti. Am̄. ⁊ pat̄ nſ̄ þpiſa.

Clavdivs. A. 3. *Codex membr. in Quarto ex diverſis tractatibus ſimul compactis conſtans, in quo Præcipui ſunt*

I. *Fragmentum ex quodam* Evangeliorum *libro avulſum, qui quondam pertinuit Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, in quo Fragmento habentur Saxonicè,*

1. *Privilegia eidem Eccleſiæ (rogante* Ælfrico Archiepiſcopo) *conceſſa ab* Æthelredo Rege, *A.D.* 1006. *Latinè & Saxonicè.*

2. *Litteræ Patentes Regis & Conſ. ad* Stigandum Archiep. Cant. Harold. m Comitem, Wulfricum Abbatem, Oſweardum *& alios Proceres in* Cantia *miſſæ. In quibus confirmat poſſeſſionem Prædiorum in* Mepfeham *eidem Eccleſiæ. Saxon tantum.*

3. *Confirmatio donationis Terrarum in* Nipantune, *quas dedit eidem Eccleſiæ* Canutus Rex, *per* Ælfgyfam Eadwardi *Regis matrem, Saxonicè.*

4. *Teſtimonium* Æthelnothi Archiepiſcopi, *de terris in* Godmæpefham, *quas ipſe emit. & poſtea dum viveret eidem Eccleſiæ dedit, Saxonice.*

5. *Teſtimonium* Theoredi, *de terris in* Hopflege *quas ipſe dedit eidem Eccleſiæ. Saxonicè.*

6. *Carta R.* Eadwardi *Conf. de terris in* Ceptham, *confirmans inſuper eidem Eccleſiæ omnes terras quas antea contulerant Reges, Epiſcopi, Comites, Magnates,* &c. *Saxon. ſequuntur earundem terrarum nomina, ex quibus quædam eraſa.*

II. *Fragmentum libri cujuſdam* Pontificalis, *paulo ante Conquæſtum ſcripti, in quo extat* Ordo Conſecrationis *ſive* Coronationis Regis & Reginæ.

III. Ordo Conſecrationis *ſive* Coronationis Regis, *cum* Benedictione Reginæ *ab Epiſcopo, ſcriptus circa tempora R. Henrici primi.*

IV. Incipivnt Sinodalia Decreta.

Incip. Quodam tempore contigit ut Regiſ Æpelpedi edicto concrepante. Archipreſulumq; Ælfreahi & Fulfſtani hortatu inſtigante. uniuerſi Anglorum optimateſ die ſcō Pentecoſten ad locum ab indigeniſ Eanham nominatum accīti ſunt conuenire. Collecto itaque ibidem Xpſcolarum cetu uenerabilium quamplurimorum. de Catholice cultu religioniſ recuperando. deque etiam rei ſtatu publice reparando uel conſulendo plura & non pauca utpote diuinituſ inſpirati. ratiocinando ſermocinabantur.

Expl. Haec itaq; legalia ſtatuta vel decreta. in nrō conuentu Sinodali a Rege. Æpelpedo N. magnopere edicta. cunctі tunc temporiſ optimateſ ſe obſeruaturoſ fideliter ſpondebant. idcircoq; ego. Fulfſtanuſ N. gratia dñi diſponente Ebopacenſium Archiepuſ. eadem ad ſequentium memoriam. nec non et ad præſentium vel futurorum ſalutem literiſ inſixi. dñi uidelicet proximiq; dilectione compunctuſ.

V. Be Fitena Gerædnessan.

Incip. Ðif fýndan ða Gepædnefſa de Engla næd-

ȝiꝛan ȝecunan ⁊ ☞ ☟ þæban ⁊ ȝeonnlice læꝛban. þ man ꝛcolde healdan. ⁊ þ iꝛ þonne æꝛeꝛt þæꝛa Biꝛcpa ꝛnum næꝺ. þ pe ealle ꝛnam ꝛynnum ȝeonne ȝecynan þæꝛ þe pe ðon maȝan.

Expl. ⁊ milꝛiȝe man ꝛoꝛ Goꝺeꝛ eȝe. ⁊ liꝺiȝe man ȝeonne. ⁊ beoꝛȝe be ðæle þam þe þæꝛ þeanꝛ ꝛy. ꝛoꝛ þam ealle pe beþuꝛꝛan. þ uꝛ upe ꝺꝛihten oꝛt ⁊ ȝelome. liꝛ milꝛe ȝeunne. AMEN.

Notandum eſt, quod Decretis ſuperioribus Lat. præmiſſa eſt hæc Precatio Poetica per Proſopopœiam in nomine Libri, Saxonicè.

Ic eom Halȝunȝ-boc healꝺe hine Dꝺyhten þe me ꝛæȝepe þuꝛ ꝛnæꝛepum beleȝꝺe. Ðuneꝺ to þance þuꝛ het me ꝛýncean. to loue anꝺ to puꝛꝺe þam þe leohꝛ ȝeꝛceop. ȝemýnꝺi iꝛ he mihꝛa ȝehꝛýlcne þæꝛ þe he onꝛolꝺan ȝeꝛnemian mæȝ. ⁊ him ȝeþancie þeoꝺa palbenꝺ. þæꝛ þe he on ȝemýnꝺe maꝺma maneȝa ꝛýle ȝemeapcian meꝛꝺe to laca. ⁊ he ꝛceal æceleaꝛ ealle ꝛinꝺan þæꝛ þe he onꝛolꝺan ꝛnemaþ to nýhꝛe.

VI. *Fragmentum alterius libri* Pontificalis, *manu pulchra & antiqua.*

VII. *Fragmentum aliud ejuſdem libri* Pontificalis, *cui in hoc Cod. deſignavimus Num. II.*

VIII. *Fragmentum alterum illius* Pontificalis, *num. VI. inſigniti.*

IX. INCIP BEÑES IN SCORVM FESTIVITATIBVS PER ANNI CIRCVLVM. DICENTE [ꝺicenꝺæ] AB EPISCOPO.

CLAVDIVS. A. 8. *Codex partim Chartaceus, partim Membr. in Quarto, in quo (inter quamplurima alia Latina & Anglica) habentur*

I. fol. 74. *Termini terrarum in* Suꝺam, Hlooþpoc & Hneoꝺꝺupnan, *quas* Æthelredus *Rex conceſſit* Leofwino Ealdormanno *Saxonicè, cum* Joan. Joſſ.lini *verſione interlineata Latina.*

II. fol. 75. Eadwardi *R. & Confeſſoris Confirmatio Fundationis Abbatiæ de* Coventre *per* Leofricum *Comitem & Godgyvam, (uxorem ſuam.)* Saxonicè, *cum* J. Joſſelini *verſione interlineari Latina.*

CLAVDIVS. C. 9. *Cod. membr. in fol. in quo (poſt Chron. Lat. ab orbe condito ad A. D.* 1171, & Gulielmi Malmesburienſis *libros* 5. de geſtis Regum Anglorum, &c.) *Habetur* Hiſtoria Abbatiæ S. Mariæ de Abbendone, *in Duos libros diſtincta: ſcripta eſt tempore Henrici II. Regis Angliæ, & multa præclara narrat de Fundatione & Indotatione Monaſterii; de Abbatibus & Officiariis, de Terris & Tenentibus ejuſdem, cum Chartis, Privilegiis, Bullis, Litteris, &c. ad illam Abbatiam pertinentibus. E quibus, haſce ſigillatim recenſendas cenſeo.*

1. fol. 130. *Litteræ Patentes* R. Eadwardi *Conf. de Libertatibus & Franchiſis huic Monaſterio per eum conceſſis Saxonicè & Latinè.*

2. *Ibid. Litteræ Patentes ejuſdem Regis de* Hundredo de Hornimere, *huic Monaſt. per eum conceſſ. Sax, & Lat.*

Metæ ſive Terrarum Termini *Saxonicè, ex diverſorum Benefactorum Cartis, in unum Corpus redactæ.*

1. fol. 194. Mete. xx. hiꝺarum Abbendonie. quaſ Ceadwalla Rex Weſtſaxonum Dō et ſcē MARIE primituſ dedit. et ſic diuiſit. (*Diviſio ſequitur Saxonicè, & pertinet ad folium hujuſce* MS. 102.)

2. *Ibid.* Mete de Offentuna Saxonicè (*quam terram* Æthelſtanus Senator (Ealꝺoꝛman) *eidem Monaſterio contulit, temp. Æthelſtani Regis. vid. fol.* MS. 107.)

3. fol. 194,b. He ſunt mete poſſeſſioniſ in Geinȝ Anglice diuiſe (*ſc. illius, quam Eadredus Rex huic monaſt. contulit. A.D.* 955. *vid.* MS *foll.* 109, & 111.)

4. *Ibid.* Et he ſunt Mete de Goſige. (*quam eodem tempore idem Rex dedit. vid.* MS. *fol.* 109)

5. *Ibid.* Et he ſunt Mete. xxx hiꝺarum de Wrthe. (*de quibus, vid. Cartam Eadredi prædict.*)

6. *Ibid.* He ſunt Mete in Ermundeſlea. (viz. 5 *manſarum, quas Rex Eadwi eidem Monaſt. Teſtamento ſuo legavit. vid.* MS. *fol.* 110, *b.*)

7. fol. 195. Mete. LXXII. Caſſatorum de Bedewiꝺa; (*quas dedit Rex Eadgarus A.D.* 958. *v. fol.* MS. 115.)

8. *Ibid.* Mete. xx. Caſſatorum apud Draiȝtun, (*ab Eadgaro Rege conceſſorum A. D.* 960. *vide* MS. *fol.* 115, *b.*)

9. *Ibid.* Mete. L. Caſſatorum apud Hiſſeburna, (*quos dedit idem Rex A. D.* 961. *vid.* MS. *fol.* 116.)

10. *Ibid.* Et hec ſunt Mete. xv. Caſſatorum apud Eaſtune.

11. *Ibid.* Mete. III. Caſſat. ad Hennerꝺe, (*quos contulit R. Eadgarus. vid.* MS. *fol.* 116, *b.*)

12. *Ibid.* Mete. x. Caſſatorum ad Hennerꝺe, (*quos contulit R. Eadgarus. vid.* MS. *fol.* 117, *b.*)

13. fol. 195, b. Mete. L. Caſſatorum ad Mercham. (*quas conceſſit idem Rex, A. D.* 965. *v.* MS. *fol.* 118.)

14. *Ibid.* Mete. xxv. Caſſatorum apud Fiſhiꝺe. (*quas largitus eſt idem R. A. D.* 968. *v.* MS. *fol.* 119, *b.*)

15. *Ibid.* Mete. x. manſarum apud Hannȝe. (*quas dedit idem Rex, eodem anno. vide* MS. *fol.* 120.)

16. *Ibid.* Mete. xxx. Caſſatorum ad Cumenora. ſcō carᵀ Regiſ Eadgari. (*ejuſdem anni. v.* MS. *f.* 119, *b.*)

17. *Ibid.* Mete. x. manſar ap Boxora. (*quas conceſſit idem Rex, eodem anno, miniſtro ſuo nomine Ælfwino; a quo, jus illarum ad hanc Eccleſiam pervenit. vide* MS. *fol.* 120, *b.*)

18. fol. 196. Mete. xxv. hiꝺ. ap Ciuelea. (*quas, ut videtur, conceſſit Eadredus Rex miniſtro ſuo Wulfrico nomine, A. D.* 951. *vide* MS. *fol.* 109.)

19. *Ibid.* Mete. xviii. manſarum apud Weliford. (*in qua villa, conceſſit Rex Eadwinus* 22 *manſ. miniſtro ſuo nomine Eadrico, A. D.* 956. *Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 112, *b.*)

20. *Ibid.* Mete. xxii. Caſſat. ap. Cutheſduna. (*in qua villa, conceſſit idem Rex Ælfhero Comiti* 20 *manſos. A. D.* 956. *Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 112.)

21. fol. 196,b. Hii ſunt limiteſ ē minorum. xx. hiꝺa. Abbenō ſcō Carᵀ Eaꝺwi Reg. (*A.D.* 955. *Indict.* 14. *vide* MS. *fol.* 110, *b.*)

22. *Ibid.* Termini de Ermundeſlea. v. manſarum. (*quas idem Rex Teſtamento firmavit huic Monaſt. vide* MS. *fol.* 110, *b.*)

23. *Ibid.* Termini de Hengeſtefige. Seouenwrꝺe. & Wihrcham. (*quas eidem Eccleſiæ conceſſit idem Rex. vide* MS. *fol.* 110, *b.*)

24. fol. 197.

24. fol. 197. Nemuſ Heafochrig hiſ limitibuſ circumgiratur. (*quod eid. Mon. dedit idem Rex. A.D. 956. Indict. 14.*)

25. *Ibid.* Terra de Cenitun ita diſterminatur. (*quam Brihtelmo (poſtea Epiſcopo) dedit idem Rex, A. D. 956. Indict. 14. à quo, concedente Rege, illu accepit Monaſterium, pro eo commutans villam de Crydanbrigce. vid.* MS. *fol.* 112.)

26. *Ibid.* Termini de Hannige ita diſterminantur.

27. *Ibid.* Mete. XXII. manſionum de Welisford. (*quas idem Rex Eadwi conceſſit miniſtro ſuo Eadrico A. D. 956. Indict. 14. vid.* MS. *fol.* 112, *b.*)

28. *Ibid.* Mete Denceſwrðe. V. manſarum ſunt hæc. (*in qua, 2 Caſſatas conceſſit monaſt. Rex Eadgarus, vide.* MS. *fol.* 119, *b.*)

29. fol. 197, b. Iſtiſ t̄ minibuſ t̄ra de Winecanfeld circumgiratur. (*quam religioſæ fœminæ nomine Sethride, conceſſit Eadmundus Rex. A.D. 942. vide* MS. *fol.* 114, *&* 126.)

30. *Ibid.* Mete. XV. manſarum apud Middeltun. (*quas Eadwi Rex conceſſit Alfwino miniſtro ſuo, A. D. 956. Indict. 14. vid.* MS. *fol.* 112, *b.*)

31. *Ibid.* Termini. X. manſarum apud Draitun.

32. *Ibid.* Termini. XXV. manſarum ap̄. Bennanham.

33. *Ibid.* Hi ſunt termini de Bochelande. (*ſc. de X. manſis, quas Rex Eadwi dedit miniſtro ſuo nomine Ælfebah, A. D. 957. Indict. 15. vide* MS. *fol.* 113.)

34. *Ibid.* Termini. XV. manſarum ad Gareford.

35. *Ibid.* termini. X. manentium ad Fearnbeorgan. (*quas Monaſt. contulit Hardecnut Rex. A.D. 1042. & imperii ſui 2. vide* MS. *fol.* 128.)

36. fol. 198. Termini. VI. manſarum ad Linford.

37. *Ibid.* Limiteſ. XXV. caſſatorum ad Bægenweorðæ. (*quos Rex Eadwi conceſſit Ælfrico miniſtro ſuo, A. D. 956. Indict. 14. vide* MS. *fol.* 113.)

38. *Ibid.* Et he ſunt mete pratorum pertinentium illic.

39. Ðonne þiſ ſýnd þa ȝemæro þæra mæbe æt Ennanbeoȝum.

40. *Ibid.* Mete aliarum. V. manſarum ad Tademtun. (*quas cuidam miniſtro nomine Brihtric concedit Rex Eadwi, A. D. 956. Indict. 14. v.* MS. *fol.* 113, *b.*)

41. *Ibid.* Mete. X. caſſatorum ad Tademertun. (*quæ cum conſenſu ſapientum Archontumq; donavit Brithnodo miniſtro ſuo, R. Eadwi, A. D. 956. Indict. 14. vide* MS. *fol.* 113, *b.*)

42. fol. 198, b. Mete. 5. caſſatorum ad Tademertun. (*quos Beorhtnotho Principi concedit Rex Eadwi, A. D. 956. Indict. 14. vide* MS. *fol.* 114.)

43. *Ibid.* Termini. VII. manſarum apud Cernige.

44. *Ibid.* Mete. XV. manentium ad Lakinge. (*quos Æthelſuith Reginæ, dedet miniſtro ſuo Cuthwulfo, A. D. 868. Indict. 1. vide* MS. *fol.* 105.)

45. *Ibid.* De metiſ Scaringaford.

46. *Ibid.* De metiſ. V. manſ̄ ap̄ Appelford. (*quas Ælfredus Rex conceſſit cuidam nomine Deormodo. vide* MS. *fol.* 105, *b.*)

47. *Ibid.* Mete. X. caſſatorum apud Wittanham. (*quos Æthered Rex, venerabili Principi Æthelwolfo conceſſit, A. D. 862. vide* MS. *fol.* 105, *b.*)

48. *Ibid.* De metiſ. XV. manſ̄ ap̄ Cullanham. (*quas matronæ Regalis progeniei nomine Ælfhild, dedit Eadmundus Rex, A. D. 940. Indict. 13.*)

49. fol. 199. Mete. XX. Caſſatorum ad Weclesfeld.

50. *Ibid.* Mete Lecamſtede. X. manſ̄. (*quas Rex dedit cuidam Eadrico, qui illas moriens Monaſterio reliquit. vid.* MS. *fol.* 131, *b. &* 128, *b.*)

51. *Ibid.* Termini pertinenteſ ad Hordwille.

52. *Ibid.* Termini, X. caſſatorum ad Spereſholte. (*quos dedit Eadgarus Rex Camerario ſuo Æthelſie, A. D. 963. deinde Abbatiæ per donationem Godrici Monachi. vid.* MS. *fol.* 132.

53. fol. 199, b. Mete ad Cynne. (*ſc. XV. Caſſatorum, quos Monaſt. dedit Æthelredus Rex - - - - vide* MS. *fol.* 124, *b.*)

54. *Ibid.* Mete ad Dumoltun. (*ſc. XX. manſarum, quas Ælfricus Archipræſul emit quinquaginta talentis A. D. 1002. Indict. 15. qui quidem Ælfricus illas Eccleſiæ Abbendonienſi, ubi Monachus extiterat, teſtamento ſupremo legavit. vide* MS. *fol.* 125.)

55. *Ibid.* Ðone ſinde þiſ þa land-ȝemæru æt Pidpellan.

56. *Ibid.* Mete ad Wudetun.

57. *Ibid.* Mete ad Cildatun. (*ſc. V. hidarum, quas Monaſt. R. Eadwardus Conf. conceſſit. A. D. 1052. at primitus Æthelredus Rex eandem portionem Beorhtwaldo Epō Wiltonienſi donaverat. vide* MS. *fol.* 130.)

58. fol. 200. And þiſ ſind þære þudu-bene land-ȝemæru æt ðæt Læȝe þe þæn to hýnaðe.

59. *Ibid.* Duarum hidarum termini ap̄ Linford. (quos Monaſt. dedit. Cnut Rex, A. D. 1032. vide MS. fol. 127, b.)

60. *Ib.* Iſti ſunt t̄ mini. XIII. hidarum apud Kingeſtun.

61. *Ibid.* Termini. VII. hid̄ ad Kingeſtun. (*quas huic Eccleſ. dedit R. Eadwardus Martyr A. D. 965. vide* MS. *fol.* 121.)

62. *Ibid.* Item de hac ead̄ t̄ra in uetuſtiſſimis & pene conſumptiſ litteriſ. ita ſcriptum repperimuſ: (*ubi oſtenditur Oſgarum Abbatem XX hidas emiſſe ab Ælfeago Ealdormanno, in publicis comitiis apud Æthelwarabyrig, 100 mancuſis auri. Saxonice. vide* MS. *fol.* 121, *b.*)

63. *Ibid.* Mete ad Mordunam.

64. *Ibid.* Mete duarum hidarum ap̄ Earnigcotan.

65. fol. 200, b. Mete terre iuxta flum̄ Cynete. VIII. mans̄.

66. *Ibid.* Mete ad Wilmanlechtun.

67. *Ibid.* Mete ad Mytun pertineſtes. (*ſc. III. manentium, quos dedit Monaſt. Cnut Rex, A. D. 1034. vide* MS. *fol.* 127.)

68. *Ibid.* Mete. IIII. hid̄ ap̄ Sandford tranſ Tamiſiam. (*quas Monaſt. dedit R. Eadwardus Confeſſor. A. D. 1054. vide* MS. *fol.* 130.)

69. *Ibid.* Mete ad Eatune pertinenteſ.

NERO. A. XIV. *Cod. memb. in Octavo longe post ingressum Normannorum, Linguæ Normanno-Saxonicæ dialecto Boreali scriptus: in quo habentur.*

I. Pag. 1. *Liber* Simonis de Gandauo Episcopi Saresburiensis de vita solitaria, sororibus suis Anachoreticis, *ex Latino translatus, ut per hujusce Bibliothecæ exemplar Lat. quod inscr.* VITELLIVS E. 7. (*collatione facta*) *patet evidenter.*

Incip. Rectte dilıgunt te. &c ——— Louerd seiȝ Godes spuse to hire deorepurðe spus. þeo þe riht luuieð þe. ȝ beoð riht þeo. þet libbeð efter riple. And ȝe mine leoue sustren habbeð moni ðai iremd on me efter riple.

Expl. Ase oft ase ȝe readeð out o þisse boc. ȝreteð þe Lefdi mid one Aue Marie uor him ðet makede þeos riple. and for him þet hire þrot and sponc her abuten. Inouh me ðful ich am. þet bidde so lutel.

II. Pag. 240. On ȝod Ureisun of ure Lefdi. (*i.e. Oratio bona ad B. V. Mariam*) metricè.

Incip. Cristes milde moder seynte Marie.
Mines liues leonie. mi leoue Lefdi.

Expl. Ðet sunde ðesne song bi ðe mi looue Leafdi.
Cristes milde moder seinte Marie. Amen.

III. Pag. 246. Ðis is on pel spuðe God Ureisun of God almihti.

Incip. ielu soð God. soð Godes sune. Ielu soð ȝod. soð mon. ȝ soð meidenes bern. Ielu min holi luue. mi sikere speresse. Ielu min heorte. mine soule hele.

Expl. A Ielu hpuder schal ich fleon hpon þe deouel hunteð efter me bute to þine rode?

IV. Pag. 252. *Oratio ad B. V. Mariam.*

Incip. Spete Leafdi seinte Marie meiden ouer alle meidnes. ȝ bere ðet blisfule bern.

Expl. Leafdi purh þin erndinge tuðe me mine bone to þine eadi ume. Am̄.

V. Pag. 255. *Oratio ad Jesum Christum.*

Incip. Ielu Crist Godes sune. soð God. ȝ soð mon. of þe eadie meiden iboren Maria.

Expl. ȝ to luue hit bikunieð of hpuche half. so hit falleð. er me lest pene.

VI. Pag. 260. *Alia.*

Incip. Spete softe Ielu. iseli beoð ðet þe luuieð and þine siker spetnesse.

Expl. Milzfule louerd haue merci of me ȝ of alle Cristene men. Am̄.

VII. Pag. 261. *Symbolum Apostolum.*

Ich bileue on God feder almihti. schuppare of heouene ȝ of eorðe. ȝ on Ielu Crist his onlepi sune ure louerd. Ðet pas ikenned þr ðe holi goste. iboren pas of ðe meidene Marie. ipined pas under Ponce Pilate. imeled pas o ðe rode. dead and iburied. he lihte into helle. ðe þridde dei he aros from deaðe to liue. ȝ steih into heouene. þer he sit o Godes rithond feder almihti. þonene he kumeð to demen ðe quike ȝ ðe deade. I bileue on ðe holi Goste. and on holi Churche. imenesse of Halupen. uorgiuenesse of sunnen. uleches up-arisse. eche lif efter deað. Amen.

VIII. Pag. 262. *Versus aliquot Lat. de morte.*

IX. *Ibid. Ejaculatio ad Christum Lat. ex S. Bernardo.*

CALIGVLA. A. IX. *Cod. membr. in Quarto in quo continetur,*

I. fol. 1. *Historia Britonum sive Wallorum, à Troja capta & Bruto, usque ad mortem Cadwalladri Britannorum regis, lingua* Normanno-Saxonica, (*in* Anglicam *tamen veterem vergente,*) *& quidem Poeticè scripta per* Lazamonem Sacerdotem di Ernlege super Sabrinam. *Opus suum, sicut in Præfatione testatur, excerpsit ex Libro Anglico quem composuit* Beda, (*forte intelligit Historiam Ecclesiasticam gentis Anglorum, Saxonicè versam ab Ælfredo Rege.*) *Ex libro Latino* Albini & Augustini Archiep. Cantuariensis; *& ex libro quem composit Clericus quidam Gallicus nomine* Wate (*i. e.* Walterius,) *& ab eo Alienoræ Henrici II Regis uxori, oblato. De his autem omnibus, audi* Lazamonem (*sive* Layamonem) *nostrum, in Præfatione sic disserentem.*

Incipit hystopia Bputonum.

Præf. An Preost wes on leoden: Lazamon wes ihoten. He wes Leouenaðes sone. liðe him beo Drihten. He wonede at Ernleze: at aðelen are chirechen uppen Seuarne staþe: Sel þar him þuhte. On fest Radestone. þer he bock radde. Hit com him on mode: ȝ on his Mern þonke. þet he wolde of Engle. ða æðelæn tellen. wat heo ihoten weoren: ȝ wonen heo comen. þa Englene londe: ærest ahten. æfter þan flode: ðe from Drihtene com. þe al her aquelde. quic þat he sunde. buten Noe ȝ Sem. Iapheт ȝ Cham. and heore four wiues. þe mid heom weren on archen. Lazamon gon liðen. wide zond þas leode: ȝ biwon þa æðela boc: þa he to bisne nom. He nom þa Englisca boc. þa makede Seint Beda. An oþer he nom on Latin: þe makede Seint Albin: ȝ ðe feire Austin: þe fulluth broute hider in. Boc he nom þe þridde: leide þer amidden: þa makede a Frenchis Clerc: Wate wes ihoten: þe wel cuðe writen: ȝ he hoe zef þare æðelen. Ælienor þe wæs Henries Quene: þes hezes Kinges. Lazamon leide þeos boc. þa leaf wende. he heom leofliche biheolde. Liþe him beo Drihten: feþeren benom mid fingren: ȝ frede on boc felle: and þa sopere word: sette togadere: ȝ þa þre boc. þriuðe to ane. Nu biddeð Lazamon. ælcne æðele mon: for þene ælmihten Godd: þet þeos boc rede: ȝ leornia þeos runan: ȝ he þeos soðfeste word: sedde to sumne: for his faðer saule: þa hine ford brouhte. ȝ for his moder saule: þa hine to monne iber: ȝ for his awene saule: þat hire þe selre beo. Amen.

Quis autem fuerit Walterius *ille qui à* Layamone *laudatur, conjectura tantum sequor.* Walterius *scil.* Mahap Oxoniensis Archidiaconus, *de quo sic scribit* Galfridus Monamethensis *in Historiæ suæ Præfatione,* "Talia mihi & de talibus multociens cogitanti, ob- "tulit Walterus Oxinefordensis Archidiaconus, vir "in Oratoria arte, atque in exoticis historiis eruditus; "quendam Britannici sermonis librum vetustissimum, "qui a Bruto primo Rege Britonum, usque ad Cad- "ualadrum filium Cadualonis, actus omnium continuè "& ex ordine perpulchris orationibus proponebat. *Notandum quoque est, quod uterque Historicus* Lazamon *& Galfridus eodem modo historiam suam prosequantur; immo defloratorem* Galfridi, *cum plurimis interpolationibus videtur* Lazamon, *qui Historiam his verbis.*

Incip. Nu seið mid loft songe þe wes on leoden
Preost: al swaþe boc spekeð: þe he to bisne nom.
Ða Grickes hefden Troye: mid tecne biwone. ȝ
þ lond iweste: ȝ þa leoden of slawen.

Expl. And þas (leode) þat neuere ȝeoðden mære:
kinges neoren here. Ða zet ne com þæs like dæi:
beo heonne uoð alse hit mæi. Iwurðe, Godes
wille. Amen.

II. fol. 192.

II. fol. 192. Ici commence la vie de ſeint Ioſaphaz. (*alia manu.*)

Incip. Ri uout a nul bien æntendre
Per eſſample poet mlt̄ aprendre.

III. fol. 213, b. Ici commce la uie de Sc̄t Dormanz.

Incip. La vertu deu ke tut iur ȝ dure.
E tut iurz eſt certeine epure.

IV. fol. 226, b. *Chronicon breve a temporibus Saxonum, uſque ad initium regni R. Henrici III. Gallicè.*

V. fol. 230. *Poema* Normanno-Saxonicum *de contentione facta inter* Noctuam *&* Philomelam, *pro ſuaviſſimæ cantionis gloria; quam demum ſubmiſerunt arbitrio Magiſtri* Nicolai de Guldeford.

Incip. Ich pas in one ſumere dale.
In one ſnpe dɪȝele hale.
Iherde ich holde ȝrece tale.
An hule and one nɪȝtɪngale.
Dat plaɪt paſ ſtɪf ȝ ſtare ȝ ſtrong.
Sum pɪle ſofte ȝ lud among.
Anoþer aȝen oþer Sval.
ȝ let þat wole mod ut al.
ȝ eɪþer ſeide of oþereſ cuſte.
Dat alere porſte þat hɪ puſte.
ȝ hure ȝ hure of opere ſonȝe.
Hɪ holde plaɪdung ſuþe ſtronȝe.

VI. fol. 243. *Poema aliud* Normanno-Saxon. *de Morte, de judicio, de pœnis inferni,* &c.

Incip. Non maɪ lonȝe liues pene.
Ac ofte him lieð þe wrench.
Feɪr peðer turneð ofte into reine.
An punderliche hɪt makeð hiſ blench.
Darfore mon þu þe bɪpench:
Al ſchal falewɪ þɪ ȝrene:
Weilawei niſ Kin ne Quene:
Þ ne ſchal drinche of deaþeſ drench.
Mon er þu falle of pɪ bench.
Dine ſunne þu aquench.

VII. fol. 247. Ice com̄ce le petit Plet: (*i. e. parvum Placitum,*) *ſcil. poema* Gallicum *de malis juventutis & ſenectutis, per modum Dialogi, inter Juvenem & Senem.*

Nero. E. 1. *Cod. membr. in fol. grand. cujus pars longe maxima ſcripta fuit circa A. D.* 1000. *In eo continentur plurimorum Sanctorum virorum & fœminarum Vitæ & Paſſiones, Latinè; de quibus* D. Smithi *Catalogum conſulas. In eo quoque inveniuntur quædam ad rem Saxonicam ſpectantia, ex alius argumenti libris avulſa, & in hoc Codice, eorum conſervandorum gratia, D. Rob. Cottoni juſſu, compacta.*

I. *Fragmenta bina* Regiſtri *cujuſdam* Chartarum Wigornienſis Eccleſiæ, *juſſu D.* Wulſtani *Wigornienſis Epiſcopi, ut videtur, ſcripti; quæ foliis tantum quatuor conſtant. Cartas omnes in libro alio ejuſdem Eccleſiæ, nunc autem hujuſce Bibliothecæ, & in ea inſcripto* Tiberivs A. 13. *inveni deſcriptas, & ab illis, collatione facta, quamplurimis in locis diſcrepantes. Cartæ enim quas exhibent Fragmenta, ut Lectiones taceam variantes, compendioſe videntur ex Autographis exſcriptæ, utpote in quibus non ſolum verba ſed & integræ quidem ſententiæ prætereuntur, quæ in libro iſto occurrunt. Eſt tamen hic illic, ubi Verba & Phraſes quarundam Chartarum iſtius libri, quæ in Fragmentorum Chartis non leguntur, ſuſpecta & ſuppoſititia mihi eſſe videntur. Quamobrem ut de utroque exemplari curioſus Lector libere judicet, ad Chartas Fragmentorum folium Codicis in quo ſingulæ ſcribuntur, diligenter adnotavimus.*

1. Ðis Syndon Land-Gemæru To Widiandune, *Saxonicè.* (*Vide Cod.* Cott. Tib. A. 13. fol. 113.)

2. *Placita in Provinciali & Synodali conciliabulo in* Cloſeſho, *de Monaſterio de* Weſtbyrig, A. D. 824. *Indict. 2. regnante Beornulfo Rege Merciorum.* (*Vid.* Cod. Tib. A. 13. fol. 47.)

3. *Donatio terrarum* æt Ƿeɼtbýnɪ & 60 mañ. æt Heanbýnɪ *Eccleſiæ Wigorn. per* Offam *Merciorum Regem.* (*Vid. Cod.* Tib. A. 13. fol. 48.)

4. *Donatio* (*ſub forma Teſtamenti*) *terrarum* æt Ƿeɼtbýnɪ. & æt Stoke, *matri ſuæ* Ceolburgæ, *& poſt mortem ejus* Eccleſ. Wigorn. *per* Æthelricum *filium* Æthelmundi, *Regnante* Cenredo *Merciorum Rege.* (*Vide* Cod. Tib. A. 13. fol. 49.)

5. Donatio 3 Caſſatorum æt Huntenatun Æthelmundo *Principi, per* Ecgfridum *Regem.* (*Vid.* Cod. Tib. A. 13. fol. 52.)

6. *Donatio terrarum in* Heanbýnɪȝ & in Stune. *Eccleſ. Wigorn. per* Ceolfridum *Abbatem.* (*imperf. in fragmento, ſed integra habetur in Cod.* Tib. A. 13. fol. 52, b.)

7. *Quorundam teſtium nomina, qui adfuerunt donationi plurimorum prædiorum* Eccleſiæ Wigorn. *per* Æthelſtanum Regem *A. D.* 930. *Regni 6. Indict. 7. Epact. 3. Concurrent. 2. 7. Id. Jun. Lun. 21. in civ. Lundonia.* (Integra exſtat Carta in Cod. Tib. A. 13. fol. 5.)

8. *Donatio* 20 *manentium* æt Bpeodun *Eccleſ. Wig. per* Offam *Regem.* A. D 780. (*Vide* Cod. Tib. A. 13. fol. 6.)

9. Æðelredes Gerædnesse ȝ Æðelflede Við Werfriþ e. ſc. *Dimiſſio terrarum in Wigornia Æthelredo Aldermanno & Æthelflædæ Merciorum Dominis pro vita eorum & Ælfƿ̄* (*forte* Ælfƿine) *poſt obitum illorum ad* Eccleſ. Wigorn. *revertendarum, per* Werfrithum *Epiſc. & Conventum* Wig. A. D. 904. *Indict. 1. partim Latine partim Saxonicè.* (*Vide* Cod. Tib. A. 13. fol. 6, b.)

10. *Donatio 6 Caſſatorum in* Bnaðanlæh, *per* Æthelbaldum *Merciorum Regem. 4 feria. 8. Kal. Decemb. die paſſ. S. Chriſogoni Mart.* (Vide Cod. Tib. A. 13. fol. 7, b.)

11. Judicium Conciliabuli in Celhhýð, *præſidentibus duobus* Archiepiſcopis Jamberhto & Higeberhto, *mediante quoque* Offan *Rege cum univerſis principibus ſuis, de hæreditate Hemeles & Dude in* Intanbeoȝaȝ & Bnaðanlæh. A. D. 789. *Indict. 12. & Regni* Offæ 31. (Vide Cod. Tib. A. 13. fol. 7, b.)

12. *Quieta clamatio* Wulfheardi *in Synodo de* Cloſeſho, *de iiſdem terris* æt Intebeoȝaȝ & æt Bnaðanlæhe. *A D.* 803. *Indict.* 11. (Vide Cod. Tib. A. 13. fol. 8, b.)

13. *Initium Donationis terrarum* æt Bnæmeȝnaran *per* Ceolulfum Regem, *Saxonicè.* (*quæ integra habetur in Cod.* Tib. A. 13. fol. 9.)

14. *Nomina quorundam teſtium qui affuerunt apud* Tomeworthie, *dum* Bohtwulfus Rex Merciorum *reddidit* Heaberhto Ep. & Eccleſ. Wigorn. *terras illas* (*in* Waſſenburna) *quibus ille injuſtè eam ſpoliaverat. Anno* 840. *Indict.* 3. (Vide Cod. Tib. A. 13. fol. 12.)

15. *Privilegium conceſſum* Eanmundo *Abbati & Monaſterio de* Bpeodun, *ut ſint liberati à* Fæȝtinȝmenn. A. D. 141. Indict. 4. *in die natalis* Dn̄. *in celebri vico* Tomweorthun. (Vide. Cod. Tib. A. 13. fol. 13.)

16. *Recuperatio terrarum in* Uptun *poſt obitum* Wullafi, *Epiſcopo & Eccleſ. Wigorn.* per Æthelredum *Ducem Merciorum*, A. D. 897. *Indict.* 15. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 14.)

17. *Privilegia conceſſa Alhhuno Epiſc. & monaſterio de* Bloccanleah, *per* Burhredum *Merciorum Regem. A. D.* 955. *Indict.* 3. *in vico* Tomweorthin. (Vid. Cod. TIB. A. 13. fol. 14, b.)

18. *Donatio* 8. *manentium* æt Bæccæſtone Wilfrido *Epiſc. per* Æthelbaldum *Regem* Suth-Anglorum, *i. e. Merciorum.* (Vid. Cod. TIB. A. 3. fol. 15, b.)

19. *Donatio* 8. *manentium* æt Eoplangelade *Monaſterio de* Breodun, *per* Offam *Merciorum Regem, poſt obitum* Riddæ *miniſtri ſui, & uxoris ejus* Buggæ, *& filiæ ejus* Heaburgæ. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 15, b.)

20. *Initium Donationis* 30 *Caſſatorum in* Tnebingtun Milredo *Antiſtiti & Eccleſ.* B. Petri *in* Wigornia *per* Eanberhtum, Uhtredum *&* Aldredum Huicciorum *Regulos.* (*Exſtat autem eorundem Donatio integra in Cod.* TIB. A. 13. fol. 16.)

21. *Donatio* 33 *Caſſatorum* æt Scottanbð Eccleſ. Wigorn. per Offam *Merciorum Regem. Ut & 3 Caſſatorum in* Hellenlege (*quorum Termini ſcripti ſunt Saxonicè.*) *per eundem R.* Offam. (*Donatt. iſtæ in duabus diſtinctis Cartis in Cod.* TIB. A. 13. fol. 107.)

22. *Dimiſſio* 2 *manſarum* on Hnuthýnrta Eanwulfo *Regis Miniſtro, & poſt diem ſuum* 3 heredibus, *quibus defunctis, ad* Scrætforde *reſtituandæ fuerant*; *per* Werfrythum Hwicciorum Epum. A. D. 972. (Vide. Cod. TIB. A. 13. fol. 108.)

23. *Dimiſſio* 2 *manentium* æt Suðham *&* 2 *manent.* æt Muttune *Amico ſuo* Æthelſtano *quamdiu vixerit, hmiſque poſt ſe hæredibus poſſidendarum. A. D.* 965. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 110.)

24. *Conceſſio* 6. *manent.* æt Stoce, Eadmæro *miniſt. ſuo, & poſt vitæ ſuæ terminum duobus Hæredibus, per* Oſwaldum *Præſulem.* A. D. 967. (Vide Cod. Cot. TIB. A. 13. fol. 110, b.)

25. *Largitio* 3 *Caſſatorum* æt Pæccleſpyrðe *Æthelſtano amico ſuo, & poſt ſe, Cleronomis duobus, per* Oſwaldum *Archipræſulem. A. D.* 981. (Vid. Cod. TIB. A. 13. fol. 111.)

26. *Conceſſio* 1 *manſæ* æt Cumtune Eadwio *miniſtro ſuo, & poſt metam proprii ævi, duobus tantum Cleronomis, per* Oſwaldum Archiepiſcopum. *A. D.* 981. (Vide Cod. TIB. A. 13. fol. 111, b.)

27. *Conceſſio* 1 *manſæ* (æt Cumtune) Pilhelmo *artifici ſuo, & poſt ſe* 2 *hæredibus, per eundem* Oſwaldum. *A. D.* 982. (Vid. Cod. TAB. A. 13. fol. 112.)

29. *Conceſſio* 1 *menſæ* æt Cumtune Ealhferð *amico ſuo, quantum temporis vixerit, & poſt ſe duobus hæredibus, per eundem* Oſwaldum. *A. D.* 962. (Vid. Cod. TIB. A. 13 fol. 112, b.)

30. *Conceſſio terrarum* æt Orpe *ad Epiſcopalem ſedem* æt Depeſ ſtope *trium hominum ſpatio dierum: quibus decurſis, ad* Wigornenſem *reſtituendæ eſſent eccleſiam, per* Æthelredum Regem. A. D. 1005. (*ea tamen Conditione*, ut ille qui præeſt Epiſcopatui prædictæ, (*ſc.* æt Depeſ ſtope.) *in omnibus ſubditus ſit Wigornienſis Eccleſiæ paſtori.*

31. *Fragmentum Saxonicum de Benefactoribus* Eccleſiæ Wigornienſis, *quod in gratiam* RR. VV. Decani & Præbendariorum *ejuſdem, hoc in medium protuli.*

Cenulf Mepcna cyng. gebecte ȝ gefneode. þ tó Pigepna ceartre lið. on tpa healfe Sæfelne. xxx. hida.

ȝ Æþelred ȝ Æþelflæd. getýmedon þa buph. ȝ þa ſtope pelȝegodedan. mid heopa ælmæſſan.

ȝ Nopð-Heanbýrig. Wiglaf Cyning. gefneode ȝ becte. into Mýnſtre.

ȝ Heopclanbýrig. Buphred Cyning.

ȝ Ælfȝýðe-Cyncan Æðelſtan cyning. gebecte xx hida. into Pixopaceaſtep.

ȝ Pudatun xx hida. Æþelbald cyning gebecte into mýnſtre. ȝ Æþelnice betæhte.

ȝ Hamtun Offa Cyng. gebecte xvii hida. ȝ into Mýnſtre. Gode to lofe ȝeuðe.

ȝ Stnætford. Bnýhtulf Cyng gebecte. ȝ on Godef eſt. Heabýnhte b. betæhte xx hida.

ȝ Tnebingtun xxx hida. Eanbýnht Cyning gebecte. ȝ betæhte Milnede b.

ȝ Bloccanlea. Buphred Cyning gebecte. ȝ betæhte. Alhpine b. l hida.

ȝ Speolefbýrig. Býnhtulf Cyng gebecte. xv hida ȝ on Godef eſt. Heabýnhte b. betæhte.

ȝ æt Pýnigtune. Offa Cyng ȝebecte. xl.v hida. mid þam æt Firceſbupnan. ȝ Milnede b. betæhte on Godef eſt.

Weſtbýrig ȝ Stoc. Æþelric becpæð. into Pixopaceaſtpe. ȝ Offa Cyng hit gebecte. æfeſt Æþelmunde. Æþelricef fæden.

ȝ eft Offa gebecte. into Pixepaceaſtpe. ægðen ge Peſtbýrig. ge Stoc lx hida. ge Heanbýrig xx hida.

ȝ Tettanbýrig ȝ Beaȝanbýrig. Buphred Cyng ȝebecte. into Pegepaceaſtpe. þ ir be Culne x hida. ȝ æt Pultune. viii. ȝ æt Bæpendef lea v. ȝ æt Eſtig v.

Æt Colefbupnan viiii hida. Denebephte b. alænde Balthune - - - - - *Deſunt reliqua.*

II. *Folia bina ex libro quodam* Poenitentiali *avulſa, in quo habentur Saxonicè*, Leges *ſive* Conſtitutiones Eadgari Regis, *quas, occaſione gravisſimæ Peſtis, per totum Regnum ſtatuit obſervandas.*

Incip. Hep ir ȝefputelod on þirum ȝepnte hu Eadȝar Cyninc pæf fmeagende hpæte to bote mihte æt ðæm fæfi-cpealme ðe hir leobfcipe fpýðe ðpehte ȝ panode hide ȝynd hir anpealo.

Expl. Ðonne fynþnigе Orlac Eopl ȝ Ealhene þe on hir Ealdondome punað. þ þir ſtande Gode to lofe. ȝ upe ealna fapla to þeanne. ȝ eallum folce to fnið. And pnite man manega ȝepnita be þrum. ȝ rende æȝþer ge to Ælfhene Ealdopmen. ge to Æþelpine Ealdopmen. ȝ hýȝe hpýðep þ þer næð cuð ný. æȝþer ge eapmum ge eadigum. Ic beo eop fnýðe hold Hlafopd. þa hpile þe me lif ȝelæſt. ȝ eop eallum fnýðe blipe eom. fopþý þe ge fra ȝeopne ymbe fnið ýnðon.

Extant tum Latine tum Saxonicè in Cod. MS *C.C.C.C. qui inſcribitur* K. 2. *Vide ſupra, pag.* 109.

NERO. C. III. *Codex in fol. partim membr. partim Chart. in quo* (*præter* Nic. Uptoni *de Armis libros quatuor*; *Hiſtoriam Eccleſiaſticam Monachi* Roffenſis *ab an.* 185, *uſque ad an.* 1377. *cum* Cartis *quamplurimis*

plurimis Originalibus, *de quibus* D. Tho. Smithi *Catalogum conſulas,*) *habentur ad rem Saxonicam propius ſpectantia,*

I. *Nomina diverſorum locorum, quæ in Hiſtoriis Saxonicis occurrunt, collecta per* Joannem Joſſelinum, *cum notis ejuſdem.*

II. *Nota de ſex exemplaribus Annalium Saxonicorum, quibus uſus eſt (ut videtur)* Joannes Joſſelinus: *præmiſſis Titulis & librorum Latinorum & 1 Anglici, de vitiis & depoſitionibus diverſorum Sanctorum.*

GALBA. A. II. *Codex membranaceus & antiquus in Octavo, qui quondam fuit, ut dicitur, peculium S. Anſelmi, in quo continentur Sermones Latini numero 43. ex Auguſtino, Gregorio, &c. collecti. Poſt hæc occurrunt*

I. *Quædam de* Computo Eccleſiaſtico *Saxonicè.*

II. *Carmina quædam & Medicamenta* Normanno-Gallicè *&* Latine, *litteris Saxonicis.*

III. *Medicamenta contra varios* morbos. *Saxonicè.*

IV. *Alphabeta* Runica *diverſa, quæ cum aliis ex hujuſce Bibliothecæ Codd.* MSS. *deſcripta D. Hickeſio imprimenda dedi.*

GALBA. A. 14. *Codex membr. in Octavo, partim Latine, partim Saxonice ſcriptus; in quo ad rem noſtram, Saxonicam majoris momenti ſunt*

I. *Oratio militaris* Æthelſtani Regis, (*ſi fas ſit conjicere ex Cod.* MS. *qui inſcribitur* NERO. A. 2.) *ante initum prælium, Latinè & Saxonicè.*

Init. Saxon. Æla þu Dryhten. æla ðu ælmihtiga God. æla Cing ealra Cyninga. ⁊ Hlaford ealra ealdendra on þæs mihta ſunað ælc Sige. ⁊ ælc ſeġin weorð to bryt.

Fin. ⁊ þin noma Dryhten ſy ġeweorþad on minum þeġnunge. þu þe eart Dryhten Iſrael God. *Notandum eſt, quod verſus finem hujuſce* MS. *invenire licet Maledictiones graviſſimas Latine ſcriptas, contra Regem inimicum. Sic autem incip.* Dñe diſpumpet regnum tuum. N. excutiet dñs pulvenem potestatis tuæ.

II. *Orationes aliquot, Rubricis Saxonicis inſignitæ,* viz.

1. Dis ġebed man ſceal ſingan æt Offrunga for hine ſylfne. ⁊ for his broðor. ⁊ for his ġeſyſtrena. ⁊ for ealle þam þe he on Gebed sæbenne biþ. and for eal Cristen folc.

Incip. Suſcipiſcā trinitas haſ oblationeſ quaſ tibi ego peccatrix offero pro me peccatrice.

2. Dis ġebed man ſceal ſingan for hine ſylfne æt Offrunga.

3. Dis Gebed man ſceal ſingan for his forð-ġefarenne ſweoster.

III. *Interrogationes* Sacerdotis (*ut videtur*) *ad readmiſſionem* Pœnitentis *in eccleſiam, cum abſolutione, & concilio de jejuniis obſervandis, &c. imperf. Sax.*

Init. Gelyfeſt ðu on þone ælmihtiġ fæder ⁊ sunu. and þam halgan Gaſt. Ic ġelyfe.

IV. *Invocatio S. Trinitati, & 9 Ordinum Angelorum pro protectione. Saxonicè.*

Incip. In naman þære halgan þrynesse þ is fæder ⁊ sunu and se halge Gaſt. God ælmihtiġ. þam ic eom anbetta ecne ælmihtiġne God aþeriendne and ⁊ aſundriende to siðan seofne þam.

Expl. þ hy me ſceððanne motan ne in þyſſe weorulde. ne æfter in ecnesse.

V. *Oratio ad Chriſtum Jeſum, cum gratiarum actionibus Saxonicè.*

Incip. MIN DRIHTEN Hælend Crist. Ic ðo þe þancaſ ealra þara ġoda. ane þara unarimedlicra ſnemſumneſſa þe þu me ſyndfullum ſealdeſt and lændeſt.

Expl. Ac ſymble mine ponð ⁊ min weorc ſy on þinre ſoðfæstnesse ġehyndred. þu þe leofaſt and rixaſt á to worulde. Amē.

VI. *Ejaculationes ad I. Chriſtum in Crucem aſcendentem, crucifixum, in ſepulchro poſitum, deſcendentem ad inferos, ab Inferis adſcendentem, mundum judicaturum, Latinè & Saxonicè.*

Incip. Saxon. Dnē Hælend Crist. Ic ġebidde ðe on Rede aristendne. Ic bidde þe þ seo ſylfe nod me alyse fram Deofles slege.

VII. Oratio pro Remiſſione Peccatorum, Latinè & Saxonicè.

Incip. Saxon. Dryhten Hælend Crist se ſuldorfullesta middan-eardes Scippend. þeah þu ſy ſuldres beorhtnes ebenece binum fæder.

VIII. Oratio brevis pro Pœnitentia & Perſeverantia, Latinè & Saxonicè.

Incip. Saxon. God ælmihtiġ Hælend Cyninġ. ðu þe þine clænan handa for us on Rode ġeſtrehte.

IX. *Pro Sanitate conſervanda* Medicamenta *bina, Sax.*

Incip. To ġehealdenne lichoman hælo mid Dryhtnes ġyfe. þis is æþele læcedom. Genim Minþan and ġnid on ſin.

X. Carmen *ſive* Exorciſmus *contra Pedum dolorem, Saxonicè.*

Incip. Fird Fot-coſe ſinge man þaſ ſeſſ æfter Scā Marina. dominus regnauit. &c.

XI. Gebed be Scē Ælfġyfe, *Latinè tantum.*

XII. *Virtutes quæ inſunt dentibus ſuperioris maxillæ, dextro pedi, lumbis* [broc.] *& felli Mellis ſive Taxi, cum Exorciſmis præparandis. Saxonicè.*

Incip. Daſ Cræftaſ ſyndon be ðam deopre. þe pe on upum ġeðeode Broc hatað.

Expl. ⁊ mid ſeðne dæg in þæt birne Eaſtan. ðu meahte cuðlice oncnapan þone læce-cræft.

GALBA. A. XIX. *Fragmentum membr. puſillum Poeticè litteris Normanno-Saxonicis circa temp. Henrici II. aut Ricardi I. conſcriptum. in quo continentur quædam ex Proverbiis & Apophthegmatis Ælfredi Regis ſapientiſſimi.*

I. fol. 1. *Incip.* At Sifforde ſeten. þeineſ manie. ſele Biſcopeſ. ſele Boc-lereð. Erleſ prude. Cnihteſ egleche. þer paſ Erl Alfrich. of þe Lage ſpuðe piſ. ec Alfrede Engle hirde. Engle derling. On Engelonde he paſ King. hem he ġan laren. ſpo hi heren mihten. hu hi here lif. leben ſcolden. Alfred he paſ on Engelond. á King þel ſpiðe ſtrong. he paſ King and Clerc. þel he luuede Godeſ perc. he paſ piſe on hiſ pord. and par on hiſ ſpeche. he paſ þe piſeſc man. þat paſ on Engelond on.

Ðuſ cpað Alured. Engle frofre. polde ge nu liþen. and luſten ġure Louerd. ⁊ he ġu polde piſen. piſliche þinġeſ.

OTHO. A. VIII. *Codex membr. in Quarto per diverſorum manus, ac diverſis temporibus ſcriptus, varios in ſe complectens Tractatus Latinos, qui ordine recenſentur in Catalogo D.* Tho. Smithi, *ad quem lectorem mitto. In eo quoque invenire licet quædam Saxonica, quorum Tituli ſequuntur.*

I. *Vita* S. Machuti Epiſcopi. Ventani *fabuloſis narrationibus miraculorum repleta in Sectiones* 80 *diſtincta, & ante Conqueſtum Angliæ ſcripta. Longe amplior in hoc Codice habetur, quam in Latino opere de vitis Sanctorum gentium Britannicarum* Joannis Anglici *vicarii de* Tinmuth; *& in exſcriptore ejus* Joañe Capgravio.

Incip. Vr ȝebaſenaȝ leoferran ȝebnoþna mid ealne ſtrencþe uneſ moder. þone ealdon ealna ȝerceaſ-ta þ ir Criſt. ſe þe ſymble ir fulbopliċ on hir ȝecopenum. ſe þe ur æn rone þirte and ronerrih-tade æn þeſ middan-ȝeard ȝeſet pæne. —— & poſtea, Fiċoblice cyþ ſe apoſtola Biſceop Biluſ. þ ſe halȝorta Biſceop þe Machu pæſ acenned on Bnýtlande oſ æþelne mæȝþe. and on þon eþle þe Fenc ir ȝecpeden.

Expl. Ealle peopolb ȝemæno. on hir handa ſýndon Felan and fulbon and blirſe. on him butan ende þuþfuniaþ. þæm ir ſýnþmýnc ⁊ fulbon. on ealra peopolba peopolb. AMEN.

II. Oratio Gregorii Papae. *Latinè litteris Saxonicis valde antiquis, cum interlineari verſione Saxonica.*

Incip. Omnipotens deus ds omnipotens. qui es

þrinef an þeden on runu ⁊ runu in þeden
trinitas una. pater in filio. et filius in patre

mid ðæm halȝan ȝaſt
cum Spu Scō.

Expl. ic eam unſýnþe ⁊ unȝereliȝ mon
Indignus ego sum et infelix homo

hpa ȝeſneolſaþ me oſ deaþef lichoman þiſ-
quis me liberauit de corpore mortis hu-

ſa ſýnna butan ȝeſe urſef onihtnef hælen-
ius peccati. nisi gratia dni npī ihū

ðef cnihtef.
xpe.

III. Orat. Bed. Prb. VERSIBUS HEXAMETRIS.

Super tres hujuſce Bedæ Presbyteri *Orationis verſus priores, interlineatim ſcripta ſunt verba quædam Saxonica, quæ ſunt quaſi continuatio Orationis* Gregorianæ, *nequaquam ad hanc* Bedæ *Orat. ſpectantia.*

OTHO. A. X. *Codex. membr. & antiquus in Quarto, in quo poſt* Fabii Quæſtoris Æthelwerdi *Chronicon, &* Pauli Warnefridi *Hiſtoriam Longobardorum, habentur Saxonicè*

I. *Leges quædam* Æthelredi *Regis, Wudeſtokiæ ſancitæ.*

Incip. Dir ir rio ȝenædnef þe Æþelred Cýning and ealle hir ſitan æt ſuduſtoce ȝenæddan. An æneſt ⁊ þe ealle to Gode ælmihtiȝan ȝeopne ȝebuȝan. ⁊ hir bebodu healdan. and unnihtef ealle ȝeſpican.

Expl. An uton ænne God luſian and peorðian. and ænne Cnihtendom ealle healde. ⁊ ælcne Hæþendom mid ealle apeorpan. Uton ænne cýne Hlaford holdliche. . . . . deſunt reliqua.

OTHO. A. XII. *Cod. memb & antiquus in Quarto, in quo, poſt illud* Aſſerii Menevenſis *exemplar, quo uſus eſt Dn.* Matthæus Parker *Archiep. Cant. ſtatim ſequuntur Saxonicè*

I. *Exorciſmus contra Melancholiam.*

II. *Exorciſmus prolixior contra frigora & febres.*

III. *Fragmentum capite & calce mutilum, ſex foliis conſtans, quo Poetice & Stylo Cædmoniano celebratur virtus bellica* BEORHTNOTHI *Ealdormanni* OFFÆ *& aliorum Anglo-Saxonum, in prælio cum Danis.*

De hoc BEORHTNOTHO *ſive* BRIÐNOTHO *ſic dicit Hiſtoriæ Elienſis Eccleſiæ* MSS. DOMIT. A. IX. *& ejus Archetypon* TITUS. A. I. *ſicut & eadem Hiſt. impreſſa apud* QUINDECIM SCRIPTORES *Hiſtoriæ Anglicæ per Tho. Gale. in Capite cujus Rubrica eſt*

De venerabili duce Brithnoto qui dedit S. Etheldrede Spalwich. Trumpetone. Ratendune. & Hesberi. Sehan. Fulborne. Terverisham. Impetone. Pampewrthe. Crachestone. Finberge. Tripelaue. Herdewich. & Sumeresham cum appendiciis suis.

De Briðnotho viro ſingulari & glorioſo ſuccedit memoranda relatio. Cujus vitam & geſta non parvis præconiis Angliæ commendatur hiſtorie, de quibus pauca qualicumque ſtilo cum venia lectoris excepimus. —— Itaque vir iſte nobiliſſimus Northanhymbrorum dux fortiſſimus fuit, qui ob mirabilem ſapientiam & corporis fortitudinem qua ſe ſuoſque viriliter protegebat, Anglica lingua Alderman, id eſt Senior vel Dux. MS. TIT. A. I. ab omnibus cognominabatur. Erat ſermone facundus, viribus robuſtus, corpore maximus, milicia & bellis contra hoſtes regni aſſiduus, & ultra modum ſine reſpectu & timore mortis animoſus. Præterea ſcam eccleſiam & dei miniſtros ubique honorabat, & in eorum uſus totum patrimonium ſuum conferebat. —— Vitam autem ſuam ad defendendam patriæ libertatem quam diu vivebat impendebat: totus in hoc deſiderio poſitus ut magis moreretur, quam inultam patriæ injuriam pateretur. Fiebat ſiquidem eo tempore frequens irruptio Danorum, Angliam, quam diverſis in locis navigio venientes, graviter devaſtabant. Brithnotho autem Duci omnes provinciarum Duces quaſi invincibili Patrono, pro magna ipſius probitate & fide, ſeſe fideliter alligabant, ut ejus præſidio contra inimicam gentem ſecurius ſe defenderent. Igitur, cum clam quodam tempore apud Medunam applicuiſſent: ipſe audito rumore cum armata manu eis occurrens, pene ſuper omnes Pontem aquam TIT. A. I. interemit. De quibus pauci vix evadentes, propriam patriam ad hæc narranda navigarunt. Poſt hanc autem Victoriam Brithnotho duce cum alacritate in Northanhumbriam reverſo: Dani nimium hoc audito triſtati, claſſem denuo reparant, Angliam properant & ad ulciſcendam ſuorum necem, quaſi iterum Anno & Guthmundo filio Stettani Ducibus ad Meldunam applicant. Qui portum nacti, ut audiunt Brithnothum iſta in ſuos perpetraſſe: ſtatim mandant ſe ad ulciſcendos eos adventaſſe, ipſumque inter ignavos habendum, ſi non audeat cum eis conferre manum. Quibus nuntiis Brithnothus in audaciam concitatus; priſtinos ſocios ad hoc negotium convocavit, & cum paucis bellatoribus ſpe victoriæ & nimia ductus animoſitate, iter ad bellum ſuſcepit. & præcavens & properans ne hoſtilis exercitus ſaltem unum paſſum pedis ſe abſente occuparet. —— Deinde commendans ſe Orationibus fratrum, cum ſuis properavit ad bellum. Quo perveniens, nec ſuorum paucitate movetur, nec hoſtium multitudine terretur, & ſtatim eos adgreditur. Quorum ultimo die paucis ſuorum ſuperſtitibus, moriturum ſe intelligens, non ſegnior contra hoſtes dimicabat, ſed magna ſtrage illorum

lorum facta, pene in fugam eos converterat. Donec adverſarii paucitate ſociorum ſuorum ejus animati, facto cuneo conglobati, unanimiter in eum irruerunt, & caput pugnantis vix cum magno labore ſecuerunt, quod, inde fugientes, ſecum in patriam portaverunt. Abbas vero (*Elienſis Eccleſiæ*) audito belli eventu, cum quibuſdam monachis ad locum pugnæ profectus, corpus ipſius inventum ad hanc eccleſiam reportavit, & cum honore ſepelivit. In loco autem capitis maſſam cere rotundam appoſuit; quo ſigno diu poſtea in temporibus noſtris recognitus, inter alios honorifice eſt locatus. Fuit autem vir iſte pius & ſtrenuus diebus Edgari, Ædwardi Regis & Martyris & Æðelredi Regum Anglorum, & mortuus eſt anno ipſius Æðelredi. XIIII. ab incarnatione vero dñi, Anno nongenteſimo nonageſimo primo.

Sequuntur alia quædam ſcripta Latina, quorum Tituli in D. Smithi *Catalogo memorantur.*

Otho. A. 13. *Cod. membr. in Quarto in quo præter Latina ſcripta plurima, de quibus* D. Tho. Smithum *conſulas; extat Collectio* Sermonum *ſive Homiliarum,* Normanno-Saxonicè, *circa tempora Henrici II. ſcripta. quorum*

I. Sermo in die natalis dñi.

Incip. Apparuit benignitas ⁊ humanitas, &c. ----- [Iwrn us was geſputeled þurh þiegie ⁊ erendrache. þat God polde man becume al for ure ſache.

Expl. Doð god for his luſe. cumeð bliðeliche to chirche. oper ſeruiſe to herenne ſpa þile God þ ge moten. Quod nobis præſtare dignetur.

II. Sermo in Epiphania Domini.

Incip. Cum natus eſſet Ihc̄ in Beethleem Iude, &c. ----- [God almihti þe his fader ⁊ ſune ⁊ holi goſt. on þreo piſe to dai his michele mihte ſpecelede.

Expl. þ gipe he ep chnape his þneomneſſe. ⁊ mihte ⁊ ſtrengþe pel to donne. ſpa gipe Criſt us alle. Am̄.

III. Sermo in die Palmarum.

Incip. Cum appropinquaret Ihc̄ Ieroſolime, &c. ----- [Upe Dnihge nehlechende his paſſiun. iſohte þneo ſcedef þider parð. ⁊ þaſ þe feorde.

Expl. þ he lede ey on domes dæi into hepeneriche þe o ſchal rleſte. Quæ nob̄ p̄ ſtet qui ſecla per omnia regnat.

IV. Deſideratur Rubrica.

Incip. Eleuatus eſt Sol in celum, &c. ----- [Abacuc þe prophē pitegede of þe hechneſſe of þiſſe deige michel. er he icume pere.

Expl. Ac al hit paſ to dat icurnð to bliſſe. þurh his upſtigunge. for þider he hapeð laðed uſ ealle to aſtige. ſpa pille God þ pe mote.

V. Sermo de Scō Iacobo Apoſtolo.

Incip. Euntes ibant ⁊ flebant, &c ----- [Đe holi pitege Dō þe paſ King of Ierlm̄ meni hundred pintre er þan ure Drihte mon bicome.

Expl. Criſt gife uſ mihte ⁊ ſtrenðe þef foperkinne teres to ſchedenne. ⁊ þer mide hepeneriche bigeten. Quod nob̄ præſtet deus.

VI. Sermo de Domica. (*die.*)

Incip. Reuerenda eſt nob̄ hæc dies quæ dr̄ dñica, &c. ----- [Muchel þe oggie to purðienne þiſne dei þ is Sunne icliped. for hit is Godes oggie dei.

Expl. þider mote pe cume þar ⁊ þane of alle ⁊ſel. ⁊ ſille of iche gode.

VII. Sermo de Martiribuſ.

Incip. Qui uult uenire poſt me, &c ----- [Þó is þe men þe po is. ⁊ me him mot bihat. ⁊ mai ⁊ pile hit him ileſte.

Expl. ⁊ þonne mei he God filie. and efter him ipende to heopeneriche. and ſpa pile almihti God þ pe mote.

VIII. Sermo beate Marie Virginiſ.

Incip. Que eſt iſta quæ aſcendit, &c ----- [Þe hepenliche Cpen ure Leſpedi Seinte Marie hepeð ſif feſte inne tpelf moneð.

Expl. þ ge mote ſpa him herſume inne þiſſe lipe. þat ge habbe on domeſ dei þ lif þ ó ó ſeal ileſte. Quod nobis, *&c.*

IX. *Deſideratur Rubrica.* (*ſermo agit de fide, ſpe & charitate.*)

Incip. Unicuiq; hominum, &c. ------ [Biſore alle þing. þreo þing beoð efric man helpuurþe. ⁊ æreſt bihopeð te habbe.

Expl. ⁊ þriðholde þ pe mote eche riche habbe. ó ó buten ende. Qui uiuit, &c.

X. Sermo de Scā Maria Maȝð.

Incip. Mulierem formicantem recipi, &c. -----[Ure Drihte þe ȝef boðe þe olde laȝe and þe nepe:

Expl. ⁊ cume to þere michele bliſſe þe he onpuneð. Qō nob̄ præſtet dō. Amen.

XI. Sermo de Apoſtoliſ.

Incip. Eſtote forteſ in bello, &c. ------ [Đeoſ porð þe ic nu her forð teh. ſpec ure Drihte æt ſume time.

Expl. Mið þis-pepne þar Dō iſcryð. þo þo he Goliam hiſ unpine ofercom. ſpa pile God þat pe ure mohte. Qō nob̄ pra re bignet.

XII. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Intrauit Ihc̄ in quoddam caſtellum, &c. ----- [Lucaſ þe Godſpellere þe trehnede þe holie Godſpel of þiſſe dei.

Expl. Marie hapeð icore þe pele. þe hȳre nefre ne truche ð. qm̄ nob̄ p̄ ſtet de quo loquitur ihc̄ xpc̄. Am̄.

XIII. *Deſideratur Rubrica.*

Incip. Ego ſum panis uiuus, &c ----- [Vre Drihten ſpech on one ſtede on þan holie Godſpelle.

Expl. God almihti gipe eop his lichame ſpa to dai under fo: þ ge þer þurh ipinne oper ſaple eche lif. Qō nob̄ p̄ ſtat, &c.

Caligvla. A. 15. *Codex membranaceus in Quarto in Gallia, ut videtur, magna ex parte ſcriptus. Continet plurima Latinè ſcripta,* viz. S. Hieronymi *Librum de Viris Illuſtribus, Vitam* Pauli *Monachi per eundem; Excerpta ex libris* Etymologiarum Iſidori Hiſpalenſis, De Notis ſententiarum vulgaribus, —— Juridicis, —— Militaribus, —— Literarum, & de Notis Digitorum; *cum aliis ex* Cypriano, Caſſiodoro, Murino Alexandrino, Dionyſio Exiguo, Proterio, Paſchaſimo, Cyrillo, &c. *de Computo Eccleſiaſtico, Proprius autem ad rem noſtram accedunt*

I. fol. 116. *Tractatus de Computo Eccleſiaſtico, circa Normannicæ Victoriæ tempus, litteris Saxonicis ſcriptus; in quo*

II. fol. 119, b. & 120, a. *Cernitur* Inſcriptio Runica, *quam gratia* D. Georgii Hickeſii *haud ita pridem deſcripſi.*

III. fol. 121, b. *Conſideratio ætatum Lunæ* (*ſive* Lunares) *in ægris; Latine & Saxonicè.*

Incip. Lat. Lun. 1. qui inciderit difficile euadet.
Incip. Sax. Se þe apealð eapþoðlice he æt þinc.

Expl. Lat. Lun. xxx. Eger laborabit & surget.
Expl. Sax. Seoc he þinceð ⁊ apiſeð.

IV. *Quot horis Luna lucet, per totum menſem Sax.*

Incip. On eapne nihta ealð Mona. ⁊ on xxix. ſcinð. iiii. þricena lengte.
Expl. On. xv. nihta ealð mona ſcinað. xii. tida.

V. fol. 123, b. *Pauca de Biſſexto Saxonicè.*

VI. fol. 124. *Sequuntur Exorciſmi aliquot* Ꝑiſ Gebpiſ. —— Ꝑiſ Poccaſ. & Ꝑiſ Gerpell.

VII. fol. 126. *De binis diebus, in quolibet menſe, infauſtis. Saxon.*

Incip. Sýndon tpegen dagaſ on æghpylcum monðe. þa hpæt þa on þam dagum ongýnð ne þuþð hit nefnæ geendod. On Ianuapiuſ. þonne ſe Mona bið. iii. nihta ealð. ⁊ iiii.
Expl. On Decembep. þonne he biþ. ii. nihta ealð ⁊ xii.

VIII. *Ibid. De die fauſto cujuſlibet anni.*

Incip. Ælce geape þu ſcyle þitan hpylce dæge man ſcyle peorðian.

IX. fol. 126, b. *Quomodo invenienda eſt Dies Paſchæ. Saxon.*

X. *Ibid. Nota de duobus diebus uniuſcujuſque Menſis, in quibus periculoſum eſt Potum ſumere, aut Phlebotomare.*

Incip. Ða ealdan Læceſ gereccon on Leden bocum.

XI. *Ibid. Nota de Menſe Martio. Sax.*

XII. *Ibid. In quali ætate Lunæ à Phlebotomia abſtinendum eſt. Saxon.*

XIII. fol. 127. *De tribus diebus in Anno, quibus nulla naſcitur Fœmina, &c. Sax.*

XIV. *Ibid. De inveniendo die Alleluia. Sax.*

XV. *Ibid. De inveniendo die Sancto. Sax.*

XVI. *Ibid. De inveniendo die Paſchatis. Sax.*

XVII. *De Concurrentibus. Sax.*

XVIII. *Ibid. De Epactis. Sax.* (*& paullo inferius,*)

XIX. *Ibid. De Septuageſima. Sax.*

XX. fol. 127, b. *De ætate Lunæ. Saxon.*

XXI. *Ibid. De Jejuniorum temporibus. Saxon.*

XXII. *Ibid. Somniorum Eventus juxta Ætates Lunæ.*

Incip. On anpe nihta ealð Monan. þa hpæt þa þe mæcceð þ cýmð to gepean. (*Vide ſupra, pag.* 88.)

XXIII. fol. 128. *Conſideratio ætatum Lunæ in Nativitatibus.*

Incip. Gif man bið akenneð on anpe nihte ealdne Monan. ſe bið lang lifeſ ⁊ pelig. (*V. ſup. p.* 194.)

XXIV. fol. 128, b. *Tabula in qua notantur Annus Dom. Indict. Epact. &c. ab anno* 988. *uſque ad ann.* 1268. *In margine cernuntur Notulæ quædam Hiſtoricæ de Obitibus, &c. Regum & illuſtrium Anglorum, Lat. & Sax.*

XXV. fol. 139, b. *De ſex ætatibus ſeculi. Sax.*

XXVI. *Ibid. De ætate B. V. Mariæ. Sax.*

XXVII. *Ibid. De Adami Ætate & Prole. Saxon.*

XXVIII. fol. 136, b. *De ſcripto, quod è Cœlis adtulit Angelus, depoſuitque ſuper Altare S. Petri in Roma. Saxonicè.*

XXIX. fol. 136, b. Hep onginð Damaſuſ Papan ſmeagung pið Hieronime þone Bokepe. hpilcum timan on Sunnan dagan. oþþe on oþþan dagan man Mæſſian mote.

XXX. fol. 138. *De Compoto Eccleſiaſtico. Saxonicè.*

Incip. Manegna manna cpýðdung iſ þ ſeo Lencten-lice emniht gebýnige nihtlice on Octau Kleaſ Apriliſ. þ iſ. on ſca Maria Mæſſe-dæg. Ac ealle þa Eaſtepnan ⁊ Egýptiſcan þe ſelofſt cunnon on Genim-cpæfte. tealdon þ ſeo Lenctenlice Emnihte iſ gepiſlice on duodecima Kl. Apriliſ. þ iſ. on ſce Benedictef Mæſſe-dæg. Eft iſ beboden on þam Regola ðe uſ gepiſſað be ðæne halgan Eaſten-tide.
Expl. Uerbi gra. ſpilce iſ þa cpeþe þý tpelfcan geape on þam Cincule þý mann hec Decennoualem on Leden. ⁊ on Engliſc þapa nýgonteoða geapa ymbpine. þu hæfſt anpe nihte ealdne Mona þæf dægef ⁊ þæf geapef þu hæfſt anne Epactum.

XXXI. fol. 140. *Fragmentum aliena manu ſcriptum, decem conſtans foliis, quod ſic*

DE ANNO

Incip. Ðæpe Sunnan geap iſ þ heo beýpne þone miclan Cincul Zodiacum.

Non ſolum de ANNO *tract. Auctor, verum etiam* DE MVNDO, DE EQVINOCTIIS. DE BISSEXTO. DE SALTV LVNE. DE DIVERSIS STELLIS. DE DVODECIM VENTIS. ET PLVVIA. *Quibus Rubricis, &c. inducor ut credam hunc tractatum eſſe fragmentum Opuſculi quod exceрſit ÆLFRICVS ex libro BEDÆ de Temporibus &* de Anno, *de quo, vid. ſupra, pag.* 160. *Titulum autem hujuſce Fragmenti ſic deſignavit quidam Neotericus,* Æthelardus de Compoto; *quem fortaſſe ſuperiori de* Compoto Eccleſ. *Tractatui rectius adſcribere potuerit.*

OTHO. A. 18. *Cod. memb. in Quarto, in quo plurima habentur Latine ſcripta; de quibus* D. Smithi *Catalogum conſulas; in eo tamen exſtat. Saxonicè.*

I. *Fragmentum* (*ſc. unum fol.*) *Homiliæ de* S. Laurentio, *quæ in integris exemplaribus ſic*

Incipit. On Decief dæge þæf pælhpeopan Cafepef. (*Vide ſupra, pag.* 16.)

GALBA. E. II. *Cod. memb. in fol.* ſc. *Regiſtrum Chartarum Abbatiæ S. Benedicti* de Hulmo, *in quo habentur Saxonicè*

I. fol. 1. *Abbreviatio Chartæ* Canuti Regis, *qua donat Monaſterio villam* de Horninga.

II. fol. 1, b. *Abbreviatio Chartæ* R. Eadwardi *Confeſſoris, quæ conceſſit & confirmavit prædicto Monaſterio eccleſias, villas, terras, libertates in Charta ſua Latina memoratas.*

CLAVD. B. 6. *Cod.* MS. *membr. in fol. tempore Ricardi I. Anglorum Regis ſcriptum: in quo continetur Hiſtoria*

Hiſtoria ſive Regiſtrum Magnum Cartarum Abbatiæ Abbendonienſis capite mutilum: cum Conſtitutionibus quæ admiſſionem Abbatum & gubernationem ejuſdem Cœnobii ſpectant. In hoc præclariſſimo Codice, plurimæ extant Cartæ donationum terrarum quarum ferè ſingularum Metæ *ſive* Termini *immediatè ſequuntur Saxonicè ſcriptæ,* (*litterâ tamen* Normanno-Saxonicis,) *longe aliter ac in Regiſtro ſuperiori cujus nota* CLAVD. C. IX, *in quo* Metæ *terrarum Saxon. quæ ad Cartas ſuas debebant adponi, in unum faſciculum collectæ ad calcem libri ſunt quærendæ.*

Ex Cartis quæ in hoc Cod. inveniuntur, eas ſolummodo hic infra deſcribo, quæ Metas *ſive* Terminos Terrarum *datarum, ſibi annexos habent.*

I. fol. 10, b. *Donatio* XII *Caſſatorum juxta flumen quod appellatur* Cirnea & Kalemundeſdene *Elpheo Principi, per* Beortulfum *Regem Merciorum, A. D.* 852. *Indict.* 5. *in villa Regali Eſtant.*

II. fol. 16. *Donatio* 5 *menſorum* in Æppelford Deor-Deormodo, *per* Ælfredum *Regem.*

III. fol. 16, b. *Donatio* X *manſarum* æt Seofonhæmtune *per* Eadwardum *Regem. A.D.* 1043 *Indict.* 11.

IV. fol. 17, b. *Donatio* III. *manentium* æt Horopelle, *Faſallo ſuo Tata* Æþelhunſlo. per Eadwardum Regem, A. D. 903. in haamtum.

V. fol. 18. *Donatio* X *manſ.* æt Dumolton, &c. Cynatho Monaſticæ Converſationis Archimandrite (*h. e.* Abbati) per Æthelſtanum Regem.

VI. fol. 20, b. *Carta* Athelſtani Senatoris de Offentuna.

VII. fol. 21, b. *Donatio* XX *Caſſatorum* æt Pæcleffelo Ælfrico Miniſtro ſuo per Æthelſtanum Regem. A. D. 931. A. regni 7. Indict. 4. Epact. X. Concurrente 6. XII. kal. Jul. Luna 12.

VIII. fol. 22. *Donatio* 6. Caſſat. in Bulþerpurþe, Wulfnotho miniſtro ſuo A. D. 931. An. Reg. 7. Indict. 4. Epact. nulla. Concur. 5. Idus 7. - - - - Luna 28. in villa Regali æt Pelope.

IX. fol. 22, b. *Donatio* X *manent.* in Fearnbeorgan Miniſtro ſuo Ælfeah, per Æthelſtanum Regem.

X. fol. 23, b. *Venditio* V. *manent.* in Cealhgræfan ⁊ Teobbanpýnþe. Miniſt. ſuo Ealdredo, per Æthelſtanum Regem. A. D. 926, Indict. 14.

XI. fol. 24. *Venditio* XV. *manſ.* æt Beorhtpalbingtune Religioſæ femine Eadulfæ, per Æthelſtanum R. A.D. 939. Indict. 12.

XII. fol. 25, b. *De Carta* Edmundi Regis de Culeham.

XIII. *Ibid. Venditio* XV *manſarum* æt Garanforda, Wulfrico Miniſtro ſuo per Eadmundum R. A.D. 940, Indict. - - - - -

XIV. fol. 26, b. *Donatio* XXX *manſarum* æt Pualtham Miniſtro ſuo Ælfsige, per Eadmundum R. A. D. 904. Indict. 13.

XV. fol. 27. *Donatio* X *manſ.* æt Ærmundeſlea villamque nomine æt Æppeltun Æthelſtano Comiti, per Eadmundum Regem.

XVI. fol. 28. *Conceſſio* X *manſ.* æt Leachamſtede miniſtro ſuo Eadrico, per Eadmundum Regem. A. D. 943. Indict. 1.

XVII. fol. 29. *Conceſſio* VI *manſ.* æt Linforda, miniſtro ſuo Ælfheago, per Eadmundum R. A. D. 944. Indict. 2.

XVIII. fol. 29, b. *Conceſſio* C *manſ.* in Bleoburg Ælfrico Pontifici, per Eadmund. R. A. D. 944. Indict. 15.

XIX. fol. 30, b. *Conceſſio* XI *manſ.* æt Pinecanfelda. ⁊ æt Spinlea Religioſæ feminæ Æþnýþe, per Eadmundum Regem. A. D. 942. Indict. 15.

XX. fol. 31, b. *Venditio* VIII *manſ.* æt Brýningtune, Miniſtro ſuo Ordulfo, per Eadmundum R. A. D. 944. Indict. 2.

XXI. fol. 34. Mete XX hidarum Abbendonie. quas Ceadwalla Rex Weſt-Saxonum Deo et Scæ Marie primitus dedit. et ſic diuiſit.

XXII. fol. 34, b. *Donatio terrarum* æt Stanmete cuidam Pulfrico, per Eadredum R. A.D. 948. Ind. 5.

XXIII. *Donatio* X *Caſſatorum* in Pittanham Æthelwulfo Principi, per Eadredum Regem.

XXIV. fol. 35, b. *Donatio* V *manſ.* æt Denceſpurþe, cuidam militi vocitato nomine Wulfric, per Eadredum Regem. A. D. 947.

XXV. fol. 37. *Conceſſio* XX *manſ.* q̄ Anglice dr̄ tpentiz hida, æt Paſſingatune, Eadrico Comiti, per Eadredum Regem, A. D. 947. indict. 5.

XXVI. fol. 38. *Donatio* XXVIII *manſ.* æt Pelizforda cuidam fideli, nomine Wulfrico; per Eadredum Reg. A. D. 949. Indict. 7.

XXVIII. fol. 38, b. *Donatio* XXXIII *Caſſatorum* æt Æſcesburh, miniſtro ſuo Ælffigo & conjugi Eadgifæ, per Eadredum Regem. A. D. 953.

XXIX. fol. 39. *Donatio* XXV. *manſ.* æt Cifanlea miniſtro ſuo Wulfrico, per Eadredum Regem. A. D. 951. Indict. 9.

XXX. fol. 40. *Donatio* V *Caſſat.* in Cuſanricge miniſtro ſuo Alfrico, per Eadredum Regem. A.D. 953.

XXXI. fol. 40, b. *Conceſſio* VIII *Caſſat.* æt Cumtune, miniſtro ſuo Ælfheho, per Eadredum R. A.D. 955.

XXXII. fol. 41. *Donatio* X *manſ.* æt Boxoran, miniſtro ſuo Wulfrico, per Eadredum R. A. D. 958. Indict. 1.

XXXIII. fol. 41, b. *Conceſſio* III *Caſſat.* in Beorcham, cuidam Ælfpine Vaſallo, per Eadredum R. A.D. 952.

XXXIV. fol. 42. *Donatio* III *manſ.* æt Peonfelda, miniſtro ſuo ac militi Ælfgaro, per Eadredum Reg.

XXXV. fol. 44, b. *Donatio* XX *manſ.* Monaſterio Abbendonienſi, per Eadwigum Regem, A. D. 955. Indict. 14.

XXXVI. fol. 45, b. *Donatio* XX *Caſſat.* æt Hengeſteſige. ⁊ æt Seofecanpýnþe. ⁊ æt Pihtham per Eadwigum Regem.

XXXVII. fol. 46. *Donatio nemoris* de Heafochrycg Monaſt. de Abbendon, per Eadwigum Regem.

XXXVIII. fol 47. *Conceſſio* X *manſ.* in Gainge, Monaſt. de Abbendon, per Eadwigum Regem, A. D. 956. Indict. 14.

XXXIX. *Ibid. Donatio* X *Caſſat.* Tademertun, noſo Miniſtro, per Eadwigum R. A.D. 956. Indict. 14.

XL. fol. 49. *Donatio* V *Caſſat.* in Tademertun, Brihtrico Miniſtro, per Eadwigum R. A.D. 956. Indict. 14. A. Regis. 1.

XLI. fol. 49, b. *Donatio* v *Manſ.* in Tademertun Borhtnotho Principi, per Eadwigum R. A.D. 956. Indict. 14. in Palatio Regis in Ceoddre. 3 kal. Dec.

XLII. fol. 50. *Donatio* xx *manſ.* æt Cuþenerþune, Ælfhero Comiti, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

XLIII. fol. 51. *Donatio* xx *manſ.* in Hannige parenti ſuo optimo Ælrico, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

XLIV. fol. 52. *Donatio* xxii *manſ.* in Pellisford miniſtro ſuo Eadrico, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

XLV. fol. 52, b. *Donatio* xxv *manſ.* in Bennaham, miniſtro ſuo Ælfsigo, per Eadwigum R. *A D.* 956. Indict. 14. An. Regni primo.

XLVI. fol. 53. *Donatio* xv *manſ.* in Mıddeltune, Ælfwino familiariſſimo, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14. & an. imperii ejus 1.

XLVII. fol. 53, b. *Donatio* (*villæ de*) Ceningtun, Byrhtelmo Presbytero, per Eadwigum Regem.

XLVIII. fol. 54. *Commutatio terrarum inter* Byrhtelmum Epiſ. & Athelwoldum Abbendoniæ Abbatem.

XLIX. fol. 54, b. *Donatio* xxv *Caſſat.* æt Bægenþeorðe, Miniſtro ſuo Ælfrico, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

L. fol. 55. *Donatio* xvi *Caſſat.* æt Þyrnanforda, Caro ſuo Eadrico, per Eadwigum Regem. *A. D.* 956. Indict. 14.

LI. fol. 55, b. *Donatio* x *Manſar.* æt Pilmanlehtune, Ælfhero Comiti, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LII. fol. 56, b. *Donatio* xvi *Caſſat.* æt Anmungabune, Eadmundo Optimati ſuo, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LIII. fol. 57. *Donatio* v *Caſſat.* æt Pearanþýrðe, Eadrico homini ſuo, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LIV. *Donatio* xiii *Manſ.* æt Fiſhidum, Æthelnodo Miniſtro ſuo, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Ind. 14.

LV. fol. 58. *Donatio* v *Caſſat.* æt Peadanþýrðe, Eadrico homini ſuo, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LVI. fol. 59. *Donatio* xx *Manſ.* (æt Hannige) Ælrico optimo Parenti, per Eadwigum R. *A. D.* 956. Indict. 14.

LVII. fol. 60. *Donatio* x *manſ.* æt Boclande, Ælfheaho valde fideli, per Eadwigum R. *A. D.* 957. Indict. 15.

LVIII. fol. 61. *Donatio* x *Manſ.* æt Draitune, Ædwoldo miniſtro ſuo, per Eadwigum R. (eodem an.)

LIX. fol. 61, b. *Donatio* ii *Caſſat.* æt Cern, Kenerico Propincernario ſuo, per Eadwigum Regem. *A. D.* 958. An. Imperii ejus, 4.

LX. fol. 62. *Donatio* v *Caſſat.* æt Dencheþrþe, Wlfrico miniſtro ſuo, per Eadwigum Regem. *A. D.* 958. Indict. 1.

LXI. fol. 63. *Reſtitutio terrarum* in Gæging, in Goſie, & in Peonþe, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem, *A. D.* 958. Indict. 2.

LXII. fol. 65, b. *Donatio* l *Caſſat.* in Metcham, Monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 965.

LXIII. fol. 65. Mete de Leia. (*memb. de Mercham.*)

LXIV. *Ibid. Donatio* xxx *Caſſat.* æt Cumenoran, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 968.

LXV. fol. 66, b. Mete de Eatun. (*memb. de Cumenora.*)

LXVI. *Ibid. Donatio* xx *Caſſat.* in Drægtun, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 960.

LXVII. fol. 67, b. *Donatio* xx *Caſſat.* æt Hanige, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 968.

LXVIII. fol. 68. *Donatio* x *Caſſat.* æt Oran, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 968.

LXIX. fol. 96, b. *Donatio* x *Manſ.* æt Spereſholte, & i manſ. cum xii agrorum quantitate in Baðalacing, &c. Camerario ſuo Æþelſie, per Eadgarum Regem, *A. D.* 963.

LXX. fol. 70. *Donatio* x *Manſ.* æt Eaſcune, fideli ſuo Ælfþrýð, per Eadgarum Regem. *A. D.* 964, & Imper. 5.

LXXI. fol. 72. *Donatio* x *Caſſat.* æt Hlincgelade, Matronæ ingenuæ Ælfgifu, per Eadgarum Regem. *A. D.* 966.

LXXII. fol. 73. *Donatio* iii *Caſſat.* in Hamtede, Eadrico Miniſtro ſuo, per Eadgarum R. *A. D.* 961.

LXXIII. fol. 74. *Donatio* v *Caſſat.* æt Hocanebiſce, Miniſtro ſuo Wlfnotho, per Eadgarum Regem. *A. D.* 963.

LXXIV. fol. 75. *Donatio* xx. *Manſ.* æt Mortune, Miniſtro ſuo Eadwino, per Eadgarum R. *A. D.* 962.

LXXV. fol. 75, b. *Donatio* xl *Iugerum* in Dudingtun, Miniſtro ſuo Eanulfo. per Eadgarum Regem. *A. D.* 958. Indict. 1.

LXXVI. fol. 76, *Donatio* x *Manſ.* in Boxoran, Ælfwino Miniſtro ſuo, per Eadgarum R. *A. D.* 968.

LXXVII. fol. 77. *Donatio* lxxii *Caſſat.* in Bebepinban, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 968.

LXXVIII. fol. 77, b. *Donatio* l *Caſſat.* in Hyſſeburna, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A. D.* 961.

LXXIX. fol. 79, b. *Donatio* xxv *Caſſat.* æt Fiſhiban, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 968.

LXXX. fol. 80. *Donatio* iiii *Caſſat.* æt Earthealle, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum R. *A D.* 963.

LXXXI. fol. 80, b. *Donatio* iii *Caſſat.* æt Hennerþe, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 962.

LXXXII. fol. 81. *Donatio* x *Manſ.* in Hennerðe, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 964.

LXXXIII. fol. 81, b. *Donatio* xx *Caſſat.* in Burhbece, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem. *A. D.* 961.

LXXXIV. fol. 82, b. *Donatio* xxiiii *Caſſat.* in Paſingatune, Athelwoldo Præſuli, per Eadgarum Regem. *A. D.* 963.

LXXXV.

LXXXV. fol. 83. *Donatio* XXII *Caſſat.* in Rumecunda, monaſt. Abbendonienſi, per Eadgarum Regem, *A. D.* 961.

LXXXVI. fol. 85, b. *Donatio* VII *Caſſat.* in Cingeſtune, monaſt. Abbendonienſi, per Eadwardum R. *A. D.* 965.

LXXXVII. fol. 86, b. *Donatio* XIII *Manſ.* æt Cingeſtune, Miniſtro ſuo Ælfstano, per Eadwardum Regem, *A. D.* 956.

LXXXVIII. fol. 90, b. *Donatio* II *Manent.* in Earnigcote, monaſt. Abbendonienſi, per Athelredum Regem, *A. D.* 983.

LXXXIX. fol. 91. *Reſtitutio* XV *Caſſat.* æt Cyrne, monaſt. Abbendonienſi, per Æthelredum Regem, *A. D.* 999. Indict. 12.

XC. fol. 92. *Redditio* XX *Manſ.* æt Morbune, monaſt. Abbendonienſi, per Æthelred. R. *A. D.* 1008. In. 6.

XCI. fol. 93. *Donatio cujuſdam* Sylvæ particulæ, Leofrico miniſtro, per Æthelredum Regem, *A. D.* 962.

XCII. fol. 93. *Donatio* II *Manſ. & dimid.* æt Dumaltun, Wlfrico Miniſtro, per Æthelredum Regem, *A. D.* 995. Indict. 8. An. Regni 17.

XCIII. f. 95, b. *Donatio* II *Caſſat.* æt Oſanlea, Miniſtro ſuo Ælfheah, per Æthelredum Regem, *A. D.* 984.

XCIV. fol. 96. *Donatio* V *Manſ.* in Earbulfeſlea, Militi ſuo Athelwig, per Æthelredum R. *A. D.* 995. Indict. 14.

XCV. fol. 97. *Donatio* VIII *Manſ. juxta flumen* Cynete, Miniſtro ſuo Bryhtric, per Æthelred Regem, *A. D.* 984. Indict. 12.

XCVI. fol. 98. *Donatio* X *Caſſat.* æt Yuttune, Miniſtro ſuo Leofwino, per Æthelredum Regem, *A. D.* 985. Indict. 13.

XCVII. fol. 98, b. *Donatio* II *Manſ.* in Bynyngtun hominibus ſuis Eadric, Eadwig, per Æthelredum Regem, *A. D.* 996. Indict. 9.

XCVIII. fol. 100. *Venditio* X *Manſ.* in Hæſeleia æt þan nyþeran tune, Miniſtro ſuo Godwino, per Æthelredum R. *A. D.* 1002. Indict. 14.

XCIX. fol 101, b. *Venditio* XXIII *Manſ.* æt Dumaltune, Archipræſuli Ælfrico, per Æthelredum Regem. *A. D.* 1002. Indict. 15.

C. fol. 103. Teſtamentum Alfrici Archiepiſcopi. *quod cum Verſione antiqua Latina edidit D. Hickeſius in Diſſertationis ſuæ Epiſt. pag.* 62.

Sequitur etiam Latine, Hic notificatur quomodo Alfricuſ Archiepc ſuarum verum teſtamentum in extremo condidit, *&c.*

CI. fol. 103, b. *Venditio* VIII *manſ.* æt Yealtham, Præpoſito ſuo Ælfgaro, per Æthelredum R. in oppido regio Beorchore. *A. D.* 1007. Indict. 5.

CII. fol. 104, b. *Donatio* X *Caſſat.* in Hpittechureke, Miniſtro ſuo Leofrico, per Æthelredum R. *A. D.* 1012. Indict. 10.

CIII. fol. 105. *Donatio* V. *manſ.* in Cilbatun, Epiſcopo Beorhtwoldo, per Æthelredum R. *A. D.* 1015. Indict. 13.

CIV. fol. 107. *Donatio* III *Caſſat.* in Mytune Monaſt. Abbendonienſi, per Cnutum Regem, *A. D.* 1033. Indict. 1.

CV. fol. 107, b. *Donatio* II *Manent.* in Linſond, Monaſteriolique S. Martini cum adjacente prædiolo in urbe Oxnaford, monaſt. Abbendonienſi, per Cnutum Regem, *A. D.* 1032. Indict. 15.

CVI. fol. 109, b. *Donatio* X *manſ.* æt Feornbergen, monaſt. Abbendonienſi, per Hardecnutum Regem, *A. D.* 1042. Indict. ---- An. imper. 2. feria --- Luna -,- - in Regali villa quæ Suttun nuncupatur.

CVII. fol. 110, b. *Donatio* XIII. *manſ.* juxta flumen Cynete, Monaſt. Abbendon. per Eadwardum R. & Confeſſ. *A. D.* 1050.

CVIII. f. 111, b. *Donatio* V *Caſſat.* in Ulbatun, Monaſt. Abbendonienſi, per Eadwardum R. *A. D.* 1052.

CIX. fol. 114. *Certificatio de libertatibus & Franchiſis Monaſt. Abbendonienſi conceſſis, per* Eadwardum Regem, Saxonicè & Latinè.

CX *Ibid. Certificatio de Hundredo de Hornemere, conceſſa Monaſt. de Abbendone per* Eadwardum Regem, Saxonicè, & Latine.

CXI. *Ibid. Donatio* IV *Caſſat.* æt Sandforda, Godwino Duci, per Eadwardum R. *A. D.* 1050.

CXII. fol. 115. *Donatio* IIII *Manſ.* æt Sandfordan, Monaſt. Abbendonienſi, per Eadwardum Regem, *A. D.* 1054.

OTHO. C. 13. *Cod. memb. in Quarto circa tempora Henrici* III, *lingua Anglica veteri conſcriptus, in quo continetur Hiſtoria Britonum ſive Wallorum, per Lawamonem Sacerdotem. Codex iſte, mea quidem Opinione, ſuperiori cujus nota* CALIGVLA. A. IX. *facile locum cedit, quod utriuſque Cod. Præfatione collata, nullo labore cogniſcat Lector.*

Incipit Prologuſ libri Brutoñ.

A Preſt was in londe. Laweman. was hote. he was Leucais ſone. Lef him beo briſte. he wonede at Ernleie wid þan gode cnihte. uppen Seuarne. Merie þer him þohte. faſte bi Radiſtone þer heo bokes radde. hit com him on mode. ⁊ on his þonke. þat he wolde. of Engelond þe riſtneſſe telle. wat þe men hi hote weren. and wancne hi comen. þe Englene lond æreſt afden. after þan flode. þat fram God com. þat al ere acwelde. cwic þat hit funde. bote Noe and Sem. Iapheт and Cam. and hire four wifeſ. þat mid ham þere weren. Loweman gan wende. ſo wide ſo waſ þat londe. And nom þe Engliſſe boc. þat makede Seint Bede. Anoþer he nom of Latin. þat makede Seint Albin. Boc he nom þan þridde. an leide þar amidde. þat makede Auſtin. þat Folloſt broſte hider in. Laweman þes bokes bieolde. an þe leues tornde. he ham loueliche bi helde. fulſte God þe miþtie. Feþere he nom mid fingres. and wrot mid hiſ honde. and þe ſoþe word ſette togedere. and þane hilke boc tock us to biſne. Nu biddeþ Laweman. echne godne mon. for þe miſtie Godeſ loue. þat þes boc redeþ. þat he þis ſoþfaſt word ſegge togadere. and bidde for þe ſaule. þat hine to manne ſtrende. and for hiſ owene ſoule. þat hire þe bet bifalle. Amen.

Incip. lib. Nu ſeide mid loueſangе. þat was þan londeſ preſt. as þe bokes ſpeke. þat he to biſne nom.

Ad calcem libri deſideratur folium unum.

OTHO. C. 16. *Cod. Chartaceus in Quarto, in quo, præter Chronicon breve de rebus Anglicis ab A. D.* 1280, *uſque ad A. D.* 1300. *& ab an.* 1536, *uſque ad an.* 1542. *& alia tum Anglica tum Latina ſcripta quo-*

rum Tituli in D. Thomæ Smithi Catalogo habentur; extat alius quidam Tractatulus hoc Titulo Insignitus.

Libertates Ecclesiæ S. Johannis de Beuerlik, cum Privilegiis Apostolicis, & Episcopalibus, quas Magister Alueredus Sacrista ejusdem Ecclesiæ, de Anglico in Latinum transtulit. In hoc tractatulo dantur Cartæ Saxonicæ RR. Adelstani, Eadwardi Confessoris, & Willelmi, quas fecerunt eidem Ecclesiæ, sed ab imperito Exscriptore mendose scriptæ.

OTHO. B. 9. *Cod. membr. & antiquus in fol. min. in Gallia, ut videtur, scriptus, in quo continentur Evangelia IV. Latinè, cum Præfationibus, Tabulis, &c. ad idgenus libros pertinentibus. Hunc Codicem Æthelstanus Rex dedit Ecclesiæ Dunelmensi, sicuti hoc ejus Testimonium ante Evang. D. Joannis Saxonicè scriptum, nobis fidem facit,*

I. In nomine ðñi nr̃i Ihu̅ Xp̃i. Ic Æþelrtan Cyning ſelle þaſ boc into ſco̅ Cuðbeahte. ⁊ bebeode on Godeſ noman. ⁊ on þæſ halgan ſeteſ. þæt hio næfne nan monn oþ þiſſe ſtope. mid nanum facne ne peaplace ne apinne ne nane þaina geopona þe ic to þiſſe ſtope ſealde. Gif ponne hpelc monn to þæm dyhtig beo. þæt he þiſſeſ hpæt bpeoce oð ðe pende. beo he ſcyldig þip God ⁊ þip menn. ⁊ dæl neomende lubaſeſ hleoteſ Scapiotheſ. ⁊ on Domeſ dæge þæſ egeſlican cpiðeſ to gehennanne ⁊ to onſone. diſcedite a me maledicti in ignem æternum et peliq.

II. *Ibid. Sequitur Nota Sax. de donis quæ (S. Cuthberto) contulit idem Rex Æthelstanus.*

III. *Ima in ſagina Evangelium D. Matthæi præcedente, ſcripta ſunt Saxonicè Nomina virorum quos pro ſalute animæ ſuæ, emancipavit Mældorthus.*

IV. *Fol. ult. Habetur Saxoniè, emancipatio ⁊ virorum per Ælfredum Magiſtrum* (Lapeop.)

V. *Ibid. Emancipatio Dunecani P. uxoris, liberorum, cum omni eorum prole, Eadulfo & Mældordo.*

VI. *Ibid. Emancipatio Earnanæ filiæ fratris ſui, per Etheiredum.*

In hoc quoque Cod. MS. *pictæ cernuntur Imagines Evangeliſtarum, & ante Evang. D. Matthæi, Exſtat Tabula in qua adumbratur S. Cuthbertus Corona & Gloria caput redimitus, ſedens, dextra benedicens, & ſiniſtra volumen tenens: ante quem Æthelſtanus Rex Diademate cinctus flexo poplite, dextra librum † offert S. Cuthberto, ſiniſtra ſceptrum.* Cum hac Inſcriptione ſuperius poſita

SCO CVDBERHTO EPIS
EATHELSTAN ANGLO
RVM PIISIMVS REX
HOC EVVANGELIVM OFFE
RT.

Prima pag. inter alia de S. Cuthberto, datur hæc Nota *Þſ. Iul. bipcuſ Eupenenſicuſ pinȝepe ſeci in honope ſci Cuðbpechti Epiſcubi.

† De libris, vaſis, veſtimentis, Terris, &c. Monaſt. Dunelmenſi per Æthelſtanum dono datis, v. Reginaldum Monachum Dunelmenſ. MS. Cotton. qui inſcribitur CLAVD. D. 4. fol. 21. b.

* *Forte* Kal. Julii *ſcribi debet.*

OTHO. C XV. *Cod. memb. in Quarto ex diverſis conſtans tractatibus ſimul compactis, de quibus D. Tho. Smithi Cat. conſulas. Inter hæc tamen Saxonicè extat*

I. fol. 106. *Fragmentum Homiliæ cujuſdam de Jejunio & Eleemoſyna, unico fol. contentum.*

VITELLIVS. C. 9. *Cod. Chart. in folio per diverſorum neotericorum manus ſcriptus, in quo præter multa alia, habentur Saxonicè,*

I. fol. 204. *Fragmentum, ut dicitur,* Gloſſarii Anglo-Saxonici Bedæ, quod repertum fuit Oxoniæ, A.D. 1572. *Re autem vera, eſt pars potiſſima Gloſſarii Latino-Saxonici Ælfrici Præſulis.*

II. fol. 212. Expoſitio verborum difficiliorum in Cartis Saxonicis, & antiquis Angliæ legibus, in libro Monaſterii de Valle Regia, in antiquo libro Monaſt. S. Auguſtini Cantuariæ, & in Hiſtoria Glaſtonienſis Cœnobii.

III. fol. 224. **A Charter of King Henry the 3. commanding the obſervation of the Ordinances made in the Mad Parliament holden at Oxforde in the 41 year of his reigne. a. d. 1256. Taken out of the Records of the Citie of Oxford, by Mr. Brian Twine, with a modern Engliſh Tranſlation.**

OTHO. E. 1. *Codex membr. in Quarto oblongiori, quondam peculium Thomæ Alleni, in quo continetur*

I. *Gloſſarium Latino-Saxonicum, ordine Alphabetico,*

Incip. Anhelantium. Agoniſta. Agenſ. oþeꝛ mæcga þpecende ðpiſende

þagiſpan.
Auida.

Margine quoque ſcribuntur voces quamplurimæ cum Saxonicè tum Latinè gloſſatæ, Gloſſarium tamen, quod dolendum eſt, non continuatur ultra litteram P.

CLEOPATRA. A. III. *Codex membr. in Octavo quondam peculium Joſephi Hollandi, in quo quidem continentur,*

I. fol. 1. *Gloſſarium Latino-Saxonicum, idem ferè cum ſuperiori, mutato, haud raro, verborum ordine. Deſinit quoque cum littera.* P.

Incip. Anhelantium. Agoniſta. Agenſ. eþgiendna. oþetmæcga þpecebe ðpiſende

þagiſpan hampeȝað.
Auida. Abuehunt.

II. fol. 72. *Gloſſarium aliud Latino-Saxonicum, de Avibus,* DE TEXTRINALIBVS fol. 73, b. DE HOMINE ET PARTIBVS EIVS fol 74. DE IGNE fol. 76. DE ALEA fol. 76, b. DE PLAVSTRIS ET PARTIBVS EIVS *Ibid.* DE LECTVLO fol. 77. DE LIGNIS fol. 77, b. DE HERBIS TERRÆ fol. 78, b. DE SVIBVS fol. 79. DE METALLIS fol. 79, b. DE FRVGIBVS *Ibid.* NOMINA SEC ORD LITTERARVM fol. 80 DE DOMIBVS fol. 82. DE MENSA *Ibid. Hoc Gloſſarium (quod ab illo Ælfrici non adeo alienum eſt) una cum præcedenti, extractum videtur ex quodam Libro Latino, Saxonica interlineata verſione inſignito.*

III. fol. 88. *Gloſſarium Latino-Saxonicum, ex quodam libro de vitis Sanctorum, ſive Hymnario, ut videtur, deſumptum, cujus Rubricæ hoc ordine ſequuntur,* 1 . . . . . 2. *fol.* 91, b. De Eliſeo. 3 *Ibid.* De Danielo. 4 *Ibid.* De .III. pueſ. 5 *fol.* 92. De Iohanne. 6 *fol.* 92, b. De Paulo et Necpomacia. 7 *Ibid.* De Luca. 8 *Ibid.* De Clementi. 9. *Ibid.* De Siluerſpo. 10 *fol.* 93. De Martino. 11. *Ibid.* De Gpeȝopio. 12 *Ibid.* De Baſilio. 13 *Ibid.* De Antonio. 14 *fol.* 93, b. De Paulo. 15 *Ibid.* De Hilapion. 16 *Ibid.* De Iohanne. 17 *Ibid.* De Benedicto. 18 *fol.* 94. De Hilapione. 19 *fol.* 94, b. De Malcho. 20 *Ibid.* De Napciſo. 21 *fol.* 95. De Anaſtaſio. 22 *fol.* 95, b. De Ebabillo. 23 *Ibid.* De Coſma et Damiano. 24 *fol.* 96. De Cpiſanci. 25 *fol.* 97. De Iuliano. 26 *fol.* 99, b. De Ammon. 27 *Ibid.*

27. *Ibid.* De Apollonia. 28 *fol.* 99. De ſcā Maria. 29 *Ibid.* De Cecilia. 30 *Ibid.* De Agatha. 31 *fol.* 99, b. De Lucia. 32 *Ibid.* De Iuſtina. 33 *fol.* 100. De Eugenia. 34 *fol.* 100, b. De Agne. 35 *Ibid.* De Tecla et Eulalie. 36 *Ibid.* De Scolaſtica ac Criſtina. 37 *fol.* 101. De Conſtantine. 38 *Ibid.* De Euſtochie. 39 *fol.* 101, b. De Chione et Hieſene et Agape. 40 *Ibid.* De Ruſina et Secunda. 41 *fol.* 102. De Anatholia et Victoria 42 *Ibid.* De Ioſep et Dauid et Samſon 43 *fol.* 42, b. De ueſtimento uiſginum. *fol.* 104, b. Finit Proſa. De Metro Incipit. 45 *fol.* 105, b. De Elia. 46 *Ibid* De Eliſeo. 47 *Ibid.* De Hieſemia. 48 *fol.* 106. De ſcribuſ Pueriſ. *& ſic deinceps de iiſdem ſanctis, qui ſupra memorantur.*

TITVS. A. 15. *Codex chartaceus in Quarto per Joannem Joſſelinum & Joannem Parkerum D. Matth. fil. (ut videtur) ſcriptus. In quo continetur,*

I. Prima pars Dictionarii Saxonico-Latini, nempe à littera A, ad litteram L incluſive. Collectum ex Gloſſariis, Legibus, & Verſionibus Evangeliorum, Regula S. Benedicti, Paſtorali S. Gregorii, Homil. Ælfrici, & aliis ſcriptis Saxonicis.

TITVS. A. 16. *Codex chartaceus in Quarto qui eſt ſuperioris Cod. pars altera, continens voces Saxonicas à littera* M. *ad litt.* Z. *incluſivè.*

DOMITIANVS. IX. *Cod memb. in Octavo grandiori, plurima continens in ſe Latinè ſcripta, quorum Tituli habentur in D. Thomæ Smithi Catalogo; exſtant autem Saxonicè.*

I. *Folium ſive Fragmentum Annalium Anglorum, regnante Henrico I.*

Fragmentum aliud (unius quoque fol.) in quo, manu antiquiori, ſcribitur

II. *Capitulum 9 & 10 cujuſdam libri Canonum Eccleſiaſticorum.*

III. *Notæ & breves de S. Auguſtino Anglorum Apoſtolo, ex Beda, ut videtur, deſumptæ.*

IV. *Sequuntur Alphabeta Runica bina (haud ita pridem à me D. Hickeſii gratia deſcripta) cum explicatione Latina nominum veterum Runarum.*

VITELLIVS. A. 12. *Cod. memb. in Quarto in quo invenire licet plurima Latina ſcripta, quæ memorantur in D. Tho. Smithi Catalogo: ad noſtram vero rem propius accedunt*

I. fol 62. *Alphabeta Runica tria, cum his verbis Runicis litteris* PAX VOBISCVM ET SALVS PAX. *Eadem Alphabeta occurrunt in libro veteri Exonienſis Eccleſiæ, ex quo ea deſcripſi haud ita pridem, in uſum D. Georgii Hickeſii.*

II. fol. 180, b. *Oratio Dominica Normanno-Saxonicè.*

VITELLIVS. E. v. *Codex Chartac. in fol. in quo multa continentur ex antiquis libris Collectanea, & inter alia,*

I. *Donatio* 3 *manſarum* æt Hanecanhamme miniſtro ſuo Eadmundo, per Eadredum Regem, A. D. 947. *Terminis Saxonicè deſcriptis.*

II. *Donatio* 1 Manſ. æt Monoþýþriȝe Miniſtro nob. Ælfrico, per Eadgarum Regem. A. D. 963. *cum Terminis Saxonicè deſcriptis.*

III. *Donatio 6. manſ.* æt Spinforð Burhelmo miniſtro, per Eadredum Regem. Term. Sax. deſcript.

IV. Extract. ex donat. Eadwardi R. de 3 villis Felinȝtun, Boclanð, & Liðȝeanð, quas conceſſit Eccleſiæ Scireburnenſi. *Term. Sax. deſcript.*

VITELLIVS. D. 7. *Codex Chartac. in Quarto per Ioannem Joſſelinum ſcriptus, in quo habentur Saxonicè.*

I. Præfatio Ælfrici Verſioni ſuæ libri Geneſeos præmiſſa.

II. Præfatio Ælfrici quam præpoſuit Grammaticæ ſuæ.

III. Modus purgandi Sacerdotes, Diaconos, Regulares ſive Irregulares de criminibus aliquibus reos.

Incip. Ꝛ mht ir þ ænig Preoſt ne luſiȝe ſiſ manna.

Tranſcripſit ex libro (tunc Wigornienſis Eccleſiæ, nunc autem Bibl. Bodleianæ) quem ſcripſit Wulfgeatus ſcriba publicus, cap. 20. de hoc libro vid. ſupra.

IIII. Epiſtola Ælfrici de Canonibus

Incip. Ælfricus humilis frater Venerabili Epō Sulfino ſalutem in dnō.

Sequitur Be Preoſte Synoðe.

Incip. Ic ſecȝe éoſ Preoſtum þ ic ſýlf nelle beþan eoſne ȝymeleaſte on eoſnum þeoſdome.

Deſcripſit ex eodem Cod. Wigorn. mutilo ad finem, Ioan. Joſſelinus; lacunam poſtea ſupplens ex Codd. Exonienſis Eccleſ. qui nunc extant in bibl. C. C. C. C. *L.* 12.

V. De ſecunda Epiſtola, quomodo dividis Chriſma.

Incip. Eala ȝe Mæſſe Preoſtaſ mine ȝebroðru.

Nota J. Joſſelini, Hæ Epiſtolæ Ælfrici extant in Wigornienſi Bibliotheca, item in Exonienſi, ubi etiam videre poſſumus alteram ejus Epiſtolam Saxonicam contra Sacerdotes conjugatos, quam cum hoc proxime præcedente, tranſmiſit ad Wulſtanum Archiepum, præfixo ſcilicet hoc ſequente Latino Prologo.

VI. Prologus Venerabilis Ælfrici Abbatis.

Incip. Prol. Ælfricus Abbas Wulſtano venerabili Archiepō ſalutem in Chriſto.

Nota J. Joſſelini, ſequens Epiſtola Ælfrici, quæ eſt etiam contra Sacerdotes conjugatos, exſcripta eſt è duobus libris Sermonum Saxonicè ſcriptis; quorum alter eſt M. Bower, alter M. Nowel.

VII. Emb Clænýſſe þe ȝehaboðe men healðan ſcolen.

Incip. Ælfric Abboð ȝret Siȝefýrð ſneondlice.

VIII. Excerpta ex libro de Vita & Ordine Canonicorum, (*quondam Exonienſis Eccleſiæ, nunc autem C. C. C. C.*) ſc. Cap. 62. Be Preoſta Regule. Latine & Saxonicè.

IX. Adjurationes circa judicium aquæ frigidæ & calidæ, & ferri igniti, ex vetuſt. Pontificali Wigornienſis Eccleſiæ (*quid nunc exſtat in Bibl. C.C.C.C.*)

HALSVNG.

Incip. Ic halſiȝe eop ðe þuſh þane ælmihtiȝan Goðe.

X. De Ordalio, ex Sermone Saxonico, qui ſic incipit. Leoſan

Leoran men undernrcandaþ ⁊ hit ir rriþe micel niht ⁊ ælcer hader man þam lir lybbe þe hir had gebyraþ. (*Codex autem sermonum quondam fuit Exonienſis Eccleſiæ, nunc autem Bibl. C. C. C. C.*)

XI. (Sermo Ælfrici) In die ſcō Paſcæ.

Incipit. Men þa leofertan. gelome eop ir gerædd ymbe uncr Hælendes ærirte.

XII. Donatio 10 manent. in Feambeorgan, miniſtro fideli Ælfeah per Æthelſtanum Regem. *Term. deſcrib. Saxonicè.*

N. J. Joſſelini. **The Coppe of this Donor Talbot had of Donor Owen.**

XIII. Donatio 5 Caſſat. in Culumrtoce, Eccleſiæ Exonienſi, per Æthelſtanum Anglorum Regem. *A. D.* DLXX. Indict. XI. cum Term. Sax. deſcr.

Nota. **The Archbyſchoppe of Canterberye** (id eſt, *Matth. Parker*) **had this Charter of the Deane of Exeter Churche.**

XIV. Extract. ex donationibus terrarum Æthelmæro Præſidi per Eadredum Reg. *A.D.* 949. an. regni 3. Term. deſcr. Sax.

Nota. De M. D. Owen. **The Original hereof was torne and blinded in ſome places, that I could not wel read it.**

XV. Donatio 25 manſ. æt Cranlea miniſtro ſuo Wlfrico, per Eadredum Regem. *A. D.* 951. Indict. 9. Term. deſcr. Sax. *Nota.* **of Mr. Owen.**

XVI. Donatio 13 Caſſatorum in Beorcham Ælfwino Vaſallo, per Eadredum Regem. *A.D.* 952. Term. deſcr. Sax.

Nota. D. Talbot habuit ex Magiſtro Doctore Owen.

XVII. *Carta terrarum quas conceſſit Eadgarus Rex Wigornenſi Eccleſiæ, quæ ſic Incipit* Altitonantis dei clementia qui eſt Rex Regū & dñs dominantium, Ego Edgarus Anglorum Baſileus omniumque Regum inſularum Oceani quæ Britanniam circumjacent, cunctarumque nationum, quæ infra eam includuntur, Imperator & Dominus.

Nota. **This Copie I had out of the Original in Worceſter Church, which is to be ſeen amongſt the Kings Records in the Towre.**

XVIII. Carta libertatum, &c. Eccleſiæ de Perſcore, per Eadgarum Regem. *A. D.* 972.

Nota. Habui ab Matthæo Archiepō Cant. & exhibita fuit per Parcivelum Creſwel nomine Abbatis & Conventus de Parſhoyer 15. Sept. an. 1537. *Term. Sax.*

XIX. Donatio 20 manſ. Eccleſiæ Abbendonienſi, per Eadwigum R. *A. D.* 955. Indict. 14. Term. Sax. ſicut & in ſeqq.

XX. Donatio 2 manſ. & dimid. æt Dumaltan Wlfrico miniſtro, per Æthelredum. *A. D.* 995. Indict. 8. an. regni. 17.

Nota. **D. Talbot had the copie hereof of Mr. Doctor Owen Phiſitian.**

XX. Certificatio de terris æt Folcertan, quas conceſſit Cnut rex Eccleſiæ Chriſti Cant. Sax. & Lat.

XXII. Certificatio de libertatibus & Franchiſis, eidem Eccleſiæ conceſſis per Wilhelmum Conq. Saxonicè.

XXIII. Charta Semi-Saxonicè ſcripta de libertatibus eidem Eccleſiæ conceſſis per Henricum Reg. III.

XXIV. **Touching the counſell of Auguſtine Arch. of Canterbery whereunto he called the Bysshoppes of the Brytaines,** ubi Locus ex verſione Saxonicæ Eccleſ. Hiſtoriæ Bedæ, quæ eſt Latin. amplior.

XXV. De donationibus Eccleſ. Exonienſi per Leofricum Epiſc. (ex Cod. ut videtur, Bibl. Bodl.)

Incip. Hen rputeladd on dirrene boc hpæt Leorpic d hæfd gedon into Scē Petpej mynrtre on Exanceartre.

XXVI. Notæ binæ excerpt. ex Chron. Saxonico.

XXVII. Excerpta quædam ex lib. Saxonico Exonienſis Eccleſiæ vocato Spell-boc Pintpep ⁊ Sumepep. (ſc. ex Menologio Sax. nunc in Bibl. *C.C.C.C.* D. 5.)

XXVIII. Excerpta ex diverſis Annalium Saxonicorum exemplaribus.

XXIX. Præfatio Ælfredi Regis verſioni ſuæ Paſtoralis Gregor. præmiſſa, Saxonicè & Anglice, ex Cod. Werferthi Epiſc. Wigorn. nunc Bibl. Bodl. de quo ſupra.

XXX. Excerpta ex diverſis Annalium Saxonicorum exemplaribus, inter ſeſe collatis.

XXXI. Leges quædam Eadgari Regis, Latine, & partim Saxonicè, ex Cod. C. C. C. C.

Incip. Hen ir gerputeled on dirum gerpitre. hu Eadgar Cyncg pær rmeagende hpæt to bote mihte æt þam præcpelme.

XXXII. Excerpta ex Annalibus Saxonicis.

XXXIII. Leges quædam Saxonicæ, ex Oxonienſi libro D. Cradoke.

1. Be pergilbum ⁊ be gedindum.
2. Nordleoda laga.
3. Be Mýncna laga.
4. Be Mincircan adde.
5. Be Gehadodpa manna adde.

XXXIV. Magnificat, ex Concione Sax. in annuntione Scæ Mariæ.

Nunc Dimittis, ex Concione Sax. in purificatione S. Mariæ.
Symbolum Apoſtolorum, è libro Concionum *Sax.* Exonienſis Eccleſiæ.
Oratio Dominica, in ſermone *Saxonico* de Dom. Orat.
Rurſus, ex libro *Sax.* Canonum in Wigornenſi Bibliotheca.
Gloria Patri. *Omnia Saxonicè.*

XXV. *Nota de ſignificatione Vocabuli* Godſpel. Sax.

VITELLIVS. D. 20. *Codex membr. in Octavo, ante quingentos annos ſcriptus, in quo continentur plurimi tractatus Latini, de quibus conſulas D. Tho. Smithi Catalogum; Saxonice autem extat*

I. De ſitu Dunelmi. ⁊ de Scōrum Reliquiſ quæ ibidem continentur. Carmen compoſitum.

Incip. Iſ deor burh bneome. geond Bneoten pice.

Illud edidit cum verſione Latina, eximius harum literarum fautor D. Georgius Hickeſius, Grammaticæ Anglo-Saxonicæ pag. 178. *multo emendatius quam antea editum fuit Saxonice. & Latinè à Guilelmo Somnero ad Calcem Gloſſarii ſui ad X Scriptores. Lond.* 1652.

VITEL-

VITELLIVS. A. 7. *Rituale ante 600 annos pulchre ſcriptum, in quo habetur Saxonicè.*

I. fol. 7. PROMISSIO REGIS, *in Conſecratione ſive Coronatione ſua.*

Incip. Ðiſ ȝeþriт iſ ȝeþriten ſтæþ be ſтæþe be þam ȝeþriте þe Dunſтan Anceb ſealbe upu Hlaforde æт Cinȝeſтune.

Illam edidit cum verſione Latina, idem vir Rev. & doctiſſimus, in Præfatione ad priorem ſuæ Grammat. Editionem.

II. fol. 27. INCIPIVNT CONIVRATIO HOMINIS ANTE COMMVNIS. (*Communicet.*)

Incip. þe man
Ic eop halриȝe on ræbeþ naman ⁊ on runa þiſ upe Dnihten Hælenb Cniſт.

Sequuntur etiam bina alia, Saxonicè.

VITELLIVS. A. 13. *Codex membr. in Quarto plurima continens in ſe Latina ſcripta, & inter alia, Hiſtoriam Fundationis Abbatiæ de Certeſeye, in qua exhibentur cartæ quædam de donationibus terrarum, quarum Metæ ſive Termini Saxonicè ſeu potius Normanno-Saxonicè exarantur,* viz.

I. Carta Frithewaldi Fundatoris, Subreguli Regis Wlfari Merciorum, 200 manentium in Cipoteſege, & 5 manſ. in Thorpe. Circa Kal. Marcias.

II. Ðiſ bec þe Landimere of þe uſtene hiбe lonb in Egeham.

III. Ðiſ bec þe Londonimere in to Chabbeham.

IV. Carta Reg. Ælfredi facta Monaſt. de Ceroteſeg *id eſt*, Ciroтiſ inſula, de ſupradictis 5 Manſis apud Thorp, cum omnibus Appendiciis.

V. *Declaratio de Hundredo de Goddelie quam dedit Monaſterio* Certeſeienſi R. Eadwardus Conf. Sax.

VI. *Declaratio de Libertatibus & Franchiſis eidem Monaſterio conceſſis per* R. Eadward Conf. Sax.

VII. *Declarationes aliæ binæ, eidem Monaſt.* factæ, per eund. Regem. *Saxonicè.*

VIII. *Donatio* x *hidarum* on Walcham, &c. eidem Monaſt. per R. Eadward. Confeſſ. *Saxonicè.*

IX. *Declaratio* R. Wilhelmi *primi* de Libertatibus totius Abbatiæ. *Saxonicè.*

VITELLIVS. C. 8. *Codex membr. in fol. multa continens ſcripta Latina, quorum Indicem videre eſt in D. Tho. Smithi Catalogo, Saxonicè quoque extant*

I. *De eo quod unoquoque die faciendum eſt, ut res ſalvæ ſint tam quoad Deum, quam quoad mundum.*

Incip. Ðonne þu on mopȝen æneт apiре ȝemune þu þone halȝan heah-enȝel ſcⁱ Michiopum on þinum mobe ⁊ ȝibiб þe to him.

II. *De tribus anni diebus Ægyptiacis.*

Incip. Ðiſ bagaſ ſindon on ȝeare þe pe Egyptiace hataб.

IV. *Excerpta ex libro Bedæ Venerabilis de Temporibus, imperf.*

Notandum eſt, quod in hoc Cod. extant quattuor foliа Latine ſcripta litteris Saxonicis valde antiquis, nempe

1. Laur Pauli † quinometpo ſcripta á Damaſo æpiſc. † *Verſ. hexametris.*

Incip. Nam bubum Pauluſ ppoceſum pnæcepta ſequtuſ.

2. Æpiſtola ſcⁱ Hieроⁿ ad Damaſſū de Pontifice Melchiſedech.

3. *Excerpta ex Hieronymo de S. Paulo,* &c.

Horum 4 foliorum primo adglutinata eſt hæc Inſcriptio in membrana ſcripta

Epiſtole pauli de manu bede.

Ex hac conſtat Inſcriptione Traditum fuiſſe librum quendam Epiſtolarum D. Pauli, Venerabilem Bedam exſcripſiſſe, cujus hæc quatuor folia pars fuerunt

Equidem memini me ante aliquot annos talem Epiſtolarum Pauli librum, iiſdem plane quibus hæc folia, characteribus exaratum, vidiſſe in Bibliotheca Collegii Trinitatis in Academia Cantabrigienſi.

VESPASIANVS. A. 5. *Codex chartaceus in Quarto partim per Guil. Lambardum partim per Laurent. Nowellum ex Cod. antiquis deſcriptus, in quo occurrunt Saxonicè.*

I. fol. 41. *Teſtamentum Byrhtrici, ex Textu Roſſenſi.*

II. fol. 1, b. *Donatio quarundam terrarum Eccleſiæ Wigornienſi, per Æthelredum Ealdormannum & Æthelfledam uxorem ſuam.* (*deſcripta ex Regiſtro Cartarum Wigorn. Eccl. una cum iis quæ ſequuntur.*)

III. fol 3, b. *Donatio terrarum* Berhtwulfo Regi per Athunum Ep. Wigorn. (*quarum Termini deſcribuntur Saxonicè.*) A. D. 848. Indict. 12. in loco qui nominatur æт Glen. (*ex eod. Cod.*)

IV. fol. 6, b. *Conventio inter* Æthelredum & Æthelflædam ex una parte, & Werferthum Epiſc. ex altera, A. D 904. (*ex eodem Cod.*)

V. fol. 12, b. *Donatio* 10 *Caſſatorum* in Tpebingtun Eccleſiæ Wigorn. per Eanberhtum Regulum Hpicciopum. *Termini ſequuntur Sax.* (*ex eod. Cod.*)

VI. fol. 13, b. *Carta Venditionis terrarum in Vico* Lundoniæ ubi vocatur Ceolmunbingcehaga, per Burhredum R. Merciorum. A. D. 857. *Term. ſeq. Saxon.* (*ex eodem Cod.*)

VII. fol. 15. *Conceſſio* 15 *manſ.* in Timbingtun Monaſterio de Cliſa, per Offam R. Merciorum & Aldredum ſubregulum Huicciorum. *Term. ſeq. Sax.* (*ex eodem Cod.*)

VIII. fol. 16, b. *Conceſſio* 20 *Caſſat.* æт Eaрtune miniſtro fidel. Oſredo per Æthelbaldum R. Merciorum. *Term. ſequuntur Saxon.* (*ex eodem Lib.*)

IX. fol. 17, b. *Donatio terrarum Eccleſ.* Wigornenſi, per Æthelredum Ducem Merciorum. *A. D.* 880.

X. fol. 18. *De terris* Wigfrithi. *A. D.* 900.

X. fol. 19. *Donatio* x *manent.* in Hpiccepubu Eccleſ. Wigorn. per Berhtwulfum R. Merciorum. *A. D.* 841.

X. fol. 23. *Judicium Curiæ Comitatus (ut videtur)* de terris Æthelredi Ealdormanni, *A. D.* 896.

XI. *Donatio terrarum* per Æthelrædum Ealdormannum. *A. D.* 883.

XII. fol. 28, b. *Donatio terr.* æt Auꝛtan Eccleſ. Wig. per Æthelſtanum R. *A. D.* 928.

XIII. fol. 29, b. *Scriptum Wꝛfoꝛthi Ep.* de terris æt Soppanbýꝛiꝛ, &c.

XIV. fol. 30. *Carta Oſwaldi Archiep.* de terris at ƀ ꝛtoce dimiſſis Æthelwerdo militi. *A. D.* 984.

XV. fol. 31. *Donatio 1 manſ.* æt Heopꝛꝛopð Æthelnotho miniſtro, per Oſwoldum Epm̄. *A. D.* 963.

XVI. fol. 31, b. *Dimiſſio 1 manſ.* æt Coddanhỳce, Ælfrico miniſtro ſuo, per Oſwold. Ep. *A. D.* 963.

XVII. fol. 32. *Dimiſſio 1 manſ. & dimid.* æt Uptune Æthelwardo fideli, per Oſwald. Ep. *A. D.* 988.

XVIII. fol. 32, b. *Dimiſſio* 20 *hid.* æt Cumtune, &c. Æthelmaro, &c. per Oſwald. Archiep. *A. D.* 943.

XIX. fol. 33. *Conceſſio 1 manſ.* æt ƿeoꝛecan, Ælfweardo fid. per Oſwaldum. *A. D.* 968.

XX. fol. 33, b. *Donatio 5 manſ.* æt Goƀeꝛtune Wulfeah fid. per Oſwaldum.

Sequuntur & aliarum terrarum Termini Saxonice, excerpti de eodem Regiſtro Cartarum Eccleſiæ Wigornienſis: ad quem Cod. MS. *qui inſcribitur* TIB. A. 13. *lectorem mitto.*

VESPASIANVS. A. 9. *Codex partim membr. partim Chartaceus in Quarto, in quo continentur varia ſcripta Latine, de quibus, conſulas Catal. D. Tho. Smithi. inter alia vero, quæ minus ad rem Saxonicam pertinere videntur, habentur*

I. fol. 147. *Nomina eorum qui Teſtimonium adhibuerint Cartis pluribus Saxonicis, quæ collegit D. Joannes Joſſelinus.*

Codex membr. in Quarto in quo varia continentur ſcripta Latina, de quibus Catalogum D. Tho. Smithi conſulas, Normanno-Saxonice vero habentur Homiliæ aliquot, ſine Titulis, quarum prima ſic

I. fol. 54. *Incip.* Vne hlaforð almihtiꝛ God ꝑile ⁊ uꝛ hoꝛt. ƿat ƿe hine luꝛie. ⁊ oꝛ him ymaȝe ⁊ ſpece. naht him to mebe ac huſ to freme ⁊ to fultume.
Expl. Ꝟicoblice he cum̄ð an enbe ƿiꝛ ꝛeꝛ ꝑỳlð. ⁊ alle ƿa ðe ꝛaple eſne unðenȝon. aꝛiſeð of ðaðe him toȝeaneſ. ⁊ elc ȝe eft eſcep hiſ ȝeapnunȝe.

II. fol. 56, b. *Incip.* Hiꝛ ȝelamp ƿ an nice kinȝ peſ. ſcranȝ ⁊ mihti hiſ land ȝeleſt ꝑiðe ⁊ ꝑiꝛe. hiſ folc paſ ſpiðe æpfeð telle. hiſ unbeꝛ-ƿeoðon ȝe peꝛ on hiſ cỳneꝛice puneðen.
Expl. ⁊ ƿiꝛ iꝛ hape hreað. Hƿeꝛ ſcule ƿe ꝑin finðen? Alſƿa he cƿeð. Ego ſum uiꝛtuſ uera. ⁊c.

III. fol. 58, b. *Incip.* Vꝑ Hlaforð Sceⁱ Pauluſ. ƿe iſ ƿeoðen lapeoꝛ uꝛ nemaþ ⁊ meneȝeð of ſume ƿepne to nemene ƿuſ cƿeðende. Induite noſ armaturam dei.

In fine imperfecta eſt hæc Homilia, utpote quæ non deſcribitur ultra hæc verba. In omnibuſ ſumenteſ ſcutum fidei, in quo poſſitiſ omnia tela nox(ia) ex(ciꝑe.)

VESPASIANVS. A. 15. *Codex. Chartaceus in fol. min. maxima ex parte per Joannem Joſſelinum ſcriptus, in quo habentur Saxonicè, (ut videtur ex Cartulario monaſt. Egneſhamienſis.)*

I. *Carta* Regis Æthelredi de fundatione Monaſterii de Egneſham. *A. D.* 1005. Indict. 3.

II. *Declaratio* de diſpoſitione eorum quæ dederunt Wlwis Epiſc. Leofric Comes, & Godgiſe uxor ejus monaſterio æt ꝛcē Maꝛian ꝛtope.

VESPASIANVS. B. 24. *Codex membr. in Quarto, ſc. Regiſtrum Cartarum Abbatiæ de Eveſham cujus potiſſima pars circa tempora Henrici II Reg. Angliæ ſcripta videtur; in quo Cod. ſcribuntur Saxonicè termini terrarum quas monaſterio dedere plurimi ejus Benefactores. ſcil.*

I. fol. 15, b. Termini terrarum to Baddanbỳꝛiꝛ and æt Doddanꝛopda, conceſſ. per Ædmundum R. *A. D.* 944. Indict. 2.

II. fol. 16, b. Term. 2 Hidarum to Beaddinȝabupnan. Eadredo Rege Concedente.

III. fol. 17. Donatio 5 manſ. æt Beaddinȝabupnan Æthelgeardo min. per Eadwigum Reg.

IV. fol. 17, b. Donatio 4 manſ. in Badebi & in Newham Eccleſ. Eveſhamenſi per Cnutum Regem.

V. fol. 19. Termini terrarum in Baddanbỳꝛiꝛ.

VI. fol. 22. Donatio 12 Caſſat. in Ambꝛeꝛleȝe Eccleſiæ de Cronucchomme per Æthelwardum ſubregulum.

VII. fol. 25. Termini terrarum in Hamtune.

VIII. fol. 28, b. Termini terrarum in Bennincỳnꝛe.

IX. fol. 29, b. Termini terrarum in Bennincỳnðe. per Æthelredum. *A. D.* 1003. Indict. 1.

X. fol. 32. Donatio 5 Caſſat. in Moꝛtun Ecgwino Wicciorum Epō. per Kenredum R. Merciorum. *A. D.* 708.

XI. fol. 33, b. Termini terrarum quæ pertinent ad villam de Eveſham.

XII. *Ibid.* Termini 4 hidarum æt Ꝟoddenho.

XIII. fol. 34, b. Termini 12 acrarum æt Ulenbeoꝛȝe, *Eccleſ.* de Eveſham, per Beoꝛtulfum Regem.

XIV. fol. 36. Termini terrarum in Buphtune.

XV. fol. 51, b. Hiuſ limitibuſ tr̄a Sce Marie ⁊ beati Ecgwini in Æthomme hinc inde ȝuratur. *mutil.*

XVI. fol. 60. Donatio x manen. æt Ꝟillereſei ad locum qui dicitur æt Æcguneſhamme, per Beoꝛhtulfum Regem Merciorum.

XVII. fol. 61, b. Termini terrarum juxta Bladene.

XVIII. fol. 64. Carta fundationis Abbatiæ Eveſhamenſis; ſcil. Donatio 67 manſ. ex duabus partibus fluminis quod vocitatur Auena, ad locum in quo beata virgo Maria ſe venerabili viro Eguino manifeſtavit in Homme, per Kenredum R. Merciorum, & Offam R. Orientalium Anglorum, Acta *A. D.* 709. in Eccleſia Salvatoris Lateran. Confirmante Con-

Conſtantino Romanæ ſedis Antiſtite, &c. (*Vide* hujus Cod. fol. 32.)

XIX. fol. 66. Termini terrarum in Mæbelgaþeryþyrig.

XX. fol. 67. Termini terrarum juxta Fulfpeaþoinglea.

XXI. fol. 68, b. Termini XX hidarum to Buphtune.

XXII. fol. 70, b. Donatio IV manſ. in Dunnerſpeatun, ad locum qui dicitur æt Eoueſhame, per Offam Merciorum Regem. *A. D.* 779. Indict. 2. anno decennovali. 1. Lunari 17.

Notandum autem eſt, hoc Chartularium lacerum & mancum eſſe, plurimaſque Chartas Donationum jam nunc deſiderari, quarum tamen Termini Terrarum deſcripti ſuperſunt.

VESPASIANVS. D. 6. *Codex memb. in Quarto, in quo diverſa ſcripta, ex quibus quæ ad Provinciam ſpectant noſtram ordine ſequuntur.*

I. *Parabolæ Salomonis Latine, vetuſtis Characteribus Saxonicis deſcriptæ, in quibus plurima verba interlineari gaudent gloſſa Saxonica.*

II. *Alcuini Capitula Theologica ad Guidonem Comitem, iiſdem Litteris. in quibus etiam, nonnullæ voces Saxonicè gloſſatæ.*

III. *Oratio ad Deum Rhythmice ſcripta. eadem manu.*

Incip. Futon fulbnian. peonaba Dnýhten. halgan hliobor cpidum. hiofen niceſ peanb. lufian leofpenbum.

Expl. Fonban bu on bnýmme nicraſt ion þninefſe. ion annerſe ealleſ falbenb hiofena heah Cyninc. Haligeſ Gaſteſ fegepe gefelleb in fæbep fulope.

IV. *Brevis computatio temporum ab Adamo, ad Chriſti paſſionem, & ad Romam Conditam. Sax.*

Incip. Fnam Adame þam æneſtan mænn anb fnam fnæmbe midban geanbeſ.

Expl. I þanne pæſ fnam fnembe midban^{n} oþ Rome buph gepeonc. fiopæp bufenbo pintpo I fiofen anb hundeahtotig.

V. *Narratio Poetica de Davide, & de ejus Poenitentia propter adulterium cum Bathſheba, in qua etiam occurrit Pſalmus cujus initium Miſerere mei Deus, Latine & Saxonicè.*

Incip. Dauib pæſ haten biofimob hæleb Iſnaela bneſta æbelæ I nice Cynnſa cynoſt Cniſte hioforc.

Expl. forgef uſ God mæahtig. þ pe fynna hofb fimle ofep-pinnan. I uſ geeapnian æce bneamaſ an lifigenbna lanbeſ penne amen.

VESPASIANVS. D. XV. *Codex membr. in Quarto, in quo majoris momenti ſcripta ſunt*

I. *Fragmentum cujuſdam libri Pontificalis, in quo eſt Ordo conſecrandi Abbatem Eccleſiæ Exonienſis, ut videtur.*

II. *Confeſſio peccatorum Latinè, cum hac Rubrica Sax.*

Dif fionbon Onbetneſſa to Gode ſeolfum.

III. DE CONFESSIÖ PECCATORVM ET PENITENTIE HISIDORI.

IV. INCIPIT IVDICIVM DE PENITENTIA THEODORI EPISCOPI. *ſc. Inſigne fragmentum Pœnitentialis Theodori Archiepiſcopi Cantuar.*

V. *Excerpta ex Amalario.*

VESPASIANVS. D. 12. *Cod. membr. in Octavo ante Conquæſtum Angliæ ſcriptus, in quo Continetur Hymnarium Latine cum interlineari verſione Saxonica. Notandum autem eſt, quod in hoc Cod.* MS. *quilibet Hymnus bis extat; prima vice ſicut ab Auctore metrice compoſitus, deinde mutato ordine verborum & haud raro verbis ipſis mutatis, quaſi proſaice & Paraphraſtice gratia verſionis Saxonicæ quæ miniatis litteris interlineariter ſupra ſcribitur. Primum igitur exemplum cujuſlibet Hymni nudum reſtat, ſine verſione interlineata exceptis 7 prioribus, ſupra quos etiam ſcribitur, nigris litteris, verſio Saxonica interlinearis. Fronti Cod. præmittitur præfatiuncula cum Tetraſticho Latine, quam in Catalogo ſuo edidit doctiſſimus Tho. Smithus. In Cod.* MS. *hoc ordine ſequuntur Hymni, ſecundum primum eorum exemplum.*

I. O Lux beata trinitaſ.
II. YMNVS AD NOCTVRNOS. Primo dierum.
III. Eterne rerum conditor.
IV. YMNVS AD NOCTVRNOS. Nocte ſurgentes.
V. AD LAVDES YMNVM. Ecce iam noctiſ.
VI. YMNVS AD PRIMAM. Iam luciſ.
VII. AD TERTIAM YMNVS. Nunc ſcē nobiſ ſpſ.
VIII. YMNVS AD SEXTAM. Rector potens.
IX. AD NONAM YMNVS. Rerum ds.
X. YMNVS AD VESPERAM. Luciſ creator.
XI. YMNVS AD COMPLETORIVM. Te luciſ ante terminum.
XII. Xpe qui lux es.
XIII. FERIA SECVNDA YMNVM AD NOCT. Sompno refectuſ.
XIV. AD-LAVDES. Splendor paternæ glæ.
XV. YMNVS AD VESPEROS. Inmenſe celi conditor.
XVI. FERIA TERTIA YMNVS. Conſorſ paterni.
XVII. YMNVS AD LAVDES. Aleſ diei.
XVIII. YMNVS AD VESPEROS. Telluriſ ingens.
XIX. FERIA QVARTA YMNVS. Rerum creator.
XX. YMNVS AD LAVDES. Nox & tenebre.
XXI. YMNVS AD VESPERAS. Caeli ds ſanctiſſime.
XXII. Fr. v. YMNVS AD NOCTVRNOS. Nox atra.
XXIII. YMNVS AD LAVDES. Lux ecce.
XXIV. AD VESPEROS YMNVS. Magne ds.
XXV. FR. VI. Tu trinitatiſ.
XXVI. YMNVS AD LAVDES. AEterna celi.
XXVII. YMNVS AD VESPERAS. Pſalmator.
XXVIII. YMNVS IN SABBATO. Summe ds.
XXIX. AD LAVDES. Aurora.
XXX. IN SABBATO YMNVS AD VESPERAS. Deuſ Creator.
XXXI. DOMINICA PRIMA. DE ADVENTV. Dni. YMNVS. Conditor alme.

XXXII. Ad Nocturn̄ Ymnvm.
Verbvm supernum.
XXXIII. Ymnvs Ad Lavdes.
Vox clara
XXXIV. De Sco̅ Andrea Apostolo Ymnvs. (*cujus exemplar unicum.*)
nobis ecce.
XXXV. In Natale Dni̅ Ymnvs. Ad Vesperas.
Xpe̅ redemptor.
XXXVI. Item Ymnvs.
Veni redemptor.
XXXVII. *Deest Rubrica, cum exemplo primo.*
Surgentes ad te.
XXXVIII. Item Ymnvs.
Audi redemptor.
XXXIX. Ymnvs De Sco̅ Stepano.
Ymnum canamus.
XL. Item De Sco̅ Stephano Ymnvs.
Jam rutilat.
XLI. In Octabas Dni̅ Ymnvs.
Audi redemptor.
XLII. Ymnvs In Natale Dni̅ Canendvs Ad Tertiam.
Xpe hac hora.
XLIII. Ad Sextam Ymnvs.
Sexta etate.
XLIV. In Epiphania Dni̅ Ymnvs.
A Solis ortu.
XLV. Item Vnde Svpra.
Hortus Herodes.
XLVI. Item Vnde Svpra Ymnvs.
Ihesus refulsit.
XLVII. Item In Epiphania Ymnvs.
A Patre.
XLVIII. Ymnvs Ad Vesperos. In Purificatione Scæ̅ Mariæ.
Quod chorus.
XLIX. Item Ymnvs De Sca̅ Maria.
Nunc tibi.
L. In Septvagesima Ymnvs.
Alleluia dulce.
LI. Item Ymnvs.
Alleluia pius.
LII. Ymnvs Ad Tertiam In. xl.
Dei fide.
LIII. Ymnvs Ad Sextam.
Meridie.
LIV. Ymnvs Ad Nonam.
Perfecto trino.
LV. *Desideratur Rubrica.*
Audi benigne.
LVI Ite̅ Ymnvs.
Clarum decus.
LVII. Item Ymnvs.
Ihu̅ quadraganarie.
LVIII. Item Ymnvs.
Ex more.
LIX. Hymnvs De Sco̅ Cvðberto.
Gaudet magnus.
LX. Hymnvs Compositvs Ad Lavdem Patris Benedicti.
Vt tuæ uitæ.
LXI. Item Ymnvs.
Magno canentes.
LXII. Item Ymnvs.
Xpe̅ Sco̅rum.
LXIII. In Adnvntiatione Scæ̅ Mariæ.
Quem terra.
LXIV. Item Ymnvs.
Ave maris stella.
LXV. De Passione Dni̅ Ymnvs.
Vexilla regis.
LXVI. Item Ymnvs.
Auctor salutis.
LXVII. In Cena Dni̅ Ymnvs. (*in quo deest versio interlineata Saxon.*)
Tellus ac æthra.
LXVIII. In Resvrrectione Dni̅.
Ad cenam agni.
LXIX. Item Ymnvs.
Ihu̅ nra̅ redemptio.
LXX. Item Ymnvs.
Aurora lucis.
LXXI. Ymnvs In Pascha. Ad Prima̅.
Te lucis auctor. *cum altero cujus init.*
Chorus noue Hierlm̅. *qui notulis Musicis*
(*sicut & alii sparsim* per Cod.) *insigniti,*
Interlinearem Versionem Sax. desiderant.
LXXII. *Desideratur* Rubrica.
Hymnum canamus.
LXXIII. *Deest Rubrica.*
Optatus uotis.
LXXIV. In Ascensione Dni̅ Ymnvs.
Æterne Rex.
LXXV. In Sco̅ Pentecosten Ymnvs.
Veni creator.
LXXVI. Ite̅ Ymnvs.
Beata nobis.
LXXVII. Vnde Svpra Ymnns.
Iam xps̅.
LXXVIII. *Desideratur Rubrica.*
De patris.
LXXIX. *Desideratur Rubrica.*
Iudea tunc.
LXXX. Item Ymnvs.
Anni peracti. *deest versio Saxonica.*
LXXXI. De Sco̅ Ioh̅e Baptista Ymnvs.
Vt queant laxis.
LXXXII. Hymnvm De Sco̅ Petro Pavloqve.
Felix per oms̅. *notulis quidem musicis insignitus est hic hymn. deest autem versio Saxonica.*
LXXXIII. Item Hymnvs.
Aurea luce.
LXXXIV. In Assvmptione Scæ̅ Marie. Ymnvs.
O quam glorifica.
LXXXV. *Deest Rub.* (quæ De Sco̅ Michaele Arch.
Mysteriorum.
LXXXVI. *Deest Rubrica.*
Tibi Xpe.
LXXXVII. *Deest Rubrica.*
Xpe̅ sco̅rum.
LXXXVIII. *Deest Rubrica.*
Festiua seclis.
LXXXIX. *Deest Rubrica.*
Xpe̅ redemptor.
XC. *Deest Rubrica.*
Omnium Xpe̅.
XCI. *Deest Rubrica.*
Exultet celum.
XCII. *Desideratur Rubrica.*
Æterna Xpi̅.
XCIII. *Desideratur Rubrica.*
Annue xpe̅.
XCIV. *Deest Rubrica.* (*de S. Andrea.*)
Andrea pie.
XCV. *Deest Rubr.* (*de SS. Jacobo & Joanne.*)
Bina cœlestis.
XCVI. *Deest Rubr.* (*de S. Jacobo Justo.*)
Iacobe juste.
XCVII. *Deest Rubr.*
Bartholomee.
XCVIII. *Deest Rubr.*
Mathee sce̅.
XCIX. *Deest Rubr.* (*de SS. Phil & Jac.*)
Proni rogamus.
C. *Deest Rubr.* (*de SS. Sim. & Juda.*)
Beate Simon.
CI. *Deest Rubr.*
O Thoma xpi̅.
CII. *Desid. Rubrica.*
Mathia iuste.
CIII. *Deest Rubrica,*
Xpe̅ splendor glæ̅.
CIV. *Deest Rubrica.*
Sco̅rum meritis.
CV. *Deest Rubrica.*
Rex glo̅se martyrum.
CVI. *Deest Rubrica.*
Martyr dei.

CVII. *Deeſt Rubrica.*
Dñs tuorum.
CVIII. *Deeſt Rubrica.*
Iſte confeſſor.
CIX. *Deeſt Rubrica.*
Ihu redemptor.
CX. *Deeſt Rubrica.*
Virginis proleſ.
CXI. *Deeſt Rubr.*
Ihū corona.
CXII. *Deeſt Rubrica,*
Xpē cunctorum.
CXIII. *Deſideratur Rubrica.*
Hic ſaluſ ægriſ.
CXIV. *Deeſt Rubr.*
Quæſumuſ ergō.
CXV. *Deeſt Rubrica.*
Adeſto ſcā trinitaſ. (*deeſt item verſio Sax.*)
CXVI. YMNVS DE SCO EADMVNDO REGE ET MAR.
Eadmunduſ martyr. (*ſine verſione Saxon.*)
CXVII. AD NOCTVRNAM.
Laurea regni. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXVIII. AD MATVTINAM.
Lauſ & corona. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXIX. *Deeſt Rubrica.*
Salue Crux ſcā. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXX. YMNVS DE PASSIONE SCI LAVRENTII ARCHIDIACONI.
Martyriſ Xpi. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXI. *Deeſt Rubrica.*
O pater ſcē. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXII. *Deeſt Rubrica.*
Ave Dunſtane.
CXXIII. *Deeſt Rubr.* (*De S. Barnaba.*)
Preco benigno. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXIV. YMNVS IN ANNIVERSARIO DEDIC. ECCLE.
Urbſ beata Irlm. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXV. *Deeſt Rubrica.*
Iam Xpē ſol. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXVI. *Deeſt Rubrica.*
Qua Xpē. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXVII. *Deeſt Rubrica.*
Terniſ ter horiſ. (*ſine verſ. Sax.*)
CXXVIII. HYMNVS IN PASSIONE DNI.
Pange lingua. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXIX. AD MATVT.
Luſtra ſex. (*ſine verſ. Saxon.*)
CXXX. *Deeſt Rubrica.*
Inuentor rutuli dux. (*ſine verſ. Saxon.*) *cum aliis quibuſdam hymnis recentiori manu exaratis.*

I. INCIPIVNT CANTICA ISAIAE PROPHETÆ DOMICIS DIEBVS.
Dnē miſerere. (*cum verſione Saxonica ſicut & ſequentia.*)
II. ALIA.
Audite qui longē.
III. ALIA CANTICA.
Miſerere dñe.
IV. CANT. DE ADVENTV DNI.
Confortate manuſ.
V. ALIA.
Conſolamini.
VI. ITEM ALIA.
Iurauit dñſ.
VII. CANTIC DE NATALE DNI.
Populuſ qui.
VIII. ALIA.
Lætare Hierlm.
IX. ALIA.
Vrbſ fortitudinſ.
X. CANTICVM IN QVADRAGESIMAL.
Deducant oculi.
XI. ALIA.
Recordare dñe.
XII. ALIA.
Tollam uoſ.
XIII. CANTICA HIEREMIE PROPHETE. IN RESVRRECTIONE DNI.
Quiſ eſt iſte.
XIV. ALIA.
Venite reuertamur.
XV. ITEM ALIA.
Expecta me.
XVI. CANT. DE APLIS VEL DE MARTYRIBVS.
Qui ſponte.
XVII. ALIA.
Qui propria.
XVIII. ALIA.
Voſ ſci dni.
XIX. CANT. VNIUS CONFESSORIS.
Benedictuſ uir.
XX. ALIA.
Beatuſ vir.
XXI. ALIA.
ecce ſeruuſ.
XXII. CANT. IN NAT. VIRGINVM.
Audite me.
XXIII. ITEM ALIA.
Lauda filia,
XXIV. ITEM ALIA.
Gaude & lætare.

Codicem claudunt hymni quatuor Latine tantum, & (ſi excipias unum) manu recentiori ſcripti.

VESPASIANVS. D. XXI. *Codex* MS. *in Octavo, in quo, præter Nennii Hiſtoriam emendate ſcriptam, cum* Sedulii *Poemate Paſchali, habetur Saxonicè*

Vita & Miracula S. Guthlaci Anachoretæ, per Felicem Croylandenſem Monachum *primum Latinè ſcripta, & deinde ab incerto ſcriptore Saxonicè verſa.*

I. *Præfatio* Felicis Croylandenſis *ad Alfwoldum Orientalium Anglorum Regem. ſic in Saxonico*

Incip. Unum pealdende niht gelyfendum á populda populd minum þam leofeſtan Hlafonde ofer ealle oðre men eondlice Kyningaſ Alffold Eaſt-Engla Kyning. mid niht̃e ⁊ mid gefriſenum nice healdend. Felix þone nihtan gelearan geſette eallum gelearfullum Godeſ folcum ⁊ ecene geſundfulnyſſe hælo ⁊ gnætingce geſend þinum ondum and bebodum ic hyſumode.

Expl þone ſnuman on þam ſnuman ic geſette. ⁊ þone ende in þam ende.

II. *Vita autem S. Guthlaci ſic*

Incip. On þam dagum Æþelredeſ þæſ mæran Kyninges Myrcna. þæſ ſum æþela man on þæne heh þeode Myrcnan nice. ſe þæſ haten Penwald. he þæſ þæſ yldeſtan ⁊ þæſ æþelſtan cynneſ þe Iclingaſ þænon genemnede.

Expl. Sy upum dihtne lof ⁊ puldon ⁊ punðmynt. ⁊ þam eadigan peſſe ſcē Gudlace on ealna populda populd á á buton ende on ecneſſe. AMEN.

Quoad ſcripturam, Tractatus hic omninò convenit cum Cod. Bibl. Bodleianæ qui inſcribitur LAVD. E. 19. *adeo ut uterque Cod. videtur ab eodem Librario ſcriptus.*

CLEOPATRA. C. 8. *Cod. membr. in Octavo, in quo, præter alia ſcripta Latina, extat quoque* Aurelii Prudentii *Pſychomachiæ exemplar antiquum, Iconibus Hiſtoricis paſſim illuſtratum. Margine libri ad unamquamque Iconem habetur explicatio ejus Latine litteris rubris grandioribus, & Saxonice litteris quidem nigris, ſed tamen vetuſtis.*

VESPASIANVS. D. XX. *Codex membr. in Octavo, in quo Librum Pœnitentialem Latine litteris antiquis ſcriptum, vocibus fere ubique in ſyllabas ſuas diſtinctis, ſequitur Saxonicè*

I. *Oratio ſive Confeſſio Pœnitentialis ad Deum, litteris vetuſtis, quæ ſic*

Incip. Dnýhten þu halga God þu eart ælmihtig ⁊ ece God. Ic forſpoht ⁊ fýrful býdde þæt ðu onfende in me heofitan meagolmod gemýnd ⁊ gedefe hneofe ⁊ forðe ondetneſſe ealra minra fýnna ðara þe ic æfre gefremede fríð ðinum pillan ⁊ fríð minre ſaple þeafre.

Expl. Ic eac biddе ealle Godes englas ⁊ ealle Godes haligе. ⁊ hié me ſien anfulle þingeras fríð ðone ælmihtigan Dnýhten þære halgan þrýneſſe and þære forðan annieſſe.

VESPASIANVS. E. 6. *Codex* MS. *Chartaceus in Quarto, in quo, præter alia Latine ſcripta habentur*

I. *Excerpta ex Gloſſario* MS. *Latino-Theotiſco quod Florentiæ extat in Bibliotheca Magni Ducis, quæ ſcribi fecit (ut videtur) Fridericus Lindenbrogius, A. D. 1606.*

Incip.	Anaglypha.	manlicha.
	Avus.	ano.
	Avia.	ana.
	Ancilla.	diu.
	Aemula.	chella.
Expl.	Rochus.	roch.
	Ubirrochus.	ubirroch.
	Colus.	Chunehla.

II. *Fragmentum alterius Gloſſarii, in quo voces Latinæ per linguam quandam peregrinam explicantur.*

Incip.	Ariola.	houba.
	Acies, acumen.	Vreſſi.
	Aſpidiſcus, uncius.	Crapho.
Expl.	Victor.	Sigmari.
	Scuria.	Scura.

VESPASIANVS, E. 8. *Cod. Chartaceus in Quarto, in quo præter alia tum Latine tum Anglicè ſcripta, ad noſtram rem propius accedentia, habentur*

I. *Vocabularium Saxonico-Latinum* Guil. Camdeni.

II. *Nominum quorundam propriorum Anglo-Sax. ſignificationes & Etymologiæ, de quibus fuſius tractavit cl. Vir libro ſuo Anglico cui Titulus eſt,* Reliquiæ, &c.

III. *Voces quædam Latinæ, Danicè explicatæ.*

FAVSTINA. A. III. *Cod. membranaceus in Quarto craſſiori, nempe, Regiſtrum Chartarum* Eccleſiæ Weſtmonaſterienſis, *in quo, habetur Saxonice, litteris Normanno-Saxonicis, opere & ſtudio, ut putatur, Sulcardi ejuſdem Eccleſiæ Monachi*

I. fol. 92. *Certificatio R. Edwardi Confeſſoris* de Cotclyfa *in* Gýðrlepe *in qua natus erat, quam dedit Eccleſiæ Weſtmonaſterienſi.*

II. fol. 92, b. *Certificatio ſive Litteræ Patentes ejuſdem Regis de* Langtune, *quam dedit Eccleſiæ Weſtm.*

III. fol. 93. *Certificatio ejuſdem Regis* de Stane ⁊ Staningehage *quas dedit Eccleſ. Weſtmonaſt.*

IV. fol. 93, b. *Certificatio ejuſd. Reg.* de Wimbleſore ⁊ Stane, *quas dedit Eccleſ. Weſtmonaſt.*

V. fol. 94. *Certificatio ejuſd. Reg. de terris* æt Greneforde, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

VI. Ibid. *Certificatio ejuſd. Reg. de 4 hidis* æt Toxinges, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

VII. Ibid. *Certificatio Ejuſd. Reg.* de Cotclifa Eueresleya, *quam dedit Eccleſ. Weſtm.*

VIII. fol. 94, b. *Certificatio ejuſd. Reg. de Cotclifa* Leoſne, *quam dedit Eccleſ. Weſtmon.*

IX. fol. 95. *Certificatio ejuſdem Reg. de terra* æt Albenham, *quam dedit Eccleſ. Weſtm.*

X. fol. 95, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de Cotclifa* Aýgthe, *quam dedit Eccleſ. Weſtm.*

XI. fol. 96. *Certificatio ejuſd. Reg.* de Dakeworde ⁊ Wattone, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XII. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg. de tertia parte Hidæ terræ* æt Wrmelea, *quam dedit Eccl. Weſtm.*

XIII. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg. de terra* æt Killeuenboune, *quam dedit Eccleſ. Weſtmon.*

XIV. fol 96, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de Cotclifa* Moleſham, *quam dedit Eccleſ. Weſtm.*

XV. fol. 97. *Certificatio ejuſdem Reg. de Burgo* Winntone, *quem cum 4 hidis ad eum pertinentibus, dedit Eccleſ. Weſtm.*

XVI. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg.* de terris æt Sepirtone, *quas dedit Eccleſ. Weſtmon.*

XVII. fol. 97, b. *Certificatio ejuſdem Reg de terris* æt Chilchelle, *quas dedit Eccleſ. Weſtmon.*

XVIII. fol. 98. *Certificatio ejuſdem Reg. de terris* æt Iccaworde, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XIX. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg.* de Rotelaund, *quam dedit Eccleſ. Weſtmon.*

XX. fol. 98, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de terris* æt Pertune, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XXI. Ibid. *Certificatio ejuſdem Reg. de Cotclifis* Perſore ⁊ Dorchuſce, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XXII. fol. 99. *Certificatio ejuſdem Reg. de Libertatibus & Franchiſis per eum Eccleſ. Weſtm. conceſſis.*

XXIII. f. 99. *Cert. ejuſdem Reg. altera, ſuper eadem re.*

XXIV. fol. 100. *Certificatio ejuſdem Reg. de terra & de Wearfa, quas dederunt Eccleſ. Weſtmon. Uſſu Porterefa & Kinegitha uxor ejus.*

XXV. fol. 100, b. *Certificatio ejuſdem Reg. de libertatibus & Franchiſis per eum ad Eccleſ. Weſtmonaſterienſem conceſſis.*

XXVI. Ibid. *Certificatio alia ejuſdem Reg. ſuper eadem re. (Nota, quod quælibet certificatio ad diverſos viros dirigitur.)*

XXVII. fol. 101. *Certificatio ejuſdem. Reg.* de Perſore ⁊ Dorhirſt, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XXVIII. fol. 101, b. *Certificatio Willielmi I Regis, de dimid. Hida* æt Merſctune.

XXIX. Ibid. *Certificatio Will. I. Reg.* de Batericheſeye ⁊ Piriford, *quas dedit Eccleſ. Weſtm.*

XXX. Ibid. *Certificatio Will. I. Reg.* de Wattone ⁊ Dakewrð.

XXXI.

XXXI fol. 102. *Certificatio Will. I. Reg.* de Feringe ȝ Wokinbone, *quas* (*pro* Winbleſore) *dedit Eccleſ. Weſtmonaſterienſi.*

XXXI. Ibid. *Certificatio ſeu Confirmatio Libertatum & Franchiſarum in terris Eccleſ. Weſtm.*

XXX. f. 102, b. *Certificatio Will. I. Reg.* de Pertune.

XXXIV. Ibid. *Certificatio Will. I. Reg.* de Perſſore ȝ Dorhurſt, *quas dedit Eadwardus Rex Eccleſ. Weſt.*

Titvs. D. xviii. *Codex membr. in Octavo, quondam peculium Tho. Alleni, in quo habetur*

I. *Liber Alphabetarius, in cujus fol. 6, b. extat Alphabetum Gothorum, ut videtur, fictitia.*

Ibid. 2. Rvnes. *h. e. Alphabetum Runicum.*

fol. 7. 3. De litteris Nortmannorum, quarum forme ſequuntur. (*i. e. Alphabetum Runicum.*)

Nota ſcriptoris. Hec etenim literarum figure in gente Nortmannorum feruntur primitus invente. Quibus ob Carminum eorum memoriam & Incantationum uti adhuc dicuntur. Quibus & Rimſtafas nomen impoſuerunt: ob id, ut reor, quod hiis res abſconditas viciſſim ſcripti tando aperiebant.

fol. 7, b. 4. Item aliter (*b. e. Alphab. aliud Runicum.*)

Ibid. 5. Item de Diptongis (*h: e. Ligaturæ Alph. Runici.*)

fol 8, b. 6. Alph Anglicum. (*h. e. Anglo-Saxonicum.*)

a. be. ce. de. ef. ge. ache. ca. el. em. en. pe. cu. er.
A. b. c. d. e. f. g. h. i. k. l. m. n. o. p. q. r.

es. te. ix. wi. and. wen. thorn. thorn. thorn.
ſ. t. u. x. ẏ. ȝ. þ. ƿ. Ð. ð. (*deeſt* z.)

Iſte Anglice littere & proprias figuras ac nomina propria poſſident, ut ſupra notatur. Hec litera ȝ Anglica, and eſt vocata & ponitur pro iſtis ſex conjunctionibus, &, quia, at, atque, ac, aſt. Hec litera þ. Anglica, wen eſt vocata, & ponitur pro w. Hec littera þ Anglica thet eſt nominata, & ponitur pro quod. Iſte tres þ. Ð. ð. litere Thorn ſunt nominate, & ponuntur pro th, &c.

Sequuntur alia ſcripta ab inſtituto noſtro aliena.

II. fol. 14. *Regula Sanctimonialium Ordinis S. Jacobi,* per Simeonem Gandavenſem *Sarisb. Eſ̄um (ut putatur) Latine Compoſita, & dein Normanno-Saxonicè verſa. In hoc autem Cod. deſideratur Exordium, in fine verò ſic*

Expl. Aſe oft aſ ȝe hauen reð oht o þiſ boc. Greteſ ure Lauedi þið an Aue for him þ ſpanc her abuten.

III. *Sequitur Homilia cujus Rubrica deſideratur.*

Si ſciret pater familiaſ qua hora fur uenturuſ eſſet, uigilaret utiq; et non ſineret perfodi domum ſuam.

Incip. Vre Lauerd i þe Godſpel leareð uſ ȝ teacheð þurh a ƿonbiſne. hu þe ahen parlich to þice uſ ſeluen.

Expl. þ ure Lauerd ȝiue uſ þurh hiſ hali milte. þ þiþ þe faber ȝ te hali ȝaſt an Godd i þne had rixleð a buton ende. Amen. *Vide ſupra, p.* 80.

IV. *Homilia cui deeſt Rubrica.*

Audi filia ȝuiðe ȝ inclina au. t. ȝ. ob. pa. t. ȝ. do. p t.

Incip. Dauið þe Salmƿihte ſpekeð i þe Sautej to-parð Godeſ ſpoſe. þ if euch meiden þ haueð meiden þeapeȝ. *Vide ſupra, pag.* 80.

V. Her biginneſ þe ƿohunge of ure Lauerd.

Incip. Ihū ſpece Ihū. mi druð äni derling. mi Drihtin. mi Healend. mi uniter. mi hali pei Speter if munegunge of þe þen milden o muðe. Hpane me luue þi luueli leor? Hpet herte if ſpa hard þ ne mei to melte i þe munegunge of þe? Ah hpane mei luue þe luueliche Ihū?

Haſce meditationes de Paſſione Salvatoris noſtri I. C. in uſum Sanctimonialis cujuſdam conditas oſtendit Concluſio.

Prei for me mi leue Suſter. þiſ haue i ƿriten ðe forþi þ porðeſ ofte quemen þe heorte to þenken on ure Lauū ð. And for þi hpen þu art on eiſe t--pe toparð Ihū ȝ ſeie þiſe porðeſ. ȝ þene aſtah þe helig biſide þe blode up o Rode. And he þurh hiſ grace open þin heorte to hiſ luue ȝ to reoƿðe of hiſ Pine.

VI. *Paſſio Scæ Catherinæ ſub Maxentio.*

Incip Conſcentin ȝ Maxence peren on a time aſ iri Reiſereſ ſtude heheſt in Rome Ah oſcentin ferde þurh þe burh menne réað into Fronc-londe. and puneðe ſum hpile þear for þe burh nede.

Expl. Beo he a ſe Healend iherep ȝ iheiet in alre porlde porlda on ecneſſe. Amē.

Titvs. D. 26. *Cod. membr. in Octavo min. partim Latine, partim Saxonice ſcriptus. Sax. autem in eo ſunt*

I. *Brevis Inſtitutio, docens quæ Orationes, & alia pietatis Officia ſint præſtanda unoquoque die & præſertim Feria I. & VI.*

Incip. Ælce Sunnan-dæg bebeoð þe ðæpe þpynneſſe naman. þ if fæder ȝ ſunu ȝ ſe halga ȝaſt.

Expl. ȝ ȝyf ðu on hpylcum eanfeðum byrt. ȝ to Gode clypaſt he ðe miltſað ȝ eac tiþað ðonne þu hine bitſt. amen.

II. Ðiſ ðu ſcealt ſingan þonne ðu ƿylt ðpean þine handa ȝ þine eagan. (*Latine.*)

III. Fiſ ðam blegen. (*Medicamentum Saxon.*)

IV. *Conventio inter Epiſcopos quoſdam & Abbates, qui ſe ad mutua pietatis Officia ſe obligabant.*

Incip. Ðiſ if þæſta Genæðnyſſanium þe Biſcopaſ ȝ Abbodaſ ȝenæd habbað heom ƿylfum to þeanfe.

Expl. ſe þe þaſ Genæðneſſe mið Gode ȝeyce. God hit him ȝeleanige ſſa him leofaſt ſy. Amen.

Titvs. D. 27. *Codex membr. in Octavo min. ad Cod. ſuperiorem (ut videtur) pertinens, in quo, quæ ad rem noſtram propius ſpectant, ordine ſequuntur.*

I. *Kalendarium in quo notantur dies Obitus plurimorum Monachorum, Abbatum, &c. temp. Regum Anglo-Saxonum.*

II. *De anno, ejuſque partibus, Saxonicè.*

Incip. Ðiſ if full ȝep. tpelf monþaſ fulle. and endlufan dagaſ ȝ fix tida.

III. De Primo Die Seculi, sive De Equinoctio Vernali.

Incip. þone foſman dæg þiſſepe ƿoruldpe ƿo magon afindan þurh þæſ Lencteneſ emnihteſ dæg.

Sequuntur alia quæ cum ſectione ſuperiori excerpta ſunt ex libro Bedæ Venerabilis de Temporibus, hoc ordine,

dine, De Nocte, De Anno, De Mundo, De Equinoctiis, De Bissextis, De Saltu Lunæ, De Diversis Stellis, De Duodecim ventis, De pluvia, De Grandine, De Nive, De Tonitru, De Temporibus anni.

Expl. ſe ðe ıſ ſoðne nihtpırnýſſe ſunne ȝehaten. þam ſý ſulðon ȝ loſ mıð ſæðep ȝ halȝan Gaſte. on ealpa populda populð à. butan ende. Amen.

IV. *Regula ad inveniendum diem qui dicitur Alleluia, ſicut & Diem Sanctum, & Diem Paſchatis, Saxonicè.*

V. *Regula de Concurrentibus, Saxonicè.*

VI. *Alphabetum cum ſignificatione uniuſcujuſque litteræ Saxonice. Pertinet autem (ut videtur) ad Sphæram Apuleii.*

Incip. A. He ȝanȝeð ȝ bıð hıſ rıðſæt ȝeſunð.
B. God þu ſınc ſt ȝýf ðu hıt onȝınt ȝ ðe bıð ſel.

VII. Hep ıſ ſeo endebýnenep monan-ȝonȝep and ſæ-flodep.

Incip. On ðneopa nihta ealdne monan panað ſe Sæ-flod.

VIII. *De ætate B. V. Mariæ. Saxonicè.*

Hi Codices nitide ſcribuntur, à quo autem, & in cujus uſum, docet hæc notula occultè ſcripta, fol. 12. b.

Frbtſr hæmkllımuſ ſc mpnbchxſ Ælsknxſ mf ſcrkpskt skt kllk lpnȝb sblxſ. B m - n;

vel uſ vel uſ vel uſ
Ælfpknp mpnbchp atqxf dfcbnp cpmppt xm kſt xm ppſſkdfp. vel mſ pplideſt. B m f n;

hoc eſt

Frater humillimus & monachus Ælſinus me ſcripſit ſit illi longa ſalus. Amen.

Ælfwino [vel us] monacho [vel uſ] atque decano [vel uſ] Compotum iſtum poſſideo. vel me poſſidet. Amen.

Ælfſinum autem Monachum hoſce libros in uſum Ælfwini ſcripſiſſe, fidem, me judice, facit Icon illa hujuſce Cod. in qua præter Jeſum Crucifixum. SSque Mariam & Joannem, adumbrantur Imagines Solis & Lunæ. Sol ſicut Puella corona Radiata (dextra tenens Diſcum ſive Globum, ſiniſtra Cornu ex quo Lumen) reſpicit Lunam, quæ repræſentatur figura Juvenis, qui dextra expanſa, ſiniſtra tenet facem accenſam; ſuper Caput Lunæ creſcentis Typus; hac inſcriptione ſuprapoſita;

Hec Crux Consignet Ælfpinum Corpore Mente.

In Qua Suspendens Trax Dñs Omnia Secum.

Annum autem in quo potiſſimam partem ſcripti fuerunt hi Cod. haud obſcure indicat Tabula paſchalis, &c. in hoc volumine ab ann. D. 978. (h. e. ab anno præſenti) uſque ad an. 1097.

Domitianvs. A. 18. *Cod. Chartaceus in Quarto, in quo, ad noſtram rem exhibetur,*

I. *Inſcriptio Saxonica quæ ſequitur, litteris Runicis inciſa ſummitati Crucis cujuſdam Lapideæ quæ reperta fuit apud Beucaſtel. A. D.* 1615.

ᚱᛁᚾᚩᚻᚱᚪᚾᛏᚾᚩ.

i. e. Rýnaſ Dnýhtneſ, *Myſteria Domini.*

II. *Excerpta quædam Saxonica (ex hiſtoria Petroburgenſi, uti notavit J. Uſſer Armachanus) ab A. D.* 189. *ad an.* 997. *per* Laurentium Nowellum, *ut videtur.*

III. *Excerpta alia nonnulla (ex Annalibus Saxonicis aliis, qui cum Waltero Gisburnenſi in hac Bibliotheca compacti habentur, ut adnotavit Reverendiſſimus ille primas) hoc eſt, è Cod. qui inſcribitur* Tiberivs. B. 4. *Ab an.* 1043, *ad an.* 1079. *per eundem, ut videtur,* Laur. Nowellum.

IV. *Tabulæ Chorographicæ Angliæ, Walliæ, Scotiæ, Hiberniæ, accurate delineatæ, nominibus locorum Saxonice deſcriptis, per eundem, ut videtur,* Laurentium Nowellum.

Domitianvs. A. 1. *Codex membr. in Quarto, in quo, præter alia Latine ſcripta, habentur Saxonicè, quæ ſic inſcribuntur,*

I. þaſ ſýnda ſceolon to pen-ſealfe.

II. þıſ ſýndon ða bec þe Æþelſtanes pæpan. (*inter quos, annumeratur* 1. Gepim.)

Cleopatra. C. 6. *Cod. membran. in Octavo, in quo continetur*

I. *Regula Scimonialium ordinis S. Jacobi Normanno-Saxonicè verſa, ex Latino opere Simonis de Gandavo Epiſcopi Sariſburienſis.*

Incip. Recti diligunt te ----- Laurð ſerð ȝodeſ ſpuſe to hire deorepurðe ſpuſe.
Expl. Aſ ofce aſ ȝe habbeð ıred capet þpon. ȝreceð þe Laſdı prð an Aue. for him þe ſponȝ her aburen. Inoh meðful ıc am þe bıdde ſe lutel.

Cleopatra. B. 6. *Codex membr. in Octavo, in quo præter plurima Latina ſcripta, occurrunt Normanno-Saxonicè,*

I. fol. 201, b. *Pro quibus orandum eſt ad Deum. Rhythmicè.*

II. *Ibid. Oratio Dominica.*

III. *Ibid. Ave Maria.*

IV. *Ibid. Oratio ad beatam V. Mariam.*

V. *Ibid. Symbolum Apoſtolorum.*

Domitianvs. A. xv. *Cod. membr. in Quarto, [illegible] in quo ſc. fol.* 98, *b.* (per Inſpeximus) *continetur Chronica Edgari Regis Latine & Saxonicè, Saxonicis miſere perſcriptorum Saxonicarum Litterarum imperitum corruptis & in communi ſcripta, quam nos Anglice dicimus* Court-hand, *quæ eſt à Saxonicè alieniſſima.*

Caligvla. A. xi. *Cod. membr. in Quarto, in quo, veteri lingua Anglicana, quæ proxime ad Normanno-Saxonicam accedit, conſcribitur*

I. *Hiſtoria Regum Angliæ ab orbe condita uſque ad Henricum III. Rhythmicè, à* Roberto Glaceſtrienſi *conſcripta.*

Incip.

Incip. Engelond hiſ a wel god lond. ich weneeth
londe beſt.
Iſet in þe on ende of þe worlde. aſ al in þe
Weſt.
Đe ſee geþ him al about. he ſtond aſ Man ýle.
Offon hii dorre þe laſſe dowte. bote hit be
þorg gýle.
Ffram ſouþe to norþ he ii long. eigte hon-
dred mile.

Expl. ⁊ comm--ne wiþ him. ⁊ to him euene drou.
⁊----inn þoru out wiþ. if ſuerd. ⁊ vellíche
him ſlou.
⁊----tat of Holichurche. me þinc þ wiþ
vil woir - - - - - - - - - -

II. *Poema quod vocatur* Piers Ploughman. (*cujus plurima extent exemplaria.*)

Incip. In a ſomer ſeſin. whan ſofte waſ the ſunne.
I ſchop me ýn to a ſhorowde. aſ i ýn a ſlepe
were.
Yn habyt of an Hermýte vnholý of werkýſ.

Expl. And countirpleden me conſcience. now kýnde
me avenge.
And ſende me happe and helo. til I haue Piers
the Ploughman.
And ſitthe he gradde after gracee til I gan
awake. *Explicit hic opus hoc.*

De opere & Auctore conſulas D. Georg. Hickeſii *Grammat. Anglo-Sax. pagg.* 25. 103, *&c.*

Domitianvs. A. 7. *Codex membr. in Quarto, in quo, præter Initia* IV *Evangeliorum Lat. ante* 400 *annos ſcripta; Continentur Saxonicè, litteris aureis & argenteis, antiquis & optime effigiatis*

I. fol. 12. *Nomina Benefactorum Dunelmenſis Eccleſiae, hoc Ordine.*

1. Nomina Regum uel Ducum, *quorum primus* Edvini. *ultimus* Eanred.

fol. 13. 2. Nomina Reginarum et Abbatiſſarum. --Raegnmaeld. --Oſgeofu.

fol. 15. 3. Nomina Anachoritarum --- Oedilualb pr̄. --uigbeordt. pr̄.

fol. 15,b. 4. Nomina Abbatum gnaduſ p̄ bratuſ --- Ceolfridꝰ ppb. --Eadwulf. pr̄.

fol. 16,b. 5. Nomina Abbatum gnaduſ Diaconatuſ. --Beornwm diac̄. --Ecgwulf. diac̄.

fol 17. 6. Nomina Abbatū. --Biſcopuſ --Huaetberht.

fol. 18,b. 7. Nomina Prafbyterorum. --Demma. --Alduulf.

fol. 23. 8. Nomina Diaconorum. --Hadwualb. Beornred.

fol. 24. 9. Nomina Clericorum. --Eanwulf. Hadwmer.

fol. 34. 10. Nomina Monachorum. --Herding. Eadwulf.

Horum omnium nomina litteris aureis & argenteis circa tempora Ælfredi Regis fuiſſe ſcripta, fidem faciunt ipſi Characteres, quin & nomen Æthelſtani Regis, qui Ælfredo fuit ex filio Nepos, bis in Cod. reperi ſcriptum; nempe in ſummitate, fol. 12, *ubi in Honorem Regnantis nomen ejus ante aliorum Regum nomina ponitur, deinde poſt eorum nomina occurrit etiam ejus nomen ordine temporis: in utroque autem loco atramento ſcriptum. Si Rationem ſcire velis, qua inducti fuerunt Abbas & Conventus Dunelmenſis, ad id genus librum conficiendum, Animadverte id quod ſcriptum eſt (litteris modernis) ante fol.* 1. *viz.*

Ordo ſive Methodus hujus libri nihil aliud eſt quam Annualis commemoratio in Sacrificio Miſſæ, Animarum defunctarum omnium Benefactorum aut Benemeritorum erga Monaſticam Eccleſiam beatiſſimi patris Cuthberti, tam ſecularium quam Regularium, tam Imperatorum quam Presbyterorum, tam Abbatum quam Monachorum, ut ſingula eorum nomina in hoc libro inferius ſubſcripta planius & plenius demonſtrant.

Abbatem vero & Monachos non contentos fuiſſe nominibus Benefactorum ſuorum, litteris aureis & argenteis deſcriptis, quin librum iſtum forinſecus ornaſſe, docet hæc inſcriptio,

Textus hoc argento Tegmen rutilebat et Auro
Intus ut Abbatum nomina cella Regum.

II. *Poſteris temporibus non tanta cura & methodo conſcripta ſunt Nomina recentiorum Benefactorum; quin ubicunque vacuum occurrebat ſpatium, implebatur ab otioſis Monachis nominibus cujuſcunque gradus aut Sexus vitioſo atramento, negligenter & currenti calamo ſcriptis. Notandum vero, quod haud raro Abbas ſive Prior cum univerſis Monachis alieni Monaſterii, inter Dunelmenſis Eccleſiæ Benefactores recenſentur,* v g *fol.* 22. *invenire licet nomina* Wulſtani Epiſc. (*Wigorn*) Thomæ rioris (*ejuſdem Eccleſiæ*) Godrici, Leourici, Thurkelli, Hemmingi, *cæterorumque Monachorum Eccleſ. Wigorn qui, ut veroſimile eſt, nonnihil Dunelmenſi Monaſterio dediſſent. Vid. quoque, fol.* 14. *b. fol.* 22, *b. fol* 42, *&c.*

Quinetiam præter nuda Benefactorum nomina, procedente tempore, res alias ad Eccleſiam Dunelmenſem ſpectantes, in hôc Cod. tàm Latinè quam Saxonicè litteris mandarunt. v. g. *extat*

III. fol 33, b. 1. Conventio Dunelmenſis Congregationis & Certeſienſis.

Ibid. 2. Conventio quæ conceſſa eſt Domino Gregorio ſcriptori, de Bermundeſia à Dunelmenſ. congregatione.

Ibid. 3. Conventio inter Dunelmenſem conventum & Wlfranum Canonic. eccleſ. S. Pauli Londoniæ.

fol. 43 4. Nomina eorum quos Geatfleda (*ut videtur*) emancipavit, Sax. gravi Anathemate adnexo.

fol. 43, b. 5. Enumeratio hidarum quas Thurethus Comes, Eccleſ. Dunelmenſi contulit, Saxonicè.

fol. *Ibid* 6. Donatio terrarum Eccleſ. Dunelm. per Northmannum Comitem, Saxonicè.

Ibid. 7 Donatio villæ de Norðtun Eccleſ. Dunelm. per Ulfcytelem filium Oſulfi. Saxonicè.

fol. 44. 8. *De largitione quam fecit Monaſterium, quia* Media nocte, ſeptimo (*die hebd.*) in hieme & glacie, filiis pro matre (*f. Eccleſia Dunelm.*) cum patre (*f. Priore.*) nudis pedibus, & lachrimis proſtratis; quia humanum nullum erat auxilium, quæſierint divinum, contra Gorfridum, de terra noſtra de Daltun.

Ibid. 9. De eo quod A. D. 1127, 16 Kal. Aug. in feſto ſcti. Kenelmi Mart. Rodbertus Epiſcopus S. Andreæ, (coram Thurſtino Archiep. Ebor. Ranulfo Epiſc. Dunelmenſ. Johanne Epiſc. Glaſquenſi, Gosfrido Abbate de S. Albano, Davide Rege, cum multis aliis quorum nomina ſequuntur) ad hoſtiam Eccleſiæ S. Johannis Evang conteſtavit ſe nullam calumpniam, nullam conſuetudinem clamaſſe ſuper Eccleſiam de Coldingham.

fol. 43, b. 10. *Quomodo*, expleto triennii exilio rediens Gwills Epiſc. anno dom. 1093. Pontificatus ſui 13, Adventus Monachorum 11, 3 Id. Auguſti, feria 5, Turgotum Priorem ante totius Epiſcopatus populos producens, vices ſuas huic ſuper illos ei injunxit; ut ſcilic. per Archidiaconatus officium, totius x̄pianitatis curam per totum ageret Epiſcopatum. Ita ſtatuens, ut quicunque illi ſucceſſores fuerint in Prioratu, ſimiliter ſuccedant & in Archidiaconatu.

Ibid. 11. *Hiſtorica quædam de Monaſterio* in Gyrruum, *& de donatione Eccleſiæ* S. Mariæ & S. Oſwini in Tinemuthe *eidem Monaſt.* in plena Synodo *per Waltheoſuum Comitem Northumbriæ.*

fol. 44. 12. Scriptum Davidis Scotorum Regis, ad Ædwardum Mon. de Coll. in quo mandat & precatur, ut ſatis de truncis ſuis mitteret, ad rogum faciendum.

fol. 45. 13. Conditio (*ſive Conventio*) inter Willelmum Dunelmenſem Ep. & Dominum Vitalem Abbatem.

Ibid. 14. Officia pia præſtanda pro perſonis particularibus. (Vid. etiam *fol.* 33, b.)

Ibid. 16. Conventio inter Domnum Willelmum Epm̄ Dunelm. & Domnum Willelmum Abbatem Fiſcanni ac utriuſque congregatione.

Ibid. 15. Conventio inter nos & Domnum Walkelinum Wintonienſis Epm̄, & ejus Congregatione.

fol. 45, b. Conventio inter Dunhelmenſem Congregationem, & Conventum ſcī Stephani Cadomi.

Ibid, 18. Conventio inter Conventum Xpī Eccleſ. Cantuariæ, & Conventum Dunelmenſis Æccleſiæ.

Ibid. 9. Conventio quam Conventus S. Cuthberti Malcolmo Regi Scottorum, & Margaritæ Reginæ, filiiſque eorum & filiabus, ſe perpetuo ſervare promiſit.

Ibid. 20. Conventio inter congregationem Dunhelmenſem, & Congregationem de Gleſtenburi.

Ibid. 21. Conventio inter Mon. Dunelm. & monachos de Hakeneſſe.

fol. 46. 22. Scriptum Willelmi Epiſc. Dunelm. in quo, oſtenditur deſolatio iſtius Eccleſiæ, & reſtauratio ejuſdem per ejus conatus.

fol. 47, b. 23. Donatio Wellentunæ eidem Eccleſ. per Willelmum Regem.

Ibid. 24. Donatio manerii de Hovendene eidem Eccleſ. per eundem Regem.

Ibid. 25. Enumeratio terrarum Eccleſ. Dunelm. in Eueruuic-ſcire.

Ibid. 26. Enumeratio terrarum quas eidem Eccleſ. contulit Willelmus ſecundus Rex Angl.

IV. *Membranis vetuſtis ſcriptura repletis, additæ ſunt aliæ, in quibus continuantur nomina Benefactorum ejuſdem Eccleſiæ, uſque ad Diſſolutionem ejus, regnante Henrico VIII. Ang. Rege.*

NERO. D. 4. *Codex membr. quondam* (*dum reſtabant oræ ſive margines illæſæ*) *in folio quadrato, in quo continentur Evangelia* IV. *verſionis vulgatæ cum interlineari verſione Dano-Saxonica, cum Præfationibus, &c. hoc ordine.*

I. *Depicta Imago Crucis, magno labore delineata.*

vel ꝛal
vel ꝛaꝺu vel ꝺeꝺolꝺa.

II. onginneþ foꝺeꝺim tenu ðapa canona
INCIPIT PROLOGVS. X. CANONVM.
Nipe ꝺeꝺc ꝺeꝺýꝺc mech nebbeꝺ
Inc. NOVVM OPVS FACERE ME COGIS.

EXPLICIT HIERONIMI *Prologus.*

III. INCI PRAEFATIO EIVSDEM.

monige peꝺun þa þe Godꝺpel apꝺꝛiꝺꝺon.
Inc. PLVRES FVISSE QVI EVANGELIA SCRIBSERVNT.

onginneþ foꝺeꝺæðoniꝛe Euſebieꝺ.

IV. INCIPIT PRAEFATIO EVSEBII:

Incip. euſebiuſ ðe Cappianiꝛco ðæ bꝛoðeꝺ in
EVSEBIVS CARPIANO FRATRI IN
Dnihten haelo.
DN̄O SALVTEM.

V. *Sequuntur Canones Euſebii.*

onginneþ ꝛtꝛeapꝛmeung matheiþ

VI. INCIPIT ARGVMENTVM MATTHEI.

ꝛꝛelc in enꝺebꝺeoniꝛe
Inc. MATHEVS IN IVDAEA SICVT IN ORDINE

vel æneꝛt
F̄ ðmeꝛt ꝺeꝺetet iꝛ.
PRIMVS PONITVR.

vel heaꝛuꝺpueaꝺ

VII. onginneð F̄ pueaꝺ ðapa ꝺeð æꝛt̄ matheuþ
INCIP̄ CAPITVLA LECTIO SEC̄ MATTHEV

(numero LXXXVIII.)

vel cynnꝺeꝛuu
cneuꝺeꝛuu ⁊ ꝺeoꝛtiġ tuu
Incip. GENERATIONVM QVADRAGINTA DVARVM

VIII. *Index dierum Feſtorum in quibus* (*ut videtur*) *periochæ ex S. Matthæo legi debent.*

IX. *Imago D. Matthæi ſedentis, & ſuper genua ſcribentis calamo metallino dictante quodam Sancto, cum Angelo qui ſiniſtra librum, dextra Buccinam corneam ad os admota tenet: ſuper angelum ſcribitur* IMAGO HOMINIS. *Evangeliſta autem inſcribitur* O AGIOS MATTHEVS *litteris Saxonicis quadratis.*

X. *Imago Crucis incredibili diligentia & venuſtate delineata.*

XI. *Sequitur Evangelium ſecund. D. Matthæum Latine, cum interlineata verſione Dano-Saxonica.*

onginneð

XII. INCIPIT ARGVMENTVM (*Evangelii ſecundum Marcum*)

mapc ðe Godꝛpellepe Godeſ
Incip. MARCVS EVANGELISTA DI.

XIII. onginneð F̄ cuiꝺo ðapa ꝺeꝺa.
INCIPIVNT CAPITVLA LECTIONVM (*numero* 46, *cum interlin. verſ. Dano-Saxon.*)

XIV. *Index dierum Feſtorum, ut ſupra cum verſione Dano-Saxon.*)

XV.

XV. *Imago D. Marci* (qui O AGIVS MARCVS *inſcribitur,*) *ſuper quem Leo alatus unguibus librum premens ac buccina cornea clangens; his verbis* imago leonis *ſuperne ſcriptis.*

XVI. *Imago Crucis, eodem plane modo quo ſuperiores, depicta.*

XVII. onginneð godpel æfter Marc
INCIPIT EVANGELIVM SECVNDVM MARCVM.

cum verſione Dano Saxon.

XVIII. *Index dierum Feſtorum pro Evang. D. Lucæ, Latinè tantum ſcriptus, & cum hac Epigraphe Dano-Sax.* ðiſ mepcong ælcer godpel ðe ontuoelm bypeſ on Lucaſer dæl.

XIX. INCIPIT PRAEFATIO LVCAE.

vel ðæpe ceaſtpa
Incip. lucaſ ðe Sypiſca ðæpe bupge foſtping
LVCAS SYRVS ANTHIOCENSIAE

mið cpæfte lece
ARTE MEDICVS.

onginnað ða mepcung
XX. INCIPIVNT CAPITVLA. (*numero* 94, *cum interl.n. Verſ. Dano-Sax. ac admonitione de Lectionibus in Hebdomada Paſchæ.*)

mið fopa ſaga luc theofi
Incip. PRAEFATIONE LVCAS THEOFILO.

XXI. *Imago D. Lucæ ſuper genua in Volumine ſcribentis, cum epigraphe* O AGIOS LVCAS, *alato vitulo volante cum libro, & inſcriptione* IMAGO VITVLI.

XXII. *Imago Crucis, ut ſupra.*

onginneð Godpell æfter lucaſ
XXIII. INCIPIT EVANGELIVM SECVNDVM LVCAM,

cum verſione Dano-Saxonica.

Notandum autem quod ad calcem hujus Evangelii, extat hæc Inſcriptio, litteris quadratis Saxonicis:

aſæged iſ boc godpelleſ æfter lucaſ.
EXPLICIT LIBER EVANGELII SECVNDVM LVCANVM.

Hæc inuſitata S. Evangeliſtæ Appellatio doctiſſ. D. Thomæ Smitho *anſam præbuit* (in Bibl. Cotton. Hiſt. & Synopſ pag. XXXIV.) *hanc ſuam ſententiam in medium proferendi:* LVCAS enim (*inquit,*) compendii cauſa in familiari converſatione contractum videtur pro LVCANO, quod de reliquis nominibus ejuſdem formæ, quæ in N. T. occurrunt, puta Dema, Sila, Epaphra, aliiſque, uti olim obſervavi, non improbabili conjectura dici poſſit. Auctoritas ſane libri ante mille annos deſcripti hac ex parte non omnino aſpernanda: nec diverſus iſte ſcribendi modus Librarii aut feſtinationi aut male conceptæ opinioni, ſed cuidam traditioni, quæ tum obtinuit, videtur adſcribendus. In aliis quoque codicibus Evangeliorum magnæ vetuſtatis, nomen illius Evangeliſtæ eodem modo plene & producte exaratum, tum in bibliotheca Auguſtinianorum Neapoli, tum in Bobienſi ſe vidiſſe memorat D. Mabillonius. *Immò & jam nunc, dum hæc ſcribo, habeo penes me binos Evangeliorum Codices mille* (*ut videtur*) *abhinc annis Latinè, in Anglia, ſcriptos;* (*quos rogante Doctiſſimo* Joanne Smitho, *mihi utendos dederunt Reverendi viri Eccleſiæ Dunelmenſis Decanus & Præbendarii*) *in quorum Codicum altero,* (*cujus nota in Bibliotheca Dunelmenſi eſt* F. 5. 11.) *Titulus Evangelii ſecundum* LVCAM, *in ſummitate unius cujuſque folii ſemper ſcribitur, Litteris minutis,* SECVNDVM LVCANVM.

An Demas, Silas, Epaphras, cum ſexcentis ejuſmodi nominibus qui in libris cum Sacris tum Profanis occurrunt, ſolummodo ſint Abbreviationes Nominum, haud meum eſt inquirere: LVCANVM *vidimus in præſenti Codice Cottoniano producte ſcriptum pro* LVCAM, *quod tamen fuiſſe Nomen Evangeliſtæ, non poſſum quin vehementer dubitem. Primo enim, ipſe Paulus Apoſtolus eum adpellat* LVCAM. *Deinde Auctoritas Græcorum Codicum in quo ſcribitur* KATA ΛOYKAN *ſine Contractionis Nota, ſaltem autoritatem Latinorum Codicum æquiparat. Tertio, Orientalis Eccleſiæ Patres nunquam, quod ſciam, eum niſi* LVCAM *nuncuparunt. Mitto, quod* LVCA *fuit nomen Syris haud inuſitatum. Mitto morem recentiorum Romanorum Nomina ſua* (*magniloquii cauſa*) *augendi, ſicut à* Traio *inſtituere* TRAIANVM; *à* Diocle DIOCLETIANVM. *à* Magno MAIOREM, MAIORANVM, MAXIMVM, MAXIMINVM, MAXIMIANVM, MAXIMINIANVM; *à* Juſto, IVSTINVM, & IVSTINIANVM, *&c. Hoc tantum dico, morem fuiſſe Majoribus noſtris Anglo-Saxonicis, & fortaſſe reliquis Septentrionis gentibus, Latinam terminationem, in Latinis eorum ſcriptis, propriis Nominibus adjungere in* A *terminantibus. Hujuſce rei exempla quædam habes in D Hickeſii Grammat. Anglo Sax. pag.* 173. *ubi doctiſſimus ille vir rectè obſervat* OFFÆ *Merciorum Regis Nomen in Latina quadam carta ſcriptum eſſe* OFFANI *Regis. Sic in ejuſdem libri pag.* 170. *ſcribitur in alia carta* ----- cum conſenſu et licentia Offani Regiſ Mepciopum. *& pag.* 171. *ſcribitur An. Dom.* incajn. DCCLXXXVIIII. Indicc. ueno XII. qui eſt an. XXXI ꝛegni Offan ſtpenuiſſimi Mepc. Regiſ. *In alia item Carta Originali, quæ extat in Cod. Cotton.* AVGVST. II. *num.* 3. *idem Offa, dicitur* Offanuſ. *Et in Fragmento Regiſtri Cartarum Wigornienſis Eccleſiæ, quod habetur in Cod. Cotton.* NERO E. 1. *Cernitur Judicium* Conciliabuli in Celhýð. A. D. 789. mediante Offan Rege, &c. *ex quo vocabulo Monachi Latine ſcribentes, uſi ſunt* Offanus. *Eodem plane modo, in veteri Cod. Lambethanæ Bibliothecæ, cujus nota eſt* 149, *ſcribitur* Explicit ðño iuuante Expoſitionis in Apocalipſin Sci Iohannis Libep tepcius Bedan Famuli Xpi. Dō gpatiaſ; *Cæterum Codicibus Bodleianæ Bibliothecæ* (LAVD. D. 113.) *& Collegii Orielenſis Oxon reperitur hujuſmodi Inſcriptio* EXPL EXPOSITIO BAEDANI PRBI IN EPISTVLA IVDAE APOSTOLI. AMEN. *Joannes etiam Mabillonius, Vet. Analect. Tom. 4. pag. 521. profert* Epitaphium Beati Bedani Presbyteri, *à Lutingo ejus Diſcipulo compoſitum, cujus Initium hoc eſt:*

Hoc Chriſti famuli BEDANI membra ſepulcro, *&c.*

Quem quidem Bedanum eundem eſſe cum Beda Presbytero ſeniore probat Mabillonius ex libro Bedæ Venerabilis de Vita S. Cuthberti. cap. 37. *Ut verbo dicam, ex his tantum non conſtat, ſcriptoribus Saxonicis morem fuiſſe Nominibus propriis ut & communibus Emphatice poſitis, in* A *finitis, Terminationem Latinam* NVS *adjicere; ad id, ut arbitror, adducti, quod in Obliquis Terminantur in* N, *ut* BEDA, BEDAN; *prout docetur in D. Hickeſii Gram. Anglo-Sax. cap. II. R. IV. & ſubjectis Exemplis ulterius probatur,* viz. Abban-ðun, Acpan-mynſtep, Æðan-ðun, Arpan-ðun, Baccancelð, Baddan-býpig, Badecan-pýlla, Baðan-ceaſtep, Beapdan-ig, Bebban-buph, Bedan-fopð, Bedan-heafde, Boran-ham, Bpadan-æ, Cpeccan-fopð, Cyppan-ham, Exan-ceaſtep, Eaxan-muð, Feðan-leag, Fullan-ham, Gpantan-bpýcge, Hean-býpig, Huntandune, Mepan-tune, Natan-leag, Nopþan-hýmbpaſ, Olan-ige, Ottan-fopð, Pedpidan-muð, Pincan-heal, Scuppan-halch, Seccan-ðun, Taman-peopð-ege, Tinan-muð, Veſtan-fudu, Vibban-ðun, Vicgan-beonche, Vintan-ceaſtep, *cum innumeris aliis, quæ in legendis bonis Autoribus occurrunt.*

onginneð inriht vel ætearnniȝ æfter

XXIV. Incipit Argvmentvm Secvndvm

Ioh̄.

Iohannem.

Ðe godspellere an of ðeȝ-

Incip. Iohannes Evangelista Vnvs Ex Discipvlis Dī.

onginnaȝ forweard mercunga æfter

XXV. Incipivnt Capitvla Secvndvm

iohan̄.

Iohannem. (*numero 45, cum interlineari versione Dano-Saxonica.*)

XXVI. *De Lectione in Natali S. Petri.*

XXVII. *Index dierum festorum, in quibus Lectiones desumptæ ex Evang. S. Joannis.*

XXVIII. *Imago D. Joannis juvenili specie nitens, quasi meditans de iis quæ in volumine explicato legerat, cum hoc titulo* O Agios Iohannes. *volitante Aquila, quæ librum unguibus tenet, cum hac inscriptione* Imago aequilae.

XXIX. *Imago Crucis, perinde ac superiores, elaboratissima.*

onginneð godspel æfter Iohan̄.

XXX. Incipit Evangelivm Secvndvm Iohan.

interlineata versione Dano-Sax. (quæ maxima ex parte litteris miniatis scribitur) insignitum.

De hujus Codicis scriptoribus, cum quoad S. Textum, tum quoad interlineatam versionem, pluribus pridem scripserunt doctissimi viri Joannes Seldenus, Thomas Mareschallus, & nuperrime D. Thomas Smithus in sua Cottonianæ Bibliothecæ Historia & Synopsi. Quorum auctoritate & exemplo fretus, ego quoque, de iisdem scriptoribus verba quædam facere, haud abs re fore spero. Animadvertat ergo lector eruditus, quod ad calcem Evangelii secundum D. Matthæum, exarata est hæc notula manu Aldredi: ðu lufiȝende God ȝemyne ðu Eadfrið. ⁊ Ætilwalb. ⁊ Billfrið. ⁊ Alhred̄ peccator. ða feorhe mið Gode ymb-feorh ðas boc. *Ad calcem autem Evangelii D. Joannis, quid quisque eorum in Codice scribendo, ornando, &c. contulit, fusius enarrat idem Aldredus hisce verbis.*

✠ Eadfrið Biscop Lindisfearnensis Æcclesiæ. he ðis Boc aurat æt fruma Gode ⁊ ſce Cuðbehte ⁊ allum ðæm Halȝum ȝimænelice. ða he in eolande rinc. ⁊ Eðilwalb Lindisfearn-eolondinga biſc. hit *uta [*hic errore Aldredi uta videtur scriptum pro innan.*] ȝiðnyde ⁊ ȝibelde rua he uel cuðe. ⁊ Billfrið se Oncnæ he ȝirmoðade ða gihrino ða he utan on rinc. ⁊ hit ȝihrinade mið Golde ⁊ mið ȝimmum æt mið Sulfne ofer ȝylded faconleaf feh. ⁊ (*scripta fuit vox* ic, *& deinde abrasa*) Alhred̄ Prbr̄ inbiȝnaȝ et mifernimaȝ mið Gode fulcume ⁊ ſcī Cuðbehte hit ofer-ȝloſade on Englisc. ⁊ hine gihamadi mið ðæm þrim dælum. Matheus dæl Gode ⁊ ſce Cuðbehti. Marc̄ dæl ðæm Biſc̄. ⁊ Lucas dæl ðæm hiorde ⁊ æhtuora feolfnes mið to inlade. ⁊ ſcī Ioh̄ dæl for hine feolfne (*i.* for his saule) ⁊ feouen ora feolfnes mið Gode and ſcī Cuðberti. Þte he hæbbe ondfonȝ ðeh Godes milse on heofnum. feel ⁊ þis on eorðo forðȝeonȝ ⁊ ȝiðyngo. uirdom ⁊ þnýttno ðeh ſcī Cuðbehtes earnunga.

✠ Eadfrið. OEðilualb. Billfrið. Alhred̄. hoc euangȝe, Dō ⁊ Cuðbehto conſtruxerunt. vel ornauerunt.

His patet, S. Eadfridum *octavum Lindisfarnensis Ecclesiæ Antistitem sacrum Textum propria manu descripsisse. Idque quidem tam egregie, ut hic Codex plane ut incomparabile Calligraphiæ Anglo-Saxonum Specimen, dignissimus est, qui in omne ævum servetur. Codicem descriptum illuminavit, principes litteras effinxit, ac imagines plures S. Crucis & Evangelistarum improbo plane labore delineavit & depinxit* S. Æthelwaldus *qui in sedem Lindisfarnensem Eadfrido successit.* Bilfridus *quoque Anachoreta Codicem scriptum ac inluminatum tegmine argenteo, deaurato, gemmisque pretiosis exornavit.* Aldredus *denique Presbyter totum librum versione Dano-Saxonica Boreali glossavit; qui nonnunquam etiam adnotatiunculas suas ad quædam loca præsertim in Evang. D. Matthæi margini adscripsit. Horum virorum nomina (ob tam insignia beneficia ut verisimile est) inserta reperi in Registro Benefactorum Dunelmensis Ecclesiæ (de quo paullo supra) litteris aureis & argenteis descripta.*

Quod tempora attinet in quibus floruerunt hi præstantes viri, notandum est, non omnes in eodem seculo simul vixisse. Etenim S. Eadfridus *in Episcopum Lindisfarnensem consecratus fuit, circa A D. 688. quo tandem diem suum obeunte,* S. Æthelwaldus *ad eandem sedem promotus est circa A. D. 721. ante quem annum necesse est ut liber à S. Eadfrido scriberetur. Cæterum, si multifaria negotia spectemus, quibus ut par est credere, Eadfridus factus Episcopus impediretur, fas esset conjicere, illum adhuc monachum, tantum opus,* S. Cuthberto *vivente & forsan hortante adgressum fuisse; saltem circa annum Dom. 686. Secundum quem computum mille annorum vetustas hujus Codicis Latino Textus adjudicanda est. De* Aldredi *ætate nihil certi habeo quod dicam. Ex dialecto autem Glossæ, & Manu in qua scripta est, illum circa tempora Ælfredi Regis Octingentis abhinc annis, floruisse existimo.*

Hic igitur est ille Codex de quo mentionem fecit Turgotus (MS. *Cotton.* Faustina A. 5.) *& ex eo,* Simeon Dunelmensis *cum aliis ejusdem Ecclesiæ Historicis, quorum scripta etiamnum servantur in Bibliothecis Bodleiana & Cottoniana. Turgoti verba jam dudum in medium protulerunt laudati viri cl. Joannes Seldenus & Thomas Smithus, quæ tamen describere Lectoris gratia placet.* Qua tempestate dum navis (*quam Monachi Lindisfarnenses, ut evitarent Danos conscendebant, cum Reliquiis, S. Cuthberti corpore, libris sacris,* &c.) verteretur in latera, cadens ex ea textus Evangeliorum, auro gemmisque perornatus, in maris ferebatur profunda —— Itaque pergentes ad mare, multo quam consueverat, longius recessisse conspiciunt, & tribus vel eo amplius milliariis gradientes, ipsum Sanctum Evangeliorum Codicem reperiunt: qui ita forinsecus gemmis & auro sui decorem, ita intrinsecus, literis & foliis priorem præferebat incorruptionem, ac si ab aqua minime tactus fuisset. —— Porro liber memoratus in hac ecclesia quæ corpus ipsius Sancti Patris (*Cuthberti*) habere meruit, usque hodie servatur, in quo nullum omnino ut diximus per aquam læsionis signum monstratur. Quare plane & ipsius S. Cuthberti & ipsorum quoque meritis qui ipsius libri auctores exiterant, gestum creditur, Eadfridi videlicet venerandæ memoriæ Episcopi, qui hunc in honorem Beati Cuthberti manu propria scripserat. Successoris quoque ejusdem venerabilis Ethelwoldi qui auro gemmisque perornari jusserat. Sancti etiam Bilfridi Anachoritæ, qui vota jubentis, manu artifici prosecultus, egregium opus composuerat. Erat enim in aurificii arte præcipuus. Hii pariter amore dilecti Deo Confessoris & Pontificis ferventes, suam ergo ipsum devotionem posteris omnibus innotescendam, hoc opere reliquerunt. *Quæ verba recitantur in Historia minori Dunelmensis Eccles.* MS. *Cotton.* Claud D. 4. *fol.* 18. *omissa tamen mentione Bilfridi Anachoretæ: è regione vero in Margine hanc scripsit nonnemo adnotatiunculam.* Quod Eadfridus & Ethelwoldus Episcopi, Textum Evangeliorum

tum S. Cuthberti, qui nunc eſt inter reliquias Dunelmenſ. fecerunt. *Codex autem, in qua habetur hæc Nota, me judice, ſcripta fuit regnante Henrico Angl. R. VI.*

Turgotus ut ex ſupradictis patet affirmat quod in Codice nullum per aquam læſionis ſignum monſtratur, *quin eum litteris & foliis priorem prætuliſſe incorruptionem, ac ſi ab aqua minime tactus fuiſſet. Ego autem Codicem diligenter evolvens haud pauca ſigna quæ eum ab aqua læſum fuiſſe oſtendunt obſervavi. Quos locos Codicis aqua vitiatos, ſi excipias, in cæteris, videas membr. tam perpolitas atramentum etiamnum tam nigrum & nitens, ac ſi ſeptem ſolum ab hinc annis ſcriptus fuiſſet. Qui quidem ſplendor & nitor Codd. Anglo-Saxonicorum antiquiſſ. bonitati atramenti maxima ex parte, meo judicio tribuendus eſt. nuſquam enim vidi quempiam codicem antiquis Litteris, ſive Græcis, ſive Romanis, ſive Copticis, Syriacisve, ſive Hebraicis, aut Arabicis, ſive denique Gallicis, Germanicis, aut Longobardicis, exaratum qui perinde ac ſcripta Anglo-Saxonica, priſtinum adhuc retinent ſuum nitorem. Neque vero à me ſolo hoc eſt obſervatum: nam in vitæ S. Cuthberti, Codd.* MSS. *Bodl. & Cotton. ſic dicit antiquus ejus Auctor.* Hunc (*S Cuthbertum puerum*) beatus Boiſilus pro inſita illi puritate ac pia intentione, præ cæteris dilexit, & ſcripturarum ſcientia erudivit. Sicut in hac Eccleſia (*Dunelmenſi*) ſervatus Codex (*Evangelii S. Johannis, ſeptem quaternionibus conſtans*) in quo eo (*Boiſilo*) docente, ipſe (*Cuthbertus*) didicerat, per tanta annorum curricula, priſca novitate ac decore mirabilis, hodieque demonſtrat.

Specimen denique Verſionis hujus Codicis Dano-Saxonicæ ab Aldredo Presbytero ſcriptæ, hoc in loco proferre placuit,

vel ðu biꝛt vel in heoꝛnaꝛ
ꝛaðeꝛ unen ðu aꝛt in heoꝛnu ꝛie ge-
✠ Paꝛeꝛ Noſteꝛ qui es in coelis Sci-

halgud noma ðin
ꝛiceeur nomen tuum

to cýmeð ric ðin
Adueniat Regnum tuum

ꝛie ꝛillo ðin ꝛuæ iꝛ in heoꝛne ⁊ in eoꝛðа
Fiat uoluntaꝛ tua ſicut in caelo et in terra

hlaꝛ uꝛepne oꝛep ꝛiꝛtlic ꝛel üꝛ
Panem noſtrum ſupersubstantialem da nobis

to dæg
hodie

⁊ f̄ gef uꝛ ꝛcýlðga uꝛꝛa ꝛuæ ue f̄-
Et demitte nobis debita noſtra ſicut nos di-

geꝛon ꝛcýlðgum uꝛum
mittimuꝛ debitoꝛibus noſtris

⁊ ne inlæd uꝛih in coꝛtunge
Et ne inducas nos in temtationem

ah geꝛiꝛig uꝛich ꝛꝓ̄ ýꝛle.
Sed libera nos a malo.

Quæ quidem verſio Dominicæ Orationis Dano-Saxonica habetur impreſſa, in duobus Libris Anglicis, altero Gulielmi Camdeni, cui Titulus. REMAINS. *Edit. Lond. an.* 1629. *pag.* 19. *Altero Johannis Wilkinſii Ceſtrienſis Epiſcopi, cui titulus,* **an Eſſay towards a Real Character.** *p.* 7.

CLAVDIVS. B. 4. *Cod. membr. fol. min. in quo continentur, Excerpta Hiſtorica ex Pentateucho Moiſis, atque ex libro Joſue, Saxonicè, & ab Ælfrico Defloratore Æthelwardo Aldermanno (uti ex Codice Bidleiana Bibliothecæ Laudino conſtet) dedicata. Folium hujuſce Cod.* MS. *primum deſideratur, in quo extabat pars prior Epiſtolæ nuncupatoriæ Ælfrici ad Æthelwærdum quæ in hoc Cod. ſic explicit* Ic biddе nu on Godeꝛ naman ġýꝛ hꝑa ðaꝛ Boc appitan ꝑille. ðæt he hi genihte ꝑel be ðæne býꝛne. ꝓoꝛðan ðe ic nah ġepealð ðeah ðe hi hꝑa to poꝛe ġebringe ðuꝑh leaꝛe ꝑpiteꝛaꝛ. ⁊ hit biþ ðonne hiꝛ pleoh na min. Micel ýꝛel deð ꝛe unꝑpitepe ġýꝛ he nele hiꝛ ġeꝑꝑit ġenihtan.

Fol. 1. b. I. *Excerpta ex libro Geneſeos, ſic*

Incip. On angýnne ġeꝛceop God heoꝛonan ⁊ eoꝛþan.

Fol. 21. *Habetur hæc Rubrica.* Hep ꝛꝑutelað þæꝛ ælmihtiġan Godeꝛ milðheoꝛtnýꝛꝛ. ⁊ hýꝛ ꝑundꝑa. hu he Abꝛaham ġeceaꝛ ⁊ hiꝛ bleꝛunga him ꝛealde ⁊ hýꝛ oꝛꝛꝑpinge.

Fol. 54. *Habetur hæc Rubrica* HER CYDDE GOD ÆLMIHTIG HYS MILDHEORTNYSSE ÐE HE ABRAHAME BEHET ON IOSEPE ABRAHAMES OFSPRINCGE.

Liber autem Geneſeos his verbis

Expl. Ioꝛep ꝓoꝛþ-ꝼepðe þa he þæꝛ an hund ꝑintꝑa ⁊ ten ꝑintne. ⁊ hine man bebýꝛiġde mid pýꝛtġemanġe. he þæꝛ ġelæd on hiꝛ ꝛtoꝛe oꝛ Egýꝑta lande.

Fol. 73, b. II. *Excerpta ex libro Exodi ſic*

Incip. Ðiꝛ ꝑind Iꝛꝑahela beaꝑna naman. þe mid Iacobe ꝓoꝛon on Egýꝑta-land.

Expl. Se þe pýncþ on þam ꝛeoꝛoþam dæġe. ýþ he oꝛꝛlaġen. ne on æleġe nan ꝼýn on ðam dæġe.

Fol. 106, b. III. HER ONGYNÐ SE ÐRIDDE BOC ÐE IS GENEMNED ON EBREÏS VMECRA. ⁊ LEVITICVS ON GRECISC. ⁊ MINISTERIALIS ON LEDEN. ÐÆT IS ÐENVNG-BOC ON ENGLIS. FORÐAN ÐE ÐÆRA SACERDA ÐENVNGA SYND ÐÆR ON AÞRITENE.

Incip. Dnihten clýpode to Moýꝛe on þæne halġan ꝑuꝛðunġ ꝛtoꝛe.

Expl. Ðiꝛ ýnð ða Bebodu. ⁊ Domaꝛ. ⁊ Laġa ðe Dnihten ġeꝛette betꝑux him ⁊ Iꝛꝑahela ꝓolce on Sinai ꝑune.

Fol. 112. IV. HER ONGYNÐ SEO BOC ÐE IS GENEMNED ON EBREISC VALEDABER ÐÆT IS ON LEDEN NVMERVS. AND ON ENGLISC GETEL. FORÐAN ÐE ISRAHELA BEARN ꝼÆRON ON ÐÆRE GETEALDE.

Incip. Dnihten ꝛꝑæc ꝑitoblice to Moýꝛe on Sinai ꝑune on ðæne halġan ꝛtoꝛe.

Expl. Hi comen to ðam lande. ⁊ mid Iꝛꝑahela beaꝑnum þone eaꝑð ġeeoðon. ⁊ him betꝑýnan dælðon. ꝛꝑa ꝛꝑa him ðihte Ioꝛue.

Fol. 129, b. V. HER ONGYNÐ SEO BOC ÐE IS GENEMNED ON EBREISC HELLE ADABARIM. AND ON GRECISC DEVTERONOMIVM. ⁊ ON LEDEN SECVNDA LEX. ⁊ ON ENGLISC SEO ÆFTRE Æ.

Incip. Ðiꝛ ýnð ða ꝓoꝛð ðe Moýꝛeꝛ ꝛꝑæc to eallum Iꝛꝑahela ꝓolce. beġeondan Ioꝛðane.

Expl. ⁊ ealle ða ꝛtꝛanġan mihta. ⁊ ða miclan ꝑundꝑa þe Moýꝛeꝛ ꝓoꝛhte æt ꝓoꝛon Iꝛꝑahela ꝓolc.

Fol. 141, b. VI. *Liber Joſue ſic*

Incip. Hit þæꝛ ġeꝓoꝛðen æꝛteꝛ Moýꝛeꝛ ꝓoꝛðꝛiðe Dnihtneꝛ ðeoꝛan.

Expl. Hi bebýꝛiġdon on Sichem on þæꝛ landeꝛ dæle ðe Iacob bohte æt Emoneꝛ ꝑunum Sichemeꝛ ꝼæðeꝛ. ⁊ hit þæꝛ ġehloꝛen to Ioꝛepeꝛ beaꝑna lande.

Quod Cod. hunc attinet videtur ſcriptus paullo ante Conquiſitionem Angliæ, per totum illuſtratur Iconibus Hiſtoricis, rudiori tamen manu delineatis. quam pluribus in locis, manu recentiori, inſiguitur Adnotationibus Hiſtoricis Latinis, nonnulliſque Saxonicis ex Joſe-

pho, Methodio, &c. *Monumentum pietatis majorum noſtrorum ſane ſpectabile?*

TIBERIVS. A. 13. *Codex membr. in Octavo grandiori, in quo continetur Regiſtrum Chartarum, cum libro Terrarum quas poſſidebat* Eccleſia Wigornienſis, *haud multo poſt Conquæſtum Angliæ Scriptum. Ex his Cartis, eas tantum recenſeo, quæ Saxonicè ſcribuntur, aut ſaltem Terminos terrarum Saxonice exhibent, omiſſis reliquis.*

I. fol. 1, b.

II. fol. 3. *Dimiſſio ſive Carta Dimiſſionis terrarum Berhtwulfo Regi in quinque dierum hominum ſpatium, per Alhunum Epiſcopum cum ejus familia in* Veogernna *civitate. A. D.* 849. *Indict.* 12. *in loco qui nominatur* æt Glenne.

III. fol. 6, b.

IV. fol. 9. *De terris* æt Bnemenȝnaran *quas Heaberhto Epiſcopo dedit Ceoluffus Rex, Saxonicè.*

V. fol. 16. *Donatio* xxx *Caſſatorum in* Tnebingctun, *Mildredo Antiſtiti & Eccleſ. Wig. per Eanberhtum, Uhtredum, & Adredum, Regulos Huicciorum.*

VI. fol. 20. *Inſtrumentum Saxonicè ſcriptum de* nebbabe *duarum Navium ex portu Londinenſi, quam Æthelvaldus* (MerciorumRex) *dedit Milredo Epiſcopo & Monaſterio S. Petri in Wigornia.*

VII. fol. 23. *Donatio* 15 *manſſ. id eſt Vici qui nominatur* Timbingctun *ad Monaſterium* æt Clire (id eſt, Penbleſclire) *per Aldredum Subregulum Huicciorum.*

VIII. fol. 27. *Termini terrarum* æt Eartun *quas Utelo Epiſcopo & Eccleſ. S. Mariæ conceſſit Æthelbaldus Merciorum Rex. Saxonicè.*

IX. fol. 28, b. *Donatio* VI *manſ.* æt Bephtanpellan, *&* VIII *manſ.* æt Pathnetune, *&* VI *hominum cum omni prole & ſtirpe eorum, Eccleſ. Wigornienſi per Æthelredum Ducem & Patricium Merciorum. A.D.* 880. *Indict.* 5.

X. fol. 30, b. *Inſtrumentum ſuper renovatione Libri ſive Cartæ de* 5 *manentibus quæ nominantur* Eatun; *quam ab Eadwardo Rege Æthelredo Duce & Æthelflæda, &c. impetrabat Wigfrithus Epiſcopus. A. D.* 900. *Indict.* 7. *Saxonicè.*

XI. fol. 32. b. *Carta Venditionis* x *manentium in* Huicceabu *Heaberhto Epiſcopo, per Beorhtwulfum R. Merciorum. A. D.* 841. *Regis* 3. *Indict.* 3.

XII. fol. 33. *Termini* XL *Hidarum Oſclaci. Saxonicè.*

XIII. fol. 34. *Donatio terrarum quæ pertinent ad Villam quæ vocatur* WIKAN, *Mildredo Pontifici, per Offam Regem Merciorum.* (*Termini exhibentur cum Latinè tum Saxonicè.*)

XIV. fol. 39. *Dimiſſio* V *Caſſatorum juxta fluvium* Cunicglae, *Leppæ Comiti per Wilfrithum Epiſc. Wigorn.*

XV. fol. 42. *Donatio* V *manent. hoc eſt, vici qui nuncupatur* æt Ductune, *&* V, æt Eric *Monaſterio Wigorn. per Offam Regem Anglorum.*

XVI. fol. 43.

XVII. fol. 50. *Carta Æthelredi Ducis Merciorum, qua Monaſterium* æt Benclea *reddit ab omnibus Vectigalibus immune, à Monachis* 12 *Hidis Terræ* æt Stoce, *cum* 30 *Mancuſis Auri pro hac immunitate ſolutis. Inſuper, pretio* 60 *Mancuſarum puriſſimi Auri,* 12 *Hidas* æt Stoce *dimittit Cynulfo Ceolubti filio &* 2 *Hæredibus, ita ut in eorum Defunctorum Jus, ſedes Epiſcopalis quæ eſt Wigorniæ ſuccederet. A. D.* 883. *Indict.* 1. *Saxonicè.*

XVIII. fol. 53. *Donatio Terrarum* æt Aurtan, *Eccleſiæ Wigornienſi, per Æthelſtanum Regem. A. D.* 929. *An. Reg.* 6.

XIX. fol. 56. *Inſtrumentum Saxonice Scriptum, de Reconciliatione ſive Concordia facta in Concilio apud* Saltpic, *ſuper terris quibuſdam* æt Soppanbypȝ, *quas tandem Eadnotho* (40 *mancuſis acceptis*) *dedit in æternam hæreditatem Werfrithus Epiſcopus Wigornienſis cum conſenſu Monachorum ejuſdem Eccleſiæ: ea lege ut quotannis ſolveret Eadnothus* 15 *ſolidos clari Redditus D. Epiſcopo.*

XX. fol. 57. *Dimiſſio* 3 *manſ.* æt Birceopeſ ȝtoce, Æþelpeapdo *Militi,* (*pro trium hominum diebus*) *per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 984.

XXI. fol. 58. *Dimiſſio* 2 *manſſ.* æt Stoce Æþelpeapdo *miniſtro, & duobus heredibus, per Oſwaldum Præſulem, A. D.* 969. *An. Pontif.* 9.

XXII. fol. 59, b. *Dimiſſio* 1 *manſ.* æt Icenantune Æþelpeapdo *miniſtro, & duobus hæredibus, per Oſwaldum Præſulem, A D.* 967. *A. P.* 8.

XXIII. fol. 60. *Dimiſſio* 2 *manſſ.* æt Icenantune Pulȝapo *Miniſtro & duobus hæredibus, per Oſwaldum Huuicciorum Præſulem. A. D.* 967.

XXIV. fol. 60, b. *Dimiſſio unius Hidæ* on Cumtune, *& alterius* on Mepyce, *Æthelmæro cuidam & duobus hæredibus, per Oſwaldum Archiepiſcopum, cum Conſenſu Monachorum Wigornienſis Eccleſiæ: pro qua quidem Dimiſſione ſolvebat Æthelmærus* 2 *libras Candidioris Argenti, cum* 30 *Ovibus & earum Agnis,* 4 *Bobus,* 2 *Vaccis, & uno Equo.* Saxonicè.

XXV. fol. 61, b. *Dimiſſio* 1 *manſ* æt Heopȝpopd, Æþelnoðo *Miniſtro & duobus hæredibus, per Oſwoldum Præſulem. A. D.* 963.

XXVI. fol. 63. *Dimiſſio* 1 *manſ.* æt Cobbanhyrce, Ælfpico *miniſtro & duobus hæredibus, per Oſwoldum Præſulem. A. D.* 963.

XXVII. fol. 63, b. *Dimiſſio* 1 *manſ.* æt Clopcune Pulfȝapo *Clerico & duobus hæredibus, per Oſwoldum Hpicciorum Archiepum. A. D.* 985.

XXVIII. fol. 64, b. *Dimiſſio* 1 *manſ.* in Batenhale Pulfȝapo *Clerico & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Præſulem. A. D.* 969.

XXIX. fol. 65, b. *Dimiſſio unius Hidæ terræ* æt Pic-lea *Wulfaro Presbytero, & duobus hæredibus, per Oſwaldum Archiepiſcopum cum conſenſu Eadwardi Anglorum Regis, & Ælfheri Ducis Merciorum, & Monachorum Wigornienſis Eccleſiæ. Saxonicè.*

XXX. fol. 66. *Dimiſſio* 3 *Hidarum* æt Bpadinȝe cotan, *& unius Virgatæ terræ* æt Genen, *cum aliis terris cuidam Presbytero, nomine Godingco, & duobus Hæredibus: per Oſwaldum Archiepiſcopum, cum Conſenſu Æthelredi Anglorum Regis, & Æfrici Aldermanni & Monaſterii Wigornienſis. Saxonicè.*

XXXI. fol. 67. *Dimiſſio unius Virgatæ terræ* at Genen, *cuidam Presbytero nomine* Pulfheah *& duobus hæredibus, per Oſwaldum Archiepiſcopum, cum Conſenſu Eadwardi Anglorum Regis, & Ælfheri Merciorum*

ciorum Ducis, & Conventus Wigornienſis. Saxonicè.

XXXII. fol. 67, b. *Dimiſſio* v *manſſ.* æt Ƿeþeſlæge Ƿulfgaro *Clerico & duobus Hæredibus, per Oſwoldum Archipræſulem. A D.* 980

XXXIII. fol. 68, b. *Dimiſſ.* II *manſſ.* in Beonetlæge Eadmæro *miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwaldum, A. D.* 962.

XXXIV. fol. 69. *Dimiſſio* VI *manſſ.* in Uptun *Cynelmo miniſtro & duobus hæredibus, per Oſwaldum Epiſcopum. A. D.* 962.

XXXV. fol. 70. *Dimiſſio* v *manſſ. in tribus locis Oſulfo fratri ſuo & duobus heredibus per Oſwoldum Prælatum.*

XXXVI. fol. 71. *Dimiſſio* I *manſ.* æt Smitan Æþelnoðo *miniſtro & binis hæred. per Oſwaldum Archi-Præſ. A.D.* 978.

XXXVII. fol. 72. *Dimiſſio unius Hidæ terræ* æt Hýmeltune, *cuidam Famulo nomine Wulfgeato & duobus hæredibus, per Oſwoldum Archiepiſcopum cum conſenſu Eadwardi Anglorum Regis, & Ælfheri Merciorum ducis et monachorum cœtus Eccleſiæ Wigornienſis. Saxonicè.*

XXXVIII. fol. 72, b. *Dimiſſio* III *manſſ.* in Ƿulfpintune Eaðpiго *conſanguineo ſuo &* Ƿulfgiuu *Conjugi ejus, & duobus hæredibus, per Oſwoldum Eboracenſem Archiep. & Wigornienſ. Epiſc. A D.* 984. *A.R. Æthelredi* 5.

XXXIX. fol. 73, b. *Dimiſſio* I *manſ.* æt Cuðinclea *Brihtlafo miniſtro & duobus Hæred. per Oſwaldum Archiepiſcopum A. D.* 974.

XL. fol. 74. *Dimiſſio* 4 *manſ.* in Hpitintun, *Gardulfo Conſanguineo ſuo & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem, A. D.* 989.

XLI. fol. 75. *Dimiſſio* 4 *manſ.* in Ƿitleah, *Eadmero Miniſtro & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Præſulem, A. D.* 969.

XLII. fol. 75, b. *Dimiſſio* 2 *manſ. & dimid.* in Oðuncalea & æt Lapepn, *Cynethegno cuidam, & duobus Cleronomis per Oſwoldum Antiſtitem Hwicciorum. A. D.* 943.

XLIII. fol. 76, b. *Dimiſſio* I *manſ.* in Ðeoþetanhýl Ælfpeapðo *fideli & duobus Cleronomis per Oſwaldum Præſulem, A. D.* 969.

XLIV. fol. 77, b. *Dimiſſio* 2 *Hidarum &* 60 *Actarum terræ* æt Ƿulfpinгctun *cuidam Famulo nomine Æthelwoldo & duobus Hæredibus; per Oſwoldum Archiepiſcopum, cum Conſenſu Eadwardi Anglorum Regis, & Ælfheri Ducis Merciorum, & Monachorum Wigornienſis Eccleſiæ. A. D.* 977. *die Natalis Domini. Saxonicè.*

XLV. fol. 79. *Dimiſſio* v *manſſ.* æt Coðeſtune, *Uulfeaho fideli et duobus Cleronomis, per Oſwoldum Archipræſulem. A. D.* 977.

XLVI. fol. 80. *Dimiſſio* 3 *Hidarum terræ quæ nominantur* Hinðe hlep, *cuidam fœminæ Nomine Ælfhildæ et duobus heredibus, per Oſwaldum Epiſcopum, cum conſenſu Eadgari Anglorum Regis, et Ælfheri Merciorum Ducis, et Familiæ Monachorum Wigornienſis Eccleſiæ. A. D.* 966. *in die Natalis Domini. Saxonicè.*

XLVII. fol. 80, b. *Dimiſſio* I *manſ.* æt Hpitanlince. *Brihtmæro Miniſtro et duobus Hæredibus, per Oſwaldum Præſulem. A. D.* 969.

XLVIII. fol. 81, b. *Dimiſſio dimid. manſ.* in Heopt-lanbýniг Leoƿino *amico et duobus Hæredibus, per Oſwaldum Wigorn. Epiſcopum. A. D.* 985.

XLIX. fol. 82. *Dimiſſio* II *manſſ.* æt Bpaðanbeopghe ȝ æt Holenƿeſten *Ælfwino nepoti ſuo, per Oſwaldum Wiogurniæ urbis Antiſtitem. A. D.* 988.

L. fol. 82, b. *Dimiſſio* III *manſſ.* in Ƿaƿƿebupne *Wynſigo Monacho et duobus Cleronomis, per Oſwoldum, Archipræſulem. A. D.* 977.

LI. fol. 83. *Dimiſſio* I *manſ.* æt Rýðemæpe leage, *Æthelmundo miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwoldum Archipræſulem, A. D.* 978.

LII. fol. 83, b. *Dimiſſio - - - - - - Hidarum in duabus villis, ſc.* in Teottinȝctun ȝ Ælfpiȝertun *Miniſtro cuidam nomine Oſulf, et duobus Hæredibus,* &c. *per Oſwoldum Epiſcopum, cum Conſenſu Eadgari Regis Anglorum, et Ælfheri Merciorum Ducis, et Monachorum Eccleſiæ Wigornienſis. Saxonicè.*

LIII. fol. 84. *Dimiſſio* I *manſ* in Reoðemæpeleage, *Eadmæro Miniſtro et duobus Hæredibus, per Oſwoldum Præſulem, A D.* 963.

LIV. fol. 84, b. *Inſtrumentum partim Latinè partim Sax. ſcriptum, quo Oſwaldus (4 libris acceptis) cum licentia et Conſenſu Monachorum Wigornenſis Eccleſiæ, dimittit duobus fratribus Beorhnæго et Byrhſtano, et hæredibus eorum,* &c. 2 *hidas terrarum* on Moptune. *A. D.* 990. *Indict.* 3.

LV. fol. 85. *Dimiſſio* v *manſſ.* in Cpomman, *Cynelmo miniſtro & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Præſulem. A. D.* 969.

LVI. fol. 86. *Dimiſſio* III *manſſ. duobus in locis, Hehſtano Miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwaldum Antiſtitem. A. D.* 967.

LVII. fol. 88. *Dimiſſio* 3 *Hidarum terræ* æt Ðoппðune *Æthelſtano Miniſtro ſuo, & duobus Hæredibus, per Oſwoldum Epiſcopum, cum Conſenſu Eadgari Regis Anglorum, Ælfheri Ducis Merciorum, & Monachorum Wigornienſis Eccleſiæ. An. Dom.* 963. *Saxonicè.*

LVIII. fol 89. *Dimiſſio* XL *agrorum* in Huneƿhom, *Leofenatho militi, & duobus Hæredibus, per Eadulfum Archipræſulem. A. D.* 996.

LIX. fol. 89, b. *Dimiſſio* v *manſſ.* æt Tiðelminctune *Ælfweardo fideli & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 977.

LX. fol. 90. *Dimiſſio* II *manſſ.* æt Blacepellan, *Ælfnotho miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 978.

LXI. fol. 91. *Dimiſſio* 2 *Hidarum terræ* on Tæðinctun, (*pro termino duorum hominum vitæ*) *& unius Hidæ* æt Nioþeboldan, *Miniſtro ſuo fideli nomine Eadric, & uni hæredi, per Oſwaldum Archiepiſcopum cum Conſenſu Monachorum Eccleſiæ Wigornienſis. A. D.* 991. *Saxonicè.*

LII. fol. 93. *Dimiſſio* III *manſſ.* æt Cliffopða, *Æthelwardo Miniſtro per Oſwaldum Epiſc. Wigorn. & Archipræſ. Eboracenſ. A. D.* 988.

LXIII. fol. 94. *Dimiſſio* II *manſſ.* æt Cliffopða, *Whbtelmo Miniſtro & duobus Hæredibus, per Oſwaldum Epiſcopum. A. D.* 966.

LXIV. fol. 94, b. *Dimiſſio* VII *manſſ.* æt Tiðinctune *Ætheleardo fideli & duobus Hæredibus, per Oſwaldum Hwicciorum Epiſcopum. A. D.* 969.

LXV. fol. 95. *Dimiſſio* v *manſſ.* in Tiantun *Eadrico miniſtro & duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 985.

LXVI. fol. 96. *Dimiſſio* III *manſſ.* in Tidingctun *Eadrico miniſtro et duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem. A. D.* 977.

LXVII. fol. 96, b. *Dimiſſio* III *manſſ. in tribus locis Eadrico compatri ſuo, et duobus Cleronomis, per Oſwoldum Antiſtitem. A. D.* 966.

LXVIII. fol. 98. *Dimiſſio* IV *manſſ. et dimid.* æt Longandune, *Byrnrico fideli et duobus Cleronomis, per Oſwaldum Præſulem. A. D.* 969.

LXIX. fol. 99. *Dimiſſio* III *manſſ.* in Degileſtop, *Æthelſtano ſuo carnaliter fratri et duobus Cleronomis, per Oſwaldum Archipræſulem. An. Dom.* 989. *Indict.* 7.

LXX. fol. 100. *Dimiſſio* VIII *manſſ.* in Eoplangelabe, Ealhſtano *fideli, per Oſwaldum Præſulem, A. D* 969.

LXXI. fol. 101. *Dimiſſio* IV *Manſſ. in duobus locis*, Wulfnico *et duobus Cleronomis, per Oſwaldum Antiſtitem, A. D.* 963.

LXXII. fol. 107, b. *Donatio* XXXIII *Caſſatorum* in Scottapit, *Eccleſiæ Wigorn. per Offam Regem Merciorum.*

LXXIII. fol. 110, b. *Dimiſſio* VI *Caſſatt.* æt Stoce, Eadmepo *Miniſtro et duobus Hæredibus, per Oſwoldum Præſulem. A. D.* 967.

LXXIV. fol. 113. *Termini terrarum* in Widiandune, *Saxonicè.*

LXXV. fol. 114. *Homilia Saxonica ſine Titulo, in al. autem Cod. inſcribitur* De Initio Creaturæ. & ſic

Incip. Adam ye æpeſt man pæſ geſceapen on neopixna pange. 7 hop hiſ ſylfeſ ſynnum þanan abpæfed on þaſ ppæc populd. (*eandem vid. ſupra. p.* 130)

LXXVI. fol. 115, b. *Termini terrarum* æt Cliue. *Sax.*

LXXVII. fol. 116. *Termini terrarum* in Penſeaxan. *Saxonicè.*

LXXVIII. fol. 118. Incipit Codicellvs Possessionvm Hvivs (*Wigornienſis*) Æcclæ. Qvalit Primitvs Dō Et Scæ Mariæ A Religiosis Hominibvs Donatæ. Et Postmodv Ab Iniqvis Qvædam Sī Inivste Vi Sive Fravde Ablatæ.

Codicillum (*ut dicitur*) *cum ſequentibus ſcripſit Hemmingus monachus Eccleſiæ Wigornienſis Sub-prior. Cujus Præfationem* (*fol.* 138, *b.*) *lectu digniſſimam totam hic exhibeo.*

Hvnc Libellvm De Possessionibvs Hvivs Nrī Monasterii eго Hemmingus Monachuſ & Sacerdoſ quamuſ indignuſ & conſeruuſ ſeruorum dī habitantium in Monaſterio ſcæ dī genetricis Mariæ ſito in urbe quæ Anglice Vuigornaceaſter nominatur. multorum hominum & maxima Domini Wlstani Epī. piiſſimi patriſ nrī edoctuſ relatione et corroboratuſ auctoritate. quædam etiam ex nrā memoria ipſemet quibuſ aut interfui aut quæ nrā ætate facta ſunt intermiſcui. utpote de tī riſ quaſ Francigeni inuaſerunt quæ omnia tanto certiuſ dico quanto ea nrā memoria recolit facta ea maxime intentione compoſui ut poſterīſ nriſ clareſceret quæ et quantæ poſſeſſiones tī rarum ditioni huiuſ Monaſterii adiacere ad victum dumtaxat ſeruorum Dī Monachorum uidelicet iure deberent. quamque iniuſte ui et doliſ ſpoliati hiſ caremuſ. Quid uero utilitatiſ hoc meo labore exerceatur. dei pietaſ meliuſ nouit cui totum committo. quantum tamī ad mea attinet diſpoſitionem. Hec eſt. ut ſiquando Dī grā concedente cor Regiſ iuſtitia qua nunc marceſcet conſolidetur. Lexque quæ nunc iniuſtiſ Principibuſ confuſa eſt iuſtitia fulciente ſtabiliatur. Sciat ſiue Epſ ſiue Decanuſ uel aliquiſ Prælatuſ huiuſ Monaſterii dum tempuſ aptum inuenerit quomodo eaſ proclamet. quomodo eaſ expetat. ne ignorantiæ nebuliſ abſconſæ penituſ ex memoria deleantur. Cogniti enim cauſiſ. perſoniſ. et temporibuſ quibuſ aut per quoſ quoue modo ipſe tī ræ uel Poſſeſſiones à Monaſterii dominatione ablatæ ſint. ſatiſ meliuſ et conuenientiuſ quilibet earum proclamator. et ad iuſ Monaſterii quo iuſte ſuppetere deberent. ſtrenuuſ & iuſtuſ exactor ſuam componet oratione. et compoſitam maiori auctoritate diligenter et nominatim ſinguliſ expreſſiſ cauſiſ. perſoniſ. temporibuſ fulcire prævalet proclamationem. Nouerit autē ſtudioſuſ Lector me hoc opuſ non mea p̄ ſumptione ſed plurimorum rogatu. maxime tamī ipſiuſ reuerentiſſimi patriſ nrī iam dicti et ſepe nominandi Domni uidelicet Wlstani Epī iuſſione incepiſſe. cuiuſ orationibuſ ſuffultuſ. ueraciter credo ad finem uſque me perduxiſſe. Solebat nā q; intē iocunda ammonitioniſ ſuæ colloquia quæ nobiſcum ut piuſ Patē frequenter habere delectabatur. non quidē me ſolum expreſſo nomine. ſed cunctoſ frēs quos forte caſuſ ſibi p̄ ſentaverat pigritiæ et deſidiæ arguere. cur noſ otio torpentes. reſ p̄ cedenti ſiue nrō tempore geſtaſ. de Poſſeſſionibuſ duntaxat Eccliæ nræ nollemuſ litteriſ commendare. cū noſ et plura oculiſ nriſ facta uidiſſemuſ. et ipſe utpote cui uenerandæ ſenectutiſ et canitiæ multa poſſet recolere. quæ plurimorum nō erant recondita memoriæ. Aiebat etiam non minimum poſteritatiſ nræ temporibuſ ſi litterali memoriæ commendaretur. hinc Monaſterio euenire poſſe Deo donante proficuum. ſicut è contrario. ſi negligeretur. accideret damnum. dū nulluſ ſupereſſet qui memoria recolere poſſet aut ei ætati rerum geſtarum ueritatem uel ordinem narrare noſſet. His ſiquidem adhortationibuſ plurimum inſtigatus. ad poſtremum etiam eiuſ præcepto conſtrictuſ. et auctoritate corroboratuſ. hoc opuſ aggredi ſum exorſuſ. in iubentiſ magiſ orationibuſ quam in propriiſ uiribuſ confiſuſ. Erat namq; idem Reuerentiſſimuſ Pater nī licet ſclārīū rerū minime cupiduſ. huiuſ Monaſterii plurimum ſtudenſ ſemper utilitatibuſ. et ne ſua ut quorundam p̄ deceſſorum ſuorum negligentia cōm iſta ſibi Eccliæ damnum aliqō poſterīſ temporibuſ pateretur. pro poſſe ſuo p̄ cauebat prouiduſ. Unde & ſcrinium Monaſterii coram ſe referari fecit. diligenterq; omnia antiquorum Priuilegia et Teſtamenta de poſſeſſionibuſ huiuſ Æcclæ perſcrutatuſ eſt. ne forte cuſtodum negligentia putrefacta. aut iniquorum auaritia forent diſtracta. Cumque ex parte ut putauerat reperiſſet. curauit ſtudioſe et putreſcentia reparare. et quæ iniq; diſtracta fuerant ſtrennue adquirere. adquiſita uero in ſimul congregare. congregataque in duobuſ uoluminibuſ ſtuduit ordinare. In uno quidem ordinauit omīa primitiua Teſtamēta et Priuilegia in quibuſ manifeſtabatur quomodo uel per quoſ primo tī rarum Poſſeſſiones huic Monaſterio datæ ſint. in altero uero Cyrographa quibuſ beatuſ Oswaldvs Archieps cū adiutorio Regiſ Ædgari terraſ iniuſte à uiriſ potentibuſ. aliquanto tempore poſſeſſaſ. ditioni Æcclæ attitulauit. eaſque regali auctoritate et Senatorum conſenſu. et Principum patriæ teſtimonio data unicuique Cirographi cautione. poſt duorum uel trium heredum tempora iuri Æcclæ abſq; contradictione reddendaſ. Cirographorum etiam exemplaribuſ in Scrinio Scæ Æcclæ ob Teſtimonium collocatiſ. ſuiſ ſcriptiſ Succeſſoribuſ manifeſtauit. Quibuſ ordinatiſ. præcepit cuncta eodem ordine in Bibliotheca ſcæ Æcclæ ſcribi. quatinuſ etiamſi ut aſſolet contingeret qō aliqua negligentia Teſtimentaleſ Scedulæ perderentur. earum exemplaria ſaltem inibi conſcripta. nullatenuſ obliuioni traderentur. Hoc quoque iuxta uelle et imperium ſuum patrato. præcepit adhuc omnia Priuilegia et Cirographa tī rarum

rum quæ proprie ad uictum Monachorum pertinent. ſeparatim ex his congregari. eaque ſimiliter in duobus uoluminibus eodem ordine adunari. qō in hoc codicello eius ut prædixi imperio pro modulo meæ paruitatis ſtudioſus lector feciſſe me animaduertere poteſt. Dēp cor ergo ut ſi cui hic paruitatis meæ labor cordi ſedet. orationis mercedem mihi peccatori impendere non deneget ſi cui uero diſpiceat aut ſuperfluum iudicat. ſciat me non faſtidioſis et deſidioſis ſed ſtrenuis et ſtudioſis laboraſſe. eisque qui pro Scæ Matris Æcclæ proficuo et augmentatione non ſolum ſtrenue certare. uerum etiam ſi neceſſe erit et ſemet ipſos impendere non dubitant hoc opus ſacraſſe. Annuat queſo omnipotens Deus ut Scæ Æcclæ honor et poteſtas iugiter creſcat et augmentetur ad laudem dnī nrī Ihū Xpī. qui cū patre et ſpū ſcō uiuit et regnat Dꝰ in ſcla ſclōrum. Amen.

LXXIX. f.152. *Termini terrarum juxta* Mýðan,&c. *Saxonicè.*

LXXX. fol. 153. *Carta Athelredi Merciorum Ducis, de* x *Manentt.* in Mapnanchiue, *conceſſa Cuthulfo Miniſtro Regis* (*Burhredi.*)

LXXXI. fol. 154. *De* I *Hida terræ* æt Bnadepaȝȝan, *quam contulit Monaſt. Wigornienſi Offa Rex Merciorum A.D.* 589. (lege 789.) *Annoque Reg.* 31.

LXXXII. fol.155. *Donatio* VI *Caſſat.* in Uȝenebneodun *cum duabus villulis* Cantuapetun uidelicet ⁊ Peonedoc. *Monaſterio Wigornienſi, per Ceoluulfum Merciorum Regem. A.D.* 875.

LXXXIII. fol. 156. *Donatio* v *Caſſat.* ab Fepȝetnatune, &c. *Monaſterio Wigornienſi, per Eadwi Regem nutu Dei Angul-Sæxna, & Northanhumbrorum Imperatorem, Paganorum Gubernatorem, Breotonumque Propugnatorem. Caraxata in Cirnaceaſtre. A.D.*956. *An. Reg.* 1.

LXXXIV. fol. 157, b. *Donatio* I *manſ.* in Scipanac, *Monaſterio Wigorn, per Wikburhgam viduam.*

LXXXV. fol. 158. *Confirmatio libertatum terrarum Monaſt Wigorn. per Ceonwulfum Merciorum Regem. A.D.* 816. *Indict.* 9. *Anno Regni* 20.

LXXXVI *Termini terrarum* in halhegan ⁊ Pontesbic. *Saxonicè.*

LXXXVII. fol. 159. *Termini Nemoris cujuſdam prope* Hpambpocesꝑonda. *Saxonicè.*

LXXXVIII. fol. 159,b. *Donatio* xv *Caſſat.* in Cnihtatun. Neopanham. *atque* Eapdulfetun, *Monaſt. Wigornienſi, per Wilferthum & Conjugem ſuam Altam.*

LXXXIX. fol. 161. *Donatio* v *manentt.* in Cpohlea, *Monaſt. Wigorn. per Berhtwulfum Regem Merciorum.*

XC. fol.162. *Termini terrarum ad* Sceppætune. *Sax.*

XCI. fol. 162,b. *Termini terrarum* ab Henefopdtune. *Saxonicè.*

XCII. *Ibid. Termini* v *hidarum*, ab Tidelmincttune. *Saxonicè.*

XCIII. *Ibid. Termini terrarum* ab Codestune. *Sax.*

XCIV. *Ibid. Termini* v *hidarum*, ab Cpomban. *Sax.*

XCV. fol. 163. *Termini terrarum* ab Lapepna. *Sax.*

XCVI. *Ibid. Termini Terrarum* ab Cloptune. *Sax.*

XCVII. fol. 163, b. *Termini terrarum* ab Coddanhýȝe. *Saxonicè.*

XCVIII. *Ibid. Termini terrarum* ab Hýðmæplæȝe. *Saxonicè.*

XCIX. *Ibid. Termini Terrarum aliarum* ab Hýðmæplæȝe. *Saxonicè.*

C. fol. 164, b. *Termini Terrarum* ab Witleaȝe. *Sax.*

CI. *Ibid. Termini terrarum aliarum* ab Witleaȝe. *Sax.*

CII. *Ibid. Termini terrarum* ab Beonetleaȝe. *Sax.*

CIII. *Ibid. Termini terrarum* ab Salopappan. *Sax.*

CIV. fol. 165. *Termini terrarum* ab Salopappan. *Sax.*

CV. *Ibid. Termini* v *hidarum* ab Fepeꝑleaȝe. *Sax.*

CVI. fol. 165, b. *Termini terrarum* ab Hpitanline. *Saxonicè.*

CVII. *Ib. Termini terrarum* ab Heopclanbýpiȝ. *Sax.*

CVIII. *Ibid. Termini terrarum* ab Smitan. *Saxonicè.*

CIX. *Ibid. Termini terrarum* ab Oddingelea. *Sax.*

CX. fol. 166. *Termini terrarum* ab Hýmelcune. *Sax.*

CXI. *Ibid. Termini terrarum aliarum* ab Hýmelcune. *Sax.*

CXII. fol. 166, b. *Termini terrarum* ab Bnadiȝeotan. *Saxonicè.*

CXIII. fol. 167. *Termini terrarum* ab Pipian. *Sax.*

CXIV. *Ibid. Termini terrarum aliarum* ab Pipian. *Saxonicè.*

CXV. fol. 167,b. *Termini terrarum* æt Cubilea. *Sax.*

CXVI. *Ibid. Termini* IV *hidarum* æt Hpitintune. *Sax.*

CXVII. *Ib. Termini* III *hidarum* ab Fulꝑintune. *Sax.*

CXVIII. fol.168. *Termini terrarum aliarum* ab Fulꝑintune. *Saxonicè.*

CXIX. *Ibid. Termini terrarum aliarum* ab Fulꝑepingtune. *Sax.*

CXX. *Ibid. Termini* II *hidarum* æt Penedoc. *Sax.*

CXXI. fol. 168, b. *Termini* III. *hidarum* æt Aetune. *Saxonicè.*

CXXII. fol, 169. *Termini terrarum* ab Týndebicȝan. *Saxonicè.*

CXXIII. *Ibid. Termini terrarum* ab Teodingtune. *Saxonicè.*

CXXIV. fol 173. *Donatio* 2 *manſſ.* æt Sudtune ⁊ æt Bicanmepꝑce. *Brihtnotho Miniſtro per Eadgarum Regem. A. D.* 967. *Indict.* 10. *Regni vero* 13.

CXXV. fol. 175,b. *Donatio* v *manentt.* æt Ductun. ⁊ v. æt Eȝig, *Monaſterio Wigorn. per Offam Regem Anglorum.*

CXXVI. fol. 176, b. *Donatio* v *Caſſatt.* æt Eatun *Monaſt. Wigorn. per Æthelſtanum R. Anglorum. A.D.* 929. *A. Reg.* 6.

CXXVII. fol. 182. *Compotus ſummarum auri quas Monachi Wigornienſes Willhelmo Conquæſtori ſolvebant, ad quas quidem ſolvendas, ſupellectilium ſuorum pretioſorum quicquid aureum erat vendebant aut oppignorabant.*

CXXVIII. fol. 185, b. Hep ȝeꝑputeladō hu Wlꝑtan b. becom to Biſcoppice. *Saxonicè.*

CXXIX. fol. 187, b. De Duabus Villis Scilicet Wlfordilea Et Blacawælla Quas Leofric Comes Et Godgiva Cometissa Monasterio Wigorniensi Contulerunt. *Sax. & Latinè.*

CXXX. f. 189. *Donatio* II *manent.* ab Secceſlea, *quam* Vlfranbilea *Ruricolæ etiam nominant. Monaſt. Wigorn. per Burhredum R. Merciorum. A. D.* 866. *Indict. V decima.*

CXXXI. fol. 190. *Donatio* II *hidarum* ab Cullachſe, *Monaſt. Wigorn. per Willelmum R. Angl. A D.* 1067.

CXXXII. fol. 190, b. *Donatio* I *Caſſati* ab Dunhamſcybe, *Monaſt. Wigorn. per Kenulfum R. Merciorum. A D.* 814.

CXXXIII. fol. 191. *Donatio* III *Caſſatt.* ab Gpimanlea, *Monaſt Wigorn. per Beorhtuulfum R. Merciorum. A. D.* 851, *An. Regni* 13.

CXXXIV. fol. 192. *Donatio* XV *hidarum quæ* Alfeſtun *nominatur, Monaſt. Wigorn. per Wlfſtanum Epiſcopum Wigornienſem. A D.* 1089. *Indict.* 12.

CXXXV. fol. 196, b. *Dimiſſio terrarum aliquot Fulquio de Horſlega, per Radulfum Priorem Wigorienſis Eccleſiæ. (Termini ſcribuntur Normanno-Sax.)*

CXXXVI. fol. 199 *Donatio terrarum* æt Auſtan, *Monaſt. Wigorn. per Æthelſtanum Regem. A D.* 929. *An. Reg.* 6.

CXXXVII. fol 200. *Donatio terrarum in* II *locis, Monaſt. Wigorn. per Æthelredum Ducem Merciorum. A. D.* 880. *Indict* 5.

CXXXVIII. fol. 202. *Donatio* XL. *Caſſatt.* in Reabanopan. *Monaſt. Wigorn. per Offam Regem Anglorum. A D.* 759. *Indict.* 12. *in Menſe Febr.*

Diplomatum & aliorum Inſtrumentorum, quæ temporibus Regum Anglo-Saxonum confecta fuerint, Collectio in Libro grandi Chartaceo qui inſcribitur AVGVSTVS. II. *in quo etiam, cum veris & genuinis Inſtrumentis, haud pauca falſa fictitia & Corrupta reperiuntur quæ Cenſura notavimus.*

1. Donatio terræ in TENID quæ appellatur UUESTAN EE, Bercualdo, ſuoque Monaſterio, per Hlotharium Regem Cantuariorum, cum conſenſu Archiepiſcopi Theodori & Ædrici filii fratris ſui (*i. e ejuſdem Hlotharii.*) Actum in civitate RECUULF, in menſe Maio, Indict. 7. (*i. e. A D* 679.) Eodem die dedit aliam terram in STURIA eodem Abbati, & quo major fides huic Chartulæ adhiberetur, illam roboravit Signo Crucis ✠ quod manu ſua dipinxerit, cæteris aſſtantibns idem facientibus. De quo Ritu & conſuetudine hoc tantum in loco lectorem monere viſum eſt. (Hæc Charta litteris Majuſculis ſcribitur.)

2. Donatio X caſſatorum venerando Comiti ſuo Cyniberhtte, ad conſtruendum cœnubium in provincia cui ab antiquis nomen inditum eſt HUSMERAE, juxta fluvium vocabulo STUR. per Aethilbaltum Regem non ſolum Marcerſium, ſed & omnium provinciarum quæ generali nomine Sut-Angli dicerentur. Donationem autem iſtam ampliavit, ut in Dorſo videre eſt. Hæc Carta litteris quoque Majuſculis exaratur, & olim inſerebatur in Pſalterio illo vetuſtiſſimo quod in hac bibliotheca inſcribitur VESPASIANVS A.I. (vid. D. Tho. Smithi Hiſtor. & Synopſ. Bibl. Cotton. pag. XXXV.) tandem autem D. Rob. Cottono jubente, ex libro Pſalmorum exſcindebatur, & hic una cum plurimis aliis affixa eſt.

3. Donatio IV Caſſatorum juxta Sulmonnerburg fideli ſuo Miniſtro Duddone, per Offam (ſive Offanum, ut inferius in hac Carta) Regem Merciorum. A. D 779. Indict. 2. anno decennovenali 1. Lunari 17. apud Jorotlafordam. (Carta ſcribitur litteris vetuſtioribus Saxonicis)

4. Carta ſuppoſititia Wlferi Regis Merciorum & Mediterraneorum Anglorum, Auſtralium quoque Regnorum, qua donat Deo & beato Petro & Monaſterio ſuo de Medeſhamſted quamplurimas Villas, terras, Eccleſias, Molendina, Sylvas, Piſcaria, Juriſdictiones, Privilegia, *&c.* A.D. 664. Wlferi Regis Septimo, Deus dedit (*Archiepiſcopo Cant.*) 9. (Carta hæc annis haud abhinc 500, à Monachis Petroburgenſibus dolo malo fuit compilata.)

5. Privilegium Libertatis Monaſterii Perſorenſis Quo illud tam liberum ab omni terrenæ ſervitutis jugo, fecit Eadgarus Rex, quam fuit ſub Prædeceſſore ſuo Coenulfo. Cum recenſione Agrorum ſive terrarum (quorum Termini dantur Saxonicè) qui priſcis moderniſque temporibus, à Regibus & religioſis utriuſque ſexus hominibus conceſſi ſunt. A. D. 972.

6. Epiſtola Godefridi Guigornenſis Archidiaconi ad Alexandrum ſummum Pontificem, de veritate cujuſdam Chartæ (fictitiæ) ad Perſorenſem Eccleſiam ſpectantis, ad quam affigebantur ſigilla tria. Quorum primum fuit illuſtris Regis Ædgari; ſecundum, S. Dunſtani Cantuarienſis Archiepiſcopi; tertium, Alferi Ducis Merciorum.

7. Carta falſa & fictitia (quadringentis circiter abhinc annis deſcripta) qua Monaſterium quod Babpicerpurþe (ſive S. Edmundi de Burgo) ab omni dominatione omnium Epiſc. liberum eſſe ſtatuit Cnutus Rex totius Albionis Inſulæ aliarumque nationum plurimarum, qui & alias quoque libertates & privilegia eidem Monaſterio confirmat Latinè & Sax.

8. Carta Uuiglafi Regis Merciorum qua Monaſterium in Heanbyrg cum omnibus pertinenciis ſuis reddit immune à modicis & magnis cauſis, à notis & ignotis præter Vallis & pontis Conſtructionem. Factum in Cnaerr A. D. 836. Indict. 14. Regni ſui 7. Notandum, quod ad calcem hujuſce Cartæ Originalis, extat explicatio Saxonica terrarum illarum quas à ſupradictis gravaminibus immunes reddebat Wiglafus, aliena & recentiori manu ſcripta, quæ etiam nomen Sigredi Ducis inter nomina aliorum Teſtium Cartæ fidem roborantia ſupplebat. Poſt hæc, manu adhuc recentiori, habetur adnotatiuncula cujuſdam Saxonicè ſcripta, qua dicitur ſupradictas terras poſt mortem quorundam virorum ad ſanctum locum nempe ad Coenobium Wigornienſe venturas eſſe.

9. Exemplificatio Conſuetudinum Abbatiæ Eueſhamenſis à Rondulfo Abbate & ejuſdem loci Conventu ſcripta, licentia Innocentii *III* ſummi Pontificis.

10. Carta ſive Inſtrumentum Venditionis & Emptionis; quâ, in Concilio ad locum præclarum oppidumque regale Lundaniæ collecto; pro 126 mancoſis, Uulfredo Archiepiſcopo dedit Coenulfus piiſſimus Rex Merciorum terram 2 Aratrorum quod Appincg-lonb nominatur in oppido Regio (Occidentalis Cantiæ) ab incolis Roecingaham nuncupato. Rurſum, ad Oppidum Regis quod ab incolis Feppeſham appellatur, terram 2 Aratr. in locis nominatis. Dæt ſuiþ-hunincg-lonb æt Gnaronaea. Iterum, in Civitate Dorouernia duas poſſeſſiunculas & tertiam dimidiam id eſt ðpidda halfhaga. Et prata duo ad eas pertinentia in orientale parte Stupe fluminis ſita. A. D. 811. Indict. 4. An. Imperii Regis Coenulfi 15. Præſulatus etiam Uulfredi Archi-Pontificis An 6. prid. Kal. Auguſt.

11. Confirmatio Chartarum Veterum Abbatiæ S. Mariæ de Thorneio, quæ hic recitantur per inſpeximus (uti dicunt) per Ricardum *II* Angliæ Regem apud Weſtm. An. Regni ſui 4to. 20 die Decembr.

12. Confirmatio Chartarum Veterum Abbatiæ Elienſis, quæ hic recitantur per Inſpeximus, per Henricum

cum *VI.* Angliæ Regem, apud Weſtmon. 7. Febr. An. Regni ſui ſecundo.

Litera A Reginæ Angliæ ad Magiſtrum R. de Clifford D. Regis Eſchaetorem citra Trentam, qua eum deprecatur, ne Inquiſitionem aliquam faceret de terra quam Prior & Conventus de Mayden-bradelegh habuerunt de dono & excambio D. Johan. de Ripariis in Manerio de Kydememſtre cum advocatione Eccleſiæ prædicti Manerii. Dat. apud Merleberge, 3 die Septembr. Ann. Regni Henrici domini ſui 54.

13. Acta Curiæ Comitatus de terris Wynflædæ, apud Wulfameram, coram Æthelredo Rege, Saxonicè. quæ habentur impreſſa cum Verſione, in D. Georgii Hickeſii Diſſertat. Epiſt pag. 4.

14. Inſtrumentum Venditionis & Emptionis, quo, Ethelmodo Duci terras quaſdam ſexcentis Denariis Vendidit Plegredus, Teſtibus & Conſentientibus Ethelwulfo Rege & aliis A D 859. Indict. 7.

15. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo terras quaſdam in Dorobernia Ciuitate, *i. e.* ſex virgis in longitudine & 3 virg. in latitud Eanmundo Amico ſuo, 120 denariis Argenteis, vendidit Cialulfus; Teſtibus & Conſentientibus Ætheredo Rege & aliis. A. D. DCCCLXXXVIII. (*i. e.* 888) In dorſo adnotatur, quod Ætheleræ ex Cialulfo emit viam quandam ad terras ſuas ducentem. Saxonicè.

16. Epiſtola Originalis Ualdharii (*Epiſcopi Londinenſis*) Berctualdo totius Brettaniæ gubernacula regenti (*i. e. Archiep. Cantuarienſi*) in qua eum certiorem facit de diſcordiis quæ ortæ ſunt inter Regem Ueſt Sæxanorum & ſuæ patriæ Regnatores: ad quas quidem determinandas & finiendas in Idus Kalendarum Octobrium, in loco qui dicitur Bnegunt-ꝑonꝺ conventuri erunt omnes Reges ambarum Partium, cum Epiſcopis, Abbatibus & Judicibus reliquis: Conſilium igitur petit Waldharius quomodo ſe gerat inter utramque partem, & utrum licentia Berchialdi, huic concilio intereſſet, ſine qua ſe alio ſubterfugere dicit (ſcripta videtur hæc Epiſt. regnante Coenredo Merciorum Rege, *i.e.* circa A.D. 706.)

17. Inſtrumentum de Reconciliatione facta in Concilio in illâ famosâ loco quæ appellatur Cyningertun, in Regione Suðnegiæ, inter Reges Ecgbertum & Æthelwulfum ex una parte, & Ceolnothum Archiepiſc. Cantuarienſem (qui etiam Concilio præſidebat) ex altera. Ibi Reges agrum illum æt Mallingum ad Eccleſiam Chriſti quæ ſita eſt in Dorouernia Civitate certis quibuſdam conditionibus reddebant; quem quidem Agrum primitus à Baldredo Rege eidem Eccleſiæ in fugatu ejus (illegaliter) donatus erat. Hujuſce vero Reconciliationis duo ſcribenda eſſe ſtatuebant exemplaria, quarum alterum haberet Archiepiſcopus cum Telligraphis Eccleſiæ Chriſti, alterum Ecgberhtus & Æthelwlfus Reges cum Hereditatis eorum ſcripturis. Actum An. Dom. 838. Indictione 1. die 4, feria.

NB. Nomina teſtium (in dorſo) ſequitur hujuſmodi Adnotatio. Ppo ampliope ıtaq; conꝛıꝛmatıone. ıcepum aꝺꝺucta eꝛt hæc ꝛcebula copam Æthelwulfum Regem et optimateꝝ eiuꝝ in ulla neġali qui appellatuꝝ Uuiltun. huꝝ Teꝛtibuꝝ conꝛenteıentibuꝝ et ꝛubꝛcꝛibentibuꝝ quoꝝum nomina ꝛubꝑnænotata ꝛunt, &c. *Adhuc etiam in dorſo extat hæc Adnotatio*, Anno ab incarnatione Xpī. DCCC.XXXVIIII. Indictione. II. Ꝑnimo uıdelicet anno neġni Æðelwulfi Reġiꝝ. poꝛt obitum patꝛiꝝ ꝛui. ꝛactum eꝛt uenerabile Conciliabulum omniu Epiꝛcoꝑoꝝum qui eꝑunt in Auꝛtꝛale pantе ꝛluminiꝝ Humbnæ. in loco quæ ꝺicitur æt Aꝛtꝛum. ibique ꝑro ꝛirma ꝛtabilitate hec eadem ꝛcebula aꝺꝺucta eꝛt. et cum ꝛigno Cꝛucıꝝ Xpī ab huꝝ teꝛtibuꝝ ꝓoꝺoꝑata. quoꝝum nomina ꝛubteꝑꝑnotata ceꝑnentibuꝝ clape pateꝛcant, *&c.*

In hoc Cod. extat etiam aliud exemplum hujuſce donationis, ad num. 34.

Carta Finalis Concordiæ Saxonice ſcriptæ inter Eadwalam Otheri filiam, & Cynethrytham Ethelmodi Aldormonni Viduam, de terris æt Ceꝛt quas Ethelmodo legavit Osbearhtus nepos ejus ex fratre, ſi ille Cynethrythæ ſuperſtes foret. Huic Concordiæ Teſtis fuit, cum aliis, Ceolnothus ſupra laudatuſ Archiepiſcopus Cantuarienſis.

18. Donatio 25 Manſorum æt Yceantune Thano ſuo *Cloſie*, per Æthelredum Regem totius Inſulæ. A.D. 1001. Indict. 14.

19. Donatio 12 Manſarum æt Meapham fideli ſuo Miniſtro Ealdulfo, per Æthelſtanum Regem Anglorum & Curagulum totius Bryttanniæ. A.D. 939. Indict. 12. (Termini habentur Saxonicè.)

20. Donatio 5 Caſſatorum æt Nıꝑanham dilectiſſimo ſuo familiariſſimoque monacho, nomine Æuic, per Cneutum Baſileon Angel-Saxonum. (Termini habentur Saxonicè. ſine Anno.)

21. Carta Apographa Willelmi I Regis Anglorum, de Eccleſia S. Edmundi de Burgo quam ſuam ſedem Epiſcopalem eſſe debere referebat Arfaſtus Epiſcopus. Balduuinus autem Abbas S. Eadmundi oſtendit (inter alia) Præcepta Canuti & Eadwardi Regum, in quibus à dominatione Epiſcoporum Comitatus illius eccleſiam illam eſſe liberam conceſſerunt. Quare, conſilio Landfranci Arch. Cant. &c. eidem Eccleſiæ confirmat. ut ab Arfaſti Epiſcopi omniumque ſibi per tempora ſuccedentium Epiſcoporum Dominatione, ipſa Eccl. ſia & villa in qua ſita eſt eadem Eccleſia, ſit libera. Latine & Saxonicè.

22. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, (dorſo vetuſtioris Cartæ inſcriptum, de qua infra, ad num. 24) quo, in Synodali Conciliabulo juxta locum qui dicitur Caelic-hỳth, terras illas 200 ſolidis à Coenulfo Rege Merciorum emit Pilheardus Comes, de quibus in interiori ejuſdem membranæ facie mentio facta eſt (*i. e.* ad num. 24.)

23. Deſideratur.

24. Carta Excambii qua Stidberhtae venerabili viro, atque Abbatis cura prædito, terram 30 manentium in Mıꝺꝺıl-ꝛaexum, beꝛuıh Gumenunga-heꝛꝛgat, enꝺ Lıꝺꝺınge, dat Offa Rex Merciorum, pro totidem Manentibus in Ꝛichama. A. D. 764. Indict. 5.

25. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, (ab imperita manu ſcriptum) quo vendit Æthelwulfus Rex Occidentalium Saxonum unam Villam cum 24 Iugeribus terræ in Civitate Doroberniæ Ithdano cuidam, (ſeu potius Duddano, ut inferius nuncupatur) IIII (*libris?*) Argenti. A.D. 839. Indict. .. in villa Regia Aⁿ uuiæ. Huic Cartæ ſubſcripſit etiam Ælfredus Rex Occidentalium Saxonum.

Deinde narratur, quod Lulla emit hoc Inſtrumentum cum ſupradictis terris ab Æthelwaldo coram plurimis teſtibus, conſentiente eodem Rege Æthelwulfo.

Denique, recentiori manu ſequitur Saxonicè quomodo Dunſtanus Archiepiſcopus hoc Inſtrumentum cum parte majori harum Terrarum (ſcil. 14 Jugera) pretio 10 librarum emit ex Uhtlufa & duobus ejus filiis; quas quidem terras ipſe Monaſterio S. Martini donavit.

26. Donatio terrarum quæ appellantur RIDINGAHAAM, BUDINHAAM, DÆCCANHAAM, ANGENLABESHAAM & Campi in Sylva quæ dicitur UUIDMUNDEFELT, Hedilburgæ Abbatiſſæ Monaſterii quod dicitur BEDDANHAAM, per Hodilredum (ſive Oedilrædum, ut inferius ſeipſum vocat) parentem Sebb-Regis Eaſt-Seaxanorum. Actum Menſe Martioi.

Scripta eſt hæc Carta litteris Majuſculis & Vetuſtiori-

bus: nam Sebbi Rex Orientalium Anglorum qui huic donationi cum Ercenualdo & Haedda Episcopis, &c. subscripsit regnare cœpit circa A. D. 664. & diem suum obiit, A. D. 694. etiam Ercenwaldus factus est Episcopus Londinensis A.D. 675. ac è vivis excessit A. D. 697.

27. Carta (Apographa sexcentis circiter ab hinc annis exarata) qua donare dicitur Offa Rex Merciorum ad Ecclesiam B. Petri ubi dicitur æt Bneodune, terram 10 Manentt. ubi dicitur æt Fenretelda. ⁊ æt Cortune 5 Cassatt. tantundem æt Fneodan-hole, cum Sylva quæ eisdem terris adjacet. A. D. 730.

28. Concessio libertatis Episcopatus Cridiensis Ecclesiæ, ut sit perpetualiter tutus atque munitus ab omnibus secularibus servitutibus, fiscis Regalibus, tributis majoribus, & minoribus, atq; Expeditionalibus videlicet taxationibus omniu rerum, nisi sola Expeditione & Arcis munitione. Pro qua quidem Concessione dedit Eadulfus Episcopus Cridiensis Æthelstano Regi 60 libras Argenti. Actum A,D 933. Indict. 6.

29. Excerptum ex Carta Æthelbaldi Regis Merciorum, qua donat terram 7 Manentium in provincia Midlesexorum, in Regione quæ dicitur Gebbingeſ, Comiti suo Withredo Conjugiq; ejus Ansithæ.

30. Donatio 20 Mansorum æt Cubeneſ-bune cuidam Comiti, nomine Ælfhere, per Eadwigum inlustrem Anglorum Regem, cæterarumque Gentium in circuitu persistentium Gubernatorem & Rectorem. A. D. 956. Indict. 14. Imperii sui. 1. (Termini habentur Saxonicè.)

31. Testamentum Thurstani cujusdam Saxonicè scriptum, quo terras suas æt Fimbirce post mortem suam, Ecclesiæ Christi Cantuariæ, legavit, &c. Teste Eadwerdo Rege & Confessore, cum multis aliis primariis viris.

32. Carta sive Testamentum Godrici Cognomento æt Bunnan de terris suis æt Orraham, *&c.* Saxonicè factum tempore R. Edwardi Confessoris.

33. Fragmentum Inquisitionis (ut videtur,) de terris quamplurimis in Comitatu Cantiæ, facta tempore Willelmi Conquæstoris.

34. Instrumentum Reconciliationis inter Ecgberhtum & Æthelwulfum Reges, & Ceolnothum Archiepiscopum Cantuariensem, ejusdem Tenoris cum illo qui in hoc Cod. insignitur num. 17. Notandum quoque, hoc in Cod. post num. 24. extare & tertium Hujusce Reconciliationis Exemplum; verum istud à dictis Regibus non est confirmatum propter Errorem quendam scriptoris, qui illa quæ sua culpa omisit post subscriptiones Testium inseruit.

35. Carta Regis Æthelredi, qua (rogante Uulfgaro Abbate) Confirmat Abbatiæ Abbandunensi libertates ejusdem & Privilegia, & Terras ab eodem Monasterio injuste ablatas reddit. Actum A. D. 993. Indict. 6. Regni 17. die 16 Kalendarum Augustarum, in Oratorio Vici qui usitato Gruingaham nominari solet. Notandum, quod in hac Carta, Nomina Regum & B. V. Mariæ, fere semper alieno & atramento magis nigro scribuntur, sicut & nomen Wulffigi Schirburnensis Episcopi, cum nonnullis S Crucis signis. Nam quædam ex his signis formantur Atramento alio: pars quoque signorum Crucis longe maxima desideratur, cum plurimis Nominibus testium, quibus inserendis vacua destinebantur spatia. Quibus animadversis, num inter Originales, seu potius inter Apographas Cartas, hæc merito recensenda sit, viderint docti.

36. Donatio 22 Cassatorum in Rumetuba Abbandunensi Ecclesiæ, per Eadgarum totius Britanniæ Gubernatorem & Rectorem. A. D. 961. (Termini terrarum scribuntur Saxonicè.)

37. Restitutio Terrarum Wulfrici, sc. Æscerbupuh. ⁊ Denicef pyrð. Gafanforð. Cranlea. Stanmere. Ceabelanpyrð. Boxoran. Bennanham. Fyrtingar. Ticcebupnan. Steddanham. Tullingtun. Pæccingar. Puningar. Nitimbre. quæ ei ob cujusdam Offensaculi causa interdicta fuerant, per Eadgarum Regem; cui, causa hujus libertatis, dedit Wulfricus præfato Regi 120 Mancusas auri probatissimi. A. D. 960.

38. Donatio 15 Mansarum æt Middeltune familarissimo suo Ælfwino, per Eadwigum Regem Anglorum. A. D. 956 Indict. 14. Imperii sui 1. (Termini habentur, Saxonicè.)

Testamentum Badanothi filii Beottæ de terris suis, quas ab Ætheluulfo Rege (Occidentalium Saxonum) emerat. Saxonicè. Inter testes, primus est Ceolnothus Arch. Cant. vid. inferius. ad num. 55. (Hoc Testamentum habetur impressum à D. Hickesio, Dissert Epist. pag. 54.)

39. Donatio 5 Cassatorum in loco qui dicitur Tademærtun, cuidam Ministro nomine Brihtric, per Eadwigum Regem & Primicerium totius Albionis. A. D. 956. Indict. 14. Regni autem 1. (Termini habentur Saxonicè.)

40. Instrumentum Commutationis, quo Eadredus Rex Anglorum dat 18 Mansas æt Felegforda cuidam fideli nomine Uuulfrico, pro quadam terra quæ sita est in Cornubiö, ubi ruricolæ illius Pagi barbarico nomine appellant Penðyrig. A. D. 949. Indict. 7. Termini habentur Saxonice.

41. Donatio 16 Cassatorum æt Anningabun Optimati suo Eadmundo, per Eadwigum egregium Angul-Saxonum Basileum, ceterarumque plebium hinc inde habitantium. A. D. 956. Indict. 14. Termini habentur Saxonicè.

Fragmentum Donationis 12 Cassatorum, (quorum Termini habentur Saxonicè) factæ in uilla Regia quæ appellatur Uuilcun. A. D. 854. Indict. 1. die secundo quo Pascha celebratur.

42. Instrumentum Commutationis, quo dat Uulfredus Archiepiscopus Cantuariensis terram 3 Aratrorum in regione Eortepege, quæ inibi ab incolis Folcuunning-lond dicitur: cum ruriculo unius Aratri on Byrig; & quinto Aratro quod Dunpalingslond dicitur, Familiæ Ecclesiæ Christi Cantuar, pro terra quatuor Aratrorum æt bupnan: quam terram totam jamdudum Aldhun quidam Comes venerabilis, propinquus Domni Jaemberhti Archiep. Familiæ (Ecclesiæ Christi Cantuar.) donaverit: Illamque terram Ecgberhtus Rex (Cantiæ) Aldhuno conscribendo dederat, sed post eo (postea) Rex Offa prædictam terram ab illa Familia abstulit; videlicet, quasi non liceret Ecgberhto Agros hereditario Jure scribere. Dein beate memoriæ Æthelhead Archiepiscopus, à Rege Offa adquirere studuit illam terram cum integra libertate ad Christi Ecclesiam, *&c.* Actum est autem hoc, anno Dom. Incarn. 811. Indict. enim. 4. Imperii autem Coenuulfi Regis 15. Anno Præsulatus autem Fulfredi Archiepisc. 6. Die undecimo Kal. Maias; in loco præclaro in Civitate Dorovernia. Regnante domino sine fine, Amen. (Vid. infra ad num. 50.)

43. Charta (Apographa) qua donat Athelredus tocius Albionis Imperator duas Mansas & dimidiam in Dumbeltune Ministro suo Wlfrico. A. D. 995. Indict. 8. Annoque Regni ejus 17.

44. Carta litterarum Patentium R. Eadweardi Confessoris, de libertatibus & privilegiis Abbatiæ S. Edmundi de Burgo. Saxonicè.

45. Di-

45. Literæ ſive Bulla Eugenii ſummi Pontificis ad Gervaſium Weſtmonaſterii Abbatem, qua omnia Privilegia, & Cartas ejuſdem Abbatiæ confirmat, *&c.* Datum, trans Tiberium per manus Roberti S. Romanæ Eccleſiæ Presbyteri Cardinalis & Cancellarii, 8 Idus Martii, Indict. 9. Incarnationis Dominicæ Anno 1145. Pontificatus vero Domni Eugenii 3. Papæ Anno 2.

46. Charta magna libertatum Angliæ, conceſſa ab Henrico III, apud Weſtm. XI die Febr. Anno Regni ſui 36. pro qua quidem conceſſione & donatione Libertatum iſtarum, & aliarum Contentarum in Carta ſua de Libertatibus Foreſtæ, Archiepiſcopi, Epiſcopi, Abbates, Priores, Comites, Barones, Milites, & libere Tenentes, & omnes de Regno ſuo dederunt quindecimam partem mobilium ſuorum.

47. Inſtrumentum Saxonicè ſcriptum (æquè vetuſtum ac Teſtamentum Badanothi, cui teſtis fuit Ceolnothus Arch. Cant.) quo ſtatuit Ealhburga quæ reddi quotannis ſive ſolvi deberent Monachis Eccleſiæ Chriſti Cantu r. ex terris in Bupnan.
Sequitur Adnotatio de 100 Denariis quo ſingulis annis ſolvere iiſdem Monachis, ex terris ſuis juſſit Ealawynnæ filiæ ſuæ Ealhherus.

48. Carta litterarum Patentium Willelmi Regis II, qua notum facit ſe conceſſiſſe & Præcepto patris ſui dediſſe Eccleſiæ S. Martini de Bello, & Monachis ibidem Deo ſervientibus, unum Manerium quod vocatur Bpomham. Actum apud Wintoniam.

49. Carta litterarum Patentium Willelmi I Regis Anglorum confirmans libertates & Privilegia Eccleſiæ Weſtmonaſterienſis. A. D. 1081. Regni ſui 15. Indict. 4. (Carta ſuſpecta.)

50. Donatio terræ 4 Aratrorum æt Burnan in Occidentali parte Beonahameʒ Sanctæ Familiæ Eccleſiæ Chriſti, per Aedilheardum Metropolitanæ Civitatis in Dorobernia Archiepiſcopum. (Hanc prænominatam terram quidam homo bonus nomine Aldhun, fratribus noſtris ad menſam tradidit: ſed S. Eccleſia Chriſti ſine norma Juſtitiæ, cum rapacitate cujuſdam Regis de ſua terra privata eſt, *&c.*) Actum A. D. 805. Indict. 13.

51. Carta R. Henrici I. qua dat duas Carrucatas terræ Eccleſiæ S. Mariæ de Brellintona & Canonicis Regularibus domino ibidem ſervientibus. Enumerat quoque Donationes aliorum Magnatum. (Hanc Cartam propriarum manuum ſubſcriptionibus firmaverunt ipſe Rex & Primates ejus.)

52. Donatio 26 Caſſatorum Monaſterio Raculfenſi, per Eadredum Regem, Divina gratia totius Albionis Monarcham & Primicerium. A. D. 949. Annoque Regni ejus 4. Subſcriptionem Eadgifæ Regis Genetricis, ſequuntur hæc verba. ✠ Ego Dunſtan inbiʒnuſ Abbaſ. Reʒe Eabnedo impenante. hanc Domino meo henedictionem kantulam dictitando conporui. et pnoppiuſ bigitopum apticuliſ penſcnipſi. (Termini habentur Saxon.)

53. Carta (Apographa, ſeu potius ſuppoſititia) Eadwardi Regis, qua confirmat Privilegia & libertates Abbatiæ Weſtmonaſterienſis. Datum Kal. Auguſti. anno quinto. regnante ſereniſſimo & glorioſiſſimo Eadwardo - - - - - ab incarnatione autem domini. M.XL V. Indict. 12. Concurr. 7. atque 18 Epact. Lundonie Palatio Regis.

54. Donatio unius Virgatæ terræ in illo loco qui dicitur Be nÿ̊an ELDDIN, Miniſtro ſuo fideli Ordgaro, per Eadweardum Angul-Saxonum Regem. A. D. 1044. Indict. 12. (Termini habentur Sax.)

55. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis quo 15 Mancuſis Auri acceptis, Badonotho Apparitori ſuo (cujus Teſtamentum habetur ſuperius in hoc Codice) tradit Aeðeluulf gratia dei Rex Occidentalium Saxonum nec non & Cantuariorum, villam unam ab orientale parte muris Dorovernie Civitatis: Octodecimque Jugera, hoc eſt, 6 Jugera ubi nominatur æt Uuihtbalðeſ hlape. Et in auſtrale parte publicæ ſtratæ altera 6. Et in Auſtrale Occidentaleque publicæ ſtratæ ubi appellatur Uueopena ʒet. In Confinioque Deopninʒ-lonðeſ 6 Jugera. ſeu etiam tria prata, unâ ab orienti fluminis qui dicitur Stuf, quæ appellatur Alinʒ-með. altera quæ nominatur Lonʒan-með, & jacet be Nopðanheʒe. tertia in medio urbanorum pratorum, *&c.* Actum, A. D. 845. Indict. 8. die 2. Feria, 16 Kal. Decemb. in illa famoſa villa quæ dicitur On Vuecæ.

56. Inſtrumentum confectum in Synodo qui factus eſt in loco celebri qui vocatur Cloſeſhoaf, A. D. 803. Indict. 11. die 4. Idus Octobris. quo pluribus verbis dicitur, quod Offa Rex Merciorum in diebus Jaemberhti Archiepiſcopi, cum maxima fraude, honorem & unitatem ſedis S. Auguſtini Patris noſtri in Dorouernenſi Civitate (*i. e.* Eccleſiæ Chriſti) dividere & diſcindere præſumpſit. & quomodo poſt obitum prædicti Pontificis, Aedelheardus Archiepiſcopus illius ſucceſſor, beatiſſimum Papam Leonem viſitare contigit. Diſciſſionem injuſte factam Archiepiſcopalis ſedis narravit, & ipſe Apoſtolicus Papa ut audivit & intellexit quod injuſte fuiſſet factum, ſtatim in Brittanniam miſit & præcipit ut honor S. Auguſtini ſedis (*i. e.* Eccleſiæ Chriſti) cum omnibus ſuis Parrohhiis integerrime redintegraretur, & honorabili Archiepiſcopo Aedelheardo in patriam pervenienti, per omnia, redderetur; & Coenulfus Rex pius Merciorum ita compleuit cum Senatoribus ſuis. Igitur idem Aedelheardus Archiepiſcopus cum omnibus Epiſcopis ſedi B. Auguſtini (*i e.* Eccleſiæ Chriſti) ſubjectis, præcipit, ut numquam Reges, *&c.* honorem S. Auguſtini & ſuæ Sanctæ ſedis diminuere vel in aliquantula particula dividere præſumpſerit, *&c.* Et ut Archiepiſcopalis ſedes in Liccibfelbenſi Monaſterio numquam habeatur, ex hoc tempore, neque in alio loco aliquo, niſi tantummodo in Dorobernenſi Civitate, ubi Chriſti Eccleſia eſt, & ubi primum in hac Inſula Catholica fides perenituit, & à S. Auguſtino Sacrum baptiſmum celebretur, &c.

57. Donatio 10 Manſarum æt Oſſalðinʒ uillam (ſive ut inferius in hac Carta, Oſſalðinʒtune) cuidam ſanctimoniali uocitatæ Æthelſwithe, per Eadmundum Regem Anglorum. A. D. 940. Indict. 13. Termini habentur Saxonicè.

58. Donatio 30 Manſarum æt Baddanbÿnʒ. ⁊ to Doddanſonda. ⁊ to Eſenðune. per Eadmundum Regem Anglorum. A. D. 944. Indict. 2. (Termini habentur Saxonicè.)

59. Teſtamentum Abbæ Vice-comitis Saxonicè, cui ſubſcripſit, cum multis aliis, Cialnothus Archiepiſcopus Cantuarienſis (Hoc Teſtamentum publici juris fecit D. G. Hickeſius, Diſſert. Epiſt. pag. 55.)

In dorſo, habetur Teſtamentum Heregythæ, quæ (ut videtur) fuit Abbæ Vicecomiti Conſanguinea. Sax.

60. Donatio 12 Caſſatorum (Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ Civitatis terris ſubjacentium) in loco quem ſolicolæ æt Deſantune vocitant: facta fideli ſuo Miniſtro Ælfwoldo, per Æthelſtanum totius Britanniæ Regem, A. D. 934. Regni vero ſui, 10. Indict. 7. Epact. 3. Concurrente 2. quinctis Junii Calendis. Luna 11. In Civitate opinatiſſima quæ Winteceaſter nuncupatur.

61. Donatio 5 Aratrorum in illâ loco ubi Saxingpelle nominatur, in Biciſſitudinem alterius terre hoc eſt æt Mepſaham, fideli ſuo Miniſtro Wullafo, per Ethelbearhtum Regem Occidentalium Saxo-

num. A.D. 858. Indict. 6. (Termini habentur partim Latine, partim Saxonicè.)

62. Carta (ſuppoſititia) Edgari Regis & Baſilei totius Angliæ, qua reddit & concedit ſanctæ Dorobernenſi Eccleſiæ & Monachis ibi ſervientibus Deo, in puram Elemoſynam, Portam & Villam de Sanduuich, eiſdem Monachis olim ablatam, *&c.* in feſto Pentecoſtes, in Civitate Achamanni (*i.e.* Bathonia.)

63. Donatio 2 Caſſatorum æt Clyfe, cuidam Optimati nomine Æthelredo, per Eadwardum Regem (& Confeſſorem) Termini habentur Saxonicè.

64. Donatio dimidiæ Manſæ in *Æwi*, cuidam fideli miniſtro nomine Ætheric, per Cnutum Regem totius Albionis cæterarumque gentium triviatim perſiſtentium Baſileum. A. D. 1031. Indict 4. Termini habentur Saxonicè.

65. Finalis Concordia inter Ægelricum & Eadſigum Archiepiſc. Cantuar. (tempore R. Eadwardi Confeſſoris) ſuper terram æt Cent, quam Ceolnothus Archiepiſcopus ex Hæletho Thano emerat, & Athelulfus Rex poſtea illi in æternam hæreditatem confirmaverat. Saxonicè.

66. Donatio unius Aratri in provincia Cantuariorum ubi Ulaham nominatur, ſuo fideli miniſtro Ealdhero, per Ethelwulfum Regem Occidentalium Saxonum, nec non & Cantuariorum. A. D. 855. Indict. 1.

67. Donatio 4 Aratrorum æt Scelbeſ ꝑonda, cum prato 30 Jugerum (certis conditionibus) Eccleſiæ Chriſti in Dorouernia Civitate, per Uulfredum Archiepiſcopum. *i. e.* inter Ann. Dom. 804 & 829. (In hoc Scripto, nulla Teſtium mentio.)

68. Donatio portionis hæreditatis ſuæ, quam Cantigenæ dicunt An Iuclæce, cum 10 ſegetibus æt Tamelanꝑynðe, Ordhelmo & Alfwoldo fratribus, per Eadmundum Regem Anglorum, ceterarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernatorem & Rectorem. A. D. 946. Indict. 4. (Termini habentur Saxonicè.)

69. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis quo, 7 libris Auri & Argenti, vendit Coenulfus Rex Merciorum, Wulfredo Archiepiſcopo Cantuarienſi terram unius Aratri in provincia Cantiæ, in loco & in regione quæ dicitur Ꝑertan-ꝑiꝺꝺe, ubi nominatur Cyninczeſ-cua-Lond. Actum A. D. 814. Indict. 7. in vico Regali æt Beanꝑe. die 7. Kal. Decembres.

70. Inſtrumentum Reconciliationis, ſeu potius Emptionis & Venditionis, quo, (accepto Vaſe electi Auri & Argenti, eſtimatum 5 libris & ſemis,) vendidit Ceolwulfus Rex Merciorum ſeu etiam Cantuariorum, Wulfredo Archiepiſcopo terram quandam 60 pedum in longitudine, & 30 in latitudine quæ ſita eſt, in orientali plaga loci illius quæ ante Coenwulf Rex dederat prænominato Pontifici, cum 30 Jugeribus, quorum 25 in arido Campo, & 5 pratis. Actum. A. D. 823. Indict. 1. die vero 7. Kal. Junias. in Villo regali qui dicitur Ꝑenbuꝑgingꝑic.

71. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, pretio 50 mancuſarum in Auro, vendiderunt Burgredus & Æthelſuitha Rex & Regina Anglorum, 5 Manentes ubi appellatur on Uꝑꝑnope, Wulflafo cuidam. A. D. 969. Indict. vero 2. Burgredi autem Regis Regni 17. Termini ſequuntur Saxonicè.

72. Donatio 10 Aratrorum in loco qui dicitur Byxlea Wulfredo Archiepiſcopo, per Coenwlfum Regem Merciorum. A. D. 814. Indict. 6. (Termini habentur Saxonicè.)

73. Inſtrumentum confectum A. D. 825. Indict. 3. in Synodali Concilio æt Cloꝛeſhoum, Præſidente Uulfredo Archiepiſcopo Anno 20 Epiſcopatus ſui, ſeu etiam Beornuulfo Rege Merciorum Anno 3 Regni ejus. In quo pluribus verbis oſtenduntur Injuriæ Coenwulfi Regis Merciorum erga Wulfredum Archiep. Cantuarienſem, quem (inter alia facinora ab eo perpetrata) liberis Monaſteriis æt Suðmynꝛtne ⁊ æt Ræculfo, omnibus rebus ac poſſeſſionibus quæ ad illa pertinebant, cum violentia ac rapacitate diſpoliavit, &c. Poſtea paternis veſtigiis inhærens Cwoenthrytha Abbatiſſa filia & hæres Coenwlfi Regis, Wulfredum etiam injuriis affecit; quos deinde Beoꝛwlfus Rex inter ſe reconcilians tentavit. Cwoenthrytha tandem inſipientiam ſuam confitetur, & Wulfredo loco terræ 300 Manentium æt Ioꝛneſhomme, reddit terram 100 Manentium in quatuor locis, ſc. æt Heapge. Heneꝛꝑeðingloнð. ⁊ æt Ꝑembalea. ⁊ æt Goddincgðum. donat quoque Wulfredum Cwoenthrytha agello 4 Manentium æt Heapge, & terra 30 Manent. in Provincia Cantiæ, ubi dicitur æt Cumbe, *&c.*

Fragmentum Cartæ Coenwlfi Regis, facta Wulfredo de terris in Aldantune.

74. Donatio 20 Swulungarum terræ æt Stanhamꝛteðe Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ, per Oſwulfum Aldormannum & Beornthryth conjugem ejus. Sequuntur Ordinationes Wulfredi Archiepiſcopi de iiſdem terris, de Miſſis celebrandis, Eleemoſynis largiendis, *&c.* pro animabus eorum. (Saxonicè, litteris vetuſtioribus.)

75. Carta Litterarum Patentium R. Eadweardi Confeſſoris, de quibuſdam Privilegiis Monachorum S. Eadmundi de Burgo. Saxonicè.

76. Carta Litterarum Patentium ejuſdem Eadwardi Regis, qua notum facit Leoffium Duddæ filium dediſſe unam hidam terræ cum dimidio æt Ꝑupmælea Monaſterio Weſtmonaſterienſi. Saxonicè.

77. Carta (ut videtur fictitia, etſi valde antiqua) qua Sueabrædus Rex Eaſt-Saxonum & Pæogthath, cum licentia Æthelredi Regis, dant 30 Caſſatos in loco qui dicitur Tuican hom, in provincia quæ nuncupatur Miꝺꝺel Seaxan, Waldhario Epiſcopo. A. D. 704. Indict. 2. tertia decima die menſis Junii, quod eſt Idus Junii. Donationem autem confirmat non Æthelredus ſed alius, his verbis. ✠ *Ego Coenredus Rex Merciorum hanc terram Waldhario Epiſcopo pro remedio animæ meæ. in dominio donare decrevi, in loco qui dicitur* Tuiccan ham, *libenti animo propria manu crucem infixi.* Sequitur & alia confirmatio eiſdem manu & atramento. ✠ *Ego Ciolred Merco hanc donationem quam ante donavit propinqüs meus Coenrædus Rex, & ego confirmavi in loco* Ancencale, *& ſignum S. Crucis expreſſi.*

78. Donatio bis denarum Manſarum, quod Anglicè dicitur Tꝛentiȝ-hiða, æt Meappæcham, cuidam fideliſſimo Miniſtro Oſwig nomine, per Eadredum Regem Anglorum, ceterarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernatorem & Rectorem. A. D. 847. Indict. 5. Termini recitantur Saxonicè.

79. Adnotatiuncula de terris æt Culeꝑoꝛðe, & æt Gẏxeꝛeoꝛðe, quas contulit Thurkytelus Abbatiæ S. Eadmundi de Burgo. Saxonicè.

80. Teſtamentum Ælfrici Epiſcopi, ut videtur, Helmamenſis, tempore Haraldi, Canuti Regis filii, factum. Saxonicè.

81. Carta (Apographa, ſi non annis abhinc 600, dolo malo quorundam Monachorum ficta) qua plurimas terras dat Cædwalla Rex Wiffrido Epiſc. A.D. 680.

82. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, pretio

pretio 30 Mancuſarum, Wulfredo Archiepiſcopo Cant. vendidit Cuthredus Rex Cantiæ, (cum licentia Coenulfi Regis Merciæ) terram duorum Aratrorum quæ à quibuſdam appellantur Campus armentorum, *id eſt*, Hneðna-leah. A. D. 805. Indict. 13. Anno regni ſui 8.

83. Carta (ut videtur Apographa etſi vetuſtiſſima) qua, donat Uuihtredus Rex Cantuariorum terram 4 Aratrorum quæ dicitur Pleghelmes-tun, partem quoque terrulæ cujus vocabulum eſt Numminga-geta Baſilicæ B. Mariæ Genetricis dei quæ ſita eſt in loco qui dicitur Limingæe. Actum, in Menſe Julio, Indictione 13.

84. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, 120 Mancuſis auri puriſſimi acceptis, vendit Eardulfus (Dunelmenſis Epiſcopus) amico ſuo Wighelmo aliquam partem terræ juris ſui, æt Hamme. A. D. 876. Indict. 8.

85. Inſtrumentum Saxonice ſcriptum, de Sandwico, quem quidem portum à Monachis Eccleſiæ Chriſti Cantuar. abſtulit Haroldus Rex, & poſtea eis reſtituit cum omnibus libertatibus & privilegiis, Eadſigo Archiepiſcopo illud impetrante, &c.

86. Donatio terrulæ cujuſdam, *id eſt*, quartæ partis aratri unius juxta Liminee, Sali coquendo accommodæ, Duno Abbati & Presbytero & Eccleſiæ B. Mariæ, cui ſua præfuit ſollicitudo, per Æthelberhtum Regem Cantuariorum. Actum, die vicetima Februarii Menſis, Anno Regni ſui Septimo, Indict. 15. (*i. e. A. D.* 755.) *Dorouerni.*

Notandum, hanc Cartam eſſe interpolatam à Monachis Eccleſiæ Chriſti, aliarum donationum additione & Nominibus quatuor Teſtiũ; quæ aliena manu inſeruntur.

87. Donatio Victus Monachis Eccleſiæ Chriſti, ex terris ſuis æt Munðlingham, per Lufam ſive Lubam Ancillam Dei (forte ſanctimonialem) teſte & conſentiente Ceolnotho Archiep. Cantuar. cum aliis. Saxonicè.

88. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, accepto ab Wulfrico Archiepiſcopo Annulo aureo habente 75 Mancuſas, dat ei Ceolwulfus Rex Merciorum vel etiam Cõntwariorum, 5 Aratra in Provinciõ Cantiæ ubi nominatur Mylentun. A. D. 822. Indict. 15. die vero 12. Kal. Octob. in loco Regale qui dicitur Byðictun.

89. Donatio 5 Caſſatorum in Botepelle, in Provincia Middel-Saxanorum, Wulfredo Archiepiſcopo Cantuar. per Wiglafum Regem Merciorum. Anno primo ſecundi Regni ſui, Anno vero Dom. 831. Indict. 9.

90. Donatio unius ſedis in loco qui dicitur S. Martini Eccleſia, & unius modicæ villulæ ad eandem ſedem, ſuo fideli amico Wighelmo Presbytero, per Ethelredum Regem Occidentalium Saxonum, nec non & Cantwariorum A. D. 867. Indict. 15. in Dorobernia Civitate.

91. Charta (Apographa ſive fictitia) qua donat Cenulfus Rex Merciorum & Conjux ejus Cenegitha, terram in Prouintie Cantie, quæ appellata eſt Geðinc ȝ Yubutun, Paſtori & Familiæ Eccleſie Chriſti (Cantuar.) Actum. 16 Kal. Auguſti, Indict. 7. Anno regni ſui, 3. (*hoc eſt*, A. D. 799.)

92. Carta Commutationis, qua dat Coenuulfus Rector & Imperator Merciorum Regni, Oſwulfo Duci & Miniſtro ſuo aliquem terram in loco qui vocatur Hpempinge-pic, & alio nomine Haping-geota, vice alterius terræ quæ dicitur Bobing-geata. Actum Anno ſecundo imperii ſui. (*hoc eſt*, *A.D.* 798.)

93. Sequitur Donatio ejuſdem terræ Eccleſiæ Monaſterii quod dicitur æt Liminge, per Oſuulfum Ducem.

94. Donatio unius Aratri & dimidii in loco qui appellatur Culingar, fideli ſuo Miniſtro Eaduulfo, per Coenuulfum Regem Merciorum. Actum. A.D. 808. Indict 15. Anno regni ſui 12. in loco celeberrimo quæ à vulgo vocatur Tomeponðig. 16. Kal. Mai. & eodem die Paſcha celebratur.

95. Apographum Donationis 5 Aratrorum in loco qui dicitur Hehham, Jaenberhto Archiepiſcopo, per Offam Regem Anglorum. *A. D.* 774.

96. Inſtrumentum Emptionis & Venditionis, quo, 3000 denariis ab Æthelnotho Præfecto ſuo acceptis, ei dat Cuthredus Rex Cantuariorum, cum conſenſu Coenuulfi Regis, terram trium Aratrorum, in loco qui dicitur æt Hægỹðe-ðorne.

97 Donatio Capturæ Piſcium in Oſtio Fluminis Liminæa, & partis agri in qua ſitum eſt Oratorium S. Martini, cum edibus Piſcatorum; & quartæ partis Aratri circa eundem locum; & alterius partis Juris ſui, ad paſcandum 150 Jumentos, juxta Mariſcum quod dicitur Byrcoper-uuic, uſque ad ſilbam quæ appellatur Rippet, ad terminos Suth-Saxoniæ, Eccleſiæ B. Virginis Mariæ quæ eſt in Liminaeae, per Æthilberhtum Regem Cantuariorum. *A. D.* 741. Indict. 3.

98. Donatio 150 Jugerum, & ſalicoquendorum juxta Liminae, & in ſilva ubi dicitur Anðned, 121 lauſtrorum ad coquendum ſal; Eccleſiæ B Genetricis dei, & Dunno Abbati ſuiſque ſociis in loco qui dicitur Sandtun. *A. D.* 773.

Cartæ, Diplomata, ſeu Inſtrumenta temporibus RR. Anglo-Saxonum confectæ, quæ in Bibliotheca Cottoniana reperiuntur.

In Pixidibvs.

X. Pix. I. *Carta Wiſtani Wigorn. Eccl. Pontificis, quã donat* xv *Hidas, Quæ Alfeſtun ab incolis nominantur, (quas maximo labore & pecuniæ donatione à Willelmo ſeniore adquiſivit) Monaſt. S. Mariæ in Civitate Wigornienſi, A. D.* M.LXXX.VIIII. *Indict.* XI. *regni Regis Willelmi Junioris* III. *Epiſcopatus vero ejus* XXVII. *Ingreſſionis eorum in Novum Monaſterium quod conſtruxit Epiſcopus in honore ejuſdem dei genitricis primo, die S. Pentecoſtes. Termini terrarum exhibentur Saxonice. ſubſcripſerunt autem huic donationi, inter alios, Thomas Prior cum omni Congregatione Wigornenſis Eccleſiæ, Frithericus Capellanus cum omnibus Clericis Epiſcopi, Vrſõ Vicecomes cum omnibus Militibus Vicecomitatus ejus, & Ordricus Dapifer cum omni Curia Epiſcopi. Sigillum quo corroboravit Donationem ſuam ille pientiſſimus Antiſtes ab aliqua impia & ſacrilega manu nuper exſciditur.*

Pix. IIII.

I. *Donatio trium Aratrorum ad meridianam plagam Civitatis quæ dicitur* Hroſeſceſter, *Viro venerabili Beornmodo Epiſcopo, per* Coenpulfum *Merciorum Regem. Poſtea vero, in vacuo ſpatio inter Cartam et nomina Teſtium ſcripſit alius hæc verba* Abiecti ȝ Denbepȝ in commune ȝaltũ. Oranhỹnȝt. et Fnaecingbỹnȝt. Sceopȝepȝtebe. Cnancabỹnaȝ. ȳihthepincȝalabȝco. et haeȝelbaen. *Denique, poſt nomina Teſtium ſcripta cernuntur, æmula ſed aliena plane manu, hæc verba,* ✠ Scpipta eȝt autem haec kaptula Anno ðominicae Incapnationiȝ DCCC.XL. Indictione. IIII. hiȝ teȝtibuȝ Conȝentientibuȝ et ȝubȝcpibentibuȝ. (*V. Text. Roſſenſ.* MS. *fol.* 136, *b.*)

II. *Donatio unius Navis sive vectigalis Regi quod debitum fuit in portu Londoniæ, Alwlfo Episcopo Ecclesiæque beati Andreæ Apostoli quam gubernaberit, per Aethilbald Regem Merciorum. Act. Mense Septembrio die Indic.* II. *Anno Regni* XVII. (*Vid. Text. Rossens. fol.* 120, b.)

In Dorso habetur Confirmatio ejusdem, à Beorhtwlfo Merciorum Rege in vico regali Werburgewic.

III. *Donatio quatuor aratrorum in loco qui dicitur* Snodomgland ⁊ æt holanbeorge, *devotissimo Episcopo suo Beornmodo per Egbearhtum Regem, cum consensu dilectissimi filii sui Æthelwulfi Regis. A. D.* DCCC.XXXVIII. *Indict.* I. (*Carta suspecta, &, ut videtur, ab interpolatore Cartæ superioris* N°. I *exarata. Vid. Text. Rossens. fol.* 138, *b.*)

IV. De sex sulungis in Yuldaham, Saxonicè, *de quibus, vid. Text. Rossens. fol.* 147. *et Dissertationem D. Georg. Hickesii Epistolarem, pag.* 58; *ubi habetur impressa cum versione Latina, ex eodem Cod.* MS. *desumpta.*

V. *Donatio* 9 *Cassatorum* æt hamme (*quorum Termini habentur Saxonicè*) *fideli Ministro suo* Yulfcapo, *per Æthelstanum Regem. A. D.* 931. *Regni ejus anno* 2. *Indict.* 4. *Epacta nulla, concurrente vero* 2. *Idus Novembris, Luna* 29. *in villa quæ* Leopcun *nuncupatur. Hanc Cartam subsequitur Testamentum ejusdem Wulfgari, Saxonicè scriptum.*

VI. *Donatio dimidiæ partis unius aratri ubi nominatur* Bpomgeheg *simul & marisci vocabulo* Scaga *Diornan Hrofensis Ecclesiæ antistiti per Egcberhtum Regem Cantuariorum. A. D.* 778. *in Civitate Doroverni.* (*Termini habentur Latine, altera manu scripti. Vid. Text. Rossens.* fol. 130.)

VII. *Donatio* X *aratrorum in* Bpomleg *Ministro suo Æthelsige, per Æthelreadum favente superno numine Basileum industrium Anglorum cæterarumque gentium in Circuitu persistentium, A. D.* 987. *Indict.* 15. *Termini habentur Saxonicè.*

VIII. *Donatio* X *Cassatorum in Dominium Christi Ecclesiæ, Venerabili servo Dei Eanberhtae Abbati, per Aethilbald Regem non solum Mercensium, sed etiam in Circuitu populorum, quibus illum divina dispensatio sine meritorum suffragio præesse voluit.* (*sine Anno.*)

IX. *Instrumentum Venditionis & Emptionis decem mansarum sive sulungarum* æt Bpomleage *quas ab Eadgaro Rege Anglorum cæterarumque gentium, Ælfstanus Antistes Ecclesiæ Hrofensis emit pretio* LXXX *mancusarum auri purissimi, &* VI *pondus electi argenti, præter* XXX *mancusas auri quas Wulfstano Præfecto Regis dedit idem Antistes, ut fixa & immobilis permaneret Regis donatio. A. D.* 955. *Indict.* 9. (*Vid. Text. Rossens.* fol. 150, b.)

X. *Instrumentum quo Æthelwulf Occidentalium Saxonum Rex, cum consensu ac licentia Episcoporum & Principum ejus viginti Manentes sive Cassatos* on Homme *sibi in hæreditatem propriam describere jussit. A. D.* 842. *Indict.* 10. *in illo loco qui nuncupatur* Dopnuuapanaceaster, *secunda die Natalis dni.*

XI. *Carta fictitia Ælfredo Regi adscripta, qua eum donasse fingitur totam terram suam in Frekeham in pago Suthfolchi & terrulam suam in Yselham Burrico Episcopo Hrobi & Ecclesiæ suæ, liberam ab omni potestate regali, &c. A. D.* 895. *Ipsa autem Manus quamvis in quibusdam Saxonicam imitatur, haud multùm tamen vetustatem excedit* 400 *annorum.*

XII. *Donatio* 7 *Cassatorum* in Melebpoc, *Ælfwino Wentanæ civitatis Episcopo, per Eadweardum Regem Anglorum & aque totius Britannie A. D.* 1045. *Indict.* 13. *Epactis nullis, concurrent.* I. (*Termini habentur Saxonicè.*)

XIII. *Donatio* XIII. *manentium* Bicano *Comiti suo & Ministro per Cynewulfum Regem Saxonum, A. D.* 778. *Indict.* 1. *Termini habentur Latinè, omnia scribuntur litteris Saxonicis rotundioribus.*

XIV. *Carta, ut videtur, Commentitia qua Æthelstanus humilis & devotus Rex Anglorum dedit Ecclesiæ Wentanæ, quæ Caput est Ecclesiarum Occidentalium Saxonum, ad Villam* Tantun *quæ nunc est possessio & hæreditas Episcopalis Wentanæ Ecclesiæ.* 4 *Mansas in* Yrixlea, *&* 3 *in loco qui* Ceapn *nuncupatur. A. D.* 938. *in quo anno bellum factum est in loco qui* Bpuninga-pelo *dicitur, ubi Anglis Victoria data est de cœlo.*

XV. *Donatio* 15 *mansarum* æt Cynetan *in illo loco ubi Rusticoli nomen indiderunt* Uspatun, *Christi Ancillæ nomine Wulfswythæ, per Æthelstanum divina sibi arridente gratia Regem Anglorum & aque totius Bryttanniæ Curagulum. A. D.* 939. *Indict.* 12. (*Termini terrarum scribuntur Saxonicè.*)

XVI. *Instrumentum Emptionis & Venditionis, qua acceptis* 15 *pund. &* 30 *Mancusis, dedit Æthelbearht Rex Occidentalium Saxonum seu Cantuariorum Waermundo Episcopo* 80 *Æcra & unum Viculum dimidium Civitatis* Hpobi *& unum Mariscum quod ad illam pertinuit, in æternam hæreditatem. A. D.* 790. *Termini scribuntur Saxonicè,* (*vid. Text. Rossens* fol. 134.)

XVII. *Carta* (*ut videtur, Apographa*) *donationis terrarum intra mœnia civitatis Hrofensis S. Andreæ & Deoran Hrofensis ecclesiæ Antistiti, per Ethelberhtum regem Occidentalium Saxonum nec non Cantuariorum. A. D.* 781. *Termini scribuntur Saxonicè.* (*Vide Text. Rossens.* fol. 131.)

XVIII. *Instrumentum Saxonicum, &* (*ut videtur ex* CHIROGRAPHO *majusculis scripto*) *partitum, quo consentiente Haroldo Rege, &c. dimittit* Lyfing *Episcopus* (*Cridiatonensis an Wigornensis*) *Godrico Thano duas hidas* æt Tarlig *pro trium hominum diebus, quibus elapsis, iterum ad Episcopatum reverti debeant.* (*Nomina Testium nude scribuntur sine Crucis signis.*)

XIX. *Carta Æthelulfi Regis Occidentalium Saxonum,* (*ob fœdam & mendosam Scripturam notabilis*) *qua consentientibus Episc. Comitibus, & Optimatibus, Decimam partem quarundam terrarum suarum, dedit Alhstano Episc. Scireburnensi & Suithuno Episc. Wentano cum omnibus in iisdem deo servientibus. A. D.* 854. *Indict.* 2. *die vero Paxali,* (*Paschali*) *in Palatio suo quod dicitur* Yilcun. (*Termini scribuntur Saxonicè.*)

XX. *Carta Henrici secundi Anglorum Regis.*

XXI. *Donatio* 7 *Aratrorum* æt Melecpocc *cuidam suorum Principum quem nonnulli vocitant noto vocamine* Yulfric, *per Eadwigum numine cœlesti gentis Gewisorum Orientaliumque nec non Occidentalium simul etiam Aquilonalium Saxonem Archoutem. Anno Herdicæ* (*rectius* Hericæ, *i. e. Dominicæ*) *Incarnationis* 956. *Indict.* 14. (*Termini Scribuntur Sax.*)

XXII. *Carta Eadredi Basilei Anglorum cæterarumque gentium in circuitu persistentium Gubernatoris & Rectoris, qua* 100 *mansas in* Duncune & in Ebleybupnan *Ecclesiæ Wentanæ restituit injuste ab ea tam à se quam à prædecessoribus suis ablatas. A. D.* 948. *Indict.* 6. (*Termini scribuntur Saxonicè; Cartaque ipsa integra, ut videtur, manu Ælfeagi Episcopi.*)

XXIII. *Donatio* 8 *Cassatorum in loco qui celebri* æt AFENE *nuncupatur vocabulo, cuidam Cubiculario sibi*

ſibi oppido fideli qui ab hujuſce patriæ gnoſticis nobili TITSTAN *nuncupatur Vocabulo, per* EADGARVM *totius Bryttaniæ Baſileum. A. D.* 962. (*Termini ſcribuntur Saxonicè*)

XXIV. *Donatio* 10. *Aratrorum in loco ubi dicitur* Bpomleaȝ, *Dryhtwoldo Miniſtro ſuo. per Æthelberhtum Regem Occidentalium Saxonum ſeu Cantuuariorum cum conſenſu & Conſilio Epiſcoporum & Principum ſuorum & Eccleſiaſticorum & ſæcularium. A. D.* 862.

XXV. *Carta literarum Patentium Willelmi Conquæſtoris, qua reddidiſſe dicitur Wintonienſi veteri Monaſterio, terras ſive prædia* æt Bptæpnmæpe, *quas regnante Canuto Anglorum Rege, ei dederat Wlwius.* (*Hæc Carta Normanno-Saxonice ſcripta, à nobis pro ſuſpecta habetur.*)

XXVI. *Carta ficta Healthegeni Cognomento Sceapa de Saltuuda de quibuſdam terris conſenſu Cnuti Regis, ab eo Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ dono datis, An. D.* (*ut in dorſo videre eſt,*) 1020. *Hæc Carta ſcribitur ſuper vetuſtiorem Cartam eraſam, immo adhuc reſtant tituli eorum Teſtium qui conſenſerunt & ſubſcripſerunt Originali & Vetuſtiori Cartæ; nominibus autem antiquis abraſis, ſpatia ſupplevit Confictor hujuſce Cartæ recentioribus nominibus.*

XXVII. *Carta fictitia Eadgari Regis* (*iempore, ut videtur, Henrici* 7 *Anglorum Regis ficta*) *de quibuſdam Terris ad Wentanam Eccleſiam ab eo dari dictis. A. D.* 975.

XXVIII. *Apographum Chartaceum cujuſdam ſuſpectæ fidei Cartæ Eadredi Regis Anglorum glorioſiſſimi, Rectoriſque Northanhymbrorum, & Paganorum Imperatoris, Brittonumque propugnatoris, de* 12 *Caſſatis Wulfrico conceſſis. A. D.* 949. *annoque regni ſui* 4. *Termini ſcribuntur Saxonicè.*)

XXIX. *Carta Commentitia* (*tempore, ut videtur, Henrici* 7 *Anglorum Regis ficta*) *de quibuſdam terris Eccleſiæ Wintonienſi conceſſis ab Eadwardo Baſileo induſtrio Anglorum, cunctarumque gentium in circuitu perſiſtentium. A. D.* 1046. *Indict.* 14. *Epact.* 11. *Concurrent.* 3. (*Termini quoque ſcribuntur Saxonice.*)

Carta Literarum Patentium Eadwardi Regis & Confeſſoris Saxonicè ſcripta ad Rodberdum Epiſcopum, Oſgodum Cognomento Clapam, & ad Ulfum Vicecomitem, &c. in Middelſexa; de quibuſdam terris æt cealchylle, *&c. ad eccleſiam Weſtmonaſterienſem pertinentibus.* (*Cum ſigillo ejuſdem Regis.*) *Hanc Cartam cum verſione Latina Edidit D. Georg. Hickeſius, Gramm. Anglo-Sax. pag.* 158.

Carta Litt. Pat. Eadwardi R. & Conf. Saxonicè ſcripta, data ad Ægelmerum Epiſcopum, Haroldum Comitem, Gyrthum Comitem, Leofſtanum Abbatem, omnibuſque Thanis ſuis in Suðfolc, *de quibuſdam terris ad eandem Eccleſiam ſpectantibus.* (*Cum ſigillo ejuſdem Regis.*)

Carta Litt. Patent. Eadwardi R. & Conf. Saxonicè ſcripta, ad omnes ſuos Epiſcopos, Comites, & Thanos on Bannoc-ſcire ȝ on Middelrexen, ðe Pinbleȝe-nan & Stan *quas dederat Eccleſiæ Weſtmonaſterienſi. Cum ſigillo.* (*Has tres Cartas ſuſpectæ fidei eſſe cenſeo.*)

Carta Literarum Patentium (*ad cujus ſummitatis partem dextram per membranæ lingulam adpendat ſigillum*) *Willelmi Regis, Latinè & Saxonicè ſcripta, ne venatio habeatur in terris Lanfranci Archiepiſcopi quæ ad Hergam ſuum Manerium pertinent.*

Carta Eadwardi Regis & Confeſ. manu & ſermone Normanno Saxonico ſcripta, Crucibus & ſigillo munita, de eleemoſyna quæ Imma mater ejus dederat Elfgivo pro veteri Monaſterio in Penegnauæ.

Originale exemplar Teſtamenti Wynfledæ Saxonicè ſcriptum, circa tempora Æthelſtani Regis, quod publici Juris fecit D. Georg. Hickeſius.

Acta Curiæ Comitatus in Wigornia, de terris quas emerat Æthelſtanus Epiſcopus (*Herefordenſis*) *permiſſione Æthelredi Regis Teſtibus Æl*[*feago*] *Archiepiſcopo Cantuarienſi, & aliis.*

Carta lacera Donationis plurimarum terrarum quas conceſſerunt Æthelredus & Æthelſtæd Merciorum Reges Congregationi Winincenſis Eccleſiæ. A. D. . . . . in Civitate Scrobbenſi. NB. *in hac Carta loco dimidiati vocis* CYROGRAPHVM *cernuntur veſtigia vocum* SIGNVM. ERVEIS .+.

Carta Odonis Bajocenſis Epiſcopi & Comitis Cantiæ Latinè & Saxonicè ſcripta, ſigilloque ſuo adpendente Munita; qua in excambio, pro 25 *Acris terræ quæ infra Parcum ſuum de Wikeham continebantur, donavit Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ has quatuor Dennas terræ* (par pupen bæne landeȝ) viz. *Loſſenhamum, Adalardenham, Blacecotam, & Acdenam.*

Carta Literarum Patentium Henrici primi Anglorum Regis, Latinè & Saxonice ſeu Normanno-Saxonicè ſcripta, (cui etiam ſigillum linguæ membranaceæ affixa, à media dextra parte Cartæ adpendet) de tertis Anſelmi Archiepiſ. & Eccleſiæ Chriſti Cantuariæ.

Rotulus ſive Volumen ex tribus Membranis conſutis conſtans, in quo habentur Apographa Indulgentiarum quarundam, quas mendoſe dicitur fuiſſe conceſſas à Leone Pontifice Maximo Eccleſiæ Cridionenſi, Exonienſi, cum pluribus Archiepiſcopis & Epiſcopis. Apographa autem hæc Commentitia Normanno-Saxonicè ſcribuntur, ab homine ut videtur Cornubienſi non ſolum Saxoniſmi verum etiam Anglicæ linguæ quæ tunc temporis Vernacula fuit, haud ſatis perito. Sequitur eadem manu Confirmatio harum Indulgentiarum ab Willelmo Epiſcopo Exonienſi. A. D. 1236. 12. *Kal. Jan. die S. Thomæ Apoſtoli. In dorſo habetur Teſtamentum Bartholomæi de Sancto David Latine ſcriptum, in quo omnes libros inſtructiſſimæ ſuæ Bibliothecæ alios certis perſonis legavit, alios vendendos reliquit Executoribus hujus Teſtamenti Nicholao de Tottenays, Hugone Briton, & Dom. S. Archidiacono Exonienſi.*

Carta Donationis Æthelſtani Regis Eccleſiæ S. Johannis de Beverliaco Rhythmis Normanno-Saxonicis deſcripta; cujus Apographum habetur in D. Gulielmi Dugdalii Monaſt. Anglic. Vol. I.

CATALOGUS
Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum*
BIBLIOTHECÆ
LAMBETHANÆ.

8°. 35. *Cod. membr. in Octavo, Regnante, ut videtur, Eadwardo Anglorum Rege & Confessore diversorum manibus pulchre scriptus. in eo inveniuntur Homiliæ quædam quæ hoc Ordine sequuntur.*

I. fol. 1. VIII. Kl̄. Ianvarii. Nativitas Dn̄i.

Incip. Ꝥe pillað to þỳmminge ȝeorneȝ Geleafan eoȝ ȝeneccan þæȝ Hælendeȝ acennednỳſſe.

Vide ſupra, pag. 19.

II. fol. 4, b. Dominica Paſcha.

℞ Maria Magdalene. & Maria Iacobi.

Incip. Oft ȝe ȝehỳndon ỳmbe Ðæȝ Hælendeȝ Æriſt. hu he on þỳſum dæȝe oft Deaðe aras.

Vide ſupra, pag. 13.

III. fol. 20, b. Kl̄. Novembris. Natl̄. Omnivm Sc̄orvm.

Incip. Haliȝe Laneoras næddon þæt ſeo ȝeleaffulle Gelaðunȝ þiſne dæȝ eallum halȝum.

Vide ſupra, pag. 7.

IV. fol. 25. Sermo Ad Popvlvm Dominicis Diebvs.

Incip. Leoran men. uſ Biſceopum ȝ eallum Mæſſeprǽoſtum iſ ſriðe deope beboden ꝥ ge æfne ſculon mỳneȝian ȝ tỳhtan eoȝ Læfede menn ȝeorne to eorðe ſaple þeanſe. ȝ hu ge aȝan hen on liſe rihtlice to libbane. ȝ ȝif ge ſra ne doð. þonne beo ge ſrỳðe ſcỳldiȝe riht God ælmihtiȝe.

Expl. ȝ eac ge ſceolon biddan þa halȝan fæmnan ſca Marian uneſ Drihtneſ moden. ꝥ heo uſ ȝeþingie to hỳne leoſ Bearne hỳne Scippende. ȝ to unum ſcippende ꝥ iſ God ælmihtiȝ ſoþ þa ðe heo mæȝ abiddan æt him eall ꝥ heo ỳle.

V. fol. 31. *Deſideratur Rubrica, quæ in al. Cod.* Feria. III. De Dominica Oratione.

Incip. Se hælend Criſt ſỳððan he to ðiſum liſe com. ȝ man peanð ȝeþeaxen. *Vide ſupra pag.* 2. Notandum etiam, quod in hoc Cod. hæc Hom. ſic

Expl. Uton ſoþ þiȝ mid mỳcelre ȝeorneſulnỳſſe hiȝ ȝebiddan ꝥ heo uſ þingie to hỳne aȝene bearne. ſe ðe iſ æȝðer ge hỳne Scippend ge hỳne Sunu. ſoð God ȝ ſoþ Mann an Criſt. Se ðe leorað and þixað mid Fæder ȝ mid Halȝum ȝaſte. hiȝ þrỳ an God á á on ealra populda populd. abutan ende. Amen.

VI. fol. 38. In Dedicatione Aeccl̄ae.

Incip. Mine ȝebroðra þa leoreſtan. ge ſỳllað rume tihtendlice Sprǽc riht eoȝ habban. *V. ſupra, p.* 7.

VII. fol. 44, b. Alia In Dedicatione Aecc̄læ.

Incip. Vſ iſ on ðiſum dæȝe to ſurðiȝenne þiſeȝ templeȝ ſỳmbelnỳȝ. foreðam ðe hit iſ ȝehalȝod Gode to loſe ȝ to ſurðmỳnte. ȝ eallum folce to ſriðe mỳcelre neod þeanſe. forþan ðe hi ſceolon heȝ inne æt Gode heora ſỳnna forȝỳfenỳſſe biddan.

Expl. Utan nu. m̄. nu ge eaðe magon. ȝ uſ God þæne ſỳnſt heȝ on populde forlæten hæfð. Godeſ pillan ȝeorne ſỳncean. ȝ to hiſ þam upplican nice onettan. þar iſ ece med. and þar iſ liſ butan deaðe. ȝ þar iſ ȝefeah butan unnotnỳſſe. ȝ þeȝ iſ leoht butan þỳſtnum. ȝ þæȝ iſ plice butcon apendednỳſſe. ȝ þar iſ ece bliſſ. ȝ ece ȝefea. mid þam ecan fæder ȝ mid þam eſen-ecean suna. ȝ mid þam eſen-ecean halȝan-ȝaſte. on ealra populda populd abutan ende. Amen.

VIII. f. 51. Alivs Sermo De Dedicatione Aecc̄læ.

Incip. Luca ge Godſpellere awrat on ðære þridda Criſteſ-bec. ꝥ ure Hælend Criſt fær farende, to þære bỳriȝ Hierusalem. þa ða he menniſclice on þiſum liſe puniȝende fær. þa forhte he sundra be ðam ȝe ſra ſra his ȝeruna fær. ȝ betux oðrum sundrum on þam ȝe he ȝehælde anne blindne mann.

Expl. Giſ ge godlice Criſtene beoð. þonne ne ſceal uſ nan populd ȝeſtreon beon ſra in mede ſra uneſ Drihtneſ luſu. forþan ðe he iſ to luſiȝenne oſen ealle þinȝ. Se ðe leorað ȝ þixað on ealra populda populd. Amen.

4°. 185. *Codex membr. in Quarto minori, temporibus, ut videtur, Richardi I Anglorum Regis, lingua Normanno-Saxonica, eo qui ſequitur ordine exaratus.*

I. fol. I. *Homilia in illud,* Cum appropinquaſſet Ihc̄ Ieroſolimam, &cet̄ 2. *quæ ſic.*

Incip. Gode men. hit iſ an hefte dei. to dei. ge iſ on. xii. monðe. Ðiſ Godſpel ſeð hu ge Helend nahlechede toward Ierlm̄ þare burh to dei mid hiſ Apoſtles. ȝ ec mid oðere Floc-manna þa he cō to þere dune Oliueti hiſ ihaten. þa ſend he iſ. ii. Leornic-nihtef ȝ oðed to heom goo in þane caſtel ge iſ ongein iou.

Expl. Muchel iſ ui penne neod leoue bredren. þet ge on þiſſe middel-erd huien ſod ſcriſe. ȝ ſpriðe abreden ure monifolde ſunne ȝ ȝerne bidden ure miltiende Drihten þet he uſ leue ſra libben on þiſſe ſcorte liue. þet ge moten heouene feren to þan eche bliſſe. ge hon punet ge feder ȝ ge ſune. ȝ ge halie ȝaſt. a butan ende. per omia ſcla ſclorum. Amen.

II. fol. 3.

II. fól. 3. Hic dicendum eſt de Quadrageſima.

Ecce nuc̄ tempuſ acceptabile. ecce nuc̄ dieſ ſalutiſ. etcet̄a.

Incip. Gode men. nu beoð icumen þa Bicumeliche dazeſ ȝ þa halie dazeſ uppen uſ. Gif ȝe pullet uſ ſeolue. þet ii. þet ȝe mazen on þiſſe zaſtliche dazen ibeten ure ſunne þet ȝe abbet idon er þiſſe.

Expl. Ðenne cumeð her under þe deofel ſpicanliche mid alle. ȝ him ſcorteð hiſ dazeſ and aperpeð hine into helle pine. ðer he ſcal pnian abuta ende. From þan helle. ȝ from þan pine. uſ burezȝe ðe Lauerd. þe iſ feder and ſune ȝ hali zaſt puniende ȝ rixlende on porlde abutan ende. Amen.

III. fol. 9. *Sequitur Homilia de Confeſſione cui deeſt Rubrica, ſic autem*

Incip. (O)n Leinten time upilc mon zað to Scriſte. Ðer beoð ſumme þe mare herm iſ þe zað al ſpa ic nuðe eop tellen pulle. He ſeið mið þa muðe þet niſ naut in hiſ heorte. ic pulle zan to Scrifte for ſcome alſpa doð oðer men. Gif ic forlete þe Preoſte me palde eskien on Eſter-dei. hpa me ſcriue. er he me ȝefe Huſul.

Expl. Forði leoſe breoðre halðeð broþerreddene eop bitpenen. ȝ eranie ȝe eop nu on þiſſe ſceorte liue. ȝ þe bicume̅ moten to þere upplican riche. ȝ þere punian mið þe feder. ȝ miþ þe ſune. ȝ miþ þe halie zaſt a butan ende. Amen.

IV. fol. 15, b. In diebuſ Dominicis.

Incip. Leoſe men. ȝef ȝe luſten puleð. ȝ ȝe pilleliche hit underſtonden. þe eop pulleð ſutelich ſeȝȝen of þa fredome þe limpeð to þan deie þe iſ iclepeð Sunedei iſ ihaten þeſ Lauerdeſ dei. ȝ ec þe dei of bliſſe ȝ of liſſe ȝ of allei reſt.

Expl. Hpa efre penne ilokie pel þene Sunnedei. oþer þa oðer halie dazeſ þe mon beot in Chirche to lokien ſpa þe Sunnedei beo heo dal neominde of heoſene richeſ bliſſe. miþ þam ferde. ȝ miþ þan ſunne. ȝ miþ þan halie zaſte abutan ende. Amen. Quod ipſe preſtare dignetur qui uiuit & regnat deuſ. per omiā ſecula ſeculorum. Amen.

V. fol. 18, b. Hic dicendum eſt de Prophā.

Miſſuſ eſt Ieremiaſ in puteum. et ſtetit ibi uſq; ad ol. &c.

Incip. Leoſe men. þe uinðeð in halie boc. þ Ieremie þe prophe̅ ſtod in ane putte. ȝ þ in þe uenne up to hiſ muðe. ȝ þa he hefede þer ane hpile iſtonde. þa bicō hiſ licome ſpiðe feble. ȝ me̅ nom rapeſ ȝ caſte into him fro to drazen hine ut of þiſſe putte.

Expl Nu leoſe men, for Godeſ luſe piteð hop pið þeſ deofleſ muſeſtoch. ȝ piteð eop þæt ȝe ne beo noht þe foaȝe neddrene ne þe blake taddе. ne þe ȝolepe froȝȝe. Ðe feder. ȝ þe ſune, and þe halie ȝaſt iſcilde uſ þer pið. ȝ pið alle ſunnen abuten ende. per omia ſecula ſeculorum. Amen.

VI. f. 21, b. *Homilia de Oratione Dominica Rhythmicè.*

Pater noſter qui eſ in celiſ, & cetera.

Incip. Vre feder þ in heuene iſ.
þ iſ al ſoðful I piſ.
Þeo moten to þeoſ peorðeſ iſeon.
þ to liue ȝ to ſaule ȝode beon.
þ þeo beon ſpa hiſ ſuneſ iborene.
þ he beo feder ȝ þe him icorene.
þ þe don alle hiſ ibeden.
ȝ hiſ pille for to reden.

Expl. Lauerd ȝod þe bidde̅ ðuſ.
Mid eomode heorte ȝif hit uſ.
þ ure ſaule beo to þe icore.
Noht for þe fleſce for lore.
Ðole uſ to bipepen ure ſunne.
þ þe ne ſternen noht þerinne.
And ȝif uſ Lauerd þet ilke ȝifte.
þet þe heſ ibeten þurh halie ſcriſte. Amen.

VII. fol. 25. Tria ſunt hominum ſaluti neceſſaria. Fideſ. Baptiſmuſ. Mundicia uite.

Incip. Ðro þinȝ bod þ ech m̄. habbe mot. þ þile hiſ Criſtindom folȝe. þ an iſ rihte ileue. þ oðer fulluht. þ ðridde ſeir liſ to leden on þiſſe liue. He niſ noht fulliche Criſtene mon þ iſ apiht pone of þiſſe þreo þinȝ.

Explicit abrupte his verbis. Hu ſcal þet bon ſoþþen na m̄ mine likame irineð. ne mid me fleſliche neſde todo̅ne. þa onſperede þe Enȝel and ſeide. Spc̄ ic̄ſ. &c̄. *Vide ſupra, pag.* 169.

VIII. fol. 27, b. Homo quidam deſcendebat ab Ierlm̄ in Iericō. &c̄.

Incip. God almihti ſeið an forbiſne to hiſ folk in þe halie Godſpel ȝ ſeið, A mon lihte from Ierlm̄ into Iericō. and fol imonȝ þouſ ho him bireueden. ȝ ho him ferpundeden and letten hine liȝȝen half quic. and penden forð.

Expl. God almihti in iſcilde uſ þ þe ne bo noht of þe Smolcheue. ah þ þe moten bon of þe corne þe me ſcal don into þe ȝernere þe iſ into heuene. þe feder and þe ſune and þe halie ȝaſt. per omnia ſecula ſeculorum. Amen.

IX. fol, 30, b. *Deſideratur Rubrica, quæ in* MSS. *Anglo-Saxonicis eſt* In Die Scō Pentecosten.

Incip. Fram þan halie Heſter-dei. boð italde fifti daȝa to þiſſe deie. and þeſ dei iſ ihaten Pentecoſteſ. þ iſ þe fiftuða dei fram þan Eſter tid.

Expl. Biſceopaſ þeſ ilcan habeſ on Godeſ ilaðunȝe. and halbað ða iſetneſſe on heore biſceopunȝe. ſpa þ heo ſettеð heoran handan ofer iſulȝede men. ȝ biddu̅ð þ þe almihti pelden heom ſende þa ſeofen ſalð ȝife of þam halȝan ȝaſte. Qui uiuit et R. *Vide ſupra, pag.* 3.

X. fol. 37, b. De octo uiciiſ. & de duodecim abuſiuiſ huiuſ ſeculi.

Incip. ------ Omnia nimia nocent. et temperancia mater uirtutum dicitur. þet iſ on Engliſc. Alle oſer-done þinȝ denað ȝ imetneſſe iſ alre mihta moder. Hujus Homiliæ pars eſt & illa, quæ in Codd. Anglo-Saxonicis his verbis incipit Nu ẏnd. xii. abuſiua, & ſic (*juxta hunc Codicem.*)

Expl. Ðe Helen uſ ipiſſie to hiſ pillan efre. þ ure ſaule moten eſt ſiðian to him efter ure liue to þan eche liue. þ he ure ſaule underſo þe he er aſende to þan lichoman Quod ipſe preſtare dignetur. q. u. ȝ r. d. per. o. ſ. ſeculorum. Amen.

XI. fol. 45. Factuſ eſt filiuſ Dei omnibuſ ſibi obtemperantibuſ cauſa ſaluti eterne appellatuſ a Deo Pontifex juxta ordinem Melchiſedech.

Incip. Vre Drihtneſ halie Paſſiun. þ iſ hiſ halie þrouȝe þe he for moncunne underfenȝ. iſ nu icumen in. and þe halie prit uſ munezað and hat þ þe beon imundie of þere pine þe ure Drihten þolede for uſ on þiſſe time.

Expl. ȝ ure Drihten and ure aleſend unne uſ allen. þ þe ſpa on þiſſe liue maȝen hiſ heſt ȝ hiſ bibeden halden. þ þe moten habben to mode heouena richeſ bliſſe. Auxiliante Dño. Nrō Ihū Xpō. qui uiuit et regnat per omnia. ſ. ſ. Amen.

XII. fol. 47. Xp̄ſ paſſuſ eſt pro nobiſ. uobiſ relinquens exemplum ut ſequimini ueſtigia eiuſ. &c̄.

Incip. Al þet meret ȝ ſinȝeð on þiſſe time in halie Chirche. Al hit bilimpeð to Godeſ luue and to Godeſ herunȝe. Ða ſonȝeſ þa þe nu ſinȝeð beoð

blisfulle for heo beð makede of þere heouenliche blisse þe us þes iopenað on þisse timan þe ure Drihten aras of deaðe.

Expl. He ledde heom of þeostran ȝ of scadepe. and of deaðe into heouena riche. Ad quod ȝ nos perducat Xpc̄ filius Dei uiui. qui uiuit ȝ regnat per omnia secula seculorum. AMEN.

XIII. fol. 49. (Q)ui parce seminat. parce et metet.
(*Vide supra, pag.* 171.)

Incip. Vre Lauerd Seinte Paul hegeð Lardepen efter ure Helende seolfe. specð on þe halie Pistle þe me ret to dei me halie Chirche and munegeð eiðer ihadede and ilapede to Godes þorde ȝ to þeldede. and þus seið.

Expl. Æuric mon scale efter mopen bi þon þe he nu sapeð. ȝ þe þe sapeð nu on blescunge he scal efter mopen of blescunge. Det is. æuric mon þe ledeð feir lif ȝ clene. and bi al his bihege deleð his elmesse and þere mide ierneð. þ alle men hine blesceð and for him biddeð. ȝ ure Lauerd God almihten for heore bene. ȝeueð him his blescunge Det is. ðeo echeliche riche þet he haueð izarped to alle ðon monnen þe his ipille purcheð her on liue. Ad quam ȝlam̄ nos perducere dignetur dñs fr̄ Ihc̄. Xpc̄. q. u ȝ. r. per omnia secula seculorum. Amē.

XIV. fol. 51, b. Reuerenda est hec dies sca quæ dicitur Dominica. et ideo dicitur Dominica qm̄ hec dies sola dies Dñi est.

Incip. Muchel man ach to purþen þis halie dei þat is Sunnen-dei icleopeð. for hit is Godes agen dei. Alle oðer dazes of þe pike beoð to preltome to þis dei. Dis dei is þet halie dei. þet blescede dei. þe blisfulle dei. þe murie dei. þe dei seouen sipe brictere þene þe sunne. þe somestre dei þet eauer ziete pas isezen buuen eorðe

Expl. þer scal beon porlopunne piðuten pouerte. fulle piðuten hunzre. hele piðuten unhele. reste piðuten syinge. blisse piðuten sarinesse. iuzeðe piðuten elde. lokinge piðuten pinkunge. song piðuten lisse. smellinge mid spetnesse. and ðounge piðuten prikunge. Defectio omnis mali. Habundancia omnis boni þone of alle uuele. þole ȝ alle ȝode. Amen.

XV fol. 54. Qui uult uenire post me. abneget semetipm et tollat crucem suam et sequatur me.

Incip. Þa is þ. m̄. þ þa is. ȝ me him mare bilat. and mei and pile hit him ileste. Ach him is pel þ is ilaðed fram lutel peole to muchele. ȝ him is ec muchele bet þ is ilaðed fro muchele pope to muchele pele.

Expl. Biddeð ure Drihten þ ge moten efter him likume ȝ þene sule onkume forlete þa. þe Douel haueð in op ibroht of Sunne. ȝ Edhalde þ brihte ikunde þ God haueð in op ibroht of Saule and of Likame. and þe klennesse of oper fulluhte þ ge habbeð et þe Fon-stan underfonge. and þ ge moten þe rode bere þe God op to munegeð. ȝ him folege ȝ mid him bileue. Qð̄. nobis p̄. D. q. u. ȝc.

XVI. fol. 56. Estote fortes in bello. et pugnate cū antiquo serpente. et accipietis regnum etnu dicit Dominus.

Incip. Dis pord þe ich nu þe fortech. seide ure Drihtan et sume time þa he punede ine þe londe of Ierlm̄ ȝ munegede alle þ peren to stronge fechte. and forþon þe þ fecht þes strong to ouercumen. ȝ uuel to underfone. he bihet hom muche mede pip þan þ heo palde þis fecht underfon.

Expl. Mid þis pepne þes Dð̄ istruð þa he Goliam þe fond ouercom. spa pile God þ þe moten her mid þe alde nedre ouercume. ȝ habbe to mede endelese blisse. Qð̄. nob̄. p̄. Di. q. ui. ȝ r. Deus.

XVII. fol. 57, b. (E)untes ibant ȝ flebant. mittentes semina sua. Venientes aut̄ uenient cum exultatione portantes manipulos suos.

Incip. Þe halie Proph̄e Dauid specð on ane stude in þe Sauter. and beð us to understonden on hpiche pise þe halie m̄. hersumden ure Drihten ine þisse liue. and hpiche mede heo sculen habben for hore feire seruise. and þus seið.

Expl. Eche hele. lestende liht. ȝ endeles lif. spa pile God þ þe moten þis souper kunnesteres sayen biuuen orðe. þ þe moten to mede habben eche hele. and lesten liht. and endeles lif. Qð̄. no. p̄. dignetur.

XVIII. fol. 59, b. *Sequitur Poema Normanno-Saxonicum de Deo, de Die Judicii, de Inferis, &c. quod supra memoratur, pagg.* 83, & 169. *& sic*

Incip. Ich em nu alder ðene ich pes. a pintre ȝa lare.
Ich pelde mare pene ich bede. mi pit ahte bō mare.
Pel lonȝe ich habbe child idon. a porde ȝa bede.
Ðah ich bo a pintre ald. to ȝunȝ ich em on rede.

Hoc autem exemplar sic Profaicè

Explicit. Pe nalde iheren Godes sonde penne he hit herde bode. þe þ is oðers monnes þinȝ loure þene hit sculde ȝ peren to ȝredi of Solure ȝ of Golde. and þa þe untropneste duden þon þe ho sculden bon holde and leten þet ho sculden don. and duden þ ho polden. Ða þe peren eure aburen þisse porlðes echte. ȝ duden al þ þe lape Gast hechte to and tachte. and alle þe þen anige pise doulen iquende. Ða boð nu mid him in Helle fordon ȝ fordemet.

XIX. fol. 65, b. *Oratio, ad Jesum Christum, cujus desideratur conclusio; sic autem*

Incip. (I)hū sōð God Godes sone. Ihū sōð God sōð mon. Mon Maidene bern. Ihū min loue min sikere spetnesse. Ihū min heorte. mi sel. mi saule hele. Ihū spete. Ihū mi leof. mi lif. mi leome. min halpi. min hunitcer. Ðu al þ ic hopie. Ihū mi peole. mi punne. mm blīðe breostes blisse. Ihū teke þ tu art se softe ȝ se spote.

4°. 188. *Codex membranaceus, Eadgari Regis Anglo-Saxonum temporibus, aut paulò ante, ut videtur, exaratus, in quo continentur, ea quæ sequuntur.*

I. *Pars posterior Præfationis S. Hieronymi in Psalterium suum, quod vulgò dicitur,* GALLICUM.

II. DICTA SCI AGVSTINI, QVÆ SINT VIRTVTES PSALMORVM.

III. *Oratio quæ ab his verbis Incipit* Suscipere dignare dñe ds̄ om̄ ps̄, *& habetur (una cum plurimis aliis orat. quæ in hoc Cod. manu longe recentiori scribuntur,) in omnibus pene vetustioribus Psalterii exemplaribus.*

IV. *Lunares, cum Tabulis quibusdam ad Computum Ecclesiasticum spectantibus, aliena manu.*

V. *Psalterium D. Hieronymi* GALLICVM, *Asteriscis & Obelis, punctisque Musicis subjectis notatum, una cum interlineata Versione Saxonica, cujus specimen, lectoris gratia apposuimus,*

Fneadnemað dnihtne eala eorð þeopiaþ dnihtne
Iubilate dno omnis terra: servite dno

on blysse
in lætitia

Introite

vel ingað
ingeppað on ȝerihðe hiſ on bliſſe
Introite in conſpectu eius in exultatione;

vel pite ȝe
pitað ſoꝛðam þe ðnihten ſe ỳlfa iſ ȝod he ge-
Scitote quoniam ðñs ipſe eſt ðs ipſe fe-

ſoꝛhte uſ ⁊ na þe ſelfe
cit nos & non ipſi noſ;

ſ. o eala hiſ folc ⁊ ſceap læſupe hiſ ingað ȝa-
Populus eius & oues pascuae eius introite por-

tu hiſ on andetneſſe ingað cafeptunaſ hiſ
tas eius in confessione ſ. introite atria eius

on loꝛȝangum andettað him
in hymnis confitemini illi;

heniað hiſ naman ſoꝛþan þe ỳnſum on ec-
Laudate nomen eius qm suauis ðñs ? in æ-

nỳſſe mildheoꝛtnỳſſ hiſ oþ on mæȝþe
ternum misericordia eius ? & usque in gene-

vel on cỳnene ⁊ cneoꝛiſſe hiſ ſoðfæſtnỳſ
ratione & generatione ueritas eius;

Psalmus 151 *in hoc præclaro Codice nudus cernitur, sine Versione & notis Musicalibus. Notandum etiam, folium unicum, ex Codice abscissum, in quo continebatur pars posterior Psalmi* 65, *à quodam Saxonicarum litterarum imperito, ante Centum annos, restitutum esse. Præterea*

VI. *Psalmum* 108 *sequitur* ORATIO *Latina in Articulo Mortis dicenda, quæ sic incipit* O summe ds̄ miserorum consolator, *magna ex parte Saxonice interlineata eadem manu. Quinetiam, post Librum Psalmorum, eadem manu habentur*

VII. CONFESSIO PRO PECCATIS AD Dm̄. *quæ sic Latine & Saxonice*

ſ.o ſ.o heoſonaſ ⁊ eoꝛðan
Incip. Confiteor tibi ðñe pat̄ celi & terrae.

ſoꝛþi þe ic ỳnful ỳnȝebe ſpiðe toſopum ðe
quia ego peccator peccaui nimis coram te.

VIII. *Oratio Saxonice tantum calce mutila & aliena manu scripta, quæ sic*

Incip. Eala ðnihten leoꝛ. eala ðema God. ȝeape me
ece palðend. Ic þat mine ſauple ỳnnu̇ ſoꝛſunðoð.

IX. *Deinde manu eadem antiqua* (*Confitebor tibi dñe qm̄ iratus es mihi.*)

X. CANTICVM EZECHIAE REGIS.

XI. CANTICVM ANNAE.

XII. CANTICVM MOYSI.

XIII. CANTIC̄ ABACVC PROPH̄.

XIV. CANTICVM MOYSI AD FILIOS ISRL̄.

XV. HYMNVM AD MATVTINĪS DIEBŪS DOMINICĪS (*sc. Te Deum Laudamus.*)

XVI. HYMNVM TRIVM PVERORVM.

XVII. PROPHETIAE (sc. *Cant.*) ZACHARIAE.

XVIII. CANTICVM SCAE MARIAE, AD VESPEROS. (sc. *Magnificat.*)

XIX. CANT̄. SIMEON.

XX. OR̄. DOMC̄. SECD̄. MATH̄. (*sine Doxól.*)

XXI. SIMBOL V̄ APL̄ORV̄.

XXII. CANTVS ANGELICVS. (sc. *Gloria in Excelsis.*)

XXIII. INCIPIT FIDES CATHOLICA SCI ATHANASII EPISCOPI. *omnia interlineatâ versione insignita.*

XXIV. *Sequitur Litania, in qua S. Bernardus invocatur, cum precibus quibusdam, longe recentiori manu scripta.*

XXV. *Denique, cum Psalterio simul compingitur fragmentum quoddam Saxonicum duobus tantum foliis constans, ac S. Eadwardo Confessore regnante, ut videtur, exaratum, in quo tractatur de SS. Fœminis Eadburga, Seaxburga, Ætheldrytha, Wihtburga, Eormenhilda, Wærburga, &c. lectu non indignum.*

Fragmentum Poeticum, prælium quoddam describens in oppido Finnisburgh nuncupato innitum, quod exhibuit D. Hickesius. Gramm. Anglo-Sax. p. 192.

Codex membranaceus 800 *fere abhinc annis exaratus, in quo post Gregorii Magni Papæ Dialogorum libros IV* Fol. 204.

INCIPIT IN NOMINE DNĪ. LIBER BEATI EFREM DIACONI. QVI PRIMVS SEDIT IN LIBRO GERENTICON, *in quo nonnullæ voces Latinæ glossantur Saxonicè.*

CATALOGUS

Cod. MSS. *Anglo-Saxonicorum*,

BIBLIOTHECÆ

DECANI ET CAPITULI

ECCLESIÆ CANTUARIENSIS

METROPOLITICÆ.

REGISTRUM (*regnante Edwardo* I. *Anglorum Rege compilatum*) *littera A. designatum, in quo habentur Cartæ quædam Saxonicè scriptæ quarum Rubricæ* (*omissis reliquis Latinè tantùm exaratis*) *ordine sequuntur.*

I. fol. 151. Donatio Elfredi ducis, de Manerio de Chertham. Anno ab Incarnatione Domini 871.

II. fol. 151, b. Donatio Athelwerdi de Manerio de Ycham. A. D. 958.

III. *Ibid.* Donatio Ethelrici de Bockynge An. Dom. 997. (*sc. Testamentum ejusdem Ethelrici.*)

IV. *Ibid.* Confirmatio Ethelredi Regis super donatione de Bockynge. An. Inc. Dom. 997.

V. fol. 152. Donatio Ethelstani filii Regis Ethelredi, de Manerio de Holingeburne. Ann. Dom. 1015. (*Testamentum.*)

VI. fol. 153. Donatio Eadsy Presbyteri de Maneriis de Atheldre, Ospentune, Palstre, Wighrimthesham. A. D. 1032. (NB. *has terras legavit Eadsigus Ecclesiæ Christi, cum consensu Knuti Regis & Elfgivæ Reginæ.*)

VII. *Ibid.* Donatio Ethelrici Bigge, de Maneriis de Chert, Stutinge, & Meletune. A. D. 1044. (*Conventio inter Ethelricum & Eadsigum Archiepisc. Cantuar.*)

VIII. fol. 153, b. Donatio Wlfgithe de Manerio de Stistede. A. D. 1046. (*sc. Testamentum Wlfgithæ.*)

IX. *Ibid.* Donatio Brihtmeri de Ecclesia Omnium Sanctorum in Lond. A. D. 1053. (*Hoc est, Conventio inter Brithmerum & Stigandum Archiep. Cant.*)

X. fol. 154. Donatio Regis Knuht de portu Sanduuici, A. D. 1023, &c. (*Saxonicè & Latinè.*)

XI. fol. 158, b. Carta (*litterarum Patentium*) Edwardi Regis (*& Confessoris*) de Sake & Sokne. *Anglicè.*

XII. *Ibid.* Carta (*litterarum Patentium*) Willelmi Regis (I.) de eodem. (*Saxonicè & Latinè.*)

XIII. fol. 159. Carta (*litterarum Pat.*) Henrici primi Regis de eodem. (*Lat. & Sax.*)

XIV. *Ibid.* Carta (*litt. Pat.*) Henrici Regis secundi, de eodem. (*Latinè & Anglicè.*)

Registrum regnante Edwardo I. Anglorum Rege compilatum, litteraque C notatum, in quo habentur Cartæ eædem Saxonicæ, quæ in superiori volumine recensentur.

Liber Chartaceus in Quarto, in quo, manu Gulielmi Lambardi, scriptæ habentur

I. *Leges Ecclesiasticæ Canuti Regis, Saxonicè.*

Incip. Ðiſ iſ ꝛeo Gepæbner þe Cnut Cyning eallep Englalanbep Cyninge. ⁊ Dena Cynninꝫ ⁊ Noꝛþ-ꝛiꝫena Cyninꝫ. mid hiſ ꝛicena ꝫepeahte.
Expl. ꝛymble æꝛne to ꝓopulb. Amen.

II. *Ejusdem Regis Leges Civiles.*

Incip. Ðiſ iſ ðonne ꝛeo ꝓopleꝛunde ꝫepebner.
Expl. God ælmihtiꝫ uſ eallum ꝫemiltiꝫe. ꝛꝑa hiſ ꝓille ꝛý. Amen.

Fronte libri extat hæc Inscriptio. Gulielmi Somneri Cantuarienſis; ex dono V. dignissimi Thomæ Godfrey Hodefordenſis apud Cantianos Armigeri, Guil. Lambardi, quondam libri hujus domini, Generi doctissimi.

Liber Chartaceus, in Quarto, hanc Inscriptionem in Fronte gestans.

ΑΡΧΑΙΟΝΟΜΙΑ

Or Bookes of the ancient Lawes of England written some hundred of yeres since in the old Saxon Tongue, and now at the last to the great good of Lawyers and Lovers of Antiquitie brought out of darkneſs into light, by William Lambert the Tranſlator thereof into the Lattin Tongue.

Continet nimirum Versionem Anglicam Legum Ina Regis, & initii Legum Regis Ælfredi, cum Tractatulo cui hic est Titulus, **An Explanation of the more difficult Matters and Words in this Tranſlation,** *quæ omnia D. Willelmo Cordello Equiti Aurato & Rotulorum Magistro dedicat Auctor.*

Schedæ quædam solutæ, quibus scribuntur, manu, ut videtur, Guil. Lambardi, Ælfredi Regis Leges Saxonica. Liber

Liber Chartaceus in Quarto, in quo continentur

I. *Fragmentum Chronici Saxonicè, ſc. ab anno* 1043, *uſque ad an.* 1079. *incluſivè, & ſic*

Expl. Ne ꝓlle ꝑe ꝥeh beꝑe na maꝑe ꝓcaꝺe aꝓꝑican ꝥe he hiꝫ ꝓæꝺeꝼ ȝe - - - - - -

II. *De numero Hydarum Angliæ.*

Incip. Mẏncna lanꝺ iꝫ ꝥhiꝛꝛiȝ ꝼuꝛenꝺ hẏꝺa ꝓaꝓiñon.
Expl. Ðiꝫ ealleꝫ cꝛa hunꝺ ꝼuꝛenꝺ hẏꝺa. anꝺ cꝛa anꝺ ꝓeopꝛꝛiȝ ꝼuꝛenꝺ hẏꝺa. anꝺ ꝓeoꝓan hunꝺ hẏꝺa.

III. *De Arca Noe, fragmentum Saxon.*

Incip. Noeꝫ aꝛc ꝓæꝫ ꝼẏꝼeꝛꝛcẏꝛe anꝺ ꝺꝛeo hunꝺ ꝓæꝺma lanȝ.
Expl. Ðe hi æꝛ comon ꝥ hi eꝛꝛ ꝼloꝓan maȝon.

IV. *Nummorum æſtimatio, quos Judæ Chriſtum prodenti dederunt Judæi.*

V. *Termini terrarum quarundam Saxonicè ex Cod.* MS. *Cottoniano cujus Nota* TIBERIVS. A. 13, *ut videtur, excerpti. Fronte libri cernitur hæc Inſcriptio.* Liber quondam V. Cl. Gulielmi Lambardi Cantiani, nunc Gul. Somneri Cantuarienſis, ex dono V. humaniſſ. Thomæ Godfrey Hodefordenſis apud Cantianos Armigeri, ejuſd. Lambardi generi multis nominibus honorandi.

Liber Chartaceus in fol. min. in quo habentur Saxonicè exarata

Geſta Servatoris D. noſtri Jeſu Chriſti; ſive Pſeudo-Evangelium Nicodemi, è Cod. MS. *Cantabrigienſis Bibliothecæ Publicæ deſcriptum.*

Liber Chartaceus in fol. minori, in quo (præter alia Gulielmi Somneri Collectanea) habetur ejuſdem manu ſcriptum Chronicon Saxon. cui hunc Titulum præmiſit.

E pervetuſto libro MS. in bibliotheca Cottoniana, Oroſii hiſtoriam continente, quâ perſcriptâ, tractatuloque de menſibus addito, ſtatim ſequitur, manu Saxonica, ut cætera, exarata CHRONOLOGIA SAXONICA, cui hic titulus, manu nupera præfixus, Chronica Saxonica Abbingdoniæ, ab annum 1066.

Libri Chartacei duo, in fol. min. quibus continetur

I. *Autographon Lexici Saxonico-Latino-Anglici Guil. Somneri, quod prodiit Oxon.* 1659.

II. *Caſtigationes cujuſdam (ſchedis ſolutis ſcriptæ) in hoc Lexicon, quem puto eſſe Mericum Caſaubonum. Quæ quidem Caſtigationes ſuis in locis inſeruntur.*

Liber Chart. in fol. minori, manu Guil. Somneri exaratus in quo habetur,

I. *Cedmonis (ut vulgo dicitur) Paraphraſis Poetica in Geneſin, &c. cui hanc Adnotationem vir doctiſſimus præmiſit.*

Tranſcriptum à pervetuſto libro MS. in Bibliotheca Duveſiana, charactere Saxonico exaratum, cui titulus (manu haud vetuſta ſcriptus) Geneſis in Anglico, ut in una; Geneſis in lingua Saxonica, ut in al. pag. Ad R. Archiep. Armachan. (ut ab ipſo relatum accepi) liber ſpectat, & penes eum eſt.

II. *Tractatus Poetice ſcriptus de Menſibus*, ex pervetuſto libro MS. in Bibliotheca Cotton. Oroſium inter & Chronolog. Saxonicam.

Liber Chartaceus in fol. min. manu Guil. Somneri ſcriptus, in quo continetur Medicinalis Anglicus, *cui hanc Adnotationem præmiſit:*

Tranſcriptum è pervetuſto libro MS. in bibl. Regiâ apud S Jacobum. 125. pergamen. folia mediocria continente, quocum per omnia concordat, ſalvo charactere, qui ibi omnino Saxonicus. (*in hoc Apographo autem character eſt Anglicus.*)

Liber Chartaceus in fol. min. manu Guil. Somneri ſcriptus, cujus Titulus Saxonicus ſequitur. Heꝛ onȝinneꝺ ꝓeo boc ꝥe man Oꝛoꝛiuꝫ nemneꝺ.

Tranſcriptum (*dicit Somnerus*) è pervetuſto libro illo MS. in bibliotheca Cottoniana, in quo Chronologia Saxonica, manu nupera, Abbingdoniæ nuncupata, invenitur exarata.

Liber Chartaceus in fol. min. in quo continetur, manu Somneri,

Ælfrici Excerpta ex Pentateucho & ex libro Joſuæ. quibus præmiſſa eſt hæc Adnotatio:

Ex Cod. quodam MS. (antiquitatis ergò jure veneꝛando) in Bibliothecâ Cottoniana, 156, pergameno. fol. integra continente, rerumque omnium tractatarum Schemata vel figuras ornatûs partim, partim illuſtrationis gratiâ, ſingulas inter periodos inſertas, cum ſcholiis etiam recentioris cujuſdam Paraphraſtis Latini manu (quas, ut meo inſtituto, Saxonico ſcil. prorſus inutiles, prætermiſi) nonnunquam additis.

Sequuntur & aliæ Gulielmi Somneri Elucubrationes, ad rem Saxonicam ſpectantes: quarum prima hunc titulum præ ſe fert.

I. In Leges Henrici primi Regis, filii Conquæſtoris, Scholia & Animadverſiones. In quibus Errata Exemplarium quamplurima dereguntur, detecta corriguntur, Leges, unde hæ velut è fontibus hauriuntur, indagantur, exhibentur, & alia plura (*ſcitu non indigna*) jam primo proferuntur.

II. Gloſſarium, ſive rerum & verborum difficilium & obſcurorum, omnium aut præcipuorum, in Legibus Henrici primi repertorum, & in Scholiis præteritorum, Interpretatio.

Hiſce Tractatibus præmiſſa eſt ejuſdem Guil. Somneri ad D. Rogerum Twiſdenum Equitem Auratum & Baronettum Epiſtola nuncupatoria, cum Præfatione ad Lectorem.

Liber Chartaceus exiguus, in quo continentur,

Gulielmi Somneri Adverſaria in V. C D. Henrici Spelmanni Equ. Aur. Gloſſarium Latino-Barbarum; in Guil. Watſii Gloſſarium; & in Ger. Joan. Voſſium de Vitiis Sermonis.

Gerardus Joan. Voſſius de Vitiis Sermonis, &c. Amſt. 1645. *Manu Guil. Somneri caſtigatus.* Ex. gr.

Voſſ. pag. 248. Eſt autem mundium a **mund**, &c. ei ſit vice oris. *Somnerus.* Potius à Sax. mundian, al. ȝemundian, tutari, protegere: Advocatus enim Teutonicè, Vor-ſprecher. Belg. Voor-ſprake. Sax. Mꝺ-ſpꝑeca & ꝼoꝛ-ſpꝑæca.

Voſſ. pag. 251. *Nodfir. Somnerus.* Potius nytfir, à Sax. nýt, utilis, cui contrar. unnýt. ſc. inutilis, quaſi ſit ignis utilis, quòd terra inde fit fœcundior, illorum ſaltem opinione.

Voſſ. pag. 278. *Scotallum. Somnerus.* Plane fallitur cum Watſio. vid. Gloſſar. noſtr. verb. Eſcot.

Concilia, &c. per D. Hen. Spelmannum. II. Vol. Correcta per Somnerum, cujus Caſtigationes manu ſua deſcripſit Reverendiſſimus Cantuarienſis Archiepiſcopus Gulielmus Sancroft ὁ ἀρχιεπίσκοπος.

Chronologia Saxonica ad Calcem Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Bedæ Presbyteri, Cantab. 1644. *cum Legibus Guil. I. & Henrici I. RR. Angliæ, correcta & adnotata manu Somneri.*

Jo. Spelmanni Pſalterium Latino-Saxonicum, nonnullis in Locis emendatum.

Adnotationes ad Merici Caſauboni Comment. de Linguis Hebraica & Saxonica. Lond. 1650.

Carta ſuppoſititia Æthelſtani Regis totius Bryttaniæ Inſulæ, confecta (*ſi fas ſit credere*) A. D. 670. Indict. 11. *qua dicitur Rex donaſſe* unum Caſſatum ubi ab incolis vocitatur Topperham, Deo & Sctæ Mariæ ad Monaſterium quod à ſolicolis nominatur Exceaſtep.

Gloſſarium antiquum, in quo voces Latinæ, partim Latine partim Anglicè, explicantur: huic Gloſſario addidit voces Saxonicas vir cl. Guil. Somnerus.

Guil. Minſhæi Dictionarium XI. *Linguarum, cum magna copia vocum Saxonicarum, quas è regione adſcripſit Guil. Somnerus.*

CATA-

CODEX MS.

ANGLO-SAXONICUS

ECCLESIÆ CATHEDRALIS

ROFFENSIS.

CODEX membran. in Quarto, cujus pars longe maxima, regnante Henrico I. Anglorum Rege, juſſuque Earnulfi Roffenſis Eccleſiæ Antiſtitis, eleganti manu deſcripta fuit; ideoque in litteris quadringentorum annorum, in prima pagina cernitur hæc inſcriptio, Textꝰ de Ecca Roffñ per Ernulfū Epm̄. *Habentur item aliæ quædam Inſcriptiones recentium virorum, quas hic exhibendas duxi.*

Venerandum hoc antiquitatis monumentum, per integrum biennium deſideratum, ſurreptore tandem detecto, ſed Reſtitutionem ſtrenue negante, Decreto ſupremæ Curiæ, quam Cancellariam vocant, non exiguis hujus Eccleſiæ ſumptibus recuperavit, reddique priſtinis Dominis curavit Gualterus Balcanqual hujus Eccleſiæ Decanus, anno poſt natum Incarnatum. 1633.

This Volume was Collected by Ernulfus a Biſhop of Rochester, and by him intituled *Textus de Eccleſia Roſſenſi.*

Hinc excerpſit E. B. (i. e. *Edwardus Browne*) Exorciſmum Ordalii, & in Appendicem ad *Faſciculum rerum expetendarum & fugiendarum* conjecit. 1689.

Conſtat hic Codex duabus partibus; quarum Prima, Leges & Conſtitutiones Regum Anglo Saxonum tam Latine quam Saxonicè, ex vetuſtis exemplaribus (nonnullis autem in locis mendoſè) deſcriptas, comprehendit; Altera Pars exhibet Regiſtrum Eccleſiæ Roffenſis, ad fidem autographorum; una cum aliis ad eandem Eccleſiam Cathedralem ſpectantibus, temporibus cum ipſius Earnulfi, tum ſucceſſorum ejus exaratis.

Ex Legibus quæ in hoc Cod. inveniuntur, primum merito ſibi locum vendicant, Leges Æthelberhti Regis Cantuariorum, quæ ſic Saxonicè in Rubricâ inſcribuntur,

I. fol. 1. Dıꝛ ꝛẏndon þa Domaꝛ þe Æþelbıꝛht Cẏning aꝛette on Agvstinvs bæꝛe: *de quibus hanc ſuam ſententiam margini adſcripſit Wilhelmus Lambardus*, Beda (lib. Eccleſ. hiſtoriæ 2. cap. 9.) has ipſas leges ſuâ memoria viguiſſe refert: harum autem exemplar haud ſcio an aliud uſquam extet, ac propterea hunc Librum magni facito quiſquis es qui eum nactus fueris. W. L. 1573. in gratiam antiquitatis. *Sic autem*

Incip. Godeꝛ ꝛeoh ⁊ Cıꝛıcean. xii. ġẏlde. Bıꝛcopeꝛ ꝛeoh. xi. ġẏlde. Pꝛeoꝛteꝛ ꝛeoh. ix. ġẏlde. Diaconeꝛ ꝛeoh. vi. ġẏlde. Cleꝛoceꝛ ꝛeoh. iii. ġẏlde.

Expl. Gıꝛ man manneꝛ eꝛne ġebınðeþ. vi. ꝛcll. ġebete. Ðeo þeꝛ þeġ neaꝛ ſe. iii. ꝛcillingaꝛ. Gıꝛ þeoꝛ ꝛtelebð. ii. ġelde ġebecce.

II. fol. 3, b. Dıꝛ ꝛẏndon þa Domaꝛ ðe Hloþhæne ⁊ Eaðꝛıc Cantꝛapa Cẏningaꝛ aꝛetton.

Incip. Hloþhæne ⁊ Eaðꝛıc Cantꝛapa Cẏningaꝛ aꝛetton þa æ. þa ðe heoꝛa alðonaꝛ æn ġeꝛoꝛhton ðẏꝛꝛum ðomum þe hẏꝛ eꝛten ꝛæġeþ.

Expl. Gıꝛ he ðanne þ ne mæġe ġecẏþan mıð ꝓıhtꝛne canne. læte þanne an. ⁊ ꝛe aġenð to ꝛo.

III. fol. 5. Dıꝛ ꝛẏnð Ꝓıhtꝛæðeꝛ ðomaꝛ Cantꝛapa Cẏningeꝛ.

Incip. Ðam mılðeꝛtan Cẏningе Cantꝛapa. Ꝓıhtꝛæðe ꝓıxıġenðum þe ꝛıꝛtan ꝓıntꝛa hıꝛ ꝓıceꝛ. þẏ nıġuðan ġebanne. Sextan bæġe Ruġeꝛneꝛ ın þæne ꝛtoꝛe þẏ hatte Beꝛġhamꝛtẏðe. ðæꝛ þæꝛ ġeꝛamnað eaðıġa ġeheatenðlıc ymcẏme. Ðæꝛ þæꝛ Bıꝛhtꝛalð Bꝛetone heah-bıꝛcop. ⁊ ꝛe æꝛnæmða Cẏning. eac þan Hꝛoꝛeꝛceaꝛtꝛe Bıꝛceop ꝛe ılca Gẏbmunð þæꝛ hateп. and þanð þæꝛ ⁊ cꝛæð.

Expl. Gıꝛ ꝛeoꝛnan cumen man oþþe ꝓnæmbe bute ꝛeġe-ġange. ⁊ he þonne naþþeꝛ ne hnẏme. ne he Hoꝛn ne blaꝛe. ꝛoꝛ ðeoꝛ he bıð to ꝓꝛoꝛıanne. oþþe to ꝛleanne. oþþe to alẏꝛenne.

IV. fol. 7. *De 7 donis Spiritus Sancti, de 7 Gradibus Eccleſiaſticis, de 7 horis in quolibet die ad Deum orandi, &c. Saxonicè.*

Incip. Seoꝛon ꝛealbe Gẏꝛa ꝛẏnðan Haliġeꝛ ġaꝛteꝛ. ⁊ vii. Stæpaꝛ ꝛẏnðan Cẏnıclıcna Gnaða. ⁊ Haliġna ġnaða. ⁊ vii. ꝛẏðan Godeꝛ þeoꝛaꝛ ꝛceolon Goð heꝛıan bæġhꝛamlıce on Cẏncan and ꝛoꝛ eall Cnıꝛten ꝛolc þıngıan ġeꝛnne.

Expl. ⁊ habbot mıð nẏhte. an bæl þam Bıꝛcope. oðeꝛ ðam Pıġ-bebe. ⁊ þnıðde þam ġeꝛæꝛnꝛcıpe.

V. fol. 7, b. *De Regibus Occidentalium Saxonum, à Cerdico uſque ad Æthelredum, Saxonicè.*

Incip. Ða þæꝛ aġangen ꝛnam Cnıꝛteꝛ acenneðneꝛꝛe. cccc. ⁊ xciiii. ꝓıntꝛa ða Ceꝛðıc and Cẏnꝛıc hıꝛ ꝛunu coman up æt Ceꝛðıceꝛ-oꝛan mıð. v. Scıꝓum.

Expl. Se Ceꝛðıc þæꝛ ꝛꝛa ıc æꝛ cꝛæþ ꝛe ꝛoꝛma þe Weꝛt-Seaxana land mıð ꝓıġe on Wealum ġeeoðe. ⁊ hıꝛ Oꝛꝛꝛnẏncg ðẏðe ꝛꝛa him ġebẏnðe þæꝛ ꝛæꝛte be ꝛeꝛoðe þ he æꝓoꝛt ġeꝓann. eac eacan beġeat heoꝛa anꝓa ġeꝛelhẏlc ẏmle be þam Cnæꝛte þe heom ġoð lænðe.

VI. fol. 9. Dıꝛ ꝛẏnðon þa ðomaꝛ þe Ælꝛneð Cẏncg ġeceaꝛ. (*Capitulis* 121.)

Incip. Dnẏhten þæꝛ ꝛꝓꝛecende ðaꝛ ꝓoꝛð to Moẏꝛe. and þuꝛ cꝛæþ.

Expl. Foꝛ ꝛanġ oꝛen eall. ꝛẏ hıt on anne Scıꝓe. ꝛẏ hıt on má. ꝛıꝛtẏne Peninġaꝛ. ⁊ æt ælcon ꝛmalon oꝛꝛe. æꝛꝛe æð Scẏll. penıġ. NB. *Inter Leges Ælfredi Regis, habentur etiam Leges Inæ Regis Occidentalium Saxonum.*

VII. fol. 32. Dom behaten Iꝛene an [and] þæteꝛ. *De Ordalio Ferri & Aquæ.*

Incip. And oꝛ þam Oꝛðale þe bebeoðað Godeꝛ bebodum. and þæꝛ Anceð. ⁊ ealna Bıꝛceopa þ nan

mann ne cime innon þæne Cinicean ġriðian man þ Fýn inbýriġ. þe man þ Oncal mid hætan ġceal.
Expl. ⁊ ġilde þam Cyninge. cxx. ġcill. to pite. Walneaf is niðinġes dæde. Gif hpa of ġacen pille. to þ mid eahta ⁊ ġeopentiġ fulbonenna þeġena.

VIII. fol. 32, b. Æþelstanes ġenæneſſe. (*cujus Præfatio deest.*)

Incip. Æneſt þæt nan ne ſpaniġe nænne þeof þe æt hæbbendne hanba ġefanġen ſý. ofen. xii. ſinten. and ofen eahta peningaſ.
Expl. Gif he ſpa ne do. bete be þam þe ſe Biſcop him ſonġifan pille. (*Margine habetur hæc notula.* Interponendum est nonnihil, ut in libro *typis* excuso videre est. atque etiam periodus superior in illo libro non reperitur. E. D.)

IX. fol. 37. *Æthelstani Regis Leges quædam aliæ* (*Exoniæ latæ*) *quarum Rubrica desideratur.*

Incip. Æðelstan Cyng cýþ þæt ic hæbbe ġeahsod þæt upe ſniſ is ſynſe ġehealden ponne me býrte. oþþe hit æt Gneatanlea ġecpeden pæne ⁊ mina pitan ſecġað þ ic hit to lange ſonbopen hæbbe.
Expl. ſý ðæt ilcan ſýnðe þæt ðe se ðeof. butan he hine labian mæġe þæt he him nan ſacn. ne nane ðýſþe onnýrte.

X. fol. 38. *Lex de Prærogativo Jure Domus Regiæ. Saxonicè.*

XI. fol. 38, b. Hu se man ſceal ſperie. (h. e. *Juramentorum Formulæ diversæ, &c.*)

Incip. On ðone Dnihten þe ðes halig Dom is ſope halig. ic pille beon. N. holo ⁊ ġetniſe.
Expl. Se pen ġebýneð maġum. ⁊ seo Cýnebot þam leodum.

XII. fol. 40. Ðis ſýndon ða domaſ ðe Ælfred Cyngc and Guþrum Cincg ġecupan. (*In quibus desideratur Capitulum de Incestu.*)

Incip. And þis is seo Geþæðnis eac þe Ælfred Cyng. ⁊ Guðrum Cyng. and eft Eadpard Cyng. and Guðrum Cyng ġecupan ⁊ ġecpæðon. þa þa Engle ⁊ Dene to ſnihe ⁊ to ſneondſcipe fullice ſengon. and þa pitan eac þe ſýððan pæpon oft and unfelðan þ seolfe ġemiſobon. and mid Gode ġehihtan.
Expl. Eal man ſceal æt Cýnlisscum ſene be þæne mæðe don ðe him to ġebýneð. ſpa se be tpelf hýndum tealdan.

XIII. fol. 42. Eadpeldes Geþæneſſe.

Incip. Eadpeld Cyning být þam Geneſum eallum ðæt ġe deman ſpa pihte domaſ ſpa ġe pihtoste cunnon. and hit on ðæne Dom-bec ſtande. ne pandiað ſon nanum ðingum ſolc nihte to ġeneccanne.
Expl. Oððe him að buſte. oððe oſencýðed pæne. þ hý ſriðian að ſýnðe næpan ac Ondales ſýnþe.

XIV. fol. 43. *Leges Eadwardi Regis Angliæ quarum desideratur Rubrica.*

Incip. Eadpeard Cyning mýngode his ſýtan þa hý æt Exanceaſtre pæron. þ hý ſmeadon ealle hu heona ſnið betene beon mæhte. þon hit æn þam pæſ.
Expl. ⁊ ðæt ælc ſpæc hæbde ende. and andagan hpenne hit ſonð cume. ġif hit hpa ofen hebbe. bete ſpa se æn cpæðon.

XV. fol. 44. Eadmundes Cyninges ġeſetnýſſe. (*Leges Ecclesiasticæ.*)

Incip. Eadmund Cyning ġeomnode mycelne Sinoð to Lundenbýriġ on þa halgan Eaſterlicon tid. æſtðen ġe Godcundra hada. ġe ſonolcundra. ðæn hpæſ Oda and Sulfstan Arcebiscop and mænige oðre Biscopaſ ſmeaġende ymbe heona ſaula pæð. ⁊ ðapa ðe him undep ðeodde ræpon.
Expl. Ða þe man ſpepiað. and lýblat ſýncað. ſýn hý á ſnam ælcum Godes dæle apenne. buten hý to nihtre Dædbote ġecýnnan.

XVI. fol. 45. *Ejusdem Regis Leges Civiles, eodem loco & tempore latæ.*

Incip. Eadmund Cyning cýð eallum ſolce ġe ýlðu ġe ġingrum ðe on his anfealde ſýnd.
Expl. Ðonne ðæt ġedon ſý. ðon pæne man Cyninges munde. of ðam dæge on. xxi. nihton ġylde man healfſanġ. ðæs on. xxi. niht man bote. þæs on. xxi. niht ðæs pæpes ðæt ſpumġýld.

XVII. fol 46. Æþelredes Cyninges Geþæðnisse.

Incip. Ðis is seo Geþæðnýſ ðe Æþelred Cyning ⁊ his pitan ġeþæddon eallon ſolce to ſnibes bote æt Pudeſtoce. on Mýncena lande. æſtes Engla lage.
Expl. ⁊ se þe þýs ſonſýtte. ⁊ hit ġeſondian nylle ſpa use ealda cpiðe is. ſýlle þam Cynge. cxx. ſcill.

XVIII. fol. 47. Wilhelmes Cyninges aſetnýſſe.

Incip. Wilhelm Cyng ġnet ealla þa þe ðýs Gepnit to cýmð. ofen eall Englaland ſneondlice. ⁊ beot. and eac cýð eallum mannum ofen eall Angel-cynn to healdenne.
Expl. ⁊ ġif se Englisca ne dupe hine to onnesce beclýpian. penige hine se Fnæncisca mid unſonedan aðe. (*Habentur in Archaion. Lambard. Edit. Cantab.* 1644.)

XIX. fol 48. Leges Æthelredi Regis, *quarum desideratur Rubrica.*

Incip. Ðis ſýndon þa laga þe Æþelred Cyng and his pitan ġeþædd hahbað æt Fanetinġ. to ſniðes bote ⁊ þa Mýnetepaſ þe inne puda ſýncð. oððe elles hpæn. þ þa bion heona ſeopes ſcýldiġ. buton se Cyninġ heom anian pille. (*habentur apud Joan. Brompton. Latinè.*)

XX. fol. 49, b. Incipit Exorcismvs Aqvæ. Ad Ivdicivm Dei Demonstrandvm. (*Latinè tantum.*)

XXI. fol. 53, b. Incipit Adivratio Ferri. Vel Aqvæ Ferventis. Ad Ivdicivm. (*Lat. tantum.*)

XXII. fol. 55, b. Incipit Exorcismvs Panis Ordeacei Et Casei. (*Latinè tantum.*)

XXIII. fol. 57, b. *Nota de iis quibus Ecclesiam Christi Cantuariæ ditavit Canutus Rex. Latinè.*

XXIV. fol. 58. Incipivnt Qvædam Institvta De Legibvs Regvm Anglorvm. (*scil. Leges Canuti Regis, Latinè. Saxonice autem eædem extant apud Guil. Lambardum.*)

XXV. f. 63. Hæc Est Institvtio Secvlaris Qvam Ego (*Canutus Rex?*) Per Consilivm Et Consensvm Optimatvm Meorvm Servare Per Totvm Regnvm Mevm Statvi. (*Latinè tantum.*)

Incip. Inprimis ut iustæ leges exigantur. et iniustæ deprimantur. et abiciantur. recte leges dirigi et pauperi teneantur.
Expl. Quod si audendo tertio hoc præsumpserit. perdat omnia sua. (*similia habentur apud Lamb. p.* 104.)

XXVI. fol. 75. *Delectus Legum veterum Latine sine Rubrica. quædam autem earum habentur in Legibus Inæ & Ælfredi Regum Occidentalium Saxonum*

Incip.

Incip. Siquis aliquid pro aliqua forisfactura accipiat. antequam iuste rectitudinem petat.
Expl. litæ septem libræ pro septem ordinibus. erunt extra prætium quod dicitur Penegeld. et erunt iuste Episcopi et pauperum.

XXVII. fol. 78. Istæ Sunt Consvetvdines Regvm Inter Anglos. (*Latinè tantum, cum Consuetudinibus Comitum, Episcoporum &c. secundum antiquas Leges Anglorum, quas etiam Saxonicè scriptas invenire licet, fol.* 93.)

Incip. Omnes rectitudines ciuitatum. et Pastum suum. cum omnibus rebus quæ ad illum pastum pertinent.
Expl. Oculus bouis persoluitur quinque denariis. et uaccæ, quattuor.

XXVIII. fol. 80. Hic Intimatvr Qvid Willelmvs Rex Anglorvm Cvm Principibvs Svis Constitvit. Post Conqvisitionem Angliæ. (*sc. Leges ejusdem Latinè tantùm.*)

Incip. Inprimis quod super omnia unum uellet Deum per totum regnum suum uenerari.
Expl. et hoc præceptum non sit uiolatum. super forisfacturam meam plenam.

XXIX. fol. 81, b. Exceptiones Ex Decretis Pontificvm. qualeſ Accuſatoreſ accipiantur. et qualeſ non recipiantur. (*Latinè.*)

XXX. fol. 88. Iudicia Ciuitatis Lundoniæ (*ſive Leges quædam Æthelſtani Regis. Saxonicè.*)

Incip. Dis is reo Geneodnes þe þa Biscopas. and þa Genesan þe to Lundenbyrig hyrað. gecweden habbað. 7 mid þeodum gesettnod on unum frið gesylðum. æg ðer ge Eorlisce. ge Ceorlisce. to ecan þam domum þe æt Gneatanlea. 7 æt Exanceastre gesette wæron. 7 æt Dunnesfelda.
Expl. Gif þe hit þus gehealdað. þonne gelyfe ic to Gode. þ unc frið bið betera þonne hit æner wæs. (*Habentur Latinè apud Joan. Bromptonum. p.* 852.)

XXXI. fol. 93. Be Leode gedincðum. and Lage. (*Exſtant hæc Lat. ſcripta, in hujuſce Cod. fol.* 79, *b.*)

Incip. Hit wæs hpilum on Engla lagum. þ leod and laga fon be gesinchum, and þa wæron leod pitan geopð scipes fyrðe ælc be his mæðe Eorl and Ceorl. þegen 7 þeoden.
Expl. þonne gebyrede Cinge 7 Biscepe þæt hig þ betten. spa hig naforr mihton.

XXII. fol. 93, b. Be Pengilde.

Incip. Cynges Pengild is inne mid Englum on folcnihte. xxx. þusend þrymra.
Expl. 7 gif hig þ nabbað ne to þam geþeon ne magan. gylde man cynlisce.

XXXIII. fol. 94, b. Be pirmanner bepedunge. (*ſcil. Pars legum Eadmundi Regis.*)

Incip. Gif man mæðan oððe pif peddian pille.
Expl. Pel is eac to panianne ðæt man pice ðæt hy ðuph mæggibbe to gelænge ne beon. ðe læs ðe man eft træme ðæt man æn apoh to fomne gebyðan.

XXXIV. fol. 95. *Carmen ſive Incantatio pro Pecudibus faſcinatis.*

Incip. Gif feoh fy unðeppumen. gif hit fy Hopf sing on his feotepe.

XXXV. *Ibid. Solemnium (ut videtur) Verborum Formula, à librario ignaro malè deſcripta; Quæ ab illo utenda erat, qui terras dare aut vendere alii bona fide vellet, ab omni Litis periculo liberas & quietas.*

Incip. Hit becpæð 7 becpæl se þe hit ahte mid sullan folc pihte.

XXXVI. fol. 96. Inſtitutioneſ Henrici Regiſ. (*Exſtant apud Matthæum Pariſienſem.*)

Incip. Anno Incarnationis ðnicæ. M. C I. Henricus filius Willelmi Regis posr obitum fratris sui Willelmi.

XXXVII. fol 98. Excommvnicatio (*major, Latinè.*)

XXXVIII. fol. 99, b. Excommvnicatio (*minor, Lat.*)

XXXIX. fol. 101. Dis sy Angel-cynnes Cyne-cynn þe hes gemearcod is.

Incip. Adam pær se æresta man 7 he gestrinde Seth.
Expl Da pæs Eadgar. Da pæs Æþelred. þa pæs Eadpönd.

XL. fol 102. Hæc ſunt Genealogiæ per parteſ Britanniæ Regum regnantium per diuerſa loca Norþhymbrorum.

Incip. Eadpine. Ællinc.Ælle. Yffinc. Yffe. Wiscfneaing. (*ſequuntur Genealogiæ Regum Merciorum, Occidentalium Saxonum, Cantuariorum, &c.*)

XLI. fol. 105. Incipiunt nomina Pontificum Romanæ urbis per ordinem (*Horum primus eſt Petrus Apoſtolus, ultimus autem Celeſtinus ſucceſſor Clementis: verum nomina omnium Paparum à Stephano, qui fuit Ordine Centeſimus, manu recentiori ſcribuntur.*)

XLII. fol. 107. *Nomina Imperatorum Romanorum uſque ad Leonem III.* (*deſiderantur autem nomina eorum qui ante Conſtantini Magni Filios rerum potiti ſunt*)

XLIII. fol. 107, b. Incipiunt nomina Epᵒrum Hierosolimæ urbis. (*ſcil. Summorum Pontificum à Jeſu filio Joſedech, ad Analeum; Deinde Nomina Epiſcoporum à S. Jacobo Apoſtolo uſque ad Johannem, qui fuit Ordine triceſimus nonus.*)

XLIV. fol. 109. Nomina Epᵒrum Alexandriæ urbis. (*à S. Petro Apoſtolo, ad Philippum.*)

XLV. fol. 109, b. Nomina Pontificum Antiochenæ urbis. (*à S. Petro Apoſtolo, ad Iſidorum martyrem.*)

XLVI. fol. 110, b. Nomina Archiepiſcoporum Dorobernenſis Æccleæ (*ab Auguſtino, ad Walterum, quorum ſucceſſio per diverſorum manus continuatur.*)

XLVII. fol. 111. Nomina Epᵒrum Hrofenſis Æccleſiæ. (*à Juſto, ad Haimonem, quorum ibidem ſucceſſio variis manibus conſcripta fuit*)

XLVIII. fol. 111, b. *Sequuntur Nomina* (*ex antiquiori quodam Codice deſcripta, ſine Continuatione*) 1 *Epiſcoporum* Orientalium Saxonum. 2 Auſtralium Saxonum. 3 Occidentalium Saxonum. 4 *Eccleſiæ* Scireburnenſis. 5 Wiltunenſis. 6 Willenſis. 7 Cridienſis. 8 Wicciorum. 9 *Epiſcoporum* Prouinciæ Merciorum. 10 Leiceſtrenſium. 11 Ceſtrenſium. 12 Herefordenſium. 13 Lindisfarorum, *ſive Lincolnienſium*. 14 Orientalium Saxonum. 15 Norðanhymbrorum gentis. 16 Eboracenſis eccleſiæ. 17 Hauſtaldenſis eccleſiæ. 18 Lindisfarnenſium. 19 Eccleſiæ quæ dicitur Caſa Candida.

XLIX. fol. 116, b. Nomina uiginti quattuor Seniorum.

L. *Ibid.* *Nomina eorum qui Preces quasdam in Liturgia inseruerunt. Vid. etiam fol.* 117.

LI. *Ibid.* Nomina septem Archangelorum.

LII. fol. 118, b. *Nota de Rad. de Ros Priori Roffensi & Conventu, qui dederunt unam Marcam ut scriberetur in magno Rotulo (quod Inquisitum fuit per loca quæ Judæi Angliæ inhabitabant, & per ipsos Judæos, anno* x *regni Regis Richardi) quod prædicti Prior & Conventus in nullo tenebantur ad aliquid reddendum alicui Judæo, nec pro se nec pro aliquo Priore qui præcessisset prædictum Priorem. (manu recentiori.)*

Fol. 119. Incipiunt Priuilegia Æccleſiæ S. Andreæ Hrofenſiſ. conceſſa a tempore Æthilberhti Regiſ. qui fide Xpiana a B. Auguſtino ſuſcepta. eandem Eccleſiam conſtrui fecit. (*ſcil. Regiſtrum Chartarum ac Inſtrumentorum ejuſdem Eccleſiæ: è quibus illas tantum in medium profero quæ aut Saxonicè ſcriptæ ſunt, aut ſaltem ubi Termini terrarum recitantur Saxonice; omiſſis rel. quis cum Placitis & Narrationibus Hiſtoricis, quæ Latine tantum exſtant, utpote ab inſtituto noſtro alienis.*)

LIII. *Carta Æthelberhti Regis Cantuariorum, qua donat certas terras Eccleſiæ S. Andreæ in civitate* Hpofi. 4. Kl. *Maias, Indict.* 7. (h.e. A.D. . . . .) *Quarum ejuſdem terrarum Termini extant Saxonicè.*

LIV. fol. 129. *Donatio dimid. Aratri in* Bpomgeheg *cum Mariſco de Scaga, Diorano Hrofenſis Eccleſiæ Antiſtiti, per Egcberhtum Regem Cantuariorum. A. Dom.* 778.

LV. fol. 134. *Venditio* 20 *Acrarum, & viculi dimidiati, cum mariſco in Civitate Hrobi, Waermundo Epiſcopo, per Æthelbearhtum Regem Occidentalium Saxonum ſeu Cantwariorum, A. D.* 790.

LVI. fol. 140 *Dunni cujuſdam Donatio Terrarum Uxori ſuæ pro vita ſua, & poſt obitum ejus Monaſterio S. Andreæ, Saxonicè.*

LVII. fol. 140, b. *Donatio terrarum in duobus locis, amico ſuo* Cuðulfo *Hrofenſis Eccleſiæ Epiſcopo, per Ætheredum Regem Occidentalium Saxonum, nec non & Cantuariorum. A. D.* 868.

LVIII. fol. 141, b. *Donatio Terrarum in* Cucolanſtan, *cum Eccleſia S. Michaelis Archangeli, Swithulfo Epiſcopo Roffenſi, & Eccleſiæ Sancti Andreæ, per Æthulfum Regem Saxonum. A. D* 880. *Indict.* 13.

LIX. fol. 143. *Donatio trium Aratrorum in* Meallingaf, *Burhrico Epiſcopo & Monaſterio S. Andreæ, per Eadmundum Regem Ang. nec non & Merciorum.*

LX. fol. 144. *Teſtamentum Byrhtrici & Ælfſwithæ uxoris ejus Saxonicè.* (*Sequitur etiam Lat. fol.* 145, b. *Ex hoc Cod. illud evulgavit Guliel mus Lambardus Saxonicè & Anglicè, in libro cui Titulus* The Itinerary of Kent, *Londini Impreſſo, A D.* 1596.)

LXI. fol. 147. Ðuf pæpon ða peox Sulung æt Fulbaham Scē Andpea gepealb into Hpofeceaſtpe. *De his terris, ſtatim ſequitur eadem Narratio Latine ſcripta ſub hac Rubrica.* Iſto tali ordine fuerunt illæ. vi. Sulingæ quæ uocantur Uulbeham primum uendtæ Eccliæ Scī Andreæ Aplī de Hroſeceſtra. et poſtea extractæ. et iterum emptæ ipſi Æcclæ. ac tandem per beatum Dunſtanum Archiep um iuramento mille uirorum eidem Æcclæ acquiſitæ. et iure Hereditario in æternum relictæ.

LXII. fol 150, b. *Venditio* 10 *Manſarum ſeu Sulungarum* æt Bpomleage *Ælfſtano Antiſtiti & Eccleſiæ Hrofenſi, per Eadgarum Regem Anglorum cæterarumque gentium. A. D.* 955. *Indict.* 9.

LXIII. fol. 152. *Donatio* 6 *manſarum* æt Fulbaham *&* 1 *manſæ* æt Lytlanbroce *Goduuino Hrofenſis Eccleſiæ Pontifici, per Æthelredum totius Anglorum nationis Regem. A. D.* 915. *Indict.* 8.

LXIV. fol. 155. Hep cýð on ðýrum gepritе hu Godpine Biſcop on Hpofeceaſtpe. and Leofpine Ælfpeageſ funu fupðon gerýbrumode ymbe þ land æt Snodðinglande on Cantparabýrig. (*Sax.*)

LXV. fol. 156, b. *Reſtitutio* 6 *Sulungarum* (Bpomleage) *cum Sylvis* in Andpeðe, *per Æthelredum Regem facta Eccleſiæ Hrofenſi, A. D.* 998. *Indict.* 11; *quas quidem terras cum Sylvis, ab eadem Eccleſia abſtraxerat idem Rex tempore Juventutis ſuæ, inſtigante Æthelſino Dei omnipotentis ac totius populi inimico.*

LXVI. fol. 159, b. *Donatio* 15 *manſarum* æt Stantun ȝæt Hiſtun *Goduuino Hrofenſis Paræchiæ Epiſcopo, per Æthelredum Regem Anglorum. A. D.* 1012. *Indict.* 10. (*Hac in Charta memorantur Acta quædam Concilii ſapientum Regni, notatu digna.*)

LXVII. fol. 162. *Nomina ſervorum & ſervarum prædialium, qui Glebæ adſcriptitii erant in villa* Fulbaham *dicta, nomina eorum qui orti ſunt ex* Cinceſtune, *&* Cealce. *Deque terris Æſcebi quas ab Eadmundo Rege emit Ælfſtanus.* (*Saxonicè.*)

LXVIII. fol. 162, b. *De Ægelio Wuldehamenſi, qui tempore Siwordi Epiſcopi filiam ſuam cum filia ejus ex genere Tottelis ſubduxerat, ſubſtitutis aliis in loco earum.* (*Saxonicè.*)

LXIX. fol. 162, b. De Falchehan ȝ Bpomleage. *Sub hac Rubrica ſequitur Hiſtoria Curiæ, Saxonicè, in qua Rex Eadgarus cum Dunſtano Archiepiſcopo, Æthelwoldo Epiſcopo, Ælfſtano Epiſcopo & Ælfhero Comite & multis aliis Regis Sapientibus Londini conſederunt. In hac Curiæ Londinenſis hiſtoria narratur, ut Ælfſtanus Epiſcopus Roffenſis repetitas Chartas ſive Codices prædii Snodinglandenſis ab Ælfrico Æſcwynes-ſun qui illas ei furto abſtuliſſet accepit, & ut in curia emit prædia* Bpomleah *&* Fealcnaham *cum eorum Chartis, à Rege* 50 *mancuſſis Auri &* 130 *Libris, quæ Eccleſiæ S. Andreæ Roffenſi dedit.*

LXX. fol. 166, b. Ðiſ ' iſ ðæpe Bpicce-ȝepeopc on Hpouecæſtpe. *Saxonicè. Eadem autem habentur ad hujuſce Cod. fol.* 164, b. *Latinè ſcripta, ſub hac Rubrica,* Hæc deſcriptio demonſtrat aperte unde debeat Ponſ de Rouceceſtra reſtauran. quotieſ fuerit fractuſ. *Habentur, cum Anglica Verſione Gul. Lambardi, in lib. cui tit. a* Perambulation of Kent.

LXXI. fol. 170, b. *Carta Literarum Patentium, qua manerium de Franchenham conceſſit Lanfranco Archiepiſcopo Cantuar. Willelmus* I. *Anglorum Rex.*

Sequuntur quamplurima alia Latina ſcripta, nempe Diplomata Regum & Procerum, Archiepiſ. Epiſc. &c. Narrationes Hiſtoricæ, Conventiones, Contentiones, Confirmationes, Donationes, Indices Benefactorum (inter quos plures fuerunt Presbiteri conjugati) & Benefactionum eorum, Conſuetudines Terrarum, & monachorum Roffenſium, Ordinationes Epiſcopales, Redditus Terrarum, & Eccleſiarum, &c. cum mutilato Catalogo Codicum Roffenſis Eccleſiæ (in quo memorantur hi libri Saxonicè ſcripti, viz. Liber Paſtoralis Gregorii Papæ, & Sermonalia in duobus Voll.) *quæ omnia, ad alia ſtinans Saxonicè ſcripta, lubens prætermitto.*

CATA-

CODICES MSS.

ANGLO-SAXONICI

D. *GEORGII HICKESII.*

FRAGMENTUM Regiſtri Cartarum Abbatiæ Sanctimonialium S. Mariæ de Wiltun, anno (ut videtur) regni Regis Johannis decimo, eleganter (at nonnullis in locis, mendoſe) ex vetuſtis Inſtrumentis exaratum. In eo continentur plurima Regum Anglo-Saxonum Diplomata, Latinè, una cum Terminis Terrarum, & haud rarò cum Titulis ſive Rubricis, hoc ordine ſcripta.

I. fol. 1. Ðis his (*lege* iſ) þare. x. Hiða Boc æt Cnuȝel. þe Eaðred Cinȝ ȝebocode Ælfheahe his þeȝne on eche yrfe (lege yrfe) *Acta eſt hæc donatio A. D.* 948. *Indict.* 6.

II. fol. 3, b. *Donatio* x *manſarum* æt Cnuȝel, *fideli Vaſſallo ſuo* Wiſeƿð *per* Eaðri *Regem totius Albionis.*

III. fol. 4, b. Ðis hiſ þare. x. hiða Boc be Wilig. ðe Eaðmund Cinȝ ȝebocade Oroƿolde his þæȝne on eche yrfe. *A. D.* 940. *Indict.* XIII.

IV. fol. 7. b. Ðis his þare. x. hiða Boc be Wilig. ðe Eaðmund Cyng ȝebocade Oroƿolde his þeine on eche yrfe. *A. D.* 940. *Indict.* 13. (*eadem cum ſup.*)

V. fol. 11, Ðis his þare. xx. hiða Land-Boc æt Stantune. þe Eaðgar Cyng ȝebocode Oſulfe Biſcope on ehce yrfe. *A. D.* 960.

VI. fol. 13, b. Ðis his þa Landeȝ Boc æt Stantune. (*ſcil.* 20 *Caſſatorum quos* Aðeluf Saxonum Rex *primitus Cenwoldo fideli miniſtro dedit, poſtea vero* Eadward Angul Saxonum Rex *eoſdem Ordlafo Principi conſignavit, ea ſcil. conditione, ut poſt Obitum Cenwoldi, Ordlafus Dux iis jure hæreditario frueretur, A. D.* 903. *Indict.* 4.

VII. fol 16. Ðis his þare. xx. Hiða Boc æt Stantune. þe Eaðriȝ Cinȝ ȝebocode Oſulfe Biſcope on eche yrfe. A. D. 957. *Indict.* 15.

VIII. fol. 18, b. Stantune (*ſcil. Carta eadem Eadwardi Regis de* 20 *Caſſatis* Ordlafo *Duci Aſſignatis, quæ ſupra memoratur ad hujus Cod. fol.* 13, b. *In quibuſdam autem, hæc ab illa diſcrepat.*)

IX. fol. 20, b. Sud Niƿetune. Ðis his Niƿantunes Boc ȝ Fyrſtes feldeſ. þe Eaðmund Cinȝ ȝebocade Wulfgare his þeȝne on ece yrfe. (*ſcil.* 10 *manſ. in* Niƿantune. *cum prato quodam in* Weolcerclife, *&* 3 *manſ.* æt Firſteſ felda. *A. D.* 943. *Indict.* 1.)

X fol. 24, b. Sud Niƿetune. Ðis his þare Landa Boc þe Eaðgar kyng ȝebocade Gode ȝ Scā Marian into Wiltune. ſpa ſpa he hy ær forleт to Wulfðriþe him to ecere alyſednesſe. (*Hæc in Carta præter* 10 *Hidarum in Niwantune, dantur etiam Termini* 10 *Hidarum in Scearntune,* 20 *Hidarum in Defereal,* 10 *Hidarum in Hwætimegle,* 3 *Hidarum in Fyrſtesfelda,* 3 *Hidarum in Babanſtoce, cum mentione duarum molendinarum.*)

XI. fol. 28, b. *Finalis Concordia inter Aſcelinam Abbatiſſam de Wiltun, & Henricum de Albineio, de Advocatione Capellæ de Majori Wicheford, facta in Curia D. Regis apud Windleſore, à die S. Johannis Baptiſtæ, anno Regni Regis Johannis Decimo.* (*Latinè tantùm.*)

XII. fol. 29, b. Ðis his þare. x. Hiða Boc æt Norþ-Niƿetune. þat Ælfred ȝebocade Æþelhelm his þeine on eche yrfe. *A. D,* 892. *Indict.* 10.

XIII. fol. 31. Ðis his þare. x. Hiða Boc æt Vbbantune. þe Eaðriȝ Cinȝ ȝebocade Æþerede his þeine on eche yrfe. *A. D.* 957. *Indict.* 15.

XIV. fol. 32, b. Dudelingtun. Ðis his þara. v. Hiða Boc æt Dyðylinȝtune. and þas anes hiriſceſ [*& unius manſæ*] æt Vðinȝe þe Eaðriȝ Cinȝ ȝebocode Ælfred his þeine on eche yrfe. *A. D.* 956. *Indict.* 14.

XV. fol. 36. Dudelingtune. Ðis his þare. v. Hiða Boc æt Dyðylinȝtune. þe Eadred Cinȝ ȝebocode Wulfrice his þeȝne on eche yrfe. *A. D.* 946. *Ind.* 4.

XVI. fol. 39. Foðefunte Land-Boc. (*ſive donatio* x *Caſſatorum* æt Foðbäfuntan *Eccleſiæ S. Mariæ in voco Regio* æt Wultune, *per Æthelredum Regem. A. D.* 994.)

XVII. fol. 42, b. Item Foðbanfuntan boc. (*ſive donatio* x *Caſſatorum* in Foðbëfunte *Wihtbrordo fideli miniſtro, per Eadwardum Regem Anglo-Saxonum.*) *A. D.* 901.

XVIII. fol. 45, b. Ðis his þare feoper Hiða Boc be Noðdre æt þare Pyriȝean, þe Eaðric Cyng ȝebocode Ælfheahe his mæȝe on ece yrfe. *A. D.* 956. *Anno quarto Imperii ejus, Indict.* 2.

XIX. fol. 48, b. Ðis þare. iiii Hiða Land Boc. be Noðdre. þe Eaðri Cinȝ ȝebocode Wiſtane (*fideli ſuo*) on eche yrfe. *Primo anno Imperii ſui, Incarnationis Dominicæ* 956. *Indictione* 14.

XX. fol. 50. Rollenbune. Ðis his þare þreora Hiða Boc be Rollanbune. þe Eaðmund Cyng ȝebocode Ælfȝyþe Nunnan on eche yrfe. for Godes lufan. ȝ for hire ȝebedræðenne. *A. D.* 944. Indict. 2.

XXI. fol 53. Ðis his þæne ðriddan healfere Hiðe Boc æt Dichæmatune þe Eaðpeard Cyninȝ ȝebocude Ðorð his þeȝene an eche yrfe. *A. D.* 1045. *Indict.* 13.

XXII. fol. 56. Ðis his þæſ haȝem Boc æt ſanctuſ Benedictuſ chyrcean (æt Wiltun) þe Æþelred Cyngc ȝebocude Æþelnoðe his þeȝne on ece yrfe. *A. D.* 988. *Indict.* 1.

XXIII. fol. 59. Ðis his Bryðancumbeſ Land Boc þe Æþelſtan Cinȝ ȝebocode þam hipum æt Wiltune for hine. ȝ for Eaðflede his ſpiſcor on eche yrfe. *A. D.* 937. *Indict.* 10.

XXIV. fol. 62, b. Ðis is þare feoper hiða Land Boc æt Auene. þe Eaðgar Cyng ȝebocade Wynſtane his Burþene (*Cubiculario*) on eche yrfe. *A. D.* 972.

XXV. fol. 64. b. Item Auena. (*sive donatio* 3 *Cassetorum* æt Afene, *Camerario suo Winstano, per Eadgarum Regem. A. D.* 963.

XXVI. fol 66, b. Dis is þære. x. hýda Land Boc æt Vuertune þe Eadgar Cyng gebocude Ælfæde on eche yrfe. A. D. 972.

XXVII. fol. 69. Dis his þære. vi. Hida-Boc æt Langanforde. þe Eadrig Cing gebocode. Byrnrice his þegne on eche yrfe.

XXVIII. fol. 71. Dis his Spealepan-clifes Boc þe Eadmund Cyng gebocade Garulfe his þegne on eche yrfe. (*fol.* 9. *Mans. Donatio, An. Dom.* 940. *Indictione* 13.)

XXIX. fol. 73. Dis his Norþ-Nipantunes Boc. (*De donatione* 10 *Manentium* in Nipantun be Auene fluuium. & 5 *Cassetorum* æt Motenes-oran *Monasterio Sanctimonialium S. Mariæ de Wiltun, per Æthelstanum Regem. A. D.* 933.)

XXX. fol. 75. *Præmuntum Donationis* 3 *Hidarum* æt Langanforda - - - - *per Eadmundum Regem Anglorum. A. D.* 963. *Indict.* 1.

XXXI. fol. 76, b. Dis his þæs anes hipiscef Boc æt Pinterburnan. and ðas oðres hipices on Phit (*in Vecta insula*) þe þær to hýrþ. þe Eadred Cyng gebocode Ælfsige his Golofmiþe on eche hýfre (yrfe.) A. D. 949. *Indict.* 7.

XXXII. fol 78. Dis his þære þrege hida Boc ðe Eadgar Cyninc gebocode Gode and Sancta Marian into Piltune, *A. D.* 968.

XXXIII. fol. 80, b. Dis his þare. x. hida Boc æt Cýmesing. þe Eadrig Cing gebocode Ælfspiþe his magan on eche yrfe. (*Hæc Carta truncatur.*)

XXXIV. f. 82. *Carta Donationis* (*truncata*) 20 *Cassatorum* æt Chielomeare, *ministro suo Wulfsigio, feminæque ejus, per Æthelstanum Regem.*

XXXV. fol. 83. Dis his þare Hundteontiga Hida Land-Boc æt Cheolcum. þe Eadwuig Cing gebokede þý formam geare his riches for hine and for his ýldrum. Gode ælmihtigum and Sancta Marian. and þare arþýrðan gesomnunge Ing to ðam Mýnstre æt WILTUNE on eche yrfe. AMEN. (*Folio transposito, occurrit Cartæ Titulus fol.* 81, 6. *Carta autem facta est. A. D.* 955.(

XXXVI. fol. 87, b. Dis His Seo Freols-Boc To Cheolcan. And Ealra Dare Landa De Into Dæ Mynechina Life Æt Wiltune Forgifene Synt. Ader Odde Durh Eadgar Cynge. Odde Durh His Yldran. Odde Durh Odere Riht Gelyfede Men. 7 Eac Fore Gebode Dæt Of Nanum Oðrum Mynstre Ne Sy Abbadisse Gecoren Æfter Odere Forðside Buton Of Dære Sylvan Geferræde. Ne Æfter Godes Gecornnysse. 7 Ealles Geres Mid Cinges Gedeahte Ealsa Se Halga Regul Tæcð. *A. D.* 974. *Anno Imperii* 15, *ætatis* 34.

Reliqua desunt huic Cod. MS. *qui* (*ut videtur*) *in usum peculiarem Abbatissarum Wiltunensium conscriptus fuit.*

Transcriptum vetusti Cod. MS. *Bibliothecæ C.C.C.C. à x scriptorum Angliæ Editoribus* (*ut videtur*) *prælo destinatum.* MS. *Codicem descripserunt Johannes & Gulielmus Rotchfordi; omniaque quæ in eo habentur Saxonicè, Latinè vertit Richardus Richford: Cujus Versionis habentur etiam in Schedis solutis Castigationes quamplurimæ, manu, ut videtur, Gulielmi Sommeri, exaratæ.*

CODICES MSS.

ANGLO-SAXONICI

ECCLESIÆ EXONIENSIS.

EX libris Saxonicè ſcriptis quos olim Exonienſi ſuæ Eccleſiæ donavit Leofricus Epiſcopus, etiamnum reſtat unus penes ejuſdem Eccleſiæ Decanum & Capitulum. Quem quidem librum videtur inſcripſiſſe pientiſſimus ille Antiſtes iſto Titulo, qui Indice ſupra recitato (pag. 80.) occurrit. Titulus autem ſic ſe habet. 1. mycel Engliſc boc be gehpilcum þingum on Leoꝺ-piran gepophte. *hoc eſt*, unus grandis liber Anglicus (*ſc. Anglo-Saxonicus*) de diverſis rebus Poeticè ſcriptus. *Nam dum Codex eſſet perfectus & inviolatus, rectè diceretur liber Grandis; nunc autem, illi jam truncato Codici, tam initio quam in fine, ea quæ reſtant folia, una cum foliis ſeptem aliis libro præmiſſis in Volumen mediocriter craſſum à Bibliopego jam denuo rediguntur.*

I. *Hæc autem ſeptem folia continent ea quæ ſequuntur, diverſis temporibus, & à diverſis Librariis calamo ſcripta, ſc.*

1. fol. 1. Narratio eorum quibus Eccleſiæ ſuæ Exonienſi benefecit Leofricus Epiſcopus. Convenit cum illa quam ſupra memoravi pag. 81. nam ſic

Incip. Hep ꝓpuceleꝺ on ꝺiꝛꝛepe bec hpæt Leofpic. b. hæfꝺ ꝺeꝺon mto ꝺce Petpeſ mynꝛtpe on Exanceaꝛtpe þæn hiꝛ Biꝛceop-ꝛtol iꝛ.

Expl. ⁊ re þe ꝺaꝛ Gyꝛu ⁊ þiꝛne Unnan þille Gode ⁊ ꝺce Petpe æt-bneban ꝛi him heofena þice æt-bnoben ⁊ꝛi he ecelice ꝺeniꝺenoꝺ mto helle ꝓice.

2. fol. 2, b. Index Vaſorum, Reliquiarum, &c. quas Eccleſiæ Exonienſi contulit Leowinus Presbyter & Canonicus, pro anima Osberti Epiſcopi, & ſua, &c. Latine. Osbertus autem Epiſcopus diem ſuum obiit A. D. 1107.

3. fol. 3. Apographum Libelli quem conſcribi fecit Leofricus Epiſcopus, de terris quas violentorum tyrannide ablatas Eccleſiæ Exonienſi reſtituerit, de iis quoque quas de proprio addidit. *Latinè.*

4. fol. 3, b. Teſtificatio Capituli S. Petri Exonienſis, facta A. D. 1143, de Edrico filio Leowini de Alfintona, quem cum liberis ſuis ab omni Vinculo ſervitutis emancipavit Rand. Avenel coram Juſtitia Regis in Hundred Civium Exoniæ. *Latinè.*

5. *Ibid.* Conventio facta A. D. 1150. Coram Roberto Epiſcopo & aliis, inter Willelmum Britonem & Algarum Palmarum, de quadam terra in Magno Vico (forte in Exonia) quæ eſt contra domum Willelmi filii Dirlinge. *Latinè.*

6. fol. 4. Teſtificatio de terris quas ab omni querela immunes Willelmo nepoti ſuo legavit Rotberdus de Poldraham. Normanno-Saxonicè.

7. *Ibid.* Teſtificatio de (terris) quas ab omni querela immunes legaverunt Alurico Cognomento Rufo & proli ſuæ, Oterus & filius ejus. *Saxonicè.*

8. *Ibid.* Teſtificatio de (terris) quas ab omni querela immunes legavit Galfridus (Geꝛꝛnet) Cognomento Foliot, Semero Aluredi conſanguineo & omni proli ſuæ. *Saxonicè.*

9. *Ibid.* Teſtificatio de (terris) in Alfintune quas ab omni querela immunes Hrodolfo Sewii filio legavit Athelicia ſoror Ricardi Vicecomitis, *Saxonicè.*

10. fol. 4, b. Teſtificatio, de Manumiſſione Athelwii in Monaſterio S. Petri, per Walterum Wulfoordi filium, *Saxonice.*

11. *Ibid.* Teſtificatio de Emptione Gidithæ Edwigi filiæ, 10 Solidis, per Gesfrægum Feali filium, *Sax.*

12 *Ibid.* Teſtificatio de querela injuſta Huberdi de Cliſt, contra Editam Liuegeri uxorem, quam antea emancipaverat Livegerus coram Gosfreigo Epiſcopo, tali modo ſicuti à viro fœminam emancipari decuit. *Saxonicè.*

13. *Ibid.* Teſtificatio de (Terris) quas tam intra, quam extra Vicum ab omni querela immunes Wulwardo Textori legavit Willelmus de la Brugere. *Saxonicè.*

14. fol. 5. Scriptum Capituli beati Petri Exoniæ, quo teſtificatur abſolutionem Edwini Spileman ab omni ſervitute. quæ quidem Abſolutio facta fuit coram Willelmo Epiſcopo & aliis, per Willelmum Dobuz, conſenſu Uxoris & Johannis filii ejus. *Lat.*

15. *Ibid.* Scriptum Osberni Exonienſis Epiſcopi, quo libertatem concedit Monachis Monaſterii S. Nicolai pulſandi Campanas ſuas quo tempore libuerint, exceptâ nocte ſequente diem Incarnationis Domini, Vigiliâ diei Paſchalis, & feſto SS. Petri & Pauli. Normanno-Saxonicè.

16. fol. 5, b. Alia Teſtificatio, Saxonicè ſcripta, cujus pars prior ab aliqua nefaria manu exſcinditur.

17. *Ibid.* Teſtificatio de terris in Teigtun, quas ab omni querela immunes Wulfrico cognomento Pig, legavit Willelmus Exonienſis Epiſcopus. Normanno-Saxonicè.

18. fol. 6. Teſtificatio de Rotingo quem à Colewyno & Leofa liberum, & à ſagittarum geſtatione immunem emit Bruningus Colæ filius. *Saxonicè.*

19. *Ibid.* Teſtificatio de Ælwardo cognomento Stamera & Edwino fratre ſuo, quos à Coluwino 7 mancſis emit Teollingus. *Saxonicè.*

20. *Ibid.* Teſtificatio de Ælfilda, quam 64 Denariis ex Tobia emit Leowinus Londonienſis & Ealdgitha uxor ejus. *Saxonicè.*

21. *Ibid.* Teſtificatio de Leoueda, quam ex Hierdingo Eadnothi filio, 5 ſolidis emit Wulwardus. *Saxonicè.*

22. *Ibid.* Teſtificatio de Alſitho quem à Regenoldo Monacho apud Cucum, 5 ſolidis emit Regenerus *Saxonicè*.

23. *Ibid.* Teſtificatio de Sewino Cognomento Pinca, qui 10 ſolidis ſeipſum ex Willelmo emerat, *Sax.*

24. *Ibid.* Teſtificatio de Agelwino quem cum prole ſua manumiſit Folcardus, quo tempore Porticum S. Mariæ conſecravit Osbernus Exonienſis Epiſcopus, *Saxonicè*.

25. *Ibid.* Teſtificatio de quadam fœmina nomine Editha, Godrici Cocracæ filia, quam 30 Denariis acceptis, emancipavit cum prole ſua Livegerus Piſtor Exonienſis, coram Gosfreigo Epiſcopo. *Saxonicè*.

26. fol. 6, b. Teſtificatio de Huſcarlo qui 40 denariis ſeipſum liberavit. *Saxonicè*.

27. *Ibid.* Teſtificatio, de Leowino Fealæ filio, qui ſeipſum cum prole emerat in Eccleſia S. Jacobi, ex Wulfwordo Alfrici filio, pretio dimidiatæ libræ. *Saxonicè*.

28. *Ibid.* Teſtificatio de Editha Leofrici filia, quæ ſeipſam cum prole emit ex Hel---24 denariis. *Sax.*

29. *Ibid.* Nomina teſtium quibus præſentibus, ex Frewini vidua terras quaſdam in S. Pauli vico jacentes emit Alfricus Cognomento Paz. *Saxonicè*.

30. *Ibid.* Nomina teſtium, quibus præſentibus Alfricus in S. Jacobi Eccleſia, terras quaſdam ex Ailwordo ſive Wulwordo emit.

31. fol. 7. Inſtituta Sodalitii Religioſi quod cogebatur apud Wudebirig, præſidente Osberno Epiſcopo Exonienſi, *Saxonicè*.

32. *Ibid.* De alio Sodalitio Religioſo in Wudebirig-lande. *Sax.*

33. *Ibid.* Nomina ſociorum ſodalitii in Colatune. Una cum Teſtificatione (aliena manu ſcriptâ) de Leofilda quam ex Toppeſhamlande, 24 Denariis acceptis, emancipavit Conſanguineus ejus Gedmerus Spernægli filius. *Saxonicè*.

34. *Ibid.* Sequuntur Nomina ſociorum qui Sodalitia Religioſa conficiebant in Cliftune, in Wudebirig apud Alwinum, in Bridaford, in Cliftwike, in Lega, in Hnutwille, in Colatune, in Sidemutha, in Halſforda, in Hwitaſtane, & in Axmutha.

II. *Deinde ſequitur laudatum opus Poeticum Saxonicè Elegantioribus characteribus ante ſeptingentos annos exaratum. Codex ipſe, ut ſupra dixi, nunc imperfectus eſt, ſine titulo, ſine Rubricis, ſine initio, & me judice, ſine fine. In plures tamen Libros ſive Tomos, quorum ſinguli ſuis gaudent Capitibus, diſtinguitur. Quorum præcipui hic infra ſequuntur.*

Fol. 8. Primi Libri ſive Tomi deſiderantur plurima, ea autem quæ Reſtant hoc ordine ſequuntur.

1. *Poema ſive Hymnus de Nativitate D. N. I. C. & de B. V. Maria, ſic autem*

Explicit conn hu ꝥe eapma. ꝥceal ape ꝿebiban.

Fol. 9 2. *Poema ſive Hymnus in laudem B. V. Mariæ, Earendelis Angeli (ſive Luciferi,) Melchiſedechi, & D. N. Jeſu Chriſti.*

Incip. Eala ꝥiꝥa ꝥynn. ꝿeond ꝑulðoꝛeȝ ꝑþým. ꝼæmne ꝼꝛeolicaꝛc.

Expl. ðа ðu ꝿeꝑohꝛte æꝛ. hondum þinum. ðu in heannyꝛꝛum. ꝑunaꝛc ꝥiðe ꝼeꝑh. mið palbenð ꝼæðeꝛ.

Fol. 10. 3. *Poema ſive Hymnus maximè de B. V. Maria.*

Incip. Eala Ioꝛeph mín Iacobeȝ beajnn. mæȝ Dauðeȝ. mæꝛan Cýninȝeȝ.

Expl. hꝛꝛȝende God. helm alꝑihta. hneðban ꝑille.

Fol. 11, b. 4. *Poema ſive Hymnus ad B. V. Mariam*

Incip. Eala þu mæꝛa. miððan ȝeaꝛðeȝ. ꝿeo clæneꝛre cꝑen oꝼeꝛ eoꝛþan.

Expl. þæt ꝥe ꝛiððan ꝼoꝛð þa ꝿellan þinȝ. ýmle moꝛen ȝeþeon. on þeoðe þinne ꝑillan.

Fol. 13. 5. *Hymnus de Deo, qui Filium ſuum miſit in mundi redemptionem:*

Incip. Eala ꝿeo plihtiȝe ꝿeoꝛð-mýnða ꝑull heah anð haliȝ heoꝛon cunð.

Expl. þæꝛ he ȝeꝛæliȝ. ꝛiþþan eaꝛðaðð. ealne ꝥiðan. ꝼeoꝛh punaðð. butan enðe. Amⁿ.

Fol. 14. 1. *Liber II. cujus Hymnus prior eſt de Nativitate D. N. Jeſu Chriſti, & ſic*

Incip. Nu ðu ȝeoꝛnlice. ȝæꝛt ȝeþýnum. mon ꝿe mæꝛa.

Expl. mið þaꝛ Enȝla ȝeboꝛýht. ealpa ꝿolca ꝼpuma. ꝼæðoꝛ eþel ꝛtoll.

Fol. 15. 2. *Poema de die Judicii.*

Incip. Ve mið þýꝛlice. þneaꝛe ꝑillaðð. oꝼeꝛ heoꝛona ȝehliða hlaꝼoꝛð ꝼenȝan.

Expl. in ꝑopulðe ꝑulðoꝛ þæꝛ aȝe þýnyꝛꝛe þým þonc bucan enðe.

Fol. 16, b. 3. *Poema de mundi Creatione.*

Incip. Ðæt ıꝛ þæꝛ ꝥýnðe þce ꝿeꝛþeoðe ꝿecȝen Dnýhtne.

Expl. þýlæꝛ him ȝielp ꝛceþþe. þuph hiꝛ aneꝛ cnæꝛt. oꝼeꝛ oþꝛe ꝼoꝛðð.

Fol. 18. 4. *Poema de Chriſti Incarnatione, &c.*

Incip. Ðuꝛ God meahtiȝ. ȝeoꝼum unhneaꝑum Cýninȝ.

Expl. ꝛi him loꝼ ýmle. þuph ꝑopulð ꝑopulða. ꝑulðoꝛ on heoꝼnum.

Fol. 19. 5. *Poema de die judicii, ex quo deſumpſit Dns. Hickeſius illud ſpecimen, Litteris Runicis inſignitum, quod deſignatur littera* C, *ad pag. 4. Gramm. Iſlandicæ.*

Intip. Ne þeaꝛꝼ him onbꝛæðan ðeoꝛla ꝛꝛælaꝛ. æniȝ on eoꝛðan.

Expl. ðа uꝛ ȝeþýmðe ꝿobena palðenð halȝe on heahþu þa he heoꝼonum aꝛtaȝ.

Fol. 20, b. *Liber III. in quo habentur*

1. *Deſcriptio Poetica dei Judicii.*

Incip. Ðonne mið ꝿene ꝼolð buenðe ꝿe micla ðæȝ.

Expl. eal on añ ȝnimme toȝæðne ȝnoꝛnaðð ȝeꝛaȝ-ȝaðð eal miððan ȝeaꝛð on þa mæꝛan tíð.

Fol. 22. 2. *Adhuc de die Judicii.*

Incip. Spa ꝿe ȝiꝛꝼa ȝæꝛt ȝnunðaꝛ ȝeond ꝛeceð.

Expl. ꝿel ıꝛ þam þe motum on þa ȝnimman tíð Gode lician.

Fol. 23, b. 3. *Adhuc de die Judicii.*

Incip. Ðæꝑ him ꝛýlꝼ ȝeꝛeoð ꝛoꝛȝa mæꝛte ꝛýnꝛá men ꝛaniȝ ꝿeꝼne.

Expl. eaðeꝛ oꝛðoꝼnuma þuph þa æþelan cꝑenn.

Fol. 25,b. 4. *Adhuc de die Judicii.*

Incip. Hpæꝛ peneð ꝛe ðe mið ȝepitte nÿle ȝemunan þa miðan meotuðeꝛ lape.
Expl. bÿꝛmeꝛ leaꝛ þendan buꝛomoð lic ⁊ ꝛaple liꝛȝan mote.

Fol. 27. *Adhuc de die Judicii.*

Incip. Nu pe ꝛceolon ȝeopne ȝleaplice þuþh ꝛeon uꝛ ꝛe hneþeꝛ coꝛan heoꝛtan.
Expl. eaðiȝ on þam ecan liꝛe. ꝛoꝛðon ic þæt eaꝛ ꝛeþe ꝛonn.

Fol. 28,b. 6. *Adhuc de die Judicii, & damnatione Impiorum.*

Incip. Næꝛ me ꝛoꝛ mode ac ic on maȝu ȝeoȝuðe ÿmbu ȝeæꝛnde.
Expl. ⁊ eȝeꝛꝛul ⁊ peaꝛð ne mæȝ on þiꝛꝛum ꝛolð peȝe ꝛeond ȝebiðan.

Fol. 30. 7. *De ſupplicio Peccatorum, & gaudio beatorum in cœlis.*

Incip. Spapeð ꝛiȝe mece mið þæne ꝛþinan honð.
Expl. eaðiȝna ȝeðnÿht peoꝛuða plite ꝛcÿnaꝛt þulðneꝛ mið ðnÿhten.

Fol. 32, b. *Liber IV. octo conſtans Capitibus, agit de Gaudiis quæ paravit Deus pro iis qui amaverunt eum & mandata ejus impleverunt; cum narratione Poeticâ eorum quæ in ſpiritu viderit in cœlos raptus Guthlacus. (Vid. viſiones Guthlaci Anachoretæ.)*

Incip. Liber ſic. Se bið ȝeꝛeana fæȝnaꝛt þonne hÿ ꝛÿmðe ȝemetað enȝel.
Expl. Liber. Þulðon-fæꝛt ealðne þiðan ꝛeþh on liꝛi-ȝenðna. lonðeꝛ ꝛÿnne.

Fol. 44, b. *Liber V. novem conſtans Capp. Agit autem de Creatione Hominis & lapſu ejus; de ſupra memorato Guthlaco; de tribus pueris Annania, Azaria & Miſaele, iiſdem fere verbis ac in impreſſo Cedmone pag. 81. de Cantico eorundem; & de Nabucadonoſore Rege Chaldæorum. Ab iſtis etiam verbis*

Incipit Liber. Ðæt iꝛ þiðe cuð þepa cneoþiꝛꝛum ꝛolcum ȝeꝛþæȝe.
Explicit Liber. in mon þeaꝛum þuþh ꝛoꝛe ꝛoncaꝛ ꝛÿn ȝeðÿȝðon.

Fol. 55, b. *Liber VI. ſeptem conſtans Capitulis, Deſcriptionem tractat feliciſſimæ cujuſdam Regionis Orientalis, & de Phœnice quæ ibi invenitur. ſic autem*

Incipit liber. Hæbbe ic ȝeꝛþuȝnen þæꝛte iꝛ ꝛeoꝛ heonan Eaꝛt-dælum on æþelaꝛt lonða.
Explicit liber his verbis. Haꝛað uꝛ alÿꝛeð. luciꝛ auc-toꝛ. þ pe motun hep. mepuepn. ȝob dædum beȝietan. ȝaudia in cēlo. þæp pe motum. maxima pegna pecan ⁊ ȝeꝛiꝛttan. ꝛeðibuꝛ alciꝛ. liꝛȝan in liꝛꝛe. lucir et paciꝛ. aȝan eapðinȝa alma letitiæ. bnucan blæd daȝa. blandem et miꝛtem. ȝeꝛeon ꝛiꝛȝna ꝛneam. ꝛine ꝛine. ⁊ him loꝛ ꝛinȝan. laude pepenne. eaðȝe mið Enȝlum. Alleluia.

Fol. 65, b. *Liber VII. ſeptem conſtans Capitibus, Tractans de Paſſione S. Julianæ ſub Maximiano Cæſare, &c. ſic autem*

Incip. Hpæt pe þæt hÿnðon hæleð eahtian ðeman ðæðhpate.
Expl. liber. to fæðen on heoꝛnum þæp uꝛ eal ꝛeo fæꝛtnunȝ ꝛonðeð.

Fol. 78. *Liber VIII. 4 Conſtans Capp. Homil. ſive Concioni ſimilis, rem tractat Theologicam. Ab his Verbis*

Incip. Fela bið on ꝛolðan. ꝛoꝛð ȝeꝛÿnna. ȝeonȝna ȝeoꝛona.

Expl. ȝehÿlcum ðone ꝛeleꝛtan ꝛiȝoꝛa palðenð. Amen.

Fol. 84, b. *Liber IX. fere totus eſt in Ænigmatibus. ſic autem*

Incipit. Þið riht maðolað poꝛð hoꝛd on leac ꝛe þe mæꝛt mæp þa oꝛep eoꝛðan ꝛolca. (*ſtatim ſequuntur multarum gentium nomina Saxonica.*)
Expl þæt ꝛpa æþelne eaꝛð þica cÿꝛt in ꝛulðneꝛ plite ꝛunian motan. Finit.

Fol. 98. *Liber X. qui & ultimus, Codicem mutilum claudit fol. 130. fere totus eſt in Ænigmatibus, quorum nonnulla (ſicuti in præcedentibus) Characteribus Runicis inſigniuntur; quæ quidem omnia, amice lector, habeas in eruditiſſimo opere Dn. Geor. Hickeſii, ad pagg. 4. Gramm. Iſland.*

Notandum etiam quod hoc in Libro ſive tomo, ad fol. 100. memorantur quidam ex antiquorum Saxonum ſtirpe; liber autem ſic

Incip. Huꝛu ðæꝛ behoꝛað Hæleþa æȝhpÿlc þ̄ he hiꝛ ꝛaple ꝛiðꝛ ꝛÿlꝛa bepiticȝe.

In eadem etiam Eccleſia, penes Decanum & Capitulum, extat

Hrabani Mauri de Computo exemplar probè ante 700 annos exaratum, in quo habentur Alphabeta quædam & voces nonnullæ Latinæ Litteris Runicis ſcriptæ. (*Vide D. Georgii Hickeſii Gramm. Iſland. p. 4.*)

Cartæ quorundam Regum Anglo-Saxonicorum, quæ etiamnum in Archivis Eccleſ. Exonienſis adſervantur.

1. *Donatio unius perticæ terræ* (*Saxonicè* anpe ȝÿnðe lanðeꝛ) *id eſt*, Hÿpleꝛ ealð-lanð, *fideli ſuo Vaſſallo Ælfſigo in perpetuam hereditatem, per Eadweardum Regem Anglorum Saxonum. Acta Anno* 976, *Indict.* 5. *Concurrent.* 6. *Epact.* 17. *Anno* 8 *Cicli decennovalis, ejuſque Imperii* 2. *in villa quæ nuncupatur* Ÿðelan. *Termini deſcribuntur Saxonicè.* (*Hac in Carta, nulla Crucis ſigna cernuntur*) *Forte, cartâ mendoſiſſime & vitioſiſſime ſcripta, à Rege rejecta fuit.*

2. *Donatio unius manſæ ubi Rurícoli vocitant* Clÿꝛt-picon, *fideli homini* Æðelnoðo *in perpetuam hæreditatem, per Eadgarum Regem totius Bryttanicæ Inſulæ, A. D.* 951. *Termini ſcribuntur Saxonicè.*

3. *Donatio* 9 *Caſſatorum in loco ubi dicitur* Tipæpn-hel, *& duarum Manſarum quo vocitatur* Bodeuðan, *fideli miniſtro vocabulo* Eanulf, *per Eadgarum Regem, A. D.* 960. *Indict.* 3. (*Hac in Carta eleganti, Termini deſcrib. Saxonicè.*)

4. *Carta Commentitia Æthelſtani Regis totius Bryttanniæ Inſulæ, qua donaſſe dicitur Anno dominicæ Incarnationis* DCLXX. *Indict.* XI. (*cum ipſe diem ſuum obierit A. D.* 940.) *unum Caſſatum in loco ubi ab Incolis vocitatur* æt Nÿpantune, *Deo & Scō Confeſſori Petroco, ad monaſterium ejuſdem Sancti.* (*Termini deſcribuntur Saxonicè, Carta autem poſt Normannorum Adventum à monachis conficta videtur.*)

5. *Conceſſio ſeptem manſorum terræ in privatis locis, hoc eſt apud* Bemtun & Eſtun & Ceommanÿg *ac* Holacum *fideli ſuo* Leofrico Epō & Eccliæ Scī Petri *Apli in Exonia, per* Wilhelmum *victorioſum Anglorum Baſileum, A. D.* 1069. (*Termini deſcribuntur Saxonicè, immò Carta ſcripta eſt more Anglo-Saxonico, Crucibus inſignita, nec ſigillo adpendente munita.*)

6. *Donatio unius manſæ quæ nuncupatur vocabulo* Stoc, *ſuo fideli miniſtro* Hunuwino, *per* Cnvtvm *Anglorum cæterarumque gentium in circuitu triviatim perſiſtentium Baſileum. Anno ab Incarnatione D.* 1031. (*Termini ſcribuntur Saxonicè. notandum inſuper, hac in Carta nulla Crucis ſigna inveniri, quæ teſtium nominibus adponi ſolebant.*)

7. *Carta Commentitia Æthelſtani Regis Anglorum, facta, ſi falſariis monachis fidem adhibere poſſumus, A. D.* dclxx. *Indict.* xi. *qua Regem donaſſe dicunt* 5 *Caſſatos ubi Incolæ vocitant* Columrtocc, *dō & Scæ Mariæ nec non & Scō Petro Principi Apoſtolorum ad monaſterium quod ab incolis nominatur* Exanceartep. (*Termini ſcribuntur Saxonicè. Carta etiam conficta videtur poſt Normannorum Adventum, ſcripta à manu vetuſtiorum Cartarum Imitatricè.*)

8. *Donatio cujuſdam Telluris partis* (*in Cornubia ſitæ*) id eſt, Tpeffupabo. 7 Tpeſualoc. Tpeffpuebō. & Tpefcepiȝ, *cuidam fideli Epiſc. nomine Aldredo, per Eadwardum Regem Anglorum eorumque confinium. Acta A. D.* 1059. *Indict.* 12. *Epact.* 15. (*Termini ſcribuntur Saxonice. Notandum etiam hâc in Carta, nomen Regium ſolum ſigno Crucis roboratum.*)

In Dorſo iſtius Cartæ, habetur Exemplum Cartæ Donationis quarundam Ruris particularum in diverſis locis poſitarum, id eſt, Tpeffupabo. & Tpeffaloc. Tpeffpueb & Tpefbeprȝ *ſuo fideli Comiti nomine* Æðelpeapd *per* Eadpapdum *Regem Anglorum ceterarumque circumquaque Nationum. Acta Anno ab Incarn. Dom.* 977. *Indict.* 5. *Concurrent.* 6. *Epact.* 28. *Anno* 17. *cycli decennovalis, ſuique Imperii* 2. (*Termini ſcribuntur Saxonice.*)

9. *Carta, ut videtur, Commentitia Eadgari Regis Anglorum telluris Gubernatoris & Rectoris, facta, ut dicitur, ſuo fideli Vaſallo nomine Wulfnoth Rumuncant, qua concedit illi* 3 *manſas in loco ubi vulgariter vocitatur* Lerманaoc & Pennapō. A. D. 967. *ſui imperii* 7. (*Termini ſcribuntur Saxonicè.*)

Dorſo iſtius Cartæ, habetur & alia Carta Apographa (*ſeu potius Commentitia*) *ejuſdem Eadgari Regis Anglorum cæterarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernatoris & Rectoris, qua dediſſe dicitur cuidam ſuo homini vocitato nomine Ælfeah Gerent & Uxori ſuæ vocabulo Morwurei, duas Manſas & unam perticam in diſcretis locis ubi dicitur* Lanmopen *& alibi ubi appellatur* Tpefnepeō. *Anno D* 969. *Indict.* 12. (*Termini ſcribuntur Saxonice. Hæ Cartæ videntur ſcriptæ temporibus Wilhelmi I Regis Angliæ, ubique fere ſine Crucibus.*

10. *Donatio* Cnvti *Regis ſubthronizati Angligenum quattuor Caſſatorum in duobus locis, ubi ab incolis dicitur* Landerhtvn & Tinieltvn, *cuidam ſuo fideliſſimo Epiſcopo* Burhvvold, *ut habeat quamdiu vixerit, & poſt obitum ejus, Terram* Landerhtvn *commendet pro anima ejus & Regis Scō Germano in perpetuam libertatem, & ut de* Tinieltvn *faciat quod ſibi viſum fuerit. A. D.* 1018. (*Termini deſcribuntur Saxonicè.*)

11. *Donatio cujuſdam Ruris in Villa quæ ab incolis Regionis illius vocitatur* Doflise, *ſcilicet* 7 *Manſ. ſuo idoneo Capellano* Leofrico, *per* Eadvvardm *poſſidentem totius Monarchiam Angèlicæ nec ne & Britan. telluris Anno Dnī.* 1044. *Indict.* 12. *Epact.* 18. *Concurrent.* 7. *Biſſextili an.* (*Termini ſcribuntur Sax.*)

12. *Carta ſive Privilegium* Eadweardi *Regis, qua Papæ Domni* Leonis *adteſtatione confirmat, quod Cornubienſem Diœceſim, quæ olim in Beati Germani memoria atque Petroci veneratione Epiſcopali ſolio aſſignata fuerat, ipſam cum omnibus ſibi adjacentibus Parrochiis, terris, villis, opibus, beneficiis, Sancto Petro in Exonia Civitate tradit; ſcilicet ut una ſit ſedes Epiſcopalis, unumque Pontificium, & una Eccleſiaſtica Regula. Hoc eſt, ut Cornubia cum ſuis eccleſiis & Devenonia cum ſuis ſimul in uno Epiſcopatu ſint, & ab uno Epiſcopo regantur;* Leofrico *à Rege per dextram brachium ducto, & à regina Eadgytha per ſiniſtrum in Cathedra Epiſcopali conſeſſo, &c. A. D.* 1050. *Indict.* 3. *Epact.* 25. *Concurr.* 7. (*Latinè.*)

13. *Carta Commentitia Æthelſtani Regis Anglorum, anno* dclxx. *Indict.* xi. *ut dicitur, conficta. qua donavit ſex perticas ubi incolis vocitatur* Hpocarтoc. *Deo & Scæ Mariæ ad monaſterium quod incolis vocitatur* Exaceartep. (*Termini etiam deſcribuntur Saxonicè.*)

CODEX MS.
ANGLO-SAXONICUS

Illuſtriſ. Dom. Dom. Vicecomitis de Weymouth.

CODEX Membranaceus in folio 249 foliis conſtans, cujus pars longe maxima eſt, Regiſtrum Chartarum Abbatiæ S. Mariæ Glaſtonienſis, *circa A. D.* 1340. *manu exaratum, in quo habentur Chartæ quædam ſive Donationes Terrarum, quarum Termini Saxonice (quamplurimis autem in locis mendoſe) ſub his qui ſequuntur ordine Titulis ſcribuntur.*

I. fol. 59. Edbrhyitus primus Monarcha Angliæ confirmavit quinque Hydas terræ ſecus decurſum fluminis qui dicitur Toric. cui ſucceſſit Alhelwulphus filius ejus qui totam terram ſuam pro Chriſto decimavit, & Eccleſiis, Monaſteriiſque diviſit, & Cartam ſuam partis noſtræ inde fecit in hæc verba. (*ſcripta eſt hæc Chartula A. D.* 854. *Ind.* 1. *die Paſchali.*)

II. fol. 134. *Carta Donationis (cujus Rubrica in Cod. deeſt) particulæ cujuſdam Vineæ, cum hærentibus ſibi duobus manſunculis in loco qui à noſcitis hujuſce patriæ* æt Pathenebenȝhe *noſcibili nuncupatur vocabulo, quæ Sanctæ Dei Genetrici, Eccleſiæque Glaſtingenſi olim dicata videtur, monaſterio, per Edwhycum annuente altitroni moderatoris imperio totius Albionis triumphatim potitus gubernamine, Regem ac Gubernatorem. A. D.* 956. *Indict.* 14.

III. fol. 153. Carta Edberti Regis de Buddekaulegh. (i. e. *de terra* 20 *manſionum Eadgilſo miniſtro ſuo data, A. D.* 801.)

IV. fol. 153, b. *Carta Donationis (cujus Rubrica deeſt)* 20 *Caſſatorum pro remedio animæ ſuæ Beorwaldo Abbati, ad Sanctum Monaſterium Glaſtingaburghe, per Iny regnante Domino Regem, Sax. A. D.* 705.

V. fol. 160, b. Carta Edmundi Regis de Wottone data Eccleſiæ. (i. e. *Donatio* 5 *manſarum in loco qui dicitur* Wodetone *Athelnodo miniſtro ſuo, in æternam hæreditatem. A. D.* 946.)

VI. fol. 161. *Carta Donationis (cujus Rubrica deeſt)* 20 *Caſſatorum ex utraque parte fluminis cujus vocabulum eſt* Doultinge, *Beorwaldo Abbati, ad Sanctum Monaſterium* Glaſtyngaburghe, *per Ini, regnante Domino, Regem Saxonum. An. Dom.* 702. *Indict.* 4. *Menſe Junio.*

VII. fol. 161, b. Carta Regis Edmundi de Melle. (i. e. *Donatio* 20 *Manſarum* æt Milne, *cuidam ſuo Comiti nomine Athelſtano, per Edmundum induſtrium Anglorum Regem ceterarumque gentium in circuitu perſiſtentium. A. D.* 942. *Indict.* 15. *tertio anno imperii ſui.*)

VIII. fol. 167. Carta Edmundi Regis de Batecumbe. (i. e. *Donatio* 20 *manſarum* æt Batecombe, *cuidam ſuo propinquo & fideli miniſtro vocitato Elswythe, per Edmundum favente ſuperno numine Baſileum induſtrium Anglorum, cæterarumque gentium in circuitu perſiſtentium. A. D.* 940.)

IX. fol. 168. Carta Regis Athelwulphi de Dytheſyate. (i. e. *Donatio* 30 *Caſſatorum duobus in locis,* 25 *ubi nuncupatur* Dicheſyate, *&* 5 *ubi ruricoli appellant* Lottiſham, *Eanulfo principi ſuo, per Athelwulf donante Domino Occidentalium Saxonum Regem. Scripta eſt hæc cedula A. D.* 842. *Indict.* 4. *in loco celebri qui vocatur* Andredeſdune.)

X. fol. 169, b. Carta Regis Edgari de Middiltone. (i. e. *Donatio* 2 *Manſuncularum in loco qui dicitur* Middeltone, *ad boream paludeſtris fluminis qui dicitur* Cary, *ad monaſterium Glaſtyngenſe, per Edgarum divina al[lu]beſcente gratia Regem & Primicerium totius Albionis. A. D.* 966.)

XI. fol. 174. Carta Edgari Regis de Hamme. (i. e. *Donatio* 7 *Manſuncularum in loco qui dicitur* Hamme, *ad Eccleſiam B. Dei Genetricis Mariæ quæ ſita eſt in monaſterio quod dicitur* Glaſtyngaburch, *per Edgarum divina allubeſcente gratia Regem & Primicerium totius Albionis. A. D.* 973.)

XII. *Ibid.* Carta Regis Ine de Manerio de Sawy dato Eccleſiæ. (i. e. *Donatio terræ* 12 *Manentium quæ ſic appellatur* Sawy, *Chriſti familiæ quæ in* Glaſtingburge *omnipotenti Domino voluntariæ devotionis obſequium impendit. per Ini Regem Weſtſaxonum una cum Conjuge ſua Elburge, A D.* 725. *Indict.* 8.)

XIII. fol. 174, b. Carta Regis Edgary facta Wulfhelm Miniſtro ſuo de Othery. (*A. D.* 963.)

XIV. fol. 181. Carta Regis Edmundi facta Athelſtano Comiti de Brenteforlonde (i. e. *Venditio* 2 *manſarum,* 80 *mancuſis de puriſſimo auro acceptis, A. D.* 944. *Indict.* 2.)

XV. *Ibid.* Carta Edgari Regis de Berghe, facta Wulmer Miniſtro Carta ſuo. (*A. D.* 973.)

XVI. fol. 185. Eddredi Regis de Wryngtone data Eccleſiæ (*quæ ſcribitur his verbis,*) Regnante in perpetuum & Mundi monarchiam gubernante altrïtoni patris ſobolö qui celeſtia ſimul & terrena moderatur, illius etenim incarnationis anno 904. indictione vero 5. contigit quod Ethelfritho duci omnes hereditarii Libri ignis vaſtatione combuſti perierunt. Tali igitur neceſſitate cogente, prædictus Dux rogavit Edwardum Regem, & Elredum quoque & Ethelfledam, qui tunc principatum & poteſtatem gentis Merciorum ſub prædicto Rege tenuerunt, omnes etiam ſenatores Merceorum, ut ei conſentirent & licentiam darent, alios Libros reſcribendi. Tunc illi unanimiter omnes devota mente conceſſerunt, ut alii ei Libri ſcriberentur, eodem modo quo & priores ſcripti erant, in quantum eos memoriter recordari potuiſſet: ſi vero quoslibet recordari minime potuiſſet, tunc ei iſta Cartula in auxilio & adfirmatione fieret, ut nullus eum contentioſe cum aliis Libris affligere valuiſſet, nec propinquus alienus, quamvis aliquis homo aliquem de vetuſtis Libris protulerit, quem prius fraudulenter, vel hora ipſius incendii, vel alio quolibet tempore per furtum abſtraxiſſet. Novimus namque, quod omnia quæ in hoc mundo contingere ſolent, aliquando cicius, aliquando tardius, ex memoria mortalium delapſa deveniunt, niſi in cedulis, literarum caracteribus annotentur. Quapropter in hac cartula innoteſcere ratum atque gratum ſatiſque commodum duximus, de illa videlicet terra æ Wryng. Hujus quantitas eſt 20 Caſſatorum, &

hanc præfatam largitionem Ego Eddred Rex, & totus Senatus Angloru̅ ,devoto animo Ethelfrigo Duci in perpetuam hereditatem perſolvimus, ut nemo poſt nos percipientes, ſine indignatione Dei omnipotentis illam irritam faciat. Ego Athelred conſenſi & confirmavi, Ego Edward Rex conſenſi & ſubſcripſi. Hii ſunt Termini præfatu ruris à Rege recuperati, Eneſt on Preoſteiewe, *&c.* ——— Hanc præfatam hæreditatem Athelſtan Dux filius Etheredi converſus & factus Monachus optulit ſecum ad Monaſterium Glaſtingenſe, illamque ſibi largitus eſt Athelſtan Rex.

XVII. fol. 186. Carta Regis Athelſtani de Merkeſbury. (i. e. *Carta Venditionis Terrarum fideli ſuo miniſtro Ethelmo, A. D.* 936. *Indict.* 8.)

XVIII. fol. 188, b. Littera Athelſtani Regis de Lym (i. e. *Donatio 6 manſarum Aſtuli fideli ſuo Comiti Athelſtano, A. D.* 938. *Indict.* 8.)

XIX. fol. 192, b. Carta Regis Edgari de Stoure data Eccleſiæ. (i. e. *Donatio 30 Caſſatorum Eccleſiæ Glaſtyngburienſi, A. D.* 968.)

XX. fol. 196. Carta Edmundi Regis facta (*A. D.* 941. *Indict.* 14. *anno imperii ſui* 2.) cuidam Religioſe femine nomine Elfiede de Boclaunde & Plyſh; quod quidem Manerium poſtea vendidit Eccleſie Glaſtonienſi cum carta ſua.

XXI. *Ibid.* Carta Eddredi Regis facta Elfere ſuo propinquo, de Boclond. (i e. *Donatio bis denarum manſiuncularum, A. D.* 951.)

XXII. fol. 199. Carta Elfredi Regis facta Bertulpho Comiti de Pluſh. (i. e. *Carta Commutationis terrarum, confecta, A. D.* 891. *Indict.* 7. *die* 4 *Nonas Auguſti.*)

XXIII. *Ibid.* Carta Edwardi Regis, facta Ethelfiede Regine, de Domerham. (i. e. 100 *Manſarum* ac *Domerham, cum Mertone & Pentryngtone, hac conditione, ut poſtquam humani generis fragilitatem deſeruerit, eas ad Eccleſiam vetuſtam beatæ Dei Genitricis Mariæ in monaſterio Glaſtingenſi derelinquat.*)

XXIV. *Ibid.* Carta Edgari Regis facta Elfeau Comiti, & Elſwida uxori ſuæ, de Mortone. (i. e. *Donatio 20 Caſſatorum, loco qui celebri* ac Merton *nuncupatur vocabulo, & in alio loco* 5 *Caſſatorum qui nuncupatur* Dilwys, *& partis alicujus ſalſuginem terram juxta flumen quod vocatur* Temeſe, *A. D.* 967.)

XXV. fol. 202. Carta Eddredi Regis facta Wlfrico, de 5 Manſis in loco qui dicitur Idemeſtone. (*A. D.* 948. *Indict.* 6.)

XXVI. f. 202, b. Carta Edmundi Regis, facta Wulfrico Miniſtro ſuo de Netelyngtone (i. e. *Donatio bis denarum manſarum, quod Anglice dicitur* twenti hyde. *A. D.* 944. *Indict.* 2.)

XXVII. *Ibid.* Carta Regis Edmundi, de Grittelingtone facta Wulfrico miniſtro ſuo. (i. e. *Donatio* 25 *manentium. A. D.* 940.)

XXVIII. f. 204, b. Carta Regis Edmundi facta Wulfrico miniſtro ſuo de Langeleghe. (i. e. *Donatio bis quindenarum manſiuncularum, A. D.* 940.)

XXIX. fol. 205, b. Carta Edmundi Regis facta S. Dunſtano, de Criſte-Melforde. (i. e. *Donatio* 20 *manſarum Dunſtano fideli ſuo Abbati, A. D.* 940. *Indict.* 14.)

XXX. fol. 206. Carta Athelſtani Regis facta amicabili femine Elfiede, de Wynterburne. (i. e. *Donatio bis binarum, quina adjecta, Manſionum, A. D.* 928. *Regiminis ſui* 3. *Indict.* 1. *Epact.* 26. 16 *Idus Maii, Luna* 21.)

XXXI. fol. 206, b. Carta Edredi Regis facta Principi ſuo Wulfere, de Wynterburne. (i. e. *Donatio* 25. *Caſſatorum, A. D.* 869.)

XXXII. fol. 207. Carta Edredi Regis, facta Dunſtano Abbati, de Baddebury. (i. e. *Donatio, ſeu potius Venditio* 25 *Caſſatorum, Dunſtano Abbati ſuo, ob ejus amabile & fidele obſequium, hoc eſt* 150 *ſolidos Auri. A. D.* 955.)

XXXIII. fol. 209. Carta Edredi Regis, facta Edrico Comiti ſuo, de Aſſhedune. (i. e. *Donatio* 20 *manſarum A. D.* 947.) Poſtea præfatus Edricus memoratum Manerium quod nunc vocatur Ayſhebury, cum omnibus pertinenciis ſuis, adeo plene & libere, ſicut præfatus Rex illud ſibi donaverat, dedit S. Dunſtano tunc Abbati Glaſtonienſi, ejuſque loci Conventui ac Monachis Glaſton. imperpetuum poſſidendum, offerens Cartam præſentem cum jure manerii.

XXXIV. fol. 82. *Habetur hæc Librarii Adnotatio,* Quia turpe eſt ignorare ea in quibus cotidie converſamur, dubia & abſconſa apud Modernos per preſens & conſequenter duxi declaranda,

Socam habet, qui Curiam habet.

Saca, id eſt Forſakene, quando quis poteſt poni ad Legem in Curia.

Grithbriche, id eſt, Fractio Pacis.

Infangenethef, id eſt, Latro intra terram hominis Curiam habentis.

Outfangenethef, id eſt, Latro Captus in terra aliena.

Flemenesferthe, id eſt Catallum fugitivi.

Homſokene, id eſt, ſaltus in domum.

Forthſtal, id eſt, reſiſtere, averiis captis, pro Namio.

Tol, id eſt, Tolloneum.

Team, quando quis vocat Warentum.

Blodwyte, Amerciamentum pro ſanguine fuſo.

Fyzwyte, Amerciamentum pro pugna.

Hengwyte, Amerciamentum pro Latrone injuſte ſuſpenſo.

Leyrwyte, Americamentum pro femina, &c. ſcilicet, quando filia alicujus Ruſtici fuerit violata ſine Conſenſu Domini ſui.

Childwyte, quando infans de femina ſerva ſuſcitatur.

Outlope, Exſchapium Latronis.

Furdwyte, Amerciamentum pro Exercitu.

Forthgultthef, Latro qui terram amittit propter Latrocinium.

Statim Sequitur, Juramentum Regis, quod præſtat cum Coronam acceperit; *quod, et ſi Gallice ſcribatur, heic exhibendum duxi.*

Sire, volletz vous graunter & garder, & per voſtre ſerment confermer au people d'Engletere les Leys & les Cuſtumes a eux grauntes, & per les ancientz Reys d'Engletere voz predeceſſours dreiturels & devotz a Dieu, & nomement les Leys & les cuſtomes e les Franchiſes grauntetz a la Clergie & au people, per le glorious Roy ſeint Edward voſtre predeceſſour?

Reſponſio.

Jeo le graunt & promet.

Interrogatio.

Sire, garderet vous a Dieu, & a Seint Egliſe, & a le Clergie, & au people Pes & Acord en dieu, entirement ſolom voſtre power?

Reſponſio.

Jeo le garderay.

Interrogatio.

Sire, fretz vous fayre en toutz voz Jugementz owel dreyt, Juſtiſe, & deſcrecion, & en Miſericorde & Verite a voſtre Power?

Reſponſio.

Jeo le fray.

Interrogatio.

Sire, graunteretz vous a tener & garder les Leys & les cuſtumes dreyturels, les queux la comonaute de voſtre Realme auera eſluz, & les defenderetz, & enforceretz al honour de Dieu a voſtre power?

Reſponſio Regis.

Jeo le graunt & promet.

CATA-

CATALOGUS

Chartarum Normanno-Saxonice Scriptarum,

QUÆ INVENIUNTUR IN ARCHIVIS

ECCLESIÆ WELLENSIS.

1. Carta Litterarum Patentium Eadwardi Anglorum Regis, Confeſſoris dicti, qua Giſoni Bathonienſi Epiſc. confirmat earum terrarum poſſeſſionem, quas ab Ælfredo quodam emerat. (Hanc Cartam Normanno-Sax. ſcriptam, una cum ſequentibus, earundemque Verſione Latina, publici juris fecit D. Georg. Hickeſius, Grammat. Anglo-Sax. pag. 160, *&c.*)

2. Carta Litterarum Patentium ejuſdem S. Eadwardi Anglorum Regis, qua Haroldum Comitem, Ailnodum Abbatem, Godwinum Vicecomitem, &c. certiores reddit Epiſcopatum ſe dediſſe Bathonienſem Giſoni Presbytero, ita plene & liberè, ſicut Epiſcopus Dudocus aut aliqui prædeceſſorum ſuorum habuerunt. Normanno-Saxonicè.

3. Carta Litterarum Patentium ejuſdem Regis Eadwardi, Normanno-Saxonice ſcripta, qua Haroldum Comitem, Ailnodum Abbatem, Godwinum, &c. Jubet eſſe Coadjutores Giſoni Epiſcopi, ad Fidem prædicandam pro loco & tempore, atque in iis terris & aliis rebus adipiſcendis, quæ contra juſtitiam, ab Epiſcopatu fuerint ſublatæ.

4. Carta Litterarum Patentium ejuſdem Regis Eadwardi Normanno-Saxonicè ſcripta, qua certificat Haroldum Comitem, Ailnodum Abbatem, Tovidumque Vice-Comitem, ſe conceſſiſſe terram quandam æt Þeotmone, Giſoni Epiſcopo, in ſuſtentationem Cleri Eccleſiæ S Andreæ Wellenſis.

5. Carta Teſtificationis ſive Litterarum Patentium Eadgithæ Reginæ, S. Eadweardi, Confeſſoris dicti, Relictæ; qua certificat Hundredum de Wedmore, ſe dediſſe terras quaſdam æt Meṗkerun, Giſoni Epiſcopo, ad ſuſtentationem Canonicorum Eccleſiæ S. Andreæ æt Þyllan (i. e. in Wells.) *Saxonicè.*

6. Carta Litterarum Patentium Haroldi Regis, qua certiores reddit Ailnothum, Tovidum, &c. ſe velle quod Giſo Epiſcopus habeat Saca & Socna de terris ſuis, &c. ſicut unquam habuit, tempore Regis Edwardi Normanno-Saxonicè.

7 Carta Litterarum Patentium præfati Regis Eadwardi, qua certificat Haroldum, Ægelnothum Abbatem, & Godwinum Vicecomitem, ſe conceſſiſſe Giſoni Epiſcopo facultatem terras ſuas æt Chÿp ſepimentis muniendi, Normanno-Saxonice.

8 Carta modo memoratæ Reginæ Eadgithæ, qua Haroldum Comitem fratrem ſuum, Tovidem, &c. certificat, ſe dediſſe terras ſuas æt Mılꝑeꝑtun, Giſoni Epiſcopo Bathonienſi. Normanno-Saxonicè.

9. Carta litterarum Patentium Willelmi Conquæſtoris, ad Willelmum de Curtello miſſa, de Denariis S. Petri in Curia Comitatus, ſolvendis, &c. Normanno-Saxonicè.

Habetur etiam in iiſdem Archivis,
Regiſtrum Cartarum Wellenſis Eccleſiæ, in quo leguntur Cartæ quædam Saxonicè ſeu Normanno-Saxonicè ſcriptæ, quarum una (à Dom. Georg. Hickeſio citata Gram. Sax. pag. 162) eſt

10. Carta Litterarum Patentium præfati Regis Eadwardi, qua Haroldo Comiti, Egelnoldo Abbati, & Godwino Vicecomiti notificat, ſe facultatem dediſſe Giſoni Epiſcopo terras ſuas ſepimentis muniendi, ita liberè ſicut Prædeceſſores ſui unquam fecerunt.

CODICES MSS.

ANGLO-SAXONICI

Admodum Reverendi in Chriſto Patris

D. D. *Joannis Mori Norwicenſis Epiſcopi.*

REGISTRUM Chartarum Abbatiæ S. Edmundi de Burgo, cujus potiſſima pars ſcripta fuit Regnante Edwardo II Anglorum Rege, manu (ut videtur) ſive Juſſu R.... de Denham ſacriſtani ejuſdem Cœnobii, cujus nomen extat in folii 87 facie ſecunda. Hoc in Cod. inveniuntur Cartæ quædam & Teſtamenta Saxonice, ſeu potius Normanno-Saxonicè, litteris iis minutioribus (quæ quidem ſeculo XIII exeunte & XIV ineunte, apud Forenſes uſui fuerunt) exaratæ. Harum omnium Rubricas in Lectoris gratiam è Cod. exſcriptas, additis talium Cartarum Titulis, quæ in Cod. MS. *deſiderantur, hic exhibeo.*

I. fol. 20, b. Idem (*i. e.* Carta Cnuti Regis, ut Monaſterium noſtrum perpetuis temporibus à Monachis inhabitetur, & de quibuſdam aliis,) Anglice interpretatum. & eidem Cartæ Principali inſertum.

II. fol. 22. Carta Libertatum & Privilegiorum quas eidem Monaſterio conceſſit Eadwardus Rex & Confeſſor, Saxonice, deinde Latinè explicata.

III. *Ibid.* Carta Literarum ejuſdem Regis Patentium, de libertatibus certarum terrarum hujus Monaſterii, in Suffolcia.

IV. Carta Literarum Patentium ejuſdem Regis, de Libertatibus terraram quarundam in Suffolcia; quas ipſe eidem Monaſterio contulit, Saxonicè, & deinde Latine explicata.

V. fol. 22, b. Carta Literarum Patentium ejuſdem Regis, de iiſdem Terris, &c.

VI. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſdem Regis, ut Leofſtanus Abbas & Fratres habeant Sokam & Sakam, in omnibus terris, quas homines illi Monaſterio dederunt. *Saxonicè & Latinè.*

VII. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. de Saca quam eidem Monaſterio confirmat.

VIII. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. de Saca & Soca quas Leofſtano Abbati & monachis libere conceſſit.

IX. *Ibid.* Carta ejuſd. Regis, qua quendam Uui Abbatem in ejuſdem Monaſterii Guardianum ſive cuſtodem conſtituit Saxonicè, cum Latina interpretatione, ima Pagina, litteris recentioribus ſcripta.

X. *Ibid.* Carta ejuſdem Regis qua Baldewinum in ejuſdem Cœnobii Abbatem conſtituit.

XI. *Ibid.* Carta ejuſdem Regis, qua notificat ſe Teſtem eſſe Donationi Terrarum æt Lobne, quas eidem Monaſterio contulit Alfricus Modeſtope.

XII. fol. 23 Carta Lit. Pat. ejuſdem Regis, qua confirmat eidem Monaſterio Legationem Terrarum at Kinkebÿ, quam fecit mater ejus, cum conceſſione Sacæ & Socæ.

XIII. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſdem Regis, ut Monachi S. Edmundi ſuis libere frui poſſint, ſine Moleſtatione.

XIV. *Ibid.* De Monaſterio habendo. (Carta Litt. Pat. ejudem Reg.)

XV. *Ibid.* Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. qua idem Monaſterium ab Heregeldo & omni Vectigali liberat.

XVI. *Ibid.* De omnibus fere libertatibus Eccleſiæ (Carta. ejuſd. Reg. Latine ſcripta, & deinde Saxonice explicata.)

XVII. *Ibid* Confirmatio & Ratificatio collationis Alfrici Modeſtope.

XVIII. *Ibid.* Cunegeſtone. (Carta Lit. Pat. ejuſd. Regis de Libertatibus Terræ æt Cunegeſtone.)

XIX. *Ibid.* Pakenham. (Carta ejuſd. Regis, qua donat Terram æt Pakenham eidem Monaſterio.)

XX. fol. 23, b. Kirkbÿ. (Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. de Terris in eadem Villa.)

XXI. fol. 24. De Soka. VIII. Hundredorum & dimid. Anglicè. (Carta Lit. Pat. Willelmi Conq.)

XXII. fol. 27, b. Carta (Lit. Pat. Willelmi Conquæſtoris) Anglicè, de Libertatibus (terrarum hujus Monaſterii.)

XXIII. fol. 28. Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. qua certos homines cum terris eorundem (eorum nempe qui antea contra eum ſteterunt) Baldewino & Abbatiæ S. Edmundi contulit.

XXIV. *Ibid.* De Monetario. (Carta Lit. Pat. ejuſd. Reg. qua unum Monetarium quem Eadwardus Rex conceſſit, Baldewino Abbati & Monaſterio Confirmat.) *Vid. Cod.* MS. *fol.* 31.

Sequuntur Teſtamenta, &c. Virorum & Fœminarum illuſtrium, Saxonicè ſcripta.

XXV. fol. 45. Temporibus Scī Eadwardi Regis Anglie fuit vir unus nobilitate inſignis, dictus Ælfricus Modertope, qui ipſo Scō Rege per Cartam ſuam Teſtimonium perhibente, dedit S. Eadmundo, Lodne cum Thurwineholm cujus hæc eſt Carta ſive Teſtamentum.

XXVI. *Ibid.* Thurketel Heÿng dedit Deo & Scō Benedicto de Hulmo & S. Eadmundo in Communi, Caſtre & Thorp.

XXVII. *Ibid.* Leofgiva inclita Matrona, cognata Alfrici filii Withgari, dedit S. Eadmundo, tempore Alfwardi Præſulis, Hinteſham & Griſtlingthorp, ſubſcripto chartæ teſtimonio.

XXVIII. *Ibid.*

XXVIII. *Ibid.* Vir glorioſus Louerd Eadwine dedit S. Eadmundo Eskereſthorp, cujus Carte Tenor eſt hic.

XXIX. fol. 45, b. Ketel Alder dedit S. Eadmundo, Thorpe, juxta Conventionem factam inter Wlfricum, Eadwinum, & ipſum, prout patet in Carta proximo precedenti. Addidit etiam Anhus. Iſte fuit tempore Stigandi Archiepiſcopi.

XXX. f 46. Temporibus Eadm. Regis Patris S Edithe Virginis, & Theodredi London. Epī. quidam Comes nomine Alfgarus dedit Cokefeld S. Eadmundo poſt mortem Athelflede filie ſue. Cujus Collacionis nobis tale reliquit monimentum.

XXXI. *Ibid.* Rex Aedgarus dedit Æthelflede filie Alfgari, de quibus in Carta proximo precedente fit mencio, Cheleſwrthe, quam ipſa una cum Cokefeld juxta votum paternum dedit S. Eadmundo. Eſt igitur iſtā Carte Tenor Regie. (A.D. 962.) Termini prefate terre aſſignate.

XXXII. fol. 46, b. Carta ſive Teſtamentum ejuſdem Æthelflede, quo dedit S. Eadmundo Cokefeld & Cheleſwrth. ſed & aliis Sanctis locis plura contulit beneficia.

XXXIII. fol. 47. *Teſtamentum aliud ejuſd. Æthelfledæ.*

Ibid. Metæ Terrarum at Bilʒeſbene, &c.

Ibid. Metæ Terrarum at Wiuermerſe, &c.

XXXIV. fol. 48. *Teſtam. Theodredi Lond. Epiſcopi.*

XXXV. *Ibid.* Temporibus Canuti Regis & filii ejus Haroldi, Ailricus Eſtanglorum Epiſcopus dedit S. Eadmundo Wirlingwrthe, Hunſtanetune, cum Holmere & LX libras de Tichewelle & Dockynge vendendis capiendas: & Grimmeſtone Leofſtano Dyacono, & molendinum Wlnothi & Manſurum apud Norwicum, videlicet ubi modo eſt Eccleſia S. Laurencii, quæ reddit per annum unum Laſtum de Allete. Et eſt hoc ipſius Epiſcopi Teſtamentum.

XXXVI. fol. 48, b. Thurketel dedit S. Eadmundo Palegrave, & dimid. Witingham. Cujus hic eſt tenor Teſtamenti.

Ibid Sequitur Teſtamentum Wlſtani Latinè, A.D. 962. tempore & licentia Eadgari *Regis confectum.*

XXXVII. fol. 49. Tempore S. Eadwardi Regis, & etiam Regis Willelmi Primi, fuit Ailmerus Orientalium Anglorum Epiſcopus, qui per Teſtamentum ſubſcriptum dedit S. Eadmundo Hindringham, Langham, Hildoluestone & Swanetone. Et eſt Teſtamentum hujuſmodi.

XXXVIII. Item de terris de Hildeluestone & Swanetone conventio (*in Curia Comitatus.*)

XXXIX. *Ibid.* Tempore Regis Eadwardi Thurſtanus filius Wine dedit S. Eadmundo Harlawe and Sculham ad Northalle. aliis locis ſanctis multa contulit beneficia per Cartam ſubſcriptam tenoris hujuſmodi.

XL. fol. 49, b. Conventio inter Wlgeatum & Abbatem de Giſelingham & Fakenham, facta tempore Stigandi Epiſcopi.

XLI. Ulfketel dedit S. Eadmundo Bikinghale, Bucham, Wlpet, Hildercle, & Bedfareſthorpe, hujuſmodi mediante memorando.

XLII. *Ibid.* Sifleda virago famoſa dedit S Eadmundo Mardingforde, cujus Collacionis talia ſunt indicia.

XLIII. *Ibid.* De eodem.

XLIV. fol. 50. Wlſius tempore Aelfrici Epiſcopi dedit S. Eadmundo Wikes, hujuſmodi mediante Inſtrumento.

XLV. *Ibid.* Stigandus dedit Playford S. Eadmundo, & hæc eſt ejus Carta.

XLVI. *Ibid.* Thurketel dedit S Eadmundo Coleforde, Wridewelle, & Ixewrthe, cujus hoc eſt inſtar Inſtrumenti.

XLVII. *Ibid.* Cum hujuſmodi Munimento dederunt Thurkil & Athelgit Wigorham, *i. e.* Wirham, S. Eadmundo.

XLVIII. *Ibid.* Æthelricht dedit S Eadmundo medietatem Northe, & aliam medietatem Eccleſie Gregorii de Sulbyri per Cartam hujuſmodi.

Habemus præterea plures terras & tenementa de quibus nulla apud nos reſtant Munimenta. Aut enim ſimplici freti veritate, nulla fecerunt: aut ſi fecerunt, per Cuſtodum incuriam perierunt. Aliquorum tamen qui nobis beneficia ſua contulerunt tantum nomina retinemus. Aliquorum vero nec etiam memoriæ cujuſlibet Veſtigia potuerunt inveniri.

Hunc præclarum Cod. perlegit, & quædam manu ſua delevit & adnotavit Joannes Balæus.

Codex membranaceus in Quarto grandiori, antiquioribus litteris Anglo-Saxonicis exaratus, in quo exſtat,

I. *Baede Presbyteri Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ gentis Anglorum liber V, Latinè.*

II. *Ad calcem hujus Codicis, legitur (ſi non eâdem, ſaltem manu æquè antiqua) Canticum illud Saxonicum Cædmonis monachi, à Bæda in ſuæ Hiſtoriæ Eccleſ. Lib.* IV. *Cap.* 24. *memoratum. Illud primus è Verſione ejuſdem Hiſtoriæ Ælfrediana eruit D. Georgius Hickeſius, & in Grammaticam ſuam Anglo-Saxonicam pag.* 187. *inſeruit, ad fidem libri typis impreſſi quo ſolo uſus fuerat. Ego autem iterum publicandum cenſeo, tanquam omnium quæ in noſtra Lingua etiamnum extent monumentorum pene vetuſtiſſimum; ſic enim in hoc Codice, perpetua tamen ſcriptione, ſe habet:*

Nu ſcylun heriġan
heofaen ricaes uard
metudæs mæcti
end his mod ġidanc
ueorc uuldur fadur
sue he uundra ġihuaes
eci dryctin
or ſtelidæ.
He æriſt ſcop
elda barnum
heben til hrofe
haleġ ſcepen
tha middun ġeard
moncynnæs uard
eci dryctin
æfter tiadæ
firum foldu
frea allmectiġ.
Primo cantauit Cædmon iſtud carmen.

III. *Sequuntur hæ voces Latinæ, Saxonice redditæ.*

Capula Heapth.
Dertina Feuriſtub.
Iuġulum Sticung.

IV. *Deinde, eadem manu qua ſcribitur Codex, habetur ſeries Regum Nordanhymbrorum, uſque ad Reſignationem Coelwlfi, qui regnum ſuum Eadberhto ceſſerit.*

rit, A.D.737. Item & aliæ notulæ Chronologicæ quæ in eundem annum concurrunt. His autem verbis ſcribuntur.

Anno DXLVII. Iba regnare coepit a quo regali Nordan-hymbrorum progenia originem tenet et XII. añi in regno permanſit. Post hunc Glappa. I. añ. Adda. VIII. Ædilric. IV. Theodric. VII Friduuald. VI. Huſſa. VII. Ædilfrid. XXIV. Æduini. XVII. Oſuald. IX. Oſuiu. XXVIII. Ecgfrid. XV. Aldfrid. XX. Oſred. XI Coinred. I. Oſric. XI. Ceoluulf. VIII.

Baptizauit Paulinus ante añi. CXI. (*Vide Chronicon Saxonicum, ad an.* 626.)

Eclipſis äñ añi. LXXIII. (*Vid. Chron. Sax. ad an.* 664.)

Penda monitus añi. añi. LXXIX.

Pugna Ecgfridi añi. añi. LXIII. (*h. e. A. D.* 674.)

Ælfuini ante añi. LVIII. (*Vid. Chron. Sax ad an.* 679.)

Monaſteria æt Uinæmoda añi añi. LXIV. (*hoc eſt, conſtructum fuit. vid. Simeon. Dunelm. lib.* 1. *cap* 14.)

Cometæ uiſæ añi añi. VIII. (*V. Chron. Sax. ad an.* 729.)

Eodem añi patr̃ Ecgberct tranſiuit ad xpm̃. (*Vid. Chron. Saxon. ad an.* 728.)

Angli in Brit̃ añi añi. CCXCII. (*Vid. Bed. Eccleſ. Hiſt. Lib.* V. *cap.* 24.)

Hiſce pene omnibus in A. D. 737. *concurrentibus, veriſimile mihi videtur hunc ipſum Codicem eodem anno, Ceolwulfo adhuc regnante, ſeu ſaltem ante Eadberhti Inaugurationem, duobus quoque annis poſt Bedæ obitum, in Wiremuthenſi Monaſterio fuiſſe ſcriptum. Adde, quod manus hujuſce Codicis bene convenit cum exemplari Paſtoralis Gregorii Magni Papæ, quod* WILLIBALDUS DIACONUS SCRIPSIT, h. e *inter an.* 731. *quo Diaconatum ſuſcepit, & A. D.* 740 *in quo creatus fuit Presbyter. Convenit quoque cum aliis indubitatæ vetuſtatis & Libris & Diplomatibus. Probabile eſt Codicem poſt paucos ab ejus ſcriptione annos in Galliam fuiſſe aſportatum, Crebræ enim habentur diſtinctiones, Emendationes, &c. ab homine Gallo exaratæ, qui ægre manum Anglo-Saxonicam legebat: & hæ quidem adnotationes in manu Gallica paſſim occurrentes circa initium Libri (una cum voculis quibuſdam per Notas Romanas expreſſis, ad finem Quaternionis II.) nongentis fere abhinc annis ſcriptæ videntur.*

V. *Denique, ad Calcem libri, ſuperiores Notulas Chronologicas ſequitur, manu Gallica, ſententia Iſyſidori Epiſcopi de Conſanguinitate. Lat.*

VI. ITEM EX DECRETIS PAPAE GREGORII IVNIORIS qui nunc Romanam catholicam regit matrem eccleſiam, *Lat. Imperf.* (*Gregorius II. Electus fuit A. D.* 753. *Gregorius III. ejus in Pontificatu ſucceſſor Electus A. D.* 769. *& mortuus eſt A. D.* 780)

In Gallia conſervatus fuit Codex ſatis diligenter, uſque ad concluſionem Fœderis initi inter Gulielmum Magnæ Britanniæ Regem & Ludovicum Regem Chriſtianiſſimum apud Ryſwickum, cum vir quidam doctiſſimus eum cum multis aliis Codd. rariſſimis tam Græcis quam Latinis, &c. publica Auctione emerit, & nuperrimè eos omnes admodum Reverendo Domino Poſſeſſori vendiderit.

CODEX

CODEX MS.

ANGLO-SAXONICUS

THOMÆ CARTWRIGHT Armigeri,

De Ayno, in Pago Oxonienſi.

I. *Ælfrici* Excerptiones De Arte Grammatica, *quibus deeſt folium primum, in quo continebatur pars longè maxima Præfationis ejuſdem Saxonice ſcriptæ, cum tota Præfatione Latinâ.*

II. *Gloſſarium ejuſdem Ælfrici Latino-Saxonicum; ſicut & in aliis exemplaribus.*

III. *De Terminationibus & Declinationum Sermonis Latini. Latinè.*

IV. *Regula S. Benedicti cum Præfatione, Saxonicè ante ſexcentos annos, ſicut & Tract. ſuperiores, exarata.*

Incip Præf. Gehyp ðu min beapn ȝeboda þinep Lapeopep. anð anhÿlð þinpe heoptan eape.

Præfationem ſequuntur Capitula libri 74. Deinde ipſa Regula cui præmiſſa eſt hæc Rubrica:

Hep ȝeendiaþ þa Capclaſ. De ȝenepibuſ Monachopum uel uita.

Be Muneca cÿnne.

Sÿx ſÿnt Muneca cÿnepena. þapa ſÿnt þpeo þa ſelepcan.

Expl. Reg. ece liꝼ to leane ⁊ punı[an] mið God eallum þam þe þÿſum Regule ꝼilıȝeaþ.

Hep ȝeendaþ þæſ Reȝuleſ bec ȝedepÿſ healicep. ⁊ þæſ eadıȝan Abbodeſ Benedicteſ. In naman Godeſ upeſ Helendeſ Cpıſteſ.

V. *Tractatus Norm. Sax. imperfectus (ſicut & ſuperiores) cui præter folia quædam, deſideratur Rubrica ſive Titulus generalis, cum Verbo Initiali, quorum vacuum cernitur ſpatium. Tractat autem de propagatione Chriſtianiſmi in hac Inſulâ per Gregorium I. Papam & Auguſtinum Anglorum Apoſtolum. Deinde agit de S. Dunſtano Archiepiſcopo Cantuarienſi & Eadgaro Rege, qui plurima Monaſteria Monachorum & Sanctimonialium extruxit, qui Regulam S. Benedicti ex Latino Saxonice verti juſſit, & alias quaſdam Conſtitutiones in uſum Religioſorum edi curavit. Sic autem*

Incip. (Se) ȝeaꝺ mið þam leoman þæſ halȝan ȝeleaꝼan milðheoptlice penð ȝeꝼÿlleð þuph Godeſ ȝÿꝼe þe on ecneſſe libbende.

Expl. Gÿꝼ hpa to þæm ȝeðÿnptiȝ biþ þæt he liꝼ on oþeſ apende he biþ unȝeſæliȝ on ecum antpaȝum ȝepitnað. Ðæt la ne ȝepeonþe þæt minna æꝼtep-ȝenna ænig þa ÿmbe ȝeeaꝛniȝe.

CODEX MS.

ECCLESIÆ LICHFELDENSIS.

Cod. ms. *in Quarto grandibus & rotundioribus litteris (ut ita dicam) Anglo-Saxonicis, mille abhinc, ut videtur, annis exaratus. In eo habentur Evangelia SS. Matthæi & Marci, cum parte priori Evang. S. Lucæ Latine, ſecundum S. Hieronymum, retentis tamen plurimis vetuſtiſſimæ Verſionis Italicæ Lectionibus. Hoc in Codice cernuntur Adnotationes quamplurimæ cum Rerum tum Nominum, tam Britannicè quam Anglo-Saxonicè & Latinè, quippe qui peculium fuit Llandavenſis Eccleſiæ apud Cambros, antequam in Eccleſiam devenerit Lichfeldenſem, ubi nunc adſervatur, inſcriptus* Textus S. Ceddæ *illius Eccleſiæ Patroni. Ex hiſce Adnotationibus, Antiquiſſima videtur hæc quæ ſequitur Teſtificatio Donationis hujus Codicis Eccleſiæ Llandavenſi his verbis,*

I. fol. 71. Oꝛtendıtuꝛ hıc quod emıt ✠ Gelhı ✠ ꝼılıuꝛ Apılıtıuð hoc Euangelıum ðe Cinȝal et ðedıt illı ꝓno illo equm optımum. et ðebıt ꝓno anıma ꝼua ıꝛtum Euangelium Dō et ꝯ. Telıau. ꝼupeꝛ altaꝛe.

✠ Gelhı ✠ ꝼılıuꝛ Apılıtıuð. et ✠ Cıncenn ✠ ꝼılıuꝛ Gnıpıuð.

II. *Statim ſequitur hæc Adnotatio aliena manu* Sv-rexit Tutbulc ꝼılıuꝛ lıuıt ha Gener Tutri dıerchım tırtelıh. haıoıð ılau Elcu ꝼılıuꝛ Gelhıȝ haluıðt ıuȝuret amȝucant pel cant camıdı hoðıued ðıpro tant Gener Tutrı ó ȝuır ımȝuoðanð ırðeȝıon ȝuraȝun taȝe roðeȝıt elcu ȝuetıȝ equi treꝛ uache tres uache nouıðlıȝı namır nıbe caꝛ ıȝrıðu ðımeðıchat ȝuetıȝ Bıtðıð braut ȝneꝼıat ȝuetıȝ hıꝛ mınn Tutbulc hai cencti ı oıꝛ oıꝛou. (*Inferius ſequuntur nomina Teſtium,*) ✠ Telıau ē Gurȝınt ē. Cmhılınn ē. Spr̄ ē. ↄ tota ꝼamılıa Telıaui. ðe laıcıꝛ Numın m̄. Aıðan ē. Sıȝnou m̄. lacou ē. Berthutıꝛ ē. Cınða ē. quicunque cuꝛtoðierıt benedictuꝛ eR̄. quicunque ꝼranȝerıꝛ malāðictuꝛ eR̄.

III. fol 9, b. Oꝛdendıt ıꝛta ꝛcnıptıo quod dedeꝛnt Rıꝛ et luıth Gnethı tres ȝuıðauc ımalıtıduch cı-

manꝯuich eit. hic eſt cenſuſ eiuſ. douceint topth. hamahapum. i ipham. habuceint topth. in Inꝯaem ha huch. ha (do)uceint mannudenn. Dō ⁊ Sco. Eliuoo. Dſ̄ t̄. Satupnnꝯuid t̄. Nobiſ t̄. Guupei t̄. Cutulf t̄. De laicis Cinꝯuepnn t̄. Collbiu t̄. Cohopꝯet t̄. Epmin t̄. Houpoo t̄. quicunque cuſtodiepit b̄ dictuſ epit. ⁊ qui ſpanxepit maladictuſ epit a dō.

IV. fol. 10 Oſtendit iſta ſcripcio quod dedepunt Riſ hahipu - - - - - - - - - - - - - - - cibpacma behet hipmai Guidauc. Oſoidcelli inlath. behet camdubp. item hichet tpiuceint topth. h- - - - - - pum. haꝯuorth oueip emenimn. Dſ̄ oipō. t̄. Satupnnꝯuid Sacep t̄. Nobiſ t̄. Gupci t̄. Cutulf t̄. de Laicis Cinꝯuepn t̄. (Colbiu) t̄. Cohopꝯet (t̄.) Epmin t̄. (qui cuſto)diepit (bene)dictu(ſ epit ⁊) qui ſpa(nxep)it m(aladic)tuſ ep(it.)

V. fol. 109, b. . . . . cc e e t . . . bene lit . . . . ip . iii.ꝼi . . . lebpi . ꝯu . . . . . aꝯnunn . . . . uch . et . . . ci . . . apthiud . . . . iunt li(bepit)atem ble . . . ꝼilio Sul . . . et ꝼemini (eiuſ) in ſempi(tep)-num. Ppopcep. (a)tq; hoc eſt . . . e quod debit (ppo) lib ta(te) quatuop . . . oſ et oc(to) . . . inciaſ. (Actu cop)am iboneiſ (t)eſtibuſ de (Laic)iſ Riꝯuo . . . n ꝼiliuſ . . . . ic . Guen ꝼiliuſ . . . p . Guoluic (ꝼiliuſ . . .)edan . Ou . . . f̄ . Guup . . . aim . Mep . . . . an f̄ Saluſ. Apthan f̄ Cimulch. Iubpi f̄ Iubnepth. De Clepiciſ uepo Nobiſ Epiſcopuſ Teiliau (*Epiſcopus ſedis Teliavi*, h. e. *Landavenſis*) (Sa)tupnꝯuid ſacepdoſ Teiliav. Dubpmo et Cuhelm ꝼiliuſ Epiſ̄. Satupnbiu cam ibiav. Et Sulꝯen (Scho)laſticuſ qui hāc ꝼidelitep ſcripſit. qui cuſtodiepit hoc Decpetum libepcatiſ Bleidiud ⁊ ppoliſ eiuſ ſit (bene)dictuſ qui autem non cuſtodiepit ſit malebictuſ a Deo et a Teiliav in cuiuſ Æuanꝯelio ſcripcum eſt. et (dic)at omniſ populſ ꝼiat ꝼiat.

VI. Oſtendit iſta conſcripcio nobilitatem munaup meo diminih et menſupam eiuſ apud huepdlic̄ ꝯuid maun ditolbap inguo iliut clundipit cellpin dilih o moup dibip main - - - - - - - - - - -

VII. *Habentur etiam Nomina, ut videtur, aut Monachorum, aut Benefactorum ejuſdem Eccleſiæ, v. g.*

fol. 109. ✠ teudur ✠ ourdol ✠. fol. 3,b. Sulcene ✠. fol. 72. Cinꝯupeid, &c. *quæ quidem omnia ſemper ſcribuntur litteris ſuo ævo convenientibus, quas noſtrates* ANGLO-SAXONICAS *nuncupant.*

De biſce etiam Adnotationibus ex litteris viri Doctiſſimi & Antiquitatum Britannicarum cultoris longe ſcientiſſimi D. Edwardi Lhwydi, *Muſæi Aſhmoleani in Academia Oxonienſi Cuſtodis digniſſimi ad me datis accepi Verba illa ad num. II. ſcripta, ſic ex parte reddenda.* Surrexit Tydvwlch filius Tinctoris & Januarius Eremita, ut poſtularent terram Teliavi quæ erat in manu Elcovii filii Gelhig, &c. *una cum verſione Adnott. III & IIII, quæ ita ſonant.* Oſtendit iſta ſcriptio quod dederunt Rheſus & Familia Grethi, Trev-wydhog, (*Nomen loci*) qua itur ad confluentiam Cinchi (*amnis*) . . . Hic eſt cenſus ejus, quadraginta panes & wervex in Æſtate, & quadraginta panes in Hyeme, & Porcus, & quadraginta diſci Butyri, Deo & ſancto Eliud. Deus teſtis, Sadyrnwydh teſtis, Nowys teſtis, Gwrgi teſtis, Kwdhwlv (*Qu. an Nomen Saxonicum?*) Teſtis; De Laicis Kynwern teſtis, Kolhwyn teſtis, Kyhorged teſtis, Ervyn Teſtis, Hwrodh teſtis, &c.

Oſtendit iſta conſcriptio quod dederunt Rheſus & Hirv - - - - - - Brechva (*nomen loci*) uſq; ad Hirvaen gwydhog (*i. e. Columnam Saxeam conſpicuam*) à ſolitudine Gelhi (*i. e. Sylvæ*) Irlath, uſq; ad Camdhwr (*fluvium*) Emolumenta ejus ſunt ſexaginta panes, & wervex, & guorthewyr (*Menſura hodie ignota*) Butyri. Deus omnipotens teſtis eſt. Sadyrnwydha ſacerdos teſtis. Nywys teſtis, Gwrgi teſtis, Cwohwl teſtis. De Laicis Kynwein teſtis, Colhwyn teſtis, Kyhyrged teſtis, Ermin (*ſeu Ervyn*) teſtis; qui cuſtodierit benedictus erit, & qui franxerit maledictus erit.

Hactenus de Adnotationibus in hoc venerando ob vetuſtatem Codice, ab hominibus Cambro-Britannis, exaratis; quarum prima, ab Gelhio qui illum Llandavenſi Eccleſiæ dederit, eadem fere manu ſcribitur, perinde ac Codex Bodleianus, cujus Nota NE. D. II. 19. *ideoque eam ineunti ſeculo nono adjudicandam cenſeo. Eæ quæ ſequuntur, haud multo recentiores videntur, non ſolum propter antiquitatem, verum quia ex alio ejuſdem Llandavenſis Eccleſiæ Cod.* MS. *conſtet Libiaum Epiſcopum Llandavenſem à* NOBIS (*biſce Adnotationibus memoratum*) *ordine quartum, è vita migraſſe, A. D.* 929. *Adnotationum Anglo-Saxonicarum prima, hujuſmodi eſt*

VIII. fol. 2, b. ✠ Hep ſpuꝛcelaþ an. ðæꝛ Godpine Eappiꝛeſ ſunu hæꝛ̄ð ꝛelæd ſulle labe æt þan unpiht piſe þe Leoꝛꝛaꝛ b̄ hỳne tihte. and þ ꝛæꝛ læd æt Licitꝛelðan. *quibus pateat, hunc Codicem jam tum in Eccleſiam Lichfeldenſem deveniſſe,* h. e. *ante annum Chriſti* 1021. *quo obiit Leofgarus illius Antiſtes.*

IX. fol. 71. *Leguntur nomina plurima Virorum & Feminarum Eccleſiæ Lichfeldenſis, ut videtur, ſive Cœnobitarum ſive Benefactorum. Hæc autem nomina ſubobſcure ſcribuntur, Litteris etiam Græcis ſubinde cum Anglo-Saxonicis admiſtis, v. g.*

A ⁊ Ω

Aþulf. Ælfheh. æ. Vulfgeaci. m. Sulfnic. dñe. b̄. ſicut uiſ ⁊ ſcif ſic fac. fiat fiat. omneſ qui MH ΔOCYERVNT ⁊ omneſ qui MEIS INΔIFNIS PRECIBVS ſH COMMENΔAUERUNT. quicunque. Et ſi ſ. eſ̄.

✠ VLΦYN. Vulferd. Sulfðꝛỳþ. Vulſꝛỳð. phtmund. omneſ qui beatiſ.

Bhrhtφlhδ. ÆLΦFLHδ. Leoiφi. ỳnſige. ſulfnic. Æðelfleð. ſunt mū acæ (*ſeu Sanctimoniales.*)

Elfehere. Vulfỳn. Vulfilb. Hehfleð. b̄. el. æ. æ. ſ. Vulfmæn. p. l. b.

Eaðnic. Alchelm. Ælfric. Vilaf. b̄ ca. m. Ælfoꝛỳþ. æ. æ. æ æ. Buphelm. æ. Vulfi. 1. l. ſ. Sæpulf. æ. b. Æðelþỳne p. t. p. æ. l. Pufa.

Buphilb. Vulfric. Vulꝛhelm. Vulfleð. Eaꝛepþ. e. Behaflæð. Vulgan. Ælfnic.

IX. *Denique, Graphio ſeu Stylo Metallino, ſuo Atramento, ſcripta (cujus generis ſcripturæ perpaucæ mihi videre contigerit ſpecimina,) habes, fol.* 109 *Nomina virorum,* Vulfun. Alchelm. & Eaðnic. *fol.* 113, b. *Nomina feminarum* Bephcfleð. Elfleð. & Vulfilb.

COD.

CODICES MSS.

ANGLO-SAXONICI

BIBLIOTHECÆ NORFOLCIANÆ,

(Primitus ARUNDELLIANÆ,) quam REGIÆ SOCIETATI De Naturali Scientia promovenda dedit Illustrissimus Princeps HENRICUS HOWARD Dux Norfolciæ, *&c.* A. D. 1679.

60. *CODEX Membranaſius in fol. minori, regnante (ut videtur) Eadwardo Anglorum Rege & Confeſſore, eleganter exaratus, in quo continetur,*

I. *Calendarium (in quo habentur nomina Menſium Hebraicè, Græcè, & Egyptiace) una cum Tabulis quibuſdam ad Computum Eccleſiaſticum ſpectantibus.*

II. *Pſalterium D. Hieronymi Gallicum, cum interlineata verſione Saxonica: ex quo, in Philo-Saxonum gratiam, deprompſimus Pſalmum (ſive ſit numero* XCVIIII. *ſive* C,) *cujus Rubrica eſt*

IN FINEM PSALMVS IN CONFESSIONE.

ðpimaþ ðniꝫ ealle eopðan þeopiað ðniꝫ on
IVBILATE DNO OMNIS TERRA? SERVITE DNO IN

blipꝛe
LETITIA.

inꝛapaþ on ȝepihðe hiꝛ on blipneꝛꝛe.
INTROITE IN CONSPECTV EIVS? IN EXULTATIONE.

pice ȝe þoꝛðon ðniꝫ he iꝛ ȝoð he ȝepophte
SCITOTE QM ðnꝰ IPSE EST ðꝰ? IPSE FECIT

uꝛ ⁊ na ꝛilꝛe pe
NOS ET NON IPSI NOS.

þolc iꝛ ⁊ ſceap þoſtonnoþeꝛ hiꝛ inꝛapað
POPULVS EIVS ET OVES PASCVE EIVS? INTROITE

on ȝatu hiꝛ on andettneꝛꝛe oꝛ caꝛaptunaꝛ hiꝛ on
PORTAS EIVS IN CONFESSIONE? ATRIA EIVS IN

ymenu andettað hi
YMNIS CONFITEMINI illi.

hepiað naman hiꝛ þoꝛðon iꝛ on ecneꝛꝛe milð-
LAVDATE NOM EIVS QM Ē. IN ETERNVM MI-

heoꝛtneꝛ hiꝛ ⁊ oð on cneoꝛiꝛꝛ ⁊ cneo-
ſcð ia EIVS ET VSQVE IN GENERATIONE Ē GENE-

ꝛiꝛꝛe þoþꝛæꝛtneꝛꝛe hiꝛ
RATIONEM VERITAS EIVS.

III. *Pſalterium (cui adjungitur Pſalmus iſte qui ab his verbis incipit PVSILLVS ERAM,) ſequuntur Cantica ſacra, ſub his Rubricis*

1. INCIPIT CANTICA PROPHETARV. CANTICV ISAIE PROPHETE.

2. CANTICVM EZECHIAE IVDEA.

3. CANTICVM ANNÆ.

4. CANTICVM MOYSI.

5. CANTICVM ABBACVC PROPHETA.

6. CANTICVM MOYSI IN DEVTERONOMIO AD FILIOS ISRAHEL.

7. HYMNVM TRIVM PVERORVM.

8. CANTICVM ZACHARIAE (lege MARIAE, nam ſic incipit, MAGNIFICAT, &c.)

9. CANTICVM ZACHARIAE.

10. YMNVS SCI VICETI EPI. DIEBVS DOMINICIS AD MATVTINIS (ſic incip. TE DM. LAVDAMVS, &c.)

11. CANTICVM SIMEONIS.

12. HYMNVS ANGELORVM.

13. INCIPIT ORATIO DOMINICA SCD M MATH M. (ſine Doxologia)

14. INCIPIT SYMBOLVM APL ORVM.

15. INCIPIT FIDES CATHOLICA ATHANASI ALEX. *Hæc omnia cum interlineata verſione Anglo-Sax.*

IV. *Sequitur Litania Major Latine, in qua inter alios, precatur ad Sanctos* Eadpaꝛd, Oꝛpalð, Eadmund, Alban, Kenelm, Æþelbꝛihꝛ, Cuꝛbeꝛhꝛ, Spiꝛun, Dunꝛtan, Apelpolð, Bỳnnꝛtan, Ælꝛheah, Rumpolð, Columban, Encenpolð, Hæðð, Fꝛiþeꝛtan, Guþlac, Ipiꝛ. *& Sanctas fœminas* Æþelðpiþ, Eadȝiþ, Sexburh, Eadburh, Ꝑihtburh, Æþelðpiþe, Miłðpiþ, Oꝛȝiþ, Miłðburh, Fꝛiþeꝛꝛiþ, Æþelburh, Ꝑæpburh, Ælꝛȝiꝛ, Mæꝛpenn, & Æþelꝛlæð.

V. *Sequuntur Orationes quædam Latine tantum, quarum nonnullæ ſcribuntur manu recentiori. Ex his, una ſic in Rubrica inſcribitur*

OR. S. AVGVSTINI. *& ſit*

Incip. DNE DS OMPS rex creator cœli et terræ. Sca Trinitaꝛ. tibi confiteor omnia peccata mea quæ ego peccaui cogitationibus uanis, &c.

Expl. Et da in me continentiam. abſtinentiam. perſeuerantiam bonam. gaudium. fidem. ſpem et caritatem. ut merear te diligere et uidere. qui in trinitate perfecta viuiſ et regnaſ ds. per omnia ſecula ſeculorum. AM.

VI. *In Pſalterio etiam, poſt Pſalmum* XLIX. *extat Oratio, quæ ſic*

Incip. MISERERE MEI DS. SCDM MAGNA MISC DIAM TVAM. Non peco ſcdm meritum meum. ſiue ſcdm iuſticiam meam. uel ſcdm deſiderium meum. ſeu ſecdm opera mea. quibuſ in omnibuſ ego peccator deuiaui a te.

Expl. Gloria tibi trinitaſ equaliſ una deitaſ. et ante omnia ſcla et nunc et in perpetuum. AMEN.

VII. *De ſex ætatibus ſeculi. Saxonice.* (*aliena & paullo recentiori manu.*) Đoñ ıſ ꝑeo ꝛıxte ẏlð ꝛꝑa̅ Cnıꝛtep akennednеſſe aȝan. oð̄ nu. to mıddanpıntpe kumð. ꝥ ıſ ðoñ. an þuſend ȝeapa. ⁊ ıx. ⁊ hund-nıȝantıȝ ȝeapa. *i. e.* A. D. 1099.)

---

155. *Cod. MS. in Quarto, olim peculium Eccleſiæ Xpi Cantuariæ, cujus pars longe maxima, temporibus, ut videtur, Cnuti Anglorum Regis eleganter fuit Exarata. in eo Continetur,*

I. *Calendarium, in quo memorantur plures ex Sanctis Anglo-Saxonicis.*

II. *Pſalterium D. Hieronymi Gallicum.*

III. *Cantica Sacræ Scripturæ, recentiori manu, cui præmittitur Imago S. Benedicti Abbatis, in ſella ſedentis, dextra baculum Paſtoralem tenens, cum effigie Monachi, bujuſce, ut videtur, Codicis ſcriptoris, ad ejus pedes provoluti, qui pedem S. Benedicti dextrum oſculatur, ſiniſtra Lib̄ Pſ̄ ſeu Librum Pſalmorum protendit.*

IV. *Deinde ſequitur Liber Hymnorum prout cantari debuerint per totum annum, una cum Miſſa pro Fidelibus defunctis in fine truncata, manu recentiori.*

V. *Collectio Precum eadem antiquiori manu qua ſcribitur Pſalterium exarata, quarum plurimæ Saxonice Gloſſantur,* viz.

1. Or̄. Ad Personam Patris. quæ ſic

Incip. eala ðnihten ȝoð ælmihtiȝ ece ⁊ una-
Dn̄e Ds̄ Omps̄. Aeterne et In-
ꝛeccendlic þæne ðrýnenne on annеſſe ⁊ ænne
effabilis. Qvem trinum in unitate. et unum
on ðrýnneſſe ꝑe andettað.
in trinitate confitemur.

2. Or̄ Ad Personam Filii.

Incip. eala ðnihē hælend cnıꝛt cýninȝ fæmnena an-
Dn̄e Ihū Xpe̅ rex uirginum. In-
ꝛundneſſe luꝛiȝend bepeꝛa heortan mine ꝛþam
tęȝritatiſ amator. muni cor meum ab
eallum ꝛlanum ⁊ ꝛeaꝛpum ꝛeondeſ
omnibuſ ſagittiſ et inſidiis inimici.

3. Or̄ Ad Personam Spūs Scī.

Incip. ȝod ælmihtiȝ oꝛ æȝðrum fæder ⁊
Spūs ſcē ðs̄ omps̄. ex utroq; patre &
ꝛuna ꝛoꝛðrceppende leoht ꝛoð onlýhtende æl-
filio procedens. lux uera illuminans om-
ne mann cumende on þýꝛne mıddan eaꝛd
nem hominem uenientem in hunc mundum.

4. *Collectæ quædam ad Jeſum Chriſtum, Latine, cum interlineata Verſione Saxonica.*

5. *Orationes tres ad Jeſum Chriſtum, Latine & Saxonicè, quarum prima, ſic*

Incip. eala ðnihē hælend cnıꝛt pulðoꝛfullu̇ꝛta
Dn̄e Ihū Xpe̅ glorioſiſſime
ſcýppend mıddan-eaꝛdeſ þu þæne þu eaꝛt beoꝛht-
conditor mundi. qui cum ſis ſplen-
nýꝛꝛ pulðneſ eꝛen-ece ꝛæder ⁊ halȝum ȝaſte.
dor glē coaeternus patri. ſcō q; ſpuī.

6. Ante Crucem Dn̄i. Or̄. Sca̅.

Incip. þuꝛh pulðoꝛ ⁊ mæȝen halıȝne noðe þınne
Per gloriam et uirtutem ſcæ crucis tue
þın tacn me ic onȝeȝecce
dn̄e Ihū Xpe̅. cuius ſignaculum mihi impono
on heoꝛtan ⁊ on lichaman ȝehale
in corde et corpore ſalua me.

7. Alia.

Incip. eala ælmihtiȝa ⁊ luꝛꝛendu̇ꝛta ȝoð la halıȝu̇ꝛta
Om̄ pſ dilectiſſime ds̄ ſci ſſime
⁊ luꝛiȝendu̇ꝛta hælend ic halıȝe þe þuꝛh una-
atq; amantiſſime ſaluator. Adiuro te per in-
cennedne ꝛæder ðinne ðnihten ælmihtiȝne
genitum patrem tuum dñm omnipotentem.

8. Oratio Ad Crucem. Cum vii Petitionib:

Incip. ꝛoꝛ halıȝne noðe þınne mıð
Dn̄e Ihū Xpe̅ pro ſca cruce tua apud
þu ꝛı ꝥ þu me bepeꝛiȝe
me ſis ut me defendas.

9. Or̄ Scī Gregorii. Quicunq; hanc orationem in die cantauerit. ſicut ipſe Scs̄ Gregoriuſ dixit. quod nec maluſ homo. nec diaboluſ nunquam nocere poterit.

Incip. ȝehýꝛ ȝebeð mın þæt eallunȝa
Dn̄e exaudi orationem meam. quia iam
ic on cnaꝛe timan minne ȝehende beon
cognoſco tempuſ meum prope eſſe.

Expl. ꝥ ic to þınne mılðheoꝛtneꝛſſe mıð halıȝum
ut ad tuam miſericordiam cum ſanctis
ȝeleaꝛꝛullum þinum becuman mæȝe þu ðe mıð
fidelibuſ tuis peruenire ualeam. Qui cum
ꝛæder ⁊ halıȝum ȝaꝛte leoꝛaꝛt ⁊ nıxaꝛt
patre et ſpu ſco̅ uiuis et regnas ds̄.
per *omnia ſecula ſeculorum.*

10. Or̄. Scī Avgvstini. Quicunq; hanc orationem cotidie coram deo devote orauerit. et in preſenti ſeculo beatus erit. et in futuro cum ſcis̄ gaudebit.

Incip. eala God unꝛýnıȝendne mılðheoꝛtneſſe
Deus inestimabilis misericordiæ.
oꝑmætꝛe apꝛæꝛtneſſe ꝛcýꝑpend ⁊ eð-
Deus immensæ pietatis. deus conditor et re-
nıꝑıȝend mennıſcef cýnneſ
parator humani generis.

Expl. to halıȝdome þınne ȝeꝛıþumneſſe to a-
Ad sacramentum tuæ reconciliationis ad-
ꝛend þuꝛh hælend cnıꝛt ancenneðan ſunu þin-
mittere. per Ihm̄ Xpm̄ unigenitum filium tu-
ne hælend upne ꝛe mıð þe mıð ȝaꝛte
um ſaluatorem nrm̄. qui tecum. et cum ſpu
halıȝum ana leoꝛaþ ⁊ nıxað ȝoð þuꝛh undeað-
ſco unus uuit et regnat deus. per immor-
lice populda
talia ſecula.

11. Incipit Inquiſitio Scī Auguſtini de iſta oratione. In quacunq; die cantauerit aliquiſ iſtam orationem non nocebit illi diaboluſ. neq; ulluſ homo impedimentum facere poteſt.

Incip.

Incip. eala ðrihten hælend criſt ðu on þyſne mid-
Domine Ihū̄ Xpē qui in hunc mun-

ðan eand for uſ ſynnfulle of horme fæder
dum propter noſ peccatoreſ de ſinu patriſ

to-come þæt of Adame ſynne uſ þu alyſdeſt
aduenisti. ut de Adæ peccato noſ redimereſ.

forþi ic þat ⁊ gelyfe þæt na for nihtpiſe
quia ſcio et credo quod non propter iuſtoſ.

ac for ſynnfulle on eorþā eandian þu woldeſt
ſed propter peccatoreſ in terra habitare uoluisti.

Expl. to mildheortnyſſe eadigne ⁊ ecepe
Ad miſericordiam beatæ et perpetuæ

geſyhðe þinne ic mæge becuman hælend mid-
uisionis tuæ ualeam peruenire. Saluator mun-

ðan eandeſ
di. Qui cum patre.

12. *Confeſſio Peccatorum.*

Incip. ic andette þe ðrihten forþi ic ſyngode
Confiteor tibi dñe quia ego peccaui

ðeaple beforan ðe ⁊ beforan engłum þinum.
nimiſ coram te et coram angeliſ tuiſ.

ic ſyngode þurh gymeleaſte beboda
peccaui dñe per negleẏentiam mandatorum

ðinra
tuorum.

13. Confessio Ad Dnm̄.

Incip. ic andette ðe ðrihtne gode heofenes ealle
Confiteor tibi dñō dō̄ cœli omnia

ſynna mine forþi ic ſyngode ðeaple beforan þe
peccata me. quia peccaui nimiſ coram te.

⁊ halgum þinum on gedance on ſprace
et ſanctiſ tuiſ. in cogitatione. in locutione.

14. Confessio Coram Altare.

Incip. ic andette ðe ðrihten ealle ſynna mine
Confiteor tibi domine omnia peccata mea

þa ðe ic dyde on eallum dagum liſes mineſ
quæcunq; feci omnib: diēb: uitæ meæ

god þu geſceope
Deus qui me creaſti.

15. *Oratio ad Deum.*

Incip. eala mildeſta god ðu unnytne þe-
Clementiſſime deus. qui me inutilem famu-

of þinne æn mildheortlice to anlicneſſe þinre
lum tuum priuſ miſericorditer ad imaginem tuam

æfter ſaple þu geſceope
ſecūm animam creaſti.

16. Or̄ Pro Semet Ipso.

Incip. ðrihten god min þu þe næfſt hlafond
Dñe dē mē. qui non habeſ dñm

ac ealle þinre ſynd dihtnunge underþeodde.
ſed omnia tuæ ſunt conditioni ſubiecta

17. Alia.

Incip. god þu eart mihtpiſra ſculdon ⁊ ſynful-
Dē qui es iuſtorum gloria et peccato-

na mildheortneſſ anfeſtneſſe þine eadmodre
rum miſericordia pietatem tuam humili

bene ic bidde
prece depoſco.

18. Alia.

Incip. underfo anfæſtneſ þin ðrihten god min
Suſcipiat pietaſ tua dñe dē mē

eadmodneſſe minre bena
humilitatiſ meæ preceſ.

19. Or̄. De Tribvlatione Temptationvm.

Incip. gehæl ðrihtⁿ cyning eceſ ſculdneſ þu þe
Salua me dñe rex æterne gloriæ. qui

miht gehælan
potes ſaluare.

20. Or̄. De Sca̅ Maria.

Incip. la þu halige ⁊ ſundorfulle godeſ moden ⁊
Sancta et gl̄oriosa dei genetrix

ſimble mæden ðu midðan eande geap-
ſemperq; uirgo Maria. tu mundo me-

nudeſt cennan hælend
ruisti generare ſaluatorem.

21. Or̄ De Scō Michahele.

Incip. la þu halige healengel
Sancte Michahel archangele dñi nr̄i Ihū̄

þu þe come to helpe folce gode
Xpi̅. qui uenisti in adiutorum populo dei.

22. Oratio De Scō Iohanne Bapt̄.

Incip. la þu halga ſulluhtepe foreþinga
Sancte Iohannes Baptiſta intercede

for ſynnum minum
pro peccatiſ meiſ.

23. Or̄. De Scō Petro Et Pavlo.

Incip. þu þe nyþeſ-aforpene up-aræſt ⁊ eað-
Deus qui chriſo erigis et hu-

medum ſylſt gife
milibus das gratiam.

24. Oratio Ad xii. Apostolos.

Incip. ðrihtⁿ hælend ðu ſealdeſt anfealdo
Dñe Ihū̄ Xpē qui dediſti potestatem

þinū̄ untrume gehælan deade apeccean
apoſtoliſ tuiſ infirmoſ curare. mortuoſ ſuſcitare.

25. Oratio De Scō Stephano.

Incip. la þu halga ſe æreſta ðrihtneſ
Sancte Stephane protomartyr domini

fulfonfulla
gloriose.

26. Or̄. De Scō Mavricio.

Incip. la ge halegan funþfultan
Sancti martyres dei dignissimi. Mauricī.

⁊ oðre
Exsuperi. Victor. Candide. et Uitaliſ. atq; ceteri

hira geferan
eorum ſocii.

27. Or̄ De Scō Ælfhego.

Incip. ȝeþanc ⁊ luſta oþþe ꝑillena minra
Cogitationum et uoluptatum mearum

þe ic cyþe ſanu ⁊ uneaþneſſa ȝecopena
tibi profero doloreſ et anguſtiaſ dei dilecte

haliȝa ꝓæden [*thoma] * *hoc verbum in Cod. inſerſce* paten Ælfhege.

tum legitur manu longe recentiori.

28. Oratio Ad Scos̄.

Incip. ſoðne luſe ⁊ ꝛibbe ðu ꝓon hæle cyn-
Deuſ caritatiſ et paciſ. qui pro ſalute gene-

ner mennıſcef ꝓoðe hohinȝe þeþoluðeſt ⁊ blod
ris humani crucis patibulum perculiſti et ſan-

ðin ꝓon alyſedneſſe upe urlete ȝeti-
ȝumem tuum pro redemptione nra̅ fudiſti. Pre-

ſa ic biðde mildheoꝛteſta ꝓæden þuh ꝓoneþinȝ-
ſta queſo clementiſſime pater. per intep-

næðena haliȝna ðinra Uincentii.
ceſſiones ſanctorum martyrum tuorum

Euſtachii. Dioniſii. Georȝii. Eaðpeaꝛdi. Ælfheȝi.

et Potiti.

29. Orat̄ De Scō Benedicto Abb̄.

Incip. ic halſiȝe eaðiȝoſta ȝecopena
Obſecro te beatiſſime Benedicte dilecte

ꝓoneþinȝa ꝓon me þene þinum ⁊ ꝓon þiſſe
Dei. Intercede pro me famulo tuo et pro hac

ealne ȝeſeꝛnnæðene
omni ſancta congreȝatione.

30. Or̄. De Scō Dunſtano.

Incip. la haliȝa ⁊ eaðiȝoſtiȝa hlaꝛoꝛð ⁊ ꝓæden
Sancte ac beatiſſime domne et pater

uſ ſealðe mundbopan
Dunſtane. Te nobiſ dn̄ſ dedit patronum. te

hỳnde ꝓoneþinȝiend
paſtorem. te interceſſorem.

31. Or̄ Ad Scos̄ Confessores.

Incip. ic haliſiȝe eoꝛ la eaðiȝuſtan anðettaꝛ
Obſecro uoſ beatiſſimi Confeſſores Xp̄i

⁊ laneoꝛaꝛ
atq; doctoreſ. per dn̄m nr̄m̄ Ihm̄ xpm̄ Scē Bene-

dicte. Gregori, Auguſtine. Dunſtane. Hieronime.

Cuthberhte. Iudoce. Bỳnine. Suuỳthune. Grim-

balde. Aþelpolde.

32. Or̄. Ad Scam̄ Ceciliam.

Incip. on heoꝛtan ⁊ on muþe ⁊ ælcum ȝeꝛnu-
Corde et ore atq; omni confi-

ðan ic ȝỳnne ſulcum þinre ꝓoneþinȝnæðene
dentia. imploro auxilium tuæ interuentionis

þu haliȝoꝛte mæȝden ⁊ þꝛoþỳtre
ſanctiſſima uirgo et martyr dñi Cecilia.

33. Or̄. Ad Scas̄ Virgines.

Incip. ealle mæðena ⁊ ſulðoꝛfulle þam uel eoꝛ
Omneſ ſcǣ uirgineſ et gloriоſæ. quib:

ſnam ȝode iſ ȝỳſen eac ſylce on habe ỳðdnum
a Deo datum eſt etiam in ſexu fraȝili.

ꝛiȝe clænneſſe
uictoria caſtitatiſ et martyrii.

34. Or̄ De Omnibus Scis̄.

Incip. ðuꝑh ȝeeaꝛnunȝa ealra haliȝna þinra
Per merita omnium ſanctorum tuo-

⁊ ȝebeda ꝓoneþinȝunȝa ⁊ ðꝛoꝛunȝa
rum et orationeſ et interceſſioneſ. et paſſioneſ

munðbỳrda þỳnneſ mildheoꝛtuſte ȝehỳn
et ſuffraȝia. trinitaſ clementiſſima exaudi me.

35. Or̄. Ad. Omnes Scos̄.

Incip. ȝehelpað ic biðde ealle to ðana
Succurrite mihi queſo omneſ ſci dī ab quorum

ic eaꝛmoſte ⁊ ſỳnni mundbỳrd ic to-fleo
ego miſerrimuſ et peccator patrocinia confugio.

36. Oratio Post Psalterivm. l̄ Orationvm.

Incip. alỳſend ſaple miðdan-eaꝛðeſ alyſend
Liberator animorum mundiq; redem-

eca ⁊ undeaðlic
ptor Ihū Xpe̅ dñe dē. rex æterne et immortaliſ.

37. *Oratio Poenitentialis.*

Incip. ealmihtiȝa ȝoða ⁊ nihtꝛyꝛa ⁊ ꝛaꝛla
Deuſ omps̄ bone et iuſte et animarum

læce mildheoꝛteſta ſcỳlðiȝ ic anðette ðe
medice miſericorðiſſime. reuſ ego confiteor tibi

ealle ſỳnna mine þe ic ꝓoꝛhte.
omnia peccata mea quæ feci.

CODICES MSS.
ANGLO-SAXONICI
IN BIBLIOTHECA
DUNELMENSIS ECCLESIÆ.

AA. IIII. i. *CODEX membr. & antiquus in Quarto, diversis manibus scriptus, nunc autem (quod sane dolendum est,) & capite & in medio, & calce mutilus. Ex iis tamen quæ restant, hunc Cod. tum Pontificale tum Rituale Ecclesiæ Dunelmensis quondam fuisse, constat. inprimis autem, propter interlinearem versionem, litteris miniatis, Dano-Saxonicè scriptam, hic Codex ut ut mancus & truncatus, ab omnibus Antiquitatis amatoribus, magni faciendus est.*

Quæ autem in Cod. Collectæ, Orationes, Lectiones, &c. habentur Dano-Saxonice Glossatæ, ex suis Rubricis liquet.

I. fol. 1. Item collecta in Epiphania.

II. fol. 2. IIII. Non. Febr. Purificatio Scæ Mariæ.

III. *Ibid.* Item Collectionis.

IV. fol. 2,b. Item Capitula in Caput Ieiunii.

V. fol. 3. INCIP CAPITVLA IN LXX.

VI. *Ibid.* IN LX.

VII. *Ibid.* Hae sunt collectiones in Septuagessima usq; Caput ieiunii. (*manu Aldredi.*)

VIII. fol. 4. FERIA. IIII. caput ieiunium.

IX. fol. 5. Capit in quadragessima I.

X. fol. 7. Collectiones unde suppa.

XI. fol. 9. Item capit ex Prophetis de Passione dñi.

XII. fol. 10. Item Capitule ex Apostolorum.

XIII. fol. 11. Item Collecta.

XIV. fol. 12. Capitula de resurrectione dñi.

XV. fol. 14,b. Collecta in Sabato scō Pascha.

XVI. fol. 15. *Aliæ Collectæ quatuor.*

XVII. fol. 17,b. Hæ sunt capitulæ in Lætania maiore.

XVIII. fol. 19. Item alia Orat pro peccatis.

XIX. fol. 21. Itē alia Incipiunt Cap maiorum solennitatum.

In nat Scī Stephani martiris.

XX. fol. 21, b. Itē Collecte unde suppa.

XXI. fol. 22. VI. Kl. Ianū. nt. Scī Iohañ Euang.

XXII. fol. 22, b. Item Collectionis.

XXIII. fol. 23. In Nt. innocentium.

XXIV. fol. 23,b. Itē Collectiones ad innocentes.

XXV. fol. 24. II. Kl. Ian. Nā. Scī Silvestri.

XXVI. *Ibid.* XVIII. Kl. Febru. Nt. Scē Felicis.

XXVII. *Ibid.* XVI. Kl. Feb. Nt. scē Mancelle.

XXVIII. *Ibid.* XV. Kl. Feb. Nt. scē Prisce Mā.

XXIX. *Ibid.* XIII. Kl. Feb. Nt. scē Fabiani Maxī.

XXX. *Ibid.* Eodem die scē Sebastī.

XXXI. f. 24,b. XII Kl. Feb. Nt scē Agnetis virg.

XXXII. *Ibid.* XI. Kl. scī Vincentii Maxī.

XXXIII. *Ibid.* V. Kl. Octaua Agnetis.

XXXIV. *Ibid.* Nō. Feb. scē Agathe Vix.

XXXV. fol 25. VI. decima Kl. Maxī. scī Valentini.

XXXVI. *Ibid.* IIII. Id. Mart scī Gregō Pap.

XXXVII. *Ibid.* VIII. Kl Appl. Adnunt. scē Marie.

XXXVIII. *Ibid.* XVIII. Kl. Mai scō rum Tiburtii et Valeriani.

XXXIX. *Ibid.* IX. Kl. Mai. scī Georgii Maxī.

XL. fol. 25,b. VII. Kl. Mai. Nat scī Marci Euang.

XLI. *Ibid.* IIII. Kl. Mai scī Vitalis Mart.

XLII. *Ibid.* Kl. Mai Aplorum Philippi (*Philippi*) et Iacobi.

XLIII. *Ibid.* I. Nō Mai Scō rum Alexandri Eventi. et Theodori (*in Collect. scribitur* Teodoli. i.e. *Theoduli.*)

XLIV. *Ibid.* II. Nō Mai. scī Iohañ. ante portā Latina. (*portam Laterani.*)

XLV. *Ibid.* VI. Id. Mai. Scō rum Gordiani ⁊ Epimachi.

XLVI. fol. 26. IV. Id. Mai. Scō rum Nerei. ⁊ Achillei. ⁊ Pancratii.

XLVII. *Ibid.* VIII. Kl. Ivn. scī Urbani Epis.

XLVIII. *Ibid.* IIII. Nō. Iuni. Scō rum Marcellini ⁊ Petri.

XLIX. *Ib.* V. Id. Iuni. Scō rum Primi et Feliciani.

L. *Ibid.* II. Id. Iuni. Scō rum Barsibis. Cirini. Nabarsi. ⁊ Nazarii.

LI. fol. 26,b. IIII. Kl. Iuli. Marci ⁊ Marcelliani.

LII. *Ib.* VI. Kl. Iuli. Scō rum Processi et Gervasi.

LIII. *Ibid.* viii. Kl. Iuli. Vigilia ſcī Iohañ. Bab̄. (*Baptiſtæ.*)

LIV. fol. 27. Itē Collecta.

LV. *Ibid.* Itē ut ſuppa.

LVI. fol. 27, b. vi. Kl. Iul. Scō. Iohañ. ⁊ Paulini.

LVII. *Ibid.* iiii. Kl. Iuli. ſcē Leonis Pape.

LVIII. *Ibid.* iii. Kl. Iuli. Paſ. ſcī. Petri Apl̄i.

LIX. fol. 28. Itē ut ſuppa.

LX. *Ibid.* Secū tup Collecte.

LXI. fol. 29. ii. Kl. ſcī Pauli Apoſt.

LXII. *Ibid.* Secū tup Coll.

LXIII. fol. 29, b. ii. Nō Iuli. Octauas Aplō pū.

LXIV. *Ibid.* Secū tup Coll.

LXV. fol. 30. vi. Nō. Iuli. Scō pum Ppoceſſi et Martiniani.

LXVI. *Ibid.* vi. Īō. Iuli. Scō pum. vii. Fiatpē Fihopum Scē Felicitatis.

LXVII. *Ibid.* v. Io. Iuli. Nē. Sē Benedicti Abb̄.

LXVIII. fol. 30, b. viii. Kl. Aguſ. Nē. ſcī Iacobi Apl̄i.

LXIX. *Ibid.* iiii. Kl. Ag̃. ſcō pum Felicisſime. Simplicii. Fauſtini (*& Beatricis.*)

LXX. *Ibid.* iii. Kl. Aguſtuſ. ſcō pum Abbo et Senneſ.

LXXI. *Ibid.* Kl. Auguſtuſ ſcō pum Machabeopum. vii. ſpm̄ cū mpē.

LXXII. *Ib.* iiii. Noñ Aguſtuſ ſcī Stephani Epiſ. et Martyris.

LXXIII. fol. 31. iii. Īō. Agū. ſcī Tiburti Map̄.

LXXIV. *Ibid.* Io. Agū. m̄. Scē Ypolite.

LXXV. *Ib.* xviiii. Kl. Septē. ſcē. Euſebii p̄ſbit̄.

LXXVI. fol. 31, b. Aduſump̄ ſcā Mariæ.

LXXVII. *Ibid.* Collecte.

LXXVIII. fol. 32, b. xvi. Kl. Sept̄ b̄. Octauas ſcī Laurentii.

LXXIX. *Ibid.* xv. Kl. Sep̄t ſcī Agapite Map̄.

LXXX. *Ibid.* xi. Kl. Sept̄. Scī Thimothei.

LXXXI. *Ib.* xiii. Kl Sep̄. ſcī Bartholomei Ap̄ſli.

LXXXII. *Ibid.* iiii Kl. Sep̄. paſ̄ Iohannis Bab̄.

LXXXIII. *Ibid.* iii. Kl. Sep̄. ſcō pum Filicis.

LXXXIV. fol. 33. vi. Idus Sept̄. Natiuitas ſcā Mariæ.

LXXXV. *Ibid.* Itē Capitula.

LXXXVI. *Ibid.* Itē ut ſuppa.

LXXXVII. *Ibid.* Itē Collectionef.

LXXXVIII. fol. 34. b. Nō Octb̄. Nē. Scī Marci Pape.

LXXXIX. *Ibid.* vii. Īō Octb̄. ſcō pum Dionisii, Ruſtici ⁊ Eleutherii.

XC. *Ibid.* v. Īō Octob̄. ſcī Caliſti Pape:

XCI. fol. 35. xv. Kl. Nouemb̄. ſcī Luce Euang̃.

XCII. *Ibid.* v. Kl. Noue b̄. Paſſio Simonis et Iude.

XCIII. *Ibid.* ii. Kl. Noue b̄. ſcī Quintini.

XCIV. *Ibid.* Eodem die. uigilia om̄ iu ſcō pum.

XCVI. *Ib.* f. 35, b. Item Collectiones in cotidianis diebus.

XCVII. *Ibid.* Item ī cotidianis diebus ut ſuppa.

XCVIII. fol. 36. vi. Idus Octob̄. ſcō p̄. mar̄. coron̄. (i. e. *Sanctorum Martyrum Coronatorum.*)

XCIX. fol. 36, b. v. Īō. Nouemb̄. Nat̄. ſcī Teothopii (*Theodori*) m̄ſ.

C. *Ibid.* iii. Īō Noub̄. Nat̄ ſcī Martini Epiſ.

CI. f. 37. x. Kl. Dec̄. Nat̄ ſcā Ceciliæ Mar̄. Virg̃.

CII. fol. 37, b. Nona Kl. dec̄ Nat̄ Scī Clementis Papæ.

CIII. *Ibid.* viii. Kl. dec̄. Scī Cpiſogoni Mar̄.

CIV. *Ibid.* iii. Kl. dec̄. ſcī Saturnini Mar̄.

CV. *Ibid.* ii. Kl. dec̄. Paſ̄. ſcī Andreae Apſ̄.

CVI. f. 38. Sec̄utup Collectiones de ſcō Andrea.

CVII. fol. 38, b. Idus dec̄. Nē ſcē Lucie.

CVIII. *Ibid.* xii. Kl. Ian. ſcī Thome Apſ̄.

CIX. fol 39. Primvs In Vigilia Vnivs Apostoli.

CX. fol. 39, b. Itē in uig̃. Apſ̄.

CXI. fol. 40. Itē Coll. Apoſtoloꝝ.

CXII. fol. 40, b. Itē Vigil. unius Mar̄.

CXIII. fol. 41. In Vig̃. Mar̄.

CXIV. fol. 41, b. Secuntup Col. ab Uigil.

CXV. fol. 42. In Nat̄ unius Confeſſoris.

CXVI. fol. 43. In Eccleſia cuiuſlibet ſcī Martiris ſiue Confeſſoris.

CXVII. fol. 44. In Nē plurimoꝝ Martiꝝ.

CXVII. fol. 44, b. Itē ut ſuppa Collec̄.

CXIX. fol. 45. Ad Cruce̅ ſalutanda̅.

CXX. *Ibid.* b̄ (i. e. *Benedictio.*) pamorum in Palmis.

CXXI. f. 45, b. Oratio ppo renuntiañ (*renuntiantibus*) ſæculo. ⁊ Cenobio ſe tradentibus. (i. e. *Ordo Monachum admittendi, qui hoc in Cod. mutilatur.*)

CXXII. fol. 46, b. Beñ. ſuper Vaſa repenta ī locis antiquis.

CXXIII. *Ibid.* b̄. quopumlibet uaſorum.

CXXIV. fol. 47. b̄. arborum.

CXXV. *Ibid.* b̄. pomorum.

CXXVI. *Ibid.* b̄. panis.

CXXVII. *Ibid.* b̄. ab om̄ia que uoluerit.

CXXVIII. fol. 47, b. b̄. domus.

CXXIX. fol. 48. b̄. quando Iudicium exitum ſunt homines.

CXXX. *Ibid.* Exorcismus aquæ ad ſuffum pequipendum.

CXXXI.

CXXXI. *Ibid.* Ad ſuſtum pequiſpendum b̄ aquæ.

CXXXII. fol. 49, b. b̄ ueſtium uiſgīnum.

CXXXIII. *Ibid.* Oratio ſuper uiſgīn̄.

CXXXIV. fol. 50 b̄ uiſginiſ ab Epō dicenda.

CXXXV. *Ibid* Ꝺſecratio.

CXXXVI. fol. 50, b. Ad Miſſā iſtiuſ uiſginiſ.

CXXXVII. *Ibid.* ſn̄ oblata.

CXXXVIII. *Ibid.* In ſanctiō.

CXXXIX. *Ibid.* Ad Compl.

CXL. fol. 51. Ad ſponſaſ benedicendaſ. (*Integrum ſupereſt hoc Officium ſolennia Nuptiarum celebrandi, cum ſuperioribus omnibus, Dano-Saxonicè gloſſatum*)

CXLI. fol. 53, b. *Sequitur Hymnus Latine tantum, cujus hoc eſt Initium,* Auctor ſaluti unicuſ. *aliena & recentiori manu.*

CXLII. fol. 54. Ad ſeſſum benedicendum. (*Oratio in cujus parte priori deſideratur verſio Dano-Sax.*

CXLIII. fol. 55. Halſungę. *ſcripta eſt Anglo Saxonicè, eadem antiqua manu, qua exarantur Lat. & ſic*

Incip. Ic eoƿ halſiġ on ƿæðeƿ naman ⁊ on ſuna naman ðæec iſ uſe Dƿýhten Hælende Criſt. ⁊ on ðaeƿ Halgan Gaſteſ. ⁊ ſoƿ ðæƿe Criſtneſſe ðe ðu an
ġe unbeƿſenſe.

CXLIV. *Ib.* ✠ Giſ men ſenlice ƿýnſenn unſoſte oððe ſpecanne maeġ halga him ðiſ æteſ.

Hæc oratio cum ſequentibus verſione gaudet interlineata.

CXLV. fol. 55, b. Ƿiſ eġna ſape ſinc (ſinġ) ðiſ.

CXLVI. fol. 56. Ðiſ man ſcell pæban oſeſ ðpence ⁊oſeſ Ful. (h.e. *Benedictio Potionis vel Unguenti.*)

CXLVII. fol. 56, b. - - - - ſcal pæða oſeſ ða ſeta ðe Ful inſalleð.

CXLVIII. *Ibid.* To Huntaðe ⁊ Ƿaeteſ halgunġe. (*Benedictio Retium.*)

CXLIX. fol. 57. Benedictio aquæ ad uenationem. et ſaliſ.

CL. *Ibid.* Salt halgunġe to acſum. ⁊ to beſenne. ⁊ in huſum.

CLI. fol. 57, b. Ƿið Netena ungetionu. ⁊ ðioſum.

CLII. fol. 58. Oratio ad infanteſ confiġnandoſ.

CLIII. fol. 58, b. Incipit exoſciſmuſ ſaliſ.

CLIV. *Ibid.* Exoſciſmuſ aque.

CLV. fol. 59. Benedictio aquae.

CLVI. *Ibid.* b̄ dictio Sal" et Aquä.

CLVII. fol 59, b. Oratio quando aqua in domo arſäſgitun.

CLVIII. *Ibid.* Alia. (*Cum aliis Precibus quarum Rubricæ deſiderantur.*)

Huc uſque ſcripſit Librarius. Quæ ſequuntur Latine, manibus diverſis & plane alienis ſcripta ſunt: Verum quicquid extat Dano-Saxonicè, id exaratum eſt manu Gloſſatoris.

CLIX. fol. 61. *Oratio contra virus. Lat. & Dano-Saxonicè.*

CLX. fol. 61, b. Incipiunt Benedictioneſ ad Lectionem. *ſcil. Lat. & Dano-Sax.*

CLXI. *Ibid.* De Epiphania. *Latine tantum.*

CLXII. *Ibid.* De Aſcentio. *Latinè.*

CLXIII. *Ibid.* De Pentecoſten. *Lat.*

CLXIV. fol. 62. De Aduentu dñi. *Lat.*

CLXV. *Ib.* Commendatio - - - - Noctuſ .N̄. *Lat.*

CLXVI. fol. 62, b. De Apoſtolum". *Lat.*

CLXVII. *Ibid.* De Maſtyrum". *Lat.*

CLXVIII. *Ibid.* De omnibuſ ſcīſ. *Lat.*

CLXIX. *Ibid.* Benedictio lac ⁊ mel. *Lat.*

CLXX. fol. 63, b. Benedic. paniſ. ſrumen - - - *Lat.*

CLXXI. *Ibid.* Benedictio puteı. *Lat.*

CLXXII. fol. 64, b. *Hymnus qui ſis incipit.* Auctoſ ſaluti. *Lat.*

CLXXIII. *Ibid. Verba Initialia Reſp. & Antiphonarum aliquot. Lat.*

CLXXIV. fol. 65. Oratio ad Deum. *Lat.*

CLXXV. *Ibid.* Ymnuſ inſra. xlma. *Lat.*

CLXXVI. fol. 66. *Lectiones ex S. Scriptura.* In natl. Viſginum. *Lat.*

CLXXVII. fol. 67, b. In natale uniuſ Apoſtali uel Maëſtyreſ. *Lat.*

CLXXVIII. fol. 67, b. In uigilia uniuſ Apoſtoli uel Maſtyſn. *Lat.*

CLXXIX. fol. 69. *Orationes aliquot. Lat.*

CLXXX. fol. 70. *Benedictio Meſſis, ut ſalva ſit ab avibus. Latine Litteris Saxonicis Rotundis rubei coloris, cum verſione Dano-Sax. litteris nigris. omnia manu Gloſſatoris.*

CLXXXI. *Ibid.* Item ppo Auibuſ. *Latine & Dano-Sax. ſicut ſuperior; cum orationibus aliis tribus, ab eadem manu, cum Latinè, tum Dano-Sax. ſcriptis.*

CLXXXII. f. 71, b. Benedixio Saliſ et Aquae. *cum Orationibus quibuſdam. Latine tantum, ac aliena manu.*

CLXXXIII. fol. 72, b. *Sequuntur Antiphonæ aliquot, Latinè cum aliis ad Miſſam ſpectantibus.*

CLXXXIV. fol. 75. Miſſa de ſcā Trinitate. *Lat.*

CLXXXV. fol. 77. Incipit Ymnuſ ad unam hoſam. *Latine litteris nigris, & Dano-Saxonicis litteris miniatis, utræque cum ſequentibus hymnis, manu Gloſſatoris ſcriptæ.*

CLXXXVI. fol. 78. Incipiunt Capitula ad primam. *Lat. & Dano-Sax. ſicut ſuperior, eadem manu, cum Capitulis ad tertiam, ſextam & nonam horam.*

CLXXXVII. fol. 80. b. Oratio ſecreta ante initium ueſperarum laudiſ, &c. *Lat. & Dano-Sax. quemadmodum ſuperior, eadem manu.*

CLXXXVIII. fol. 82. *Sequuntur Orationes, & Hymni, Lat. & Dano-Sax. eadem manu.*

CLXXXIX. fol. 83. *Qui ſunt 7 Pſalmi Poenitentiales, 8 Pſalmi Orationum, 5 Pſalmi de diverſis tribulationibus, &c. Lat. & Dano-Sax. eadem manu.*

CXC. fol 84. *Orationes IV de S. Cuthberto Lat. cum hac nota,* Be Suðan puðigan ġæte. æt Aclee on

Fert-Sæxum. on Lanpentiuſ-Mærſan-dæg. on Vodneſ-dæg. Ælfrige ðæm biſcope. in hiſ ȝetelde. Aldred ſe Preoſt. ðaſ reopep Collectæ. on ſiſ næht aldne mona. æp Undeſne appat.

CXCI. fol. 84, b. *Verſiculi aliquot & Reſponſiones. Lat. aliena manu.*

CXCII. f. 85. Hæſunt notaſ⁹ pꝛædeſtinataſ⁹. i.e. *Abbreviationes verborum quorundam quæ occurrunt in libris Juris Civilis, cum explicationibus eorundem, & Gloſſa Dano-Saxonica.*

CXCIII. fol. 86. De octo Pondepa⁹ de quibuſ ſactuſ eſt Adam. *Lat. & Dano-Sax.*

CXCIV. fol. 86, b. De diȝnitatibuſ Romanopum. *Lat. & Dano-Sax.*

CXCV. fol. 87. De ȝnadibuſ Eccleſiæ. *Latine & Dano-Sax.*

CXCVI. f. 88. Nomina locopum in quo⁹ Apoſtoli nequieſcunt. *Lat. & Dano-Sax.*

CXCVII. fol. 88, b. *De litteris Alphabeti Latini, & Myſtica earum ſignificatione. Lat. & Dano-Sax.*

Quod attinet ad Verſionem hujuſce Cod. MS. *Dano-Saxonicam; Auctor ejus ſeu potius ſcriptor erat proculdubio Aldredus ille Presbyter qui Codicem Evangeliorum præclarum Cottonianæ Bibliothecæ (qui inſcribitur* Nero D. 4. *de quo ſupra) Verſione Dano-Saxonica interlineari illuſtravit: cujus quidem manum in hoc Codice ſtatim atque conſpexi agnoſcebam, codicemq; hunc Dunelmenſem cum Cottoniano conferens, utrum Aldredum utriuſque, quoad maximam partem, ſcriptorem eſſe reperi, qui regnante Ælfredo Rege, Aldredi illius Præpoſiti (cujus Adnotationem in hoc Codice Saxonicè ſcriptam ſupra exhibui,) coætaneus eſſe videtur. Nam Ælffigus, ſive Wlffigus, ſive Alſius, ſive Ælſius (tot enim modis nomen ejus ſcribitur) Epiſcopus erat Schireburnenſis, temporibus Ælfredi Regis; Aſſeriiq; Epiſcopi in eadem ſede Deceſſor fuit.*

F. 5. 11. *Codex membranaceus in quarto, litteris rotundioribus, ante mille annos exaratus (utpote qui mihi videtur paullo antiquior Codice Evangeliorum Cottoniano, qui inſcribitur* Nero D. 4.) *in quo continetur Evangelium D. Johannis, D. Lucæ uſque ad verſ. 2. cap. 22. & pars Evangelii D. Marci, Latinè, ſecundum B. Hieronymum, non tamen abſque Lectionibus quibuſdam differentibus obſervatu dignis. In uniuſcujuſque folii ſuperiori margine, ſcribitur nomen Evangeliſtæ quemadmodum in aliis Codicibus plurimis; in Evangelio autem D. Lucæ, ſemper ſuperſcribitur* Secundum Lucanum, *ſicut & ſemel in Cod. Cottoniano, more ſcilicet majorum noſtrorum, qui nomen illius Evangeliſtæ legentes ſcriptum* Lvca; (*ſicut videre eſt in vetuſtiſſimo Codice Bibl. C. C. C. C.*) *ex* Lvca *pro ingenio ſui ſermonis, fecerunt in obliquis Caſibus* Lvcan, *& deinde* (additâ terminatione *Lat.*) Lvcanvs; -ni, -no, -nvm, &c. *ſicut ſupra obſervavi.*

Hoc in Codice miſere truncato, cernuntur veſtigia quædam ſive Otii ſive Devotionis cujuſdam Sanctimonialis, (invenuſti enim & irregulares litterarum ductus fœminæ manum eſſe oſtendunt) quæ ſcriptitavit Latine Nolite iudicã et non iudicabicãmini. *& Anglo-Sax.* Boȝe Meſſe-pneoſt ȝod pneoſt mantat (*f.* maneat) *In hoc etiam Codice compingitur fragmentum alius Codicis Evangelici, litteris Capitalibus ab Antiquario ſatis diligenti ſcriptum, incipiens à verſ.* 21. *D. Lucæ. & deſinens, verſ.* 44. *cap.* 23. *cap. ejuſdem Evangeliſtæ; in cujus foliis ſcriptitavit eadem Fœmina vernaculo idiomate,*

Boȝe Meſſe-pneoſt ȝod pneoſt. Aldred ȝod Biſcop. *qui quidem Aldredus factus fuit Epiſcopus Dunelmenſis, anno Dom.* 946.

BB. 1. 6. *Codex membranaceus in Quarto, in quo, præter alia quæ ad inſtitutum noſtrum nullatenus ſpectant, continentur*

I. fol. 1. *Catalogus Codd.* MSS. *qui in Armariolo Eccleſiæ Cathedralis Dunelmenſis olim exſtabant; inter quos, ſequentes utpote Saxonice ſcriptos dignos qui exhiberentur judicavi*

1. Omeliaria uetera duo. (i.e. *Anglo-Saxonicè.*)
2. Unum nouum. (i. e. *Normanno-Sax.*)
3. Elfledeſ boc. (*f. Vita S. Æthelfledæ.*)
4. Hiſtoria Anglorum. (*forte, Bedæ Hiſt. Eccleſiaſtica, à Rege Ælfredo converſa.*)
5. Liber Paulini Anglicuſ. (*f. Vita Paulini Eboracenſis Archiepiſc.*)
6. Liber de Natiuitate Scē Mariæ Anglicuſ. (*Proto-evangelium S. Jacobi?*)
7. Cronica duo Anglica. (i. e. *Annales Saxonici.*)

II. fol. 6. *Kalendarium, in quo dies ſanctorum Feſti non notantur; habentur autem Dies Obitûs quorundam Monachorum Dunelmenſium.*

III. fol. 12, b. Martyrologivm Per Anni Circvlvm.

IV. fol. 47. *Conſuetudines Monachorum Ordinis S. Benedicti, per Lanfrancum Archiep. Cantuar. Lat.*

V. fol. 74, b. *Regula Monachorum S. Benedicti. Lat.*

VI. fol. 98, b. *Ejuſdem Regulæ Verſio Saxonica, circa Conquiſitionis Angliæ tempus exarata, quæ ſic*

Incip. Gehỳp ðu min beapn ȝeboda þinep lapeopep. ȝ an-hỳlb þinpe heoptan eape. ȝ mynegunȝe þinep apfæptan fæden luſtlice undep-ſoh.

Expl. Dæt á ȝepuꝛðe æce liꝛ to ebleane ȝ mid-punnȝe mid Gode. eallum ðam þe þiſſum Regole fỳliað. Amen.

In Archivis ejuſdem Eccleſiæ, etiamnum habentur,

I. Carta Ranulfi (qui factus eſt Epiſcopus Dunelmenſis, A. D. 1099.) qua omnes ſuos Miniſtros, &c. certiores reddit, ſe terras quaſdam in Elpedene cum piſcaria Halipaperelle dictam, eidem Eccleſiæ conceſſiſſe. Normanno-Saxonicè. (Hanc Cartam edidit cum ſua Verſione Latina, D. Georgius Hickeſius, Gram. Anglo-Sax. pagg. 149, 150.)

CATA-

CATALOGUS

Chartarum temporibus Regum *Anglo-Saxonum* confectarum, quæ haud ita pridem in Archivis Eccleſiæ Wigornienſis exſtabant. (*Hunc Catalogum texuit D. G. Dugdalius. A. D.* 1643.)

1. CHARTA *Ceolulfi* poſtea R. Merciorum, ſuper conceſſionem Terrarum apud Intanbeꝛgum, Bꝛadanleꝛe & Bꝛemeꝛgnaſe. A. D. 789. *Lat. & Sax.*

2. *Ceolulfi* R. de Saleꝛanne. A 813. *Lat.*

3. *Æthilredi* R. & *Egwini* Epiſcopi de Fleðanbẏꝛig. (*Vid. Cartas Somerſianas.* n. 1.)

4. *Ubtredi* Reguli Huicciorum de Eaſtun prope Saleꝛanne. A. 770. confirmata per *Offam* Regem. *Sax. & Lat.*

5. *Alhuni* Diac. & Abb. de Stoce. *Lat.*

6. Regis *Eadgari* de 10 Caſſatis Terræ æt Cẏngtun. An. 969. *Lat.* & *Sax.* (V. Cart. Somerſ. n. 15.)

7. *Leofſii* Epiſcopi de Terris in Flꝛingtoꝛ, tempore *Canuti* Regis. *Saxon.*

8. *Wulſtani* Archiep. de duabus Manſis in Flꝛingtoꝛ. An. 1017. *Lat. Sax.*

9. *Oſwaldi* Epiſcopi de Teðingtoꝛ. A. 877. *Lat. S.*

10. *Alfredi* R. de Terris æt Pendoc. An. 888. *Lat.*

11. *Aldredi* de Tomꝛoꝛðie de conſenſu Brihtwlfi Regis. An. 848.

12. *Lyfingi* Epiſcopi de duabus Manſis æt Lenc, Licentia R. *Edwardi.*

13. *Werferthi* Epiſcopi de tribus Manſis apud Tꝛeðingtoꝛ An. 873.

14. *Ceonwaldi* de tribus Manſis; in Bꝛoctoꝛ tꝛa, ðꝛiðdan in Stoce. An. 941.

15. *Wlſtani* Archiepiſcopi de tribus Manſis in Thꝛocmoꝛtune.

16. *Wlfari* Regis de Terra 50 Manentium quæ Hanbẏꝛig dicitur.

17. *Burhedi* Regis de Beaȝabẏꝛig. An. 855.

18. *Alhuni* Epiſcopi de Kemeꝛeẏ. An. 844. *Sax. Lat.*

19. *Oſwaldi* Epiſcopi de tribus Manſis in Degulfoꝛð. *Lat. Sax.*

20. Ejuſdem de una Manſa in Meolcoton. *Sax. Lat.*

21. *Offæ* Regis & *Aldredi* ſubreguli Huiciorum de vico nominato æt Gate. *Lat.* (Vid. Cart. Somerſian. n. 3.)

22. Eorundem de Saȝȝeꝛbenue. An. 775.

23. *Wlſtani* Archiepiſcopi de Tꝛelintun. *Sax. Lat.*

24. *Eadgari* Regis de Libertatibus. *Lat.* (Vid. Cart. Somerſ. n. 16.)

25. Ejuſdem Regis de terris in Wigorn. An. 972.

26. Oſwaldi Epiſc. de Stoce. An. 984. *Lat. Sax.*

27. Carta de Hallinȝan. *Sax.*

28. H . . . . . Epiſc. de Penhẏlle.

29. *Mildredi* Ep. de Tilſho. An. 774.

30. *Beorwlfi* Regis de Subeꝛton.

31. *Lyfingi* Epiſc. de una Manſa & dimid. in Hꝛẏðmeaplean. An. 1038.

32. *Æthilbaldi* Regis *Merc.* de duobus Caminis in Fice, & guſtario ſalis. *Lat.*

33. *Burhredi* Regis Flfꝛendeleia. Anno 866. *Lat.* (Vide Cart. Somerſ. n. 8.)

34. *Oſwaldi* Epiſcopi de duabus Manſis æt Bꝛadanbeoſh. An. 964. *Lat.* (Vid. Cart. Somerſ. n. 14.)

35 *Ealdredi* Epiſcopi de terris in Dicfoſð. *Sax.* (V. Cart. Somerſ. n. 24.)

36. *Lyfingi* Epiſcopi de 5 Manſis in Eovinlode. *L. S.*

37. *Oſwaldi* Epiſc. de 3 Manſis in Flfꝛintun. An. 964. *Lat. Sax.* (Vide Cart. Somerſ. n. 17.)

38. *Lyfingi* Ep. de 11 Manſis & dimid. in Ealðingcote. *Lat. Sax.*

39. *Ealdredi* Epiſc. de prima Manſa in Penedoc. *L. S.*

40. *Werferthi* Epiſcopi de Sobꝛabenef. *Sax.*

41. *Willielmi* Conq. de Culnclif. mutil. *Lat. Sax.*

42. *Stephani* R. de Confirmatione, cum ſigillo.

43. *Henrici* I. Regis de Libertatibus, cum ſigillo. *Lat.*

44 Privilegium *S. Wlſtani* de Eccleſia *S. Elenæ* Wigorn. *Lat.* 1092.

45. *Wlfgeati* in prima hida in Teꝛðebiȝan. *Saxonicè.*

46. *Cæonwlfi* Regis da Bꝛemeꝛgnaſ. *Lat.*

47. *Offæ* Regis de Noꝛðꝛneꝛe.

48. *Wlfrici. Sax.* (vide Cart. Somerſ. n. 18.)

49. *Eadredi* Regis de terris in Cẏngtun. *Lat.* (vid. Cart. Somerſ. n. 11.)

50. *Oſwaldi* Epiſc. de Stoc.

51. *Lyfingi* Epiſcopi de tribus Manſis in Alðꝛẏðetune. *Lat.* & *Sax.*

52. *H.*....Ep. de duabus Manſis in Tappenhallan.

53. *Wlfſtani* Epiſc. de Ælueftun. An. 1088. ſub ſigillo. *Lat.* (Vid. Monaſt. I. Tom. p. 135.)

54. *Eadgari* Regis de ſeptem Caſſatis in Bꝛantune.

55. *Stephani* Regis de Libertatibus cum ſigillo ſuo, & *Guallerari* Comitis de Mellent confirmata.

56. *Lyfingi* Epiſc. de 5 Manſis in Suðhan. *Lat. Sax.*

57. *Oſwaldi* Ep. de 5 Manſis in Cpomb.

58. *Wirfirthi* Epiſc. de Almundingtun. *Sax.* (Vide Cart. Somerſ. n. 10.)

59. *Oſwaldi* Ep. de tribus Caſſatis in Cungle. *Lat.* (Vid. Cart. Somerſ. n. 12.)

60. *Berthulfi* Regis de Bpeodune.

61. *Werfrithi* Epiſc. de Aglenbyrig. *Sax.*

62. *Lyfingi* Ep. de 6 Hidis in Beuenleg. An. 1042. *Lat. Sax.*

63. *Ethelbaldi* Regis de Stupe & Fluandele. An. 760. *Lat.*

64. *Werferthi* Ep. de terris, &c. *Sax.*

65. *Coenulfi* Regis Merc. de Salepeappe. An. 816. *L.*

66. *Offæ* Regis de Gnimanleg. *Sax. Lat.*

67. *Offæ* Regis de Ferðyrig. *Lat. Sax.*

68. *Wiltani* Epiſc. de 4 Manſis in Fannebupn. *Lat.*

69. *Berthwlfi* Regis de terra in Fenburg Stoce. An. 852.

70. *Lyfingi* Ep. de duabus Manſis in Elmleia. *Lat. Sax.* (Vide Cart. Somerſ. n. 21.)

71. *Æthelſtani* Regis de duabus Manſis in Mopcune.

72. *Æthelbaldi* Regis de Flfandleia. An. 864. *Lat.*

73. *Æthelbaldi* Regis de 24 Caſſatis in Æfcun & Natangnafan. *Lat. Sax.*

74. *Offæ* Regis de Eccleſia de Bpeodun. An. 770. *L.*

75. *Leofſii* Epiſcopi de una Manſa in Biſcopſtune. *Lat. Sax.* (Vid. Cart. Somerſ n. 19.)

76. *Ceonwlfi Regis, Lat.*

77. *Werferthi* Epiſcopi de Auſtrali Uedford. An. 892.

78. *Oſwaldi* Epiſc. de duabus Manſis æt Clyfopd. 966.

79. *Ceonwlfi* Regis de Chenneſeg terra 30 Tributariorum. *Lat.*

80. *Lyvingi* Ep. de 6 Caſſatis terræ in Feletun.

81. *Æthelredi* R. de 30 Caſſatis terræ in Haenbyrig.

82. *Æthilbaldi* Regis de terra in Nopð Stupe.

83. *Ubtredi* Ducis Hwicciorum de 8 Manſis in Bpeodune.

84. *Alwini* Epiſc. de terris in Cobefelle & Stupe.

85. *Aldredi* Ep. de duabus Manſis in Fefcune.

86. *Æthelbaldi* Regis de terris in Æfilmope.

87. *Aldhuni* Epiſc. de terris in Occidentali parte fluminis *Sabrinæ*. (Vid. Cartt. Somerſ. n. 7.)

88. *Werferthi* Ep. de terris in Alemundincton. A. 888.

89. *Æthilbaldi* Regis de terris in Bnadanleag.

90. *Oſwaldi* Epiſc. de terris in Oddingalea & Lauuefpa. *Lat. Sax.*

91. *Wlfrithi* Ep. de terris in Uggingchalau.

92. *Aldredi* ſubreguli Hwicciorum de terris in Flaðbyrig. (Vid. Cart. Somerſ. n. 2.)

Quin & intra tres aut quatuor annos, in ejuſdem Eccleſiæ Archivis, extabant aliæ quædam Cartæ; quas quidem jam perditas, feliciter publicavit D. Georgius Hickeſius, Gramm. Anglo-Sax. pag. 139, 169, &c.

Earum autem Tituli ſequuntur.

1. Carta Donationis 30 Caſſatorum in Heanburg & in alio loco æt Aurtin Oſtforo Epiſcopo & Eccleſiæ beati Petri quæ ſita eſt in Uueogorna Civitate per Aethelredo Rege Mercenſium (*Oſtforus Epiſcopus fuit Wigornienſis*, A. D. 692.)

2. Carta Donationis terræ quæ dicitur Penitanham 15 tributariorum, &c. ad Conſtruendum Monaſterium Cutfuidæ Abbatiſſæ, per Oſherum Regem Hwicciorum cum Ædilheardo filio ſuo, conſentiente comite ſuo Cutberhto. (*Ex ſubſcriptione Oſtfori Epiſcopi, appareat hanc Cartam eſſe confectam A. D.* 692.)

3. In dorſo ſuperioris, exarata fuit Carta venditionis terræ 5 Manentium quæ dicitur Inginn, pretio 600 ſolidorum, Cudſuidæ (Abbatiſſæ) per Eadilheardum & Eadiluueadum (*Regulos Hwicciorum?*) *Ex ſubſcriptione Coenredi Merciorum Regis, conſtat hanc Cartam factam eſſe intra Annos Dom.* 704, & 709.

4. Carta Donationis qua dat Uhtredus Regulus Hwicciorum fideli ſuo Miniſtro Æthelmundo (filio Ingeldi qui fuit Dux & Præfectus Æthilbaldi Regis,) cum conſenſu & Licentia Offani Regis Merciorum, ſimulque Epiſcoporum & Principum ejus, terram 5 Tributariorum *i.e.* vicum qui nominatur Earcun, juxta Fluvium, in (*loco*) qui dicitur Saluuarpe. A. D. 76. Indict. 6. Lun. 5.

5. Carta Donationis Viculi 4 Manſionum, qui nuncupatur æt Segcerbeapuue, ſubregulo ſuo Aldredo, videlicet Duci propriæ Gentis Huicciorum, ea conditione, ut ſe vivente habeat, & cuicunque voluerit poſt ſe, libera utens poteſtate, jure Eccleſiaſtico poſſidendum relinquat, per Offam Reg. Merciorum.

6. In dorſo ſuperioris Cartæ, ut videtur, exarata fuit Carta Donationis ejuſdem viculi Eccleſiæ Beatæ Genetricis Dei & D.N.I.C. quæ ſita eſt in Weogorna Civitate, per Aldredum Huicciorum Regulum. A. D. 775. Indict. 15. anñ. decen. 18. Lun. 15.

7. Carta Reconciliationis & Concordiæ inter Heathoredum Epiſcopum (Wigornienſem) & Wulfheadum filium Curran de Hereditate Hemeles & Dudæ, quod poſt obitum ſuorum, nominaret ad Feogopna-cærtre; facta apud Pontificale Conciliabulum in loco qui dicitum Celchyð, præſidentibus duobus Archiepiſcopis Iamberhto (Cantuarienſi,) & Hygberhto (Liccetfeldenſi,) Mediante quoque Offan Rege, cum univerſis Principibus ſuis. A. D. 789. Indict. 12. (leg. 7.) an. 31. Regni Offan ſtrenuiſſimi Merciorum Regis.

8. Sequitur Confirmatio ſuperioris Cartæ quam fecit prædictus Wulfheardus Deneberhto Epiſcopo & ejus Familiæ in Feogopna civitate, coram Æthelheardo Archiepiſcopo Cantuar. in loco qui dicitur Cloferhor. A. D. 803. Indict. 11. die 2. Non. Octob.

9. In Dorſo ejuſdem Cartæ, extabat ſcriptum Saxonicum, quo conſtat novis adhuc litibus implicitum fuiſſe Heabertum Wigornienſem Epiſcopum cum eodem Wulfheardo, circa eandem hæreditatem, regnante Celulfo Merciorum Rege. *i. e.* circiter. A. D. 821.

10. Carta

10. Carta Commutationis, qua pro 14 Manentibus in loco quæ appellatur æt Stupe, à Deneberhto & Uuegornensis Æcclesiæ Congregatione traditis, donat eis Ceonwlf Rex Merciorum ista territoria, *viz.* Huncingcun, & Speacleahtun, & Teolopalmingeoto, & iterum 30 Manentes in Seogopnea-leage: Similiter 25 Manentes in loco qui dicitur æt Ceabperleage A. D. 816. Indict. 9. Regni sui 20.

11. Carta Donationis (seu potius Dimissionis) Familiæ quæ sita est in Seogopnaceartre, trium manentium ubi Australis Hepfelb dicitur, & unius prati ubi Hneob-halh vocitari solet, Uuerfritho Episcopo Wigornienſi, & tribus hæredibus post obitum ſuum. A. D. 892. Indict. 11.

12. Carta Donationis Saxonicè scripta, qua certis conditionibus, donat Ecclesiæ suæ Wigornienſi Wilfrithus Episcopus, terras quasdam æt Clifforda. A. D. 922. Indict. 10.

13. *Carta Historica de S. Wlstano Episcopo Wigornienſi, post obitum ejus exarata.*

14. Carta Donationis binarum Mansiuncularum in loco qui dicitur Culnan-clif, Beorhtnotho Comiti, per Eadgarum Regem & Primicherium Albionis. A. D. 964. (*Termini sequuntur Saxonicè scripti.*)

15. Carta Dimissionis, partim Latine, partim Saxonicè scripta, qua acceptis quatuor Libris dimittunt Oſwaldus Archiepiſcopus & Conventus Wigornienſis binas hidas terræ in Mortune, Biornago & Byrcstano fratribus, pro trium hominum diebus. A. D. 990. Indict. 3.

16. Carta Dimissionis, partim Latine, partim Saxonicè scripta, quâ germano ſuo fratri Elfwigo & duobus post ſe hæredibns, 6 Mansas in loco quem vulgus appellat Beonet-leah dimittit Wulfstanus Archiepiſcopus Eborac. & Epiſc. Wigornienſis. A. D. 1017.

17. Carta Dimissionis Saxonice scripta (*intra An. D.* 1049. *&* 1057.) qua Æthelstano & duobus post ſe hæredibus, dimittit Ealdredus Wigornienſis Episcopus binas Hidas, in villa quæ dicitur Hylle, cum aliis terris.

Præter has etiam Cartas, in Archivis ejuſdem Eccleſiæ reperiebantur, A D. 1689. (*vid.* 1. *Edit. Gramm. Saxon. &c. D. Georgii Hickeſii, ad Catal. Librorum Septentrional. p.* 171.) *aliæ etiam Cartæ, quarum Titulos hic infra exhibeo.*

1. *Aldredi* Episcopi *Æthelstano* cuidam & Ecclesiæ Wigorn. Saxonicè.

2. *S. Wulſtani* Epiſc. de Ecclesiæ *S. Elenæ*, in Synodo Dioces. 1092.

CARTÆ
ANGLO-SAXONICIS
TEMPORIBUS CONFECTÆ

Penes Illuſtriſſimum Dom. Dom. JOANNEM SOMERS, Baronem de *Eveſham*, nuper Angliæ Cancellarium.

1. DONATIO quadraginta quatuor (*vox quatuor quæ primitus abraſa erat, recentiori manu reſtituitur*) Caſſatorum qui dicuntur Fledanburg Oftforo Episcopo; ut quemadmodum primitus tradita fuerat rursus per illius diligentiam Monachorum in ea sub Abbate degentium honeſtiſſima converſatio recuperatur, per Æthilredum Regem, pro absolutione Criminum ſuorum vel conjugis quondam ſuæ Osthrythæ (*Hæc in Carta cernuntur Cruces diverſæ formæ, confecta quoque fuit circa Ann. Dom.* 692.)

In Dorso hujuſce Cartæ extat Commutatio eorundem 44 Caſſatorum cum Æthilredo Rege per Ecguinum pro 20 Caſſatis æt Stretforda, hac tamen conditione, ut in Fledanburg Cœnobialis vitæ ſtatuta ſerventur, *& ut* poſt diem Regis terra ista in Fledanburg ſine contradictione alicujus ad Wegernenſem Eccleſiam in jus Episcopali ſedis ſit donata. (*Nomina teſtium ſine Crucibus.*)

2. Donatio, cum licentia Venerabilis Episcopi Tilheri, Monasterii on Flæbanbyrg (per Aldredum ſubregulum Hwicciorum?) Æthelburge propinque ſuæ, ea conditione ut ipsa tamdiu vivat poſſedeat & poſtquam viam patrum incedat ad Wegernenſem Eccleſiam in jus Episcopali ſedis reddat.

3. Donatio Terræ bis quinos manſionis habentis, *i. e.* Vici qui nominatur æt Geare ad Monaſterium quod propriæ nuncupatur æt Siogopna-cearte, & ad eccleſiam beatæ Mariæ Matris Dñi quæ ibi fundata eſt, per Offam Merciorum regem & Aldredum ſubregulum Huicciorum (*ſine anno. Carta quoque videtur ſaltem Apographa, utpote recentiori manu, quam Offæ tempora ferebant, ſcripta.*)

4. Donatio bis quaternarum Manſionum in Auſtrali parte montis qui nominatur Bneobun, in Aquilonali plaga rivuli qui vocatur Capent, caro fidelique Miniſtro Ceolmundo, per Uhtredum Regulum Huicciorum cum licentia atque permiſſu piiſſimi Regis Merciorum Offan. Geſta ſunt hæc anno domin. Incarnat. 756. Regni Offani Regis Merciorum 3 annus.

5. Donatio terræ 20 Manentium ubi dicitur æt Penrthylle 7 æt Cortune cum ſylva, &c. ad eccleſiam quam Eanulfus avus ſuus in honore beati Petri Principis Apoſtolorum conſtruxit, ubi dicitur æt Bneotune. per Offam Regem Merciorum ſimulque aliarum circumquaque nationum. A. D. 780. (*Carta longe recentiori manu ſcripta.*)

6. *Carta Saxonicè, confecta A. D.* 825. *Indict.* 2. *Beornwulfo*

ornwulfo Merciorum Rege, quæ continet Acta Synodici Conventûs in Cloſerhoaſ, *de Jure Herbagii & Glandinationis Porcorum in Sylva Suthtunenſi.*

7. Carta Alhwini gratia dei provinciæ Hwicciorum Præſulis & ejus Familiæ in Weogerna Civitate, *quæ donant* Æthelwulfo Duci & conjugi ejus Wulfthrythæ terram 11 Caſſatorum in Duobus locis hoc eſt æt Cobeſſellan ⁊ æt Stupe *ſub certis Conditionibus in Carta expreſſis.* A. D. 855. Indict. 3. In metropolë quæ nominatur Þegnunnan-ceaſtop. *Superiori parte Cartæ cernuntur ſemi-literæ vocum* CYROGRAPHVM ALHſINI Eꝼ. ⁊ ÆÐELſvLFI. DvCis.

8. *Carta Commutationis, confecta A. D.* 866. Indict. 10. qua donat Burgredus Rex Merciorum duos manentes æt Soeger-læa, in loco ubi ruricoli nominant Vulfpenðinleh cum pertinentibus, &c. *cuidam* Wulfferdo, in æternam hæreditatem; pro terra 5 manentium in unius hominis diem, 400 ſiclis in Argento puro, duobus hernaculis cum omnibus ſubpellectilibus ſuis, 8 bobus, 50 porcis, 200 Segetibus cum gramine toto, & 30 Modiis de Ordio triturato ſine contribulibus & ſuburbano. Termini 5 hidarum terræ in Vulfpenðin-lea *ſequuntur Saxonicè.* (*Cruces ſignantur in diverſis formis.*)

9. *Carta* (*ſuſpectæ vetuſtatis & fidei*) *confecta, ut dicitur,* A. D. 884. Indict. 2. *qua donat* Æthelredus divina largiente gratia, principatu & dominio gentis Merciorum ſubfultus, terram 5 Manentium in loco qui dicitur Hymeltun cum pertinentibus, *cuidam* Æthelwulfo, ſine aliquo tributo Dominatoris gentis prædictæ, ſive ducum, Judicumve, & Præſidum; id eſt ſtatione, ſive in oneratione Plauſtrorum, niſi ſolo illi qui huic prædictæ terræ Hymeltune Dominus exiſtat. *Termini exhibentur Saxonicè.*

10. *Carta Saxonicè confecta* (*& eleganti manu ſcripta.*) qua donat Werfrithus Epiſcopus Wigornienſis (cum conſenſu totius familiæ ón Þeoxopna-ceaſtpe cum Seniorum tum juniorum) conſanguineo ſuo Cyneſwitho 3 Hidas terræ in Alhmunðing-tune, ex illis 5 Hidis quas Familia antea ei tradiderat in trium hominum diem. (*Cruces diverſæ formationis.*)

11. *Carta Donationis terrarum formæ minus uſitatæ, quam integram hic exhibendam duco.* Concedente ẋpa ðī. anno ðnicæ Incarnatī. ᴅᴄᴄᴄ xlvi. contigit poſt obitū Eadmundi Reg̃. qui þegimina þegnopū Anguliraxna et Nonþhymbra. Paganopū. Bpettonumq; ȝepcem annopū in intepuallo þegalitep ȝubepnabat. quod Eaðpeð ſpatep eiuſ utepinuſ electione optimatū ſubȝogatuſ. pontificali auctopitate eoðē anno catholice eſt þex et pectop. ab þegna quaðripepcitī þegiminiſ conſecpatuſ; qui ðenīq; þex in ulla quæ ðicit Regir. Cynger-tun. ubi ec conſecpatio peracta eſt. plura pluſimiſ pepennitep condonauit chapiſmata. Hoc poteſt ppo ceſto Vulfnic pediſequ alacpitep ðlaudape quē honopifice ibē þex locupletata lanȝitate lætificat. concedenſ ei tenpa. vii. manentiū iure peppetuo perfruenda ceptiſ tpamitib; uti ſepſt inſepiuſ teſminata ab Vuncing-tune magniſ þeb; ac modiciſ p̄ tep apcē atq; pontē agonirq; obſequium uſuparam.

✠ Iſta poppo uſuppatio anno ðominicæ Incarnati. ᴅᴄᴄᴄ xlvi. et primo temporaliſ cicli latepculo quo ſcepta diabematu Anguliraxna cum Nopðhymbriſ. et Paganopū cum Bpettonibuſ ȝubepnabat hiſ teſtibuſ quopū nomina ſubſequunt conſcribentib; hoc modo peracta eſt.

✠ Eaðpeð pex. cum Apchiepiſ ceteriſq. p̄ ſulib; hanc tellure triumphali tropheo uſuparit.

✠ Oða Apchiepiſ. *ſequuntur & nomina aliorum teſtium, cum Crucibus diverſæ formationis. Termini autem terrarum, quorum mentionem Carta facit, deſiderantur.*

12. *Carta Dimiſſionis,* A. D. 962. *confecta; qua,* annuente Rege Anglorum Eadgaro, ejuſque utriuſque Ordinis optimatibus, concedit Oſwold *Epiſcopus Wigornienſis* 2 Caſſatos in loco qui nuncupatur Cungle (quos olim quædam poſſidebat Matrona nomine Alhþýð) cuidam Regis miniſtro nomine Alfwold: ut ipſe eos quandiu vixerit habeat, (Eccleſiæ munere & ſepultura *ſolummodo exceptis*) & poſt obitum ejus mater ſi ſuperſtes fuerit eandem (*terram*) percipiat: ſin alias, poſt obitum ipſius ad uſum Pontificis in Þiȝunna-ceaſtpe redeat immunis. (*Deſiderantur ſubſcriptiones Oſwoldi & Teſtium, quæ* (*ut videtur*) è Carta, nefaria manu, haud ita pridem abſcindebantur.)

13. *Carta Dimiſſionis, ſine Anno,* qua tradit Oſwaldus Weogernenſium Parrochiae prælatus (cum juſſu & hortamine Eadgari Angligenæ cohortis Baſilei, nec non etiam cum voluntate Ælfheri Mertiorum finium Ducis,) fratri ſuo Oſulfo 4 Manſos æt Gnimanleag, unum æt Morleage, & unum cum dimid. æt Þican, omni vitæ ſuæ ſpatio &] duobus hæredibus poſt ſe perfruendos; in poteſtate *autem* Scē Mariæ ſedis reſtituendos. *Termini habentur Saxonicè.* (*Ex hac etiam Carta, quædam videntur abſciſſa.*)

14. *Carta* Reconciliationis *confecta* A. D. 967. qua impertitus eſt Oſwold Wiogurnæ urbis Antiſtes 2 manſas æt Bnaðanbeoph ⁊ æt Holenpeptcen Germano ſuo Oſulfo, duobuſque poſt ſe quibus voluerit Heredibus, & deinde ad uſum præfatæ Urbis Epiſcopo *reddendas. Pro quibus* Clerici ejus Urbis receperunt 3 manſas æt Speclea. Hæc autem in ea facta ſunt racione, ut annis ſingulis paſtione adveniente, 100 porcos uſui eorum neceſſarios ſine alicujus contradictione paſcantur. (*Teſtium nominibus præmittitur Adjuratio Saxonicè.*)

15. Carta Donationis confecta A. D. 969. qua donat Eadgar divina collubeſcente Gratia totius Albionis Rex Primicheriuſque, 10 Caſſatos loco qui vulgari Cingtun dicitur, fideli ſuo miniſtro Alfwoldo, in æternam hereditatem.

16. *Exemplum* (*ut videtur*) *primum Cartæ* Eadgari altithrono amminiculante Anglorum ceterarumque gentium in circuitu triviatim perſiſtentiùm Baſilei, *qua* eternam Privilegii concedit libertatem Cœnobio *Wigornienſi,* ita ut *foret* omni terrenæ ſervitutis eodem tenore liberum, quo à prædeceſſore ſuo Cœnulfo Rege fuerat ſolutum, &c. (*Deſiderantur Cruces, & nomina plurium terrarum quæ ad Wigornam pertinebant.*)

17. *Carta Dimiſſionis,* A. D. 984. Regni vero Regis Æthelredi anno quinto *confecta*; qua tradit Oſuualdus (divina largientia clementia Eboracenſis Eccleſiæ Archiepiſcopus. non minus Epiſcopalem adeptus ſedem quæ eſt in Weogerna Monaſterio in regione Merciorum) conſanguineo ſuo nomine Eadwig, & conjugi ſuæ Wulfgyva, & duobus poſt ſe hæredibus, terram 3 Manſarum in loco ubi dicitur Vulfpintun. (*Termini exhibentur Saxonicè, in dorſo.*)

18. *Carta Donationis, Saxonicè, quæ ſequitur in his verbis,* ✠ Hep ꝛꝛuteláð on þýꝛum Geppite ýmba þa ꝓopꝓenda þe Vulfnic ⁊ ſe Apcebiſceop ȝepophtcan þa he beȝeat þæꝛ Apceð. ꝛꝛuꝛtep him to piſe. þ ir þæt he behet hýne þ land æt Ealpetune. ⁊ æt Ribbeðꝛonda hine dæȝ. ⁊ he behet hine þ land æt Cnihte-pican. þ he polde hit hine beȝýtan þneopa manna dæȝ æt þam Hineðe on Vincel-cumbe. ⁊ realde hýne þ land æt Eanulfintune to ȝýꝛene ⁊ to ꝛýllenne þan þe hine leoꝛeꝛt

pæne

pæne on dæge ⁊ æfter dæge. þæn hine leofest pesæ. ⁊ behet hine. L. mancef Golbef. ⁊ xxx manna. ⁊ xxx hopfa. Nu pæf þýfef to gepitnesse Pulfstan Anceb. ⁊ Leofsine Ealdopman. ⁊ Æþelstan b. ⁊ Ælfpopd abb. ⁊ Byhtelm munuc. ⁊ manig god man to eacan heom. æghpæn ge gehadode ge leafede. ⁊ þaf fopespenda þuf gepohte pæpan. Nu synden to þýfum fopspodan tpa gepritta. oðep mid þam Anceb. on Pigenecestre. ⁊ oðep mid Æðelstane b on Hepfopda. (*Wulfstanus autem Archiepiscopus Eboracensis, qui etiam Episcopus Wigornienſis, mortuus est, A. D.* 1023.)

19. *Carta Dimissionis, confecta A. D.* 1016. Indict. 14. qua, digno pretio, &c. condonat Leofsinus Episcopus, (*cum consensu* Wulfstani Archiepiscopi Eboracensis Ecclesiæ) unam mansam in loco qui vulgariter Bircopef-dun nominatur, &c. fideli suo Ministro Godrico, & duobus in sua progenie hæredibus. *Termini dantur Saxonicè.*

20 *Carta Dimissionis, confecta A. D.* 1038. Indict. 6. qua, *condonat* Lysingus Wiogernaci civitate Ecclesiæ *Episcopus*, (cum licentia Haroldi Regis, ac Leofrici Ducis Merciorum,) fideli suo homini Æthelredo 5 Mansas in Hylcnomban & Boccrun, & post vitæ suæ terminum, duobus quibus voluerit Cleronomis.

21. *Carta Dimissionis* (*sine Anno,*) qua concedit Lysingus in Wiogorna civitate Ecclesiæ *Episcopus*, (cum licentia Heardecnuti Regis ac Leofrici Ducis Merciorum) suo fideli homini Ægelric, 2 Mansas in loco quem illius terræ soliculæ Elmlæh vocitant, & post vitæ suæ terminum duobus quibus voluerit Cleronomis. (*Termini scribuntur Saxonice.*)

22. Carta Dimissionis, A. D. 1042. Indict. 10. confecta. qua concedit Lysingus Præsul, (cum licentia Hearðacnuti regis Anglorum, ac consensu Leofrici Ducis Merciorum) uno suo fideli Æthelric, 6 Mansas quod solito vocitatur nomine Beonetleag. & post vitæ suæ terminum duobus quibus voluerit Cleronomis (*Termini exarantur Saxonicè.*)

23. *Fragmentum Cartæ Dimissionis* A. D. 1045 *confecta*, qua concedit Lysingus *Præsul* (*cum* consensu manasterialis Familiæ quandam *telluris partem quæ* vocitatur nomine Sapencun - - - - - - - quamdiu vivat, & post vitam suam duobus *Cleronomis.*

24. Carta Dimissionis Saxonicè scripta, sine Anno, qua concedit Ealdredus Episcopus Wigornienſis unam Hidam terræ cum dimidio in Dicpoð, Wulfgeato, pro termino vitæ suæ. (*Aldredus autem claruit circa.* A. D. 1049.)

Cartæ Regum &c. Anglo-Saxonum *penes Reverendos viros, Decanum & Cap. Eccleſiæ* Weſtmonaſterienſis.

I. Carta literarum Patentium Eadwardi Regis & Confessoris, qua ad victum Monachorum Eccles. Westmonasterienſis certas terras dat. & ipso Monasterio certa Privilegia, ut Saca & Socne, *&c.*

2. Carta Eadgari Regis A.D. 978. confecta, cum metis Saxonice descriptis, qua donat ministro suo Managodo v Cassatos æt Hamstede.

3. Carta literarum Patentium Saxonice scripta & sigillo suo appendente munita, Eadwardi Regis & Confessoris ad Ælfwardum Episc. & Leofcild Vicecomitem, *&c.* quibus notificat se dedisse Monast. Westmonaster. certas terras in Essexia.

4. Cartæ quædam Willelmi I. tum authenticæ tum suspectæ fidei.

5. Carta Eadgari Regis *supposititia* } *Sigillis munitæ.*

6. Carta S. Dunstani *supposititia* }

7. *Carta Stephani Anglorum* Regis, *suspectæ fidei, sine sigillo Saxonico Ritu cum Crucis signis scripta.*

8. Carta Æthelredi Regis Anglorum, qua largitur Ecclesiæ S. Petri Westmonast. 5 Mansiunculas in jugem possessionem. Termini scribuntur Saxonicè.

9. Carta Eadgari Regis, qua confirmat Monasterio Westmonasterienſi, Terras 6 Cassatorum, in loco qui dicitur Lodepef leage, quas primitus ab Eadwardo Rege emptas, iterum emit Dunstanus.

Cod. MS. Anglo-Saxon. *Rev. & Doctiſſimi viri* JOHANNIS BATTELEII, S. T. P. *Canonici Eccleſiæ Chriſti, & Archidiaconi* Cantuarienſis.

1. Lexicon Saxonico-Latinum, maxima ex parte ex Bedæ Historiæ Ecclesiasticæ versione Saxonica, studio & diligentia Abrahami Wheloci collectum.

In Bibliotheca Lauderdaliana *Nuper extabat.*

1. Orosii historia Saxonice, olim peculium Johannis Dee.

Codices Anglo-Saxonici

Reverendi & Doctiſſimi viri

ROBERTI BOURSCOUGH

Totneſienſis Eccleſiæ in agro *Devonienſi* Rectoris.

CODEX MS. in Octavo, cujus pars longe maxima ante 800 annos videtur exarata. In eo habentur

I. *Liber qui ab Anglo-Saxonibus dicebatur* LIBER MEDICINALIS, *ſcil.* L. *Apuleii Madaurenſis Libri de virtutibus Herbarum Verſio Saxonica, quæ cum exemplaribus ejuſdem operis Bodleiano & Cottoniano per omnia fere convenit, mutato tamen ordine. Capite truncatum eſt hic Codex ubi* 12 *folia deſiderantur.*

II. fol. 112, b. Medicina ex Quadrupedibus, *Idparto Ægypti fictitio Regi adſcripta, quæ ſic*

Incip. Hep ꝓaꝛaꝺ ðæt Ægyꝑca cyning Ibpantuꝛ ꝓæꝛ haten Occauiano ðam Caꝛepe hiꝛ ꝓneonde hele bobode.

III. fol. 126. Incipiunt Capituli libri Medicinalis. (*manu paulò recentiori exarata,*) *quorum ope quicquid in Apuleii Verſione deſideratur, cognoſci poteſt.*

IV. fol. 141. *Sequitur Collectio Medicamentorum, prima manu ſcriptorum, ejuſdem generis cum iis quæ cernuntur in libro* Medicinali Saxonico *Bibliothecæ Jacobeæ; vid. ſupra pag.* 176. *quæ Codex exhibet in hoc Ordine*

Fol 141, b. To heaꝛoꝺ-ꝛealꝼe. ⁊ to eh-ꝛealꝼe.
Ibid. ꝸIT HEAFOD ꝸRÆCE.
Fol. 142. Gi�F eaꝛan ꝼoꝛꝛetene beoꝺ.
Gi�F Poc ꝛý on eaꝛan.
Ðiꝛ iꝛ ꝛeo æꝺeleꝛtæ Eah-ꝛealꝼ ꝓiꝺ Eah-ꝑýnce ⁊ ꝓiꝺ miꝛte, ⁊ ꝓiꝺ ꝛenne. ⁊ ꝓiꝺ peoꝛmum. ⁊ ꝓiꝺ ziꝺꝺan. ⁊ ꝓiꝺ týnenꝺum eaꝛan. ⁊ ꝓiꝺ ælcum uncuꝺum ꝛeꝛꝛelle.
Fol. 143. ꝸiꝺ Hꝑoꝛtan.
ꝸiꝺ Eaꝛan aꝺýmneꝛꝛe.
Giꝛ Eaꝛan týnan.
Fol. 143, b. Se man ꝛe ðe biꝺ on healꝛ oman.
Fol. 144. Ðiꝛ iꝛ ꝛeo Gꝛene-ꝛealꝼ (*unguentum viride.*)
Fol. 144, b. ꝸiꝺ Aꝺle.
ꝸiꝺ Heaꝛoꝺ-ece.
Fol. 145. Sealꝼ ꝓiꝺ ꝼleoȝenꝺum Attꝛe and ꝼæꝛn ꝛꝛnýnȝum.
Fol. 145, b. ꝸiꝺ ꝑone bleꝺende Fic.
Oleo Roꝛeo ꝛic ꝼaciꝛ. (*Latino-barbarè.*)
Fol. 146. Capꝺiacuꝛ hatte ꝛeo Aꝺl ꝑe man ꝛꝛiꝺe ꝛꝛæcce.
Sinȝ ðiꝛ ꝓiꝺ Toꝺ-ece ꝛýꝑꝑan ꝛumne beo on ꝛecle ꝛꝛiꝛꝑe oꝼt. (*Exorciſmus.*)
Fol. 146, b. ꝸiꝺ ꝑone Dnopan.
Fol. 147. Sinȝ ðiꝛ ȝebeꝺ on ða Blacan bleȝene. (*Incantatio.*)
Fol. 147, b. ꝸꝼoꝺon ꝑe mon oꝺꝺe nýten ꝸýꝛm ȝeꝺꝛince. (*Incantatio.*)
Fol. 148. Ðiꝛ iꝛ ꝛe Halȝa-ꝺꝛæncꝛ ꝓiꝺ Ælꝼ-ꝛiꝺene. ⁊ ꝑiꝛ eallum Feonꝺeꝛ coꝛtunȝum. (*Incantatio.*)
Fol. 149. To ꝸen-ꝛealꝼe.
Fol. 149. To ȝoꝺne Ban-ꝛealꝼe. ꝑe mæȝ ꝑiꝛ Heaꝛoꝺ-ece. ⁊ ꝓiꝺ ealna lyma Týꝺꝺepnýꝛꝛe.
Fol. 152. Giꝛ Poc ꝛý on Eaȝan.
Ðiꝛ ꝸýnce ꝛculon to Lunȝen-ꝛealꝼe.
ꝸiꝺ Heaꝛoꝺ-ece.
Fol. 152, b. ꝸiꝺ hneoꝛum.
ꝸiꝺ Cneo-ꝓæncꝛe.
Fol. 153. To Eah-ꝛealꝼe.
Fol. 153, b. ꝸiꝺ Ut-ꝛihte.
Fol. 154. ꝸýnc utýnnenꝺne Dnæncꝛ.
Fol. 155. ꝸýnc Spiꝛ-ꝺꝛæncꝛ.
Fol. 155, b. ꝸýnc Sealꝼe ꝓiꝺ Heaꝛoꝺ-ꝓæncꝛe. ⁊ ꝓiꝺ Liꝺ-ꝑýnce. ⁊ ꝑiꝛ Eah-ꝑýnce. ⁊ ꝓiꝺ ꝛenne, and ꝓiꝺ Ðeope.
ꝸiꝺ Siꝺ-ꝓæncꝛe.
Fol. 156. ꝸýnc-biꝛ ꝓiꝺ Lunȝen-aꝺle.
Fol. 156, b. Dnæncꝛ ꝓiꝺ Lunȝen-aꝺle.
Fol. 157. ꝸiꝺ ꝑonȝen.
Slæp-ꝺꝛæncꝛ.
To Haliȝne-Sealꝼ. (*Incantatio.*)
Exorciſmus pro Dæmoniaco, cum precibus quibuſdam, Latinè.
Fol. 162. *Fragmentum Ritûs precandi pro eo qui Veneno laborat.*
Fol. 163. *Forma Precationis Militaris, qua recitata quiſque in prælio a Morte ac Vulneribus immunis redditur, Latino-barbarè, cum interlineata Verſione Saxonicâ, quæ ſic*

Incip. Ȝeꝼultumiȝe ſeo ꝑꝛinis ſeo annis ꝓæꝛe an- Suꝼꝼꝛaȝaꝛe Tꝛinitas. unitas uni-

niꝛꝛe ȝemilꝺsa me ſeo ðꝛinnis ȝeꝼultumiȝe ꝼ tatiꝛ miꝛenꝛe. Tꝛinitaꝛ suꝼꝼꝛaȝaꝛe

biꝺꝺe me ȝeꝛetnum ꝛaeꝛ micel ꝛꝛa ꝛꝛa quæso mihi posito maniꝛꝛonum maȝni uelet

in ꝛꝛæconniꝛꝛe ꝑte nalæꝛ miꝺ heo ꝺeo men in peꝛiculo ut non ꝛecum ꝺahat me

ꝛeo ꝺeaꝺlicnes ðeoꝛes ȝeaꝛes ne ðýꝛes miꝺꝺan mopꝺalitas üuiꝛ anni. neque mundi

ȝeaꝛꝺes ꝺelnes ⁊ ðæt ilce ic biꝺꝺe ꝛꝑom ꝑæm uanitas. et hoc idem peto a subli-

hýhſtum ꝑæꝛ heoꝛonlican comp ꝛeoꝛoꝺeꝛ mæȝe- mibus celestis militiȝe uiꝛtu-

num ꝑýlæꝛ mec ꝛoꝑlæꝛten to ꝛlitenne ꝛeondum. tibuꝛ nẽ. me linquant lacepandum hoꝛtibuꝛ.

Expl. ⁊ ȝemilꝛiȝendum ȝoꝺe to ꝑæm peaꝺoꝑlicum et miꝛenꝛo ꝺeo aꝺ ecꝛepa

bliꝺe ic ꝛý ȝeꝛeȝen niceꝛ coelneꝛꝛe Soðlic. lecuꝛ uehap ꝛeȝni neꝛꝛiȝenꝛa. amen.

Fol. 168. ꝸiꝺ ꝓæꝑlicꝛe Aꝺle.
ꝸiꝺ Lænꝺen ꝑýnce.
ꝸiꝺ Ðeope
Fol. 168, b. Giꝛ Ðeoꝛ ꝛý in men.
Fol. 169. Dnæncꝛ ꝓiꝺ Ðeope.
ꝸýnc Ðeoꝛ-ꝺꝛæncꝛ ȝoꝺne,
Fol. 169, b. ꝸiꝺ Ðeope. ⁊ ꝑiꝛ ꝛceoꝛenꝺum ꝸenne.
Giꝛ Ðeoꝛ ꝛý ȝeꝑunaꝺ in anꝑe ꝛtoꝑꝑe.
Fol. 170. ꝸiꝺ Ðeope.
Fol. 170, b. Giꝛ ꝛe Vic ꝓeoꝛðe on manneꝛ ꝛecle ȝeꝛettan.

Fol. 171.

Fol. 171. *Contra venenum.*
Fol. 174. Ƿýꝛc Slýꝑan oꝼ ꝑæꝛepe ⁊ oꝼ axꝛan.
Fol. 174, b. Gıꝼ ꝛe Ƿýnm ꝛý nýþeꝛ ȝepenð. oððe ꝛe bleþenda Fıc bebelꝼ ænnepnıð.
Fol. 175, b. Gıꝼ Fot oððe Cneop. oððe Scancan ꝛpellan.
Ƿıþ micclum-Lıce. ⁊ Bpınȝe-able.
Fol. 176. Amuleta ſive Carmina duo.
Ƿıð Ƿennaꝛ æt manneꝛ Heoꝛtan.
Fol. 176, b. Ðıꝛ Gebeð man ꝛceal ꝛınȝan on þa Blacan Bleȝene ıx. ꝛıþum. Tıꝛað. (*Vid. ſupra fol. 83. ad Cod. NE. B. 4. 10.*)
Fol. 177. Gıꝼ men eglað ꝛeo Blace Bleȝen.
Fol. 177, b. Gıꝼ þın Heoꝛte ace.
Fol. 178. Ƿıþ Dꝛeoꝑh. (*Incantatio.*)
Fol. 178, b. Heꝑ ꝛýnðon Læceðomaꝛ þıþ ælceꝛ cýneꝛ Omum. ⁊ on ꝛeallum Ban-coþum. eachꝛa ⁊ tpentıȝe. *Imperf.*
Fol. 182. Gıꝼ Hopꝛ ȝeꝛcoten ꝛý. oððe oþen neat.
Gıꝼ Men ꝛýnð Ƿænnaꝛ ȝepunoð on þ Heaꝼoð-ꝼopan. oþþe on þa Eagan.
To monneꝛ Stæmne.
Fol. 182, b. Ƿıð Angc-bneoꝛt.
Ƿıð þone ꝛꝛıman.
Fol. 183. Ƿýꝛc ȝoðne Dꝛenc þıð Sıð-ece.
Fol. 184. Ƿıð Foꝛ-able.
Ƿıð þæꝛ mıclan ꝛıenðan Foꝛ-able, þæꝛe þe Læceaꝛ hatað Poðagne.
Fol. 184, b. Ƿýꝛc-bꝛænc þıþ þoñ ýlcan.
Fol. 185. Ƿıð ȝıccenðne Ƿombe.
Ƿýnc-realꝛe þıð Luꝛum.
Ƿýnc ȝoðne Dꝛænc þıþ Luꝛum.
Fol. 185, b. Ƿıð ınnoþeꝛ heꝛıȝneꝛe.
Ƿıð ꝛleoȝenðan Attne (*Incantatio.*)
Fol. 186. Ƿıþ Fæꝛꝛtıce,
Fol. 187. Ƿıþ Luꝛan. Sealꝛ.
Fol. 187, b. Gıꝼ Hnýþeꝛa Steoꝛꝛan.
Ƿýþ Lunȝen-able hnıþeꝛum. (*Incantatio.*)
Fol. 188, b. Gıꝼ Sceap ꝛý abꝛocen. ⁊ þıþ ꝼæꝛ ꝛtæoꝛꝛan.
Ƿıþ Poccum ⁊ ꝛceapa Hpeoꝛlan.
Fol. 189. Ƿıþ Spınaꝛæꝛ ꝛteoꝛꝛan. (*Incantatio.*)
Ƿıþ Ðeoꝛencum. (*Incantatio.*)
Fol. 189, b. Ƿıþ Honð-ƿýnmum. (*Incantatio.*)
Gıꝼ Næȝl oꝼ Honða peoꝛþe.
Ƿıþ Hpoꝛtan.
Fol. 190. Ƿıþ Maȝan-ƿýꝛc. ⁊ ȝıꝼ he bıþ to-blapen ꝛe innoꝑ.
Ƿıþ þon þe þıꝼ ꝼæꝛunȝa abunbıȝe.
Ƿıþ þeoꝑ.
Fol. 190, b. Gıꝼ þu pılle ƿýncean ȝoðne Dꝛænc þıþ ælcın ýꝼel. ꝛý hıe on Heaꝼðe. ꝛý þæꝛ hıt ꝛý.
Fol. 191. Ƿıþ mece cpeoꝛnan.
Ƿıþ þæt man ne maȝe ꝛlapan. (*Incantatio.*)
Fol. 192. Contꝛa Oculoꝛum ƀolonem. (*Oratio Lat.*)
Fol. 192, b. Gıꝼ Hopꝛ bıþ ȝeppæht þoñ ꝛcealt þu cpeþan þaꝛ poꝛð. (*Incantatio.*)
Fol. 193. Ƿıþ Cýnnel. (*Incantatio.*)
Ðıꝛ mæȝ Hopꝛe þıþ þon þe hım bıþ copn on þa ꝼet. (*Incantatio.*)
Fol. 193, b. Gıꝼ Hopꝛ bıð ȝeꝛceotan. (*Incantatio.*)
Fol. 194. Gıꝼ Ƿıꝼ ne mæȝe Beapn. (*Incantatio.*)
Fol. 195. Ƿıþ Uc-ꝛıhte. (*Incantatio.*)
Fol. 196. *Pro ſterilibus Fœminis.* (*Incantationes variæ.*)
Fol. 197. Ƿıð Cýnnla. (*Incantatio.*)
Ƿýꝛc-Lunȝen-Sealꝛe.
Ƿıð Goðnıꝛ.
Ƿıð Hopꝛ-oman. ⁊ Manneꝛ. (*Incantatio.*)
Fol. 198, b. Apeꝛtolobuꝛ pæꝛ haten an Cýnȝ. he pæꝛ pıꝛ ⁊ Læce-cnæꝛtıȝ he þa ȝeꝛette ꝛoꝑþ on ȝoðne Moꝛȝen-Dnenc þıþ ealhum unꝛpumneꝛ-ꝛum þe manneꝛ lichoman ıonðꝛtýnıaþ. innan oððe utan, *&c.*
Fol. 199. Gıꝼ man ꝛcýle Muȝe-ƿýꝛt to Læceðome habban.
Ðıꝛ beah þıþ Foꝛt-ece.
Ƿıð Hpoꝛtan.
Fol. 199, b. Ƿýꝛc-bꝛænc þıþ Hpoꝛtan.
Fol. 200. Gıꝼ Ƿænnaꝛ eglan mæn æt þæpe Heoꝛtan.
Ƿıþ heoꝛt-pæpce.
Ƿıð heoꝛt-ece.
Fol. 200, b. Ƿıþ Bneoꝛt nýꝛpett.
Fol. 201, b. *De diebus Ægyptiacis. in quibus ſanguis minui non debet. Saxonice.*
Fol. 202. *Oratio ſive Incantatio contra Variolas. Lat.*
Fol. 203. *Fragmentum Libri cujuſdam Ritualis, in quo Latine ſcribuntur*
Benedictio Herbarum.
Alia.
Benedictio Unguentüm.
Alia.

Codex Chartaceus in Quarto, in quo recenti manu ſcribuntur, Saxonicè,

I. *Homilia, cujus Rubrica hoc in exemplari deſideratur, in aliis autem ſic ſe habet,*

SERMO DE SACRIFICIO. IN DIE PASCHÆ.

Incip. Men þa leoꝼ Gelome eoꝑ ıꝛ ȝeꝛæd ymbe uneꝛ Hælenðeꝛ æpıꝛte.

II. *Excerpta quædam, ut videtur, ex Ælfrici Epiſtolis de Canonibus.*

III. *Fragmentum Legum Eccleſiaſticar. Eadgari Regis.*

IV. *Fragmentum Legum Æthelbeaꝛhti Regis Cantiæ, deſcriptum, ut videtur, ex Cod. Cott. Julius, C. II.*

V. *Adnotatio ex Præfatione Ælfrici ad Gramm. ſuam.*

Cod. *Anglo-Saxon.* in Bibliotheca Reverend. Decani & Capituli LINCOLNIENSIS Eccleſiæ.

Fragmenta quædam Excerptorum Ælfrici ex Pentateucho, Saxonice, ad frontem calcemque cujuſdam MS. *Codicis compacta: ut accepi à* D. Tho. Tannero *Cancellario Eccl.* Norwicenſis, *amicoque meo plurimum colendo.*

In Bibliotheca *Collegii Fœcialium*, Londini.

Carta lacera Eadwardi totius Angliæ Baſilei; qua, ſex Marcis Auri ab eo, unaque marcâ ab Eadgytha uxore ejus, acceptis, donat Eccleſiæ S. Mariæ & S. Ecgwini de Eoueſham aliquam Telluris partem quæ dicitur æt Suuelle, *cujus Termini ſequuntur Saxonicè.*

In Bibliotheca RADULFI THORESBY Armigeri, de *Leeds*, in agro *Eboracenſi.*

Collectanea quædam Laurentii Noelli, *ex* MSS. *Saxonicis deſcripta.*

MSS. Codices *Anglo-Saxonici* Bibliothecæ Honoratissimi Domini SIMONDSII D'EWES Baronetti de Stow-Langton in agro *Suffolciensi.*

FRAGMENTA quædam Anglo-Saxonica diversis manibus exarata, hoc etiam ordine simul compacta in fol. minori.

I. *Medicamenta varia contra Paralysin, quæ ab his verbis*

Incip. Ꝼiꝺ þæne healf-ꝺeaꝺan-aꝺle. anꝺ hþanon ꝛeo cume. Seo aꝺl cymꝺ on þa ꝛpiꝺꝺan healfe þæꝛ lichoman oꝺꝺe on þa ꝛýnꝛtran. þæn þa rima toꝛlupaꝺ. ⁊ beoþ miꝺ ꝛlipiȝne ⁊ þiccene pætan ýꝛelne ⁊ ýꝛelne. þiccene ⁊ mycelne.

II. *Leges quædam Eadgari Regis, quæ ab his verbis*

Incip. Ðiꝛ iꝛ ꝛeo ȝeneꝺner þe Eaꝺȝan Cýnȝ miꝺ hiꝛ pitena ȝeþeahte ȝenæꝺꝺe. God to loꝛe. ⁊ him ꝛýlꝛum to cýneꝛcýpe, ⁊ eallum hiꝛ leoꝺꝛcýpe to þeanꝛe. ⁊ ꝛynt þon æpaꝛt. ⁊ Goꝺeꝛ cýnican ꝛýn ælceꝛ nýhte ýꝛþe.

Expl. ⁊ ȝa ꝛeo pæȝe pulle to cxx. ⁊ nan man hý na unꝺeoꝛoꝛ ne ꝛýlle. ⁊ ȝýꝛ hpa hi þon unꝺeoꝛoꝛ ꝛýlle oꝺꝺe capunȝa oꝺꝺe beapnunȝa ȝýlꝺe æȝþeꝛ þam Cýnȝe. lx. ꝛcýllinga ȝe ꝛe þe hý ꝛýlle. ȝe ꝛe þe hý bæȝe.

III. 1. Ðaꝛ ꝛputelunȝe ȝeꝺihte Oꝛꝛalꝺ Anceꝺ. ⁊ appican hec.

Incip. Ðiꝛ ꝛýnꝺon þa tunaꝛ þe ꝛýnꝺan aꝺon oꝛ Ottan-leȝe.

2. Ðiꝛ ꝛýnꝺan þa lanꝺ þe Oꝛcýtel Ynceꝺiꝛcop beȝeat on Noꝛþhýmbꝛa-lanꝺe miꝺ luꝛte. ⁊ him mon ȝealꝺ ꝛoꝛ unniht an hæmeꝺe.

Hæc omnia scripta videntur circa tempora Eadgari Regis: quæ autem in codice sequuntur, recentiori manu exarantur, nimirum post Conquisitionem Angliæ ab Wilhelmo I.

IV. Ðiꝛ iꝛ ꝛeo ȝeneꝺner þe Cnut Cýninȝ ealleꝛ Engla-lanꝺeꝛ Cýninȝe. ⁊ Dena Cýninȝe. ⁊ Noꝛþmanna Cýninȝe ȝenæꝺꝺe. ⁊ hiꝛ pitan ȝoꝺe to loꝛe. ⁊ him ꝛýlꝛum to cýneꝛcipe. anꝺ to þeapꝛe. þaꝺe ꝛpa hpæꝺep ꝛpa man pille.

Incip. Ðiꝛ iꝛ ꝛeo ȝeneꝺner þe Cnut cýninȝe miꝺ hiꝛ pitena ȝeþeahte. ȝeneꝺꝺe Goꝺ to loꝛe. anꝺ him ꝛýlꝛum to cýneꝛcipe ⁊ to þeapꝛe. ⁊ ꝺ pæꝛ on þam halȝan Miꝺꝺe-pintneꝛ-tiꝺ on Pinceaꝛtre. þæt iꝛ þon æpoꝛt ꝺ hýꝺ oꝛen ealle oꝺꝺe þinȝ ænne God aꝛne polꝺan luꝛian ⁊ punþian. Hæ Leges Canuti Regis his verbis

Expl. A ꝺ Goꝺeꝛ nama ecelice ȝebleꝛꝛoꝺ. ⁊ loꝛ him ⁊ ꝛulꝺon ⁊ punꝺmýnt ꝛýmble æꝛne to peopulꝺe. Goꝺ ælmihtiȝ uꝛ eallum ȝemýltꝛýȝe ꝛpa hiꝛ pille ꝛý. Amen.

Cod. membranaceus in Quarto, annis ab hinc circiter septingentis eleganter exaratus, sed quod dolendum in calce mutilus. In eo habentur

Ælfrici Excerpta ex Prisciano, sive Grammatica, cum parte Glossarii Latino-Saxonici: *ut in aliis exemplaribus.*

Cod. membranaceus in Quarto grandiori, scriptus circa A. D. 1407. *scil. Registrum Cartarum Abbatiæ Sanctimonialium de Shaftesbury, in quo occurrunt Cartæ quædam de Terris quarum Termini describuntur Sex.*

1. fol. 1. Carta Æthelredi Regis Anglorum, qua subjecit Villam quæ vulgariter cognominatur æt Bꝓeꝛonꝺa Monasterio et Sceꝛteꝛbiꝛio vocitato. A. D. 1001. Indict. 14.

2. fol. 2, b. Donatio 20 Mansarum in loco qui noto et Tiſſebiri vocatus vocamine, Monasteri sanctimonialium quod Insulani usitato Schaftesbury appellant onomate, per Atheldredum Regionis Angligenarum Regem. A. D. 984.

3. fol. 4, Carta Donationis *seu potius* Venditionis 8 Mansarum agelluli in Purbicinga, Religiosæ cuidam fœminæ nomine Alfꝓiþ, pro 60 mancusis puriſſimi olei, per Adredum Regem Anglorum, cæterarumque gentium in circuitu perſistentium Gubernatorem & Rectorem. A. D. 948. Indict. 6.

4. fol. 4, b. Donatio 2 terræ Mansarum in Stokes, amabili Vassallo suo Adrico fidelico amico, per Admundum Regem Anglorum. A.D. 941. Indict. 14.

5. fol. 6. Donatio 3 Mansarum duobus in locis, in Thorntune, cuidam suo fideli ministro, nomine Wlfgar, per Edricum Regem Anglorum. A.D. 958. Indict. 1.

6. fol. 6, b. Donatio 5 Caractorum in Hengsteſrig, Ministro suo Brithrico, per Adredum Regem & Primicherium totius Albionis. A. D. 956.

7. f. 7. Carta *qua confirmat* Edmundus Basyleos industrius Anglorum, *&c.* donationem 7 Mansarum (ab ejus anteceſſoribus prius datarum) cuidam Religiosæ sanctæ conversationis Monialis, fœminæ vocitatæ nomine Wenfledæ. Insuper concedit eidem Monali 8 mansas at Cheſelburne. A. D. 942. Indict. 15.

8. fol. 8. Donatio 16. Cassatorum in Cheſelburne cuidam suo Ministro appellamine Agemund, per Knutum telluris Britanniæ tocius subthronizatum Regem ac Rectorem. A. D. 1019. Indict. 2.

9. fol. 9, b. Donatio 10 mansarum at Lidentune cuidam suo homini Adulfo, per Admundum Basileum Anglorum. A. D. 940. Indict. 13.

10. fol. 10. Donatio 11 mansarum at Mapeldertune, Adrico suo Comiti, per Admundum Angligenarum omniumque gentium undique secus habitantium Regem Quarto anno imperii sui. A. D. 943.

11. fol. 10, b. Donatio 5 mansarum agelluli at Hamtune, cuidam fideli suo ministro nomine Wlfgar, per Admundum Regem Anglorum ceterarumque gentium in circuitu perſistentium. A.D. 944. Ind. 2.

12. fol. 11. Donatio 11 & dimid. caractarum at Funtemel, fideliſſime Familiæ Monialium in monasterio Civitatis quæ Schaftesbirg vocatur, per Æthelstanum Regem Anglorum. A. D. 932. Reni sui 8. Indict. 5. Concurrente 7. Epact. 11. Kal. Jan. 9. Luna 13. in villa omnibus notiſſima quæ Ambresburch nuncupatur.

13. fol. 12. Donatio 30 Manſionum in Felhham, famoſæ famulæ Dei Adgivæ Matri suæ, per Adredum Regem. A.D. 953.

14. fol.

14. fol. 12, b. Donatio 16 Manſarum at Corf & at Belchenhamwelle, Miniſtro ſuo nomine Wihtſige, per Adredum Baſileum Anglorum. A.D. 955. In. 13.

15. fol. 13. Donatio 5 Caſſatorum at Troſunten, cuidam ſuo fideli miniſtro vocamine Sigeſtan, per Adgarum Regem Anglorum, *&c.* A. D. 964.

16. Fol. 13, b. Confirmatio Donationis 10. Caſſatorum at Uppidelei, quas ava ſua Winfled conceſſerat Eccleſiæ Schaftesburienſi, per Adgarum totius Britanniæ Baſileum. A. D. 966.

17. fol. 14. Donatio 5 Caſſatorum in Archet, cuidam Miniſtro Alſige appellato, per Adgarum totius Britanniæ Baſileum. A. D. 963.

18. fol. 14, b. Donatio 4 Jugerum Campi, & Sylvæ 20, vel paulo plurium, at Ealdereſcumbe, cuidam fœminæ nomine Birthgive, per Adgarum totius Britanniæ Baſileum. A. D. 968.

19. fol. 15. Donatio bis ſex manentium at Terentam, Chriſticolis Virginibus at Schaftesbiri, per Athelſtanum Baſileum Anglorum, *&c.* A.D. 935. In. 7.

20. fol. 15, b. Donatio 5 Manſarum at Archet, Alfrico fideli ſuo in Chriſto Miniſtro & Epiſcopo, per Athelſtanum Regem totius Britanniæ. A. D. 939. Indict. 12.

21. Donatio - - - Caſſatorum at Sceaffesberi, uni ſuorum Karorum nomine Wlgar, per Adwigum Regem Anglorum, *&c.* A. D. 958. Indict. 1.

22. *Ibid.* Donatio 7 Manſarum at Corfe & at Blachenwelle, cuidam dilecto ſuo, nomine Withſige, per Adwigum Baſileum Anglorum hujuſque Inſulæ Barbarorum. A. D. 956. Indict. 14.

23. fol. 17, b. Donatio 3 Caractorum in Dunningland, miniſtro ſuo Oſmundo, per Athelbertum Occidentalium Regem. A. D. 860. Indict. 4. in loco qui dicitur Sumertun.

24. *Ibid.* Carta Ageberti Occidentalium Saxonum Regis, de 10 Manentibus terræ ubi dicitur Wennland, quas dedit tribus ſororibus Beornwyn, Alfled, & Walenburch. A. D. 833. Indict. 12. die S. Stephani. in villa Regali Dornwereceſtre.

25. fol. 18. Donatio terræ 14 Caſſatorum, be Teſunte, Miniſtro ſuo Oſmundo, per Adelbaldum Occidentalium Saxonum Regem. A. D. 860. Indict. 4.

26. fol. 19. Donatio 2 Caſſatorum be Chiſelburne, Alfſtano ſuo principi, per Atheldredum Regem Saxonum. A. D. 859. Indict. 3.

27. fol. 19, b. Donatio 30 Manentium circa Funtamel, Bectuno Abbati, per Coinredum. A. D. 759. Indict. 12.

28. fol. 20. Donatio 5 hidarum terræ be Chiſelburne, miniſtro ſuo Elfſtano, per Atheldredum Occidentalium Saxonum Regem. Saxonice.

29. fol. 20, b. Donatio 80 Manſarum, ad Monaſterium quod à ruricolis vocatur Sceaftesburi, per Adwigum Regem Anglorum. A. D. 956. Indict. 14. primo anno imperii ſui.

30. fol. 21, b. *Teſtamentum Regis Aluredi. Saxonicè & Latinè.* multo brevius quam quod in impreſſis Codicibus habetur.

31. fol. 22. Ðes beþ þare Knýſtene londes þat ſillen into uoerde uarmyd þe Kýng mýd hire hors. and mýd hyre þgeere for þare cherche of Shaftesbury.

In hoc Codice Saxonica miſere corrumpuntur.

Carta Originalis Eadgari totius Britanniæ Baſilei, qua donat 3 Manſas in villa quæ dicitur Madanlieg, Athelwoldo ſuo fideli Epiſcopo. An. Dom. 975. *Termini ſcribuntur Saxonicè. In dorſo hæc verba leguntur,* ✠ Ðiſ iſ þara III. hiða boc. þe Eadgar Cing gebocode Apelpolde Biſceope on ece ýmſe. æt Madan liege. *& in alio loco* DONATIO EADGARI REGIS QVAM DEDIT SCŌ ATHELUUOLDO EPŌ UUENTANO. AD MADANLEGE.

Carta Originalis Edgari Regis totius Albionis Inſulæ, qua dat fideli ſuo homini nomine Cenulf, 4 Manſas æt Fiþigclea: *quarum Termini deſcribuntur Saxonicè.* A. D. 961. Indict. 4.

In dorſo leguntur hæc verba, Ðiſ iſ þæna geopen hýða land-boc æt Fiþigclea. ðe Eadgar Cýng hæfð gebocod Cenulfe on ece ýmſe.

Codex Chartaceus in Quarto minori, ab Amanuenſi quodam Matthæi Parkeri Archiep. Cant. exaratus; in eo continentur

I. *Liber, ut videtur, Athelwoldi Wintonienſis Epiſcopi, de Conſuetudine Monachorum, Sax. ſcriptus; ſic etiam*

Incip. Hen onginð geo endebýndnýſſ hu Munecum genirt to healdenne þone Regollican þean geond þæſ gearer embnýne on dæghpemlicum dagum ⁊ on nihtum.

Expl. ⁊ þa geendode ſingon Pater Noſter. ⁊ þær tpegen Sealmoſ. In te domine ſperaui.

Adnotatio, ut videtur, Joannis Joſſelini: Liber de Conſuetudine Monachorum, qui eſt aut idem quem Athelwoldus Winton. Eps. cum Coepiſcopis & Abbatibus tempore Eadgari Regis Anglorum collegit, & de quo mentionem facit Ælfricus Abbas in Epiſtola ad Egneſhamenſes fratres, aut certe ex eodem eſt deſumptus.

II. Regularis Concordia Anglicæ Nationis Monachorum Sanctimonialiumque: *quam videre eſt in Catalogi noſtri pag.* 193.

Incip. Glorioſus etenim Eadgar Chriſti opitulante gratia Anglorum cæterarumque gentium intra ambitum Britannicæ Inſulæ degentium Rex.

Expl. Quatinus per noſtra ſacra ſuffragia, ad æterna Spiritus ejus perveniat gaudia, val.

Hic liber ab eodem Librario exaratus eſt, qui ſcripſit Bibliothecæ Bodl. MS. *qui inſcribitur* LAVD. G. 36.

Apographa quædam Chartacea, in ſchedis ſolutis, omnia manu recenti exarata.

I. *Tranſcripta variorum ex Textus Roffenſis fol.* 119, *a, uſque ad ejuſdem Codicis fol.* 161, *b.*

II. *Apographa 7 Cartarum Regum quorundam Anglo-Saxonum, quorum Archetypa extabant in Archivio Eccleſiæ Wintonienſis, A. D.* 1640. *viz.*

1. *Carta qua poſſeſſionem* 100 *Manſarum* æt Cilcancumb *Wentanæ Eccleſiæ reſtituit Eadweardus Angul-Saxonum Rex. A. D.* 909. *Indict.* 12. *Termini ſcribuntur Saxonicè.*

2. Donatio 10 Manſarum æt Fintenbunnan, fideli ſuo Miniſtro Eadrico, per Eadgarum Regem, *&c.* A. D. 922. Termini ſcribuntur Saxonicè.

3. Donatio 4 Manſarum æt Fiþigclea, Cenulfo homine

suo fideli, per Eadgarum Regem, &c. A. D. 961. Indict. 4. Termini scribuntur Saxonicè (hujusce Exemplaris Archetypon supra memoratur.)

4. Donatio 10 Cassatorum æt Nipmham, Ælfgifæ Consanguineæ suæ, per Eadgarum Regem, &c. A. D. 966. Termini describuntur Saxonicè.

5. Donatio 5 Mansarum in Mapanlæg, Athelwoldo fideli suo Episcopo, per Eadgarum Regem, &c. A. D. 975. Termini describuntur Saxonicè. (Autographon extat in hac bibliotheca, memoraturque supra.)

6. Donatio unius mansæ æt Seolescumb, Ælfwino Wintoniensis Civitatis Episcopo, per Hardacnutum Regem totius Britanniæ. A. D. 1042. Indict. 10. 26 Epactis occurrentibus, & 4 concurrentibus. Termini describuntur Saxonicè.

7. Carta qua donat Edwardus Rex Anglorum 3 mansas & 4 hidas terræ, cum 7 Villanis, & 7 bord. cum 1 Molendino, 15 Solid. in loco ubi à Ruricolis Brandesburn Fordæ nuncupantur, Monachis veteris Cenobii Wentanæ Civitatis. A. D. 1046.

III. Transcriptum Legum Gulielmi Primi Regis, quæ reperiuntur ad calcem Historiæ Henrici Huntingdonensis in Bibliotheca Lambethana.

IV. Leges Henrici Primi Regis, transcriptæ ex Libro Rubro Schaccarii, & deinde cum Codice Cottoniano collatæ.

V. Provinciarum Numerus in Anglia. Hydarum Numerus ibidem, & Magna Charta Gulielmi Conquæstoris: Transcriptum verissimum ad exemplar MS. Cod. Cottoniani, 345.

VI. Historia quædam de Stephano Rege, de Matilda Imperatrice, & de Henrico II. cum nonnullis illorum Cartis ex iisdem Codicibus descripta.

VII. Charta de Rovemede, sive Leges Regis Johannis, descriptæ ad exemplar pervetusti MS. Registri Abbatiæ S. Augustini Cantuarienſis.

VIII. Collectanea varia desumpta ex Libro Hemmingi Monachi Wigornienſis, qui nunc in Bibliotheca Cottoniana inscribitur TIBERIUS. A. 13.

IX. Diversæ Chartæ, antiqua Testamenta, & Passiones quorundam Magnatum, Præsulum, & aliorum, tempore Anglo-Saxonum, transcriptæ ex Registro Abbatiæ Ramesiensis, penes Henricum Spelmannum Mil. A. D. 1634. Notandum, quod istæ Chartæ & alia Munimenta Anglo-Saxonice prius scripta, in Latinum ydioma conversa fuerunt temp. Regis Stephani, & in præfato Libro MS. exarata, uti ibidem expresse asseritur fol. 1.

X. Transcripta quædam ex Textu Roffensi.

Liber Chartaceus in fol. min. continens Cartarum Transcripta de Fundatione diversarum Ecclesiarum Cathedralium, Monasteriorum, & Collegiorum.

Apographa Chartarum antiquarum quæ inveniuntur in Archivis Arcis Londinensis, inter quas quamplurimæ habentur Saxonicæ, per Inspeximus, uti videtur, recitatæ; ac hoc in schedis solutis scriptæ.

Apographum Grammaticæ sive Excerptionum Ælfrici Abbatis, in solutis schedis ex superiori Codice scriptum. Collatum videtur cum tribus aliis vetustis Codicibus, nempe cum Codd. Bibliothecæ Regiæ, Cantabrigiensi, & Collegii Trinitatis ejusdem Academiæ.

---

1. Transcripta & Collectanea ex Historia Abbatiæ Abbendunensis, duobus comprehensa Libris in Bibliotheca Cottoniana.

2. Transcripta ex Textu Roffensi.

3. Transcripta ex MS. Registro Byholte Abbatiæ Sci. Augustini Cantuarienſis: quod A.D. 1646. ad Heneagium Finch de Ravenesston in agro Buckinghamiensi spectabat.

4. Transcriptum ex Chronico Saxonico-Latino, quod in Bibliotheca Cottoniana inscribitur DOMITIANVS. A. 8.

5. Transcripta ex Registro Abbatiæ de Eynsham, penes Decanum & Capitulum Cathedralis Ecclesiæ Christi Oxon.

6. Transcripta ex Registro Monasterii S. Fridiswidæ Oxon, in Bibliotheca Coll. Corporis Christi Oxon.

7. Transcripta ex libris Briani Twyne in eadem Bibliotheca.

8. Transcripta ex MS. Historia Mariani Scoti in Bibliotheca Bodlejana.

9. Transcripta Saxonica ex Cod. Bodleiano, qui inscribitur, Super D. &c. Art. 120.

Hæc omnia una cum plurimis aliis ad Historiam Angliæ spectantibus, & ex veteribus Abbatiarum Registris & Diplomatibus in solutis schedis describi jussit D. Simondsius D'Ewes.

Cod. Chartaceus in fol. diversis Manibus exaratus, in quo habentur plurima Transcripta & Collectanea, ex Registris Abbatiarum S. Albani, Westmonasterienſis, &c. ubi Cartæ quædam Saxonice recitantur: A nobis autem suis propriis in locis sigillatim recensentur.

Collectanea & Transcripta in solutis schedis, de Legibus Regum Anglo-Saxonum, ex Textu Roffensi, ex Codice Cottoniano cujus Nota NERO. *A.* I. *ex Cod. Legum Eadgari & Canuti Dewesiano, &c. Plurima ex his Legibus cum aliis earundem exemplaribus collatæ sunt, Lectionesque differentes in margine accuratissime describuntur manu* Francisci Junii F. F.

Apographum Historiæ Simeonis Dunelmensis cujus ad calcem cernitur Carmen Saxonicum de situ Dunelmi, quod ab his verbis Incipit, Iy ðeor bunch bpeome.

Carmen idem, cum interlineari versione Latina, manu Francisci Junii *descripta in schedula soluta.*

Lectiones quædam variæ exemplarium diversorum Evangeliorum Saxonicorum, sed, quod dolendum, mutilantur. Eas magno studio collegit D. Franciscus Junius.

Gulielmi Lambardi Archaionomia Editionis Wheleianæ; in qua Legum nonnullarum Lectiones variæ in margine notantur ex Codice, ut videtur, Dewesiano.

Codex Membranaceus in Quarto ac ante 700 annos exaratus: in eo continetur Vita Cuthberti per Bedam, in qua nonnullæ voces glossantur Saxonicè.

Codex

Codex Evangeliorum Latinus, nitidiſſime circa Normanniæ Victoriæ tempus exaratus, & ut videtur, peculium Eccleſiæ S. Edmundi de Burgo. Cujus ad calcem cernitur hoc ſcriptum aliena manu

Tempore Willelmi Regis Anglorum Magni patris Willelmi Regis ejuſdem gentis, fuit quedam contentio inter Gundulphum Rofenſem epm. & Picot Vicecomitem de Grandebruge, pro quadam terra que erat de Fracenham, & jacebat in Giſelham, quam quidam Regis Serviens Uſkytel nomine, Vicecomite dante, præſumpſerat occupare. Hanc enim Vicecomes Regis eſſe terram dicebat, ſed Eps̄ eandem beati Andreæ potius eſſe affirmabat. Quare, ante Regem venerunt. Rex vero præcepit ut omnes illius comitatus homines congregarentur, & eorum judicio cujus terra deberet rectius eſſe probaretur. Illi autem congregati, terram illam regis eſſe potius quam beati Andreæ timore vicecomitis affirmaverunt. Sed cum eis Baiocenſis Eps̄ qui placito illi præerat non bene crederet, præcepit ut ſi verum eſſe quod dicebant ſcirent, ex ſeipſis. XII eligerent, qui quod omnes dixerant jurejurando confirmarent Illi autem cum ad conſilium ſeceſſiſſent & inibi a Vicecomite per internuntium contriti fuiſſent. revertentes verum eſſe quod dixerant juraverunt. Hi autem fuerunt, Æadwardus de Cipenham, Herulf, & Leofwine Saca de Exninge, Eadric de Giſelham, Wlfwi de Longuade, Orumer de Bedlingeham, & alii ſex de melioribus Comitatus.

Hæc Charta oſtendit morem determinandi Cauſas per Duodecim-virale Judicium fuiſſe Normannicæ Inſtitutionis & Originis apud Anglos, ut contendit D Georgius Hickeſius *Diſſert. Epiſt. pag. 33. &c. deinde ſequuntur.*

Carta Fundationis Monaſterii S. Edmundi de Burgo, per Cnutum Regem.

Bulla Alexandri Papæ de Libertatibus & privilegii ejuſdem Monaſterii. A. D. 1071. Indict. 7.

Carta Wilhelmi I confirmans Libertates & privilegia ejuſdem Monaſterii. A. D. 1081. Indict. 4. Prid. Kal. Junii. anno regni ſui 15.

Litteræ Patentes ejuſdem Regis Rogerio Bigoto datæ, declarantes Arfaſtum Epiſcopum neque ſucceſſorem ejus in Eccleſia S. Eadmundi & Villa, nihil reclamare debere.

Indiculus Chartarum Saxonicarum quæ leguntur ſcriptæ in Rotulis & Archivis ARCIS LONDINENSIS, quorum omnium Cuſtos eſt humaniſſimus vir, *Wilhelmus Petitus* Armiger, Interioris Templi Socius.

Cartæ de Abbatia de Abbotesbury. *Cart* 8 *Edw* II. n 5.
—— Beverly *Pat.* 2. *Hen* IV. *Part* 2. -- *Pat.* 1. *Ric.* II. *part.* 3. -- *Pat.* 5. *Ric.* II. *part.* 2. -- *Pat.* 6. *Hen.* VI.
—— Archiep. Cantuar. *Pat* 2 *Hen.* VI. *part* 3 -- *Pat.* 1. *Ric* II. *part* 2.
—— Abbatia S. Auguſtini Cantuariæ. *Pat.* 2. *Hen.* VI. *part.* 3. -- *Pat.* 4. *Edw.* IV. *part.* 4
—— Synodali Conventu apud Celcid *Pat.* 4. *Hen* VI.
—— Epiſc. Dunelmen. (in qua, de Egfrido Rege Northymbrorum, *&c.*) *Pat.* 10. *Hen.* VI *part.* 2.
—— Archiep. Eboracen. *Pat.* 20. *Hen.* VI. *part.* 4. -- *Cart* 5. *Edw.* II. *n.* 37. --*Cart.* 1 *Edw.* III. *n.* 36.
—— Abbatia S Edmundi de Burgo. -- *Pat.* 2. *Hen.* VI. *part* 2. --*Pat.* 2. *Edw* IV *part.* 6. --*Chart.* 4. *Edw.* III. *n.* 58.
—— Eccleſia Elienſi -- *Pat.* 10. *Hen.* V. *part* 5. -- *Pat.* 2. *Hen.* VI *part.* 4. -- *Pat* 4. *Edw.* IV. *part.* 3 -- *Chart* 12 *Edw.* II. *n.* 42.
—— Abbatia S. Benedicti de Hulmo. -- *Pat.* 18. *Hen.* VI. *part.* 1. -- *Pat.* 20. *Ric.* II. part. 3
—— Epiſcopo, Eccleſia S. Pauli, Majore *&c.* Londonienſ. *Pat.* 2. *Hen.* IV. *part.* 2. --*Pat.* 2. *Hen.* VI. *part.* 6. -- *Pat.* 7 *Hen.* 6. *part.* 2. -- *Pat.* 2. *Edw.* IV. *part.* 3. -- *Pat.* 2. *Edw.* IV. *part.* 5. *Cart.* 9 *Edw.* II. *n* 37.
—— Decanoſ. Martini. *Pat.* 1. *Hen.* VI. *part* 3. --*Pat.* 8. *Edw.* IV. *part.* 1. -- *Cart* 2. *Edw.* II. *n.* 4.
—— Canonicis S Mariæ de Otery. *Pat.* 4. *Ric.* II. *Part.* 1.
—— Priorat. S. Frideſwidæ Oxon. *Cart.* 6. *Edw.* II. *n.* 21. -- *Pat.* 5. *Hen.* 5.
—— Abbatia Rameſeienſi, *Pat.* 3 *Ric.* II. *part.* 2. -- *Pat.* 4. *Edw.* IV. *part* 4.
—— Abbatia de Wherewell. *Pat* 41. *Edw.* III. *part.* 1.
—— Eccleſia Wigornienſ. *Pat.* 2. *Hen.* V. *part.* 1.
—— Eccleſia Wintonienſ. *Pat.* 2. *Hen* VI. *part.* 2. -- *Pat.* 2. *Edw.* IV. *Part.* 6. -- *Cart.* 12. *Edw.* II. *n.* 48. -- *Cart.* 10. *Edw.* 2. *n* 7.
—— Decan. de Wolverhampton *Pat.* 1. *Edw.* IV. *part.* 2. -- *Cart.* 2. *Edw.* III. *n.* 67. --*Pat.* 2. *Ric.* II. *part.* 2.

Chartæ Anglo-Sax. quæ ſervantur in inſtructiſſima Bibliotheca prænobilis & ampliſſimi viri ROBERTI HARLEY de Bramton-Bryan, *in agro* Herefordenſi, Armigeri.

Apographum in Charta ſcriptum litis cujuſdam determinatæ in Curia Comitatus Herefordenſi, Ægelnotes-ſtani habita, inter Eadwinum & Enneawnan de terris quibuſdam, ſcil. Peolintun & Cỹnberleah, præſidente Æthelſtano Epiſcopo, (*qui factus fuit Epiſcopus Herefordenſis, circa An. Dom.* 1012.)

Carta, *ut videtur*, exemplaris, Eadgari Anglorum Baſilei, omniumque Regum Inſularum Oceani, quæ Brytanniam circumjacent, cunctarumque nationum quæ infra eam includuntur, Imperatoris & Domini.

Hanc Cartam ut indubitate veram citavit Johannes Seldenus, ad probandam Regum Angliæ Dominium in Mare, in libro quem inſcripſit MARE CLAVSVM; *illam verò cenſura ſua notavit*, D. Georgius Hickeſius, *in Diſſert. Epiſt. pag.* 86. *Notandum autem eſt, Cartam hanc luculentum Teſtimonium præbere, ad probandam, in antiquis temporibus, Regiam illam Exactionem obtinuiſſe, quam nos dicimus* **Ship-money**, *& majores noſtri* Scỹpfỹlle6 *vel* Scỹp-ȝocne, *Latino barbarè* Naucupletionem *appellabant. Scripta fuiſſe videtur circa tempora Henrici* I. *Anglorum Regis.*

FINIS.

VIRO CLARISSIMO

GEORGIO HICKESIO,

S. P.

QUAS Superioris anni Menſe Octobri ad me dediſti, humaniſſimas literas recte accepi per illuſtrem Reverendiſſimumque Virum *Robinſonium*, cui poſt exantlatas per annos complures apud aulam Svedicam curas, laudabili atque ingenti omnium applauſu, nunc uti fama eſt, honorificentiſſimum apud patrios lares ſummumque Sacrorum Antiſtitis munus gratulari licebit, ſimulque Eccleſiæ Anglicanæ, imo Patrono benigniſſimo fauſta quævis impoſterum apprecari. Gaudeo autem V. Cl. apud Te, utpote Virum doctiſſimum ſtudiorumque Septentrionalium in fortunatiſſima inſula Statorem, ſuo pretio æſtimari labores noſtros quamvis exiguos valde, nec præconio dignos quali exornandos cenſuiſti. Sunt mediocria, imo tenuia admodum hæc noſtra, ſi ad veſtros comparentur cumulos, quos plenis ut ajunt horreis emetiri in proclivi fuerit. Interim vero V. Cl. cum multa magna Te moliri certum ſit, in ſtudiis rerum Gothicarum, quod propediem editione Catalogi librorum vett. oſtenſurus eris, iniquum ſane putavi *Petitioni Tuæ non ſatisfacere*. Mitto proinde Catalogum MSS. paſſim in Collegio noſtro exſtantium; non integrum quidem *illum, alio quippe reſervandum* tempori, quum animo à curis libero accuratione majori conſignare ſingula licuerit. Exſtant fateor MILLENI LIBRI hujus idiomatis alii, quos Publicæ partim bibliothecæ, partim privatorum loculi ex ultima antiquitate ſibi vindicarunt ſervantque, & quos aliquando titulis tenus noviſſe curioſæ indaginis, nec forte pœnitendi fuerit operis. Sic face apud vos præclucente, latitantes Theſauros inveſtigatum feſtinabunt alii. Interim quicquid hæc noſtra amplificandæ veſtræ molis conferre queant, lubenter ac merito id ſit, fietque inpoſterum cum uſus & ratio ita poſtulaverit. Sic Te V. Cl. bene fortunateque agere ex animo voveo. Vale.

Dabam Stockholmiæ,
D. 13. Martii, An. M D.CCI.

JOHANN. PERINGSKIOLD.

Manuſcripta *Scandica* ad Antiquitates & Hiſtoriam Septentrionalium aliorumque Regnorum illuſtrandam, in Regio Antiquitatum Archivo *Holmiæ* ſelecta.

EDda Sæmundi Sapientis continens carmina antiqua atq; partes ſequentes, quarum 1 *Solarlied*, 2 *Rafnagaldur Odins*, 3 *Wauloſpa*. 4 *Hævamal*, 5 *Veſtrudiſmal*, 6 *Grimniſmal*, 7 *Alfviſmal*, 8 *Egiſdrecka oc Loka glepſa*, 9 *Hamarſheimt*, 10 *Harbarſliod*, 11 *Skirnisfor*, 12 *Hymis quida*, 13 *Vegtams quida*, 14 *Volunders quida*, 15 *Helga quida Hundings bana then forſta*, 16 *Helga quida Haddinga ſkata*, 17 *Then andra Helga Hundings banes quida*, 18 *Sinflotla Lok*, 19 *Then forſta Sigurd Fafnisbanes quida* 20 *Then andra Sigurd Fafnisbanes quida*, 21 *Then Tredie Sigurd Fafnisbanes quida*, 22 *Brynhild Budla dotters quida then forſta*, 23 *Godrunar quida*, 24 *Brynhild Budla dotters quida then andra*, 25 *Gigiar quida*, 26 *Niſſumga Lok*, 27 *Godruner Harm*, 28 *Oddruner grat (groat,)* 29 *Godruners hefna*, 30 *Atlemal*, 31 *Godruner hvata*, 32 *Handiſmal*, 33 *Foil ſumſmal*, 34 *Hyndluliod*, 35 *Groe Galder*, 36 *Gratta Sanger*.

Edda Snorronis Sturlonidæ, continens carmina quædam antiqua de ritu priſco paganico, ſimul ac veterum artis Scaldicæ vera inſtitutione atque origine; quæ omnia in quinque partes diſtributa, ſequentia comprehendunt:

1. Stirpem atque originem Odini itemque Aſanorum, eorumque iter in Septentrionales oras: inſertis paſſim nonnullis de Romanis atque Trojanis.
2. *Harſtyge eller Gylfa ginning*, Sive colloquium Odini ac regis Gylfonis de mundi exordio ac fine; ut & Deorum origine, natura atque rebus geſtis.
3. *Bragaradur*, ſive orationem Brageri Scaldi, in convivio quodam ab Aſanis ac Ægero inſtituto: Qua peculiariter agitur de ipſius artis poëticæ fundamento; ſicut & multis antiquis Gothicis, Suecicis, Noricis, Danicis & Gallicis Regibus, atque heroibus.
4. *Skaldskaparmal*, quæ habet quaſdam formulas peculiares atque vocabula poëtis olim uſitata.
5. *Skalda*, quæ exhibet manuductionem quandam ad artem Scaldicam.

Snorre Sturleſons Heimskringla, ſeu Hiſtoria Regum Septentrionalium, quæ jam demum cum tranſlationibus, duobus Tomis impreſſa, continet

1. Hiſtoriam Inglingorum, ſive de Regibus Sueciæ monarchicis, & quibuſdam Suecicis ac Norvegicis regulis ab Odino uſque ad Rognvaldum Veſtfeldiæ, narrationem.
2. Halfdani Nigri, progenie regum Suecicorum oriundi.
3. Haraldi Pulchricomi, Norvegiæ Monarchæ tertii.
4. Haquini Adalſteinii filii adoptivi, Norv. Monarchæ.
5. Haraldi Grafeldii, R. N.
6. Olavi Tryggvaſonii.
7. Olavi Sancti, R. N.
8. Magni cognomento Boni, Daniæ ac Norvegiæ regis.
9. Haraldi Hardradii, R. N.
10. Olavi *Kyrres*, ſive Placidi, N. R.
11. Magni Barfoti, ſive Nudipedis, R. N.
12. Sigurdi *Jorſalafars*, ſive Peregrinatoris Hieroſolymitani, qui una cum fratribus in Norv. regnabat.
13. Magni *Blindi*, ſeu Cæci, ac Haraldi *Gylli* in Norvegia regum.
14. Sigurdi, Yngvonis atque Oſteni filiorum Haraldi in Norvegia imperantium.
15. Haquini *Hardabreds*, ſive latis humeris, R. N.
16. Magni Erlingi filii, qui cum Sverrero de Norvegiæ regno certabat.

Herwarer

Herwarer Saga, continens res geſtas inclutæ viraginis Hervoræ Angantyri filiæ, majorumque ejus ac poſterorum, tam in Suecia Ridgothia, Glæſiſvallia & Gardaricia, quàm in aliis Septentrionalium oris. Eſt a. hic MSS. Codex longe emendatior atque locupletior illo vereliano, juxta quem Upſaliæ An. 1672. impreſſio Hiſtoriæ hujus facta eſt.

Gotriks oc Rolfs Saga, ſeu Gothrici & Rolfi Weſtrogothiæ Regum Hiſtoria. Quæ cum Editione Verelii An. 1664. Upſaliæ publicata, quam optime convenit, in nonnullis etiam auctior eſt.

Sagan of Hialmter oc Olwer, ſeu Hiſtoria Hialmteri Ingonis Mannaheimii ſ. Sueciæ regis ex Marſibili Principe quadam Syriaca filii, & Olveri Jarli. Continens eorum expeditionem in Hunalandiam Arabiamque, & complurima cum Vikingis atque gigantibus certamina: nec non pacta tandem cum Alſola atque Hyldiſifa Regis Ringeri in Arabia: qui poſtea duxit Hervorum Humalandiæ principem: filiabus conjugia ------ C. 22.

Sagan af Halfdan Oſtenſon, ſeu Hiſtoria Halfdani, Oſteni Regis Norvagorum filii: Qui una cum Socio ſuo Suithone *Soxu-diarfe*, plurima egregia atque illuſtria per Norvegiam, Daniam, Sueciam, Biurmelandiam atque Holmgardiam, *&c.* olim perpetraverat facinora, quæ inter maxime celebratur navigatio ilius per mare *Kyrialfsbotn* dictum, cujus dominus deindè factus eſt Suitho; itinera denique ejus per Biarmelandiam atque Jotundheimium recenſentur, *&c.* C. 24.

Sagan af Sturlaug hinum Starfſama, ſeu Hiſtoria Sturlaugeri laborioſi, filii Ingialdi Naumdalenſis: agens primò de illius ob virginem Aſam cum Haraldo Rege Throndhemiæ, & gigante Kol, Krappa atque Fradmaro rixis atque certaminibus: deindè ejus profectione in Biarmalandiam, Sueciam, ubi poſtmodum à Rege Ingone regulus factus eſt, Hunalandiam, & tandem Gardariciam. C. 28.

Sagan af Gaungu Hrolfe, ſeu Hiſtoria Gongii Rolfi, Sturlaugeri laborioſi Regis Ringarikiæ in Norvegia filii. Incipit hæc à commemoratione regis cujuſdam in Gardarike nomine Hreggvithus, cujus filiam Ingigerdem matrimonio ſibi junctam habuit Rolfus. Enarrantur autem omnia incluti hujus herois illuſtriſſima geſta per Geſtriciam, Jotunheimium, Gargariciam, cujus rex deinde factus eſt, atque Angliam, *&c.* necnon cæterorumque principum atque pugilum, utpote regis Geſtriciæ Erici, regis Angliæ Haraldi, *&c.* item Vilhialmi cognom. *Svikare*, moduli pygmæi, Thorgrimi Jarli Daniæ, aliorumque quorum paſſim memorat Hiſtoria. C. 40.

Hiſtoria Hialmari Regis Biarmlandiæ atque Thulemarchiæ, ab Anonymo Roduri filio, vigente gentiliſmo ante ſecula octo, Lingua & Runis Sueo-Gothorum antiquis in Membrana conſcripta; Quam ex Fragmento Runici Manuſcripti Vetuſtiſſimi accuratiſſimè delineatam, juxtaque literis recentioribus Deſcriptam, cum verſione gemina Notiſque brevioribus illuſtrare conatur J. P.

Sagan af Kong of Alf og Koppum hanns: ſeu Hiſtoria Alfonis, quæ incipit ab recenſione Majorum ipſius ſc. Ogvaldi, Joſuri, Kioronis & Hiorleiferi, ordine ipſi proximè in Hordalandiæ regno antecedentium: percenſetque deindè omnia hujus herois ſimulque pugilum ejus illuſtriſſima geſta per Norvegiam regioneſque alias, donec inſidiis regis Aſmundi maxima ex parte cæſi ac diſperſi eſſent: injectâ etiam mentione aliorum quorundam Regum, utpotè in Suecia Solvonis, Daniâ Oſtenii, & Scanica Hakonis. C 18.

Sagan of Hrolfe Kraka. ſeu Hiſtoria Rolfonis Krakes, Helgonis Daniæ regis filii, in ſeptem partes diviſa, quarum 1. agit de Frotone Danorum quondam rege, qui ob cædem fratris ſui Halfdani, ab ejuſdem filiis Halgone atque Roano, vivus crematus eſt. 2 De eodem Helgone atque Roano, quorum ille ducta Olafu regina Saxlandiæ, ex qua olim Urſam regi Adilo poſtmodum nuptam ſuſceperat, Rex Daniæ factus eſt: Hic profectus in Angliam, ibidem à Hrokero Sævari Jarli filio interemtus eſt. 3 De tribus iſtis pugilibus atque fratribus fortiſſimis, Svipdagero ſc. Huitſerkio & Beigado, qui primum Adilis regis Upſalenſium, deinde Rolfonis Krakes officiarii fuerant 4. De Biodvaro Biarka ejuſque fratribus Elgfrodo & Thorero à pede canino, qui poſtmodum Rex Weſtrogothiæ factus eſt. 5. De Hialtone pugili quodam fortiſſimo regis Rolfonis. 6. De itinere regis Rolfonis ad Adilem Upſalenſem ubi aurum in Fyreſvaldia ſeminaverat. 7. De bello inter Hiorvardum regem Scaniæ & Rolfonem, quod vocatur Sculdenſe, geſto, in quo tandem occubuit Rolfo.

Hiſtoria Vilkini, Theoderici Veronenſis ac Niflungorum, continens Regum atque Heroum quorundam Gothicorum res geſtas per Ruſſiam, Hungariam, Italiam, Burgundiam atque Hiſpaniam. Ex MSS. Codicibus linguæ veteris Scandicæ in hodiernam Suecicam atque latinam traducta, operâ I. P. nunc ſub prelo eſt.

Blomſtur-walla Suga: Sive Hiſtoria urbis cujuſdam Blomſturvall in Africa ſitæ, in qua olim plurimorum Regum principumque filios per Europam atque Aſiam convenîſſe, arctaque inita Societate ſuaviſſime ibidem aliquid temporis convixiſſe traditur. In quibus deſcribendis multa recenſentur valde convenientia cum Hiſtoria Theoderici Veronenſis vulgo Vilkina Sagan. C. 28.

Wolſunga Sagan edur Saga af Sigurde Fafnisbana: ſeu Hiſtoria Volſumgorum, vel Sigurdi Fafnisbanii, incipiens à rege Hunalandiæ Sigone, cujus filius atque ſucceſſor erat Volſungus, qui poſt plurimos à ſe relictos filios atque poſteros, inter quos etiam Sigurdus Fofnisbana erat, tandem a genero ſuo Siggeiro Gothorum rege occiſus eſt. Enumerantur autem celebriora Sigurdi geſta per Hunalandiam atque Italiam, quomodo ſc. occiſo Fafnone, Brynhildam Budlæ Gothorum regis filiam, deinceps ea repudiata, Gudrunam Guikonis principis Hiſpaniarum filiam matrimonio duxerat. C. 52.

Sagan af Ragnar Lodbrok: ſeu Hiſtoria Rangneri Lodbrokii regis quondam Daniæ, atque Sigurdi Kings filii: ejuſque duorum cum Thora primum, deinde Aſlauga Sigurdi Fofnisbanum filiæ conjugiorum, ſuſceptorumque indè filiorum, Biornonis ſcilicet cognom. Jarnſidas regis poſtmodum Sueciæ, & Ivari Benloſas ac Sigurdi *Ormioyes*. Quâ continentur plerumque illorum expeditiones atque bella, in Suecia cum rege Oſtenio, Italiâ, Angliâ cum rege Ella, à quo poſteà ſerpentibus expoſitus erat Rangnerus, quod tandem ſtrenuè ultus eſt filius ejus Ivarus Angliæ totius poſtmodum rex atque Imperator.

Sagan af Magus Jarl, ſeu Hiſtoria commemorans res geſtas Jarli cujuſdam ad Strausburgum in Saxlandia nomine Magi, à Narſe filio Odini ſuum genus ducentis, artiſque necromanticæ magicæque magiſtri quondam primarii, cujus etiam experimenta artis Cæſari Carolo Magno conſpicienda exhibuit quam plurima. Continet alioquin non pauca alia, tam notitiam rerum Germanicarum, Gallicarum atque Græcarum, quam propagationem religionis Chriſtianæ per Saxlandiam concernentia. C. 49.

Sagan af Eigli Einhenta og Aſmunde Berſerkia hane; ſeu Hiſtoria continens res geſtas duorum fortiſſimorum pugilum ſimulque commilitonum Aſmundi atque Egilli: quorum hic Ringeri Smalandiæ regis filius erat. Enarrantur. *vic.* amborum facta, quomodo ſc. occiſis quamplurimis per Sueciam, Gardariciam atque Jotunheimios Vikingis atque gigantibus, tandem generi Regis Hertyggeri in Gardaricia facti ſunt.

Sagan af Illuga Grydar-foſtra: ſeu Hiſtoria de Illuga reguli Scanorum Sigurdi olim ſocio, qui Grydam vel Signim regis Alonis in Alfhemia filiam, magicis artibus novercæ ſuæ in fœminam giganteam, transformatam priſtinæ formæ reſtituit; ideoque Grydarfoſtra, *i.e.* nutritius Grydæ cognominatus. C. 6.

Sagan af Hindine oc Hogne, ſeu Hiſtoria Hedini Hiorandi Serklandiæ regis filii, & Hugonis Daniæ regis Halfdani filii. Continens in initio nonnulla de Odino atque Aſiaticis, ut & de Gallorum Serklandorum Norvagorumque aliquot eo tempore claris decantatiſque pugilibus atque Vikingis.

Sagatin af Olaf Tryggvaſon, ſeu Hiſtoria Regis Olavi Tryggvaſonii Major, à Birgero Abbate olim conſcripta. Quæ inter præcipuas & ampliſſimas veterum hiſtorias, res præcipue commemorat Norvagicas, Suecicas, Finlandicas, Gardarikikas, Curlandicas, Danicas, Anglicas, Francicas atque Græcas, *&c.* Agit quoque de prima Iſlandiæ, Gronlandiæ atque Vinlandiæ inhabitatione; ut & de propagatione Chriſtianiſmi per Daniam, Norvegiam, Sueciam atque Moſcoviam; cum plurimis rebus aliis claris atque memorabilibus, abſolvitur duabus partibus, & 107. Capp

Sagan af Kong Sverre: ſeu Hiſtoria exhibens vitam atque res geſtas Sverronis regis Norvagiæ, Sigurdi Jorſalafars ex Gunhilda ut perhibetur filii. Qui primum ordini Sacerdotali ab Epiſcopo Roano in *Ferroo* initiatus, deindè dignitati regiæ Norvagicæ fuit admotus, quam deinde innumeris motibus inteſtiniſque bellis involutam, moventibus ei bellum deceſſore ejus Magno Erlingſonio ejuſque ſectatoribus Kuſlungis & Baglis aliiſque plurimis, ægerrime ad mortem ſuam geſſerat. C. 178.

Sagan af Hakon hin gamla, ſeu Hiſtoria Regis Haquini Vetuſti Sverronis filii patris olim regis Magni cognom. *Lagbaker.* Continens varias res geſtas tam in bellis quam pacificationibus inter trina hæc Scandinaviæ regna nationeſque alias ipſi proximè adjacentes. C. 270.

Ryggiar-Stycke: ſeu pars quædam Hiſtoriarum Regum Scandianorum, incipiens à Magno Bono Olavi Sancti filio, uſque ad Haraldum Gyllium. Continens præcipue res Norvagicas, Suecicas, Danicas, Anglicas & Iſlandicas, ut & nonnullas ad Gronlandiam, Irlandiam, inſulas Orchades, Gardariciam & Græciam attinentes. C. 336.

Knittlinga Saga: ſeu Hiſtoria Knittlingorum vel Knuttonum. Continens res geſtas Regum quorundam Daniæ atque Norvegiæ à Suenone Æſtridſonio uſque ad obitum Valdemari Canuti Ducis filii, præmittendo tamen nonnulla de Regibus illis, qui à tempore regis Haraldi Gormſonii, Suenonem proximè anteceſſerant. Qua occaſione etiam nonnulla proferuntur de variorum olim Ducum principumque bellis pactis atque commerciis, tam in Dania, Suecia atque Anglia, quam aliis Europæ regnis inſtitutis. C. 112.

Harald Rings banes Saga, ſeu Hiſtoria Regis Daniæ Haraldi, continens primum ejus cum patre Ringone bellum, in quo manu propria hunc ipſum occiderat, ac idcirco Rings bana vocatus eſt; Deinde frequentata illius cum amicis patris ſui certamina ſingularia, ac præcipuè cum Sviphaldo, Grimaldo, aliiſque plurimis. C. 20.

Sagan af Halfdane Branufoſtra, ſive Hiſtoria continens regis cujuſdam Daniæ Halfdani, tam intra quam extra patriam geſta glorioſiſſimè. Quo ſcilicet caſu primum avito ſolio excluſus, deindè longiſſimis itenerum erroribus per Biarmalandiam, Angliam atque Hiberniam jactatus, tandem ſubjugatam patriam liberaverit atque reſtituerit. C. 22.

Sagan af Sliſa Roe, ſiue Hiſtoria Roani cognom. Probi, tempore regis Suenonis in Dania florentis. Qui in Angliam quandoque negotiandi cauſa profectus, ibidem trium quorundam fratrum nefando aſtu primò deceptus, denique coram judice tanquam furti reus accuſatus eſt. Abſolutus legitimè cognita demum illius innocentia, illorum verò fraudes ſimul detectæ ſunt. Cap. 6.

Sagan af Biodvare Biarke, ſeu Hiſtoria Biodvari filii olim Biornonis Scottlandiæ Jarli, ac pugilis Rolfi Krakonis fortiſſimi: qui poſt plurima exantlata cum Rolfone in prœliis contra reges Sueciæ, Hunalandiæ, Ruſſiæ, Norvagiæ, aliiſque pericula, Dux ſimul ac gener ejus factus eſt.

Hiſtoria Rythmica Regum Danorum à rege Dan uſque ad annum 1295. circa tempora Ducis Valdmari & Epiſcopi Jacobi, Danicè conſcripta.

Hiſtoria Danica, continens præcipuè illorum res bellicas in Holſatiâ, Livoria, Suecia atque Germania per decennium geſtas, à morte ſcilicet Chriſtiani III, quæ incidit in annum 1559. uſque ad annum 1571. ſive pacem Stetinenſem.

Grettla edur Saga af gretter Sterka Aſmundar Syne. Seu Hiſtoria continens res Gretteri Aſmundſonii per Iſlandiam patriam ſuam Norvegiam, Sueciam atque Daniam, *&c.* Geſtas, illorum temporum æqualis quibus in Norvegia Olaus Sanctus, in Suecia Rex Aſmundus imperitarunt. Hiſtoria in tres partes diſtribuitur, quarum 1. agit de Onundi Træfots bello cum Haraldo Pulchricomo, 2. De Grettero ipſo, 3. De Thorſtenio Dromundo Gretteri fratre, tandemque ejus cum Græciæ regina Spe conjugio. Unde etiam hæc ultima pars ſub titulo Speſar þattur inſcribi ſolet.

Sagan af Orme Storolfſon: ſeu Hiſtoria Ormonis Storolfi filii, hominis Iſlandi, ob ſummum corporis viriumque robur ſui ævi inter Septentrionales quondam celebratiſſimi. Qui præter cætera heroica facinora, Bruſonem famoſiſſimum olim Sandejæ inſulæ gigantem interfecit. C. 24.

Sagan af Thorſtein Baar-magn: ſive Hiſtoria Thorſtenii Bærmagni, Olai Tryggvaſonii primum aulici: deinde regis Godmundi in Glæſiſvaldia Socii; cui in occidendo rege Gejirydero, atque ſubjugando regno ejus Jotunheimio, cui tum ſuberat Glæſiſvaldia, fidam operam præſtitit. C. 14.

Sagan af Fridthiof Frakna, ſeu Hiſtoria de quodam Fridtiofo, qui tempore Belonis reguli quondam Sogniani in Norvegia floruit: Cujus filios Hognum atque Halfdanum, quod variis ſe injuriis laceſſerant, è ſolio poſtea detruſit, ſimulque regno & vitâ eos privavit. Cap. 15.

Floamanna Saga edur Thorgils Orrabeins ſtiupas Saga: ſive Hiſtoria Floamannorum, agens de Norvago quodam, regis Haraldi Gullskiagg temporum æquali, nomine Þorgill Orrabein, Þorgrimeri Flotdalenſis olim privigno: ejuſque in Irlandia, Norvagia aliiſque locis rebus geſtis ac certaminibus ſingularibus, præcipuè quomodo interfecto Jarnhuſio, ſororem Olavi Jarli Hladejenſium Gudrunam matrimonio ſibi junxit. C. 75.

Sagan af Sorla hin Sterka: ſeu Hiſtoria continens res geſtas Sorlonidis cognom. Robuſti regis Erlingi in Uplandia filii. Qui captis in Blalandia Borkero atque Bolverkero Vikingis, & ad Ejirafundam devicto rege Suiþiodi hid koldu [*Suioniæ frigidæ*] Danicæque Halfdano Branufoſtra, una cum omnibus ſuis filiis atq; Sociis, tandem in Norvegiæ regem evaſit. Cap 20.

Sagan af Grime Lodin-Kinna, ſeu Hiſtoria Grimeri Barbati, deſcribens ejuſdem iter in Gandvikum, ubi ſponſam olim ſuam Lopthænam, magicis Novercæ ſuæ artibus illuc inter giganteis traductam, liberavit, domumque ſecum reduxit. C. 6.

Sagan af Erik Widforla: ſeu Hiſtoria Erici Peregrinatoris, Regis Thronderi in Throndhemia filii qui cum Socio ſuo Erico Danorum principe vaſtum quandoque ſuſceperat iter ad vallum Odini, vulgo *Odens Aker*, juxta flumen Piſonem in India, ut vult hic noſter, olim ſitum. C. 9.

Sagan af Kroke Ref: ſeu Hiſtoria Refonis Stenonis filii natione Iſlandi, qui tempore regis Haraldi Hardradii vixit. De cujus plurimis per Daniam, Norvegiam atque Gronlandiam geſtis multa heic mira pariterque jucunda proferuntur. C. 23.

Sagan af Wiglunde Wana: ſive Hiſtoria Viglunderi Pulcri, viri Iſlandi. In qua exponitur ſummus atque incredibilis amoris illius ardor, quo erga amaſiam ſuam Kettilridam flagravit, cujuſque cauſa innumera ferè perpeſſus eſt pericula, donec voti ſui in ea impetranda compos fieret. Cap. 26.

Sagan af Rodulf hin Spaka, ſive Hiſtoria Rodulphi Sapientis, viri Suionici, temporum Olavi Sancti in Norvegia æqualis. Cujus ut & filiorum ejus Dageri atque Sigurdi, inſignis doctrina ingeniorumque præſtantia, heic accuratiſſimè deſcribitur. C. 6.

Sagan af An Boge-Sveiger, ſive Hiſtoria de Anone Norvago quodam Boge Sveiger dicto, qui temporibus reguli Ingialdi in Naumdalia compar, cum Ingialdo perpetuas uſque ad obitum ſuum nec unquam terminandas

nandas exercuerat lites atque diſceptationes. Cap. 22.

Sagan af Raſn oc Gunlaug Orms-tunga: ſeu Hiſtoria exhibens duorum Iſlandorum juvenum atque Scaldorum Raſneri ſc. atque Gunlogi cognom. Serpentinæ linguæ litigia atque contentiones, causâ virginis Helgæ, quam ambo deperibant, exortas. Quâ ſimul exponuntur nonnullæ aliæ res eodem tempore in Anglia, Irlandia, Scotia, Gothia atque Suecia, regionibus à Gunlogo probè perluſtratis, geſtæ. Cap. 26.

Sogu Thattur af Stuf Kattar Syne: Seu Hiſtoria de quodam Iſlando nomine Stuf, ſorderi Kattas filio, ejuſque cum rege Norvagiæ Haraldo mira atque lepida quondam confabulatione ac colloquio agens. C. 3.

Sagan af Giſla Syrs Son: seu Hiſtoria Norvagi cujuſdam nomine Giſla Syronis filii, qui temporum regis Haquini Adalſteinii ſuppar fuit. Quâ exhibentur variæ ipſius peregrinationes exoticæ itemque certamina cum adverſariis, præſertim Ejolfo Vorrone à quo occiſus eſt. Alia inſuper inſperſa ſunt hiſtorica hominum quorundam peculiaria Norvegiam atque Iſlandiam incolentium. Cap. 71.

Sagan af Haſna Thorir: Seu Hiſtoria continens res geſtas Thoreri, dicti Hænſna ſorir viri Iſlandici: ut & clarorum virorum ſub idem tempus in Borgarfirdi habitantium. Cap. 33.

Sagan af Hordi og Holmverjum: Seu Hiſtoria res geſtas deſcribens Hordii Grimkelli filii Iſlandi, virorum itidem nonnullorum qui antiquitus Holmverjar dicebantur, erantque Socii Hordii fidiſſimi, æquales temporum Haraldi Pulchricomi Norvegiæ regnum tenentis. Cap 64.

Sagan af Hrafnkell Goda, ſeu Hiſtoria Hrafnekeli Probi, Iſlandi, tempore regis Haraldi *Harfagras* in territorio Fliotſdal habitantis, aliorumque inter Iſlandos virorum fortium atque clariſſimorum. Cap. 29.

Sagan af Gudmundar hins Godo Hola Biſcups: Seu Hiſtoria Godmundi cognomento Boni, Epiſcopi Holenſis in Iſlandia; deſcribens ipſius Sanctam duram aſperamque vitam monachalem, res adverſas atque beatum obitum. Quibus recenſendis etiam quamplurima exponuntur initio, ad illuſtrationem originis atque progreſſûs rerum Eccleſiaſticarum Iſlandiæ, præcipue Epiſcopatûs Holenſis. Hæc meritò vocari Major poteſt reſpectu ad illam minorem, quæ Epiſcopi hujus multò contractius tradit vitam reſque geſtas. Cap. 258.

Sogu Gudmundar hins Goda Hola Biſcups Ara Sonar: Seu Hiſtoria Godmundi Aræ Filii, Holenſis Epiſcopi Minor, ſic dicta reſpectu illius Majoris, quâ itidem ac in hac, præter res hujus Epiſcopi geſtas, dilucidè exponitur univerſus tum temporis Eccleſiæ ſtatus atque propagatio per Iſlandiam Cap. 91.

Sagan af Jone Biſcups helga Augmunds Syne: Seu Hiſtoria de Johanne Sancto, Epiſcopo primo ſedis Holenſis in Iſlandia, ejuſque variis ac plurimis Sanctis miraculis agens. Cui ad calcem adjectus eſt index omnium Epiſcoporum atque Abbatum Norvegiæ, Gronlandiæ atque Iſlandiæ, item nonnullorum martyrum *&c.* Alia inſuper ad notitiam ſtatûs Eccleſiaſtici Iſlandiæ proximè pertinentia. C. 49.

Sogu hins heilaga Thorlak: Sive Hiſtoria S. Thorlaci, qui proximè ſucceſſit Klæng in Epiſcopatu Scalholtenſi Iſlandiæ. Qua etiam paucis repræſentatur ſtatus atque conditio Eccleſiæ, præcipuè Scalholtenſis, Iſlandicæ. Cap. 86.

Sagan af Pall Hola Biſcup: Seu Hiſtoria Pauli Epiſcopi quondam Holenſis, & ſucceſſoris Thorlavi, ejus vitæ, doctrinæ, atque mortis. Continens quamplurima ad ſtatum priſcum Eccleſiæ Iſlandicæ pertinentia. Cap. 40.

Thornesinga Saga, Seu Hiſtoria Thorneſingorum: Agens de prima Iſlandiæ inhabitatione, ut & de viris nonnullis in ea præſtantibus, utpote Snorrone *hin Goda*, Biornone *Hytdala kappe*, aliiſque; Nec non de rebus quibuſdam Vinlandicis, Norvagicis, Anglicis atque Suedicis, *&c.* Cap. 56.

Sagan af Thorde Hredo og Vidfiardar Skeggia: Sive Hiſtoria præclarorum virorum Thordonis atque Skeggonis; quorum ille in Norvegia tempore regis Sigurdi Slefu, hic in Iſlandia atque diſtrictu Vidfiardenſi prognatus erat, indeque Vidfiardar Skeggia cognominatus; de arcta quæ alterutris intererat amicitiâ, certaminibus denique cum viris fortibus ac ſtrenuis, quorum mentio paſſim injicitur. Cap. 40.

Isferdinga Sagan edur af Hawarde Hallta: Sive Hiſtoria virorum aliquot in diſtrictu Isfirdingenſi Iſlandiæ habitantium, ac præcipuè Havardi *Haltæ*, id eſt, Claudi; quibus modis filioli ſui Olavi à ſorbiorno in Laugaboie olim occiſi cædem ultus fuerat. Factâ paſſim mentione aliorum præcellentium virorum, utpote Lioteri, ſorkelli, ſoralfii, Atlæ, Sten ſoreri *&c* eorundemque inter ſeſe certaminum atque contentionum. Cap 34.

Sagan af Finnboga Rama: Seu Hiſtoria agens de quodam Norvago, qui primum Urdarkattur, deindè Finboga cognom. Rama dictus eſt, Asbirni olim in pago Kaire inque diſtrictu Flatejadenſi filio. Qui legationem pro Hacone Norvagorum Jarlo ad Johannem regem Græciæ ſuſcipiens, varia ac egregia ibidem alibique paſſim, ſed præcipue in Iſlandia ubi deindè domicilium ſuum fixit, perpetravit facinora C. 46.

Lioſvetninga Saga, eda Reikdala: Seu Hiſtoria Lioſvetingenſis, agens de nonnullis Iſlandis, utpote ſorgero hin goda, ejuſque poſteris in Lioſavatne habitantibus; item Guomundo hin Rika, ſorere Helga, ſorkello Geitiſonio aliiſque plurimis: quorum mentio paſſim in Sturlæſonio, Hiſt. Olavi Tryggvaſonii, alibique occurrit. Cap 55.

Helgas og Grim Droplaugers Saga: Seu Hiſtoria agens de duobus Iſlandis Helgone atque Grimero ſorvalderi filiis, ex Iſi Drauplagera natis, à qua etiam cognominati ſunt. Eorum denique plurimis clariſſimiſque cum aliis viris fortibus ac ſtrenuis, utpote Helgone Aebiornſonio, ſorgrimo Tordyfilſio cæteriſque, certaminibus. Cap. 22.

Brandkroſſa Thattur: Quæ itidem agit de Drauplageri filiis Grimero atque Helgone illorumque origine. Nomen autem eis inditum eſt ob bovem quendam Brandkroſſa dictum, quem fratres illi ſubdole necuerant. Res ſingillatim pertractat Iſlandicas. C. 6.

Sagan af Eyrik Rauda: Seu Hiſtoria Erici Rubri ſorvaldeni filii, qui in Iſlandia tempore regis Olavi Trygvaſonii floruit. Agit etiam de navigatione Norvagorum in Gronlandiam, Skrællingialandiam & Vinlandiam, *h. e* Indiam Occidentalem, *&c.* C. 22.

Thatter af Thorſtein Thorarins ſon: Hiſtoria ſeu res geſtæ Thorſtenii ſorarini filii, in Sunadal Iſlandorum habitantis. Quæ multum convenit cum Hiſtoria Lioſvetingenſi. Cap 9.

Brodd Helgas Saga, Seu Hiſtoria Helgonis cujuſdam Iſlandi, aliorumque virorum privatorum in Iſlandia tum temporis florentium.

Sogu Tattur af Thorſtein Auſtfyrdska, Seu Hiſtoriola de viro quodam Iſlando nomine ſorſtein, tempore regis Magni hin Godas. Cap. 4.

Sogu Thattur af Sneglu Halla: Sive Hiſtoria exponens res geſtas Scaldi cujuſdam Iſlandi tempore regis Haraldi Sigurdi filii. Cap 12.

Eigla edur Saga af Eigil Skalla Grims Son, Siue Hiſtoria de Egillo Iſlando Grimeri Calvi filio, ob artem Scaldicam ſui temporis clariſſimo, agens.

Banda-manna Sagan, edur Sagan af Ofeige Skidaſon og Odde Ofeigſon: Seu Hiſtoria Bandomannorum, Continens res geſtas patris Ofeigeri Skidaſonii & filii Oddenii. Quorum hic mercaturam exercens per Norvegiam, Daniam, regioneſque alias, tandem in Iſlandia ſubſtitit, ubi ad pagum Mel diutinè deinceps habitavit. Cap. 12.

Watns-dala: Seu Tractatus deſcribens primam inhabitationem tractus Vatnedalenſis Iſlandiæ auſtralis; ut & res geſtas inſignis cujuſdam Iſlandi qui eodem tempore vixit. nomine Ingemundus hin Goda ejuſque quatuor filiorum, Thorſtenii, Jokuli, Hugonis atque Thoreri ſtrenui, prudentia necem patris ſui ulciſcentium. C 55.

Sogu Thattur af Audunne vockrur: Seu Hiſtoriola agens de Iſlando quodam nomine Audum, ejuſque in Norvegiam atque Daniam peregrinationibus, re-

busque gestis in bello inter regem Norvagiæ Haraldum & Daniæ Suenonem, &c.

Kormaks Saga: Seu Historia agens de Islando quodam nomine Kormak, qui tempor m regis Haraldi Grafeldii fuppar fuit: ejus itidem recenfentur cum cæteris pugilibus crebri conflictus atque velitationes. Inſperguntur paſſim plurima de veterum legibus atque inſtitutis diſciplinæ bellicæ, ac præcipuè certaminum ſingularium. Cap. 32

Sagan af Wiga Glume: Seu Hiſtoria de quodam Norvago Ejiarfirdenſis pagi incola nomine Glume; plurimiſque aliis viris atque pugilibus, qui vel affinitate vel rebusprælarè geſtis huic proximè acceſſerant. Cap. 58.

Sagan af Thorgeire Hávar-Syne og Thormode Kolbrunnar: Seu res geſtæ duorum Norvagorum atque Sociorum, Thorgeiri ſc. & Thormoderi, tempore regis Olavi Sancti cujus erant miniſtri aulici. Quorum ille poſt plurimas perpetratas clariſſimorum virorum cædes, in Islandiam fugit, ubi aliquanto poſt operâ gigantum Thorgrimeri atque Thoraini Olfas occiſus eſt; hic verò in Gronlandiam profectus, & ibi & aliis in locis, propter certamina ſua ſingularia atque vaticinandi facultatem inclaruit. Cap. 60.

Sagan af Katle Hang, Seu Hiſtoria vel res geſtæ patris ac filii, Ketilli ſc. ac Grimonis Hirſutigenæ, quorum ille olim inſulæ Rafniſtu in Norvegia præfuit, plurimiſque egregiis facinoribus per Norvegiam atque Biarmelandiam inclaruit, præcipue poſtquam Saronem Fradmarum, alioſque Vikingos occidiſſet; hic verò poſt liberatam uxorem ſuam Lopthænam à gigantibus Ganvicenſibus, in Norvagia plerumque vitam ſuam tranſegit. C. 9.

Sagan af Orvar Odder: Seu Hiſtoria Orvari Odds, filii Grimeri Lodinkinnas. Tradens ejus atque Sociorum res geſtas atque expeditiones navales in Finmarkiam, Biarmalandiam, Sueciam, regnante ibi Ludovico, Irlandiam atque Angliam, in qua Skolloni contra regem Jatmundum auxilia tulerunt; nec non mentionem faciens aliorum aliquot conflictuum atque certaminum cum Vikingis atque gigantibus aliis, utpote cum Angantyro ejuſque 11. fratribus in inſula Samſoo cum Augmundo, cum Hialmaro atque Theodoro Stafnglamaro aliiſque plurimis, fortitudine ſua atque crudelitate terribilibus. Cap. 37.

Granlands Annale: Seu Gronlandiæ Annales incerti auctoris. Continent breviter ea, quæ à prima ejus occupatione per Norvagos An. 986. ad Annum uſque 1477. geſta ſunt: Ac primo quidem agunt de navigatione Erici Rubri in Gronlandiam, ejuſque familia atque poſteris; ſequuntur Annales Flatejenſium, Vinlandiæ (nunc Americæ) atque Skrællingorum, aliarumque inſularum propè adjacentium, &c. quibus ad calcem adjecta ſunt nonnulla collectanea è veterum Hiſtoriis, Regum atque Epiſcoporum diplomatibus, quæ unicè ſpectant ad cognitionem hujus populi, ſtatus Eccleſiaſtici atque Politici.

Sagan af Herman oc Jarlman: Hiſtoria Hermanni & Jarlmanni, duorum in Frachlandia Principum, atque Sociorum perquam fidelium. Quæ etiam continet nonnullas alias res tum temporis per Serklandiam hid Miklu dictam, apud regem Rudentium, & regnum Miklagardiæ apud virginem Rikat geſtas. Cap 24

Sagan af Sigurde Thogla, Hiſtoria Sigurdi Taciturni regis Ludovici in Saxlandia filii. Quæ præter prædicti principis res geſtas, etiam perplurima adfert ad Synchroniſmum Imperiorum Frachlandiæ, Hornſetulandiæ, Lombardiæ atque Tartariæ conducentia. C. 57

Sagan af Ulf Uggaſon: Hiſtoria Ulfonis Uggaſonis filii, principis quondam Normandici Qui una cum ſodali ſuo Ario regis Modronis in Perſia filio, Skroggonem Serklandiæ principem una cum 15 fratribus ſororibuſque interfecit. Cap. 15.

Sagan af Geirarde Jarl: Hiſtoria exhibens res geſtas Gerrardi Jarli, æqualis temporum Caroli Magni, cujus filiam Ellinburgam in matrimonium habuit; Itemque filii ejus Wilhialmi, Frackandiæ cum temporis regis, quo in Miklagardia Kyrilacius, in Dania Kanutus Sanctus imperitarunt. Etiam hæc Hiſtoria admodum convenit cum illa Mauſi atque Laici. C. 11.

Sagan af Nicolaſe Leikara: Hiſtoria Nicolai Leikaras, à ſapientia ſua ita dicti, regis olim Faſti in Hungaria filii, ejuſque cum Saxorum regis filia conjugii. Inſperſa paſſim nonnulla de rebus Hungaricis Saxlandicisque. Cap 17.

Sagan af Huga Skapler: Hiſtoria Hugonis Skapleri, à Conrado Heimdorfero olim conſcripta Qua continentur illuſtriſſima incluti hujus Galliarum regis per totum regnum, terraſque alias, utpotè Brabantiam, Hollandiam, Angliam, &c. Geſta, victoriarum itidem memorabiles caſus Cap. 83

Sagan af Karla Magnuſe og Koppum hans: Hiſtoria Caroli Magni ejuſque pugilum atque ducum. Tradens Glorioſiſſimi Herois præcipuas res geſtas à primo illius ortu u'que ad ejus obitum, juxta partes ſeu membra, quorum 1. Agit de ejus natalitiis, coronatione, &c. præcipuè de Carveti Babyloniorum regis cum Oddgeiro Dano pugna ſingulari. 2. De Rege Africanorum Aglando ejuique filio Jamundo, eorundemque cum Carolo in Hiſpania bellis 3. *Bruar-Thattur*, de Rollantio duce Caroli, ejuſdem cum rege Hiſpanorum Villalino certaminibus ſingularibus, hujuſque captivitate. 4. De Otuelis ducis Ethricci ad fidem Chriſtianam converſione, initoque deinde conjugio cum Caroli Magni filia. 5. Hugons þattur edur Geipler, de Hugone rege Conſtantinopolitano, ejuſque ac cæterorum pugilum factis memorabilibus. 6. Ferakuts þattur de regis Hiſpaniæ Ferakuti bellis cum Carolo Magno, ac tandem omnium ſubditorum totius regni ejus una ſecum converſione ad religionem Chriſtianam. 7. Runſivalds þattur, de rebus Caroli geſtis in Runſivallia; denique morte Caroli Magni.

Sagan af Tertram oc Plato: Hiſtoria Tertrami atque Platonis, filiorum regis Arturi in Frachlandia: quorum hic Cæſari Agrippæ in Aſſyria, ille patri Arturo in Fracklandia ſucceſſit. Continet res Indicas, Græcas, Aſſyriacas atque Fracklandicas. &c. Cap 52.

Sagan af Conrad Ridgards Son: Hiſtoria de Conrado Rigardi Cæſaris in Saxlandia filio, atque illius ſodali Rodberto Rogeiri Jarli ibidem filio; eorundemque longinquo per Micklagardum, ubi deinde rex factus eſt Conradus, Serklandiam atque Babylonem itinere Cap 22.

Sagan af Partalopa: Hiſtoria continens res geſtas Partalopæ, principis quondam Fracklandiæ atque regis Ludovici filii: deſcriptionem urbis Pariſienſis in Fracklandia à Brettanorum rege olim obſeſſæ; denique nuptialis feſtivitatis Partalopæ cum Mormoria Emanuelis Græcorum vel Miklagardiæ regis filia. Cap. 11.

Sagan af Victor og Blaevs: Hiſtoria Victoris regis Wilhialmi in Fracklandia filii, atque ſodalis ejus Blaevi. Commemorans plerumque res Chaldaicas, Indicas, Fracklandicas ac Serklandicas, ut & conjugia horum principum, nempe Blaevi cum Roſida Serklandorum regis filia, & Victoris, qui poſteà rex Serklandiæ factus eſt, cum Fylgida Blaevi ſorore. C. 33.

Sagan af Elis: Hiſtoria de Elis Ducis Julii in Heliga Egidii regnantis filio. Mentionem quoque faciens urbis Balleursborg, cujus rex olim vocabatur Jubin, qui Roſemundum Maſeaberti regis in Sabræborg filiam, devicto primum Jubino, deindè patre Maſeaberto, in matrimonium duxerat, factus rex Fracklandiæ. Cap. 47.

Sagan af Mirmant og Seſſelia i Sikiles: Hiſtoria Mirmantii, Hermanni Jarli in Saxlandia filii. Qui in Fracklandia apud regem Ludovicum educatus, ducta Seſſelia regis Wilhialmi in Sikilis filia, tandem rex Sikilenſis factus eſt Cap. 32.

Sagan af Gibbon: Hiſtoria de Gibbon, Wilhialmi Fracklandiæ regis filio, qui junctim cum filio ſuo Eskiuparto Fracklandiæ imperitavit. Continet præterea nonnullas res Græcas atque Aſiaticas, præcipuè quas Saxlandiæ rex Plato, Aſperus Jarlus, regina Indiæ Florentina geſſerunt. Cap. 36.

Trojumanna

Trojomanna Sagan: Seu Hiſtoria Trojanorum. Continens deſcriptionem obſidionis Trojæ, omniumque iſtorum Heroum facta illuſtria, qui eo in bello inclaruere, omnium Hiſtoricorum annalibus decantati juſto hiſtoriæ ordine. Primum de Jaſone atque Hercule, eorumque profectione in Colchos memoratur. Proximè de Hellenæ raptu, atque exorto inde decennali bello urbiſque excidio. Denique de heroibus Græcis atque Aſiaticis qui eo bello inclaruerunt. Cap. 56.

Thattur af Wilhialme Baſtarde. Hiſtoria exponens res geſtas Vilhialmi Conqueſtoris regis Rodberti in Anglia filii ex Gunhilda ſorore Adalradæ: ut & aliorum aliquot regum principumque Angliæ, utpote Jatvardi Sancti, Haraldi Gudinaſonii, Gudinii Jarli & Sigurdi Jarli Gloceſtrienſis. *&c* Cap. 10.

Sagan af Alefleck: Hiſtoria de rege Angliæ Alefleckio Ridgarei filio ejuſque in Indiam ac Tartariam peregrinationibus, tandemque cum regina Hludgerda conjugio, ſuſceptiſque ex connubio filiis Vilhialmo & Olafo. Cap. 16.

Sagan af Artus Fraga: Hiſtoria de tribus fratribus, Carolo, Vilhialmo atque Arturo cognom. Fræga, Regis Angliæ filiis, qui ad inquirendum Phœnicem, ut eâ curaretur morbus immedicabilis patris illorum, in ultimas uſque Indiæ oras miſſi ſunt *defect.*

Sagan af Gabon oc Vigoles: Hiſtoria continens res geſtas Gabonis & Vigolii patris & filii, duorum clariſſimorum in Anglia pugilum, tempore regis Arturi florentium. C. 42.

Sagan af Samſon Fagra: Hiſtoria Samſonis Pulcri, conſtans duabus partibus. Quarum priori exhibentur variæ res tempore regis Arturi in Anglia, Irlandia Brettlandiaque, ac præcipuè inter Samſonem prædicti Arturi regis filium atque Quintalianum cognomento *Quinnotiuf* ob raptum virginis Valentinæ, geſtæ. Poſteriori Traduntur nonnulla ad Septentrionalium regionum & præſertim Glæſiſvaldenſium atque Riſlandorum notitiam ſpectantia. Cap. 31.

Sagan af Wilhialme Siod: Hiſtoria Vilhialmi Siods Ridgardi Anglorum regis filii, qui primum Angliæ, deinde Babyloniis atque Ninive rex factus eſt. Qua occaſione etiam aliarum rerum in Saxlandia, Babylone, Græcia, Africa, ac præcipuè in regione Eiricæa Gigantum quondam imperio, alibique geſtarum mentio paſſim injicitur. Cap 76.

Sagan af Ivent England Kappe: Hiſtoria de Ivento regis Arturi in Anglia pugile inter Magnates cariſſimo. Continens ejus cum gigantibus atque Blamannis plurima atque periculoſa certamina. Cap. 12.

Sagan af Erik Englands Kappe: Hiſtoria tradens res geſtas Erici reguli Hiaci filii, atque regis Arturi in Anglia pugilis quondam dexterrimi; Itemque ejus cum Ovida matrimonii conſortium dulciſſimum. C. 13.

Sagan af Herra Biewus, Hiſtoria domini Bievi, Ginonis Jarli in Anglia filii, ejuſque cum Jolvena regis Ermenriki in Egypto filia conjugio. In qua exhibentur plerumque res aliæ in Anglia atque Ægypto, aliiſque locis Africæ atque Aſiæ, geſtæ. Cap. 16.

Brettomanna Saga: Hiſtoria Gentis Anglicanæ vel Brettanorum, incipiens à prima ejus origine, ſcilicet quo tempore Heneas Trojanus illuc navigaverat; & progrediendo uſque ad tempora Conſtantii Conſtantini Magni patris, enumerantur ſingula quæ ad illuſtrationem Hiſtoriæ atque Antiquitatum hujus gentis regumque pertinere poſſunt. Cap. 33.

Sagan af Lais, Hiſtoria Ludovici, quæ trium principum res geſtas in ſe continet, 1. De ipſo Lais, *i. e.* Ludovico, regis Henrici in Anglia filio, ejuſque in Daniam atque Norvegiam itineribus. 2. De Rolfero Skuggafiſle, Ingialdi Jarli filio, qui ducta Sigride Ringeri regis Angliæ filia, Rex Angliæ deinde conſtitutus eſt. 3. De Wilhialmo Lais filio, ejuſque rebus geſtis in Anglia. Qui omnes temporum Caroli Magni atque Maus Jarli æquales erant. Ideoque ob rerum tractationem ſingulis communem, in quamplurimis convenit hæc Hiſtoria cum illa Mauſi Jarli. Cap. 12.

Hiſtoria Rythmica regis Angliæ Arturi: quæ orditur à commemoratione amicitiæ atque fœderis inter Arturum atque Carlomannum Franciæ regem, facta continuatione in deſcribendis ejus rebus geſtis, uſque ad illius obitum. Danicè conſcripta.

Rodberts Thattur, Seu res geſtæ Roberti, Wilhialmi Baſtardi Angliæ regis filii, aliorumque Chriſtianorum in expeditione ad terram Sanctam fama nominis clariſſimorum.

Litill Thattur Kirkna Rans og aſokna i Englande, a dogum Theirra tveggia Erchiviſcupo St. Anſhelmi og St. Thomaſar Cantavarienſis: Hiſtoriola Spoliationis templorum atque Monaſteriorum in Anglia olim peractæ juſſu atque voluntate regis Vilhialmi, Wilhialmi Baſtardi filii, *&c.* Adjecta eſt hiſtorica relatio de proſcriptione Sanctiſſimi patris Anſhelmi ex Anglia, cæterorumque aliquot Presbyterorum.

Excerpta Quædam ex Epiſtolis J. N. Salani Ad Librorum Septentrionalium Notitiam Spectantia.

Doctori Georgio Hickesio

S. Pl. D. JONAS N. SALANUS.

.....Præſidem ipſum, Nobiliſſimum Secretarium *Peringskioldium* adire non licuit, cùm ruri otia æſtiva perageret, ſed tamen amicum quendam rogitare, immo literis meis ſollicitare non omiſi, ut indicem Mss. Archivi Regii ſelectiorum communicaret, & ſiquæ alia in rem veſtram futura eſſent. Quod etiam ipſe promptiſſime pollicitus eſt, ut haud dubitem quin pro eo quo flagret erga publicum ſtudio, Tibi, per literas, ſi non Catalogum Mss. ſaltem impreſſorum vel jamjam imprimendorum, An. 1690. in folio editum jam adauctum tranſmittat; quod ſi neglexerit ſtatim indica, & ego illud faciam. Cum Bibliothecarii Upſalenſis Vicario Domino Enbergio de ſuis Mss. indicandis egi, ſed ſeriò teſtabatur nihil fere ultra Teſtamento legatum iſtud Delagardianum, quod ad ſtudium Antiquitatum pertineat, in Bibliotheca iſta reperiri; ſi quidpiam autem forte reperiatur, certis indicibus adhuc non eſt deſcriptum. Quod quidem B. Elias Obrechtus Prof. & Bibliothecarius Upſal. in ſe ſuſceperat, ſed morte præventus, id exſequi non potuit, nec illos univerſales Catalogos tam librorum impreſſor. quam Mss. per Sueciam totam conficere, ſicut in animo habuit. Quod typis Rudbeckianis hiſce annis impreſſum fuit, mihi quidem ſchedulâ quadam exhibitum, ſed nolui adhuc ad Te ablegare, antequam Mss. ejus locupletaretur. Interea hacce epiſtola indicem Codicum Bibliothecæ *meæ fratrumque meorum* includam, non quod dignum per omnia exiſtimarem qui tam illuſtri Operi inſereretur, ſed qui in promiſſis fidem meam, meum vero ergo Te amorem

abunde ſignificaret. Quæ præcipua nuper in Antiquitatibus noſtris edita ſunt, apud Emineptiſſimum Epiſcopum D. More videre potes, cùm nuper ea per Legatum Veſtrum Robinſonium ipſi miſerim; ſcireque deſiderem an rectè in manus ejus cum literis meis pervenerint. Quod ad libellum iſtum Runicum à me in Latinam tranſlatum attinet, ſcias oportet Nob. Peringskioldium illum æri incidi curaſſe, iiſdem plane literis & apicibus, eodem modo ac ordine atque in MSS habetur, illiuſque exemplar Tibi promiſiſſe; verum ſi ille dictis haud ſteterit, videbo ipſe, ut quamprimum vis, ad fratris mei Beati Petri Salani adcuratiſſimam exſcriptionem, Runica Halpapianâ meamque verſionem examinem, examinatamque & emendatam Tibi, Vir Præclariſſime, expediam. Nec deſiſtam Cl. Arnæ Magnæo ſtimulos admovere ut deſideria veſtra adimpleat, ſi vis etiam Stadæ Secretarium Regium Didericum Vonſtade Antiquarium inſignem meis literis excitem ad ea communicanda quæ ad Germanicas Antiquitates conferre poſſunt. Hæc ſunt, quæ promittere Deoque benedicente præſtare poſſum.----

Domino HICKESIO,

S. Pl. D. JONAS N. SALANUS. *Hafniæ* D. 28. *Jan.* 1699.

----Hafniam vero vix adpuli quum Cl. Wormium Paſtorem ad ædem S. Nicolai conſtitutum adirem, Tuo nomine Salutarem, oſtenſiſque libri Tui propoſitionibus admonerem, operam Tibi in perficiendis MSS. ſuorum catalogis commodaret ſuam; cujus quidem ſpem mihi non demſit omnem. verùm cum munere eccleſiaſtico aliiſque occupationibus diſtringatur prematurque valde, vereor ut ea adcuratione celeritateque, ut decet, hoc procurare poſſit quod deſideras. Quapropter mearum partium eſſe duxi, alium Tuo propoſito magis aptum inveſtigare. Inveni tandem ſingulari fortuna Virum Clariſſimum, Arnam Magnæum Iſlandum, qui Lipſiæ nuper edidit incerti auctoris Chronica Danorum, & longe plura in hiſce quam omnes reliqui præſtare valet. Is tuis egregiis conatibus à me declaratis quam maxime delectatus eſt, oſtendebatque ſe haud detrectaturum Catalogos iſtos inſignibus acceſſionibus locupletare, aliaque ſuggerere ad Antiquitates iſtas ſpectantia, modo de voluntate Tua certus eſſe queat, accipiatque exemplar prioris editionis quod in hiſce Bibliopoliis amplius haberi nequit. Quapropter, ſi percupis hic loci habere quem adjutorem fautoremque tuorum operum, vix deprehendes alium qui magis polleat antiquarum linguarum notitia, majorique MSS. copia, ingenio, doctoque otio abundet, & ſi ipſum Tuis literis compellare digneris, Tuis officiis promptiorem paratioremque. -----

Doctori GEORGIO HICKESIO Suo

S. Pl. impertit JONAS N. SALANUS.

------Nam quicquid expetis in Archivo Regio, puto Te propediem habiturum benevolentia Nob. Peringskioldii, qui dudum MS. illud Runicum æri impreſſum, Hiſtoriamque Theodorici, aliaque Ampliſſimo Ablegato R. Britanniæ Robinſonio tradidit mittenda; cui ſi per literas Te illa excepiſſe ſignificaveris, habebis illum ad alia communicanda promtiorem. Magnum illud Antiquitatum noſtrarum columen Celeb. Olaus Rudbeckius Tibimetipſi aliiſque doctis Anglis multa ſalute dicta, indicem ſuorum MSS. & aliorum apud ſe typis commiſſorum, hic incluſum tranſmiſit. Præclariſſimus Conſultiſſimuſque ille Juris patrii in Academia Upſalenſi Profeſſor Carolus Lundius, nuper literis ſuis mihi expoſuit, quidquid Codicum apud ſe ſit, ex Notis & Prolegomenis ad Leges Uplandicas nuper Upſaliæ editis, ſatis colligi poſſe, ibique inſtituiſſe collationem Legum Græcarum, præſertim Atticarum cum Gothicis antiquiſſimis; quare etiam librum iſtum meis ſumptibus paratum ut quantocyus accipias curabo; nec abnuam, quin illum excellentiſſimo Epiſcopo Moro oſtendas, officioſiſſimeque meo nomine ſalutato nuncies, me iſtum tractatum aliaque à doctis noſtris nuper edita, miſſurum ſi expetat. Promiſit etiam ille doctiſſimus noſter, ſe mox Weſtrogothianis Legibus lacunas Stiernhelmianæ editionis ſupplere velle, & præterea fragmentum Vigeri Spa cum notis, & Agapeti ſecundi Pontificis confirmationem prærogativæ Regis Upſalenſis, & Compoſitionem inter Amundum Upſal. Conregem & Sueinottum Proregem Daciæ ſuis ſuorumque parentum nominibus, docto Mundo exhibiturum; necnon Origines Italicas ad modum doctiſſimi Ferrarii conſcriptas; quibus plurimas voces non ex Latinis rivis, ſed Gothicis fontibus eſſe arceſſendas docebit. A Clar. Aſſeſſore Collegii Antiquitatum Brennero ſuæ Bibliothecæ MSS. catalogos expectes, quod haud leve momentum tuis rebus adferet. Utinam aliquo pacto poſſes Tibi conciliare Illuſtriſſimum Oliwenrantzium necnon Nobiliſſimum Sparwenfeldium, viros cum doctrina & uſu multo inſtructiſſimos, tum omnigena MSS. copia abundantes. Horum poſterioris beneficio ſingulari, beatæ memoriæ frater meus Petrus Salan quædam mutuo accepit, ut Pelagii Regis de Gothico Sanguine deſcendentis hiſtoriam Hiſpanice ſcripeam, & multa Græca Nicephori, Blemidis, Palladii, & Nili Metropolitæ Rhodii, Geographiam veterem & Hiſtoriam ſpectantia: quo benevolentiæ ſpecimine adductus credam, Viros ſummos Votis Tuis haud refragaturos, modo de inſtituto Tuo bene edocerentur: quod ſi ipſe per alios efficere nequeas, poſt menſem unum alterumve Holmiam proficiſcar, videboque ut præſens in Tua honeſtiſſima deſideria illos alioſque impellere queam. Jam fratri meo Holmiæ degenti in mandatis dedi, ut quæcunque Beati Petri Salani typis noſtris edita, per Illuſtrem Legatum Veſtrum Robinſonium Tibi curaret, nempe Hiſtoriam Egilli & Aſmundi cum notis, & Diſſertationes ejuſdem, pro aſſerendis Gothorum veris ſedibus unam, & alteram de Ægeria Nympha; cujus poſthumam Hiſtoriam Ulfonis Uggarſonii cum verſione & notis quibuſdam fere perfectam penes me ſervo, tamdiu atque melioribus noſtris temporibus in publicum provolare poſſit, necnon alium tractatum de Coloniis Septentrionalium in Americam dudum ante Americum miſſis reliquit, quæ forte Catalogo Codicum meorum, ſivis, adjicere potes. Alia equidem ipſe fratreſque mei adoleſcentiæ annis evulgavimus ſub titulo diſputationum; ipſe quidem de aurea ætate & [illegible] Monarchiæ. Frater Nicolaus Salanus de Gladio Scythico. Joannes vero juridicam habuit de modis convincendi reum. Quæ tamen linguam noſtram non adeo, quam Antiquitates quaſdam noſtras illuſtrant, & alioqui nævis ſuis non carent, quas maturior ætas facile abſtergere poteſt. In Catalogo illo meo, ſi quid irrepſerit, quod non ad Antiquitates pertinet, ejicias quæſo, ut ſi in libro illo miſcellaneo in folio, inſertæ quædam literæ de miniſtris An. 1696. in Americam miſſis, extant. Addes autem Snorronis Sturlæ Eddæ à B. Rugmanno reviſæ clavem rythmicam Lopti Gutormi filii & comitis Roynwaldi; corriges etiam in alio volumine Bronaſoſtra Saga in Inglinga Saga; adjicies veteri codici, cum titulo til minus

nes sive memoriali, esse liturgicum; & Regis Stuarti Mortis Historiam, translatam esse ex Anglicano in Belgicum & dein Germanicum per Einarum Gudmundi filium An. 1651. impressum verò alterum Amstelodami à Joachimo Nosche *i.e.* Sassysku Bibl. An. 1649. Cum nuper Doctissimus Clarissimusque Collega Ol. Rabenius, de codice quodam qui olim in Gymnasio nostro asservatus sit, mihi longam dederit narrationem; illam Tecum, Amicissime Vir, communicare haud veritus sum; quantumvis enim non nisi excerpta ejus conservaverit ille doctissimus noster amicus, nihilominus haud indignum judicavi mentionem ejus facere, præsertim cum codex ille de regione quadam, si non plane ficta, certe Norvagica vel Anglicana, Surfila & Nurfila, loquatur, ejusque insignibus locorum nominibus; quæ materiam vestris aliisque antiquariis dabit investigandi in ejus libri auctorem regionemque. Huic adjicere placuit Homiliarum Monachalium librum, cum duabus excerptis historiis ad melius codicem dignoscendum & nostram linguam intelligendam, ut ante trecentos fere annos fuit. Quod Runicam istam attinet Historiam, si Nob. Peringskiold exemplar æri incisum ablegarit, exinde optime emendare potes Halpapianam editionem & nostram versionem, ita tamen ut in reliquis meam serves ejusque distinctionem in paragraphos & capita, si ita Tibi consultum videatur. - - - - - -

GEORGIO HICKESIO;

JONAS N. SALANUS *S.Pl.D.*

- - - - - Haud equidem prætermisi omnem movere lapidem de Catalogis Tibi communicandis, expectatio tamen diuturna promissorum ab amicis indicium fecit ut in diem epistolam mittere differrem, veritus ut vacua & inanis Te offenderet magis quam exhilararet. Tandem ulterioris moræ impatiens literas meas Rudbeckiano tantum indice & aliis levioribus monumentis instructas, non quidem cum tabellario publico, utpote justo graviores, nec per Magnæ Britanniæ Regis Procuratorem Robinsonium, quippe qui eodem tempore in Scania abfuerat; sed cum Consulis vestri, Holmiæ residentis, Domini Cutleri filia, Londinum proximo Autumno, petente transmisi, quas multo temporis & itineris circuitu fessas in sinum tuum jam anhelasse auguror. Velim, Hickesi, sic semper existimes, cum Deo ducente addicenteque Tibi prodesse datum sit, me nullis superfedere laboribus, studiis, impensisque, quibus desideria Tua honesta promoveantur, opusque Tuum exornetur, illustretur. Dignus enim es Tua eruditione & in literas Arctoas animi propensione, ut etiam ultimi Septentrionalium nostri impense Tibi faveant & vicinos suos Danos Germanosque studiis suis in Te colendo, si non superent tamen adæquent. Nam Nob. Peringskiold, cum nuper Epistola Tua illum honoraveris, haudquaquam reliqua denegaturus est. Alias si moras ipse necteret, editum illum editarum vel mox edendarum Antiquitatum nostrarum indicem, An. sc. 1690. tibi quam ocissime per Ampl. Robinsonium procurabo, ut interea temporis præstantissimam rerum nostrarum partem accipias; reliqua dein adjicies facile. Cl. Brenneri Assessoris Collegii Antiq. Catalogos promissos hic forte insertos adipiscaris. Si quid aliud in privatis Bibliothecis vel Illustriss. Olivencrantzii vel Nob. Sparwenfeldii sit, quod vel ad communes vel singulares antiq. pertinet, videbo num per affinem Dominum Gabrielem Pontinum vel fratrem Dominum Johannem Salanum, id expiscari queam. Literas etiam Aboam ad amicum veterem Cl. Torsten Rudeen, Professorem Regium, mox dabo, perrequisiturus an ibi quid MSS. aut in Antiquitatibus impressorum habeatur. Academia Dorpatensis, nuper Pernaviam translata, Londinensisque hostibus sæpius vexata, haud multum ejusmodi divitiarum jactare possunt, ut opinor, nec facile amicum in illis locis invenerim, quem de hisce sollicitare queam. Nec credo Grypswaldiæ quidpiam reconditum vel in lucem productum quo Tuum splendidissimum Opus insigniri possit; si quid sit, id melius Thwaitius noster per Cl. Palthenium explorabit. Upsaliensis verò Bibliotheca, præter illud Testamentum De la Gardianum tuæ Editioni priori insertum, haud multum ostendet; sed si quid additum, hucusque cognoscere haud valui. - - - - - -

Doctori GEORGIO HICKESIO

S.P.D. JONAS N. SALANUS. *Aroſiæ*, 22. *Sept.* 1701.

- - - - - Profecto tot meis epistolis itinereque nuper Holmiam instituto nihil aliud Tibi, Celeberrime Doctor, acquirere valui quam Catalogum laborum Assessoris Eliæ Brenneri, alia occasione propter Holmiam literatam à Germano quodam edendam conscriptum, quem nunc multa cum salutatione hic inclusum transmittere meo suasu non dubitavit, ut si totum illum tuo præclaro operi inserere graveris, saltem præcipua excerperes auctoris: quantumvis is sit, qui cum conjuge sua literarum decore apud nostros præstantissimo, multum Antiquitatum & elegantiarum notitia celebretur. Est etiam alius Brennerus Patruelis, ingenio & linguarum multarum scientia celebris, amicus olim meus suavissimus, qui in Persiam cum Legato nostro ivit, ibique linguæ Persicæ & Orientalium redditus adeo est gnarus, ut à Persis ipsis eligeretur ad Legationem suam in Muscoviam dirigendam, ubi jam captivum cum Persicis Legatis detineri ob Muscoviticos in Persia retentos, fama est. Cæterum quam egregia multa in Historia & antiquitatibus animo volutarit scribenda, ex Epistola ejus ad Patruum missa patet, quæ novis illis Maris Balthici inserta est. Multa certe MSS. sibi comparavit, Arabica præcipue, quorum partem iit Sueciam transmissam indicarem, si ad studium Sept. Antiq. recte pertinerent. Spero Te, Amicissime Domine Doctor, quæ misi mea fratrumque scripta necnon Celeb. Lundii in Upland. Leges Commentarium dudum accepisse. Nobil. Peringskioldum præcipua Collegii Antiquitatum ad Te ablegasse comperi. Nec Holmiæ propter Ferias æstivas Perillustrem Dominum Oliwencrantium invenire datum erat; cæterum ex Beati Fratris P. S. indiculo quodam excerpsi quæ olim apud Nob. Sparvenfeld viderat MSS. nobiliora & ad Antiquitatum lucem facientia, eaque ut cæteris jungas, si vis, non suadeo sed permitto. Restant alia ex Bibliothecis quibusdam publicis privatisque adhuc expectanda, quæ si tanti videntur momenti, perfecto Tuo operi additamenti loco adjungenda sunt, ne propterea in Tuo libro perficiendo hæreas moraisque nectas. Nihil diligentiæ, operæ, laborisque omisi in hisce conquirendis Catalogis, nescio tamen quodnam sese semper objecerit fatum quominus tam cito & omnes expedire potuerim; certe quicquid moræ, haud mihi juste imputari, certus scio. - - - - - -

BRENNER (*Elias*) *Oſtro-Bothnienſis* ISAACI *filius Regii Antiquitatum Collegii Aſſeſſor.*

1,2. ANno 1668. Paulo poſtquam Collegium Antiquitatum Upſaliæ inaugurabatur, in membrum ejuſdem Collegii aſſumptus fuit; quo facto prima ejus cura fuit S. Erici Birgeri Petri S. Brigittæ Patris, necnon reliqua ejus Urbis monumenta vetuſta diligenti delineare labore: Annis autem ſequentibus 1669 videlicet & 1670 Menſe Julio mandato Regii Collegii in Oſtro-Gothiam & Weſtro-Gothiam profectus, Monumenta harum Nationum diligenter exploravit, eaque in duo Volumina à ſe diviſa redux ex itinere Collegio Antiq. obtulit.

3. Ejuſdem anni die v. Octobris conſenſu Regii Collegii in magnum Ducatum Finlandiæ mittitur, ubi in Antiquitatibus indagandis, præter Monumenta in Templis arcibuſque paſſim reperta & ſingulari ab ipſo cura inveſtigata, codicem etiam multorum antehac votis expetitum inquiſivit, Nicolai ſcilicet Epiſcopi Lincopenſis, plurimis abhinc retro ſæculis lingua patria conſcriptum atque à Clariſſimo Arrhenio 1677. ſub titulo Vitæ Angarii geminæ evulgatum. Quæ omnia ab ipſo, Regio Archivo inſinuata, ibidem pro tempore ſervantur.

4. Præterea aſſervantur in Antiq. Archivo ejus opera Monumenta Warnhemenſia ab ipſo, dum in Scaniam cum Cl. Mem. Rege Carolo XI. iter dirigeret, diligenter depicta atque obſervata An. 1680. evulgavit Nomenclaturam trilinguem, & gemina ſpecimina colorum ſimplicium, quibus potiſſimùm miniatæ picturæ artifices uti ſolent in fol. patenti.

5. An. 1691. Studio ejus publicam lucem vidit Theſaurus Nummorum Sueo-Gothicorum, cujus primus liber exhibet nummos Regum Sueciæ à Biornonis imperio ſive ab An. Chr. 818. uſque Guſtavum I. S. A°. 1521. Poſterior autem nummos demonſtrat & numiſmata recentiora à Guſtavo I. & ejus Succeſſoribus ad noſtra uſque tempora cuſos. Libri hujus 30 an. ſpacio collecti utilitatem eximiam prædicent omnes Hiſtoriæ Suecanæ cultores & ſtudioſi, quamvis nec deſint apud exteros viri illuſtres, ut ſunt Carolus Patinus qui literis Paduâ Romam ad Nob. Sparwenfelt miſſis eximiè hoc nobile opus commendat, atque Celeb. Polyhiſtor Giſpertus Cuper, qui ſua Epiſtola ad Ampl. Rumphium data Hagæ-Comit. honorificentiſſime de eo ſententiam ſuam aperit, necnon Benedictus Bachinus, cujus præclarum de opere nominato hoc exſtat teſtimonium; habetur impreſſum in Geornale de litterati Mutinæ Italorum 1692. p. 181. *Non ſolo ci hà communicata ſi bella notitia, ma ci hà laſciato in manolo ſpecimine di tal opera in diverſi tagli in rame contanta belezza, e deliganza deſſignati dallo ſteſſo Sig. Brennero, che pare non poſſa l' arte paſſar plu oltre. Confer Jornal de* Hamburg. An. 1695. p. 101. & 102. Operis de eo argumento, nummis ſcilicet Sueo-Gothicis, prolixiorem Commentarium prælo habet paratum, quem nummis antiquis atque modernis rariſſimis adauxit hoc decennio, atque ab eo tempore quo prior iſte in quarto exiit, opus profecto eruditione refertum, in quo tam Hiſtoria Nummorum quam eorum figura ad illuſtrationem Hiſtoriæ atque Antiqu. patriæ plenius explicetur. Extat liber hic in folio atque p. 471. exhibet.

6. Potuitque hujus Operis Auctor præſens ſuum volumen tanto felicius quam ab alio unquam exſpectandum fuiſſet perficere. ſingulari namque dexteritate quadraginta annorum progreſſu exquiſitiſſimorum Nummorum Sueo-Gothicorum Nummophylacium propriis ſumptibus ſibi comparavit, ubi nummi nongentis ab hinc annis ad noſtra uſque tempora cuſi atque è terræ viſceribus eruti veri & genuini videri poſſunt. Proinde reperiuntur in nominato hocce Nummophylacio præter Nummos Gothicos domeſticos, plurimi inſuper Regum Gothicorum apud exteros, in Italia ſcilicet atque Hiſpania olim regnantium nummi, è quibus nonnullos hic in Suecia reperit. Alios verò à Celeb. Polyhiſtore And. Morellio in nominatiſſimis Galliæ & Germaniæ Nummophylaciis acquiſitos necnon laudatiſſimi illius Antiquarii propria manu & admiranda dexteritate eligantiſſime depictos poſſidet. Quamvis etiam Ampl. Sparvenfelt pro ſuo quo in hoc ſtudio eſt favore, nummos quoſdam Gothicos ſibi delineandos communicaſſe non negavit. Regum Gothicorum apud Italos quondam imperantium habentur potiſſimùm Theodorici, Athalarici, Theodohati, Vitigis, Baduilæ, necnon aliorum quorundam auro, argento atque ære confecti. Weſtro-Gothorum autem Regum in Hiſpaniam Dominantium nummi plerique æneo cuſi ſunt metallo atque literis Gothicis atque Runicis commixtis cum Punicis & Carthaginenſibus Characteribus inſigniti reperiuntur. Horum nummorum figuram *Laſtunoſa* in Muſæo ſuo de las Medallas Deſconoudas Eſpanolas incomtis licet æneis Tabulis inſculpi fecit. Domeſticos hoſce & prænominatos exoticos nummos diligenti cura atque propria manu auctor noſter depinxit & præcipuos æri incidit.

7. De Ordinibus Equeſtribus Regni Suecici juſtum volumen conſcriptum habet, quod notis & figuris adcuratiſſimis plenum, Hiſtoriæ Suecanæ plurimum adfert incrementi: ſuntque præterea in hoc tractatu memorabilia pleraque & ſcitu utiliſſima, quæ hactenus Cimmeriis tenebris fuerunt ſepulta, jam vero auctoris indefeſſo ſtudio in lucem protracta. Habetur in fol. pp. 78.

8. Præter hos evulgavit etiam pari diligentia librum quendam generoſiſſimarum familiarum atque quorundam Clariſſimorum in Suecia hominum Numiſmata exhibentem. Recenſet autem hic liber Numiſmata à tempore Principis Ciciliæ Regis Guſtavi I. filiæ natæ octavo Idus Novemb. An. 1540. & Chriſtophoro Marchioni Badenſi Sociatæ An. 1564. & pergit ad hodierna uſque tempora. in fol.

9. Typis inſuper paratum habet, tractatum elegantiſſimum de quatuor Orbibus aut Clenodiis aureis hic in Suecia repertis, ubi pleraque gentis Arctoæ memorabilia, quæ hactenus denſa caligine obruta fuere, innoteſcunt. Exhib. in fol. pp. 19.

10. Antiquitates Finlandiæ peculiari libro edet, ubi originem Finnicæ Gentis, Religionem priſcam, Reges vel ut rectius loquar Magnos Principes eorum deducit, atque præterea comparationem inſtituit inter Linguam Finnicam atque alias nonnullas Aſiaticas, præſertim verò convenientiam Finnicæ cum Tartarica oſtendere allaborabit; deinde præcipua ejus cura erit demonſtrare, quomodo Fenni ad Chriſtianiſmum converſi ſunt, & demum in eodem tractatu figuras exhibet auctor priſcorum hujus gentis Nummorum, & plurima alia Monumenta, quæ ab antiquis mss. excerpſit, præcipue verò ab experientis ejus propria dum juſſu Regis per Finlandiam proficiſcebatur, ibidem obſervata attendet.

Præter hæc poſtquam tribus & viginti abhinc annis (præmiſſis Glorioſiſſimæ memoriæ Regis Caroli XI. vocatoriis literis) aulam acceſſit Regiam, ibidem mox ceu adminiſter Haraldicus & ſimul in miniata pictura Pictor Regius aſſumptus: in quo demandato ſibi officio deinde ſecundum regulas Haraldicæ artis præcipua

cipua ejus cura fuit ſita non tantum in ordinandis Comitum, Baronum & Nobilium Teſſeris Gentilitiis, quorum poſtremorum plus quingentis in hunc diem confecit inſignia, verumetiam una cum deſcriptione facta ipſa inſuper inſignia in Diplomatibus Regiis depinxit.

In miniata quoque figura effigies pleraſque, quas Sereniſſ. Regia Majeſtas & Domus Regia vel ſuas eſſe proprias ſive etiam exteris offerri Legatis voluit, confecit.

Brenneria (Sophia Elizabetha) nata Stockholmiæ 1659. 29. Apr. Præter carmina quæ varia lingua ab ipſa confecta, quorum potior quædam pars lucem publicam vidit, aliqua tamen adhuc una cum plurimis ejus Epiſtolis in ſcriniis latent. De ſublimis eruditiſſimæ hujus Matronæ ingenii Donis judicia ſua plurimi apud exteros clariſſimi viri dederunt: inter quos nuperrime Celeb. Phil. D. Sebaſt. Korthold ita de ejus ingenii felicitate ſcribit, ut patet ex ejuſdem Epiſtola Dedicatoria tractatus ſui de Puellis Poëtriis, ubi talia leguntur verba. Nobiliſſima Eruditiſſimaque Matrona Domina Sophia Elizabetha Brenneria Conjugis, Sexus, Nationis, & ſeculi ſui, Diſciplinæque omnis decor atque ornamentum maximum Poëttria inter Septentrionales hodie facile Princeps, & ob Latinæ, Germanicæ, Gallicæ, Italicæ & Belgicæ linguarum peritiam per totum eruditum Orbem celebratiſſima. Effigiem doctiſſimæ hujus Matronæ partim æri inciſam, partim argenteo numiſmati inſculptam habemus oppido raram, cujus adverſa oſtentant faciem, averſa laurum cum Epigraphe, Creſcit cultura. An. 1699. exhibet.

Theſauri Antiquitatum Teutonicarum

Tom. I.

OTfridi Volumen Evang. à lucunis & innumeris mendis quibus ſcatet Flacii editio Baſileenſis liberatum, tranſlatione Latina & notis illuſtratum.
Notkeri Paraphraſis Pſalmorum nondum edita. Tranſlatione Latina & notis ornata.
Canticum Canticorum in utraque Dialecto, Francica & Alemannica, cum Paraphraſi Willerami.
Fragmentum Tranſlationis vetuſtiſſimæ libri Iſidori Hiſpalenſis contra Judæos. circa an. 700.
Tranſlatio Epiſtolæ Rabbi Samuelis Marochiani circa an. 1070. ad R. Iſaacum de veritate religionis Chriſtianæ.
Index Evangeliorum Dominicalium & Feſtivalium Veterum Teutonum.
Kalendarium Alemannicum Vetus.
Collectio Catechetica veteris Eccleſiæ Teutonicæ cum Latina Tranſlatione & Notis.
Rhythmus colloquii Salvatoris cum Samaritana.
Te Deum laudamus, Teutonicum vetus.
Rhythmus De S. Annone Archiep. Colon. cum Lat. Tranſlat. & Notis.
Hiſtoria Lombardica Germ.
Rythmus in laudem B. Mariæ V.
Speculum animæ.
Rhythm. de Verbis quæ S. Maria ad Crucem dicere potuit.

Tom. II.

Continet Legis Salicæ editionem priorem ab Heroldo primo editam, nunc cum Cod. MS. Bibl. Regiæ collatam, & præfatione atque notis ornatam, quibus priſca linguæ Francicæ vocabula contra Wendelini figmenta explicantur.
Jus Alemann. Provinciale.
Fragm. Capitularium Caroli M.
Fragm. de Bello Caroli M. contra Saracenos in Hiſpania.
Carmen de eodem integrum, ſed aliquanto recentius.
Ditrich Von Bern.
Heldenbuch MS.
Parænetica Goldaſti recenſita & aucta.
Mandevil Itinerarium.
Meluſinæ Geſchicht.
Vom Pfaffeu Amis.
Thurnierbuch.
Carmen amatorium vetus.

Tom. III.

Gloſſarium ad Scriptores Franc. & Alem.

Nobiliſſimus Dominus Sparwenfeld *in illuſtri ſua Peregrinatione per omnem fere Europam & partem Africæ ſibi comparavit*

PRæter alia MSS. in Græcis, Latinis, Chinenſibus, Africanis & Hiſpanicis Antiquitatibus, hæc præcipua quæ noſtras Sueo-Gothicas quam maxime illuſtrant & credibiles reddunt.

1. Pelagii, primi Hiſpanici Regis Gothorum, Imperium reparantis Hiſtoriam Hiſpanice quidem ſcriptam Africana byſſo, ſed clare oſtendentem Gothos è Scythia, Scanſia etiam vocitata progreſſos, ſedemque primam Gotho-Scanſiam à ſe denominaſſe.

2. MS. Weſtrogothorum Leges, quibus in Hiſpania uſi ſunt, Hiſpanicè conſignatas. Iis etiam declaratur Gothos è Suecia progreſſos.

3. MS. Linguâ inferioris Saxonicæ, vulgò Platyska, conſcriptum, quo oſtenditur Regem Daniæ Ludovico Pio, Regi Gallorum, genua flectere coactum.

4. Numiſmatum Hiſpanicorum vetuſtiorum ingentem theſaurū, quibus ſæpe Runici characteres impreſſi.

5. Opus Singulare ineditum quo etiam excerpſerat omnia loca quæ in antiquis Hiſpanicis & Italicis libris invenerat concernentia Gothos & Suecorum Migrationes, quibus etiam Sueciæ Geographica fit delineatio, omniumque Regum Gothicorum effigies exhibentur, & quo anno Menſeque Gothi ex Suecia deſcenderint, indicatur.

Miraculum ſeu legenda ex Homilia in Evangel. feſt. Aſcenſionis Chriſti. (Uthur gambla Swenska Mank-poſtillan) Miſc.

THET hende eth ſin, at en bedninge ſagh oppa, at firitighe Criſtne mæn wordo pinthe til dodin fore Guds ſculd. Tha waro the alle bundne hardelica, oc ſculdo Kaſtas i eth ſtort Kaar ſom fylt war med glodheto wællande bly. Tha ſik then ſami bedningin ſee med enne andelige ſyn en Guds

ACcidebat aliquando, ut ethnico adſpiciente, quadraginta Chriſtiani extremis tormentis ſubjicerentur, Dei & Sanctæ fidei ob cauſam. Jam omnes conſtringebantur vinculis, in magnum catinum, plumbi igne liquifientis & ebullientis plenum, projiciendi; cum Ethnico iſti adparuit viſione quadam

engil satte oppa hwars thera hoffwd ena skinande forgylta krono. an en af them Cristna mannomin tok oppa sik swa storn redde sore pinoune hardhet sculd, som han saa fore sik, at han widersagde Gudi och the helge thro, oc Kastade Cristindomin oc wart ther med loos. Their epter sick oc then hedniske mannin see, at Guds engil tok bort aff thes Usle kattarins hoffwde the same kronona som had hafde honom forra giffwit. Tha byriade them sami hedningen til at ropa oc sagde them Cristna mannomin allom hwat han hafdhe sett, storkte them i thera hogh oc hiærta, badh them bliffua stadoga oc ey rædhas, gik genstan fram til them fra hedningomin tok wider Cristno thro oc loot sik dopa. The Cristne gingo alle thes gladare oc stadoge til sin dodh, oc han medh them oc sik the same kronona oppa sieh hoffwdh, some then usle mannin (scil. hade) som Gud wekade oc throne kastade oc wart honom alt offhart skipta sik helsitet fore hymerikit. Oc Guds winir, som stadoghe bliffwo, fingo fore thenna wærisliga forgangligi glædina ena ewerdeliska glædi medh alfwaldogom Gudi.

spirituali, Angelus Dei singulorum capitibus fulgidissimam auream coronam imponens. Verum unus Christianorum præ metu exquisitissimi cruciatus imminentis, Deum & Sanctam Fidem abjurans, repudiato ita Christianismo, è vinculis quidem liberabatur, sed mox illi ethnico dabatur conspicere Angelum istum Dei, coronam Hæretico impositam repetentem. Quo ille subito exclamare cœpit, & Christianis referre, quid viderat, confirmatisque eorum animis pectoribusque orare perseverarent nec quidpiam metuerent; moxque è gentibus transiens, Christianam fidem recepit seque baptizari fivit. Ita Christianis omnibus longe alacrius lætiusque mortem subeuntibus ipse capite suo coronam illam recepit, quam miser ille homuncio, Deo abdicato fideque rejecta, amiserat, æternamque felicitatem infelici inferno commutavit. Dei vero amici perseverantes, loco gaudii hujus mundi cito perituri, æternam cum omnipotente Deo lætitiam recepere.

Ex Homilia II. *post Trinitat.* p. 87 & 88.

Thet hende i eno Warfru Kloster, ther manghe gode brodher waro i Guds dagliga tiænist oc henne (forte hennes, scil. Virginis Mariæ) ibland them flere war en aff them en godhr klærkir oc predicare oc idkirligen i sinom tijdhom oc alle godhe umgango allars thera lektor oc Larefadhr; wthan (f. men.) han hafde en storan ofidh i sino Kræselige liffwerne, som war fru storliga mistektis, swa at thera forman, som klostreno sculdo radha, leedh stor droffwilse aff honom i swa matto, at han loot sik ey nogia aff them koste oc maat, som han gaff flerom brodrom, wtan sculde honom altijd serdelis lata redha hwat honom athyste. Nw wm ena nat i sompuenom tokte them sama Lektarenom, som alla hans broder gingo til Koors wm natteue. sem the altijd plægadhe gora, oc han medh them oc gik epterst, som hans sidher war. Tha takte honom, som en karsk jomfru med ene gulkrono stoodh i hoordwromin ther the ingingo, oc hafdhe i sinne hand eth skinande Kaar aff gull, oc ena syllfsked i andre handinne, oc huar brodherin som ingick i korin fiell a knæ fore bona, oc hon gaff hwariom thera ena skeed fulla w the same Karemo i thera mwn. Nw tha then Lektarin kom frangangande oc fiol a knæ, wende the jomfru sik bort fra honom, oc wilde honom enkte giffua, wtan sagdhe til honom med wredhom ordom: Thu er ey werdr faa af thy som jac flerom minom tiænarom giffuir. for thy tw (supple wilt) serdelis kost haffwa, oc forfmar thet fattiga the sik meder berga, ffor hulkit tu er mic mistecckir oc enkte lioffuir. Tha byriade han til at grata oc loffuade sig gerna nogia, oc fore hans gratande bon sculd wende jomfru Maria sik ater wm (til videtur addendum) honom, oc gaff honom ena skeed i hans mwn, som bon flerom giorde, oc ther epter swa lenge han liffde kende han i sinom mwn en ofigeligin sotan smak, som honom aldri forgik. Thene sami godhe Lektarin wende wm sith liffwerne, loot sik fidhæs noghia i storan fatigdom leade i mat oc dryk, gaf sinom brodhrom godh aptirdomisse i idkirlige fasto oc ey thes helder noghrom berætte aff thenna nadhsune oc fyyn, ffor en han laa oppa sin ytterstа thima doosculande. Tha sagde han allom sinom brodrom huru honom war widerfarit, oc ther med troste han them alla med eno stadeligo hope i Guds tiænist oc jomfru Marie, oc badh them gærna æliska fatigdom, fasto oc aterhald fra kræseligo liffwerne, uppa thet at the matto faa then ewerdelica sotmæn i hymerijke som jomfru Maria teknade (forte tedde legendum) them fore sina tiænist hær i jorderijke.

Evenit in Beatæ Virginis quodam Cœnobio, ubi multi boni fratres in Dei Divæque cultu assidui fuere, unus vero bonus alias clericus & concionator, inque officii sui partibus conversationeque inculpata, frequens omnium lector & præceptor, sed vitæ deliciæ Divæ nostræ exosæ eum in malam consuetudinem deduxere, ut antistiti, qui præerat cœnobio, plurimum molestiæ faceſſeret, non contentus communi cum cæteris fratribus victu & amictu, quin sibi soli opiparum quid præpararetur. Huic ergo lectori, nocturno somnio oblatum, ut omnes fratres chorum noctu ingrederentur, sicuti consuevere & ipse eorum ultimus, quod moris ipsi erat; visaque est speciosa virgo, corona insignis, in limine chori, quem intrarent, stare, una manu phiolam auri, altera vero cochlear argenteum gestans; singulisque fratribus in genua ejus causa prolapsis, ex poculo isto cochlear plenum depromptum præbere: eo autem adveniente & in genua procidente, illa se avertere abnuereque verbis plane iratis, dicendo; non es dignus quidpiam excipere unde plures fratres tui, cum singularem victum tibi exposcas, contemnasque reliquos fratres; unde mihi haudquaquam existere potes gratus & acceptus. Illo autem illacrimante & promittente pœnitentiam contentumque in posterum animum, ipsa fletu questuque ejus permota se rursus convertere orique ejus cochlear indere non minus quam cæteris. Ex quo excitatus, tamdiu atque vixit, ore inenarrabilem servavit dulcedinem, nunquam evanescentem, vitaque immutata bonus ille lector se cibi & potus tenuitate contentum reddidit, fratribusque egregium exemplum dedit continuorum jejuniorum, nec tamen gratiæ hujus & visionis quempiam certum prius fecit, quam lætali morbo decumberet, jamjam moriturus. Tum omnibus fratribus, quæ sibi advenerunt, exposuit, confirmatisq; illis in Dei & Divæ Mariæ cultu oravit, paupertatem, jejunia & vitam à voluptatibus alienam, amplecterentur, quo & ipsi æternam dulcedinem in cœlo consequerentur, quam Beata Virgo in terris, propter sua ministeria paratam, significaverat.

In calce Postillæ hæc leguntur inter alia:

Expliciunt Sermones in Dominicales in tempore estivali in vulgari: sit Domino Laus. Anno Domini M CD.XXXII. In octava Apostolorum Philippi & Jacobi completus est præsens liber. Scriptori munus siet bos aut equus unus. Finito libro sit laus & gloria Christo, &c.

Cate-

Catalogus Gothicorum Codicum MSS. *Bibliothecæ* RUDBECKIANÆ.

Inter quos hi ſequentes, impenſis Bibliopolæ quondam Upſal. H. Curionis, lucem publicam aſpexere:

Hervarar Saga.
Rolfs ok Gotriks Saga.
Boſe Saga.
Fragmentum Legum Iſlandicarum.
Runographia Verelii.

Hi vero typis & ſumptibus Celeberrimi O. Rudbeckii publici juris facti ſunt:

Torſtens Saga.
Egil ok Aſmunds Saga.
Ol. Trygges Saga.
Sturlogs Saga.
Illug Gryders Saga.
Kættil Hængs Saga.
Orvar Ods Saga.
Hediar ok Huges Saga.
Weſtgotha Lagen.
Uplands Lagen.
Atlanticæ Tom. I.
Tom. II.
Tom. III.

Atque ſequuntur Manuſcripta ejuſdem Bibliothecæ adhuc etc. operam Typothetæ deſiderant:

Geirmund Geliar Skins Saga.
Haſlids Trætor med Torgild.
Atskillige ſlækt regiſter.
Atskillige ſlags Drap.
Gudmunder Biſcops Saga.
Gudmunder hins Dyra.
Continuation of *Gudmund Biſcops Saga.*
Þorkald Soners Saga.
Vrækia Saga.
Giſſur Jarls Saga.
Þord Kakalas Saga.
Sæmund ok Gudmund Orms Saga.
Þorkild Skards Saga.
Giolfs Ofsa Saga.
Supplementum ad Giſſurs Jarls Saga.
Arne Biſcops Saga.

Teſtor Petr. Tillæus, R. Gymn. Aroſ. Lector.

Index Cod. MS. *vel olim exſcriptorum in Bibl. fratrum Salanorum.*

IN FOLIO.

Gretla ſ. Gretteri Hiſtoria cum Verſione Suec. per 44. Capita.
Item aliud Exemplar ejuſd. Hiſt.
Snorronis Sturlæ filii Edda a Rugmanno reviſa. Item Clavis rythmicus Lopti Gutormi filii & Comitis Roynwaldi.
Acta Publica quædam inter Reges Sueciæ & Daniæ MS.
Ulphilæ N. Teſt. melius quam antehac ex Pergam. Upſ. deſcriptum, à Voſſio. An. 1663.
Ulfonis Uggarſonii Hiſtoria.
Liber Miſcellaneus continens. (1) Brynolfi Sueonum relat. de rebus Iſland. (2) Voluſpa, & Runæ Capitulum. (3) Varias literas concernentes præſertim illos miniſtros An. 1696. in Americam miſſos. (4) Urbis Sigtunæ deſcriptionem. (5) MS. Runici Halpap. exſcriptionem, ejuſque verſionem in hodiernam linguam. (6) Ritus nuptiales veterum. (7) Eygils Skalla Grimſons hofud lauſnus wiſur. *&c.*
Olai Petri Chronicon MS.

IN QUARTO.

Liber variarum Hiſtoriarum veterum. (1) *Eygils Shallagrimſons Saga.* (2) *Gretters Saga.* (3) *Dornefinga Saga.* (4) *Hrafnuel Godas Saga.* (5) Hectoris & ejus Pugilum Hiſtoria. (6) *Blomſtur Walla Saga.* (7) *Bændemanna Saga.* (8) *Hervard Iſyrdinga Saga.*
Ragner Lodbroks Saga.
In alio Vol. *Halfdan Inglinga Saga. Sorla Sterke Saga. Sliſa Hroas Saga. Biornonis* Jonſonii Colloquium de Runis. (2) *Hattalikel.* (3) *Yflendige Aldurlied.*
Liber multarum Hiſtoriarum præſertim *Trojamanna Saga.* (2) *Eiglas og Aſmunds Saga.* (3) Chronologicæ quædam Schedæ. (4) *Eroticon.* (5) *Eglis Sage.* (6) *Attertala Suenis K. ſ.* Genealogiæ Suenis Regis. (7) *Saga Prins Gille.* (8) *Landfigetaal.* (9) *Borgmeſtare Euentyri Wallendike.* ſ. Conſulum Romanorum facinora. (10) Pars Verſ. Hiſtoriæ *Buræj Wilkins.* (11) Deſcriptio *Hatunæ.* (12) *Illuge Gridur foſtra Saga.* (83) *Hialmters oc Olmers Saga.*
Samuel. Columbi *Ordskretzd.* Regis Stuarti Hiſtoria ex Anglicano in Belgicum, & tandem in Iſlandicum ſermonem tranſlata per *Eyuarum Gudmundi* filium. Anno 1651.
Florens och Bleed Sefra Saga. Rythmis Sueticis; ſed deficiens ab initio & fine: cum Adagiis Danicis & Latinis, editio antiqua.
Olaf Trygwarſons Saga.
Gornul Suedur *deumerkur uhr Sager Sona Sweins ulf Sonar* antiquis characteribus.
Pars Chronici Turcici & de Inſ. *Zeilan.*
Carmina Antiqua *Ragner Lodbrogs*, cum parte antiquæ legis *Norwagicæ*, & verſiones Bibl.
Sterlaugs den Arbetſames, ſ. laborioſi Hiſtoria cum verſione *Renhielmii.*
Item *Renhielmii* obſ. in Chron. *Olavi*, cura *Haddorphii* editum cum Excerptis.
Guſtavi primi placat *Sendt uth i Swerigit. Stockh.* 1531.
Index Sacerdotum *Weſtmanniæ.*
Index Regum *Norwagiæ*, & Archiepiſcoporum *Tronhem* ſive *Nidroſienſium.*
Relatio de S. *Stephani*, & Patris *Matthæi* literis ad Sorores Converſas.
Vetus MS. cum titulo *Til minnes.* ſ. memoriale liturgicum.
Odæ Sueticæ de Heroibus antiquis.
Norwagicæ Odæ.

IN OCTAVO.

1. *Hervara Saga, Herauds och Boſes, Liodalyckel Swina wiſur, Ulf Uggarſonar Saga.*
2. *Odæ Sueticæ.*
3. *Torſten Wiking Saga. Einſettu Ryma*, Proverbia *Iſlandica* Chriſtianorum Epiſcoporum in *Suecia* nec non Regum & *Weſtrogoth.* Judicum Index.
4. Extract *af Landnæma.*
5. Breve Chronicon Rythmicum.
6. Genetliacon *Iſlandicum.*
7. Annales *Iſlandici* ab An. 864 ad 1625.
8. *Utskrift af Skiptebrefuen* , *Lopti hin Riika* Iſlandico ſermone, Item *Huggunar Kiennin-gar, Meſtare veſs ſom Ladovigus Vives Norrendar. Odæ* Iſlandicæ *de Ragil.*
9. *Buræi Runſtenar*, ſ. Lapides Runici.
10. Calendarium *Runicum* in plagulis ligneis afiotatum.

IN DUODECIMO.

1. Rythmi Iſland. *Ryma af Barda Snofells æs. Haldan Aſler Sone Saga, rythmice.*
2. Vetus Calendarium Finnicum pergameno deſcriptum cum ſanctorum imaginibus.
3. Iſlandicum Calendarium.
4. Item aliud diverſi generis.
5. *Jon Knutts Spadommar.* ſ. Vaticinia, cum aliis *Iſlandicis* carminibus.

Norwagicæ Odæ de pugilibus.

HUMFREDI WANLEII ad Catalogum ſuum Codicum MSS. Septentrionalium *Appendix.*

COD. MS. *Bibliothecæ Bodleianæ, qui inſcribitur, NE. F.* 10. 5. *in cujus paginis* 327, 328, 329, 330 *&* 331, *Apographa legitur Charta, qua* Eadmundus Rex Anglorum (cæ)terarumque gentium in circuitu perſiſtentium Gubernator & Rector, ad Monaſterium qui dicitur Baðericeſuuyrðe, terram quæ circa illum locum eſſe videtur libenter tribuit. A. D. 945 *(in Monaſt. Angl. Vol. I. p.* 287. *legitur A D.* 942.) Termini harum Terrarum ſcribuntur Saxonice.

JVN. 25. Cod. MS. in quo plures Tractatus Latini ſimul compinguntur, quorum Tituli recenſentur in Catalogo Cod. MSS. Bibliothecæ Bodleianæ *Oxonii* impreſſo A.D. 1697; ad ſcopum autem noſtrum propius accedunt,

1. Gloſſarium quoddam, ſive Voces plurimæ in Latina Bibliorum Verſione, lingua Franco-Theotiſca ſeu Germanica veteri donatæ, Alphabetico etiam, ut plurimum, ordine diſpoſitæ, uti ex his quæ ſequuntur, videre licet.

Incip. Abram. pater excelſuſ. hoh-fater.
Abram. pater multorum.
Alienigena. eliporo.
Armentum. ſuueiga. rindſtal.
Anuſ. alt-iu.
Agna. chil-burra.
Arripuit. kichriſta.
Abuena. chuuemaner.
Antrum. ſpelunca. hol.
Expl. Uaccaſ fetaſ. chuamit chalbirun.
Ultro. iro dankhef gerno (vel kerno.)
Uicem. antun. inminanſtal.
Uiciſſicudo. lonuuehſal.
Uia conpendii. uuegaſihti.
Uigent. ualent.
Unciatum. mabinhcolo.
Unciauã. unicuſ cuiuſq; rei. XII. parſ eſt. ſicut eſt uncia in libra.

2. Hymnus cujus *Rubrica* ſive Titulus deſideratur, Lat. ſcriptus, Francica quoque Verſione interlineari inſignitus, ab his verbis incipiens

Incip. euuige tes lon
Aeterna xpi munera

extat *Latine* apud Georg. Caſſandrum, pag. 283, cum hoc Titulo, DE MARTYRIBVS.

3. Hymnus *Latinus Francice* explicatus, qui ab his verbis

Incip. tit thera naht erſcantantẽ
Tempuſ noctiſ ſurgentibuſ.

4. Hymnus *Latinus, Francica* verſione interlineari inſignitus, duplo amplior illo qui apud *Georg. Caſſandrum* extat, p. 234; ALIVS (TEMPORE PASCHALI) inſcriptus, qui hoc in Codice ſic

Incip. cuninc euuigo truhtin,
Rex ðerne ðſie.

5. Hymnus *Latinus* cum interlineata Verſione Francica, qui extat apud *G. Caſſandrum*, pag. 179. IISDEM DIEBVS (*i. e.* DOMINICIS) AD MATVTINAS, inſcriptus, atque ſic

Incip. euuigo rachono felahanto
Aðerne rerum conditor.

6. Hymnus brevis, *Latine* & *Francice* ſcriptus, atque ſic

Incip. thir kriſit lop lop ſanc
Te ðecet lauſ. te ðec& ymnuſ.

7. Canticum SS. *Auguſtini* & *Ambroſii Latine, Francica*que Verſione interlineata inſignitum; ab his verbis

Incip. thih cot ... meſ
Te ðm̃ laudamuſ.

8. Sequitur Gloſſarium aliud *Latinum, Francice*que explicatum, quod ab his verbis

Incip. ontfrumo
Auctor
thara uuidri
at contra

Marginibus Codicis Additiones quædam ſcribuntur cum *Latine* tum *Francicè*.

9. Deinde ſequitur Gloſſariolum *Latino-Francicum*, unica pagina cum Additionibus contentum,

Incip. kizogenen. lungorun.
Alumnuſ.

10. INCIPIVNT HYMNI CANENDAE PER CIRCVLM̃ ANNI, & *Latine & Francicè* vetuſtiſſimis Manibus exarati. HYM̃. AD NOCTĨ. DOMINICIS DIEBVS, qui ab his verbis Incipiunt.

1. mittera nahti zite
Mediae noctiſ tempore.

2. cot du der himileſ leoht piſt
Dṡ qui cœli lumen eſ

3. ſchimo faterlicher tiurida
Splendor paternæ gloriæ. extat apud *Georg. Caſſandrum* p. 188. S. *Ambroſio* adjudicatus.

4. euuigef leohtef ſceffento
Aeterne lucif conditor.

5. ſcinantef ordfruma himilef
Fulgentiſ auctor aðeriſ

6. cot euuigef leohtef
Dṡ aðerne luminiſ

7. chriſt hi ... lef t .. tin
Xpe cœli ðne.

8. tago leohte arkepanemu
Diei luce reddita.

9. afr̃ morganlichem lopum
Poſt matutiniſ laudibuſ

10. kotef kalaubu dera lebemef
Dī fide qua vivimuſ. *extat Latine, ſed mancus, apud G. Caſſandrum, pag.* 213, *atque ibi inſcribitur* DE QVADRAGESIMA, AD TERTIAM.

11. kauuiſſa habente antreitida
Certum tenentef ordinem

12. chu-

chuebē lop t . . ne
12. Dicamuſ laudeſ dño

duruh nohт driſca ruaua
13. Perfectum trinum numerum

koт der heiтaremu leohтe
14. Dſ̄ qui claro lumine

der kauuiſſem euuom
15. Dſ̄ qui certiſ legibuſ

chriſт du der leohт piſт
16. Xpē qui lux eſ. *extat Latine apud G. Caſſandrum, pag.* 185.

mitтeſ тakeſ zapeтonne iſт chriſт
17. Meridie orandum eſт xpſ̄

ſo dri ror ſтorim kazokan iſт ſтunтon
18. Sic ter quaтerniſ тrahiтur horiſ

тaza rod leohтeſ leohziт
19. Aurora lucis rutilat, *extat Latine apud G. Caſſandrum, pag. . . . . atque ſic inſcribitur* In Feriis Paschalibvs Ad Matvtinas.

beſer iſт тak uuarer coтeſ
20. Hic eſt dieſ ueruſ dī. *extat Latine apud G. Caſſandrum, pag.* 236. *ſub hac Rubrica,* Eodem Die (*i. e.* In Pascha) Ad Tertiam.

za nahтmuaſe lamb
21. Ad cœnam agni. *exhibetur Latine à G. Caſſandro in pag.* 234, *cum hac Rubrica,* Alivs (Tempore Paschali)

Nonnulla Latine ſcripta, ſequitur Tractatus alia manu, ſed valde antiqua, exaratus; cujus hæ ſunt Rubricæ.

1. Incipivnт Glosae In Genesin.
2. De Exodo.
3. De Levitico.
4. De Libro Nvmeri.
5. De Devteronomio.
6. De Iesv Nave Prefatio.
7. In Libro Iesv Nave.
8. Incipit In Ivdicvm.
9. Incipivnт Verba In Ivvenco.
10. Historia Ivvenci.
11. Incipivnт Sermones De Passione Petri Et Pavli
12. Passio Scī Andreae.
13. Passio Iacobi Aplī.
14. Ad Corrintheos Epistvla Pavli.
15. Passio Thomae Aplī.
16. Prologvs Scī Ioh̄.
17. Passio Bartholomei Aplī.
18. De Commenta Svp̄ Matthevm.
19. Incipivnт In Iob Verba Occvlta.
20. Item Ex Alio Volvmine.
21. Explicit Ivdicvm. De Libro Rvth.
22. Explicivnт In Librv̄ Rvth. Incipivnт In Libros Regvm.
23. Incipit In Samvelē.
24. Explicit Primvs Liber. Incipit Secvndvs.
25. De Hominibvs Qvi Qvodam Presagio Nomina Accepervnт.
26. De Patriarchis.
27. De Prophetis.
28. De Apoſtolis.
29. De Martyribvs.
30. De Clericis.
31. De Monachis.
32. De Oratione Dominica.
33. Item De Oratione Eadem.
34. Expositio De Fide Catholica.

In quamplurimis hujuſce Tractatus Periochis, multa cernuntur Verba Francice ſcripta, quæ Voces *Latinas* & haud raro *Græcas* explicant.

In vacuo quodam loco verſus mediam libri partem, legitur hæc Inſcriptio, *Legentes in hoc libro orent pro Reverendo Dnō Bartholomeo de Andolo cujus induſtria pene dilapſus renovatus eſt anno* MCCCCLXI. In prima quoque Codicis pagina cernitur hæc Adnotatiuncula Svm Boxhornii; Et quidem, ut videtur, *Marcus Boxhornius* hunc Codicem dedit *Franciſco Junio.*

D. 115. Lavd. In hoc octingentorum annorum Codice Canonum SS. Patrum & Conciliorum, nonnulla cernuntur Verba Latina Francice gloſſata, in antiqua manu.

Ivn. 13. Cod. Chartaceus in cujus ſolutis ſchedis ſcribuntur Tatiani Alexandrini Monoteſſaron ſive Harmonia Evangeliorum, Francice; cum interpretatione Latina, & Latina Victoris Epiſcopi Capuæ Præfatione. Accedunt uberrimæ Franciſci Junii Adnotationes Anglo-Saxonicæ, Gothicæ, *&c.* manu ſua propria exaratæ.

Ivn. 16. Annonis, ut videtur, Archiepiſcopi Colonienſis vita, Francicis Metris conſcripta, una cum Adnotationibus quibuſdam *Franc. Junii,* qui Vitam exſcripſit.

Ivn. 17. 1. Otfridi Weiſenburgenſis Monachi Evangeliorum liber, à Fr. Junio exſcriptus.
2. Modus Confitendi apud Francos olim receptus, & ex pervetuſto Codice deſcriptus.

Ivn. 42. Franciſci Junii Auctarium Notarum in Tatianum, ſchedis ſolutis manu ſua propria exaratum, in Quarto.

Ivn. 36. Iſlandica excerpta ex Runolphi Jonæ Iſlandi Grammatica Iſlandica, edita Hafniæ, 1651. manu Fr. Junii.

Ivn. 49. Apographa Juniana, Friſice ſcripta,
1. Juris Synodalis Comitatus Friſiæ, ad fidem Codicis D. Werneri Emmen, Groninganæ Reipublicæ Senatoris.
2. Legum Friſicarum, ex Codd. Simonis Abbes Gabemæ, Friſiæ Ordd. Hiſtoriographi.
3. Upſtalbomici Conventus Legum (quas Latine edidit Sibrandus Siccama) Friſicum exemplar, ad fidem Codicum *Gabemæ.*

Ivn. Apographum Codicis Evangeliorum Argentei, Manu Fr. Junii exaratum; deſiderantur Canones Euſebiani, qui, ut accepi, in Codice etiamnum extant. Hic etiam cernitur exemplar Epiſtolæ Jacobi Uſſerii Armachani ad eundem Fr. Junium, de eodem Codice Argenteo, quam edidit Junius Dordrechti, A. D. 1665, in Quarto.

Ivn. 64. 1. Oratio Dominica & Symbolum Apoſtolorum, Alamannice, cum notis Marqu. Freheri.
2. Tractatus Marquardi Freheri de ſecretis Judiciis olim in Weſtphalia aliiſque Germaniæ partibus uſitatis, ac poſtea abolitis, (vid. Martinium in *Feimarus.*)
3. Symbolum Veteris Alamannorum Eccleſiæ, ſicuti id ex antiquiſſimis Monumentis edidit Goldaſtus, Rerum Alamannicarum Tomo II. Parte 2.

4. Confeſſio Veteris Alamannorum Eccleſiæ, ſicuti eam ex antiquiſſimis Monumentis deſumptam præmiſit Otfridi Evangeliis primus eorum editor. Exſcripſit omnia D. Franc. Junius.

JVN. 74. 1. Scotica Etyma Petri Junii, omnia fere ex Græcis deducta.
2. Apographum Hymnorum qui comprehenduntur in antiquiſſimo Codice Juniano 25, de quo ſupra.
3. Gloſſaria Latino-Francicum & Francico-Latinum, ex eodem vetuſtiſſimo Codice, ut videtur, excerptum. hæc omnia ſcripſit Franc. Junius.

JVN. 75. Franciſci Junii Obſervationes in Willeramum impreſſæ; pluribuſque in locis ab Auctore amplificatæ.

JVN. 78. Codex Chartaceus antiquus, ex plurimis Tractatibus ſimul compactis Conſtans. in eo maximi momenti eſſe videntur
1. Plurimi Tractatus ad Jus Friſicum ſpectantes *Friſicè*.
2. Geſta Friſonum, Friſice.

JVN. 84. 1. Gloſſaria nonnullarum vocum Saxonicarum, Gothicarum, atque Germanicarum.
2. Keronis Monachi S. Galli interpretatio (Germanica) vocabulorum Barbaricorum in Regulam S. Benedicti Abbatis.
3. Anglo-Saxonicum Gloſſarium Cottonianum, quod non ultra litteram A progreditur. Omnia manu Fr. Junii.

JVN. 106. Foederis Ludovici Germaniæ, & Karoli Galliæ Regum, *Pii* filiorum, *Magni* Nepotum, apud Argentoratum, Anno DCCCXLIII percuſſi formulæ, &c. *Apographum Junianum*.

JVN. 109. Impreſſus Liber Legum, Privilegiorum, Conſuetudinumque Friſicarum, cum ampliſſimis Adnotationibus Franciſci Junii.

JVN. 111. Sibrandi Siccamæ Editio impreſſa Legum Friſiorum, inter quas, (p. 52.) habentur Leges Conventus Opſtalbomici anno 1323 Rogatæ, cum MS. à Cl. viro Fran. Junio collatæ, variantibus Lectionibus in margine adjectis.

JVN. 115. Faſciculus in quo continentur nonnulla ſcripta Cl. Franciſci Junii, viz.
1. Gloſſariolum Saxonico-Latinum.
2. Gloſſarium Francico-Latinum.
3. Gloſſarium Francico-Latinum.
4. Gloſſarium Francico-Latinum.
5. Gloſſarium Francico-Latinum.
6. Gloſſarium Francicum, cum aliis ſolutis Chartis, in quibus leguntur ſcripta nonnulla ad Grammaticam & Etymologiam vocum quarundam Francicarum ſpectantia.
7. Poemata quædam Theotiſca, cum adnotationibus quibuſdam in chartis ſolutis.

JVN. 116. K. 1. Gloſſarium Latino-Theotiſcum, cum ampliſſimis Obſervationibus doctiſſimi Franciſci Junii ex Kerone & aliis.
L. 2. Gloſſæ Veteres Alamannicæ ex perantiqua Pſalmorum verſione Theotiſca collectæ à Juſto Lipſio.
3. Gloſſarium M. Theotiſcæ herbarum Nomenclaturæ, MS. Macro antiqua manu ad oram additæ. Appendicula Gloſſarii M. ex alio veteri Cod. MS. deprompta.
4. Gloſſarium N, inſcriptum à loco ſuo amovetur.
5. Gloſſarium O, eſt Latino-Francicum, &c.
6. P. Gloſſulæ Priſciani.

JVN. 117. Gloſſaria Latino-Francica, ingenti Labore & Studio Franciſci Junii compilata, eorum qui numero 116. pars prior, ut videtur. Alphabetico procedunt ordine, perinde ac ea quæ in ſuperiori faſciculo (cujus nota eſt 116) comprehenduntur. ſcil.
1. Gloſſarium A. continebat 27 Schedas, è quibus 6 priores nunc deſiderari videntur.
2. Gloſſarium litera B. notatum continet ſchedas 56.
3. Gloſſarium C. cum Appendice continere videtur ſchedas 23.
4. Gloſſarium D. continet partes 43. Appendix etiam continet ſchedas 8
5. Gloſſarium E ab antiquis Codicibus, ſicut & ea quæ ſupra memorantur, magna ex parte excerptum.
6. Gloſſarium F. jam in 4 Schedis comprehenſum.
7. Gloſſarium G, continens doctiſſimi Junii Adnotationes ad Epiſtolam VII. Ruodeperti Magiſtri S Galli.
8. Gloſſarium H. ex Veteri Codice Servii penes Nicolaum Heinſium ſervato.
9. Gloſſarium HM. *i. e.* Hrabani Mauri Abbatis Fuldenſis de partibus Humani Corporis.

Gloſſarium I. ſicut & alii nonnulli Codices doctiſſimi ſenis Fr. Junii, deſiderari videntur; niſi potius per negligentiam ſtudioſorum quorundam à locis ac ſedibus amoveantur.

JVN. 120. Gothicæ Runæ ſeu Linguæ Septentrionalis qualiſcunque *Dictionarium*, concinnatus adornatus & ſcriptus à Gudmundo Andreæ Iſlando: αὐτόγραφον Auctoris, prælo, ut videtur, deſtinatum, Nominibuſque *Petri Reſenii*, & *Hendrici Bordr*, forte ob id, munitum, litteratoque Orbi ab eis commendatum.

MARSHAL. 114. 1. Pars Eddæ Snorronis Sturleſonii Iſlandice.
2. Tractatus de veterum Danorum Poetis, Iſlandicè. in Codice Chartaceo maleque habito. 8°.

LIBRI SAXONICI TYPIS IMPRESSI.

PAraphrasis Poetica Doxologiæ per D. *Hickesium*. vid. Gram. *Anglo-Sax.* pag. 179. (vid. Cat. p. 48.

Paraphrasis Poetica Orationis Dominicæ in hujusce Catal. p. 48.

Paraphrasis Poetica Symboli Apostolorum. *Ibid.*

De Confessione. pag. 50. hujusce Catal.

Confessio Fidei Christianæ. *Ibid.* pag 51.

Epistola *Ormi* ad *Walterum Normanno-Saxonice*. Ibid pag. 59.

Oratio ad Deum. in Boeth. per D. *Christ. Rawlinson.* edit. pag. 149. (v. Cat. p. 64.)

Evangelia IV. *Saxonice* & *Anglice*. per D. *Joannem Foxum. Lond.* 1571. (v Cat. p. 64.)

Evangelia IV. *Saxonice* & *Gothice*, per *Franc. Junium* & *Tho. Mareschallum. Dordrechti* 1665. (vid. Catal. pag. 64.)

Chronicon *Saxonicum*, cum Versione *Latina*, &c. per D. *Edmundum Gibson.* Oxon. 1692. (vid. Catal. pag. 64.)

Ælfrici Præfatio *Saxonica*, Pentateuchi Versioni præmissa, *Saxonice* & *Latine* (ex D. *Hickesii* Anglicis.) Edidit D. *Henricus Whartonus* Auctarii Dogmaticæ Historiæ *Jac. Usserii Armachani* pag. 380. *Lond.* 1689. (v. Cat. p. 67.)

Ælfrici Excerpta ex Pentateucho, cum Præfatione, &c. Edidit Saxonicè *Edwardus Thwaites*, Oxoniæ. 1699. (v. Cat. p. 68,)

Ælfrici Epistola ad *Sigewerdum* de Veteri Testamento & Novo, Saxonicè. cum Versione *Anglicâ* publicavit D. *Gul. Lisle*. Lond. 1623. (vid. Catal. pag. 69.)

Ælfrici Homilia Paschalis, Oratio Dominica, Symbolum Apostolorum, cum Decalogo; omnia Saxonice & Anglice edita, per *Gul. Lisle Lond.* 1638.

Ælfredi Regis Præfatio Saxonica Versioni suæ Libri *Gregorii* Magni de Cura Pastorali præmissa, Saxonice. hanc cum duplici Versione Anglica & Lat. edidit D. *Matthæus Parkerus, Londini*, 1574. (vid. Catal. pag. 70.)

Eadem etiam extat Saxonice & Latine ad calcem vitæ ejusdem doctissimi Regis, *Oxoniæ* impressæ A. D. 1678. (*Ibid.*)

Cædmonis Monachi Paraphrasis Poetica Geneseos ac præcipuarum S. Paginæ Historiarum Anglo-Saxonice conscripta. Edit. per *Franc. Junium* FF. *Amstel.* 1655.

Catalogus Reliquiarum quas *Æthelstanus* Rex contulit Ecclesiæ *Exoniensi*, Saxonicè, cum *Guil. Somneri* Versione Latina. *Dugd.* Monast. Angl. Tom. I. Pag. 223. (vid. Cat. pag. 81.) In hoc Monastici Anglicani Tomo I, perinde ac in Appendice ad eundem, extant Chartæ plurimæ, cum Descriptionibus Terrarum Monasteriis concessarum, *Saxonice*. editæ *Lond.* 1655, & 1661.

Poema Normanno-Saxonicum à D. *Hickesio* editum. Gram. Anglo-Sax. pag. 231. (v. Cat. p. 83.)

Ælfrici Præfulis Grammatica cum Glossario à *Guil. Somnero* edita. *Oxon.* 1659. (vid. Cat. pag. 85.)

Boethii de Consolatione Philosophiæ Libri V, ab *Ælfredo* Rege Saxonicè redditi, *Oxoniæ* impressi ab D. *Christophoro Rawlinsono*. A. D. 1698. (vid. Cat. p. 85 & 217.)

Ohtheri Halgelandensis & *Wulfstani Hæthensis* Navigationes Saxonicè & Latinè editæ, *Oxon.* 1678. ad calcem vitæ *Ælfredi* Regis. (vid. Catal. pag. 85)

Tractatus de Sanctis in Anglia sepultis, Saxonicè, cum Versione Latinâ *Gul. Hopkinsii* S. T. P. hunc edidit D. *Georg. Hickesius*. (vid. Catal. pag. 86.)

Symbolum Nicenum Normanno-Saxonicè, à D. *Hickesio* editum. Grammat. Saxon. pag. 166. (vid. Catal. pag. 86.)

Decalogi, Orat. Dom. & Symboli Apostolorum Versionem veterem Saxonicam edidit *Marquardus Freherus* cum Notis. A. D 1660. (pag. 86.)

Proëmium & Epilogum Regularis Concordiæ Monachorum Sanctimonialiumque sub *Eadgaro* Rege, Lat. Sax. edidit *Joannes Seldenus* in Notis ad *Eadmerum*. p. 145. (v. Cat p. 92, & 194.)

Sacramentum sive Promissio Regis in Consecratione. edidit D. *Hickesius* cum versione Lat. in Præfat. ante priorem Edit. Grammat. (vid. Cat. pag. 93. & 202. 241.)

Acta Curiæ Comitatus de Terris quas emerat *Wynfleda* ab *Ælfrico* Aldermanno. Edidit D. *Hickesius* in Dissertatione Epist. (vid. Catal pag. 93.)

Initium Chronici *Abbendonienſis* Poeticè scriptum, cum versione sua Latina. edidit D. *Hickesius* Gramm. Anglo-Sax. p. 203. (vid. Catal. pag. 95.)

Homiliam Saxonice scriptam de Jobo & Canticum Moysis edidit *Edw. Thwaites*. cum Heptateucho suo. (vid. Catal. p. 100.)

Chronicon Saxonicum Ecclesiæ Christi *Cantuariensis*, cum versione Latina edidit *Abrahamus Whelocus* ad Calcem *Bedæ*, cum Gestis *Lanfranci* Latine, ex eodem MS. (vid. Cat. 130.)

Bedæ Ven. Historia Ecclesiastica Gentis Anglorum, Latine & Saxonicè. Edidit *Abrahamus Whelocus, Cantabrigiæ*, 1645. (vid. Catal. p. 114.)

Testamentum *Wulfari* quod publicavit cum Latina sua versione D. *Hickesius*. in Dissert. Epist. pag 54. (vid. Catal. p. 150.)

Ælfrici Excerpta ex Donato, sive Grammatica, quam publicavit *Guil. Somnerus* ad calcem Lexici Saxonico-Latino-Anglici, *Oxoniæ*. 1659. (vid. Catal. pag. 182.)

Preces nonnullæ quas ad calcem Cædmonis publici juris fecit *F. Junius* F. F. (vid. Cat. pag. 183.)

Alphabetum Runicum cum explicatione Poetica Saxonicè. quod evulgavit D. *Hickesius* Gramm. pag. 135. (vid. Catal. pag. 192.)

Statuta Sodalitii *Cantabrigiæ*, ut & alius *Exoniæ* facti, impressa à D. *Hickesio*, in Dissertationis Epistolaris pag. 21. (vid. Catal. pag. 217.)

Historia *Judithæ* & *Holofernis* Poetica, ab *Edwardo Thwaitesio* edita. *Oxon.* 1699. (vide Catal. pag. 219.)

Tractatus Poeticus de Mensibus, cum Latina sua versione quem edidit D. *Hickesius*. Gramm. Anglo-Sax. pag. 203. (vid. Catal p. 219.)

Testamentum *Ælfrici* Archiep. *Cant.* Lat. & Sax. quod publicavit D. *Hickesius* in Dissertat. Epistolaris pag. 62. (vid. Catal. p. 227.)

Poema de situ & Reliquiis Dunelmi, Sax. cum versione Latina. Ediderunt *G. Hickesius*, Gramm. Anglo-Sax. p. 178. & *Guil. Somnerus* ad Calcem Glossarii ad X scriptores. (vid. Catal. pag. 240.)

Teſtamentum Badanothi Saxonicè, edidit D. *Hickeſius*. Diſſert. Epiſt. p. 54. (vid. Catal. pag. 260.)

Teſtamentum Abbæ Vicecomitis, Saxonicè, edidit D. *Hickeſius* Diſſert. Epiſt. pag. 55. (vide Catal. pag. 261.)

Carta de ſex ſulungis æt Fulbaham quam Saxonicè edidit D. *Hickeſius* cum verſione Latina, Diſſert. Epiſt. pag. 58. (vid. Cat. pag. 264.)

Carta Lit. Pat. *Edwardi* Regis, Saxonicè; quam cum verſione Latina edidit D. *Hickeſius* Diſſert. Epiſt. p. 185. (vide Cat. pag. 265.)

Teſtamentum *Wynſledæ* Saxonice. illud edidit D. *Hickeſius*, in Præf. pag. 22. (vid. Cat. pag. 265.)

Acta Curiæ Comitatus de Terris *Æthelſtani* Epiſcopi, Saxonicè, edidit D. *Hickeſius* in Præf. pag. 21. (vid. Cat. p. 265)

Carta *Wilhelmi* Regis Conquæſtoris de Saca & Socna. Saxonice & Latine edidit D. *Hickeſius* in Præfationis pag 15. (vid. Cat. pag. 172.)

Carta *Henrici* I. Regis Angliæ, Normanno-Saxonicè, quam edidit D. *Hickeſius*, in Præfat. p. 16. (vid. Cat. pag. 265.)

Teſtamentum *Byrhtrici*, Saxonicè illud Evulgavit *Gul. Lambardus* cum Anglica verſione in lib. cui Tit. **The Itinerary of Kent.** (vid. Cat. p. 276.)

Deſcriptio Pontis *Roffenſis* Saxonicè, extat cum Anglica verſione, in Libro *Gul. Lambardi*, cui Tit. **A Perambulation of Kent.** (vid. Cat. pag. 276.)

Cartæ quædam in Appendice ad Hiſtoriam Eccleſiæ Cathedralis D. *Pauli London.* à D. *Gul. Dugdale*, *London* 1658.

Ælfrici Homil. Paſchalis, &c. Saxonicè Impreſſa, *Londini* A. D. 1567, in 12mo. Extat etiam in *Joannis Foxi* Martyrologii Tom. II.

Pſalterium *Latino-Saxonicum*, à D. *Joanne Spelmanno Henr.* Fil. editum *Lond.* 1640. in Quarto.

Archaionomia, ſive de priſcis *Anglorum* Legibus Libri, *Guil. Lambardo* Interprete editi, *Lond.* 1568. Earundem vero Legum accuratior Editio, curante *Abrahamo Wheloco* prodiit, *Cantab.* 1644.

Leges eaſdem, quotquot Eccleſiam ſpectant, una cum Canonibus plurimis Conciliorum, *Saxonice* edidit D. *Henricus Spelmannus Lond.* 1639.

INDICES TOTIUS OPERIS:

QUORUM

I. VOCUM, quæ in Grammaticis hiſce a ſuis originibus recte derivantur.
II. RERUM, quæ in hoc opere uberius explicantur.
III. CODD. MANUSCRIPTORUM, qui paſſim citantur.
IV. AUCTORUM qui citantur; & aliorum HOMINUM, qui honorifice memorantur.
V. Alphabetorum, Manuum, Iconum, Chartarum, aliorumq; quæ in æneis & ligneis TABELLIS ſculpuntur.
VI. Eſt Index *Humphredi Wanleii* ad Catalogum ſuum librorum Veterum Septentrionalium.

OXONIÆ,
E THEATRO SHELDONIANO, *An. Dom.* MDCCIII.

In Indicibus

g. a.	denotant	*Grammaticam Anglo-Saxonicam & Mœso-Gothicam.*
g. f.		*Grammaticam Franco-Theotiſcam.*
g. i.		*Grammaticam Iſlandicam.*
d. e.		*Diſſertationem Epiſtolarem.*
pr.		*Præfationem Generalem.*
pr. g. a.		*Præfationem Grammaticæ Anglo-Saxonicæ.*
pr. g f.		*Præfationem Grammaticæ Franco-Theotiſcæ.*
pr. g. i.		*Præfationem Grammaticæ Iſlandicæ.*
p. l. c. m.		*Paginam. Lineam. Columnam. Marginem.*

INDEX I.

Index *Vocum*, quæ antea aut non omnino, aut male a Lexicographis & Gloſſographis explicatæ, a ſuis originibus derivatæ, recte explicantur.

A.

ABAL g. a. p. 122. l. 40
Abide g. a. p. 6 l. 18
About g. a. p. 6 l. 36
Accord *verb.* g. a. p. 149 l. 5
Acquittances d. e. p. 15 l. 34
Adder g. a. p. 5 l. 32
Addobber g. f. p. 91 c. 1. l. 4
Adelian d. e. p. 149 l. 30
Ædre g. a. p. 130 l. 8
Æfter thaſſum g. a. p. 91 l. 44
Æftera Iula g. a. p. 211 l. 35, p. 214 l. 25
Æftera litha g. a. p. 210 l. 42
Ære g. a. p. 153 l. 5
Ærra Iula g. a. p. 211 l. 35
Ærra litha g. a. p. 210 l. 41
Æſc *cum comp.* g. a. p. 102 l. 57 p. 103 l. 4, 17
Æſc-plega g. a. p. 199 l. 46
Ælvanis *verb.* g. a. p. 152 l. 52. m. c. 1 l. 1
Ætheling g. a. p. 104 l. 9 p. 105 l. 45 p. 202 l. 43, 46
Æveſa g. a. p. 158 l. 43 m. c. 2 l. 15
Aferene g. a. p. 228 l. 6. m. c. 1 l. 3
Afor g. a. p. 123 l. 18
Afora g. a. p. 132 l. 30.
After, after that g. a. p. 6 l. 30, 31
Aggrappare g. f. p. 91 c. 1 l. 14
Ahtoda *emendatur* g. f. p. 49 l. 27
Airain g. f. p. 91 c. 1 l. 22
Aiſceau g. f. p. 91 c. 1. l. 24
Alabarda g. f. p. 91 c. 1. l. 27
Aldor g. a. p. 108 l. 8 p. 109 l. 28.
Aldorlege, ald-orlege g. a. p 115 l. 18
Aleſne, alene g. f. p. 91 c. 1 l. 33
Alet, æled, eld g. a. p. 126 l. 45 m. c. 1 l. 2
Aleu g. f. p. 91 c. 1 l. 36
Alh *cum comp.* g. a. p. 125 l 34
All, æll, *in comp.* g. a. p. 29 l. 29. g. f. p. 45 l. 42
All along g. f. p. 76 l. 60
All the day long g. f. p. 75 l. 46
Aller, alder g. a. p. 16 m. c. 2 l. 9 p. 17 m. c. 1 l. 1
Allocutio d. e. p. 46 m. c. 1 l. 6.
Alſton d. e. p. 122 l. 24, 25
Alte, halte g. f. p. 91 c. 2 l. 20
Amyle g. a. p. 154 l. 24 m. c. 2 l. 1
Ammutinare, ammutiuarſi g. f. p. 91 c. 2 l. 26
Among g. a. p. 6 l. 31
Ancle g. a. p. 152. l. 56.
And, *in comp.* g. a. p. 69 l. 56 p. 70 l. 1
And g. a. p. 145 l. 31 m. c. 2 l. 2, 5, 11
Andweard g. a. p. 69 l. 59
Andwyrd g. a. p. 70 l. 3
Angoiſe g. f. p. 91 c. 2 l. 39
Anſwer *verb.* g. a. p. 70 l. 9
Ant g. a. p. 146 l. 32 p. 224 l. 36 m. c. 2 l. 4
Any g. a. p. 6 l. 4
Appai, appeaſe *verb.* g. a. p. 153 l. 46 m. c. 1. l. 4.
Ar g. a. p. 163 m. c. 2 l. 48
Aranmanoth g. a. p. 216 l. 27
Arg g. a. p. 90 l. 55
Aringo g. f. p. 91 c. 2 l. 44 p. 92 c. 1 l. 1
Arn, arne g. a. p. 35 l. 45, 48.
Arneſe g. f. p. 92 c. 1 l. 15.
Arreſtare g. f. p. 92 c. 1 l. 20
Arrive g. a. p. 153 l. 28
Arth g. a. p. 89 l. 40
As g. a. p. 146 l. 35.
As, Aſer, Aſa, Æſa, *&c.* g. a. p. 193. c. 3 l. 21 m. c. 2 l. 11, 14, 15.
Aſh g. a. p. 5 l. 8
Aſk g. a. p. 6 l. 12
Aſlath d. e. p. 35 l. 12 m. c. 1 l. 3
Aſſemble *verb.* g. a. p. 149 l. 4
Aſſiſa, Aſſiſus d. e. p. 40 m. c. 2 l. 7
At g. a. p. 6 l. 29
At hand g. f. p. 75 l. 49
Athor g. a. p. 120 l. 25
Athy, athe g. a. p. 62 l. 20, 23
Attaccare g. f. p. 92 c. 1 l. 27
Auberge g. f. p. 92 c. 1 l. 42
Aviſare g. f. p. 92 c. 1 l. 45
Aune, aulne g. f. p. 92 c. 1 l. 54
Aware, *adject.* g. a. p. 6 l. 6
Awaried g. a p. 146 l. 45
Awl g. f. p. 91 c. 1 l. 34
Awn g. a. p. 4 l. 46 p. 6 l. 1
Awyrn g. a. p. 205 c. 1 l. 35 m. l. 1
Ax g. a. p. 5 l. 22 g. f. p. 91 c. 1 l. 26
Ay g. f. p. 76 m. l. 1
Ayliſton, Aylton d. e. p. 2 m. c. 1 l. 4
Aynd g. a. p. 118 l. 20

B.

Bacheleers g. a. p. 149 l. 3
Bæran, beran g. a. 131 l. 55.
Bærſuinig, bærſuinih, *&c.* bærſyndugr, berſyndugr g. a. p. 90. l. 6, 7, 8, 22, 23
Bæſtere g. a. p. 89 l. 46
Bague g. f. p. 92 c. 1 l. 59
Baldor *cum comp.* g. a. p. 101 l. 37. p. 102 l. 1
Balo, bealo *cum comp.* g. a. p. 129 l. 25
Balticus [*ſinus*] g. a. p. 199. m. c. 2 l. 13.
Banc g. f. p 92 c. 2 l. 2
Banhuſes-ward g. a. p. 199 l. 37
Banon, banonium g. a. p. 163 m. c. 2 l. 29
Bara g. f. p. 92 c. 2 l. 7
Baratta, baratter, barratry, g. f. p. 92 c. 2 l. 15, 19. Baret, baretter, barrettry g. a. p. 231 c. 2 l. 22. m. c. 2 l. 10, 13.
Barbycan g. a. p. 155 l. 7
Barn g. a. p. 4 l. 55
Baron, barun, bar, Barony g. a. p. 146 l. 45, 50 g. f. p. 92 c. 2 l. 22 p. 94 c. 2 l. 28
Barrenneſs g. a. p. 153 l. 1
Baſtard g. f. p. 93 c. 2 l. 10
Bateau g. f. p. 92 c. 2 l. 39
Bath, *urbs* d. e. p. 121 l. 48
Batten g. a. p. 51 l. 60
Batwa g. a. p. 32 l. 46 m. l. 1
Beadu, beaduw, *&c. cum comp.* g. a. p. 132 l. 41
Bearer g. f. p. 92 c. 2 l. 14
Βεβαιωτικὴ, βεβαίωσις ὅλκη d. e. p. 97 l. 38, 39
Bec, Beck g. f. p. 92 c. 2 l. 40, 44 d. e. p. 23 m. c. 2 l. 2
Beda, Bedanus g. a. p. 173 m. c. 1 l. 8 c. 2 l. 10
Bedwardine d. e. p 117 m. c. 1 l. 1
Bee g. a. p. 5 l. 29
Beis, *verb.* g. a. p. 153 l. 28 m. c. 1 l. 5
Bene, benne [to clap] g. a. p. 225 m. c. 1 l. 8, 9.
Beneficia d. e. p. 61 l. 9.
Benn g. a. p. 115 l. 38
Bentley d. e. p. 122 l. 17, 18.
Beorn, beorna, *cum comp.* g. a. p. 113 l. 18
Beornena d. e. 62 l. 4 m. c. 1. l. 11
Beothan g. a. p. 89 l. 16
Berbyz g. a. p. 154 l. 18 m. c. 1 l. 9
Berkin [Allhallowes] g. a. p. 5 l. 53
Bernhardus g. a. p. 113 l. 30.
Beſace g f. p. 93 c. 1 l. 1
Beſt g. a. p. 5 l. 59
Beſtealth g. a. p. 59 l. 53
Bet g. a. p. 229 m. c. 1 l. 1
Betwixt, between g. a. p. 6 l. 32 p. 71 l. 31
Bever g. f. p. 93 c. 1 l. 1
Bezere g. a. p. 91 l. 50
Bidello g. f. p. 93 c. 1 l. 4
Bier g. f. p. 92 c. 2 l. 14
Biever g. f. p. 93 c. 1 l. 18
Bilirhi, bilidi, pilidi, *&c.* g a. p. 191 c. 1 l. 46 m. c. 1 l. 9, 10
Biliue g. a. p. 225 l. 22 p. 229 l. 43 m. c. 2 l. 17, 18
Biom g. a. p. 90 l. 52
Bird g. a. p. 4 l. 58.
Biriligan, birilan g. a. p. 91 l. 25
Biſæc g. a. p. 91 l. 12.
Biſeno g. a. p. 90 l. 54
Biſhop g. a. p. 5 l. 14, 15 d. e. p. 25 l. 12
Biſhops-Frome d. e. p. 2 m. c. 1 l. 8
Biſungane *Goth.* g. a. p. 61 l. 23, 24
Bitch g. a. p. 5 l. 29

Blake d. e. p. 24 m. c. 1 l. 4
Blame, *verb.* g. a. p. 153 l. 29
Blanc g. f. p. 93 c. 1 l. 20
Ble *vel* bled g. f. p. 93 c. 1 l. 25
Blida g. a. p. 217 l. 2
Blidemanet g. a. p. 216 l. 42
Blond g. f. p. 93 c. 1 l. 27
Blot-monath g. a. p. 211 l. 31
Bloquer g. f. p. 93 c. 1 l. 31
Blunt d. e. p. 24 m. c. 2 l. 4
Boar g. a. p. 5 l. 28
Boceras d. e. p. 46 l. 53
Bodiscepi g. f. p. 89 l. 58.
Body g. a. p. 5 l. 11
Bondi d. e. p. 38 l. 22.
Bone g. a. p. 225 l. 16 m. c. 1 18
Bord g. f. p. 93 c. 1. l. 34
Borrow g. a. p. 6 l. 18
Bosom g. a. p. 5 l. 12
Boson d. e. p. 13 m. c. 2 l. 1 p. 25 m. c. 1 l. 6
Bote [to bote sendan] g. a. p. 228 l. 7 m. c. 1 l. 5, 6.
Bote g. f. p. 93 c. 1 l. 39
Botega g. f. p. 93 c. 1 l. 41
Both g. a. p. 32 l. 47
Both good and bad g. f. p. 80 l. 44
Botte g. f. p. 93 c. 1 l. 49
Bouc g. f. p. 93 c. 1 l. 53
Bouclier g. f. p. 93 c. 1 l. 56
Bounty g. a. p. 149 l. 3
Bourg g. f. p 93 c. 1 l. 58
Bout g. f. p. 93 c. 1 l 60
Bow g. a. p. 4 l. 53
Bozzo g. f. p 93 c. 1 l. 61 c. 2 l. 1
Brachmanoth g. a. p. 216 l. 25
Brampton Brian d. e. p. 75 l. 39
Brandish [a **Sword**] g. a. p. 192 m. c. 2 l. 29
Brando g. f. p. 23 c. 2 l. 18
Brandon g. f. p. 93 c. 2 l. 22
Braue, brief g. a. p. 150 l. 34, 38
Breche g. f. p. 93 c. 2 l. 22
Bredicott d. e. p. 122 l. 19, 20
Brego g. a. p. 105 l. 55 p. 108 l. 52
Breosta-hord g. a. p. 199 l. 55
Brethren g. a. p. 15 l. 51
Breve, brief, brevia, *&c.* d. e. p. 8 m. c. 2 l. 10, 16
Brida, Bridell g. f. p. 93 c. 2 l. 24
Bright g. a. p. 5 l. 56
Brim-hlæst g. a. p. 199 l. 21
Bronzo g. f. 93 c. 2 l. 32
Brother g. a p. 5 l. 19
Brulium, brolium, *&c.* d. e. p. 74 l. 15 m. c. 1 l. 2
Brytta, bryttan, bryttian, *&c. cum comp.* g. a. p. 108 l. 10 p. 109 l. 48, 52
Bufet g. f. p. 93 c. 2 l. 40
Bunda *cum comp.* g. a. p. 151 l. 33
Bure g. a. p. 231 l. 30 m. c. 2 l. 5
Burn d. e. p. 23 m. c. 1 l. 2
Burthen g. a. p. 152 l. 12
Bush d. e. p. 23 m. c. 2 l. 2
Buste g. f. p. 93 c. 2 l. 44
But g. a. p. 6 l. 27 p. 57 m. c. 1 l. 1 p. 66 m. c. 1 l. 1
Butt, butte g. a. p. 5 l. 32 g. f. p. 93 c. 1 l. 52
Buy g. a. p. 6 l. 18
Byan *vel* bya [**where by ye**, *apud Heresordenses*] g. a. p. 91 l. 16, 19
Bygga d. e. p. 25. l. 22
Byr g. a. p. 118 l. 41
Byrla g. a. p. 152 l. 12
Byrn *cum comp.* g. a. p. 108 l. 6, 15.
Byrn-wigena brego g. a. p. 105 l. 55
Byrstful g. a. p. 152 l. 22
Bytte *Wigorn.* g. a. p. 5 l. 32

C.

Call, *verb.* g. a. p. 150 l. 53 p. 225 l. 46 m. c. 2 l. 14
Calla, *cum comp.* g. a. p. 121 l. 46
Camell g. a. p. 89 l. 49
Canon d. e. p. 25 l. 12
Canon-frome d. e. p. 2 m. c. 2 l. 1
Cant, *verb.* g. a. p. 153 l. 35 m. c. 1 l. 6
Cart g. a. p. 91 l. 20.
Cart g. a. p. 4 l. 54
Carta g. a. p. 149 l. 17
Carve g. a. p. 6 l. 16
Castle-frome d. e. p. 2. m. c. 2 l. 1
Caudebec g. f. p. 92 c. 2 l. 57
Ceorl g. a. p. 202 l. 40
Chaffe g. a. p. 4 l. 58
Champion g. a. p. 153 l. 40
Chaplain d. e. p. 25 m. c. 1 l. 3
Cheak d. e. p. 25 m. c. 2 l. 2
Cheek g. a. p. 5 l. 12
Chein g. f. p. 44 l. 59
Cheſtun g. a. p. 155 l. 17
Chide g. a. p. 6 l. 9
Chit g. f. p. 93 c. 2 l. 56
Chriſtmanet g. a. p. 216 l. 60
Cider g. a. p. 146 l. 27
Cil g. a. p. 153 l. 12
Cito g. f. p. 93 c. 2 l. 48
City g. a. p. 149 l. 4
Clacles g. a. p. 150 l. 22
Clapp, *verb.* g. a. p. 225 m. c. 1 l. 10
Clawes g. a. p. 228 m. c. 2 l. 3
Clerk, Clerc d. e. p. 25 l. 11 m. c. 1 l. 7
Cloche g. f. p. 93 c. 2 l. 6
Clock g. a. p. 5 l. 8
Cloet, **Cloth** g. a. p. 229 m. c. 1 l. 11
Clypan g. a. p. 119 l. 38
Cnear, cnearr g. a. p. 132 l. 54
Cneo, cneow g. a. p. 89 l. 11 p. 127 l. 51
Cnight, cniht d. e. p. 25 l. 3 m. c. 1 l. 1
Cnutus g. i. p. 4 l. 21
Coc *vel* coq g. f. p. 94 c. 1 l. 1
Cockneys, Cokaines, coquin g. a. p. 231 c. 1 l. 21 m. c. 1 l. 5, 10, 11
Coldre g. a. p. 153 l. 46
Colla, *vide* ferhth g. a. p. 108 l. 9 p. 109 l. 47
Collen g. a. p. 128 l. 36
Comb g. a. p. 5 l. 15
Compagnon g. f. p. 94 c. 1 l. 3
Congreve d. e. p. 25 m. c. 1 l. 7, 8
Corthr, corther g. a. p. 130 l. 25
Cotheridge d. e. p. 122 l. 20
Coveye g. a. p. 154 c. 2 l. 17 m. c. 1 l. 7
Counter [*carcer*] g. a. p. 5 l. 33
Cow g. a. p. 5 l. 29
Cradely d. e. p. 3 m. c. 1 l. 1
Cræft, craste, **craft** g. a. p. 5 l. 31 p. 117 l. 10 p. 126 l. 8
Crafan, crafian, crafinge, cravigge, **to Crave** g. a. p. 151 l. 50 d. e. p. 15 l. 38 m. c. 1 l. 6 c. 2 l. 3
Crangan, crang g. a. p. 192 m. c. 1 l. 32 c. 2 l. 5, 6
Crier g. f. p. 94 c. 1 l. 20
Crieth g. a. p. 232 m. c. 1 l. 6
Crome d. e. p. 122 l. 16
Crois Croisiet d. e. p. 71 l. 7
Crown g. a. p. 147 l. 47 p. 149 l. 37
Cudly d. e. p. 122 l. 22
Cumbol, cumbl, *cum comp* g. a. p. 130 l. 52 p. 131 l. 1
Cumraden g. a. p. 225 l. 27 m. c. 2 l. 2, 3
Cund *terminatio* g. a. p. 18 l. 25
Curſumber g. a. p. 89 l. 43
Curt, **Court** g. a. p. 148 l. 23, 24
Cwall, **cwell**, *verb.* g. a. p. 6 l. 17 p. 153 l. 26 p. 229 m. c. 2 l. 15
Cwen g. a. p. 4 l. 10 m. c. 1 p. 148 l. 45 d. e. p. 52 m. c. 1 p. 7, 14
Cytel d. e. p. 29 m. c. 1 l. 1

D.

Dæd-weorce g. a. p. 122 l. 6 m. c. 1 l. 1.
Dæghwamlic g. a. p. 60 m. l. 1
Dangeld g. a. p. 159 m. c. 2 l. 20
Day g. a. p. 4 l. 45
Death g. a. p. 13 l. 47
Decant g. a. p. 153 m. c. 1 l. 6
Dedute, deduit g. a. p. 231 m. c. 2 l. 1
Deerne, *belgicum.* g. f. p. 18 m. c. 2 l. 5
Deſſens g. a. p. 163 m. c. 1. l. 1
Deliver g. a. p. 148 l. 37
Demuſtre g. a. p. 153 l. 58 m. c. 1 l. 8 p. 59 m. c. 2 l. 1
Deope [dale] g. a. p. 178 c. 1 l. 38 m. c. 1. l. 1
Deruen g. a. p. 227 l. 42 m. c. 2 l. 7
Devere g. a. p. 154 l. 36
Diar d. e. p. 49 l. 59 p. 50 l. 1
Disturbance g. a. p. 148 l. 34.
Doen, don g. a. p. 77 l. 18
Doger g. a. p. 90 l. 2 p. 117 l. 50
Dom, dome *terminatio* g. a. p. 12 l. 36
Dom-boc d. e. p. 60 l. 22
Domina d. e. p. 52 m. c. 2 l. 26 p. 53 m. c. 1 l. 1 m. c. 2 l. 1.
Dominus d. e. p. 52 m. c. 2 l. 15
Dozen g. i. p. 43 l. 32
Drenges g. a. p. 150 l. 6
Dreore g. a. p. 120 l. 12
Drepe *in* death-drepe g. a. p. 123 l. 25
Drie g. a. p 228 l. 48 m. c. 2 l. 11
Driht *cum comp.* g. a. p. 120 l. 38 p. 202 l. 38
Drihten, dryhten d. e. p. 155 c. 2 l. 52 p. 156 c. 1 l. 1 c. 2 l. 6
Drill g. a. p. 5 l. 36
Dritte g. a. p. 223 c. 2 l. 9 m. c. 2 l. 5
Driven g. a. p. 162 m. c. 1 l. 18, 19
Droan g. a. p. 5 l. 30
Drosle g. a. p. 5 l. 7
Drotnar d. e. p. 49 l. 59 p. 50 l. 1
Drotten, drotta d. e. p. 53 m. c. 2 l. 21, 22
Drudo g. f. p. 94 c. 1 l. 16
Dry, *verb.* g. a. p. 6 l. 12
Dubban, dubban to ridere, at dubba, g. a. p. 151 l. 34 g. f. p. 91 c. 1 l. 7
Duergar g. a. p. 194 c. 2 l. 9 m. c. 1 l. 1
Dunning, Downing d. e. p. 24 m. c. 2 l. 3
Dunnir g. a p. 231 c. 2 l. 34 m. c. 2 l. 15
Duon, duon ware g. f. p. 89 l. 61 p. 90 l. 40
Dute g. a. p. 231 c. 1 l. 28 m. c. 2 l. 1

E.

Eafora g. a. p. 132 l. 30
Ealdor g. a. p. 108 l. 8 p. 109 l. 28
Earth g. a. p. 14 l. 1
Easter g. a. p. 211 l. 42
Ebul g. a. p. 91 l. 37.
Edge g. a. p. 5. l. 9
Edor g. a. p. 129 l. 1
Ædfore Kungs Ædfore g. e. p. 37 l. 43 m. c. 1 l. 2.
Edwin, Edwins d. e. p. 29 l. 33
Eek, *verb.* g. a. p. 6 l. 13
Efnan g. a. p. 120 l. 30
Egor, eager, apud *Glocestrienses* g. a. p. 119 l. 20, 21
Egstream g. a. p. 124 l. 20
Ehern g. a. p. 90 l. 49
Eight, *nom.* g. a. p. 5 l. 46
Eight, *numeral.* **eighteen, eighty**, *&c.* g. a. p. 31, 41 l. 25 p. 32 l. 2, 30, 37, 42
Eipe g. a. p. 154. c. 1. l. 18 m. c. 1 l. 8

Either g. a. p. 30 m. c. 1 l. 2
Eldas *cum comp.* g. a. p. 114 l. 36
Eleven, eleventh g. a. p. 31 l. 34 p. 32 l. 33
Ellen *cum comp.* g. a. p. 128 l. 42
Elmo g. f. p. 94 c. 1 l. 34
Elsen g. f. p. 91 c. 1 l. 35
Embally g. a. p. 5 l. 39
Embe g. a. p. 209 l. 41
Embolismus g. a. p. 216 l. 5 m. l. 1
Empty g. a. p. 6 l. 7
En *terminatio* g. a. p. 18 l. 8 g. f. p. 26 l. 24
Ende g. a. p. 125 l. 5
Engla-helm g. a. p. 200 l. 9
Enough g. a. p. 6 l. 25
Ensein *verb.* g. a. p. 153 l. 31
Eorle g. a. p. 104 l. 9 p. 105 l. 45
Eostro, eostur, eosturmonath g. a. p. 211 l. 42, 43 m. c. 1. l. 1.
Eowic g. a. p. 89 l. 19
Epiphania g. a. p. 209 l. 53
Er, ere *terminatio* g. a. p. 14 l. 3 g. f. p. 24 l. 23, 24.
Erde g. a. p. 154 c. 2 l. 16 m. c. 1 l. 5
Erlscepi g. f. p. 89 l. 59
Ernde g. a. p. 225 l. 37 m. c. 2 l. 10
Erne g. a. p. 229 l. 2. m. c. 1 l. 5
Es *terminatio* g. a. p. 10 m. c. 1 l. 3
Escrat *verb.* g. a. p. 152 l. 53. m. c. 1 l. 3
Escrimer g. f. p. 94 c. 1 l. 36
Esperon g. f. p. 94 c. 1 l. 36
Est g. a. p. 131 l. 19
Estafier g. f. p. 94 c. 1 l. 42
Estafilade g. f. p. 94 c. 1 l. 39
Estrang *verb.* g. a. p. 153 l. 30
Etled g. a. p. 87 l. 23
Ettilit g. i. p. 50 m. c. 2 l. 1
Even, *nom.* g. a. p. 5. l. 18
Ewer g. a. p. 149 l. 6
Exonium, Exonia, Essonium, *&c.* d. e. p. 8 l. 9 m. c. 1. l. 1
Eylid g. a. p. 153 l. 39

F.

Fæge *cum comp.* g. a. p. 114 l. 12
Fægerust [mægtha] g. a p. 210 l. 53 p. 211 l. 1
Fær [*Februarius*] g. a. p. 210 l. 25
Fæsl g. a. p. 110 l. 12 m. c. 1. l. 3 p. 111 l. 29
Fæst g. a. p. 18 l. 48 m. c. 1 l. 6
Fag g. a. p. 129 l. 20
Fain g. a. p. 5 l. 56
Fair g. a. p. 4 l. 45
Falcon g. a. p. 153 l. 2
Falda g. f. p. 94 c. 1 l. 47
Falo g. f. p. 94 c. 1 l. 53 c. 2. l. 1
Falsan g. a. p. 91 l. 10
Fante g. f. p. 94 c. 2 l. 4
Faran [of thisse liue] g. a. p. 155 l. 31
Fardagamanudr g. a. p. 216 l. 34
Faretmanet g. a. p. 216 l. 49
Fast, *terminatio.* g. f. p. 26 l. 18
Father g. a. p. 5 l. 19
Fawley d. e. p. 3 m. c. 1 l. 1
Fedan g. a. p. 119 l. 10
Fee g. a. p. 5 l. 38
Fel g. a. p. 227 l. 24 m c. 2 l. 2, 3
Fel, felon, **fellon** g. f. p. 94 c. 2 l. 9, 16
Fellawe, fellow g. a. p. 6 m. c. 1 l. 3 p. 150 l. 50 p. 225 l. 15 m. c. 1 l. 6
Fens, **fence** g. a. p. 163 m. c. 1 l. 21
Feon, fean g. a. p. 126 l. 30
Feorh g. a. p. 112 l. 11
Feorthling d. e. p. 109 l. 42
Ferhth, feorhth, *cum comp.* g. a. p. 128 l. 26
Feudum simplex, restrictum seu conditionale d. e. p. 9 m. c. 2 l. 21, 22 p. 76 m. c. 2 l. 3 p. 85 l. 42
Fian g. a. p. 91 l. 45
Fif [niht] g. a. p. 209 l. 39, 49
Firas, *cum comp.* g. a. p. 108 l. 14 p. 110 l. 19
First. first g. a. p. 32 l. 26 p. 152 l. 30
Fiscmanet g. a. p. 216 l. 57
Fish g. a. p. 5. l. 26
Five, fifteen, fifty, *&c.* g. a. p. 31 l. 22, 39, 47 p. 31 l. 29. 35, 40
Flea g. a. p. 5 l. 30
Flem g. a. p. 150 l. 56 m. c. 2 l. 3 p. 229 l. 24 m. c. 2 l. 1
Flett g. a. p. 19 l. 57 p. 120 l. 1
Floor g. a. p. 153 l. 5
Fly, *nom.* g. a. p. 5 l. 30
Foam g. a. p. 5 l. 1
Fod g. a. p. 212 l. 3
Fodder g. f. p. 25 c. 1 l. 7
fodr, *Goth.* g f. p. 94 c. 2 l. 30
Fol, **fool, folly** g. f. p. 94 c. 2 l. 32, 34, 35
Folc g. a. p. 202 l. 39
Folcscepi g. f. p. 89 l. 46
Fold, folld g. a. p. 103 l. 22, 25
Fole g. a. p. 5 l. 11
Folie g. a. p. 154 l. 26 m. c. 2 l. 4
Follow g. a. p. 6 l. 9 m. c. 1 l. 1
Fonde g. a. p. 229 l. 4 m. c. 1 l. 7, 8
Food g. a. p. 110 m. c. 1 l. 5
Foot g. a. p. 5 l. 23
Foreman [of the Jury] d. e. p. 33 m. c. 2 l. 45
Formost g. a. p. 32 l. 25
Forthscian g. a. p. 118 l. 17
Forthy g. a. p. 62 m. l. 1
Fortnight g. a. p. 209 l. 51
Fostenganismanudr g. a. p. 216 l. 32
Fostrath g. a. p. 89 l. 52
Foth g. a. p. 122 l. 50
Foudre g. f. 94 c. 2 l. 47
Foule g. f. p. 94 c. 2 l. 50 p. 95 c. 1 l. 1
Four, fourfold, fourteen, forty, *&c* g. a. p. 31 l. 21, 39, 46 p. 32 l. 25, 28, 34, 40, 53
Fourage g. f. p. 95 c. 1 l. 5
Fourbir g. f. p. 95 c. 1 l. 8
Fowle g. a. p. 5 l. 2
Fra g. a. p. 151 l. 26
Fra g. f. p. 95 c. 1 l. 12
Fracassare g. f. p. 95 c. 1 l. 27, 28
Francisca, Francisc, *Franciscus, Francicus* g. f. p. 5. l. 3 m. c. 2 l. 6
Frasan, frasigan g. a. p. 89 l. 50
Fratoh, fratoho g. a. p. 130 l. 31
Frea *cum comp.* g. a. p. 125 l. 14
Freke g. a. p. 106 l. 41 p. 107 l. 1
Freon, freothe, freotho, fretho, *&c* g. a. p. 125 l. 47, 52
Fresh g. a. p. 5 l. 60
Frier d. e. p. 25 l. 11
Fright g. a. p. 5 l. 26
Frith-candel g. a. p. 199 l. 43
Frod, *cum comp.* g. a. p. 110 l. 41 p. 200 l. 8
From, *nom.* g. a. p. 90 l. 47
From, *præpos.* g. a. p. 6 l. 31
Frome d. e. p. 2 m. c. 2 l. 2 p. 23 m. c. 1 l. 1
Frost g. a. p. 4 l. 53
Fryday g. f. p. 81 m. l. 1
Full dribe g. a. p. 227 m. c. 1 l. 6
Fulluhter g. a. p. 14 l. 6
Full-wiht-tiid g. a. p. 209 l. 53 p. 210 l. 1
Fultum d. e. p. 5 m. c. 1. l. 1
Fourbish, *verb.* g. f. p. 95 c. 1 l. 11
Furfare, furfarne g. a. p. 225 l. 2 m. c. 1 l. 1 p. 229 l. 4 m. c. 1 l. 6
Fus g. a p. 121 l. 38
Fynch, Finche d. e. p. 25 l. 2 m. c. 2 l. 5, 6
Fyrscyde g. a. p. 120 l. 35
Fysan g. a. p. 121 l. 38

G.

Gætan g. a. p. 123 l. 30
Gagner g. f. p. 95 c. 1 l. 42
Gall g. a. p. 5 l. 14
Gallowes g. a. p. 5 l. 27, 28
Gambol, **Gamboling** g. a. p. 233 m. c. 1 l. 6 c. 2 l. 1.
Gamol, gamul, *cum comp.* g. a. p. 122 l. 26
Gander g. a. p. 5 l. 7
Ganotes-bæth g. a. p. 199 l. 20
Ganyf g. f. p. 95 c. 1 l. 62
Gar *Eborac.* g. a. p. 46 m. c. 2 l. 19
Garden g. f. p. 96 c. 1 l. 60
Garder g. f. p. 95 c. 1 l. 63 c. 2 l. 1
Garland g. f. p. 95 c. 2 l. 22
Gaspiller g. f. p. 95 c. 2 l. 4
Ge *augmentum* g. a. p. 45 l. 43 p. 213 l. 63
Gealla d. e. p. 16 l. 13 m. c. 1 l. 2
Gebedrædenne d. e. p. 116 m. c. 2 l. 3, 9
Gecrang g. a. p. 192 m. c. 2 l. 1
Gedælan d. e. p. 149 l. 31
Gedreosan g. a. p. 123 l. 27
Geebulsadon g. a. p. 91 l. 37
Geseta g. a. p. 124 l. 57 p. 202 l. 45
Gefreenan g. a. p. 120 l. 27
Gesysan g. a. p. 121 l. 38
Gegenge g. a. p. 117 l. 43
Gemnise g. a. p. 90 l. 44
Gen, gien g. a. p. 114 l. 30
Genegan, genogan g. a. p. 119 l. 5
Genoh g. a. p. 125 l. 9
Geosan g. a. p. 132 p. 23
Geol, geola g. a. p. 209 l. 8 p. 210 l. 41 p. 212 l. 15, 51 p. 213 l. 62 p. 214 l. 7, 13
Geonduurde, geondwarde g. a. p. 89 l. 54
Gerbe g. f. p. 95 c. 2 l. 8
Gerefa, GEREFÆ g. a p. 202 l. 44 d. e. p. 21 m. c. 1 l. 5 p. 151 l. 54
Gerichte, gerihte g. a. p. 162 m. c. 1 l. 3
Gerim g. a. p. 209 l. 24
Gesceapu g. a. p. 123 l. 47
Gesith, gesithas, gesithcundmen g. a. p. 202 l. 43, 46 d. e. p. 154 l. 16, 17
Girlanda g. f. p. 95 c. 2 l. 21
Gif, *Scotice* g. a. p. 6 l. 28
Gifethe weorthan, vel beon g. a. p. 126 l. 21
Gifian g. a. p. 91 l. 45
Gin, gien *cum comp.* g. a. p. 111 l. 6
Gingra, geongra, *cum comp.* g. a. p. 123 l. 52 p. 124 l. 1
Girle, gyrle g. a. p. 106 l. 32 p. 107 l. 7
Glad, *adject.* g. a. p. 6 l. 4
Glad, gled, *gladius* g. a. p. 192 m. c. 2 l. 16, 19
Glasse g. a. p. 153 l. 10
Glof g. a. p. 214 l. 5
Glue g. a. p. 153 l. 42
Glugmanet g. a. p. 216 l. 41
Godes candel g. a. p. 199 l. 43
Godesscalcus g. a. p. 202 m. l. 1
Goie, Goe, Goia g. a. p. 216 l. 42, 47 p. 217 l. 1
Gombon g. a. p. 131 l. 13
Goninde g. a. p. 228 l. 13 m. c. 1 l. 9
Gramo g. f. p. 95 c. 2 l. 35
Grappare g. f. p. 91 c. 1 l. 14
Grave, *Sepulcrum* g. a. p. 146 l. 17
Grævius, Grævius d. e. p. 25 m. c. 1 l. 9
Gray, *adject.* g. a. p. 6 l. 5
Greave d. e. p. 25 m. c. 1 l. 8, 9
Gredith g. a. p. 232 c. 2 l. 6 m. c. 1 l. 6

Grimley d. c. p. 122 l. 24
Grindle g. a. p. 118 l. 2
Grois g. f. p. 95 c. 2 l. 44
Grund g. a. p. 103 l. 22
Guaso d. c. p. 84 m. c. 2 l. 6
Guilt g. a. p. 5 l. 11
Gullbriotur, goldes-brytta g. a. p. 108 l. 10 p. 109 l. 48
Gumas, gum, guman, gome, *&c. cum comp.* g. a. p. 104 l. 4 p. 105 l. 2 p. 106 l. 6
Gumſcepi g. f. p. 89 l. 51
Gunnfani, guthfana g. a. p. 114 l. 18 m. c. 1 l. 1, 3

H.

Had, hade, *terminatio* g. a. p. 12 l. 47
Hadre g. a. p. 122 l. 18
Hæcce, hacelo, hæcla, *&c.* Hecla *mons Islandiæ* g. a. p. 151 l. 54, 55
Hæſa g. a. p. 122 l. 23
Hæle, hæleth g. a. p. 117 l. 15
Hælend g. a. p 7. l. 62
Hærnes *Angl.* **harnes** g. a. p. 152 l. 33
Haſt, haſtis, *terminatio* g. f. p. 26 l. 57
Hatl, *nom.* g. a. p. 5 l. 12
Halbard g. f. p. 91 c. 1 l. 27
Halfur g. i. p. 42 l. 35 p 43 l. 1
Hali-ware-ſtelle g. a. p. 150 l. 24
Halte g. f. p. 91 c. 2 l. 20
Halter g. a. p. 5 l. 12
Ham, *cum comp.* g. a. p. 111 l. 37
Hama vel ham d. e. p. 90 m. l. 5, 6
Hamſcyld d. e. p. 90 c. 1 l. 33 m. l. 5
Hanbury d. e. p. 122 l. 25
Hanter g. f. p. 95 c. 2 l. 49
Har g. a. p. 111 l. 31 p. 118 l. 53. p. 119 l. 1
Harangue g. f. p. 91 c. 2 l. 51
Haraz g. a. p. 154 c. 1 l. 25 m. c. 2 l. 2.
Hard, to labour hard, to ſtrive hard g. f. p. 96 c. 1 l. 23
Harde g. f. p 95 c. 2 p. 56
Hardi g f. p. 95 c. 2 l. 62 p. 96 c. 1 l. 1
Harnois g. f. p. 96 c. 1 l. 4
Haro g. f. p. 96 c. 1 l. 5
Harpe g. f. p. 96 c. 1 l. 46
Harrow o'the Hill g. a. p. 5 l. 42
Hartlebury d. e. p. 122 l. 18
Harveſt g. a. p. 5 l. 25
Harvington d e. p. 122 l. 26
Haſeil d. e. p. 25 m. c. 2 l. 5
Haſp, *verb.* g. a. p. 6 l. 10
HATTE d. e. p. 28 m. c. 1 l. 9 c. 2 l 29
Havand [*Scoticum*] g. a. p. 48 m. c. 1 l. 3 c. 2 l. 2
Have g. a. p. 40 l. 48
Haunche g. a. p. 152 l. 55
Havre, **Haven** g. f. p. 96 c. 1 l. 50
Hawk g. a. p. 5. l. 20
Haye d. e. p. 24 m. c. 1 l. 1
Head *nom.* g. a. p. 5 l. 23
Head, *terminatio* g. a. p. 12 l. 49
Heafod-men g. a. p. 156 l. 30 m, c. 1 l. 1
Heahſteald, hægſteald g. a. p. 92 l. 20
Healf, *in numerando* g. a. p. 33 l. 5
Hear g. a. p. 120 l. 6
Heard-handplega g. a. p. 199 l. 47
Heath g. a. p. 13 l. 47
Heatho, *cum comp.* g. a. p. 130 l. 23
Heaven g. a. p. 5 l. 1
Heftrey d. e. p. 23. m. c. 2 l. 1
Heilagmanoth g. a. p. 216 l. 30
Helſtinge d. e. p. 109 l. 40
Helm g. a. p. 209 l. 9
Hem g. a. p. 23 l. 11
Hence g. a. p. 224 m. c. 1 l. 5
Hending g. a. p. 217 m. c. 1 l. 1, 2
Heorth-werod g. a. p. 199 l. 36
Her g. a. p. 23 l. 14
Heraldry d. e. p. 29 l. 16
Herbſtmanoth g. a p. 216 l. 27
Herde g a. p. 154 c. 1 l. 14 m. c. 1 l. 5
Herdes g. f. p. 25 c. 2 l. 59
Herig, hærg g. a. p. 130 l. 54 m. c. 1 l. 6
Heriſcipi g. f. p. 89 l. 54
Herra, hearra, hera g. a. p. 89 l. 45 p. 117 l. 7
Heuuinonat g. a. p. 216 l. 38
Hew, *nom.* g. a. p. 5 l. 25
Heyannamanudr g. a. p. 216 l. 38
Hicks, Hickes d. e. p. 24 l. 41 p. 29 l. 34
Hiede g. a p. 225 l. 22 m. c. 1 l. 14 p. 229 l. 43 m. c. 2 l. 17
Hild, *cum comp.* g. a. p. 122 l. 10
Hilde nædra g. a. p. 199 l. 48
Himbleton d. e. p. 122 l. 22
Hireling g. a. p. 14 l. 17
Hither g. a. p. 6 l. 27
Hive g. a. p. 5 l. 27
Hlæſdi, hlavdi, **Lady**, hlæſdia, hlæſdig g. a. p. 148 l. 6. d. e. p. 52 m. c. 1 l. 7 c. 2 l. 11
Hlaford, hlafordome d. e. p. 52 m. c. 2 l. 15, 17
Hlaf-mæſſan-dæg g. a. p. 210 l. 51
Hleor g. a. p. 112 l. 4
Hleoth, hlioth g. a. p. 118 l. 30 p. 119 l. 34
Hleow, hleowth, hleo-maga g. a. p. 112 l. 44 p. 200 l. 2, 3
Hlyda-healic, hlyd-monath g. a. p. 210 l. 38
Hneo-maga g. a. p. 200 l. 7
Hoaſt, *Eborac.* g. a. p. 5 l. 10
Hod, hoden g. a p. 118 l. 53
Holcombe d. e. p. 23 m. c. 1 l. 2
Hold, hold ſtill g f. p. 91 c. 2 l. 22
Hold-ath g. a. p. 156 p. 22
Hollow d. e. p. 122 l. 25
Holm g. a. p. 130 l. 6 p. 199 l. 45
Holme g. a p. 118 l. 51
Holt d. e. p. 24 m. c. 1 l. 2
Hom, ham, *cum comp.* g. a. p. 111 l. 37
Honey g. a. p. 5 l. 14
Hood, *terminatio* g. a. p. 12 l. 49
Hornet g. a. p. 5 l. 30
Hornung g a. p. 216 l. 22
Horſe g. a p. 124 l. 27
Houm, houme, hom g. a. p. 52 l. 50 p. 149 l. 10
Houſe g. a. p. 153 l. 6
How g. a. p. 146 l. 32
Hræw g. a. p. 117 l. 56 p. 118 l. 1
Hrif g. a. p. 97 l. 7
Hrino g. a. p. 119 l. 24
Hron-rade g. a. p. 199 l. 20
Hude g. a. p. 227 l. 21 m. c. 2 l. 1
Huergin g. f. p. 44 l. 39 p. 45 l. 59
Hugiſceſti g. f. p. 89 l. 60
Hnud, *Goth.* g. a. p. 31 l. 13, 14, 16
Hunigeſtear, hunitear g. a. p. 167 m. c. 1 l. 2
Hurne g. a. p. 228 l. 12 m. c. 1 l. 8
Husbanda, **Husband** g. a. p. 151 l. 34 m. l. 1
Huſce g. a. p. 127 l. 32
Hux, Hucks d. e. p. 24 l. 40
Huz g. a. p. 94 l. 65
Hwæles-æthel g. a. p. 199 l. 20
Hwæt, *cum comp.* g. a. p. 27 l. 24
Hyge g. a, p. 117 l. 31
Hygs, Hyggs d. e. p. 24 l. 40
Hyſe, hyſſe, hyſſa g. a. p. 92 l. 17 p. 127 l. 61
Hyſe-berthlinge g. a. p. 92 l. 19

I.

I g. a. p. 150 l. 55
I *præfixum* g. a. p. 213 l. 55
Ia g. a. p. 78 l. 31 m. c. 1 l. 2 g. f. p. 96 c. 1 l. 57
Iaffindagramanudr g. a. p. 216 l. 33
Iambleuc g. a. p. 233 c. 1 l. 16 m. c. 1 l. 3
Iardin g. f. p. 96 c. 1 l. 60 c. 2 l. 1
Ich, igh, ig, ih *terminationes* g. f. p. 26 l. 1
Ich have don g. f. p. 50 m. l. 1
Ides, ideie g. a. p. 128 l. 14
If g. a. p. 6 l. 28
Ignawe g. a. p. 227 l. 22 m. c. 2 l. 1
Iiſmanet g. a. p. 216 l. 41
Iland g. a. p. 5 l. 2
Ilego g. f. p. 78 l. 17
In *terminatio* g. f. p. 26 l. 24
Incit g. a. p. 31 m. c. 2 l. 2, 4
Infangene-theof g. a. p. 159 l. 3 m. c. 2 l. 17
Infanterie g. f. p. 94 c. 2 l. 6
Inge d. e. p. 24 l. 18
Inſegel d. e. p. 5 m. c. 1 l. 2 p. 6 m. c. 1 l. 1 p. 72 l. 4, 5, 6
Inſtrumentorum Donationum nomina d. e. p. 63 m. c. 1 l. 10
Intermeddle g. a. p. 164 m. c. 2 l. 17, 18, 19
Intrigue g. f. p. 99 c. 2 l. 12, 13
Inwitte g. a. p. 38 l. 25
Iofur g. a. p. 101 m. c. 2 l. 5
Jol, Jul, Iol, Iul g. a. p. 209 l. 9 p. 211 l. 41, 46 p. 212 l. 8, 9 p. 213 l. 45, 61 p. 214 l. 10, 13
Iowih g. a. p. 89 l. 19
Joy g. a. p. 148 l. 33
Irkſome g. a. p. 91 l. 64
Iſc, Isk, iſg, *&c. terminatio* g. f. p. 25 l. 58
Ilh *terminatio* g. a. p. 17. l. 28
It g. a. p. 5 l. 58 p. 25 l. 4
Itch g. a. p. 5 l. 27
Iuh, iwh, iuch, inuer, *&c.* g. a. p. 88 l. 42 p. 89 l 8
Iung, ing, iungkiære, *&c.* g. a. p. 14 l. 36, 419
Jurare ſua manu, unica manu d. e. p. 35 l. 9, 10
Iylamonat g. a. p. 217 l. 6

K.

Kalendus gethincged g. a p. 209 l. 16
Kende g. a. p. 226 l. 33 m. c. 2 l. 6, 7
Kenne g. a. p. 229 l. 22 m. c. 2 l. 3
Kerling g. a. p. 212 l. 4
Ketteli g. a. p. 5 l. 27
Kindred g. a. p. 225 m. c. 2 l. 3
Kiſſe, *verb.* g. a. p. 6 l. 9
Kiſton, **Kitchin** g. a. p. 155 l. 12
Kliſe g. f. p. 214 l. 51
Kloſe, klauf g. a. p. 214 l. 53
Knave g. a. p. 23 l. 18
Knife g. f. p. 95 c. 1 l. 62
Knoll, *verb.* g. a. p. 6 l. 12
Knot, knot of fellows, knot of thieves. to be in a knot g. i. p. 4 l. 13, 14
Kuaſar g. a. p. 101 m. c. 1 l. 2

L.

Lady g. a. p. 148 l. 6 p. 228 m. c. 2 l. 10
Læne d. e. p. 58 m. c. 1 l. 6
Læt d. e. p. 90 l. 17 m. l. 1
Laird, *Scot.* g. a. p. 5 l. 23
Laiſſer g. f. p. 96 c. 2 l. 17
Laity, laymen g. a. p. 149 l. 1
Lambor, lamboro g. a. p. 89 l. 62
Lammas-day g. a. p. 210 l. 52
Landare g. a. p. 163 m. c. 1 l. 45

Landſcepi g. f. p. 89 l. 56
Lang, *Eborac.* g. a. p. 6 l. 4
Lapwing g. a. g. 5 l. 4
Laſtas leggan vel lecgan g. a. p 131 l. 60 p. 132 l. 1
Lation, latten g. f. p. 96 c. 2 l. 19, 21
Laugh g. a. p. 6 l. 19
Laughter g. a. p. 5 l. 18
Laugur, logur, lago, *&c. cum comp.* g. a. p. 108 l. 9 m. c. 1 l. 6 p. 109 l. 41
Law g. a. p. 4 l. 46 p. 5 l. 15
Lawern d. e. p. 122 l. 25
Lawwer g. a. p. 14 l. 10
Leas, leaſe, *terminatio* g. a. p. 17 l. 56 p. 18 l. 1
Leaſow g. a. p. 5 l. 24
Le mien, le tien, le ſien g. f. p. 96 c. 2 l. 25
Lend g. a. p. 6 l. 10
Lentzin-monath g. a. p. 216 l. 23
Leſe g. a. p. 154 c. 1 l. 30 m. c. 1 l. 10
Leudes d. e. p. 154 l. 32
Levemon, **Lemmon** g. a. p. 146 l. 37
Lic, lice, **like**, ly g. a. p. 18 l. 5, 7
Lic, lich, ligh, lih, *terminationes* g. f. p. 25 l. 60
Lic, *nom.* g. a. p. 191 m. c. 1 l. 1
Lichama g. a p. 191 m. c. 1 l. 1
Lick g. a. p. 153 l. 36
Lid g. a. p. 108 l. 12 p. 110 l. 11
Lidar, leode, leodas, **ladd**, **laddeſſe**, **laſſe** g. a. p. 104 l. 6, 7 p. 108 l. 24 p. 110 l. 20, 28, 33
Light, *nom.* g. a. p. 5 l. 17
Lind, *cum comp.* g. a. p. 112 l. 59 p. 113 l. 1
Ling, *terminatio* g. a. p. 14 l. 15
Liſt, liſtum g. a. p. 122 l. 53 p. 123 l. 3
Lith, liths man g. a. p. 151 l. 32
Little g. a. p. 6 l. 3
Little-Frome d. e. p. 2 m. c. 2 l. 1, 2
Liudſcepi g. f. p. 89 l. 43
Live g. a. p. 6 l. 17
Livery d. e. p. 85 l. 11
Lixan g. a. p. 92 l. 22 p. 124 l. 59
Lizard g. a. p. 153 l. 45
Loaf g. a. p. 4 l. 53
Lobſter g. a. p. 5 l. 9
Loc-bore d. e. p. 97 l. 16
Lom, loum, lon g. a. p. 149 m. c. 1 l. 2 p. 2 l. 1
Long, *adject.* g. a. p. 6 l. 4
Long, *adverb.* g. a. p. 6 l. 35
Lood, lod g. f. p. 91 c. 1 l. 50
Lord g. a. p. 5 l. 23 p. 104 l. 9
Los, *terminatio* g. f. p. 26 l. 12, 14
Louſe g. a. p. 5 l. 31
Lowe, leie g. a. p. 228 l. 15 m. c. 1 l. 12, 13
Lum, luma, *&c.* d. e. p. 45 m. c. 2 l. 6
Lungre g. a. p. 130 l. 18
Lyſie g. a. p. 118 l. 40
Lynſie pr. XI marg.
Lyt g. a. p. 119 l. 43

M.

Mace g. a. p. 154 c. 1 l. 28 m. c. 2 l. 7
Machæra, *Μάχαιρα* g. a. p. 193 m. c. 1 l. 3, 5
Madka-manudr g. a. p. 216 l. 36, 37
Mæg, mago, maga, *cum comp.* g. a. p. 104 l. 23 p. 108 l. 8 p. 109 l. 1 p. 119 l. 32
Mæſte g. a. p. 158 l. 43 m. c. 2 l. 5
Mætinge, meten, **Metall**, *&c.* g. a. p. 132 l. 4, 11, 17
Mai, may, **mey**, **the Queens Meys** g. a. p. 12 m. c. 2 l. 2 p. 150 l. 47 p. 152 m. c. 2 l. 4 p. 225 l. 6 m. c. 1 l. 3 p. 227 l. 43 m. c. 2 l. 8, 9
Maint, **Many** g. f. p. 96 c. 2 l. 30, 49
Mallum, mallus, mallare g. a. p. 124 m. l. 1 d. e. p. 42 l. 1 m. c. 1. l. 1 p. 154 l. 32
Man beon vel weorthan g. a. p. 156 l. 17
Man-ræden don g. a. p. 156 l. 29
Mancus, mancuſa, *Auri, Argenti* d. e. p. 109 l. 30, 31, 38, 39
Manlic, monlic g. a. p. 113 l. 40
Mano, **many** g. f. p. 96 c. 2 l. 50, 54
Manteau g. f. p. 96 c. 2 l. 55
Manyfold g. a. p. 32 l. 53
Marca d. e. p. 109 l. 39 m. c. 1 l. 1
Mare, *Eborac.* g. a. p. 6. l. 5
Mareſchal g. f. p. 96 c. 2 l. 61
Marian-mæſſan g. a. p. 210 l. 32
Marque, **Marquis** g. a. p. 96 c. 2 l. 65 p. 97 c. 1 l. 9
Marrow g. a. p. 5 l. 10
Marry g. a. p. 149 l. 4
Maſt g. f. p. 97 c. 1 l. 9
Mathelan, mædlan, mæla, mal, mæthel g. a. p. 124 l. 37 p. 151 l. 40, 41
Mavis g. a. p. 152 l. 58
Maur g. a. p. 193 m. c. 1 l. 8
Maw g. a. p. 4 l. 55
May, *verb.* g. a. p. 42 l. 35
Maymanet at maye, Maii, **May, to go a Maying** g. a. p. 216 l. 50, 52, 53 p. 217 l. 3
Me g. a. p. 155 l. 34 p. 230 l. 5 m. c. 1 l. 11
Meal g. a. p. 5. l. 2
Mearc, marc d. e. p. 109 m. c. 1 l. 1
Mec, mek, meh g. a. p. 88 l. 34
Mece, meca g. a. p. 121 l. 51
Meddle g. a. p. 164 m. c. 2. l. 18
Manske g. a. p. 230 l. 13 m. c. 2 l. 6, 7
Meowle, meowla g. a. p. 128 l. 1
Mes, mè g. a. p. 69 l. 37
Meſſagers, **Meſſengers** g. a. p. 146 l. 34
Metod, metud g. a. p. 126 l. 57 p. 127 l. 1
Mickel g. a. p. 6 l. 3
Middum g. a. p. 91 l. 23
Midſvetramanudr g. a. p. 216 l. 31
Midwyntres mæſſe dæg g. a. p. 209 l. 7
Might, *verb.* g. a. p. 42 l. 35
Mignon, mignonne g. f. p. 97 c. 1 l. 7
Mil g. a. p. 122 l. 46
Mis, Mes g. a. p. 69 l. 29 g. f. p. 86 l. 33, 39 m. l. 1
Misery g. a. p. 149 l. 7
Miſſare, miſſere g. a. p. 110 l. 49 m. c. 1 l. 6 c. 2 l. 1 p. 112 l. 53
Miſt g. a. p. 6 l. 38
Miſtres g. f. p. 94 c. 1 l. 30
MITHRIDI d. e. p. 97 l. 7
Mædrenecht, *vel* modrenecht g. a. p. 209 l. 3
Mækir g. a. p. 193 c. 1 l. 15 m. c. 1 l. 1
Molld, mould g. a. p. 103 l. 22, 47, 48
Mona, mano g. a. p. 16 l. 18 g. f. p. 10 l. 41
Monk, **Munk** d. e. p. 25 l. 11 m. c. 1 l. 1
Monnes-eln g. a. p. 119 l. 27
Monquellere g. a. p. 230 l. 2. m. c. 1 l. 1
Monske g. a p. 230 m. c. 2 l. 6
Moody d. e. p. 21 m. c. 2 l. 8
Moor-hill g. a. p. 193 m. c. 2 l. 5
More g. a. p. 6 l. 5
Morgen { gife / geba pr. IX. X d. e. p. 97 l. 27
Morgen ſpæce, pr. IX d. e. p. 21 m. c. 2 l. 10
Morter g. a. p. 153 l. 7
Moſſe-troopers g. a. p. 122 l. 39
Mot, *nom.* g. a. p. 90 l. 41
Mot vel mout *verb.* g. a. p. 42 l. 35 m. c. 2 l. 4
Mother g. a. p. 5 l. 20
Mun, I mun go g. a. p. 87 l. 13
Munc g. a. p. 5 l. 13
Mund, *cum comp.* g. a. p. 108 l. 6, 38 p. 220 m. c. 1 l. 2 c. 2 l. 1
Mundburd g. f. p. 89 l. 43
Muſter, to muſter a troop g. a. p. 153 m. c. 2 l. 1
Mut g. a. p. 154 c. 1 l. 29 m. c. 2 l. 8
Muth g. f. p. 98 c. 1 l. 50
Myd g. a. p. 65 l. 25
Myn, in wif myne g. a. p. 119 l. 45

N.

Na, ne, *cum comp* g. a. p. 120 l. 46
Naked g. a. p. 5 l. 56
Namd, Nembd, *Nemda, Nemdarius, &c.* d. e. p. 37 l. 3, 8, 17, 38 p. 38 l. 1, 2 & pr. XLII.
Name, *namium*, namps, nams, nemps, *&c.* g. a. p. 164 l. 32 m. c. 1 l. 3, 4, 9 g. f. p. 97 c. 1 l. 15 d. e. p. 45 m. c. 2 l. 8
Nani g. a. p. 194 m. c. 1 l. 3
Naroos g. a. p. 57 m. c. 2 l. 5
Nath, *Wigorn.* g. a. p. 6 l. 6
Nauger g. a. p. 5 l. 6
Needle g. a. p. 5 l. 32
Ne ja g. f. p. 97 c. 1 l. 23
Neighbour g. a. p. 4 l. 57
Nenny, *Gallorum* g. a. p. 57 l. 45 g. f. p. 78 l. 47
Neorxna-wang, neirxna-wong, neorxn, neirxn, *&c.* g. a. p. 91 l. 58, 61 p. 92 l. 1
Nephew g. a. p. 5 l. 20
Nes, neſſe, nyſſe, *terminatio* g. a. p. 13 l. 37
Nelling g. a. p. 14 l. 16
Nether, *Eborac.* g. a p. 5 l. 5
Nine, nineteen, *&c.* g. a p. 31 l. 25, 42 p. 32 l. 3, 32, 38, 43
Nithas, niithas, *cum comp.* g. a. p. 108 l. 11 p. 109 l. 57
Nithe cne g. a. p. 226 l. 5 m. c. 1 l. 2, 3
Nithing g. a. p. 152 l. 1
Nole-thirl, *Eborac.* g. a. p. 5 l. 34
Not, *verb.* g. a. p. 57 l. 54
Nottleyſamanudr g. a. p. 216 l. 36
Nought, naught g. a. p. 6 l. 2 p. 30 l. 34 p. 227 m. c. 2 l. 13
Nouth g. a. p. 228 l. 31 m. c. 2 l. 6
Nuris, nurices, **Nurſe** g. a. p. 148 l. 24 p. 153 l. 34, 39 p. 225 l. 4 m. c. 1 l. 2
Nut g. a. p. 5 l. 22
Nye [of Pheaſantes] g. a. p. 154 c. 1, 2 l. 17. m. c. 1 l. 7
Nys, nis, næs, niſt, *Goth. verb.* g. a. p. 57 l. 49 m. c. 1 l. 5

O.

O g. a. p. 150 l. 50 p. 226 l. 29. m. c. 2 l. 3, 4
Oc g. a. p. 152 l. 29
Od g. a. p. 193 c. 3 l. 8 m. c. 2 l. 6
Oddingley d. e. p. 122 l. 21
Oethigan g. a. p. 91 l. 43
Oft g. a. p. 6 l. 33
Oht g. a. p. 131 l. 27
On middan wintre g. a. p. 209 l. 2
Ond g. a. p. 118 l. 18 p. 129 l. 40 m. l. 1
One, on, om, oum g. a. p. 52 l. 50 m. c. 2 l. 1 p. 53 l. 1 p. 149 l. 1, 9, 10
One, *numerale* g. a. p. 31 l. 18
Onſet g. a. p. 13 m. c. 1 l. 4
Onſting g. a. p. 13 l. 26 m. c. 1 l. 1 c. 2 l. 1

Or,

Or, ord, **ord** g.a. p. 70 l. 11 m. c. 1 l. 1 p. 115 l. 1
Orchard g.a. p. 5 l. 33 g.f. p. 96 c. 1 l. 62
Ordal, *ordalium* d.e. p. 149 l. 34, 38
Ore, Ora, *Auri, Argenti* d.e. p. 111 l. 40 m. c. 1 l. 3 p. 112 l. 1, 3, 14
Orleg, *cum comp.* g.a. p. 114 l. 5
Orlet g.f. p. 97 c. 1 l. 29
Orlo g.f. p. 97 c. 1 l. 35
Ormemanet g.a. p. 216 l. 55
Ormin, Orm, ORMVLVM g.a. p. 165 l. 10, 12 m. c. 2 l. 1, 2
Orn g.a. p. 226 l. 31 m. c. 2 l. 5 p. 229 l. 31 m. c. 1 l. 5
Orreſt g.a. p. 152 l. 14
Orſcardi d.e. p. 96 l. 57
Oſtermanoth g.a. p. 216 l. 24
Oſwaldes-lawe d.e. p. 87 l. 8 m. c. 1 l. 5
Other nama d.e. p. 116 m. c. 1 l. 1
Otherwiſe g.f. p. 77 l. 24
Otter g.a. p. 5 l. 28
Over, *adverb.* g.a. p. 6 l. 32
Overbury d.e. p. 122 l. 23
Overs [St Mary] g.a. p. 5 l. 48
Ought g.a. p. 6 l. 2 p. 30 l. 34
Ouſe, *verb.* g.a. p. 89 l. 33
Ouſes, ouſſez, ouſt, ouſſent g.a. p. 153 l. 17
Own g.a. p. 4 l. 46 p. 6 l. 1
Oz g.a. p. 5 l. 23

P.

Pada g.a. p. 131 l. 40
Pado d.e. p. 155 c. 2 l. 42
Paginella, **Pannel** d.e. p. 36 l. 5, 6
Parc, **Parrucks** g.f. p. 97 c. 1 l. 41, 46
Pardon g.a. p. 149 l. 7
Parentes d.e. p. 110 l. 13 m. c. 1 l. 2
Parmain, *verb.* g.a. p. 153 l. 28 m. c. 1 l. 5
Paſſe, *verb.* g.a. p. 149 l. 6
Patria d.e. p. 152 l. 3
Peace g.a. p. 148 l. 22
Pending, Penning, **Penny** d.e. p. 24 l. 24
Penduc d.e. p. 122 l. 22
Penning pening, peny, *&c.* d.e. p. 109 l. 25 p. 111 l. 32
Phepſton d.e. p. 122 l. 24
Phylacterium d.e. p. 63 l. 3 m. c. 1 l. 1
Piece g.f. p. 97 c. 1 l. 45
Pike d.e. p. 24 l. 55
Pine, pin g.a. p. 148 l. 30 p. 227 l. 12 m. c. 1 l. 8
Pink d.e. p. 25 m. c. 2 l. 5
Pinnoc d.e. p. 23 m. c. 2 l. 1
Piſmoor g.a. p. 193 m. c. 2 l. 5
Pity g.a. p. 148 l. 34
Place, placitare g.f. p. 97 c. 1 l. 49, 50
Plague d.e. p. 101 m. c. 2 l. 10
Plawe g.a. p. 226 l. 11 m. c. 1 l. 6 p. 227 l. 20 m. c. 1 l. 15
Pleige g.f. p. 97 c. 1 l. 52
Plenty g.a. p. 149 l. 4
Poche g.f. p. 97 c. 1 l. 56
Poor, poverty g.a. p. 149 l. 3
Poppy g.a. p. 4 l. 45
Potter g.a. p. 153 l. 37
Pour g.f. p. 97 c. 1 l. 58
Pouſte g.a. p. 227 l. 35 m. c. 2 l. 5
Prec g.a. p. 153 l. 26
Preſt, Preſtman d.e. p. 25 l. 11 m. c. 1 l. 7
Preit g.a. p. 224 l. 36 m. c. 2 l. 4
Preſton d.e. p. 23 m. c. 1 l. 2
Prieſt g.a. p. 5 l. 11
Prior d.e. p. 25 l. 11 m. c. 1 l. 7
Priſun g.a. p. 152 l. 19
Procuratores, PROCVRATORES PATRIÆ d.e. p. 151 l. 16, 30, 41, 52, 57, 61
Punda d.e. p. 111 l. 25

Q.

Quick, *adject.* g.a. p. 5 l. 58
Quick, *nom.* d.e. p. 23 m. c. 2 l. 1
Quiſton, quiton g.a. p. 155 l. 13

R.

Rachinburgii d.e. p. 34 l. 32
Racu g.a. p. 119 l. 15
Radith g.a. p. 5 l. 7
Ræſwa g.a. p. 131 l. 16
Rague g.a. p. 90 l. 56
Rain, *verb.* g.a. p. 6 l. 13
Ram g.a. p. 5 l. 24
Rand, *cum comp.* g.a. p. 108 l. 8 p. 109 l. 38
Random, to run at random g.a. p. 232 c. 2 l. 34 m. c. 1 l. 9 c. 2 l. 5, 6
Ranke, range, rengare, *&c.* g.f. p. 91 c. 2 l. 59, 60
Raven g.a. p. 4 l. 57
Read d.e. p. 24 m. c. 1 l. 2
Reap g.a. p. 6 l. 19
Reced, *cum comp.* g.a. p. 129 l. 37
Reden, ræden, redenn, rædenn, *terminationes* g.a. p. 12 l. 61 p. 13 l. 1
Redmarly d.e. p. 122 l. 17
Regina d.e. p. 52 m. c. 1 l. 7, 14, 47 c. 2 l. 3, 19
Regn, *cum comp.* g.a. p. 115 l. 41 p. 116 l. 1
Rehdmonath g.a. p. 216 l. 16, 18
Rem, ream g.a. p. 227 l. 18 m. c. 1 l. 14, 15
Renoun g.a. p. 153 l. 43
Rent g.a. p. 232 c. 1 l. 38 m. c. 1 l. 4, 5
Reuke g.a. p. 106 l. 41, 46
Rica g.a. p. 159 m. c. 1 l. 16, 19, 23
Rice, ric, *terminatio* g.a. p. 12 l. 44
Riche, Riches g.a. p. 149 l. 1, 2
Ridge g.a. p. 5 l. 9
Riding, *Eaſt*-Riding, *&c.* d.e. p. 4 m. c. 1 l. 15
Rietes g.a. p. 89 l. 57
Right g.a. p. 5 l. 60
Right-hand g.a. p. 149 l. 35
Riim g.a. p. 209 l. 24, 25
Rinc, **rink**, *cum comp.* g.a. p. 104 l. 2, 15 p. 106 l. 1, 3
Ring, *nom.* g.a. p. 5 l. 3
Ring, to make a ring g.f. p. 91 c. 2 l. 59 p. 92 m. l. 2
Ring, *verb.* g.a. p. 6 l. 12
Robba, robbe, *roba* g.f. p. 97 c. 2 l. 1
Robber deſrobber, **to robb** g.f. p. 97 c. 1 l. 63
Rocca g.f. p. 97 c. 2 l. 7
Roder, rodor, *cum comp.* g.a. p. 127 l. 18
Roſe, roſ, *cum comp.* g.a. p. 129 l. 9
Rogue g.a. p. 90 l. 55
Roſt, **roſt-meat** g.a. p. 146 l. 23
Rotir, roſtir g.f. p. 97 c. 2 l. 15
Rough g.a. p. 5 l. 57
Rous d.e. p. 24 l. 42
Route g.f. p. 97 c. 2 l. 19
Row, *verb.* g.a. p. 6 l. 11
Rugge g.a. p. 5 l. 1
Run, *verb.* g.a. p. 6 l. 15
Run, *Runica* g.a. p. 121 l. 2, 6
Ruth, *nom.* g.a. p. 5 l. 8

S.

S. *terminatio* g.a. p. 10 m. c. 1 l. 3
Saca, ſac g.a. p. 159 l. 3 m. c. 1 l. 8
Sacleas g.a. p. 150 l. 22
Sædemanet g.a. p. 216 l. 58
Sæſlike g.a. p. 91 l. 48
Sagio, Saio, Sayo d.e. p. 153 l. 11, 13, 14, 17
Sahtlan g.a. p. 151 l. 46
Sail, *nom.* g.a. p. 4 l. 44
Saiſon d.e. p. 67 m. c. 2 l. 3
Sal, *nom.* g.a. p. 108 l. 12 p. 110 l. 5
Sal, *adject.* g.a. p. 124 l. 60 p. 125 l. 1
Sala d.e. p. 155. c. 1 l. 38
Sale, *nom.* g.f. p. 97 c. 2 l. 23
Sale, *adject.* g.a. p. 124 l. 60 g.f. p. 97 c. 2 l. 29
Salica [*Lex*] g.f. p. 97 c. 2 l. 25
Salve g.a. p. 4 l. 58
Salwearp d.e. p. 122 l. 18
Sam, *terminatio* g.f. p. 26 l. 9
Sama g.i. p. 46 m. c. 2 l. 2
Same g.a. p. 26 l. 44
Samedy g.f. p. 97 c. 2 l. 31
Sances-bland g.a. p. 120 l. 55
Saul-ſceat d.e. p. 62 m. c. 1 l. 8
Sawford d.e. p. 122 l. 20, 21
Sawi, *Eborac.* g.a. p. 4 l. 56
Sca g.a. p. 120 l. 22
Scabini d.e. p. 34 l. 32
Scæ g.a. p. 153 l. 54 m. c. 2 l. 5
Scald, *verb.* g.a. p. 229 m. c. 2 l. 67
Scald-head g.a. p. 229 m. c. 2 l. 10, 11
Scateran, **to ſcatter** g.a. p. 153 l. 54 m. c. 2 l. 8
Scealc, ſcealca, *cum comp.* g.a. p. 124 l. 48 p. 202 l. 45 m. l. 1
Sceat, ſceot g.a. p. 46 m. c. 2 l. 6
Sceata d.e. p. 111 l. 27
Sceo, *in* Sceo-gold g.a. p. 123 l. 36
Schit, a fairy Schit g.f. p. 93 c. 2 l. 56, 60
Schol g.a. p. 149 l. 5
Scio, *cum comp.* g.a. p. 118 l. 7
Scirman d.e. p. 60 l. 11 m. c. 1 l. 7
Sclawen g.a. p. 227 l. 38 m. c. 2 l. 6 p. 228 l. 21 m. c. 2 l. 2
Scrape g.a. p. 6 l. 16
Scuia, ſcua g.a. p. 89 l. 37 p. 126 l. 20
Scylling d.e. p. 109 l. 29
Scyp *vel* ſcipe, *terminatio* g.a. p. 12 l. 55
Scyr *vel* ſcyre, *terminatio* g.a. p. 12 l. 52
Seal, *piſcis* g.a. p. 5 l. 10
Secgas, ſeggas, **segge** g.a. p. 104 l. 6 p. 105 l. 18 p. 106 l. 13
Seed g.a. p. 5 l. 16
Seel, ſel g.a. p. 91 l. 30
Sefa g.a. p. 108 l. 6, 20
Sege g.a. p. 227 l. 48 m. c. 2 l. 14
Seier g.f. p. 97 c. 2 l. 38
Seiſin, ſeizin d.e. p. 85 l. 12
Seller d.e. p. 24 m. c. 1 l. 1
Sem g.i. p. 46 l. 2 m. c. 1 l. 1
Seneſchal, ſenéchal, *Seneſcallus, Seneſcalcus*, g.f. p. 97 c. 2 l. 39 p. 98 c. 1 l. 1
Sennight g.a. p. 209 l. 51
Senno g.f. p. 98 c. 1 l. 59 c. 2 l. 1
Sereina g.a. p. 153 l. 4 m. c. 1 l. 2
Sergeantes, Serjeantes g.a. p. 148 l. 28
Seven, ſeventeen, *&c.* g.a. p. 31 l. 24, 41 p. 32 l. 1, 30, 37, 42
Sewer, Sewares, Sæwares, **Shower**, *&c.* d.e. p. 29 l. 27, 28, 40
Sexo, *ſex.* g.a. p. 91 l. 27
Shall g.a. p. 41 l. 12
Sharp g.a. p. 6 l. 5
She, ſche g.a. p. 153 l. 54 m. c. 2 l. 5 d.e. p. 29 l. 36
Sheet g.a. p. 4 l. 55
Ship, *terminatio* g.a. p. 12 l. 57
Shipping d.e. p. 24 l. 17
Short g.a. p. 6. l. 4

Shove g. a, p. 6 l. 16
Shovel g. a. p. 5 l. 4
Should g. a. p. 42 l. 35
Shrine g. a. p. 5 l. 14
Shurnock d. e. p. 122 l. 23
Sie g. a. p. 89 l. 34
Sien g. a. p. 120 l. 8
Sigillum d.e. p. 5,6 m. c. 1 l. 6 c. 2 l. 5 p. 6 m. c. 1 l. 5 c. 2 l. 45
Signum, Signaculum d. e. p. 5 m. c. 1 l. 5, 23, 31 p. 6 m. c. 1 l. 5, 12
Sigor g. a. p. 121 l. 16
Sihora armerr g. a. p. 47 m. c. 1 l. 7
Sillon, silonner une terre g.f. p. 98 c. 2 l 3
Sin, le sien, la sienne, *Gallorum* g.a. p. 23 l. 29, 30
Sinc, *cum comp.* g. a. p. 129 l. 43
Sinkit, sing, *verb.* d. e. p. 156 c. 1 l. 39, 52 c. 2 l. 1
Sinn g. f. p. 98 c. 1 l. 45
Sinnep g. a. p. 212 l. 4
Siounto g. f. p. 49 l. 21
Sir, sire, sieur g. a. p. 121 l. 31 g. f. p. 98 c. 2 l. 12
Sirendæ g. a. p. 150 l. 40
Sith g. f. p. 98 c. 1 l. 47
Sithcundmen, sithcundan, *sithcundi homines* d. e. p. 154 l. 16
Six, sixteen, *&c.* g. a. p. 31 l. 23, 40, 48 p. 32 l. 30, 36, 41
Skald g. a. p. 101 m. c. 1 l. 7
Skamdeiges-manudr g. a. p. 216 l. 39, 40
Skersommer g. a. p. 216 l. 54, 55
Skortant g. a. p. 217 l. 4
Slactemonat g. a. p. 217 l. 5
Slagtemanet g. a. p. 216 l. 59
Slain g. a. p. 228 m. c. 2 l. 2
Slatrunar-manudr g. a. p. 216 l. 38
Smack g. a. p. 151 m. l. 1
Smith d. e. p. 25 m. c. 1 l. 3
Smooth g. a. p. 5 l. 57
Smor g. a. p. 212 l. 5
Snacca g. a. p. 151 l. 44
Snail g. a. p. 4 l. 45 p. 5 l. 13
Snello, snello, snell, snellich g. a. p. 146 l. 42 p. 233 c. 1 l. 13 m. c. 1 l. 1 g. f. p. 98 c. 2 l. 24
Snude g. a. p. 91 l. 39 p. 119 l. 53 p. 130 l. 14
So g. a. p. 6 l. 25
Soc, Sokn, Socknare d. e. p. 153 l. 15, 16
Socna, soc g. a. p. 159 m. c. 1 l. 8, 21
Softe g. a. p. 146 l. 30
Soinum, sunnia, *&c.* d. e. p. 8 l. 9 m. c. 1 l. 1
Solmonath g. a. p. 210 l. 20
Somers d. e. p. 24 l. 44
Somme, sommier g. a. p. 159 m. c. 1 l. 3, 6
Sonder g. f. p. 98 c. 2 l. 35
Soon g. a. p. 6 l. 33
Sot g. a. p. 153 l. 55
Sothan g. a. p. 119 l. 40
Souhait g. f. p. 98 c. 2 l. 41
Soufller g. a. p. 124 l. 60
Soul g. a. p. 4 l. 56
Soultry g. a. p. 153 m. c. 1 l. 1
Soundre g. a. p 154 c. 1, 2 l. 19 m. c. 1 l. 10
Soupe g. f. p. 98 c. 2 l. 47
Sow g. a. p 5 l. 29
Soyle, soyled g. a. p. 124 l. 60 p. 125 l. 1
Spanna g. f. p. 98 c. 2 l. 53
Sparrow g. a. p. 5 l. 19
Sperone g. f. p. 99 c. 1 l. 1
Spræce d. e. p. 42 m. c. 1 l. 6
Spring a mast g. a. p. 95 m. l. 1
Spur, spurre g. a. p. 5 l. 13 g. f. 99 c. 1 l. 3
Stalwart g. a. p. 128 l. 40
Stanga, staggia, staggo g. f. p. 99 c. 1 l. 4
Staunk g. a. p. 153 l. 46
Steel, *nom.* g. a. p. 153 l. 10
Stick, *verb.* g. f. p. 99 c. 1 l. 11
Stirk, stere g. a. p. 5 l. 3
Stiward, **Steward, Stuart**, *Scotorum* g. a. p. 152 l. 6, 8 d. e. p. 25 c. 5 m. c. 1 l. 1, 2
Stocco, stoccado g. f. p. 99 c. 1 l. 7, 12
Stode g. a. p. 231 c. 2 l. 30 m. c. 2 l. 13, 14
Stoke d. e. p. 23 m. c. 1 l. 1, 3
Stoke { **Bliſſe** d. e. p. 2 m. c. 2 l. 5 / **Joy** p. 2 m. c. 2 l. 4 / **Lacy** p. 2 m. c. 2 l. 4 / **Prior** p. 2 m. c. 2 l. 5
Stor g. a. p. 151 l. 59
Stourbing g. a. p. 148 l. 34 p. 228 l. 33 m. c. 2 l. 7
Strale g. f. p. 99 c. 1 l. 16
Stric d. e. p. 101 m. c. 2 l. 5
Styca d. e. p. 109 l. 47
Styrbiorno g. a. p. 113 l. 34 m. c. 1 l. 2
Suangeresa pr. XXI l. 26
Suaso g. a. p. 24 m. c. 2 l. 1
Succour, *verb.* g. a. p. 149 l. 7
Sulinge g. f. p. 98 c. 2 l. 11
Sum, *terminatio* g. a. p. 18 l. 35
Sumer-manudr g. a. p. 216 l. 30
Summe g. a. p. 154 c. 1, 2 l. 27 m. c. 2 l. 6
Sunna g. a. p. 16 l. 17 g. f. p. 10 l. 42
Swaslice, swellice g. a. p. 24 m. c. 1 l. 14, 15
Swallow, *verb.* g. a. p. 6. l. 10, 11
Swangeresa d. e. p. 80 m. c. 2. l. 3
Swarm g. a. p. 5 l. 16
Swegl, swegel, *cum comp.* g. a. p. 127 l. 53 p. 129 l. 60 p. 130 l. 1
Swein g. a. p. 152 l. 27
Sweot g. a. p. 122 l. 1
Swipan g. a. p. 123 l. 20 p. 168 m. c. 1 l. 1
Swolth g. a. p. 153 l. 1 m. c. 1 l. 1
Swopen g. a. p. 227 l. 8 m. c. 1 l. 4
Swun g. a. p. 159 l. 5 m. c. 1 l. 1
Swurd-leoma g. a. p. 192 m. c. 2 l. 8
Swyzed g. a. p. 196 l. 33 m. l. 1
Syre, Sir, sire, Syr King g. a. p. 121 l. 31, 34

T.

Taihund, *Goth.* g. a. p. 31 l. 26, 28
Tail g. a. p. 4 l. 45
Tarbeck d. e. p. 122 l. 19
Taught g. a. p. 53 l. 34
Teddington d. e. p. 122 l. 23
Tem g. a. p. 159 m. c. 2 l. 11
Temb d. e. p. 122 l. 19
Temper, *verb.* g. a. p. 153 l. 31
Ten, tenth g. a. p. 31 l. 33 p. 32 l. 32
Tene g. a. p. 227 l. 5 m. c. 1 l. 3
Tenserie g. a. p. 146 l. 56 p. 147 l. 1
Teogan, teon, *cum comp.* g. a. p. 124 l. 16, 19
Teohhe g. a. p. 124 l. 7
Teolly, Teolling d. e. p. 24 l. 22
Teso g. a. p. 126 l. 40
Teton, teate g. f. p. 99 c. 1 l. 34
Th, the, *terminatio* g. a. p. 13 l. 43 p. 14 l. 1, 2
Thære g. a. p. 125 l. 6
Thærnod g. a. p. 152 l. 24
Thammuh, *Goth.* g. a. p. 9 l. 17 m. c. 1 l. 1
That same g. i. p. 44 m. c. 1 l. 21
Thec, theh g. a. p. 22 l. 14 p. 88 l. 39 p. 123 l. 39
Thegd g. a. p. 119 l. 49
Thegen, thegn g. a p. 89 l. 25 p. 202 l. 44
Then g. a. p. 6 l. 26
Thengel g. a. p. 121. l. 49
Ther, thur g. i. p. 44 m. c. 2 l. 12
There g. a. p. 6 l. 28
Thicken, *verb.* g. a. p. 51 l. 58
Thigh g. a. p. 5 l. 18
Thilk, thik, thuk g. a. p. 27 m. c. 1 l. 1
Thing g. a. p. 92 l. 5
Thingan g. a. p. 117 l. 47
Thiorno, Thiarna, Thierna, *&c.* g. f. p. 18 l. 12 m. c. 2 l. 4
Third, thirteen, thirty, *&c.* g. a. p. 31 l. 38, 45 p. 32 l. 28, 34, 39
Thirl g. a. p. 5 l. 34
This dæi g. a. p. 155 l. 31
Thit g. a. p. 90 l. 5
Thither g. a. p. 6 l. 27
Thiu, thy *vel* tha g. a. p. 91 l. 55
Tho g. a. p. 25 m. c. 2 l. 4
Thor g. i. p. 71 m. c. 1 l. 7 c. 2 l. 4
Thora g. a. p. 217 l. 1
Thormanet, Thorre g. a. p. 216 l. 44, 45, 46
Thornton d. e. p. 122 l. 24
Thousand g a. p. 32 l. 21
Thræc, thraca, *cum comp.* g. a. p. 123 l. 10, 15
Thrage g. a. p. 118 l. 32
Three, threefold g. a. p. 31 l. 20 p. 32 l. 53
Threlle g. a. p. 225 l. 29 m. c. 2 l. 4
Threw g. a. p. 6 l. 14
Threshold g. a. p. 5 l. 22
Throstle g. a. p. 152 l. 58
Through g. a. p. 6 l. 32
Throwunguin g. a. p. 92 l. 24
Trymsa d. e. p. 110 l. 38 p. 111 l. 1
Thumb g. a. p. 5 l. 5
Thunder g. a. p. 231 m. c. 2 l. 14
Thur g. i. p. 44 m. c. 2 l. 12
Thurkilby d. e. p. 3 m. c. 1 l. 9
Thy g. a. p. 92 l. 8
Thyrs, thurs, thuss g. a. p. 122 l. 30, 32
Thyuphadus, Thiusadus, Tyuphadus, Tiuphadus g. f. p. 99 c. 2 l. 44 d. e. p. 153 l. 18, 19, 20
Tiber, *cum comp.* g. a. p. 127 l. 43 p. 199 l. 40
Tig, *Goth.* g. a. p. 31 l. 28
Til, *Rom.* til g. a. p. 65 l. 8 m. c. 1 l. 4
Tilt g. a. p. 5 l. 6
Tir, Tyr, *cum comp.* g. a. p. 18 l. 52 p. 102 l. 6, 46
Tissue g. a. p. 153 l. 33
To, to g. a. p. 65 l. 11
Toad g. a. p. 5 l. 31
Toccare g. f. p. 99 c. 1 l. 36
Tofore g. a. p. 65 m. c. 2 l. 5
Toge, *cum comp.* g. a. p. 124 l. 16
Toht, tohta, teogan, *&c.* g. a. p. 124 l. 7, 16
Tolfrædr, tolfræd, tolfræt g. i. p. 43 l. 11
Toll g. a. p. 159 l. 3 m. c. 2 l. 7 d. e. p. 13 l. 1 m. c. 1 l. 6.
Tolly d. e. p. 24 l. 22
Tomare g. f. p. 99 c. 1 l. 41
Too g. a. p. 68 l. 17
Topere, *vide* Tropere
Tor g. i. p. 71 m. c. 1 l. 7 c. 2 l. 4
Torbe, turbe g. a. p. 154 c. 1, 2 l. 21 m. c. 1 l. 11
Torht, *cum comp.* g. a. p. 130 l. 36
Torn g. a. p. 130 l. 50
Tornare g. f. p. 99 c. 1 l. 47
Tovaille g. f. p. 99 c. 1 l. 56
Tover g. f. p. 99 c. 1 l. 59
Tourbe g. f. p. 99 c. 2 l. 1
Town *nanarum* g. a. p. 54 l. 4

Tremiſſis d.e. p. 111 l. 1
Trencard, Trenchard d.e. p. 25 l. 24 m. c. 2 l. 9
Treo g.a. p. 90 l. 4
Tres g.a. p. 102 l. 55
Treves g.f. p. 99 c. 2 l. 7
Trie g.a. p. 231 c. 1 l. 38 m. c. 2 l. 7
Trilidi g.a. p. 216 l. 5
Trimilchi g.a. p. 216 l. 17
Trincan d.e. p. 156 c. 1 l. 17
Trithinga, Trithing d.e. p. 4 l. 30 m. c. 1 l. 8, 20
Tropere pr. XXVI
Troppo, troupe g.a. p. 154 m. c. 1 l. 11 c. 2 l. 1
Truce g.f. p. 99 c. 2 l. 7
Trucode g.a. p. 153 l. 53
Truhtin, Trutin, trotin, *Run.* d.e. p. 156 c. 2 l. 35 p. 157 c. 1 l. 1 c. 2 l. 13
Trulobe knot g.i. p. 4 l. 7
Trug, *Island.* d.e. p. 157 c. 2 l. 4
Tulling, Tully d.e. p. 24 l. 22
Tumber, tumler g.a. p. 153 l. 41, 42
Tungereſæ d.e. p. 10 l. 3 m. c. 1 l. 6
Turbe, torbe g.a. p. 154 c. 1, 2 l. 21 m. c. 1 l. 10
Turf g.f. p. 99 c. 2 l. 2
Turle g.a. p. 5 l. 34
Turne, *verb.* g.a. p. 154 l. 2
Turner d.e. p. 86 l. 39 m. c. 2 l. 1
Tuali, Tualiſ, *Goth.* g.a. p. 31 l. 34, 35 m. c. 1 l. 4 c. 2 l. 1
Twelfta-dæg, Twelfthday g.a. p. 210 l. 15, 16
Twelve, twelfth g.a. p. 31 l. 37 p. 32 l. 33
Twenty, twentieth g.a. p. 31 l. 43 p. 32 l. 38
Two, twofold g.a. p. 31 l. 20 p. 32 l. 53
Tye, *verb.* g.a. p. 153 l. 8
Tyr, *Tyrus*, Tyr, tir, *cum comp.* g.a. p. 18 l. 52 p. 102 l. 6, 12 g.i. p. 34 l. 36 p. 71 m. c. 2 l. 1

V.

Valeti, valecti g.f. p. 100 c. 2 l. 2, 3
Valvaſor, Vaſvaſſor, Vavaſor g.f. p. 100 c. 2 l. 8, 9
Vangur g.a. p. 103 l. 22
Vanquiſh g.a. p. 153 l. 25
Varant g.a. p. 217 l. 2
Varech g.f. p. 99 c. 2 l. 18
Varlett g.f. p. 100 c. 2 l. 5
Vaſſus, vaſallus, Vaſſal g.f. p. 99 c. 2 l. 26, 60 p. 100 c. 1 l. 1
Vedur, *cum comp.* g.a. p. 118 l. 49
Vfhlohjanda *Goth.* g.a. p. 51 l. 34
Vhta g.f. p. 43 l. 45 m. c. 1 l. 1
Vill g.a. p. 193 m. c. 2 l. 9
Vix g.a. p. 153 l. 46
Unaware g.a. p. 6 l. 6
Unbuokig g.f. p. 8 l. 53
Ungiſre g.a. p. 123 l. 48 m. c. 2. l. 1
Un-nithing g.a. p. 152 l. 4
Untale g.a. p. 91 l. 33
Unwiſe g.a. p. 67 l. 59
Ur d.e. p. 149 l. 36
Urdel, Urteil d.e. p. 149 l. 34, 36
Uſe, uſer, uſic, uſig, uſih, *&c.* g.a. p. 88 l. 46, 47 p. 89 l. 1
Uulfer g.a. p. 89 l. 60

W.

Wa wurth the o Jeruſalem g.f. p. 60 l. 44, 45 p. 87 l. 4
Wæl, wæle, *cum comp.* g.a. p. 111 l. 1
Wæs g.a. p. 89 l. 29
Wætha g.a. p. 131 l. 35
Wain g.a. p. 5 l. 6
Wairth, Wairths, *Goth.* ward, *in comp.* g.a. p. 77 l. 63, 65
Wake, *verb.* g.a. p. 6 l. 20
Wamb, *Scot.* g.a. p. 4 l. 56
War, warre, werre g.a. p. 155 l. 34
Ward, *verb.* g.a. p. 6 l. 22
Warſe, *Eborac.* g.a. p. 5 l. 59
Wath, *nom.* g.a. p. 89 l. 33
Wath, *verb.* g.a. p. 6 l. 23
Waſo d.e. p. 84 m. c. 2 l. 6
Waly g.a. p. 5 l. 30
Wallail g.a. p. 36 m. l. 1
Wax, *verb.* g.a. p. 6 l. 19
Way g.a. p. 5 l. 37
Weald g.a. p. 6 l. 21
Week g.a. p. 5 l. 4
Ween g.a. p. 6 l. 22
Well, *nom.* g.a. p. 5 l. 21
Well muſt ye, *apud Herefordenſes* g.f. p. 56 l. 42
Wellinde g.a. p. 229 l. 26 m. c. 2 l. 4
Wene, wenden g.a. p. 227 l. 6 m. c. 1 l. 3 p. 229 l. 20 m. c. 1 l. 16
Weod-monath g.a. p. 210 l. 43
Weras, wer, wered, werod g.a. p. 104 l. 3, 46 p. 202 l. 40
Were g.a. p. 92 l. 13
Weryge, werige, werie, wæran g.a. p. 162 m. c. 2 l. 11 p. 163 m. c. 1 l. 38, 40
Wheat g.a. p. 5 l. 15
When g.a. p. 6 l. 25
Where g.a. p. 6 l. 30
Whether g.a. p. 6 l. 26
Whetſtone g.a. p. 5 l. 21
Whey g.a. p. 5 l. 26
Which, whilc g.a. p. 25 l. 19
Whitchurch d.e. p. 23 m. c. 1 l. 1, 2
White d.e. p. 24 m. c. 1 l. 1
Whither g.a. p. 6. l. 29
Whittington d.e. p. 122 l. 19
Whitſton d.e. p. 23 m. c. 1 l. 1
Whole g.a. p. 6 l. 7
Whore g.a. p. 5 l. 24
Whune g.a. p. 29 l. 20
Why g.a. p. 6 l. 29
Widow g.a. p. 4 l. 54
Wig, *cum comp.* g.a. p. 113 l. 50 p. 114 l. 1
Wiga, wigend, Wye g.a. p. 104 l. 9 p. 105 l. 45 p. 106 l. 34 p. 202 l. 44
Wihti, wihta, wita, *&c.* g.f. p. 42 l. 56 m. c. 1 l. 1
Win g.a. p. 124 l. 57 p. 202 l. 45
Wind g.a. p. 5 l. 37
Uuindt-monath g.a. p. 216 l. 29
Uuindumemanoth, Uuinmonat, Uuinth-manoth g.a. p. 216 l. 28, 29
Winnow g.a. p. 6 l. 23
Winter-ſylleth g.a. p. 211 l. 24
Wintermanet, Winter-manoth, Wintermonat g.a. p. 216 l. 21, 59 p. 217 l. 6
Winter g.a. p. 5 l. 38
Wiſe, wyes g.a. p. 106 l. 40
With, withetb g.a. p. 153 p. 19
Witch g.a. p. 5 l. 5
With g.a. p. 68 m. c. 2 l. 1
Withy d.e. p. 122 l. 17
Womb g.a. p. 4 l. 56
Worceſter d.e. p. 121 l. 51 p. 122 l. 1
Word-leſe-ſonge g.a. p. 168 m. c. 2 l. 1
Worden *vel* wæron afirhte g.a. p. 155 l. 32
Worm g.a. p. 5 l. 16 p. 165 m. c. 2 l. 3
Worſe g.a. p. 5 l. 58
Woſa, woſan, woſſa g.a. p. 89 l. 34 p. 92 l. 15 p. 125 l. 3
Wou g.a. p. 146 l. 32
Would g.a. p. 42 l. 35
Wound g.a. p. 5 l. 17
Woy g.a. p. 232 c. 1 l. 14 m. c. 1 l. 1
Wract g.f. p. 99 c. 2 l. 21
Wroet, wrath g.a. p. 229 l. 13 m. c. 1 l. 10
Wrought g.a. p. 56 l. 1
Wulverly d.e. p. 122 l. 26
Wulverton d.e. p. 122 l. 22
Wulfila g.a. p. 16 l. 9
Wune, wunne g.a. p. 146 l. 36 p. 225 l. 9 m. c. 1 l. 5
Uuunnemanoth vel Uuinne manoth g.a. p. 216 l. 24
Wurley d.e. p. 23 m. c. 1 l. 2 c. 2 l. 1
Wyrde, werdes g.a. p. 112 l. 32, 37
Wyrre g.a. p. 155 l. 3

Y.

Y g.a. p. 150 l. 55 p. 229 m. c. 2 l. 17
Yawn, yawning g.a. p. 228 m. c. 1 l. 10, 11
Yea g.a. p. 6 l. 33
Year g.a. p. 4 l. 41
Yeid, yeilde, *verb.* g.a. p. 4 l. 41, 42
Yeman g.f. p. 4 l. 41
Yerichten [Godes] g.a. p. 162 l. 19 m. c. 1 l. 6
Yes g.a. p. 6 l. 34
Yeſterday g.a. p. 56 m. c. 1 l. 1
Yldas, eldas, *cum comp.* g.a. p. 114 l. 36
Yoke g.a. p. 4 l. 41 p. 5 l. 13
York, *verbs* g.a. p. 5 l. 25
Young, he is with young, ynge, ynge, *&c.* g.a. p. 14 l. 36, 37, 38
Youth g.a. p. 4 l. 54
Yule, Youle g.a. p. 209 l. 9, 11
Ywe g.a. p. 5 l. 9

INDEX II.

Index Rerum, ſpeciatim *Anglo-Saxonicarum, Dano Saxonicarum, Normanno-Saxonicarum, Francicarum, & Scando-Gothicarum*, quæ antea non editæ, nunc primum excuduntur.

A.

ACQUIETANCIA generalis *Normanno-Saxonice* in membranis compactis Eccleſ. Cath. *Exonienſis*, cum verſione *Latina*. d. e. p. 15
Acquietanciæ generales *Normanno-Saxonice* in iiſdem membranis, d. e. p. 15, 16
Acquietancia ſpecialis *Normanno-Saxonice* in iiſdem membranis cum verſione *Latina*. d. e. p. 16
Acta *Curiæ* cujuſdam *Comitatus, Saxonice*, ex Autographo *Cottoniano*, cum verſione *Latina*. d. e. p. 4, 5, 7
Acta *Curiæ Comitatus Cant. Latine*. pr. g. a. p. .... Alia Sax. è Cod. *Cotton*. pr. XXI.
Ælfrædi Regis inſcriptio *Saxonica* cum Auctoris explicatione. g. a. p. 142, 143, 144
Æſtimatio Juramentorum pro ſtatu & gradu perſonarum jurantium, è Textu *Roffenſi*. d. e. p. 113
Æthelſtani Epinicion *Sax. Latine* verſum, ex *Henrico Huntingdonienſi*, ab autore emendatum. pr. XIV.
Alphabetum vett. Hunnorum. pr. XVII.
Anglicani Sermonis veteris Specimen egregium cum Gloſſ. *G. Hickeſii*. pr. XVII. XVIII.
Annuli aurei inſcriptio *Sax.* in qua litteris *Anglo-Sax.* Runæ nonnullæ immiſcentur. pr. XIII.
Anſeaticæ urbes, cur ſic dictæ. pr. g. a.
Athanaſii (S.) Symbolum *Anglice* è Cod. MS. Bibl. *Bodl.* (NE. E. 66. f. 69. b) g. a. p. 233, 234, 235.

B.

Be Miſtlican gelimpan. d. e. p. 107, 108

C.

Calendarium, ſeu Menologium *Poeticum*, è Cod. Ms. Bibl. Cott. (Tiberius B. I. 2.) g. a. p. 203, 204, 205, 206, 207.
Carmen de *Dunelmi* ſitu, correctius editum, cum verſione & notis *G. Nicolſoni* Archidiaconi Carleolenſis. g. a. p. 178, & m. 179.
Carmen *magicum* Sax. è vetuſto Cod. contra febrim. pr. XVI.
Carmen *Semi-Saxonicum* in Bibl. Bodl. (Digby. A. 4.) g. a. p. 222, 223, 224.
Cartula hiſtorica de *Vulſtano* Epiſcopo. g. a. p. 175, 176
Cauſæ in curia Comitatus *Hereforden ſis* auditæ, diſceptatæ, & determinatæ apographum *Saxonicum*, cum verſione Latina. d. e. p. 2, 3.
Charta *Ægelredi* Regis, qua Eccleſiæ *Dorobernenſi* terras ſuas viz. *Sandwich* & *Æſtree*, in uſum Monachorum dedit, cum verſione *Latina*; in Archivis Bibl. Coll. D. *Johannis Baptiſtæ* apud *Oxonienſes*. g. a. p. 157.
Charta *Æthelredi* R. *Merciorum* circa A. D. 692 [lacera] g. a. p. 169
Æthelſtani R. commentitia Eccleſ. *Exonienſis*. d. e. p. 6. m.
altera ejuſdem R. commentitia Eccleſ. *Exonienſis*. d. e. p. 6. m.
Aldredi Epiſcopi *Wigorn.* ſub *Edwardo* Confeſſore confecta. g. a. p. 142.
Canuti R. in Bibl. *Cott.* (*Tiberius*. B. 4. 2.) g. a. p. 163. m.
Cenwulfi Regis *Merciorum*. A. 816. g. a. p. 173, 174
contractûs inter *Wulfricum* & Archiepiſcopum, *Saxonice*. d. e. p. 16.
Eadgari R. A. D. DCCCCLXIV. qua terra quandam portionem *Beorhtnotho* comiti dat. g. a. p. 139, 140
ejuſdem R. commentitia Eccleſ. *Exonienſis*. d. e. p. 6. m. 7.
Eadilheardi & *Ædilweardi*. g. a. p. 170.
Eadithæ, Edwardi Confeſſoris *Reliquiæ*, cum verſ. *Latina*. g. a. p. 162.
Eadithæ Reginæ cum gemina verſione *Latina*, veteri & Auctoris. g. a. p. 163, 164.
Eadwardi, Confeſſoris dicti, in Archivis Eccleſ. Cath. *Wellenſis*. g. a. p. 136
altera ejuſdem R. in Bibl. *Cott.* g. a. p. 141
altera ejuſdem R. in Archivis Eccleſ. Cath. *Wellenſis*. g. a. p. 144.
altera ejudem R. in Bibl. *Cott.* cum verſ. *Latina* g. a. p. 158, 159, 160.
altera ejuſdem R. *Gallica* manu exarata in Archivis Eccleſ. Cath. *Wellenſis* cum veteri, & nova Auctoris Verſ. *Lat.* g. a. p. 160
altera ejuſdem R. cum verſ. *Lat.* g. a. p. 160, 161
altera ejuſdem R. cum verſione *lat.* g. a. p. 161.
altera ejuſdem R. cum verſione *lat.* g. a. p. 161, 162.
altera ejuſdem R. cum verſ. *lat.* g. a. p. 162, 163.
altera ejuſdem R. in vetuſto Regiſtro terrarum, quod eſt in Archivis Decani & Capituli *Wellenſis*. g. a. p. 162. m.
altera ejuſdem R. fictitia, in Archivis Eccleſ. Cath. *Exonienſis*. d. e. p. 16, m.
Haroldi R. cum verſ. *latina*. g. a. p. 162
Hiſtorica de *Wulſtano* Epiſcopo, ex Archivis Eccleſ. Cath. *Wigorn.* g. a. p. 144.
Literarum Patentium *Willelmi* I. *Latine* & *Saxonice*, ex Textu *Roffenſi*. d. e. p. 75.
Offæ R. *Merc.* & *Aldredi* ſubreguli. A. D. DCCLXXV. g. a. p. 170, 171.
Oſheri Reguli *Hwicciorum* circa A. 692 g. a. p. 169.
Oſwaldi Archiepiſcopi, A. D. 990. g. a. p. 140.
Philippi de *Albiniaco*. d. e. p. 74.
Ranulphi Epiſcopi *Dunelmenſis*, A. MXCIX cum verſ. *lat.* g. a. p. 149, 150.
Recordi Comitiorum regni *Merciæ*. A. Chriſti DCCC.XX.V. *Sax.* autographa Somerſiana. d. e. p. 80, 81
Uhtredi Reguli *Hunicciorum*. g. a. p. 170.
Werfrithi Epiſcopi, A. 892. g. a. p. 174.
Wilfrith Epiſcopi, A. 922. g. a. p. 174, 175.
Willelmi Conquæſtoris dicti in Bibl. *Cott.* g. a. p. 137.
ejuſdem R. qua conceſſit *Leofrico*, ut certas terras apud *Bemton, Eſtun, Ceommanyg*, ac *Holacymb*. Eccleſ. S. *Petri* in *Exon.* daret. d. e. p. 77, 78
Willelmi II. qua Abbatiam S. *Petri* Bathoniæ *Johanni* Epiſcopo *Sumerſetenſi* ad ampliandos Epiſcopatus reditus donat. d. e. p. 47.
Wulſtani *Archiepiſcopi*, A. D. MXVII [lacera] g. a. p. 140, 141.
Chriſti diſputatio cum muliere *Samaritana: Francicum* Fragmentum Periphraſticum & pſeudorythmicum cum verſ. *lat.* g. f. p. 9, 10.
Commentarius Actorum *Curiæ Comitatus*, è Textu *Roffenſi*. d. e. p. 43.
Controverſiæ in Comitatus *Cantwarenſis* Curia determinatæ è Textu *Roffenſi* emendatius editus. d. e. p. 33.
Concordia inter *Heathoredum* Epiſcopum & *Wulfheardum* facta in Synodo apud *Celcyth*, &c. g. a. p. 171, 172, 173.
Wulfrici Abbatis cum *Eldredo, Liſingi* filio, in codice IV Evangeliorum in Bibl. C. C. C. C. *Saxonice*. d. e. p. 10
Contractus Emptionis & Venditionis in Collectione Chartarum *Cottoniana, Saxonice*, cum verſ. *latina*. d. e. p. 30.
Controverſia inter Monachos Eccleſiæ Chriſti *Cant.* & *Radulphum* Picot Vicecomitem, in Bibl. *Bodl.* d. e. p. 36
Cornu Puſeyenſe, cum inſcriptione. pr. XXV.
Coventreyorum illuſtriſſ. familia. pr. g. a.
Crucis Saxonica inſcriptio litteris Runicis expreſſa. pr. XII.

D.

Danicarum Runarum, tam ſimplicium, quam duplicium deſcriptio

scriptio poetica, è cod. MS. Bibl. *Cott.* (Otho, B.10. p. 165) g.a. p. 135

Dano-Runicarum literarum altera descriptio, cum explicatione *Anglo-Saxonica* in eadem Bibliotheca, (*Domitianus*, A.I.) g.a. p. 136

De Civium censu & conditione secundum uniuscujusque Bonorum æstimationem, è Textu *Roffensi*, *Saxonice* cum versione *latina*. d.e. p. 113, 114.

De Falcheham & Bromleage è Textu *Roff.* d.e. p. 114, 115.

De servanda pace *paschali*, propter Regis honorem, *Saxonice*, cum versione *latina*, è Textu *Roffensi*. d.e. p. 114.

Descriptio quarundam familiarum in *Hatfelda* in Comitatu *Heortfordensi*, *Anglo-Saxonice*, in Bibl. *Bodl.* d.e. 28. m.

Descriptio quorundam locorum in agro *Wigorn.* Saxonice. pr. g.a.

Dithyrambicum Carmen *Anglo-Saxonicum*. g.a p. 207, 208

Dithyrambicum Fragmentum *Anglo-Saxonicum*, è MS. Eccles. *Exoniensis*. g.a. p. 221.

Donatio *Ealburgæ* in cod. IV. Evangeliorum in Biblioth. C.C.C.C. *Saxonice*, d.e. p. 10.

Testamentaria cujusdam terræ, quam *Thurstanus* Ecclesiæ Christi *Dorobernensi* dedit, *Saxonice*, cum versione *latina*, è Collect. Chartarum *Cottoniana*. d.e. p. 29, 30.

Ανελωνίος, malè ab *Joh. Harduino* Αναπιος appellatur. pr. XXIV.

Doxologiæ Paraphrasis *Anglo-Saxonica*, è cod. *Wigorn.* inter libb. *Junianos*, in Bibl. *Bodl.* g.a. p. 179, 180.

Doxologia seu Hymnus angelicus *Græce*, litt. *Francicis* expressus. pr. XIX.

E.

Elflobii (*Gulielmi*) literæ ad *Georgium Hickesium*. d.e. p. 98

Emptiones & Venditiones in MS. quodam. Bibl. C.C.C.C. d.e. p. 9, 10.

Epitome *Decalogi* quædam. g.f. p. 70

Errores aliquos suos notat auctor. pr. VII, VIII, IX.

Excerpta ex Harmonia IV. Evangeliorum *Francice* scripta, cum versione *latina*. g.a. p. 189, 190, 191. g.f. p. 101, 102, 103, 104, 105.

ex Homilia, *cum appropinquasset Jesus Jerosoliman*, &c. in libro Homiliarum *Semisaxonicarum* in Bibl. *Lambethana*. g.a. p. 167.

ex Homilia *in Ascensione*, è libro compacto Homiliarum in Bibl. Coll. *Trin. Cantabr. Anglo-Normannice* scripta. g.a. p. 168, & m.

è libro *Ormulum* inscripto. g.a. p. 138, 165, 166.

è Menologio *Saxonico* soluta oratione scripto in Bibl. *Cott.* g.a. p. 189, 190, 191.

Excerpta ex *Osfrido*. g.f. p. 22.

F.

Fragmentum *Gromaticum* in Bibl. Cott. *Anglo-Saxonice*. d.e. p. 109.

G.

Gallica lingua æque miscella, ac *Anglicana*. pr. VI.

H.

Hunnorum vett. Alphabetum. pr. XVII.

Hymnus Magnus Ecclesiæ, *Francice* cum versione *latina*. g.f. p. 64, 65.

Matutinus è Schedis *Junianis* excriptus cum vers. *latina*. g.f. p. 100.

ad Noctem Dominicis diebus, è libro Hymnorum MS. cum vers. *latina*. g.f. p. 110, 111.

alter ex eodem libro Hymnorum MS. cum vers. *latina*. g.f. p. 111.

I.

Instrumentum Emptionis & Venditionis contractæ inter *Leofwinum* & *Ædricum*, *Sax.* cum vers. *lat.* d.e. p. 9.

publicæ attestationis ab Abbatissa *Ælfgiva*, *latine*. d.e. p. 10, 11.

Juramentorum solennes formulæ è Textu *Roffensi*. d.e. p. 112, 113.

L.

de *Laet* (*Johannis*) literæ ad D. *Hauricum Spelmannum*. d.e. p. 88, 89.

Lectiones Ecclesiasticæ Græcæ litteris *Saxonicis* expressæ. pr. XI, XII.

Literarum *Saxonicarum* valor è codd. vetustis. pr. XI.

LL. *Saxonicæ Æthelbirhti* R. cum *Johan. de Laet* versione *latina* & Observationibus. d.e. p. 89, 90, 91, 92.

Hlotharii & *Eadrici* RR. *Cantiæ* cum *Johan. de Laet* vers. *latina* & observationibus. d.e. p. 92, 93.

Lunarium mensium nomina *Saxonica* apud antiquos *Anglorum* populos. g.a. p. 216.

Lupi Sermo ad *Anglos*, quando *Dani* maxime persecuti sunt eos, cum vers. *latina* & notis *Gul. Elstobii*. d.e. p. 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106.

M.

Manumissiones Servorum & Servarum in Urbe *Bathoniensi*, è cod. MS. Evangeliorum in Bibl. C.C.C.C. *Norman no-Saxonice*. d.e. p. 22, 23.

Servorum in Missali quodam in Bibl. *Bodl. Semi-Saxonice* cum versione *latina*. d.e. p. 12, 13.

Manumittendi servum formula *latine* in MS. cod. Evangeliorum in Bibl. *Bodl.* d.e. p. 14.

Servum formula *latine*, in membranis compactis Eccles. Cath. *Exoniensis*. d.e. p. 14.

Margaretæ (S.) Vita, Carmen *Anglo-Normannicum* è libro consuto Coll. Trin. *Cantabr.* descriptum. g.a. p. 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231.

Monile aureum cum *Runica* inscriptione. pr. XX.

N.

Nicænum Symbolum è cod. *Wigorn.* in Bibl. *Bodl. Anglo-Normannice* scriptum. g.a. p. 166.

Idem *Græce* litt. *Francicis* expressum. pr. XX.

Nomina quorundam locorum in agro *Wigorn. Sax.* pr. g.a.

Nortmanno-Saxonica dialectus *Dano-Saxonicæ* corruptior pars. pr. g.a.

Numerandi ratio apud veteres *Cimbros*. g.i. p. 42, 43.

Numismata Saxonica *Andreæ Fountain*, Dissertationis Epistolaris quasi supplementum. pr. g.a.

O.

Oratio Dominica *Anglice*. In qua tres tantum voces originis *Gallicæ*. p. VI.

Eadem *Græcè* litt. *Francicis* expressa. pr. XIX.

Eadem *Græcè* ex codd. Sacramentorum *Jos. Mar. Thomasii*, pr. XIX. m.

P.

Placitum apud *Pinendenam* è Textu *Roffensi*. d.e. p. 31, 32.

Poeticum fragmentum in cod. MS. Homiliarum *Semi-Saxonicarum* in Bibl. *Lambethana*. g.a. p. 192, 193.

R.

Recordum Privilegii, quo *Osburnus* Episcopus Monachis S. *Nicolai* indulsit, ut pulsarent Campanas, *&c. Normanno-Saxonice*, in Membranis compactis Eccles. Cath. *Exoniensis*. d.e. p. 18.

Terrarum cujusdam *Gilebeardi* è cod. Evangeliorum in Bibl. *Bodl. Saxonice*. d.e. p. 10.

Runicum Monumentum in Atrio Musæi *Oxoniensis* cum Auctoris versione *latina*. Fig. 1. g.i. p. 3.

Monumentum alterum in eodem Atrio cum versione *latina*. Fig. 2 g.i. p. 3.

S.

Sancti in *Anglia* sepulti, *Saxonice* cum versione *latina* & notis *Gul. Hopkinsii* S.T.P. è cod. MS. Coll. Corporis *Christi*, alias *Benedicti*. d.e. p. 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121.

Satyra *Anglo-Normannica* in *Monachos* & *Moniales* è cod. MS. consuto. g.a. p. 231, 232, 233.

Scripta è Codice Evangeliorum *Lychfeldensi*, vulgò *Liber S. Ceadæ* vocato. d.e. p. 11.

Scriptum de Oppressis contra jus Monasteriis in Bibl. Cott. *Saxonice*. d.e. p. 32, m.

Siclus, nummus *Saxonicus*. pr. XXI.

Sodalitia sive *Fraternitates*, quas *Episcopus* & Canonici *Exonienses* instituerunt ad conservandam charitatem, & pietatem promovendam in Membranis compactis Eccles. Cath. *Exoniensis*, *Normanno-Saxonice* cum vers. *latina*. d.e. p. 18, 19.

Sodalitium *Cantabrigiæ* institutum, è Cod. Cott. *Saxonice*, cum vers. *latina*. d.e. p. 20, 21.

Exoniense, ex eodem libro, *Saxonice* cum vers. *latina*. d.e. p. 21, 22.

à *Wulfhano* Episcopo *Wigorn.* institutum cum Præfectis & Fratribus VII Monasteriorum in Miscellan. MS. in Bibl. C.C.C.C. d.e. p. 19, 20.

Solarium Mensium nomina *Suecica*. g.a. p. 215, 216, 217.

Specimen è Cod. MS. *Exoniensi*, *Saxonice*. g.i. p. 4.

ex eodem cod. MS. *Saxonice* cum Auctoris vers. *latina*. g.i. p. 5.

è cod. *Wigorn.* qui inter libb. *Junianos* extat Oxon. g.a. p. 144.

Specimina è libro *Scaccariæ* censuali, vulgo **Doomes-day-book**. g.a. p. 144.

T.

Testamentum *Abbæ* Vicecomitis in Bibl. *Cott. Saxonice*. d.e. p. 55.

Ælfegi, è Textu *Roffensi*, *Saxonice*, cum versione per Monachos *Roffenses latina*. d.e. p. 58, 59, 60.

Ælfrici Archiepiſcopi, è Bibl. *Com. Saxonice & latine.* d. e. p. 62, 63.
Badanothi Beotsingi in Bibl. *Cott. Saxonice.* d. e. p. 54, 55.
Byrhtrici & *Ælfwithæ* uxoris, è Textu *Roffenſi*, *Saxonice & latine.* d. e. p. 51, 52, 53, 54.
Wulfgari e Regeſto Abbatiæ *S. Petri* de *Bath.* in Bibl. C. C. C. C. *Saxonice.* d. e. p. 54.
Teſtimonia *Normanno-Saxonice* deſcripta de ſervis *Manomiſſis*, in Membranis compactis Eccleſ. Cath. *Exonienſis.* d. e. p. 15.
Theta *Saxonici* (ϑ) variæ figuræ ex antiquis codd. pr. XI.
Thrimſæ valor. pr. XLI, &c.
Tranſpoſitio vocum in Poeſi *Gothica.* pr. XVIII.

V.

Verſus *Semi-Saxonici* in Bibl. *Bodl.* cum verſione *lat.* g. a. p. 196.

W.

Willelmi Conqueſtoris dicti Mandatum ad *Willelmum* de *Cursello* de S. *Petri* denariis, cum veteri & nova Auctoris verſionibus *lat.* g. a. p. 164, 165.
Weſtwoodi, Pakintonianæ gentis ſedis, in agro *Wigorn.* deſcriptio. pr. g. a.
Wigorniæ deſcriptio. *ibid.*

INDEX III.

Index MSS. & aliorum, quæ fere omnia nondum citata, in hoc Opere citantur.

A.

ABBENDONENSE Chronicon in Bibl. *Cott.* g. a. p. 101. m.
Abbendonenſis Eccleſiæ Hiſtoria in Bibl. *Cott.* d. e. p. 56, 64, 67.
Ælfredana verſio Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ *Bedæ* in Bibl. C. C. C. apud *Oxonienſes.* g. a. p. 144.
Ælfrici Epiſtola ad clerum in Bibl. C. C. C. *Cantabr.* g. a. p. 64.
Epiſtola ad *Wulfſtanum* Archiepiſcopum *Eborac.* in MS. Bibl. *Bodl.* g. a. p. 58.
Epiſtolarum prior. g. a. p 53.
Fragmentum Hiſtoriæ RR. *Weſt-Sax.* g a. p. 66.
Grammatica *Latino-Saxonica* penes Auctorem. g. a. p. 145. 152. d. e. p. 199. m.
Grammatica *Latino-Saxonica* in Bibl. D. *Johannis* Bapt. apud *Oxonienſes.* d. e. p. 24, m. 109, m.
Pentateuchus *A. Sax.* g. a. p. 144. in Cod. *Cantabr.* g. a. p. 8.
Aldredi Proleg. X. Canonum. g. a. p. 95, 96.
Alphabetum *Francicum* è cod. MS. *Fr. Junii.* g. f. p. 6.
è cod. MS. *Ffrabani Mauri.* g. f. p. 6.
è Numiſmatis. g f. p. 6.
Annonis (S.) Vita. g. f. p. 10, 11, 12, 17, 22, 35, 37, 45, 70, 75, 76, 80, 81, 83, 109.

B.

Baſilii Hexaemeron in Bibl *Bodl.* g. a. p. 3. 65.
Be Miſtlican gelimpan. Codd *Ben. Cott. Hatt.* d. e. p. 107, & m. 108.
Becani (*Joh. Goropii*) Hermathena, *&c.* d. e. p. 154.
Bedæ Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ Cod. *Benedictinus.* g. a. p. 28.
Boethii Cod. Cott. g. a. p. 16. m.
Bridekerkenſis Baptiſterii inſcriptio *Runica.* g. i. p. 4.
Bunadar balk. g. i. p. 43.

C.

Calendarium ſive Menologium Poeticum in Bibl. *Cott.* g. a. p. 101. m. 102, 209, 212, 214, 218, 219, 220. notatur. g. a. p. 220.
Canones Pœnitentiales. g. a. p. 144.
Canonicorum capitula. g. a. p. 144.
Canonum Codex MS. g. a. p. 36, 37, 57, 68, 74, 77.
Codex MS. inter libb. *Junianos.* g. a. p. 63.
Codex MS. ſub Rubrica *de Officiis Diurn. & Nocturn. horarum.* g. a. p. 8, 63, 67, 144, 179, 180.
Carmen *Semi-Saxonicum* in cod. compacto Coll. Trin. *Cantabr.* g. a. p. 222, m. 223, m. 224, m.
in Bibl. *Lambethana.* g. a. p. 222, m. 223, m. 224, m.
Caroli capitula. g. a. p. 155.
Catalogus vett. librorum in MS. ad Eccleſiam *Dunelm.* pertinente. d. e. p. 52, m.
Catharinæ (S.) Vita *Anglo-Normannice* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 167, 168.
Ceadæ (S.) Liber, codex MS. Evangg. Decani & Capituli *Lichfeldenſis.* d. e. p. 11, 12.
Chamberlaine (*Johan.*) Vocabularium *Hiſpanicum.* d. e. p. 148.
Italicum. d. e. p. 148.
Charta Actorum Curiæ Comitatus in collectione *Cott.* d. e. p. 4, 5, 7, 77.
Ægelredi R. qua terras quaſdam Eccleſiæ Chriſti *Dorobernenſi* ad ſuſtentationem Monachorum dediſſe dicitur. d. e. p. 12.
Æthelbaldi R. Auſtralium *Saxonum*, qua donat terras X Caſſatorum *Cyneberto* Comiti ad conſtruendum cœmeterium. d. e. p. 67, 80.
Charta *Æthelbaldi* R. *Merciorum* in Textu *Roff.* d. e. p. 62, m.
ejuſdem R. fundationis Monaſterii *Croylandenſis* fictitia. d. e. p. 64. 66. 67. 82.
Æthelberhti I. R. *Cantiæ* in Charta *Edwardi* III. recitata, ſuſpecta habita. d. e. p. 64.
ejuſdem R. in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 79.
Æthelberhti II. R. *Cantiæ* in Textu *Roff.* d. e. p. 80, 81.
Æthelredi R. *Anglorum* in Textu *Roff.* d. e. p. 63. m.
ejuſdem R. de fundatione Eccleſiæ *Eyneſhamenſis.* g. a. p. 145, 148. m.
Æthelredi R. Occidentalium *Saxonum & Cantiæ* in Textu *Roffenſi.* d. e. p. 81.
Æthelredi R. *Merciorum* [mutila] *Cottoniana.* A. DCCCCI. d. e. p. 76.
Æthelredi R. *Merciorum* circa A. D. DCXCII. g. a. p. 146.
Æthelredi R. *Somerſiana.* d. e. p. 69.
Æthelredi Ducis *Merciorum*, in cod. MS. Bibl. *Bodl.* d. e. p. 63, m.
Æthelſtani R. Eccleſiæ *Exonienſis* commentitia. d. e. p. 6. m.
ejuſdem R. Eccleſiæ *Exonienſis* commentitia. d. e. p. 6, m.
ejuſdem R. in Bibl. *Cott.* fraudis ſuſpecta. d. e. p. 150, 151.
ejuſdem R. qua certas terras dedit Eccleſiæ *Wigorn.* d. e. p. 81.
ejuſdem R. *Cottoniana.* d. e. p. 69.
Æthelſwithæ Reginæ, qua telluris partem vendidit miniſtro ſuo *Cuthwulfo*, ſuſpecta habita. d. e. p. 152.
Aldwulfi Epiſcopi in Textu *Roff.* d. e. p. 80.
Alhwini Epiſcopi *Wigorn. Æthelwulfo* Duci deſcripta, *Somerſiana.* d. e. p. 67, 76, 80.
Aluredi R. qua *Burrico* Epiſcopo *Roff.* terram ſuam in oppido de *Frekeham* dediſſe dicitur, in capſulis ductilibus Bibl. *Cott.* d. e. p. 66.
Anſelmi Archiepiſcopi *Cant.* d. e. p. 75.
Biornwulfi R. *Merciorum Somerſiana.* d. e. p. 69.
Brienii vel *Brienni* de *Bransona*, & *Margaritæ* uxoris ejus. d. e. p. 75.
Burgredi R. *Merciorum.* d. e. p. 69, 81.
Burtulphi R. *Merciorum Somerſiana & Cottoniana.* d. e. p. 81.
Cædwallæ R. qua *Uulfrido* Epiſcopo certa prædia, *&c.* dediſſe dicitur, in collect. Chartarum *Cottoniana*, fictitia. d. e. p. 66.

Charta *Cenuui* R. fictitia, quæ ſic incipit. *In nomine Poliarchis Jeſu Chriſti*, &c. d. e. p. 64, 65.
ejuſdem R. quæ ſic incipit. On almighti drightnes name. deſcripta in Charta *Henrici* IV. d. e. p. 64, 65, 66.
ejuſdem R. *Anglo-Normannice*. d. e. p. 65.
ejuſdem R. qua Monaſterio, quod dicitur Badrices-wurthe privilegia, &c. conceſſit, fictitia. d. e. p. 66.
Cenulfi R. & *Cenegithæ* uxoris ejus in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 69.
Cenwulfi R. *Merciorum*. A. D. DCCCXVI. g. a. p. 146.
ejuſdem R. d. e. p. 64.
ejuſdem R. in Textu *Roff.* d. e. p. 81.
Concordiæ inter Abbatem & cœnobium *Ouſneyenſe*, & Majorem & communitatem Civitatis *Oxon.* extans in MS. inſcripto, **The Regiſter of Ouſney**. g. a. p. 159, m.
Contractûs inter *Robertum* & *Johannem* de *Ripes*, *Cottoniana*. d. e. p. 77.
Conventionalis *Stephani* Archiepiſcopi *Cant.* in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* d. e. p. 77.
Conventionis factæ An. MCXL. in Bibl. *Cott.* d. e. p. 77.
Conventionis inter *Ægelricum* & *Eadſigum* Archiepiſcopum *Cant.* in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 76.
Conventionis inter *Wulfricum* & Archiepiſcopum *Wulfhanum*. d. e. p. 70.
Decreti in terminanda lite inter *Heahthoredum* Epūm. & *Wulfherdum*, &c. in Bibl. *Cott.* d. e. p. 81.
Dunſtani (S.) in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* fictitia. d. e. p. 66, 68, 71, 82.
Eadgari R. g. a. p. 64.
ejuſdem R. Eccleſ. *Exonienſis*, commentitia. d. e. p. 6. m.
ejuſdem R. qua certa privilegia Eccleſiæ *Glaſtonienſi* corroboravit. d. e. p. 84.
ejuſdem R. de **Diwaldes-lawe**, *Harleyana*, à falſario quodam ficta. d. e. p. 86, 87, 152.
ejuſdem R. in Charta confirmationis *Richardi* II. in collect. Chart. *Cott.* d. e. p. 64.
ejuſdem R. in Charta confirmationis *Henrici* V. vel VI. in. collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 64, 66.
ejuſdem R. duæ à falſario ſimulatæ in Bibl. *Cott.* d. e. p. 82.
ejuſdem R. A. DCCCCLV in capſulis ductilibus Bibl. *Cott.* d. e. p. 69.
ejuſdem R. *Somerſiana*. d. e. p. 69, 70, 81.
ejuſdem R. altera *Somerſiana*. d. e. p. 69.
ejuſdem R. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 70.
ejuſdem R. qua Monaſterio *Perſcorenſi* libertates & privilegia confirmavit. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 71.
ejuſdem R. Splendidiſſima, quæ ſic incipit. REGNANTE DNO NRO IHV XPO *in perpetuum* Ⱥ Ω. in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* fictitia. d. e. p. 66, 68, 71, 78, 82.
ejuſdem R. falſitatis damnanda, qua Deo, *S Petro*, Monachiſque vet. cœnobii Wentanæ quandam telluris particulam, &c. dedit A. DCCCLXXV. in capſulis ductilibus Bibl. *Cott.* d. e. p. 66, 68.
Eadgari R. *Scotorum*. d. e. p. 74.
Eadredi R. qua Eccleſ. *Wellenſi* villam *Pucelancyrcan* dabat. g. a. p. 139. d. e. p. 84.
ejuſdem R. *Somerſiana*. d. e. p. 82.
ejuſdem R. A. DCCCCLV. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 69, 70.
Eadwardi (S.) II. commentitia. d. e. p. 65, 66.
Eadwardi R. Confeſſoris dicti, qua cœnobio *Weſtmonaſt.* certa prædia dat. in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* d. e. p. 64
ejuſdem R. qua Abbati & Monachis *Weſtmonaſt.* certas terras in *Eſſexia* donat in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* d. e. p. 64.
ejuſdem R. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 69.
ejuſdem Tres chartæ, quas uno eodemque tempore, die ſc. conſecrationis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* ille R. Conceſſiſſe eidem Monaſter. dicitur, examinatæ & notatæ. pr. XXXVII, &c. m.
Eadwigi R. in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 69, 70.
Ealdredi Epiſcopi, qua terras *Wulfgeato* donavit. d. e. p. 70.
Eardwulfi R. *Cantiæ* in Textu *Roff.* d. e. p. 80.
Ebrardi Epiſcopi *Norwicenſis*. d. e. p. 75.
Ecgberhti R. *Cantiæ* in Textu *Roff.* D. e. p. 67, 69, 80, 81.
Edithæ Reginæ in MS. Eccleſ. Cath. *Wellenſis*. g. a. p. 148.
ejuſdem Reginæ in eodem MS. g. a. p. 148.
Hardicanuti R. *Somerſiana*. d. e. p. 69.
Henrici I. qua Archiepiſcopo & Monachis Eccleſ. Chriſti *Cant.* terras confirmat. g. a. p. 164. m.
ejuſdem. *Sax.* pr. XVI.
ejuſdem R. qua Manerium de *Thorp.* Eccleſ. *Norwicenſi* dedit. d. e. p. 48.
ejuſdem R. *Cottoniana*. d. e. p. 72.
ejuſdem R. qua Priori & Conventui *Dunelmenſi* honores, &c. confirmavit. d. e. p. 74, 84.
ejuſdem R. *Latine* & *Saxonice* ſcripta. d. e. p. 74.
ejuſdem R. *Anſelmi* Archiepiſcopi & *Gundulphi* Epiſcopi *Roffenſis* in Textu *Roff.* d. e. p. 72.
Henrici II. *Theobaldo* Archiepiſcopo & monachis Eccleſ. Chriſti *Cant.* conceſſa. g. a. p. 164, m.
ejuſdem, *Sax.* pr. XVI.
ejuſdem R. in Bibl. *Cott.* d. e. p. 82.
Herberti Epiſcopi *Norwicenſis*, qua *Norwicenſem* Eccleſ. à ſe conſtructam dotavit. g. a. p. 145. d. e. p. 72, 73.
Hlotharii R. *Cantiæ* in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 65, 66, 79.
Indentata facta inter *Eadwardum* R. *Angliæ* & *Franciæ* & filium ſuum *Johannem* Regem *Caſtellæ* & *Legionis*, *Cottoniana*. d. e. p. 77.
Johannis R. in *Sulcardi* Hiſtoria Eccleſ. *Weſtmon.* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 31, m.
Kenulphi R. *Merciorum*, *Winchelcumbenſis*, in Bibl. *Cott.* falſitatis ſuſpecta. d. e. p. 150, 151.
Kenulphi vid. *Cenwulphi*.
Offæ R. *Merciorum*. A. D. DCCLXXV. g. a. p. 146.
ejuſdem R. g. f. p. 98.
ejuſdem R. in Textu *Roff.* d. e. p. 80, 81.
ejuſdem R. *Somerſiana*. d. e. p. 68.
ejuſdem R. qua donaſſe fingitur *Jamberto* Archiepiſcopo terram apud *Hebham* in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 66.
Oſberi Reguli *Hnicciorum*. A. D. DCXCII. g. a. p. 146.
Oſberi Regis in MS. *Cott.* ſuſpecta habita. d. e. p. 79.
Oſwaldi Archiepiſcopi *Eborac. Somerſiana*. d. e. p. 69, 70.
ejuſdem An. DCCCCLXII *Somerſiana*. d. e. p. 70.
R. Epiſcopi *Londinenſis*, *Cottoniana*. d. e. p. 77.
Radulphi Archiepiſcopi *Cant.* d. e. p. 75.
Roberti de *Neyville*. d. e. p. 74.
Rodberti Epiſcopi S. *Andreæ*, qua donum certorum prædiorum *Goſpatric* fratri confirmat. d. e. p. 74, 75.
Sebbi R. *Orientalium Saxonum*, in collect. Chart. *Cott.* d. e. p. 65, 66, 79.
Sigeredi R. *Cantiæ*, qua dedit terram XX aratrorum *Eadwulfo* Epiſcopo *Roffenſi*, in Textu *Roff.* d. e. p. 84, 85.
ejuſdem R. altera, in Textu *Roff.* d. e. p. 80.
Stephani R. in Archivis Eccleſ. *Weſtmonaſt.* fictitia. d. e. p. 78.
ejuſdem R. qua Deo, Eccleſ. SS. *Petri* & *Pauli*, &c. in *Wintonia* Manerium *Sudton*, &c. donat. d. e. p. 73.
ejuſdem R. An. MCXXVII. in Bibl. *Cott.* d. e. p. 73. m.
ejuſdem R. ad Rain. de *Muſcampis*. d. e. p. 75.
Uhtredi Reguli, *Hnicciorum*. A. D. DCCCXVII. g. a. p. 146.
ejuſdem Reguli, *Somerſiana*. d. e. p. 69.
Uhtredi Subreguli *Offæ* R. *Merciorum*. d. e. p. 67.
Willelmi Conquæſtoris dicti in Bibl. *Cott.* g. a. p. 150.
ejuſdem duæ, *Sax.* pr. XV, XVI.
ejuſdem R. An. MLXVI, qua V marcas Argenti, II Auri, &c. donavit Eccleſ. *Weſtmonaſt.* d. e. p. 31, m.
ejuſdem R. Eccleſ. *Exonienſis*, qua VII Manſos *Lufixe* Epiſcopo *Exonienſi* dedit. d. e. p. 31, m.
ejuſdem R. qua quaſdam terras apud *Butermerum* Monaſterio novo *Wintonienſi* dedit. d. e. p. 31, m.
ejuſdem R. qua dat Scō *Cuthberto* manerium de *Heminburch* cum terra de *Brachenholm*. d. e. p. 62, m.
ejuſdem R. qua cœnobio *Weſtm.* manerium de *Wmartune* confirmat. d. e. p. 64.
ejuſdem R. An. MLXX. d. e. p. 64.
ejuſdem R. qua Eccleſ. *Edmundiburgenſi* donationes RR. *Anglorum* confirmavit, falſitatis damnanda. d. e. p. 75.
ejuſdem R. qua Abbatiam Scī *Edmundi* ab *Anſaſti* Epiſcopi ſucceſſorumque dominatione vult eſſe exemptam, *Saxonice* in collect. Chart. *Cott.* d. e. p. 78.
ejuſdem R. idem privilegium dantis, *latine* in collect. Chartarum *Cott.* d. e. p. 78.
ejuſdem R. An. MLXVII. *Cott.* d. e. p. 72, 76.
ejuſdem R. qua Eccleſ. Dunelm. terras in *Lodonio Scotiæ* confirmat. d. e. p. 74.
ejuſdem Regis ad *Golfredum*. d. e. p. 74.
ejuſdem R. qua confirmavit donum *Rogeri Bigot*. d. e. p. 75.
ejuſdem R. quas *Teignis* mandat conſuetudines omnes exſolvere, quas Eccleſ. *Roff.* habuit, &c. d. e. p. 75.

Charta

Charta ejuſdem R. qua terras aliquas ſe dediſſe Monaſterio *Winton.* notificat. d. e. p. 72, 75.
ejuſdem R. *Anglo-Normannice* ſcripta. d. e. p. 65.
Willelmi II. qua Abbatiam S. *Petri Bathoniæ* Epiſcopo *Somerſetenſi* dedit. d. e. p. 47.
ejuſdem R. cujus Apographon extat in Textu *Roff.* d. e. p. 72, 75.
Willelmi Archiepiſcopi *Cant.* d. e. p. 75.
Willelmi Archiepiſcopi *Cant.* qua *Johanni* Epiſcopo *Roff.* Jura epiſcopalia conceſſit & confirmavit. d. e. p. 74.
Willelmi Epiſcopi *Dunelm.* d. e. p. 73, 75.
Witheredi R. *Cantiæ.* d. e. p. 79.
Wulferi R. *Merciorum*, qua S. *Petro* & *Monaſterio* de *Medeſhamſted* certa tenementa dicitur contuliſſe, in collect. Chartarum *Cott.* fictitia. d. e. p. 66, 68, 82.
Wulfſani Epiſcopi *Wigorn. Cott.* d. e. p. 73, 76.
Chartarum collectio *Cott.* d. e. p. 4. m. 63.
Chartularium cœnobii S. *Auguſtini Cantuarenſis* in Bibl. Aulæ S. Trinitatis *Cantabr.* d. e. p. 64, 72, m. 80.
Monaſterii *Edmundiburgenſis.* d. e. p. 64, 65, 75, & m. 83, m. 85.
Monaſterii *Wigorn.* d. e. p. 64.
Chronica Chronicarum notatur. d. e. p. 44, 45.
Chronicon *Lichfeldenſe.* d. e. p. 45, m.
Chronicon *Saxonicum* (Laud. E. 80.) g. a. p. 144.
Saxonicum in Bibl. *Cott.* g. a. p. 134, m. 181, m. 182, m.
Codex Ms. de computo Eccleſiaſtico in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 78.
Codex Ms. cujus nota NE. D. 2. 19 in Bibl. *Bodl.* in quo variæ extant Lectiones Eccleſiaſticæ, ex LXXII interpretum verſione.
Exonienſis Carminum. g. i. p. 51.
Fundationis S. *Auguſtini Cantuarenſis* in Bibl. Aulæ S. *Trinitatis Cantabr.* d. e. p. 80. & pr. IX.
Homiliarum in Bibl. *Lambethana* g. a. p. 144, 145.
Junii. g. a. p. 38, 60, 62, 63. g. f. p. 3. 6.
Semi-Saxonicus in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 144.
In Sermone ad Populum in Octav. *Pentecoſtes.* g. a. p. 24, 25.
Sermonum *Sax.* in Bibl. *Lambethana.* g. a. p. 145, 222.
Wigorn. inter libb. *Junianos* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 144.
Codicis *Argentei* Apographon *Junianum.* g. a. p 21, m.
Commemoratio *Placiti*, quod fuit inter *Wulfſanum* Epiſcopum & Abbatem *Evveſham* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 43.
Contentio inter *Gundulphum* Epiſcopum *Roff.* & *Picot* Vicecomitem, in Textu *Roff.* d. e. p. 33, 35, 36, 41, 42, 48.

D.

Dugdalii (*Gul.*) Catalogus Chartarum Eccleſiæ *Wigorn.* d. e. p. 87.
Dunſtani (S.) Codex in Bibl. *Cott.* d. e. p. 60.
Scriptura in cod. Ms. in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 144, & m.

E.

Edrici Monachi *Wigorn.* computus ante librum Homiliarum. g. a. p. 144.
Evangelia IV *Aldredi* interlineata in Bibl. *Cott.* g. a. p. 2, 3, 10, 11, 12, 16, m. 20, 27, 29, 30, 35, 36, 37, 40, 57, 60, 65, 88. & m. 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, & m. 99, 100, 101, 111, 115.
Dano-Saxonice, *Fermanno* & *Oweno* ſive *Odoeno* Gloſſatoribus, Codex *Ruſhworthianus* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 2, 3, 8, 9, 29, 60, 88, & m. 89, 90, & m. 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101.
quæ *Hattoniana* vocantur in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 3, 137, 138, 139, 144, 156, 157, 164.
Evangeliorum codex Ms. olim Eccleſiæ *Exon.* nunc in Bibl. *Bodl.* d. e. p. 14, 18, m.
Codex *Lychfeldenſis.* g. f. p. 2, & m. 4.
IV. Harmonia ſive codex *Quadruvius Franco-Theotiſce* ſcriptus circa *Karli M.* tempora, in Bibl. *Cott.* g. a. p. 88, 89, 101, 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132. 146, 147, 177, 189, 190, 191, 210, 211.
g. f. p. 3, 6, 7, 11, 12, 13, 14, & m. 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 47, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, & m. 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 94, 100, 101, 102, 103, 104, 105.
d. e. p. 122, 149.
Exorciſmus ad reddendos agros *fertiles.* g. a. p. 103, 110 g. f. p. 6, m.
Expoſitio *Belani* Presbyteri in Epiſtolam S. *Judæ* in Ms. cod. in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 173, m.

F.

Famina, Tractatus *Gallo-Anglicus* ſic inſcriptus, in libro conſuto Coll. *Trinitatis* apud *Cantabr.* g. a. p. 149, m. 154, & m. 155.
Fragmentum vetus *Iſlandicum.* d. e. p. 39

G.

Gervaſii Tilburienſis obſervantiæ Scaccarii in Bibl. *Cott.* d. e. p. 32, m. 45, m.
Gloſſ. g. a. p. 111, m. g. f. p. 29, 57, 67, 69.
Gloſſarium B. g. f. p. 8, 86.
Gloſſ. *Cott.* g. a. p. 130.
Gloſſ. *Lipſianæ.* g. f. p. 95.
Gloſſ. R. g. a. p. 57. d. e. p. 58, m.
Godofridi literæ ad *Alexandrum* III. ſummum Pontificem. d. e. p. 71.
Gregorii (D.) Paſtorale ab *Ælfredo* R. *Saxonice* verſum, in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 3, 78. in Bibl. *Cott.* g. a. p. 3, 115.

H.

Henrici Huntingdonienſis verſio Lat. Epinicii *Sax.* in *Ethelſtanum* R. pr. XIV.
Hieronymi Præfatio ad Novum Teſtamentum, *Aldredo* interprete. g. a. p. 35, 90, 91, 92, 93.
Hiſtoire du Roy d' Angleterre Richard II. *penes Auctorem.* g. f. p. 94, 96, 97.
Homilia Ms. g. a. p. 66.
in *Abiit Jeſus trans mare Galilææ.* g. a. p. 63.
de *Adnunt.* M. V. g. a. p. 66.
de *Adventu.* g. a. p. 145.
de *Alexandro, Eventio*, & Theodolo [*Theodulo.*] g. a. p. 54.
de *Antichriſto.* g. a. p. 57.
in *Aſcenſione Domini.* g. a. p. 63.
de *Aſſumptione beatæ* V. M. g. a. p. 68.
in *Audi Filia, & vide, & inclina aurem tuam, Semi-Sax.* in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 166, 167.
in *Dedicatione Eccleſiæ.* g. a. p. 63.
in *Dedicatione Eccleſiæ S. Michaelis.* g. a. p. 64.
in *Dominica Palmarum.* g. a. p. 67.
in *Dominica* prima *poſt Paſcha.* g. a. p. 67.
in *Dominica* prima *in XL.* g. a. p. 59.
in *Dominica* ſecunda *in XL.* g. a. p. 57.
in *Dominica* tertia *in XL.* g. a. p. 66.
in *Ductus eſt Jeſus in deſertum* g. a. p. 66.
de *Epiphania Domini.* g. a. p. 92.
de *Fide Catholica.* g. a. p. 7, 8, 29, 58.
de *Inventione Crucis.* g. a. p. 63.
de *Letania majore.* g. a. p. 66.
in *Natale S. Cuhberti.* g. a. p. 179, m.
in *Natale Gregorii P.* g. a. p. 57.
in *Natal. Johannis B.* g. a. p. 54.
in *Natal. Mariæ Virg.* g. a. p. 57.
in *Natal. Omnium SS.* g. a. p. 65.
de *Oratione Moyſis.* g. a. p. 65. emendatur. g. a. p. 65.
in *Paſcha.* g. a. p. 65.
in *Paſſione S. Barthol.* g. a. p. 60.
in *Paſſ. Jacobi Apoſt.* g. a. p. 64.
in *Paſſ. Petri & Pauli.* g. a. p. 57, 64.
de *Petro & Paulo.* g. a. p. 54.
Si ſciret pater familias in qua hora, &c. *Semi-Sax.* g. a. p. 167.
ſuper *Vigilate ergo*, &c. g. a. p. 43.
de *Zacchæo.* g. a. p. 65.
Homiliarum liber. in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 3.
liber in Bibl. *Bodl.* inter libb. *Junianos.* g. a. p. 3.
liber *compactus* in Bibl. Coll. *Trinitatis* apud *Cantabr.* g. a. p. 145, 168, & m.
liber *Semi-Saxonice* in Bibl. *Lambethana.* g. a. p. 145.
tomi III. inter libb. *Junianos.* g. a. p. 144.
Hrabani Mauri Ms. Codex de computo. g. i. p. 4.
Gloſſarium *Latino-Theotiſcum* in *Biblia Sacra.* g. f. p. 5.
Humbaldi Hiſtoria ſuæ gentis. g. f. p. 1, m. 2, & m.
Hyde (Thomæ) literæ ad Auctorem. d. e. p. 158.

Hymni è libro *Hymnorum*. g. f. p. 15, 16, 17, 18, 21, 22, 23, 33, 68, 86.

I.

Indiculus *Pfalterii Latine* Majuſculis ſcripti, cum verſione *Saxonica* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 67.
Inſcriptio *Arimenſis*. g. i. p. 4.
Aſſoenſis. g. i. p. 4.
Bergenſis. g. i. p. 4.
Gothlandica. g. i. p. 4.
Nidroſienſis. g. i. p. 4.
Sialandica. g. i. p. 4.
Suevangrienſis. g. i. p. 4.
Judicia Civitatis *Londinie*, *Saxonice*, in Textu *Roffenſi*. d. e. p. 26, 94.
Juliane (S.) vita in MS. cod. Bibl. *Bodl.* g. a. p. 224.
Junii (*Franciſci F. F.*) Gloſſarium ſive Etymologicum *Anglo-Saxonicum* in Bibl. *Bodl.* d. e. p. 102, m.
Laudatur. d. e. p. 154, 155.
Gloſſarium *Francicum*. g. a. p. 215.
Lexicon V. Linguarum. g. a. p. 72.
Notæ in *Tatianum*. g. f. p. 6, 8.

K.

Keronis Gloſſarium. g. a. p 44, 123. g. f. p. 21, 22, 23, 57, 68.
Kialneſinga Saga. g. i. p. 18.

L.

L. *Parens*. g. i. p. 6.
de *Lacy* (Joh.) literæ ad D. Henricum Spelmannum. d. e. p. 94.
Lambardi (Gul.) Scriptio in prima pagina Textus *Roffenſis*. d. e. p. 79, 88.
Landavenſis Eccleſiæ Regeſtum. d. e. p. 12.
Lapis *Alborgenſis*. g. i. p. 4.
Fionicus. g. i. p. 4.
Lelandi (Joh.) MS. de viris illuſtribus *Britanniæ*. d. e. p. 12.
LL. *Æthelredi* R. in Textu *Roffenſi*. d. e. p. 94.
Æthelſtani R. in Textu *Roffenſi*. d. e. p. 94.
Canuti R. in Textu *Roffenſi*. d. e. p. 94.
Edwardi R. *Gallice*. d. e. p. 43.
Ine R. in Textu *Roffenſi*. d. e. p. 94.
Willelmi I. in Textu *Roffenſi*. d. e. p. 94.
Witheredi R. in Textu *Roffenſi*. d. e. p. 93.
Lex *Salica Francorum*. g. a. p. 95.
Lupi Sermones ad Anglos. d. e. p. 99, m. 100, m. 101, m. 102, m. 103, m. 104, m. 105, m.
Cod. *Cott.* d. e. p. 99, m.
Cod. *Hatt.* d. e. p. 98, m. 99 m. 100, m. 101, m. 102, m. 103, m. 104, m. 105, m. 106, m.

M.

Margaretæ (S.) vita *Normanno-Saxonice* in MS. cod. conſuto Coll. Trinitatis *Cantabr.* g. a. p. 146, 148, 150, 154. 155, & m.
in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 167.
Monumentum *Iſlandicum*. g. i. p. 4.
Ripenſe. g. i. p. 4.
Scanicum. g. i. p. 4.
MS. Bibl. *Bodl.* qui continet Actus Apoſtolorum *Græce* & *Latine* in literis Uncialibus. g. a. p. 3.
MS. Codex Bibl. *Bodl.* (NE. D. 2. 19.) g. a. p. 168.
de Officio Miſſæ. g. a. p. 176.
Bibl. *Cott. Tiberius*. (A. 13.) d. e. p. 32, m. 63, m. 67, 81, 87.
Tiberius (B. 5.) d. e. p. 28, m.
Tiberius. (C. 1.) d. e. p. 60.
Tiberius. (E. 5.) d. e. p. 20, 21.
Claudius. (A. 5.) d. e. p. 32, m.
(D. 2.) d. e. p. 110, m.
Nero. (E. 1.) d. e. p. 67.
Otho. (B. 10.) g. i. p. 4.
Vitellius. (E. 18.) d. e. p. 20.
Veſpaſianus. (A. 6.) d. e. p. 67.
(B. 24.) d. e. p. 20.
Titus. (D. 15.) g. a. p. 145.
(D.) d. e. p. 20, 22
Domitianus. (A. 7.) d. e. p. 20.
(A. 9.) g. i. p. 4.
MS. *Cott.* de Lunæ obſervatione. g. a. p. 57.
de Somniorum diverſitate. g. a. p. 65, 66.
de Tonitruum conſideratione. g. a. p. 66.
MS. Cod. Coll. *D. Johan.* Baptiſtæ, *Oxon.* g. i. p. 4.
MS. cod. Medicus. d. e. p. 97.
Miſcellan. (in Bibl. C.C.C.C.) d. e. p. 19, 20.
Pergamenſis Exonienſis. d. e. p. 14, 15, 16, 17, 18, 19, 29.

N.

Nicolai (S.) vita, *Gallice* vel *Gallo-Normannice*, in MS. conſuto Bibl. *Coll. Trin. Cantabr.* g. a. p. 146, & m. 148, 149, 154.
Nicolſoni (Gul.) Northymbria vetus. g. i. p. 5.
Noelli (Laurentii) Tabula Chorographica *Angliæ* Sax. in Bibl. *Cott.* (Domit. A. 18.) pr. XXVII.

O.

ORMULUM; Paraphraſis quædam Evangeliorum; liber ſic inſcriptus in Bibl. *Bodl.* g. a. p. 88, m. 138, 165, 166. g. i. p. 4.
Orm. Cod. g. f. p. 94.
Oroſii verſio *Saxonica*. d. e. p. 52, m. 98.
Otfridi Homiliæ. g. f. p. 5.
Paraphraſis & verſio Pſalmorum, *Notkero Labeoni* Abbati S. *Galli* à Joh. *Schilero* adjudicata. g. f. p. 5, 6, 81.
Paraphraſes *Eſaiæ* prophetæ, in Canticum *Ezechiæ* R. Judæorum, &c. g. f. p. 5.
Poema ad *Salomonem* Epiſcopum *Conſtantienſem*. g. f. p. 108.
Owen (Rogeri) Eq. Aurati, **Antiquity, Impleneſſe, and Excellency of the Common Laws of England**, d. e. p. 82, & m. 85.
notatur. d. e. p. 82.

P.

Philippus Presbyter ſuper *Job* in MS. cod. Bibl. *Bodl.* g. a. p. 176.
Pſalterium *Latinum* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 67.

Q.

Quæſtiones & Reſp. inter *Adrianum* & *Ithæum*. MS. *Cott.* g. a. p. 27.

R.

Regula *Benedicti*. MS. interlin. Lat. *Cott.* g. a. p. 71, 72.
Regula *Monach.* g. a. p. 27, 57, 61.
Rotul. parliament. volumina regni *Anglicani*, Epiſc. Angl. imprimis diligenter legenda. pr. g. f.
Runarum *Danicarum* poetica deſcriptio in Bibl. *Cott.* g. a. p. 134, 135, 136.
Runicum Monumentum ad S. *Brigidæ* fanum apud *Cumbrenſes*. g. a. p. 145, m.
Ruthwelli apud *Scotos*. g. i. p. 4, 5.
Rythmi cujuſdam poetæ *Semi-Saxonice* in Bibl. Coll. *Trin. Cantabr.* g. a. p. 88, m.

S.

Scaccariæ liber Cenſualis, vulgo **Doomes-day-book**. g. a. p. 144, & m. 145 & m. d. e. p. 87, 153.
Somneri Cod. MS. in Archivis Decani & Capituli *Cantuarenſis*. d. e. p. 148.
Sulcardi Hiſtoria Eccleſiæ *Weſtmonaſt.* in Bibl. *Cott.* d. e. p. 31, m. 64.
Supplement. MS. ad Chronicon *Sax.* g. a. p. 56, 77.

T.

Tatiani Monoteſſaron, ſive Harmonia Evangelica Latino-Francica, à *Franc. Junio* F. F. prælo parata. g. a. p. 24, m. 90, 97, 123, 126, 130, 146.
g. f. p. 6, 8, 11, 12, 14, 15, 16, & m. 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 31, & m. 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, & m. 45, 46, 47, 48, 49, 50, 54, 57, & m. 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65, 66, & m. 67, 68, 69, 70, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 88, 95, 97, 100.
d. e. p. 122.
Procemium. g. f. p. 12, 15, 18, 27, 28, 31, 40, 69, 81.
Teſtamentum *Abbæ Vicecomitis* in Bibl. *Cott.* g. a. p. 12.
d. e. p. 55, 56, 61.
Ælfegi. d. e. p. 57.
Ælfegi. d. e. p. 57, 58.
Ælfrici Archiepiſcopi *Saxonice* & *Latine* in Bibl *Cott.* d. e. p. 62, 63.

Balmbi

[Testamentum] *Badanothi Beotingi* in Bibl. *Cott.* d.e. p. 54, 55, 56, 57, 61.
Byrhtrici & *Ælfwithæ* Uxoris ejus. d.e. p. 51, 52, 53, 54, 56, 61.
Siwerthi Dunelmenſis. d.e. p. 57.
Wulfari è Regeſto Abbatiæ *S. Petri* de *Bath.* d.e. p. 54, 56, 61.
Wynflædæ. pr. XXII, XXIII.
Textus *Roffenſis*, Codex Eccleſ. Cathedr. *Roffenſis.* g.a. p. 88, m.
d.e. p. 29, m. 48, m. 50, & m. 54, m. 64, 79, 80, m. 81, & m, 90, m. 92, m. 93, m. 94, 110, & m. 111.
Tractatus de Presbyterorum converſatione. g.a. p. 66.
Tractatulus de variis Caſibus. g.a. p. 151.

V.

Verſus *Semi-Saxonice* in Bibl. *Bodl.* g.a. p. 196.
Vitæ quarundam Sanctarum Virginum *Semi-Saxonice* in Bibl. *Bodl.* g.a. p. 3.
Voſſii MS. moralia præcepta continens. g.a. p. 58.
MS. de Officio Hominis Chriſtiani. g.a. p. 62.

W.

Wheloci (Abrahami) Teſtimonium, ſcriptum in libro compacto Homiliarum *Anglo-Normannicarum*, in Bibl. Coll. Trin. *Cantabr.* g.a. p. 168, & m.
Willelmi I. Reſcriptum apud *Rad. de Diceto in* Archivis Eccleſ. *Paulinæ Londinenſis.* d.e. p. 58.
Wormii (Chriſtiani) Literæ ad Auctorem. g.i. p. 6, 7, 71, m.
Wulfſani (S.) vita *Saxonice* in Bibl. *Cott.* d.e. p. 32, m.

INDEX IV.

Index Operum & Auctorum & aliorum clariſſ. Hominum, qui citantur & honorifice nominantur.

A.

ABINGTON (Thomas) armiger. pr. g.a.
Academici *della Cruſca.* g.a. p. 155. g.f. p. 94. vid. Errata. g.f. p. 94. c. 2. l. 3.
Addiſon (Lancelotus) Eccleſ. Cath. *Licetfeldenſis* Decanus. d.e. p. 12.
Ælfredi R. Præfatio ad *Wulfegeum*, Paſtorali S. *Gregorii* præmiſſa. g.a. p. 22, 24, 30, 54, 64.
Ælfrici Epiſtola ad *Wulfſianum* Archiepiſcopum *Eboræ.* in *Gul. de Inſula* excerpto impreſſo Codice. g.a. p. 58.
Gloſſ. g.a. p. 37, m. 59. g.f. p. 94.
Grammatica *Latino-Saxonica.* g.a. p. 2, 73, 80, 92, m. 152. g.f. p. 78, m. d.e. p. 24, 109. pr. II.
Homilia *Paſcalis* edita à *Foxio.* / *M. Parkero* Archiepiſc. *Cant.* / *Liſleo* ſive *ab Inſulis.* / *Daio.* / *Wheloco* cum verſ. *Lat.* in ſuis ad *Bedæ* Hiſtoriam notis.
g.a. p. 44, 214. d.e. p. 98.
Ælfricus de veteri Teſtamento. g.a. p. 32, 42, 43, 54, 66, 67, 78. de Novo Teſtamento. g.a. p. 54, 75.
Agathiæ Hiſtoria. d.e. p. 158.
Alamannicarum Gloſſarum Theſauri *Juniani* Specimen. d.e. p. 155, 156, 157.
Aldrædus, Evangeliorum Interpres, notatur. g.a. p. 90, 92, 93, 98, & m.
Aldrete (Bernardus) *del Origen y Principio de la Lengua Caſtellana*, &c. notatur. d.e. p. 148.
Aldus, Operum Ciceronis editor. d.e. p. 50.
Andreæ (*Gudmundi*) Lexicon *Iſlandicum.* g.a. p. 2, m. 4, & m. 69, 70, 104, m. 108, 110, m. 111, 115, 120, 128, 151, 152, 209, 211, 212, 213, 214, 216. notatur. g.a. p. 111, 212.
g.f. p. 91, 92, 93, 96.
Andreæ (Gudmundi) Lexicon *Iſlandicum.* g.i. p. 6, & m. 8, m. 9, m. d.e. p. 111.
Notæ & Expoſitiones ad *Volu-ſpam.* g.a. p. 108, & m. 109, 110, m. 111, 112, m. 114, 115, 213. notantur. g.a. p. 111.
g.i. p. 8, m. 9, m. 47.
Ang. Norm. d.e. p. 56, m.
Annales *Winton.* in *H. Whartoni Anglia* ſacra. d.e. p. 119, m.
Anneſly (Rich.) Vicecomes de *Altham*, Eccleſ. Cath. *Exon.* Decanus. g.i. p. 4, 5. d.e. p. 14.
Anneſly (Franc.) pr. XLV.
Anſelmus. g.a. p. 211.
Antiquitates *Alaman.* d.e. p. 41, & m.
Aræ Multiſcii Schedæ à Chriſtiano *Wormio* Olai Nepote *Oxon.* editæ g.a. p. 110, 112, 113, & m. 150. g.i. p. 6, 7, 8, m. 9, m. 27, m. 29, m. 41, m. 44, m. 46, & m. 47, 48, m, 52, m. d.e. p. 9. m.
Aſcham (Rogerus.) d.e. p. 155. pr. II.
Aſſerius Menevenſis. g.a. p. 148, m. d.e. p. 43, 44, 50.
Aſſiſarum liber, an. XXVI. d.e. p. 46.
Athenæus. g.a. p. 211.
Atkins (Ds. Robertus.) pr. XLVI.
Atlantica. g.a. p. 14.
Atterbury (Franc.) Archidiaconus *Totneſenſis.* d.e. p. 82.
Auctor Additamenti ad *Cædmonis* Paraph. g.a. p. 116, 133.
Præfationis ante *Menagii* Dictionarium notatur. d.e. p. 155, & m.
Theſauri Linguarum Vett. *Septent.* natus **Kirby-Wiske** Comitatus Eboracenſis borealis *Trithingæ* Vici. d.e. p. 155.
Auguſtinus (D.) g.a. p. 47, m. 121. g.f. p. 98.
Auſonius. g.a. p. 25, m.

B.

Bacon (Nathaniel) **Hiſtoricall and Politicall Diſcourſe of the Laws and Government of England**, Notatur. d.e. p. 150.
Baker (Tho.) è Coll. D. *Johan. Cantabr.* Soc. pr. XV, XVII.
Bangius (Thomas) Sanctæ Linguæ P.P. *Hafniæ.* g.i. p. 2.
Battely (Carolus) Eccleſ. *Cantuarenſis* Canonicus & Archidiaconus. d.e. p. 65, 148.
Baudetus, dominus Dawellenſis, pr. XXXVII.
Becani (*Johan. Goropii*) Origines *Antverpianæ* notantur. d.e. p. 154.
Bedæ Eccleſiaſtica Hiſtoria. g.a. p. 5, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16, 17, 18, 21, 24, & m. 25, 27, 28, 29, m. 30, 41, 42, 43, 45, 49, 54, 56, 58, & m. 59, 60, 63, 66, 67, 72, 77, 127, 179, m. 210.
d.e. p. 10, m. 21, m. 52, m. 79, & m. 116, m. 117, m. 118, m. 119, m.
Epiſtola ad *Ecgbertum* Antiſtitem. g.a. p. 59.
Ratio Temporum. g.a. p. 210, 211, & m. 212, 213, 214, 216, & m.
Vita S. *Cuthberti*, g.a. p. 178, m. 179, m.
Bedani [*Bedæ*] Alphabetum *Nortmannorum* apud *Trithemium.* g.i. p. 3, 4.
Bellarminus (Robertus) Card. pr. II.
Bernardus. g.a. p. 211.
Beza (Theodorus) p. II.
Biblia *Cymr.* g.a. p. 193, m.
Bibliotheca *Septentrionis* eruditi à *Joh. Mullero* edita. d.e. p. 122, m.
Biſhop (Gulielmus.) pr. XLV.

Le Blanc Liber, cui Titulus, *Traitte Hiſtorique des Monnoyes de France.* pr. XLI.
Boethius Aelfredi R. edit. à *Chriſt. Rawlinſon.* g. a. p. 8, 12, 13, 14, 16, & m. 17, 21, 24, & m. 25, 27, 28, 30, & m. 36, 37, 40, m. 41, 43, 45, 53, 56, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 70, 72, 73, 77, 80, 81, 124.
Boethii Verſuum verſiones poeticæ è Cod. Cott. deſumptæ ad Calcem *Boethii* A. S. edit. à *Chriſt. Rawlinſon.* g. a. p. 73, 110, 117, 118, 121, 122, 123, 124, 132, 177, 178, 180, 182, 183, 184, 185, 186. g. f. p. 101.
Bonjour (Gulielmus) Tolotanus. pr. II.
Boterovii (Claudii) liber, cui titulus *Recherches curieuſes des monnoyes de France.* pr. XLI.
Bovey (Catharina) pr. XLVII.
Bowdler (Tho.) pr. XLV.
Bowyer (R.) g. a. p. 178, m.
Bracton. d. e. p. 46, & m. 115.
Bradei (Rob.) **Compleat Hiſtory of England.** d. e. p. 31, m. 34, m. 41, m. 52, m. 53, m. 67, m. 110. notatur. g. f. p. 91. d. e. p. 53, m. 152.
Tractatus de Urbibus & Burghis notatur. d. e. p. 152.
Brieve Hiſtoire de l' inſtitution des vrayes les Religiones avec leur Habits gravez par Odoard Fialetti. d. e. p. 68, m.
Briſſonius (Barn.) d e. p. 50.
Brome (Gulielmus) Ewithingtonenſis, auctoris adjutor ſummus. pr. V.
Bramptoni Chronicon apud Hiſt. *Angl.* X. Scriptores. g. a. p. 221, m. d. e. p. 52, m. 86, & m. 88, 94, 110, & m. Verſio Judic. Civitatis *Londiniæ* apud Hiſt. *Angl.* X. Script. d. e. p. 26.
notatur. d. e. p. 26.
Brooke's (---) **Graunde Abridgement.** d. e. p. 46, m.
Brown (Tho.) pr. XLVI.
de *Bry* (Theodorus.) g. i. p. 4.
Buchananus (*Georgius.*) g. a. p. 211.
Busbequii (Aug.) Epiſtolæ. g. a. p. 121. d. e. p. 158.
Butler (Caroli) **Engliſh Grammar and Index of words like and unlike,** notatur. d. e. p. 148.

C.

Cædmon [*Cedmone* abjudicat Paraphraſin Auctor, g. a. p. 133, & ex Operis argumento eſſe alicujus citerioris ſeculi, ſcil. exeuntis Milleſimi, poetæ cenſet.] g. a. p. 4, 9, 11, 13, 17, 18, & m. 20, & m. 21, & m. 22, 23, 29, 30, 36, 37, & m. 40, 41, 43, 54, 57, 58, & m. 59, 62, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, & m. 71, 72, 75, 77, 91, 92, 101, & m. 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, & m. 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, & m. 151, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 192, m. 197, 198, 199, & m. 200, 201, 202, 203, 217, & m.
emendatur. g. a. p. 77, 103, m. 113, m. 116, m. g. f. p. 6, 101. d. e. p. 149.
Cædmonis veri fragmentum in lib. iv. cap. 24. Eccleſ. Hiſtoriæ *Bedæ.* g. a. p. 88, 127, 187, 189, 197, 198. fragmenti iſtius vera lectio ad fidem cod MS. antiquiſſimi. Inde conſtat carmina *Cædmoniana* in veteri ANGLORUM ſermone fuiſſe ſcripta. pr. g a.
Cæſaris Comment. g. f. p. 2. d. e. p. 158.
Calendarium *Anglo-Saxonicum*, ſeu *Menologium* poeticum. g. a. p. 80, 101, m. 103, 104, 105, 117, 121, 122, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 133, 200, 209, 210, 211, 214, 216, 218, 219.
Calends of may, liber ſic inſcriptus. d. e. p. 95.
Callimachus. g. a. p. 199, m.
Camdeni Britannia. g. a. p. 178, m. pr. XXV. d. e. p. 84, & m. 111, & m.
Reliquiæ. g. a. p. 178, m. d. e. p. 157.
Capgravius. d. e. p. 12, 115, m. 116, m. 117, m. 118, m. 119, m. 120, m.
notatur. d. e. p. 116, m.
Caro (*Annibal.*) g. a. p. 74.
Carolus Magnus, vide Karlus.
Caroli Juramentum *Ludovico* fratri. A. D. 842. g. f. p. 80.
Cartwright (Thom.) Armiger. g. a. p. 145
Caſaubonus (*Iſaac.*) in *Perſium.* g. a. p. 198, m.
Caſtelvetro notatur. g. f. p. 98.
Catalogus Libb. *Septentrionalium* ad finem Inſtitutionum Gramm. *Anglo-Sax.* & *Maſo-Goth.* d. e. p. 63, m. 86, m. 88.
Catullus. g. a. p. 30, m. 74, 196.
Cave (*Guil.*) pr. XLV.
Charta *Æthelbaldi* R. fundationis Monaſterii *Croyland.* fictitia. in *Ingulphi* Hiſtoria *Croyland.* d. e. p. 64, 66, 67, 68, 73, 82.
Beorredi R. *Merciorum* in eadem Hiſtoria. d. e. p. 73.
Bertulfi R. *Merciorum* in eadem Hiſtoria. d. e. p. 73.
Caroli III. Imp. in Hiſtoria *Pergamenſi.* d. e. p. 151.
Eadgari R. de *Oſwaldeſlawe*, fictitia. d. e. p. 86, 87, 152.
Eadredi R. in Hiſtoria *Croyland.* d. e. p. 68.
Edmundi R. *Anglorum* apud Will. *Malmeſb.* d. e. p. 82, m.
Henrici III. in *Somneri* Dictionario. g. a. p. 8, 22, 23, 28, 41.
Hiſtorica de *Wulfſtano* Epiſcopo in H. *Whartoni* Anglia Sacra. g. a. p. 145.
Willelmi Conqueſtoris dicti, qua certa privilegia Eccleſ. S. *Martini* de *Bello* conceſſit. d. e. 31, m. 67.
Witheredi R. *Cantiæ* apud *Spelmanni* Concilia. d. d. p. 79.
Witlafii R. in Hiſtoria *Croyland.* d. e. p. 73.
Charta Magna. pr. g. a.
Chaucerus. g. a. p. 17, m. 27, m. 35, 38, & m. 41, m. 58, 65, m. 70, m 105, 196.
emendatur. g. a. p. 70, m.
Chauceri Editor notatur. g. a. p. 57, 58.
Cheak (Joh.) Eques Auratus. d. e. p. 25, m. pr. II.
du *Cheſne* (Franc.) Hiſtoria *Francorum.* g. f. p. 6, m.
de *Cheſterfeild* (Tho.) in H. *Whartoni* Anglia Sacra. d. e. p. 118, m,
Chriſti diſputatio cum muliere *Samaritana.* Fragm. Diſp. apud *Lambecii* Bibl. *Cæſar.* cum verſione *latina.* g. f. p. 9, 10, 31, 43, 47, 54, 79, 100.
Chriſts Kirk on the Green, poëmation *Jacobi* I. *Scotorum* Regis. g. a. p. 105, 106.
Chronologia *Saxonica* ad Calcem Eccleſiaſt. Hiſtoriæ *Bedæ.* g. a. p. 14, 33. d. e. p. 149, 150.
ejus verſio emendatur. d. e. p. 150.
Chryſoſtomus. g. a. p. 165, m. 210.
Ciceronis (M. T.) Epiſtolæ Fam. g. a. p. 73. m.
Oratio pro *Deiotaro* d. e. p. 102, m.
Codex *Argenteus.* g. a. p. 3. g. f. p. 6.
Cokus (Edwardus) Miles *Palatinus*, Juris Oraculum. d. e. p. 46 notatur. d. e. p. 34, 46, 48, 49 148. & pr. XXII.
Cokî (Edw.) Mil. *Palatini* **firſt part of the Inſtitutes,** d. e. p. 53, m.
Præfatio quartæ partis Commentar. Juris. d. e. p. 86, & m. notatur. d. e. p. 152.
Præfatio ſextæ partis Comment. Juris notatur. d. e. p. 152.
nonæ partis Commentar. Juris notatur. d. e. p. 152.
Præfatio ante La tierce part des Reports. d. e. p. 46, & m.
Prælectio in ſtatutum de Finibus levatis, notatur. d. e. p. 152, 153.
de Tractatûs antiquitate, qui inſcribitur Modus tenendi Parliamentum, obſervationes notantur. d. e. p. 152, 153.
Comber (Thom.) S. T. P. Decanus *Dunelmenſis.* g. a. p. 150.
Commentarius in Codicem *Argenteum* à B. *Vulcanio* editum. g. a. p. 34.
Continuator ad *Florentium.* d. e. p. 52, m. 53, m.
Cornwaile (Johan.) olim apud *Anglos* egregius Luciſtagiſter. pr. XVII.
Coſins (Joh.) Eccleſiæ *Dunelmenſis* Epiſcopus. d. e. p. 151.
Coſton (Robertus) Baronettus. & pr. XLVII. pr. g. a.
Coſton (Rob.) Armiger, Rob. Baronetti nepos. pr. XLVII.
Coventrey (Thomas) Comes de Coventrey. pr. g. a.
Courtinus. Auctor verſionis *Gallicæ*, in quam transfunditur liber *H. Grotii* de jure belli & pacis. pr.
Cowleius. g. a. p. 186, 197.
CURATORES Præli Univerſ. *Oxon.* pr. XLVI.

D.

Davies (Johan.) g. a. p. 193, m.
Decanus & Capitulum Eccleſ. Cath. *Dunelm.* d. e. p. 72 74, 75.
Eccleſ. Cath. *Roffenſis.* d. e. p. 79.
Decanus & Canonici Exonienſes. g. i. p. 4. d. e. p. 14, 16, m. 78.
Dee (Johan.) Monach. Britann. d. e. p. 86, & m.
Denham. g. a. p. 197.
Denton (Alexand.) Armiger. p. XLVI.
Dewes (Simon) Baronettus. pr. g. a.
ejuſdem litteræ Lat. ad J. Seldenum. pr. XLIII.
Didymus. g. a. p. 211.
Dionyſius Caracenus. g. a. p. 159.
Dodsworth (Rogerus) d. e. p. 18, m.
Donne (*Joh.*) S. Pauli Decanus. g. a. p. 197.
Duraci Alphabetum apud *Trithemium.* g. f. p. 2, & m. 3.

Douglaſii

INDEX AUCTORUM, &c.

Douglasii (Gaw.) Præfatio ante Versionem *Æneidos Virgilianæ*. g. a. p. 66, m. 138. versio *Æneidos Virgilianæ*. g. a. p. 48, m. 105, 118, 118, 128. g. i. p. 50, m.
Dissertatio Epistolaris auctoris ad D. *Barth. Shower*. pr. IV.
Drydenus. g. a. p. 197.
Dufresnius. g. a. p. 153.
Dufresnii Glossarium. g. a. p. 154, m. g. f. p. 93, 98, 100. d. e. p. 8, m. 34, 46, m. 58, m. 61, 72, 74, m. 84, m. 151, & m. notatur. d. e. p. 18, m. 150.
Dugdalii (Gul.) Monasticon Anglic. g. a. p. 169, 177, m. d. e. p. 10, 12, 49, m. 64, & m. 66, 80, & m. 116, m. 118, m. 119, m. 120, m.
notatur. d. e. p. 18, m. 119, m.
Origines *Judiciales*. d. e. p. 30.
de *Dunelmi* situ, Carmen. g. a. p. 178, 179, 180.

E.

Edda *Islandorum*. pr. g. f.
Eadmeri Historia Novorum. d. e. p. 31, m. 36, m. 45.
Egberhti Dialog. pr. XXII.
Eginhardi vita *Karli* magni. g. f. p. 1, 2, 5, m. pr. g. f.
Elienſis Eccleſiæ Hiſtoria à *Thom. Gale*, S.T.P. Decano Eborac. edita. d. e. p. 64.
Elfsob (Gul.) Coll. Univerſitatis apud *Oxonienſes* Socius. d. e. p. 98, 157, pr. IV.
Ennius. g. a. p. 195, & m.
Epitome *Decalogi*. g. f. p. 12, 32, 33, 45, 47, 48, 70.
Ermixun, poema ad *Ludovicum* Orientalium Regnorum Regem cum interpretatione Joh. *Schilteri* d. e. p. 97, m.
Erici (Joh. Petri) renatum è myſterio principium Philologicum. pr. VIII.
Ethelredus Abbas *Rievallenſis* apud Hiſtoriæ *Angl.* X Scriptores. d. e. p. 86, & m.
Evangelia IV *Gothica & Anglo-Saxonica* à *Junio* edita. g. a. p. 4, & m. 5, m. 6, 7, 8, & m. 9, & m. 10, 11, 14, 16, & m. 17, 18, 19, & m. 20, 21, & m. 22, & m. 23, 24, & m. 25, & m. 26, & m. 27, 28, & m. 29, & m. 30, & m. 31, & m. 32, 33, & m. 35, 36, 37, 38, 39, & m. 40, 41, & m. 42, 43, & m. 44, 45, 46, & m. 47, & m. 48, & m. 50, 51, & m. 52, 53, 54, 55, & m. 56, 57, & m. 58, 59, 60, & m. 61, & m. 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, & m. 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, & m. 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 103, 115, 137, 138, 139, 146, 156, 157, 164.
emendantur. g. a. p. 81.
g. f. p. 18, m. 37, m. 44, 56, 90, 95, 97.
g. i. p. 8, m.
d. e. p. 24, 42, m. 109, & m. 116, m. 153.
Evangeliorum *Mæſo-Gothicorum* homo *Teutonicus*, ut videtur, auctor. pr. g. a.
Evangeliorum Rubricæ. g. a. p. 41.
Euſtathius in *Homerum*. g. a. p. 197, & m.

F.

Fanſhaw (Carolus) Dom. Vice-Com. *Donoghmore*. pr. XLVI.
Fellus (Johannes) Epiſcopus *Oxonienſis*. pr. g. a. pr. g. f.
Fermannus Gloſſator & Interpres Codicis *Rushworthiani*. g. i. p. 90, & m. 93.
notatur. g. a. p. 93.
Ferrarius (Octavius) g. f. p. 93, 100.
notatur. g. f. p. 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98, 99. d. e. p. 148.
Finche (Hennageus,) magni Cancellarii filius. d. e. p. 25, m.
Finche (Hennageus,) nuper cohorti Prætoriæ præfectus. pr. XLVII.
Fitzherbert's **Graunde Abridgement**. d. e. p. 46, m.
Flaccus Illyricus (Matthæus) Evangg. *Otfridi* Editor. g. f. p. 6, 105, 108.
Florentius Wigorn. g. a. p. 179, m. 221, m. d. e. p. 17, m. 41, m. 99, m. 101, m. 118, m. 120, m.
Florilegus (Matthæus) d. e. p. 17, 102, m. 103, m.
Foedus *Alvredi & Guthruni*. d. e. p. 34.
Edwardi & Guthruni. d. e. p. 114.
Foley (Paulus) Armiger Inferioris Senatus, quem Domum Communium vocant, non ita pridem Prolocutor. d. e. p. 2, m.
Foley (Thomas) Armiger. pr. g. a.
Forteſcue (Joh.) pr. XLV.
Fountain (Andreæ) Equitis Aurati, *&c.* Numiſmata *Saxonica*. pr. IV. & pr. g. a. d. e. p. 159.
Foxius. d. e. p. 98.
Fragmentum veteris Confeſſionis ante *Otfridi* Evangelia poſitum. g. f. p. 16, 29, 33, 45, 53, 66, 67, 69, 70, 80, 81.
Franklandorum gens. d. e. p. 3, m.

G.

Gale (Thom.) S.T.P. Eccleſ. Cath. *Eboracenſis* Decanus. d. e. p. 64.
Galfridus Landavenſis in H. *Whartoni Angliæ* Sacra. d. e. p. 11, &. m.
Gallus quidam anonymus caſtigatus pr. V, VI.
Gautrijks Saga. g. a. p. 112, 152.
Genebrardus. g. f. p. 1, m.
Gervaſius Dorobernenſis. d. e. p. 17, m.
Tilburienſis. d. e. p. 32, m.
Giambullarii (Petri Franciſci) *Origine* della lingua Fiorentina. pr. IV.
idem notatus. pr. XXV.
Gibſonus (Edmundus) g. a. p. 146, m. d. e. p. 88.
notatur. d. e. p. 149. Laudatus. pr. IV.
Gibſoni (Edm.) pr. XLV. ejuſdem Chronicon Saxonicum. g. a. p. 5, 6, 8, 10, 13, m. 29, 30, 33, 37, 40, 53, 54, 57, 58, 62, 63, 64, 65, & m. 66, 67, 103, 113, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 139, 143, m. 144, m. 145, m. 146, 147, 148, 149, 151, 152, & m. 153, 154, 155, & m. 156, & m. 157, 158, 163, m. 177, 181, 182, 185, 186, 188, 192, m. 199, 201, 210, 221, m.
d. e. p. 6, m. 17, m. 24, 25, 31, m. 52, m. 56, m. 99, m. 100, m. 101, m. 102, m. 103, m. 118, m. 119, m. 121, & m. 122, 150, m.
ejus verſio emendatur. g a. p. 156, m.
Explicatio Nominum locorum ad finem Chron. *Saxonici*. g. a. p. 143, m.
d. e. p. 120, m. 121, & m. 122.
Giraldus Cambrenſis. d. e. p. 11.
Giſo, Epiſcopus *Wellenſis*. g. a p. 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167.
Glanvilla (Ranulphus) tempore Henrici II. Summus Juſticiarius. d. e. p. 95, m.
Glanvillæ (Ranulphi) tractatus de LL. & Conſuetudinibus *Angliæ*. d. e. p. 8, & m. 35, 40, m. 46, & m. 48, & m. 57, m. 58, & m. 59, m.
Gloſſ. R. d. e. p. 58, m.
vetus. d. e. p. 97.
Goldaſtus (Melchior) g. f. p. 5.
Grævius Ultrajectinus Profeſſor. d. e. p. 25, m.
Grahme (Dorothea) pr. XLVII.
Grahme (Gul.) pr. XLIV.
Grammatica *Anglo-Saxonica & Mæſo-Goth.* g. f. p. 10, m. 11, 14, & m. 20, m. 21, 23, m. 25, m. 26, m. 27, m. 45, m. 51, m. 55, m. 56, m. 62, 68, 73, m. 74, 78, m. 86, m. 89, m. 101.
g. i. p. 8, m. 34.
d. e. p. 30, m. 31, m. 45, m. 62, m. 66, 68, 101, m. 149, & m. 150.
notatur. d. e. p. 72.
Grammaticæ *Anglo-Saxonicæ & Mæſo-Goth.* editæ *Oxon.* an. MDCLXXXIX. Præfatio. d. e. p. 113, 158.
Grammatica *Francica*. g. a. p. 16, 23, 29, m. 37, m. 55, 96, m. d. e. p. 153.
Grotius (Hugo) notatur. d. e. p. 157.
Gruterus (Jan.) d. e. p. 50.
Guido (Thom.) M. P. *Bathonienſis*. d. e. p. 64.
Gulielmus Archiepiſcopus *Cantuarenſis*. g. a. p. 5.

H.

Hadorphius (Joh.) Regii Archivi Secretarius, & *Oſtro-Gothiæ* Judex territorialis. d. e. p. 96.
Hammondus. pr. g. a.
Harbin (Georgius) pr. XVI, XLIII.
Hardwini (Joh.) Chronol. veteris Teſtamenti notata. pr. XXIII, XXIV.
Harley (Rob.) Armiger, Senatus *Anglicani*, quem *Domum Communium* vocamus, Prolocutor. pr. XLVII. g. a. p. 142, 143. d. e. p. 2, 75, 86.
Hatton (Chriſtoph.) Dom. Hatton. pr. g. a.
Hævamal. g. a. p. 120.
Healy (Rich.) LL. Dr. *Wellenſis* Eccleſ. Chartophylax & Seneſchallus. pr. XLIV. g. a. p. 144, 145, 160, 164, 165. d. e. p. 84, m.
Heimskringla. d. e. p. 39, m.
Hepburnus (Johannes.) g. i. p. 4.
Hervarar Saga. g. a. p. 101, m. 102, 104, m. 108, m. 109,

110, 112, 113, 114, 117, 121, 122, 128, 150, 193, 194, 195, d. e. p. 39.
Hesiodus. g. a. p. 195, 198, m.
Hemeri (Delfi Pontii) Belgium natatur. d. e. p. 157.
Hialmari R. *Biarmlandiæ* atque *Thulemarkiæ* Historiæ antiquis Runis fragmentum cum versione *Latina Joh. Peringskioldi*. d. e. p. 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147.
Hickes (Henr.) pr. XLIV.
Higdeni (Ranulphi) Polychronicon. pr. XVII.
Higden (Will.) pr. XLV.
Hill (Daniel.) pr. XLV.
Hirdskra de Jure Aulico antiquo *Norvegico*. d. e. p. 50, & m.
Hirtius Panſa. g. f. p. 92.
Historiæ *Anglicanæ* X Scriptores. g. a. p. 178, d. e. p. 67, m. 79, 80, 87, m. 150, m.
Holt (Carolus) Baronettus. d. e. p. 24, m. pr. XLV.
Homerus. g. a. p. 195, 197, 198, m.
Homilia de Fide Catholica edita à *Wheloco* cum versione *Latina* in suis ad *Bedæ* Historiam notis. d. e. p. 98.
Hopkinſius (Gul.) S. T. P. Eccleſiæ Cath. *Wigorn.* Præbendarius. g. a. p. 145, d. e. p. 115, 121, 122. pr. IV, XLV.
Hopton (Suſanna) pr. XLVII.
Horatius g. a. p. 58.
Horni (Andreæ) Mirroir des Juſtices. d. e. p. 42, 46. notatur. d. e. p. 43, 45, & m. 46, 50.
Hoveden (Rog.) Annal. d. e. p. 95, m. 100, m. & pr. XXVI.
Hough (Joan.) Epiſc. Lich. & Cov. pr. XLIV.
Hrabanus Maurus, Abbas *Fuldenſis*, deinde Archiepiſcopus *Moguntinus*. g. f. p. 5. notatur. g. f. p. 4.
Hrabani Mauri Alphabetum. g. f. p. 3, 4. Gloſſæ de partibus Humani corporis. g. f. p. 5. Gloſſæ apud *Lambecium*. g. f. p. 16, 65.
Huiſfeldius (Haraldus.) g. i. p. 4.
Hundius (Wiguleus.) g. f. p. 6.
Huntingdon (Henr.) in *Ælfledam* Reginam carmen. d. e. p. 52, m.
Huſſichius (Johan.) g. f. p. 6.
Huſton (Matth.) S. T. P. *Agenboenſis* Eccleſiæ in Pago *Northampton*. Rector. g. a. p. 145.

I.

Jeffreys (Henricus) armiger. pr. g. a.
Jephcott (Joan.) pr. XLV.

Ingulphi. Monaſterii *Croyland*. Hiſtoria. g. a. p. 139, & m. 144, 145, & m. 149, & m. 151, 160, m. 165, m. 177. d. e. p. 5, m. 26, 29, m. 31, m. 36, m 66, 67, 68, 71, 74, 83, 94, & m. 99, m. 100, m. 102, m. 119, m. notatur. d. e. p. 63, m. 73. pr. XXIX, XXX. Editor *Oxonienſis*. d. e. p. 66.
de *Inſula* (Gul.) vide *Liſleus*.
Jocelini Præfatio ante Res geſtas *Ælfredi* ab *Aſſerio Menev.* Scriptas. d. e. p. 50, & m.
Johannes Chriſtianus. g. i. p. 4.
Jonæ (Arngrimi) Alphabetum *Runicum*. g. a. p. 148, m. 216. g. i. p. 4.
Crymogæa. g. i. p. 43. d. e. p. 26, 111.
Iſlandiæ ſpecimen hiſtoricum. d. e. p. 26.
Jonæ (Runolphi) Grammaticæ *Iſlandicæ* Rudimenta. g. a. p. 10, 12, 33, 35, m. 54, 82, 83, m. 93, 96, m. g. f. p. 91. g. i. p. 4, 6. notantur. g. a. p. 83, m. g. i. p. 8, m. Augentur. g. i. p. 3, 4, 5, 6, 7, 8, m. 9, m. 24, m. 27, m. 29, m. 34, 41, m. 42, & m. 43, & m. 44, m. 45, & m. 46, & m. 47, 48, m. 50, m. 51, & m. 52, m, 69, 70, 71, & m.
Lexicon *Iſlandicum*. g. a. p. 167, m. g. i. p. 18, 67, m.
Jones (Robertus.) pr. XLVI.
Jornandis Hiſtoria. d. e. p. 158.
Irenæi Opera adverſus Hæreſes. g. a. p. 166, m.
Iſidori Archiepiſcopi *Hiſpalenſis* Chronicon. g. f. p. 5, m. d. e. p. 158.
Judith Hiſtoriæ Fragmentum. g. a. p. 9, 18, 101, & m. 102, 103, 104, 105, 108, 109, 110, 111, 113, 114, 116, 117, 119, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 180, 181, 197, 198, 199, 200, 202. g. f. p. 101.
Junius (Franc. F.F.) g. a. p. 33, 34, 82, 111, d. e. p. 98, 106, m. notatur. g. a. p. 82. laudatur. d. e. p. 154, 155.
Junii (Franc.) Alphabetum *Gothicum*. g. a. p. 1, 3. Gloſſarium *Gothicum*. g. a. p. 4, m. 5, 6, 18, 31, 32, 41, 46, & m. 47, & m. 49, m. 51, 56, m. 68, 77, m. 81, 87, 91, 114, 121, m. 123, 124, 130, 132. g. i. p. 9, m. 30, m. 98, 99. Obſervationes in *Willeram*. g. a. p. 115, 125, m. 133, 146. g. f. p. 6. Litteræ *Anglicæ* ad *Joan. Seldenum*. pr. XLIII.
Juſtiniani Inſtitutiones. d. e. p. 57, & m.

K.

Karlus Magnus. g. a. p. 215. g. f. p. 1, 2, 4, 5, 6. pr. II, & pr. g. f.
Karli Magni Alphabetum apud *Otfridum*. g. f. p. 3, 4.
Kelſey (Joſ.) pr. XLIV.
Kenettus (Baſil.) pr. g. f.
Kenettus (Whitus) Archidiaconus *Huntingtonenſis*. d. e. p. 155. pr. XLV.
Kenetti (Whiti) **Parochial Antiquities**. d. e. p. 84, & m.
Kettlewell (Joh.) Theologus. d. e. p. 9, m.
Kilianus. g. a. p. 146, 191, m. 216. g. f. p. 92, 93, 95, 98 99.
Kimberlie (Jonath.) pr. XLV.
King (Carolus.) pr. XLV.
Kirchmayerus (Georgius Caſpar) notatur. pr. g. f.
Kong Saga. g. f. p. 99.
Knatchbull (Norton) Baronettus. pr. g. a.

L.

de *Laet* (Joh.) *Antwerpenſis*. d. e. p. 96.
Lambardus (Gul.) Juris-conſultus. d. e. p. 50, 79.
Lambardi (Gul.) *Archaionomia*. d. e. p. 36, m. 45, m. 87, 94, 97, 110. notatur. d. e. p. 110. verſio *latina* notatur. d. e. p. 88, 97, 150. Itinerarium *Cantiæ*. d. e. p. 56, 88, 94, & m. 113, m. Rerum & Verborum explicatio. d. e. p. 35, m. notatur. d. e. p. 35, m.
Cretury of Antient and Modern times. d. e. p. 94, & m.
Lambecii (Petri) Commentaria de Bibl. *Cæſarea*. g. f. p. 1, m. 5, & m. 6, 9, 108, 109.
Langeland (Roberti) Satirographi **Viſion of Pierre Ploxman**. g. a. p. 4, 16, m. 17, m. 23, 25, m. 35, 38, 44, 57, m. 62, m. 65, & m. 71, m. 103, 105, 107, & m. 112, m. 121, 124, 132, 196, 217, m. g. i. p. 44, m.
Lawſon (Joh.) pr. XLVI.
Lawton (Charlwood.) pr. XLVI.
Lazaro de Torme la Vida. g. a. p. 74.
Lazius (Wulfgangus.) g. f. p. 6. g. i. p. 4.
Lelandus. pr. III.
Leſtrange (H.) **Alliance of Divine offices**. d. e. p. 22, m.
Libellus de lingua *Gothorum*. g. f. p. 6, m.
Lindebergius (Petrus.) g. i. p. 4.
Lindenbrogius (Fredericus.) d. e. p. 14.
Lindenbrogii Gloſſarium Rerum Vocumque difficilium in fine Cod. LL. antiquarum notatur. g. a. p. 111, m. g. f. p. 97. d. e. p. 153.
Lipſii notæ in *Tacitum*. d. e. p. 41, m.
Liſlæi (Gul.) verſio *Anglicana Ælfrici* Cod. de vet. Teſtamento notatur. d. e. p. 150.
Littleton (Adamus) notatus. pr. XXVI.
Littleton (Carolus) Baronettus. pr. g. a.
LL. *Ælfredi* R. g. a. p. 212, 220. d. e. p. 7, m. 9, m. 56, 61, 91, m. 94, 97, 114.
Æthelberhti R. d. e. p. 88, 89, 90, 91, 92, 96, 97.
Æthelredi R. d. e. p. 14, 94, 99, m. 100, m. 102, m. 104, m.
ejuſdem R. apud *Venerygum* Latine verſæ ab *Brompton*, *H. Spelmanno Auctore*. d. e. p. 24.
ejuſdem R. in Concilio *Ænhamenſi*. d. e. p. 100, m. 101, m. 104, m. 105, m.
Æthelſtani R. edit. Wheloc. d. e. p. 4, m. 7, m. 12, m. 13, m. 14, 21, m. 34, m. 44, m. 94, 97, 116, m. 154.
ejuſdem R. in *Lambardi Archaionomia*. d. e. p. 110, 113, m.
Alamann. d. e. p. 96, 97.
Antiquæ è Bibliotheca *Frederici Lindenbrogii*. d. e. p. 111, m. 153.
Bavariorum. d. e. p. 96, 97.
Burgund. d. e. p. 89, 97, 111.

INDEX AUCTORUM, &c.

Canuti R. Politicæ. g. a. p. 151. d. e. p. 3. m. 7, & m. 8, 14, 15, 21, m. 34, m. 44, m. 94, 97, 116, m. 151.
ejusdem R. Ecclesiasticæ. g. a. p. 162, m. 163, m. 220, 221. d. e. p. 5, m. 100, m. 102, m. 104, m.
Versio *Bromptoniana* notatur. g. a. p. 163, m.
Dalecar. per *Johan. Hudorphium* editæ. d. e. p. 37.
Danorum, Scanorum, & Gothlandorum. d. e. p. 96.
Eadgari R. Politicæ. d. e. p. 3, m. 4, m. 48, m. 94, 115.
ejusdem R. Ecclesiasticæ. g. a. p. 220. d. e. p. 99, m. 104, m.
Eadrici R. *Caniæ.* d. e. p. 88, 92, 93, 97.
Edmundi R. d. e. p. 116, m.
Edwardi R. Confessoris dicti. d. e. p. 4, m. 45, & m. 48, m. 114, m. 150. pseudonymas esse probat Auctor. d. e. p. 95.
Edwardi Seniotis. d. e. p. 7, m. 14, 94, 99, 104.
Frisionum. g. a. p. 111, m. d. e. p. 96, 97.
Germanorum vett. & Wisi-Gothorum. d. e. p. 8. m.
Henrici I. d. e. p. 4, m. 14, 15, m. 45, & m. 49. 96. pseudonymas vocat Auctor. d. e. p. 96.
Hlotharii R. *Caniæ.* d. e. p. 88, 92, 93, 97.
Inæ R. g. a. p. 23, 59, 64, 66, 73, 74. d. e. p. 7, m. 14, 44, m. 94, 154.
Longobard. d. e. p. 41, 96, 97.
Ripuar. d. e. p. 97, 111.
Scanicæ antiquæ. g. a. p. 162, m. d. e. p. 38, m. 39.
Sueciæ in linguam *latinam* traductæ & notis illustratæ à *Johan. Loccenio.* d. e. p. 96.
Urbanicæ Sueonum metropoleos *Biarco* per *Joh. Hudorphium* editæ. d. e. p. 37.
Westro-Gothiæ in *latinum* versæ à *Loccenio*: notis illustratæ à *Car. Lundio*; editæ ab *Ol. Rudbeckio.* d. e. p. 37, 38, 96.
Willelmi I. d. e. p. 14, 36, 45, 94. Epigraphe. d. e. p. 31, m.
Wisi-Gothorum à *Frederico Lindenbrogio* editæ. d. e. p. 96, 111, 153, & m. 154.
Longueville (Guil.) pr. XLV.
LLoyd (Will.) Episcop. *Norwicensis.* pr. XLVII.
Loccenii (Joh.) Antiquitates *Sueo-Gothicæ.* g. a. p. 211, 212. Lexicon Juris *Sueo-Gothici.* d. e. p. 37, 46, m. 97.
de la *Loubere.* g. f. p. 6.
Lowndes (Radulph.) pr. XLV.
Lucretius. g. a. p. 196.
Ludolfus (Jobus) pr. II.
Ludovici Germaniæ Sacramentum fratri *Carolo Galliæ* Regi, g. a. p. 52, m.
Lundii (Car.) Academica disputatio cui titulus, ΖΑΜΟΛΞΙΣ, primus *Getarum* Legislator. g. a. p. 163, m. 193, m. d. e. p. 39, 40.

M.

Mabillonii Res Diplomatica. Pr. XXVII. g. f. p. 6. d. e. p. 72. Notata pr. XXXI, XXXII, *&c.*
Iter Italicum literarium. g. a. p. 173, m.
Madox (Thomæ) Formulare *Anglicum.* pr. XXIX, XXX.
Malmesburiensis (Will.) d. e. p. 6, m. 16, m. 17, m. 42, m. 53, m. 84, & m. 87, m. 120, m. 151.
Marculfi formulæ Solennes. d. e. p. 14, 56, 153.
Mareschallus (Thom.) g. a. p. 4, 14, 46. pr. g. a.
Mareschalli (Thom.) Observationes in versionem Evangg. *Anglo-Saxonicam.* g. a. p. 88, m. in versionem Evangg. Gothicam. g. a. p. 34, 46, 51, 70.
Maria (Maggius Franciscus.) pr. II.
Marshami (Joh.) Propylæum ad Monasticon *Anglicanum.* d. e. p. 49, & m. 67, m. notatur. d. e. p. 80, & m.
Martin (Geo.) pr. XLVI.
Martin. (Nicolaus) pr. XLVI.
Matthei Evangelium, d. e. p. 99, m.
Mackenus (Joh.) illustrissimo *Georgio Daniæ & Norwegiæ* Principi hæreditario à Sacris Domesticis. g. a. p. 82.
Menagius. g. a. p. 153.
Menagii Dictionarium Etymologicum sive Origines Linguæ *Gallicæ.* g. a. p. 231, m. 232, m. 233, m. g. f. p. 91, 92, 93, 94, 95. notatur. g. f. p. 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99. d. e. p. 148.
Meninski (Franciscus) à *Mesgnien.* pr. II.
Merula (Paulus) *Willerami* Paraphraseos editor. g. f. p. 6.
Milii (Abrahami van der) Lingua *Belgica.* d. e. p. 158. notatur. d. e. p. 158.
Mill (Johan.) pr. XVII.
Miltoni poema cui titulus Paradise lost, g. a. p. 116.
Minshæus notatur. d. e. p. 148.
Mœso-Gothica ab auctore dicta lingua pervetustæ *Teutonicæ* perquam similis. pr. g. a.
Monk (Georgius) Dux *Albemarliæ.* d. e. p. 25, m.
Monosini. g. f. p. 96.
Moor (Guil.) pr. XLVI.
More (Joh.) Ecclesiæ *Anglicanæ* præsul. d. e. p. 64, 65, 69.
Morleyus Episcop. *Winton.* pr. g. a.
Moreton (Joan.) pr. XLIV.
Mulleri (Andreæ) Exercitatio. d. e. p. 158.
Musgravius. g. a. p. 143.

N.

Nævius g. a. p. 195, m.
Natalis Alexandri Historia Ecclesiastica. d. e. p. 120, m.
Nicodemi Evangelium (quod post Conquæstum ab australi aliquo *Anglo-Saxone, Saxonice* versum fuisse existimat Auctor. g. a. p. 134, 149, 156.) g. a. p. 45, 64, 65, 71, 72, 133, 134, 149, 156, 158.
Nicolsonius (Gul.) Archidiaconus, nunc Episcopus *Carleolensis.* g. a. p. 13, m. 87, 149, 178.
g. i. p. 4, 5. Episcopus Carleolensis. pr. IV. & pr. g. f.
Nicolsoni (Gul.) English Historical Library. part. I. g. a. p. 87, & m. pr. XLIV.
Nigelli (Ernoldi) poema elegiacum de Rebus gestis *Ludovici* Pii in *Lambecii* Bibl. *Cæsarea.* g. f. p. 5, m.
Nithardus. d. e. p. 61.
Normanniæ consuetudo vetus. g. a. p. 162, m. 163, m. 164, m. g. f. p. 96, 97. d. e. p. 8, m. 41, 42, 46.
Norveg. Chronicon. d. e. p. 50.
North (Franciscus) Dom. *Guilford* Magni sigilli custos. pr. g. f.
Notkerus Labeo. g. f. p. 5.

O.

de *Officiis* Monachorum *Lat. Sax.* in *Seldeni* Spicilegio. g. a. p. 65. emendatur. g. a. p. 65.
Olafs Saga. g. a. p. 150, 152, 209, 212, 213. g. i. p. 43. d. e. p. 37, 39, 40.
Olai (Stephani) *Islandi* versio & Notæ ad *Volu-Spam.* g. a. p. 110, 113, 115.
versio emendatur. g. a. p. 113, 115.
Olavii Magni Islandi discursus de Poesi veteri *Danorum.* g. a. p. 218. Lexicon *Runicum.* g. a. p. 199, m.
Ordericus Vitalis. d. e. p. 32, m.
Orms Wilkina Saga. g. a. p. 151.
Orpheus. g. a. p. 199, m.
Otfridus Wizambergensis. g. a. p. 123. g. f. p. 4, 5, 105.
Otfridus Wizambergensis apud *Lambecium.* g. f. p. 5, m. 11, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 23, 24. 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 38. 39, 40, 41, 42, 45, 48, 59, 61, 63, 67, 76, 77, 78, 81, 83, 84, 86, 87, 88, 89. pr. g. f.
Otfridi Wizamb. Dedicatio Evangeliorum ad *Ludovicum* I. Regem *Franciæ* Orient. apud *Lambecium* cum vers. *lat.* g. f. p. 21, 23, 105, 106, 107, 108.
emendatur. g. f. p. 106, m. 107, m. 108, m.
emendatur versio. g. f. p. 106, m. 108, m.
Epistola ad *Luitbertum* Archiepiscopum *Moguntinum* apud *Lambecium.* g. f. p. 9.
Evangelia *Franco-Theotisc.* g. f. p. 6, 10, & m. 11, 12, 15, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 27, 30, 31, 35, 36, 37, 38, 40, 45, 48, 57, 59, 60, 64, 66, 67, 68, 69, 73, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 100, 105, 109.
Oratio Dominica apud *Lambecium.* g. f. p. 5, 12, 15, 16, 21, 23, 24, 27, 30, 31, 33, 41, 45, 57, 60, 61, 77, 80, 81, 84, 108, 109.
Poema ad *Hwærmuatum & Werenberhum* apud *Lambecium* cum Auctoris vers. *latina.* g. f. p. 5, 108.
Psalterii specimen apud *Lambecium.* g. f. p. 5, 24, 41, 42, 81, 86.
Prologus. g. f. p. 7.
Sacræ Cœnæ discriptio. g. f. p. 109.
Otheri Periplus. g. a. p. 8, 62.
Otley (Adamus.) pr. & pr. g. f.
Ovidius. g. a. p. 209, 210.
Owenus sive *Odoenus* Glossator & Interpres Codicis *Rushworthiani.* g. a. p. 93. notatur. g. a. p. 93.
Owero. g. f. p. 96.

P.

Pakinton (Joh.) Baronettus. pr. g. a.
Illius Majores. *ibid.*
Palmer (Nath.) Tribunus militum. g. a. p. 143.
Paris (Matthæus) g. a. p. 150, m. 156. d. e. p. 31, m. 32, m. 45. m. 96.

Parkeri (Matth.) Archiepiscopi *Cant.* Præfatio ad Lectorem, *Ælfredi* R. Rebus gestis præmissa. d. e. p. 87.
Antiquitates *Britann.* d. e. p. 98, m. 106, m. 119, m.
Parsons (Rich.) pr. XLIV.
Parsons (----) è Societate Jesu **Conversions of England**, part. III. g. a. p. 230, m.
Petriche (Ric.) olim apud *Anglos* insignis Ludimagister. pr. XVII.
Pepys (Sam.) pr. XLVI.
Perinskioldus Suecus. g. i. p. 5.
Perinskioldi Annotationes ad vitam *Theodorici* R. d. e. p. 72.
Præfatio ante vitam *Theodorici* R. d. e. p. 122, m. 123, m.
Versio Historiæ RR. Septentrionalium a *Snorrone Sturl.* scriptæ. d. e. p. 53, m.
notatus. d. e. p. 5, m. Laudatus. pr. V.
Petrarcha. g. a. p. 74.
Petri (Nicolaus.) g. i. p. 4.
Petron Abbas, & S. T. P. *Sorbonensis.* pr. g. f.
Pindarus. g. a. p. 192, m. 195.
Plautus. g. a. p. 45, 193, m. 195, m.
Plinii Historia *Naturalis.* g. a. p. 27, m.
Pontanus notatur. g. a. p. 212.
Probus (Valerius.) g. a. p. 33, m.
Procopii Cæsarensis Historia *Vandalica*, &c. d. e. p. 158.
Procem. Concordiæ regularis Monachorum Sanctimonialium in *Angliæ Lat. Sax.* in *Seldeni* Spicilegio. g. a. p. 65.
versio emendatur. g. a. p. 65.
Prynne (Will.) liber cui titulus **Brief Animadversions on the fourth part of the Institutes of the Laws of England**, &c. d. e. p. 152, m.
Psalmographicus. g. f. p. 4.
Purchasii (Gul.) *Peregrinantes.* d. e. p. 86, & m.

R.

Retvlinsonius (Christ.) qui suis sumptibus Versionem *Ælfredanam* A. S. Boethii edidit. g. a. p. 93, & m. 177. pr. g. a.
Rey (Joh.) herbarum peritissimi, libellus Vocum, &c. d. e. p. 155.
Resenius (Petrus Joh.) Volusp æ Editor. g. a. p. 110.
Resenius (Petrus Joh.) libelli de Magicis artibus, inscripti *Runa Capitule*, Editor. g. a. p. 121.
Resenii (Petri Joh.) Bibliotheca. d. e. p. 96, 122, m.
Notæ in Jus Aulicum *Canuti* II. d. e. p. 38, & m. 39.
Reyneri (Clementis) Apostolatus *Benedictinorum* in *Anglia*. d. e. p. 64.
notatur. d. e. p. 82.
Rhenani (Beati) Res *Germaniæ.* g. f. p. 6.
Rites &c. of Durham. g. a. p. 179, m.
Roberti Glocestrensis Poema. d. e. p. 27.
Robinson (Johan.) pr. XLVI.
Rocchа (Angelus) notatur. pr. XXV.
Rodomii (Adriani Scrieckii) Originum Rerumque *Celticarum & Belgicarum* liber notatur. d. e. p. 154.
Rovillius Consuetudinum *Normanniæ* Editor. d. e. p. 44.
notatur. d. e. p. 44, 45.
Rudbeckius (Olaus.) g. a. p. 14. d. e. p. 96.
Rymer (Tho.) notatus, pr. XXV, XXVI.

S.

Sacramenti pars, quod Populus præstitit, cum *Carolus & Ludovicus* fœdus mutuo percusserint, A. D. 842. g. f. p. 81.
Salani (Nicolai N.) Westmanni Gladius Scythicus. g. a. p. 192, m.
Jonas (*Nicolai*) *Salanus.* pr. V.
Salmasius (Claudius.) g. f. p. 93. de Usurarum modis. d. e. p. 97.
Sandys (Edwinus) Archidiaconus *Wellensis.* g. a. p. 139, 144, 145, 160, 164. pr. XLIV.
Savile (Henr.) variantes Lectiones in marg. Rerum *Anglicarum* Script. post *Bedam*, notantur. d. e. p. 149.
Saxonis Grammatici historia *Danica.* d. e. p. 26, 38.
Scaliger. g. a. p. 212.
Scabrits (Thomas) Baronettus pr. g. a.
Scabrithorum familia. *ibid.*
Skenæus, Regius in Scotia Chartophylax, de verborum *Forensium* significatione. d. e. p. 111, m.
notatur. d. e. p. 150, 152.
Scheffери (Joh.) *Suecia* literata. d. e. p. 122, m.
Scholiastæ veteres in *Pindarum.* g. a. p. 189, m.
Schottelius (Justus Georgius) de lingua *Germanica.* g. f. p. 109, 110. pr. II.
Seldenus (Joh.) d. e. p. 82, 83, 94, 152.
Seldeni (Joh.) Janus *Anglorum.* d. e. p. 31, m. 34, m. 58, m.
Mare clausum. d. e. p. 86, & m.
Notæ ad *Eadmerum* & Spicilegia. d. e. p. 4, m. 30, m. 31, m. 36, m. 58, m. 94, & m.
Office of Lord Chancellour. d. e. p. 71, m.
notatur. d. e. p. 71.
Original of Ecclesiastical Jurisdiction of Testaments. d. e. p. 56, & m. 57, m.
Titles of Honour. g. a. p. 151, m. d. e. p. 27, 53, m. 63, m. 113, m.
notantur. d. e. p. 82, 83.
Senatus-consultum de *Monticolis Walliæ.* d. e. p. 34.
Seymour (Edwardus) Baronettus, &c. d. e. p. 10.
Schilterus (Joh.) *Argentoratensis* versionem Psalmorum *Teutonicam*, & volumen Evangeliorum *Teuton.* editurus. g. f. p. 5, 6, 105. pr. g. f.
Sheldon (Rogerus) pr. XLV. pr. g. i.
Sheverus (Barthol.) natus *Exoniæ*, cujus deinde civitatis Procurator in inferiori *Anglorum* Senatu electus erat. d. e. p. 10. p. XLV.
apud *Schismaticos* doctus & institutus, ad Ecclesiam *Angl.* adolescens se recepit. d. e. p. 14.
unde dictus. d. e. p. 29.
Orphanus relictus. d. e. p. 114.
Sheweri (Barthol.) **Cases in Parliament resolved and adjudged upon Petitions and Writts of Error.** d. e. p. 2, m.
Magistracy and Government of England vindicated in three parts, d. e. p. 61, & m.
Simeon Dunelmensis apud hist. *Anglican.* X Scriptores. g. a. p. 178, 179, m. d. e. p. 17, m.
Skinneri (Steph.) Etymologicum Linguæ *Anglicanæ* notatur. d. e. p. 148.
Sloane (Hans) M. D. Regiæ Societatis Socius & Secretarius. g. a. p. 142. pr. XIII, XLV.
Smith (Joan.) pr. XLIV.
Smith (Thom.) S. T. P. &c. g. a. p. 88, m. pr. XV. d. e. p. 25, m 67.
Bibliothecæ *Cottonianæ* Historia & Synopsis. g. a. p. 88, m. 173, m. d. e. p. 67, & m.
notatur. d. e. p. 149.
Snorronis Sturlonidis Islandici Edda. g. a. p. 14, 16, 18, 101 & m. 102, & m. 103, 104, m. 116, 118, 110, & m. 111, & m. 112, m. 115, 116, & m. 118, & m. 119, m. 128, m. 150, 192, m. 193, m. 194, m. 195, m. 199, m. g. f. p. 92 94. g. i. p. 51.
d. e. p. 24, m. 26, 27, 28, 39, & m. 49, m.
Eddæ Prolegom. d. e. p. 28.
Historia RR. *Septentrionalium* cum *Joh. Peringskioldi* gemina versione *lat.* & Notis. g. i. p. 6, 52, m. 71, m. d. e. p. 4, m. 5, m. 26 28, 42, 53, m.
Snow (Richardus.) d. e. p. 74. pr. XLV.
Somers (Joh.) Summus Cancellariæ Præfectus, Baro *Evesshamensis*, &c. d. e. p. 24, 63, 67, m. 70, & m. 76, 81. pr. XLV. pr. g. a.
unde dictus. d. e. p. 24.
Somnerus (Gul.) notatur. g. f. p. 91.
Somneri (Gul.) Dictionarium *Saxonico-Latino-Anglicum.* g. a. p. 13, 69, 113, 128, 130, 131, 211.
notatur. d. e. p. 20, 116, m. 149.
Gloss. ad finem Hist. Angl. X Scriptores. g. a. p. 178, & m. 179, & m. d. e. p. 111, 116, m.
notatur. d. e. p. 159. Liber, qui inscribitur **Gabelkind.** d. e. p. 56, 57, m. 61, m. appendix ad **Gabelkind.** d. e. p. 57, & m.
Sophocles. g. a. p. 195, m.
Speculum beatæ Virginis, Sermo Auctoris sic inscriptus. g. a. p. 211.
Spelmannus (Henricus) Glossographorum princeps. g. f. p. 100.
notatur. d. e. p. 34.
Spelmanni (Henr.) Concilia. 2, 3, 8, 12, 13, & m. 22, 23, 25, 27, 28 30, 36, 41, 42, 52, 54, 65, 66, 67, 73, 74, 75, 171, m. 172, m.
d. e. p. 12, 56, 56, 72, m. 79, m. 80, & m. 81, m. 85, m. 86, & m. 88, & m. 93, & m. 94, & m. 98, m. 99, m. 100, m. 101, m. 110, m. 113, m.
notantur. g. a. p. 13. d. e. p. 79, 80.
Tom. II. d. e. p. 31, m 149
Spelmanni (Henr.) Glossarium *Latino-Barbarum.* g. a. p. 91, 111, m. d. e. p. 34, & m. 35, 46, m. 47, 48, 49.
notatur. d. e. p. 148, 149.

INDEX AUCTORUM, &c.

Spelmanni (H.) Literæ de Origine vocis RVN. g.i. p. 5, m.
Literæ ad Ptolæmonem Roſecrantzium. d. e. p. 28.
Reliquiæ à cl. Gibſono, *Oxon.* editæ. g.a. p. 150. d. e. p. 56, & m. 58, m. 79, m.
notantur. d. e. p. 79 m.
Spelmanni (Joh.) *Ælfredi* R. vita. d. e. p. 50, 56. pr. g. a.
notatur. d. e. p. 50.
Pſalterium *Latino-Saxonicum.* g. a. p. 12, 23, 54, 61, 63, 65, 67, 72, 73. g. f. p. 18 m.
Spencerus poeta. g. a. p. 196, 197. g. f. p. 99.
Spinkes (Nath.) pr. XLVI.
Statius (Alexand.) d. e. p. 111, m.
Stephanides. g. a. p. 115.
Stephanidis notæ in Præfationem *Saxonis* Grammatici. g. a. p. 6. m.
Stephanii (*Stephani*) Literæ. g. a. p. 212.
Stephanus (Henr.) g. a. p. 52, & m.
notatur. g. a. p. 53.
Stiernhielmi (Georgii) Gloſſarium. g. a. p. 51, 192, m.
Stiernhook (Joh.) Liber de jure *Suconum* & *Gothorum* vetuſto. pr. XLII.
Stillingfleet (Edw.) Origines *Britann.* d. e. p. 71, & m.
notantur. d. e. p. 71. 79, & m.
de *Strada* (Octavii) vitæ Impp. & *Cæſarum Romanorum.* d. e. p. 5, m. 72.
Stricheri carmen apud *Lambecium.* g f. p. 7, 49, 81, 83, 109.
Carminis titulus apud *Lamb.* g. f. p. 40.
Styrbiornonis Hiſtoria extans in Commentariis *Chriſtiani Wormii* in *Aræ* Schedas. g. a. p. 102, 113, m. 122, 150. g. i. p. 41, m. 44 m. 45, 46, 70, 71.
Suetonius de illuſtribus *Grammaticis.* g. f. p. 2.
Swapham (Robertus.) g. a. p. 139.

T.

Tacitus. g. f. p. 1, & m. 2, & m. d. e. p. 4, & m. 41, m. 56, 158.
Tacitus notatur. g. f, p. 2.
Talbot (Johan.) Baronettus. pr. g. a.
Talbotorum inclyta gens. *ibid.*
Tanner (Tho.) Coll. Omnium *Animarum* apud *Oxon.* Socius. g. a. p. 145, 231. d. e. p. 12.
Taſſo (Torquato) Aminta. g. a. p. 74.
Taylor (Silæ) liber de **Gavelkind.** d. e. p. 31, m.
Teliaus ſive *Teliavus* Epiſcopus *Landavenſis.* d. e. p. 11, & m. 12.
Terentius. g. a. p. 45.
Termes de la Ley. g. a. p. 159, m.
Teſtamentum *Græcum.* g. a. p. 8 m. 9, 19, 27, 28, m. 29 m. 33, 39, m. 41, 47, 48, 50, 51, 52, 70, 73, 74, 76, 81, 115.
Teſtamentum Vetus & Novum *Thorluckſonii* (Gudbrandi.) g. a. p. 9, 33, 69, 83 m. 99, 115, 118, 119, 122, 150, 152, 209. g. f. p. 95, 98, 99.
g. i. p. 4, 8, m. 41, m. 42, 43, 44, m. 46, 47, 48, m. 51, & m. 52, m. d. e. p. 8, m. 53, m.
Teſtamenti Novi verſio Collegii Antiquitatum *Upſaliæ.* g. f. p. 98. g. i. p. 4, 47.
Teſtamentum *Æthelſtani Clitonis* in *Somneri* libro de **Gavelkind.** d. e. p. 57, 61.
Wolgithæ in eodem libro. d. e. p. 56.
Theodoreti liber de materia & Mundo g. a. p. 211.
Thomas, Roffenſis Epiſcopus, & Eccleſ. *Weſtmonaſt.* Decanus. d. e. p. 64, 66.
Thomaſius Epiſcop. *Wigorn.* pr. g. a.
Thomaſius (Joſ. Maria.) pr. XIX. m.
Thorluckſonius Gudbrand. g. i. p. 52.
Thornton (Will.) pr. XLVI.
Thwaites (Edwardus) Heptateuchi *A.S.* & *Nicodemi* Pſeudo-Evangelii Editor. g. a. p. 45, 71. pr. g. a.
Auctoris adjutor maximus. pr. IV, VII.
Tinmuthenſis (Johannes.) d. e. p. 11, 12.
Tranſactiones Philoſophicæ [N. 247.] g. a. p. 142.
Treviſa (Johannis) verſio Polychron. *Ranulphi Higden.* pr. XVII.
Trevor (Joh.) Eques Auratus, Rotulorum Cancellariæ &c. cuſtos. d. e. p. 82.
Trithemii (Joh.) Polygraphia. g. f. p. 2, & m. 4, & m. 6, m.
Trygguaſonii (Olai) Saga. p. g. i. 71, & m. item pr. XVIII. in m.
Turnebi Adverſaria notantur. g. f. p. 97.
Turner (Franciſc.) Epiſc. *Elienſ.* pr. XLVI.
Turner (Tho.) pr. XLV.
Twyſden (Rogerus) Eques Auratus, &c. d. e. p. 96. pr. g. a.
Tyrrellus (Jacobus) Hiſtoriæ *Anglicanæ* Scriptor, &c. d. e. p. 52, m. 152.
notatur. d. e. p. 52, m. 53, m. 150, 151, 152.

V.

Varro. g. a. p. 25, m. 33.
Verelius (Olaus) libri, cui titulus Hervarar Saga, Editor. g. a. p. 193.
Verelii (Olai) Lexicon ſive Index veteris *Scytho-Gothicæ.* g. a. p. 152, 167, m. 213, 217, m.
g. f. p. 91 92, 94. g. i. p. 71, m. d. e. p. 37, & m. 46, m. 111.
Herrauas Sogu. d. e. p. 157.
Manuductio ad Runographiam *Scandicam.* g. a. p. 1, 33, 34, 35, 213, 214.
Notæ in Hervarar Saga. g. a. p. 101, m 109, 110, 113, m. 114, 115, 121, 128, 151, 193, 199, m. 213, 217, m.
g. i. p. 43. d. e. p. 37.
notantur. g. a. p. 213. d. e. p 157.
Verſtegani (R.) **Reſtitution of Decayed Intelligence in Antiquities,** g. a. p. 209.
notatur. d. e. p. 148.
Vilkin Saga. g. a. p. 152.
Virgilius. g. a. p. 48, m. 74, 112, 118, 128, 196, 198, m.
g. i. p. 50 m.
Virgilii (Polydori) Hiſtoria *Anglicana* vindicatur. d. e. p. 35, & m.
Vitruvius. g. a. p. 33.
Ulphilas, Mæſo-Goth. Epiſcopus. g. a. p. 2. g f. p. 4, & m.
An fuit nec ne Ulphilas Evangeliorum verſionis *Mæſo-Gothicæ* dictæ auctor? *Hickeſii* ea de re ſententia. pr. g a.
Volu-ſpa, ſive Edda *Sæmundi.* g. a. p. 16, 103. & m. 108, & m. 109, 110, 111, & m. 112, & m. 113, 114, 115, 116, & m. 117, 120, m. 192, m 196, 210, 217, m.
Voſſius (Ger. Joh.) notatur. g f. p. 92, 97.
de Hiſtoricis *Latinis.* g. f. p. 1. m.
notatur. g. f. p. 2, m.
de Inſtitutione Orat. g. a. p. 195, m.
de Vitiis *Sermonis.* g. f. p. 93.
notatur. d. e. p. 148.
Uſſerii Armachani Eccleſ. *Britann.* Antiquitates. d. e. p. 11, 117, m. Epiſtol. *Hibernicarum* Syll. d. e. p. 86, & m.
Vulcanius (B.) g. f. p. 6, m. g. i. p. 4.

W.

Waldemari Decretum in *Reſenii* notis in Jus Aulicum *Canuti* II. d. e. p. 38, 39.
Walker (Obad.) obſervationes in vitam *Ælfredi* R. d. e. p. 50.
notantur. d. e. p. 50.
Wallace (William) **his life.** g. a. p. 105.
Waller poeta. g. a. p. 197.
Walliſii (Joh.) Grammatica *Angl.* g. a. p. 9 m. pr. II.
Wanley (Humphredus) pr. XXVII. Illius librorum Septentrionalium Catalogus. pr. IV. & pr. g. a.
Warræus (Joh.) Eques Auratus. g. a. p. 59.
Waſthaldi Alphabetum apud *Trithemium.* g. f. p. 3.
Watts (Wilhelmi.) Gloſſarium vocum ſemibarbararum ad finem Operum *Math. Paris* notatur. d. e. p. 148.
Weſtmonaſterienſis (*Matthæus.*) g.a. p. 181, m. d.e. p. 99, m. 100, m. 103, m.
Whartoni (Henr.) *Anglia* Sacra. g. a. p. 145. d. e. p. 31.
liber de Epiſcopis *Londinenſibus.* d. e. p. 73.
Wheeler (Ds. Georgius.) pr. XLIV.
Whelocus (Abrahamus) *Bedæ* Editor. g. a. p. 18, 58, m.
d. e. p. 98.
notatur. d. e. p. 149, 150.
Wheloci (Abrahami) Chronologia *Saxonica.* g. a. p. 33.
Editio LL. *Saxonicarum.* d. e. p. 87, 94, & m.
notatur. d. e. p. 87.
White [Candidus] (*Hugo*) Monachus *Petroburgenſis,* qui Chronicon *Saxonicum* partim tranſcripſit, partim compoſuit. g. a. p. 139.
Whitlockii Commentaria. d. e. p. 85.
Wilk. Saga. g f. p. 99.
Willerami Abbatis *Uſpergenſis* Cantic. Cantic. Paraphraſis. g. a. p. 61, 115, 123, 124.
g. f. p. 6, & m. 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 73, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 96.
emendatur. g. f. p. 18, 21, 31.

Windiegni, Danus. g. i. p. 5.
Otherus (Dom. *Windsor,*) Comes de *Plymouth.* pr. g. a.
Winsbechii Paræneſis. g. f. p. 13.
Wormius (Olaus) facultatis Medicæ in Academia *Hafnienſi* P.P. g. f. p. 98. g. i. p. 2.
Willelmus. d. e. p. 38.
Wormiorum gens unde dicta. g. a. p. 165, m. g. i. p. 4.
Wormii (Chriſtian.) Commentarii in *Æra* Schedas. g. a. p. 113, m. 150. g. i. p. 41, m. 43, 44, m. 46, 70, 71, & m.
Olai Faſti *Danici.* g. a. p. 18, 209, 210, 212.
notantur. g. a. p. 212, 216.
Lexicon *Runicum.* g. a. p. 14, m. 70, m. g. f. p. 95.
Literatura *Runica.* g. a. p. 2, m. 145, m. 217, 218. g. i. p. 3, 5, m.
Monumenta *Danica.* g. a. p. 6, m. 24, m, 33, m. d. e. p. 38, & m. 40.
Notæ in Hervarar Saga. g. a. p. 212.
Series RR. *Daniæ.* g. a. p. 24, m.
ad Calcem Seriei Regum *Daniæ* vetus Ms. *Iſlandicum.* g. a. p. 33, m.
Wivile (Joan.) pr. XLV.
Younger (Johan.) pr. XLVI.

INDEX V.

INDEX eorum, quæ æneis ligneiſve tabellis inciſa, tantum non omnia jam primum in hoc opere imprimuntur.

Tabula I. Gramm. *Anglo-Sax.* P. 3.

ALPHABETUM *Anglo-Saxonicum* ad exemplar Evangeliorum *Dano-Saxonicè* in Bibl. *Cottoniana*, (Nero D. 4.) codex *S. Cuthberti.*
ad formam Evangeliorum *Dano-Saxonicè* in Bibl. *Bodleiana.* Codex hic fuit, ut dicitur, ven. *Bedæ.*
ad modum Codicis *Cottoniani,* (Tiberius B. 11.) qui Paſtorale D. *Gregorii* ab *Ælfredo* R. *Sax.* redditum continet.
è Codice *Bodleiano* ejuidem Paſtoralis A. S. (Hatt. 88.)
ad Specimen *Hexaëmeri* MS. S. *Baſilii* in Bibl. *Bodleiana,* (qui inſcribitur *Hatt.* 100.)
ex libro Homiliarum *Bodl.* (NE. F. 4. 11.)
è *Boethio Alfrediano* Bodl. (NE. C. 3. 11.)
è libro *Juniano,* qui vocatur *Ormulum.*
è libro Homiliarum *Bodl.* (NE. F. 4. 12.)
Secundum formam quatuor Evangeliorum in Bibl. *Bodl.* quæ *Hattoniana* vocantur.
è libro Homiliarum *Bodl.* (Jun. 24.)
è Cod. MS. qui continet vitas quarundam Sanctarum Virginum *Semi-Saxonicè. Bodl.*
Derivatio literarum, quas Henr. *Spelmannus* putavit eſſe pure *Saxonicas.*
Alphabetum *Maſo-Gothicum* è codice argenteo ſumtum per *Franc. Junium* F. F.
Alphabetum *Latinum* è codice MS. Bibl. *Bodl.* (*Laud.* F. 82.)
Alphabetum *Græcum* ex eodem codice MS.

Tabula II. Gramm. *Anglo-Sax.* Pag. 78.

Specimina manuum, quas *Ælfredus* R. mutavit in *Gallo-Romanam* ex MS. Codice Bibl. *Bodl.* (Digby, 63.)
Paſtorale *Gregorii Alfredanum* MS. *Hatt.* Bibl. *Bodl.*

Tabula III. Gramm. *Anglo-Sax.* Pag. 135.

Runæ Danicæ è Codice MS. Bibl. *Cott.*

Tabula IV. Gramm. *Anglo-Sax.* Pag. 136.

Dano-runicarum literarum deſcriptio cum explicatione *Anglo-Saxonica* è Cod. MS. Bibl. *Cott.*

Tabula V. Gramm. *Anglo-Sax.* p. 142.

Tres Icones: prima repræſentat hominis delineati imaginem.
Secunda inferiorem planitiem ſive averſam faciem prototypi oſtendit.
Tertia profunditatem operis oſtendit.

Tabula VI. Gramm. *Anglo-Sax.* Pag. 144.

Specimina Scripturæ Gallico-Romanæ ex Archivis Eccleſiæ *Wellenſis.*
ex libro Scaccariæ cenſuali, vulgo Doomes-day-book.
Specimen Chart. Hiſtoricæ de *Wulfſano* Epiſcopo ex Archivis Eccleſiæ Cathedralis *Wigornienſis.*
Specimen è Codice *Wigornienſi* ſumptum, qui inter libros *Junianos* extat *Oxon.*
Alphabetum ſumptum ex originali charta fundationis Eccleſiæ *Norvicenſis.*

Gramm. *Franco-Theotiſc.* Pag. 2. Specimen Scripturæ unicialis Cod. Evang. *Lichfeldenſis.*
Tabula in Gramm. *Franco-Theotiſc.* P. 3. in qua exhibentur.
Alphabetum Nortmannorum è Trithemio.
Waſtbaldi.
Francorum quod Doracus invenit.
Nortmannorum ex Hrabano Mauro.
Nortmannorum Bedanum.
Secretum Caroli M.
Francicum è Cod. Cottoniano.
Francicum è Cod. Juniano in Bibl. *Bodl.*
Alphabetum è Numiſmatis.

Tab. Gramm. *Iſland.* Pag. 1. exhibens duo monimenta Runica.
Tab. I. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens XVIII. Alphabeta Runica.
Tab. II. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens XV. Alphabeta Runica.
Jugationes Runarum.
Varietatem Runarum.
inſcriptionem Runicam baptiſterii.
Tab. III. Gamm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens Diphthongos Runicas.
Duplices Runas.
Abbreviationes Runarum.
Runarum origines.
Alphab. Runicum cum nominibus literarum.
Tab. IV. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens
Monumentum Runicum Revellenſe.
Specimen è Codice Exonienſi.
Tab. V. Gramm. *Iſland.* Pag. 4. exhibens
Quatuor Specimina è Codice Exonienſi.
Tab. VI. Gramm. *Iſland.* p. 4. exhibens
Duo Specimina ex eodem Codice.
Inſcriptionem Runicam è Cod. *Cottoniano.*
Inſcriptionem Lat. Runicis litteris.
Alphabeta Runica VII.

Tabula B. C. & Tabula D. Differt. Epiſt. Pag. 71.

Quarum B. ſigna crucis antiqua,
C. vetuſtam chartam Gulielmi conquæſtoris,
D. partem chartæ Æthilbaldi regis exhibet.

Ad Finem Differt. Epiſt.

Numiſmata Saxonica in Tabulis.
Integra charta regis Edgari.

INDEX VI.

HUMFREDI WANLEII Index Auctorum, Chartarum, Homiliarum, Tractatuum, Rerumque quarundam præcipuarum, quæ deſcribuntur in *Catalogo Codd.* MSS. *Anglo-Saxonicorum.*

A

ABacuc þe Prophete piꝛeȝede of þe hechneſſe. *Homilia Normanno-Saxonicè ſcripta.* p. 233.
Abbæ Vicecomitis Teſtamentum. *Sax.* p 261.
Abbonis Floriacenſis Monachi liber de Paſſione *Edmundi* Regis *Orientalium Anglorum*, juxta Narrationem S. *Dunſtani*, Saxonicè verſus per Ælfricum, Vid. *Ælfricus.*
Be Abbodvm. Canones Saxonici. p. 46. 94. 95. 144. 213. 214.
SS. Abdon Et Sennen Passio. *Homilia Saxonicè ſcripta.* p. 165. 189. 207.
Abbendonienſis Eccleſiæ Chronicon, *Saxonice ſcriptum.* p. 95. 219.
Abendonienſis Eccleſiæ Libertates. p. 260.
Abendonienſis Eccleſiæ Regiſtra Chartarum. p. 226. 234. 308.
De *Abgaro* Edeſſenorum Rege, *Sax.* p. 165. 189. 207.
Abſolutionis formula. *Saxon.* p. 195.
De Abstinentia. *Can. Sax.* p. 78.
De XII Abuſivis ſeculi. Hic Tractatus in Codd. MSS. Nomen præ ſe fert S. *Cypriani Carthaginenſis*, videtur autem excerptus ex libro S. *Patricii* a cl. viro *Jacobo Waræo* edito *vid. Patricius.*
A Chriſto enim Chriſtiani ſunt nominati. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 27 139.
De Acitofel, *&c. Homil. Saxon.* p. 137.
Ac Scꝯ Auȝuſtinuſ ꝛæde ꝛpiðe ꝛputul Biꝛpel. *Homil. Saxon.* p. 168.
Adam ꝛe æneꝛta man pæꝛ ȝeꝛcapen on Neoꝛxna ꝓonȝe. *Homil. Sax.* forte Lupi epiſc. p. 26 86. 87. 137. 256.
Adam þa leoꝛode on ȝeꝛꝛince. *Homil. Sax.* p. 212.
De *Adamo. Saxonice.* p. 195. 234.
Adriani & *Rithæi* Quæſtiones & Reſponſa. *Saxon.* p. 93. 183.
De Adventv. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 169.
Dominica. I. In Adventv Domini. *Homil. Saxon.* p. 8. 19. 58. 120. 125. 128. 156. 162. 176. 211.
Domc̄. II. In Adventv Dnī. *Homil. Saxon.* p. 8. 19. 59. 120. 125. 128. 156. 169. 176. 204.
Domc̄. III. In Adventv Dnī. *Homil. Saxon.* p. 36. 128. 169.
Domc̄. IIII. In Adventv Dnī. *Homil. Saxon.* p. 128.
Ædwigus, vid. Eadwigus.
Æditheardi Archiep. Cant. Carta. p. 268.
Æꝛteꝛ Æꝛiꝛte uneꝛ Dꝛihtneꝛ Hælendeꝛ Cꝛiꝛteꝛ. *Homil. Sax.* p. 192.
Æꝛteꝛ þæꝛe Ðꝛoꝛunȝe ȝ þæꝛe Æꝛiꝛte. *Homil. Sax.* p. 196.
Æꝛteꝛ ðæꝛ Hælendeꝛ Æꝛiꝛte. pæꝛon hiꝛ Diꝛcipuli belocen. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 32. 119. 122. 123. 126. 155. 161. 166. 175 201. 209.
Æꝛteꝛ þæꝛ Hælendeꝛ ꝛꝛoꝛunȝe. ȝ æꝛiꝛte oꝛ beaþe. *Homil. Sax.* p. 163. 190. 207.
Æꝛteꝛ þa þe Aȝuꝛtinuꝛ to Engla lande becom. Homil. Ælfrici. p. 164. 189. 207.
Æꝛteꝛ þam þe Alexandeꝛ ꝛe eȝeꝛulla Cyninȝ. *Homil. Ælfrici, in qua occurrunt multa ex libro Machabæorum.* p. 127. 137. 164 189. 208.
Æꝛteꝛ þam þe Moýꝛeꝛ ꝛe mæꝛe Heꝛetoȝa oꝛ Æȝýꝛta-lande. Homil. Ælfrici. p. 32. 116. 137. 161. 188. 200.
Æꝛteꝛ ðam ðe Moýꝛeꝛ ꝛe mæꝛe Hæꝛetoȝa ȝ Godeꝛ ꝛolc ȝelæde oꝛ Phaꝛaoneꝛ þeoꝛte. *Homil. Sax. ex Libro Judicum excerptus ab Ælfrico.* p. 39. 68.
Ægelredi Regis Cantiæ Carta. p. 105.
Ælc Cꝛiꝛten man ꝛceal æꝛteꝛ ꝓihte cunnan. *Homil. Ælfric.* p. 2. 20. 36. 123. 130. 132. 155. 160. 166. 175. 201. 209.
Ælc Cꝛiꝛten ꝛceal cunnan hiꝛ Pateꝛ-noꝛteꝛ ȝ hiꝛ Cꝛeðan. *Sententia Ælfrici de Pœnitentia. vid. Ælfricus. vid.* Pœnitentia.
Ælc Mæꝛȝe-ꝓeoꝛte ꝛceal beon ꝛꝛa he ȝehaten iꝛ Saceꝺ. *Homil. Saxon.* p. 34.
Ælc man biꝺ ȝeꝛulloꝺ on naman þæꝛe halȝan Ðꝛýnnýꝛȝe. *Sententia Ælfrici de Pœnitentia. vid. Ælfricus. vid.* Pœnitentia.
Ælc man þe ꝓihte ðemeꝺ. De officio Juſti Judicis. *Saxon.* 213.
Ælcne man ic biꝺde. *Homil. Saxon.* forte *Lupi* Epiſcopi p. 197.
Ælfeagi Aldermanni Carta. p. 227.
Ad S. *Ælfeagum* Archiep. Cantuar. *Oratio Latin. Sax.* p. 294.
Ælfgyfæ, *Eadwardi* Regis Matris, Carta. p. 225.
Ælfredi Ducis Carta. p. 270.
Ælfredi Regis *Anglorum* Cartæ. p. 227. 235. 241. 264 277. 284. 299.
Ælfredi Regis *Angl.* Leges, *Saxonicè.* p. 130. 213. 219. 273. 274.
Ælfredi Regis *Angl.* Præfatio ad *Werferthi* Epiſcopi *Wigornienſis* Verſionem Saxonicam Dialogorum *Gregorii* Magni Papæ. p. 71.
Ælfredi Regis *Angl.* Præfatio duplex Saxonica, Verſioni ſuæ Libb. *Gregorii* Magni de cura Paſtorali, præmiſſa. p. 70. 153. 240.
Ælfredi Regis *Angl.* Proverbia, *Saxon.* p. 231.
Ælfredi Regis *Angl.* Verſio Saxonica Soliloquiorum S. *Auguſtini Hipponenſis.* p. 96. 218.
Ælfrædi Regis *Angl.* Verſio Saxonica Eccleſiaſticæ Hiſtoriæ *Bedæ* Presbyteri. p. 105. 114. 153. 219.
Ælfredi Regis *Angl.* Verſio Saxonica Libb. T. M. S. *Boethii*, de Conſolatione Philoſophiæ. p. 64. 85. 217.
Ælfredi Regis *Angl.* Verſio Saxonica libb. *Gregorii* Magn. De Cura Paſtorali. p. 70. 92. 114. 153. 168. 217.
Ælfredi Regis *Angl.* Verſio libb. *Oroſii* Presbyteri, de Ormeſta Mundi. p. 85. 219. 303.
Ælfredi Regis *Angl.* Teſtamentum *Latin.* & *Saxon.* p. 307.
Ælfrici (qui ex Monacho factus fuit Abbas, Epiſcopus, & demum Archiepiſcopus Cantuarienſis) Ammonitio de Ebrietate cavenda. *Latinè.* p. 157.
Ælfrici Cartæ. p. 227.
Ælfrici Colloquium Monachicum, *Latine* & *Saxonice.* p. 95. 105. 196.
Ælfrici Dictantis Excuſatio, *Latinè.* p. 190. 207. *Saxonicè.* p. 6. 128. 159.
Ælfrici Epiſtolæ Latinæ. p. 57. 110. 153.
Ælfrici Epiſtolæ Saxonicæ. p. 23. 58. 67. 69. 88. 153. 157. 198.
Ælfrici Epiſtola *Egneſhamenſibus* Fratribus, Excerptis ejus ex libro *Æthelwoldi.* Epiſcopi de Conſuetudine Monachorum, præmiſſa. p. 110. 307.

INDEX AD CATALOGUM

Ælfrici Epiſtola *Saxonica* ad *Æthelwærdum* Aldermannum Verſioni ſuæ Pentateuchi præmiſſa. p. 65. 151. 162.

Ælfrici Epiſtola *Saxonicè* Scripta ad *Sigeſerthum*. p. 128. 199 202 210. 239.

Ælfrici Epiſtola I. (ex Latino ſuo, ab ſe Saxonicè verſa) ad ſacerdotes de Canonibus. p. 23. 88. 111. 305.

Ælfrici Epiſtola II. ad Sacerdotes, quam primitus Latine ſcripſit, deinde Saxonice vertebat. p. 23. 58. 111. 198. 305.

Ælfrici Epiſtola Saxon. ad *Sigwerdum Eaſthedonenſem*, de Veteri Teſtamento & Novo. p. 69.

Ælfrici Epiſtola ad *Wulfgetum Ilmandunenſem*, *Saxonicè*. p. 58. 69.

Ælfrici Excerpta ex libro *Æthelwoldi* Epiſc. *Wintonienſ.* de Conſuetudine Monachorum *Saxonicè*. p. 91. 199.

Ælfrici Excerpta ex libro *Bedæ* Presbyteri, de Temporibus. *Saxonicè*. p 87. 160. 196. 234.

Ælfrici Excerpta ex Epiſtola S. *Hieronymi* de Aſſumptione B. V. *Mariæ*. Saxonicè. p. 21. 34. 41. 124. 156. 175. 203. 207. 210.

Ælfrici Gloſſarium Latino-Saxonicum. p. 84. 96. 104. 113. 183. 238. 289.

Ælfrici Grammatica, ſive Excerpta ex *Donato*, &c. Saxonicè. p. 84. 102. 104. 105. 113. 152. 167. 182. 183. 289 306. 308.

Ælfrici Homiliæ nonnullæ *Latinæ*, in Cod. C C.C.C. qui inſcribitur. L. 12. *vid.* p. 110, *&c.*

Ælfrici Homiliæ *Saxonice*. p. 1. 9. 15. 121. 125. 174. 186.

Ælfricus fatetur ſe Paraphraſtico more tranſtuliſſe Homilias ſuas Saxonice ſcriptas, ex operibus SS. *Auguſtini Hipponenſis*, *Hieronymi*, *Gregorii*, *Bedæ*, *Smaragdi*, *& Haymonis*. p. 153.

Ælfricus Homilias de Paſſionibus vel Vitis Sanctorum illorum, quos non Vulgus ſed Cœnobitæ Officiis venerantur, ex Latino *Saxonicè* vertit. p. 186.

Ælfricus duobus Libris ſcripſit Paſſiones vel Vitas Sanctorum eorum, quos Gens *Anglica* colebat cum veneratione Feſti diei. p. 186.

Ælfrici Oratio Latina, ſtricta in Numeris, ad exemplum Poëſeos *Anglo-Saxonicæ*. p. 189.

Ælfrici Orationes Saxonicæ. p. 159 160.

Ælfrici (ut videtur,) Paſtorale Saxonicum, ſeu Excerpta ex Regula S. *Benedicti*, &c. *Lat.* & *Saxon.* p. 130.

Ælfrici Præfationes Latinæ. p 22. 186.

Ælfrici Præfatio libro ſuo Homiliarum de Sanctis præmiſſa. *Saxon.* p. 186.

Ælfrici Præfatio Lat. ad *Wulfſtanum* Archiep. *Eboracenſem* binis Epiſtolis ſive Homiliis ſuis de Canonibvs præmiſſa. p. 22. 58. 111.

Ælfrici Præfatio Latina ad *Wulfſinum* Epiſcopum, præmiſſa Epiſtolæ ſuæ de Canonibvs Saxonice ſcriptæ p. 57. 110. 160.

Ælfrici Sententia de Pœnitentia, *Saxonicè*. p. 37. 160.

Ælfrici Archiep. Cant. Teſtamentum. *Latinè* & *Sax.* p. 237.

Ælfrici Verſio Saxonica Tractatûs *Abbonis*, *Floriacenſis* Monachi, de Paſſione S. *Eadmundi* Regis *Orientalium Anglorum*. p. 19. 190. 192. 208.

Ælfrici Verſio Saxonica Reſponſorum Flacc. Alcuini Albini, ad Interrogationes *Sigwlfi* Presbyteri. p. 39. 42. 98. 117. 137. 190.

Ælfrici Verſio Orationis Dominicæ, Symbolorúmque *Apoſtolorum* & *Nicæni* Saxonica. p. 160.

Ælfrici Verſio *Pentateuchi*, *Saxonicè*. p. 67. 151. 162. 192. 252. 305.

Ælfrici Verſio Saxonica libri *Sulpicii Severi* de Vita S. *Martini* Epiſcopi. p. 17. 189. 190.

Ælfrici Verſio Saxonica ſententiæ *Terentiani* de Paſſionibus SS. *Joannis* & *Pauli*. p. 187. 191. 208.

Ælfrici cognomento *Batæ* Colloquia Latina in uſum puerorum. p. 104. & *Latin. Saxon.* 105. 196.

Ælfrici Epiſcopi *Helmamenſis* Teſtamentum. *Saxonicè*. p. 262.

Ælfrici Modeſtope Carta. p. 286.

Ælfrici Modeſtope Teſtamentum Saxonicè. p. 266.

Ælffini Monachi Codices Saxonici. p 248.

Ænigmata, Saxonicè. p. 223. 281.

Æneꝛt Cnihtenna manna ꝥehpilc ah ealpa ꝥinga. *Homil. Saxon.* p. 191.

De VI. Ætatibvs Hvivs Secvli. *Homil. Sax.* p 212.

De Ætatibus Mundi, Latine & Saxonicè. p. 104.

Æthelardus de Compoto, *Saxonicè* p. 234.

Æthelbaldi (ſeu *Æthilbaldi*) Regis *Merciorum* Cartæ. p. 229. 230. 241. 254. 258. 260. 264. 299. 300.

Æthelbaldi Regis Occidentalium Saxonum Cartæ. p. 307.

Æthelberhti I. Regis *Cantuariorum*, Carta. p. 276.

Æthelberhti I. Regis *Cant.* Leges, *Saxonicè*. p. 185. 273. 305.

Æthelberhti II. Regis *Cant.* Cartæ. p. 263.

Æthelbearhti Regis Occidentalium Saxonum Cartæ. p. 261 264. 265. 276. 307.

De S Æðeldryða Virgine, *Homil. Saxon.* p. 163. 188 191. 192. 208.

Æthelfledæ filiæ *Alfgari*, Teſtamentum, *Saxon.* p. 287.

De *Æthelfrithi* Ducis Hereditariis Libris, qui incendio perierunt. p. 283.

Æthelnothi Archiep. *Cantuar.* Carta. p. 225.

Æthelredi (ſive *Æthilredi*) Regis *Merciorum*, Cartæ. p. 299. 300. 301.

Æthelredi Regis Occidentalium *Saxonum*, Cartæ. p. 263. 276.

Æthelredi Regis *Anglorum*, Cartæ. p. 150. 220. 225. 226. 230. 237. 240. 242. 259 260. 264. 270. 276. 277. 300 302. 303. 306. 307.

Æthelredi Regis *Anglorum*, Leges, *Saxonicè*. p. 139. 144. 186. 213. 214. 219. 232. 274.

Æthelredi Ducis Merciorum, (& *Æthelfledæ*,) Cartæ. p. 229 230. 241 242. 254. 257. 258. 265.

Æthelrici Carta. p. 270.

Æthelrici Teſtamentum, Latinè. p. 229.

Æthelrici cognomento *Bigge* Carta. p. 270.

Æthelrichti Carta. p. 287.

Æthelſtani Regis Anglorum Benefactiones Eccleſiæ *Dunelmenſi*. p. 238.

Æthelſtani Regis Anglorum, Cartæ. p. 149. 150. 181. 182. 229. 235. 238. 340. 242. 254. 257. 258. 259. 260. 261. 264 265. 277. 278. 281. 282. 284. 300. 306. 307.

Æthelſtani Regis *Angl.* Inſcriptio Saxonica, unà cum Imagine ipſius in Codice Evangeliorum Latino, quem Dono dedit Eccleſiæ *Dunelmenſi* p. 238.

Æthelſtani Regis *Angl.* Leges *Saxonicè*. p. 139. 144. 185. 213. 274. 275.

Æthelſtani Regis *Angl.* Oratio ad Deum, ante prælium *Latin.* & *Saxon.* p. 231.

Æthelſtani Senatoris Cartæ. p 226. 235.

Æthelſuithæ Reginæ Carta. p. 227.

Æthelſtani filii *Æthelredi* Regis Anglorum Teſtamentum. *Saxon.* p. 270.

Æthelwærdi Subreguli Carta. p. 242. 270.

Æthelwoldus Epiſcopus *Wintonienſis* librum compoſuit de Conſuetudine Monachorum, quem poſtea Ælfricus deflorávit, vid. *Ælfricus*.

Æthelwoldi Epiſcopi Winton. Verſio Saxonica Regulæ S. *Benedicti*, p. 122 & vid. *Benedictus*.

Æthelwuli Regis Occidentalium *Saxonum* Cartæ. p. 259. 261. 262. 264. 277. 283.

Ætheredi Regis Carta. p. 227.

Ætheſtani cujuſdam, Catalogus Librorum, Saxonicè. p 248.

Æthulfi Regis Carta. p. 276.

Æthilwaldi Epiſcopi Lindisfarnenſis mentio in Cod. Evangeliorum Dunelmenſi præclariſſimo. p. 252.

S. Agathe Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 187. 208.

Agathes pæꝛ ꝥecizeo ꝛum ꝥeꝛeliz mæꝺen. Homil. Ælfric. p. 187. 208.

S. Agnetis Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 187. 191. 208.

Agyꝛtinuꝛ ꝛe ꝛnoꝛcena Biꝛcoꝑ pæꝺe eac on ꝛumepe bec. *Homil. Saxon.* p 165.

Ailmeri ſive *Ægelmeri Orientalium Angl.* Epiſcopi, Teſtamentum *Saxon.* p. 287.

Ailrici

Ailrici ſive *Æthelrici* Epiſcopi *Orientalium Anglorum*, Teſtamentum *Saxon.* p. 287.
Ala ȝebnoðnæ anæneð eopne heonte. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 24.
De S Albani Mart. Passione. Homil. Saxon. p 164. 188 208.
S. *Albani* Abbatiæ Regiſtrum Cartarum. p. 308.
Alcuini Albini Capita Theologica ad Guidonem Comitem. *Saxonice.* p. 165. 204. 243.
Alcuini Albini Reſponſa ad Sigewlfi Interrogationes Saxonice verſa ab Ælfrico. p. 39. 42. 98. 117. 120. 137. 190.
Aldhelmi Schireburnenſis Epiſcopi de Laude Virginitatis, Exemplaria vetuſta, in quibus habentur quædam Saxonice ſcripta p. 110. 182.
Aldredi Præpoſiti quatuor Collectæ in laudem S. Cuthberti. *Latine.* p. 206.
Aldredi Presbyteri Verſio Evangeliorum *Dano-Saxonica.* p. 250. 252.
Aldredi Presbyteri Verſio Libri Pontificalis & Ritualis Dunelmenſis Eccleſiæ, *Dano-Saxonica.* p. 205.
Aldredi Subreguli *Hwicciorum* Cartæ. p. 230. 254. 299. 300. 301.
Aldredi ſive *Ealdredi* Wigornienſis Epiſcopi, Cartæ. p. 299. 300. 301. 303.
SS Alexandri. Eventi. Et Theodoli Passio *Homil. Saxon.* p. 34. 36. 126. 158. 191. 207.
Alexandri Magni Epiſtola ad *Ariſtotelem*, de ſitu Indiæ, *Saxonice.* p. 218.
Alfgari Comitis Teſtamentum. Saxonicè. p. 287.
Alhævini ſive *Albuni* Epiſc. *Wigorn.* Cartæ. p. 241. 254. 299. 300. 302.
De Alleluia. *Homil. Saxon.* p. 12. 117. 125. 129. 160. 200.
De Alleluia die invenienda. *Saxonicè.* p. 234. 248.
Alphabetarius liber. p. 247.
Alphabeta varia. 103. 247.
coram Altare, Oratio, *Latine & Saxon.* p. 293.
Al þet merec ȝ ſingeð on þiſſe timan. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Alvredi Sacriſtæ Liber de Libertatibus Eccleſiæ S. *Johannis* de *Beverley.* p. 238.
Ambroſius Biſceop binnan Mediolana. *Homil. Ælfrici.* p 187. 191. 208.
Ammonitio Amici. *Homil. Saxon.* p. 104. 132.
Amuleta. Vid. Exorciſmi.
An anȝin iſ ealna þinȝa. þ iſ God ælmihtiȝ. *Homil. Ælfrici.* p. 1. 15. 116. 120. 128. 154. 174. 190. 201. 202. 208.
De *Anania, Azaria & Miſaele*, Saxonicè. p. 281.
Ancrene Wiſſe Liber ſic dictus. vid. *Gandavo.*
De S. Andrea. *Homil. Saxon.* p. 128. 171.
In S Andreæ Apostoli Natali. *Homil. Saxon.* p. 9. 18. 42. 124. 135. 156. 163. 175.
De S Andreæ Apostoli Passione. *Homil. Saxon.* p. 9. 18. 125. 135. 156. 175. 207. 211.
Angelorvm Nomina. *Homil. Saxon.* p. 132.
An ȝeþo þal ſpnuc en oþ ſeyye mone. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.
Angliæ Provinciarum Hidarumque numerus. p. 308.
Anglorum (ſive Anglo-Saxonum) Reges. *vid.* Genealogia.
Anglo-Saxonicarum Litterarum nomina. p. 247.
Anglo-Saxonicarum Litterarum ſignificationes. p. 248.
Anglo-Saxonicæ quædam voces Abbreviatæ, cum explicatione; ex Codd. Mſs. erutæ. *vid.* Præfat. ad D. *Robertum Harleyum.*
De *Anglo-Saxonum* Regibus *Ælfredo, Æthelſtano & Eadgaro*, qui in Deum confidentes, Victoriam conſecuti ſunt. p. 39.
Be Angol-Þitena Geræднysse. p. 214.
De Annis ab *Adamo*, uſque ad D. N. I. Chriſtum. *Saxonicè.* p. 205. 243. 293.
De Anno, ejuſque partibus; *Saxonicè.* p. 247.
An Scippend iſ ealna þinȝen. p. 202.
De Antichristi Temporibvs. *Homil. Saxon.* p. 132.
De Antichristo. *Homil. Saxon.* p. 27. 28. 33. 58. 59. 120. 139. 204.
An þæſ on ȝean dæȝum. *vid.* Fela. *vid.* Iſaiaſ.
Apographa Chartacea veterum Codd. *Anglo-Saxonicorum.* p. 84. 149. 185. 305.
S. Apollinaris Mart. Natale. *Homil. Saxon.* p. 188. 207.
Apollonii Regis *Tyri* Hiſtoria, *Saxonicè.* p. 146.
In Apostoli Vnivs Natali. *Homil. Saxon.* p. 6. 38. 131. 159.
De Apostolis. *Homil. Saxon.* p. 135. 233.
In Apostolorvm Plvrimorvm Natali. *Homil. Sax.* p. 7. 159. 207.
Apoſtolorum Symboli Paraphraſis Poetica, *Saxonicè.* p. 48.
Apoſtolorum Symbolum *Normanno-Gallicè.* p. 168.
Apoſtolorum Symbolum, *Normanno-Saxonicè.* p. 168. 228. 248.
In Apoſtolorum Symbolum, Commentarius *Normanno-Saxon.* p. 169.
Apoſtolorum Symbolum, *Saxonicè* p. 160. 202. 221. 224. 240. 269. 291.
Ad xii. Apoſtolos Oratio. *Lat. Sax.* p. 293.
L. *Apulejus* Madaurenſis de Virtutibus Herbarum. *Saxonicè.* p. 72. 92. 217.
Apuleii Sphæra, *Saxonicè.* p. 248.
In Vigilia Ascensionis Dñi. *Homil. Saxon.* p. 122. 135. 162.
In Ascentione Dñi. *Homil. Saxon.* p. 3. 20. 33. 115. 119. 122. 127. 132. 136. 155. 162. 166. 171. 175. 201. 209.
Dmc Post Ascensionem Dñi. *Homil. Saxon.* p. 58. 166. 201.
S. *Athanaſii* Symbolum Lat. & Sax. p. 222. 224. *vid.* Cantica S. Scripturæ.
De Avaritia. *Homil. Saxon.* p. 25. 121.
Auaþuſ þ iſ Gyrſepe on Engliſc. *Homil. Saxon.* p. 25. 121.
Ave Maria. Normanno-Saxonicè. p. 248.
De Avgvriis. Homil. Saxon. p. 36. 42. 120. 136.
In B. Avgvstini Anglorvm Doctoris Die Depositionis. *Homil. Saxon.* p. 120.
S. *Auguſtini Hipponenſis* Oratio. *Lat.* p. 291.
S. *Auguſtini Hipponenſis* Orationes. *Latin. & Saxonicè.* p. 292. 293.
S. *Auguſtini Hipponenſis* Soliloquia, *Saxonice.* p. 96. 218.
De S. *Auguſtino Cantuarienſi.* Saxonicè. p. 239. 240. 289.
Auȝuſtinuſ *vid.* Aȝuſtinuſ.
Auȝuſtinus ſe þiſa Biſceop ſpnæc to hiſ folce be ðam punðpum. Homil. *Ælfrici* ex *Auguſtino.* p. 136. 157. 206.

B.

Badanothi Teſtamentum. *Saxonicè.* p. 260.
Baldi Liber Medicinalis Saxonicè. p. 180.
De Baptismate *Homil. Saxon.* p. 22. 27. 132.
--- & Latine. p. 144.
In S Bartholomei Apli Passione. *Homil. Saxon.* p. 17. 34. 41. 124. 127. 156. 163. 175. 206. 211.
S. *Baſilii* Admonitio ad Fratrem Spiritualem (quæ tamen vulgò dicitur S. *Baſilii* Hexaemeron.) ab his verbis incipiens, Baſiliuſ ſe eadiȝa. p. 72. 95.
S. Basilii Epi Depositio. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191. 208.
Baſiliuſ pæſ ȝehaten ſum haliȝ Biſcop. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191. 208.
De *Bathonienſis* Eccleſiæ Reliquiis. Saxonicè. p 149.
Bathonienſis Eccleſiæ Regiſtrum Cartarum. p. 149.
Bedæ Venerabilis, Presbyteri, Codex Evangeliorum. p. 82.
Bedæ Codex Epiſtolarum D. *Pauli*, propria ſua manu ſcriptus. p. 241.
Bedæ Hiſtoria Eccleſiaſtica Gentis *Anglorum*, Saxonicè. p. 103. 105. 114. 153. 219.
Bedæ Liber Scintillarum. *Lat. Sax.* p. 86. 180.
ex *Bedæ* libro de Temporibus Excerpta, *Saxonicè.* p. 87. 106. 196. 234. 247.
Bedæ liber de Vita S. Cuthberhti, in quo nonnullæ voces gloſſantur *Saxonicè.* p. 308.

INDEX AD CATALOGUM

Bedæ Meditatio de die Judicii, Saxonicis verſibus. p. 146.
Bedæ Oratio Latinè, cum Rubrica *Saxon.* p. 224.
Bedæ Prognoſtica Temporum. *Saxonicè.* p. 195.
Beda upe lareop appaton þæne bec. *Homil. Ælfrici, de Viſionibus Drihthelmi, ex Bedâ.* p. 2. 37. 158. 165. 205.
Initium Eccleſ. Hiſt. *BEDÆ*, Chronicis Saxonicis præmiſſum. (Bryttene Iglande) p. 64. 220.
Benedictiones. *Saxonicè.* p. 223.
S. *Benedicti* Imago in Codice depicta. p. 292.
In S. BENEDICTI ABBATIS NATALI (ſeu die DEPOSITIONIS, ut al.) p. 11. 125. 158. 163. 206.
S. *Benedicti* Regula Monachorum *Latin.* & *Saxon.* p. 103. 122. 131. 198. 218. 296.
S. *Benedicti* Regula Monachorum *Saxonicè tantum.* p. 91. 289.
S. *Benedicti* Regula Sanctimonialium. *Latine* & *Sax.* p. 218. & *Saxonicè.* p. 92. 289.
Excerpta ex Regula S. *Benedicti. Saxon.* p. 131. 198.
Ad S. Benedictum Oratio *Latinè* & *Saxon* p. 294.
Ad SS. Confeſſores *Benedictum, Gregorium, Auguſtinum, Dunſtanum, Hieronymum, Cuthberhtum, Judocum, Byrinum, Swythunum, Grimbaldum,* & *Athelwoldum,* Oratio. Latine & Saxon. p. 294.
Benedictur re halga Abbud. Homil. Ælfrici. p. 125. 158. 163. 206.
Beornulfi Regis Merciorum Cartæ. p. 229. 299.
Beorhtnothi Ducis *Northanhymbrorum* Hiſtoriæ, Poëticè ſcriptæ, Fragmentum *Saxon.* p. 232.
Beorhtwlfi Regis Merciorum Cartæ. p. 229. 235. 241. 242. 249. 257. 258. 264. 300.
Beowlfi Regis *Danorum* Hiſtoria, verſibus *Dano-Saxonicis.* p. 218.
Biſore alle þinȝ. þeo þinȝ beoð efric man helpurþe. *Homil. Normanno Saxon.* p. 233.
Bilfridus Anachoreta, egregius in ornandis Codicibus Artifex. p. 252.
Be BISCOP-HADVM. *Homil. Saxon.* p. 202.
Be BISCOPVM. *Canon. Saxon.* p. 95. 214.
De Biſſexto. *Saxonicè.* p. 234.
Blediani Notarii Liber. p. 83.
A. M. T. S. *Boethii* Libri de Conſolatione Philoſophiæ Saxonicè. p. 64. 85. 151. 217.
Bridfrithi, Rameſienſis Monachi, Liber de Computo Eccleſiaſtico. *Saxonicè.* p. 103.
Bridfrithi Rameſienſis Oratio ad ſpiritum ſanctum, *Latine* & *Saxonicè.* p. 104.
Brihtmeri Carta. p. 270.
Britannicæ (ſeu *Cambro-Britannicæ*) Voces, Adnotationes, Teſtificationes, *&c.* in nonnullis Codicibus MSS. obſervatæ. p. 63. 289.
Burhredi Regis Merciorum Cartæ. p. 230. 241. 258. 262. 299. 302.
Byrhtrici & *Æthelſwithæ* Teſtamentum. *Sax.* p. 276.

C

Cædmonis Cantici *Saxonici* exemplar vetuſtiſſimum. p. 287.
Pſeudo-*Cædmonis* Verſus quidam, *Sax.* p. 281.
Pſeudo-*Cædmonis* Poemata *Dano-Saxonicè.* p. 77. 103.
Calendarium *Saxonicum.* p. 149.
Calendaria, in quibus memorantur Sancti Anglo-Saxonici. p. 291. 292.
Gul. *Camdeni* Vocabularium *Saxonico-Latinum.* p. 246.
de Canicularibus diebus, *Saxonicè.* p. 223.
Canones & Conſtitutiones. *Saxonicè.* p. 45, *&c.* 65, *&c.* 213. *vid.* Leges.
Canones Eccleſiaſtici *Latinè* & *Saxonicè.* p. 77. 130. 148.
Canones Eccleſiaſtici *Saxonicè.* p. 45, *&c.* 94. 95. 143. 144. 145. 196. 197.
Cantabrigia. vid. Sodalitium.
Cantica, *Saxonicè.* vid. Hymni.
Cantica S. Scripturæ, cum Hymnis, Orationibus, ac Symbolis, *&c.* ad calcem Pſalteriorum. p. 100. 152. 168. 182. 222. 223. 240. 269. 291.
Cantuarienſis Eccleſiæ S. *Auguſtini* Hiſtoria & Regiſtrum Chartarum. p. 172. 308.
Cantuarienſis Eccleſiæ *Chriſti* Bibliotheca, A.D. 1315. *vid.* Præfat. ad *D. Robertum Harleyum.*
Cantuarienſis Eccleſiæ *Chriſti* Regiſtra Chartarum. p. 270.
Cantuarienſis Eccleſiæ *Chriſti* Chronicon *Saxonicum.* p. 130.
Canutus, vid. *Cnutus.*
Carmina, *vid.* Exorciſmi.
Carmina, *&c. Normanno-Gallicè.* p. 231.
Cartæ *Apographæ* Regum *Anglo-Saxonum*, &c. in Chartulariis Abbatiarum, *&c.* quærendæ, & p. 93. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265.
Cartæ *Autographæ* Regum *Anglo-Saxonum*, &c. ſub ſingulorum Nominibus quærendæ.
Cartæ *Suppoſititiæ* Regum *Anglo-Saxonum*, &c. p. 258. 261. 262. 263. 264. 265. 272. 281. 282. 303.
Cartæ *Suſpectæ, dubiæque Fidei* Regum Anglo-Saxonum, *&c.* p. 302. 303.
De CASIBVS MVLTIFARIIS. *Homil. Saxon.* forte *Lupi* Epiſc. p. 30.
De CASTITATE. *Canon-Saxon.* p. 78.
Catalogi Librorum. p. 83. 84. 248. 276.
S. CATHERINÆ VIRGINIS PASSIO. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79. 247.
In S. CEADDÆ EPI ET CONFESSORIS NATALI. *Homil. Saxon.* p. 40.
Ceadwallæ Regis *Occidentalium Saxonum* Cartæ. p. 226. 235. 262.
Ad S. *Ceciliam* Oratio *Lat.* & *Saxon.* p. 294.
S. CECILIÆ VIRGINIS PASSIO. *Homil. Saxon.* p. 190. 207.
Ceolfridi Abbatis Carta. p. 229.
Ceolulfi Regis Cartæ. p. 229. 254. 257. 263. 299.
Ceonwaldi Epiſc. Wigorn. Carta. p. 299.
Certeſienſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p. 241.
De CHARITATE. *Canon. Saxon.* p. 78.
Chartarum Tranſcripta. *vid.* diverſarum Eccleſiarum *&c.* Regiſtra. p. 308.
S. CHRISANTI ET DARIÆ PASSIO. *Homil. Sax.* p. 190.
De CHRISTIANITATE. *Homil. Latin.* forte *Lupi* Epiſcopi. p. 27. 29. 139.
De Chriſtianitatis propogatione per *Angliam. Saxonicè.* p. 289.
De *Chriſti* Nativitate. *Saxonicè* p. 114. *vid.* Nativitas.
De *Chriſti* Reſurrectione & Aſcencione, Quæſtiones & Reſponſiones, *Saxonice.* p. 205.
De S. CHRISTOPHORO MARTYRE. *Homil. Saxon.* p. 191. 218.
Ad *Chriſtum Jeſum* Oratio *Latin. Saxon.* p. 292.
Chronica, *Saxonice.* p. 64. 84. 95. 130. 219. 220. 239. 308.
è Chronico *Saxonico*, excerpta. p. 224. 240.
Chronicon de Rebus *Anglicis, Gallicè.* p. 64. 229.
Cialulfi Carta. p. 259.
De CIRCVMCISIONE DNI. *Homil. Saxon.* p. 20. 31. 121. 125. 155. 174. 209.
Cipic habaþ. *vid.* Heah habaþ.
Be þæne halgan CLÆNYSSE. *Homil. Sax.* p. 128. 202.
In S. CLEMENTIS MARTYRIS NATALI. *Homil. Saxon.* p. 8. 42. 124. 135. 156. 164. 175. 207. 211.
Cnuti Regis *Anglorum* Cartæ. p. 93. 181. 220. 227. 234. 237. 240. 242. 258. 259. 262. 270. 282. 286. 306. 309.
Cnuti Regis *Anglorum* Leges, *Saxonicè.* p. 146. 212. 306.
De COENA DNI. *Homil. Saxon.* p. 13. 29. 111. 118. 126. 129. 200.
Coenredi Regis *Merciorum* Cartæ. p. 242. 300. 307.
Coenwlfi Regis *Merciorum* Cartæ. p. 150. 258. 259. 262. 263. 299. 300. 301.
De COGITATIONIBVS. *Homil. Saxon.* p. 37. 43.
Collectæ. *vid.* Preces.
S. *Columbi* Circulus. *Saxonicè.* p. 223.
In Comitatûs Curiis Acta. p. 93. 242. 259. 265. 276. 287.
Commentum de Diabolo quodam ab Anachoreta capto, examinatoque. *Saxonicè.* p. 96. 196.

De Commvnicatione. *Canon. Saxon.* p. 78.
Commutationis Terrarum Cartæ. p. 236. 259. 260. 261. 263, *&c.*
De Computo Eccleſiaſtico. *Saxonicè.* p. 103. 149. 222. 223. 231. 234. 248
Acta *Concilii* æt Aſcpum. p. 259.
Judicium *Concilii* in Celhýð (ſive Cælichýð,) p. 229. 259.
Placita *Concilii* in Cloſerho (ſeu Cloſerhoar, ſive Cloſerhoum.) p. 229. 261. 262. 301.
Acta *Concilii* in Cýningſtun. p. 259.
Concordia inter *Eadwalam* & *Cynethrytham. Saxon.* p. 259.
De Concurrentibus. *Saxonicè.* p. 234. 248.
Confeſſarii Officium. *Saxonicè.* p. 67. 197.
Confeſſio Fidei Chriſtianæ. *Saxon.* p. 51.
De Confeſſione Peccatorum. *Saxon.* p. 19. 50. 78. 79. 93. 94. 109. 145. 148. 192. 267.
Confeſſionis Forma. *Latin. Saxon.* p. 293. & *Saxonicè.* 145. 182. 195. 197. 221. 243. 246. 269
De Uno Confessore. *Homil. Saxon.* p. 25. 207.
De Confessoribvs. *Homil. Saxon.* p. 135.
In Confessoris Vnivs Natali. *Homil. Saxon.* p. 7. 22. 25. 35. 38. 42. 120. 125. 126. 132. 159. 207.
Conivratio Hominis Ante Commvnicet. *Saxon.* p. 241.
Conſuetudines Regum inter *Anglos Saxonicè.* p. 274.
Conventiones inter *Dunelmenſem* Congregationem, & alias. p. 249.
Conventio inter Epiſcopos quoſdam & Abbates. *Sax.* p. 247.
Conventio inter *Godwinum* Epiſc. *Roffenſem* & *Leofwinum.* p. 185. 276.
Conventio inter *Stigandum* Archiep. *Cantuar.* &c. *Saxonicè.* p. 150.
Conventio inter *Wlfricum* Abbatem, &c. *Sax.* p. 151.
Conventio inter *Wlgeatum* & Abbatem de *Giſelingham* & *Fakenham.* p. 287.
Coſtantin ant Maxence ſeſe on a time. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79. 247.
D. Robertus *Cottonus,* quoſdam Mss. Codd. è ſua Bibliotheca depromptos, D. Thomæ *Bodleio* Dono Dedit. p. 25.
Coventrienſis Abbatiæ Confirmatio Fundationis, per *Eadwardum* Regem *Angl.* & Confeſſ. *Saxonicè* & *Latinè.* p. 226.
De Creatione Hominis & Lapſu ejus. *Hymnus Saxon.* p 281.
De Cre tione Mundi, *Homil. Saxon.* p. 128. 212.
De Creatione Mundi, *Hymni Saxonici* p 280.
De Creatore Et Creatvra. *Homil Saxon.* p. 212.
Credite ergo Kariſſimi *Homil. Saxon.* p. 139.
Credo in Deum. Ic bileue on God. *Homil. Normanno-Saxon* p. 169.
Cridienſis Eccleſiæ Libertates p. 260.
Be Cristendome. *Canon. Saxon.* p. 94. 213.
Be Cristendome. *Homil. Saxon.* p. 133. 139.
Cpiſtene men ſcýlon æt Cpiſtes lafeopum leopnian. *Homil. Saxon.* p. 133.
Be Eallvm Cristenvm Mannvm. *Canon. Saxon.* p. 50. 144.
Be eallum Cristenvm Mannvm. *Homil. Saxon.* p. 50. 94. 138. 213.
Cpiſt cpæð on hiſ halgan Godſpelle. þ ſcela ſontacna. *Homil. Saxon.* f. *Lupi* Epiſc. p. 132.
Cpiſt on ſumene tide ſende piſ ðæne Galeleiscan fæ. *Homil. Ælfrici,* (cui nunc una, nunc altera Concluſio in Codicibus affigitur.) p. 9. 18. 42. 124. 135. 156. 175. 211.
Cpiſtes ipunæ pæſ. *Homil. Normanno-Saxon.* (forte ex *Ælfrico*) p. 16.
Cpiſtes ðnopunʒ pæſ ʒepæpd nu beſopan uſ. *Homil. Ælfrici.* p. 19. 123. 129. 134. 155. 161. 174. 200. 209.
Ante Crucem Orationes *Latinè* & *Saxonicè.* p. 292.
D. S. Crvcis Exaltatione. *Homil. Saxon.* p. 165. 189. 207.
De S. Crvcis Inventione. *Homil. Saxon.* p. 14. 16. 34 63. 126. 134. 158. 191. 207.
Cryptographiæ *Anglo-Saxonicæ* ſpecimina. p. 26. 83. 110 222. 223. 248.
Curſoria Manus Anglo-Saxonum. p. 130.
In S. Cvthberhti Epi Natali. *Homil. Saxon.* p. 11. 125. 158.
Cuðbeahtuſ ſe halga Biſceop ſtemnde. *Homil. Ælfrici.* p. 11. 125. 158.
Cuthredi Regis Cantiæ Carta. P. 263.
Be Cynedome. *Canon. Saxon.* p. 45. 94. 143. 213.
Be Cynestole. *Canon Saxon.* p. 46. 94. 143. 213.
Cynulfi Regis *Saxonum* Carta. p. 264.
Be Cynge. *Canon. Saxon.* p. 94. 143. 213.
S. *Cypriani Carthaginenſis* Tractatus de xii Abuſivis, vid. S. *Patricius.*
Be Cyrican. *Canon. Saxon.* p. 50. 94. 144. 213.
Be Cyric Griðe. *Canon. Saxon.* p. 186. 214.

D.

Be Dæðbotan. *Saxonicè.* p. 146. 198.
De Damnatione Impiorum. *Hymni Saxon.* p. 281.
Danielis Prophetæ Lunaris. *Saxonicè.* p. 40. 88. 89. 110. 194. *&c.* 196.
Danielis Prophetæ Somniorum Interpretamenta. *Saxonicè.* p. 88. 110. 194. 195.
Dano-Saxonicæ quædam voces abbrevlatæ, cum explicationibus. *vid.* Præfat. ad D. Robert. Harleyum.
Dano-Saxonicè ſcripti Codices. p. 77. 81 82. 98. 103. 218. 219. 295.
Dauiþ ſe mæſa Cýning. *Homil. Saxon. de Templo Hieroſolymitano.* p. 100.
Dauiþ þe Salm-ſpihtſpeke ð 1 þe Sapter. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 80. 247.
Dauiþ ſæſ haten biſhmoð. Narratio Poetica de Davide, ejuſque Pœnitentia propter Adulterium. p. 243.
Decalogi Expoſitio. *Saxonicè* p. 202.
De Defvnctis. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
De Dei Dilectione. *Saxon.* p. 214. 280.
De Dei Electis & Reprobatis. Saxonicè. p 204.
Deneberhti Epiſc. Wigornienſis Carta. p. 301.
De Deo, Creatione, Anima hominis, *&c. Saxonicè.* p. 202.
De Deſcenſu *Chriſti* ad inferos. *Homil. Saxon.* p. 59.
De ſeptem Donis ſpiritus Sancti, *&c. Saxonicè* p. 273.
Ad Deum. Orationes *Latin.* Saxon p. 292. 293. *vid.* Preces.
D. *Simondſii D'Ewes* Collectanea Saxonica. p. 308.
De Die *Alleluia* invenienda. *Saxonicè.* p. 234.
De diebus *Ægyptiacis. Saxonicè.* p. 241. 305.
De Diebus 2 infauſtis, in quolibet Menſe, *Saxon.* p. 234.
De diebus 3 in anno, quibus nulla naſcitur Fœmina. *Saxon.* p. 234.
De die fauſto cujuſlibet Anni. *Saxonicè.* p. 234.
De Diei Dominicæ Obſervatione. *Homil. Saxon.* p. 116.
De Die Sancta invenienda. *Saxonicè.* p. 234.
Dies Paſchæ, quomodo invenienda. *Saxon.* p 234.
De Dilectione Dei Et Proximi. *Homil. Sax.* p. 37.
De Diis Falsis. *Homil. Saxon.* p. 28. 136. 190.
De S. Dionysii Sociorvmqve Eivs Passione. *Homil. Saxon.* p. 164. 189. 207.
De Disciplina. *Canon. Saxon.* p. 77.
Doctrina Popvli. *Homil. Saxon.* p. 117. 118.
De Doctrina Apostolica. *Homil. Sax.* p. 36. 136.
De Dominica Die. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233. 267. 268.
Dominica. i. In Mense Septembri. *Homil. Saxon.* p. 16.
In Feſt. vii. Dormientivm. *Homil. Saxon.* p. 5. 159. 188. 191. 203.
Doxologia. *Saxonice.* p. 51.
Doxologiæ Paraphraſis Poetica, *Saxon.* p. 48. 148.
De Drihthelmi Visionibvs. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 37. 158. 164. 205.
Dnihten cpæð on ſumne timan to hiſ Leopningcnihtum. *Homil. Ælfrici.* p. 6. 15. 119. 136. 159. 210.

Dnihten cpæð to hiy Leopning-cnihtum. Behealdað eop. Homil. Ælfrici. p. 5. 15. 119. 136. 158. 167. 210.

Be unum Dritene. *Homil. Saxon.* p. 129.

Dnihten Hælend ðneade mid popdum. *Homil. Ælfrici.* p. 118. 126. 129. 133. 157. 161. 200 209.

Dnihten ræde hiy biȝspel be ȝumum mannum. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 17. 119. 120. 136. 159. 203 210.

Dnihten ræde hiy biȝspel hiy Leopning-cnihtum. *Homil. Ælfrici,* eadem cum illa, quæ ab his verbis incipit Se Hælend cp̄ þ Heofonan pice, *&c.* p. 157. 160.

(M. pa I.) Dniȝtner ðnopunge pe pillað ȝedapenlice eop pecȝan. *Homil. Ælfrici.* p. 32. 118. 121. 129. 134. 158. 161. 196. 200.

Dnihten præf fppecende on ȝumene tide to hiy Apoftolum. *Homil. Ælfrici.* p. 6. 21. 120. 124. 136. 156. 175. 211.

Dnýhten þu halga God. þu eart ælmihtiȝ ȝ ece God. Ic fopfoph. Confeffio peccatorum. p. 246.

Gulielmi *Dugdalii* Catalogus Cartarum Regum, &c. *Anglo-Sax.* quæ extabant in Archivis *Wigornienfis* Eccleſiæ. p. 299.

Gul. *Dugdalii* Dictionarium *Saxonico-Anglicum* p. 104.

Dunelmenfis Eccleſiæ Benefactorum nomina, aureis & argenteis litteris exarata. p. 249.

Dunelmenfis Eccleſiæ Codex Evangeliorum præclariſſimus. p. 250.

Dunelmenfis Eccleſiæ Codicum *Saxonicorum* Catalogus vetuſtus. p. 298.

De *Dunelmi* ſitu, & Reliquiis, Poema Saxonicum. p. 240. 308.

Dunni Carta. p. 276.

S. *Dunſtani* liber, in quo, Imago ejus quaſi ad pedes I. C. provoluta. p. 63.

Carta ſcripta manu S. *Dunſtani* p. 261.

De S. *Dunſtano.* Saxonicè. p 281.

ad S. *Dunſtanum* Oratio, *Latin. Saxon.* p. 294.

S. *Dunſtanus* narravit Paſſionem S. *Eadmundi* Regis *Orientalium Anglorum, Abboni* Monacho *Floriacenſi,* ſicuti illam accepit Rex Æthelſtanus ab Eadmundi Enſifero. p. 190.

S. *Dunſtani* Carta. p. 303.

E.

S. *Eadfridi* Epiſcopi *Lindisfarnenſis,* Codex Evangeliorum. p. 250.

Eadgari Anglorum Regis, Cartæ. p. 150. 220. 226. 227. 236. 237. 239. 240. 248. 257. 258. 260. 262. 264. 265. 276. 277. 278. 281. 282. 283. 284. 299. 301. 302. 303. 307. 308. 309.

Eadgari Anglorum Regis Leges Saxonicè. p. 109. 139. 213. 230. 240. 305. 306.

De *Eadgaro Anglorum* Rege. *Saxon.* p. 289. 309.

Eadgarus Rex Regulam S. *Benedicti* ex Latino in Saxonicum ſermonem verti juſſit. p. 122. 289.

Eadgithæ Reginæ Carta. p. 285.

Eadilheardi & *Eadilweardi Hwicciorum* Regulorum Carta. p. 300.

Eadmundi Regis *Anglorum* Cartæ. p. 149. 227. 235. 242. 261. 262. 277. 278. 283. 284. 306.

S. *Eadmundi* Abbatiæ de *Burgo* Regiſtrum Cartarum. p. 286.

Eadmundi Regis *Anglorum* Leges. *Saxonicè.* p. 213. 274. 275.

De S. Eadmvndi Regis Passione. *Homil. Saxon.* p. 164. 190. 192. 208.

Eadmund ſe eadiga Eaſt-Engla Kýning. *Homil. Saxon.* p. 164. 190, *&c.* eadem cum ea quæ ab his verbis Incipit, Sum ſpýðe ȝelæpeð Munuc, *&c.*

Eadredi Regis *Anglorum* Cartæ. p. 150. 226. 235. 239. 240. 242. 260. 261. 262. 264. 265. 277. 278. 283. 284. 299. 302. 306. 307.

Eadrici Regis *Cantiæ* Leges *Saxonicè.* p. 185. 273.

Eadſigi Presbyteri Teſtamentum, *Saxonicè.* p. 270.

Eadulfi Carta. p. 255.

Eadwardi Senioris *Anglorum* Regis Cartæ. p. 235. 277. 307.

Eadwardi Junioris, Martyris, *Anglorum* Regis, Cartæ. p. 281. 282.

Eadwardi Confeſſoris, *Anglorum* Regis, Cartæ. p. 150. 225. 226. 227. 234. 235. 236. 238. 241. 246. 260. 261. 262. 264. 265. 270 277. 282. 284. 285. 286. 305. 306. 308.

Eadwardi Confeſſoris, Regis *Anglorum,* Epiſtola de *Wlfrico Elienſi* Abbate, *Saxonicè.* p. 22.

Eadwardi Regis *Anglorum* Leges. *Saxonicè.* p. 274.

Eadwigi Anglorum Regis Cartæ. p. 149. 150. 216. 226. 227. 235. 236. 240. 242. 257. 260. 264. 277. 278. 283. 307.

Eadwini & Enneawnæ Litium determinatio. *Saxonicè.* p. 309.

Eadwini Teſtamentum, *Saxonicè.* p 267.

Eadwini Monachi *Cantuarienſis* Pſalterii Triplicis Latini Codex præſtantiſſimus. p. 168.

Eadwini Regis Carta. p. 226.

Eala ſela iy þapa þe Saceno-habey. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi.* p. 197.

Eala ȝeſýnnýy. þæt þuph Deofol. *Homil. Lupi Epiſcopi.* p. 28.

Eala ȝe ȝebnoðna þa leofoytan. þ ȝodcunde ȝeppe. *Homil. Ælfrici.* p. 43. 121. 136. 164. 190.

Eala ȝe Mæyte-pheoytay. mine ȝebnoðna. *Epiſtola Ælfrici ad Sacerdotes.* (Quando Dividis Crisma.) p 23. 58. 111. 198.

Eala ȝe ýnfuman men. ȝ æþele pæpmen. *Homil. forte Lupi Epiſc.* p. 132

Eala leofan men. ſýtele iy ȝeſýne. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 29.

Eala leofan men. unbepytanðað þ ſoð iy. *Homil. Saxon.* p. 138.

Eala leofan men. uy iy ſpiðe micel þeanf. *Homil. Saxon. f. Lupi. Epiſc.* p. 139.

Eala leofan men. uton unbepytanban eal ſpa. *Sermo Lupi Epiſc. vid.* Leofan men.

Ealhburgæ Teſtamentum. *Saxonice.* p. 151. 261.

Ealdredus, vid. *Aldredus.*

Ealle pe beðuran. *Sermo Lupi Epiſcopi populo lectus, quo tempore ingens Danorum exercitus ad Angliam appulerint.* p. 98. 138.

Eallum Cnihtenum mannum. *Homil. f. Lupi Epſc. vid.* Leofan men.

To Eallum Folke. *Homil. Saxon.* p. 196. 197.

Eanberhti, Hwicciorum Reguli, Cartæ. p. 230. 241. 254.

Eardulfi Dunelmenſis Epiſcopi Carta. p. 263.

Earendelis Angeli, ſive *Luciferi,* laudes. *Saxon.* p. 280.

De Ecclesiæ (*ſive* Templi) Dedicatione. *Homil. Saxon.* p. 19. 24. 207.

In Ecclesiæ Dedicatione. *Homil. Saxon.* p. 7. 24. 38. 159. 201. 266.

De Ecclesiasticis Gradibvs. *Canon. Saxon.* p. 47. 111. 144.

De Ecclesiasticis Officiis. *Canon. Sax.* p. 144 47.

Ecgberhti (ſive *Ecgbyrhti,*) *Anglorum* Regis, Cartæ. p. 283. 307.

Ecgberhti & *Æthelwlfi* Regum Reconciliatio cum *Ceolnotho* Archiep. *Cantuarienſi* p. 259. 260.

Ecgbearhti Cantuariorum Regis Cartæ. p. 263. 264 276.

Ecgbyrhti Eboracenſis Archiepiſcopi Liber Confeſſionalis. *Saxonicè.* 111. 112.

Ex *Ecgbyrhti Eboracenſis* Archiep. Pœnitentiali, Excerpta *Saxonicè.* p. 66. 145.

Ecgbyrhti Eboracenſis Archiep. Excerpta ex Patribus. *Latinè.* p. 109. 215.

Ecgfridi Regis *Merciorum* Carta. p. 229.

Ecgwini, Epiſcopi Wigornienſis, Carta. p. 301.

Edricus Monachus, Scriptor *Wigornienſis.* p. 26.

Efne pe ſopleten ealle populb þing. *Homil. Saxon.* p. 134.

Eft. *vid.* Oft.

Eftep Dnihtner þnopunge ȝ hiy æpiyte. *Homil. Saxon.* p. 134.

Eftep upe Lauepdey pine. ȝ hiy Paſſiun. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79.

Eft iy oðep piye be ðiyum ðingum. p 87.

Egm-

Egneſhamenſis (ſive *Eyneſhamenſis*) Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p. 105. 242. 308.
Eꝝ ꝑum Alꝑa ⁊ ω. *Homil. Ælfrici. Saxon.* p. 136. 163. 188.
De S. Egidio Abbate. *Homil. Saxon.* p. 134.
Ejaculationes devotæ. *Latin & Saxon.* p. 231.
De Eleemosyna. *Canon. Saxon.* p. 78.
Elienſis Eccleſiæ Chartæ veteres. p. 258.
Elienſis Eccleſiæ Regiſtrum Chartarum. p. 220.
Emptionis & Venditionis Contractus. p. 217. 258. 259. 261. 262. 263. 264. 276.
Be Eorlvm. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 143. 213.
Be Eorðlicvm Cyninge. *Canon. Saxon.* p. 45. 94. 214.
De Epactis *Saxonicè*. p. 234.
S. *Ephraimi Syri* Codex ms. *Latinus*, in quo *Saxonicæ* quædam voces. p. 269.
In Epiphania (ſive Theophania) Dn̄i. *Homil. Sax.* p. 10. 13. 121. 123. 125. 155. 157. 170. 174. 209. 233.
Domc̄. i. Post Epiphaniam Dn̄i. *Homil. Saxon.* p. 10. 125.
Domc̄. ii. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 10. 24. 117. 125. 128. 157. 199.
Domc̄. iii. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 10 18. 117. 123. 125. 129. 138. 155. 160. 174. 199. 209.
Domc̄. iiii. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 129. 199.
Domc̄. v. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 129. 199.
Domc̄. vi. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 199.
Domc̄. vii. Post Epiphaniam. *Homil. Saxon.* p. 200.
De Epiſcopali Munere. *Homil. Saxon. Lupi Epiſcopi.* p. 30.
De Episcopis. Canon. Saxon. p. 47. 145. 214.
Epiſcoporum Anglicorum Nomina. p. 116. 130. 215. 219. 275.
Epiſtola Commentitia ipſius Domini de Cœlo delapſa. *Saxonicè*. p. 95. 116.
De Equinoctio Vernali. *vid. Beda* (de Temporibus.)
Evangelia IIII. *Anglo-Saxonicè*. p. 64. 116. 152. 211.
Evangelia IIII. *Latine*. p. 80. 84. 151. 174. 181. 182. 216. 217. 225.
Evangelia IIII. *Latine*, cum interlineata Verſione *Dano-Saxonica*. p. 81. 250.
Evangelia IIII. *Normanno-Saxonice*. p. 76. 181.
Evangeliorum IIII. Harmonia *Francice*. p. 225.
In Evangelia IIII. Prologus, cujus Initium eſt *Plures fuiſſe*. *Latine*. & *Dano-Saxonice*. p. 250.
De Evangelii Textv Narratio. *Homil. Saxon.* p. 3. 119. 127.
De Evangelio. *Homil. Saxon.* p. 8. 16. 17. 21. 124. 133. 201.
De Evangelistis IIII. *Homil. Saxon.* p. 127. 135. 206.
S. Evfrosinæ (*ſive* Evfrasiæ) Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 190. 191.
S. Evgeniæ Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 187. 191.
S. *Euſebii Pamphili* Epiſtola ad *Carpianum* Fratrem, Latine & *Dano-Saxonicè*. p. 250.
S. Evstachii Sociorvmqve Eivs Passio. *Homil. Sax.* p. 189. 207.
Excommunicationis formula. *Sax.* & *Lat.* p. 137.
Exhortatio ad Peccata confitenda. *Saxonicè*. p. 195.
Exonia. *vid.* Sodalitium.
Exorciſmi, *Sax.* p. 114. 115. 186. 223. 234. 247. 304. 305.
Exorciſmus, ad Agros reddendos fertiliores. *Saxonicè* p. 98. 225.
Exorciſmus contra Anthracem. *Saxonicè*. p. 304. 305.
Exorciſmus contra Apoſtema. *Saxon.* p. 305.
Exorciſmus pro Auribus ac Oculis male affectis. *Sax.* p. 115.
Exorciſmus contra Boum Peripneumoniam. *Saxon.* p. 223. 305.
Exorciſmus contra Dentium dolorem. *Saxonicè*. p. 44. 304. 305.
Exorciſmus contra Diaboli atrocitatem. *Sax* p. 115.
Exorciſmus contra Ephialten, & quoſcunque Diaboli tentationes, Saxonicè. p. 304.
Exorciſmus pro Sterilibus Fœminis. *Saxon.* p. 305.
Exorciſmus contra Frigora & Febres. *Sax.* p. 232.
Exorciſmus contra Melancholiam. *Saxon.* p. 232. 234.
Exorciſmus pro Pecoribus. *Saxon.* p. 223. 305.
Exorciſmus ad Pecudes inveniendas. *Saxon.* p. 114.
Exorciſmus pro Pecoribus Faſcinatis. *Saxon.* p. 110. 114. 198. 275.
Exorciſmus contra Pedum dolorem. *Saxon.* p. 231.
Exorciſmus pro Porcis. *Saxonicè*. p. 305.
Exorciſmus contra Puſtulas (ſive Variolas.) p. 234. 305.
Exorciſmus ad recuperandam Rem furto ablatam. p. 186.
Exorciſmus contra Somnolentiam. *Saxon.* p. 305.
Exorciſmus contra Teredines. *Saxon.* p. 305.
Exorciſmus contra Tumores (Nucleos) in faucibus. *Saxonicè*. p. 305.
Exorciſmus contra Tumores. *Saxon.* p. 44.
Exorciſmus contra Venenum. *Saxon.* p. 83. 305.
Exorciſmus contra Vermes abſorptos. *Saxon.* p. 304.
Ezechielis Prophetæ Verba. *Homil. Sax* p 140.
Ezechiel ſe pitega læꝼð Godes þȳdelas. *Homil. Sax.* p. 140.

F.

De Falsis Diis. *Homil. Saxon.* p. 43. 121. 136. 164.
De Falso Testimonio. *Canon. Latino-Saxon.* p. 77.
Fermenni & *Owuni* Verſio Evangeliorum *Dano-Saxonica*. p 81. 82.
Fela bꝛð on ꝼolban. ꝼoꝛð ȝeꝼȳnna ȝeonȝna ȝeoꝼona. *Homil. Saxon. Poeticè ſcripta.* p. 281.
Fela ꝓæȝene Godꝛpel ꝑe ꝼoꝛlæꝛð on ðiꝛum ȝeðihte *Excuſatio Dictantis Ælfrici.* p. 6. 128. 159.
Fela iꝛ on bocum þæꝛ ꝑe mæȝ to biꝛnian. *Homil. Sax. Lupi Epiſcopi.* p. 27. 139.
Felicis Monachi *Croylandenſis* Liber de Vita Miraculiſque S. *Guthlaci* Anachoretæ. *Sax.* verſus. p 245.
Feoꝑeꝑ þinȝ ꝓȳnt ealꝑa þinȝa beheꝼoꝛt. *Homil. Saxon.* p. 140.
De Feſtivalibus Diebus, adnotatio, *Latinè*. p. 148.
De Feſtis Diebus. *Saxonicè*. p. 149.
De Fide. *Homil. Saxon* p. 26.
De Fide Catholica. *Homil. Saxon* p. 2. 20. 36. 123. 130. 132. 133. 137. 155. 106. 166. 175 201. 209.
De Fide, Spe, & Charitate. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Finisburgh. vid. Prœlium.
To Folce. *Homil. Saxon.* p. 138.
To eallum Folce. *Homil. Saxon.* p. 138.
Foꝛlete ælc Cniꝛten man Sċala. *Homil. Saxon.* p. 38.
Fꝑam þam halȝan Eaꝛteꝛlican dæȝe. iꝛ ȝetealde. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 20. 33. 119. 122. 123. 127. 131 136. 155 162. 175. 201. 209. 267.
Francicè ſcripti Codices. p. 98. 225.
Francica Evangeliorum Harmonia. p. 98. 225.
S. Frideſwidæ Abbatiæ, in Oxon. Regiſtrum Cartarum. p. 308.
Frithewaldi Subreguli *Wlfari Regis Merciorum* Carta. p. 241.
De SS. Foeminis *Eadburga, Seaxburga, Ætheldrytha, Wihtburga, Eormenhilda, Wærburga.* &c. Fragmentum *Saxonice*. p. 269.
S. *Fulgentii* Regulæ Monachorum. *Latine* & *Saxonice*. p. 91. 199.
De duobus *Furibus* cum *Chriſto* crucifixis. *Sax.* p. 183.
De S. *Furſei* Viſionibus. *Homil. Saxon.* p 2. 37. 158. 205.

G.

Gandavo (*Simonis* de) Epiſcopi *Sarisburienſis*, Regula Sanctimonialium Ordinis S. *Jacobi*, *Normanno-Sax.* p. 100. 149. 228. 247. 248.
In Gang ꝼvcan. Feria. ii. Et. iii. *Homil. Saxon.* p. 162.

De Gaudiis beatorum in Cœlis. *Hymni Saxonicè.* p. 281.

Be Gecyrrednysse. *Saxonicè.* p. 198.

Fiꝺ Geꝺpiſ. *Exorciſmus Saxon.* p. 234.

Geꝺpol menn appiꝛon ȝeꝺpýlꝺ on heꝺna bocum. *Homil. Ælfrici.* p. 164. 188. 192. 207.

Be Gehaꝺeꝺvm Mannvm. *Epiſtola Ælfrici ad Sacerdotes.* p 47. 138.

Be Gehaꝺeꝺvm Mannvm. *Canon. Saxon.* p. 47. 94. 138. 144 213.

To Gehaꝺeꝺvm ⁊ Leꝼeꝺvm. *Homil. Saxon.* p. 138.

Gehaꝺeꝺum mannum ȝebýnaꝺ eac ⁊ hi Læꝼeꝺe men. *Homil Saxon.* p. 138.

Gehaꝺeꝺum mannum iſ ſꝑiꝺe micclum beboꝺen. *Homil. Saxon.* p. 47. 128. 191.

Be Gehaꝺoꝺra Manna Aꝺe. ⁊ Be Haꝺbote. *Canon. Saxon.* p. 144.

Gehaꝺoꝺum mannum ȝebiꝛaꝺ ælc clænneſ. *Homil. Saxon.* p. 47. 138.

Gehepaꝺ ȝe nu hpæt ic eop ſecȝan ꝩille. *Homil. Saxon.* p. 63.

Gehepaꝺ nu m̄. ꝥa Ī. hu ſe Goꝺeſ lapeop. pæſ ſꝑpecenꝺe. *Homil. Saxon.* p. 212.

Gehepaꝺ nu. m̄. ꝥa Ī. hu ꝺaſ halȝan bec eop mýneȝiaꝺ. *Homilia ſ. Ælfrici.* p. 12. 133.

Gehepaꝺ nu. m̄. ꝥa Ī. hu uſ Goꝺeſ bec momeȝaþ. *Homil Saxon.* p. 44. 126.

Gehepaꝺ nu. m̄. ꝥa Ī. hpæt hep ſæȝꝺ on þiſſum bocum be manna Toꝺunȝ-ceapa. *Homil. Saxon.* p. 45.

Gehepaꝺ nu. m̄. ꝥa Ī. hpæt hep ſeȝꝺ on þiſum bocum be þam halȝan Pantaleone. *Homil. Saxon.* p. 206.

Gehýnaꝺ bnoꝺnu ꝥa Ī. pe mýneȝiaꝺ eop. *Homil. ſorte Ælfrici.* p. 111.

Gelome æteopꝺe upe Dnihten hine ſýlſne. *Homil. Ælfrici.* p. 126. 158. 161. 166. 201.

Ge maȝon ȝehýnan ſecȝan be ꝺæpe apꝑuꝛꝺnýſſe. *Homil. Saxon.* p. 200.

Genealogia Regum *Anglorum. Saxonicè.* p. 186. 275.

Genealogia Regum *Merciorum. Saxon.* p. 214.

Genealogia Regum Noꝛꝺanhymbrorum. *Saxonicè.* p. 214. 216. 275.

Genealogia Regum *Occidentalium Saxonum. Saxonicè.* p 214.

De Generatione hominis in utero. *Saxonicè.* p. 87. 110. 194.

Geneſeos liber *Saxonicè* verſus. p. 146. 151. 162. 192.

De S. Georgii Mart. Paſſione. *Homil. Saxon.* p. 164. 188 192. 207.

Geopne pe picaꝺ ⁊ Goꝺ iſ upa ealna ꝼæꝺeꝺ. *Homil. Saxon. forte Lupi Epiſcopi.* p. 197.

Be Gerefan. Canon Saxon p. 46. 95. 214.

Fiꝺ Geſpell. *Exorciſmus, Saxon.* p. 234.

Fiꝺ ȝeſclice. *Exorciſmus. Saxon.* p. 44.

Giꝛ iſ (ſꝑa ꝺeah) to picanne ⁊ on þiſſe populꝺ ſýnꝺ þeo endebýnꝺnýſſe. *Homil. Ælfrici.* p. 37. 121. 127. 137. 163. 164. 189.

Glaſtonienſis Abbatiæ Codices *Anglo-Saxonicè,* A. D. 1248. *vid.* Præfat. ad D. *Robertum Harleyum.*

Glaſtonienſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p. 283.

Gloria Patri. *vid.* Doxologia.

Gloſſarium *Latino-Saxonicum.* p. 83. 115. 238. *vid. Ælfricus.*

Gloſſarium *Latino-Theotiſcum.* p. 83. 246.

Gloſſarium *Latinum Normanno-Saxonicè* explicatum. p. 84.

Gloſſarium *Saxonico-Latinum.* p. 148. 284.

Goꝺ ælmihti ſeꝛꝺ an Fopbiſne to hiſ Folk in þe halne Goꝺſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.

Goꝺ almihti þe hiſ Faꝺaꝛ ⁊ ſune ⁊ Holi ȝoſt on þreo piſe. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.

Goꝺ bebeaꝺ on ꝺæpe ealꝺan æ. ⁊ hec Moýſeſ. *Homil. Ælfrici.* p. 11. 19. 31. 121. 123. 125. 155. 147. 209.

Goꝺcunꝺa býꝺelaſ. *vid.* Eala leoꝛan men. ſꝑýcele.

Be Goꝺcvnꝺre ⁊arnvnge. *Homil. Sax.* p. 50. 213.

Goꝺcunꝺ þeoꝛꝺom iſ ȝeſet on Ciricliꝛum þenunȝum. *Canon. Saxon.* p. 47. 144.

Godefridi Vigornienſis Archidiaconi Carta. p. 258.

Goꝺe men. Hit iſ an heſte-ꝺei to ꝺei. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 266.

Goꝺe men. Nu beoꝺ icumen þa Bicumeliche ꝺaȝeſ. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.

Goꝺeſ ȝelaꝺunȝ puꝛꝺaꝺ þýſne ꝺæȝ þam mæꝛan Apoſtole Paule. *Homil. Ælfric.* p. 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 163. 175. 208.

Goꝺeſ Gnaꝺe iſ ealna ȝnaꝺa ſelaſt. *Canon. Saxon.* p 214

Be Goꝺes Ꝺeoꝛvm. *Canon. Saxon.* p 46.

Goꝺe tiꝺinȝe ⁊ murie to heren. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

Godrici æt Bupnan *Teſtamentum, Saxonicè.* p. 260.

Goꝺſpel, quid ſignificet Saxonicè. p 240.

Goꝺ ſpæc to anum piteȝan ſe pæſ ſonaſ ȝehaten. ſc. *Prologus Homil. Ælfrici.* Ðaſ ꝺaȝaſ ſýnꝺ ȝehaten Litaniæ. p 162. 205.

Græcæ Litteræ ab *Anglo-Saxonibus* uſurpatæ, cum vernaculè ſcripſerint p. 290.

Graphium, in ſcribendo, ab *Anglo-Saxonibus* uſurpatum. p. 290.

Gregorii Papæ Dialogorum libri IIII *Saxonice* verſi à *Werfertho* Epiſcopo *Wigornienſi.* p. 71. 92. 99. 130. 212.

Gregorii Papæ Librum de *Cura Paſtorali,* primus in *Angliam* adtulit S. *Auguſtinus Cantuarienſis.* p. 70. 173.

Gregorii Papæ Libri de *Cura Paſtorali, Saxonicè* verſi ab *Ælfredo* Rege. p. 70. 92. 114. 153. 168. 217.

De S Gregorii Doctrina. *Homil. Saxon* p 22. 133.

Gregorii Papæ Oratio, *Lat.* & *Sax.* p. 110. 232.

ex *Gregorii* Papæ Pœnitentiali, Excerpta. *Saxonicè.* p. 66.

In S. Gregorii Papæ Natali. *Homil. Saxon.* p. 11. 33. 92. 125. 157. 164. 207.

Gregorius Papa miſit plurimos Codices *Auguſtino Cantuarienſi.* p 84. 172. 151.

Gneȝoniuſ ſe halȝa Papa. Engliſcne þeoꝺe Apoſtol. *Homil. Ælfric.* p 11. 33. 92. 125. 157. 164. 207.

Be Griꝺe. ⁊ Be Mvnꝺe. *Canon. Saxon.* p. 214.

Gundulfi *Roffenſis* Epiſc. & Rad. *Picot* Vicecomitis de *Grandeburge,* Contentio. p. 309.

S. *Guthlaci* Anachoretæ Vita. *Saxonicè.* p. 245. 281.

De S. *Guthlaco.* Hymni. p. 128 281.

Giꝛ ꝛeoh ſý unꝺepꝛanȝen. *Exorciſmus pro pecudibus faſcinatis.* p. 110. 114. 186. 198. 275.

Gýꝼ hit ȝepeoꝛꝺe ⁊ on þeoꝺſcýpe. *Homil. Lupi Epiſcopi.* p. 30. 98. 197.

Giꝼ mon meceꝺ ⁊ he ȝeſeo Eapn on hiſ heaꝛoꝺ unꝛan ȝeſettan. p. 40.

H.

H In Codicibus antiquis, nota Aſpirationis [F], poniturque loco literæ H. p. 156. 175.

Be ꝺæpe Halȝan Clænneſſe. *Homil. Sax.* p. 199.

Haliȝe Laneoꝛaſ pæꝺꝺon ⁊ ſeo ȝeleaꝛfulle ȝelaꝺunȝ. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 21. 35. 41. 124. 135. 156. 175. 211. 266.

Hardacnuti, Anglorum Regis, Cartæ. p. 227. 237. 308.

Haroldi Harfugeri, Anglorum Regis, Cartæ. p. 263. 264.

Haroldi (*Godwini* filii) *Anglorum* Regis Cartæ. p. 285.

D. *Chriſtophorus Hatton* (Baro de *Kirby,* quatuor Homiliarum *Saxonicarum* libros MSS. Bibliothecæ *Bodleianæ* contulit qui nunc inter Codices *Junianos* reperiuntur. p. 43.

Heah haꝺaꝛ ſýnꝺon to healꝺenne miꝺ ſꝑiꝺe. *Homil. Ælfrici.* p. 47. 111. 144.

Healthegeni Sceartæ Carta. p. 265.

Heanrici I. Regis Anglorum Cartæ. p. 261. 265. 270. 299.

Heatheredi Epiſc. Wigornienſis cum Wulfheado filio Cuſſan Reconciliatio. p. 300.

Hebdomadæ dierum Conſideratio in modo genitis. *Saxonicè*. p. 40. 89.
Hebdomadæ dierum Nomina, *Saxonicè*. p. 223.
Hemmingi Monachi Regiſtrum Chartarum *Wigorienſis* Eccleſiæ. p. 256. 308.
Henrici I. Regis Anglorum Leges Latinæ. p. 308.
Henrici II. Regis Anglorum, Cartæ. p. 264. 270. 308.
Henrici III. Regis Anglorum, Cartæ. p. 240. 261.
Henrici VI. Regis Anglorum, Confirmatio vett. Chartarum. p. 258.
Be Heofonlicum Cyninge. *Canon. Sax.* p. 45. 214.
Be Heofon-Farum 7 Be Hel-Farum. *Homil. Saxon.* p. 199.
Hep eſne onginð þæna eadigna ſeofon Slæpena. *Homil. Ælfrici*. p. 188. 191.
Herbarum (quæ a *Macro* deſcribuntur) quarundam nomina, *Saxonice*. p. 217.
Heregythæ Teſtamentum, *Saxonice*. p. 261.
Hep gefſutelað on þiſum Geſpiſce. hu God ælmihtiġ. *Homil. Saxon. forte Ælfrici*. p. 37 43. 120.
Hep iſ ġenet on þyſſum Godſpelle þe ye nu ġehyndon. *Homil. Ælfrici*. p. 12. 18. 31. 117. 123. 125. 129. 133. 155. 161. 174. 200. 209.
Hep onginnæð to ſecġæn be þam Tpeope. *Homil. Normanno-Saxon*. p. 16.
Hep onginneð þ Geſpiſc þe com of heofonum to Hieruſalem. *Homil. Sax. vid.* M. þa I.
Hep onginð Damaſus Papan ſmeaġung þið Hieronime þone Bokere. p. 234.
Hep onginð. M. þa I. ymb uncr Dnihtner æfenð ġeſpiſce. *Homil. Saxon. forte Lupi Epiſc.* p. 132.
Hep onginð ſecġan ymbe Manner ġecynde. p. 87.
Hæp ræġð on þiſer Dnihtner æfenð ġeſpiſce. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc.* p. 132. 196.
Hep ræġð þis haliġe Godſpell be ðere hean mebomnyſſe. *Homil. f. Ælfrici*. p. 9.
Hep ſaġað on þiſſum bocum þ Domne ſinfnið. p. 212.
Hep ſaġað ymbe þa halġan Marian. *Homil. Saxon*. p. 115.
Hep ſiġð þæt æfter þam þe Dnihten Hælend Criſt. *Homil. Saxon*. p. 128
Hep ſpyċe be þære apſupþnyſſe þiſſer halġan bæġer. *Homil Saxon*. p. 118.
Hæp pæſ Dnihthelm ſum æþele þeġen. *vid.* Beda une Lareop.
Hep pe maġon hpylcum hpeġa ſopðum. *Homil. Saxon*. p. 45.
Hexaemeron, (ſive de Hexaemero) *Homil. Saxon*. p. 36. 42. 120. 123 127. 191.
Hibernicæ litteræ. p. 126.
Hidarum, ad quaſdam Urbes *Angliæ* pertinentium, numerus *Saxonicè*. p 219.
Hieremiæ Prophetæ Verba. *Homil. Sax.* p. 27. 139.
Hiepemaſ ſe ſiteġa mynġode. *Homil. Lupi Epiſcopi*. p. 27. 139.
S. *Hieronymi* Presbyteri, & *Damaſi* Papæ Scrutinium, quo die Miſſæ celebrari debent. *Saxonicè*. p. 234.
S. *Hieronymi* ad *Damaſum* Papam Prologus (in IIII. Evangeliſtas) *Latine* & *Dano-Saxonice*. p. 250.
S. *Hieronymi* Ordo Confeſſionis. p. 195.
E S. *Hieronymi* libro de vitis Patrum *Ægyptiacorum* Excerpta, *Saxonice*. p. 212.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Gallicum Anglicis* vetuſtioribus verſibus. p. 151.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Gallicum*, cum interlineata verſione *Saxonica*. p. 223. 224. 268. 291.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Hebræum*, cum interlineari verſione *Normanno-Gallica*. p. 168.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Romanum*, cum interlineari verſione *Anglo-Saxonica*. p. 76. 152. 182. 222.
S. *Hieronymi* Pſalterium *Romanum*, cum interlineari verſione *Normanno-Saxonica*. p. 168.
Hieronimur. *vid.* Ieronimur.
Hiſtoria ex Libris *Geneſeos* & *Exodi*, verſibus *Anglicis* vetuſtioribus. p 151.
Hiſtoricæ Notulæ de Obitibus Regum Illuſtriumque *Anglorum Latine* & *Saxonice*. p. 234.
Hit ġelamp hþylan æt ſuman cyppe. p. 96. 196.
Hit ġelamp þ an nice King ſer ſtpanġ 7 mihti. *Homil. Normanno-Saxon*. p. 242.
Hit ġepeaſð hpilum on ðane biniġ þe iſ ġenamod Hieruſalem. *Homil. Saxon. Lupi Epiſcopi*. p. 28. 139.
Hit iſ ġenæd on ðam ġodcundan Geſpiſcum *i. e.* Be Geyrrednyſſe. p. 198.
Hit iſ ſpiðe ġedafenlic. þ ġe on ðiſum Dnihtenlicum Æpiſte. *Homil. Ælfrici*. p. 126. 158. 161. 166. 201.
Hit ſæiġð on halġen bocan. þ æfter ġeapan ymbpine. *Homil. Saxon*. p. 204.
Hit pæſ ġeapa ġeoðæſ ðe Ieronimuſ appat ſententia II. *Saxonica excerpta ex Hieronymo de Vitis Patrum Ægyptiacorum*. p. 212.
Hit pæſ hpilum on Engla lagum. p. 186.
Hit pæſ nu ſeala ġeapa þ on þiſſere þeode. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi*. p. 197.
Hlotharii Regis *Cantuariorum* Carta. p. 258.
Hlotharii Regis Cantuariorum Leges. *Saxonicè*. p. 185. 273.
Hodilredi parentis *Sebbi* Regis *Eaſt-Saxonum* Carta. p. 259.
Homilia Latinè. p. 27. 110. 139. 143. 144. 214. 215.
Homiliæ Practicæ, ſive Hortatoriæ ad bonos Mores, mutuaque Pietatis Officia. *Saxonicè*. p. 223. 224. 268. 291.
Homiliarum *Saxonice* ſcriptarum Libri p. 1. 9. 15. 26. 31. 36. 40. 44. 45. 59. 97. 111. 114 116 120. 123. 125. 128. 131. 132. 133. 137. 153. 160 169. 174 186. 190. 196. 199. 201. 202. 206. 208. 221. 233. 266.
De Hora Licita. *Canon Saxon*. p. 79.
Horologium Horarum. *Saxonice*. p. 199.
Will. *Hoſeti* Carta p. 150.
Hulmenſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p 234.
Hupe heiert Lorðeu after ure Louerð Ihū Criſt. *Homil. Normanno-Saxon*. p 169.
Hpæt ſe ælmihtiġa Dnihten pæſ ſymble ſpiðe ġemynðiġ. *Homil f. Ælfrici*. p. 13 118. 126.
Hpæt pæſ ſe on þiſſere ſopulðe. p. 90 93. 195.
Hpæt pille pe ſecġan ymbe Marian Gebyrd-tide. *Sententia Ælfrici*. p. 6. 136.
Hpi apaſ upe Dnihten of deaðe? p. 205.
Hymni, *Latin. Saxon*. p. 98. 183. 243. *vid* Cantica S Scripturæ. *vid.* Poemata. Hymni. *Saxonice*. p. 280. 281.

I.

In S. Iacobi Apoſtoli Natali (Paſſione) *Homil. Saxon*. p. 5. 14. 21. 34. 126. 127. 158. 163. 206.
De S. Iacobo Apoſtolo. *Homil. Saxon*. p. 158. 163. 171. 203. 206 233.
Richardi *Jameſii* Collectio vocum *Saxonicarum*, ex diverſis mss. p. 101.
Richardi *Jameſii* Gloſſariolum *Saxonico-Anglicum*. p. 101.
Januarii Kalendarum Conſideratio. *Saxonice*. p. 40. 89. 194. 195. 204.
Ic Ælfric Abbod. p.
Ic am elden þan ic par. *Poema Normanno-Saxon*. p. 83. 169. 268.
Ic andette þe Dnihten ælmihtiġ God. *Confeſſoris formula*. p 111.
Ic bidde eop 7 eadmodlice lære. M. þa I. *Homil. Saxon*. p. 148.
Ic bidde eop þ ġe ġymon eoppa ſylfpa. *Homil. f. Ælfrici*. p. 111.
Ic eop bidde 7 eadmodlice lære. þ ġe þiſ haliġe Lænten. *Homil. Saxon*. p. 221.
Ic eop bidde. leofe men. þ ſpa ofte ſpa. *Homil. Normanno-Saxon*. p. 25.
Ic me on þiſſe ġyrde beluce 7 on Godes helde bebeode, *Exorciſmus*. p. 115.
Ich par on one ſumere dale. *Poema Normanno-Saxonicè*. p. 229.
Ic ſecġe eop Pheoſtum þ ic ſylf nelle beran. *Ælfrici Epiſtola de Canonibus*. p. 58. 110. 160.

Ic polde eac ꝥiſ ic doꝛꝛte ꝧaðnian (pluccian) *Ælfrici Excerpta ex Beda de Temporibus.* vid. *Beda*, vid. *Ælfricus.*

Ic polde eop ꝺnahtnian ðiſ Godꝛpel �similiter eop ꝺæðe. *Homil. Ælfrici.* p. 31. 117. 123. 129. 133. 155. 161. 174. 200. 209.

Idparti, Regis *Ægypti*, Tractatus fabuloſus de Medicina ex Quadrupedibus ad *Tiberium Cæſarem. Sax.* p. 75. 92. 217. 304.

In capite Ieivnii. *Homil. Saxon. f. Ælfrici.* p. 111. 129. 161. 170. 188. 221.

De Jejuniis, *Saxonicè.* p. 146. 182. 192. 195. 198. 234. 238.

De Jejuniis, *Poema Saxonicum.* p 219.

Ad *Jeſum Chriſtum* Orationes. *Saxonicè.* p. 247.

(H) Ieponimuꝛ ꝟe halig Saceꝺ appaꝛ anne Piꝛtol. *Homil. Ælfrici, ex Hieronymo.* p. 21. 34. 41. 124. 156. 175. 203. 207. 210.

Ieponimuꝛ ꝟe ꝟýnꝺfulla ꝛ ꝟe ꝟiꝛa Bocepe. *Homil. Saxon.* p. 208.

Ihū ꝛoꝺ God. Godeꝛ ꝛone. *Oratio Normanno-Sax.* p. 267.

Ihū ꝛꝓece Ihū. *Meditatio pia, Normanno-Sax.* p. 247.

Inæ, Regis *Occidentalium Saxonum*, Carta. p. 283.

Inæ, Regis *Occidentalium Saxonum* Leges, Saxonicè, p. 130. 185. 213. 219.

Incantationes, *vid.* Exorciſmi.

De Incarnatione *Chriſti. Hymnus Saxon.* p. 280.

De Inclvs. *Homil. Saxon.* p. 135.

Indulgentiæ conceſſæ Eccleſiæ *Cridiomenſi*, a *Leone* Pont. Max. *Normanno-Saxonicè.* p. 265.

De Infantibvs Non Baptizatis. *Homil. ſ. Ælfrici.* p. 37. 43. 121.

De Initio Creatvræ. *Homil. Sax.* p 1. 15. 26. 87. 116. 120. 128. 137. 154. 174. 190. 201. 202. 208.

De Inivstis. *Homil. Saxon.* p. 38. 164. 208.

In SS. Innocentivm Infantvm Natali. *Homil. Sax.* p. 10. 30. 123. 125. 154. 164. 174. 206. 209.

In ꝓnncipio ꝛceauit Deuꝛ coelum et ꝛeppam. *Homil. Saxon.* p. 128.

Inſcriptio *Anglo-Saxonica*, litteris *Runicis* lapideæ Cruci inciſa. p. 248.

In uꝓe Lauerꝺeſ Luue ꝟe ſeaꝺer iſ of frumſcheft. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79.

Ioanneꝛ ꝟe Godꝛpellepe on hiꝛ ꝛaꝛlicen ꝛeꝛihðe. p. 204.

De Iobo. *Homil Saxon.* p. 16. 69. 159. 164. 205.

De S. Iohanne. *Homil. Saxon.* p. 128. 206.

Iohanneꝛ ꝟe Godꝛpellepe appaꝛ on ðiꝛum ꝺæȝꝟenlican Godꝛpelle. *Homil. Ælfrici, eadem cum illa quæ ab his verbis incipit.* Ðaꝛ ðaȝaꝛ ýnꝺ ȝehatene Læteniꝛe, *&c.* p. 3. 122. 136. 158. 162.

Iohanneꝛ ꝟe Godꝛpellepe Cꝛiꝛteꝛ ðýnlinȝ ꝓeaꝛð. *Homilia Ælfrici.* p. 9. 30. 123. 125. 128. 154 163. 174. 206. 208.

Iohanneꝛ ꝟe Godꝛpellepe cꝛæð on ꝥæꝛe Godꝛpellican pace. (lape.) *Homil. Ælfrici.* p. 24. 117. 125. 157. 199.

Iohanneꝛ ꝟe Godꝛpellepe ꝟe ðiꝛ Godꝛpell appaꝛ. *Homil Saxon.* p. 162. 166. 201.

Ad S. *Johannem Baptiſtam* Oratio *Latine* & *Saxonicè.* p. 293.

S. Iohannis Baptistæ Decollatio. *Homil. Saxon.* p. 41. 124. 134. 156. 171. 175. 204. 211.

In S. Iohannis Baptistæ Nativitatis die. *Homil. Saxon.* p. 4. 20. 34. 40. 124. 127. 134 155. 175. 192. 203. 210.

Johannis, Angliæ Regis, Leges. *Latinè.* p. 308.

De S. *Johannis* Apoſtoli, & *Danielis* Prophetæ Viſionibus. *Saxonicè.* p. 204.

In S. Iohannis Evangelistæ Natali. } *Homil. Saxon.* p. 9. 30. 123. 125. 128. 154. 163. 174. 206. 208.

In S. Iohannis Apostoli Assvmptione. }

SS. Iohannis Et Pavli Passio. vid. *Terentianus.* vid. *Ælfricus.*

D. *Johannis* Evangelii Capitula Lectionum, *Latinè* & *Dano-Saxonicè.* p. 252.

Ex D. *Johannis* Evangelio, Lectio *Sax.* p. 204. 206.

Ex D. *Johannis* Evangelio Lectiones, in diebus Feſtis legendæ. p. 21. 252.

D. *Johannis* Imago depicta. p. 252.

In D. *Johannis* Evangelium Præfatio *Latine* & *Dano-Saxonicè.* p. 252.

D. *Johannis* Evangelium. *vid.* Evangelia IIII.

E Fl. *Joſepho* Adnotationes quædam, *Saxonice.* p. 253.

Joan. *Joſſelini* Adnotationes in diverſis Codicibus Mss. p. 32. 192. 199. 202. 212. 213. 214. 220. 307.

Joann. Joſſelini Adverſariorum Saxonicorum libri. p. 239. 242.

Joan. *Joſſelini*, & Joannis *Parkeri* Dictionarium *Saxonico-Latinum.* p. 239.

Joan. *Joſſelini* Excerpta ex *Ælfrici* ſcriptis. p. 239.

Joan. *Joſſelini* Excerpta ex Annalibus *Saxonicis*, &c. p. 220. 231.

Joan. Joſſelini Verſio *Latina* 2 Cartarum *Saxonice* ſcriptarum. p. 226.

De Iosve Et Pvgnis Eivs. *Homil. Saxon.* p. 117. 161. 200.

Iſaiæ Viſio quam vidit ſuper *Judam* & *Herlm.* (ſcil. *loca ex Iſaia Propheta Saxonice.*) p. 27. 90. 139.

Iꝛaiaꝛ ꝟe ꝓiceȝa appaꝛ on hiꝛ ꝓiceȝunȝe. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 23. 27. 37. 43. 91. 166. 224.

Iſidori Hiſpalenſis, Etymologiarum libri Mss. in quibus cernuntur Voces nonnullæ, *Saxonice* gloſſatæ. p. 168.

Ex *Iſidori* Etymologiarum libris Excerpta, *Saxonice.* p. 103.

Iꝛ nu eac to ꝓiceanne ꝥ man ꝓiceað ꝼoꝛ oꝼt. *Homil. Ælfrici.* p. 38. 137. 164. 188. 208.

Iꝛ ꝛꝓa ðeah to ꝓiceanne. *Homil. Ælfrici.* vid. Git iꝛ, *&c.*

Italicæ Verſionis Lectiones plurimæ, in antiquiſſimo Evangeliorum Codice *Lichfeldenſis* Eccleſiæ. p. 289.

It iꝛ cuꝛtume. ꝥ ech Chiꝛch-ſocne ȝoð ꝓiſ ðat. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

De Ivdicii Die. *Homil. Saxon.* p. 25. 35. 36. 120. 133. 201.

Ivdicivm De Peccatis Mvltis. (*ſive* Pœnitentia.) p. 56.

De Ivdicvm Libro Sermo Excerptvs. *Saxonice.* p. 39. 68.

Judithæ & *Holofernis* Hiſtoriæ fragmentum Poeticum, *Dano-Saxonice* p. 98. 219.

De *Judithæ* & *Holoferne. Homil. Saxon.* p. 192.

De Ivdith Qvomodo Interfecit Olofernem. *Homil. Saxon.* p. 37.

Joan. *Juelli* Epiſcopi *Sarisburienſis* Epiſtolæ binæ ad Matth. *Parkerum* Arch. *Cantuar.* p. 153.

De *Juliani* Apoſtatæ morte. *Homil. Sax.* p. 203.

S. Ivlianæ Vita & Paſſio, *Normanno-Sax.* p. 79.

S. *Julianæ* Vita & Paſſio, *Saxonico* Poemate. p. 281.

S. Ivliani Et Basilissæ Passio. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191.

Iuliануꝛ ꝥæꝛ ȝehaten ꝛum æðele Godeꝛ ðeȝn. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191.

Franc. *Junii*, F. F. Apographa Cod. Mss. *Saxonicorum*, manu ſua deſcripta. p. 85. *&c.* uſque ad p. 99. & p. 102.

Franc. *Junii* Collatio diverſorum exemplarium Evangeliorum Saxonicè Scriptorum. p. 308.

Franc. *Junii* Emendationes Impreſſorum quorundam Librorum. p. 102. 103.

Franc. *Junii* Etymologicon Anglicanum. p. 102.

Franc. *Junii* Excerpta ex duobus Codicibus Evangelicis *Bodleiano* & *Cottoniano*, *Dano-Saxonice* interlineatis. p. 91. 102.

Franc. *Junii Gloſſarium Latino-Saxonicum.* p. 102.

Franc. *Junii* Gloſſarium quinque Linguarum Septentrionalium. p. 102.

Franc. *Junii Legum* Saxonicarum Collationes. p. 308.

Franc. *Junius* Verſionem Epiſtolæ *Ælfrici* ad *Sigewerdum*, Homiliæque Paſchalis *Liſleanam* emendavit. p. 69.

Franciſci *Junii* Verſio *Latina* Poematis *Saxonici* de ſitu *Dunelmi.* p. 308.

Iu on ealdum ðaȝum ꝥæꝛ ꝛum æðele Mæðen Ceciliа ȝebaren. *Homil. Ælfrici.* p. 190.

Iu on ealdum dagum pær rum nice Cyning. *Homil. Saxon.* p. 100.
Juramentum *Angliæ* Regis in Coronatione. *vid.* Promiſſio.
Juramentorum formulæ, *Saxonicè.* p. 185. 274.
Juſti Judicis Officium. *Saxonicè.* p. 213.
Iwrn us was geſpæcelep þurh pitegie ȝ erendrache. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.

K.

Ketelis Aldri Teſtamentum. *Saxon.* p. 287.

L.

Be Lædedra Manna Dedbote. *Canon. Saxon.* p. 198.
Be Lædedum mannum. *Canon. Saxon.* p. 47. 94. 144. 213.
Lædedum mannum iſ to pitanne þ ælc man. *Homil. Saxon.* p. 127.
Lædedum mannum iſ to pitanne þ hi ſceolon healdan. Sententia Ælfrici de Pœnitentia. p. 37. 160.
Lædede menn behofiað ȝodðne lare. *Homil. Saxon.* p. 39.
Lædede menn behofiað þ him Lareopaſ. *Homil. Ælfrici.* p. 162.
Lædede menn behofiað þ him Learneopaſ. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 37. 158.
La leof. aiſ ſpa beterna. *Homil. Lupi Epiſcopi* p. 138.
Guil. *Lambardi* Verſus aliquot *Latini* & *Anglici.* p. 79. 169.
Ger. Langbanii Apographum Grammaticæ *Ælfrici* Præſulis. p. 84.
De Lapidibus variis pretioſis. *Saxon.* p. 197.
Lar-Spel. Saxonicè. p. 129. 132. 133.
Lar-Spel. Be Vrvm Drihtne. *Sax.* p. 199.
Latinæ voces Danicè redditæ. p. 246.
Latinæ voces Saxonicè explicatæ. p. 225. *vid. Ælfricus. vid. Gloſſarium.*
In S. Lavrentii Martyris Passione. *Homil. Saxon.* p. 16. 41. 124. 127. 134. 156. 164. 171. 175. 207. 210. 234.
Layamonis (ſeu *Lagamonis*) Monachi Hiſtoria *Britonum*, verſibus *Normanno-Saxonicis*, (ſeu *Anglicis* vetuſtioribus) ſcripta. p. 228. 237.
De Lazaro. *Homil. Saxon.* p. 133.
Leþan men. þe ſecȝæð nu æþerſ on þiſſum Gepite. *Homil. Saxon.* p. 192.
De Lege Dei. *Homil. Saxon.* p. 161. 200.
Legeſ Regum *Anglo-Saxonum, Latinè.* p. 186. 240.
Leges Regum *Anglo-Saxonum. Saxonicè.* p. 103. 130. 138. 139. 144. 185. 186. 212. 219. 225. 230. 232. 240. 273. 274. 275. 305. 306. 308.
Be Leode Gepincðum ȝ Laȝe. *Saxonice* & *Latinè.* p. 186.
Leoþæ & Leoþæn. *vid.* Leoþan.
Leoſa man. ic axie þe on Dnihtneſ naman. *Homil. f. Lupi Epiſc.* p. 19.
Leoſa man. ðe iſ mycel þeanf. *Homil. Saxon.* p. 50.
Leoſa men. Vne Dnihtneſ Apli axodon hine ſylfne. *Homil. Saxon. vid.* Vneſ.
Leoþan men. Ælcne ðaþa ic bidde. *Homil. Saxon.* p. 138.
Leoþan men. Ælmihtiȝ God uſ ſinȝallice manað. Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi. p. 140. 143.
Leoþan men. ðoð ſþa eop micel þeanf iſ. *Sermo Lupi Epiſc.* p. 26. 97 133. 137.
Leoþan men. ðoð ſþa ic eop bidde. *Homil. Sax. Lupi Epiſc.* p. 132.
Leoþan men. eallum Cnihtenum mannum iſ micel þeanf þ hý heopa Cnihtendomeſ. *Sermo Lupi Epiſc.* p. 27. 133. 138. 139. 213.
Leoþan men. eallum Cnihtenum mannum iſ micel þeanf (neod) þ hý heopa Fulluhteſ. *Sermo Lupi Epiſc.* p. 22. 27. 132. 144.
Leoþan men. ſoþ upe ealne þeanfe. *Homil. Saxon. forte Lupi Epiſc.* p. 138. 196
Leoþan men. ȝe cnaþað þ ſoð iſ. *Homil. celebris Saxon. Lupi Epiſcopi, de Danis.* p. 24. 29. 97. 132. 140. 214.
Leoþan men. hit. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc. vid.* Hit.
Leoþan men. hþa mæȝ æfre oðrum ſuðoþ ſpeondſcipe ȝecýðan. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 133. 138.
Leoþan men. habbað æfre anpæðne Geleaſan. *Homil. Saxon.* p. 138.
Leoþan men. ic ſýlle cýðan eop eallum. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 29.
Leoþan men. ic ſýlle eop nu cýðan ymbe Cýnic mæſſunge. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc.* p. 201.
Leoþan men. in libro Viſionum iſ apniten. *Homil. Saxon.* p. 47.
Leoþan men. Laȝiað Gode ſopolð laȝian. *Homil. Saxon f. Lupi Epiſc.* p. 197.
Leoþan men. nu ic hæbbe be ſuman dæle ȝehpepoð. *Homil. Saxon.* p. 145.
(Leoþan men.) Se halȝa Godſpellepe Lucaſ ȝeſſuteloðe. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 30. 202.
Leoþan men. Ðaſ daȝaſ ſynd ȝehaten Letanie. *Homil. Saxon.* p. 33. *vid.* Ðaſ daȝaſ. *&c.*
Leoþan men ðeoſ ſymbelnyſſe þiſſepe Cýncan. *Homil. Saxon.* p. 35.
Leoþan men. unðepſtanðað æpeſt. hu micel þeanf iſ eallum Cnihtenum (mannum) þ hi cunnan. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc.* p. 197.
Leoþan men. unðepſtanðað æpeſt. hu micel þeanf iſ eallum Cnihtenum mannum þ hi heopa Fulluhteſ. *Homil. Saxon f. Lupi Epiſc.* p. 197.
Leoþan men unðepſtanðað ȝeopne eall ſpa eop mycel þeanf iſ. *Canon. Saxon.* p. 51.
Leoþan men. unðepſtanðað ſpiþe ȝeopne. þ ȝe æfre habban. p. 97.
Leoþan men. unðepſtanðað ſpiþe ȝeopne. þ ȝe nihtlice. *Homil. Saxon. Lupi Epiſcopi.* p. 27. 58. 139.
Leoþan men. unðepſtanðaþ þ æpeſt Cnihtenna manna ȝehpylc. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 28. 138. 196.
Leoþan men. unðepſtanðað þ æpeſt. p. 196.
Leoþan men. upe Dnihtneſ ælmihtiȝ God uſ þuſ ſinȝallice manaþ. *Sermo Lupi Epiſc.* p. 133.
Leoþan men. uſ ꝺ. ȝ eallum Mæſſe-pneoſtum iſ ſpiðe deope beboden. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 266.
Leoþan men. (ꝺ.) iſ deope beboden þ pe ȝeopnlice mynȝian. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 24. 26. 97. 132. 137. *vid.* M. þa I. uſ iſ deope beboden.
Leoþan men. uſ Birceopum ȝ eallum Mæſſe-pneoſtum. iſ ſpiðe deope beboden. *Homil. Saxon.* p. 266.
Leoþan men. uſ iſ ſpiðe mycel þeanf on ælcne timan. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 28.
Leoþan men. uſ iſ (ſpiþe) micel þeanf. þ pe pæpe beon. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 28. 33. 132. 140. *Hæc Homil. duas nacta eſt Concluſiones.*
Leoþan men. utan ðon ſþa uſ mycel þeanf iſ. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi.* p. 35. 138. 201.
Leoþan men. utan ſþynian. *vid.* Vtan ſpinian.
Leoþan men. utan unðepſtandan eal ſpa uſ þeanf iſ. *Sermo Lupi Epiſc.* p. 29. 97. 138. 143. 214. *huic homil. binæ in Codicibus exhibentur Concluſiones.*
Leoþan men. ȝe eop pillaþ be ſumum dæle ſecȝan hu upeſ. *Homil. Lupi Epiſc. vid.* Upeſ Dnihtneſ Apoſtolaſ axodon.
Leoþan men. þe habbaþ opt ȝenæð. *vid.* ȝe habbaþ.
Leoþan men. ȝe pillaþ (eop) ſecȝan. *vid.* ȝe pillaþ.
Leoſe men. ȝef ȝe luſten puleþ. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 367.
Leoſe men. þe untheþ in Halie boc. þ Ieremie þe pnophete. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Leofgivæ Teſtamentum. *Saxonicè.* p. 286.
Leofrici Exonienſis Epiſcopi libri, Eccleſiæ *Exonienſi* donati. p. 80. 83. 114. 240. 279.
Leofrici, Merciorum Comitis, Godgyvæque uxoris ejus, Cartæ. p. 226. 257.
Leoffii, Wigornienſis Epiſcopi, Cartæ. p. 299. 300. 303.
In Letania. *Homil. Saxon.* p. 136.

In Letania Maiori. (sive De Letania Maiore.) *Homil. Saxon.* p. 1. 20. 33. 123. 133. 135. 155. 166. 175. 188. 205. 209.
In Letan. Maior. Feria. II. *Homil. Saxon.* p. 2. 33. 119. 130. 158. 162.
In Letan. Maior. Feria. III. Homil. Saxon. p. 2. 33. 119. 130. 135. 158. 162.
In Letan. Maior. Feria. IIII. Homil. Saxon. p. 2. 3. 119. 136. 158. 162.
Guil. *L'Isle*, (sive *De Insula*) Adnotationes in Codd. Mss. Saxonicis. p. 65. 68.
Guil. *L'Isle*, *Anglica* Versio Homiliarum quarundam *Saxonicarum*. p. 100.
Guil. *L'Isle*, *Anglica* Versio locorum diversorum Vet. Testamenti, ex Homiliis *Ælfrici* excerptorum. p. 100.
Guil. *L'Isle*, *Anglica* Versio Pentateuchi *Ælfricani*, &c. p. 99.
Guil. *L'Isle*, *Anglica* Versio Psalterii & Canticorum Sacrorum *Saxonicorum*, &c. p. 100.
Gulielmus L'Isle, vid. *Franc. Junius*. F. F.
De Lite Non Habenda. *Conon. Saxon.* p. 78.
Litteræ *Saxonicæ* scriptæ super Voces *Latinas*, Grammaticalem earundem Constructionem ostendentes. p. 199.
Litteræ *Toletanæ* sive *Langobardicæ*. p. 206.
Londinensis Arcis Archiva, in quibus extant plurima Chartarum *Saxonicarum* Apographa. p. 308. 309.
D. *Lucæ* Evangelii Capitula Lectionum, *Latinè* & *Dano-Saxonicè*. p. 251.
ex D. *Lucæ* Evangelio, Periochæ in diebus Festis legendæ. p. 251.
in D. *Lucæ* Evangelium Præfatio (*Lucæ Syri*) cum versione *Dano-Saxonica*. p. 251.
D. *Lucæ* Evangelium. *vid.* Evangelia IIII.
D. *Lucæ* Evangelistæ Imago depicta. p. 251.
Lucanus pro *Luca* à majoribus nostris haud raro scriptus; perinde ac *Bedanus* pro *Beda*, *Offanus* pro *Offa*, &c. p. 251. 298.
Lucaſ ꝛe Godſpellene appat on ðæne þriddan Cnihtef-hec. *Homil. Saxon.* p. 266.
Lucaſ þe Godſpellene þe trehnede þe holie Godſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Lucaſ ꝛe Godſpellene þe pæſ Læce on liſe. *Homil. Saxon.* p. 167. 210.
Lucaſ ꝛe Godſpellene uſ manode. *Homil. Ælfrici*, *eadem cum illa quæ sic Incipit*, M. þa T. p. 3. 20. 33. 127. 132. 136. 155. 162. 166. 175. 201. 209.
Lucaſ ꝛe Godſpellene uſ ꝛæde on þ ꝛſene Pihtolnæðinge ſ Henodef Cyning. *Homil. Ælfrici.* p. 4. 127. 158. 203.
De S. Lucia Virgine. *Homil. Saxon.* p. 187. 208.
Lufæ sive *Lubæ* Carta. p. 263.
Lunæ Ætates, rebus gerendis idoneæ. *Saxonicè*. p. 40. 89. 194.
Lunæ Ætatum Consideratio in Ægris. *Saxonicè*. p. 89. 234.
Lunæ Ætatum Consideratio in Nativitatibus. *Saxon.* p. 40. 110. 194. 234.
De Luna Observationes. *Saxonicè*. p. 88. 194. 222. 234.
Luna quot horis lucet, per totum Mensem. *Saxon.* p. 234.
Lunaris de Somnis, *Saxonicè*. p. 40. 88. 194.
Lundoniæ Civitatis Judicia. *Saxon.* p. 186. 275.
Lupi Episcopi Sermones *Latini*. p. 27. 140.
Lupi Episcopi Sermones *Saxonici*. p. 23. 24. 26. 27. 29. 97. 132. 137. 140. 196. 214.
De *Lupo* Episcopo, & scriptis ejus. p. 140.
Lyfingi Episc. *Wigorn.* Cartæ. p. 299. 300. 303.

M.

SS. Machabæorum Passio. *Homil. Sax.* p. 127. 137. 164. 189. 208.
De Machabæorum Pugna. *Homil. Sax.* p. 208.
S. *Machuti* Episcopi *Ventani* Vita. *Saxonicè* p. 232.
Macri de Virtutibus Herbarum exemplar vetustum, in quo cernuntur Rubricæ *Saxonicè* scriptæ. p. 217.
Mac-Regoli Codex Evangeliorum. p. 81. 82.
Mæꝛe ꝛehýꝛan ꝛe þe ꝛýle be ðam halgan Mæðene Euxenian. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191.
Be Mæſſe-Preoſtes Drohtnunge. *Homil. Saxon.* p. 34.
Be þæꝛ Mæſſe-Preoſtes Gesceadꝛysnysse. *Canon. Saxon.* p. 51. 145.
To Mæſſe-Preoſtum. *Canon. Saxon.* p 197.
Maꝛe ꝛe ꝛýt hep ꝛehýꝛan. *Homil. Saxon.* p. 165.
De Magis *Mambre* & *Jamne*. *Saxonice* p 217.
Magnificat, *sc.* Canticum *Mariæ*. *Saxonicè*. p. 240. *vid.* Cantica S scripturæ.
In *Magnificat Paraphrasis Saxon.* p. 128.
De S. *Malcho*. *Homil. Saxon.* p. 192.
Manaþ uꝛ ꝛ mýneꝛaþ on þꝛum bocum. *Homil. f. Ælfrici.* p. 10. 125.
Maneꝛa Godſpel ꝛýndon ꝛeꝛette to Mæꝛꝛan. *Homil. Saxon.* p. 161. 166. 201.
Maneꝛum (mannum) iſ cuð ꝛeo haliꝛe ꝛtop Scē Michaheleſ. *Homil. Ælfrici.* p. 24. 35. 41. 124. 128. 135. 156. 175. 207. 211.
Mannum iſ eac to ꝛitenne. *Homil. Ælfrici.* p. 188.
Man ꝛceal þuph hiſ mobef ꝛnotepnýꝛꝛe. *vid.* Ne beo þu to ꝛlæpon.
Manumiſſionis ſervorum certificationes, *Saxonicè*. p. 82. 181. 216. 238. 249. 280. *vid.* Teſtificationes.
D. *Marci* Evangelii Argumentum *Latinè* & *Dano-Saxonicè*. p. 250.
D. *Marci* Evangelii Capitula. *Latinè* & *Dano-Saxonicè*. p. 250
ex D. *Marci* Evangelio Lectiones in diebus Feſtis Legendæ. *Lat.* & *Dano-Sax.* p. 250.
D. *Marci* Evangeliſtæ Imago depicta. p. 251.
D. *Marci* Evangelium. *vid.* Evangelia IIII.
S. Marci Natale *ſive* Passio. *Homil. Saxon.* p. 163. 188. 206.
Maꝛcuꝛ ꝛe Godſpellene apnat on Cnihteſ-bec be þam mæꝛan Fulluhtene Iohannem. *Homil. Ælfrici*, p. 41. 124. 134. 156. 175. 203. 211.
Maꝛcuꝛ ꝛe Godſpellene be Godef bihte ꝛop to Æxýꝛta lande. *Homil. Ælfrici.* p. 127. 163. 188.
Maꝛcuꝛ ꝛe Godſpellene cpæð on þýꝛum bæðenlicum Godſpelle. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 15. 119. 136. 158. 167. 210.
Thomæ *Mareſchalli* Adverſaria Grammaticalia ad ſermonem *Anglo-Saxonicum*. p. 102.
S. Margaretæ Virginis Passio. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 79. 196.
S. Margaretæ Virginis Passio. *Homil. Saxon.* p. 134. 192. 196.
De S. Maria Ægyptiaca. *Saxonicè*. p. 189. 191.
De S. Maria Magdalena. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171. 233.
De S. Maria Virgine. *Saxonicè*. p. 6. 24 90. 115. 136. 159. 195. 234. 248.
In S. Mariæ Virginis Adnuntiatione. *Homil. Sax.* p. 11. 19. 31. 121. 123. 125. 135. 155. 174. 207. 209.
In S. Mariæ Virginis Assumptione. *Homil. Saxon.* p. 17. 21. 34. 41. 59. 124. 128. 156. 159. 175. 203. 207. 210. 233.
In S. Mariæ Virginis Festis. *Homil. Saxon.* p. 205.
In S. *Mariæ* Virginis Laudem. *Hymni Saxonici.* p. 280.
In S. Mariæ Virginis Purificatione. *Homil. Sax.* p. 11. 19. 31. 121. 123. 125. 155. 170. 174. 209.
Ad S. *Mariam* Virginem Oratio. *Latinè* & *Saxonicè* p. 293.
Ad S. *Mariam* Virginem Oratio *Normanno-Saxonicè*. p. 248.
Maꝛian-ꝛtope. *vid.* Monaſterio.
S. Martini Depositio. *Homil. Saxon.* p. 128. 159.
De S. Martini Natali. (Obitv.) *Homil. Saxon.* p. 128. 159. 207.
De S. Martini Vita. *Saxonicè*. p. 17. 189. 190.
De S. *Martino*. *Homil. Saxon.* p. 45.
Maꝛtinuꝛ ꝛe eabiga pihte hiſ ꝛeendunge ꝛeꝛýn. *Homil. Ælfrici.* p. 128. 159.

Map-

Martinus ꝑe fulbonꝼulla Godes Andettere. *Homil. Ælfrici.* p. 128. 159. 207.
Martinus ðe mœre Biscop. *vid.* Sulppicius.
De *Martio* Mense. *Saxonicè* p. 234.
De Martiribvs. *Homil. Saxon.* p. 135. 218. 223.
In Martyris Vnivs Natali. *Homil. Saxon.* p. 22.
In S. Martyrvm (Plvrimorvm) Natali. *Homil. Saxon.* p. 7. 38. 126. 132. 159.
Martyrologium Saxonicum, *vid.* Menologium.
In S. Mathei Apostoli Et Evang. Natali. *Homil. Saxon.* p. 159.
S. Matthæi Apostoli Natale. *Homil. Saxon.* p. 159. 203. 206.
De S. Matthæi Apostoli Passione. *Homil. Saxon.* p. 17. 159. 163. 206.
De S. Matthæo Apostolo. *Homil. Saxon.* p. 203.
S. *Matthæi* Evangelii Argumentum. *Latinè & Dano-Saxonicè.* p 250.
S. *Matthæi* Evangelii Capitula Lectionum. *Latinè & Dano-Saxonicè.* p. 250.
Ex S *Matthæi* Evangelio Lectio, *Saxonicè.* p. 203.
S. *Matthæi* Evangeliſtæ Imago depicta. p 250.
ex S. *Matthæo* Periochæ in diebus Feſtis legendæ. *Latinè & Dano-Saxonicè.* p. 250.
S. *Matthæi* Evangelium. *vid.* Evangelia IIII.
Matheuꝰ ꝑe eadiga Godꝼpellere apoſtol on þiſſe Godꝼpellican pæðinge. *Homil. Ælfrici.* p. 10. 18. 117. 123. 125. 133. 155. 160. 174. 199. 209.
Matheuꝰ ꝑe Godꝼpellere apoſtol on anum Godꝼpelle. *Homil. Saxon. ſeu potius, pars poſterior Epiſtolæ Ælfrici ad Wlfgeatum.* p. 58. vid. *Ælfricus.*
Matheuꝰ ꝑe Godꝼpellere apoſtol on Cniſtes-bec. *Homil. Ælfrici.* p 4. 21. 127. 158.
Matheuꝰ ꝑe Godꝼpellere apoſtol on ðære Godꝼpellican ȝeſetnyſſe. *Homil. Ælfrici.* p 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 175. 203. 210.
Matheuꝰ ꝑe Godꝼpellere apoſtol þiſ halig Biſpel. *Homil. Saxon.* p. 135.
Matheuꝰ ꝑe Godꝼpellere ꝑe ꝼæꝛ mið Cniſt on liſe. *Homil. Saxon.* p. 167. 210.
Matheuꝰ ꝑe Godꝼpellere uꝰ ꝼæðe on ꝼýꝛum Godꝼpelle. *Homil. Saxon.* p. 25. 35. 42. 120. 125. 207.
De Matvtinali Officio. *Canon. Saxon.* p. 47. 144.
SS. Mavricii Et Sociorvm Eivs Passio. *Homil. Saxon.* p. 189. 207.
Ad SS. *Mauricium, Exſuperium, Victorem, Candidum, Vitalem,* &c Oratio, *Latinè & Saxonicè.* p. 293.
S. Mavri Abbatis Natale. *Homil. Saxon.* p. 187. 191.
Mauꝛuꝰ ꝼæꝛ ȝehaten ꝼum ꝼꝛiðe halig Abbod. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 191.
Maximianuꝰ hatte ꝼum Hæðen Caſere. Homil. Ælfrici. p. 189. 207.
Medicamenta, *Saxonicè.* p. 231. 247. 248. 306.
Medici antiqui *ſcil. Marcellus, Scribonius Largus, C. Plinius, Cœl. Aurelianus, Theodorus Priſcianus,* &c. ab *Anglo-Saxonicis* deflorati. p. 180
Medicina ex Quadrupedibus, *Saxonicè.* p. 92. 304. 75. 217.
Medicinalis Liber Anglo-Saxonum. *vid.* Liber.
in Melchiſedechi laudes, *Hymnus Saxon.* p. 280.
Menn. behoꝛað ȝoðne laꝛe. ⁊ ꝼꝛiðoꝛt nu on þiꝛum timan. *Homil. Saxon.* p. 59. 120.
Menn. þa leoꝛan ic clýþiȝe eop. *Homil. Saxon.* p. 221.
Menologium *Saxonicum.* p. 106. 114. 185.
De Menſibus & diebus Anni Feſtis. *Poema Saxonicum.* p. 219.
De *Menſis* uniuſcujuſque diebus infauſtis. *Saxonicè.* p. 222.
Men þa leoꝛeꝛtan. cþæð ꝑe halȝa Laneop. hꝛæt ꝑe ȝemunan maȝon. *Homil. Saxon.* p. 119.
M. þa I. Dnihtneſ ꝼnoꝛunȝe. *vid.* Dnihtneſ, *&c.*
M. þa I. eop eallum iſ cuð ⁊ þeſ ȝeaꝛlica ymbꝛine. *Homil. Ælfrici.* p. 12. 44. 121. 126. 129. 157. 161. 200.
M. þa. I. eopen Geleaꝛa biþ ꝑe tꝛumpa. *Homil. Ælfrici.* p. 8. 42. 124. 135. 156. 164. 175. 207. 211. (Mss. *Codices diverſas Concluſiones exhibent.*)
M. þa I. ȝeheoꝛað nu hꝛæt ic eop ꝼille ꝛecȝan ymbe þa halȝan Rode. *Homil. Saxon.* p. 134.
M. þa I. ȝehýꝛað nu hꝛæt uꝰ haliȝe bec. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 29.
M. þa I. ȝehýꝛað nu hꝛæt hep ꝛeȝð on þiſſum bocum. *Homil. Saxon.* p. 128.
M. þa I. ȝelome eop iſ ȝeꝛæd. ymbe uneſ Hælendeſ Æꝛiſte. *Homil. Ælfrici.* p. 130. 158. 161. 201. 305.
M. þa I. hep onȝinð þ æꝛend-ȝeꝛꝛit uneſ Dnihtneſ. *Homil. Saxon.* p. 116.
(M. þa I.) hep onȝinð þ halie ȝeꝛꝛit þe com ꝼꝛam Heoꝛenan. *Commentitia ipſius Domini Epiſtola de Cœlo delapſa.* p. 95. 116. 192.
M. þa. I. hep ꝛaȝað an þiſſe bocum. ymb þa miclan. *Homil. Saxon.* p. 115.
M. þa I. hep ꝛecȝð on þiſſepe boc. embe þa miclan punðꝛe. *Homil. Saxon.* p. 134.
M. þa I. hep ꝛecȝð on þiſum bocum hꝛæt hꝛæȝa. *Homil. Saxon.* p. 118.
M. þa I. hep ꝛecȝð ꝑe halȝa Scꝭ Iohꝭ þe ꝑe Hæl eode. *Homil. Saxon.* p. 134.
M. þa I. hit ꝛæȝð hæꝑ on ðiꝛum halȝum Gepꝛite. *Homil. Saxon.* p. 44.
M. þa. I. hþilon æꝑ ꝑe nehꝛon eop ꝑone Piꝛtol. *Homil. Ælfrici.* p. 17. 159 203.
M. þa I. hþilon æꝑ ꝑe ꝛæðon eop hu uꝑe Hælend Cniſt. *Homilia Ælfrici.* p. 187.
M. þa I. ic cýðe eop. ⁊ þꝛeo þing ýnð æꝛeſt. *Homil. f. Ælfrici* p 12. 18. 118. 126.
M. þa I. ic eop biðde. ⁊ eaðmodlice læꝛe. *Homil. Saxon.* p. 114.
M. þa I. ic eop onȝin nu ꝛecȝan. *Homil. Saxon.* p. 40.
(M. þa I.) Lucaſ ꝑe Godꝼpellere uꝰ manode on þiſꝛepe Piꝛtol-pæðinge þuſ cꝛeðende. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 20. 122. *vid.* Lucaſ, *&c.*
M. þa I. nu ꝼoꝛ ꝼeapum ðaȝum ꝑe oꝛep-pæðon þiſ Godꝼpel. *Homil. Ælfrici.* p. 10. 31. 123. 125. 155. 174. 209.
M. þa I. nu to ðæȝ ꝑe ꝑuꝛðiað þæꝛe halȝan Rode ȝemýnd. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 34. 126. 158. 191. 206.
M. þa I. on þæꝛe tiðe ꝼæꝛ ȝeꝑonðen þe Daȝnuſ. *Homil. Saxon.* p. 191.
M. þa I. Paulus ꝑe Apoſtol ealna ðeoda Laneop. manode þe Cniſtenan. *Homil. Ælfrici, conveniens cum iis quæ ab his verbis Incipiunt,* Paulus þe Apoſtol. *&,* Se Apoſtol Paulus. *& forte cum illa cujus hoc eſt Initium,* M. þa. I. Paulus ꝑe Apoſtol. p. 36. 42. 120. 128. 133. 158. 205.
M. þa I. Paulus ꝑe Apoſtol. ealna þeoda Laneop. apnat be hým-ſýlfum. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 37. 158. 205.
M. þa I. Scꝭ Gneȝoniuſ cþæð. Ic eop haliȝe. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 22. 133.
M. þa I. Scꝭ Mathꝭ þe Godꝼpellere. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 25.
M. þa I. ðiſ iſ uneſ Dnihtneſ ꝼnoꝛunȝ Hælendeſ Cniſteſ. *Homil. f. Ælfrici.* p. 13. 118. 126.
M. þa I. þiſ ýnðon haliȝe ðaȝaſ mið eallum Cniſtenum ꝼolce. *Homil. Saxon.* p. 43.
M. þa I. þiſ ýnðon haliȝe ðaȝaſ. ⁊ ȝaſtlice þenunȝe. *Homil. Saxon.* p. 135.
M. þa I. þýſ ýnðon haliȝe ðaȝaſ. ⁊ halpendlice uſ to beȝangenne. *Homil. Saxon.* p. 33.
M. þa. I. tꝛa Ceaſtꝛa pæꝛon. *Homil. Sax.* p. 115.
M. þa I. uꝑe Dnihten ælmihtiȝ God uꝰ ſinȝallice. *Homil. Saxon.* p. 129. 199.
M. þa I. uꝑe (ꝑe) ælmihtiȝa. *vid.* Vꝑe (ꝑe) ælmihtiȝa.
M. þa I. uſ eallum iſ cuð. ⁊ þeſ ȝeaꝛlica Ymbꝛine uſ ȝebꝛinȝð. *Homil. Saxon.* p. 117.
M. þa I. uſ beoꝛe beboden. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 8. 31. *vid.* Leoꝛan M. uſ (b.) iſ beoꝛe beboden.
M. þa I. uſ iſ ȝebaꝛenað æꝛeſt. ⁊ ꝑe ȝemunen. *Homil. Saxon.* p. 119. 135. 202.
M. þa I. uſ iſ micclum to ꝑulbꝛienne. ⁊ to ȝebliſſienne. *Homil. Saxon.* p. 119.
M. þa I. uſ iſ on ælcne ꝛæl ȝeonlice. *Homil. f. Ælfrici.* p. 13. 126.

M. þaT. uſ iſ ſpiðe neod þeapf. *Homil. Saxon.* p. 117. 130.
M. þaT. uſ iſ to popðianne ⁊ to mæþſianne. *Homil. Saxon.* p. 115.
M. þaT. uſ lyſt nu eop ſecgan. *Homil. Saxon.* p. 211.
M. þaT. uſ manað ⁊ mynegað þeoſ haligge boc. *Homil. ſ. Ælfrici.* p. 10.
M. þaT. utan don ſþa uſ deope beboden iſ. *Homil. Saxon.* p. 191.
M. þaT. utan ſeþencan geopne on unc ſeþance. *Homil. Saxon.* p. 44. 129. 200.
M. þaT. utc ge gehýpan hep Godef ſonð. *Homil. ſ. Ælfrici.* p. 129. 199.
M. þaT. utcon hlýſtan þæſre godcundan lare. *Homil. Saxon.* p. 116.
M. þaT. utcon nu gehýpan hu unc Dnihten. *Homil. ſ. Ælfrici.* p. 31.
M. þaT. þe gehýnðon ſon-hoſt ſecgan. *Homil. Sax. ſ. Lupi Epiſc.* p. 130. 132.
M. þaT. þe leoſnodon on godcundum Gepritum. *Homil. Saxon.* p. 44.
M. þaT. þe maȝon gehýnan ſecgan be unc Saple. þeapfe. *Homil. Saxon.* p. 33.
M. þaT. þe maȝon hpilcum hpeȝa ſondum ſecgan. *Homil. ſ. Ælfrici.* p. 13. 118. 126.
M. þaT. þeoſðean þe nu on anbþeaðnýſſe. *Homil. ſorte Ælfrici.* p. 17. 35.
M. þaT. þe þæðað nu æt Godef þenungum. *Homil. Ælfrici.* p. 116. 158. 161. (*In hujus Homiliæ exemplaribus, nunc unam, nunc alteram Concluſionem legimus.*)
M. þaT. þe ſýnd ȝemýngode þuph ðýſef dæȝef ſunðmýnt. *Homil. Saxon.* p. 41. 124. 135.
(M. þaT.) þe pillaþ hep ſþecan (mið) ſeapum ſondum. *Homil. ſ. Ælfrici.* p. 13. 18. 126. *vid.* Þe pillað.
M. þaT. þe pillað hpilcum ſeapum ſondum eop tpahtnian. *vid.* On ſumeſne tide þa þa micel mænıu.
M. þaT. þe pillað ſume ȝeſpeccendýſſe cýðan. *Homil. Saxon.* p. 120.
M. þaT. þe pillað ſume týhtendlice (tpihtendlice) ſþpæce. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 24. 38. 159. 207. 266.
M. þaT. þe pullæð eop ſæȝȝen bi þape Halȝe-tide. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 25.
M. þaT. þe pýlleð eop ſecgan þæna Apoſtola ðpopunge. (ðpohtnunga) *Homil. Ælfrici.* p. 159. 163. 206.
M. þaT. þe pýlleð eop cýðen beo ſumen dæle. *Homil. Saxon.* p. 205.
Men. þe ȝehpað nu hu Dnihten pæſ ſpecend. *Homil. Saxon.* p. 114.
Mencena lage. p. 113. 144.
Merciorum Reges. *vid.* Genealogia.
Metæ Terrarum. *vid.* Termini.
Ex *Methodio* Adnotationes quædam. *Saxonicè.* p. 254.
Micel iſ eac neod þeapf manna ȝehpilcum. *Homil. Saxon.* p. 139.
Micel iſ ⁊ mænc. Þ Saceno ah to donne folc to þeapre. *Homil. Saxon.* p. 146.
Micel iſ uſ þeapf þæt þe Godef beboda. *Homil. Saxon.* p. 139.
Ad S. *Michaelem*, Oratio *Latin. Saxon.* p. 293.
In S. Michaelis Ecclesiæ Dedicatione. *Homil. Saxon.* p. 24. 35. 41. 115. 124. 128. 135. 156. 175. 207. 211.
Mið mede man mai oure fader faren. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Be Mihtigum Mannum. *Canon. Saxon.* p. 146.
Mildredi Epiſcopi *Wigorn* Carta. p. 299.
S. Mildryðæ Virginis Natale. *Homil. Saxon.* p. 190.
Mine ȝebpoðpa þapað on Gaſte. Þ iſ. on ȝaſtlicne ðpohtnunge. p.
Mine ȝebpoðpa ða T. þiſ ſýndon Halȝe dagaſ. *Homil. Saxon.* p. 119. 135.
Mine ȝebpoðpa ða T. þe pillað ſume tihtendlice. *Homil. Ælfrici.* *vid.* M. þa T. *&c.*
Mine ȝebpoðpa. þe þæðað nu æt Godef ðenungum. *Homil. Ælfrici.* p. 16. 159. 164. 205.
Mine ȝebpoðpa. þe pillað eop ȝeſpeccan ſume Cpiſtef ſundpa. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 119. 127. 136. 158. 160.
Mine ȝebpoðpu ða T. ȝe ſculon to foðan. *Homil. ſ. Ælfrici.* p. 111.
Mine ȝebpoðpu ða T. on þiſum dæȝ þe punðað. *Homil. Ælfrici.* p. 30. 157.
Be Misdæda. *Saxonicè.* p. 195.
De Misericordia. *Canon. Saxon.* p. 78.
De Missæ Celebratione. *Canon. Saxon.* p. 79.
De S. Missæ Efficacia. Sermo Hortatorius, *Saxonicè.* p. 2. 37. 158.
Miſſale *Leofrici Exonienſis* Epiſcopi. p. 82.
Miſſale, in quo nonnulla habentur *Saxonicè* ſcripta. p. 149.
Be Mistlicum Gelimpan. *Homil. Saxon.* p. 30. 98. 138.
Monachicum Colloquium. *vid. Ælfricus.*
Monaſterialēs Indicia *Saxonicè.* p. 92. 197.
De Monaſterio æt Manian-ſtope. *Saxonicè.* p. 242.
Monað. *vid.* Manað.
Monað uſ ⁊ menȝað. *vid.* Manað.
Mortis, *&c.* Deſcriptio Poetica. *Saxonicè.* p. 25.
Moýſeſ ⁊ Aapon. ⁊ ða ýldeſtan ealdnaſ Iſpahela þeode. *Homil. Ælfrici.* p. 117. 158. 161. 200.
Muchel man ach (oȝæ) to pupþen þiſ (halie) dei *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233. 268.
Be Mvnecum. Canon. Saxon. p. 46. 94. 95. 144. 213. 214.
Muſicæ antiquioris Specimen Litteris inſignitum. p. 83. *ſicut & in Cod. Cottoniano qui inſcribitur* Vespas. D. 6.
Mýcel iſ nýd þeapf Cpiſtenum mannum. *Homil. Saxon. Lupi Epiſc.* p. 29.
Be Mynecenan. *Canon. Saxon.* p. 46. 144. 213.

N.

De *Nabucadonoſore Chaldæorum* Rege. *Saxonicè.* p. 281.
Narratio de quodam Puero, qui in Monaſterio S. *Mauricii* in Munegiu, Hymnos ſuaviter canebat. *Saxonicè.* p. 29.
Nathanis Judæi Legatio fabuloſa ad *Tiberium Cæſarem. Saxonicè.* p. 97. 109. 152. 204.
De Nativitate D. N. J. C. Hymni, *Saxonicè.* p. 280.
In Nativitate (Natali) Dni. *Homil. Saxon.* p. 9. 19. 24. 30. 121. 123. 125. 128. 154. 157. 163. 170. 174. 187. 208. 233. 266.
Ne becýmð nan man to Godef nice. *de Tentatione. Saxonice.* p. 205.
Ne beo nan man oðpef mannef ælmeſſan. *Homil. Saxon.* p. 47.
Ne beo þu to ſlæpon. ne to idel ȝeopn. *Præcepta moralia. Saxonice.* p. 88. 167. 183. 202.
Ne beode þe nanum mannum nane niþe Bebodu. *Homil. Sax.* p. 165.
Ne bið on ðam Cpiſtenan menn. *ſc. de Perſeverantia, & de Euchariſtia. Saxonice.* p. 90.
Ne ſopſtolen. ne ſopholen nan uht þæſ þe. *Exorciſmus, Saxon.* p. 114.
Of S. Neote. *Homil. Saxon.* p. 205.
Nicenum Symbolum. *Normanno-Saxonice.* p. 45. 86.
Nicenum Symbolum. *Saxonice.* p. 35. 160. *vid.* Cantica S. Script.
Nicodemi Pſeudo-Evangelium. *Saxonice.* p. 96. 152. 204. 218.
S. Nicholai Vita. *Saxonice.* p. 135.
In S. Nicholai Vitam Prologvs. *Saxonice.* p. 135.
De *Noacho. Saxonice.* p. 90. 183. 195. 196.
Laur. *Noelli* Collectanea Saxonica. p. 241. 248. 305.
Laur. *Noelli* Dictionarium *Saxonico-Anglicum.* p. 102.
Nomina Epiſcoporum gentis *Anglorum.* p. 116. 215. 219. 275.
Non eorðliche Fader ne moder. ne haueð. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Non mai longe luef pene. Poema *Normanno-Saxon.* p. 229.

Nordanhumbrorum Regum Succeſſio, ex vetuſtiſſimo Codice. p. 287.
Normanno-Gallica quædam Poemata. p. 217. 229.
Normanno-Saxonicæ linguæ Dialectus Borealis. p. 228.
Normanno-Saxonicæ voces quædam abbreviatæ, cum explicatione. *vid. Præfat. ad D. Robert. Harleyum.*
Normanno-Saxonice ſcripti Codices. p. 15. 40. 59. 79. 83. 151. 169. 202. 228. 229. 231. 247. 248. 266. 289.
Norð-Leoda Laga. *Saxonice.* p. 144.
Northanhymbrorum Reges. 287. *vid.* Genealogia.
Nordhymbra Preosta Lage. p. 138.
Northmanni Comitis Carta. p. 249.
Notarum *Romanarum* (ſc. *Tyronis, Senecæ,* &c.) Specimen in Codice ms. p. 288.
Notarum Libri extabant in Monaſteriorum *Angliæ* Bibliothecis. p. 83.
Notificationes de Terris. *Saxonice.* p. 214.
Noviluniorum Conſideratio per ſingulos Hebdomadæ dies. *Saxonice.* p. 89. 194 248.
Novitiorum in Inſula Lerinenſi Inſtructio, *Latine.* p. 92.
Nu biddе ре eop for Godеr luron. ⁊ eac mýngiað. *Homil. Saxon.* p. 120.
Nu habbað eop ðeræd andfealdlice. *Homil. Saxon.* p. 59.
De Numeris. *Latine & Saxonice.* p. 104.
Be Nunnan. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 144. 213.
Nu ſýnd tpelf Abuſiua. Tractatus *S. Cypriano Carthaginenſi* adſcriptus; rectius autem à *Franc. Junio* aliiſque, *S. Patricio* tribuitur. vid. *Patricius.*
Nu ſýnden ehte heafod-mægna. *Homil. Saxon.* p. 203.
Nu ſýndon ehte Heafod lehtnes. *Homil. Saxon.* p. 202.
Nu to dæg iſ Godеr Gelaſung geond eallne ýmbhýſſt. *Homil. Ælfrici.* p. 10. 30. 123. 125. 154. 164. 174. 206. 209.
Nu ре ſſnæcon be Cýnegum. *Homil. Ælfrici.* p. 189. 207.

O.

Obſervationes *Medicinales. Saxonicè.* p. 223.
Occidentalium Saxonum Reges. *vid.* Genealogia. *vid.* Succeſſio.
In Octavis Dnī. *Homil. Saxon.* p. 10.
In iii. Kal. Octobris. *Homil. Saxon.* p. 203.
Odonis Baiocenſis Epiſcopi Carta. p. 265.
Offæ Merciorum Regis Cartæ. p. 229. 230. 241. 243. 254. 256. 257. 258. 259. 260. 263. 299. 300. 301.
Offæ Orientalium Anglorum Regis Carta. p. 242.
De Officiis Diurnalium & Nocturnarum Horarum. *Canon. Saxon.* p. 47.
De Officio I. Horæ. *Saxonicè.* p. 47. 144.
De Officio III. Horæ. *Saxonicè.* p. 49. 144.
De Officio VI. Horæ. *Saxonicè.* p. 49. 144.
Ad IX. *Saxonicè.* p. 49. 145.
Ad Veſperam. *Saxonicè.* 49. 145.
Ad Completorium. *Saxonicè.* p. 49. 145.
De Nocturnali Celebratione. p. 49. 145.
De Officio Missæ. *Homil. Saxon.* p. 111.
Officium hominis Chriſtiani. *Saxonicè.* p. 88.
Officium uniuſcujuſque diei. *Saxonicè.* p. 141. 247.
Oſlaci Carta. p. 254.
Oft ge gehýndon embe ðær Hælendеr Æpiſt. *Homil. Ælfrici.* p. 13. 20. 32. 121. 123. 126. 134. 155. 161. 166. 175. 201. 209. 266.
Oft honlice gelefde menn ⁊ ſmeȝed. *Homil. Saxon.* p. 205.
Ohtheri Navigationes. *Saxonice.* p. 85. 219.
Omnia nimia nocent. *viz. Tractatus S. Patricii de XII. Abuſivis ſeculi. vid. Patricius.*
Omnis qui ſecundum Chriſtianæ profeſſionis rectitudinem. *Homil. Lupi Epiſcopi.* p. 27. 139.
On an mihte Monan. fæn to Cýninge. ⁊ biddе þeſ þu pille. p. 40.
On anfaldne ȝeſ. ðýſ hýt punne on Sunnan-dæȝ. p. 40.
On Deciеſ dæȝe þæſ pælhneopan Caſeneſ. *Homil. Ælfrici.* p. 16. 41. 124. 127. 134. 156. 164. 175. 207. 210. 234.
On Deciеſ dagum þæſ deoflican Caſeneſ. *Homil. Ælfrici.* p. 165. 189. 207.
On Dnihtneſ naman. Scī Auguſtinuſ. *Homil Sax.* p. 190.
Onð ða æftеn ðon ða ceȝde ſeo haliȝe Maria. *Homil. Saxon.* p. 128
On Eadȝaneſ dagum ðæſ æðelan Cýningeſ. *Homil. Ælfrici.* p. 188. 192.
On Iſpanian landе þæn Speoniſcan leode. *Homil. Saxon.* p. 164.
On Leinten time upile mon ȝað to Scriſte. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
On manеȝa ſtan læſð Godеſ laſ. *Homilia.* p. 36.
On of þe holie ſpiteſ þe ben red her-inne. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
On umepe tide. þa þa micel mænu ſamod comon. *Homil. Ælfrici.* p. 12. 18. 125. 129. 133. 157. 161. 200. *vid.* M. þa I. þe pillað hpilcum.
On ſumepe tide. pæſ ſe Hælendе ſaſende to Hieruſalem. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 119. 124. 136. 156. 167. 175. 203. 210.
On ſumum oðrum Spelle ре ſæðon hpilon æn. *Homil de Hexaemero, perperam S. Baſilio adjudicata.* p. 36. 42. 90. 120. 123. 191.
On þam haliȝan Godſpelle ре ȝe ȝehýndon nu nædan. *Homil. Saxon.* p. 118. 133. 211
On þæpe mæpan tide ре ſe Mildheopta Hælend ſunodе. *Homil f. Ælfrici.* p. 31. 123. 127. 129. 133. 161. 200. 209.
On þæpe tide iu. hit ȝetimod ſſa. *Homil Saxon.* p 167. 210.
On ðæſ Caſeneſ dagum ðe Claudiuſ pæſ ȝehaten. *Homil. Ælfrici.* p. 188. 207.
On ðam timan ðe Numeſianuſ Capepe pixode. *Homil. Ælfrici.* p. 190.
On þan nexten fiftene dagen beforen Domeſdæȝ. *ſc. de ſignis Judicii diem præcedentibus. Saxonice.* p. 204.
On ðam dagum pæſ ſum Heretoga ȝehaten Gallicanuſ *Homilia a Terentiano ſcripta, ac ab Ælfrico Saxonice verſa.* vid. *Ælfricus.*
On ðiſſene ſucan on ſoðneſ-dæȝ. *Homil. Ælfrici.* p. 129. 137. 161. 188.
On ðiſum dæȝe þropode ſume anſundе Papa. Alexandеr ȝehaten. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 34. 36. 126. 158. 191. 207.
On ðiſum dæȝe ре ſundiað mid loſ-ſangum þone haliȝan Papan. *Homil. Saxon.* p. 36.
On ðiſum dæȝe ſundiað on uſſum Loſ-ſangum. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 21. 127. 158. 163. 206.
On þone haliȝan Eaſten-æfen ȝange man to Noneſ. *Homil. Saxon. f. Ælfrici.* p. 111.
On þýſſum þriȝ Spiȝe-nihtum ȝe ſceolan ſingan. *in Codicibus nonnullis eſt poſterior pars Homiliæ Ælfrici quæ ab his verbis Incipit* Eala ȝe Mæſſe-preoſtaſ mine ȝebroðra. p. 111.
On Thaianeſ dagum ðæſ Caſeneſ. *Homil. Ælfrici.* p. 189. 207.
On viii. Kī. Ianī. ⁊ býð on Criſtеſ-mæſſe dæȝ. *Horologium Horarum.* p. 199.
De operibus bonis, *&c. Saxonice.* p. 165.
Pro quibus *Orandum* eſt ad Deum. *Normanno-Saxonice.* p. 248.
Oratio Dominica *Saxonice & Normanno-Saxonice.* p. 51. 81. 160. 197. 202. 221. 224. 239. 240. 248.
De Oratione Dominica. *Homil. Normanno-Saxonica Rhythmice ſcripta.* p. 267.
De Oratione Dominica. *Homil. Saxon.* p. 2. 16. 30. 36. 116. 120. 123. 130. 132. 155. 162. 166. 175. 209. 266.
In Orationem Dominicam Commentarius Normanno-Saxon. p. 169.
Orationes. *vid.* Preces.
Orationes Latinæ, cum Rubricis Saxonicis. p. 83. 149. 224. 231. 243.

Orationis Dominicæ Paraphrasis Poetica. *Saxonicè*. p. 48. 147.
De Ordalio. *Saxonicè*. p. 106. 149. 185. 239. 273.
Ordinatio Episcopi. *Latine*. p. 197.
De III. Ordinibvs Secvli. *Homil. Saxon*. p. 37. 121. 127. 137. 164.
Orientalis cujusdam Regionis Descriptio Poetica. *Saxonice*. p. 281. *vid.* Regio.
Ormi sive *Ormini* Harmonia Evangeliorum *Normanno-Saxonicè* scripta, ab auctore *Ormulum* dicta, atque ad *Walterum* dicata. p. 59.
Ormista. p. 214.
P. *Orosius* de Ormesta mundi, Saxonicè ab *Ælfredo* Rege versus. p. 85. 219. 303.
Osberni Exoniensis Episcopi Concessio Monachis *S. Nicolai. Saxonice*. p. 279.
De Terris *Oscytelis* Archiep. *Eboracensis. Saxonice*. p. 306.
Osberi Hwicciorum Regis Carta. p. 300.
Osulfi Episcopi *Wiltunensis* Carta. p. 277.
S. *Oswaldi* Archiep. scriptum de Prædiis Ecclesiæ suæ. *Saxonice*. p. 306.
S. *Oswaldi* Episcopi Portiforium, in quo habentur plurima *Saxonice* scripta. p. 110.
Oswaldi Episc. *Wigornienſis*, & Archiep. *Eboracenſis*, Cartæ. p. 230. 242. 254. 255. 256. 299. 300. 301. 302.
De S. Oswaldi Regis Et Mart. Natali. (Passione.) *Homil. Saxon*. p. 164. 189. 207.
Oswlfi Aldormanni (& *Beorthrythæ* conjugis suæ) Cartæ. p. 262. 263.
Owunus. vid. *Farmennus*.

P.

In Palmarvm Ramis Dominica (al. De Passione Dnī.) *Homil. Saxon*. p. 19. 19. 32. 118. 121. 123. 126. 129. 134. 155. 158. 161. 170. 174. 209. 233.
S. Pantaleonis Passio. *Homil. Saxon*. p. 206.
Contra Paralysin, Medicamenta varia. *Saxon*. p 306.
De Parasceve. *Homil. Saxon*. p. 13. 118. 126.
Ut Parentes Svos Filios Doceant. *Canon. Saxon*. p. 78.
J. P. f. *Joannis Parkeri* (*Matthæi fil.*) Indices Alphabetici in Grammaticam Anglo-Saxonicam Joan. *Josselini*. p. 101.
Joannes *Parkerus*. vid. *Josselinus*.
Matth. *Parkeri* Archiepiscopi *Cantuariensis* diligentia in supplendis Codicibus imperfectis. p. 64. 65. 76. 113. 167. 182.
Domc. Paschæ. *Homil. Saxon*. p. 13 32. 118. 121. 123. 126. 130. 155. 161. 166. 170. 175. 201. 209. 266.
Domc. I. Post Pascha. (Domc. In Octava Paschæ.) *Homil. Saxon*. p. 14. 32. 119. 122. 123. 126. 155. 161. 166. 175. 201. 209.
Domc. II. Post Pascha. *Homil. Saxon*. p. 14. 15. 123. 126. 130. 155. 166. 175. 201. 209.
Domc. III. Post Pascha. *Homil. Saxon*. p. 166.
Domc. IIII. Post Pascha. *Homil. Saxon*. p. 166. 201.
Domc. V. Post Pascha. *Homil. Saxon*. p. 166.
Domc. I. Post Octabas Paschæ. *Homil. Saxon*. p. 119.
Domc. II. Post Octavas Paschæ. *Homil. Saxon*. p. 161.
Domc. IIII. Post Octavas Paschæ. *Homil. Saxon*. p. 161.
Domc. V. Post Octavas Paschæ. *Homil. Saxon*. p. 16. 162. 201. 202.
Feria IIII. In Hebdomada Paschæ. *Homil. Saxon*. p. 161. 201.
Paschalis Dies quomodo inveniendus. Saxonicè. p. 248.
(Feria. II.) De Passione Dnī. *Homil. Saxon*. p. 32. 118. 129. 134. 161.
Pastorale *Saxonicum*. sc. Canones Ecclesiastici, sive Regula in usum Presbyterorum, *Saxonicè* & *Latinè*, (*Ælfrico* adjudicatum.) p. 130.
De Patientia. *Oratio Saxonicè*. p. 160.
S. *Patricii* Liber de XII Abusivis seculi, D. *Cypriano Carthaginensi* adscriptus, atque *Saxonicè* versus. p. 39. 42. 90. 120. 132. 136. 202. 267.
S. Pavli Conversio. *Homil. Saxon*. p. 163.
S. Pavli Apostoli Passio. (Natale. Commemoratio.) *Homil. Saxon*. p. 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 175. 208. 210.
De S. Pavlino. *Homil. Saxon*. p. 8.
Paulus pe Apostol ealna peoda Lareop. *Homil. Ælfrici*, p. 165 *vid.* M. pal. *vid.* Se Apostol Paulus.
Paulus peoda Lareop. þa ða he geond land ferde. *Homil. Ælfrici*. p. 164. 189. 207.
De VII. Peccatis. *Saxonicè*. p. 104.
De Peccatis multis. *vid.* Judicium.
De Peccato, libero Arbitrio, *&c. Saxonice*. p. 205.
Peccatorum Medicina, *Saxonice*. p. 93.
Pentateuchus, *Saxonice*. vid. *Ælfricus*.
In die Pentecosten. (Domc. Pentecosten.) *Homil Saxon*. p. 3. 20. 33. 119. 122. 123. 127. 131. 136. 155. 162. 166. 171. 175. 201. 209. 267.
In Octavis Pentecosten. Homil. Saxon. p. 30. 120. 124. 132. 166.
Domc. I. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 15. 127. 136. 162. 166.
Domc. II. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 3. 20. 119. 124. 127. 155. 166. 175. 209.
Domc. III. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 3. 119. 136. 158. 167. 209. 210.
Domc. IIII. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 4. 21. 119. 120. 124. 136. 155. 167. 210.
Domc. V. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 158. 167. 210.
Domc. VI. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 167. 210.
Domc. VII. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 167. 210.
Domc. VIII. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 5. 15. 119. 136. 167. 210.
Domc. IX. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 5. 15. 119. 136. 158. 167. 210.
Domc. X. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 17. 167. 210.
Domc. XI. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 5. 119. 124. 136. 156. 165. 203. 210.
Domc. XII. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 5. 119. 136. 159. 203. 210.
Domc. XIV. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 124.
Domc. XV. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 210.
Domc. XVI. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 6. 15. 119. 136. 159.
Domc. XVII. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 6. 21. 120. 136. 156. 175. 211.
Domc. XX. Post Pentecosten. *Homil. Sax*. p. 124.
Domc. XXI. Post Pentecosten. *Homil. Saxon*. p. 6. 21. 120. 136. 156. 175. 211.
De Perivrio. *Canon. Saxon*. p. 77.
Perſorensis Monasterii Privilegium Libertatis. p. 258.
Le Petit Plet. Poema *Normanno-Gallicum*. p. 229.
S. Petri Apostoli Cathedra. *Homil. Saxon*. p. 18. 163. 187. 208.
In S. Petri (Ad Vincula) Festivitate. *Homil. Saxon*. p. 4. 158. 203.
De S. *Petri* Ecclesia. *Saxonicè*. p. 190. 183. 196.
In S. Petri Natali. *Homil. Saxon*. p. 127.
De Petri Et Pauli Apostolorum Natali. *Homil. Saxon. ex Beda*. p. 134.
De Petri Et Pauli Apostolorum Passione. *Homil. Saxon. pag.* 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 163. 175. 206. 210.
De S. Petro. *Homil. Saxon*. p. 4. 127. 158.
Petroburgensis Ecclesiæ Chronicon, *Saxonice* scriptum. p. 64.
Ad. SS. *Petrum* & *Paulum* Oratio *Latin.* & *Saxon*. p. 293.
In SS. Philippi Et Iacobi Apostolorvm Natali. *Homil. Saxon*. 14. 34. 126. 158. 163. 206.

Philippus ꝑe Godes Apostol ꝑe ꝑe on þisum dæge pundiað. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 34 126 158. 163. 206.
De Phlebotomia. *Saxonicè.* p. 234.
De Phoenice. *Saxonicè.* p. 281.
Piers Plowman. p. 249.
Plegredi Carta. p. 259.
Poemata *Normanno-Saxonicè.* p. 231. 267. 268.
Poemata *Saxonicè.* p. 25. 48. 49. 70. 72. 77. 79. 83. 95. 98. 110. 114. 146. 147. 169. 218. 219, *&c.* 226. 232. 269. 280.
De Pœnitentia. *Saxonicè.* p. 86. 145. 197.
De Poenitentia. *Homil. Saxon.* p. 127. 163.
De Pœnitentia. Interrogationes, *Saxonicè.* p. 231.
De Poenitentia. Oratio, *Saxon.* p. 160.
Pœnitentiale *Saxonicum*, in IV Libros distinctum. p. 52. 65. 112.
Pœnitentialis Oratio, *Latinè & Saxonicè.* p. 294.
Pontificale *Dano-Saxonicum.* p. 295.
Pontificalia, in quibus habentur nonnulla *Saxonicè* scripta. p. 106. 109. 149. 220. 225.
De Popvlo Israhel. *Homil. Saxon.* p. 39. 212.
Ad Popvlvm. *Sermones Saxonici.* p. 28. 29. 30. 38. 39. 120. 138. 191. 266.
Præcepta Moralia. *Saxonicè.* p. 88. 167. 183. 197. 202.
De Præceptis Dnī. *Homil. Saxon.* p. 139.
Precatio, ut quisque in Prælio à Morte ac Vulneribus immunis fiat. *Latin. & Saxon.* p. 304.
De Prædicatoribvs Divini verbi (Be Godes Bydelvm.) *Homil. Saxon. f. Lupi Episcopi.* p. 29.
Preces *Latinæ*, Rubricis Sax. insignitæ. p. 231. 243.
Preces, *Latinè & Saxonicè.* p. 231. 269. 292. 293. 294.
Preces, *Normanno-Saxonicè.* p. 228. 248. 268.
Preces, *Saxonicè.* p. 64. 93. 100. 101. 110. 131. 147. 149. 159. 160. 182. 183. 195. 221. 226. 231. 243. 269. 292.
Be Preostan. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 144. 213.
Be Preoste Synoðe. *Epistola, sive Homilia Ælfrici.* p. 58.
De Primo Die Secvli. Sive De Æqvinoctio Vernali. *vid. Beda* (de Temporibus.)
De Prœlio apud Finnisburh. *Fragmentum poematis Saxon.* p. 269.
Progenies *Duddæ, Bradæ, & Buhæ. Saxonic.* p. 217.
Prognostica de Partu. *Saxonicè.* p. 87. 90. 195.
Promissio Regis In Consecratione. *Saxonicè.* p. 93. 202. 241. — & *Gallicè.* p. 284.
De Propheta. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Prosperi Aquitani Epigrammatum (ex sententiis *Augustini*) Fragmentum, cum interlineata versione *Saxonica.* p. 224.
Proverbia, *Latinè & Saxonicè.* p. 182.
Proverbia, Saxonicè. p. 219.
Proverbiorum *Salomonis* Liber, *Saxonicè.* p. 96. 243.
Aur. *Prudentii* Poematum Exemplaria ms. in quibus leguntur quædam. *Saxonicè.* p. 109. 151. 245.
Psalmi quidam *Latine*, cum versione *Dano-Saxonica.* p. 297.
Psalmus qui dicitur Miserere, *Latine & Saxonice.* p. 243.
Psalterium S. *Hieronymi* Gallicum, Asteriscis atque Obelis, punctisque Musicis subjectis notatum; una cum interlineata Versione *Saxonica.* p. 268.
Psalterium *Normanno-Gallice.* p. 168.
Psalterium *Latine*, cum interlineata Versione *Saxonicè.* p. 76. 103. 182. 222. 223. 224. 268. 291.
Psalterium. *vid.* S. *Hieronymus.*

Q.

De Qvadragesima. *Canon. Saxon.* p. 79.
De Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 8. 28. (37) 127. 170. 267.
Feria. vi. In i. Hebdomada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 117. 211.
Domc̄. i. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 18. 31. 117. 121. 123. 126. 129. 133. 155. 157. 161. 174. 200. 209.
Feria. ii. Post Domc̄. i. Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 129. 200.
Feria. vi. In ii. Hebdamada Qvadragesimæ. *Homil Saxon.* p. 118. 211.
Domc̄. ii. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 18. 31. 117. 126. 128. 129. 133. 157. 161. 200. 209.
Feria vi. In iii. Hebdomada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 118. 211.
Domc̄. iii. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 31. 118. 123. 126. 127. 129. 133. 161. 200. 209.
Feria. vi. In. iiii. Hebdomada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon* p. 118. 211.
Domc̄. iiii. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 13. 32. 118. 126. 129. 133. 161. 200. 209.
In Media Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 32. 116. 123. 137. 155. 158. 161. 170. 174. 188. 200.
Feria. vi. In. v. Hebdomada Qvadragesimæ. *Homil. Saxon.* p. 118. 129 200.
Domc̄. v. In Qvadragesima. *Homil. Saxon.* p. 13. 118. 126. 129. 158. 161. 200.
SS. Qvadraginta Militvm Natale. *Homil. Saxon.* p. 187.
Quæstiones & Responsiones inter *Adrianum & Rithæum. Saxonice.* p. 93.
Qvando Volveris. *Homiliæ Saxon.* p. 10. 39.
Domc̄. In Qvinqvagesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 18. 31. 44. 123. 125. 129. 133. 137. 155. 174. 200 209.

R.

Radulfi Prioris *Wigornienſis* Carta. p. 258.
Rameseienſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum, in quo, præter alia notatu digna, habentur plurima *Teſtamenta* Illuſtrium utriuſque ſexûs Anglorum, è *Saxonico* in *Latinum* verſa. p. 308.
Feria. vi. Ante Ramos Palmarvm. *Homil. Saxon.* p. 200.
Domc̄. In Ramis Palmarvm. Homil. Saxon. p. 118. 196. 200.
Feria. ii. *Homil. Saxon.* p. 200.
Feria. v. *Homil. Saxon.* p. 200.
Ranulfi Dunelmenſis Epiſcopi Carta. p. 298.
De Raphaele Archangelo. *Saxonicè.* p. 189.
Regionum quarundam in Oriente Deſcriptio. *Latine & Saxonice.* p. 217.
Regionum quarundam in Oriente Deſcriptio. *Saxonice.* p. 218.
De Regvla Canonicorvm. *Saxonice.* p. 49.
Regula quædam *Latine & Saxonice* in uſum Presbyterorum, *Ælfrico*, ut dicitur, Autore. p. 130.
Regularis Concordia Monachorum Sanctimonialiumque ſub *Eadgaro* Rege. *Latine & Saxonice.* p. 92. 99. 293. 307.
De Regvm Libro Sermo Excerptvs. *Saxonice.* p. 39. 188.
Reliquiarum, quas *Æthelſtanus* Rex Eccleſiæ *Exonienſi* contulit, Catalogus; *Saxonice.* p. 81.
pro *Remiſſione Peccatorum*, Precatio. *Saxonice.* p. 131.
De Resvrrectione Dnī. *Homil. Saxon.* p. 20. 32. 121. 134. 201. 204.
Richardi II Regis *Angliæ* Carta. p. 258.
Rich. *Richfordi* Verſio *Latina* Tractatuum nonnullorum *Saxonicorum.* p. 278.
Riht is þ preostas beon gesynlice God þeowende. ʒ ðeniende. *Synodalia Decreta, Saxon.* p. 47.
Riht is. ðæt ealle Cristene men heora Cristendom rihtlice healdan. *Homil. Saxon.* p. 50.
Rituale *Anglo-Saxonicum.* p. 137.
Rituale *Dano-Saxonicum.* p. 195.
Ritus Confeſſionis atque Pœnitentiæ. *Saxonice.* p. 192.
Roberti Glauceſtrienſis Hiſtoria Regum Angliæ. p. 248.
Roffenſis Eccleſiæ Textus. p. 186. 273. 307. 308.
De Roffenſi Ponte. *Saxonice.* p. 276.
Domc̄. Ante Rogationes. *Homil. Saxon.* p. 202.
Feria. iii. In Rogationibvs. *Homil. Sax.* p. 135.
De Rome Gesceot. p. 213.
Rondulfi Abbatis Eveſhamenſis Carta. p. 258.
Johannis & Gulielmi *Rochfordorum* Exemplar Codicis ms. Bibliothecæ. *C. C. C. C.* p. 278.
Carta de *Rovemede*, ſive Leges *Johannis Angliæ* Regis. p. 308.

Runica Litteræ, Alphabeta, atque Inſcriptiones in Codd. MSS. exaratæ. p. 59. 83. 110. 115. 149. 192. 231. 233. 239. 247. 248. 280. 281.
Runicum Alphabetum, cum Explicatione Poetica. *Saxonicè*. p. 192.

S.

In Sabbato Sancto. *Homil. Sax.* p. 12. 118. 126.
Sacepð ꝛcel on hiꝛ Scꝛiꝼt-ꝛcipe. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc.* p. 197.
Ad Sacerdotes. *Canon. Saxon.* p 47.
De Sacerdotibvs. *Homil. Saxon.* p. 34.
Be Sacerdvm. *Canon. Saxon.* 46. 94. 95. 143. 213. 214.
Be Sacerdvm. *Homil. Saxon.* p. 146.
De Sacramenti Perceptione. *Canon. Saxon.* p. 79.
Sacramentum Regis in Conſecratione. *vid* Promiſſio.
De Sacrificio. *Homil. Saxon.* p. 130. 158. 161. 201. 305.
Sæȝeð on ðiꝛum bocum be ðæne anꝛuꝛðneꝛꝛe. *Homil. f. Ælfrici.* p. 13 126. 129. 200.
Saȝað hep on þiꝛꝛum bocum hu Malchuꝛ ꝛpnæc. Sententia. III. *Saxonicè* ex Hieronymo de vitis Patrum *Ægyptiacorum*. p. 212.
Salomon Presbyter. p. 84.
Salomonis Proverbia. *vid.* Proverbia.
De *Salomonis* Templo. *Saxonicè*. p 90. 183. 196.
Sanctimonialium Regula, *Normanno-Saxonicè*. *vid.* Sim. de *Gandavo*.
Sanctimonialium Regula *Saxonicè*. vid. *Benedictus*.
De Sanctis in *Anglia* ſepultis, *Saxonicè*. p. 86. 146. 208.
De Sanctis Omnibus, Miſſa *Latin.* cum Rubricis. *Saxon.* p. 196.
De Sanctis Omnibus, Oratio *Latin.* & *Saxon* p. 294.
De Sanctorvm Memoria. *Homil. Saxon.* p. 136. 163. 188.
In Sanctorvm Omnivm Natali. *Homil Saxon.* p. 7. 8. 21. 35. 41. 124. 135. 156. 175. 211 266.
Ad Sanctos Omnes. Oratio. *Latinè* & *Saxonicè*. p. 294.
Sanctus Dies, quomodo inveniendus. *Saxonicè* p 248.
Scꝯ Iohanneꝛ ȝeꝛeah oꝼep Gaꝛꝛeȝe. *Homil. Saxon* p. 128. 206.
De Sangvine Prohibito *Homil. Saxon.* p. 37. 43.
De Sapientia. Oratio; *Saxonicè*. p. 160.
De *Sara, Abrahami* uxore. *Saxonicè*. p 195.
De *Sataнæ* ſolutione poſt mille annos, *Latine* & *Saxonice*. p. 104.
Saturni & *Salomonis* dicta fabuloſa, *Saxonice*. p. 114. 149. 214.
Saul hatte ꝛe ꝛonma Cyning. *Homil. Ælfrici, ex lib. Regum excerptus*. p. 39. 188.
Sapleꝛ paꝛð. *Homil. Normanno-Saxon. ſic dicta*. p. 80.
Saxonica Manus Curſoria. p. 130.
Be þæna Sceaþena. p. 90.
Scintillarum liber, *Latine* & *Saxonice*. vid. *Beda*.
Scribendi occultè varii modi, quibus uſi ſunt *Anglo-Saxones*. *vid.* Cryptographia.
Scrift-Boc. *i. e. Homil. Saxon.* p. 132.
Be Scriftvm. *Canon. Saxon.* p. 51. 146.
De Scripto quod è Cœlis adtulit Angelus, depoſuitque ſuper Altare *S. Petri* in *Roma*. *Saxonice*. p. 234.
Se ælmihtiga God behet ȝeꝼýnne ꝓonulde. *Prophetiæ ex vet. Teſt.* p. 100.
Se ælmihtiga Scyꝓꝓend. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 22.
Se ælmihtiga ꝓealdend ðe ne onȝan næꝼne. *Homil. Saxon.* p. 208.
Se Apoꝛtol Anꝺꝛeaꝛ æꝼteꝛ Cꝛiꝛteꝛ ðꝺoꝛunȝe. *Homil. Ælfrici* p. 9. 42. 125. 135. 156. 163. 175. 207. 211. Hæc Homilia duplicem Concluſionem nacta eſt.
Se Apoꝛtol Matheuꝛ ⁊ Godꝛpellepe. *Homil. Ælfrici.* p. 163. *vid.* Ðeꝛ ýlca Apoꝛtol.
Se Apoꝛtol Pauluꝛ ealna þeoda Lapeoꝛ manode. *Homil. Ælfrici, eadem cum illa quæ ſic Incipit* Paulus þe Apoꝛtol, *&c. & cum illa cujus initium eſt* ☩. þaꝛ. Se Apoꝛtol, *&c.* p. 136. 188.
S. Sebastiani Mart. Passio. *Homil. Saxon.* p. 187. 191. 206.
Sebaꝛtianuꝛ hatte ꝛum halig Godeꝛ þeȝen. *Homil. Ælfrici.* p. 127. 187. 191. 206.
Sedulii Presbyteri Poemata, Litteris *Saxonicis* curſoriis ſcripta. p. 130.
Se eaðiga Apoꝛtol Iacobuꝛ. *Homil. Saxon.* p. 162.
Se eaðiga Exiðuꝛ þæꝛ ȝecoꝛen. *Homil. Saxon.* p. 134.
Se eaðiȝe Nicholauꝛ oꝼ æþelan cynne þæꝛð. *Homil. Saxon* p. 135.
Se Godꝛpellepe Iohanneꝛ ꝛæde on þiꝛꝛum Godꝛpelle. þ Cꝛiꝛt. *Homil. Saxon.* p. 118. 211.
Se Godꝛpellepe Iohanneꝛ þe þæꝛ Godeꝛ ðýꝛling. *Homil. Saxon.* p 117.
Se Godꝛpellepe Lucaꝛ apꝛat on Cꝛiꝛteꝛ-bec be acenneðnýꝛꝛe Iohanneꝛ. *Homil. Ælfrici.* p. 4. 20. 34. 40. 124. 127. 134. 175. 192. 203. 210.
Se Godꝛpellepe Lucaꝛ apꝛat on ðýꝛum ðæȝhpilicum Godꝛpelle. *Homil. Ælfrici.* p. 8. 19. 59. 120. 125. 128. 156. 176. 204. 211.
Se Godꝛpellepe Lucaꝛ beleac ðiꝛ ðæȝðeplice Godꝛpell. *Homil. Ælfrici.* p. 10 20. 31. 121. 125. 155. 174. 209
Se Godꝛpellepe Lucaꝛ ꝛæiȝð on þýꝛꝛen Godꝛpell. þ ꝛe Hælend *Homil. Saxon.* p. 205.
Se Godꝛpellepe Matheuꝛ þe þe nu to ðæȝ puꝛðiað. *Homil. Ælfrici.* p. 159. 203. 206
Se Hælend becom into ꝛumepe eaðelica býꝛig. *Homil. Saxon.* p. 59.
Se Hælend cꝛæþ on hiꝛ Godꝛpell. Ic am peig. p. 206.
Se Hælend cꝛæð þæt Heoꝛona-ꝛice þæꝛe ȝelic ꝛumum Hipeðeꝛ-ealðne. *Homil. Ælfrici.* p. 9. 11. 18. 117. 125. 129. 133. 200.
Se Hælend cꝛæð to hiꝛ Leoꝛning-cnihtum. *Homil. Ælfrici.* p. 135 162. *eadem cum illa, cujus Initium eſt* Ðaꝛ ðaȝaꝛ ýnꝺ ȝehaten Letanie. &c. *quam videſis.*
Se Hælend Cꝛiꝛt ýððane he to þiꝛum liꝼe com. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 16. 30. 116. 120. 123. 130. 132. 155. 162. 166. 175. 209. 266.
Se Hælend ꝛeꝺ oꝼep ðæn Galileiꝛcan Sæ. *Homil. Ælfrici.* p. 32. 118. 123. 129. 133. 155. 161. 174. 200. 209.
Se Hælend ꝛeꝺe to ðæne býꝛig Ieꝛuꝛalem. *Homil. Saxon. vid* Cꝛiꝛteꝛ ðnoꝛunȝ.
Se Hælend ꝓoꝛꝛæde hiꝛ Leoꝛning-cnihtum. *Homil. Ælfrici* p. 7. 21. 38. 126. 132. 135. 159.
Se Hælend ȝeceaꝛ him to eacan þam tpelꝼ Apoꝛtolum. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 38 111. 135. 159. 207.
Se Hælend hep on liꝼe. *Homil. Saxon.* p. 58. 162. 166. 201.
Se Hælend ꝛæde ȝelomlice Biȝꝛpel. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 22 38 126. 132. 159.
Se Hælend ꝛæde þiꝛ Biȝꝛpel hiꝛ Leoꝛning-cnihtum. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 119. 127. 136. 158. 167. 210.
Se Hælend ꝛæde þuꝛ to hiꝛ halȝum Apoꝛtolum. *Homil. Saxon.* p. 167. 210.
Se Hælend þæꝛ ȝelæꝺꝺ ꝼnam þam Halȝan Gaꝛꝛe. *Homil. Saxon.* p. 209. *f. eadem illa quæ ſic Incip.* Ic polde eop tpahtnian.
Se halga Apoꝛtol Pauluꝛ læꝛeð ælcum Mæꝛꝛe ꝓꝛeoꝛꝛe. *Homil. Saxon.* p. 34.
Se halga Godꝛpellepe Lucaꝛ ȝeꝛꝛuꝛelobe. *Homil. Lupi Epiſcopi. vid.* leoꝛan men. Se, *&c.*
Se halga Hælend Cꝛiꝛt. ⁊ ꝛe Heoꝛenlica æþeling. *Homil. Saxon.* p. 41. 135.
Se halga Papa Gꝛeȝoꝛiuꝛ ayenðe. *Homil. Saxon.* p 8.
Seinꝛ Iacob þe holie Apoꝛtel þe ure Dnihten ſeꝛꝛe. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Pro ſemet-ipſo. Orationes, *Latine* & *Saxonice*. p. 293.
Sententiæ. *Saxonice*. p. 183.
Seo halige Cꝛiꝛteꝛ-boc þe ýmbe Cꝛiꝛteꝛ ꝓuntpa ꝛꝓýcð. *Homil. Saxon.* p 36. 120.
De Septiformi Spiritv. *Homil. Saxon.* p. 23. 27. 37. 43. 91. 122. 139. 166. 224.
De Septuageſima. *Saxonice*. p. 234.

Domc̄. In Septvagesima. *Homil Saxon.* p. 9. 11. 18. 117. 125. 129. 133. 157. 160. 200.
De Septuagesimæ tempore. *Saxonicè.* p. 222.
Sergii Papæ Privilegium, conceſſum Monaſterio de Ea. *Saxonicè.* p. 212.
Sermo Ad Popvlvm Dominicis Diebvs. *Homil. Saxon.* p. 266.
De Servitio Dei. *Canon. Saxon.* p. 78.
Servorum Emancipationes. *vid.* Teſtificationes. *vid.* Manumiſſiones.
Se ſpicola Deopol ðe ſýnpð. *Homil. f. Ælfrici* p. 37. 43.
Se ðe bið acenned on an nihtne Monan. *Conſideratio Ætatum Lunæ in Nativitatibus Saxonicè.* p. 40.
Se pealdenda Dnihten ræde þiſ Bigſpel hiſ ginſnum. *Homil. Ælfrici.* p. 3. 20. 119. 124. 127. 136. 155. 166. 175. 209.
De *Sex* ætatibus ſeculi. *Saxonicè.* p 234.
Domc̄. In Sexagesima. *Homil. Saxon.* p. 12. 18. 117. 125. 129 157. 161. 200.
Shaftesburienſis Abbatiæ (Sanctimonialium) Regiſtrum Chartarum. p. 306.
Ship-money. p. 309.
Siſlecæ Carta. p. 287.
Sigewlfi Presbyteri Interrogationes, *Sax.* vid. *Alcuinus*
Signa quæ præcedunt ultimum Judicium. *Sax.* p. 204.
Simon de Gandavo, de vitâ Solitaria. *vid. Gandavo.*
De SS. Simonis Et Ivde Passione. *Homil. Saxon* p. 159. 163. 206.
Sociorum Sodalitiorum quorundam Nomina. p. 280.
Sodalitates ſive Conventiones Religioſæ, *Sax.* p. 149.
Sodalitas Religioſa inter *Wulfſtanum* Epiſcopum *Wigornienſem*, &c. *Saxonicè.* p. 149.
Sodalitium Nobilium. *Cantabrigiæ* inſtitutum p. 216.
Sodalitium *Exoniæ* factum. p. 216.
Sodalitium Religioſum apud *Wudebirig.* p. 280.
De *Sole*, Obſervationes, *Saxonicè* p. 110
Guil. *Somneri* Caſtigationes Verſionis Latinæ Rich. Richſordi ſcriptorum Saxonicorum. p. 278.
Guil. *Somneri* Collectanea Sax. *&c.* p. 270. 271. 272.
Somniorvm Diversitas *Saxonicè.* p. 40. 88. 90. 194. 195. 234. *vid. Daniel* Propheta.
Somniorum Eventus juxta ætates Lunæ. *Saxonicè.* p. 40. 194.
Sori mai þe man ben. þe beð on michele pope. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.
Soð ſoð ic eop ſecge. *Homil. Nomanno-Saxon. (forte ex Ælfrico.)* p. 22.
Ad Spiritum Sanctum, Oratio. *Lat.* & *Sax.* p. 292.
Spiritus ſcs̄ pro ſeptenaria operatione. *Homil. Sax. f. Ælfrici. vid.* Iſaiaſ re piteꝛa.
In S. Stephani Protomartyris Natali. *Homil. Saxon.* p. 9. 30. 123. 125. 128. 154. 157. 164. 174. 206. 208.
Stephani Regis Angliæ Cartæ. p. 299. 300. 303. 308.
Ad S. *Stephanum* Oratio, *Latinè* & *Saxonicè.* p. 293.
Stigandi Carta. p 287. *vid.* Conventio.
Suebredi Regis *Eaſt-Saxonum* Carta. p. 262.
Succeſſio Regum *Weſt-Saxonum. Saxonice.* p. 84. 95. 199. 273.
Sulpicii Severi Liber de Vita S. *Martini*, *Saxonice* ab *Ælfrico* verſus. & ab his verbis incipiens: Sulpiciuſ hatte ſum ſpiteſne. *vid. Ælfricus.*
Sum æſſeſt Goder þeiſn pæſ gehaten Zachariaſ. *Homil. Saxon.* p. 206.
Sum Deopel-gaſt ræde ſumen Ancne. *Homil. Saxon.* p. 135.
Sume gedpol men cpæðon. þ̄ reo haliȝe Maria. *Homil. Saxon.* p. 121.
Sume menn nyton gepiſſ. *Homil. f. Ælfrici.* p. 16. 162. 166. 201. 202.
Sum ſepungen Lapeop pæſ on Engla-lande Albinuſ gehaten. *vid. Alcuini* Reſponſ. ad *Sigewlfum. vid. Ælfricus.*
Sum Hæþen Carene pæſ gehaten Diocletianuſ. *Homil. Ælfrici.* p. 164. 188. 208.
Sum Phariſeiſc mann pæſ gehaten Nichodemuſ. *Homil. f. Ælfrici.* p. 15. 162. 166.
Sum ſpýðe ſelæped Munuc. *vid. Abbo* Floriacenſis. *vid. Ælfricus.*
Sum man ræiſð þ̄ Sýnne nir nan þing. *De Peccato, Libero Arbitrio*, &c. *Saxonice.* p. 205.
Sum pen pæſ ſeſeten on þam lande. *Homil. Saxon.* p. 100.
Sum pen pæſ on Alexandria mæȝðe Parnuntiuſ ȝenemned. *Homil. Ælfrici.* p. 190
Sum pen pæſ on anum Mýnſtre on Paleſtina mæȝþe. *Homil. Ælfrici.* p. 189.
Sum pæn pæſ on Egýpta-lande. *Sententia I Saxonice ſcripta, ex Hieronymo de vitis Patrum Ægyptiacorum.* p. 212.
Be þæſ halȝan Svnnan Dæges Gebede. *Canon. Saxon.* p. 51.
Svnnan Dæges Spel. *Homil Saxon.* p 132. 196.
Spa hpilc man ſpa on Sunnan-dæȝ. Conſideratio ſingulorum totius Hebdomadæ dierum, in modo genitis, *Saxonice.* p. 40.
S. Spyðvni Epī Natale. *Homil. Saxon.* p. 188. 192.
Symbola, Apoſtolorum, Athanaſii. Nicenum *Saxon.* vid. *Apoſt. Athanaſ. Nicen. Cantica S. Scripturæ.*
Symonis Frat. Rhythmi Normanno-Gallici. p. 217.
Be Synna Lacnvnge. *Canon. Saxon.* p. 51. 197.
Synodalia Decreta. *Saxonice.* p. 47.
De Synodo. *Canon. Saxon* p. 46. 94. 214.

T.

Henr. *Taloti* Apagrapha Chartarum *Saxonicarum.* p 150.
Franc. *Tate* excerpta *Saxonica* è Textu *Roſſenſi* p. 186.
Taxi ſive *Mellis* Virtutes Medicinales. *Saxonice.* p. 231.
De Temperie Anni, ex conſideratione Kalendarum *Januarii. Saxonice* & *Latine.* p. 194.
De Temporibvs. *Homil. Saxon.* p. 135.
De Tentatione, *Saxonice.* p 205.
Terentiani Sententia de Paſſionibus SS. *Joannis* & *Pauli*, ab *Ælfrico Saxonice* verſa. p. 187. 191. 208.
Termini Terrarum quarundam, *Saxonice.* p. 254. 256. 257 287.
De Terræ Longitudine & Latitudine. *Saxonice.* p. 183.
De Testamento Veteri Et Novo. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 22.
Teſtificationes Legatorum, Terrarum, Emptionum Servorum, &c. *Saxonice.* p. 279.
Teſtificationes Manumiſſionum Servorum, *Saxonice.* p 82. 116. 149. 152 279.
Ða arpnanȝ Agathen hliſa. *Homil. Ælfrici.* p. 187. 208
Dæpe æneſten nyhte þonne nire Mone býþe cýmen. p. 40. *Somniorum Eventus juxta ætates Lunæ* p. 40.
Dæſ dæiȝeſ þe upe Hælend ſop upe alýſednýſſe ȝeðoleðe Pine. *Homil. Saxon. e Pſeudo-Evangelio Nichodemi deſumpta.* p. 204.
Dæſ Hælendeſ eapð pæſ on Iudea-lande. *Homil. Saxon.* p. 210.
Dæt haliȝe Godſpell be ðæpe hean medomnýſſe. *Homil Saxon.* p 125.
Dæt haliȝe Godſpell þe ȝe ȝehýrðon nu pæðan. *Homil. Saxon.* p. 118 129. 200.
Dæt haliȝe Godſpell. þe nu lýtle æp æſtpopan eop ȝenæd pæſ. *Homil. Ælfrici.* p. 8. 21. 35. 41. 124. 135. 156. 204. 211.
Dæt haliȝe Godſpel uſ ſeȝð. þ̄ Geneſan *Homil. Ælfrici.* p. 21. 119. 120. 124. 136. 155. 167. 175. 209.
Dæð Iudeiſſce ſolc bpohte. *Homil. Saxon.* p. 203.
Dæt ſceal ȝeðencan ſe ðe bið ſýnna manna Læce. *Canon. Saxon.* p. 51. 67. 93. 109. 145. 192. 196. 197.
Daſ daȝaſ ſýnd ȝehatene Lecaniȝe *Homil. Ælfrici.* p. 1. 3. 20. 123. 130. 132 155. 162. 166. 175. 209. *eadē cū iis quæ ab his incipiunt verbis*, God ſpæce. *&c.* Se Hæl. cp̄ to hiſ leopninȝ-cnihtum, *&c.* & Iohanneſ ſe Godſpellepe aſnæt on þiſum dæȝ-

ðeplicum godſpelle. *vid. etiam* Leofan men. Ðaſ ðæȝaſ, *&c.*

Ðeſ heriȝenliceſtan ȝehþýþfeðnýſſe. *Senten. Ælfrici de S. Maria Ægyptiaca.* p. 189. 191.

(Ðaſ uneſ) Dnihtneſ þpopunge þe ſillað. *Homil. Saxon. vid.* Dnihtneſ.

Ða þe Criſt ne luſiað. *Officium hominis Chriſtiani. Saxonice.* p. 88.

Ðe, *&c. vid.* Se, *&c.*

Ðe halie Prophe Daviđ ſpecð on ane ſtude in ðe Sauter. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 268.

Ðe heuenliche Kei-herde Sainte Peter iſeih. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.

Ðe heuenliche Leche Seinte Poul nimeð. ȝeme. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

Ðè holi Gódſpel of þiſ ðai ſpecð of ure Hælende. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.

Ðeholi Prophete Abacuc þe punede on þiſ peoplde. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.

Ðe holie Prophete Dauid mineȝeð uſ on þe Sealm-boc. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

Ðe holi Prophete Dauid ſeið on ane ſtede on þe Salm-boc. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.

Ðe holie Prophece Dauid ſpecð on þe Sealm-boc. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

Ðe hoſi Prophete Davið þe þaſ Kinȝ of Ierlm̄. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171. 233.

Ðe Lauerd Sáinte Popel þe iſ heued-lorðeu of alle holie Chirechen. *Homil. Normanno-Saxon.* p 169.

Ðe Lauerd Seint Lucaſ þe irenneð ȝ holi Godſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.

Ðe liſ-holi man Iob þe þe boc of-ſpecð. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.

Ðe Louerd Seint Lucaſ ȝuittinneð on hiſ Godſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.

Ðe Louerd Seint Matheu ſpecð on hiſ holi Godſpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

Theodori Archiepiſcopi *Cantuarienſis* Conſtitutiones de Jejuniis, *Saxonice.* p. 51. 67.

Theodori Archiep. *Cantuar.* Pœnitentiale, *Latine.* p. 110. 243.

è *Theodori* Archiep. *Cantuar.* Pœnitentiali excerpta, *Saxonice.* p. 66. 243.

è *Theodoro* Archiep. *Cantuar.* de Ægris, Locus, *Latine.* p. 146.

de *Theodoro* Archiep. *Cantuar. Latine.* p. 130.

Theodredi Epiſcopi *Londonienſis* Teſtamentum, *Saxonice.* p. 287.

Be Ðeodþitan. *Canon. Saxon.* p. 46. 214.

Theophania. *vid.* Epiphania.

Theoredi Teſtimonium. *Saxonice.* p. 225.

Ðeoſ tid ſnam þýrum anðreapdan ðæȝe. *Homil. Ælfrici.* p. 118. 126. 129. 134. 158. 161. 163. 200.

Ðeoſ poſd. *vid.* Ðiſ poſd.

Ðeſ Apoſtolica ſneolſ-ðæȝ manað uſ to ſpræcenne. *Homil. Ælfrici.* p 6. 38. 131. 135. 159.

Ðæſ ðæȝ iſ ȝehaten on bocum Sputelunȝ-ðæȝ. (Epiphania.) *Homil. Ælfrici.* p. 19. 121. 157.

Ðe ſinfulle haueð leide ȝrune me to henten. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.

Ðeſ ylca Apoſtol ȝ Godſpellepe becom. *Homil. Ælfrici.* p. 17. 159. 163. 206. *eadem cum illa, cujus Initium eſt* Se Apoſtol Matheuſ.

Ðiſ ðæȝðeplice Godſpell cþýðð ȝ Dnihtneſ Leopninȝ-cnihteſ. *Homil. Saxon.* p. 203. 211.

Ðiſ ðæȝðeplice Godſpell ȝ man ȝepunelice. *Homil. Saxon.* p. 210.

Ðiſ ðai haueð ure Drihten maked to gladien. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

Ðiſ Godſpel reȝð ȝ ſſputelaðð. *Homil. Lupi Epiſcopi.* p. 28. 140.

Ðiſ Godſpel ðe nu ȝeneð pæſ. c(p)ýð ȝ þe Hælend. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 15. 119. 123. 126. 130. 155. 161. 166. 125. 201. 209. (*Tres Concluſiones in Codd.* mss. *cernuntur.*)

Ðiſ ſindon þa Tacna þe mon on Mýnſtepe healdan ſceal. *Monaſterialia Indicia, Saxonice.* p. 92. 198.

Ðiſ poſd þe ich nu þe ſortech. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233. 268.

S. Thomæ Apostoli Passio. *Homil. Saxon.* p. 163. 190. 207.

Ðone ſopman ðæȝ þirſene populde þe maȝon. *Sc. Ælfrici Excerpta ex libro Bedæ de Temporibus, quorum quidem Excerptorum Exemplaria valde inter ſe diſcrepant, nunc hoc, nunc aliud Exordium* (viz. Ic polde eac iſ ic ðoþſte) *præ ſe ferentia.* p. 87. 196.

Ðonne man to hiſ Scriſte ȝange. *Canon. Saxon.* p. 50. 197.

Ðonne on Pentecoſteſ-Mæſſe-æfen. *Homil. f. Ælfrici.* p. 111.

Ðonne þu on moȝen æfeſt ariſe. *Officium Hominis, quoad & Deum, & Mundum, Saxonicè.* p. 241.

Thorneienſis Monaſterii Chartæ veteres. p. 258.

Ðoſ feaſe poſd þe ich nu hene foſð ðeah. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 172.

Ðo þe ure Louerd Ihu Criſt ſundede lichamlice. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.

Ðne þinȝ ben ȝ elch man habben mot. *Homil. Normanno-Saxon.* p 169. 267.

Ðu man þe God ſecſt. ȝ me hæſſt. *Homil. Saxon.* p. 221.

Be Ðuruunvnge. *Saxonicè.* p. 198.

Thurethi Comitis Carta. p. 249.

Thurketelis Teſtamentum. *Saxonice.* p. 282.

Thurketelis Heyingi Teſtamentum, *Saxonice.* p. 286.

Thurkytelis Cartæ. p. 262. 287.

Thurkili & *Æthelgithæ* Carta. p. 287.

Thurſtani ſil. *Winæ* Carta. p. 287.

Thurſtani Teſtamentum, *Saxonicè.* p. 260.

Ðu ſingeſt þe Salm þe me clepeð Crede. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 169.

þrið Ðreoſh. *Exorciſmus, Saxonice.* p. 305.

Ðýſeſ dæȝeſ penunȝ. ȝ þýſſene tide mæſſ ſpýcþ. *Homil. Ælfrici.* p. 8. 19. 58. 120. 125. 128. 156. 176. 211. (*Exemplaribus hujus Homiliæ diſcrepantibus, diſcrepantes à ſe Concluſiones leguntur.*)

To ðai iſ cumen ðe holie tid. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 169.

To ðai man mai iheren he þe pile. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.

Tonitruum Conſideratio. *Saxonicè.* p. 40. 89. 110. 194. 204.

Contra *Tranſubſtantiationem. vid.* p. 101. 109. 111.

De Tribulatione Temptationum. Oratio, *Latine* & *Saxonice.* p. 293.

De S. Trinitate Et De Feſtis Diebvs Per Totvm Annvm. *Homil. Saxon.* p. 208.

S. Trinitatis & ix Ordinum Angelorum Invocatio. *Saxon.* p. 231.

V.

Valdharii Epiſcopi *Londonienſis* Epiſtola Originalis. p. 259.

De Vaniloqvio Negligentvm *Homil. Sax.* p. 121.

De Verbis Dnī. *Homil. Saxon.* p. 129. 200.

Uhtredi Hwicciorum Reguli Cartæ. p. 230. 254. 299. 300. 301.

De S. Vincentii Martī. Passione. *Homil. Saxon.* p. 164.

Ad SS. Vincentium, Euſtachium, Dionyſium, Georgium, Eadweardum, Ælfhegum, & Potitum, Oratio; *Latine* & *Saxonice.* p. 294.

Ad SS. Virgines, Oratio, *Latine* & *Saxonice.* p. 294.

De Virginibvs. *Homil. Saxon.* p. 135.

De Scā Virginitate. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 80. 133. 135.

De Scā Virginitate. *Homil. Saxon.* p. 41. 124. 210.

In SS. Virginvm (Plvrimarvm) Natali. *Homil. Saxon.* p. 7. 22. 38. 126. 132. 159.

De iiii. Virtvtibvs. *Homil. Saxon.* p. 104.

De viii. Virtvtibvs. *Homil. Saxon.* p. 203.

De Viſitatione Infirmorum, *Saxonice.* p. 149.

De viii. Vitiis. Et De. xii. Abvsivis Hvivs Secvli. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.

De viii. Vitiis. Virtvtibvsqve Capitalibvs. *Homil. Saxon.* p. 91.

De Vitiis Principalibvs. *Homil. Saxon.* p. 139. 202.
Ulfcytelis Comitis Carta. p. 249. 287.
Vn lyȝel man ſelde lyȝeð. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Voſſianus Codex Pſalmorum, *Latine & Saxonice.* p 76.
Vpe Dnihte nehlechende hiſ Paſſiun ſohte. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Vpe Dnihten ꝛende to ꝛumene bynȝ. ꝛeo iſ ȝehaten Naim. *Homil. Ælfrici.* p. 6. 21. 120. 124. 136. 156. 175. 211.
Vpe Dnihten ꝛæde oft ꝛpiðe dyȝle Bigꝛpell. þa on ꝛumne ꝛæl ꝛæde. *Homil. Saxon.* p. 118. 211.
Vpe Dnihten ꝛæde hiſ Bigꝛpel hiſ Leopnunȝ-cnih-tum. *Homil. Ælfrici.* p. 7. 22. 38. 126. 132. 135. 159. 207.
Vpe Drihten ſpech on one ſtede. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Vpe Dnihten ðe mildheortæ Hælend. *Homil. Normanno-Saxon. f. ex Ælfrico.* p. 16.
Vre Drihte þe ȝef bode þe old Laȝe ⁊ þe neꝛe. *Homil. Normanno Saxon.* p. 233.
Vre Drihtneſ halie Paſſiun. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 267.
Vre Feder þ in heouene iſ. *Homil. Rhythmis Normanno-Saxonicis.* p. 267.
Vpe Hælend com hpilon to Chanan þam tune. *Homil. Normanno-Saxon. f. ex Ælfrico.* p. 16.
Vpe Hælend Cnipt cyðde þæt he lupoð. Pars Epiſtolæ Ælfrici ad Sigeferthum. p. 128. 199. 210.
Vpe Hlaꝛopð almihtiȝ God ꝑile. ⁊ uꝛ hot. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 242.
Vpe Lauerd i þe Godꝛpel. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 80. 247.
Vre Lauerd Seinte Paul hezeſt Laꝛðepen. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 268.
Vpe leoꝛa Hælend. þa þa he hep on liꝛe pæꝛ. *Homil. Saxon.* p. 166.
Vre Louerd Seinte Poul hezeſt alre Loꝛðeꝛ. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 171.
Vpeꝛ Dnihteneꝛ Aplaꝛ axoðan (ꝑilum) himꝛilꝛum. *Homil. Lupi Epiſc.* p. 23. 28. 139. *vid.* I. m. *vid.* Leoꝛan m. Ve eoꝛ pillað.
Vpe (ꝛe) ælmihtiȝa Scyppend ꝛe þe ealle ȝeꝛceaꝛte. Homil. Ælfrici. p. 11. 18. 31. 121. 123. 125. 135. 155. 174. 207. 209.
Vꝑ Hlaꝛoꝛð ꝛceꝛ Pauluꝛ. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 242.
Vꝛ Birceopum ȝebaꝛenað þ pe þa boclican (ȝodcun-ðan) lape. *Homilia, ſive Epiſtola Ælfrici de Canonibus.* p. 23. 88. 111.
Vꝛ ȝebaꝛenað leoꝛeꝛtan ȝebnoðna. *Vita S. Machuti Ep. Ventani.* p. 232.
Vꝛ iꝛ on ðiꝛum bæȝe to punhiȝenne hiꝛeꝛ Templeꝛ ꝛymbelnyꝛ. *Homil. Saxon.* p. 266.
Vꝛ iꝛ þon ꝛþyþe micel neað þeanf. m. þa I. *Homil. Saxon. vid.* M þa I. Vꝛ iꝛ ꝛpiðe neod þeanf.
Vꝛ ꝛæȝð þeo halie Cnihteꝛ-boc. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 25.
Vꝛ ꝛe Laneoꝛaꝛ. ⁊ uꝛ ꝛe Leoꝛneꝛaꝛ. *Homil. Saxon.* p. 39.
Vcan ꝛþynan be bocan ȝeoꝛne ⁊ ȝelome. *Homil. Saxon.* p. 50. 86. 213.
Vton beon ȝeoꝛe þancole. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſcopi.* p. 197.

W.

Waldharius. vid. *Ualdharius.*
Wa iſ þm þ pa iſ. *Homil. Saxon.* p. 233. 268.
Waꝛna þe piꝛð þa ꝑyꝛðmynteꝛ. *Præcepta Moralia, Saxonice.* p. 197.
Ve biddað eoꝛ men. ⁊ beoðað on Godeꝛ naman. *Homil. Saxon. f. Ælfrici.* p. 37. 43. 121.
Ve cpeðað on Genim-cnæꝛte Catheoꝛna Scī Peꝛni. *Homil. Ælfrici.* p. 18. 163. 187. 208.
Ve eoꝛ pillað be ꝛumum bæle ꝛecȝan. *Homil. Saxon. vid.* Vneꝛ Dnihteneꝛ Aplī.
Ve habbað nu ȝeꝛæd ꝛceoꝛtlice on ðiꝛum Geꝑpite. *Homil. Ælfrici. ex Hieronymo.* p. 188. 206.
Ve habbað nu ȝeꝛæd ꝛꝑa ꝛe ꝛceoꝛtlicoꝛt mihtom. *Homil. Saxon.* p. 39. 212.
Ve habbað oft ȝeꝛæd. ⁊ ȝyt ꝛecȝað. *Homil. Ælfrici.* p. 32. 121.
Ve hepenliche Cpen ure Leſpeði Seinte Marie hepeð. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 233.
Wellenſis Eccleſiæ Cartæ Saxonicæ, & Regiſtrum Chartarum. p. 285.
Ve pæðað ȝehpæn on halȝum Gepnitum. *Homil. Ælfrici.* p. 2. 37. 158.
Ve pæðað on ðæne bec þe iꝛ ȝehaten Actuꝛ Apoꝛtoloꝛum. *Homil. Ælfrici.* p. 9. 30. 123. 125. 128. 154. 164 174. 206. 208.
Ve pæðað on ðiꝛum Dnihtenlicum ꝛymbel ðæȝe. *Homil. Saxon.* p. 208.
Ve pæðon on ðam æꝛꝛum ȝepnitum. *Homil. Saxon.* p. 38.
Ve neðen on þe holi Godꝛpel-boc. þ uꝛe Hælende. *Homil. Normanno-Saxon.* p. 170.
Werferthi Epiſcopi *Wigornienſis* Carta. p. 230. 242. 254. 299. 300. 301. 302.
Werferthi Epiſcopi *Wigorn.* Verſio *Saxonica* Dialogorum *Gregorii* I. Papæ. p. 71. 92. 99. 130. 212.
De Wergildo. *Saxonicè.* p. 275.
Be Ꝑergildvm. ⁊ Be Geðincðvm. *Canon. Saxon.* p. 225.
Ve ꝛculen cunnen ȝemynðelice. *Expoſitio Decalogi.* p. 202.
Ve ꝛecȝað nu æneꝛt on þiꝛum Gepnitum. þ tpeȝen Cyninȝaꝛ. *Homil. Saxon.* p. 137.
Ve ꝛecȝeað upum Cyne Hlaꝛoꝛðe. ⁊ eallum cyðan ꝑyllað. *Homil. Saxon. f. Lupi Epiſc.* p. 132.
Weſtmonaſterienſis Abbatiæ Chartarum Confirmatio, ab *Eugenio* Papa. p. 261.
Weſtmonaſterienſis Abbatiæ Regiſtrum Chartarum. p. 246. 308.
Ve pillað eoꝛ aneccan ȝyt ane litle tihtinȝe. *Homil. Saxon.* p. 117.
Ve pillað eoꝛ eac ȝeneccan ꝛceoꝛtlice. þ nu æꝛteꝛ tpam dazum. *Homil. Ælfrici.* p. 5. 159. 203.
Ve pillað (eoꝛ) ꝛecȝan be þyꝛꝛepe anðeandan tide. *Homil. f. Ælfrici.* p. 12. 18. 117. 125. 129. 133. 160. 200.
Ve pillaþ eoꝛ ꝛecȝan ꝛume Sputelunȝe. *Homil. f. Ælfrici.* p. 30. 120. 124. 132. 135. 166.
Ve pillað heꝛ ꝛꝑnecan ꝛeapum ꝑoꝛðum. *Homil. Saxon.* p. 133. *vid.* M. þa I. þe pillað.
Ve pillað nu æneꝛt ꝑnitan be ꝛumum ꝛeꝛten. *Excerpta ex Hieronymi libro de Vitis Patrum Ægyptiacorum.* p. 212.
Ve pillað nu ꝛecȝan ꝛum byꝛne to þiꝛum. *Homil. Saxon. Lupi Epiſcopi.* p. 29.
Ve pillað to tþymminȝe eoꝛneꝛ Geleaꝛan. *Homil. Ælfrici.* p. 19. 21. 123. 128 154. 163. 174. 208. 266.
Ve puꝛðiað eac on ðiꝛꝛene (anðeandan) Fneolꝛ-tide oðeꝛne Apoꝛtol Iacob. *Homil. Ælfrici.* p. 14. 34. 126. 158. 163. 206.
Ve puꝛðiað mið Loꝛ-ꝛanȝum ꝛoꝛ uneꝛ Geleaꝛan. *Homil. Ælfrici.* p. 165. 189. 207.
Ve ꝑyllað æꝛteꝛ ðiꝛum Godꝛpelle eoꝛ ȝeneccan þæna Apoꝛtola ðnohtnunȝa. *Homil. Ælfrici.* p. 4. 20. 34. 41. 124. 127. 134. 155. 175. 206. 210.
Ve pillað eac apnitan hu þ ȝepinn ȝeendode. *Homil. Ælfrici.* p. 189. 208.
Ve ꝑyllað eoꝛ ȝeneccan þæna ꝛeoꝛentiȝna Cempena ðnoꝛunȝe. Homil. Ælfrici. p. 187.
Ve ꝑyllað nu (uꝛ ꝛecȝan) apnitan þeah ðe hit punðoꝛlic ꝛÿ. *Homil. Ælfrici.* p. 163. 188. 192. 208.
Ve pilleð eac ȝeneccen beo ȝeændunȝe þæꝛ anlea-ꝛen. *Homil. Saxon.* p. 203.
Abr. *Wheloci* Lexicon *Saxonico-Latinum.* p. 303.
Abr. *Wheloci* Teſtimonium de Cod. ms. Homiliarum. *Normanno-Saxon.* p. 172.
Abr. *Whelocus* plures Homilias Saxonice ſcriptas, cum Verſione ſua Latina, divulgavit. p. 133.
Wigfrithi Carta. p. 241.
Wiglafi Merciorum Regis Cartæ. p. 258. 263.
Wigornienſis Eccleſiæ, Catalogi Benefactorum fragmentum. *Saxonicè.* p. 230.

Wigornienſis Codex inſignis, manu *Wulfgeati* Librarii ſcriptus. p. 45. 57.
Wigornienſis Eccleſiæ Regiſtra Chartarum. p. 229. 254.
Wihburgæ Viduæ Carta. p. 257.
Wihtredi Regis Cantiæ Carta. p. 263.
Wihtredi Regis Cantiæ Leges, *Saxonicè*. p. 185. 273.
Wilferthi & Albæ Conjugis ejus Carta. p. 257.
Wilfridi Epiſcopi *Wigornienſis* Cartæ. p. 300. 301.
Wilhelmi I. *Anglorum* Regis, Cartæ. p. 150. 172. 186. 238. 240. 241. 246. 258. 259. 260. 261. 265. 270. 276. 281. 286. 299. 303. 308. 309.
Wilhelmi I. *Anglorum* Regis, Leges, *Latinè*. p. 308.
Wilhelmi I. Anglorum Regis, Leges, *Saxonicè*. p. 186. 270. *vid.* Leges.
Wilhelmi II. Anglorum Regis, Carta. p. 261.
Wiltunenſis Abbatiæ (ſanctimonialium) Regiſtrum Chartarum. p. 277.
Be WITENA GERÆDNESSAN. *Saxonicè*. p. 225.
Ꝼiꝺoblice ælc þæne ꝑynhta þe unꝑiꝛlic ꝑince aꝛinþ. *Prologus vitæ S. Nicolai*. p. 135.
Ꝼiꝺoblice hit iꝛ ȝeꝛæꝺ ꝺ Raphahel. *Sententia Ælfrici*. p. 189.
Ꝼiꝺ Ꝼiꝛ-beann Eacenu. Exorciſmus, *Saxonicè*. p. 44.
Wifgeati Carta. p. 299.
Wifgithæ Teſtamentum. *Saxonicè*. p. 270.
Wifheri Regis *Merciorum* Cartæ. p. 258. 299.
Wifredi Archiep. Cantuarienſis Cartæ. p. 260. 261. 262.
Wifrici Carta. p. 299.
Wifi Carta. p. 287.
Wiſtani I. Epiſc. *Wigorn.* & Archiepiſc. *Eboracenſis* Cartæ. p. 299. 301. 302.
Wiſtani II. Epiſc. *Wigorn.* Cartæ. p. 257. 258. 263. 299. 301.
Wiſtani Teſtamentum, *Latinè*. p. 287.
De *Wiſtano* Epiſcopo *Wigornienſi*. *Saxonicè*. p. 257.
Wiſtanus. *vid. Wulſtanus*.
Be ꝶUDEÞAN. *Canon. Saxon.* p. 46. 94. 144. 213.
Wuldebyrig. *vid.* Sodalitium.
ꝶulbaham. p. 264. 276.
Wulfari Teſtamentum, *Saxonicè*. p. 150.
Wiſgari Teſtamentum, *Saxonice*. p. 264.
Wulfſtani Archiepiſcopi, Admonitio, ſive Parænefis. *Saxonicè*. p. 85. 137.
Wulfſtani Hæthenſis Navigationes. *Saxonicè*. p. 85. 219.
Wulfſtanus Epiſc. *Wigornienſis*. p. 26. 149.
Wulfſtanus. *vid. Wiſtanus*.
Wynſledæ Teſtamentum, *Saxonice*. p. 265.
De *Wynfritho*. *Saxonice*. p. 212.
ꝶynꝺ-ꝑꝛiꝛcepaꝛ ꝛecȝaꝺ ꝺ þnꝫ Leoꝺꝛciꝛaꝛ ꝛinꝺ ȝehaꝛene Inꝺia. *Homil. Ælfrici*. p. 17. 34. 41. 124. 127. 156. 163. 175. 206. 211. (Codices MSS. in fine hujuſce Homil. diſcrepant.)
ꝶynꝺ-ꝑꝛiꝛcepaꝛ uꝺ ꝛecȝaꝺ. ꝺa ꝺe appuꝛan be Cynȝum. *Homil. Saxon.* p. 37.

Z.

De ZACHARIA. *Homil. Saxon.* p. 206.

FINIS.

CORRIGENDA ET ADDENDA, IN GRAM. *ANGLO-SAX.*

PAG. 5. Lin. 35. *quem.* p. 8. Marg. Col. 1. l. 11. 12. hλλιꝺ ᵹnsλκλnλ. p. 15. l. 9. λhmλ. l. 37. *consubstantialis.* p. 18. l. 11. populus. Ibid. m. c. 2 l. 2. sceamfæst. p. 19. l. 24. uimλnλ. p. 22. l. 4. Matth. ix, 19. p. 23. l. 38. betogen. p. 24. l. 31. þyss. l. 33. *illud.* p. 25. l. 35. gepealdes. l. 38. getýpeꝺ. l. 48. hneoprungа. p. 26. l. 51. ylcan. p. 27. l. 42. habitare propter frigus. p. 29. l. 5. dccl v. l. penult. gesýlcum. p. 31. l. 40. siahstan. p. 32. l. 43. 44. ýtemesta. p. 34. l. 8. illarum. l. 35. leg. 60. l. 53. quinque esse. p. 38. l. 33. apud. l. 41. ψλικψeiψ. p. 39. l. 30. c. 2. hi. m. c. 1. l. 4. sinλ. p. 40. l. 8. oſeppnogene. l. 46. c. 1. hi. p. 41. m. c. 2. l. 2, 3. dimanavit. p. 43. l. 5. oſenmetta. l. 30. æniguм. p. 44 l. 39. fæden. m. c. 2. l. 1, 2. ÆÞRIÞA ad drepa. p 45. l. 36. speſnes. l. 39. præpositiones. p. 46. l. 14. ᚴλseonts. p. 47. l. 15. ἀνθρώπων. p. 49. l. 40. emphaseos. p. 50. l. 4. nshkλmiψs. l. 41. λinᚴλiλᚱs. p. 53. l. 24, 25. up-eode. p. 56. l. 23, 24. media ꝺ. l. 28, 29. media ꝺ mutatur in tenuem T. p. 57. l. 6, 7. fulost. l. 31. alibi. p. 58. l. 35. Cædmoniana. l. 37. Cædmonis. m. c. 2. l. 4. geneatas. l. 5. hæleðas. p. 59. l. 48, 49. unceapunga. p. 60. l. 32. ri. l. 46, 47. dele λλgλψ, *aliò, aliorsum.* p. 62. l. 10. avaritiæ sitis. l. 43. dele gλbλi, *si.* l. 49. dele nntᵹ, *quod, quia, quoniam.* l. 54. dele nsgλ, *nisi.* l. 56. dele λnfᵹ, *utique.* p. 63. l. 54. Galilææ. p. 64. l. 12. neah. p. 65. l. 53. ἐχθρῶν. p. 66. l. 16. he. p. 67. l. 28. dele betpux. leg. togeanes. p. 68. l. 19. to-lýran. p. 69. l. 42. æþýnp. p. 70. l. 7. andvidre. l. 16. fulfæstnian. p. 72. l. 37. ute .... ute. l. 44. ψλknh. p. 73. l. 5, 6. hnzàgλiψ ... hnzàλ. l. 53. post 35, add. xvi. p. 75. l. 3, 4. l. ix. 1. ψλiīzᵹ. p. 76. l. 47. ᚴλkλihtλ bλ. p. 81. l. 6, 7. emendasti. l. 54. προσυχῶν. p. 82. l. 38. post sa, dele & thu. l. 40, 41. dele & thu. p. 83. l. 10. pronominum. l. 25. syn. p. 84. l. 40. thremur. p. 86. l. 26. hefde. p. 87. l. 8. muned. p. 88. l. 5. post *extat. nonnullus istorum temporum chartas.* p. 90. l. 3. triduum jam. p. 91. l. 32. smeade. l. 43. oneðað. p. 92. l. 41. hpondspapuas. p. 93. l. 3 percribrata. p. 93. l. 23. quod etiam. l. 26. quod etiam. l. 30. quod etiam. l. 32. quod etiam. p. 94. l. 4. næddnena. p. 95. l. 53. proleg. p. 99. l. 34. ætspopne. p. 100. l. 32. sppýcaþ birmope-sppæce. l. 57. Nejode. p. 101. l. 10. regni. m. c. 1. l. 9. Amstelodami. p. 102. l. 41. im forth. p. 103. l. 25. næs. p. 104. l. 18. hýnd. l. 34. pæspan. p. 105. l. 9. nihete. l. 36, 37. dele, Sic cap. xlvii, thuo hie te them uuerobe sprac te allon them erlon; tum locutus est ad turbam illam, ad omnes illos homines. Endi sia at erist erl mid is handon sten auuerpe; & vir ille cum manibus suis primum lapidem jaciat. l. 54. add. Sic cap. xlvii. thuo hie te them uuerobe sprac te allon them erlon; tum locutus est ad turbam illam ad omnes illos homines. Endi sia at erist erl mid is handon sten auuerpe; & vir ille cum manibus suis primum lapidem jaciat. p. 108. l. 8. magа. l. 9. adde lago. l. 36. soragono full. l. 41. trutina. p. 111. l. 15. speop. p. 112. l. 1. sia. p. 113. l. 15. stopon. p. 115. l. 29. unceapunga. l. 45. Mythol. p. 116. l. 24. leg. 5. l. 48. heolstpan. p. 118. l. 18. geapeð. p. 119. l. 55. hepepæðan. l. ult. an flet. p. 120. l. 56. adde עֵרֶב. p. 125. l. 18. rigel. p. 128. l. 16. propere. p. 129. l. 22. geondsceaðan. p. 130. l. 7. hpincg. l. 41. hýhst on. p. 131. l. 38. onpnipan. p. 132. l. 44. gespeop. l. 47. stopon. p. 133. l. 10. þone. p. 134. l. 32. tum. m. c. 2. l. 4 Saxones. p. 135. l. 33. hi bpim. p. 137. Cantiani, Lantpapebýni, Anglice Canterburȝ. l. 10. dele Lantpapebýni, Anglice Canterburg. l. 29. dele in. l. 39. dele magno sigillo appendente munita. l. 45. gelimpæpæ. l. 47. ænæs. p. 138. c. 2. l. 5. Galilæorum. p. 139. l. 16. perdelectabilis. l. 29. Pucelancyrcan. p. 143. l. 25. crystallo. l. 32. crystallus, quæ. l. 33. fixa. m. c. 1. l. 3. dcccl xxviii. p. 144. l. 50. integras ..... habes. m. c. 2. l. ult. ælpiȝ p. 146. l. 44. apýnȝan. p. 147. l. 58. Emperic. p. 148. l. 21. post ᛦ & ᛟ add *. p. 151. l. 37. Canuti R. LL. p. 153. l. 22, 23. finer. p. 157. l. 51. excepta pontium & castrorum constructione. p. 158. l. 37. ductili. p. 160. l. 41. gavisi. p. 161. l. 42. pro aut alicui prædecessorum, *&c.* leg. cum omnibus forisfacturis, quæ aut nobis, aut alicui nostrorum successorum obventuræ sunt. p. 162. l. 28. king. p. 164. l. 33. rýlfæ. p. 166. l. 24. leuness. p. 167. l. 2. cleopeþ. l. 13. cpeð. ..... þar. p. 168. l. 32. Gallo-Romana. l. 38. disperni. p. 173. l. 25, 26. libenam. p. 177. l. 35. copþpe. p. 179. c. 2. l. 25. gepondað. p. 180. c. 2. l. 36. riþ. p. 181. l. 14. heafoð-spima. p. 182. c. 1. l. 17. slehtas. c. 2. l. 10. bnittian. p. 184. c. 2. l. 31. sacnes. c. 3. l. 45. hnæȝle. p. 185. c. 2. l. 32. eca. c. 2. l. 57. Iulius. p. 187. l. 3. dele locum. p. 189. c. 1. l. 51. Lodas. p. 190. c. 1. l. 11. thuru craft. c. 1. l. 49. uui obron. p. 193. c. 3. l. 22. i þaugi. p. 194. c. 1. l. 13. munu. p. 195. c. 1. l. 13. i babum. p. 196. l. 27. dele in. p. 197. l. 38. δέχμιά. p. 199. l. 34. seoph. l. 40. tibes-sceaca. l. 41, 42. tibes-sceacan. l. 47. dele 4. m. c. 1. l. 5. φυσίζοος p. 200. l. 6. þeop. l. 32. þam. l. 51. ᚷýlpspoꝺ. p. 202. l. 59. plures. p. 205. c. 1. l. 19. secgaþ. c. 3. l. 25. gerealde. c. 3. l. 31. sepiþ. p. 206. l. penult. clementia. p. 208. l. 58, 59. in tecta. p. 213. l. 43. blot. l. 60. cap. viii. p. 214. l. 37. accedente. p. 216. l. 13. enantiophoniæ. l. 55. ormemanet. p. 217. l. 23. ᛦᛟᚼᚳᚱᚠᚱ. p. 218. lin ult. to. p. 219. l. 61. pro post, leg. paullo ante. p. 220. l. 45. rýllanne. p. 221. l. 26. ceape. p. 230. l. 36. post auer, add *. p. 234. l. 58. þowþeþer.

Corrigenda & Addenda, in Gram. *Franco-Theotisca.*

Pag. 4. lin. 24. pro- p. 7. l. 42. untar ..... mandra. l. 46. iegelich, iagilih. l. 48. sagoda. p. 8. l. 15. mandra. p. 9. l. 55. for unser giborano. p. 10. l. 7. certa. p. 11. l. 18. Thie. p. 12. l. 48. sunder. p. 13. l. 11, 12. thuinget. p. 14. l. 32. dele an. l. 45. ingegen. p. 15. l. 24. filius. l. 53. gerno. p. 16. l. 1. Ther. p. 17. l. 11. in A. l. 26. der. p. 18. l. 39. lichamun. p. 19. l. 51. zi arni. p. 20. l. 1. geheizo. l. 5. bodo. p. 21. l. 27. for. p. 22. l. 7. dissimilis. l. 15. duot. l. 27. gezhelt. .... formosa. l. 32. thinero crafto. p. 23. l. 52, ze. p. 24. l. 30. druog her, l. 50. mochte ich. l. 53. gelauuan. p. 25. l.

18. faruuarahtun. p. 26. l. 8. unthancpar. l. ult. ir. p. 28. l. 29. ſuothlico. l. penult. minno. p. 29. l. 16. Giuon. . . . . Aller ſlachta. p. 30. c. 1. l. 30. Unſeremo. l. 52. Unſe. p. 31. l. 17. ſecundæ. l. ult. ſagon. p. 32. l. 6. Ich. l. 40. San. l. 44. mit. p. 33. l. 10. ſcund. p. 34. l. 25, 26. diuriſon. p. 35. l. 15. einegamo. l. 35. Ef. p. 36. l. 27. genathema. l. 44. it. l. 47. cundet. l. 52. diuria. p. 38. l. 40. filias. p. 40. c. 1. l. 22. del. thes. l. 40. buand. p. 42. l. ult. weht. p. 44. l. 10, 11. hazzet. l. 39. del. Huergin autem, &c. & ſcribe, derivatur à veteri hvoorgie *nuſpiam*, quod vide in Lexico Iſlandico Guðmundi Andreæ, & ein unus. l. 54. uuanta. p. 45. l. 2. nullam. l. 30. lande. p. 46. l. 33. einega. l. 39. torohtes p. 47. l. 30. theru. l. 33, 34. inti. l. 55. Huand. p. 48. l. 19. ein. p. 49. l. 15. add. Andara ſehſzug falto, aliud ſexageſimum. LXXI, 5. l. 18. del. Andara ſehſzug falto, aliud ſexageſimum. LXXI, 5. l. 19. ſeptuageſimus. l. 32. elinono . . . . . uuahſmon. p. 51. l. 47. onde. p. 52. l. 20. intellige. p. 53. l. 40. Thaz. p. 55. l. 40. muoze. l. 44. dele an. p. 56. c. 2. l. 27. kundet. p. 57. l. 24. gezhelt. p. 58. l. 36. Fraget. l. penult. thaz. p. 59. l. 48. vuerthat. l. 49. vuerthat. p. 60. l. 7. ſermo. l. 48. thir. p. 61. l. 4. unzen. p. 64. l. 4. ana. p. 66. l. 10. machod ir. l. 15. ſerente. c. 1. l. 38. ata. p. 67. l. 4. ſuleche arbeyd. l. 45. Giengun. p. 68. c. 2. l. 5. lazat uns machan. p. 70. l. 54. Wihenti. p. 71. l. 16. hren. c. 1. l. penult. waſt. p. 72. c. 2. l. 24. waren. c. 1. l. 25. wares. p. 73. l. 8. guote muoder. l. 38. vreuwen. p. 74. l. 18. gewunderod. l. penult. ſic. p. 75. l. 4. ſun. l. 11. ein. p. 76. l. 15. truome. p. 77. l. 23. Emmizigeſto. p. 78. l. 22. ſar. l. 52. ſprak eſt. m. c. 1. l. 2. ᚷᛅᛚ, ᚷᛅᛚᛁ. p. 79. l. 12. ſin. l. 49. in. p. 80. l. 17. geſcuop. p. 81. l. 9. niet mer. p. 83. l. 16. add. That hie umbi is craft mikil coſton muoſta, ut pro ſuâ magnâ potentiâ tentare poſſet, vel per ſuam magnam potentiam. C. C. l. 23, 24. del. That hie umbi is craft mikil coſton muoſta, ut pro ſuâ magnâ potentiâ tentare poſſet, vel per ſuam magnam potentiam C. C. l. 36. add. Unzan hiutlichan tag, *uſque ad hodiernum diem*. Tat. CCXXII, 4. l. 40. del. Unzan hiutlichan tag. *uſque ad hodiernum diem*. Tat. CCXXII, 4. poſt lin. 36. add. Unzan anan, *uſque in*: unzan anan then hof thes heroſton biſcofo, *uſque in atrium principis ſacerdotum*. Tat. CCXXXVI, 1. ibid. linn. 42,43. dele Unzan anan, *uſque in*: unzan anan then hof thes heroſton biſcofo, *uſque in atrium principis ſacerdotum*. Tat. CLXXXVI, 1. l. 63. ſteti. p. 84. l. 1. fragen. l. 22. tibi tutelæ. p. 85. l. 2. add. poſt man, noh bi himile, uuanta her Gotes ſedal iſt: noh bi erda, uuanta ſcamal iſt ſinero fuozzo, noh bi Hieruſalem, uuanta ſiu iſt burg thes mihhilen cuninges, noh bi thinemo houbite ſuueres, non jurare omnino, neque per cœlum, quia thronus Dei; neque per terram, quoniam ſcabellum eſt pedum ejus; neque per Ieroſolymam, quia civitas eſt magni Regis; neque per caput tuum juraveris. Tat. XXX, 2, 3, 4, 5, 6. l. 4. hine. l. 33. eſt. l. 35. man. l. 55. Untar in zuiſgen. l. ult. fram. p. 86. l. 27. Eblæcan. p. 88. l. 40. innena. p. 89. l. 32. gelouuon. p. 90. l. 53. ſuule. p. 91. c. 2. l. 10. penſionem. p. 93. c. 1. l. penult. Ferrarius. p. 94. c. 1. l. 23. add. poſt *poteſt*, à Francico drut, fidelis, vel forſan. c. 1. l. 61, 62. del. de quo ſic Academici. FALOT. c. 2. l. 3. add. De *Italico* Falo, ſic Academici della Cruſca: Falo: Fuoco di ſtipa, o d' altra materia, che faccia gran fiamma, e preſta, e faſſi per ſegno d' allegrezza. p. 95. c. 1. l. 17, 18. Gothicis Præpoſitionibus. p. 96. c. 1. l. 4. Harnois. c. 2. l. 11. Tedeſco. p. 97. c. 1. l. 47. niuues. p. 98. c. 1. l. 16. Etymologorum. c. 1. l. 37. ob. p. 99. c. 2. l. 6. ſuggrundia. p. 101. l. 39. tametſi. p. 102. c. 1. l. 62. huand. l. ult. mit. p. 103. c. 1. l. 5. uncro. l. 35. ſea. p. 104. c. 1. l. 11. uuilleo ſi. l. 14. mid leohtu. p. 105. c. 1. l. 1. Quat. l. 4. God. l. 29. an uualband. l. 44. Flacco. p. 108. l. 28. ad. p. 110. c. 1. l. 34. ſtemmi. p. 111. c. 2. l. 13. perpetuæ.

Corrigenda & Addenda, in Gram. *Iſlandica*.

Pag. 2. lin. 47. dictionarium. p. 3. l. 29. ᚠᛏᛁᚦ . . . . . ᚠᛏᛁᚱ. p. 5. l. 1. in ſiniſtram. p. 6. l. 31. diphthongus. p. 7. l. 46. þorith. l. 48. abbreviantur. l. 56. dis, item. p. 8. m. c. 2. l. 7, 8. ex novo. p. 9. c. 1. l. 41. græska. c. 2. l. 26. herra. m. c. 2. l. 3. & u in o mutato. p. 10. l. 5. konnum. l. 19. add. genitivum. c. 2. l. 29. Þeim. p. 11. c. 1. l. 40. skomm. l. 42. skomm. p. 12. l. 8. ſloo. l. 23. iter. c. 2. l. 45. truum. l. 46. truur. p. 13. c. 1. l. 4. aar. l. 20. ſtaangar. l. 24. Æ poſt I. l. 54. dattrum. l. ult. noot. p. 14. l. 3. Vloot. c. 1. l. 35. Þann. p. 15. l. 8. fornax. c. 1. l. penult. Horn. p. 16. c. 2. l. 39. lychnus. c. 2. l. 49. Þaug. c. 2. l. 54. del. Þaar, *crinis*. p. 17. c. 2. l. 3. baaſa. c. 2. l. 17. Glos. p. 18. c. 1. l. 34. Trog. c. 2. l. 36. trogum. p. 19. c. 1. l. ult. ſpioote. p. 20. c. 2. l. 6. vituperatio. l. 26. Sic. l. 27. Tertiam. p. 21. l. 24. fyls. kyls. Þaals. l. 55. koſtnadur . . . . . koſtnadar. p. 22. l. 2. ſiordur. c. 3. l. 14. þrosktuldur. l. 15. additus. l. 40. ſtraakur. p. 23. l. 31. parvus. p. 24. l. 27. brædur. p. 25. c. 2. l. 26. piſciculi. c. 1. l. 43. giatne. l. 56. add. poſt *boſtis* ſtandur. p. 27. l. 9. enn. c. 2. l. 15. gudunum. l. 18. gudunum. p. 28. c. 5. l. 18. nn. p. 29. l. 16. miootr. . . . . hebes. l. 29. galenn. l. 43. ſmaaa. p. 30. l. 12. in a. c. 1. l. 31. ſæla. c. 2. l. 31. Þeirra. p. 31. c. 2. l. 22. drucken. p. 35. c. 4. l. 24. druckniſtum, c. 5. l. 50. skiaraſte. c. 1. l. 53. skiars. p. 38. l. 1. Poſitivo. c. 2. l. 4. effat. l. ult. gaat. p. 40. l. 27. add. *at*. p. 41. l. 7. Tybreiſte. p. 42. c. 2. l. 17. einfalldrar. p. 43. l. 26. einer. p. 44. c. 2. l. 14. hennar, l. 17. Þeirra. p. 45. c. 4. l. 4. huort. c. 2. l. 32. Þynna. c. 1. l. 38. Yckrer. c. 3. l. 42. ydium. l. penult. leg. præponitur. p. 46. l. ult. huer . . . . huerrar. p. 47. l. 27. add. enginum. p. 48. c. 3. l. 20. Þeir. c. 3. l. 22. þann. l. 47. Conjugatio. p. 49. c. 1. l. 2. þaſſde. p. 51. l. 11. ademptâ præpoſitione. p. 52. c. 3. l. 14. Þeir. p. 53. c. 2. l. 32. Þier. p. 54. c. 1. l. 8. skuler. l. 21. vitna. p. 55. c. 3. l. 2. þann. l. ult. þerdte. p. 57. l. 31. ſly. c. 1. l. ult. huerbum. p. 58. l. 11. Huerbande. p. 63. l. 11. ie. l. 20. ſock. l. 25. occulo. l. 27. geminum. p. 64. l. 45. hoggua. p. 66. l. 17. glettiſt. l. 22. leg. [p. 56.] l. 24. bandſt. l. 26. eſtum. c. 3. l. 41. Þua. l. 47. dyger. p. 67. l. 49. veniande. p. 68. l. penult. Auſturumm. p. 70. l. 8. enda. p. 71. l. 2. in. l. 16. Auſtan.

Cor-

Corrigenda Et Addenda.

Corrigenda & Addenda, in *Diſſertatione Epiſtolari.*

In Indicio Diſſert. Epiſtolar. Pag. 2. lin. 28. Beottingi. p. 4. l. 24. Helflingo. Pag. 1. m. c. 2. l. 5. primi. p. 8. l. 11. ad. p. 9. l. 13. ƿape. p. 17. c. 2. l. 24. Cadric. p. 19. l. 25. Diepdinc. p. 20. l. 45. ƿylrte. p. 22. l. 26. purgabitur. l. 28. & durius. l. 40. hipe. p. 23. l. 51. Londemirce. p. 25. m. c. 1. l. 10. Ultra-jectino. m. c. 2. l. 2. Cheak. p. 27. l. 58. Uiſlungar. l. ult. komner. p. 31. l. 53. alios p. 32. l. 17. à Deo. p. 37. l. 27. ſier. p. 39. l. 40. iſto. l. ult. Bununge . . . . . iafnan. m. c. 2. l. 6. duodecim-viratus. p. 40. l. 1. rædu. m. c. 2. l. 3, 4. almaþi. p. 41. l. 33. poſt Bradeius e. l. 37. quidam. p. 42. l. 51. libripens. p. 43. l. 1. ſcutellam. l. 26. re. l. 29. popt-ȝepeƿa. p. 44. l. 4. antequam. p. 46. l. 40 del. hunc. m. c. 2. l. 6. cap. 24. p. 47. l. 6. Johanni. c. 2. l. 37. Cȝo. p. 50. l. 12. ordalium. p. 51. l. 14. ƿeopme. p. 52. c. 1. l. 14. Reginam. p. 54. l. 24. ȝynȝran. m. c. 1. l. 7. oƿ-ſppinc. p. 55. l. 20. ðeapa. l. 48. ic. l. 51. ƿertnie. p. 57. l. 44, 45. Ælfegi. p. 62. l. 5. ȝeƿeſtnobe. p. 67. l. 15. Æthelwulpho. l. ult. utantur. p. 68. l. 15. probant. p. 71. l. 55. obtruderent. p. 74. l. 9. perſpicuam. p. 77. l. 22. leg. alterum . . qui . . alterum. p. 78. l. 50. chartam &. p. 79. l. 1. inſtrumenta. l. penult. DCLXXIX. p. 80. l. 21. receptam. l. 22. DCCLXVIII. l. 23. DCCCXIV. l. 32. verſus. p. 84. m. c. 1. l. 9. dignitatum. p. 86. l. 42. ƿulƿeþerhlæpe. vel potius ƿulƿeþeþerhlæpe, vel forſan ƿulƿeþeþerleaȝ. p. 88. l. 46. diſcere. p. 89. l. 50. concumbat. p. 91. c. 2. l. 28. xx. p. 92. c. 1. l. 51. æpda. l. 52. to-bype. c. 2. l. 1, 2. duplici emendatione compenſet. p. 93. c. 1. l. 16. tihte. l. 26. hateþ. l. 35. ne beþ. l. 46. pic. l. 52. pic-ȝepeƿan. l. 25. virum perjurum. p. 97. l. 24. ſi mulier illa liberos non peperit. l. 40. controverſiam. p. 102. c. 1. l. 6. hlaƿopopƿice. p. 105. c. 2. l. 5. lupanaria. p. 108. l. 5. man beþ. l. 15. ƿærten. p. 110. l. 35. del. M. p. 111. l. 8. del. in. p. 113. l. 34. ȝeþeah. l. 44. propriæ. p. 114. l. 17. Thanis. l. 46. ƿalcneham. p. 116. c. 1. l. 23. ȝeþeb-pæbenne. l. 33. onƿenȝe. c. 2. l. 44. Mildredæ. p. 122. l. 30. gnaviter. l. 46. cum Perinskioldi. p. 125. l. 1. RAPNR. l. 13. Bᛗᚦ. p. 126. l. 4. BAᚳᚱIᚳPI. p. 128. c. 1. l. 7. agietaſtar. p. 129. l. 1. PNΨI. l. 2. HFAR. l. 7. PAᚳPNΨ. l. 9. PIAFᚳ. l. 13. ABTMFA. l. 14. AFBRAFᚹ. A. NIFIᚳPI. l. 15. FIARFINT. l. 16. BARNT. . . . . I. l. 20. FIARA. l. 21. PAᚳFR. l. 23. NIKA . . . . . BNA. l. 24. BARᚹAFI . . . . . ΨARFT. l. 25. NAᛋΨAR. l. 26. del. ᛋNΨ. p. 130. l. 15. NᚳARANT . . . . . IFIFᚳNΨ. l. 17. NIRIᚳPI. l. 21. ANF. . . . . ΨIAF. p. 132. c. 1. l. 19. fidar. p. 133. l. 1. BARFARIᚳAR. . . . . NIPI. . . . . NIFRA. l. 7. KATTIKA. FAR. l. 8. FINTA. l. 10. ΨARFIK. . . . . FAR. . . . . NIPI. l. 11. PAᚳFR. l. 13. HFA. l. 14. ANTPAᚳA . . . . . HPARNᚳFR. l. 19. FITR. . . . . HNHIKBRᚳ. l. 20. NIKI. l. 24. IAFᚳANFRA. ᛋAᚳ. p. 134. l. 3. BN. l. 7. FIARFINT. l. 15. FAᚳFR. . . . . ᛋNᚳ. l. 20. KRIKFAR. l. 21. AFINTR. l. 24. FIBTIN. p. 135. c. 1. l. 16. hun. l. 21. agietar. l. 25. guthu hennar. p. 136. c. 1. l. 9. del. skildi. p. 137. l. 2. PAᚳPA. l. 6. PNAFR. l. 7. KIFIKPNR. . . . . FIKFR. l. 8. BIRIANT. l. 9. del. HFINFI. l. 17. ANR. . . . . NIKFAᚳ. l. 18. FIBTIN. l. 19. FHF. . . . . IARM. p. 113. l. 2. FIARFI. l. 4. BARKA. l. 25. NMFR. p. 140. l. 12. dele han. p. 141. l. 1. HBNRFI. l. 5. NIPI. l. 6. BARFIK. l. 8. HFAFI. l. 9. BRIKFI. l. 10. IAAI. l. 11. FIARFINT. l. 12. del. ᛋAᚳ. l. 13. BATA. l. 15. F. . . . BINHF. . . . ᛋNΨ. l. 16 FAN. p. 142 l. 1. del. TAR. l. 4 BINFFANT. l. 5. AF. RIFIR. l. 6. NIKI. . . . . BRATIKFN. l. 7. HFAN. l. 10. BAFRAENDR. l. 14. ΨARFI. l. 16. FIARFINT. p. 145. l. 6. AFIR. l. 18. ΨKRFI. l. 25. AR l. ult. FIFAR. . . . . ᛋIRAB. . . . . BARFAFI. p. 146. l. 3. ᛋAF. . . . . ANF. l. 6. FATI. l. 9. AF. l. 14. FAFIRKI. . . . . NIFITIKI. l. 16. NIFKIN. p. 149. l. 6. 7. Saxonicæ literæ. l. ult. adyta. p. 150. l. 16. Sed qui. p. 153. l. 2. del. ſive. p. 156. c. 1. l. 26. Lipſii. p. 157. c. 1. l. 16. NAMA. p. 159. l. 2. del. ut.

Nomina Hominum & *Sodalitatum* omnium, Qui cum Antiquæ Literaturæ *Septentrionalis* imprimis Fautores essent, ad duos hos excudendos istius Literaturæ Libros, Nummos benifice contulerunt.

MAxime Reverendus in Christo Pater *Thomas* (*Tenison*) Archiepiscopus *Cantuariensis*, Totius *Angliæ* Primas & Metropolitanus, Reginæ à Sacris Consiliis.

Maxime Reverendus in Christo Pater *Johannes* (*Sharp*) Archiepiscopus *Eboracensis Angliæ* Primas & Metropolitanus, Reginæ Eleemosynarius summus, & à Sacris Consiliis.

Thomas (*Herbert*) Comes de *Pembroke* & *Montgomery*, Aureæ Periscelidis Eques, Reginæ Consilii Sanctioris Præses, & in Comm. *Wilton. Monumeth.* & Australi *Wallia*, Militiæ Præfectus.

Carolus (*Seymour*) Dux de *Somerset*, Aureæ Periscelidis Eques, Reginæ à Sacris Consiliis, & Regiis Stabulis Præfectus.

Jacobus (*Butler*) Dux *Ormondiæ*, Aureæ Periscelidis Eques, Reginæ à Sacris Consiliis, & in Comm. *Somerset.* Militiæ Præfectus, & Hyberniæ Prorex.

Henricus (*Somerset*) Dux de *Beaufort*, vita functus.

Carolus (*Pawlet*) Dux de *Bolton*, Reginæ à Sacris Consiliis, & in Comm. *Hampton.* & *Dorset.* Militiæ Præfectus.

Wriothesley (*Russell*) Dux de *Bedford*, Aureæ Periscelidis Eques, & in Comm. *Middlesex. Bedford.* & *Cantab.* Militiæ Præfectus.

Aubrey (*de Vere*) Comes de *Oxford*, nuper mortuus.

Antonius (*Grey*) Comes *Cantiæ*, Reginæ à Sacris Consiliis, Camerarius *Palatinus*, & in Com. *Herefordensi* Militiæ Præfectus.

Scroop (*Egerton*) Comes de *Bridgwater*.

Carolus (*Montague*) Comes de *Manchester*.

Carolus (*Spencer*) Comes de *Sunderland*.

Thomas (*Grey*) Comes de *Stanford*, Reginæ à Sacris Consiliis.

Carolus-Bodville (*Roberts*) Comes de *Radnor*, Reginæ à Sacris Consiliis, & Arcis *Caer-Narvonienſis* Gubernator.

Carolus (*Berkeley*) Comes de *Berkeley*, Reginæ à Sacris Consiliis, & tum in Com. & Urbe *Glocestrienſi*, tum in Urbe *Bristoliensi*, Militiæ Præfectus.

Montague-Venables (*Bertie*) Comes de *Abingdon*, Reginæ à Sacris Consiliis, Arci *Londinensi* Præfectus, & in Com. *Oxon.* Militiæ Præfectus.

Ford (*Grey*) Comes de *Tancreville*, nuper vita functus.

Georgius (*Booth*) Comes de *Warrington*.

Thomas (*Coventrey*) Comes de *Coventrey*.

Edvardus (*Russel*) Comes de *Orford*.

Thomas (*Thynne*) Vice-comes de *Weymouth*, Reginæ à Sacris Consiliis.

Henricus (*Telverton*) Vice-comes de *Longueville*, nuper vita functus.

Reverendus admodum in Christo Pater *Henricus* (*Compton*) Episcopus *Londinensis*, Sacelli *Palatini* Decanus, & Reginæ à Sacris Consiliis.

R. admodum in Christo Pater *Wilhelmus* (*LLoyd*) Episcopus *Wigornienſis*.

R. admodum in Christo Pater *Thomas* (*Sprat*) Episcopus *Roffensis*, & Eccles. *Westmonaster.* Decanus.

R. admodum in Christo Pater *Jonathan* (*Trelauny* Baronettus) Episcopus *Exonienſis*.

R. admodum in Christo Pater *Humphredus* (*Humphreys*) Episcopus *Herefordienſis*.

R. admodum in Christo Pater *Johannes* (*Hough*) Episcopus *Liccetfeldenſis* & *Coventreyenſis*.

R. admodum in Christo Pater *Edwardus* (*Fowler*) Episcopus *Glocestrienſis*.

R. admodum in Christo Pater *Wilhelmus* (*Nicolson*) Episcopus *Carliolenſis*.

R. admodum in Christo Pater *Thomas* (*Smith*) Episcopus *Carliol.* nuper mortuus.

Robertus Dom. *Shirley*, Baro *Ferrers* de *Chartley*, & Reginæ à Sacris Consiliis.

Radulphus Dom. *Grey*, Baro de *Wark*.

Carolus Dom. *Mohun*, Baro de *Okehampton*.

Johannes Dom. *Vaughan* (Comes de *Carberie* in Regn. Hybern.) Baro de *Emlyn*.

Carolus Dom. *Cornwallis*, Baro de *Eye*.

Hugo Dom. *Clifford*, Baro de *Chudleigh*.

Franciscus Dom. *North*, Baro de *Guilford*, & in Com. *Essex*. Militiæ Præfectus.

Hugo Dom. *Cholmondeley*, Baro de *Wiche-Malbanc*, in Comm. *Cestriæ* & *Wallia* Septentrionali Militiæ Præfectus.

Johannes Dom. *Somers*, Baro de *Eveſham*, non ita pridem summus *Angliæ* Cancellarius.

Carolus Dom. *Montague*, Baro de *Hallifax*, Talliarum Scriptor, & Rationibus in Scaccario cognoscendis Præfectus.

Henricus (*Obrian*) Comes *Twomondiæ*.
Jacobus (*Scudamore*) Vice-comes de *Slegoe*.
Wilhelmus Dom. *Digby*, Baro de *Geaſhill*.
} In Regno Hyberniæ.

In Comm. Bercheriæ & Wiltoniæ.

Jemmot Raymond de *Barton* juxta *Newbury*, Eques Auratus.

Philippus Weſton, de *Bussock-Court* juxta *Newbury* Armiger.

Wilhelmus Cave, S. T. P. Eccles. Palatinæ *Vindeſorenſis* Canonicus.

Edvardus Jones, A. M. Ejusdem Eccleſiæ Canonicus.

Wil-

Wilhelmus Fleetwood, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus & Coll. *Etonenſis* Socius.

Robertus Woodward, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Sarisburienſis* Decanus, nuper vita functus.

Joſephus Kelſy, S. T. B. ejuſdem Eccleſ. Canonicus Reſidentiarius, & Archidiaconus *Sarisburienſis*.

Iſaacus Walton, A.M. ejuſdem Eccleſ. Præbendarius, & Eccleſiæ Paroch. de *Poleſhol* Rect.

Johannes Chubb, A. M. ejuſdem Eccleſ. Præbendarius, & Ecc. Paroch. de *Warmiſter* Vicar.

Farewell Perry, A. M. ejuſdem Eccleſ. Præbendarius & Eccleſ. Paroch. Sancti *Petri Marlebergenſis* Rector.

Thomas Lambard, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Boyton* Rector.

Wilhelmus Beach, S. T. P.

Robertus Peirce, L. L. B. Eccleſ. Cathedralis *Sarisburienſis* Præbendarius & Eccleſ. Paroch. de *Tedworth* Rector.

Thomas Smith, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Kympton* Rector.

Robertus Kay, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Hittelton* Rector.

Johannes Biram, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Stanton Quintin* Rector, & Eccleſ. Cathedral. *Sarisburienſis* Præbendarius.

Bohun Fox, L.L.B. Ecc. Paroch. de *Melkſham* Rector.

In Com. Buckingham.

Wilhelmus Wotton, S. T. B. Eccleſ. Paroch. de *Middleton-Keynes* Rector.

Brown Willis, Celeberrimi *Thomæ Nepos*, de *Whaddon-Hall*, Armiger.

In Florentiſſima Univerſitate & Com. Cantabrigienſi.

Wilhelmus Dawes, S. T. P. Baronettus, Aulæ S. *Catharinæ* Præfectus, Eccleſ. Cathedr. *Wigorn.* Præbendarius & Decanus de *Boching* in *Eſſexia*.

Humphredus Gower, S. T. P. Coll. S. *Johannis Evangeliſtæ* Præfectus, Dominæ *Margaretæ* Profeſſ. Theologiæ, & Eccleſ. Cathedr. *Elienſis* Præbendarius.

Carolus Roderick, S. T. P. Coll. Regio Præpoſitus.

Robertus Bradey, M. D. & Coll. *Caii* Præfectus, nuper vita functus.

Thomas Green, S. T. P. C. C. C. Præfectus.

Richardus Bentley, S. T. P. Coll. S. *Trinit.* Præfectus, & Bibliothecæ Regiæ in Ædibus S. *Jacobi* Cuſtos.

Johannes Covell, S.T.P. Coll. Chriſti Præfectus.

Thomas Thurlin, S. T. P. Coll. D. *Johannis Evangeliſtæ* Senior Socius & Præſes.

Thomas Smoult, S.T.P. ejuſdem Coll. Senior Socius & Theologiæ practicæ Profeſſ.

Richardus Berry, L. L. D. ejuſdem Coll. Senior Socius.

Carolus Otway, L. L. D. ejuſdem Coll. non ita pridem Socius.

Petrus Nourſe, S. T. P. non ita pridem ejuſdem Coll. Socius.

Thomas Broughton, S. T. B. ejuſdem Coll. Senior Socius.

Franciſcus Roper, S. T. B.

Arthurus Orchard, S.T.B. ejuſdem Coll. Senior Socius.

Johannes Billers, S. T. B. ejuſdem Coll. Senior Socius.

Johannes Naylor, S. T. B. ejuſdem Coll. Socius nuper mortuus.

Thomas Coke, S. T. B. non ita pridem ejuſdem Coll. Socius.

Thomas Brown, S.T.B. ejuſdem Coll. Socius.

Johannes Laughton, A. M. Academiæ *Cantabr.* protobibliothecarius & Eccleſ. Cathedr. *Wigorn.* Canonicus.

Philippus Cotton de *Connington* Armiger, Magni *Roberti* Cottonis *Brucæi*, Bibliothecæ Cottonianæ MSS. Fundatoris, Nepos Digniſſimus.

In Com. Cantii.

Richardus Thornhill de *Ozanby*, Armiger.

Johannes Batteley, S. T. P. Eccleſ. Metropol. *Cantwarenſis* Canonicus, & Archidiaconus *Cantwarenſis*.

Georgius Thorp, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus & Eccleſ. Paroch. de ..... Rector.

Carolus Elſtob, A. M. ejuſdem Eccleſ. Cathedr. Canonicus.

Johannes Mill, Vid. Univerſ. *Oxon.*

Henricus Ullock, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Roffenſis* Decanus.

Johannes Wyville, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus.

Daniel Hill, A.M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus.

Johannes Gilman, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus.

In Com. Cardigan.

Thomas Powell de *Nanteaurs*, Eques Auratus, non ita pridem Regnantibus Carolo II & Jacobo II *Angliæ* Regg. Communium placitorum Curiæ Juſtitiarius.

In Com. Ceſtriæ.

Wilhelmus Meredith, de *Henbury*, Baronettus.

Petrus Shakerley, de *Hulm*, Armiger, Civitatis *Ceſtrienſis* in honorabili *Dom. Comm.* Procur.

Robertus Cholmondeley, de *Holford*, Armiger.

Johannes Egerton, de *Olton*, Armiger.

Philippus Egerton, de *Aſtbury*, A. M.

Johannes Thane, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Ceſtrienſis* Canonicus.

Johannes Hulton, de *Ceſtria*, Generoſus.

Henricus Preſcot, de *Ceſtriâ*, L. L. B.

Radulphus Lowndes, de *Lea Hall*, A. M.

In Com. Cornubiæ.

Johannes Hicks, de *Trevethick*, Armiger, Municipii de *Foway* in Dom. Comm. Procurator.

In Comm. Cumbriæ & Weſtmorlandiæ.

Franciſcus Atterbury, S. T. P. &c. Vide in Com. *Middleſex*.

Daniel Fleming, de *Rydall-Hall*, Eques Auratus, nuper vita functus.

In Com. Devoniæ.

Wilhelmus Wake, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Exonienſis* Decanus, Eccleſ. Paroch. D. Jocobi London. Rector.

Henricus Langford, de *Combe-Satchfield*, Armiger.

In Dunelmenſi Epiſcopatu *& Com.*

Northumbriæ.

Honorabilis Vir *Johannes Montague*, S. T. P. Honoratiſſimi Comitis de *Sandwich* frater, Eccleſ. Cathedr. *Dunelmenſis* Decanus.

Robertus Shafto, Eques Auratus, Celeberrimi Emporii *Novocaſtrenſis* princeps Commentarienſis.

Bertramus Stote, de *Novo Caſtro* Armiger.

N. Elliſon, S. T. P. Eccleſ. S. *Nicolai Novocaſtrenſis* Vicarius.

Johannes Tomlinſon, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Rothbury* Rector.

Cuthbertus Fenwick, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Morpeth* Rector.

Georgius Wheeler, Eques Auratus, & S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Dunelmenſis* Canonicus.

Wilhelmus Graham, S. T. P. Vide Com. *Somerſet.*

In Com. Eboracenſi.

Honorabilis *Henricus Finch*, Honoratiſſimi Comitis de *Nottingham* frater, Eccleſ. Metropoliticæ *Ebor.* Decanus.

Jacobus Fall, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. præcentor.

Wilhelmus Pearſon, A. M. ejuſdem Eccleſ. Subdecanus, & Archidiaconus *Nottinghamenſis.*

Wilhelmus Stamforth, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Reſidentiarius.

Carolus Palmer, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Reſidentiarius.

Samuel Terrick, A. M. ejuſdem Eccleſiæ Canonicus.

Robertus Rodham, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Rumwald-Kirk* Rector.

Johannes Bradley, A.M. Eccleſ. Paroch. S. *Helenæ Ebor.* Vicarius.

Richardus Thornton de *Leeds* in Trithinga Occidentali Armiger.

In Com. Eſſexiæ.

Cum nomina Mæcenatum, *qui Antiquæ Literaturæ Septentrionalis Libris cura noſtra prodituris faverunt*, typographo mandaturus eſſem, Eccè virorum haud in exiguo numero præſtantiſſimorum, qui ex Orientalium *Trinobantum* Clero Populoque de me & Rep. Literaria bene mereri voluerunt, notitia quidem plane inſperata, verum eo nomine gratior multo, ac jucundior, datis ad me literis opportune facta eſt. Ex tot autem maxime mihi beneficis hominibus nemo dici poteſt, cui plus debeam, quam Reverendo Doctiſſimoque viro *Johanni Ouſeley* Eccleſiæ Parochialis de *Springfield* Rectori alteri, & JOHANNI MARSHALL de *Sculpins* in *Finchinfield* Equiti Aurato ex Nobiliſſima Gente oriundo, non ita pridem Academiæ *Cantabrigienſis*, & jam nunc patriæ Magno Ornamento. Quorum ille hortationibus, hic exemplo ſuo præeuntes, reliquis Auctores fuerunt, ut id facerent, quod Muſis *Septentrionalibus* earumque cultoribus tam gratum, quam quod gratiſſimum, fore ſciebant.

Numina illorum hæc ſunt.

Carolus Tirrell, de *Heron-Hall*, Baronettus.

Wilhelmus Fitche, de *Danbury* Armiger, Antiquiſſimi municipii *Camalodunenſis* in Dom. Comm. Procurator.

Johannes Cummin, de *Writtle*, Armiger, Serviens ad Legem, Municipii *Camalodunenſis* in Dom. Comm. Procurator alter.

Daniel Horſmanden, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Verley* Rector, pacis publicæ Cuſtos.

Michael Batt, A. M. Eccleſ. Paroch. *Chelmſfordenſis* Rector.

Thomas Cox, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Stocke* Rector.

Thomas Harvey, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Downham* Rector.

Henricus Oburne, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Great waltham* Vicarius.

Antonius Bramſton, de *Skreens* juxta *Roxwell* Armiger.

Hugo Everard, de *Landlees* in *Great Waltham* Baronettus.

Johannes Edwards, de *Little Waltham* Armiger.

Symon Lydiate, A. M. Scholæ *Felſtedenſis* Archididaſcalus.

Wilhelmus Bramſton, S.T.B. Eccleſ. Paroch. de *Woodham-waters* Rector.

Auguſtinus Fraſier, A. M. Eccleſ. Paroch. *Rattendonenſis* Rector.

Wilhelmus Harvey de *Chigwell*, Armiger.

Thomas Millington, de *Goſfield-Hall*. Armig.

Johannes Lyſter, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Rochford* Rector.

Thomas Hawton, S. T. P. Eccleſ. Paroch. de *Writtle* Rector.

Robertus Rogers, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Great Braxted* Rector.

Edmundus Kidby, Eccleſ. Paroch. de *Hanningfeilds* Rector.

Edvardus Bullock, de *Talkburn-Hall* Armig.

Carolus Tirrell, de *Shopland*, Armiger.

Thomas Willet, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Toppesfield* Rector.

Johannes Morley de *Halſted* Generoſus.

Wilhelmus Daws, &c. Vid. Com. & Univerſ. *Cantabr.*

In Com. Flintenſi.

Rogerus Moſtyn, de *Moſtyn*, Baronettus, Comitatus *Ceſtrienſis* in Dom. Comm. Procurator.

Richardus Moſtyn, de *Pembell*, Armiger.

In Com. Glamorganiæ.

Humphredus Mackworth, de *Neath*, Eques Auratus, Comitatus de *Cardigan* in Dom. Comm. Procurator.

In Com. Gloceſtriæ.

Honoratiſſ. Dom. *Carolus Somerſet*, Nobiliſſimi *Henrici* non ita pridem Ducis de Beauford filius.

Ro-

Robertus Atkins, de *Pinbury Park*, Eq. Aurat.
Jacobus Thynne, de *Bucklands*, Armiger, Honoratiſſ. Dom. *Thomæ* Vicecomitis de *Weymouth* frater.
Wilhelmus Keyte, de *Ebrington*, Baronettus, nuper mortuus.
Theophilus Leigh, de *Addlethorp*, Armiger.
Richardus Parſons, L. L. D. *Dioceſeos Gloceſtrienſis* Cancellarius.
Robertus Jones, S. T. B. Eccleſ. Paroch. de *Leckhampton* Rector.
Lucas Beaulieu, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Gloceſtr.* Canonicus.
Richardus Duke, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Eccleſ. Paroch. de *Blaby* in Com. *Leiceſtrenſi* Rector.
Nourſe Tate, de *Langhope*, Armiger.
Johannes Gilman, S. T. B. Eccleſ. Paroch. de *Withington* Rector.
Wilhelmus Curwen, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Biſhops-Cleve* Rector.
Thomas Owen, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Weſted* Rector.
Chriſtophorus Coo, S. T. P. Eccleſ. Paroch. de *Sutton* Rector.
Honorabilis Vir *Henricus Bruges*, Honoratiſſ. *Jacobi* Dom. *Chandois* Filius, Eccleſ. Paroch. de *Bradwell* Rector.
Henricus Higford, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Alderton* Rector.
Henricus Hicks, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Stretton* Rector.
Mr. *Sheldon*, A. M. Eccleſ. de *Weſton* Rector.
Richardus Watkins, Eccleſiarum Paroch. de *Whichford* in Com. *Wigorn.* & de *Bourton on the Hill* in Com. *Gloceſtr.* Rector, nuper mortuus.
Auguſtinus Goodwin, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Bourton on the Hill* nunc Rector.
Pharamus Fienes, L. L. B. Eccleſ. Paroch. de *Weſton Subedge* Rector.
Johannes Taylor, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Todenham* Rector.
Robertus Parſons, A. M. Archidiaconus *Gloceſtrienſis.*
Edvardus Cooke, de *Highnam*, Armiger.
Nobilis Domina *CATHARINA BOVEY*, de *Flaxley.*

In Com. Hampton.

Johannes Nicolas, S. T. P. Collegii *Wintonienſis* Cuſtos.
Thomas Brown, L. L. D. Reverendo Antiſtiti *Petro* Epiſcopo *Winton.* à Sacris Domeſticis.
Berkeley Lucy, de *Nettleley*, Baronettus.
Wilhelmus Needham, Eccleſ. Paroch. de *Arlesford* Rector, & Eccleſ. Cathedr. *Menevenſis* Theſaurarius.

In Com. Hereford.

Robertus Harley, de *Brampton Bryan*, Armiger, Honorabilis Dom. Comm. III. Præſes, & Reginæ à Sanctioribus Conſiliis & Epiſtolis.
Thomas Brome, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Roſſe* Rector., nuper mortuus.
Carolus Whiting, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Herefordenſis* Canonicus, & Eccleſ. Paroch. de *Roſſe* Rector.
Antonius Biddulph, de *Ledbury*, Armiger.
Wilhelmus Brome, de *Ewithington*, Generoſus.
Nobilis Domina, *SUSANNA HOPTON*, *Richardi Hopton* de *Kington* Armigeri Relicta.

In Com. Huntingdon.

Johannes Hewett de *Warſley*, Baronettus.

In Com. Lancaſtriæ.

Chriſtophorus Rawlinſon, de *Cark-Hall*, in *Cart-Mell*, Armiger.
Richardus Wroe, S. T. P. Collegii *Mancunienſis* Guardianus.

In Com. Lincoln.

Thomas Huſſey, de *Doddington*, Baronettus.
Samuel Fuller, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Lincolnienſis* Decanus, nuper Vita functus.
Johannes Inett, A. M. ejuſdem Ecc. Præcentor.
Johannes Mandeville, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Cancellarius.
Johannes Knighton, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Sub-Decanus, nuper mortuus.
Wilhelmus Carleton, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Doddington* Rector.
Johannes Wright, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Fletton* Rector.
Johannes Evans, A. M. non ita pridem Coll. D. *Johan.* Evangeliſt. *Cantabr.* Socius, & nunc Eccleſ. Paroch. de *Uffington* Rector.

In Com. Middleſex, *& Celeberrima Florentiſſimaque Urbe Londinenſi, Emporiorum totius terrarum Orbis citra Controverſiam Principe.*

Johannes Holt, Eques Auratus, Curiæ *Regii Banci* Capitalis Juſtitiarius.
Thomas Trevor, Eques Auratus Regiæ *Comm. Placitorum* Curiæ Capitalis Juſtitiarius.
Eadvardus Ward, Eques Auratus, Regii Fiſci, ſive Curiæ *Scaccarii* Capitalis Baro.
Littleton Powis, Eques Auratus, *Regii Banci* Juſtitiarius.
Johannes Powel, Eques Auratus, ejuſdem Curiæ Juſtitiarius.
Henricus Gold, Eques Auratus, non ita pridem ejuſdem Curiæ Juſtitiarius.
Johannes Blencow, Eques Auratus, Curiæ Regiæ *Comm. Placitorum* Juſtitiarius.
Robertus Tracy, Eques Auratus, ejuſdem Curiæ Juſtitiarius.
Thomas Berry, Eques Auratus, Curiæ *Scaccarii* Baro.
Henricus Hatſell, Eques Auratus, non ita pridem ejuſdem Curiæ Baro.
Edwardus Northey, Eques Auratus, Medii *Templi* Socius, & in Curandis Agendiſque Reginæ Cauſis Forenſibus Advocatus, ſeu *Attornatus Generalis.*
Wilhelmus Worth, Armiger, non ita pridem Regnantibus *Carolo* II & *Jacobo* II unus Baronum *Scaccarii* in Hybernia.
Barth. Shower, Eques Auratus, Medii *Templi* Socius, nuper vita functus.
Richardus Raines, L. L. D. Eq. Aur. Curiæ *Prærogativæ Cant.* Commiſſarius, ſive Judex.

Thomas Powis, Eques Auratus, Hoſpitii *Lincoln.* Socius, Reginæ primus ſerviens ad Legem, & Antiqui Municipii de *Ludlow* in Dom. Comm. Procurator.

Joſephus Jekyll, Eques Auratus, Reginæ Serviens ad Legem, & Municipii de *Eye*, in Dom. Comm. Procurator.

Nicolaus Hooper, Armiger, Reginæ Serviens ad Legem,& Municipii de *Barnſtable* Procurator.

Franciſcus Anneſley, de Medio *Templo*, Arm.

Wilhelmus Longueville, Armiger, Interioris *Templi* Socius.

Honorabilis Vir *Wilhelmus Conſtable*, Honoratiſſ. Vicecomitis de *Dumbar* frater.

Wilhelmus Godolphin, Baronettus.

Gualterus Clarges, Baronettus, Civitatis *Weſtmonaſter.* in Dom. Comm. Procurator.

Carolus Orbe, Baronettus.

Cyrillus Wych, Eques Auratus, Municipii de *Preſton* in Dom. Comm. Procurator.

Robertus Southwell, Eques Auratus.

Henricus Godolphin, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. S. *Pauli* Canonicus & Reſidentiarius & Coll. *Etonenſis* Præpoſitus.

Franciſcus Atterbury, S. T. P. Archidiaconus de *Totneſs*, & Eccleſ. Cathedr. *Carliol.* Decanus.

Wilhelmus Lancaſter, S. T. P. Eccleſ. S. *Martini* in Agris Vicarius, & Collegii Reginæ de *Oxon.* Præpoſitus.

Johannes Younger, S. T. P. Eccleſ. *Paulinæ* Canonicus, & Reſidentiarius, & Reginæ à Sacro Conclavi.

Johannes Millington, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus & Eccleſ. Paroch. de *Kenſington* prope *Londinum* Vicarius.

White Kennet, S. T. P. Archidiaconus *Huntingdonienſis* & Eccleſ. Paroch. S. *Botolphi* juxta *Algate* Parochus.

Johannes Waugh, S.T.P. non ita pridem Coll. Reginæ de *Oxon.* Socius, Eccleſ. Paroch. S. *Petri Cornhil.* Rector.

Georgius Martin, A.M. Vide Com. *Norfolciæ.*

Robertus Nelſon, Armiger.

Samuel Pepys, Armiger, non ita pridem Regnantibus *Carolo* II & *Jacobo* II Admiralliæ à Secretis, nuper vitæ functus.

Chriſtoph. Coddrington, Armiger, non ita pridem Coll. Omnium Animarum *Oxon.* Socius, Inſularum *Lewardenſium* Gubernator.

Carolus Fox, Armiger, Municipii *Novi Sarum* in Dom. Comm. Procurator.

Hans Sloane, M. D. Regiæ Societati ab Epiſtolis & Coll. Med. Socius.

Georgius Clark,Coll.Omnium Animarum Oxon. Socius, Sereniſſimo Principi & Domino *Georgio* Daniæ Principi Hæreditario, *&c.* Copiarum Britannicarum Terra Marique Præfecto ab Epiſtolis, & in Curia Militari, quæ olim fuit Conſtabularii & Mareſchalli, Angliæ, Advocatus Reginæ, & Judex Martialis.

Wilhelmus Petyt, Armiger, Interioris *Templi* Socius & Rotulorum, qui in Arce *Londinenſi* ſervantur, Cuſtos Regius.

Conſtantinus Phipps, de Medio *Templo*,Armig.

Georgius Townſend, de Hoſpitio *Lincoln.* Arm.

Wilhelmus Dobbyns, de Hoſpitio *Lincoln.* Armiger.

Robertus Eyre, de Hoſpitio *Lincoln.* Armiger, Municipii *Novi Sarum* in Dom.Comm. Procurat.

Samuel Brewſter, de Hoſpitio *Lincoln.* Arm.

Thomas Parker, de Interiori *Templo*, Armig.

Milo Philippſon, de Interiori *Templo*, Armig.

Johannes Ellis, Armiger.

Johannes Forteſcue, de Medio *Templo*, Armig.

Robertus Pitt, M. D. Coll. Med. Socius.

Clopton Havers, M. D. Coll. Med. Socius, nuper vita functus.

Charlwood Lawton, Armiger.

Richardus Newdigate, Armiger.

Caleb Coatſworth, M. D.

Thomas Bowdler, Armiger.

Robertus Butler, de *Cheſſey*, Armiger.

Johannes Anſtis, de Interiori *Templo*, Armiger, Municipii S. *Germani* Cornub. in Dom. Comm. Procurator.

Johannes King, S. T. P. Eccleſ. Paroch. de *Cheſſey* Rector.

Alexander Denton, Armiger, Interioris *Templi* Alumnus.

Richardus Hill, A. M. non ita pridem Coll. D. *Johann. Cantab.* Soc. à Regina ad Aulam Taurinenſem Miſſus Orator.

Sylveſter Pettyt, *Wilhelmi* frater, de Hoſpitio *Bernardenſi* Generoſus.

Wilhelmus Elſtob, A.M. Coll. Univerſ. *Oxon.* non ita pridem Soc.Ecc. Paroc. S. *Swithuni* Rect.

Wilhelmus Carlton, Armiger

Georgius Martin, S. T. B. Eccleſ. Paroch. S. *Mildredæ* de *Poultrey* Rector, & Eccleſ. Cath. *Norwic.* Canonicus.

Wilhelmus Streingfellow, Eccleſ. Paroch. S. *Dunſtani* Rector.

Richardus Smith, *Thomæ* S. T. P. Frater, Generoſus, in Celeberrimi Emporii *Londinenſis* Telonio Mercatricium Navium in Portum Appellentium Tabularius.

Thomas Maddox, Generoſus.

Prænobilis Domina Domina *REBECCA* non ita pridem Nobiliſſimi MARCHIONIS WIGORNIÆ, nunc Honoratiſſ. *JOHANNIS* Dom. *GRANVILLE* Uxor.

Illuſtriſſ. Dom. *CHRISTOPH. LEYONCRONA* Sereniſſ. Regis Swecorum *CAROLI* XII Legatus.

In Com. Monmouth.

Carolus Hutchins, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Trelick* Rector.

In Comm. Norfolciæ *&* Suffolciæ.

Com. Norfolciæ.

Nicolaus L'Eſtrange,de *Hunſtanton* Baronet.

Chriſtophorus Caltbrop, de *Baſham*, Eques de *Balneo.*

Nevil Catelyn, de *Kirkby*, Eques Auratus.

Andreas Fountaine, de *Narford*, Eques Aurat.

Edmundus Woodhouſe, de *Lexham*, Armiger.

Humphredus Prideaux, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Norwicenſis* Decanus.

Franciſcus Gardiner, Armiger, Civitatis *Norwicenſis* Aldermannus.

Geor-

Georgius Martin, A. M. Eccleſ. Cathedr. *Norwicenſis* Canonicus & Eccleſ. S. *Mildredæ Londinenſ.* Rector.

Wilhelmus Spelman, de *Wickmore*, Armiger.

Petrus Farnham, de *Norwich*, M. D.

Henricus Richardſon, Dom. de *Sneaton* in *Scotia*, nuper vita functus.

Com. Suffolciæ.

Johannes Rouſe, de *Henham*, Baronettus.

Wilhelmus Glover, de *Froſtenden*, Armiger.

Thomas Neal, de *Bramfield*, Armiger.

Theophilus Hook, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Sudbury* Rector.

Petrus Bafford, A.M. Eccl. Paroch. de *Earle-Soham* Rector.

Laurentius Eachard, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Henſtead* Rector.

Chriſtoph. Eachard, Eccleſ. Paroch. de *Somerleighton* Rector.

Thomas Shortrudge, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Holleſworth* Rector.

Henricus Welſtead, A.M. Eccleſ. Paroch. de *Froſtenden* Rector.

Georgius Pretty, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Helmingham* Rector.

Samuel Leeds, A. M. Scholæ Literariæ de *Beccles* Magiſter.

Timotheus Stamp, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Worlingham* Rector.

In Com. Northampton.

Honorabilis Vir Sackville Tufton de *Newbottle* Armiger, *Johannis* non ita pridem Comitis de *Thanet* filius, & regnante *Jacobo* II. Legionis Prætorianæ Centurio, Copiarum Pedeſtrium Chiliarcha.

Thomas Cartwright, de *Ano*, Armiger, Com. *Northamptonienſis* in Dom. Comm. Procurator.

Matthæus Hutton, S.T.P. Eccleſ. Paroch. de *Ano* Rector.

Jacobus Blackwell, Eccleſ. Paroch. de *Bramton* Rector.

In Florentiſſ. Univerſitate & Com. Oxonienſi.

Henricus Aldrich, S. T. P. Ædis Chriſti Decanus, & Inferioris *Dom. Convoc.* Prolocutor.

Radulphus Bathurſt, M. D. Coll. S. Trinitatis Præſes, & Eccleſ. Cathedr. *Wellenſis* Decanus, nuper vita functus.

Thomas Baily, S. T. P. Coll. Magd. Præſes.

Thomas Turner, S. T. P. C. C. C. Præſes, & Eccleſ. Cathedr. *Elienſis* Canonicus & Eccleſ. S. *Pauli London.* Præcentor.

Fitzherbert Adams, S. T. P. Coll. *Lincoln.* Rector, & Eccleſ. Cathedr. *Dunelmenſis* Canonicus.

Arthurus Charlett, S. T. P. Coll. *Univerſitatis* Magiſter.

Thomas Sykes, S.T.P. Coll. S *Trinitatis* Præſes, Nobiliſſ. Dominæ Dominæ *Margaretæ* in S. Theologia Profeſſor, & Eccleſ. Cathedr. *Wigornienſ.* Canonicus.

Wilhelmus Lancaſter, S. T. P. Coll. *Reginæ* Præpoſ. Vid. Com. *Middleſex.*

Johannes Mill, S. T. P. Aulæ S. *Edmundi* Principalis & Ec. Cath. *Cantwarenſis* Canonicus.

Robertus South, S. T. P. *Ædis Chriſti* & Eccleſ. Cathedr. *Weſtmonaſter.* Canonicus.

Henricus Smith, S. T. P. *Ædis Chriſti* Canonicus, nuper mortuus.

Wilhelmus Jane, S. T. P. *Ædis Chriſti* Canonicus, Sacræ Theologiæ Profeſſor Regius & Decanus *Gloceſtrienſis.*

Antonius Radcliffe, S. T. P. *Ædis Chriſti* Canonicus.

Wilhelmus Wake, S. T. P. Vid. Com. *Devon.*

Franciſcus Gaſtrell, S. T. P. *Ædis Chriſti* Canonicus, & Hoſpitii *Lincoln. London.* Prædicator Evangelicus.

Georgius Smalridge, S. T. P. *Ædis Chriſti* Alumnus.

Edwardus Wells, S.T.P. *Ædis Chriſti* Alumn.

Wilhelmus Stratford, S. T. B. *Ædis Chriſti* Alumnus & Honorabili Dom. Comm. à Sacris.

Carolus King, A. M. *Ædis Chriſti* Alumnus.

Wilhelmus Biſhop, A. M. è Coll. *Baliol.*

Philippus Biſſe, A. M. Coll. *Novi* Socius.

Nicolaus Martin, A. M. Aulæ *Cervinæ* Vice-Principalis.

Simon Harcourt, de *Staunton-Harcourt*, Eq. Aurat. Antiqui Municipii *Abingdonenſis* in Dom. Comm. Procurator, & in Cauſis Forenſibus Reginæ promovendis agendiſque Procurator, ſeu *Sollicitator Generalis.*

Jocobus Tyrrell, de *Shotover-Lodge*, Armiger.

Wilhelmus Moor, A.M. Eccleſ. Paroch. de *Aldbury* Rector.

In Com. Pembrochiæ.

Thomas Owen, A. M. Eccleſ. Menevenſ. Canonicus.

In Com. Rutland.

Richardus Snow, de *Clipſham*, Armiger.

In Com. Salop.

Richardus Bulkley, S. T. P. Eccleſ. Paroch. de *Ludlow* Vicarius, & Eccleſ. Cathedr. *Herefordienſis* Canonicus, nuper mortuus.

Adamus Otteley, S. T. P. Archidiaconus *Salopienſis*, & Eccleſ. Cathedr. *Herefordienſis* Reſidentiarius.

Carolus Walcott, de *Walcott*, Armiger.

In Com. Somerſet.

Wilhelmus Graham, S.T.P. Sereniſſimæ Annæ Reginæ à Sacro Conclavi, Eccleſ. Cathedr. *Wellenſis* Decanus, & Eccleſ. Cathedr. *Dunelmenſis* Canonicus.

Richardus Healy, L. L. D. Decani & Capit. Eccleſ. Cathedr. *Wellenſis* Cartophylax & Seneſchallus.

Philippus Sydenham, de *Brympton*, Baronettus, Com. *Somerſet.* in Dom. Comm. Procurator.

In Com. Suffolc. Vid. *Com.* Norfolc.

In Com. Surriæ.

Wilhelmus Brownlow, de *Woodcote*, Baronett.

Johannes Michel, de *Richmond*, Armiger, in Dom. Comm. Portus *Sandovici* Baro, ſeu Procur.

Edmundus Gibſon, S. T. P. Eccleſ. Paroch.

Lambethenſis Rector, & Eccleſ. Cathedr. *Ciceſtrienſis* Canonicus & Reſidentiarius.

Johannes Evelyn, de *Wootton*, Armiger.

Wilhelmus Hewer, de *Clapham*, Armiger.

Nobilis Domina Domina *ANNA MASON*, de *Worceſter-Park*, *Richardi Maſon* Equitis Auratu Relicta.

In Comm. Warwic. & Staffordiæ.

Honorabilis Vir *Philippus* Dominus *Stanhope*, Honoratiſſ. *Philippi Stanhope* Comitis de *Cheſterfield* Filius Natu Maximus.

Carolus Holt, de *Aſton in the Walls*, Baronet.

Henricus Puckering, de *Warwick*, Baronettus, nuper mortuus.

Johannes Dugdale, Eques Auratus, Fecialium Regiorum Magiſter ſeu Princeps, Dictus *Norroy King at Arms*.

Gulielmus Dugdale, *Johannis* Filius, de *Blythehall*, Armiger.

Henricus Parker, de *Hunnington*, Baronettus.

Hugo Parker, Armiger, *Henrici* Baronetti Filius Natu Maximus, & Antiqui Municipii de *Eveſham* in Dom. Comm. Procurator.

Wilhelmus Bromley, de *Bagington*, Armiger, Celeberrimæ & Florentiſſ. Univerſitatis *Oxon.* in Dom. Comm. Procurator.

Georgius Bohun, de *Naſhouſe* in Urbe *Coventreyenſi*, Armiger.

Wilhelmus Bincks, S. T. B. Eccleſ. Cathedr. *Lccetfeldenſis* Decanus.

Jonathan Kimberly, S. T. P. Eccleſ. ejuſdem Præbendarius.

Phineas Fouke, de *Little Wyrley*, M. D. & Coll. *Med. London.* Socius.

In Com. Weſtmorland. Vide *Com.* Cumbriæ.

In Com. Wilton. Vide *Com.* Bercheriæ.

In Com. Wigorniæ.

Johannes Packington, de *Weſtwood*, Baronettus, Com. *Wigornienſis*, in Dom. Comm. Procur.

Wilhelmus Daws, Baronettus, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Wigorn.* Canonicus. Vide Univerſitat. *Cantab.*

Edwardus Dinely, de *Charlton*, Eques Aurat.

Henricus Jeffreys, de *Holm Caſtell*, Armiger.

Samuel Swift, Armiger, Civitatis *Wigornienſis* Aldermannus, & Civium *Wigornienſium*, in Dom. Comm. Procurator.

Thomas Wilde, de *Wigornia*, Armiger, & Civitatis *Wigornienſis* in Dom. Comm. Procurator.

Bridges Nanfan, de *Birch-Morton*, Armiger.

Johannes Price, L. L. B. Dioceſeos *Wigornienſis* Cancellarius.

Johannes Fleetwood, A. M. Archidiaconus *Wigornienſis*, & Ecc. Paroch. de *Rippell* in Com. *Wigorn.* Rector.

Wilhelmus Hopkins, S. T. P. Eccleſ. Cathedr. *Wigorn.* Canonicus, nuper vita functus.

Radulph. Battel, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Sacelli Palatini Subdecanus.

Johannes Jephcott, S. T. P. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Eccleſ. Paroch. de *Eveſham* Rect.

Georgius Wall, S. T. P. ejuſdem Ec. Canonicus.

Jacobus Stillingfleet, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, & Ec. Paroch. de *Hartlebury* Rector.

Joſephus Merryll, A. M. ejuſdem Eccleſ. Canonicus, nuper mortuus.

Carolus Cocks, de *Wigorn.* Armiger, Antiqui Municipii de *Droitwich* in Dom. Comm. Proc.

Franciſcus Waynes, Urbis *Wigorniæ* Alderm.

Thomas Poltney, A. M. Eccleſ. Paroch. *Fleotburienſis* Rector.

Johannes Webb, A. M. Eccleſ. Paroch. de *Briden* Rector.

Edwardus Walker, L. L. B. nuper mortuus.

Franciſcus Taylor, de *Littleton*, Generoſus.

Richardus Wolley, Generoſus, Decani & Cap. *Wigorn.* Seneſchallus.

Edwardus Cookes, Generoſus, Honoratiſſ. *Thomæ* Comitis de *Coventrey* Seneſchallus.

SODALITATUM NOMINA.

Decanus & Cap. Eccleſ. Cathedr.
- *Cantwarienſis.*
- *Eboracenſis.*
- *Roffenſis.*
- *Exonienſis.*
- *Wellenſis.*
- *Wigornienſis.*
- *Norwicenſis.*
- *Dunelmenſis.*
- *Carliolenſis.*
- *Vindeſorenſis.*
- *Herefordienſis.*
- *Elienſis.*

Honorabilis Medii *Templi Londinenſis* Societas.

IN UNIVERSITATE *OXON.*

Collegium
- *Univerſitatis.*
- *Baliolenſe.*
- *Mertonenſe.*
- *Exonienſe.*
- *Orielenſe.*
- *Reginæ.*
- *Novum.*
- *Lincolnienſe.*
- *Omnium Animarum.*
- *Magdalenenſe.*
- *Corporis Chriſti.*
- *Ædis Chriſti.*
- *S. Trinitatis*
- *S. Johannis Baptiſtæ.*
- *Jeſu.*

IN UNIVERSITATE *CANTAB.*

Collegium
- *S. Trinitatis.*
- *Reginæ.*
- *Divi Petri.*
- *Chriſti.*
- *Jeſu.*
- *Emanuelis.*
- *Regis.*
- *Sidnienſe.*

Aula
- *Clarenſis.*
- *Penbrochienſis.*
- *S. Trinitatis.*
- *S. Catharinæ.*

Collegium *Wintonienſe.*